

Tese Doutoral

Funcións da Inspección: Aspectos Curriculares e de
Desenvolvemento Profesional na Comunidade
Autónoma de Galiza.

TOMO I

Departamento de Didáctica e Organización Escolar

Director: D. Antonio Rial Sánchez

Autor: D. Faustino José Salgado López

Santiago de Compostela, xaneiro 2009

D. Antonio Rial Sánchez, Profesor Titular de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago de Compostela, como director da tese de doutoramento realizada por D. Faustino José Salgado López e que leva por título: *Funcións da Inspección: Aspectos Curriculares e de Desenvolvemento Profesional na Comunidade Autónoma de Galiza*.

FAI CONSTAR

Que o citado traballo reúne as condicións de rigor e cientificidade esixible a este tipo de traballos académicos e cumpre as características formais propias das teses.

E para que así conste aos efectos de iniciar os trámites previos á defensa pública da tese, damos o visto e prace, en Santiago de Compostela a 27 de xaneiro de dous mil nove.

Asdo.: D. Antonio Rial Sánchez
Director da Tese de Doutoramento

Asdo.: Faustino J. Salgado López
Autor da Tese de Doutoramento

A Loli

Agradecementos

A orixe da idea de facer esta tese doutoral practicamente coincide co meu acceso á Inspección de educación, como “docente adscrito á función inspectora” no ano 1988. Nun período de tempo tan extenso necesariamente foron moitas as persoas que, de moi diversas formas e con distinta intensidade, me axudaron a concretala e levala adiante; sen o seu concurso, de todas e cada unha delas, posiblemente este traballo non pasaría de ser un simple proxecto. Iso fai que a nómina de agradecementos resulte inabordable pola súa extensión dentro duns límites razoables, polo que non me queda outra solución que manifestar o meu agradecemento a todas elas de xeito global.

Non obstante, sempre hai contribucións sen as que sería imposible levar a termo unha actividade como esta. Entre elas quero destacar, en primeiro lugar, a da miña muller, Loli, a quen dedico esta tese polo seu apoio e comprensión. Ela foi a que estivo constantemente ao meu lado animándome nos momentos de desfalecemento, que foron moitos, e sacrificando, sobre todo nos tres últimos anos, gran parte dos seus desexos persoais. Nesta mención teño que incluír aos meus fillos, Carlos e José, que tamén tiveron moito que ver en todo isto, contaxiados sen dúbida da actitude da súa nai, estando sempre aí.

En segundo lugar, a do meu director de tese, Antonio Rial, pola súa paciencia comigo e as súas imprescindibles orientacións, pero, sobre todo, pola súa amizade e bonhomía, que dende o primeiro momento confiou no remate deste traballo, dándome a oportunidade de levalo a cabo, e posteriormente, durante o longo proceso de realización, aportándome ilusión e ánimo nos momentos difíciles. Xunto con el, o meu agradecemento a María José Ferraces, profesora do Departamento de Psicoloxía Social, Básica e Metodoloxía da Facultade de Psicoloxía, cuxa desinteresada e valiosísima axuda foi decisiva para a análise e tratamento estatístico dos datos, e que xunto co meu director, Antonio Rial, foron as persoas que máis empeño puxeron en que rematase esta tese.

Merece unha mención especial nos meus agradecementos María José Méndez, profesora do Departamento de Metodoloxía de Investigación e Diagnóstico en Educación, cuxos comentarios e suxestións me serviron para mellorar o deseño da investigación e corrixir os meus erros iniciais.

Merecen un agradecemento moi especial, porque sen a súa axuda sería imposible facer esta tese, todos os meus colegas inspectores de Galicia polo interese que mostraron, tanto nas respostas aos cuestionarios como pola súa intervención ante os directores dos centros. Sobre todo os compañeiros cos que comparto Sede de Inspección en Santiago, Celso, Chicha, Emilio, Emiliano, Fernando, Isabel, Manita, Manolo e Rodrigo, moitos dos cales ademais tiveron que facerse cargo dos “meus centros” durante o curso 2006/2007, polo que a eles debo en realidade o ano de licenza por estudos que me concedeu a Consellería de Educación e que foi decisivo no remate desta tese doutoral. Dentro deste apartado non podo deixar de mencionar aos vellos colaboradores e amigos da miña etapa como Subdirector Xeral da Inspección, Ángel, For e José Manuel, que supliron con prontitude as deficiencias do meu arquivo, facilitándome ao momento tanta información lles fun pedindo.

Tamén o meu agradecemento aos 305 directores que me prestaron a súa colaboración desinteresada para recibir, distribuír e devolver formalizados os cuestionarios que lles enviei. Sen a súa axuda sería tamén imposible facer esta tese.

Dous inspectores facilitáronme copias das súas respectivas teses doutorais: Camilo Ocampo e M. Eugenio Ribeiro, que me foron de grande utilidade. Aos dous o meu agradecemento, en especial a este último, pois sen coñecerme de nada, tivo a xentileza de enviarme unha copia dixitalizada por e-meil dende Portugal.

Por último, o meu agradecemento a María del Mar, amiga e profesora do Departamento de Didáctica e Organización Escolar, coa que compartín as angustias do proceso de elaboración das respectivas teses, e que, ao ir sempre un paso por diante de min, me facilitou en grande medida a xestión de todo o “papeleo” que leva implícito un traballo deste tipo, e ao colega e amigo Elisardo, inspector da Coruña, que me axudou na última fase de elaboración, corrixindo os borradores.

ÍNDICE XERAL DO TOMO I

ÍNDICE DE CONTIDO	III
ÍNDICE DE CADROS	X
ÍNDICE DE GRÁFICOS	XIII
ÍNDICE DE ESQUEMAS	XVIII
ÍNDICE DE TÁBOAS	XIX
ABREVIATURAS	XXIX

INDICE DE CONTIDO

	Páxina
INTRODUCCIÓN.....	1
CAPÍTULO 1. CONSIDERACIÓNS PRELIMINARES E OBXECTIVOS DA TESE....	10
1.1. CONSIDERACIÓNS PRELIMINARES.....	10
1.2. DEFINICIÓ DO PROBLEMA.....	19
1.3. XUSTIFICACIÓN.....	20
1.4. OBXECTIVOS.....	28
CAPÍTULO 2. MARCO TEÓRICO.....	31
INTRODUCCIÓN.....	31
2.1. A ACTIVIDADE INSPECTORA DA ADMINISTRACIÓN.....	33
2.1.1. Introducción.....	33
2.1.2. Finalidade institucional da actividade inspectora.....	35
2.1.3. Fines da inspección no ámbito educativo.....	38
2.1.4. Funcións da inspección de educación.....	42
2.1.5. Modelos de inspección versus estilos de inspección.....	54
2.1.6. Ámbitos de estudo dos modelos de inspección e dos estilos de intervención.....	61
2.2. ASPECTOS SEMÁNTICOS DOS TERMOS EMPREGADOS NO EIDO EDUCATIVO RELACIONADOS COA INSPECCIÓN.....	69
2.2.1. ¿Inspección ou supervisión?.....	69
2.2.2. Sinónimos de inspeccionar e supervisar.....	74
CAPÍTULO 3. DESEÑO E DESENVOLVEMENTO DA INVESTIGACIÓN. A ENQUISA.....	77
3.1. INTRODUCCIÓN.....	77
3.2. DESEÑO DA INVESTIGACIÓN.....	81
3.3. METODOLOXÍA.....	86
3.4. ENQUISA.....	91
3.4.1. Obxectivo e planificación.....	91
3.4.2. Decisións sobre a información a recoller e o seu tratamento.....	93
3.4.2.1. Crenzas, puntos de vista ou actitudes que teñen sobre a función inspectora os inspectores e as comunidades educativas..	93

3.4.2.2. Efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores....	96
3.4.2.3. Condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen.....	96
3.4.2.4 Decisión sobre os programas de análise.....	97
3.4.3. Decisión sobre as poboacións.....	98
3.4.3.1. Poboación Inspectores de educación.....	100
3.4.3.2. Poboacións das comunidades educativas.....	102
3.4.3.2.1. <i>Poboación directores.....</i>	107
3.4.3.2.2. <i>Poboación Profesorado.....</i>	108
3.4.3.2.3. <i>Poboación pais.....</i>	108
3.4.4. Deseño das mostras.....	109
3.4.4.1. Mostra de inspectores.....	109
3.4.4.2. Mostras das comunidades educativas.....	109
3.4.4.2.1. <i>Mostra de directores.....</i>	112
3.4.4.2.2. <i>Mostra de profesores.....</i>	112
3.4.4.2.3. <i>Mostra de pais.....</i>	117
3.4.5. Elección do método de enquisa.....	118
3.4.6. Deseño dos cuestionarios.....	119
3.4.6.1. Crenzas, puntos de vista ou actitudes que teñen sobre a función inspectora os inspectores e as comunidades educativas..	124
3.4.6.1.1. <i>Dos inspectores.....</i>	124
3.4.6.1.2. <i>Das comunidades educativas.....</i>	133
3.4.6.2. Efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores.....	142
3.4.6.3. Condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen.....	143
3.4.7. Estrutura dos cuestionarios.....	150
3.4.8. Proba piloto.....	153
3.4.8.1. Datas de realización da proba piloto.....	153
3.4.8.2. Mostra para a proba piloto.....	153
3.4.8.2.1. <i>Tamaño da mostra piloto.....</i>	153
3.4.8.2.2. <i>Relación de centros que participaron na mostra piloto.....</i>	154
3.4.8.3. Metodoloxía.....	154
3.4.8.4. Incidencias.....	155
3.4.8.5. Análise.....	155
3.4.9. Cuestionarios definitivos.....	156
3.4.9.1. Cuestionario para inspectores.....	156
3.4.9.1.1. <i>Datos identificativos.....</i>	156

3.4.9.1.2. Cuestións sobre a relación cos centros.....	157
3.4.9.1.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.....	157
3.4.9.1.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.....	158
3.4.9.1.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.....	158
3.4.9.2. Cuestionario para directores de centros públicos.....	159
3.4.9.2.1. Datos identificativos.....	159
3.4.9.2.2. Cuestións sobre as relacións coa Inspección de educación.....	160
3.4.9.2.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.....	160
3.4.9.2.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.....	161
3.4.9.2.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.....	161
3.4.9.3. Cuestionario para directores de centros privados.....	161
3.4.9.3.1. Datos identificativos.....	162
3.4.9.3.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.....	162
3.4.9.3.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.....	163
3.4.9.3.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.....	163
3.4.9.3.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.....	163
3.4.9.4. Cuestionarios para xefes de departamento e profesorado de centros públicos.....	164
3.4.9.4.1. Datos identificativos.....	165
3.4.9.4.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.....	166
3.4.9.4.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.....	166
3.4.9.4.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.....	167
3.4.9.4.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.....	167
3.4.9.5. Cuestionarios para profesorado de centros privados.....	168
3.4.9.5.1. Datos identificativos.....	168
3.4.9.5.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.....	169
3.4.9.5.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.....	169
3.4.9.5.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.....	169
3.4.9.5.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.....	169
3.4.9.6. Cuestionarios para pais.....	170
3.4.9.6.1. Datos identificativos.....	171
3.4.9.6.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.....	171
3.4.9.6.3. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.....	171

3.4.9.6.4. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.....	172
3.4.9.6.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.....	172
3.4.10. Enquisa principal.....	173
3.4.10.1. Desenvolvemento da enquisa principal.....	173
3.4.10.1.1. Datas de realización da enquisa.....	173
3.4.10.1.2. Metodoloxía.....	173
3.4.10.1.3. Incidencias.....	175
3.4.10.2. Datos xerais da mostra real.....	175
3.4.10.2.1. Requisito de mínimos das mostras por sector.....	176
3.4.10.2.2. Axuste e distribución dos sectores da comunidade educativa en función das variables empregadas para estratificar a mostra.....	177
3.4.10.2.3. Outras variables relacionadas cos centros.....	180
3.4.10.2.4. Conclusión.....	181
4. EVOLUCIÓN HISTÓRICA DAS FUNCIÓNS E ORGANIZACIÓN DA INSPECCIÓN. MODELO TEÓRICO.....	183
4.1. INTRODUCCIÓN.....	183
4.2. PRIMEIRA ETAPA ATA 1982: EVOLUCIÓN HISTÓRICA DAS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO ESTATAL.....	186
4.2.1. Primeiro período. Antecedentes ata 1849.....	188
4.2.2. Segundo período de 1849 a 1900.....	199
4.2.3. Terceiro período de 1900 a 1936.....	218
4.2.4. Cuarto período de 1936 a 1970.....	235
4.2.4.1. De 1936 a 1956.....	235
4.2.4.2. De 1957 a 1970.....	250
4.2.5. Quinto período de 1970 a 1982.....	269
4.3. SEGUNDA ETAPA: EVOLUCIÓN HISTÓRICA DAS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.....	287
4.3.1. Primeiro período: dende 1982 ata 1993.....	290
4.3.2. Segundo período: dende 1993 ata 2004.....	305
4.3.3. Terceiro período: dende 2004.....	340
4.4. CONCLUSIÓNS.....	365
CAPÍTULO 5. FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN E ACTUACIÓNS DOS INSPECTORES EN GALICIA NO CURSO 2005/2006.....	371
INTRODUCCIÓN.....	371

5.1. AS ACTUACIÓNS DOS INSPECTORES NA NORMATIVA. ESTILO DE INTERVENCIÓN DA INSPECCIÓN DEMANDADO POLA ADMINISTRACIÓN NO CURSO 2005/2006.....	373
5.1.1. Introdución	373
5.1.2. Os plans xerais de inspección	377
5.1.3. Plan xeral de inspección para o curso 2005/2006	379
5.1.4. Modelo de inspección implícito no estilo de intervención demandado pola administración educativa en Galicia no curso 2005/2006	384
5.1.4.1. Funcións da Inspección implícitas no Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006.....	384
5.1.4.2.- Importancia relativa das funcións que integran o estilo de intervención demandado pola Administración educativa.....	390
5.1.4.3. Características do estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración educativa no curso 2005/2006....	394
5.1.4.3.1. <i>Características funcionais</i>	394
5.1.4.3.2. <i>Organización</i>	397
5.1.4.3.3. <i>Roles do inspector</i>	397
5.1.4.3.4 <i>Relacións dos inspectores cos seus clientes</i>	398
5.1.4.3.5. <i>Outras consideracións</i>	399
5.1.4.4. Conclusións	400
5.2. MODELOS DE INSPECCIÓN IMPLÍCITOS NOS INSPECTORES E NOS SECTORES DA COMUNIDADE EDUCATIVA: MODELO REAL DE INSPECCIÓN	403
5.2.1. Introdución	403
5.2.2. Características das mostras	404
5.2.2.3. Característica da mostra de inspectores.....	404
5.2.2.3.1. <i>Idade</i>	404
5.2.2.3.2. <i>Anos de servizo como inspectores</i>	404
5.2.2.3.3. <i>Corpo</i>	405
5.2.2.3.4. <i>Experiencia previa como cargos directivos</i>	405
5.2.2.3.5. <i>Distribución por provincias</i>	406
5.2.2.3.6. <i>Experiencia docente</i>	407
5.2.2.3.7. <i>Número de centros por inspector</i>	407
5.2.2.3.8. <i>Perfil</i>	408
5.2.2.4. Característica da mostra de directores.....	409
5.2.2.4.1 <i>Experiencia como director</i>	409
5.2.2.4.2. <i>Experiencia docente</i>	409
5.2.2.4.3. <i>Procedemento de elección de directores de centros públicos</i>	410
5.2.2.4.4. <i>Titulación académica dos directores de centros públicos</i>	411
5.2.2.4.5. <i>Perfil</i>	412
5.2.2.5. Característica da mostra de profesores.....	412
5.2.2.5.1. <i>Anos de docencia</i>	412
5.2.2.5.2. <i>Titulación académica</i>	413

5.2.2.5.3. Situación administrativa.....	413
5.2.2.5.4. Corpo ao que pertencen os profesores.....	414
5.2.2.5.5. Distribución dos xefes de departamento por especialidades.....	414
5.2.2.5.6. Perfil.....	415
5.2.2.6. Característica da mostra de pais.....	415
5.2.2.6.1. Número de fillos escolarizados.....	415
5.2.2.6.2. Situación laboral.....	416
5.2.2.6.3. Formación académica.....	416
5.2.2.6.4. Nivel educativo no que están escolarizados os fillos.....	417
5.2.2.6.5. Perfil.....	418
5.2.3. Análise de datos e interpretación de resultados.....	419
5.2.3.1. Análise de datos e interpretación de resultados referentes ás relacións inspectores ↔ centros.....	428
5.2.3.1.1. Análise de datos referentes ao descritor 1H: Grao de coñecemento da Inspección que teñen os profesores e pais..	428
5.2.3.1.2. Análise de datos referentes ao descritor 3.A: Relacións dos inspectores de educación coas comunidades educativas.	429
5.2.3.1.3. Análise de datos referentes ao descritor 3.B: Relacións das comunidades educativas cos inspectores.....	441
5.2.3.1.4. Análise de datos referentes ao descritor 1A: Crenzas e opinións dos inspectores sobre as relacións coas comunidades educativas.....	452
5.2.3.1.5. Análise de datos referentes ao descritor 1I: Crenzas e opinións das comunidades educativas sobre as relacións cos inspectores.....	454
5.2.3.1.6. Perfil das relacións inspectores ↔ comunidades educativas no curso 2005/2006.....	469
5.2.3.1.7. Análise de datos relacionados coa valoración global da satisfacción coas relacións cos inspectores.....	477
5.2.3.1.8. Discusión e interpretación dos resultados.....	480
5.2.3.1.9. Conclusións.....	506
5.2.3.2. Análise de datos e interpretación de resultados relacionados coas funcións da Inspección.....	512
5.2.3.2.1.- Análise de datos referentes ao descritor 1B: Importancia que dan os inspectores ás distintas funcións que teñen encomendadas.....	515
5.2.3.2.2. Análise de datos referentes ao descritor 1J: Importancia que lle dan as comunidades educativas ás distintas funcións que ten encomendadas a Inspección.....	520
5.2.3.2.3.- Diferenzas entre grupos na valoración da importancia das funcións da Inspección.....	536
5.2.3.2.4. Análise de datos referentes ao descritor 1C: Crenzas dos inspectores sobre as funcións que teñen encomendadas.	547
5.2.3.2.5. Análise de datos referentes ao descritor 1K: Crenzas das comunidades educativas sobre as funcións da Inspección.....	551
5.2.3.2.6. Diferenzas entre grupos das crenzas sobre as funcións da Inspección.....	553
5.2.3.2.7. Discusión e interpretación de resultados.....	564
5.2.3.2.8. Conclusións.....	601
5.2.3.3. Análise de datos e interpretación de resultados relacionados coas actuacións dos inspectores de educación nos centros educativos.....	609

5.2.3.3.1. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1D: Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións previstas pola Administración.....</i>	612
5.2.3.3.2. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1L: Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións concretas da Inspección.....</i>	620
5.2.3.3.3. <i>Diferenzas entre grupos na valoración do grao de cumprimento das actuacións dos inspectores.....</i>	628
5.2.3.3.4. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1E: Crenzas dos inspectores sobre ás súas actuacións.....</i>	646
5.2.3.3.5. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1M: Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección.....</i>	648
5.2.3.3.6. <i>Comparación das crenzas dos inspectores e as dos directores en torno ás actuacións dos inspectores nos centros.....</i>	649
5.2.3.3.7. <i>Análise de datos referentes ao descritor 2A. Efectos percibidos polos inspectores derivados das súas actuacións nos centros.....</i>	650
5.2.3.3.8. <i>Análise de datos referentes ao descritor 2B. Efectos das actuacións da Inspección percibidos polas comunidades educativas.....</i>	657
5.2.3.3.9. <i>Comparación dos efectos percibidos polos inspectores e pola comunidade educativa derivados das actuacións dos inspectores nos centros.....</i>	661
5.2.3.3.10. <i>Discusión e interpretación dos resultados.....</i>	663
5.2.3.3.11. <i>Conclusións.....</i>	686
5.2.3.4. <i>Análise de datos e interpretación de resultados relacionados coas actuacións dos inspectores de carácter curricular.....</i>	691
5.2.3.4.1. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1F: Crenzas dos inspectores sobre as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.....</i>	692
5.2.3.4.2. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1G: Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.....</i>	697
5.2.3.4.3. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1N: Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección relacionadas co currículo.....</i>	698
5.2.3.4.4. <i>Análise de datos referentes ao descritor 1O: Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.....</i>	722
5.2.3.4.5. <i>Discusión e interpretación de resultados.....</i>	725
5.2.3.4.6. <i>Consideracións de carácter xeral sobre as actuacións da Inspección.....</i>	735
5.2.3.4.7. <i>Conclusións.....</i>	739
CAPÍTULO 6. CONCLUSIÓNS E PROPOSTA.....	745
6.1 LIMITACIÓNS DO ESTUDO.....	745
6.2 CONCLUSIÓNS	749
6.2.1. Conclusións parciais. Descrición da realidade	749
6.2.1.1. <i>Análise histórica.....</i>	750
6.2.1.2. <i>Situación da Inspección de educación de Galicia. Análise da normativa</i>	756

6.2.1.3. Conclusións da análise da información recollida na enquisa	758
6.2.1.3.1. <i>Conclusións derivadas das relacións que se dan entre os inspectores e os distintos sectores da comunidade educativa.....</i>	758
6.2.1.3.2. <i>Conclusións derivadas das crenzas que teñen sobre as funcións da Inspección os inspectores e os sectores das comunidades educativas.....</i>	764
6.2.1.3.3. <i>Conclusións derivadas das actuacións realizadas polos inspectores no curso 2005/2006.....</i>	771
6.2.1.3.4. <i>Conclusións derivadas das actuacións realizadas polos inspectores no curso 2005/2006 de tipo curricular.....</i>	775
6.2.2. Verificación das hipóteses.....	780
6.3. PROPOSTA.....	789
BIBLIOGRAFÍA	795
REFERENCIAS WEB.....	825

INDICE DE CADROS

CAPÍTULO 2

Cadro 2.1.1 Finalidade da Inspección nas Leis de educación publicadas en España a partir da LOXSE.....	39
Cadro 2.1.4. Clasificación das funcións da Inspección.....	53
Cadro 2.1.5. Proposta de clasificación dos modelos de inspección escolar.....	57

CAPÍTULO 3

Cadro 3.4.1 Planificación da enquisa.....	92
3.4.5. Vantaxes e inconvenientes das entrevistas e os cuestionarios de auto-formalización.....	118
Cadro 3.4.6. Guía para a elaboración do cuestionario.....	119
Cadro 3.4.6.3. Relacións entre os descritores que recollen aspectos das relacións inspectores ↔ comunidades educativas.....	144
Cadro 3.4.7.a. Relación de inclusión dos elementos que constitúen os cuestionarios.....	151
Cadro 3.4.7.b. Secuencia de elaboración dos distintos cuestionarios empregados na enquisa.....	152

CAPÍTULO 4

Cadro 4.2.1. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1812 e 1849.....	197
Cadro 4.2.2. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1849 e 1899.....	214
Cadro 4.2.3. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1900 e o 1936.....	231
Cadro 4.2.4.1. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1936 e o ano 1956.....	249
Cadro 4.2.4.2. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1957 e o ano 1970.....	267
Cadro 4.2.5a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LXE e o Decreto 3855/1970 (Inspección provincial).....	275
Cadro 4.2.5b. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1970 e o ano 1982 (1988).....	285
Cadro 4.3.1a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LXE e o Decreto 205/1986 da Comunidade Autónoma de Galicia.....	293
Cadro 4.3.1b. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LXE e pola LOXSE.....	300
Cadro 4.3.1c. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOXSE e o Decreto 205/1986 da Comunidade Autónoma de Galicia.....	302

Cadro 4.3.1d. Principais disposicións relativas á Inspección de educación da Comunidade Autónoma de Galicia publicadas entre o ano 1982 e o ano 1993....	303
Cadro 4.3.2a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOXSE e o Decreto 135/1993 da Comunidade Autónoma de Galicia.....	307
Cadro 4.3.2b. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación polos Decretos 135/1993 e 205/1986 da Comunidade Autónoma de Galicia.....	310
Cadro 4.3.2c. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOXSE e a LOPAG.....	324
Cadro 4.3.2d. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOPAG e a LOCE.....	330
Cadro 4.3.2e. Especialidades básicas de Inspección de educación establecidas no R.D.1538/2003.....	333
Cadro 4.3.2f. Correspondencia entre especialidades básicas de Inspección de educación e especialidades docentes, establecida no R.D.1538/2003.....	335
Cadro 4.3.2g. Principais disposicións relativas á Inspección de educación da Comunidade Autónoma de Galicia publicadas entre o ano 1993 e o ano 2004....	336
Cadro 4.3.3a. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOCE e o Decreto 99/2004.....	341
Cadro 4.3.3b. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación nos tres decretos de Inspección da Comunidade Autónoma de Galicia.....	342
Cadro 4.3.3c. Análise comparativo das atribucións dos inspectores de educación nos dous últimos decretos de Inspección da Comunidade Autónoma de Galicia.....	347
Cadro 4.3.3d. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOCE e a LOE.....	358
Cadro 4.3.3e. Análise comparativo das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOE e o Decreto 99/2004.....	360
Cadro 4.3.3f. Principais disposicións relativas á Inspección de educación da Comunidade Autónoma de Galicia publicadas dende o ano 2004.....	362

INDICE DE GRÁFICOS

CAPÍTULO 3

Gráfico 3.4.3.2. Evolución do número de centros en Galicia dende o curso 2000/2001....	106
Gráfico 3.4.4.2.2. Evolución do número de profesores que imparten ensinanzas do réxime xeral en Galicia	113
Gráfico 3.4.10.2.2a. Axuste e distribución dos sectores das comunidades educativas por provincias.....	177
Gráfico 3.4.10.2.2b. Axuste e distribución dos sectores das comunidades educativas en función da titularidade do centro.....	178
Gráfico 3.4.10.2.2c. Distribución do profesorado de centros públicos	178
Gráfico 3.4.10.2.2d. Axuste e distribución dos sectores das comunidades educativas en función do tipo de centro público.....	179
Gráfico 3.4.10.2.2e. Axuste e distribución dos centros por número de unidades.....	180
Gráfico 3.4.10.2.3a. Distribución dos sectores das comunidades educativas segundo o tipo de localidades.....	180
Gráfico 3.4.10.2.3b. Distribución dos sectores das comunidades educativas segundo a proximidade á Sede de Inspección.....	181

CAPÍTULO 5

Gráfico 5.1.4.2. Funcións da Inspección de educación ordenadas segundo a importancia que lle atribúe o Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006...	391
Gráfico 5.2.2.3.2. INSPECTORES: Anos de servizo na Inspección.....	405
Gráfico 5.2.2.3.3. INSPECTORES: Distribución en función do corpo ao que pertencen...	405
Gráfico 5.2.2.3.4. INSPECTORES: Desempeño de cargos directivos nos centros.....	406
Gráfico 5.2.2.3.5. INSPECTORES: Distribución por provincias.....	406
Gráfico 5.2.2.3.7. Número de centros por inspector.....	407
Gráfico 5.2.2.4.1. INSPECTORES: Experiencia en dirección.....	409
Gráfico 5.2.2.4.2. DIRECTORES: Experiencia docente.....	410
Gráfico 5.2.2.4.3. Procedemento de elección dos directores de centros públicos.....	411
Gráfico 5.2.2.4.4. DIRECTORES DE CENTROS PÚBLICOS: Titulación.....	412
Gráfico 5.2.2.5.1. PROFESORADO: Distribución por experiencia docente.....	413
Gráfico 5.2.2.5.2. PROFESORADO: Distribución en función da titulación.....	413
Gráfico 5.2.2.5.3. PROFESORADO: Situación administrativa.....	414
Gráfico 5.2.2.5.4. PROFESORADO: Corpos.....	414
Gráfico 5.2.2.5.5. Xefes de departamento.....	415

Gráfico 5.2.2.6.1. PAIS: Distribución dos pais en función do número de fillos escolarizados.....	416
Gráfico 5.2.2.6.2. PAIS: Distribución segundo a actividade laboral.....	416
Gráfico 5.2.2.6.3. PAIS: Formación académica.....	417
Gráfico 5.2.2.6.4. PAIS: Porcentaxe de pais segundo o nivel de escolarización dos fillos	418
Gráfico 5.2.3.1.1a Profesores: coñecemento do inspector do centro.....	429
Gráfico 5.2.3.1.1b. Pais: coñecemento da Inspección.....	429
Gráfico 5.2.3.1.2a. Directores: medio de comunicación máis empregado polos inspectores.....	430
Gráfico 5.2.1.1.2.b. Número de visitas de inspección. Curso 2005/2006.....	433
Gráfico 5.2.3.1.2c. Iniciativa para as relacións inspectores ↔ pais.....	441
Gráfico 5.2.3.1.3a. Directores: medio de comunicación máis empregado polos directores para dirixirse á Inspección.....	442
Gráfico 5.2.3.1.3b. Directores: frecuencia do emprego do teléfono para relacionarse coa Inspección.....	443
Gráfico 5.2.3.1.4. Inspectores: crenzas en torno ao seu status xerárquico con respecto aos docentes.....	453
Gráfico 5.2.3.1.5a. Accesibilidade dos pais á Inspección en función da proximidade.....	455
Gráfico 5.2.3.1.5b. Valoración dos directores da frecuencia das visitas.....	457
Gráfico 5.2.3.1.5c. Diferenzas entre os inspectores e os directores de valoración de aspectos das visitas.....	460
Gráfico 5.2.3.1.5d. Crenzas sobre os inspectores: como superiores xerárquicos.....	463
Gráfico 5.2.3.1.5e. Crenzas sobre os inspectores: como asesores.....	464
Gráfico 5.2.3.1.1f. Crenzas sobre os inspectores: como fiscalizadores – sancionadores..	465
Gráfico 5.2.3.1.5g. Crenzas sobre os inspectores: como expertos na normativa.....	466
Gráfico 5.2.3.1.5h. Crenzas sobre os inspectores: como especialistas nalgunha materia.	467
Gráfico 5.2.3.1.5i. Crenzas sobre os inspectores: como teóricos da educación.....	468
Gráfico 5.2.3.1.5j. Crenzas sobre os inspectores: como mediadores.....	469
Gráfico 5.2.3.1.7a. Satisfacción dos sectores da comunidade educativa nas relacións coa Inspección.....	478
Gráfico 5.2.3.1.8a. Porcentaxe de directores (públicos e privados) e inspectores que colocaron en primeiro lugar por orde de frecuencia as consultas que dirixiron os directores aos inspectores no curso 2005/2006.....	481

Gráfico 5.2.3.1.8b. Porcentaxe de inspectores e directores que colocaron en primeiro lugar por orde de frecuencia os asuntos que motivaron que os inspectores se dirixisen aos centros no curso 2005/2006.....	484
Gráfico 5.2.3.2.4a. Inspectores: importancia da experiencia docente previa na asignación de centros.....	549
Gráfico 5.2.3.2.4b. Inspectores: perfil do inspector avaliador da función docente.....	550
Gráfico 5.2.3.2.4c. Inspectores: perfil do inspector avaliador da función directiva.....	551
Gráfico 5.2.3.2.6a. Opinión sobre se todas as funcións da lista proposta son propias da Inspección.....	555
Gráfico 5.2.3.2.6b. Opinión sobre se na lista proposta están todas as funcións da Inspección.....	556
Gráfico 5.2.3.2.6c. Opinión sobre o perfil do inspector do centro.....	557
Gráfico 5.2.3.2.6d. Opinións sobre se a Inspección debe facer a avaliación da función docente.....	558
Gráfico 5.2.3.2.6e. Opinión sobre o perfil do inspector avaliador da función docente (directores e profesores).....	560
Gráfico 5.2.3.2.6f. Opinións sobre alternativas á Inspección para avaliar a función docente.....	562
Gráfico 5.2.3.2.6g. Opinión dos inspectores e dos directores sobre a avaliación da función directiva pola Inspección.....	563
Gráfico 5.2.3.2.6h. Opinión dos inspectores e dos directores sobre o perfil de inspector para avaliar a función directiva.....	564
Gráfico 5.2.3.2.7a. Comparación dos modelos implícitos de Inspección nas distintas mostras.....	567
Gráfico 5.2.3.2.7b. Opinión dos inspectores sobre a necesidade de que o inspector de referencia teña experiencia nos niveis que se impartan no centro.....	590
Gráfico 5.2.3.2.7c. Opinión dos inspectores sobre a necesidade de especialidade para a avaliación da función docente.....	591
Gráfico 5.2.3.2.7d. Opinión dos inspectores sobre a necesidade de especialidade para a avaliación da función directiva.....	591
Gráfico 5.2.3.2.7e. Distribución dos inspectores nos grupos formados en función do tipo de organización da Inspección.....	594
Gráfico 5.2.3.2.7f. Distribución dos directores nos grupos formados en función do tipo de organización da Inspección.....	595
Gráfico 5.2.3.3.a. Grao de realización das actuacións dos inspectores. Curso 2005/2006.....	631
Gráfico 5.2.3.3.b. Liñas de regresións das series de valoracións das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006.....	633
Gráfico 5.2.3.3.c. Relevancia práctica das funcións da Inspección no curso 2005/2006.	635

Gráfico 5.2.3.3.3d. Liñas de regresión das series de relevancia práctica das funcións de Inspección no curso 2005/2006.....	637
Gráfico 5.2.3.3.4a. INSPECTORES: carácter das actuacións dos inspectores.....	647
Gráfico 5.2.3.3.4b. Carácter predominante nas actuacións dos inspectores no curso 2005/2006 segundo distintos grupos de inspectores.....	648
Gráfico 5.2.3.3.5. Carácter das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006.....	649
Gráfico 5.2.3.3.7a. Inspectores: satisfacción coa forma de distribuír os centros.....	652
Gráfico 5.2.3.3.7b. Inspectores: satisfacción coa forma de distribuír os centros en función da experiencia previa como docentes.....	653
Gráfico 5.2.3.3.7b.bis. Inspectores: satisfacción coa forma de distribuír os centros en función do principio de organización da Inspección defendido por cada grupo de inspectores.....	654
Gráfico 5.2.3.3.7c. Inspectores: satisfacción persoal.....	654
Gráfico 5.2.3.3.7d. Inspectores: influencia das súas actuacións na mellora dos centros...	655
Gráfico 5.2.3.3.8a. Valoración da influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos centros.....	658
Gráfico 5.2.3.3.8b. Valoración da influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos departamentos.....	660
Gráfico 5.2.3.3.8c. ¿Os centros funcionarían igual se non fosen inspeccionados?.....	661
Gráfico 5.2.3.3.9. Influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos centros.....	663
Gráfico 5.2.3.4.1a. Inspectores: opinión sobre as actuacións implícitas na supervisión da práctica docente.....	693
Gráfico 5.2.3.4.1b. Perfís dos inspectores para actuacións de carácter curricular por grupos de inspectores.....	694
Gráfico 5.2.3.4.1c. Inspectores: influencia da supervisión nos resultados escolares.....	696
Gráfico 5.2.3.4.3a. Supervisión das programacións pola Inspección.....	702
Gráfico 5.2.3.4.3b. Valoracións que fan os directores e os profesores de centros públicos da supervisión das programacións pola Inspección.....	703
Gráfico 5.2.3.4.3c. Supervisión pola Inspección da metodoloxía.....	704
Gráfico 5.2.3.4.3d. Sectores das comunidades educativas: supervisión pola Inspección da metodoloxía.....	705
Gráfico 5.2.3.4.3e. Supervisión pola Inspección dos contidos durante a clase.....	706
Gráfico 5.2.3.4.3f. Supervisión pola Inspección da avaliación.....	707
Gráfico 5.2.3.4.3g. Sectores das comunidades educativas: supervisión pola Inspección da avaliación.....	708

Gráfico 5.2.3.4.3h. Supervisión pola Inspección da avaliación (profesores públicos).....	708
Gráfico 5.2.3.4.3i. Supervisión pola Inspección do desenvolvemento curricular.....	709
Gráfico 5.2.3.4.3j. Perfil do inspector para actuacións de carácter curricular.....	711
Gráfico 5.2.3.4.3k. Perfil do inspector para actuacións de carácter curricular (directores de centros públicos).....	712
Gráfico 5.2.3.4.3l. Perfil do inspector para actuacións de carácter curricular (profesores de centros públicos).....	713
Gráfico 5.2.3.4.3m. Perfil de persoa non inspector que debería facer a supervisión da práctica docente.....	714
Gráfico 5.2.3.4.3n. Perfil da persoa non inspector que debería facer a supervisión da práctica docente.....	715
Gráfico 5.2.3.4.3o. Influencia da supervisión de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.....	718
Gráfico 5.2.3.4.3p. Valoración da influencia da supervisión dos aspectos curriculares nos resultados escolares.....	721
Gráfico 5.2.3.4.3q. Influencia da supervisión de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros segundo os pais.....	722
Gráfico 5.2.3.4.4. Grao de realización das actuacións curriculares no curso 2005/2006 segundo os directores.....	725
Gráfico 5.2.3.4.5a. Influencia da supervisión de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.....	730
Gráfico 5.2.3.4.5b. Realización das actuacións de carácter curricular no curso 2006/2007.....	732
Gráfico 5.2.3.4.5c. Comparación entre o grao de realización das actuacións previstas no Plan Xeral de Inspección (PXI) e o das actuacións curriculares.....	734
Gráfico 5.2.3.4.6a. Diferenza entre influencia e realización.....	736
Gráfico 5.2.3.4.6b. Diferenza entre importancia e realización.....	737
Gráfico 5.2.3.4.6c. Diagrama I-V das actuacións de tipo curricular dos inspectores no curso 2005/2006.....	738

INDICE DE ESQUEMAS**CAPÍTULO 2**

Esquema 2.1.6 Relacións entre modelos de Inspección e estilos de intervención.....	63
--	----

CAPÍTULO 3

Esquema 3.2. Esquema da investigación.....	81
--	----

CAPÍTULO 4

Esquema 4.3.2. Organigrama da Inspección de Galicia (Decreto 135/1993).....	315
Esquema 4.3.3. Organigrama da Inspección (Decreto 99/2004).....	352

CAPÍTULO 5

Esquema 5.2.3.2. Modelos implícitos individuais de Inspección y modelos implícitos dominantes	514
--	-----

INDICE DE TÁBOAS

CAPÍTULO 2.

Táboa 2.2.2a. Sinónimos en lingua galega de inspeccionar, inspección e inspector.....	74
Táboa 2.2.2b. Sinónimos en lingua galega de supervisar, supervisión e supervisor.....	75

CAPÍTULO 3.

Táboa 3.3. Atributos dos paradigmas cualitativo e cuantitativo.....	87
Táboa 3.4.3.1a. Prazas de inspectores de educación en Galicia no curso 2006/2007.....	100
Táboa 3.4.3.1b. Situación dos efectivos da Inspección de educación en Galicia no primeiro trimestre do curso 2006/2007.....	101
Táboa 3.4.3.2a. Número de centros en Galicia de ensino non universitario no curso 2005/2006.....	102
Táboa 3.4.3.2b. Tipos de centros de ensinanzas do réxime especial existentes en Galicia no curso 2005/2006.....	103
Táboa 3.4.3.2c. Tipos de centros de ensinanzas de réxime xeral existentes en Galicia no curso 2005/2006.....	104
Táboa 3.4.3.2d. Centros nos que se impartía ensinanzas do réxime ordinario en Galicia no curso 2005/2006.....	105
Táboa 3.4.4.2a. Mostra de centros (estratificación proporcional por provincia e titularidade - tipoloxía).....	110
Táboa 3.4.4.2b. Mostra de centros (estratificación proporcional por provincia, titularidade - tipoloxía e tamaño).....	111
Táboa 3.4.4.2.2a. Profesorado de Galicia no curso 2005/2006.....	112
Táboa 3.4.4.2.2b. Mostra de profesores (estratificación proporcional por provincia y titularidade - nivel).	114
Táboa 3.4.4.2.2c. Mostra de profesores (estratificación proporcional por provincia, titularidade - nivel e tamaño).....	115
Táboa 3.4.6.1.2. Número de actuacións da Inspección que se propoñen aos distintos colectivos para a súa valoración.....	140
Táboa 3.4.6.2. Aspectos dos que se solicita información a os distintos colectivos das comunidades educativas relacionados cos efectos que perciben derivados das actuacións dos inspectores.....	143
Táboa 3.4.8.2.1 Número de expertos aos que se lles pasou a proba piloto para validación do cuestionario.....	154
Táboa 3.4.9.1. Estrutura xeral do cuestionario para inspectores.....	156
Táboa 3.4.9.2. Estrutura xeral do cuestionario para directores de centros públicos.....	159
Táboa 3.4.9.3. Estrutura xeral do cuestionario para directores de centros privados.....	163

Táboa 3.4.9.3.2. Equivalencias entre as cuestións e subcuestións sobre relación coa Inspección dos cuestionarios para directores de centros públicos e de centros privados.....	164
Táboa 3.4.9.4a. Estrutura xeral do cuestionario para xefes de departamento.....	165
Táboa 3.4.9.4b. Estrutura xeral do cuestionario para profesorado de centros públicos.....	166
Táboa 3.4.9.4.3. Equivalencias entre as cuestións e subcuestións dos cuestionarios para xefes de departamento, profesores e directores de centros públicos.....	168
Táboa 3.4.9.5. Estrutura xeral do cuestionario para profesorado de centros privados.....	169
Táboa 3.4.9.6. Estrutura xeral do cuestionario para pais.....	171
Táboa 3.4.10.2. Distribución do total de cuestionarios recibidos por poboación.....	177
Táboa: 3.4.10.2.1. Porcentaxe de cuestionarios recibidos en relación coa mostra.....	177
CAPÍTULO 4.	
Táboa 4.3.2. Opinión dos inspectores sobre aspectos relacionados coa internivelaridade (1999).....	328
CAPÍTULO 5	
Táboa 5.1.4.1a Funcións da LOE ordenadas de maior a menor especificidade.....	387
Táboa 5.1.4.1b. Correspondencia entre as actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 e as funcións que a LOE atribúe á Inspección.....	388
Táboa 5.1.4.2. Comparación entre o modelo de Inspección da LOE e o modelo subxacente no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006.....	394
Táboa 5.2.2.3.1. Idade dos inspectores.....	404
Táboa 5.2.2.3.6. Experiencia docente dos inspectores en ensinanzas do réxime xeral....	407
Táboa 5.2.3. Emparellamento de grupos de análise en función das variables independentes.....	421
Táboa 5.2.3.1.2.a. Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia de emprego, un determinado posto aos medios que utiliza para comunicarse cos centros.....	430
Táboa 5.2.3.1.2.b. Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron as relacións cos directores no curso 2005/2006.....	431
Táboa 5.2.3.1.2.c. Porcentaxe de directores que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron a comunicación cos centros no curso 2005/2006.....	432
Táboa 5.2.3.1.2.d. Niveis de significación para mostras independentes. Proba U de Mann-Whitney.....	433
Táboa 5.2.3.1.2.e. Porcentaxe de centros por categorías en función do número de visitas recibidas no curso 2005/2006.....	434

Táboa 5.2.3.1.2f. Niveis de significación para mostras independentes (proba U de Mann-Whitney) para a variable “número de visitas de inspección”.....	435
Táboa 5.2.3.1.2g. Niveis de significación para mostras independentes (proba U de Mann-Whitney) para a variable “número de visitas de inspección” por tamaño de centros.....	435
Táboa 5.2.3.1.2h. Número medio de visitas de inspección realizadas aos centros durante o curso 2005/2006.....	436
Táboa 5.2.3.1.2i. Frecuencias de relacións profesores ↔ inspectores ata o curso 2006/2007.....	437
Táboa 5.2.3.1.2j. Frecuencias de relacións profesores ↔ inspectores durante o curso 2005/2006.....	438
Táboa 5.2.3.1.2k. Iniciativa para as relacións inspectores ↔ profesores durante o curso 2005/2006.....	439
Táboa 5.2.3.1.2m. Motivos que orixinaron as relacións inspectores → profesores no curso 2005/2006.....	439
Táboa 5.2.3.1.2n. Frecuencias de relacións inspectores ↔ pais ata o curso 2006/2007..	440
Táboa 5.2.3.1.2o. Frecuencias de relacións inspectores ↔ pais durante o curso 2005/2006.....	440
Táboa 5.2.3.1.2p Motivos que orixinaron no curso 2005/2006 as relacións inspectores → pais.....	441
Táboa 5.2.3.1.3.a Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia de emprego, un determinado posto aos medios que utilizaron os directores no curso 2005/2006 para comunicarse coa Inspección.....	442
Táboa 5.2.3.1.3b. Porcentaxe de centros por categorías en función da “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.....	444
Táboa 5.2.3.1.3c. Niveis de significación para mostras independentes (proba U de Mann-Whitney) para a variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.....	444
Táboa 5.2.3.1.3d. Niveis de significación para mostras independentes (proba U de Mann-Whitney) para a variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006” en función do tamaño do centro.....	445
Táboa 5.2.3.1.3e. Frecuencia media “de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.....	446
Táboa 5.2.3.1.3f. Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron que os directores se relacionasen con eles no curso 2005/2006.....	447
Táboa 5.2.3.1.3g. Porcentaxe de directores públicos que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron as súas relacións cos inspectores no curso 2005/2006.....	448
Táboa 5.2.3.1.3h. Niveis de significación para mostras independentes. Proba U de Mann-Whitney.....	449

Táboa 5.2.3.1.3i. Porcentaxe de directores privados que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron as súas relacións cos inspectores no curso 2005/2006.....	450
Táboa 5.2.3.1.3j. Medios empregados nas relacións inspectores ↔ profesores.....	450
Táboa 5.2.3.1.3k. Motivos que orixinaron no curso 2005/2006 as relacións profesores → inspectores.....	451
Táboa 5.2.3.3.2l. Motivos que orixinaron no curso 2005/2006 as relacións pais → inspectores.....	452
Táboa 5.2.3.1.4. Valoracións feitas polos inspectores sobre aspectos relacionados coas visitas de inspección.....	453
Táboa 5.2.3.1.5a. Porcentaxe de representantes dos sectores da comunidade educativa en función da dificultade de comunicarse coa Inspección.....	454
Táboa 5.2.3.1.5b. Niveis de significación para grupos independentes. Proba de U Mann-Whitney.....	455
Táboa 5.2.3.1.5c. Valoración polos directores das frecuencias de visitas de inspección en función do número de visitas feitas no curso 2005/2006.....	456
Táboa 5.2.3.2.5d. Valoración feita polos directores sobre aspectos relacionados coas visitas de inspección feitas durante o curso 2005/2006.....	457
Táboa 5.2.3.1.5e. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student	458
Táboa 5.2.3.1.5f. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student para a variable “as visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro” por tamaño de centros.....	459
Táboa 5.2.3.1.5g. Valores estatísticos da variable “as visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro” por tamaño de centros.....	459
Táboa 5.2.3.1.5h. Niveis de significación de categorización de variables resultado de aplicar a proba binomial.....	461
Táboa 5.2.3.1.5i Niveis de significación para mostras independentes. Proba U de Mann-Whitney.....	462
Táboa 5.2.3.1.6a. Factores de elevación.....	471
Táboa 5.2.3.1.6b. Número de relacións profesores ↔ inspectores no curso 2005/2006...	472
Táboa 5.2.3.1.6c. Número de relacións pais ↔ inspectores no curso 2005/2006.....	472
Táboa 5.2.3.1.6d. Estimación do número de relacións profesores → inspectores no curso 2005/2006, en función dos motivos que as orixinaron.....	473
Táboa 5.2.3.1.6e. Análise comparativa do número de relacións inspectores → profesores no curso 2005/2006.....	474
Táboa 5.2.3.1.6f. Estimación do número de relacións inspectores → profesores no curso 2005/2006, en función dos motivos que as orixinaron.....	474

Táboa 5.2.3.1.6g Perfil das relacións do “inspector medio” coas comunidades educativas no curso 2005/2006.....	476
Táboa 5.2.3.1.6h. Porcentaxe da poboación estudada sobre a total de Galicia.....	477
Táboa 5.2.3.1.7a. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.....	478
Táboa 5.2.3.1.7b. Relación entre o nivel de satisfacción dun colectivo e a media das valoracións feitas polos individuos dese colectivo.....	479
Táboa 5.2.3.1.7c. Medias das valoracións do grao de satisfacción coas actuacións dos inspectores por sectores da comunidade educativa.....	479
Táboa 5.2.3.1.8. Evolución da crenza dos profesores en torno as actuacións dos inspectores de carácter fiscalizador/sancionador.....	491
Táboa 5.2.3.2.1a. Porcentaxe de inspectores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (significativa).....	516
Táboa 5.2.3.2.1b. Porcentaxe de inspectores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (non significativa).....	518
Táboa 5.2.3.2.1c Coeficientes de correlación Rho de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións de Inspección polos inspectores.....	519
Táboa 5.2.3.2.1d. Modelos implícitos de Inspección nos inspectores de Galicia.....	520
Táboa 5.2.3.2.2a. Porcentaxe de directores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable.....	521
Táboa 5.2.3.2.2b Coeficientes de correlación Rho de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións de Inspección polos directores.....	523
Táboa 5.2.3.2.2c. Modelos implícitos de Inspección nos directores.....	526
Táboa 5.2.3.2.2d. Porcentaxe de profesores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (ordenacións significativas).....	527
Táboa 5.2.3.2.2e. Porcentaxe de profesores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (ordenación non significativa).....	527
Táboa 5.2.3.2.2f Coeficientes de correlación Rho de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións da Inspección polos profesores.....	528
Táboa 5.2.3.2.2g. Modelos implícitos de Inspección nos profesores.....	529
Táboa 5.2.3.2.2h. Porcentaxe de pais que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación da ordenación na proba Chi-cadrado para unha variable.....	530
Táboa 5.2.3.2.2i Coeficientes de correlación Rho de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións de Inspección polos pais.....	532
Táboa 5.2.3.2.2j. Modelos implícitos de Inspección nos pais.....	535

Táboa 5.2.3.2.2k. Modelos implícitos de Inspección nos pais.....	535
Táboa 5.2.3.2.3a. Niveis de significación de categorización de variables na proba Chi-cadrado.....	539
Táboa 5.2.3.2.3b. Niveis de significación de mostras independentes . Proba U de Mann-Whitney.....	540
Táboa 5.2.3.2.3c. Porcentaxes de directores de centros públicos e de centros privados que atribuíron un determinado posto a cada función.....	544
Táboa 5.2.3.2.3d. Porcentaxes de profesores de centros públicos e de centros privados que atribuíron un determinado posto a cada función.....	545
Táboa 5.2.3.2.3e. Porcentaxes de directores de centros públicos por niveis que atribuíron un determinado posto a cada función.....	546
Táboa 5.2.3.2.3f. Porcentaxes de directores e de profesores de centros públicos que atribuíron un determinado posto a cada función.....	546
Táboa 5.2.3.2.4a. Niveis de significación da categorización de variables feita polos inspectores (variables dicotómicas). Proba binomial.....	548
Táboa 5.2.3.2.4b. Niveis de significación da categorización de variables feita polos inspectores (variables non dicotómicas). Proba para unha variable de Chi-cadrado.....	548
Táboa 5.2.3.2.5a. Niveis de significación da categorización de variables dicotómicas. Proba binomial.....	552
Táboa 5.2.3.2.5b. Niveis de significación da categorización de variables non dicotómicas. Proba para unha variable de Chi-cadrado.....	553
Táboa 5.2.3.2.6a. Niveis de significación de mostras independentes . Proba U de Mann-Whitney.....	554
Táboa 5.2.3.2.7a. Modelos implícitos de Inspección nas distintas poboacións.....	565
Táboa 5.2.3.2.7b. Número de individuos das distintas mostras que consideran que as funcións que se detallan na primeira columna non son propias da Inspección.....	573
Táboa 5.2.3.2.7c. Número de individuos das distintas mostras que consideran que nas funcións que ten atribuídas a Inspección faltan actuacións relacionadas coas subcategorías recollidas na primeira columna.....	578
Táboa 5.2.3.2.7d. Evolución histórica da redacción dada nas cinco últimas leis de educación á función da Inspección relacionada coa formación do profesorado.....	580
Táboa 5.2.3.2.7d. Evolución da opinión dos profesores en torno ser avaliados polos inspectores.....	582
Táboa 5.2.3.2.7e. Evolución histórica da redacción dada nas cinco últimas leis de educación á función avaliadora da Inspección.....	585
Táboa 5.2.3.2.7f. Proba de Chi-cadrado para dous grupos.....	589
Táboa 5.2.3.2.7g Comparación entre as funcións dos inspectores e as atribucións dos directores recollidas na LOE.....	600
Táboa 5.2.3.3. Vinculación entre as funcións da Inspección (LOE) e as actuacións dos inspectores previstas no Plan xeral de Inspección 2005/2006.....	611

Táboa 5.2.3.3.1a. Valoración feita polos inspectores do grao de realización das súas actuacións.....	613
Táboa 5.2.3.3.1b Relación entre o grao de realización dunha actuación para un colectivo e a media das valoracións feitas polos individuos dese colectivo.....	614
Táboa 5.2.3.3.1c. Relevancia das funcións segundo os inspectores.....	619
Táboa 5.2.3.3.2a. Valoración feita polos docentes do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.....	622
Táboa 5.2.3.3.2b. Relevancia das funcións segundo os docentes.....	624
Táboa 5.2.3.3.2c. Valoración feita polos pais do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.....	625
Táboa 5.2.3.3.2d. Relevancia das funcións segundo os pais.....	627
Táboa 5.2.3.3.3a. Frecuencias de valores asignados ao grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, polos distintos colectivos.....	628
Táboa 5.2.3.3.3b. Media global do grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, por colectivos.....	629
Táboa 5.2.3.3.3c. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.....	633
Táboa 5.2.3.3.3d. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.....	637
Táboa 5.2.3.3.3e. Valoración feita polos directores do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.....	639
Táboa 5.2.3.3.3f. Valoración feita polos profesores do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.....	641
Táboa 5.2.3.3.3g. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.....	642
Táboa 5.2.3.3.3h. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.....	643
Táboa 5.2.3.3.3i. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.....	645
Táboa 5.2.3.3.3j. Valoración feita polos directores (por niveis) do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.....	646
Táboa 5.2.3.3.5a. Niveis de significación na proba de Chi-cadrado para unha variable....	649
Táboa 5.2.3.3.7a. Niveis de significación na proba de Chi-cadrado para unha variable....	650
Táboa 5.2.3.3.7b. Niveis de significación na proba U de Mann-Whitney para dúas mostras independentes.....	651
Táboa 5.2.3.3.7c. Relación entre a influencia atribuída por un colectivo e a media das valoracións feitas polos individuos dese colectivo.....	656

Táboa 5.2.3.3.8a. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostradas independentes. Proba “t” de Student.....	657
Táboa 5.2.3.3.8b. de nivel de significación na proba de Chi-cadrado da independencia de variables categóricas.....	657
Táboa 5.2.3.3.8c. Medias das valoracións do grao da influencia das actuacións da Inspección na mellora do funcionamento dos centros.....	658
Táboa 5.2.3.3.9. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostradas independentes. Proba “t” de Student.....	662
Táboa 5.2.3.3.10a Comparación ente o modelo de Inspección da LOE, o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 e o modelo subxacente no Plan xeral de Inspección para ese curso.....	665
Táboa 5.2.3.3.10b. Coeficiente de correlación Rho de Spearman entre modelos de Inspección.....	666
Táboa 5.2.3.3.10c. Visión global dos modelos de Inspección e estilos de intervención dos inspectores que coexistían no curso 2005/2006.....	669
Táboa 5.2.3.3.10d. Características do estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 e dos estilos de intervención demandados.....	670
Táboa 5.2.3.3.10e. Relación entre os modelos implícitos de Inspección nos inspectores e a satisfacción co seu traballo.....	685
Táboa 5.2.3.4.1a. Nivel de significación na proba de Chi-cadrado.....	694
Táboa 5.2.3.4.1b. Niveis de significación na proba de Chi-cadrado para dúas variables..	696
Táboa 5.2.3.4.1c. Valoración feita polos inspectores da influencia da supervisión das actuacións de carácter curricular nos resultados do centro.....	697
Táboa 5.2.3.4.2. Valoracións feitas polos inspectores do grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.....	698
Táboa 5.2.3.4.3a de nivel de significación na proba de Chi-cadrado.....	700
Táboa 5.2.3.4.3b. de nivel de significación na proba de Chi-cadrado da independencia de variables categóricas.....	701
Táboa 5.2.3.4.3cbis. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.....	717
Táboa 5.2.3.4.3d. Valoración da influencia da supervisión periódica de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.....	717
Táboa 5.2.3.4.3ebis. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.....	720
Táboa 5.2.3.4.3f. Valoración da influencia da supervisión periódica de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.....	720
Táboa 5.2.3.4.3g. Proba dos rangos con signo de Wilcoxon.....	721
Táboa 5.2.3.4.4a. Valoracións feitas polos docentes do grao de realización das actuacións dos inspectores de carácter curricular no curso 2005/2006.....	723

Táboa 5.2.3.4.4b. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.....	724
Táboa 5.2.3.4.5a Frecuencias de valores asignados polos inspectores e docentes ao grao de realización das actuacións curriculares dos inspectores no curso 2005/2006.....	733
Táboa 5.2.3.4.5b. Media global do grao de realización das actuacións curriculares dos inspectores no curso 2005/2006, por colectivos.....	734
Táboa 5.2.3.4.5c. Diferenza entre as medias globais de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, por colectivos.....	735

ABREVIATURAS

ADIDE	Asociación de Inspectores de Educación.
ANIE	Asociación Nacional de Inspectores de Educación.
Bach	Bacharelato.
BOE	Boletín oficial do Estado.
BOM	Boletín oficial do Ministerio.
BUP	Bacharelato unificado e polivalente.
C.	Circular.
C. A.	Comunidade autónoma
CC. AA.	Comunidades autónomas
CC. OO.	Comisións obreiras.
CEIP	Centro de Educación Infantil e Primaria.
CEP	Centro de Educación Primaria.
CG	Coalición Galega
CI	Centro Integrado.
CIDE	Centro de Investigación, Documentación y evaluación.
CIE	Corpo de Inspectores de Educación.
CISAE	Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa.
CMUS	Conservatorios de música.
CPI	Centro Público Integrado.
CPR	Centros privados.
DOC	Documento de organización do centro.
DOG	Diario Oficial de Galicia.
DRAE	Diccionario de la Real Academia Española
D.	Decreto.
DT	Desviación típica
D.X.	Dirección Xeral.
EE	Educación especial.
EI	Educación infantil.
EM	Ensinanza media.
EOE	Equipo de orientación específico.
EOI	Escolas oficiais de idiomas.
EP	Educación primaria.
EPA	Educación permanente de adultos.
ESMUS	Escolas de música.
EXB	Educación xeral básica.
FETE-UGT	Federación Española de Traballadores do Ensino- Unión Xeral de Traballadores
FP	Formación profesional.
FOL	Formación y orientación laboral (materia propia das ensinanzas de FP)
GDXL	Gran Dicionario Xerais da Lingua.
I.	Inspección.
i.	inspector/es.
ICE	Instituto de Ciencias da Educación.
IES	Instituto de ensinanza secundaria.
ILE	Instituto Libre de Ensinanza.
INCE	Instituto Nacional de Calidad y e Evaluación.
INE	Instituto Nacional de Evaluación.
INECSE	Instituto Nacional de Evaluación y Calidad del Sistema Educativo.
i.X.	Inspector Xefe.

ESM	Escola Superior de Maxisterio.
LOCE	Lei Orgánica da Calidade de Educación.
LODE	Lei Orgánica do Dereito á Educación.
LOE	Lei Orgánica da Educación.
LOECE	Lei Orgánica do Estatuto dos Centros Educativos.
LOPAG	Lei Orgánica da Participación, a Avaliación e o Goberno dos Centros Educativos.
LOXSE	Lei de Ordenación Xeral do Sistema Educativo.
LXE	Lei Xeral de Educación.
M	Media
MEC	Ministerio de educación y ciencia.
NEE ou nee	Necesidades educativas especiais.
O.	Orde.
O.M.	Orde Ministerial.
PCC	Proxecto curricular do centro.
PEC	Proxecto educativo de centro.
PES	Profesores de ensino secundario.
PNG	Partido Nacionalista Galego
PSdeG-PSOE	Partido Socialista Galego-Partido Socialista Obreiro Español
PTFP	Profesores técnicos de formación profesional.
PXA	Programación xeral anual.
R.D.	Real Decreto.
R.O.	Real Orde.
ROCEIP	Regulamento orgánico dos colexios de educación infantil e primaria.
ROCPI	Regulamento orgánico dos centros públicos integrados.
ROIES	Regulamento orgánico dos institutos de ensino secundario.
SE	Sistema educativo
SITE	Servizo de Inspección Técnica de Educación.
S. X.	Subdirección Xeral
UGT	Unión Xeral de Traballadores.
USITE	Unión Sindical de Inspectores Técnicos de Educación.

*Lo menos que podemos hacer, en servicio de algo,
es comprenderlo.*
Ortega y Gasset

INTRODUCCIÓN

Dende o meu ingreso no Servizo de Inspección de educación no ano 1988, como “docente adscrito á función inspectora”, fun testemuña dos importantes cambios¹ que experimentou dita función nestes vinte últimos anos.

Durante todo ese tempo tiven a impresión de que a evolución da Inspección de educación tiña o seu propio ritmo á marxe das directivas que ao respecto se recollían nas distintas, e relativamente numerosas, leis de educación que se sucederon a partir da promulgación da Lei Orgánica 1/1990 (LOXSE)².

Por outro lado, a transferencia da función inspectora, xunto con outras competencias do ámbito educativo, ás Comunidades Autónomas orixinou unha carreira

¹ A mudanza máis radical en relación coa Inspección de educación dos últimos 25 anos produciuse en 1984 coa supresión dos tres Corpos de Inspección existentes mediante a disposición transitoria décimo quinta da Lei 30/1984, do 2 de agosto, de medidas para a Reforma da Función Pública.

² Lei Orgánica 1/1990, de 3 de outubro, de Ordenación Xeral do Sistema Educativo (LOXSE).

cara á diferenciación dos respectivos Servizos de Inspección, que favoreceu a tendencia a que ditos Servizos se desenvolvesen con un alto grao de autonomía e independencia en relación co establecido na normativa xeral do Estado.

O meu interese profesional e a curiosidade inducíronme a reflexionar sobre ese, para min, aparente paradoxo. A reflexión ao principio desordenada e impulsiva, foi facéndose, a medida que dispuña de máis información, a cada volta máis sistemática. Pronto me vin envolvido no permanente debate que manteñen os inspectores e teóricos da Inspección en torno a cal debería ser a verdadeira función da inspección no eido educativo, que con máis ou menos virulencia se reaviva periodicamente, e que non axuda a resolver a continua ambigüidade do rol que a lexislación española³ lle asigna aos inspectores de educación.

Hai máis de corenta anos RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 330) constataba que *“no campo da Inspección encontrámonos con posturas tan extremas como a de Montilla, que considera como obxectivo central [da Inspección] o impedir que unha función, conculcando a recta orde que lle foi imposta, traizoe de algún modo a súa eficacia a desvíe por canles ilícitos a esencia do seu contido’ e a de Arturo de la Orden, que centra a actividade da Inspección en ‘un servizo eficaz de orientación aos educadores’.”*

Posteriormente MAÍLLO (1972: 64) insistía sobre o mesmo tema e escribía na revista Supervisión Escolar:

“A Inspección pregúntase hoxe cáles son o ámbito propio e a esfera e sentido das súas actividades. Quere mirarse para recoñecerse –tarefa esencial para a definición e o encontro consigo mesma- no espello auténtico ‘self’ profesional, que non é xa o que foi, e que atravesa unha profunda crise de definición e de identificación”.

Vinte anos despois LÓPEZ DO CASTILLO (1993: 13) manifestaba que a situación non mudara:

³ A ambigüidade do rol dos inspectores de educación é un denominador común na normativa de todas as CC. AA.

“Nos últimos anos a Inspección en España sufriu unha certa crise de identidade. Se a acusou ao mesmo tempo de ser ‘represora’ e ‘paternalista’, actitudes radicalmente distintas e incluso contraditorias. Díxose en ocasións que visitaba pouco os centros e, por outra parte, que non debía entrar tanto nas aulas para non coartar a autonomía do profesorado. Se lle reprocha non realizar suficientes tarefas de asesoramento pedagóxico cando simultaneamente se lle confía cada vez maior número de tarefas de control burocrático ou administrativo.”

Máis recentemente MARTÍ TEIXIDÓ (1999: 307), reflexionando sobre o mesmo problema, afirma que *“despois de quince anos, estamos no mesmo punto: sabemos que inspección non queremos pero non acabamos de definir colexiadamente qué queremos da inspección e para qué queremos a inspección.”*

Actualmente aínda somos moitos os inspectores de educación que consideramos imprescindible para o futuro da Inspección definir claramente e sen ambigüidades qué se espera que fagamos.

A proximidade da Inspección ao poder político polarizou a miña análise nos primeiros momentos nesa dirección. Creo que as seguintes preguntas tomadas de MARTÍ FERRÁNDIZ (2005: 140)⁴ reflicten claramente as miñas inquietudes iniciais:

- *“Cales son as políticas das diversas administracións respecto á Inspección de ensinanza, máis aló do que din os textos legais?”*
- *Que obxectivos esenciais perseguen?*
- *Cales son as prioridades básicas que se fixaron?*
- *Como concibe e diseña a autoridade política o servizo de inspección?*
- *Para que quere o político á Inspección de ensinanza?*
- *Necesita realmente a sociedade á Inspección: sérvelle de algo?*
- *Que organización e funcionamento se practicaron en cada caso?*
- *Cales son as funcións prioritarias que se lle encomendan?*
- *Que talante e condicións se lle esixen a quen desexa ser inspector/a?*
- *Se lle dá autonomía ou se lle pide obediencia?”*

Posteriormente, a corrente dos últimos anos de enfocar a xestión dos servizos administrativos⁵ dende os presupostos do paradigma actual da Xestión da Calidade

⁴ A data refírese á da publicación, pero as preguntas foron formuladas na comunicación presentada no decurso do VI Congreso de ADIDE en Palma de Mallorca en outubro de 2001.

introduciu nas miñas reflexións a necesidade de coñecer as expectativas que teñen sobre a Inspección os seus clientes. Xurdiron así novas preguntas:

- É posible xestionar o Servizo de Inspección educativa dende o paradigma da xestión da calidade?
- Ten clientes a Inspección e, no seu caso, quen son?⁶
- Cales son as expectativas dos potenciais clientes en torno ao que debe facer a Inspección de educación?
- Que necesidades dos seus clientes pode satisfacer a Inspección?
- Inflúen as expectativas e demandas dos clientes no funcionamento real da Inspección?
- ...

Novos elementos de reflexión xurdiron das implicacións que teñen para a educación, e polo tanto para a Inspección, as consecuencias que se derivan do obxectivo estratéxico fixado polo Consello Europeo na súa reunión de marzo de 2000 en Lisboa⁷. Con el dábase un salto cualitativo da “sociedade da información” á “sociedade do coñecemento”⁸. Este novo escenario no que o concepto actual de centro escolar pode sufrir unha drástica transformación até o punto de que CANTÓN (2001: 212) se pregunta: *“teremos centros educativos ou serán cibercentros ou nodos e os alumnos estudarán nas súas casas?”* Ante esta nova situación que funcións debería ter a Inspección? Pregunta en absoluto retórica se se ten en conta que segundo SOLER

⁵ Parto do suposto de que a Inspección de educación é un servizo administrativo a pesar das súas peculiaridades, debidas ao ámbito en que opera. Aspecto que se tratará no capítulo 2 desta tese.

⁶ Xa en 1966 RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 331) se formulaba o concepto tomado das técnicas de organización de empresas de *“cliente-orientación”*.

⁷ A Estratexia de Lisboa recollía que antes de que concluíra 2010 a Unión Europea tería que *“converterse na economía baseada no coñecemento máis competitiva e dinámica do mundo, capaz de crecer economicamente de maneira sostible con máis e mellores empregos e con maior cohesión social”*.

⁸ Para algúns autores a expresión “sociedade da información” fai referencia as modificacións experimentadas pola sociedade como consecuencia dos cambios provocados en moitas das súas actividades, entre elas a educación, polo emprego masivo das tecnoloxías da información e comunicación, reforzado polo seu grande desenvolvemento, que facilita e permite o acceso a grande cantidade de información dende case calquera lugar; mentres que a expresión “sociedade do coñecemento” é unha aspiración aínda por chegar. Para Abdul Waheed Khan (subdirector xeral da UNESCO para a Comunicación e a Información) *“A sociedade da información é a pedra angular das sociedades do coñecemento. Para min, a noción de “sociedade da información” está ligada á idea de innovación tecnolóxica, a noción de “sociedades do coñecemento” leva implícita unha dimensión de transformación social, cultural, económica, política e institucional, así como unha perspectiva de desenvolvemento máis diversificado. Dende o meu punto de vista, a noción de “sociedade do coñecemento” é preferible á de “sociedade da información” por que expresa mellor a complexidade e o dinamismo do que ocorre.”* (Vers les sociétés du savoir. Une interview de Abdul Waheed Khan). No ámbito académico se tende a empregar a expresión “sociedade do coñecemento”.

FIÉRREZ (1991: 27): “*A unidade educativa sobre a que recae máis frecuentemente a acción inspectora é o centro escolar, que se vai configurando cada vez con máis forza como a célula base do sistema educativo*”. En sentido parecido maniféstase MAYORGA (2000: 210) para o que os centros son o eixo das actuacións dos inspectores de educación, e a visita a súa “*tarefa primordial*”, e tamén LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 14) cando afirma: “*O fin da inspección, en efecto, como o de todos os restantes servizos que integran o sistema, non pode ser outro que contribuír ao bo funcionamento dos centros docentes...*”.

As preguntas formuladas, e outras moitas non mencionadas, abren un enorme campo de investigación inabordable dende o marco necesariamente limitado dunha tese, tanto polo número e disparidade dos contidos que abarcan como pola práctica imposibilidade de achar respostas para algunhas delas.

Con esta tese pretendo contribuír co meu pequeno grao de area ao coñecemento da actividade real da Inspección e do contexto relacional no que se leva a cabo dentro da Comunidade Autónoma de Galicia, na convicción de que calquera resposta ás preguntas formuladas demanda necesariamente, como requisito previo, coñecer a realidade da que se parte. Céntrase na comunidade Autónoma de Galicia porque é a que me atinxe máis directamente e, tal como se dixo, actualmente ten características diferenciais con respecto ás Inspeccións doutras Comunidades, sendo competencia da Xunta a regulación da organización e do funcionamento da Inspección educativa no ámbito do seu territorio⁹.

Obviamente un traballo deste tipo poderíase ter enfocado de moi distintos xeitos. O que eu lle dei foi o que considerei mellor ao principio, e a pesar das modificación que sufriu durante o proceso de elaboración, posiblemente hoxe, despois de telo rematado e das numerosas horas de reflexión, elaboración e reelaboración nun continuo tecer e destecer, non sería o mesmo.

⁹ Así o recolle o artigo 31 do Estatuto de Autonomía de Galicia e fíxose efectivo mediante o Real decreto 1763/1982, do 24 de xullo, sobre o traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de educación.

Cómpre facer algunhas precisións en torno ao estilo empregado na redacción do documento:

- Co fin de axilizar a exposición e evitar unha lectura confusa e pesada, tendo en conta a extensión e natureza do texto, empreguei o masculino xenérico para referirme tanto aos individuos de xénero feminino como de xénero masculino.
- Dada a miña directa implicación co obxecto de estudo, salvo nesta introdución, empreguei na redacción a forma impersoal dos tempos verbais, como recurso de autodisciplina que favoreza o afastamento emocional, co fin de paliar dentro do posible os efectos da inevitable subxectividade nos resultados da análise.
- Co fin de recoller coa máxima fidelidade posible as respostas ás preguntas abertas propostas nos cuestionarios, cando se transcribiron fixéronse respectando totalmente as expresións dos enquisados, incluídos os erros ortográficos. Ao se tratar de expresións literais e para non resultar repetitivo considerei innecesario sinalalos coa apostila “sic”.

O documento no que desenvolvo a tese organiceino en seis capítulos, que dividín sucesivamente nunha serie de elementos estruturais aos que lles dei o nome de subcapítulos, apartados, subapartados e puntos. Para a identificación de cada un destes elementos empreguei un sistema numérico de subdivisións sucesivas en que o primeiro número se refire ao capítulo o segundo ao subcapítulo e así até o quinto número que identifica os distintos puntos. Por exemplo, o elemento estrutural, precedido da serie numérica 5.2.6.4.1, corresponderá a un “punto”, concretamente ao punto 1 dos incluídos no subapartado 4, do apartado 6, do subcapítulo 2 e do capítulo 5.

Alén dos capítulos, que constitúen o núcleo da tese, e desta introdución, apórtanse índices de contidos, cadros, esquemas, gráficos e táboas e unha relación de acrónimos e abreviaturas. Tanto os índices como a relación de acrónimos e abreviaturas paxináronse independentemente do resto do documento. Despois do último capítulo coloquei unha relación de referencias bibliográficas e lexislativas, que se completa cunha relación das páxinas web empregadas para a elaboración da tese.

Para facer máis lexible o texto utilicei notas ao pé de páxina. O elevado número delas aconsellou reiniciar a súa numeración correlativa en cada capítulo. Non se preveu o emprego de referencias cruzadas, mais cando foi necesario recorrer a elas identificáronse coa referencia ao capítulo correspondente.

No texto inclúense numerosos cadros, gráficos, esquemas e táboas. Co fin de facilitar a súa localización non os numerei correlativamente, senón que identifiquei cada un coa numeración correspondente ao último elemento da secuencia estrutural (capítulo, subcapítulo, apartado, subapartado e punto) en que está incluído. Nos casos en que hai máis dun cadro ou dun gráfico ou dun esquema ou dunha táboa no mesmo elemento estrutural, diferencieinos incluíndo unha letra minúscula ao final da serie numérica que lle correspondía, resultando así en ocasións un código alfanumérico. Por exemplo, a táboa 5.2.11.4.1c, corresponderá á terceira táboa (letra c) das incluídas no punto 5.2.11.4.1. Pódese dar o caso de que haxa unha mesma referencia numérica ou alfanumérica para unha táboa, gráfico, cadro ou esquema (consecuencia de que están no mesmo elemento estrutural e en coherencia cos criterios citados), a pesar diso non é posible a confusión polo nome que sempre precede a ditas referencias.

Para facer máis manexable o documento, dado o seu volume, recóllense nun tomo aparte todos os anexos aos que se fai referencia no texto principal. Na numeración dos anexos seguiu-se un procedemento parecido ao empregado para numerar os cadros, gráficos, etc., de tal xeito que a cada anexo se lle asignará un código numérico que se corresponderá co elemento estrutural no que se faga alusión a el. Igualmente, no caso de que haxa máis dun anexo incluído nun mesmo elemento estrutural, utilizarase para diferencialos unha letra minúscula ao final da serie numérica. Unha mención especial require a identificación das táboas dos anexos en que se recollen os estatísticos correspondentes ás probas empregadas para obter os resultados mediante o programa SPSS para Windows. Ditas táboas identificáronse co mesmo código numérico ou alfanumérico, segundo os casos, que as correspondentes táboas de resultados incluídas no texto principal.

No capítulo 1, *Consideracións preliminares e obxectivos da tese*, fixen unha serie de consideracións en torno ao traballo que se pretende desenvolver e alén diso definín e concretei nel a finalidade e obxectivos da tese.

No capítulo 2, *Marco teórico*, establecín os fundamentos teóricos nos que se baseou o traballo realizado. Recollín a reflexión teórica realizada como consecuencia de consultar a bibliografía que se puido achar relacionada co obxecto de estudo. Neste capítulo establecín tamén os criterios que empreguei para identificar os diferentes modelos de Inspección, definín o concepto de estilo de intervención dos inspectores, fundamental para a posterior análise que se pretende realizar, e desenvolvín o esquema conceptual que permitirá analizar as relacións entre as distintas variantes dos modelos de Inspección e estilos de intervención. Por último, neste capítulo incluín tamén unha revisión e reflexión sobre o emprego que se fai dos diferentes termos relacionados coa inspección, co fin de precisar o significado e alcance que lle dei a cada un na redacción da tese.

No capítulo 3, *Deseño e desenvolvemento da investigación. A enquisa*, describín e detallei, en primeiro lugar, o deseño da investigación que levei a cabo para acadar a finalidade e obxectivos propostos. Na segunda parte deste capítulo, describín o proceso de elaboración da enquisa postal empregada para a recollida da información e dirixida aos distintos colectivos implicados, xustificando cada unha das decisións que se foron adoptando ao respecto. Así mesmo describín, con detalle, o proceso de recollida da información utilizada para aproximarse ao coñecemento da realidade na que se desenvolveu, en Galicia, a función inspectora no curso 2005/2006 a partir dos puntos de vista dos seus actores principais: os propios inspectores, os directores de centros, os profesores e os pais.

No capítulo 4, *Evolución histórica das funcións e a organización da Inspección. Modelo teórico*, fixen unha aproximación histórica á evolución das funcións e da organización da Inspección, fundamentalmente dende a súa institucionalización en 1849, co fin de contextualizar o modelo teórico de Inspección implantado en Galicia no curso 2005/2006. Hai que subliñar que, en coherencia cos obxectivos da tese, a partir do ano 1982, no que se producen as transferencias das competencias en educación, o estudo histórico limítase ao ámbito da Comunidade Autónoma de Galicia.

O capítulo 5, *Funcións da inspección de educación e actuacións dos inspectores en Galicia no curso 2005/2006*, é o máis extenso e constitúe o núcleo central do traballo. Na primeira parte fixen unha análise das actuacións previstas no Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006 co fin de establecer o estilo de intervención dos inspectores que demandaba a Administración educativa e o modelo de Inspección que leva implícito, o que proporciona información sobre a visión da Inspección que tiñan os políticos nese momento. Na segunda parte, describín polo miúdo o estudo e proceso de análise realizado da información recollida mediante a enquisa, así como a interpretación dos resultados obtidos.

No capítulo 6, *Conclusiones e proposta*, fago, en primeiro lugar, unha reflexión sobre as limitacións do estudo realizado. Na segunda parte crín conveniente recompilar, a modo de resumo, as conclusións parciais que se foron incluíndo ao longo do texto, engadindo algunhas máis de carácter xeral. Por último, este capítulo remata cunha reflexión final, a modo de proposta, na que se ofrece unha visión persoal das medidas que se deberían adoptar co fin de facer da Inspección o que en teoría se espera dela: que sexa un factor para a mellora da calidade do sistema educativo.

*A formulación dun problema é
máis importante que a solución.*
A. Einstein

CAPÍTULO 1

CONSIDERACIÓNS PRELIMINARES E OBXECTIVOS DA TESE.

1.1.- CONSIDERACIÓNS PRELIMINARES.

Unha das características fundamentais do noso tempo é a rapidez con que se suceden os cambios. Este dinamismo afecta todos os ámbitos da sociedade, facendo máis complexo o contexto no que se desenvolven tanto as persoas como as organizacións. Para MONTERO (1999b: 87) *“trátase dunha sociedade construída dende unhas novas regras de xogo que nos permiten saber, se acaso, o que somos hoxe pero non o que faremos e seremos mañá”*.

O sistema educativo, como subsistema social, non permanece alleo a esta dinámica (LÓPEZ RUPÉREZ, 2000: 1). Dinámica que se acentuou nos últimos vinte e cinco anos, producindo importantes cambios no sistema educativo español, e que se viu alimentada pola necesidade de adaptar este, por un lado, ás demandas emanadas da Constitución e, por outro, ás demandas de *"aggiornamento"* impostas polos avances nas

investigacións no eido da educación¹. Cinco foron as Leis que neste período pretenderon dar resposta a esta situación cambiante: a Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación (LODE)², a Lei Orgánica 1/1990, de 3 de outubro, de Ordenación Xeral do Sistema Educativo (LOGXE)³; a Lei Orgánica 9/1995, de 20 de setembro, da participación, a avaliación e o goberno dos Centros Docentes (LOPAG)⁴; a Lei Orgánica 10/2002, de 23 de decembro, de Calidade da Educación (LOCE)⁵; e por último a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio de Educación (LOE)⁶. Das cinco leis citadas actualmente están en vigor unicamente a primeira, a LODE, aínda que só parcialmente, e a última, a LOE⁷.

Mediante a LODE desenvóléronse, entre outras cousas, dous aspectos do artigo 27 da Constitución que afectan fundamentalmente a implementación e funcionamento do sistema educativo: o exercicio do dereito dos sectores sociais implicados na educación a participar na programación xeral do ensino e o exercicio do dereito dos pais, profesores e alumnos a interviren na xestión e control dos centros sostidos con fondos públicos⁸. Nesta lei, por un lado, introdúcese, por primeira vez en España, o concepto de autonomía dos centros educativos, como resposta ás expectativas baseadas nos valores democráticos que deben inspirar o novo modelo de xestión e control de ditos centros, e, por outro lado, regula tamén por primeira vez a súa aplicación práctica, aínda que limitada aos aspectos organizativos do mesmo.

A LOXSE, tivo como efecto máis importante a substitución do sistema educativo, derivado da Lei 14/1970, de 4 de agosto, Xeral de Educación e Financiamento da Reforma Educativa (LXE)⁹, por outro sistema con unha organización

¹ Aparte das expostas tamén influíron, na sucesión das leis, razóns de oportunismo político de xeito moi decisivo nalgúns ocasións.

² Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación (LODE).

³ Lei Orgánica 1/1990, de 3 de outubro, citada.

⁴ Lei Orgánica 9/1995, de 20 de novembro, da participación, a avaliación e o goberno dos Centros docentes (LOPAG).

⁵ Lei Orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de Calidade da Educación (LOCE).

⁶ Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, (LOE).

⁷ Ver disposición derogatoria única da LOE.

⁸ En realidade xa o fixera a Lei Orgánica 5/1980, de 19 de xuño, pola que se regula o Estatuto de Centros Escolares, pero que tivo escaso desenvolvemento pola chegada ao poder do PSOE en 1982. No seu artigo dezaseis establece: *“Os profesores, os pais, o persoal non docente e, no seu caso, os alumnos intervirán no control e xestión de todos os centros sostidos pola Administración con fondos públicos nos termos establecidos pola presente Lei.”*

⁹ Lei 14/1970 de 4 de agosto, Xeral de Educación e Financiamento da Reforma Educativa.

e estrutura esencialmente distintas, que estende, por primeira vez con rango de lei¹⁰, a escolarización obrigatoria até os 16 anos, equiparándoa deste xeito coa duración da etapa obrigatoria dos sistemas dos países do contorno sociocultural español. Outro aspecto a destacar da LOXSE é a relevancia que lle dá á calidade do sistema educativo, o Título IV completo destínase a tal fin¹¹. Nese sentido, convén sinalar que na LOXSE se considera a Inspección como un dos factores que favorecen a calidade e mellora da ensinanza¹².

Mediante a LOPAG tratouse, por un lado, de harmonizar o disposto na LODE coa nova realidade educativa derivada da LOXSE en aspectos tales como a participación da comunidade educativa na xestión do centro¹³ e a autonomía dos centros e, por outro, de desenvolver e afondar no concepto de avaliación do sistema educativo, ao que como se dixo xa se refería o Título IV da LOXSE, como outro elemento clave para a mellora da educación, ampliando os límites da avaliación *“para que poida ser aplicada de modo efectivo ao conxunto do sistema educativo, nas súas ensinanzas, centros e profesores”*. Agora ben, dende o punto de vista da Inspección a LOPAG ten unha importancia decisiva porque con ela se crea de novo un corpo de inspectores de educación, once anos despois de seren suprimidos os corpos de inspectores existentes pola disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984, do 2 de agosto¹⁴.

¹⁰ Débese ter en conta que, coa obrigación que imponía a LXE ao Estado de ofertar gratuitamente prazas de Formación Profesional de Primeiro Grao (FP1), facía anos que de facto, aínda que non era obrigatoria para os alumnos, a grande maioría deles optaba por permanecer no sistema educativo até os 16 anos.

¹¹ Conseguida practicamente a escolarización dos alumnos até os 16 anos, a Administración enfocaba a súa atención na calidade do servizo de educación.

¹² Artigo 55 da LOXSE.

¹³ Actualmente prefírese a expresión “comunidade educativa” para referirse aos centros como organización. A expresión “comunidade educativa” xeneralizouse no léxico educativo a partir da Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación tamén chamada LODE. Non obstante, xa hai referencias ao emprego desta expresión pola deputada Vintro Castells do Grupo Parlamentario Comunista no debate parlamentario relativo ao título II da Lei Orgánica de Centros Escolares de 1980 (GÓMEZ DACAL, 1980: 264).

¹⁴ No ano 1984 existían tres corpos de inspectores, o Corpo de Inspectores de Educación Básica, o Corpo de Inspectores de Bacharelato e o Corpo de Inspectores Técnicos de Formación Profesional que foron suprimidos polo punto 8 da disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984, do 2 de agosto, de medidas para a Reforma da Función Pública e os seus efectivos integrados no Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa (CISAE). Corpo que nace “extinguido”, porque na propia norma se prevé que fiquen *“amortizadas as vacantes que se produzan no sucesivo”*.

A LOCE foi a resposta do segundo goberno do Partido Popular ás tres leis anteriores dos gobernos socialistas, derogándoas parcialmente¹⁵. A súa efectividade foi escasa, xa que practicamente non chegou a se desenvolver.

Por último a LOE, foi promulgada polo goberno socialista pouco despois de volver ao poder no ano 2002. Na LOE retómase en grande parte os principios que inspiraron á LOXSE, non obstante matizados pola incorporación dalgunhas novidades introducidas pola LOCE. A LOE derroga totalmente a ambas as leis citadas e alén diso o pouco que ficaba en vigor da LOPAG.

Os procesos de democratización levaron consigo nos países avanzados un maior protagonismo do individuo na sociedade e a consolidación do exercicio da súa cidadanía, situación reforzada en España dende a promulgación da Constitución Española de 1978¹⁶. Consecuentemente, o nivel de exixencia dos usuarios ante os bens e servizos que lles prestan tanto as entidades privadas como as institucións públicas aumentou de xeito notable e o seu impacto viuse acentuado por un contexto social no que as liberdades individuais e, en particular, a liberdade de elixir adquiren cotas nunca acadadas en España. Esta circunstancia afecta, así mesmo, á consideración dos dereitos lexítimos que o cidadán reclama na súa relación coa Administración, en tanto que xestora de servizos de carácter público. Tampouco nisto a educación é unha excepción, senón que, en tanto que subsistema social e pola súa natureza de servizo público, vese confrontada a unha situación con cidadáns máis maduros, con usuarios máis preparados e menos condescendentes coas deficiencias no funcionamento das institucións educativas sobre cuxa calidade cifran elevadas expectativas (LÓPEZ RUPÉREZ, 2000: 4).

Unha ollada aos sistemas educativos do noso contorno sociocultural pon en evidencia que a existencia da Inspección de educación constitúe unha constante en todos eles. Todos os autores, entre eles MAÍLLO (1989), CANTÓN, (1990), OCAMPO (1995), RAMO TRAVER (1999), LÓPEZ DEL CASTILLO (2001), RIBEIRO

¹⁵ Realmente derogou practicamente na súa totalidade á LOPAG, e na súa maior parte á LOGXE. Ver disposición derogatoria única da LOCE.

¹⁶ Constitución Española, aprobada polas Cortes en sesións plenarias do Congreso dos Deputados e do Senado celebradas o 31 de outubro de 1978. Ratificada polo pobo español en referendo do 6 de decembro de 1978. Sancionada pola súa Maxestade o Rei ante as Cortes o 27 de decembro de 1978.

FERREIRA (2003) coinciden en sinalar que, se ben é certo que a inspección do ámbito educacitivo se configura de formas moi diversas nos distintos países, non é menos certo que calquera que sexa a forma que adopte responde ás necesidades que teñen os gobernos de controlar e supervisar un servizo público¹⁷.

Neste contexto a función inspectora resulta básica para detectar con acerto o estado real dos distintos elementos do sistema educativo e as causas determinantes dos seus resultados.

En España, e en Galicia en particular, hai un órgano administrativo encargado desta función, a Inspección educativa. Así pois, a Inspección constitúe un subsistema do sistema educativo (GÓMEZ DACAL, 1991: 186) e, polo tanto aféctanlle necesariamente as mesmas solicitudes que a este. En consecuencia, a Inspección educativa non pode ser unha excepción na dinámica de cambio, na que se ve inmerso o sistema educativo, e ten necesariamente que se adaptar aos novos requirimentos, só pena que devese nunha institución obsoleta, e en consecuencia inútil, que levaría a súa lóxica extinción¹⁸. De feito, a Inspección educativa vese, dende hai anos e non só en España, cuestionada e sacudida por vaivéns. Para BATANAZ (1994: 417) a inspección é *“unha profesión cuxo sentido está en continua revisión”*, o que provoca unha certa confusión nos profesionais que a integran (CANTÓN, 1990; MAURY, 1991; FRATANGELO, 1991; e RAMO TRAVER, 1999). Situación que se acentuou, para as Inspeccións educativas de España¹⁹ en xeral e para a da Comunidade Autónoma de Galicia en particular, dende a implantación da LOXSE, de tal xeito que se pode aplicar ao colectivo de inspectores o que MONTERO (1999a: 1) di dos profesores de educación secundaria:

“Chama a atención que un colectivo profesional que parecía non ter problemas e estaba comodamente instalado nunha estrutura organizativa, salarial, de recoñecemento social, de coñecemento disciplinar, aparentemente estable e cómoda comeza a desestabilizarse a partir dos refachos enviados polos aires de implantación da Reforma educativa e a mostrarse

¹⁷ Un estudo comparado dos sistemas de inspección (supervisión) de diversos países da Unión Europea pode verse en CRESPO LIÑARES (1997).

¹⁸ Unha breve análise da evolución da Inspección de educación en diversos países pode verse en GARCÍA GARRIDO (2001: 88-93).

¹⁹ Para GARCÍA GARRIDO (2001: 93) a situación actual da Inspección en España *“é de tránsito de baleiro lexislativo e, loxicamente, de incerteza en numerosos aspectos.”*

conflitivo, insatisfeito, molesto cos cambios... dando a sensación dunha certa inseguridade, de bastante irritación e, frecuentemente, de clara oposición aos retos profesionais aos que se enfronta. Que está a pasar?”

GARCÍA GARRIDO (2001: 94-95) destaca seis tendencias de futuro en la Inspección educativa en Europa:

1. *Descentralización crecente dos procesos e dos axentes de Inspección.*
2. *Cara actuacións máis independentes.*
3. *Cara o traballo en equipo.*
4. *Especialización crecente nas tarefas de Inspección.*
5. *Primacía da función avaliadora fronte ás de control e asesoramento.*
6. *A mellora do rendemento académico como obxectivo principal.*

Agora ben, a adaptación dunha institución a un contorno cambiante non constitúe un proceso espontáneo ou automático, senón que é imprescindible mirar cara adiante, reflexionar sobre o futuro a fin de poder anticipar unha imaxe coherente da institución que aporte unha certa seguridade, un certo grao de estabilidade institucional perfectamente compatible cos procesos de cambio (LÓPEZ RUPÉREZ, 2000 : 2). Mais as reflexións sobre o futuro non deben ser o resultado de simples especulacións futuristas, senón que deben estar sustentadas en estudos rigorosos sobre a realidade presente e os procesos que a orixinaron.

A importancia que lle atribúen todas as leis, a partir da LOPAG, á función inspectora como garante do desenvolvemento do sistema educativo e da mellora da calidade do ensino, que demanda cada vez con máis forza a sociedade, non se corresponde coa escaseza de estudos empíricos²⁰ que aborden a problemática da Inspección, se se compara coa abundancia dos que se realizan noutros campos da educación.

Entre os estudos empíricos sobre a Inspección en toda España cabe citar: a investigación realizada por RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966), dirixida só ao nivel de ensinanza primaria mediante unha enquisa aos mestres. Máis amplo foi o estudo de

²⁰ O que non quere dicir que non haxa abondosa literatura sobre a Inspección, pero na maioría dos casos trátase de reflexións teóricas ou opinións. Unha ampla recompilación da mesma até o ano 1992 pode consultarse en SOLER FIÉRREZ(1992).

LÓPEZ FERNÁNDEZ (1999) no que empregou un cuestionario postal dirixido a todos os inspectores de España durante o curso 1997/1998. Na mesma liña que o estudio anterior está o estudio “La Inspección de educación y la comunidad educativa”, realizado por GARRIDO e MUNNÉ (2000) para o Forum Europeo de Administradores de la Educación de Cataluña. Este estudo circunscríbese a dita Comunidade e ao País Valenciano. Nel recóllense opinións dos equipos directivos, dos profesores, dos pais e dos alumnos sobre diversos aspectos da Inspección²¹. Anterior aos citados estudos é o “Informe-dictamen sobre la Inspección educativa en Cataluña”, elaborado en 1989 por SARRAMONA, FERRER e GAIRÍN²², para o que se empregou a información recollida a través de entrevistas estruturadas, de acordo con un cuestionario previo, realizadas a representantes da Administración central, xefes de servizo territoriais, inspectores, directores de centros e representantes de grupos pedagóxicos e a representantes de diversos organismos de ensinanza. Por último, tamén se pode incluír neste grupo a tese de doutoramento de RIBEIRO FERREIRA (2003) “Las inspecciones de educación en Portugal y España en la segunda mitad del siglo XX: Itinerarios y percepciones”, na que se fai un estudo comparado das inspeccións de España e Portugal, considerando a Inspección de España globalmente, prescindindo das particularidades autonómicas²³.

²¹ Aínda que emprega unha metodoloxía diferente e se refire a un espazo e tempo diferentes, a súa finalidade é a que máis se aproxima á desta tese.

²² SARRAMONA (1989).

²³ Dende o ano 1978, incluído, fixéronse en España as seguintes teses de doutoramento sobre distintos aspectos da Inspección de educación española. É de destacar que máis do 50% delas realizáronse na década dos 90.

ANO	AUTOR	TÍTULO	DIRECTOR
1978	GUIJARRO SANZ, E.	<i>La visita de Inspección como entrevista de orientación.</i>	GARCÍA HOZ, V.
1983	JIMÉNEZ EGUIZABAL, J.	<i>La Inspección de primera enseñanza en la Segunda República Española (1931-1936).</i>	ESCOLANO BENITO, A.
1989	CASTILLO APAZAS, M. I.	<i>La Inspección escolar factor de integración educativa.</i>	
1994	SOLER FIÉRREZ, E.	<i>La Inspección en las distintas concepciones y sistemas pedagógicos: Características y funciones.</i>	GARCÍA HOZ, V.
1994	MUÑOZ MARÍN, D.	<i>La Inspección de primera enseñanza durante el Franquismo (1936-1975)</i>	VIÑAO FRAGO, A.
1995	SÁNCHEZ MIGALLÓN, J. A.	<i>El sistema de inspección de la Formación Profesional en la Ley General de Educación de 1970.</i>	MEDINA RUBIO, R.
1995	OCAMPO GÓMEZ, C. I.	<i>La función inspectora en el sistema educativo (En enseñanza primaria E.G.B.). Estudio de la provincia de Ourense (1967-1987).</i>	SANTOS RICO, M. A.

Por outro lado, convén subliñar que, como consecuencia do desenvolvemento do Estado das Autonomías previsto na Constitución de 1978, as Administracións educativas das diferentes Comunidades Autónomas asumiron a regulación da organización e funcionamento de cadansúa Inspección educativa. Dentro deste proceso, as competencias en educación, e con elas á de inspección do sistema educativo, foron asumidas por Galicia no ano 1982.

A consecuencia máis inmediata das transferencias das inspeccións do Estado ás Autonomías foi a aparición de tantos modelos de organización e funcionamento da Inspección como Comunidades, con diferenzas notables en moitos casos. Neste contexto, se a escaseza de estudos empíricos sobre a Inspección educativa en toda España é preocupante, a nivel autonómico é cando menos alarmante. O único estudo atopado destas características centrado na Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia é a tese de doutoramento “La función inspectora en el Sistema educativo (Enseñanza Primaria/E.G.B): Estudio de la provincia de Ourense (1967-

1995	MARTÍNEZ ARROLLO, M.	<i>La Inspección educativa en España desde la Ley General de Educación de 1970 hasta la actualidad: Coordinadas legislativas y modelos de actuación.</i>	PÉREZ FERRA, M. (dir.) TORRES GONZÁLES, J. A. (codir.)
1997	CRESPO LIÑARES, J. R.	<i>La supervisión educativa en la Unión Europea.</i>	GARCÍA GARRIDO, J. L.
1997	MARTÍ FERRANDIZ, J. J.	<i>La Inspección educativa en la política escolar de la España Contemporánea.</i>	MAYORDOMO PÉREZ, A.
1998	RAMÍREZ AÍSA, E.	<i>Génesis y configuración de la Inspección de educación en la España Liberal, 1808-1874.</i>	PUELLES BENÍTEZ, M.
2002	HERNÁNDEZ RIVERO, V. M.	<i>Sistemas de apoyo externo a los centros educativos. Estudio de los Equipos de orientación educativa e psicopedagógica (EOEP), asesores y asesoras de los Centros del profesorado (CEP) y del Servicio de Inspección de educación (IE) en la Comunidad Autónoma de Canarias.</i>	GUARRO PALLÁS, A.
2003	RIBEIRO FERREIRA, M. E.	<i>Las Inspecciones de educación en Portugal y España en la segunda mitad del Siglo XX. Itinerarios y percepciones.</i>	GONZÁLEZ GALLEGOS I.
2006	DÍOS MARTÍN, F. de	<i>Las visitas de inspección a las escuelas primarias en el Distrito Universitario de Sevilla (1857-1900).</i>	MONTERO PEDREA, A. (dir.) CALDERÓN ESPAÑA, C. (codir.)

Elaboración propia. Fonte TESEO.

1987), de OCAMPO (1995). Este traballo constitúe un bo antecedente, aínda que moi limitado, ao centrarse na análise da actuación da Inspección educativa fundamentalmente nun nivel educativo concreto dentro dunha provincia a través unicamente de fontes documentais. Outro antecedente a esta tese, tamén moi limitado pola súa natureza, é o traballo de investigación tutelado, “Funcións da Inspección: Aspectos curriculares, estudio e proposta de investigación” (SALGADO, 2000) elaborado polo doutorando, e presentado no Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago de Compostela en setembro do ano 2000. Nese traballo esbozouse a proposta de investigación na que se inspira esta tese e ensaiouse, con diversos grupos de profesores, unha posible metodoloxía para a levar a cabo. Os resultados da investigación permitiron a aproximación ás crenzas dos profesores sobre as funcións da Inspección e ás actitudes que teñen nas súas relacións cos inspectores, o que facilitou a elaboración dos cuestionarios empregados nesta tese.

Posiblemente unha das consecuencias da penuria de estudos rigorosos sobre a realidade na que se desenvolve a actividade inspectora no sistema educativo é a prevalenza de tópicos que entorpecen a práctica eficaz da función inspectora. Situación que se agrava polo feito de que ademais os responsables da Administración educativa non son inmunes a ditos tópicos²⁴, polo que inevitablemente estes contaminan os modelos de Inspección, que, en lugar de estar fundamentados nas necesidades reais da función inspectora que demanda o sistema educativo en cada caso, responden ás expectativas, ou inclusive desexos, dos máximos responsables da Administración educativa nese momento. Este efecto vese reforzado pola inercia histórica de utilizar a Inspección como un instrumento ao servizo dos políticos, en lugar de estar ao servizo da sociedade²⁵. Situación que, como se terá ocasión de comprobar ao longo deste traballo, aínda prevalece, trinta anos despois de ser promulgada a Constitución Española de 1978.

²⁴ Tampouco os políticos o son, co risco de que iso supón. É un bo exemplo disto a afirmación “*os inspectores son un instrumento dos Poderes públicos*” coa que resumía a súa intervención o señor Bayona Aznar na sesión do Senado do 27 de xuño de 1984 na que se debatía a emenda adicional décimo quinta ao proxecto de Lei de Medidas para a Reforma da función Pública (MAÍLLO, 1989: 351). Emenda que foi incorporada a Lei 30/1984 e que supuxo a supresión dos tres corpos de inspectores existentes.

²⁵ LÓPEZ DEL CASTILLO (1995:171-172), MUÑOZ MARÍN (1995), MOLERO PINTADO (1995).

1.2 DEFINICIÓN DO PROBLEMA.

A pesar da cantidade de traballos e documentación que hai en torno a Inspección²⁶, tal como se viu, son moi escasas as investigacións que teñen por obxecto describir os contextos nos que se desenvolve o traballo dos inspectores. Quere dicir, faltan estudos rigorosos relacionados coa realidade na que os inspectores desenvolven a súa actividade. Escaseza que, como se dixo, se agudiza no caso da Inspección da Comunidade Autónoma de Galicia.

Tamén se constatou que a Inspección constitúe, e así se contempla nas diversas normas que se refiren a ela, un elemento de capital importancia²⁷ para o normal funcionamento do sistema educativo e, nos últimos anos, para garantir o exercicio do dereito a educación, a mellora do sistema educativo e a calidade e equidade da ensinanza²⁸. No entanto, a potencialidade da Inspección neste sentido vese gravemente diminuída polo conflito permanente en que se ve sumida a causa das discrepancias sobre as súas funcións.

Evidénciase, polo tanto, a falta de información relevante que permita definir con claridade a finalidade da Inspección educativa nun contexto cambiante como o actual e, en consecuencia, que permita concretar que é o que a Inspección debe facer para cumprir con eficacia e eficiencia esa finalidade.

Dentro deste marco xeral, o problema que se pretende investigar está relacionado:

- a. Coas funcións que ten encomendadas a Inspección de educación e a súa organización na Comunidade Autónoma de Galicia.
- b. Coa situación real en que se desenvolve a actividade dos inspectores de educación na Comunidade Autónoma de Galicia.

²⁶ Ver recompilación bibliográfica en SOLER FIÉRREZ (1992).

²⁷ A LOXSE definía a Inspección como un factor de mellora da calidade do sistema educativo. Sobre este aspecto pódese consultar a MESTRES (1995).

²⁸ Artigo 118 da LOE.

1.3.- XUSTIFICACIÓN.

Foron varias as razóns que levaron a convicción de que era preciso realizar canto antes unha análise das funcións da Inspección educativa de Galicia dende o punto de vista da praxe, quere dicir, vinculándoas as actuacións que realmente realizan os inspectores e á valoración que fai delas a comunidade educativa.

En primeiro lugar, está a ausencia deste tipo de estudos na Comunidade Autónoma de Galicia, o que impide, ao marxe dos traballos teóricos, ter información fiable da praxe da actividade inspectora. En relación con isto cómpre ter en conta que este tipo de estudos descritivos mostra o seu verdadeiro potencial cando se dispón dunha serie histórica que permita as comparacións, polo que canto antes se inicien máis información estará dispoñible para futuras investigacións.

Por outro lado, xa se dixo que, o proceso de transferencias xerou unha dinámica de diferenciación das Inspeccións de educación das distintas Comunidades Autónomas. A esta dinámica engádese outra fonte de diferenciación: as singularidade do sistema educativo de Galicia, non tanto en relación cos contidos curriculares, que tamén²⁹, canto coa súa organización, e sobre todo coas infraestruturas que o soportan, condicionadas polas características xeográficas e de poboación³⁰.

Para que o servizo de Inspección de educación sexa eficaz e cumpra a finalidade que legalmente ten encomendada, a súa organización e funcionamento debe responder ás demandas e necesidades de dito sistema. Polo tanto é necesario dispor de información sobre a realidade na que os inspectores van exercer a súa actividade, é dicir, sobre as crenzas, opinións e actitudes que teñen da Inspección todos os seus usuarios, entendendo como tales a Administración e os distintos sectores da

²⁹ De acordo co artigo 6.3 da LOE, para las Comunidades Autónomas que teñan lingua cooficial como no caso de Galicia, “*os contidos básicos das ensinanzas mínimas requirirán o 55 por cento dos horarios escolares*”. É dicir, a Administración educativa galega debe deseñar o 45 por cento restante do currículo, parte do cal corresponde á lingua propia.

³⁰ Por exemplo, como consecuencia do espallamento da poboación, Galicia é a Comunidade que máis recursos destina ao transporte escolar.

comunidade educativa. Información que debería facilitar a elaboración da normativa aplicable á Inspección, tanto básica³¹ como de desenvolvemento³².

As actuacións reais dos inspectores forman parte da realidade que se pretende describir. Coñecidas estas xorde inmediatamente a pregunta: adaptaciónse as actuacións reais dos inspectores ao que se espera que fagan? Esta pregunta require a resposta doutra previa, que se espera que deben facer os inspectores? Pregunta que á súa vez leva a outra: quen define o que deben facer os inspectores? A actividade inspectora está regulada actualmente por lei, polo que evidentemente é a lei a que define o que deben facer os inspectores mediante as funcións que lle atribúe á Inspección. Tendo en conta isto, a pregunta podería formularse desta outra forma: adaptaciónse as actuacións reais dos inspectores ás funcións que, por lei, se lle atribúen á Inspección? Se se chama “modelo teórico da Inspección” ao modelo establecido na lei e “modelo real de Inspección” ao modelo que se deduce das actividades reais dos inspectores³³ a pregunta ficaría así: coincide o modelo real de inspección co modelo teórico? Hai razóns para sospeitar que non.

Se o modelo real de Inspección non se axusta ao modelo teórico, que causa ou causas o motivan?. Esta pregunta conduce a outras: O desaxuste entre ambos os modelos é imputable aos inspectores? Se non for así, cales son as causas da diverxencia? Se son demandas alleas aos inspectores, até qué punto se ven condicionados por elas para levalos a actuar como o fan, impedíndolles axustarse ao modelo teórico?

Por outro lado, o debate que dende a década dos noventa se está a producir no eido educativo, relacionado coa definición de indicadores de calidade dos sistemas educativos³⁴, introduce unha nova variable até o momento non abordada: definir

³¹ Deixando aparte a estatal, a normativa básica en Galicia ten rango de Decreto. Actualmente está en vigor o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula a organización e funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia.

³² A normativa de desenvolvemento serían as Ordes que desenvolven o Decreto e tamén o Plan xeral de Inspección, así como circulares e instrucións de servizo.

³³ Véxase capítulo 2 desta tese.

³⁴ Os traballos para a elaboración dun sistema nacional de indicadores de educación, na liña dos que xa se viña empregando noutros países e na OCDE, iniciouse no INCE no ano 1994 (INCE, 2000, 10). O primeiro Sistema nacional de indicadores publicouse no ano 2000, a partir de aí publicáronse nos anos 2002, 2004 e 2006, e o último publicouse no 2007.

indicadores que guíen o proceso de mellora da calidade do Servizo de Inspección³⁵. Neste sentido cómpre lembrar que unha das novidades, que incorporaba a LOPAG era precisamente que estendía o ámbito da avaliación á Inspección educativa³⁶. Extensión que se recolle no artigo 141 da LOE³⁷. Inclusive na LOPAG establecíase que a avaliación da Inspección tiña como finalidade “*valorar o cumprimento das funcións que nesta Lei se lle asignan*”³⁸. Aínda que na LOE non se fai unha referencia tan clara á finalidade da avaliación da Inspección, está claro no contexto que non pode ser outra que garantir a mellora da calidade do servizo, o que necesariamente implica coñecer e valorar até que punto se axusta o cumprimento real das funcións encomendadas ao cumprimento previsto³⁹.

O concepto de calidade foi incorporado, como moitos outros, ao sistema educativo dende o mundo empresarial (ÁLVAREZ, 1999: 86). É un concepto multidimensional que se aplica a distintos aspectos, así dise da calidade como excepción, como perfección ou mérito, como adecuación a propósitos, como produto económico, etc. (ÁLVAREZ, 1998). Por outro lado o concepto de calidade non é algo estático, senón que é algo dinámico que se constrúe e evoluciona (MESTRES, 1995: 2). Basicamente foi evolucionando dende un concepto obxectivo, como axuste a un “*standard*” que se adoptaba como modelo a alcanzar, até un concepto marcadamente

³⁵ MESTRES (1995: 8-9) suxire un sistema de indicadores de calidade para valorar o servizo de inspección que debería incluír catro aspectos: 1 Indicadores de calidade do servizo de Inspección percibidos polos usuarios, outro grupo estaría relacionado co que espera a Administración do servizo de Inspección, un terceiro grupo faría referencia aos propios inspectores, e por último, un cuarto referidos a aspectos do sistema. No artigo 11 da Orde do 18 de xuño do 2002, pola que se determina a organización e funcionamento da Inspección de Educación do País Vasco, créase dentro da estrutura da Inspección unha Comisión de Calidade: “*Dependendo do Inspector Xeral constituirase unha Comisión de Calidade coordinada por un Inspector Central e integrada por Inspectores de cada Territorio que terá como obxectivo a mellora continua de todas as actuacións realizadas pola Inspección. Esta Comisión coordinará os Equipos de mellora organizados para os procesos da Inspección.*”

³⁶ Artigo 34 da LOPAG. Por primeira vez fábase directamente de avaliar o Servizo de Inspección educativa, se ben xa na LOXSE deixábase entrever, no seu artigo 62.1, dita posibilidade ao se referir a que a avaliación do sistema educativo se aplicará, entre outros elementos, sobre a “*propia Administración*”. Esta avaliación, segundo a LOXSE, debería estar orientada “*a permanente adecuación (do sistema educativo) ás demandas sociais e as necesidades educativas*”.

³⁷ “*A avaliación estenderase a todos os ámbitos educativos regulados nesta Lei e aplicárase sobre os procesos de aprendizaxe e resultados dos alumnos, a actividade do profesorado, os procesos educativos, a función directiva, o funcionamento dos centros docentes, a inspección e as propias Administracións educativas.*”

³⁸ No seu artigo 34 se recollía “[as Administracións públicas] establecerá un plan de avaliación da inspección educativa, para valorar o cumprimento das funcións que nesta Lei se lle asignan.”

³⁹ Non se ten coñecemento de ningún traballo que abordara en España esta cuestión en profundidade. Como orientación en torno á avaliación da actividade dos inspectores pode consultarse a CANDOLI, CULLEN E STUFFLEBEAM (1998); aínda que se refire a unha realidade, a de Estados Unidos, moi distinta á de España, resulta moi esclarecedor.

subxectivo, como axuste ás expectativas (satisfacción) do usuario ao que vai destinado o servizo.

A American Society for Quality Control define a calidade como “*a totalidade de funcións e características dun servizo dirixidas á súa capacidade para satisfacer as necesidades dun certo usuario*” (en ESCOBERO e SILVA, 1988: 8). Así pois, a calidade é un concepto que actualmente está moi vinculado á “satisfacción do cliente”. Esta tendencia persegue orientar os procesos de traballo de xeito que o servizo resultante satisfaga en cada momento as necesidades/expectativas dos clientes/usuarios (ESCOBEDO e SILVA, 1988: 8-10)⁴⁰. A satisfacción do cliente constitúese así nun dos principios básicos do paradigma actual de xestión da calidade⁴¹.

Cómpre subliñar que o concepto de calidade incorpórase á LOE cando se establece, entre outras cousas, que a avaliación do sistema educativo ten como finalidade “*aumentar a transparencia y eficacia do sistema educativo*” e “*proporcionar información sobre... o grao de consecución dos compromisos educativos contraídos en relación coa demanda da sociedade española*”⁴². Hai que advertir, por outro lado, que as expectativas dos clientes⁴³ do servizo de educación son cada vez máis esixentes, como consecuencia da información que reciben acerca das prestacións que ofrecen os sistemas educativos doutros países.

Un primeiro paso para poder satisfacer as expectativas que os potenciais clientes teñen sobre as funcións do servizo de Inspección educativa é coñecer a valoración que fan das mesmas. Mais, quen son os clientes da Inspección?. Neste contexto, a noción ampliada de cliente vai máis alá do seu significado puramente comercial para aludir a todas aquelas persoas ou institucións que se benefician directamente das actividades dos inspectores (MEC, 1997: 22; GUTIÉRREZ e MARTÍNEZ, 2000)⁴⁴. Dende esa

⁴⁰ Non todos os expertos educativos están de acordo con esta orientación (ESCUADERO MUÑOZ, 1999), BOLÍVAR (1999).

⁴¹ Un dos modelos de xestión de calidade máis empregados en Europa, o modelo EFQM (desenvolvido pola *European Foundation for Quality Management*), estende o concepto de xestión de calidade a todas as formas a través das que se pode satisfacer necesidades e expectativas dos clientes, do persoal da organización, das entidades implicadas e, incluso, de toda a sociedade en xeral.

⁴² Artigo 140 da LOE.

⁴³ Por simplificación da exposición empregárase unicamente a expresión cliente.

⁴⁴ Non obstante hai que destacar que este termo xa fora empregado con ese mesmo sentido moito antes por RODRÍGUEZ DIEGUEZ (1966: 331). Se ben hai que destacar que para este autor nese momento os clientes da Inspección eran unicamente os mestres.

perspectiva pódense considerar clientes da Inspección, ademais da Administración educativa, os distintos sectores das comunidades educativas (equipo directivo, profesores, pais, alumnos e persoal de administración e servizos) e, nalgúns casos, outras institucións como os Concellos ou outros organismos públicos que imparten ensinanzas do sistema educativo.

As expectativas dun colectivo sobre a Inspección implican a existencia, aínda que sexa de forma implícita, dun modelo de Inspección nese colectivo⁴⁵. Isto leva a outras preguntas: Todos os colectivos de clientes da Inspección teñen implícito o mesmo modelo de Inspección ou, polo contrario, cada colectivo ten un modelo distinto? En caso afirmativo coinciden co modelo real de Inspección? No caso en que non coincidan co modelo real, inflúen os modelos de Inspección implícitos nos distintos colectivos nas actuacións dos inspectores e, en consecuencia, o condicionan? Os datos dispoñibles refírense ao modelo de Inspección establecido na LOPAG⁴⁶, aínda así apuntan a que os modelos de Inspección implícitos nos profesores e nos pais son distintos ao modelo teórico da LOPAG, e incluso que tamén son distintos entre eles.

Estudos como o de PISA⁴⁷ e anteriormente dentro de España o de Diagnóstico del Sistema Educativo (INCE, 1997) desencadearon unha serie de reaccións na opinión pública centradas, no primeiro caso, fundamentalmente nos baixos resultados académicos de España, en relación cos países do seu contorno sociocultural, e, no segundo caso, nas diferenzas de resultados tamén académicos dunhas comunidades autonómicas con respecto a outras. Sen entrar a valorar a importancia, dende a perspectiva pedagóxica, deste tipo de resultados no conxunto dos resultados escolares que se poden atribuír á escolarización dos alumnos, o que si se pon de manifesto é que, de todos os resultados, son os académicos os que máis eco e repercusión teñen na opinión pública. Conclusión que non se pode obviar se se quere ser coherente co concepto de calidade exposto máis arriba. En relación con isto, GARCÍA GARRIDO é claro cando se refire a unha das tendencias xa citadas que destaca de cara ao futuro na

⁴⁵ Véxase capítulo 2 da tese.

⁴⁶ GARRIDO E MUNNÉ (2000: 48-49) Neste estudo tamén se pon de manifesto que o modelo de Inspección implícito nos inspectores tampouco coincide co da LOPAG.

⁴⁷ O Programa para a Avaliación Internacional de Alumnos ou *Programme for International Student Assessment* (PISA), que foi posto en marcha en 1997 pola OCDE (Organización para a Cooperación e o Desenvolvemento Económicos), representa o compromiso dos gobernos dos países membros de examinar nun marco común internacional os resultados dos sistemas educativos, medidos en función dos logros alcanzados polos alumnos.

Inspección de educación en Europa, concretamente á que se refire “*a mellora do rendemento académico como obxectivo principal*”. Dí ao respecto:

“Quizá deberíamos considerar esta tendencia de xeito diferente, referíndoa a que a Inspección reforza hoxe o obxectivo cardinal que de ningunha maneira deixou de ter nunca: a mellora dos sistemas educativos. Porén, o que está caracterizando hoxe de maneira predominante a persecución deste obxectivo cardinal é a concepción pragmatista de que o ‘rendemento’ de cada alumno e de todos constitúe o mellor síntoma para ditaminar sobre a calidade de procesos, institucións e sistemas. Esta tendencia garda forte relación con outras, procedentes sobre todo das relacións entre economía e educación, e podería amparar posturas reduccionistas sobre os obxectivos da educación en xeral e sobre a actuación dos axentes educativos (inspectores, directivos, profesores) en particular.”

Non é obxecto desta tese entrar na discusión teórica de até que punto ese concepto de calidade é ou non beneficioso para un sistema como o educativo, non obstante, o feito está aí e as propias Leis de educación fanse eco del. Así, un dos eixos de medidas previstas na LOCE era orientar máis abertamente o sistema educativo cara aos resultados escolares⁴⁸, dentro deste tipo de medidas prevíase a realización anual de dúas avaliacións de diagnóstico, unha para os alumnos de sexto de educación primaria (último desa etapa) e outra para os de cuarto de secundaria obrigatoria (tamén último da etapa). A LOCE prevía a publicación periódica dos resultados das avaliacións co fin de que “*a sociedade dispoña de datos obxectivos sobre a evolución e os resultados do noso sistema educativo*”⁴⁹. A LOE non é tan explícita en relación coa orientación do sistema educativo cara aos resultados, porén, mantén as dúas avaliacións de diagnóstico, se ben se prevén para outros momentos (cuarto de educación primaria e segundo da educación secundaria obrigatoria) sen dúbida para destacar a finalidade orientadora de ambas as avaliacións⁵⁰ fronte a finalidade “de render contas”, aínda que esta non se descarta totalmente, xa que se prevé a presentación, perante o Congreso de Deputados, dun informe anual dos seus resultados xunto coas recomendacións que susciten e a publicación periódica das conclusións de interese xeral⁵¹.

⁴⁸ Ver a Exposición de motivos da LOCE.

⁴⁹ Ibidem.

⁵⁰ En varios artigos da LOE (140 e 144) resáltase que os resultados desas avaliacións non poden ser empregados para valoracións individuais dos alumnos nin para clasificar aos centros.

⁵¹ Artigo 147 da LOE.

Ambas as Leis poñen de manifesto a influencia do profesorado nos resultados escolares dos alumnos⁵². Non é, polo tanto, casualidade que nelas a supervisión da práctica docente se incorpore, de forma explícita e en lugar prominente, ás funcións da Inspección⁵³. Así pois, dende o enfoque práctico que se lle deu á tese non pode eludirse esta cuestión, na que se afondará dun xeito especial, precisamente pola escasa atención que merece actualmente, segundo a experiencia do autor, na praxe diaria dos inspectores. Algunhas preguntas son: Que actuacións consideran os inspectores que desenvolven a función de supervisar a práctica docente? Cal é a relevancia actual de ditas actuacións no contexto do conxunto das actuacións dos inspectores? Correspóndese dita relevancia coa que se deduce da Lei? En caso de que non fose así, cáles serían as causas?

Estas e moitas outras cuestións xorden ou poden xurdir a partir da análise da realidade na que se desenvolve a actividade inspectora no ámbito educativo. Non é que se pretenda con este estudo dar resposta a todas elas, e a outras que se puidesen propor, mais si, é posible, a través da descrición da realidade comprender ou estar en condicións de responder a algunhas delas. É normal que as investigacións deste tipo abran máis interrogantes que respostas dan. En calquera caso, os novos interrogantes non deixan de ser retos que incitan a futuras investigacións.

Outra reflexión importante sobre isto é que a descrición da realidade nun momento dado resulta unha foto fixa, cuxo valor fundamental é o testemuñal, aínda que, como se pretende neste caso, poida aportar información que permita adoptar decisións relacionadas coa mellora da calidade do servizo. Non obstante a súa verdadeira utilidade conséguese como un elemento dunha serie temporal doutras investigacións similares, o que permitiría ter un coñecemento máis preciso da evolución da Inspección e das súas relacións cos elementos que integran o sistema educativo incluída a Administración educativa.

En consecuencia, en relación coa Comunidade Autónoma de Galicia, a oportunidade está clara, canto antes se inicie o proceso de recollida de información

⁵² Exposición de motivos da LOCE e Preámbulo da LOE.

⁵³ Isto non significa que con anterioridade a supervisión da práctica docente non estivese encomendada á Inspección, precisamente a razón primixenia de ser das visitas de inspección era esa.

relacionada co contexto real no que se realizan as actuacións dos inspectores, antes se poderá dispoñer de información útil para orientar as políticas educativas que afecten a Inspección. A pertinencia vén dada tanto polas novidades normativas⁵⁴ como pola necesidade de incorporar ao ámbito educativo, para mellorar a eficacia e eficiencia do sistema, modernas estratexias de organización e funcionamento, entre as que cabería destacar as que se refiren á avaliación de sistemas, como instrumento de toma de decisións, ademais dos modelos de xestión da calidade dos servizos da Administración pública.

Unha última consideración en relación con isto é que a descrición da situación real corresponde a un momento determinado; nese sentido será unha “foto instantánea”, que por razóns de oportunidade se acoutou no curso 2005/2006. Dende ese punto de vista, a tese implica un estudo descritivo de carácter transversal (COHEN e MANION, 1990: 102-103).

⁵⁴ Hai pouco tempo que se aprobou a LOE, que por outra banda apenas afectou o tipo de actuacións dos inspectores, tal como se verá ao longo da tese.

1.4.- OBXECTIVOS

En coherencia co anterior, a finalidade da tese será fundamentalmente a descrición do contexto en que se desenvolvía a actividade inspectora no ámbito educativo en Galicia no curso 2005/2006, a través do estudo dos catro grandes ámbitos que seguen:

1. Crenzas, puntos de vista ou actitudes que teñen sobre a función inspectora tanto os inspectores como as comunidades educativas.
2. Efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores.
3. Condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen.
4. Tendencias que se están a desenvolver.

Esa aproximación á realidade debería servir de base para comprobar até que punto son certas as seguintes hipóteses, tiradas da praxe diaria do doutorando como inspector de educación. Son aspectos concretos que se consideran relevantes para facer propostas, aínda que se refiran á situación na que se estaba a desenvolver a función inspectora en Galicia no curso 2005/2006, polo que se poden considerar obxectivos complementarios á finalidade da tese.

Hipótese 1: Actualmente coexisten en Galicia diversas formas de entender a función inspectora no ámbito da educación, ou modelos implícitos de Inspección, derivadas doutras tantas interpretacións das funcións que debe desempeñar a Inspección nese ámbito, inclusive os propios inspectores teñen asumidos distintos modelos de Inspección. Unha das causas que favorece esta situación é que a normativa da Comunidade Autónoma de Galicia non establece claramente o modelo de Inspección de educación que se pretende implementar.

Hipótese 2: A falta de un criterio claramente definido en torno ao modelo de Inspección propicia que:

- a) Proliferen as actuacións de carácter burocrático, que impiden o normal desenvolvemento doutras actuacións dos inspectores máis relevantes para a cumprir a finalidade que a LOE lle encomenda á Inspección.

- b) Os inspectores se vexan obrigados a asumir en numerosas ocasións competencias que a LOE atribúe aos directores dos centros educativos, o que, aparte de producir unha confusión de ámbalas as dúas figuras, tende a modificar o seu status⁵⁵ na estrutura do sistema educativo.
- c) Os distintos sectores das comunidades educativas teñen expectativas moi distintas sobre a actividade que deben realizar os inspectores nos centros, o que xera demandas contraditorias e insatisfacción coas actuacións dos inspectores.

Hipótese 3: O modelo de Inspección de educación, que se deduce da normativa de aplicación en Galicia, ou modelo “teórico” de Inspección, non coincide co modelo “real” de Inspección que se deduce das actuacións dos inspectores.

Hipótese 4: O modelo “real” de Inspección é un concepto dinámico. Resulta da solución de compromiso, que os inspectores van construíndo coa súa praxe diaria, entre as distintas solicitudes ás que se ven sometidos.

Hipótese 5: Hai unha crise de identidade na Inspección, cuxa causa fundamental reside en que non está claramente definido na normativa o status do inspector de educación e, en consecuencia, resulta ambiguo o rol⁵⁶, que deberían desempeñar os inspectores no conxunto do sistema educativo. Esta crise non é circunstancial senón que pola súa permanencia ten carácter estrutural.

Hipótese 6: As actuacións da Inspección de educación de carácter curricular, derivadas da función prevista na LOE de supervisar a práctica docente, son actualmente as máis prexudicadas por esta situación, até o punto de que a súa realización resulta anecdótica.

⁵⁵ Emprégase status no sentido sociolóxico do termo que lle dá o Dicionario de Pedagogía (Xunta de Galicia, 2001) “*Consideración social vinculada á posición dentro dun grupo e dereitos atribuídos polo propio grupo, oficial ou extraoficialmente, a unha persoa.*”

⁵⁶ Tamén se emprega no sentido sociolóxico que lle dá o Dicionario de Pedagogía (Xunta de Galicia, 2001) “*conxunto de expectativas de comportamento que se lles esixe ós que ocupan unha posición social determinada.*”

*La ciencia tiene una característica maravillosa,
y es que aprende de sus errores,
que utiliza sus equivocaciones para reexaminar
los problemas y volver a intentar resolverlos,
cada vez por nuevos caminos.*

Ruy Pérez Tamayo

CAPÍTULO 2

MARCO TEÓRICO.

INTRODUCCIÓN.

Establecida a finalidade que se persigue con esta tese no capítulo anterior, preténdese neste capítulo establecer os principios básicos en que se fundamentará o desenvolvemento posterior da mesma. Trataranse dous aspectos claramente diferenciados, un referente á actividade inspectora da Administración, e o outro a cuestións de carácter semántico.

No subcapítulo 2.1, a partir dun breve análise do fundamento da actividade inspectora da Administración, preténdese descubrir os principios administrativos que rexen a función inspectora no sector da educación así como os principios pedagóxicos que os complementan e matizan. Alén diso definiranse os conceptos de “modelo de Inspección” e “estilo de intervención dos inspectores” elementos básicos no desenvolvemento da tese, co fin de os poder describir e comparar, tal como se dixo no capítulo anterior. Por último, tamén será obxecto do subcapítulo 2.1 a descrición das

relacións que se poden establecer entre os distintos modelos de Inspección e estilos de intervención dos inspectores.

O grande número de documentos existentes, e a súa diversidade, que dalgún xeito se refiren actualmente á función inspectora no sector educativo, provoca unha confusión terminolóxica que é necesario aclarar. En consecuencia, como cuestión previa, cómpre establecer de xeito unívoco os significados con que se empregarán na redacción da tese os termos relacionados coa inspección no ámbito educativo que poden inducir a erro. Precisamente este será o obxecto do subcapítulo 2.2.

2.1. A ACTIVIDADE INSPECTORA DA ADMINISTRACIÓN.

2.1.1. INTRODUCCIÓN.

A actividade inspectora¹ constitúe unha función xenuinamente administrativa de fonda tradición en numerosos sectores da actuación pública (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 1). Entre os sectores públicos con máis tradición inspectora en España está o de educación².

Independentemente do significado semántico que se lle queira dar ao termo “inspección”, o que será obxecto de tratamento no subcapítulo seguinte, cómpre ter presente que, tal como sinala FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 45), habitualmente se emprega cun duplo sentido. Unha primeira acepción ten carácter “obxectivo” e **se refire á función ou actividade**, e a segunda é de carácter “subxectivo” e **fai referencia aos órganos que teñen encomendados dita función**. É tamén habitual que cando ten este último significado o termo inspección se escriba con maiúscula; convención que se utilizará no texto da tese.

É interesante destacar dous feitos que recolle FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 2-6): Por un lado, que a actividade inspectora da Administración, a diferenza doutras funcións públicas tradicionais, está en pleno auxe e expansión e que existe sobre ela unha crecente sensibilidade da opinión pública³. Por outro lado, a escasa atención que, até datas moi recentes, mereceu a actividade inspectora como técnica e potestade xenuinamente administrativas. Cousa que estraña ao autor tendo en conta a tendencia citada, xa que segundo o seu criterio “*os principios e as técnicas da actuación*

¹ Seguindo a FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 50) emprégase este termo nun sentido global que fai referencia a todos os aspectos da actuación inspectora, desde a atribución de competencias até a responsabilidade derivada do seu exercicio, incluíndo a súa organización e funcionamento.

² A Inspección de educación creouse en España no ano 1849 (ver capítulo 4 desta tese).

³ Neste sentido hai que sinalar que non é raro, cando salta un escándalo, atopar na prensa diaria demandas dun maior control por parte da Administración. É neses momentos cando todo o mundo se acorda da Inspección. Non obstante cómpre subliñar que fóra deses momentos a Inspección é considerada molesta, e que comporta un innegable “costo político”. Polo que xurde unha dobre cuestión: “*por un lado, si é política e economicamente viable organizar un sistema de fiscalización minimamente adecuado para garantir a aplicación da normativa en cuestión e, no caso de que a resposta á anterior cuestión sexa positiva, até qué nivel debe chegar tal custo, pasado o cal os beneficios que reporta a actividade da inspección son inferiores aos custos de funcionamento e aos danos que para o desenvolvemento da actividade pode ocasionar*” (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 31).

inspectora son, en grande medida, xeneralizables aos distintos sectores da acción pública” (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 6).

Porén hai que sinalar que a escaseza de publicacións dedicadas á acción inspectora da Administración en xeral non se corresponde co elevado número de publicacións, artigos, monografías, ensaios, etc., aos que hai que engadir varias teses de doutoramento, que tal, como xa se apuntou no capítulo anterior, se publicaron en torno á Inspección de educación sobre todo nos últimos anos⁴. Agora ben, na maioría dos casos trátase de estudos teóricos, cando non de opinións, resultando escasas as investigacións empíricas que boten luz sobre o quefacer diario dos inspectores de educación, as relacións cos seus “clientes”, o seu status, etc. e, sobre todo, cómo van evolucionando estas e outras variables para ter un mellor coñecemento da realidade en que se desenvolve a actividade inspectora, que, servindo a modo de “*feedback*”, permita facer as oportunas correccións e inclusive elaborar teorías sobre a inspección escolar máis próximas a esa realidade.

⁴ Tal como afirma SAINZ MORENO (2001: 36): “*Unha impresionante bibliografía –que deu lugar, inclusive, a recompilacións bibliográficas como as de FRANCISCA MONTILLA en 1959, María Teresa LÓPEZ DEL CASTILLO en 1996 e Eduardo SOLER FIERREZ en 1992- demostra unha grande vitalidade no servizo e a importancia que a sociedade lle recoñece, esixindo a súa continua mellora, profesionalización e adaptación ás novas circunstancias*”.

2.1.2 FINALIDADE INSTITUCIONAL DA ACTIVIDADE INSPECTORA

Para FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 9) un dos problemas que de xeito recorrente afectan ao ordenamento administrativo é o do seu incumprimento. Para o autor, é evidente que a simple aprobación de normas sancionadoras non supón a observancia da legalidade, se non hai unha actividade positiva eficaz da Administración en orde á súa aplicación. Neste contexto é onde hai que situar a necesidade da actividade inspectora da Administración, tal como afirma o citado autor:

“A función inspectora constituíu e constitúe aínda un dos instrumentos ou técnicas tradicionais para lograr o cumprimento das normas, pois a finalidade institucional da actividade de inspección consiste precisamente en garantir a adecuación permanente a actividade suxeita a control ás determinacións legais...” (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 12).

De aí que non sexa estraño que as distintas inspeccións sectoriais se crearan no momento en que a Administración regulou o correspondente sector. Este é o caso da inspección no ámbito educativo, que naceu simultaneamente coa implantación dun sistema de instrución pública, xurdido a raíz do recoñecemento da educación como un ben de carácter xeral⁵.

Precisamente esta finalidade primixenia da actividade inspectora da Administración está recollida explicitamente no artigo 27.8 da Constitución⁶ referida concretamente ao dereito á educación: *“Os poderes públicos inspeccionarán e homologarán o sistema educativo para garantir o cumprimento das leis”*.

Como complemento da dimensión “garantista” da función inspectora de velar polo cumprimento das leis, hai que ter en conta o feito de que *“a potestade inspectora,*

⁵ Nese sentido hai que entender o artigo 366 da Constitución de 1812, que ordena: *“En todos los pueblos de la Monarquía se establecerán escuelas de primeras letras, en las que se enseñará á los niños á leer, escribir y contar, y el catecismo de la religión católica, que comprenderá también una breve exposición de las obligaciones civiles”*. Aínda que a Inspección de educación non foi creada como organización de funcionarios nomeados *ad hoc* até o ano 1849 (ver capítulo 4 desta tese), no ano 1825, cando se estableceu o que se pode considerar como o primeiro plan de estudos, regulouse un sistema de inspección baseado nas denominadas “Juntas de Inspección”, que se estruturaba en tres niveis, “Junta Superior”, “Juntas de Capital” y “Juntas de Pueblo”, (Real Decreto aprobando y mandando poner en ejecución el plan adjunto y Reglamento de Escuelas de primeras letras de 26 de febrero de 1825).

⁶ Constitución Española, aprobada polas Cortes en Sesións Plenarias do Congreso dos Deputados e do Senado celebradas o 31 de outubro de 1978. Ratificada polo pobo español en referendo de 6 de decembro de 1978. Sancionada pola Súa Maxestade El Rei ante as Cortes o 27 de decembro de 1978.

ao comprobar e investigar o axuste á legalidade de actividades, instalacións bens e servizos obxecto de control, desempeña un papel de primeiro orde como garantía dos bens xurídicos protexidos polo ordenamento cuxa efectividade trata de asegurar” (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 14-15). Entre os principais bens xurídicos obxecto de protección por parte da inspección, que teñen especial interese para a inspección educativa, están os dereitos dos cidadáns.

Por último, aparte da finalidade citada, a función inspectora ten outros efectos adicionais, un dos máis relevantes para o ámbito educativo é a mellora da calidade dos servizos do sector en que se realiza. Así, para FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 19), actualmente obsérvase a tendencia lexislativa a ir máis alá de encomendarlle á inspección a simple vixilancia do cumprimento das normas, facendo dela un instrumento de garantía de calidade dos produtos, servizos e obxectos de control.

Así pois, a actividade inspectora da Administración non é exclusiva do ámbito educativo, senón que se aplica a diversos sectores de actividade, inclusive máis alá da Administración, con fins similares e, por conseguinte, con metodoloxías e instrumentos semellantes, baseados en principios xerais con validez independente do campo en que se proxecta⁷. Agora ben, esta actividade admite moitas modalidades e intensidades SAINZ MORENO (2001: 36).

A singularidade da actividade escolar exige que cando a acción inspectora recae no sistema educativo se teña que acomodar dun xeito peculiar que non sería eficaz de non proxectarse sobre el con coñecemento de causa e respectando as súas peculiaridades. Por iso, a inspección escolar mantense nunha posición equidistante entre os principios xerais provenientes da teoría da inspección e os educativos que emanan da pedagogía (SOLER FIÉRREZ, 1993: 40). No mesmo sentido pronúncianse GARCÍA-CASARRUBIOS, IGLESIAS e SECADURA (1989: 17) cando referíndose a actividade inspectora en educación afirman que *“require coñecer en profundidade o quefacer, cada vez máis complexo, da actividade docente nas súas estruturas e procesos”*.

⁷ Os principios xerais que rexen a actividade inspectora da Administración, da que a inspección de educación é unha parte, poden verse en FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 115-148).

Segundo SAINZ MORENO (2001: 43) a Inspección de educación reúne as tres características dunha inspección plena, integrada no sistema educativo:

- Inspección xurídica (cumprimento das normas).
- Inspección técnica (supervisión e control, do funcionamento dos centros desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, supervisión da práctica docente e da función directiva, avaliación técnico pedagóxica).
- Inspección asesora, colaboradora.

Hai que subliñar a importancia que ten que as citadas características se complementen de xeito equilibrado para que a resultante sexa esa “inspección plena” á que se refire SAINZ MORENO.

2.1.3 FINS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO EDUCATIVO.

Tal como se viu no apartado anterior, a finalidade primordial da actividade inspectora da Administración, en xeral, e da Administración educativa en particular, é **velar que se cumpran as leis**. Esa era a finalidade fundamental cando se creou a Inspección educativa en 1949, tal como se pode apreciar no seguinte texto tirado do preámbulo do Real Decreto de 30 de marzo de 1849:

“Por outra parte o esquecemento da Administración propicia a inercia nos encargados dos centros cando saben que as súas faltas non han ser observadas e coñecidas, perden todo interese, todo celo, e se adormecen na seguranza de que o seu abandono ha de quedar impune. Ao contrario, se o Goberno vixía, se ten os medios de saber as faltas para aplicar a emenda ou o castigo, se mantén en continua alarma a cantos deben servirlle e axudarlle, desaparece a inercia, nace a actividade, a emulación, e éntrase nunha senda de progresivas melloras que ao cabo paran na perfección apetecida, ou se acercan a ela polo menos. A creación dos Inspectores que pediron a maior parte das provincias dará a vida á instrución primaria, e será un dos medios que máis contribúan a mellorar a educación do pobo.”⁸

No texto anterior tamén se pode observar como o lexislador, xa en 1849, era consciente do efecto de mellora da calidade que ten a función inspectora sobre o obxecto de inspección, neste caso a educación do pobo a través da instrución primaria.

Durante toda a historia da Inspección a finalidade de velar polo cumprimento das leis estivo presente con máis ou menos relevancia, inclusive durante a Segunda República⁹, momento en que as ideas da Institución Libre de Ensinanza¹⁰ acadaban a máxima influencia na Administración educativa e en consecuencia na inspección¹¹.

Na LXE do 70¹² non se fala explicitamente dos fins da inspección da Administración educativa, no obstante é fácil descubrir a finalidade de velar polo cumprimento das leis a través das funcións que se lle encomendan á Inspección

⁸ Real decreto do 30 de marzo de 1849, Preámbulo.

⁹ Ver apartado 4.2.3 desta tese.

¹⁰ GINER de los RIOS (1933).

¹¹ MAÍLLO (1989: 252-253).

¹² Lei 14/1970, do 4 de agosto, Xeral de Educación e Financiamento da Reforma Educativa.

educativa, aínda que é máis difícil de achar a referencia á mellora do sistema educativo¹³.

O cadro 2.1.1 permite comparar con facilidade cómo evolucionaron os textos das distintas leis orgánicas de educación que desde a LOXSE fan referencia explícita á finalidade da Inspección educativa.

Cadro 2.1.1 Finalidade da Inspección nas Leis de educación publicadas en España a partir da LOXSE.

LOXSE (1990)	LOPAG (1995)	LOCE (2002)	LOE (2004)
<i>“As administracións educativas exercerán a función inspectora para garantir o cumprimento das leis e a mellora da calidade do sistema educativo”¹⁴.</i>	<i>“As Administracións educativas, no exercicio das súas competencias de supervisión do sistema educativo, exercerán a inspección sobre todos os centros, servizos, programas e actividades que o integran, tanto públicos como privados, a fin de asegurar o cumprimento das leis, a garantía dos dereitos e a observancia dos deberes de cantos participan nos procesos de ensinanza e aprendizaxe, a mellora do sistema educativo e a calidade da ensinanza”¹⁵.</i>	<i>“As Administracións públicas competentes exercerán a inspección educativa dentro do respectivo ámbito territorial e de conformidade coas normas básicas que regulan esta materia. O exercicio da función inspectora realizarase sobre todos os elementos e aspectos do sistema educativo, a fin de asegurar o cumprimento das leis, a garantía dos dereitos e a observancia dos deberes de cantos participan nos procesos de ensinanza e aprendizaxe, a mellora do sistema educativo e a calidade da ensinanza”¹⁶.</i>	<i>“A inspección educativa realizarase sobre todos os elementos e aspectos do sistema educativo, a fin de asegurar o cumprimento das leis, a garantía dos dereitos e a observancia dos deberes de cantos participan nos procesos de ensinanza e aprendizaxe, a mellora do sistema educativo e a calidade e equidade da ensinanza”¹⁷.</i>

Fonte: elaboración propia a partir de LOXSE, LOPAG, LOCE e LOE.

Da análise dos textos resaltados en negriña no cadro 2.1.1 pódese deducir que as catro leis de educación que se promulgaron en España desde o ano 1990 coinciden en sinalar que a finalidade da inspección educativa é “asegurar” (“garantir” na LOXSE) o cumprimento das leis. Alén diso, en todas elas faise referencia expresa ao efecto adicional de mellora do sistema educativo. Aínda que coincide coa tendencia que ten

¹³ Ver apartado 4.2.5 desta tese.

¹⁴ Artigo 61 da LOXSE.

¹⁵ Artigo 35 da LOPAG.

¹⁶ Artigo 102 da LODE.

¹⁷ Artigo 148 da LOE.

nos últimos anos a actividade inspectora da Administración, este efecto, tal como se indicou, xa era buscado nas disposicións legais que regularon a inspección educativa desde a súa creación en 1849, o que permite afirmar que a finalidade de mellorar o sistema educativo, encomendada a inspección escolar, non é froito da tendencia actual, que tal como sinala FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 19) estase a dar con carácter xeral na función inspectora da Administración, senón que foi consubstancial á primixenia de velar polo cumprimento das leis desde o mesmo momento en que se creou a Inspección de educación en España, resultando así (SAÍNZ MORENO, 2001: 43) un precedente de dita tendencia.

A partir da LOPAG, tamén na liña xeral que seguen as inspeccións dos restantes sectores da Administración, agrégase explicitamente, como complemento da finalidade da inspección educativa, a garantía dos dereitos de cantos participan no proceso de ensino aprendizaxe. Agora ben, dada a natureza do proceso de ensino aprendizaxe que implica basicamente a interacción de dous actores, o profesor e o alumno, é frecuente que os deberes dun impliquen obrigas doutro e ao revés, polo que para “garantir” os dereitos dun cómpre que o outro observe os seus deberes, de aí que a dimensión “garantista”, no caso da inspección educativa, demande “asegurar” tanto a “garantía” dos dereitos como a “observancia” dos deberes duns e doutros, é dicir, de todos os que participan nos procesos de ensino aprendizaxe.

Por último, a LOE, ao recoñecer o dereito “de todos” a unha ensinanza de calidade¹⁸, introduce un novo concepto, “a equidade”¹⁹, que se incorpora como un

¹⁸ Conseguida nos países máis avanzados a total escolarización obrigatoria e a súa extensión até os 16 anos, o reto ao que enfrontaron a finais do século XX foi conseguir que esa educación amplamente xeneralizada fose ofrecida en condicións de alta calidade, coa esixencia ademais que ese beneficio alcanzase a todos os cidadáns. En setembro de 2004 os máis de 70 ministros reunidos en Xenebra con motivo da 47ª Conferencia Internacional de Educación convocada pola UNESCO abordaban a cuestión, que catorce anos antes en París trataran os ministros dos países da OCDE: ¿cómo podía facerse efectiva unha educación de calidade para todos?. Neste contexto, recóllese no Preámbulo da LOE como primeiro principio fundamental, dos tres que inspiraron a súa elaboración “*a exixencia de proporcionar unha educación de calidade a todos os cidadáns de ambos os sexos, en todos os niveis do sistema educativo*”. Os tres principios fundamentais, se desenvolveron, no artigo 1 da LOE, en dezasete principios que inspiran o sistema educativo español, o segundo deles é o principio da “*equidade, que garante a igualdade de oportunidades, a inclusión educativa e a non discriminación e actúe como elemento compensador das desigualdades persoais, culturais, económicas y sociais, con especial atención ás que deriven de discapacidade*”.

¹⁹ A importancia que lle dá a LOE á equidade fica reflectida no feito de recolle até quince veces o termo “equidade”, dez delas na introdución, e de que o seu Título II, artigos 71 ao 90, está dedicado totalmente a desenvolver a equidade na Educación.

elemento máis, “*asegurar a calidade e a equidade da ensinanza*”, que completa a finalidade actual da inspección educativa²⁰.

Así pois, actualmente os fins da inspección de educación, segundo o establecido na LOE, concretaríanse en:

- a) Asegurar o cumprimento das leis.
- b) Asegurar a garantía dos dereitos e a observancia dos deberes de cantos participan nos procesos de ensino aprendizaxe.
- c) Asegurar a mellora do sistema educativo.
- d) Asegurar a calidade e a equidade da ensinanza.

É de destacar que a partir da LOPAG o fin, “*asegurar a mellora do sistema educativo*”, que tal como se indicou pode considerarse como primixenio da Inspección educativa, foi relegado ao terceiro lugar, por tras do de “*asegurar a garantía dos dereitos e a observancia dos deberes de cantos participan nos procesos de ensino aprendizaxe*”. Agora ben, este último non deixa de ser unha redundancia do fin de “*asegurar o cumprimento das leis*”, xa que tanto os dereitos e os deberes veñen fixados por lei, polo que cabe concluír que os lexisladores pretenden resaltar de xeito especial a súa relevancia desde o punto de vista social.

Nese sentido son clarificadoras as palabras de Piñeiro Permuý pronunciadas na presentación como presidente da Mesa redonda, “Exigencias de la Inspección desde los distintos sectores de la comunidad educativa. Qué espera la comunidad educativa de la Inspección”, desenvolvida no Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000, referíndose aos inspectores:

²⁰ Compárese coa finalidade da Inspección segundo o texto aprobado pola UNESCO na súa XIX Conferencia Internacional: “*O obxectivo principal da Inspección debe ser promover por todos os medios o desenvolvemento e a eficacia das institucións educativas e asegurar unha relación recíproca entre as autoridades e as comunidades escolares*”. Segundo PACIOS (1959) dito texto foi aprobado recollendo unha proposta española. Aínda hoxe en Galicia, tal como se pode deducir dos resultados da enquisa realizada, a pesar de non estar recollido expresamente nas funcións que se atribúe a Inspección, un significativo número de representantes das comunidades educativas (sobre todo directores) demandan dos inspectores o papel de “intermediarios” entre a Administración e os centros educativos (ver punto 5.2.3.2.7 desta tese).

“... debatemos ao longo destes tres días que si inspeccionábamos, que se supervisionábamos... A constitución é clara ‘inspeccionarán’ no máis amplo sentido da palabra, pero tamén no máis etimolóxico...”

“E, finalmente xa lles advertín que non tiña desperdicio: ‘para garantir o cumprimento das leis’. Enténdase que cando se fala de garantir o cumprimento das leis non se fala exclusivamente de que as aulas teñen que ter tales medidas ou tales outras, de que os profesores teñen que ter tal título ou tal outro, senón que se está falando de garantir plenamente o dereito fundamental dos españois á educación, isto leva consigo, absolutamente, a vixilancia, o asesoramento e o control de todos os aspectos que teñen que contribuír a garantir, precisamente, ese dereito.” (MEC, 2001: 326).

2.1.4. FUNCIONES DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN.

O igual que ocorre con moitos outros termos empregados nas ciencias sociais o termo “función” é polisémico, o Dicionario de psicoloxía e pedagogía (Xunta de Galicia: 1999) atribúelle os seguintes significados:

1. *Exercicio dunha facultade.*
2. *En fisioloxía, actividade dunha célula, ou parte dela, como resposta a unha necesidade interna ou externa e como recurso adaptativo para a súa supervivencia.*
3. *Finalidade específica para a que foi deseñado e construído un obxecto.*
4. *En psicoloxía, capacidade ou proceso psicolóxico adaptativo como resposta a unha necesidade.*
5. *En conxuntos, regras de correspondencia que asignan a cada elemento do dominio un elemento do rango, para constituír un conxunto de pares ordenados ou relacións.*
6. *Aplicación matemática dun conxunto noutro que permite atopar os valores dunha variable cando se coñecen os das demais variables en correlación.*
7. *En socioloxía, papel dun individuo no funcionamento da colectividade.*
8. *En bioloxía, propiedade ou conxunto de propiedades ordenadas dos organismos para a conservación do individuo e da especie.*

Desde o punto de vista do ámbito das ciencias sociais, en que se desenvolve esta tese, de todos os significados anteriores interesan o 1 e o 7. Ambos os significados teñen en común que denotan unha acción ou capacidade de actuar por quen ten atribuída esa competencia.

Para MUÑOZ SEDANO (1993: 114) a función sería “*unha actividade frecuente, reiterativa, que é determinada por un sistema e mantedora do mesmo*”. RAMO TRAVER (1999: 99) considera como acepción máis axeitada para o ámbito da inspección a de “*capacidade de acción ou acción propia dos cargos e oficios*”; o que lle leva a afirmar que “*as funcións da inspección escolar son aquelas accións que realizan os inspectores no exercicio do seu oficio ou profesión*”, identificando así función con acción. Para RIBEIRO FERREIRA (2003: 277) “*A palabra función préstase a equívocos. Considerada no sentido amplo, ela refírese aos grandes grupos de actividades con aspectos diversos, facilmente diferenciábeles de outras características diferentes. Nunha concepción restrinxida, pódese entender por función calquera dos obxectivos e tarefas que un profesional leva a cabo, ou o que se fai para*

desempeño das súas obrigacións”. Para SOLER FIÉRREZ (1993: 23-24) as funcións son os quefaceres mediante os que os inspectores, cumpren coa finalidade que teñen encomendada.

As definicións de todos os autores citados teñen en común que asocian o termo “función” con acción dirixida a unha finalidade. Polo tanto, en todos eles está implícita a idea de función como concreción operativa da finalidade. Así pois, pódese afirmar que a finalidade condiciona as funcións. Agora ben, hai diversas formas de acadar a mesma finalidade ou o que é o mesmo, as concrecións operativas para acadar unha finalidade non son únicas, polo que tamén se pode afirmar que unhas determinadas funcións non implican necesariamente que se persegue unha finalidade concreta. En consecuencia, hai que estar de acordo con RAMO TRAVER (1999:95) cando afirma que “*aos organismos ou as profesións, defínenos os seus fins, non as súas funcións*”.

Desde esta perspectiva, pódese afirmar que cando se fala, por exemplo, das funcións da Inspección de educación, estase a falar do que se considera necesario que este órgano faga para cumprir a súa finalidade. É dicir, as funcións que a normativa encomenda a Inspección de educación son as concrecións operativas que a Administración considera que debe realizar dito órgano para cumprir a finalidade que ela mesma lle fixa. A Administración é un ente abstracto e obviamente os que determinan a finalidade e as funcións dos seus distintos órganos son os responsables da súa xestión, polo que tanto unha como as outras serán froito das crenzas e conviccións que estes teñan en cada instante²¹. Porén, con dita abstracción o que se pretende é pór de manifesto que entre os fins da inspección de educación e as súas funcións existe sempre unha relación de coherencia, independentemente dos responsables de xestionar a educación en cada momento. Nese sentido as funcións delimitan o amplo campo da finalidade, enfocando a actividade inspectora no sentido pretendido, e pola contra, a finalidade actúa a modo de guía, que se debe ter sempre presente para non correr o risco de converter as funcións en simples formalidades.

Acción e actuación, segundo o Gran Diccionario Xerais da Lingua (2000) (GDXL) son sinónimos na súa primeira acepción, “*proceso e efecto de actuar*”, ou o

²¹ Isto pódese facilmente constatar ao longo do capítulo 5 desta tese.

que é o mesmo, “*proceso e efecto de realizar actos ou funcións propios do cargo ou traballo*”, substituíndo actuar pola primeira acepción que se lle dá a este termo en dito dicionario.

Así pois, función, acción e actuación serían termos equivalentes²². Porén, a tendencia é empregar a palabra “función” para definicións xenéricas que expresan en realidade capacidade de acción, máis que accións singulares, polo que normalmente unha función comprenden varias accións ou actuacións. Nese contexto adóptase reservar o emprego destes últimos termos para expresar procesos de realización máis simples ou os seus resultados.

En consecuencia co anterior, o termo “**función**” aplicado á actividade inspectora da Administración, en xeral, **sería a capacidade de acción, cuxa execución se encomenda ás persoas responsables de realizar a inspección nun sector concreto da Administración.**

Coherentemente “**actuación**”²³ **sería o proceso singular**²⁴, **ou o seu resultado, mediante o que as persoas responsables de realizar a inspección nun sector concreto da Administración fan algo propio do seu traballo**, ou o que é o mesmo, **o proceso singular, ou o seu resultado, en que se concreta algunha función.**

Polo tanto entre función e actuación hai unha relación de inclusión. En xeral, unha función levará implícitas varias actuacións con algún tipo de relación entre elas; relación que a define a propia función.

Dado que actualmente a Administración educativa encomenda a inspección a un colectivo concreto de persoas, os inspectores de educación²⁵, as definicións anteriores adaptadas ao ámbito educativo serían:

²² De feito non é raro que se confundan, inclusive na normativa. Un exemplo disto son as 25 funcións que atribúe á Inspección de Ensinanza Primaria o Decreto 2915/1967, do 23 de novembro (véxase subapartado 4.2.4.2. desta tese).

²³ Prefírese empregar este termo en lugar de acción, cando se faga referencia a procesos ou a efectos deses procesos realizados por inspectores.

²⁴ Referido a unha soa persoa ou cousa.

²⁵ Non en todos os sectores da Administración se dá esta circunstancia. A Lei 30 /1984 de Medidas Urxentes da Función Pública estableceu, no seu artigo 15.2 o principio de “adscripción indistinta”, segundo o cal “os postos de traballo serán de adscripción indistinta para todos os funcionarios”. De acordo con este

1. **Función** (da Inspección de educación), como capacidade de acción, cuxa realización se encomenda aos inspectores de educación a través da normativa.
2. **Actuación**, como proceso, ou efecto, mediante o que un inspector de educación realiza algo da súa competencia.

Co fin de evitar imprecisións na exposición, estes serán os significados que, con carácter xeral, terán nesta tese os termos función e actuación. Ademais, así definidos ambos os termos permiten facer a seguinte afirmación, esencial na metodoloxía empregada nesta tesa: **sempre é posible identificar unha función con algunha actuación**. No entanto a afirmación inversa non sempre se dá, polo que, **non sempre será posible identificar unha actuación con algunha función**²⁶.

As funcións que actualmente ten encomendadas a Inspección educativa son segundo a LOE²⁷:

- “a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.*
- b) Supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua*
- c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.*
- d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.*
- e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos nesta Lei, incluídos os destinados a fomentar a igualdade real entre homes e mulleres.*

principio calquera funcionario, que cumprira os requisitos establecidos podía pasar a ocupar postos de función inspectora de un sector da Administración. A aplicación deste principio á Administración educativa supuxo, tal como xa se dixo, a desaparición dos Corpos de inspectores de educación, pasando a realizar esta función de xeito temporal, por tres anos con unha única posible renovación por outros tres, calquera profesor que reunise os requisitos establecido pola normativa (ver apartado 4.3.1 desta tese). Situación que durou once anos até que en 1995 a LOPAG crea un novo Corpo de Inspectores de Educación. Aínda hoxe hai sectores da Administración en que se mantén o principio de “adscripción indistinta” (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 225-229).

²⁶ É frecuente que se lle encomende aos inspectores actuacións que dificilmente encaixan nalgunha das funcións atribuídas á Inspección educativa. Isto xera un “conflito legal” (estáselle encomendando aos inspectores actuacións que “legalmente” non lles corresponden), que se trata de evitar nalgunhas leis, como na LOE por exemplo, polo procedemento de incluír dentro das funcións da Inspección a fórmula “*cantas outras se lle atribúan no ámbito das súas competencias*”. Fórmula que resolve dito conflito, mais que, pola súa ambigüidade, abre unha vía para a atribucións discrecionais, coa conseguinte indefinición no modelo de Inspección. RAMO TRAVER (1999: 161) afirma en relación con isto: “*Por moi distintas e complexas causas non sempre as funcións legais, ou a lo menos todas elas, se exercitan de forma real. E o contrario, en moitas ocasións a Administración e os seus diversos órganos practican unha serie de funcións que non aparecen contempladas de maneira explícita nos textos legais; neste suposto estamos ante o que denomino funcións reais, que non teñen por que seer ilegais, aínda que non sexan oficiais.*”

²⁷ LOE, artigo 151.

f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.

g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarios.

h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.”

Pódese comprobar que a maioría delas están relacionadas co control, como corresponde á finalidade da inspección educativa recollida no apartado anterior. Porén, as tres últimas non se axustan á finalidade que a propia LOE define como propia da inspección de educación.

A última función da relación anterior, *calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*, non se pode considerar como unha verdadeira función. É en realidade un “*caixón de xastre*”²⁸, que dá cobertura legal a unha práctica moi habitual, como se terá ocasión de pór de manifesto en diversas partes desta tese, consistente en encomendar á Inspección de educación numerosas actuacións non recollidas nas funcións que expresamente lle atribúe a normativa. Esta función ten alén diso dous efectos importantes: En primeiro lugar, lexitima a diferenciación das Inspeccións de educación das distintas Comunidades Autónomas²⁹. En segundo lugar, consagra o emprego da Inspección de educación como un órgano supletorio, dentro do Sistema educativo, ao que se lle encarga a xestión das novas demandas da sociedade. Esta práctica, que xa existía antes de ser lexitimada pola LOE, entra en colisión coa finalidade da función inspectora, podendo chegar a desnaturalizala.

A función g), *emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarios*, é unha redundancia, xa que os informes, xunto coas actas, ditames e outros documentos equivalentes son os

²⁸ Expresión que fai referencia a un sitio onde pode caber calquera cousa Gran Diccionario Xerais da Lingua (2000).

²⁹ O proceso de diferenciación das Inspeccións de educación das distintas Comunidades Autónomas iniciouse a principio dos 90, cando a normativa non era tan flexible, mediante a utilización de recursos da linguaxe para dar aparencia formal diferenciada ás funcións atribuídas a Inspección de educación polos Decretos das distintas Comunidades (SALGADO: 2000, 39-47).

instrumentos esenciais en que se materializan a actividade inspectora e, por conseguinte, consubstanciais á mesma. No mesmo sentido maniféstase GONZÁLEZ VILA (1999: 166) cando afirma que “informar” é unha actuación que pode e/ou debe realizarse no decurso tanto de procesos do exercicio da función de control como procesos de exercicio da función de asesoramento, polo que non ten que ser considerada propiamente unha “función”.

Resulta moito máis interesante a análise da inclusión da función h), *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións*. Esta función non ten unha relación directa coa primordial función de control, senón que ten un carácter eminentemente complementario e auxiliar desta, así o entende RAMO TRAVER (1999: 108-109) e FERNÁNDEZ RAMOS (2002: 49). Para este último autor, o entender doutra maneira suporía transformar a función inspectora nunha actividade “prestacional” (FERNÁNDEZ RAMOS, 2002: 49). Non obstante, hai que ter en conta que para SAINZ MORENO (2001, 43) “*a nova imaxe da Administración, a dunha Administración ‘amiga’, próxima ao cidadán, que non só esixe o respecto dos dereitos, senón que tamén o aconsella e asesora (véxanse, por exemplo, artigos 35g) e 71 da LRJ-PAC 30/92*³⁰) *ten un precedente na Inspección educativa que sempre foi, desde a súa constitución hai mais de cento cincuenta anos unha Inspección asesora*”.

Esta tradición secular de asesoramento³¹, que tivo o seu momento álxido na Segunda República propiciou que numerosos teóricos da inspección de España (case todos inspectores) das catro últimas décadas do pasado século sobredimensionasen a importancia desta función, e se aproximasen ao modelo “prestacional”³², como consecuencia das reflexións que no colectivo de inspectores se estaban a facer, propiciadas polas incorporacións procedentes das novas promocións de pedagogos e a influencia da literatura iberoamericana moi mediatizada, á súa vez, pola tradición

³⁰ Lei 30/1992, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común, modificada pola Lei 4/1999, do 13 de xaneiro.

³¹ Non obstante, hai que insistir que en España, como en xeral no resto de Europa, a inspección centrábase principalmente no control dos centros de ensinanza e no cumprimento da normativa.

³² Como indicador do estendida que está esta idea entre os inspectores, pódese sinalar que, tal como se recolle no punto 5.2.3.2.1 desta tese e segundo os datos recollidos na enquisa realizada, case o 20% dos inspectores de Galicia consideran a función de “asesorar, orientar e informar...” a máis importante da Inspección.

“supervisora” norteamericana³³. O importante eco que tivo esta influencia só se pode explicar como o resultado dunha reacción tipicamente pendular, ampliada na caixa de resonancia da tradición asesora, nun intento de rachar cun pasado, aínda non esquecido, en que predominaba na Inspección de educación española o control ideolóxico³⁴, e en que socialmente a Inspección era considerada como un “corpo represor” ao servizo do réxime (VIÑAO, 1999: 258).

En relación co anterior LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 17) manifestábase deste xeito:

“Vemos, pois, que a función de velar ou vixiar (palabras que teñen a mesma orixe) aparece constantemente nos textos legais como función básica ou nuclear da Inspección, desde a creación do Corpo de Inspectores Escolares a mediados do século XIX até a recente Lei de Educación, xa nas vésperas do século XXI. E no entanto, esta función parece que non lle gusta a algúns: inclusive os propios inspectores non nos sentimos moi satisfeitos se se nos chama ‘vixiantes’, aínda que se meramos o dicionario non teríamos que darnos por ofendidos...”

Para GONZÁLEZ VILA (1999: 170), a función de asesoramento inclúe actuacións moi diversas tanto *ad supra* como *ad infra*, claro expoñente do dobre sentido ascendente-descendente que caracteriza actualmente as actuacións dos inspectores, e de contido moi distinto ao do simple informe ou da simple transmisión de instrucións. Así, segundo o citado autor:

“Pódense distinguir moi diversos tipos de asesoramento en razón tanto dos diversos aspectos ou elementos ou dimensións das actividades dos centros, como dos destinatarios ou beneficiarios (outras instancias da Administración, os órganos de goberno dos centros, os profesores e os demais compoñentes da comunidade educativa: pais, alumnos, tanto individual

³³ Tal como recolle VIÑAO (1997: 45) “A tradición angloamericana... desenvolveu a función de supervisión concibida como observación e dirección/orientación. Parte de unha concepción altamente liberal en que os establecementos escolares son marcadamente autónomos e o supervisor exerce a superior dirección con visión de conxunto e coñecemento das realizacións e organizacións doutros establecementos. O supervisor é un profesional do centro que impulsa o seu funcionamento e dá conta do mesmo aos órganos superiores da Administración sen formar parte dos mesmos.” En relación con isto tamén é importante destacar a reflexión de RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 329) cando afirma: “A alegre aceptación dunha tendencia pseudocomparatista no campo das técnicas educativa lévanos a situacións conflitivas, ao propor e resolver problemas perdendo o contexto real en que problemas e solucións se han mover.

A produción bibliográfica ‘maior’ relativa á Inspección na área dos países de fala hispánica, se ben é curta, encóntrase fundamentada nun substrato sociohistórico moi afastado e distante, tal como pode ser o ámbito de influencia norteamericana.

³⁴ Ver apartado 4.2.4 desta tese.

como colectivamente, sen excluír o persoal de administración e servizo) así como en razón dos varios modos de o prestar”.

Agora ben, o problema non está tanto en se o asesoramento debe ser unha función da Inspección de educación, xa se dixo que podía o ser de xeito complementario ou auxiliar á primordial de control, senón até onde pode chegar a función de asesoramento sen converter á inspección nunha prestación social³⁵. Isto vai unido a outras preguntas non menos relevantes: É posible que a mesma persoa poda inspeccionar e asesorar? Que obxectividade cabe esperar na inspección realizada por un inspector que actuou como asesor previamente sobre a materia a inspeccionar? As preguntas non son ociosas tal como se deduce das seguintes afirmacións de COSTA RIVAS (OCDE, 1983: 95-96):

As funcións máis específicas e características da inspección seguen sendo no entanto, as de control e orientación. Unha grande parte da súa actividade profesional dedícase a ambas, aínda que se dá recentemente unha tendencia xeral a conceder prioridade á orientación sobre o simple control. De feito, durante estes tres últimos anos [refírese ao período 1972-1975], as actividades de inspección, especialmente as de nivel básico, centráronse principalmente na difusión e gradual consolidación das innovacións establecidas na nova orde educativa. Este esforzo de difusión foi extremadamente positivo e axudou, en grande medida, ...a establecer as bases de cooperación entre inspectores e profesores, que resultarían, sen dúbida de grande utilidade no futuro. O equilibrio entre as funcións de control e asesoramento, que algunhas fontes consideran incompatibles, depende en grande medida do propio inspector...Entendemos que o risco de que unha mesma persoa asuma ambas as funcións é menor que o que suporía o reparto de ambas entre dous individuos distintos, coas diferenzas de opinión e diverxentes, se non opostos, puntos de vista que puidesen producirse.

Segundo GONZÁLEZ VILA (1999: 169-170) existe entre as funcións da Inspección unha rede obxectiva de relacións, que explicaría a flutuación que se observa nas construcións teóricas dos tratadistas científicos da inspección. Desde esta perspectiva, as funcións serían elementos de un *continuum* en que se comunicarían todas e, polo tanto, a distinción entre unhas e outras habería que establecela “*en razón de diferenzas non tanto esenciais cuanto graduais segundo a situación*” que ocupan no

³⁵ LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 21) afirma ao respecto “A función de asesoría ten tanta importancia no campo educativo que houbo épocas en que se propuxo cambiar o nome de ‘inspectores’ polo de ‘consejeros escolares’, o que non me parece acertado porque a asesoría deriva directamente da vixilancia e non á inversa”.

conxunto. Neste contínuum funcional que forman as funcións encomendadas á Inspección, o asesoramento “*constitúe un momento de nítida identidade e especial relevancia*”. Así para o citado autor non hai dúbida que “*determinadas actividades asesoras responderán a necesidades detectadas no exercicio de actuacións de control e sometidas a procesos de avaliación, á vez que nas tarefas de asesoramento pode revelarse a necesidade de avaliación*” (GONZÁLEZ VILA, 1999: 170).

No mesmo sentido pronúnciase PÉREZ FIGUEIRAS (1999: 317-318) que recoñecendo, que “*o control é a función básica e imprescindible da supervisión*”, asegura que a función de asesoramento, orientación e información van unidas e non se poden separar do control. Segundo o seu criterio, sobre a base do diagnóstico que determina o control, os inspectores débense converter, tal como afirma BALLESTEROS (1957, 630), en “*conselleiros e orientadores dos mestres, dominando no seu labor a función pedagóxica sobre a fiscal e deben converter a inspección nun instrumento activo da reforma escolar*”.

Tamén é desta opinión VALLÉS (1989: 23) que dez anos antes xa afirmaba:

“Difícilmente, as funcións de control/supervisión, as de avaliación e as de asesoramento que corresponden á Inspección Educativa poden constituír compartimentos estancos da súa intervención no Sistema Educativo, debido a que o control/supervisión debe fundamentarse nos resultados obtidos na avaliación do sistema, á vez que tales resultados deberon estar mediatizados ou deberían estar en certa medida polo labor de asesoramento prestada ao Sistema, co cal as tres funcións deberían estar conectadas...”

No entanto, en relación con esta cuestión GARCÍA GARRIDO (2001, 96) alerta, referíndose a función de asesorar, de que “*pese a hábitos que subrepticamente parecen introducirse en determinados países está claro que o inspector non é, nin debe ser, un orientador, nin de pais, nin de directores, nin de profesores, nin de alumnos. O asesoramento e a orientación son dúas cousas distintas*”.

Tendo en conta o anterior e seguindo a RAMO TRAVER (1999: 110), as funcións, que a LOE atribúe á Inspección educativa, pódense clasificar en dous grandes grupos:

1.- Funcións principais, que constitúen o “**núcleo duro**” e que serían:

- a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.
- b) Supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua.
- c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
- d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
- e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos nesta Lei, incluídos os destinados a fomentar a igualdade real entre homes e mulleres.
- g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarios.

2.- Funcións secundarias, que serían:

- f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
- h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.

Outros, como TEIXIDÓ (1997: 105-107), prefiren falar de supervisión como profesión, en contraposición a inspección como órgano da burocracia do poder político, aínda que ambos os conceptos converxan cando a supervisión se realiza desde a Inspección. Neste contexto considera a supervisión *“como unha función global caracterizada por proporse mellorar a institución escolar e o conxunto do sistema escolar e ter o deber de dar conta á autoridade educativa”*. Precisamente esta última característica que, segundo el, diferencia a supervisión da avaliación é a que relaciona a supervisión coa inspección. Así pois, para TEIXIDÓ a actividade inspectora debería ter fundamentalmente un carácter avaliador co fin de mellorar os centros e o conxunto do sistema educativo. Desde esta perspectiva propón a categorización das funcións da Inspección segundo se recolle no cadro 2.1.4.

Cadro 2.1.4. Clasificación das funcións da Inspección.

Tipo	Función	Pro	Com.	Exc
Técnicas	Avaliación. Practicar a avaliación parcial e participar na avaliación total realizada por un equipo externo.	•	•	
	Orientación. Abarca desde o asesoramento segundo demandas á dirección de suplencia en situacións críticas.	•	•	
	Dinamización. Impulso á renovación pedagóxica, extensión de innovacións educativas e esixencia de formación.	•	•	
Administradoras	Control sensor-normativo. Control do cumprimento legal e detección de situacións irregulares.	•		
	Control de funcionamento. Control de eficacia e eficiencia de centros e servizos.	•		
	Control de funcionamento social. Control da efectiva participación social e funcionalidade respecto ás expectativas.	•		
	Información-valoración-proposta. Información para a tramitación de peticións e toma de decisións.	•		
	Tramitación informada. Tramitación de expedientes co aporte de información profesional.	•		
	Organización-xestión. Resposta rápida a situacións non previstas nas unidades administrativas existentes. Función de suplencia.		•	•
De asistencia	Elaboración de estudos, ditames. De carácter diverso.		•	
	Asesoramento experto. Sobre centros e servizos á autoridade administrativa.	•		
	Peritaxe experto. Ante conflitos e demandas a outras autoridades, particularmente á fiscalía ou ao xulgado.	•		
	Datos para planificación. Subministro de información e colaboracións en equipos.		•	
	Prospección e proxección. Actitude permanente e elaboracións concretas de anticipación.	•	•	
De arbitraje	Información-orientación-asesoramento. Sobre o exercicio dos dereitos e cumprimento dos deberes de profesionais e cidadáns.	•		
	Mediación en enfrontamentos. Escoita ás partes, actuacións que facilite o entendemento.	•		
	Resolución de conflitos menores. Resolución operativa transitoria se as partes piden unha solución á autoridade correspondente.	•	•	

Pro.: Funcións propias que non realizan outros órganos.

Com.: Funcións compartidas con outros órganos e profesionais.

Esc.: Funcións que se realizan excepcionalmente e que non son habituais.

Fonte: TEIXIDÓ PLANAS (1997: 106).

2.1.5. MODELOS DE INSPECCIÓN VERSUS ESTILOS DE INSPECCIÓN.

O termo “modelo” ten moitas acepcións. Das dez que se recollen no GDXL a que máis interesa, desde o punto de vista desta tese, é a de modelo como *“esquema teórico dunha ciencia ou disciplina que dá razón dun conxunto de fenómenos relacionados entre si.”* Definición moi parecida a que dá para a mesma palabra o Dicionario da Real Academia Galega (XUNTA DE GALICIA, 1999) (DRAG) na acepción 9: *“descripción teórica de cómo funciona ou podería funcionar un sistema ou proceso.”*

En canto que se toma a inspección escolar como obxecto de estudo, cabe aplicar o termo modelo a este ámbito como ferramenta de análise, que permita identificar e explicar as distintas formas posibles de realizar a función inspectora³⁶. Este concepto de modelo resulta así un recurso extremadamente útil para a finalidade desta tese. Porén, hai que subliñar as súas limitacións, derivadas da xeneralización e simplificación que necesariamente leva implícita a redución dos múltiples matices, que presenta a realidade, a esquemas comprensibles que permitan o seu manexo (MEDINA, 1993: 331). Polo tanto, neste contexto **empregase o termo modelo no sentido de esquema ou patrón coa finalidade de poder facer comparacións e establecer relacións.**

Para GARRIDO e MUNNÉ (1999: 324) “modelo de Inspección” é o *“conxunto de características a través das que a Inspección é percibida pola comunidade educativa, pola propia Administración educativa e tamén polos propios inspectores”*. GARCÍA GARRIDO (2001: 82) prefere a palabra “estilo” para referirse a iso mesmo³⁷, co que introduce unha nova expresión “estilo de Inspección” que induce á confusión. Agora ben, o termo estilo tamén ten diversos significados, entre os que se encontra no GDXL, como máis próximo ao contexto en que o emprega GARCÍA GARRIDO, o de *“maneira peculiar de ser algo ou alguén, modo, xeito”*.

³⁶ Obsérvese que este significado de modelo que non ten nada que ver co máis frecuente “de algo a imitar”.

³⁷ Esta posición de GARCÍA GARRIDO posiblemente estea relacionada co emprego da palabra modelo en psicoloxía en que, a diferenza doutras disciplinas, se emprega como sinónimo de teoría (XUNTA DE GALICIA: 1999).

As definicións anteriores permiten afirmar que a expresión “modelo de Inspección” fai referencia a un construto teórico, cuxa existencia é independente da forma como realmente se realice a inspección³⁸, mentres que a expresión “estilo de Inspección” está vinculada á acción³⁹. En consecuencia, dado que un dos obxectivos da tese é comparar a concepción teórica coa praxe diaria da Inspección, empregaranse os dous termos, mais referidos a conceptos distintos: A palabra modelo empregarase no sentido xenérico que se recolle no Dicionario de psicoloxía e educación (XUNTA DE GALICIA, 1999) de construto exemplar, que facilita a comparación con teorías e procesos parellos. Mentres que a palabra estilo empregarase no sentido de “**maneira de ser**” que se reflicte na “**maneira de actuar**”

Tal como se indicou, a finalidade primixenia da función inspectora escolar foi a de vixiar e controlar o cumprimento das leis, e en xeral das normas, establecidas para o ámbito educativo. Esta finalidade pódese considerar común a todos os países en que se estableceu un sistema de inspección escolar. Porén, a forma de levala a cabo é distinta duns países a outros⁴⁰. Esta diversidade de formas dá lugar a outros tantos modelos posibles de exercer a función inspectora. Aínda dentro dun mesmo país as necesidades de inspección varían co tempo e con elas a súa finalidade, dando lugar a modelos de inspección distintos ao longo do tempo.

Para facer posible unha análise comparativa dos distintos modelos de inspección é preciso en primeiro lugar recorrer á súa sistematización mediante un procedemento que permita a súa ordenación e clasificación. Aínda que numerosos autores identificaron diversos modelos de inspección⁴¹, non se coñece ningún traballo que abordase esta cuestión de xeito sistemático.

³⁸ Ver nota 26 deste capítulo.

³⁹ Estilo ven da palabra latina *stilus* que era o punzón co que se escribía nas táboas enceradas, polo que nun primeiro momento facía referencia á forma ou maneira de escribir, é dicir **de facer** algo. Mentres que modelo ven da palabra italiana *modello* arquetipo ou punto de referencia para imitalo ou reproducilo (RAE, 2001).

⁴⁰ Segundo GARCÍA-CASARRUBIOS, IGLESIAS e SECADURA (1989: 82) “*cada Estado resolveu esta problemática [a da Inspección de educación] dunha forma determinada, condicionada, non cabe dúbida, por unha serie de factores históricos, culturais, xeográficos, sociais, etc.*”

⁴¹ RODRIGUEZ DIÉGUEZ (1966), MAÍLLO (1967), CANTÓN (1990), TEIXIDÓ (1997), GARCÍA GARRIDO (2001), etc.

As clasificacións baséanse na posibilidade de agrupar os elementos de un conxunto atendendo ás características que diferencian uns elementos dos outros. En xeral, as características diferenciais teñen distintos niveis de xeneralidade, o que permite establecer unha orde de tipo inclusivo entre elas, de tal xeito que as características máis xerais inclúen as menos xerais, o que, a súa vez, permite facer unha clasificación dos elementos por niveis. Este sistema de clasificación é moi empregado en diversos campos das ciencias, sobre todo na bioloxía.

Aplicando a citada metodoloxía aos modelos de inspección escolar, poderíase falar de modelos de nivel 1, de nivel 2, de nivel 3, etc. de tal maneira que os modelos do nivel 3 estarían incluídos no dos nivel 2 e estes nos do nivel 1. Por exemplo, se se ten en conta que a inspección é unha función inherente ao “poder”, a característica diferencial do primeiro nivel podería estar relacionada coas persoas que realizan esta función, o que daría lugar a dous modelos básicos distintos: tipo 1, modelo de inspección en que a función a exercen directamente os que teñen o “poder”, e tipo 2, modelo de inspección en que a función a exercen outras persoas por delegación. O tipo 2, á súa vez, podería dar lugar a outros modelos tendo en conta, por exemplo, a relación contractual entre as persoas que inspeccionan por delegación e os que teñen o “poder”, na situación actual, con sistemas educativos xestionados polas Administracións públicas, podería dar lugar a outros dous modelos de inspección: tipo 2.1, modelo en que a inspección é exercida por persoas alleas á Administración (non funcionarios), e tipo 2.2, modelo en que a inspección a realizan funcionarios. Á súa vez estes modelos poderíanse desdobrar en novos modelos, e así sucesivamente. A medida que os modelos van aumentando de nivel teñen un maior número de características diferenciais e consecuentemente fanse máis complexos.

No cadro 2.1.5 recóllese de xeito simplificado unha posible clasificación dos modelos de inspección escolar de acordo coa sistemática proposta.

Cadro 2.1.5. Proposta de clasificación dos modelos de inspección escolar.

1. Función non delegada (inspecciona o que ten o “poder”).
- 2. Función delegada**
 - 2.1 Non funcionarios.
 - 2.1 Entes públicos (comisións, xuntas, etc.).
 - 2.2 Entes privados (empresas contratadas).
 - 2.2 Funcionarios.**
 - 2.2.1. Designados “ad hoc” para cada caso.
 - 2.2.1 Sen preparación específica.
 - 2.2.2 Con preparación específica ou características determinadas.
 - 2.2.2. Seleccionados especificamente para esa finalidade.**
 - 2.2.2.1 Integrados en unidades diferentes.
 - 2.2.2.1.1 Modelo de Inspección a.
 - 2.2.2.1.2 Modelo de Inspección b.
 - 2.2.2.1.3 ...
 - 2.2.2.2 Integrados nun órgano único.**
 - 2.2.2.2.1 Modelo de Inspección A.
 - 2.2.2.2.2 Modelo de Inspección B.
 - 2.2.2.2.3 Modelo ...

Fonte: elaboración propia.

Aínda que podería ser interesante un traballo de sistematización nese sentido, non entra dentro das finalidades desta tese facer un estudo dos modelos de inspección existentes ou posibles. O interese desta tese céntrase, como xa se reiterou, no estudo e comparación dos modelos que inciden actualmente na Inspección en Galicia e como se relacionan cos estilos de inspección.

Tendo en conta as características da Inspección educativa de Galicia, os modelos de inspección que interesan nesta tese estarían dentro do subnivel 2.2.2.2 do cadro 2.1.5. Dado que estes modelos se refiren á Inspección como organización, seguindo o criterio establecido máis arriba, utilizarase a maiúscula para os distinguir dos modelos de inspección en xeral. Ao pertencer ao mesmo subnivel todos os modelos de Inspección obxectos de estudo responderán as seguintes características:

- Función delegada.
- Realizada por funcionarios.
- Funcionarios específicos (seleccionados a tal fin).
- Estrutura orgánica dentro dun servizo.

Así pois, por definición, todos os modelos incluídos no subnivel anterior terán en común as catro características citadas. Para diferenciar os modelos dentro deste

subnivel hai que definir outra característica diferencial, para iso terase en conta o feito de que, tal como se estableceu anteriormente, á finalidade primixenia de vixilancia e control asignada á Inspección fóronselle agregando outras complementarias, o que propiciou que se lle atribúisen á Inspección distintas funcións. Quere dicir, a característica diferencial dos modelos de Inspección obxecto de estudo estará relacionada coas funcións que se lle atribúan a Inspección. Agora ben, hai que ter presente que non sempre se lles dá a mesma importancia a cada unha das funcións encomendadas á Inspección, senón todo o contrario: o frecuente é que, dependendo das circunstancias, unhas funcións teñan máis relevancia que outras en momentos determinados. En consecuencia, para diferenciar os modelos de Inspección terase en conta tamén, como característica diferencial complementaria á anterior, a prioridade ou importancia que teñen unhas funcións sobre outras.

Con carácter xeral, nas relacións de funcións, que se dan na normativa, antepóñense as funcións máis importantes ou relevantes ás menos importantes. É dicir, a orde en que se colocan as funcións na normativa non é casual ou froito do chou, senón que, establece unha prelación dunhas funcións sobre outras. En consecuencia, dáse por suposto que as mesmas funcións colocadas en distinta orde definen modelos de inspección distintos⁴².

⁴² Esta interpretación dedúcese claramente do seguinte texto de MAÍLLO (1989, 391-392):

“...no Ditame emitido pola Comisión Permanente do Consello Escolar do Estado celebrada o día 5 de xuño de 1989, sobre o proxecto de Real decreto polo que se regula a Inspección educativa. Na observación número 3 ao artigo 2 do proxecto, dita Comisión Permanente estima que a función enumerada no apartado tres (consistente en ‘asesorar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa’), debe pasar ao apartado un e ‘estímase necesario que se explicita aínda máis o destinatario de dito asesoramento e información xustapondo á comunidade educativa: e aos órganos unipersoais e colexiados dos Centros docentes, por considerar que ditos órganos, e en especial os Consellos Escolares, requiren o especial apoio da función inspectora’.

A repetición do adxectivo ‘especial’ en tan breve contexto, non é atribuíble a un ‘lapsus’ senón ao propósito deliberado de elevar ao máximo o interese da Administración no apoio aos Consellos Escolares, delata unha supervaloración indebida. É evidente que as funcións asignadas aos números do artigo 2: velar polo cumprimento das leis e avaliar o rendemento educativo do sistema (...)son ontoloxicamente máis importantes que o apoio aos Consellos Escolares.

Por iso, as funcións citadas deben ser consideradas anteriores e prevalentes ao apoio a unhas organizacións...”

No mesmo sentido pronúncianse LÓPEZ, MOIRÓN e ESTEFANÍA (1996: 24 -26) na análise contida nos seguintes textos:

“Non obstante, a consideración da Inspección educativa como un elemento fundamental para a calidade ten o seu reflexo na orde de prelación con que ditas funcións [as atribuídas á Inspección] se definen na Lei. Neste sentido aparece en primeiro lugar a referida a “Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.

Este feito que, en principio, puidera pasar desapercibido para un analista alleo á problemática da Inspección, ten, no entanto, para os inspectores unha significación moi especial, xa que durante os primeiros anos da Reforma, o Ministerio de Educación e Ciencia responsabilizara desta tarefa

Desde esta perspectiva, **serán modelos distintos de Inspección os que atribúan funcións distintas á Inspección e/ou dean máis importancia a unhas determinadas funcións sobre outras**. As catro características citadas diferenciais do subnivel obxecto de análise teñen en común que son de tipo estrutural, en canto que a característica diferencial dos modelos dentro dese subnivel é de natureza funcional.

Polo tanto, a efectos desta tese, **entenderase por modelo de inspección de educación un construto teórico mediante o que se atribúen á Inspección de xeito priorizado unhas determinadas funcións**.

Seguindo na mesma liña, entenderase por **estilo de intervención a forma que teñen os inspectores de seren ou de realizaren o seu traballo**. O estilo de intervención está, polo tanto directamente relacionado coas actuacións dos inspectores.

Na medida en que as funcións que ten encomendadas a Inspección condicionan as actuacións dos inspectores poderíase afirmar que a cada modelo de Inspección lle debería corresponder un estilo de intervención. Non obstante, alén das características xa sinaladas, hai outros factores de tipo estrutural que tamén inflúen na forma de levar a cabo as actuacións, entre estes cabe destacar, pola súa relevancia, a organización que ten á Inspección, os roles que desempeñan os inspectores, e as relacións destes cos seus clientes (superiores xerárquicos e os distintos sectores das comunidades educativas). Estes factores poden variar para un mesmo modelo de Inspección, definindo outros

fundamentalmente aos denominados ‘coordinadores da Reforma’ e desde o ano 1986 ás ‘Unidades de Programas Educativos’.”

...

“Cando anteriormente se fixo referencia ás funcións da Inspección establecidas no artigo 61 da LOXSE, destacábase o feito de que a primeira delas fose ‘colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros así como nos procesos de renovación educativa’. A LOPAG, no seu artigo 36, ao definir ditas funcións, sitúaa en segundo lugar, pasando ao primeiro a seguinte: ‘Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada’. Diso parece deducirse a intención do Ministerio de Educación de potenciar o control dos centros para que o seu funcionamento responda ás directrices da Lei.”

Algo semellante tamén parece insinuar LÓPEZ DEL CASTILLO (1993b: 17) dando di:

“A Lei de Ordenación Xeral do Sistema Educativo no artigo 61.2 recolle tamén ambas funcións aínda que cambiando a orde de enumeración [con respecto ao que tiñan na LXE de 1970]:

Sinala, en efecto en terceiro lugar (apartado c) ‘velar polo cumprimento das leis, regulamentos e demais disposicións xerais no ámbito do sistema educativo’.

E, en segundo lugar (apartado b), ‘participar na avaliación do sistema educativo’.”

Na LOCE e na LOE tamén se muda a orde en que aparecen as funcións (ver capítulo 4 desta tese).

tantos estilos de intervención dentro dese modelo. Polo tanto hai que aceptar que a relación modelo de Inspección / estilo de intervención non é unívoca. É dicir, en realidade a cada modelo de Inspección pódennlle corresponder varios estilos de intervención. Agora ben, acéptase. por definición, que un estilo de intervención estará necesariamente enmarcado nun modelo de Inspección, ou o que o mesmo coñecido un estilo de inspección pódese deducir o modelo de Inspección que lle corresponde.

En resumo, acéptase que os distintos estilos de intervención virán determinados por unha serie de elementos ou características. Nesta tese empregaranse a tal fin, pola súa relevancia, os seguintes:

- As funcións propias do modelo de inspección (común a todos estilos de intervención que implementan ese modelo de Inspección).
- A organización da Inspección.
- O rol ou roles que desempeña o inspector.
- As relacións do inspector cos seus clientes (Administración e os distintos sectores das comunidades educativas).

2.1.6 ÁMBITOS DE ESTUDIO DOS MODELOS DE INSPECCIÓN E DOS ESTILOS DE INTERVENCIÓN.

A actividade inspectora no sector educativo, como todas as da Administración, están reguladas por disposicións legais. A normativa atribúe á Inspección unha serie de funcións que, de acordo co que se dixo anteriormente, constitúen o modelo legal de Inspección⁴³, ou modelo teórico de Inspección, que se denominará abreviadamente **modelo de Inspección**. É dicir, a todos os efectos nesta tese identificarase o modelo de Inspección de educación de un país co modelo teórico de Inspección ou modelo establecido pola lexislación dese país. Dado que para verificar as hipóteses propostas é preciso coñecer o modelo de Inspección de Galicia, un primeiro nivel ou ámbito de estudo desta tese será o que se denominará **ámbito lexislativo**.

Por outro lado e coa mesma finalidade, cómpre tamén coñecer o **estilo real de intervención** dos inspectores que, como se dixo anteriormente, está determinado polas actuacións reais dos inspectores e o marco en que se realizan. Aparece así outro nivel ou ámbito de estudo: o **ámbito real**.

Segundo a tipoloxía establecida máis arriba, a inspección existente en Galicia, e en xeral en toda España, desde hai moitos anos responde ao modelo de función delegada en funcionarios especializados, organizados nun único servizo ao que se accede por selección⁴⁴. É dicir, a función inspectora encoméndase a persoas que, como tales, teñen crenzas, opinións e actitudes en torno ao seu traballo⁴⁵. Por outro lado, a inspección afecta a outras persoas relacionadas co sistema educativo (equipos directivos, profesores, pais e alumnos), que tamén teñen as súas crenzas, opinións e actitudes sobre a función inspectora no sector da educación. Inclusive, os responsables que desenvolven

⁴³ Cfr. coa expresión “*funcións legais*” que emprega RAMO TRAVER (1999:161) en contraposición de “*funcións reais*”.

⁴⁴ Non é o caso distinguir entre os distintos procedementos de acceso á Inspección que se empregaron para a selección dos inspectores de educación, pois independentemente da forma todos teñen en común que eran procesos de selección. Inclusive no intervalo que vai desde a promulgación da Lei 30/1984, que suprimiu os Corpos de inspectores, até a LOPAG pódese aceptar que funcionalmente se mantivo o mesmo tipo de inspección, aínda que formalmente era distinto (a diferenza formal máis substancial era a provisionalidade no posto).

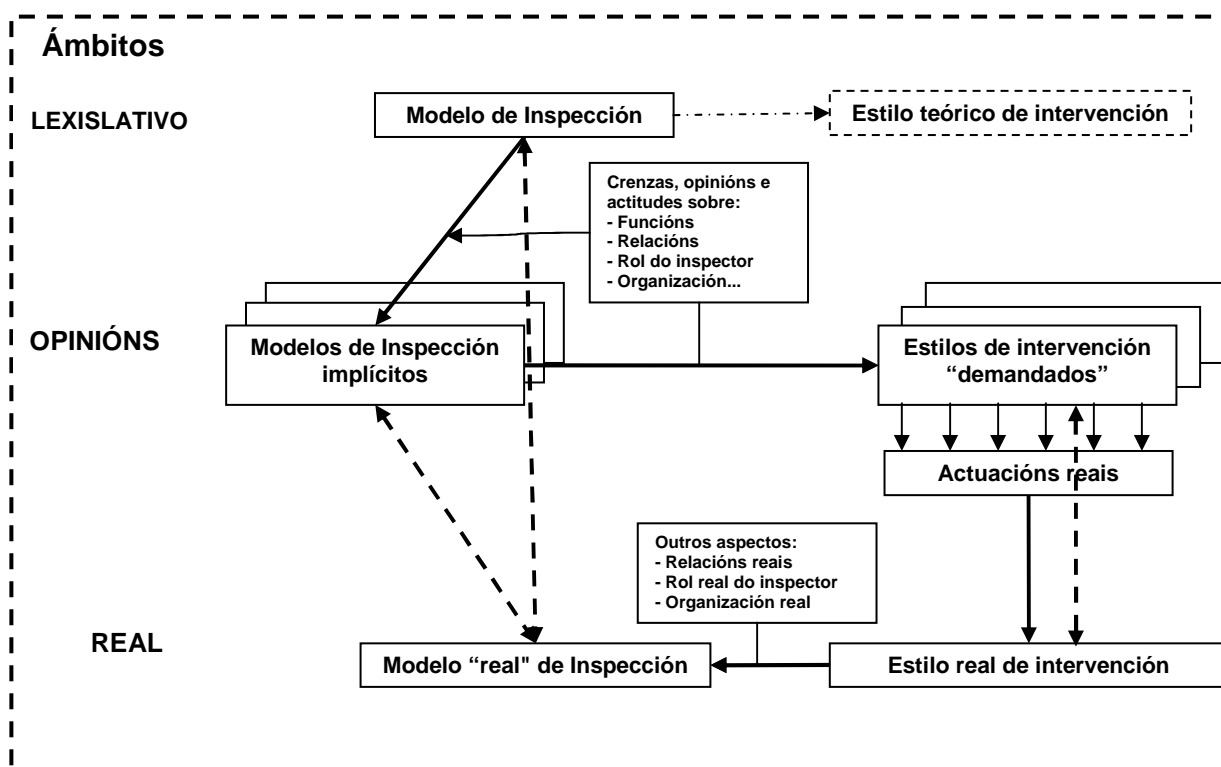
⁴⁵ Neste sentido cómpre subliñar que os inspectores de educación proceden de corpos docentes, unha de cuxas características é o alto grao de independencia que teñen no seu exercicio profesional (véxase RAMO TRAVER, 1999: 237).

a normativa que regula a función inspectora teñen as súas propias crenzas, opinións e actitudes ao respecto. Así pois, é preciso ter en conta esta situación na análise prevista e, en consecuencia, considerar un terceiro nivel ou ámbito de estudo, que se denominará abreviadamente **ámbito das opinións**.

O ámbito das opinións sería un entrabado de crenzas, opinións e actitudes, xerador de intereses e expectativas non coincidentes a maioría das veces, inclusive contraditorias, que actuaría a modo de filtro modulador do modelo de Inspección. Así pois, cabe esperar que sexan as tensións orixinadas como consecuencia da diversidade de intereses e expectativas en torno a función inspectora no sector educativo, que representa o ámbito das opinións, as que modifiquen e adapten o modelo de Inspección determinando as actuacións reais dos inspectores. En consecuencia o ámbito das opinións situaríase entre o ámbito lexislativo e o ámbito real.

No esquema 2.1.6 reflíctense as relacións, que se estudarán ao longo desta tese, entre os modelos de Inspección e estilos de intervención. As liñas continuas indican relacións de previsible “influencia”, no sentido de que o construto que representa o concepto do que parte a frecha condiciona o construto representado polo concepto ao que chega. As liñas descontinuas materializan as análises comparativas que se pretenden realizar ao longo da tese. No esquema aparece unha frecha de trazo e punto coa que se pretende materializar a idea, suxerida máis arriba, de que ao modelo de Inspección definido pola normativa lle debería corresponder, como mínimo, un estilo de intervención. Dado que ese estilo de intervención estaría no ámbito lexislativo denomínaselle **estilo teórico de intervención** para o diferenciar dos outros recollidos no esquema. Concepto que se recolle unicamente a efectos formais de simetría do esquema, xa que realmente o grao de flexibilidade que ten actualmente a lexislación en que se define o modelo de Inspección en España (incluída a das Comunidades Autónomas) non permite establecer, a partir dela, un único estilo de intervención, polo que non será obxecto de análise no desenvolvemento desta tese.

Esquema 2.1.6. Relacións entre modelos de Inspección e estilos de intervención.

Fonte: elaboración propia.

Tal como dixo, o modelo de Inspección que actúa sobre un sistema educativo dun determinado país está definido pola normativa propia dese país. Neste sentido, cómpre clarear que desde o punto de vista formal cabe falar dun “sistema educativo galego”⁴⁶. Polo tanto, o modelo de Inspección de educación de Galicia estará definido na normativa propia desta Comunidade. Agora ben, “normativa” é unha palabra cun significado excesivamente xenérico, xa que abarca disposicións de moi distintos rangos (desde as leis ás circulares pasando polas ordes, decretos, etc.), polo que é preciso delimitar o rango mínimo que se considerará definitorio do que se chamou “modelo de Inspección”. Dado que, tal como se estableceu anteriormente, desde o punto de vista desta tese os modelos de Inspección se definen polas súas funcións, convirase en que o rango mínimo das disposicións en que se concreta o modelo de Inspección será aquel en

⁴⁶ As distintas leis de educación fóronse adaptando en Galicia, ao igual que no resto das Comunidades Autónomas de España, á súa realidade a partir das transferencias en materia de educación. A liberdade que foron concedendo as distintas leis para a autorregulación en materia de ensinanza ás Comunidades Autónomas foi en aumento, até o punto que actualmente hai algunhas Comunidades que teñen ou a punto de aprobar a súa propia Lei de Educación. Andalucía xa ten aprobada a Lei 17/2007, de 10 de decembro, de Educación de Andalucía, e Cataluña tena nos últimos trámites parlamentarios.

que se establezan as funcións atribuídas á inspección educativa. Así pois, a nivel de estado sería actualmente unha Lei Orgánica, a LOE, e en Galicia un Decreto, o Decreto 99/2004, do 21 de maio⁴⁷. En consecuencia, por definición, establécese que o modelo de Inspección de Galicia é o recollido no Decreto 99/2004, complementado, no seu caso co establecido a ese respecto na LOE⁴⁸.

No que respecta a Galicia, considerarase que as disposicións que regulen a inspección de educación de rango inferior ao decreto (ordes, circulares, etc.), reflicten as interpretacións que fan os responsables políticos de cada momento do modelo de Inspección, como consecuencia das crenzas, opinións e actitudes que teñen sobre a función inspectora, así como sobre o rol dos inspectores de educación, as relacións que deben ter os inspectores cos seus clientes, a propia organización da Inspección, etc. Estas interpretacións persoais atribúen á Inspección de educación, de xeito implícito, unhas funcións que non teñen por que coincidir co modelo teórico de Inspección⁴⁹. Constrúense así distintos sistemas de funcións que constitúen outros tantos modelos de Inspección, no sentido que se lle dá nesta tese. A diferenza do modelo de Inspección estes modelos normalmente non se fan explícitos, polo que a efectos de os distinguir se denominarán **modelos de Inspección implícitos**.

Acéptase que as funcións que a Administración educativa lle encomenda efectivamente en cada momento á Inspección, así como a relevancia que lles da a cada unha con respecto ás outras, pódense deducir a través das ordes, circulares, instrucións de servizo, etc. É dicir, acéptase que en cada momento hai un **modelo de Inspección implícito na Administración definido polas funcións que efectivamente se lle encomendan á Inspección e a relevancia que se lles dá a unhas sobre as outras, a través da normativa que desenvolve, e interpreta, o modelo de Inspección**.

O razoamento anterior pódese aplicar aos integrantes dos distintos sectores da comunidade educativa e inclusive aos propios inspectores. Dado que se trata de

⁴⁷ Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula a organización e o funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación da Comunidade Autónoma de Galicia.

⁴⁸ Artigos 151, 152, 153 e 154 da LOE.

⁴⁹ Neste sentido o secretario xeral de FETE-UGT (Federación Española de Traballadores do Ensino-Unión Xeral de Traballadores) afirmaba durante a súa intervención no Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000: “*Nosoutros cremos que existen diferentes modelos de Inspección nestes momentos.*” (MEC, 2001: 331).

construtos persoais, desde o punto de vista teórico, cada individuo pode ter o seu propio modelo de Inspección implícito. Así pois, entenderase por **modelo de Inspección implícito individual á interpretación que cada persoa fai das funcións que debe ter atribuídas a Inspección educativa tendo en conta o tipo, o número e, inclusive, a importancia relativa que se lle outorga a cada unha delas en relación coas demais.**

O anterior reflíctese no esquema 2.1.6 mediante a frecha continua, que parte do modelo de Inspección e vai aos modelos implícitos de Inspección (a variedade destes modelos represéntase por unha serie de recadros superpostos). Sobre esta frecha incide outra coa que se representa a influencia que teñen as crenzas, opinións e actitudes (atributos persoais) que orixinan o modelo de Inspección implícito que cada quen ten, como consecuencia da súa interpretación do modelo de Inspección.

As crenzas, opinións e actitudes que cada quen ten sobre os distintos elementos da función inspectora, alén de contribuíren á aparición dos modelos implícitos de Inspección, xera unhas determinadas expectativas en torno as actuacións dos inspectores. Quere dicir, o individuo que ten un determinado modelo implícito de Inspección “demanda” un estilo de intervención dos inspectores, que se denominará, a efectos diferenciais, **estilo de intervención demandado**. Esta situación reflíctese no esquema 2.1.6, mediante a frecha continua que sae dos modelos implícitos de Inspección e chega aos estilos de intervención demandados. Ao igual que no caso anterior sobre esta frecha incide outra que representa a influencia das crenzas, opinión e actitudes de cada quen nas súas expectativas sobre as actuacións dos inspectores, o que define o estilo de intervención que se espera (“demanda”) dos inspectores.

As reflexións que se fixeron anteriormente para os modelos de Inspección implícitos son válidas para os estilos de intervención demandados, polo que se admite a existencia dun **estilo de intervención demandado pola Administración que estará determinado polas actuacións que en cada momento lle asignen aos inspectores as ordes, circulares, instrucións de servizo, etc. que desenvolven o modelo teórico de Inspección.**

Unha das hipóteses propostas na tese establece que as demandas e expectativas dos distintos individuos afectados polo sistema educativo mediatizan as actuacións dos

inspectores, o que se representa no esquema 2.1.6 por unha serie de frechas que saen dos estilos de intervención demandados, en que se materializan as citadas demandas e expectativas, e inciden sobre as actuacións dos inspectores.

Cómpre advertir que non se considerarán nesta tese os posibles estilos de intervención demandados polos inspectores⁵⁰, por entender que as súas actuacións, ao seren eles os protagonistas, deben axustarse ao que acrediten que deben facer, o que se correspondería co que se definiu como estilo de intervención “demandado” (neste caso polos inspectores). A diferenza doutros colectivos, os inspectores non teñen opción; por definición, deben axustar as súas actuacións ao estilo de intervención demandado pola Administración, polo que ten pouco sentido falar de estilos de intervención demandados polos inspectores. En calquera caso, considérase que as crenzas, opinións e actitudes que teñen os inspectores sobre a súa función, polo coñecemento que teñen dela, fican suficientemente reflectidas nos modelos de Inspección que teñen implícitos.

Preténdese que a análise e valoración das actuacións dos inspectores permitan determinar o que se denominou estilo real de intervención. Agora ben, desde os presupostos que se están manexando nesta tese, parece lóxico pensar que o estilo real de intervención dun inspector dependerá do modelo implícito de Inspección que teña asumido, polo que se pode aceptar a hipótese de que poden existir tantos estilos de intervención como inspectores⁵¹. Outro factor de diferenciación será a distinta forma en que afectan ás diferentes personalidades dos inspectores as presións derivadas das demandas e expectativas externas. Así pois, **o estilo real de intervención hai que o concibir como unha abstracción estatística dos estilos reais de intervención de cada un dos inspectores.**

⁵⁰ Cabe pensar que podería ser interesante estudar as desviacións entre o que os inspectores consideran que debían facer (que sería, segundo o que se leva dito, o estilo demandado de intervención polos inspectores) e o que realmente se ven forzados a facer como consecuencia das presións externas á que se ven sometidos, incluídas as procedentes da Administración, xa que poderían xustificar a maior ou menor satisfacción que teñen os inspectores no desempeño da súa función. Non obstante, considérase que no caso dos inspectores, polo coñecemento que teñen da súa actividade, non é necesario recorrer á procedementos indirectos para iso, senón que se pode facer a través dos modelos de Inspección que teñen implícitos.

⁵¹ Avala esta hipótese o elevado número de tipos de inspectores (en relación cos efectivos do colectivo) que describe desde a súa experiencia persoal RAMO TRAVER (1999: 238-246).

A partir do estilo real de intervención deducirase, por un proceso inverso, o modelo de Inspección. Quere dicir, establecerase o conxunto de funcións que realmente desempeña a Inspección e a preponderancia que na realidade ten cada unha delas sobre as demais. Proceso que no esquema 2.1.6 se representa pola frecha continua que sae do estilo real de intervención ao modelo real de Inspección.

Pártese do principio de que hai unha relación directa entre a satisfacción dun individuo co funcionamento da Inspección e a maior ou menor coincidencia entre o estilo real de intervención e o estilo de intervención que demanda. É dicir, a satisfacción dun cliente da Inspección co funcionamento desta será tanto maior canto máis coincida o estilo de intervención que demanda co estilo de intervención real de Inspección, o que pode trasladarse aos modelos de Inspección. Quere dicir, a satisfacción do cliente dependerá do grao de coincidencia do modelo de Inspección que ten implícito co modelo real de Inspección.

Unha vez determinado o estilo real de intervención e o correspondente modelo real de Inspección é posible facer comparacións que permitan establecer as diferenzas entre o estilo real de intervención e os estilos demandados, o que se representa no esquema 2.1.6 por medio da frecha descontinua que enlaza ambos os conceptos. Isto permitirá explicar, de acordo co principio anterior, a maior ou menor satisfacción dun individuo co funcionamento da Inspección, aínda que este aspecto de carácter individual ten escasa relevancia para a finalidade da tese. Porén, si é relevante poder facer ditas comparacións para cada un dos colectivos “clientes” da Inspección, xa que iso permitirá coñecer que sería necesario cambiar na Inspección, no suposto que se quixese incrementar o grao de satisfacción de todos ou de algúns dos seus clientes.

Determinar o modelo de Inspección implícito na Administración, así como o estilo de intervención demandado por esta, non ofrece, en principio, maior dificultade, xa que ambos se poden deducir das correspondentes ordes, circulares, instrucións, etc. vixentes en cada momento. Maior dificultade encerra determinar o modelo de Inspección implícito en cada un dos sectores das comunidades educativas e o estilo de intervención que demandan cada un deles, polo que previamente é preciso facer algunhas consideracións.

Pártese do suposto que hai algunha afinidade de intereses, en relación coa Inspección de educación, entre os individuos que integran cada un dos sectores das comunidades educativas. É dicir, teñen en común crenzas, opinións e actitudes sobre a Inspección, que os diferencian, como colectivo, dos outros sectores. Isto permite aceptar outro principio: pódese identificar para cada sector un modelo de Inspección implícito e un estilo de intervención demandado. Agora ben, a pesar das afinidades de intereses dos integrantes de cada sector, non se pode esquecer que cada un deles, como individuo, ten as súas propias crenzas, opinións e actitudes sobre a Inspección. A consecuencia disto é que tanto o modelo de Inspección implícito como o estilo de intervención demandado por cada sector teñen que ser construtos teóricos que son necesariamente o resultado dun procedemento estatístico.

Así pois, entenderase que o **modelo de Inspección implícito nun sector das comunidades educativas é un construto teórico estatístico que recolle os modelos de Inspección implícitos nos distintos individuos que integran o sector**. Así mesmo entenderase que o **estilo de intervención demandado por un sector das comunidades educativas é un construto teórico estatístico que recolle os estilos de intervención demandados por cada un dos individuos que integran ese sector**.

Unha vez coñecidos os distintos modelos será posible comparar o modelo real de Inspección co modelo de Inspección e cos modelos de Inspección implícitos, o que permitirá coñecer as diferenzas existentes entre todos eles. Estes procesos se representan no esquema 2.1.6 por medio das frechas descontinuas que enlazan os tres tipos de modelos de Inspección considerados.

2.2. ASPECTOS SEMÁNTICOS DOS TERMOS EMPREGADOS NO EIDO EDUCATIVO RELACIONADOS COA INSPECCIÓN.

2.2.1. INSPECCIÓN OU SUPERVISIÓN?

O que primeiro salta á vista cando se manexan documentos relacionados coa Inspección é o emprego que se fai, ás veces bastante aleatorio, dos termos “inspección” e “supervisión” e dos seus correlatos tanto verbais “inspeccionar” e “supervisar” como nominais “inspector” e “supervisor”⁵². Dado que son termos que se empregarán profusamente ao longo da tese cómpre que se concrete o significado que se lles dará no texto.

Unha aproximación a esta problemática pódese achar en RIBEIRO FERREIRA (2003: 36-42), que fai un breve repaso polos puntos de vista de distintos autores españois que permite entrever a ambigüidade e inclusive contradicións con que manexan os termos citados. RAMO TRAVER (1999: 209-212) fai unha análise desta cuestión algo máis detallada. Segundo el, os termos supervisar, supervisión e supervisor aparecen por primeira vez no Diccionario de la Real Academia Española (DRAE) na súa edición vixésimo (sic) novena⁵³, publicada en 1970. En calquera caso, para o citado autor, en España, ditos termos son foráneos e empezáronse a utilizar polos teóricos da Inspección de educación, e inclusive na normativa, na década dos sesenta. Neste sentido hai que subliñar que no Diccionario de Pedagogía (GARCÍA HOZ, 1974) non hai ningunha referencia aos lemas supervisar, supervisión e supervisor. Agora ben tampouco hai entradas que respondan a eses termos en dicionarios posteriores como o Diccionario de Ciencias de la Educación (1986), e o Diccionario Enciclopédico de Educación (MARTÍ CASTRO, 2003). Na Enciclopedia Internacional de Educación (1992) só aparece o lema “supervisión”, mais referido unicamente á supervisión das prácticas dos profesores en formación.

⁵² Non obstante hai que subliñar que no DRAE “supervisor” defínese como adxectivo, que tamén se usa como substantivo.

⁵³ En realidade é a edición **décimo** novena. Nela defínese: **supervisar** como “*ejercer la inspección superior en trabajos realizados por otros*”; **supervisión** como “*acción y efecto de supervisar*”; y **supervisor** como “*que supervisa*”. Definicións que se conservan exactamente igual na última edición do DRAE, a vixésimo segunda de 2001.

O termo “supervisor” apenas é empregado na literatura española relacionada co ámbito educativo; prevalece de xeito case exclusivo a palabra “inspector” para referirse ás persoas encargadas de realizar a función inspectora⁵⁴. No entanto, non ocorre o mesmo cos outros dous termos da mesma familia léxica, sobre todo con “supervisión”.

Deixando aparte a postura que defende o emprego da palabra supervisión como unha materia académica que no ámbito das Ciencias da Educación sería a “Supervisión escolar” (TEIXIDÓ, 1997: 45-54), pódese falar basicamente de dúas posturas en relación co emprego deste termo: por un lado, os que identifican supervisión con inspección e, por outro, os que ven na supervisión unha forma evolucionada da inspección.

Un exemplo da primeira postura pódese achar na Enciclopedia Técnica de la Educación (SÁNCHEZ CEREZO, 1975), nela GARCÍA CALVO (1975: 80-84) emprega indistintamente os termos inspector e supervisor, así como inspección e supervisión. Máis recentemente, no Diccionario de Ciencias de la Educación (FLORES d’ARCAIS, 1990) a entrada “inspección escolar” remite á “supervisión educativa”, signo claro da equivalencia, para os seus autores, de ambas as expresións. MUÑOZ SEDANO (1990: 165), equipara supervisor a inspector e supervisión a inspección, afirmando que *“se utilizan indistintamente os termos de supervisores e inspectores para identificar aos profesionais que exercen o control e/ou asesoramento”*, aínda que recoñece que *“a connotación do asesoramento adoita ir máis unida ao primeiro termo, mentres o segundo está máis unido ao control”*, dando así a entender que, a pesar da súa equivalencia, ambos os termos se empregan con matices diferenciais. Idea, esta última, que está nas denominacións “Inspección-control” e “Supervisión democrática” empregadas por RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 331) con anterioridade, para definir as dúas formas, que segundo el, había de entender a función inspectora en educación, a primeira vinculada ao predomínio das funcións de control, e a segunda ás de asesoramento. Como se pode apreciar, a identificación dos citados termos a maioría dos casos é con matices. A este respecto é máis contundente RAMO TRAVER (1999: 211) cando afirma: *“O mellor uso que considero que prestan as voces de supervisar,*

⁵⁴ Sen embargo, algúns autores, como MARTÍ TEIXIDÓ (1997), tenden a substituír a palabra inspector por supervisor.

supervisión e supervisores é o de servir como sinónimos das expresións de inspeccionar, inspección e inspectores.”

Un claro exemplo da tendencia a considerar a supervisión como unha forma evolucionada da inspección o proporciona MAÍLLO (1983: 798-799). Para este autor hai catro formas distintas de concibir a inspección educativa que se suceden no tempo como consecuencia da índole e grao de control exercido sobre os centros educativos: control governativo, control administrativo, control técnico e control democrático. MAÍLLO identifica esta última concepción coa supervisión escolar. En coherencia con isto propón unha segunda acepción á palabra “supervisión” (MAÍLLO, 1983: 1335):

“ A palabra supervisión ten dúas acepcións: unha, xeral, de raíz etimolóxica, a dá o Diccionario da Real Academia Española: ‘Supervisar é exercer a inspección superior en determinados casos.’⁵⁵ Este significado é o que se dá cando se afirma que o Estado se reserva a alta inspección da ensinanza.

A segunda acepción contempla unha modalidade nova no exercicio da inspección, allea á superposición xerárquica de funcións, aínda que sempre fica a incógnita do papel de vixilancia, advertencia e consello que compete, quéirase ou non, aos directores, alén das súas misións de administración, xestión e representación.

En todo caso, a transición á supervisión esixe importantes modificacións tanto na estrutura fins e procedementos da inspección tradicional...”

O que MAÍLLO chama formas distintas de concibir a inspección coincide co que se definiu nesta tese como modelos de Inspección.

De todo o anterior pódese deducir que na literatura española relativa á inspección educativa hai bastante desacordo co significado que se lle debe dar aos termos supervisar, supervisión e supervisor, a pesar do esforzo realizado por algúns teóricos da educación nas décadas dos 60 e dos 70 (final do franquismo) para os introducir como alternativas respectivamente a inspeccionar, inspección e inspector⁵⁶.

⁵⁵ Esta definición que MAÍLLO atribúe ao DRAE non se corresponde exactamente coas recollidas nas distintas edicións do mesmo, tal como se pode comprobar comparándoa coa definición recollida na nota ao pé de páxina 53 deste capítulo.

⁵⁶ Non foi alleo a dito intento, a intención de afastarse das connotacións negativas que tiñan as palabras inspeccionar, inspección e inspector, e que as relacionaban cos abusos que, no exercicio da función inspectora, se cometeran durante a Ditadura do Xeneral Franco.

A influencia do emprego confuso dos citados termos chegou a afectar á propia normativa. Así, o artigo 35 da LOPAG⁵⁷ titulábase “*supervisión e inspección*”, e nel recollíase que “*As Administracions educativas, no exercicio das súas competencias de supervisión do sistema educativo, exercerán a inspección sobre todos os centros, servizos, programas e actividades que o integran...*”. Deste texto parece deducirse que o exercicio das competencias de supervisión “comprende” á inspección. Mentres que no artigo seguinte, o 36, a mesma Lei establece que unha das funcións da inspección educativa será “*controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros...*”. É dicir, na LOPAG non só non se define qué se debe entender por supervisión e por inspección (utilízanse os dos termos unidos pola conxunción “e”, polo que hai que entender que para o lexislador son distintos), senón que na mesma Lei se insinúa, por un lado, que a inspección forma parte da supervisión e, por outro, que supervisar é unha das funcións da inspección.

Esta ambigüidade desaparece tanto na LOCE como na LOE, de cuxos textos⁵⁸ se deduce que o emprego dos termos supervisar e supervisión se axusta ao significado que lles dá o DRAE (supervisar como “*ejercer la inspección superior en trabajos realizados por otros*”; supervisión como “*acción y efecto de supervisar*”). Neste sentido, é interesante lembrar que a Constitución Española, tal como se dixo no subcapítulo 2.1.2 ordena que “*Os poderes públicos **inspeccionarán** e homologarán o sistema educativo para garantir o cumprimento das leis*”.

O verbo “supervisar” aparece recollido na 1ª edición do DRAG do ano 1997, que o define como “*exerce-lo control de [unha cousa] por encima de calquera outra*

⁵⁷ En ningunha das Leis de Educación anteriores a LOPAG (LXE, LOCE, LOXSE) se facía alusión aos termos supervisar, supervisión ou supervisor. Porén, atópase unha referencia o termo supervisión no artigo setenta e nove da Lei 169/1965, do 21 de decembro, sobre reforma da Ensinanza Primaria (ver apartado 4.2.4.2 desta tese).

⁵⁸ A palabra “**supervisión**” aparece tres veces na LOCE referíndose a que as Administracions educativas establecerán os procedementos de supervisión e control... (artigo 10), a que a supervisión e aprobación dos materiais e libros de texto corresponde ás autoridades relixiosas (disposición adicional segunda), e, por último, a que a supervisión de libros de texto e materiais curriculares constituirá parte do proceso ordinario de inspección que exerce a Administración educativa sobre a totalidade de elementos que integran o proceso de ensino aprendizaxe (disposición adicional terceira). A palabra “**supervisar**” aparece dúas veces unicamente, como funcións encomendadas á Inspección educativa (artigo 105). A palabra “**supervisión**” aparece unha vez na LOE referíndose á supervisión de libros de texto e materiais curriculares en idénticos termos que a LOCE (disposición adicional cuarta). A palabra “**supervisar**” aparece tres veces, unha conxugada, referíndose a que as comisións supervisarán o proceso de admisión de alumnos, e outras dúas veces, ao igual que na LOCE, como funcións encomendadas á Inspección educativa (artigo 151).

persoa.”. É dicir, cun significado semellante ao que ten en castelán, aínda que con matices, non se fai referencia expresa á inspeccionar e ten unha connotación máis acusada de control. Este significado non parece ser, no entanto, o máis empregado no uso normal de dita palabra se se ten en conta a definición que dá o GDXL, que define supervisar como “*inspeccionar, revisar ou verificar algo que xa foi visto ou controlado*”. Significado moito máis próximo ao que ten en castelán.

Inspeccionar segundo o DRAG é “*someter [unha cousa] a exame para ver se está ou se se fai como debe*”. Definición que practicamente coincide coa do GDXL, “*examinar algo con detalle para comprobar se cumpre os requisitos que debe ou se funciona adecuadamente.*”

Así pois, a palabra supervisar, desde o punto de vista do seu significado, tanto en galego como en castelán, nin equivale a inspeccionar nin tampouco se pode asociar a unha forma de inspeccionar máis evolucionada. Porén, en calquera dos dous idiomas supervisar fai referencia a unha actividade que implica a existencia de dous niveis: o nivel do que realiza un traballo e o nivel do que o supervisa. Cómpre subliñar que na supervisión, ou acción de supervisar⁵⁹, a relación entre os dous niveis non é necesariamente xerárquica. É máis, en moitos casos, o supervisor non é superior xerárquico da persoa que realiza o traballo a supervisar, senón que a súa autoridade se fundamenta no coñecemento superior (*actoritas*) que ten sobre ese traballo en relación coa persoa que o realiza. Porén a inspección, ou acción de inspeccionar⁶⁰, en xeral ten un sentido máis amplo e non está restrinxida pola existencia dos dous niveis citados.

En consecuencia co que se leva dito, nesta tese considerarase a **inspección**, ou acción de inspeccionar, **no sentido amplo de examinar algo con detalle para comprobar se cumpre os requisitos que debe ou se funciona adecuadamente**, polo tanto inclúe, entre outras accións, a supervisión. En coherencia, **a supervisión considerarase como un caso particular de inspección, concretamente, aquel en que esta se fai sobre algo que xa foi visto, controlado ou realizado por outra persoa.**

⁵⁹ Hai que subliñar que a supervisión, ademais da acción, é tamén o efecto de supervisar (DRAG e GDXL).

⁶⁰ Inspección, ademais da acción, é tamén o efecto de inspeccionar (DRAG e GDXL).

2.2.2. SINÓNIMOS DE INSPECCIONAR E SUPERVISAR

Co fin de poñer de manifesto a diversidade de termos que se utilizan na literatura sobre a función inspectora elaborouse a táboa 2.2.1 en que se recollen os sinónimos dos termos inspeccionar, inspección e inspector que aparecen no Dicionario Xerais de Sinónimos. Termos Afíns e Contrarios (CASTRO MACÍA,1995). Hai que advertir que o feito de que os termos recollidos na táboa se propoñan como sinónimos non quere dicir que sexan equivalentes en calquera contexto.

Táboa 2.2.2a. Sinónimos en lingua galega de inspeccionar, inspeccionar e inspector.

INSPECCIONAR	INSPECCIÓN	INSPECTOR
-	-	Auditor
Analizar	-	-
Estudar	-	-
<i>Especular?</i>	<i>Especulación?</i>	-
Examinar	Exame	Examinador
Fiscalizar	Fiscalización	Fiscal
-	-	Interventor
Observar	-	-
Pescudar	-	-
Recoñecer	Recoñecemento	-
Revisar	Comprobación	-
Rexistrar	-	Rexistrador
Verificar	-	Verificador
Vixiar	<i>Vista?</i>	-

Fonte: elaboración propia, a partir de CASTRO MACÍA (1995).

Como se pode observar na táboa 2.2.1, CASTRO MACÍA propón até doce sinónimos da palabra inspeccionar, aínda que non todos eles se axusten á función inspectora en educación, como é o caso da palabra especular, que inclusive parece, senón antónimo, cando menos un termo contraditorio con inspeccionar⁶¹. Por outro lado, propón moitos menos sinónimos das palabras inspección e inspector (seis, que non sempre se corresponden entre si, nin cos sinónimos de inspeccionar), cousa que é de estrañar, xa que existen en galego os termos correspondentes. Por último, non é

⁶¹ **Especular** v.i. 1. Pensar detidamente [nun asunto de certa complexidade, polo xeral de carácter abstracto], tratando de atoparlle explicación. Especular sobre a natureza humana. 2. Dar como posible, baseándose en certos indicios, a veracidade dunha hipótese acerca [dun suceso determinado]. Especúlase sobre a súa fuxida ó estranxeiro. 3. Realizar operacións comerciais ou financeiras baseándose na previsión ou no coñecemento dos cambios que van experimenta-los prezos. Especular en bolsa. 4. Realizar negocios ilícitos con ánimo de lucro aproveitándose dunha posición social ou política privilegiada. Especular en terreos (DRAG).

explicable, salvo que se trate dunha omisión, por que dito autor non considera supervisar como sinónimo de inspeccionar, tendo en conta que si considera inspeccionar como sinónimo de supervisar, tal como se pode ver na táboa 2.2.2b, elaborada tamén a partir da información recollida en dito dicionario.

Táboa 2.2.2b. Sinónimos en lingua galega de supervisar, supervisión e supervisor.

SUPERVISAR	SUPERVISIÓN	SUPERVISOR
Controlar	Control	Controlador
Inspeccionar	Inspección	Inspector
-	-	Interventor
Revisar	Revisión	-
Verificar	Verificación	-
Vixiar	Vixilancia	Vixilante/Garda

Fonte: elaboración propia, a partir de CASTRO MACÍA (1995).

Tamén parece unha omisión o feito de que CASTRO MACÍA non inclúa a palabra “controlar” como sinónimo de inspeccionar, toda vez que o control é o fundamento da finalidade primixenia da función inspectora da Administración, tal como se viu no subcapítulo 2.1.2.

Salvando as omisións sinaladas, pódese comprobar que a táboa 2.2.2b. estaría incluída dentro da táboa 2.2.2a, o que permite confirmar a proposta de uso nesta tese das palabras inspección e supervisión feita no apartado anterior.

*O que facemos é o resultado directo
non só do qué e cómo pensamos,
senón tamén do qué e cómo sentimos.*
Warren Bennis

Capítulo 3.

DESEÑO E DESENVOLVEMENTO DA INVESTIGACIÓN. A ENQUISA.

3.1. INTRODUCCIÓN.

No primeiro capítulo describiuse o problema que se ía analizar e, en coherencia, definíronse a finalidade e obxectivos que se pretendían acadar coa investigación realizada. No segundo capítulo, establecéronse os presupostos teóricos en que se fundamenta dita investigación. Neste capítulo, seguindo a secuencia do método científico proposta por FERRACES e ANDRADE (2000: 19), describirase o plan elaborado, ou deseño da investigación, para recoller os datos que se consideraron necesarios para acadar a finalidade da investigación e verificar as hipóteses propostas.

Tal como se indicou no capítulo 1, a finalidade da investigación realizada é a descrición do contexto en que se desenvolveu a actividade inspectora no curso 2005/2006 en Galicia. Coñecemento que se pretende utilizar para comprobar unha serie

de hipóteses que se presentaron a partir dos obxectivos da tese. A investigación levada a cabo ten polo tanto un compoñente importante de investigación descritiva-comparativa, á que hai que acrecentar aspectos propios das investigación correlacionais (TEJEDOR, 2000: 329).

A realidade que se pretende describir é de natureza social, polo que a investigación realizada entra dentro do ámbito das ciencias sociais. Por outro lado, dado que o obxecto da devandita investigación é a Inspección educativa, unha institución directamente relacionada co sistema educativo, hai que a circunscribir no eido das investigacións en educación (COHEN e MANION, 1990: 74).

O concepto de realidade e as formas de se aproximar ao seu coñecemento están na base da controversia sobre os distintos enfoques e correntes de pensamento que forman parte da ciencia social desde o seu nacemento (COHEN e MANION, 1990: 29-33). Basicamente hai dúas visións da ciencia social, a tradicional ou positivista, asociada á liña de pensamento de Augusto Comte, e a anti-positivista, xurdida como reacción a aquela. O *positivismo* asume que as ciencias sociais son en esencia as mesmas que as ciencias naturais e polo tanto trata de descubrir as leis naturais e universais que determinan o comportamento individual e social; o *anti-positivismo*, aínda que comparte as mesmas preocupacións que o positivismo no que se refire a describir e explicar o comportamento humano, pon o acento nas diferenzas entre as persoas e no feito de que non se pode equiparar o seu comportamento cos fenómenos inanimados (COHEN e MANION, 1990: 28).

É frecuente sinalar tres grandes enfoques ou paradigmas nas ciencias sociais:

- Paradigma científico racional.
- Paradigma interpretativo simbólico.
- Paradigma sociocrítico ou de racionalidade crítica.

O paradigma científico racional está vinculado ao positivismo, polo tanto parte do principio de que a realidade pode ser coñecida e apreendida tal como é, pondo a énfase no emprego de metodoloxías que permitan cuantificar e obxectivar dita realidade (GAIRÍN e VILLA, 1999: 48).

O paradigma interpretativo simbólico está na liña anti-positista, parte do principio de que a realidade é sempre subxectiva, xa que o significado non vén dado *a priori* senón que se deriva das interpretacións que fan as persoas *in situ*. A concepción da realidade resulta, polo tanto, unha construción cultural. De aí que poña a énfase en metodoloxías de tipo cualitativo (GAIRÍN e VILLA, 1999: 49).

O paradigma sociocrítico é tamén de corte anti-positivista, ten moitas características comúns co paradigma interpretativo simbólico, mais fundaméntase no principio de que non é posible obter coñecementos imparciais, o que quere dicir que a ciencia non é neutral. Para os defensores deste paradigma o coñecemento debe ir máis alá do nivel descritivo e instrumental para facerse reflexivo e comprometido coa acción (GAIRÍN e VILLA, 1999: 50).

A investigación realizada non se pode encadrar taxativamente en ningún dos paradigmas citados, senón que, seguindo a tendencia actual no eido da investigación educativa, no seu desenvolvemento seguiu un procedemento que permitise complementar desde un punto de vista globalizador as vantaxes que proporciona cadanseu¹.

Desde esa perspectiva, asumíuse a idea de que a realidade é algo subxectivo e ligado á visión do observador que a describe. Presenta, polo tanto, distintas facetas e para se aproximar a ela é preciso ter en conta o punto de vista dos individuos que a integran e que, en definitiva, son os seus actores. A efectos metodolóxicos iso supuxo ter que recorrer a diversas fontes de información, tantas como colectivos se consideraron relevantes, co fin de acadar os datos necesarios para levar a cabo a investigación.

Por outro lado, para a comprobación das hipóteses foi preciso recorrer a outras fontes de información complementarias, entre as que cabe destacar as leis e normas en xeral así como investigacións precedentes e diversos tipos de documentos. Todo iso requiriu o emprego de distintas técnicas de recollida de datos que se describirán no presente capítulo.

¹ Cfr, con ÁLVAREZ MÉNDEZ (1986).

Así pois, resumindo, a finalidade deste capítulo é:

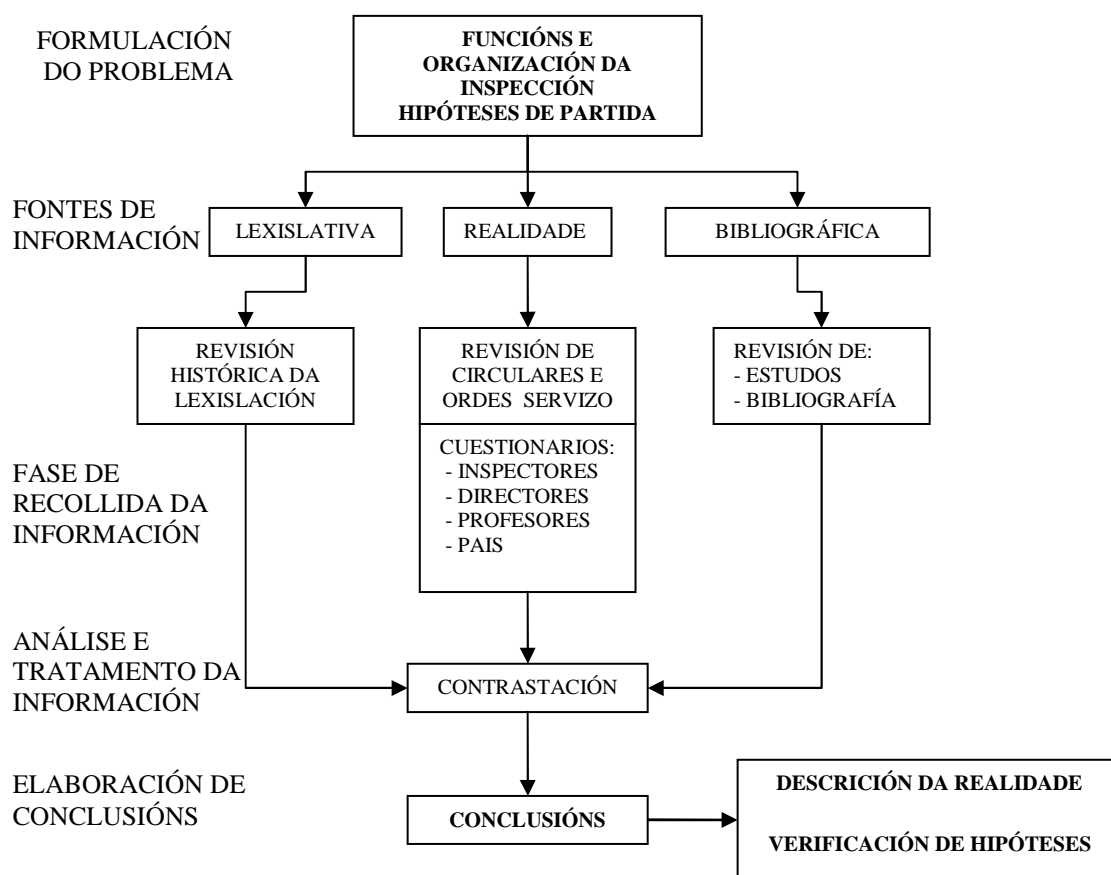
- a) Xustificar o deseño da investigación realizada.
- b) Xustificar a metodoloxía empregada na investigación.
- c) Xustificar o emprego dos distintos métodos utilizados para a recollida e tratamento da información, así como dos instrumentos utilizados.

3.2. DESEÑO DA INVESTIGACIÓN.

Definido o seu obxecto, a recollida de datos constitúe o momento crucial das investigacións científicas (TEJEDOR, 1984: 14). Polo tanto, é fundamental desde o primeiro momento determinar coa máxima precisión posible os datos que son necesarios recadar para alcanzar os obxectivos previstos; o que leva implícito saber de onde se van obter, ou o que é o mesmo, fixar tamén de antemán as fontes de información que se van empregar a tal fin.

No esquema 3.2 recóllese un diagrama co que se pretende ilustrar de xeito esquemático o deseño da investigación levada a cabo.

Esquema 3.2. Esquema da investigación.

Fonte: elaboración propia, adaptado de GAIRÍN e VILLA (1999)

Tal como se detalla no esquema 3.2, pártese da formulación do problema que se concretou no capítulo 1 como fío condutor da procura da información necesaria que, por un lado, permitise describir, cun grao de fiabilidade aceptable, a realidade en que se desenvolveron as actividades dos inspectores no curso 2005/2006 e, por outro, validar as hipóteses de partida.

A descrición da realidade demanda información que se pode obter, ben de documentos en que reflicte esa realidade, ben de testemuñas das persoas que viven dita realidade. Na investigación realizada recorreuse tanto a uns como ás outras. Utilizáronse diversos tipos de documentos nos que se recollen aspectos da praxe inspectora como son as resolucións, circulares, instrucións de servizo, informes, actas etc. A información das testemuñas recolleuse a través de cuestionarios deseñados *ad hoc*.

Os documentos proporcionaron fundamentalmente información sobre as crenzas, puntos de vista e actitudes que teñen en torno da Inspección de educación os responsables da Administración educativa e, nalgún caso ademais, as crenzas, puntos de vista e actitudes que sobre iso mesmo teñen os propios inspectores.

Os cuestionarios permitiron recoller información relacionada coas crenzas, puntos de vista e actitudes dos integrantes da comunidade educativa (directores, profesores, pais, etc.) e tamén dos inspectores.

Ao conxunto de elementos susceptibles de proporcionar información sobre a realidade denominouse abreviadamente no esquema 3.2 “fonte realidade”. Así pois, a fonte realidade foi de onde se obtiveron os datos que permitiron describir o contexto en que se desenvolveron as actuacións da Inspección durante o curso 2005/2006, quere dicir, *condicións ou relacións que existen, prácticas que prevalecen, crenzas, puntos de vista ou actitudes que se manteñen, procedementos en marcha, efectos que se senten ou tendencias que se desenvolven*.

O campo de actuación da Inspección de educación sitúase entre os niveis altos da Administración educativa e os centros educativos (LÓPEZ del CASTILLO, 1993: 22; SERRANO de HARO, 1995: 305; RAMO, 1999: 267). Como consecuencia diso, a realidade que se pretende describir resulta unha realidade complexa con múltiples

facetas, podía-se dicir que poliédrica. Unha forma de se aproximar ao coñecemento desta realidade é a través das crenzas, puntos de vista e actitudes dos actores que contribúen a creala, inspectores, administradores da educación e comunidades educativas. O conxunto de crenzas, puntos de vista e actitudes condiciona necesariamente as relacións dos inspectores tanto cos administradores de educación como coas comunidades educativas, influíndo polo tanto nas súas actuacións. En consecuencia, pártese do suposto de que, o marco real das actuacións da Inspección vén condicionado, por un lado, polas crenzas, puntos de vista e actitudes que os propios inspectores de educación teñen sobre a súa función e, por outro, polas crenzas, puntos de vista e actitudes que sobre a mesma teñen os restantes colectivos relacionados co sistema educativo e que interaccionan cos inspectores na práctica diaria. Tal como se dixo, desde o paradigma da xestión de calidade estes colectivos terían a condición de clientes da Inspección. Así pois, desde esa perspectiva, os clientes da Inspección serían:

- Os responsables da Administración educativa ou administradores de educación dos distintos niveis (Servizos centrais, Delegacións provinciais).
- Os integrantes das comunidades educativas (centros educativos)².

En coherencia co anterior, a aproximación á realidade fíxose desde unha tripla perspectiva: a dos propios inspectores, a das comunidades educativas e a dos responsables da Administración educativa. Ora ben, hai que ter presente que as comunidades educativas son organizacións complexas constituídas por un conxunto de sectores con intereses diversos, que nalgúns casos chegan a ser contrapostos. Iso significa que, para que sexa válida, a aproximación á realidade en que actúa a Inspección de educación require coñecer os puntos de vista dos distintos sectores

² Tal como se indicou no capítulo 1 a expresión “comunidade educativa” utilízase a partir da LODE para referirse aos centros como organizacións. Tamén foi a partir da LODE cando se xeneralizou o termo “sector” para referirse a cada un dos colectivos afectados polo sistema educativo aos que lle reconece o dereito de participar na programación xeral do ensino (artigo vinte e sete da LODE). O Artigo 119.2 da LOE establece que “A comunidade educativa participará no goberno dos centros a través do Consello escolar”. A LOCE, no seu artigo 81.1, referíase explicitamente aos sectores que constitúen a comunidade educativa: “O Consello Escolar é o órgano de participación no control e xestión do centro dos distintos sectores que constitúen a comunidade educativa”. En calquera caso o referente legal para determinar quen integra a comunidade educativa é a composición do Consello Escolar. Do artigo 126 da LOE, pódese deducir que forman parte da comunidade educativa os seguintes sectores:

- a) O equipo directivo.
- b) O Concello en cuxo termo municipal se atope radicado o centro.
- c) Os profesores.
- d) Os pais.
- e) Os alumnos.
- f) O persoal de administración e servizos do centro.

implicados. Por iso, no deseño da investigación se preveu consultar os directores, os profesores e os pais como colectivos que podían facilitar información relevante para os fins perseguidos coa investigación, tal como se xustificará máis adiante.

Para contrastar as hipótese de partida foi preciso ademais recorrer a outras fontes de información complementarias que permitisen coñecer a finalidade que ten a inspección no sector educativo e como se concreta esa finalidade (funcións, organización, funcionamento, etc.), é dicir, aspectos da Inspección que conforman o que se denominou modelo teórico de Inspección . Tal como se indicou no capítulo 2, o modelo teórico de Inspección nos últimos anos vén determinado en normas con rango de Lei, ou de decreto no caso das Comunidades Autónomas. No esquema 3.2 faise referencia a esta fonte de información coa expresión “fonte lexislativa”. Polo tanto, neste contexto o termo “lexislativa”, utilízase con carácter restrinxido. Fai referencia só ás normas de carácter xeral: leis, reais decretos e decretos.

Por último, a efectos de verificación dalgunhas hipóteses tamén se considerou necesario recorrer á información que proporcionan outros estudos empíricos previos así como á traballos teóricos, que se englobaron no esquema 3.2 baixo o nome xenérico de “fonte bibliográfica”. Polo tanto, a información obtida da fonte bibliográfica proporciona dous tipos de datos uns son froitos das reflexións teóricas, ou inclusive opinións, que se fan sobre a Inspección e que se recollen en documentos de distinto tipo, e os outros teñen un carácter empírico e fan referencia aos resultados ou conclusións de estudos e investigacións precedentes

A fase de recollida de información fíxose, polo tanto, seguindo tres procesos paralelos, aínda que non totalmente simultáneos. Isto é o que se pretende resaltar no esquema 3.2, que polo demais recolle os elementos básicos do método científico (FERRACES e ANDRADE, 2000: 19). Hai que sinalar que en primeiro lugar se recolleu a información procedente da lexislación e a bibliografía, o que alén de obter datos, permitía ir perfilando e concretando o marco teórico que sustenta a tese. Unha vez elaborado este, estívose en condicións de decidir e concretar que información interesaba recoller a través da enquisa.

Finalmente procedeuse a contrastar os resultados obtidos a través de cada unha das tres fontes citadas e elaborar as conclusións.

3.3. METODOLOXÍA.

A metodoloxía, segundo COHEN e MANION (1990: 73), axuda a entender o proceso da investigación en si, quere dicir a metodoloxía refírese “*a maneira de realizar a investigación*” (LATORRE e outros, 1996: 87). Desde esta perspectiva a descrición feita do deseño da investigación forma parte da metodoloxía, non obstante é preciso completala para, segundo KAPLAN³, describir e analizar os métodos empregados. Enténdese por métodos, ao igual que COHEN e MANION (1990: 72), a “*gama de aproximacións empregadas na investigación educativa para reunir os datos que se van empregar como base para a inferencia e interpretación, para a explicación e a predición*”.

A finalidade da investigación definida no capítulo 1 demanda claramente un estudo descritivo. Este tipo de estudos é o que mellor se axusta aos propósitos da tese, xa que de acordo con BEST⁴ a investigación descritiva é aquela que se preocupa

“das condicións ou relacións que existen; das prácticas que prevalecen; das crenzas, puntos de vista ou actitudes que se manteñen, dos procedementos en marcha; dos efectos que se senten ou das tendencias que se desenvolven. Ás veces, a investigación descritiva preocúpase de como o que é ou o que existe se relaciona con algún feito precedente que influíu ou afectou a un suceso ou condición presente”.

A investigación descritiva diferéncianse da experimental en que na primeira o investigador conta o que xa ocorreu, en canto que na segunda organiza o que vai ocorrer (COHEN e MANION, 1990: 101).

O enfoque que se lle deu á investigación realizada é fundamentalmente de tipo cuantitativo, polo que debe incluírse dentro do que TEJEDOR (2000: 329) denomina modelo descritivo-comparativo ou estudos tipo “survey”, cuxa finalidade é describir, comparar e contrastar entidades e acontecementos determinados, analizando a súa estrutura e explorando as relacións que existen entre as características que os definen. No entanto, tal como se indicou, tratouse de complementar e enriquecer a análise propia dos modelos do paradigma cuantitativo, maioritariamente presente na investigación

³ Citado por COHEN e MANION (1990: 72)

⁴ Citado por COHEN y MANIÓ (1990: 101)

realizada, con observacións de carácter cualitativo, aproveitando así a potencialidade que ofrecen os paradigmas cuantitativo e cualitativo e que se sintetizan, seguindo a REICHARDT e COOK (1986: 29), na táboa 3.3.

Táboa 3.3. Atributos dos paradigmas cualitativo e cuantitativo.

Modelo cualitativo	Modelo cuantitativo
Avoga polo emprego de métodos cualitativos.	Avoga polo emprego dos métodos cuantitativos.
Fenomenoloxismo y <i>verstehen</i> (<i>comprensión</i>) "Interesado en <i>comprender</i> a conduta humana desde o propio marco de referencia de quen actúa".	Positivismo lóxico; "busca os <i>feitos</i> ou <i>causas</i> dos fenómenos sociais, prestando escas atención aos estados subxectivos dos individuos".
Observación naturalista e sen control.	Medición penetrante e controlada.
Subxectivo.	Obxectivo.
Próximo aos datos, perspectiva "desde dentro".	Á marxe dos datos, perspectiva "desde fóra".
Fundamentado na realidade, orientado aos descubrimentos, exploratorio, expansionista, descritivo e indutivo.	Non fundamentado na realidade, orientado á comprobación, confirmatorio, reducionista, inferencial e hipotético dedutivo.
Orientado ao proceso.	Orientado ao resultado.
Válido: datos "reais", "ricos" e "profundos".	Fiable: datos "sólidos" e repetibles.
Non xeneralizable: estudos de casos illados.	Xeneralizable: estudos de casos múltiples.
Holista.	Particularista.
Asume unha realidade dinámica.	Asume unha realidade estable.

Fonte: REICHARDT e COOK (1986: 29).

Por outro lado, co fin de comprender a orixe do modelo teórico de Inspección, existente en Galicia no curso 2005/2006, considerouse necesario contextualizalo no marco da evolución histórica dos modelos de Inspección. O que implicou o emprego do método de investigación histórica, que aínda que tamén se pode considerar unha investigación descritiva, ten unha natureza esencialmente distinta ao modelo descritivo-comparativo citado: a investigación histórica, por exemplo, non pode depender da observación directa ou da experimentación, senón que fai uso de informes que non se poden repetir (COHEN e MANION, 1990: 75-76). Por natureza, a investigación histórica é de tipo cualitativo, non obstante no proceso de investigación realizado recorreuse en numerosas ocasións, como recurso imprescindible para facer comparacións, ao emprego do método de análise de contidos, cuxo obxectivo básico é transformar un documento non cuantitativo en datos cuantitativos (COHEN e MANION, 1990: 91).

A información da fonte lexislativa extraeuse mediante un proceso de busca na lexislación, tanto de ámbito estatal como autonómico, relacionada coa Inspección educativa, o que permitiu facer posteriormente unha análise comparativa desde unha dupla perspectiva: a sincrónica e a diacrónica. A perspectiva sincrónica permitiu establecer relacións entre o *que é* e o *que debería ser*, mediante a comparación do que fan realmente os inspectores (o que é) e o que deberían facer segundo o modelo teórico de Inspección establecido pola normativa (o que debería ser). A análise diacrónica permitiu aproximarse a explicación de por que o *que é é como é*, na liña de pensamento que expresa MAYORGA (1984: 5) cando di: “*é bo acudir á Historia -mestra da vida- para que nos descubra por que as cousas viñeron a ser como son hoxe, e para que nos ensine (...) que a vida das institucións non empezan con nós ...*”. Quere dicir, mediante a análise da súa evolución procurouse explicar á situación en que se acha actualmente a Inspección de educación.

A escaseza de bibliografía en torno a historia da Inspección en Galicia fixo que fose necesario recorrer a fontes primarias, ou artigos orixinais do problema estudado (COHEN e MANION, 1990: 84) como cartas, leis, arquivos, actas, memorias, publicacións oficiais, xornais, revistas, etc. Aproveitouse o coñecemento destes documentos para facer achegas que faciliten o traballo, aínda por facer, de elaborar dita historia da Inspección de educación en Galicia.

A extensión do capítulo 4 da tese, en que se recolle a análise histórica, indica a importancia que se lle deu a este aspecto. Con carácter xeral sempre que se puido acudiuse a fontes primarias, moitas veces por necesidade, tal como se dixo, outras buscando a fiabilidade das fontes citadas na bibliografía⁵, traballando, por exemplo, con reproducións fotocopiadas dos orixinais da normativa da época, para o que se recorreu ás bases de datos: “Gaceta: Colección histórica del BOE 1661-1967” e “Iberlex: Legislación desde 1960”, ambas en www.boe.es/g/es/iberlex; nalgúns casos empregouse a Colección lexislativa en versión dixitalizada da Biblioteca Virtual Constitución 1812 da Fundación Centro de Estudos Constitucionales 1812 (www.constitucion1812.org/lc_index.asp). Para lexislación máis recente empregáronse, segundo os casos, desde 1995 o Boletín Oficial do Estado (www.boe.es), e para Galicia

⁵ Tal como se indica no capítulo 4 hoxe hai bastante bibliografía relacionada coa historia da Inspección de educación en España.

desde 1978 o Diario Oficial de Galicia (www.xunta.es/diario-oficial). Outras fontes primarias empregadas, sobre todo no que se refire a historia recente da Inspección en Galicia foron as actas, informes, cartas, e inclusive escritos persoais, etc. aos que se puido acceder.

Tal como se indicou, a aproximación á realidade enfocouse desde a perspectiva dos propios inspectores, das comunidades educativas e dos responsables da Administración educativa.

En relación cos últimos, non interesaban tanto as súas crenzas, puntos de vista e actitudes persoais en torno á Inspección educativa, que en calquera caso serían conxunturais polo tempo que durase o seu mandato, como o seu reflexo institucional na normativa que emana deles, e que é a que legalmente orienta e canaliza as actuacións inspectoras. En consecuencia, considerouse máis importante a información derivada dos documentos institucionais, que producen os citados responsables da Administración educativa como interpretación e desenvolvemento da lexislación de carácter xeral, que os datos que cada un deles podería facilitar a nivel individual. Polo que non se previu facerlles ningún tipo de consulta de carácter persoal (entrevistas, cuestionarios, etc.).

Os documentos institucionais concrétnanse en ordes, resolucións, circulares, instrucións ou directrices, en que se reflicten de xeito implícito as crenzas, puntos de vista e actitudes de carácter institucional. En coherencia co exposto, a contribución dos Administradores de educación ao coñecemento do marco real de actuación da Inspección deduciuse da análise da citada documentación. Un elemento que resultou clave para a recollida de datos foi o Plan xeral de Inspección. Polo demais, a técnica empregada para a recollida de datos foi semellante á descrita máis arriba para a fonte lexislativa. Complementariamente a análise de dita documentación permitiu a aproximación ao coñecemento doutros ámbitos que interesaban á finalidade desta tese, como son as condicións administrativas e as prácticas administrativas que prevalecen nas actuacións dos inspectores, así como as tendencias que se están a desenvolver desde a Administración e mesmo os procedementos que están en marcha.

A aproximación ao coñecemento das crenzas, puntos de vista e actitudes, tanto dos inspectores como das comunidades educativas, obtívose a través da información

proporcionada polas persoas que integran eses colectivos. Dita información tamén permitiu conseguir datos relacionados coas condicións e relacións que existen e prácticas que prevalecen, así como sobre os efectos que se senten. A técnica que pareceu máis oportuna para recoller toda esa información foi aquela que permitía consultar a opinión aos colectivos implicados nun momento determinado, é dicir a enquisa. Esta técnica encaixa perfectamente coas expectativas que se derivan da finalidade e hipóteses propostas nesta investigación, xa que de acordo con COHEN E MANION (1990: 131) *“as enquisas reúnen os datos nun momento particular coa intención de a) describir a natureza das condicións existentes, ou b) identificar normas ou patróns contra os que se poidan comparar as condicións existentes ou c) determinar as relacións que existen entre acontecementos específicos”*. E alén diso, tal como afirma RODRÍGUEZ DIEGUEZ (1966: 332), a enquisa resulta ser *“A forma máis directa de detectar as necesidades do cliente”*.

Unha preocupación constante durante o desenvolvemento da investigación foi garantir até onde fose posible os requisitos de validez e fiabilidade dos datos empregados. A tal fin fixéronse en numerosas ocasións comprobacións tendentes a verificar ambos os requisitos, para o que se empregaron as técnicas estatísticas que se consideraron pertinentes.

Así pois, no estudo realizado utilizáronse tanto datos cualitativos como cuantitativos, con un predominio claro destes últimos. En relación coa metodoloxía empregada, aínda que fundamentalmente se recorreu a métodos pertencentes ao paradigma cuantitativo, tamén se fixo uso de métodos relacionados co paradigma cualitativo, procurando a complementariedade dos atributos de ambos os paradigmas na liña proposta por REICHARDT e COOK (2001).

3.4. A ENQUISA.

Unha das partes máis importantes do deseño previsto da investigación é a enquisa. O presente subcapítulo ten como finalidade describir o proceso da súa planificación e o deseño dos cuestionarios empregados como instrumentos de recollida de información. En concreto neste subcapítulo preténdese:

- Describir o procedemento de planificación da enquisa prevista para a recollida de información.
- Xustificar o deseño dos cuestionarios empregados como instrumentos de recollida de información.
- Xustificar as decisións adoptadas sobre as poboacións a enquisar e a selección das respectivas mostras.
- Detallar as características técnicas da enquisa.

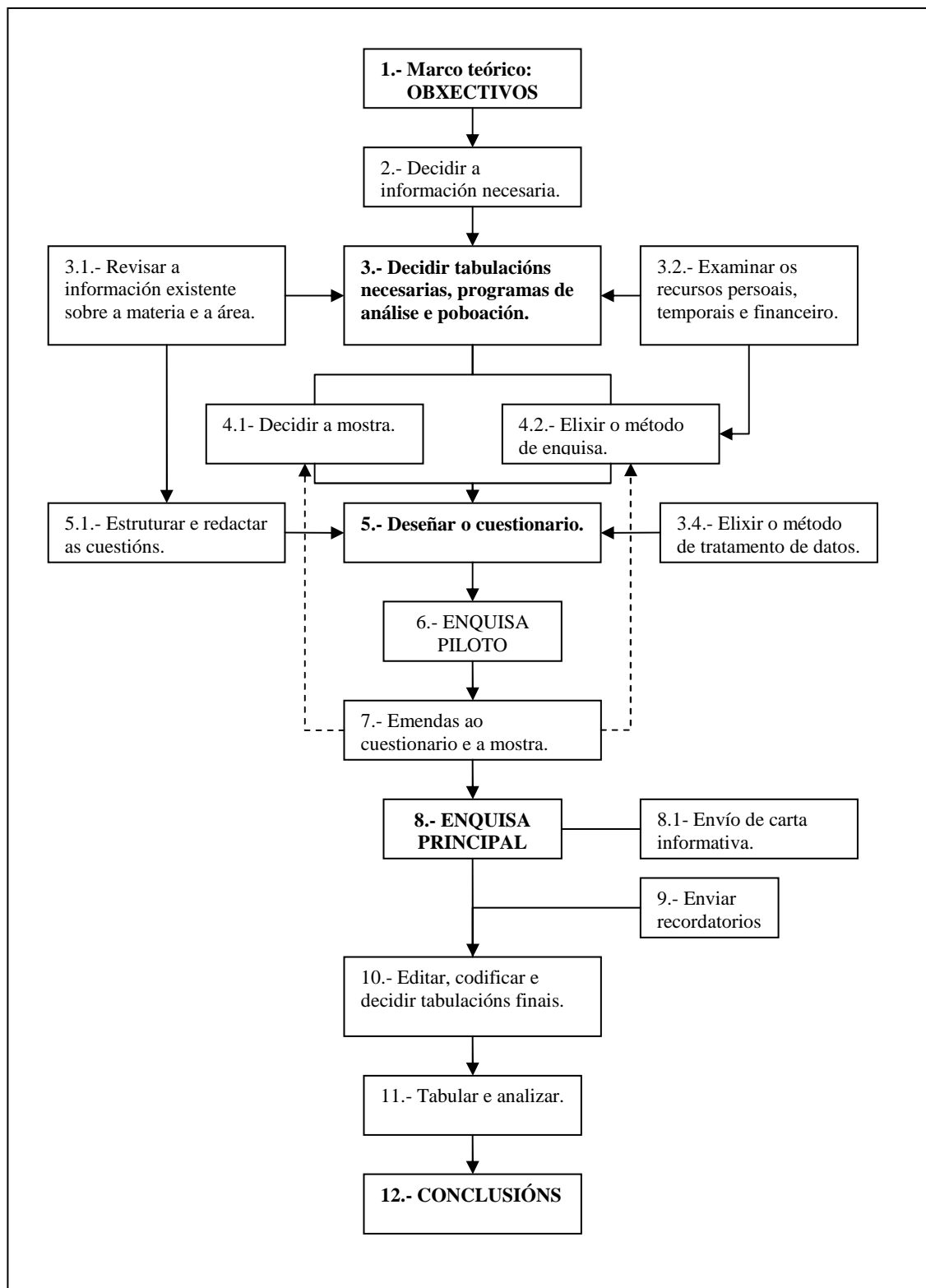
3.4.1. OBXECTIVO E PLANIFICACIÓN.

O obxectivo fundamental da enquisa era recoller información dos inspectores e dos representantes dos distintos sectores da comunidade educativa que se considerou necesaria para aproximarse ao contexto en que se desenvolveron as actuacións dos inspectores no curso 2005/2006 a través dos seguintes ámbitos:

5. Crenzas, puntos de vista ou actitudes que teñen sobre a función inspectora tanto os inspectores como as comunidades educativas.
6. Efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores.
7. Condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen.
8. Tendencias que se están a desenvolver.

A planificación da enquisa fíxose seguindo o esquema proposto por COHEN E MANION (1990: 131), adaptándoo ás necesidades concretas da investigación, tal como se recolle no cadro 3.4.1.

Cadro 3.4.1. Planificación da enquisa.

Fonte: Adaptado de COHEN E MANION (1990:133).

3.4.2. DECISIONS SOBRE A INFORMACIÓN A RECOLLER E O SEU TRATAMENTO.

As crenzas, puntos de vista e actitudes dos inspectores e das comunidades educativas que interesan para a finalidade desta tese, como condicionantes da práctica inspectora, están vinculados ás súas relacións mutuas, así como ás funcións que ten encomendadas a Inspección e ás actuacións dos propios inspectores. Co fin de sistematizalos, agrupáronse as crenzas, puntos de vista e actitudes por afinidade, dándolle o nome de descritor a cada un dos grupos así formados. Por razóns metodolóxicas pareceu conveniente recoller as crenzas, puntos de vista e actitudes dos inspectores en descritores distintos dos que recollen os correspondentes aos sectores das comunidades educativas. As mesmas consideracións fixéronse para sistematizar os efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores. A respecto das condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen tamén se agruparon en descritores, mais neste caso cada descritor definiuse en función dun tipo de relación, recolléndose no mesmo descritor tanto os puntos de vista dos inspectores como os dos sectores das comunidades educativas. Pola súa propia natureza non se detallaron descritores para o ámbito de “tendencias que se están a desenvolver”, xa que estas, se as houber, teñen que xurdir froito da información recollida para os outros ámbitos mediante o emprego de procedementos estatísticos.

3.4.2.1. Crenzas, puntos de vista ou actitudes que teñen sobre a función inspectora os inspectores e as comunidades educativas.

3.4.2.1.1. Dos inspectores

1.A. Crenzas e opinións dos inspectores sobre as relacións coas comunidades educativas. Recolle as crenzas dos inspectores sobre aspectos relacionados coas visitas de inspección e co seu estatus no sistema educativo.

1.B. Importancia que dan os inspectores ás distintas funcións que teñen encomendadas. Recolle as valoracións que fan os inspectores da importancia

relativas de cada función dentro do conxunto de funcións que teñen atribuídas polas leis.

1.C. Crenzas dos inspectores sobre as funcións que teñen encomendadas. Recolle as crenzas dos inspectores sobre a pertinencia das funcións que teñen encomendadas e sobre a implicación da Inspección na avaliación da función docente e a función directiva.

1.D. Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións previstas pola Administración. Recolle as opinións dos inspectores sobre o grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións previstas no Plan de Traballo Anual da Inspección dese curso.

1.E. Crenzas dos inspectores sobre ás súas actuacións. Recolle as opinións dos inspectores sobre o carácter (técnico-burocrático) que teñen as súas actuacións.

1.F. Crenzas dos inspectores sobre as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente. Recolle as crenzas dos inspectores en torno ao tipo de actuacións que deben considerarse incluídas na función de supervisar a práctica docente e a súa posible influencia nos resultados escolares.

1.G. Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente. Recolle a opinión dos inspectores sobre o grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.

3.4.2.1.2. Das comunidades educativas.

Na liña metodolóxica establecida máis arriba, todos os descritores que se recollen baixo este epígrafe, excepto o 1H, relaciónanse un a un cos dos inspectores, tal como o seu propio enunciado suxire.

1.H. Grao de coñecemento da Inspección que teñen as comunidades educativas. Recolle o grao de coñecemento da Inspección manifestado polos profesores e os pais.

1.I. Crenzas e opinións das comunidades educativas sobre as relacións cos inspectores. Está relacionado co descriptor 1A. Recolle as crenzas dos sectores das comunidades educativas sobre as dificultades para se comunicaren coa Inspección, sobre aspectos xerais que mediatizan as súas relacións cos inspectores e sobre aspectos específicos en torno ás visitas de inspección.

1.J. Importancia que lle dan as comunidades educativas ás distintas funcións que ten encomendadas a Inspección. Recolle as crenzas dos sectores das comunidades educativas sobre a importancia relativa de cada función dentro do conxunto de funcións que ten atribuídas a Inspección. Correspóndese co descriptor 1B

1.K. Crenzas das comunidades educativas sobre as funcións da Inspección. Recolle as crenzas dos sectores das comunidades educativas sobre os mesmos aspectos que o descriptor 1C.

1.L. Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións concretas da Inspección. Recolle as crenzas dos sectores das comunidades educativas sobre os mesmos aspectos que o descriptor 1D.

1.M. Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección. Recolle as crenzas dos directores de centros públicos e privados sobre os mesmos aspectos que o descriptor 1E.

1.N. Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección relacionadas co currículo. Recolle as crenzas dos sectores da comunidade educativa sobre quen debe facer a supervisión periódica da práctica docente e a influencia desta supervisión nos resultados escolares. Correspóndese co descriptor 1F.

1.O. Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente. Recolle as crenzas dos sectores das comunidades educativas sobre os mesmos aspectos que o descriptor 1G.

3.4.2.2. Efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores.

2.A. Efectos das actuacións da Inspección nos centros percibidos polos inspectores. Recolle os efectos que senten os inspectores a nivel persoal como consecuencia do exercicio profesional e os efectos que cren que producen as súas actuacións nos centros educativos.

2.B. Efectos das actuacións da Inspección nos centros percibidos polas comunidades educativas. Recolle os efectos das actuacións dos inspectores percibidos polos distintos sectores das comunidades educativas.

3.4.2.3. Condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen.

As relacións entre inspectores e comunidade educativa son en xeral de dobre sentido e cando no texto non interese priorizar un sentido concreto representaranse:

“Inspectores ↔ comunidades educativas” (ou sector, no seu caso).

Non obstante, normalmente e a efectos metodolóxicos distínguense dous tipos de relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” en función de quen as inicie. Así, fálanse de relacións dos inspectores coas comunidades educativas cando a iniciativa parta dos inspectores e neste caso representarase:

“Inspectores → comunidades educativas” (ou sector, no seu caso).

Cando a iniciativa parta dalgún sector das comunidades educativas denominaranse relacións das comunidades educativas cos inspectores. Neste caso representaranse:

“comunidades educativas (ou sector, no seu caso) → inspectores”.

3.A. Relacións dos inspectores de educación coas comunidades educativas. Recolle os puntos de vista dos inspectores e dos sectores das comunidades educativas sobre as relacións “inspectores → sectores das comunidades educativas”.

3.B. Relacións das comunidades educativas cos inspectores. É como o descriptor anterior pero referido as relacións “comunidades educativas → inspectores”.

3.C. Expectativas das comunidades educativas en relación coa Inspección. Recolle as expectativas que sobre a Inspección manifestan os sectores das comunidades educativas.

3.4.2.4. Decisión sobre os programas de análise.

Tendo en conta o volume de datos que se prevía manexar desde o primeiro momento pensouse na utilización de programas informáticos.

Para a análise dos datos cuantitativos e cualitativos, e dada a natureza da información que se pretendía recoller coa enquisa, considerouse que o paquete SPSS para Windows, moi empregado para estudos semellantes na área das ciencias sociais, era o máis axeitado, pola variedade de probas paramétricas e non paramétricas de que dispón. Manexouse a versión 11.5. Isto permite facer análises das variables previstas, xa que están medidas con distintos tipos de escalas (nominais, ordinais, de intervalo e razóns).

O tratamento da información recollida a través das preguntas de resposta aberta fíxose por medio dunha base de datos. Ferramenta que permite, alén de gardar a información de xeito ordenado, xestionala de forma fácil e rápida. En concreto empregouse o programa Filemaker, versión 5.5 Pro. Para introducir a información na base de datos definiuse, após dunha primeira lectura das respostas recibidas, un conxunto de categorías que permitise clasificar as achegas feitas polos enquisados, tal como se detalla no apartado 5.2.3. Tanto a tipoloxía das categorías como a categorización dos datos foron sometidas a contraste doutro experto. Esta información empregouse como elemento complementario de valoración na fase de discusión e interpretación dos resultados obtidos da análise dos datos.

3.4.3. DECISIÓN SOBRE AS POBOACIÓNS.

Do que se leva dito pódese deducir que se prevía facer a enquisa sobre dúas poboacións: a de inspectores de educación por un lado e a das comunidades educativas por outro. Desde os presupostos xerais da Teoría Mostrál os integrantes das comunidades educativas tecnicamente poderíanse considerar unha poboación, xa que reúnen os requisitos que establece LABARCA (2007: 77), pois constitúen un *“conxunto de individuos que teñen unha ou máis propiedades en común, se encontran nun espazo ou territorio que lles é propio e varían no transcurso do tempo*. Todos eles teñen algún tipo de relación coa Inspección (o que xera crenzas, puntos de vista e actitudes); todos comparten un espazo común (o centro educativo) e o conxunto non é estático senón que se modifica co tempo. Non obstante, desde a perspectiva do interese desta tese, a poboación así definida resulta demasiado heteroxénea. As comunidades educativas dos centros docentes están constituídas, con carácter xeral, polo equipo directivo, profesores, alumnos, pais, persoal de administración e servizos e Concello⁶. As crenzas, puntos de vista e actitudes de todos e cada un deles contribúen a configurar as crenzas, puntos de vista e actitudes do conxunto. Agora ben por experiencia sábese que os intereses e expectativas, en torno ao feito educativo, dun pai son distintos aos dun profesor, os de ambos son distintos aos dun alumno, e os de todos eles aos do director do centro. Por outro lado, os intereses e expectativas dun alumno globalmente son parecidos aos dos outros alumnos e o mesmo ocorre para os pais e o resto dos colectivos que integran as comunidades educativas. Os intereses e expectativas inflúen nas crenzas, puntos de vista e actitudes, polo que se pode pensar que estas serán máis homoxéneas dentro de cada colectivo (intracolectivo) que entre colectivos distintos. Este feito xa se puxo de manifesto en investigacións anteriores (SARRAMONA, FERRER e GAIRÍN, 1989 e MUNNÉ e GARRIDO, 2000). En consecuencia, estimouse que sería máis operativo, desde o punto de vista metodolóxico, considerar as comunidades educativas como conglomerados e definir tantas poboacións como colectivos integran as comunidades educativas. A efectos de conglomerados

⁶ Con carácter xeral non quere dicir que na maioría dos centros a comunidade educativa estea constituída por estes colectivos, senón que son todos os posibles. A casuística a este respecto é moi ampla: hai moitos centros que non teñen persoal de administración e servizos, inclusive que non teñen director. O que fai que de feito sexan maioría os centros que lles falta algún dos colectivos sinalados.

identificouse cada comunidade educativa co centro respectivo, polo que as referencias a comunidade educativa e centro se fan indistintamente.

Dada a finalidade da investigación, con un marcado carácter curricular, excluíuse o persoal de administración e servizos e o Concello. Así mesmo, por razóns de simplificación, obviouse os alumnos. Porén considérase que as crenzas, puntos de vista e actitudes destes últimos en torno á Inspección, aínda que for en parte, poden estar recollidas a través das expresadas polos seus pais. Mantívose na investigación o colectivo de pais como elemento de contraste dos colectivos docentes. Como representante do equipo directivo elixiuse ao director, xa que, aparte de representar o centro a nivel legal⁷, é a persoa, que polo mesmo e nos modelos actuais de intervención, máis se relaciona co inspector. Así pois, consideráronse poboacións aos efectos de pasar a enquisa as seguintes:

- Inspectores de educación.
- Directores de centros (públicos e privados).
- Profesores de centros (públicos e privados).
- Pais.

Tal como se dixo anteriormente unha das características das poboacións é que varían no transcurso do tempo. Esta característica, no caso das comunidades educativas é bastante acusada, polo que foi un aspecto que se tivo especialmente en conta. Perante imposibilidade de coñecer coa suficiente antelación o tamaño exacto das poboacións obxecto de estudos, optouse por empregar, como datos de partida para os traballos previos de cuantificación e ponderación das mostras, o número de efectivos de cada poboación coñecidos nese momento. Posteriormente, e previamente ao envío dos cuestionarios, procedeuse a actualizar os datos, mediante a revisión da última información dispoñible, co fin de evitar no posible envíos incorrectos ou ausencias na poboación de elementos novos.

⁷ Esta representatividade está recollida en diversa normativa. Con carácter xeral no artigo 132 da LOE. Para Galicia nas seguintes disposicións: artigo 27 do Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria; artigo 20 do Decreto 324/1996, do 26 de xullo, polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria; artigo 6º do Decreto 7/1999, do 7 de xaneiro, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias. Concretamente a primeira competencia que lle atribúe a LOE ao director dun centro docente é a de “*Ostentar a representación do centro, representar á Administración educativa no mesmo e facerlle chegar a esta os plans, aspiracións e necesidades da comunidade educativa*”.

3.4.3.1. Poboación Inspectores de educación.

Concretar o tamaño da poboación de inspectores, a pesar de experimentar unha importante modificación do curso 2005/2006 ao 2006/2007⁸, non presentou ningunha dificultade, debido ao seu escaso número e que, precisamente por iso, desde o inicio preveuse que a mostra abarcaría toda a poboación. E dicir, a mostra serían todos os inspectores de Galicia, calquera que fose o momento de pasar a enquisa.

Na táboa 3.4.3.1a recóllese o número e distribución de prazas de inspectores de educación de acordo co establecido no artigo 9º da Orde da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria do 13 de decembro de 2004, que desenvolve o Decreto 99/2004. O que significa que pode haber en Galicia até 95 inspectores de educación.

Táboa 3.4.3.1a. Prazas de inspectores de educación en Galicia no curso 2006/2007.

A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
34	15	15	31	95

Fonte: Elaboración propia.

Na táboa 3.4.3.1b recóllese a situación real dos efectivos da Inspección de educación, no momento da recollida dos datos para esta investigación, de acordo coa información facilitada pola Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo.

⁸ O 1 de marzo de 2005 incorporáronse 22 inspectores que aprobaron a oposición convocada por Orde do 28 de maio de 2004. Aínda que parte xa estaban exercendo como inspectores extraordinarios, supuxo un incremento neto de sete inspectores. Ao inicio do curso 2006/2007 incorporáronse 11 inspectores máis, todos eles por primeira vez, que aprobaron a oposición convocada por Orde do 11 de outubro de 2005. En total, supuxo un incremento na plantilla de 18 inspectores, o que significaba un 25% máis dos que había o inicio do curso 2005/2006.

Táboa 3.4.3.1b. Situación dos efectivos da Inspección de educación en Galicia no primeiro trimestre do curso 2006/2007.

Postos de traballo	A Coruña	Lugo	Ourense	Pontevedra	Galicia
Creados	34	15	15	31	95
<i>Cubertos</i>	34	14	15	27	90
CIE	26	10	10	22	68
CISAE	8	4	5	5	22
Vacantes	0	1	0	4	5
<i>En exercicio</i>	32	13	13	26	84
CIE	24	9	9	21	63
CISAE	8	3	4	5	20
Interinos		1			1
<i>En excedencia</i>	1	2	2	1	6

Fonte: Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo.

No citado cadro pódese observar que nese instante o número de postos de traballo cubertos (número total de inspectores de educación independentemente do seu destino) era de 90. Destes, estaban exercendo a función inspectora en educación 84, xa que seis estaban exercendo outros cargos non relacionados coa Inspección de educación (no cadro figuran *en excedencia*). Considerouse oportuno excluír estes seis inspectores, por estimar que, dadas as circunstancias persoais⁹, as súas achegas terían escasa relevancia para as finalidades deste estudo. Polo que a poboación de inspectores de Galicia ficou fixada en 84, cuxa relación se recolle no Anexo 3.4.3.1. En consecuencia defínese a poboación de inspectores aos efectos desta investigación como:

“O conxunto de inspectores de educación que estaban exercendo a función inspectora en Galicia ao inicio do curso 2006/2007”.

⁹ Un era Presidente da Deputación de Lugo; outro era membro do Consello de Contas de Galicia; outro foi nomeado Delegado do Goberno en Ourense desde o 2004 ; outro foi nomeado Delegado da Consellería de Ordenación do Territorio en Lugo desde o 2005 ; por último, outros dous accedieron á Inspección no concurso resolvido por Orde do 01/06/2006 e continúan en postos de traballo dos Servizos Centrais da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, non desempeñaron aínda funcións inspectoras.

3.4.3.2. Poboacións das comunidades educativas.

Tal como se dixo no apartado 3.4.3 o referente das poboacións de directores, profesores e pais son as comunidades educativas que se identifican cos respectivos centros. En consecuencia para definir ditas poboacións é preciso previamente definir a poboación de centros sobre os que se vai facer o estudo.

O censo de centros en Galicia resulta algo máis complicado de determinar que o de inspectores. Segundo as fontes que se utilicen e o momento en que se consulten, pode resultar lixeiramente distinto. É un dato moi dinámico, xa que con relativa frecuencia se crean ou se suprimen unidades o que repercute na composición e inclusive no número de centros. Para este estudo empregouse, por consideralos máis axustados a esta realidade, os datos que facilita a Inspección de educación a través das súas Memorias Anuais. Utilizouse como fonte fundamental a última elaborada que é a correspondente ao ano 2005/2006. Nun segundo momento, os datos correspondentes ao inicio do curso 2006/2007 actualizáronse coa información facilitada pola Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo. Na táboa 3.4.3.2a recóllense o número de centros que funcionaron en Galicia durante o curso 2005/2006 clasificados por provincias, segundo o réxime de ensinanzas que imparten e a titularidade.

Táboa 3.4.3.2a. Número de centros en Galicia de ensino non universitario no curso 2005/2006.

	A CORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEV.		GALICIA		
	Pu	Pr	Pu	Pr	Pu	Pr	Pu	Pr	Pu	Pr	Total
Centros con ensinanzas de réxime xeral.	538	134	182	32	146	39	456	136	1322	341	1663
Centros con ensinanzas de réxime especial.	33	26	25	8	19	7	37	34	114	75	189
Total	571	160	207	40	165	46	493	170	1436	416	1852

Fonte: Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006.

O interese do estudo diríxese aos centros que imparten ensinanzas de réxime xeral¹⁰, polo que se excluiron os 189 centros que impartían ensinanzas do réxime especial¹¹. A diversidade da nomenclatura dos centros, así como o tamaño dos seus nomes, orixinou a necesidade de empregar abreviaturas para distinguir uns tipos de outros de forma abreviada. No índice de acrónimos, siglas e abreviaturas da tese recóllense as abreviaturas dos tipos de centros máis empregados no texto da tese. Non obstante, por claridade, considerouse conveniente incluír nesta parte as abreviaturas, de todos os tipos de centros, empregadas pola Subdirección Xeral de Inspección Educativa na Memoria da Inspección do curso 2005/2006, dado que esta foi a fonte documental utilizada.

Na táboa 3.4.3.2b recóllense as abreviaturas e o nome completo dos distintos tipos de centros en que se impartían ensinanzas do réxime especial, así como o número de centros que había de cada tipo en Galicia no curso 2005/2006.

Táboa 3.4.3.2b. Tipos de centros de ensinanzas do réxime especial existentes en Galicia no curso 2005/2006.

ABREVIATURA	Nº	NOME COMPLETO
CDAN	2	Conservatorios de Danza
CEDA	6	Centros Autorizados de Danza
CEMU	18	Centros Autorizados de Música
CMUS	35	Conservatorios de Música
CADFS	4	Centros autorizados de Fútbol Sala
EART	7	Escolas de Arte
EOI	10	Escolas Oficiais de Idiomas
ESAD	1	Escola Superior de Arte Dramática
ESCO	1	Escola Sup. de Conservación e Restauración de Bens Culturais
ESDA	13	Escolas de Danza
ESMU	92	Escolas de Música
TOTAL	189	

Fonte: Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo.

¹⁰ Na LOE non se recolle o termo ensinanzas de réxime xeral coa nitidez que o facía a LOCE no seu artigo 7. Cando se elaborou a Memoria da Inspección do curso 2005/2006 non estaba en vigor a LOE polo que a expresión “ensinanzas de réxime xeral” se refire á educación infantil, educación primaria, educación secundaria e formación profesional (tanto do grao medio como superior). Dado que estes son os niveis que interesan para os obxectivos desta tese seguírase mantendo a expresión ensinanzas de réxime xeral con ese sentido.

¹¹ O artigo 3 da LOE considera ensinanzas de réxime especial as ensinanzas de idiomas, as ensinanzas artísticas e as deportivas.

Do mesmo xeito na táboa 3.4.3.2c recóllense as abreviaturas e o nome completo dos distintos tipos de centros nos que se impartían ensinanzas de réxime xeral no curso 2005/2006.

Táboa 3.4.3.2c. Tipos de centros de ensinanzas de réxime xeral existentes en Galicia no curso 2005/2006.

ABREVIATURA	Nº	NOME COMPLETO
CFEA	7	Centros de Capacitación Agraria
CEE	37	Centros específicos de Educación Especial
CEIP	628	Colexios de Educación Infantil e Primaria
CENTRO	9	Centro de patronato
CEP	31	Colexios de Educación Primaria
CPI	69	Centros Públicos Integrados
CPR	311	<i>Centros Privados</i>
CRA	25	Colexios Rurais Agrupados
EEI	253	Escolas de Educación Infantil
EFAG	3	Escola Familiar Agraria
EPA	14	Centros específicos de Educación de Adultos
ESCOLA	2	Escolas Náutico-pesqueiras
IES	269	Institutos de Ensinanza Secundaria
IGAFA	1	Instituto Galego de Formación en Acuicultura
INST	1	Instituto Marítimo Pesqueiro
PREE	3	Preescolar na Casa
TOTAL	1663	

Fonte: Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo.

En consecuencia, a poboación potencial sería de 1.663 centros cos datos do curso 2005/2006. Agora ben, hai que ter en conta que neste número están incluídos tanto os centros ordinarios como os centros específicos.

As características que definen un centro, sexa público ou privado, como ordinario ou específico pódense referir tanto ao alumnado como ao réxime de funcionamento ou a ambos á vez. Considéranse centros ordinarios aqueles en que se imparten ensinanzas de réxime xeral maioritariamente¹² a alumnos con idades comprendidas dentro dos límites que con carácter xeral establece a normativa e que non requiren atencións especiais e o seu funcionamento réxese polas normas establecidas

¹² Hai centros ordinarios en que se imparten ensinanzas de adultos e outros en que existen aulas de educación especial. Tanto nun caso como no outro a presenza deses tipos de alumnos é minoritaria en relación co número total de alumnos.

con carácter xeral. Os centros específicos, en contraposición cos ordinarios, son aqueles que acollen alumnos singulares por razóns de idade como os centros de educación permanente de adultos (EPA) ou de atención de necesidades educativas especiais como os centros de educación especial (CEE), ou que teñen un réxime especial de funcionamento como as escolas familiares agrarias (EFAG), o instituto galego de formación en acuicultura (IGAFA), etc.

Cada tipo de centro específico ten a súa casuística o que complicaría en exceso o estudo. Por outro lado, o exíguo número de centros específicos do mesmo tipo (nalgúns casos só hai un) fai que sexan practicamente irrelevantes para os fins da tese. En consecuencia, decidiuse excluílos da poboación obxecto de estudo. Na táboa 3.4.3.2d recóllese o número de centros en que se impartían ensinanzas de réxime ordinario por provincias en función da titularidade e a tipoloxía. Segundo se pode ver na citada táboa, no curso 2005/2006 había en Galicia 77 centros específicos: 37 CEE, 9 CENTRO, 14 EPA e 17 incluídos na categoría de OUTROS (CFEA, EFAG, ESCOLA, IGAFA, INST, PREE). Así pois, a potencial poboación obxecto de estudo, sempre cos datos do curso 2005/2006, ficaría reducida a 1586 centros. Este era o dato máis axustado, por exceso, do que se podía dispor. Polo tanto, partiuse dun tamaño de poboación de 1586 centros para o estudo preliminar e cálculo do tamaño da mostra.

Táboa 3.4.3.2d. Centros nos que se impartía ensinanzas do réxime ordinario en Galicia no curso 2005/2006.

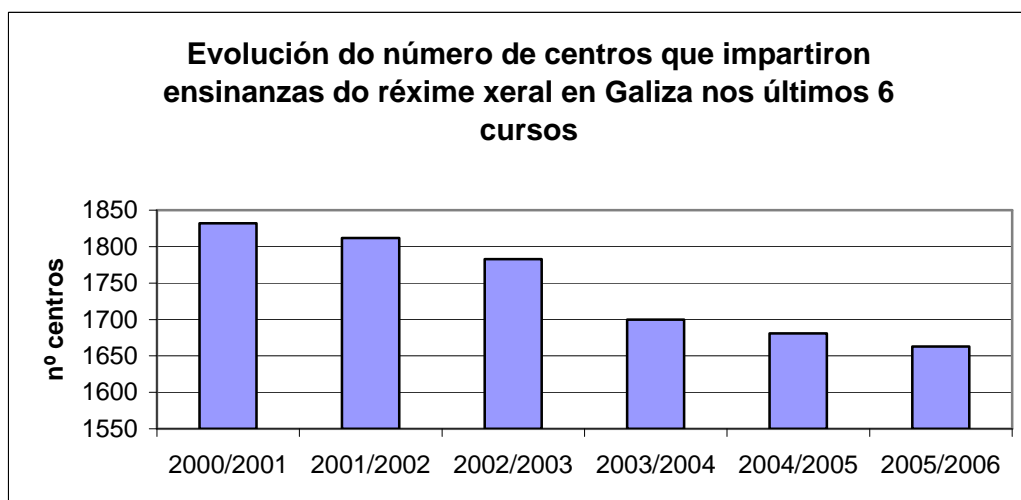
	CORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEVEDRA	
	<i>Pu</i>	<i>Pr</i>	<i>Pu</i>	<i>Pr</i>	<i>Pu</i>	<i>Pr</i>	<i>Pu</i>	<i>Pr</i>
CEE	6	9	2	0	2	0	4	14
CEIP	237	0	103	0	86	0	202	0
CENTRO	5	0	2	0	0	0	2	0
CEP	10	0	1	0	0	0	20	0
CPI	30	0	12	0	9	0	18	0
CPR	0	120	0	32	0	38	0	121
CRA	13	0	0	0	1	0	11	0
EEI	122	0	16	0	13	0	102	0
EPA	3	3	2	0	2	1	3	0
IES	108	0	40	0	31	0	90	0
OUTROS*	4	2	4	0	2	0	4	1
TOTAL	538	134	182	32	146	39	456	136

* (CFEA, EFAG, ESCOLA, IGAFA, INST, PREE).

Fonte: Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006.

Como se tiña previsto pasar as enquisas durante o curso 2006/2007, este dato non era o suficientemente consistente para seleccionar a mostra por dous motivos: Primeiro, por que previsiblemente o número de centros fose menor nese curso, xa que, tal como se recolle no gráfico 3.4.3.2, o descenso do número de centros¹³ que imparten ensinanzas de réxime xeral foi unha constante nos últimos seis cursos e non había ningunha razón obxectiva para pensar que podía mudar a tendencia. Segundo, nese número estaban comprendidos “todos os centros escolares” independentemente do seu tamaño, desde escolas unitarias con 5 alumnos até centros con máis de 2.000 alumnos e 80 unidades. Precisamente, como se explicará máis adiante no apartado 3.4.4.2.2, o número de unidades ou grupos será un dato relevante na técnica de mostraxe que se utilizou para elaborar as mostras.

Gráfico 3.4.3.2. Evolución do número de centros en Galicia desde o curso 2000/2001.

Fonte:Elaboración propia a partir das Memorias Anuais da Inspección.

En consecuencia, antes de iniciar o proceso para a selección da mostra solicitouse á Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo a relación de centros que estaban impartindo as ensinanzas de réxime xeral no curso 2006/2007. Na lista facilitada de 1613 centros aparecen 49 centros menos que

¹³ O descenso do número de centros ben motivado por unha dobre tendencia: por un lado, a supresión de escolas unitarias, consecuencia do descenso do número de alumnos sobre todo en zonas rurais, e, por outro, a concentración de escolas unitarias para constituír os que se coñecen co nome de centros rurais agrupados (CRA).

no curso 2005/2006, o que está en concordancia coa tendencia recollida no gráfico 3.4.3.2. Examinada a lista observouse que había un número importante de centros de dúas ou menos unidades (343 centros). Neste tipo de centros impártese maioritariamente ensinanza infantil, ensinanza na que teñen escasa incidencia os aspectos curriculares que, tal como se dixo, constitúen unha parte importante desta tese. Por outro lado, neles non existe formalmente a figura de director¹⁴, que é suprida por un dos profesores do centro, no caso de que haxa dous (esta situación só se dá en 57 centros dos 343 citados). Desde a perspectiva da metodoloxía prevista para realizar a enquisa, manter estes centros na poboación supuña, vista a súa alta porcentaxe (máis do 21% do total), introducir un elemento desequilibrador cun peso (en teoría o 21% da mostra) que non se correspondería coa súa relevancia para o estudo obxecto desta tese. Así pois, decidiuse excluír tamén da poboación do estudo aos centros con dúas ou menos unidades.

Ao final, a poboación dos centros que interesan desde a perspectiva dos obxectivos desta tese ficou en 1.226, cuxa relación ou censo se dá no anexo 3.4.3.2, agrupados segundo a tipoloxía. En definitiva, a poboación dos centros obxecto de estudo defínese como:

“o conxunto de centros ordinarios que tiñan no curso 2006/2007 tres ou máis unidades”.

3.4.3.2.1. Poboación directores.

Por definición e de acordo coa metodoloxía prevista para a selección da mostra, a poboación dos directores coincide coa de centros, polo que estaría integrada por 1.226 directores e defínese como:

“o conxunto de directores dos centros ordinarios no curso 2006/2007”¹⁵.

¹⁴ O artigo 14º.4 do Decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria (DOG do 21) establece que “*Nos centros de menos de tres unidades asumirá tódalas funcións encomendadas ós órganos de goberno unipersoais un dos profesores, designado logo de acordo entre eles. De non existir acordo, desempeñará estas funcións o máis antigo no centro, e, en caso de igualdade, o máis antigo no corpo*”. Na maioría deles (284 dos 343) non é necesario tal acordo pois hai un só profesor no centro

¹⁵ Obsérvese que se suprimiu a expresión “de tres ou máis unidades” que acouta por abaixo a poboación de centros, xa que por normativa, ver nota 14, nos centros de menos de 3 unidades non se nomea director.

3.4.3.2.2. Poboación Profesorado.

O mesmo que no caso dos directores, a poboación de centros obxecto de estudo determinou a poboación de profesores. Así pois, a poboación de profesores defínese como:

“o conxunto de profesores que impartían clase durante o curso 2006/2007 nos centros ordinarios de tres ou máis unidades”.

3.4.3.2.3. Poboación pais.

Pola mesma razón metodolóxica que se expuxo para o profesorado, só se pensou en enviar os cuestionarios a pais dos centros que constitúen a poboación de centros. Así pois, a poboación de pais defínese como:

“o conxunto de pais que durante o curso 2006/2007 tiñan fillos escolarizados nos centros ordinarios de tres ou máis unidades”.

3.4.4. DESEÑO DAS MOSTRAS.

3.4.4.1. Mostra de inspectores.

A mostra de inspectores é toda a poboación, tal como se definiu no apartado 5.3.3.1. Polo que $n = 84$

3.4.4.2. Mostrs das comunidades educativas.

Para extraer as mostrs representativas das tres poboacións empregouse, con carácter xeral a técnica de mostraxe por conglomerados (FERRACES e ANDRADE, 2000: 44-48). Utilizouse como unidade de conglomerado o centro educativo. Polo que para determinar as mostrs de directores, de profesores e de pais, é preciso previamente definir a mostra dos centros. Agora ben, tal como se indicou no apartado 3.4.3.2, a poboación de centros resulta moi heteroxénea aos efectos das finalidades que se perseguen coa enquisa. Pártese da hipótese que características como a situación xeográfica, titularidade do centro ou a súa tipoloxía, no caso dos centros públicos, e inclusive o seu tamaño son variables que poden condicionar as crenzas, puntos de vista, actitudes, etc. dos integrantes das comunidades educativas respecto á Inspección. Polo que, para garantir unha representación o máis axustada posible á heteroxeneidade da poboación, estimouse conveniente estratificar a mostra proporcionalmente aos centros que integran cada categoría, ou estrato en que se dividiu a poboación, antes de proceder á extracción aleatoria.

O proceso de selección da mostra de centros foi o seguinte:

1. Primeira fase: Cálculo do tamaño da mostra.
2. Segunda fase: Estratificación da mostra en varias etapas:
 - a. Primeira etapa por provincias.
 - b. Segunda etapa por titularidade e tipoloxía de centros (públicos).
 - c. Terceira etapa por tamaño dos centros.
3. Terceira fase: Confección das listas, a partir do censo, de centros por cada categoría.
4. Cuarta fase: Selección das unidades mostrales de cada lista como se se tratar de mostrs aleatorias simples.

Primeira fase: Cálculo do tamaño da mostra.

Condições de partida: error mostral $e = 5\%$ e un nivel de confianza do 95%. Tendo en conta que, segundo se estableceu no subapartado 3.4.3.2, o número de centros que integran a poboación é de 1.226, calculouse que o tamaño que debía ter a mostra como mínimo era de $n = 300^{16}$ (FERRACES e ANDRADE, 2000: 45; LABARCA, 2007: 76-83). Para asegurar a recepción dun número de respostas igual ao tamaño mínimo calculado ampliouse multiplicando o valor calculado por un coeficiente de 1,5. En consecuencia o tamaño real da mostra foi de 450 centros. Adoptouse este coeficiente polo feito de que o método de envío das enquisas previsto, a través dos directores, implicaba directamente a estes e, mediante o emprego de chamadas telefónicas de recordatorio, poderíase alcanzar unha porcentaxe de respostas en torno ao 70%¹⁷. (COHEN e MANION, 1990: 151).

Segunda fase: Estratificación da mostra.

Os 450 centros da mostra distribuíronse proporcionalmente en función da provincia. A seguir os centros de cada provincia distribuíronse proporcionalmente en función da titularidade (públicos-privados) e os centros públicos en función da súa tipoloxía (CEIP+¹⁸-IES). Na táboa 3.4.4.2a recóllense os resultados desta parte do proceso, ampliados xa co coeficiente 1,5.

Táboa 3.4.4.2a. Mostra de centros.
(Estratificación proporcional por provincia e titularidade-tipoloxía).

	CEIP+*	IES	CPR	TOTAIS
A CORUÑA	92	39	33	164
LUGO	39	15	9	63
OURENSE	34	11	12	57
PONTEV.	96	33	37	166
TOTAIS	261	98	91	450

* Inclúe os EEI, CRA, CEP, CEIP e CPI.

$$^{16} n = \frac{4(pqN)}{e^2(N-1) + 4pq} = \frac{4(0,5 \cdot 0,5 \cdot 1226)}{0,052(1226-1) + 4 \cdot 0,5 \cdot 0,5} = 301,78$$

¹⁷ O 70% de 450 centros son 315 centros, que de cumprirse a previsión, satisfacían o requisito de tamaño de mostra necesaria para a súa validez estatística.

¹⁸ No colectivo representado por “CEIP+” están integrados ademais dos CEIP as EEI, os CEP, os CRA e os CPI.

Os 12 grupos así formados estratificáronse de novo en función do número de unidades do centro (tamaño). Para iso utilizouse o criterio de formar categorías de 6 en 6 unidades, debido a que ese número correspóndese co número de unidades que teñen os centros completos dunha liña de educación primaria¹⁹. Ademais adáptase bastante ben as unidades de educación secundaria²⁰. Os resultados recóllense na táboa 3.4.4.2b. Nela pódese contabilizar que resultaron un total de 49 categorías.

Táboa 3.4.4.2b. Mostra de centros.
(Estratificación proporcional por provincia, titularidade-tipoloxía e tamaño).

	CORUÑA			LUGO			OURENSE			PONTEVEDRA		
	CEIP+	IES	CPR	CEIP+	IES	CPR	CEIP+	IES	CPR	CEIP+	IES	CPR
<6	10			8			15			10		
de6-11	40	4*	13*	22		3*	10		4*	50	4*	9*
de12-17	17	10	7	6	6*	3	3	4*	4	19	6	14
de18-23	18	8	2	3**	4	3**	6**	3	4**	13	8	4
de24-29	7**	8	4		5**			4**		4**	7	10**
>29		9	7								8	
total	92	39	33	39	15	9	34	11	12	96	33	37

* Nestas categorías están incluídos todos os centros dese tipo con menos unidades que o mínimo indicado no tramo.

** Nestas categorías están incluídos todos os centros dese tipo con máis unidades que o máximo indicado no tramo.

Terceira fase: Confección das listas de centros por cada categoría.

Elaboráronse as listas das 49 categorías de centros resultantes, a partir do censo da poboación de centros recollido no anexo 3.4.3.2.

Cuarta fase: Selección das unidades mostrales de cada lista.

Finalmente procedeuse á selección das unidades mostrales, aplicando a técnica aleatoria simple a cada unha das 49 categorías, mediante outros tantos sorteos. Para iso empregouse a táboa de números aleatorios (HABER e RUNYON, 1973: 341-344). No anexo 3.4.4.2 recóllese a relación de centros por tipoloxía e provincias extraídos por sorteo, que constitúen a mostra convidada.

¹⁹ Chámanse centros dunha liña os que teñen unha unidade ou grupo por cada un dos cursos que constitúen o nivel educativo de que se trate. A educación primaria ten seis cursos, de 1º a 6º, polo que os centros completos dunha liña deben ter seis unidades.

²⁰ Aínda que en educación secundaria o concepto de liña é máis difuso que en educación primaria, os catro cursos da ESO máis dous de bacharelato tamén se axustan o módulo de seis que se utilizou como criterio para establecer as distintas categorías de centros.

3.4.4.2.1. Mostra de directores.

As poboacións de directores e centros son biunívocas por definición. En consecuencia, a mostra convidada de directores está constituída polos directores dos centros seleccionados como mostra no subapartado anterior.

3.4.4.2.2. Mostra de profesores

Ante a dificultade que entrañaba determinar a poboación de profesores de forma directa, pola práctica imposibilidade de coñecer con suficiente antelación o número exacto de profesores destinados nos 1.226 centros que “realmente” imparten ensinanzas no réxime ordinario²¹, optouse por buscar un procedemento que permitise obter unha mostra representativa sen necesidade de coñecer con exactitude a poboación. Esta é precisamente unha das vantaxes que ten a técnica de mostraxe por conglomerados (FERRACES e ANDRADE, 2000: 48).

Dado que no momento de determinar o tamaño da mostra aínda non se coñecían os datos sobre profesores correspondentes ao curso 2006/2007, utilizáronse os da táboa 3.4.4.2.2a, tirada da Memoria Anual da Inspección Educativa do curso 2005/2006, en que se recolle a distribución do profesorado de primaria e secundaria. A vantaxe de empregar esta fonte era que proporciona os datos segregados por provincias, titularidade e nivel, variables que se empregarán na estratificación da mostra.

Táboa 3.4.4.2.2a. Profesorado de Galicia no curso 2005/2006.

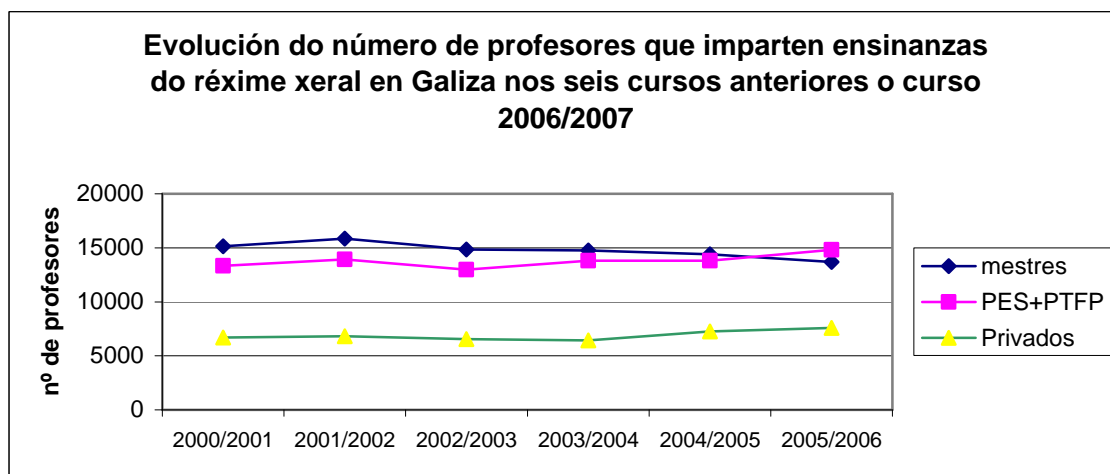
	ACORUÑA		LUGO		OURENSE		PONTEVEDRA		GALICIA		
	Pu	Pr	Pu	Pr	Pu	Pr	Pu	Pr	Pu	Pr	Total
Mestres de Primaria	5376	1520	1841	298	1627	440	4857	1721	13701	3979	17680
Profesores de secundaria	5128	1550	1824	161	1367	385	4663	1080	12982	3176	16158
Profesores técnicos FP	732	140	245	13	199	54	645	225	1821	432	2253
Total	11236	3210	3910	472	3193	879	10165	3026	28504	7587	36091

Fonte: Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006.

²¹ Ademais de que, como xa se dixo anteriormente, hai centros ordinarios en que se imparten ensinanzas de adultos e outros en que existen aulas de educación especial, tamén hai profesores que comparten horario entre estas ensinanzas e as de réxime ordinario.

Aínda que estritamente os datos empregados para determinar o tamaño da mostra de profesores non se corresponden coa definición da poboación de profesores dada máis arriba (tal como se dixo corresponden ao curso 2005/2006 e a mostra fai referencia o curso 2006/2007 en que se pasou a enquisa), estimouse que o erro cometido, ao tomar un curso en lugar doutro, sería mínimo, tal como se pode deducir da evolución do número de profesores desde o curso 2000/2001 recollida no gráfico 3.4.4.2.2. Como se pode apreciar as variacións nos últimos seis cursos do número de profesores son porcentualmente moi pequenas, tanto se se consideran individualmente cada grupo de profesores como se se toman de forma global.

Gráfico 3.4.4.2.2.

Fonte: Elaboración propia a partir das Memorias da Inspección.

O proceso para determinar a mostra dos profesores foi semellante ao empregado para os directores (centros), con algunhas particularidades en relación coa estratificación. A primeira etapa de estratificación foi por provincias e a segunda en función da titularidade e, no caso dos centros públicos, do corpo de pertenza. Non se tivo en conta os niveis equivalentes na ensinanza privada, pola dificultade, xa apuntada noutro lugar, de levala á práctica. Os datos para estas dúas primeiras etapas de estratificación tiráronse da táboa 3.4.4.2.2a. Dado que o número de profesores de cada centro está fortemente relacionado co número de unidades que ten, para a terceira etapa, quere dicir, para calcular a parte proporcional de mostra de profesores que lle corresponde a cada unha das 49 categorías de centros, empregouse o número de unidades que aparece detallado para cada centro no censo recollido no anexo 3.4.3.2.

Primeira fase: Cálculo do tamaño da mostra.

As condicións de partida son idénticas que as establecidas para os directores: error mostral $e = 5\%$ e un nivel de confianza do 95%. Tendo en conta que, de acordo coa táboa 3.4.4.2.2a, o número total de profesores que integran a poboación é de 36.091, calculouse que o tamaño que debía ter a mostra como mínimo era de $n = 395$ profesores²². Para asegurar a recepción dun número de respostas igual ao tamaño mínimo ampliouse multiplicándoa por un coeficiente de 2,00. Fixándose como tamaño real $n = 800$ profesores. Este coeficiente é máis conservador que o adoptado para os directores, xa que os recordatorios se prevía facelos a través destes e a experiencia da proba piloto así o aconsellou (ver apartado 3.4.8). Na táboa 3.4.4.2.2b recóllense os resultados desta parte do proceso, ampliados xa co coeficiente 2,00.

**Táboa 3.4.4.2.2b. Mostra de profesores
(estratificación proporcional por provincia y titularidade-nivel).**

	Mestres	PES	Prof. priv.	TOTAIS
A CORUÑA	120	130	70	320
LUGO	40	46	10	96
OURENSE	36	34	20	90
PONTEV.	108	118	68	294
TOTAIS	304	328	168	800

Fonte: elaboración propia.

Segunda fase: Estratificación da mostra.

Os 12 grupos sometéronse a unha nova estratificación, igual que se fixo para os centros, en función do número de unidades, para o que se empregou a mesma categorización de centros. Os resultados recóllense na táboa 3.4.4.2.2c.

²²

$$n = \frac{4(p \cdot q \cdot N)}{e^2 (N - 1) + 4pq} = \frac{4 (0,5 \cdot 0,5 \cdot 36091)}{0,05^2 (36091 - 1) + 4 \cdot 0,5 \cdot 0,5} = 395,62$$

**Táboa 3.4.4.2.c. Mostra de profesores
(estratificación proporcional por provincia, titularidade-nivel e tamaño).**

	CORUÑA			LUGO			OURENSE			PONTEVEDRA		
	CEIP+	IES	CPR	CEIP+	IES	CPR	CEIP+	IES	CPR	CEIP+	IES	CPR
<6	4*			4			6			4		
de6-11	34	8*	14*	20		2*	10		2*	42	8*	6*
de12-17	26	20	12	10	12*	4	6	8*	6	26	10	20
de18-23	36	20	4	6**	14	4**	14**	10	12**	26	24	8
de24-29	20**	36	12		20**			16**		10**	28	34**
>29		46	28								48	
total	120	130	70	40	46	10	36	34	20	108	118	68

* Nestas categorías están incluídos todos os centros dese tipo con menos unidades que o mínimo indicado no tramo.

** Nestas categorías están incluídos todos os centros dese tipo con máis unidades que o máximo indicado no tramo.

Fonte: elaboración propia.

Terceira fase.

Como non se dispuña do censo de profesores, o que se fixo foi distribuír o número de profesores que correspondía a cada unha das 49 categorías de centros entre os centros da mesma categoría. Por razóns de economía tratouse de optimizar os envíos postais ao tempo que se trataba de garantir a maior uniformidade posible na distribución dos cuestionarios. Para iso determinouse o número óptimo de enquisas a enviar a cada centro, ou módulo de envío, en función dos tramos establecidos nas tarifas postais²³. A partir desa análise, adoptáronse as seguintes decisións:

- A cada centro enviaríase 3, 4 ou 6 cuestionarios para profesores²⁴.
- O número de cuestionarios a enviar a cada centro resultaría de dividir o número de profesores da mostra de cada categoría entre os centros desa categoría.

Obviamente, os cocientes así calculados, por regra xeral, non se axustaban aos

²³ Os módulos de envío estaban constituídos pola enquisa dirixida ao director, un número determinado de cuestionarios para profesores, o mesmo número de cuestionarios para os pais (tanto os cuestionarios dos profesores como os dos pais ían metidos cada un no seu sobre para garantir a confidencialidade) e alén diso un sobre franqueado para a súa devolución. Tendo en conta os pesos dos distintos elementos determinouse que os módulos de envíos máis económicos eran os que contiñan en total 1 cuestionario (o do director); 7 cuestionarios (1 para o director, 3 para os profesores e 3 para os pais); 9 cuestionarios (1 para o director, 4 para os profesores e 4 para os pais); e 13 cuestionarios (1 para o director, 6 para os profesores e 6 para os pais).

²⁴ Rexeitáronse os envíos con 2 e 5 cuestionarios por antieconómicos. Por exemplo, o custo do conxunto envío/resposta do lote de 5 cuestionarios (1+2+2) era practicamente igual que para o lote de 7 (1+3+3). É dicir, polo mesmo prezo podíanse enviar dous cuestionarios máis.

módulos de envío establecidos. En consecuencia, para axustalos procedeuse do seguinte xeito:

- Cando os cocientes non se axustaban aos módulos establecidos por defecto, calcularíase o número de centros necesarios para enviar os cuestionarios correspondentes a esa categoría tendo en conta os módulos. A seguir determinaríanse os centros aos que había que enviar os cuestionarios por sorteo mediante a táboa de números aleatorios.
- No caso de que os cocientes non se axustasen por exceso, procederíase de xeito semellante, calculando neste caso, para cada tipo de módulo, o número de centros necesarios para enviar todos os cuestionarios correspondentes a esa categoría. A distribución dos módulos entre os centros da mesma categoría faríase tamén por sorteo mediante a táboa de números aleatorios.

Cuarta fase: Selección das unidades muestrais.

O proceso anterior permitiu asignar a cada centro da mostra un número determinado de cuestionarios para profesores. É dicir, por exemplo, sabíase que ao centro **X** lle correspondían catro cuestionarios de profesores, mais non se sabía que catro profesores en concreto dese centro formalizarían o cuestionario. A selección dos profesores que serían enquisados deixouse nas mans dos directores, aos que se lles deu instrucións para que o fixesen ao chou a través da carta de presentación da enquisa que se recolle no anexo 3.4.10.1.2c.

Os xefes de departamento, pola súa condición de profesores, consideráronse incluídos nesta mostra. Para garantir unha representación proporcional, enviáronse aos IES xunto cos cuestionarios para profesores cuestionarios para os xefes de departamento nunha proporción aproximada de 1 por cada 3 profesores. A distribución destes cuestionarios fíxose cando foi necesario por sorteo mediante a táboa de números aleatorios. Os cuestionarios para xefes de departamento computaron aos efectos dos envíos como cuestionarios de profesores.

3.4.4.2.3. *Mostra de pais*²⁵.

A elección da técnica de mostraxe por conglomerados permitiu prescindir do censo de pais. No entanto, para determinar o tamaño da mostra era necesario coñecer o número de pais. A poboación de pais é moi difícil de cuantificar, salvo por estimación a través de métodos indirectos. O método que se empregou foi a través do número de alumnos escolarizados. Estimouse que a media de fillos por familia escolarizados nas ensinanzas ordinarias do réxime xeral está ao redor de 1,5 fillos/familia²⁶. Cos datos que proporciona a Memoria de Inspección do curso 2005/2006 determinouse que serían unas 235.000 familias. Tendo en conta a magnitude do número, esta estimación é máis que suficiente para determinar o tamaño da mostra, xa que a partir de 100.000 individuos a poboación defínese como infinita (FERRACES e ANDRADE, 2000: 45) e o tamaño da mostra non depende do número de individuos da poboación²⁷.

O proceso para determinar a mostra de pais foi idéntico ao empregado para os profesores. Utilizáronse as mesmas variables de estratificación. Isto supón que tamén se aceptou, como no caso dos profesores, que o número de familias dos centros era función do número de unidades. Para as mesmas condicións de error mostral $e = 5\%$ e nivel de confianza do 95%, o tamaño da mostra resultou ser $n = 400$, o mesmo que se adoptou para os profesores. Tamén neste caso se ampliou a mostra multiplicándoa por un coeficiente de 2,00. Polo tanto, a mostra convidada de pais fixouse en $n = 800$ pais. En consecuencia con todo o anterior a estratificación da mostra dos profesores recollida na táboa 3.4.4.2c foi a que se adoptou tamén para os pais. Así mesmo, o procedemento de selección dos pais concretos que deberían ser enquisados (fases tres e catro) foi idéntico ao empregado para os profesores.

²⁵ Debería chamarse con máis precisión “mostra de familias”, xa que a idea é dun cuestionario por familia. Mais prefírese manter a expresión pais por ser máis habitual.

²⁶ Estimación que se confirmou cos datos recollidos das respostas recibidas. Segundo eses datos, a media de alumnos escolarizados por familia resultou ser 1,64.

²⁷

$$n = \frac{4pq}{e^2} = \frac{4 \cdot 0,5 \cdot 0,5}{0,05^2} = 400$$

3.4.5. ELECCIÓN DO MÉTODO DE ENQUISA.

Basicamente hai dúas técnicas que se empregan para realizar enquisas: a entrevista e o cuestionario de auto-formalización. No cadro 3.4.5 recóllense as vantaxes e inconvenientes que presentan cada unha delas.

3.4.5. Vantaxes e inconvenientes das entrevistas e os cuestionarios de auto-formalización

	FORMA	CONTIDO	
	Consideración	Entrevista	Cuestionario
1	Necesidade persoal para reunir datos.	Require entrevistadores.	Require un empregado.
2	Gasto importante.	Pago aos entrevistadores.	Franqueo e impresión.
3	Oportunidade para afinar as respostas (personalización).	Extensas.	Limitadas.
4	Oportunidade para preguntar.	Extensas.	Limitadas.
5	Oportunidade para indagar.	Posibles.	Difíciles.
6	Magnitude relativa de redución de datos.	Grande (pola codificación).	Principalmente limitada á selección da lista.
7	Número de informantes que se pode alcanzar.	Limitado.	Extenso.
8	Taxa de devolución.	Boa.	Pobre.
9	Fontes de erro.	Entrevistador, instrumento, codificación, mostra.	Limitadas ao instrumento e á mostra.
10	Fiabilidade xeral.	Bastante limitada.	Regular.
11	Énfase na destreza de escribir.	Limitado.	Extenso.

Fonte: Tuckman, tomado de COHEN e MANION (1990: 379)

A pesar de que segundo o cadro 3.4.5 os niveis de resposta, ou taxa de devolución, e mellor para o técnica de entrevista que para a de cuestionarios, COHEN e MANION (1990: 146) afirman que as investigacións pon de manifesto que *“frecuentemente son iguais e nalgúns casos [os obtidos por medio dos cuestionarios postais] sobrepasa aos obtidos por entrevistas.”*

Dado que o ámbito da investigación abarca toda a Comunidade Autónoma de Galicia, a dispersión das poboacións a enquisar así como a conveniencia metodolóxica de facer o traballo de campo nun período curto de tempo e o custo económico aconsellaron utilizar a técnica dos cuestionarios postais (COHEN e MANION, 1990: 146-155).

3.4.6. DESEÑO DOS CUESTIONARIOS.

Para elaborar o cuestionario tomouse como referencia a “*guía para a construción do cuestionario*” de SELLITZ, WRIGHTSMAN y COOK citados por COHEN E MANION (1990: 147-148), que se recolle no cadro 3.4.6.

Cadro 3.4.6. Guía para a elaboración do cuestionario.

A. Decisións sobre o contido das preguntas

1. É necesaria a pregunta? Será útil?
2. Necesítanse varias preguntas sobre a mesma cuestión?
3. Contan os informantes cos datos necesarios para contestar á pregunta?
4. Necesita a pregunta ser máis concreta, específica e intimamente ligada coa experiencia persoal do informante?
5. É o contido da pregunta o suficientemente xeral e está libre de concrecións e especificacións falsas?
6. Expresan as respostas actitudes xerais e só parecen ser tan específicas como soan?
7. Está o contido da pregunta polarizado ou cargado nunha dirección sen preguntas acompañantes que equilibren a énfase?
8. Darán os informantes a información que se lles pide?

B. Decisións sobre a redacción das preguntas

1. Pódese interpretar mal a pregunta? Contén fraseoloxía difícil ou pouco clara?
2. Expresa a pregunta adecuadamente a alternativa con respecto o punto?
3. É enganosa a pregunta por culpa de asuncións non establecidas ou de implicacións que non se ven?
4. Está polarizada a redacción? Está cargada emocionalmente ou inclinada cara a un tipo particular de contestación?
5. Pode ser obxectable polo informante a redacción da pregunta?
6. Produciría mellores resultados unha redacción máis personalizada da pregunta?
7. Pode preguntarse mellor a cuestión, de xeito máis directo ou máis indirecto?

C. Decisións sobre a forma de respostas da pregunta

1. Pode contestarse mellor a pregunta cun impreso que esixa a contestación por unha marca (ou contestación dunha ou dúas palabras, ou un número), de resposta libre ou por unha marca con posibilidade de ampliar a contestación?
2. Se se usar a contestación por unha marca, cal é o mellor tipo de cuestión: dicotómica, de elección múltiple (cuestión tipo “cafetería”) ou de escala?
3. Se se usar unha lista de comprobación, cobre axeitadamente toda as alternativas significativas sen solaparse e nun orde defendible? É dunha lonxitude razoable? É a redacción dos ítems imparcial e equilibrada?
4. É fácil, definida, uniforme e axeitada para a finalidade, a forma da resposta?

D. Decisións sobre a situación da pregunta na secuencia

1. Pode verse influída polo contido das cuestións precedentes a contestación á pregunta?
2. Está dirixida a pregunta nunha forma natural? Está en correcta orde psicolóxica?
3. Aparece a pregunta demasiado pronto ou demasiado tarde desde o punto de vista de espertar interese e recibir a atención suficiente, evitando resistencia, etc.?

De seguida se puxo de manifesto a dificultade que supuña elaborar un único cuestionario que respondese minimamente aos requisitos implícitos na guía, pola variedade de características das poboacións a que tería que ser dirixido. A Inspección de educación mantén distintos tipos de relación cos integrantes das diferentes poboacións que se pretenden estudar, polo que o nivel de información que teñen estes condiciona o tipo de información que poden dar. Isto é tamén válido inclusive para colectivos dentro da mesma poboación. Por exemplo, dentro da “poboación directores”, no modelo actual de intervención a Inspección non ten as mesmas relacións co colectivo dos directores de centros públicos que co dos directores de centros privados. Actualmente é práctica habitual dar por suposto que o “intervencionismo” da Inspección ten que ser maior nos centros públicos. Así, os directores destes últimos centros poden dar información moito máis detallada sobre actuacións da Inspección relacionadas con instalacións, recursos e profesorado. Pola contra os directores de centro privados poden informar de actuacións da Inspección relacionadas cos concertos educativos que non teñen sentido nos centros públicos.

Esta idea viuse reforzada polas opinións manifestadas por diversos profesores universitarios²⁸ relacionadas coa investigación “*A Inspección de ensinanza e a comunidade educativa*”. Nesta investigación empregouse un único cuestionario. Entre as opinións que se refiren ao instrumento de recollida de datos (MUNNÉ e GARRIDO, 2000: 82) cabe destacar as seguintes:

“Determinadas expresi3ns poden inducir a confusi3n a algunhas audiencias (pais, alumnos). Utilizouse unha linguaxe administrativa legal.

Alg3ns dos 3tems do cuestionario presentan unha certa ambigüidade polo feito de que a súa redacci3n pode ser interpretada de xeito diferente polos profesores, pais e alumnos”.

Así pois, no momento de iniciar a elaboraci3n dos cuestionarios presentábanse dúas opcións:

²⁸ De acordo co recollido nos “Agradecementos” serían: Santiago Estaún Ferrer e Joaquín Gairín Sallán, ambos profesores da Universitat Autònoma de Barcelona, Joan Mateo Andrés e Sebastián Rodríguez Espinar, profesores da Universitat de Barcelona, e Marcos A. Adell Cuevas profesor da Universitat de València.

1. Elaborar un único cuestionario para todas as poboacións obxecto de estudo.
2. Elaborar varios cuestionarios específicos para cada poboación e colectivo singular.

A primeira opción tiña a vantaxe, non pequena, de que a súa análise, tratamento estatístico incluído, sería máis sinxela; mais presentaba os inconvenientes sinalados, que podían influír moi negativamente na calidade das respostas dadas.

Coa segunda opción, pola contra, cabía esperar que obxectivamente melloraría a calidade das respostas, mais a súa análise e o tratamento dos datos resultaría notablemente máis complexo.

Unha última razón, derivada do feito de que ía ser un cuestionario postal, pesou para inclinar-se pola segunda opción. Un único cuestionario supuña recoller no mesmo documento cuestións que afectarían uns colectivos e outros non. Necesariamente isto levaría a que o instrumento resultase extenso e pouco atractivo, xusto o contrario do que a xuízo de HOINVILLE e JOWELL, citados por COHEN e MANION (1990: 146), debería ser para asegurar una proporción de boas respostas “*O aspecto do cuestionario é de vital importancia. Debe parecer fácil e atractivo...*”.

Adoptada a decisión de facer varios cuestionarios específicos, o seguinte problema a resolver foi determinar cantos modelos sería conveniente elaborar para optimizar a relación entre dificultade de análise e proporción de boas resposta. Aceptouse como principio que máis tipos de cuestionarios suporía máis complexidade na análise dos datos, menos tipos de cuestionarios menor proporción de boas respostas. As razóns expostas máis arriba, xunto coa experiencia persoal do investigador, levaron a pensar que como mínimo habería que facer un modelo para cada unha das poboacións que integran as comunidades educativas: directores, profesores e pais.

Agora ben, tal como se suxeriu tamén máis arriba, nos estilos de intervención actuais, as relacións da Inspección de educación cos centros son distintas segundo se tratar de centros públicos ou privados. Por exemplo, a experiencia persoal do investigador, como inspector de educación, permite afirmar que nos centros públicos hai

unha parte importante de actuacións da Inspección que teñen relación coa xestión de recursos humanos (aspecto que se confirma na investigación segundo se pode ver no apartado 5.2.3.4.2). En canto que nos centros privados, pola súa propia natureza de privados, non ten sentido intervir nesta cuestión, salvo no que se refire á comprobación de se os títulos dos profesores se axustan ao que establece a normativa en cada caso. Ao contrario, precisamente esta cuestión non ten sentido nos centros públicos, xa que está garantida pola pertenza a un dos corpos en que se organiza a función docente e, en todo caso, polo Servizo de Persoal da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria²⁹. O mesmo poderíase dicir en relación coa “poboación profesorado”. En consecuencia, considerouse conveniente facer dous modelos de cuestionarios, tanto no caso dos directores como dos profesores, un para os centros públicos e outro para os centros privados. Non se considerou necesario facer o mesmo cos pais, xa que a experiencia indicaba que a casuística das relacións destes coa Inspección é de carácter xeral e non depende practicamente da titularidade dos centros en que teñen escolarizados aos seus fillos.

En relación coa poboación de profesores fíxose outra consideración máis, fundamentada no interese que para esta tese teñen os aspectos curriculares. Nos centros en que se imparte educación secundaria³⁰ o profesorado intégrase en equipos por disciplinas, que se denominan departamentos didácticos, con un profesor á fronte, o xefe de departamento. O xefe de departamento ten funcións que inciden notablemente en aspectos de deseño e desenvolvemento do currículo³¹. Considerouse, polo tanto, que

²⁹ Unidade dos Servizos Centrais da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria encargada de contratar os profesores interinos e substitutos.

³⁰ En Galicia hai diversos tipos de centros públicos que imparten ensinanza secundaria. Os máis relevantes son: os institutos de educación secundaria (IES), os centros públicos integrados (CPI), os centros de educación de persoas adultas (EPA) e actualmente os centros integrados de formación profesional (CIFP).

³¹ O artigo 75º do Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria aprobado polo Decreto 324/1996, do 26 de xullo establece como competencias do xefe de departamento as seguintes:

*“a) Representa-lo departamento na comisión de coordinación pedagóxica.
b) Participar na elaboración do proxecto curricular de etapa.
c) Responsabilizarse da redacción da programación didáctica das áreas, materias ou módulos que se integran no departamento.
d) Dirixir e coordina-las actividades académicas do departamento.
e) Convocar e presidi-las reunións ordinarias do departamento e as que, con carácter extraordinario, fose preciso celebrar.
f) Responsabilizarse de que se levante acta da reunión do departamento e de que se elabore a memoria de final de curso.
g) Darlles a coñecer aos alumnos e alumnas a información relativa á programación, con especial referencia aos obxectivos, aos mínimos esixibles e aos criterios de avaliación, elaborados polo departamento.”*

poderían dar información relevante ao respecto, que complementase a dada polos profesores. En consecuencia, estimouse interesante facer un modelo de cuestionario específico para xefes de departamento, que como se verá máis adiante sería como o dos profesores de centros públicos ao que se lle acrecentaron algunhas cuestións referentes á xestión do departamento.

Como consecuencia de todo este proceso chegouse a conclusión de que era necesario facer os seguintes tipos de cuestionarios:

1. para inspectores,
2. para directores de centros públicos,
3. para directores de centros privados,
4. para xefes de departamento,
5. para profesores de centros públicos,
6. para profesores de centros privados e
7. para pais.

Tal como xa se indicou a finalidade fundamental da enquisa é contribuír ao coñecemento do marco real en que se desenvolven as actuacións da Inspección a través da información dada, por un lado, polos inspectores e, por outro, polos integrantes das comunidades educativas. Trátase, polo tanto, de unha aproximación á “realidade” desde varias perspectivas diferentes.

Procedeuse a continuación á elaboración material dos cuestionarios. Para iso tivéronse moi presentes, as recomendacións de HOINVILLE e JOWELL recollidas por COHEN e MANION (1990: 142-151). Con esta premisa e a de que o cuestionario dos inspectores servise de fío condutor pasouse a concretar a forma en que interesaba

-
- h) Realizar as convocatorias, cando corresponda, dos exames para os alumnos e alumnas libres, alumnos e alumnas de bacharelato ou ciclos formativos con materias ou módulos profesionais pendentes, así como as probas extraordinarias, sempre en coordinación coa xefatura de estudos. Presidir a realización dos exercicios correspondentes e avalialos en colaboración cos membros do departamento.*
- i) Realiza-lo seguimento da programación didáctica do departamento, velando polo seu cumprimento e a correcta aplicación dos criterios de avaliación.*
- j) Resolve-las reclamacións de final de curso que afecten ao seu departamento, de acordo coas deliberacións dos seus membros, e elabora-los informes pertinentes.*
- k) Coordina-la organización de espazos e instalacións e velar pola correcta conservación do equipamento específico do departamento.*
- l) Colaborar co secretario ou secretaria na elaboración e actualización do inventario do centro.”*

recoller a información prevista para cada un dos descritores relacionados no apartado 3.4.2.

3.4.6.1. Crenzas, puntos de vista ou actitudes que teñen sobre a función inspectora os inspectores e as comunidades educativas.

3.4.6.1.1. Dos inspectores.

Descritor 1.A: *crenzas e opinións dos inspectores sobre as relacións coas comunidades educativas.*

A información que se pretendía recoller para elaborar este descritor fai referencia a dous aspectos totalmente distintos. Por un lado ás visitas de inspección e por outro ao status do inspector no sistema educativo.

Unha das canles máis características de relacións entre “inspectores ↔ comunidades educativas” é a visita de inspección, polo que a súa análise tórnase fundamental para se aproximar ás crenzas que guían esas relacións. Alén diso, as visitas de inspección constitúen un referente fundamental desas relacións pola súa relevancia, posta de manifesto no artigo 6º.1 da Orde do 13 de decembro de 2004³²:

. “A visita é o procedemento de actuación habitual da inspección para desenvolver as súas funcións nos centros educativos. A través desta o inspector coñecerá directamente o funcionamento do centro, órganos colexiados, equipos docentes, servizos e programas, o profesorado e a función directiva.

Así mesmo permitirá o asesoramento á Comunidade Educativa”.

Por outro lado, son numerosas as referencias bibliográficas que fan fincapé na importancia da visita como actividade consubstancial ao desenvolvemento da función inspectora; só a título de exemplo cítanse algúns dos autores consultados

³² Historicamente, inclusive antes da creación da Inspección profesionalizada polo Real Decreto do 30 de maio de 1849, na Orde de la Regencia Provisional de 25 de abril de 1841 xa estaban reguladas as visitas de Inspección (Maíllo: 1989, 59). Desde entón son numerosas as referencias lexislativas a dita actividade inspectora.

(RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, 1966: 345; VALLÉS, 1989: 35; SOLER, 1991; SOLER, 1993: 45; SOLER, 1995: 277; SOLER, 1995(2): 17-41; OCAMPO, 1995: 173; TEIXIDÓ, 1997: 139; MALLORGA, 2000: 210). As seguintes palabras de SOLER (1995(2), 38-39) resumen claramente as ideas dos autores citados:

“De todo o exposto até de agora pódese afirmar que, pese a que a inspección educativa foi evolucionando desde que esta función empezou a tomar carta de natureza nos sistemas escolares, conserva como medio principal para o seu exercicio o seu acto máis primitivo, herdado dos vellos `veedores`³³ e `visitadores`, o da `visita` que foi práctica nos centros de todos os niveis educativos: escolas, institutos, colexios maiores e universidades. En efecto, a actividade preferente, á que máis tempo dedicaron os inspectores e a que máis caracterizou esta función, é a que se exerce co desprazamento itinerante aos centros de ensino. O inspector, nun principio, era un enviado, un `visitador` e os `visitadores` ou `pesquisadores` foron os que, xunto cos `veedores`, estiveron na orixe da inspección e a visita foi o acto que xustificou a súa existencia e fixo imprescindible a súa creación. Non obstante, esta vai encontrar o seu pleno desenvolvemento unha vez creada a Inspección Profesional que a incorpora desde o primeiro momento como a súa forma máis propia de intervención e de exercicio”.

En relación coas visitas interesaba coñecer a opinión dos inspectores sobre aspectos relacionados coa súa planificación, finalidade e accesibilidade da comunidade educativa. A planificación e a finalidade das visitas son as características que permiten diferenciar as visitas de inspección das que TEIXIDÓ (1997: 138) define como “xestións”, “visitas rápidas” ou “visitiñas de trámite”, co obxectivo de verificar até que punto se está no “risco de abandonar de feito a visita de inspección a cambio de múltiples visitas menores para asuntos concretos”. Para iso utilizouse o recurso de propor a valoración, nunha escala de cinco tramos (totalmente en desacordo = 1 / totalmente de acordo = 5), das seis afirmacións seguintes:

- 1) As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido.
- 2) O motivo inicial de case todas as visitas foi verificar aspectos concretos de incidentes puntuais co fin de elaborar informes a petición do Delegado, aínda que despois se aproveitaban para facer outras cousas.
- 3) As visitas anunciáronse para facilitar a comunicación con todos os profesores.
- 4) As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro.

³³ Os nomes que están entre comiñas simples neste texto están en versais no orixinal.

- 5) As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, de carácter pedagóxico.
- 6) Durante as visitas atendeuse todas as persoas que o solicitaron.

As dúas primeiras afirmacións refírense a aspectos relacionados coas funcións de control. As catro últimas a aspectos relacionados coas de asesoramento. Por outro lado, as afirmacións 1) e 3) apuntan a unha acción planificada, mentres que as outras catro responden a situacións “imprevistas”³⁴ e polo tanto non planificadas. Ademais a afirmación 2) corresponderíase co modelo típico das chamadas anteriormente “visitiñas”.

En relación co status considerouse importante indagar sobre dous aspectos que supostamente condicionan as relacións “inspector ↔ comunidade educativa”. Ambos refírense ao lugar que ocupa a Inspección no sistema educativo como organización. A información recolleuse mediante dúas preguntas de resposta nominal con dúas categorías (si/non). Nunha pregúntase aos inspectores sobre o lugar que cren que ocupan, e a outra o que cren que pensan os docentes ao respecto.

Descritor 1B: *importancia que dan os inspectores ás distintas funcións que teñen encomendadas.*

Este descritor considérase fundamental para aproximarse, desde as hipóteses desta tese, aos posibles modelos implícitos de Inspección que realmente guían a praxe diaria de cada inspector. A ordenación por importancia considerouse que era a mellor forma de recoller a información necesaria. A tal efecto deseñouse unha cuestión en que se solicitaba aos inspectores que ordenasen unha lista de funcións de acordo coa importancia que tivesen para cada quen. A lista contiña oito das funcións que a Inspección educativa ten atribuídas por lei. En concreto eran as seguintes:

1. Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.
2. Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.

³⁴ Imprevistas en relación co seu contido, o inspector de antemán non sabe co que se vai atopar, aínda que na dinámica actualmente implantada o inspector sabe que todas as visitas desembocan nese tipo de situacións.

3. Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.
4. Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
5. Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo.
6. Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE).
7. Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
8. Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.

As sete primeiras funcións da lista corresponden ás seis primeiras funcións que a LOE atribúe á Inspección no seu artigo 151³⁵). Por razóns de interese para os fins desta tese considerouse conveniente que na lista proposta aparecese desdobrada en dúas a función b) do citado artigo, “*supervisar a práctica docente e a función directiva e colaborar na súa mellora*”. A función número 8 da lista corresponde á recollida no artigo 1º da Orde do 13 de decembro de 2004³⁶. É propia de Galicia, e atribuída á Inspección en base ás competencias que o citado artigo 151 da LOE lle outorga á Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Descritor 1C: *crenzas dos inspectores sobre as funcións que teñen encomendadas.*

Este descritor é complementario do anterior. Ten como finalidade describir as opinións dos inspectores sobre dous aspectos directamente relacionados coas súas funcións: o grao de acordo coa lista de funcións citada no punto anterior e a

³⁵ O artigo 151 da LOE en realidade atribúe á Inspección de educación oito funcións. Na lista non se inclúen as dúas últimas, a g) e a h). A función g), “*Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través dos canles regulamentarios*”, debido a que as actuacións en que se concreta, elaboración de informes, son consecuencia natural das actuacións derivadas das outras funcións. A función h), “*Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*” é un verdadeiro “caixón de xastre” que faculta as distintas Comunidades Autónomas para encomendar á Inspección educativa calquera cousa.

³⁶ O artigo 1º da Orde do 13 de decembro de 2004 di: “*Ademais das funcións asignadas no artigo 3º do Decreto 99/2004, do 21 de maio, os inspectores promoverán o intercambio de experiencias educativas e favorecerán calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*”.

intervención na avaliación da función docente³⁷ e da función directiva³⁸. Considerouse que a aproximación ao coñecemento de até que punto se está de acordo ou non coa relación de funcións atribuídas á Inspección podía facer mediante dúas preguntas básicas: considéranse que todas as funcións da lista son propias da Inspección? e bótase de falta algunha función na lista?. Ao contrario que cos outros colectivos, non se estimou necesario facer aos inspectores a primeira pregunta. A razón foi que as funcións relacionadas son, tal como se indicou anteriormente, as atribuídas por lei e, polo tanto, as de referencia para definir o modelo teórico de Inspección desde as hipóteses manexadas nesta tese. É dicir, as que deberían rexer as actuacións dos inspectores con carácter xeral. Deuse por suposto nas hipóteses de partida desta tese que a Inspección, pola súa propia natureza, está obrigada a aceptar as funcións que lle atribúe a lei³⁹, polo que, desde esta perspectiva, non tiña sentido recoller no cuestionario destinado aos inspectores a pregunta 1. Polo contrario, a inclusión da pregunta 2, en torno a se falta algunha función na lista presentada, pareceu pertinente, cando menos aos efectos de posibles propostas a realizar, precisamente pola indefinición que introduce, a nivel autonómico, a última función da LOE, *f) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*.

En relación coa intervención na avaliación da función docente e da función directiva, son dous aspectos que poden ter grande relevancia nas futuras actuacións dos inspectores. A LOE modificou a redacción da función avaliadora da Inspección das Leis anteriores suprimindo, entre outras, as referencias expresas, que se facían nelas, á avaliación da función docente e da función directiva⁴⁰, aínda que segue mantendo como función propia da Inspección: *“Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran”*. Os profesores e os directores son elementos do sistema educativo, mais non está claro cal será o nivel de participación da Inspección na avaliación das funcións que desempeñan. No artigo 106 a LOE delega nas Administracións educativas das Comunidades Autónomas a elaboración de plans para a avaliación do profesorado:

³⁷ Artigo 106 da LOE.

³⁸ Artigo 139.3 da LOE.

³⁹ Outra cousa é que todos os inspectores estean de acordo na importancia relativa que lles dean a unhas respecto das outras. Precisamente ese posible desacordo é o que xustifica a hipótese de que os inspectores teñan asumidos implicitamente distintos modelos de Inspección, o que se trata de verificar a través do descritor 1B.

⁴⁰ Ver no capítulo 4 a evolución das funcións que as distintas Leis lle foron atribuíndo á Inspección

“2. Os plans para a valoración da función docente, que deben ser públicos, incluírán os fins e os criterios precisos da avaliación e a forma de participación do profesorado, da comunidade educativa e da propia Administración”.

Corresponde pois, á Comunidade Autónoma elaborar o plan para a valoración da función docente e establecer a forma de participación dos distintos axentes que prevé a LOE: profesorado, comunidade educativa e a propia Administración.

En relación coa avaliación da función directiva a LOE non prevé ningún tipo de plan, unicamente prescribe no citado artigo 139: *“3. Os directores serán avaliados ao final do seu mandato”*. Mais hai que supor que serán as Administracións educativas das Comunidades Autónomas as que deban establecer as condicións en que se realizará este proceso tal como o viñan facendo desde a publicación da LOPAG⁴¹.

En consecuencia con todo o anterior, parecía lóxico, desde a perspectiva de facer propostas, coñecer as opinións sobre estes aspectos, tanto dos inspectores, como do resto da comunidade educativa, en especial dos máis directamente afectados: directores e profesores de centros públicos.

Tamén se estimou necesario coñecer as opinións sobre o perfil máis idóneo dos inspectores en cada caso. Esta información tratouse de recoller mediante tres preguntas con respostas nominais. As alternativas propostas en cada caso (categorías) varían en función da actuación ou actuacións que leva implícitas cada pregunta. Non obstante todas as propostas correspondíanse cos seguintes perfís dos inspectores:

- Inspector especialista nunha materia concreta.
- Inspector con experiencia nun nivel educativo concreto.

En todas as preguntas deuse unha alternativa para o caso de que se considerase que a actuación non requiría exixencias de especialidade ou experiencia previa⁴².

⁴¹ En aplicación do disposto no artigo 34 da LOPAG a Comunidade Autónoma de Galicia publicou o Decreto 120/2002, do 22 de marzo e a Orde do 12 de abril de 2002 en que se establece o procedemento da avaliación da función directiva aos efectos da consolidación parcial do complemento específico dos directores dos centros públicos.

⁴² Correspóndese co termo “inspector xeneralista” hoxe bastante superado, aínda que foi moi empregado na literatura dos últimos 40 anos en contraposición a “inspector especialista”.

Por último tamén se considerou importante coñecer a alternativa que daban os inspectores que manifestasen que a avaliación da función docente non debía facela a Inspección. A tal fin propúxose unha pregunta de tipo nominal con catro alternativas: director, xefe de estudos, xefe de departamento e outros.

Descritor 1D: *valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións previstas pola Administración.*

Este descritor ten unha dupla finalidade. Alén de describir a valoración que fan os inspectores do grao de realización das súas actuacións, debería permitir a análise da coherencia entre a importancia que os inspectores lle dan ás distintas funcións e o grao con que realmente se realizan. Para iso, fíxose unha lista de actuacións dos inspectores a partir das establecidas no Plan Anual de Traballo da Inspección para o curso 2005/2006⁴³, que están recollidas no anexo 5.1.3. No cuestionario non aparecen todas as actuacións previstas en dito Plan por diversas razóns:

- Non se referían a todos os niveis de ensinanza (H1 e H6)⁴⁴.
- Porque se refundiron varias nunha (da P1 a P4, da H9.1 a H9.6, H12.2 e H13).
- Porque facían referencia a informes obrigatorios e, en consecuencia, considerouse que inevitablemente a súa valoración tiña que ser “fíxose totalmente” (C5, C8, C10 e C11).
- Porque resultaban obsoletas (H10 e C2.1)⁴⁵.
- Porque se referían a situación concretas e podían inducir a erros polo que só se incluíron nos cuestionarios dirixidos aos directores.(C4, H16 e C8).

O resultado final foi que nos cuestionarios dos inspectores (ver pregunta nº 20 do anexo 3.4.9.1) incluíronse 21 actuacións das 46 que se relacionaban no citado Plan. Propúxose que cada unha se valorase mediante unha escala de 5 tramos (1 = *non se fixo* / 5 = *fíxose totalmente*).

⁴³ Aínda que o cuestionario se pasou no curso 2006/2007, elixiuse o Plan do 2005/2006, xa que o que se pretendía era coñecer o grao de realización das actuacións nun curso completo.

⁴⁴ Os códigos en paréntese fan referencia aos códigos con que se identifica cada actividade no Plan de Traballo Anual da Inspección do curso 2005/2006, que se recolle no anexo 5.1.3.

⁴⁵ O documento de organización do centro (DOC), ao que se refería a actuación H10, fora substituído o curso anterior por unha aplicación informática que se xestionaba directamente desde os Servizos Centrais da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. A elección de directores, á que se refería a actuación C2.1, fíxose de acordo co novo procedemento establecido no artigo 88 da LOCE a través de comisións de selección presididas por inspectores.

Descritor 1E: *crenzas dos inspectores sobre ás súas actuacións.*

É complementario do anterior. Nel preténdese recoller as opinións dos inspectores sobre o carácter “técnico/burocrático” que predomina nas actuacións que levan a cabo nos centros.

É moi frecuente na bibliografía a opinión de que a Inspección está sobrecargada de actuacións de carácter burocrático-administrativo que dificultan, cando non impiden, a realización das actuacións de carácter técnico-pedagógico. Son numerosas as referencias bibliográficas que se poderían dar ao respecto, como exemplos pode servir as seguintes (RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, 1966: 344 e 345; MAÍLLO, 1989: 357; LÓPEZ DEL CASTILLO, 1993: 23 e 24; RAMO TRAVER, 1999: 265; TEIXIDÓ, 1997: 139) tamén en diversas ocasións se pronunciaron os sindicatos (UCSTE, 1989: 1-5) e inclusive profesores (GUTIÉRREZ e MARTÍNEZ, 2000: 23). A experiencia persoal confirma plenamente o xeneralizada que está dita opinión tanto entre os inspectores como entre os integrantes das comunidades educativas. Porén, esta cuestión ten outro aspecto de carácter subxectivo que inflúe no carácter das actuacións dos inspectores tanto ou máis que o carácter “obxectivo” que se lle poida atribuír a cada actuación en concreto. Neste contexto o adxectivo “burocrático” ten un sentido pexorativo, que reflicte moi ben TEIXIDÓ (1997: 108) cando afirma que se trata dun estilo de actuar no que se pretende “*cubrir as aparencias sen ir ao fondo dos asuntos...*”. É habitual, que nese contexto se empregue, en contraposición, a expresión “técnico”, cuxa característica sería o rigor e profundidade no tratamento dos temas. Esta apreciación holística é a que interesa coñecer a través do cuestionario, por iso optouse por empregar una pregunta de resposta nominal con tres categorías (técnico, burocrático, equilibrado) sen ningunha outra matización.

Descritor 1 F, *crenzas dos inspectores sobre as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.*

É unha concreción do descritor anterior. Preténdese que recolla as crenzas dos inspectores sobre un tipo concreto de actuacións, as relacionadas coa función, recollida na LOE, de “*supervisar a práctica docente...*”. Esta función foi atribuída por primeira

vez á Inspección pola LOCE con esas mesmas palabras. Actuacións relacionadas con aspectos curriculares xa aparecían na Real Orde do 12 de outubro de 1949 (véxase o apartado 4.2.2). É, polo tanto, “relativamente” nova.

Se, de acordo coa premisa establecida no apartado 2.1.5 desta tese, se valora a importancia que lle outorga o lexislador a cada unha das funcións polo lugar que ocupa na relación de funcións que dá a LOE, a supervisión da práctica docente, xunto coa da función directiva, sería a segunda función máis importante das que ten encomendadas a Inspección⁴⁶. Só as circunstancias que rodearon a implantación da LOCE⁴⁷ e a recente publicación da LOE poden xustificar o feito de que aínda non se ditara ningunha disposición para levar á práctica esta nova función. Unha das hipótese desta tese é precisamente que como consecuencia diso esta función é a que menos incidencia ten nas actuacións reais dos inspectores. Tratábase, polo tanto, de evidenciar esta situación a través das opinións dos inspectores. Para iso propuxéronse dúas cuestións, unha con cinco preguntas⁴⁸ con resposta si/non, dirixida a precisar en que actuacións cren os inspectores que podería concretarse a función de “*supervisar a práctica docente*”, e a outra, para coñecer a opinión dos inspectores sobre a influencia que teñen na mellora dos resultados escolares. Considerouse conveniente, ao igual que se fixo anteriormente, recoller tamén a opinión sobre o perfil que deberían ter os inspectores que realizan esas actuacións. Isto fíxose mediante unha pregunta incorporada á primeira cuestión con tres opcións para responder: inspector especialista, inspector de nivel e inspector sen perfil específico.

Descritor 1G: *valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.*

⁴⁶ A primeira sería: “*Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que inciden neles*” (artigo 151 da LOE).

⁴⁷ A LOCE non chegou a aplicarse nunca, salvo algúns aspectos moi concretos.

⁴⁸ As preguntas propostas foron as seguintes:

- Supervisar as programacións didácticas /programacións de actividades e tarefas.
- Supervisar o que se fai durante as clases desde o punto de vista metodolóxico.
- Supervisar o que se fai durante as clases desde o punto de vista dos contidos.
- Supervisar os procedementos de cualificación .
- Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico (para o Ensino secundario).

Igual que o 1D, este descritor ten tamén unha dupla finalidade. Alén de coñecer a valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente, pretendíase que permitise analizar a coherencia entre a influencia atribuída polos inspectores nos resultados escolares e o grao con que realmente se realizan. Para iso elaborouse unha cuestión con cinco preguntas de resposta de escala de cinco intervalos (nada = 1 / moito = 5).

3.4.6.1.2. *Das comunidades educativas.*

Descritor 1H: *grao de coñecemento da Inspección que teñen os profesores e pais*⁴⁹.

Por experiencia persoal sábese do descoñecemento que, sobre todo, os pais teñen da Inspección. Considerouse relevante esta información como posible indicador que puidese explicar as escasas relacións observadas “inspector ↔ profesores” e “inspector ↔ pais”. A información que se preveu recoller concrétase en dúas cuestións, unha común para profesores e pais e outra, a nivel máis xeral, só para os pais. Esta última referíase ao coñecemento da existencia do Servizo provincial de Inspección, coñecemento que se deu por obvio nos profesores. A cuestión común facía referencia ao coñecemento da figura do inspector de centro.

Descritor 1 I: *crenzas e opinións das comunidades educativas sobre as relacións cos inspectores.*

Pretende describir as opinións dos directores, profesores e pais en torno ás relacións cos inspectores coa finalidade de posibilitar a comparación tanto entre si como coas opinións destes. Tal como se dixo, partíuse da hipótese, derivada da experiencia, de que tanto o número como a intensidade, nas relacións dos distintos integrantes da comunidade educativa coa inspección, facían que a información que podía dar cada sector fose moi diferente. Mentres os directores podían dar información relevante relacionada coas visitas de inspección, os outros colectivos apenas tiñan información ao respecto. Non obstante, si podían dar información importante de carácter máis xeral

⁴⁹ A práctica habitual é que os directores se relacionen con bastante frecuencia cos inspectores, polo que se dá por suposto que os directores non teñen ningún problema nese sentido.

sobre crenzas que de algún xeito mediatizan esas relacións. Desde este punto de vista, existirían dous grupos diferenciados, un que só podía dar información de carácter xeral (profesores e pais) e outro que ademais podía dar información relevante sobre aspectos relacionados coa visita de inspección, os directores. Isto necesariamente influíu nas cuestións que se podían propoñer a cada un dos colectivos para acceder a esa información.

Un dos factores que podía chegar a inhibir os posibles intentos de comunicación era a dificultade de establecela. A este respecto considerouse que a posible influencia non era tanto debido á dificultade “real” de comunicarse, como a opinión que, sobre esa dificultade, tivese o potencial promotor da comunicación. De aí que se tratasen de coñecer, como elemento inicial de análise, as crenzas que tiñan os distintos colectivos en torno as dificultades para comunicarse coa Inspección. A tal fin propúxoselles unha pregunta para que todos valorasen esa dificultade nunha escala de cinco tramos (moi difícil = 1 / moi fácil = 5).

Outra liña para recoller a información de carácter xeral en torno ás crenzas que poden mediatizar esas relacións, foi a categorización (si/non) do seguinte conxunto de afirmacións tiradas de tópicos coñecidos por experiencia persoal:

- Os inspectores son asesores e un apoio externo ao centro.
- Os inspectores son superiores xerárquicos.
- Os inspectores son axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa.
- Os inspectores son profesionais expertos na normativa do sistema educativo (SE).
- Os inspectores son especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do SE.
- Os inspectores son teóricos da educación.
- Os inspectores son persoas que acougan os conflitos no centro.

Aínda que as afirmacións propostas tiñan sempre o mesmo enunciado, o número que se presentou a cada colectivo foi distinto. Elixíronse unhas ou outras en función da significación que tivese para o colectivo ao que ían dirixidas. Aos directores de centros públicos e privados, profesores públicos e xefes de departamento propuxéronselles as

sete. A lista proposta aos profesores de centros privados ficou en cinco⁵⁰, o mesmo que para os pais⁵¹.

Para algúns enquisados as citadas afirmacións poden ter connotación de estereotipo, no sentido de que as opinións e crenzas fórmanse nun dobre proceso: a través das experiencias persoais vividas, ou mediante a asunción de opinións e crenzas transmitidas por outras persoas, que, a súa vez, puideron elaboralas en base ás súas propias experiencias ou recollelas de terceiros, chegando estas últimas a se converteren en estereotipos. Tanto as opinións persoais como os estereotipos inflúen nas actitudes e comportamento e, polo tanto nas relacións con outras persoas. As relacións, “integrantes das comunidades educativas ↔ inspectores”, non son unha excepción nesa dinámica. Cómpre subliñar ao respecto que, tendo en conta a finalidade da tese, non interesa discriminar se se trata de opinións persoais ou de estereotipos. O valor que teñen desde o punto de vista desta tese parte do suposto de que, independentemente da súa consistencia ou axuste á realidade, o feito de que formen parte da cultura dos sectores da comunidade educativa é suficiente para que condicionen as relacións coa Inspección.

Alén das cuestións citadas para recoller información de carácter xeral, aos directores, tanto públicos como privados, propuxéronselles dúas cuestións para recoller a información específica das visitas de inspección. Unha delas, para facilitar a comparación, ten practicamente a mesma estrutura que a equivalente do cuestionario para inspectores. Quere dicir, consiste nunha serie de afirmacións, a maioría sacadas da lista proposta aos inspectores, que deberían valorar nunha escala de cinco tramos (totalmente en desacordo = 1 / totalmente de acordo = 5). A lista de afirmacións tirouse da que se detallou no descritor 1A, adaptándoa segundo fose para directores de centro públicos ou de centros privados. Para iso eliminouse, en cada caso, aquelas afirmacións que se consideraron que carecían de sentido ben desde o punto de vista dos directores,

⁵⁰ No caso dos profesores de centros privados, suprimíronse os seguintes:

- Como superiores xerárquicos.
- Como persoas que acougan os conflitos no centro.

A primeira porque non é lóxico pensar que alguén vexa algún tipo de nexo xerárquico entre inspector e profesor de centro privado (empresa privada). A segunda porque normalmente en casos de conflito nun centro privado a intervención da Inspección e directamente coa dirección do centro, os profesores son empregados da empresa

⁵¹ No caso dos pais, suprimíronse os seguintes:

- Como especialistas nalgunha materia ou nalgún área do SE.
- Como teóricos da educación.

Considerouse que son dous tópicos bastante alleos ao interese dos pais.

ben polo tipo de centro⁵². Por razóns formais, considerouse conveniente incluír nesta lista, tanto para os directores de centros públicos como privados, un enunciado que recollese a súa opinión en relación cos efectos que teñen as visitas. Este enunciado pertence en realidade ao ámbito dos efectos sentidos, polo que corresponde ao descriptor 2B. Na segunda cuestión pedíáselles que valorasen a frecuencia das visitas mediante unha escala de tres tramos: poucas, suficientes e excesivas.

Descriptor 1J: *importancia que lle dan as comunidades educativas ás distintas funcións que ten encomendadas a Inspección.*

Este descriptor é equivalente ao descriptor 1B, e, en consecuencia tamén é fundamental para os obxectivos desta tese. Como no caso dos inspectores a súa finalidade é aproximarse aos posibles modelos de inspección que teñen implícitos os distintos sectores da comunidade educativa. A técnica de recollida de información foi a mesma que para os inspectores. Co fin de facilitar a comprensión, no cuestionario destinado aos pais fixéronse as seguintes adaptacións:

- En xeral, adaptouse a linguaxe empregada para definir as distintas funcións.
- Considerouse que a expresión “comunidade educativa” da función, “*asesorar , orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*”, podería resultar confusa, polo que se optou por desdobrar esa función en catro, substituíndo dita expresión en cada unha delas respectivamente por “equipo directivo”, “profesores”, “pais” e “alumnos”.
- Eliminouse a función, “*velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE)*”, por considerala un matiz doutra que ía na lista e ademais difícil de apreciar para a maioría dos pais.

⁵² Concretamente suprimíronse:

Para os directores de centros públicos:

- O motivo inicial de case todas as visitas foi verificar aspectos concretos de incidentes puntuais co fin de elaborar informes a petición do Delegado, aínda que despois se aproveitaban para facer outras cousas.
- As visitas anunciáronse para facilitar a comunicación con todos os profesores.

Para os directores de centros privados ademais:

- As visitas de inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias non comunicadas previamente, do funcionamento xeral do centro.
- Durante as visitas atendéronse a todas as persoas que o solicitaron.

Descritor 1K: *crenzas das comunidades educativas sobre as funcións que ten encomendadas a Inspección.*

Correspóndese co descritor 1C dos inspectores. Describe as opinións dos distintos sectores das comunidades educativas sobre os dous aspectos relacionados coas funcións da Inspección, que se expuxeron cando se tratou o descritor 1C. Complementa ao descritor 1J anterior na pretensión de identificar os modelos de inspección “desexados” polas comunidades educativas. Para recoller a información empregouse a mesma técnica de preguntas que para os inspectores, adaptando os enunciados á perspectiva de cada sector e eliminando dos distintos cuestionarios aquelas que non tivesen sentido para o colectivo ao que ían dirixidas.

En todos os cuestionarios incluíronse as dúas preguntas que se xustificaron no descritor 1C: considéranse que todas as funcións da relación son propias da Inspección? e bótase en falta algunha función na relación?. Sen a restrición imposta no caso dos inspectores, considerouse que as respostas a ambas as preguntas podían contribuír a unha maior aproximación aos modelos de inspección “desexados” polas comunidades educativas.

En relación coas opinións referentes á avaliación da función docente e da función directiva, para contrastar coas recollidas dos inspectores, seguíuse o criterio de consultar só os colectivos das comunidades educativas afectados. Así:

- Aos directores de centros públicos consultóselles sobre os dous aspectos.
- Aos profesores de centros públicos só se lles consultou sobre a avaliación da función docente.

Non se consultou os directores e profesores de centros privados, por razóns ligadas á titularidade do centro⁵³.

⁵³ A LOE deixa claro que a avaliación da función directiva é aplicable só aos centros públicos. En relación coa función docente, non parece que iso sexa así, mais dada a indefinición con que está redactado o artigo 106, considerouse que non aportaba nada, neste momento, a opinión dos directores dos centros privados, en que rexen principios totalmente distintos aos dos centros públicos para a xestión do persoal, sobre todo se se ten en conta as enormes resistencias que xera este tema.

Descritor 1L: *valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións concretas da Inspección de educación.*

Este descritor é o equivalente ao 1E dos inspectores e, coma el, é tamén un dos fundamentais para os obxectivos desta tese. As actuacións que se propón para ser valoradas correspóndese, ao igual que no caso dos inspectores, coas recollidas no Plan Anual de Traballo da Inspección para o curso 2005/2006. O procedemento de selección das que debían figurar en cada cuestionario foi semellante ao desenvolvido para os inspectores no descritor 1E, adaptándoo ás características de cada un dos colectivos que compoñen as distintas mostras.

No caso dos directores de centros públicos, quitáronse seis actuacións da cuestión 20, proposta aos inspectores⁵⁴ e engadíronse dúas⁵⁵, tamén sacadas do citado Plan de Traballo Anual de Inspección.

No caso dos directores de centros privados, suprimíronse oito das 17 actuacións da inspección incluídas no cuestionario para directores de centros públicos e acrecentouse unha que figuraba no Plan de Traballo Anual da Inspección do curso 2005/2006, que non afectaba os centros públicos⁵⁶.

⁵⁴ Concretamente quitáronse:

- Asesorar os profesores nos aspectos normativos.
- Asesorar os profesores nos aspectos curriculares.
- Asesorar os pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización.
- Propor o director cando non hai candidatos á dirección.
- Avaliar a función directiva.
- Valorar a actividade docente do profesorado participante en concursos.

⁵⁵ As actuacións engadidas foron:

- Participar nos arranxos escolares.
- Facer previsións de oferta de ensinanzas.

⁵⁶ No caso dos directores de centros privados, suprimíronse as seguintes:

- Asesorar o equipo directivo sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.
- Aprobado os horarios do profesorado do centro.
- Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.
- Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares.
- Participar nos arranxos escolares.
- Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo.
- Facer previsións de oferta de ensinanzas.
- Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado

E engadiuse a seguinte:

- Seguir o cumprimento dos concertos educativos.

No caso dos xefes de departamento e profesores de centros públicos propuxéronse sete actuacións, das que cinco coinciden con outras tantas do cuestionario para directores e dúas non⁵⁷. Estas últimas, como todas as propostas, tamén foron tiradas do Plan de Traballo Anual da Inspección do curso 2005/2006.

No caso dos profesores de centros privados suprimíronse tres das sete actuacións recollidas no cuestionario para os profesores de centros públicos⁵⁸.

No caso dos pais, non só se modificou a lista de actuacións para valorar⁵⁹, senón que tamén se tratou de adaptar a linguaxe empregada, evitando o máximo posible o emprego de tecnicismos.

A escala de valoración empregada para todos os casos tiña cinco tramos (non se fixo = 1 / fíxose moito = 5). Mais neste caso, tendo en conta os colectivos aos que ía dirixido, incorporouse unha sexta alternativa, “non sei”, co fin de facilitar unha resposta aos que non tivesen información suficiente para valorar as actuacións. Como resumo e

⁵⁷ No caso dos profesores de centros públicos a lista de actuacións propostas para valorar o seu grao de realización son as seguintes:

- Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesorado.
- Aprobar os horarios do profesorado do centro.
- Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.
- Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.
- Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.
- Asesorar ao profesorado nos aspectos normativos.
- Asesorar aos profesorado nos aspectos curriculares.

Delas as cinco primeiras son as que coinciden coas propostas no cuestionario para directores de centros públicos.

⁵⁸ No caso dos profesores de centros privados as actuacións suprimidas en relación coa lista proposta aos profesores de centros públicos foron:

- Aprobar os horarios do profesorado do centro.
- Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.
- Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.

⁵⁹ A lista de actuacións proposta aos pais para valorar foi a seguinte:

- A Inspección supervisa o que fan os profesores.
- A Inspección supervisa o que fai a dirección do centro.
- A Inspección vela polo cumprimento das leis.
- A Inspección asesora, orienta e informa ós/ás pais/nais.
- A Inspección asesora, orienta e informa ós/ás alumnos/as.
- A Inspección segue o funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.
- A Inspección supervisa o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.

para unha mellor comprensión do tratamento que se lle deu a este descritor nos distintos cuestionarios, recóllense na táboa 3.4.6.1.2 os números de actuacións propostas a cada colectivo, o número que ten cada cuestión no correspondente cuestionario así como o anexo onde están os cuestionarios.

Táboa 3.4.6.1.2. Número de actuacións da Inspección que se propón aos distintos colectivos para a súa valoración.

COLECTIVO	Nº DE ACTUACIÓNS	Cuestión nº	Anexo
Directores centros públicos	17	25	3.4.9.2
Directores centros privados	10	20	3.4.9.3
Xefes de departamento	7	24	3.4.9.4b
Profesores de centros públicos	7	21	3.4.9.4a
Profesores de centros privados	4	17	3.4.9.5
Pais	7	17	3.4.9.6

Fonte: elaboración propia.

Descritor 1M: *crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección educativa.*

Correspóndese co descritor 1E dos inspectores. Recolle, en realidade, só as crenzas dos directores sobre o carácter das actuacións dos inspectores predominante (técnico/burocrático). Non se solicitou información aos representantes dos outros sectores (profesores e pais) por considerar que era irrelevante, tendo en conta o escaso coñecemento que teñen delas. A finalidade é de que permita a comparación coas opinións que teñen os inspectores. Ao igual que se fixera para estes, a información recolleuse mediante una pregunta de resposta nominal con tres categorías.

Descritor 1N: *crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección educativa relacionadas co currículo.*

É unha concreción do anterior ao ámbito curricular e correspóndese co descritor 1F dos inspectores. Ten as mesmas finalidades que este e, como os anteriores, a de servir de comparación coas opinións dos inspectores.

No caso dos directores de centros públicos e privados a información solicitada e a forma de recollela é practicamente igual á detallada no descriptor 1F, á que se engade a petición das opinións sobre quen debería facer esas actuacións se non fose a Inspección, para o que se emprega unha cuestión coas seguintes categorías: “o director do centro”, “o xefe de estudos”, “o xefe de departamento” e “outros”.

Hai algúns matices na información solicitada ao sector profesores. A todos se lles pediu a súa opinión sobre a conveniencia de que a Inspección realizase este tipo de actuacións e, no caso de que non fose a Inspección, quen debería facelo. Para o primeiro utilizouse unha cuestión coa lista de cinco posibles actuacións idéntica a dos directores e inspectores. Para o segundo utilizouse outra cuestión idéntica á dos directores. En relación coa influencia dese tipo de actuacións nos resultados escolares, utilizouse a mesma cuestión para os tres colectivos, pero referidos a ámbitos distintos. No caso dos profesores de centros públicos referíase aos resultados do departamento. No caso dos profesores de centros privados referíase aos resultados do centro. No caso dos xefes de departamento propuxéronse dúas cuestións, unha referida a resultados dos centros e a outra a resultados dos departamentos.

Aos pais tamén se lles pediu a súa opinión sobre a conveniencia de que a Inspección realizase este tipo de actuacións, mediante unha lista adaptada en número de actuacións presentadas e na súa redacción, utilizando, dentro do posible, unha linguaxe máis coloquial con unha breve descrición do que se consideraba implícito en cada unha das actuacións⁶⁰. En canto a influencia deste tipo de actuacións nos resultados escolares optouse por pedir unha valoración global e non particularizada para cada unha delas, por entender que esta última lles resultaría moi complexa.

⁶⁰ A lista de actuacións curriculares que se lles propuxo aos pais foi a seguinte:

- Supervisar o que os profesores prevén facer na aula (Programación, materia que pensan impartir, como pensan poñer as cualificacións, que é necesario para aprobar...).
- Supervisar o que fan os profesores na aula (como explican, que materia dan ...).
- Supervisar os exames que os profesores fan aos/ás alumnos/as (de que materia examinan, como poñen as cualificacións, correspóndese co previsto na programación...).

Descritor 1O: *valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.*

Correspóndese co descritor 1 G dos inspectores e, como os anteriores, ten as mesmas finalidades que el, alén de servir como elemento de comparación coas opinións dos inspectores. Para a recollida de información empregouse a mesma metodoloxía que para os inspectores. Porén, hai algúns matices. Aos profesores e pais non se lles pediu esa información, por considerar que non dispoñan de datos para a elaborar. Como excepción aos xefes de departamento pedíuselles que valorasen o grao de realización de dúas⁶¹ das catro actuacións de carácter curricular propostas aos inspectores e directores, por entender que como responsables dos departamentos didácticos deberían ter participado directa ou indirectamente en ambas as actuacións.

3.4.6.2. Efectos sentidos derivados das actuacións dos inspectores.

Descritor 2A: *efectos das actuacións da Inspección nos centros percibidos polos inspectores.*

Ten por finalidade describir os efectos que perciben os inspectores como consecuencia das súas actuacións. A información recolleuse mediante diversas preguntas que, por razóns metodolóxicas, se distribuíron ao longo do cuestionario. Preténdense analizar dous posibles tipos de efectos uns de carácter persoal e outros relacionados coa influencia nos centros. En relación cos primeiros propuxéronse dúas preguntas una sobre o grao de satisfacción coa práctica profesional, con formato de escala de cinco valores (nada satisfactorio / moi satisfactorio), e outra, en formato dicotómico, relacionada coa forma de asignación de centros aos inspectores. A pregunta que fai referencia á influencia das actuacións na mellora dos centros é tamén de escala de cinco valores (ningunha / moita).

⁶¹ Concretamente propúxoselles que valorasen o grao de realización das seguintes actuacións:

- Supervisar as programacións didácticas e as programacións de actividades e tarefas.
- Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos.

Descritor 2B: *efectos das actuacións da Inspección nos centros percibidos polas comunidades educativas.*

Ten como finalidade describir os efectos que perciben as comunidades educativas como consecuencia das actuacións dos inspectores e, no seu caso, permitir a comparación coas opinións manifestadas por eles. A información tamén se recolleu mediante diversas preguntas espalladas nos cuestionarios. Tal como se indicou anteriormente as diferenzas nas relacións entre os distintos sectores e a inspección condicionan o tipo e a cantidade de información que se pode pedir a cada colectivo. Na táboa 3.4.6.2 dáse unha visión global da información que se pretendía recoller indicando os aspectos que foron recollidos nalgunha pregunta dos cuestionarios dos distintos colectivos. As catro preguntas teñen o mesmo formato, as respostas danse nunha escala de cinco tramos.

Táboa 3.4.6.2. Aspectos dos que se solicita información a os distintos colectivos das comunidades educativas relacionados cos efectos que perciben derivados das actuacións dos inspectores.

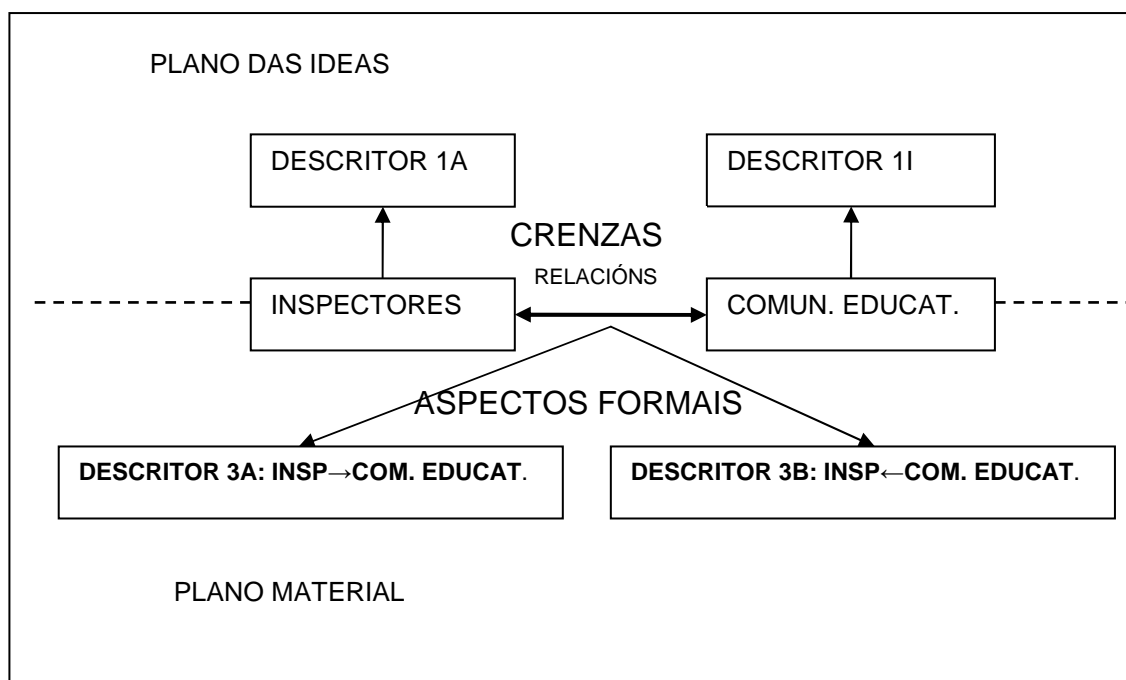
	Director Público	Director Privado	Xefe depart.	Profes. Público	Profes. Privado	Pais
Valoración global da satisfacción coa Inspección	si	si	si	si	si	si
Incidencia das actuacións no funcionamento do centro	si	si				si
Incidencia das actuacións no funcionamento do departamento			si	si		
Influencia da acción inspectora no funcionamento do centro	si					si

Fonte: elaboración propia.

3.4.6.3. Condicións ou relacións que existen e prácticas que prevalecen.

Os dous descritores recollidos baixo este epígrafe están directamente relacionados co 1A dos inspectores e 1I das comunidades educativas. Nos catro se recollen aspectos das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas”. Porén son de natureza distinta: os descritores 1A e 1I recollen opinións, crenzas e actitudes en torno a ditas relacións, en canto que os que seguen, 3A e 3B, tratan de describir como son esas relacións. No cadro 3.4.6.3 trátase de ilustrar a situación.

Cadro 3.4.6.3. Relacións entre os descritores que recollen aspectos das relacións inspectores ↔ comunidades educativas.

A única diferenza entre os descritores 3A e 3B, tal como se definiron, é a direccionalidade das relacións. En ambos trátase de recoller información sobre os aspectos formais desas relacións, tanto desde o punto de vista dos inspectores como dos sectores que integran as comunidades educativas. A tal fin, elixíronse os catro indicadores seguintes:

- a maneira como se relacionan os inspectores coas comunidades educativas,
- a frecuencia desas relacións,
- as causas que as motivan,
- os medios que máis empregan.

En xeral os datos solicitados refírense ao curso 2005/2006. Non obstante, tendo presente o escaso número das relacións en que interveñen os profesores e pais, estimouse conveniente coñecer o número delas independentemente do curso en que se realizasen. O que supuña unha dificultade engadida se se querían coñecer as causas que motivaran as relacións. Para paliar o problema, pediuse esa información considerando dous espazos temporais, o curso 2005/2006 e antes dese curso. Só se pediu que indicasen as causas que motivaron as relación no curso 2005/2006. Supúxose que ese

artificio estimulaba o recordo por dúas razóns: a) un curso é un espazo razoablemente curto de tempo para recordar e b) a proximidade temporal do momento en que se solicita facilita o recordo. Isto propiciaba unha maior fiabilidade nas respostas sen ter que renunciar a un dato máis amplo no tempo.

Dentro das comunidades educativas distínguense dous grupos en función das súas relacións cos inspectores, tal como se aclarou no descritor 1I: o dos directores por un lado, que son os que máis información poden dar debido ao número e variedade de relacións que teñen cos inspectores, e o dos profesores e pais por outro. Polo que ambos os grupos serán tratados de xeito diferenciado.

Por último, débese sinalar que, no caso dos profesores e pais, a información recollida sobre as relacións cos inspectores anteriores ao curso 2005/2006, non ofrece datos que indiquen o sentido (quen iniciou a relación?) nin os medios empregados. En consecuencia hai que interpretar ese indicador como común a ambos os descritores.

Descritor 3A: *relacións dos inspectores de educación coas comunidades educativas.*

Tal como se indicou, neste descritor trátase de recoller a información sobre os aspectos formais das relacións direccionais “inspectores → comunidades educativas”, desde o punto de vista de todos os colectivos estudados, e como consecuencia comparalos.

Información solicitada aos inspectores.

A información que se pretendía recoller dos inspectores refírese a dous dos catro indicadores citados. En concreto: “o medio que máis empregan para se dirixiren aos centros” e “as causas que o motivan”. Para o primeiro elaborouse unha cuestión en que se pedía aos inspectores que ordenasen, en función da frecuencia de uso, unha lista dos catro medios empregados normalmente: teléfono, fax, correo electrónico e oficios. A información para coñecer as causas polas que os inspectores teñen necesidade de se relacionaren co centro recolleuse por un procedemento semellante: ordenar unha lista en

que se recollían as cinco posibles causas que, por experiencia persoal, se sabía que eran as máis frecuentes⁶².

Información solicitada aos directores.

Aos directores solicitóuselles a mesma información que aos inspectores e alén diso sobre “a frecuencia das visitas”. O formato para recoller información sobre as causas que motivan que os inspectores se dirixan a eles, como directores e polo tanto as persoas responsables do funcionamento do centro, é idéntico ao dos inspectores, para facilitar a comparación. En relación cos medios que os inspectores empregan para se dirixiren a eles só se lles pediu que sinalasen o máis empregado, co que a variable resultante é nominal e non ordinal como no caso dos inspectores. Para recoller a información sobre a frecuencia das visitas no curso 2005/2006 utilizouse unha pregunta con cinco alternativas: “ningunha”, “de 1 a 2”, “de 3 a 5”, “de 6 a 9” e “máis de 9”.

Información solicitada aos profesores e pais.

A información que se pretendía recoller a través dos profesores e pais refírese aos “medios que emprega a Inspección para relacionarse con eles”, aos “asuntos que motivan as relacións inspectores → profesores/pais” e á “frecuencia das relacións”.

Para recoller os datos sobre os medios empregouse o mesmo procedemento que o descrito para os directores. Coa pretensión de coñecer os asuntos, pedíuselles que sinalasen os que motivaron que a inspección se dirixise a eles no curso 2005/2006. A tal fin, elaboráronse tres listas *ad hoc*, unha para cada colectivo (profesores públicos⁶³, profesores privados⁶⁴ e pais⁶⁵) tiradas da experiencia profesional do autor da tese. Os

⁶² A lista proposta de posibles causas polas que os inspectores se dirixen aos centros foi a seguinte:

- Anunciar unha visita.
- Dar instrucións.
- Pedir/reclamar datos/documentos.
- Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro.
- Transmitir información.

⁶³ A lista proposta de posibles causas polas que os inspectores se dirixen aos profesores de centros públicos foi a seguinte:

- Avaliar a fase de prácticas da oposición.
- Como representante do consello escolar/claustro de profesores.
- Solicitar aclaracións sobre as programacións didácticas.
- Visitar a aula.
- Outras causas (especificar).

⁶⁴ A lista proposta de posibles causas polas que os inspectores se dirixen aos profesores de centros privados foi a seguinte:

datos relativos á frecuencia recolléronse mediante dúas preguntas, tal como se xustificou máis arriba, unha centrada no curso 2005/2006 e outra para as posibles relacións con anterioridade a ese curso. Ambas son idénticas e ofrecen catro posibles alternativas: “ningunha (vez)”, “1 vez”, “de “2 a 4 veces” e “5 ou máis”.

Descritor 3B, *relacións das comunidades educativas cos inspectores de educación*.

Este descritor é igual que o 3A, pero, neste caso, trátase de describir como son as relacións direccionais “comunidades educativas → inspectores”. Tanto as finalidades como a información solicitada e a forma de o facer son practicamente equivalentes as expostas para o descritor 3A coas variacións que impón a direccionalidade e, no seu caso a titularidade do centro.

Información solicitada aos inspectores.

Os datos sobre a frecuencia coa que os directores empregan os distintos medios para se dirixiren aos inspectores recolléronse da mesma forma que para o descritor 3A. Para os relativos aos motivos tamén se propuxo unha lista para ser ordenada, mais neste caso recollía sete tipos de consultas, sacadas da experiencia profesional, como posibles causas de que os directores se dirixisen aos inspectores⁶⁶.

-
- Pedir información.
 - Solicitar aclaracións sobre as programacións didácticas.
 - Visitar a aula.
 - Outras causas (especificar).

⁶⁵ A lista proposta de posibles causas polas que os inspectores se dirixen aos pais foi a seguinte:

- Por problemas de disciplina do/a fillo/a.
- Como representante do consello escolar.
- Como representante da ANPA.
- Outras causas (especificar).

⁶⁶ A lista proposta de posibles tipos de consulta polas que os directores se dirixen aos inspectores foi a seguinte:

- Administrativas: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.
- Curriculares: PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, titorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc.
- Económicas: Presuposto, xustificación de contas, etc.
- Edificio e instalacións: Arranxos, ampliacións, etc.
- Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.
- Recursos didácticos e mobiliario: materiais de laboratorio, talleres, ximnasio, mesas, cadeiras, etc.
- Recursos humanos (referido a todo o persoal do centro): Absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc.

Información solicitada aos directores.

Igual que para o descritor 3A a información solicitada aos directores foi semellante á dos inspectores. Aparte da diferenza, xa sinalada no descritor 1A, en relación coa recollida dos datos da frecuencia do emprego de medios, hai que subliñar que a lista de tipos de consultas proposta aos directores dos centros privados ficou reducida a tres após de eliminar os que non tiñan sentido desde esa perspectiva. É dicir, elimináronse os que se referían a “aspectos económicos”, a “edificios e instalacións” a “recursos didácticos e mobiliario” e a “recursos humanos”⁶⁷.

Por outro lado, considerouse que a frecuencia do uso do teléfono por parte dos directores para se comunicaren cos inspectores era un bo indicador para aproximarse máis á natureza das relacións “directores → inspectores”. A experiencia persoal do doutorando permitía presupor que ese era o medio máis empregado de comunicación. Para recoller esa información empregouse unha pregunta con seis alternativas como resposta: “varias veces por semana”, “1 vez á semana”, “1 vez cada 15 días”, “1 vez ao mes”, “1 vez ao trimestre e “1 vez no curso”.

Información solicitada aos profesores e os pais.

A información que se pretendía recoller a través dos profesores e pais referíase aos “medios que empregan para relacionarse cos inspectores”, aos “asuntos que motivan as relacións profesores/pais→ inspectores” e á “frecuencia desas relacións”.

Para recoller os datos sobre os medios que empregan para dirixirse aos inspectores utilizouse o mesmo procedemento que o detallado no descritor 3A. Igualmente se procedeu para recoller os datos sobre os asuntos que os levaron a relacionarse cos inspectores no curso 2005/2006. A tal fin elaboráronse tamén tres listas

⁶⁷ Ao final a lista de tipos de consultas proposta no cuestionario dos directores de centros privados quedou así:

- Administrativos: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.
- Curriculares: PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, titorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc
- Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.

unha para cada colectivo⁶⁸. En relación coa frecuencia das relacións é válido o que se dixo para o caso do descritor 3A.

Descritor 3C, *expectativas das comunidades educativas en relación coa Inspección*.

Ten por finalidade recoller as posibles expectativas en relación coa inspección que, de forma maioritaria, se podan deducir das respostas dadas polos distintos integrantes das comunidades educativas. A tal fin tamén se incluiron preguntas abertas nos distintos cuestionarios.

⁶⁸ 1. Lista proposta de posibles motivos polos que os profesores de centros públicos se dirixen aos inspectores:

- Solicitar permiso para asistir a actividades de formación.
- A avaliación da miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen.
- Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes.
- Problemas coa dirección.
- Reclamacións sobre o horario.
- Outras causas (especificar)

2. Lista proposta de posibles motivos polos que os profesores de centros privados se dirixen aos inspectores:

- Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes.
- Solicitar nova(s) habilitación(s).
- Problemas coa dirección do centro.
- Outras causas.

3. Lista proposta de posibles motivos polos que os pais se dirixen aos inspectores:

- Para denunciar problemas con algún(s) profesor(es).
- Para denunciar situacións de acoso ó/á fillo/a.
- Para denunciar “castigos abusivos” ó/á fillo/a.
- Para reclamar contra as cualificacións outorgadas ó/á fillo/a.
- Por problemas relacionados co proceso de admisión.
- Para escolarizar ó/á fillo/a fóra de prazo.
- Para pedir información/asesoramento/orientación.
- Outras causas (especificar).

3.4.7. ESTRUCTURA DOS CUESTIONARIOS.

Desde o punto de vista metodolóxico era necesario establecer un fío condutor que guíase a recollida de información e facilitase a súa análise. Considerouse que ese fío condutor debería concretarse no cuestionario dirixido aos inspectores, por ser a súa actividade o obxecto central desta tese. Así pois, o primeiro cuestionario que se elaborou foi o dos inspectores e a partir del fóronse configurando todos os demais

A información que se prevía recoller detallouse para cada descriptor no apartado anterior. Fai referencia a tres grandes ámbitos de cuestións: 1) o das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas”, 2) o das funcións da Inspección e 3) o das actuacións dos inspectores. Considerouse conveniente dividir este último en dous, por mor do interese que ten para a tese a análise das actuacións de carácter curricular: un que recollería as actuacións de carácter xeral e outro específico para as actuacións de carácter curricular. En consecuencia, aos efectos da elaboración dos cuestionarios, ao final resultaron catro ámbitos.

As cuestións referentes a cada ámbito agrupáronse en bloques. Aos catro bloques así constituídos acrecentóuselle un máis coas cuestións relativas ás características individuais, que permitise facer análises por segmentos. Ordenáronse os bloques, pondo en primeiro lugar o último citado e os catro restantes na orde que pareceu mellor para a optimizar a cooperación (COHEN e MANION, 1990: 147). Considerouse que as cuestións sobre relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” eran máis fáciles de contestar e posiblemente tivesen máis interese para os enquisados, polo que ese bloque se puxo en segundo lugar. Os outros tres bloques ordenáronse seguindo o criterio de ir do xeral ao concreto. En consecuencia a estrutura básica do cuestionario ficou así:

1. Datos identificativos.
2. Cuestións sobre a relación cos centros.
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.
4. Cuestións sobre as actuacións da Inspección nos centros educativos.
5. Cuestións sobre as actuacións da Inspección de carácter curricular

Unha vez ordenados os bloque procedeuse a ordenar as cuestións dentro de cada bloque. Os criterios empregados para iso, con carácter xeral, foron:

- a) ir do máis persoal e próximo ao máis xeral e distante (bloques 1 e 2),
- b) do xeral ao concreto (bloques 3 e 4),
- c) segundo a secuencia: opinións → valoracións (bloque 5).

As cuestións numeráronse correlativamente. Cando varias cuestións se referían ao mesmo tópico agrupáronse baixo un mesmo número. Para referírmonos a esta situación fálase de subcuestións. Tanto as cuestións como as subcuestións poden estar integradas por varias preguntas ou ítems. Os distintos elementos do cuestionario relaciónanse tal como se recolle no cadro 3.4.7.a. A frecha indica que o elemento que a precede inclúe ao que a segue.

Cadro 3.4.7.a. Relación de inclusión dos elementos que constitúen os cuestionarios.

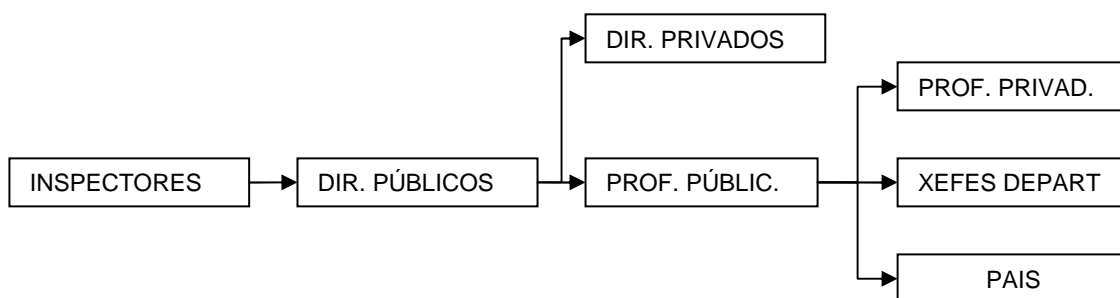
<p>BLOQUE → CUESTIÓN → SUBCUESTIÓN → PREGUNTA ou ITEM</p>
--

As preguntas ou ítems que integran cada cuestión foron formulados en función da clase de información que se quería recoller. Resultaron preguntas que teñen catro tipos de respostas:

1. As de recadro, nas que se tiña que sinalar cun X un cadro.
2. As abertas, nas que se debía escribir a resposta no espazo deixado a tal efecto.
3. As de escala, nas que se debía sinalar un valor dos propostos.
4. As de ordenar, nas que se debía asignar un número de orden a cada elemento da pregunta.

Una vez rematado o cuestionario para inspectores procedeuse á elaboración dos restantes seis cuestionarios para o que se seguiu o proceso que se sinala no esquema que se recolle no cadro 3.4.7.b.

Cadro 3.4.7.b. Secuencia de elaboración dos distintos cuestionarios empregados na enquisa.

Todos os cuestionarios teñen basicamente a mesma estrutura. Non obstante hai algunhas pequenas diferenzas:

- O bloque 2, en lugar de “Cuestións sobre as relacións cos centros”, denominouse “Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación” nos seis cuestionarios destinados aos colectivos que integran a comunidade educativa. Esta denominación é máis acorde co punto de vista deses colectivos.
- A orde en que están colocados os bloque 2 e 3 invertíuse no cuestionario dos pais, en relación coa que están nos outros cuestionarios, co fin de os pór en situación favorable para responder as cuestións referentes ás funcións da Inspección, partindo do que lles podería resultar máis familiar: as actuacións dos inspectores nos centros.

Cómpre destacar que o número de cuestións é diferente para cada tipo de cuestionarios. Para identificalas preferíuse numeralas correlativamente para cada tipo en lugar de codificalas segundo a súa finalidade, polo tanto as cuestións que se refiren ao mesmo aspecto non teñen, en xeral, o mesmo número nos cuestionarios. Co fin de mostrar as relacións entre elas, no anexo 3.4.7 recóllese a matriz de correspondencias entre as cuestións e subcuestión dos distintos cuestionarios. A complexidade que supuxo a adaptación de cada tipo de cuestionario ás características da poboación á que ía dirixido e a imprescindible repetición de moitas das cuestións obrigan a unha prolija explicación de cada un dos tipos de cuestionario, que inevitablemente ten que resultar tediosa por reiterativa, polo que se optou por facela só para os cuestionarios definitivos (ver apartado 3.4.9).

3.4.8. PROBA PILOTO.

Os sete cuestionarios foron sometidos á validación. Para o que, antes de lle dar forma definitiva, fíxose unha proba piloto, que consistiu en pasarlle a representantes de cada colectivo un borrador do cuestionario correspondente.

3.4.8.1. Datas de realización da proba piloto.

A proba realizouse durante os meses de setembro, outubro e novembro de 2006 (primeiro trimestre do curso 2006/2007).

3.4.8.2. Mostra para a proba piloto.

3.4.8.2.1. Tamaño da mostra piloto.

O borrador do cuestionario para inspectores entregouse a oito inspectores da Sede de Santiago.

Para os representantes das comunidades educativas seleccionáronse 13 centros (10 públicos e 3 privados). Elixiuse como criterio de selección que os directores fosen persoas coñecidas do doutorando, xa que iso supuña de entrada unha maior receptibilidade para colaborar, o que permitía asegurar unha alta porcentaxe de respostas.

En total enviáronse aos centros 65 cuestionarios para outros tantos expertos. Foron devolvidos formalizados 49. Na táboa 3.4.8.2.1 detállase o número de expertos aos que foi sometido o borrador de cada tipo de cuestionario, as respostas recibidas e as porcentaxes de respostas.

Táboa 3.4.8.2.1. Número de expertos aos que se lles pasou a proba piloto para validación do cuestionario.

Tipos de expertos	Nº de expertos consultados	Recollidos	% respostas
Inspectores	8	8	100,00
Directores públicos	10	10	100,00
Directores privados	3	3	100,00
Xefes de departamento	5	4	80,00
Profesores públicos	15	10	66,67
Profesores privados	4	3	75,00
Pais	20	11	55,00
Totais	65	49	75,38

Fonte: elaboración propia.

3.4.8.2.2. Relación de centros que participaron na mostra piloto.

No anexo 3.4.8.2.2 recóllese a relación dos centros públicos e privados convidados a participar na mostra piloto.

3.4.8.3. Metodoloxía.

Para pasar a proba empregouse un procedemento o máis parecido posible ao previsto para a enquisa definitiva. A cada director de centro entregóuselle, ben directamente ben a través dun colaborador, un sobre que contiña alén do seu cuestionario un ou máis cuestionarios destinados aos outros colectivos en función da tipoloxía e tamaño do centro. No sobre ía unha carta informativa, similar á que se pretendía empregar posteriormente na enquisa definitiva, con instrucións e outro sobre franqueado para a devolución. Os propios directores debían repartir os cuestionarios entre os representantes que elixisen, encargarse de recoller os formalizados e devolver todos os do centro nos sobres franqueados. Nalgúns casos foron recollidos persoalmente no propio centro. Falouse con todos os directores directamente ou por teléfono para lles explicar a finalidade do cuestionario e lles aclarar posibles dúbidas. Estas conversacións serviron tamén para recoller información que permitiu matizar a carta informativa definitiva.

3.4.8.4. Incidencias.

Como incidencia máis salientable cabe destacar o retraso en devolver as enquisas, nalgúns casos houbo que llo lembrar aos directores até dúas veces, debido fundamentalmente a tardanza dos profesores e sobre todo dos pais na entrega dos cuestionarios formalizados. A pesar de todo, a porcentaxe de devolucións de cuestionarios polos pais foi bastante baixa. Dato que serviu para decidir que había que duplicar (coeficiente 2,00) o tamaño mínimo da mostra deste colectivo.

3.4.8.5. Análise.

Analizadas as respostas incorporáronse aos cuestionarios aquelas suxestións feitas polos expertos que supuñan unha mellora. Hai que subliñar que no cuestionario para pais hai unha errata. Entre as correccións que se pretendían facer como consecuencia das respostas da proba piloto estaba previsto eliminar a cuestión 2, que facía referencia ao sexo, xa que se comprobou que inducía a erro. Moitos dos pais que responderon á proba piloto interpretaron que se refería aos seus fillos, cando a intención da cuestión era a de coñecer o sexo da persoa que respondía. A pesar diso no cuestionario definitivo apareceu recollida sen corrixir. Non obstante, durante o proceso de codificación e tabulación dos cuestionarios desbotáronse as respostas a esta cuestión. Tamén se voltaron a numerar as cuestións desde a 3 até a 9, que pasaron a ser 2, 3, 4,...8, que era como tiñan que estar no cuestionario definitivo, tal como se recolle no anexo 3.4.9.6.

3.4.9. CUESTIONARIOS DEFINITIVOS.

3.4.9.1. Cuestionario para inspectores.

Dado que a poboación de inspectores estaba circunscrita a Comunidade Autónoma de Galicia e, polo tanto, todos eles compañeiros do investigador, considerouse conveniente redactar o cuestionario nun estilo coloquial como estratexia para lograr unha maior implicación.

O cuestionario final recóllese no anexo 3.4.9.1. Consta de 26 cuestións (25 máis unha aberta de carácter xeral) numeradas correlativamente. Na táboa 3.4.9.1 recóllese a estrutura xeral do cuestionario, o número de cuestións que ten cada bloque, a relación de cada cuestión cos descritores previstos no apartado 3.4.1 e o tipo de medida empregada para as respectivas variables.

Táboa 3.4.9.1. Estrutura xeral do cuestionario para inspectores.

BLOQUE	Nº CUEST.	RELACIÓN COS DESCRITORES.		MEDIDA
		CUESTIÓN	DESCRITORES	
1. Datos identificativos.	7	1,2,5	Variables independ.	Ordinal
		3,4,6	Variables independ.	Nominal
		7	Variables independ.	intervalo
2. Cuestións sobre a relación cos centros.	7	8,9	3B	Ordinal
		10,11	3A	Ordinal
		12	1A	intervalo
		13(2), 13(3)	1A	Nominal
		13(1)	2A	Nominal
		14	2A	intervalo
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.	5	15	1B	Ordinal
		16	1C	Nominal
		17	1C	intervalo
		18,19	1C	Nominal
4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.	3	20	1D	intervalo
		21	2A	intervalo
		22	1E	Nominal
5.- Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.	3	23	1F	Nominal
		24	1G	intervalo
		25	1F	intervalo

Fonte: elaboración propia.

3.4.9.1.1. Datos identificativos.

Este bloque está constituído por sete cuestións. As cuestións 1, 2, 3, 4 e 5 están orientadas á posibilidade de facer análises por grupos de idade, anos de servizo, corpo,

experiencia en cargos directivos e experiencia docente. En total recóllese información sobre oito variables independentes. As outras dúas cuestións están destinadas a dar información estatística: a 6 sobre o índice de resposta por provincia⁶⁹ e a 7 sobre a evolución da carga de traballo a través do indicador, número de centros asignados⁷⁰ nos dous últimos cursos. A cuestión 6 tiña unha dupla finalidade, asegurar o máximo de respostas posibles e como índice de representatividade da mostra recibida en relación coa prevista. A finalidade da pregunta 7 era coñecer o efecto producido nese parámetro pola incorporación dun número de inspectores relativamente importante nos cursos 2005/2006 e 2006/2007⁷¹.

3.4.9.1.2. Cuestións sobre a relación cos centros.

Este bloque está constituído tamén por sete cuestións. As cuestións 8 e 9 teñen como finalidade recoller información sobre as relacións producidas por iniciativa do centro: medio máis empregado (cuestión 8) e causas que as motivan (cuestión 9). As cuestións 10 e 11 son as equivalentes as anteriores, mais para as relacións xeradas por iniciativa dos inspectores. A cuestión 12, trata de recoller as crenzas dos inspectores sobre a visita de inspección mediante a lista de afirmacións á que se fixo referencia no descritor 1A do punto 3.4.6.1.1. A primeira pregunta da cuestión 13 e a cuestión 14 fan referencia a efectos percibidos polos inspectores derivados das condicións en que se realiza a súa práctica profesional. As dúas últimas preguntas da cuestión 13 refírense a crenzas de carácter xeral sobre as relacións cos docentes.

3.4.9.1.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.

Este bloque ten seis cuestións. A finalidade da cuestión 15 é coñecer a opinión dos inspectores sobre a importancia das funcións recollidas no descritor 1B do punto

⁶⁹ Aínda que tamén se podía empregar como variable de segmentación, non se considera como tal por ficar fóra dos intereses en que se centra esta tese.

⁷⁰ Con esta expresión désígnase o conxunto de centros sobre os que un inspector exerce a súa función en coherencia coa disposición transitoria do Decreto 99/2004, do 21 de maio. Nalgunhas circulares internas utilízase como equivalente a de “centros adscritos”. Sen embargo, o que establece estritamente o Decreto 99/2004 é a adscripción dos inspectores a un conxunto de centros ou “subsector” (artigo 22º.3). Desde o último cambio de goberno da Xunta de Galicia, no ano 2005, as circulares internas e instrucións de servizo utilizan para o mesmo concepto a expresión “centros aos que serve o inspector”.

⁷¹ Tal como se dixo anteriormente, durante os cursos 2005/2006 e 2006/2007 incorporáronse ao Servizo de Inspección 18 novos inspectores, o que significou un incremento do 25% respecto da plantilla ao inicio do curso 2005/2006. Iso permitiu que practicamente se equilibrasen as plantillas das catro provincias. Partíase dunha situación claramente desequilibrada, que afectaba fundamentalmente a provincia de Pontevedra na que, segundo a correspondente Memoria da Inspección, no curso 2004/2005 só tiña cubertas o 58 % das prazas de inspector.

3.4.5.1.1. Coa 16 preténdese completar a 15, xa que ambas son as que dan as claves para identificar os posibles modelos de Inspección subxacentes nos inspectores ou “modelos implícitos” de Inspección. A cuestión 17 trata de recoller a opinión dos inspectores sobre o perfil máis idóneo que debería ter o inspector en función da tipoloxía dos centros asignados. As cuestións 18 e 19 están integradas por varias subcuestións que pretenden recoller as opinións dos inspectores en torno a avaliación da función docente e da función directiva prevista no artigo 106 e 139.3 da LOE respectivamente.

3.4.9.1.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.

Este bloque contén tres cuestións. Coa cuestión 20 preténdese recoller información, desde a perspectiva dos inspectores, sobre o grao de realización das actuacións que teñen encomendadas, para o que se utilizan 21 ítems seleccionados das 46 actuacións previstas no Plan de Traballo Anual da Inspección do curso 2005/2006, tal como se detallou no descriptor 1D do punto 3.4.6.1.1. A cuestión 21 pretende aproximarse, desde o punto de vista dos inspectores, aos efectos que producen as súas actuacións no centro. Por último, a cuestión 22 trata de se aproximar ás crenzas dos inspectores en torno ao carácter predominante que teñen as súas actuacións.

3.4.9.1.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.

Este bloque está formado por tres cuestións que tratan un aspecto central desta tese, as actuacións dos inspectores relacionadas coa función de supervisar a práctica docente⁷². A cuestión 23 ten como finalidade identificar as actuacións en que, segundo o punto de vista dos inspectores, se concreta dita función e o perfil do inspector asociado a elas. A cuestión 24 recolle información relativa ao seu nivel de realización. A cuestión 25 trata de indagar na influencia que estas actuacións terían nos resultados escolares.

Hai una última cuestión, a 26, incluída neste bloque por razóns formais do cuestionario, que en realidade, pola natureza aberta da resposta, non se identificou con ningún descriptor en concreto, mais pode proporcionar información de carácter cualitativo que permita matizar o contido de calquera descriptor.

⁷² Esta función forma parte dunha máis xeral recollida no artigo 151 da LOE e di textualmente: “b) supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua”.

3.4.9.2. Cuestionario para directores de centros públicos.

O cuestionario final recóllese no anexo 3.4.9.2. Consta de 31 cuestións (30 máis unha aberta de carácter xeral) numeradas correlativamente. O resto das características do cuestionario son comúns ao cuestionario para inspectores. Na táboa 3.4.9.2 recóllense a estrutura xeral do cuestionario, o número de cuestións que ten cada bloque, a relación de cada cuestión cos descritores previstos no apartado 3.4.1 e o tipo de medida empregada para as respectivas variables

Táboa 3.4.9.2. Estrutura xeral do cuestionario para directores de centros públicos

BLOQUE	Nº CUEST	RELACIÓN COS DESCRITORES		MEDIDA
		CUESTIÓN	DESCRITORES	
1. Datos identificativos.	8	1,3	Variables independ	Ordinal
		2,4,5,7,8	Variables independ.	Nominal
		6	Variables independ.	Intervalo
2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.	9	9	3B	Nominal
		9,1,11	3B	Ordinal
		10,14,1,15	1I	Intervalo
		12	3A	Nominal
		13,14	3A	Ordinal
		16	2B	Intervalo
		17	1I	Nominal
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.	7	18	1J	Ordinal
		19,20, 23,24	1K	Nominal
		21	1K	Intervalo
		22	2B	Nominal
4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.	3	25	1L	Intervalo
		26	2B	Intervalo
		27	1M	Nominal
5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.	3	28	1N	Nominal
		29	1O	Intervalo
		30	1N	Intervalo

Fonte: elaboración propia.

3.4.9.2.1. Datos identificativos.

Este bloque está constituído por oito cuestións. As cuestións están orientadas á posibilidade de facer análises por grupos en función da antigüidade na dirección, do tipo de nomeamento, da experiencia docente, da formación académica, do tipo de centro, do número de unidades, do tipo de localidade en que está localizado o centro, da provincia e da proximidade ás sedes de inspección. En total recollen información sobre dez variables independentes.

3.4.9.2.2. Cuestións sobre as relacións coa Inspección de educación..

Este bloque ten nove cuestión. As cuestións 9 e 11 son idénticas respectivamente as 8 e 9 do cuestionario para inspectores; teñen como finalidade recoller información sobre as relacións producidas por iniciativa do centro para comparala coa visión dos inspectores. Acrecéntase unha subcuestión, a 9.1 sobre a frecuencia con que se emprega o teléfono. A cuestión 10 proporciona información sobre a dificultade que teñen os directores en acceder á Inspección, que combinada coa proximidade ás sedes permitirá coñecer até que punto esta circunstancia inflúe no acceso á Inspección. As cuestións 12 e 13 correspóndense coas 10 e 11 do cuestionario para a inspección. Na cuestión 14 recóllese información sobre as frecuencias das visitas de inspección. A cuestión 15 trata de recoller información sobre as crenzas dos directores relacionadas coas visitas de inspección. A súa estrutura é semellante á cuestión 12 do cuestionario para inspectores co fin de facilitar a comparación. A cuestión 16 trata de recoller información sobre o grao de satisfacción dos directores nas súas relacións coa Inspección (efecto das actuacións dos inspectores). Na número 17 trátase de recoller información sobre as crenzas dos directores relacionadas coas afirmacións cuxo listado se xustificou e recolleu no descriptor 1I do punto 3.4.6.1.2.

3.4.9.2.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.

Este bloque está constituído por sete cuestións. Na número 18 recóllese información sobre a importancia que os directores dan as distintas funcións que por lei ten encomendada a Inspección. A súa estrutura é idéntica a correspondente nos restantes cuestionarios para permitir as comparacións. As cuestión 19 e 20 permiten dar a oportunidade para que os directores maticen e concreten máis as súas crenzas sobre as funcións da Inspección tirando algunha función da lista proporcionada ou propondo outras novas. Repítense en todos os cuestionarios coa mesma estrutura para permitir comparacións. A 21 é idéntica á cuestión 17 proposta aos inspectores co fin de comparar as opinións dos directores coas dos inspectores sobre o perfil do inspector de referencia ou inspector de centro⁷³. A cuestión 22 trata de recoller a valoración global que os directores fan das actuacións dos inspectores. As cuestións 23 e 24 recollen as opinións dos directores ao redor da problemática da avaliación da función docente e da función directiva; son idénticas ás cuestión 18 e 19 propostas aos inspectores.

⁷³ Con ambas as dúas expresións désígnase ao inspector que ten asignado ese centro.

3.4.9.2.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.

Este bloque ten 3 cuestións semellantes ás propostas para os inspectores. As actuacións da Inspección propostas aos directores na cuestión 25 varían lixeiramente coas propostas aos inspectores, tal como se xustificou no descritor 1L do punto 3.4.6.1.2. As cuestións 26 e 27 correspóndense coas 21 e 22 do cuestionario para inspectores. Tratan de recoller a mesma información, mais desde o punto de vista dos directores.

3.4.9.2.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.

Este bloque está integrado por 3 cuestións, 28, 29 e 30, que se corresponden respectivamente coas 23, 24 e 25 do cuestionario para inspectores. A información que se pretende recoller é a mesma que para os inspectores, aínda que con lixeiros matices e desde o punto de vista dos directores. Inclúíuse unha subcuestión, a 28.2, co fin de coñecer a opinión dos directores sobre outros posibles axentes supervisores non inspectores.

3.4.9.3. Cuestionario para directores de centros privados

O cuestionario para directores de centros privados é practicamente igual ao dos directores de centros públicos, que foi o que se tomou como referencia, ao que se lle quitaron cuestións, preguntas ou ítems e se lle engadiron outras como consecuencia das diferenzas que a titularidade do centro impón ás actuacións dos inspectores no modelo actual de intervención.

O cuestionario final recóllese no anexo 3.4.9.3. Consta de 26 cuestións (25 máis unha aberta de carácter xeral) numeradas correlativamente. Na táboa 3.4.9.3 recóllense a estrutura xeral do cuestionario, o número de cuestións que ten cada bloque, a relación de cada cuestión cos descritores previstos no apartado 3.4.1. e o tipo de medida empregada para as respectivas variables.

Táboa 3.4.9.3. Estrutura xeral do cuestionario para directores de centros privados.

BLOQUE	Nº CUEST	RELACIÓN COS DESCRITORES		MEDIDA
		CUESTIÓNS	DESCRITORES	
		1,2	Variables independ	Ordinal
1. Datos identificativos.	6	4,5,6	Variables independ.	Nominal
		3	Variables independ.	Intervalo
2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.	9	7	3B	Nominal
		7(1),8	3B	Ordinal
		9,12(1),13	1I	Intervalo
		10	3A	Nominal
		11,12	3A	Ordinal
		14	2B	Intervalo
		15	1I	Nominal
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.	4	16	1J	Ordinal
		17,18	1K	Nominal
		19	1K	Intervalo
4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.	3	20	1L	Intervalo
		21	2B	Intervalo
		22	1M	Nominal
5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.	3	23	1N	Nominal
		24	1O	Intervalo
		25	1N	Intervalo

Fonte: elaboración propia.

3.4.9.3.1. Datos identificativos.

Este bloque está constituído por seis cuestións. As cuestións están orientadas á posibilidade de facer análises por grupos en función da antigüidade na dirección, experiencia docente, número de unidades, tipo de localidade en que está localizado o centro, provincia e proximidade ás sedes de inspección. En total recollen información sobre seis variables independentes.

3.4.9.3.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.

Este bloque contén 9 cuestións practicamente idénticas ás descritas para o cuestionario destinado aos directores de centros públicos. Na táboa 3.4.9.3.2 seguinte recóllense as equivalencias entre cuestións e subcuestións dos dous cuestionarios.

Táboa 3.4.9.3.2. Equivalencias entre as cuestións e subcuestións sobre relación coa Inspección dos cuestionarios para directores de centros públicos e de centros privados.

Directores privados	Directores públicos
7	9
7.1	9.1
8	11
9	10
10	12
11	13
12	14
12.1	14.1
13	15
14	16
15	17

Fonte: elaboración propia.

Na cuestión 8 non se recollen aqueles tipos de consultas que, pola súa natureza, non teñen sentido desde a perspectiva dos directores de centros privados, tal como se xustificou no descriptor 3B do subapartado 3.4.6.3. Por razóns parecidas as afirmacións propostas na cuestión 13 non coinciden exactamente coas propostas na número 15 do cuestionario para directores de centros públicos, tal como se xustifica no descriptor 1I do punto 3.4.6.1.2.

3.4.9.3.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.

Este bloque ten catro cuestións, a 16, 17, 18 e 19, que coinciden case totalmente coas cuestións 18, 19, 20, e 21 do cuestionario para directores de centros públicos. Tal como se xustificou no descriptor 1K non se incluíron cuestións relativas á avaliación da función docente e da función directiva. Pola mesma razón tampouco se incluíu a cuestión sobre a necesidade da inspección.

3.4.9.3.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.

Este bloque contén tres cuestións (20, 21 e 22) equivalentes ás cuestións números 25, 26 e 27 do cuestionario dos directores de centros públicos. A cuestión 20 adaptouse á realidade dos centros privados, tal como se detalla no descriptor 1L do punto 3.4.6.1.2.

3.4.9.3.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.

Este bloque ten tres cuestións a 23, 24 e 25, que se corresponden exactamente coas cuestións 27, 28 e 29 do cuestionario para directores de centro públicos.

3.4.9.4. Cuestionarios para xefes de departamento e profesorado de centros públicos.

Tal como xa se anticipou no apartado 3.4.6, ambos os cuestionarios son practicamente iguais, salvo que no correspondente aos xefes de departamento se incorporaron algunhas cuestións específicas, polo que se describirán conxuntamente. Tendo en conta iso tomarase como base para a descrición o cuestionario do profesorado e onde correspondan indicaranse as cuestións que se acrecentaron ao cuestionario para xefes de departamento.

O cuestionario final para os xefes de departamento recóllese no anexo 3.4.9.4a. Ten 28 cuestións (27 máis unha aberta de carácter xeral). O cuestionario final para os profesores de centros públicos recóllese no anexo 3.4.9.4b. Ten 25 cuestións (24 máis unha). Na táboa 3.4.9.4a, para xefes de departamento, e na táboa 3.4.9.4b, para profesorado, detállanse a estrutura xeral de cada cuestionario, o número de cuestións que ten cada bloque, a relación de cada cuestión cos descritores previstos no apartado 3.4.1 e o tipo de medida empregada para as respectivas variables.

Táboa 3.4.9.4a. Estrutura xeral do cuestionario para xefes de departamento.

BLOQUE	Nº CUEST	RELACIÓN COS DESCRITORES		MEDIDA
		CUESTIÓN	DESCRITORES	
1. Datos identificativos.	9	1	Variables independ.	Ordinal
		2,3,4,5,7,8,9	Variables independ.	Nominal
		6	Variables independ.	Intervalo
2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.	7	10,	1H	Nominal
		11,13	3A/3B	Ordinal
		12	3A/3B	Nominal
		12.2	3B	Ordinal
		12.1	3B	Nominal
		12.3	3A	Nominal
		14	2B	Intervalo
		15	1I	Intervalo
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.	5	16	1I	Nominal
		17	1J	Ordinal
		18,19, 21	1K	Nominal
4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.	2	20	1K	Intervalo
		22	1L	Intervalo
5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.	3	23	2B	Intervalo
		24	1N	Nominal
		25	1O	Intervalo
		26-27	1N	Intervalo

Fonte: elaboración propia.

Táboa 3.4.9.4b. Estrutura xeral do cuestionario para profesorado de centros públicos.

BLOQUE	Nº CUEST	RELACIÓN COS DESCRITORES		MEDIDA
		CUESTIÓN	DESCRITORES	
1. Datos identificativos.	8	1	Variables independ.	Ordinal
		2,3,4,5,6,7,8	Variables independ.	Nominal
2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.	7	9,	1H	Nominal
		10,12	3A/3B	Ordinal
		11	3A/3B	Nominal
		11.1	3B	Nominal
		11.2	3A	Nómina
		13	2B	Intervalo
		14	1I	Intervalo
		15	1I	Nominal
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección educativa.	5	16	1J	Ordinal
		17,18, 20	1K	Nominal
		19	1K	Intervalo
4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.	2	21	1L	Intervalo
		22	2B	Intervalo
5.- Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.	2	23	1N	Nominal
		24	1N	Intervalo

Fonte: elaboración propia.

3.4.9.4.1. Datos identificativos.

O bloque correspondente ao cuestionario para o profesorado ten oito cuestións. As cuestións están orientadas á posibilidade de facer análises por grupos en función da experiencia docente, situación administrativa, corpo, titulación, tipo de centro, tipo de localidade en que está localizado o centro, provincia e proximidade ás sedes de inspección. En total recollen información sobre oito variables independentes. O bloque do cuestionario para xefes de departamento ten dúas cuestións máis, propostas coa única finalidade de verificar a adecuación da mostra recibida coa deseñada. O que implica que o tipo e número de variables independentes é o mesmo. A cuestión 5, recolle información sobre o tipo de departamento didáctico⁷⁴ do que é xefe, o que permite

⁷⁴ O artigo 53º do ROIES establece como posibles departamento para os IES e o artigo 22º do ROCPI para os CPI os seguintes:

- 01 artes plásticas.
- 02 ciencias naturais.
- 03 economía.
- 04 educación física e deportiva.
- 05 filosofía.
- 06 física e química.
- 07 FOL.
- 08 francés.
- 09 grego.
- 10 inglés.

comprobar se están representados todos os departamentos na mostra recibida. A cuestión 6 refírese o número de profesores que integran o departamento co fin de comprobar se a hipótese que se empregou para estratificar a mostra de profesorado público foi correcta.

3.4.9.4.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.

Este bloque ten sete cuestións practicamente iguais nos dous cuestionarios, aínda que a súa numeración non coincide exactamente. Séguese co criterio, xa indicado, de tomar como referencia o cuestionario do profesorado. A cuestión 9 pretende recoller información sobre o coñecemento que ten o profesorado do inspector de referencia. A 10 e 12 fan referencia a frecuencia das relacións “profesores ↔ inspectores”. A 11 pretende recoller información sobre quen é o promotor da relación (profesor ou inspector), o medio empregado e os motivos que provocaron a relación, tanto se foi “profesor → inspector” como se foi “inspector → profesor”. Na cuestión correspondente, a 12, do cuestionario para xefes de departamento introduciuse unha subcuestión (12.2) para recoller información sobre o número de relacións motivadas pola condición de xefe de departamento. A cuestión 13 recolle información sobre o grao de satisfacción do profesorado nas súas relacións coa Inspección. A cuestión 14, sobre a dificultade que ten o profesorado para comunicarse coa Inspección. Por último, a 15 é exactamente igual que a cuestión 17 do cuestionario para directores de centros públicos e con ela trátase de recoller información sobre as crenzas relacionadas co mesmos tópicos en torno aos inspectores, mais desde o punto de vista do profesorado.

3.4.9.4.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.

Este bloque é idéntico para os dous cuestionarios e consta de cinco cuestións. Tal como se dixo cando se describiu o bloque homólogo do cuestionario para directores (punto 3.4.9.3.2), as cuestións deste bloque son practicamente idénticas para todos os

11 latín.

12 lingua castelá e literatura.

13 lingua galega e literatura.

14 matemáticas.

15 música.

16 relixión.

17 tecnoloxía.

19 xeografía e historia.

20 de familia profesional (un por cada familia que imparta o centro).

cuestionarios. Na táboa 3.4.9.4.3 recóllese a correspondencia entre as cuestións e subcuestións idénticas nos tres cuestionarios.

Táboa 3.4.9.4.3. Equivalencias entre as cuestións e subcuestións dos cuestionarios para xefes de departamento, profesores e directores de centros públicos.

Profesores públicos	Xefes de departamento	Directores públicos
16	17	18
17	18	19
17.1	18.1	19.1
18	19	20
18.1	19.1	20.1
19	20	21
20	21	23
20.1	21.1	23.1
20.2	21.2	23.2

Fonte: elaboración propia.

As finalidades das distintas cuestións son as xa sinaladas para as homólogas do cuestionario para directores.

3.4.9.4.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección de educación.

Tamén este bloque é idéntico para o profesorado de centros públicos e xefes de departamento. Ten dúas cuestións. Na número 21 (22 no cuestionario para xefes de departamento) propónse a valoración do grao de realización das sete actuacións que se detallan no descritor 1L do punto 3.4.6.1.2. Coa cuestión 22 (23 no cuestionario para xefes de departamento) trátase de recoller información sobre os efectos que teñen no funcionamento dos departamentos as actuacións da Inspección.

3.4.9.4.5 Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.

O bloque correspondente ao cuestionario para o profesorado ten dúas cuestións, 23 e 24. A cuestión 23 correspóndese coa 28 do cuestionario para directores. A cuestión 24 trata de recoller información sobre as crenzas do profesorado en relación coa influencia das actuacións de carácter curricular da Inspección na mellora das cualificacións do alumnado do departamento. Este bloque, no cuestionario para os xefes de departamento, ampliouse con dúas cuestións máis, a 25 sobre valoración do grao de realización de actuacións de carácter curricular e a número 27, que se corresponde coa 30 do cuestionario para directores, sobre as crenzas dos xefes de departamento en

relación coa influencia das actuacións de carácter curricular da Inspección na mellora dos resultados escolares do centro.

3.4.9.5. Cuestionarios para profesorado de centros privados.

Este cuestionario foi o resultado dun dobre proceso, tirar do cuestionario para profesorado de centros públicos aquelas cuestións que non tiñan sentido desde a perspectiva dos centros privados e introducir algúns matices diferenciais produto tamén desa circunstancia.

O cuestionario final para o profesorado de centros privados recóllese no anexo 3.4.9.5. Ten 20 cuestións (19 máis unha aberta de carácter xeral). Na táboa 3.4.9.5 detállanse a estrutura xeral do cuestionario, o número de cuestións que ten cada bloque, a relación de cada cuestión cos descritores previstos no apartado 3.4.1 e o tipo de medida empregada para as respectivas variables

Táboa 3.4.9.5. Estrutura xeral do cuestionario para profesorado de centros privados.

BLOQUE	Nº CUEST	RELACIÓN COS DESCRITORES		MEDIDA
		CUESTIÓN	DESCRITORES	
1. Datos identificativos.	5	1	Variables independ.	Ordinal
		2,3,4,5	Variables independ.	Nominal
Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.	7	6	1H	Nominal
		7,9	3A/3B	Ordinal
		8	3A/3B	Nominal
		8.1	3B	Nominal
		8.2	3A	Nominal
		10	2B	Intervalo
		11	1I	Intervalo
		12	1I	Nominal
3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.	4	13	1J	Ordinal
		14,15	1K	Nominal
		16	1K	Intervalo
4. Cuestións sobre actuacións da Inspección nos centros educativos.	1	17	1L	Intervalo
5.- Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.	2	18	1N	Nominal
		19	1N	Intervalo

Fonte: elaboración propia.

3.4.9.5.1. Datos identificativos.

Este bloque ten cinco cuestións. As cuestións están orientadas á posibilidade de facer análises por grupo en función da experiencia docente, titulación, tipo de localidade

en que está localizado o centro, provincia e proximidade ás sedes de inspección. En total recollen información sobre cinco variables independentes.

3.4.9.3.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.

Este bloque ten sete cuestións semellantes e coas mesmas finalidades que as do bloque homólogo do cuestionario para profesorado de centros públicos. Adaptáronse ás circunstancias dos centros privados as cuestións 8 e 12. Na número 8 modificáronse as listas das causas que podían motivar as relacións “profesores privados → inspectores” e “inspectores → profesores privados”, tal como se recolle nos descritores 3B e 3A respectivamente do subapartado 3.4.6.3. Na número 12 suprimíronse dous tópicos da lista de sete proposta para o profesorado de centros públicos, tal como se xustifica no descriptor 1I do punto 3.4.6.1.2.

3.4.9.5.3. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.

Este bloque consta de catro cuestións, que son idénticas ás catro primeiras do mesmo bloque do cuestionario para profesorado de centros públicos. A adaptación neste caso consistiu en suprimir a cuestión que fai referencia á avaliación da función docente, tal como se xustifica no descriptor 1K do punto 3.4.6.1.2.

3.4.9.5.4. Cuestións sobre actuacións da Inspección de educación.

Este bloque ten unha única cuestión. A adaptación do cuestionario para o profesorado de centros públicos ás circunstancias dos centros privados consistiu en eliminar a cuestión que se refire á influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos departamentos/equipos de ciclo⁷⁵ e modificar a lista de actuacións da Inspección, tal como se detalla no descriptor 1L do punto 3.4.6.1.2

3.4.9.5.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.

Este bloque ten dúas cuestións, que coinciden exactamente coas propostas no mesmo bloque do cuestionario para profesores de centros públicos.

⁷⁵ Non se incluíu porque nos centros privados poden non existiren estes tipos de equipos de profesores.

3.4.9.6. Cuestionarios para pais.

Neste cuestionario, aínda que a información que se pretende recoller é a mesma que nos cuestionarios dos outros sectores da comunidade educativa, tratouse de evitar expresións do ámbito pedagóxico que resultasen confusas, para que a linguaxe fose comprendida polo maior número de pais posible independentemente da súa formación académica. Considerouse conveniente modificar a orde dos bloques, pondo o correspondente ás cuestións sobre actuacións da Inspección, como algo próximo á súa realidade, antes que o bloque de cuestións sobre as funcións da Inspección, algo moito máis xeral. Inclusive mudouse de bloque a cuestión número 18, que en todos os cuestionarios está incluída no bloque de cuestións sobre a relación coa Inspección e neste colocouse no bloque de cuestións sobre as actuacións da Inspección. Supúxose que á maioría dos pais lle resultaría máis fácil rememorar a súa visión da Inspección despois de reflexionar sobre as actuacións, cuestión número 16.

O cuestionario final para os pais recóllese no anexo 3.4.9.6. Ten 25 cuestións (24 máis unha aberta de carácter xeral). Na táboa 3.4.9.6 detállanse a estrutura xeral de cada cuestionario, o número de cuestións que ten cada bloque, a relación de cada cuestión cos descritores previstos no apartado 3.4.1 e o tipo de medida empregada para as respectivas variables

Táboa 3.4.9.6. Estrutura xeral do cuestionario para pais.

BLOQUE	Nº CUEST	RELACIÓN COS DESCRITORES		MEDIDA
		CUESTIÓN	DESCRITORES	
1. Datos identificativos.	8	1,2,3,4,5,6,7,8	Variables independ.	Nominal
Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.	7	9,10	1H	Nominal
		11,13	3A/3B	Ordinal
		12	3A/3B	Nominal
		12.1	3B	Nominal
		12.2	3A	Nominal
		14	2B	Intervalo
		15	3B	Intervalo
3. Cuestións sobre actuacións da Inspección.	4	16	1L	Intervalo
		17	2B	Intervalo
		18	1I	Nominal
		19	2B	Nominal
4. Cuestións sobre as funcións da Inspección.	2	20	1J	Ordinal
		21,22	1K	Nominal
5.- Cuestións sobre actuacións da Inspección no ámbito curricular.	2	23	1N	Nominal
		24	1N	Intervalo

Fonte: elaboración propia.

3.4.9.6.1. Datos identificativos.

Este bloque ten oito cuestións. As cuestións estaban orientadas á posibilidade de facer análises por grupos en función do número de fillos, situación laboral, nivel de estudos, titularidade do centro, nivel educativo en que están escolarizados os alumnos, tipo de localidade en que está localizado o centro, provincia e proximidade ás sedes de inspección. En total recollen información sobre oito variables independentes.

3.4.9.6.2. Cuestións sobre a relación coa Inspección de educación.

Este bloque ten sete cuestións semellantes e coas mesmas finalidades que as do bloque homólogo do cuestionario para profesorado de centros públicos, aínda que se fixeron varias modificacións. As cuestións 9 e 10 tratan de recoller información sobre o coñecemento que teñen os pais da Inspección, considerouse conveniente facer dúas preguntas polas razóns expostas no descritor 1H do subapartado 3.4.6.3. As cuestións 11 e 13 recollen información sobre a frecuencia das relacións. As listas propostas na cuestión 12 de posibles causas que motivaron as relacións “inspectores → pais” e as relacións “pais → inspectores” no curso 2005/2006 adaptáronse á realidade dos pais, tal como se xustificou respectivamente nos descritores 3A e 3B do subapartado 3.4.6.3. A cuestión 14 recolle información sobre a impresión que as relacións coa inspección lles causaron aos pais. A cuestión 15 fai referencia á dificultade que teñen os pais para se comunicaren coa inspección.

3.4.9.6.3. Cuestións sobre as actuacións da Inspección de educación.

Este bloque consta de catro cuestións, coas que se pretende recoller a mesma información que coas dos bloques homólogos dos outros cuestionarios, pero desde a perspectiva dos pais. Para iso, modificouse a lista das actuacións dos inspectores que se propón para a súa valoración na pregunta 16, tal como se xustificou no descritor 1L do punto 3.4.6.1.2. Alén de solicitar información sobre a influencia das actuacións da Inspección no funcionamento do centro, cuestión 17, tamén se pide, como aos directores, unha valoración global da necesidade de inspeccionar os centros, cuestión 19. Na lista de tópicos sobre a Inspección proposta na cuestión 18 recolléronse cinco dos sete que ten o cuestionario para profesorado de centros públicos, tal como se detallou no descritor 1I.

3.4.9.6.4. Cuestións sobre as funcións da Inspección de educación.

Este bloque ten tres cuestións coas que, ao igual que no anterior, se pretende recoller, desde a perspectiva dos pais, basicamente a mesma información que cos bloques homólogos dos outros cuestionarios. Modificouse a redacción da lista de funcións, tal como se xustifica no descritor 1J do punto 3.4.6.1.2. Polos motivos expostos no descritor 1 K do punto 3.4.6.1.2 excluíronse as cuestións referentes a avaliación da función docente e a función directiva.

3.4.9.6.5. Cuestións sobre actuacións da Inspección de carácter curricular.

Este bloque ten dúas cuestións coas que se pretende recoller basicamente a mesma información que coas cuestións do bloque homólogo dos cuestionarios dos outros sectores das comunidades educativas. A cuestión 23, na que se pretende recoller información sobre as crenzas dos pais en relación coas actuacións de carácter curricular, adaptouse de acordo coas xustificacións recollidas no descritor 1 O do punto 3.4.6.1.2 . O mesmo se fixo para a cuestión 24, tal como se xustifica no descritor 1 N do mesmo punto.

3.4.10. ENQUISA PRINCIPAL.

3.4.10.1. Desenvolvemento da enquisa principal.

3.4.10.1.1. *Datas de realización da enquisa.*

A enquisa fíxose en dúas tandas:

- Para os inspectores entre o 30 de novembro de 2006 e o 15 de xaneiro de 2007. Algúns dos cuestionarios recibíronse despois do 31 de xaneiro, despois de diversas xestións persoais cos inspectores rezagados.
- Para os representantes dos centros a previsión era facela entre o 8 de xaneiro (data de regreso das vacacións de Nadal) e o 15 de febreiro de 2007. Polas razóns que se exporán máis adiante recibíronse cuestionarios despois do 30 de marzo.

3.4.10.1.2. *Metodoloxía.*

A forma de pasar os cuestionarios foi distinta segundo se tratase de inspectores ou de sectores da comunidade educativa.

Inspectores.

Á maioría dos inspectores entregóuselles o cuestionario en man nun sobre aberto, para que unha vez formalizado o devolvesen no mesmo sobre fechado. Para iso ou ben se fixeron reunións por grupos nas que se explicou a finalidade da enquisa ou ben se enviaron por medio dun inspector colaborador. Aos inspectores que non estiveron presentes nas reunións iniciais déuselles información por teléfono ou aproveitáronse outras circunstancias para o facer. A pesar de todo, incluíuse unha carta en cada sobre, que se reproduce no anexo 3.4.10.1.2a, recordando o procedemento de recollida das respostas, que por economía e seguranza se preveu facelas a través dos Inspectores xefes provinciais.

Comunidades educativas.

Previuse enviar xuntos, vía postal, todos os cuestionarios destinados aos distintos sectores da comunidade educativa dun mesmo centro, formando lotes que, debido á metodoloxía empregada para elaborar as mostras, necesariamente deberían

conter un número variable de cuestionarios. Tal como se explicou no punto 3.4.4.2.2, comprobouse que a combinación máis económica, tendo en conta os requisitos do mostreo, era empregando módulos de envío de 1, 7, 9 e 13 cuestionarios. Enviáronse, polo tanto, aos centros lotes con 1 cuestionario (só o do director), con 7 (1 de director + 3 de profesores + 3 de pais), con 9 (1 de director + 4 de profesores + 4 de pais) e con 13 (1 de director + 6 de profesores + 6 de pais). No punto citado 3.4.4.2.2 xustificouse a forma de distribuír os distintos lotes a cada centro. A relación de centros co número de cuestionarios enviados a cada un, como resultado da distribución recóllese no anexo 3.4.10.1.2d.

Tendo en conta que nos centros onde se enviaba un cuestionario era o director quen debía formalizalo, fixéronse dous modelos distintos de cartas de presentación dos cuestionarios: un para os directores dos centros onde se enviou un só cuestionario, que se recolle no anexo 3.4.10.1.2b, e outro para os directores dos centros aos que se lles enviou varios cuestionarios, que se reproduce no anexo 3.4.10.1.2c. Así pois, en realidade, houbo un duplo procedemento de envío e recepción dos cuestionarios:

1. **Centros aos que se enviou un cuestionario:** o director debía formalizar o cuestionario e devolveo ao Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago no sobre franqueado incluído no envío.
2. **Centros aos que se enviaron máis dun cuestionario:** o envío fíxose tamén, tal como se explicou no apartado 3.4.4.2.2, á atención do director de cada centro da mostra. Mediante a carta, cuxo modelo se reproduce, no xa citado anexo 3.4.10.1.2c, solicitouse a súa colaboración e informóuselle do que se esperaba que fixese:
 - a) Debería repartir os cuestionarios enviados elixindo ao chou aos individuos de cada sector da comunidade educativa que deberían contestalos. Para iso cada cuestionario ía nun sobre aberto no que se indicaba o sector ao que se dirixía.
 - b) Debería recoller os cuestionarios que lle devolvesen formalizados, cada un no respectivo sobre fechado, e remitilos, xunto co seu, ao Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago no sobre franqueado que a tal efecto se incluíu en cada envío.

3.4.10.1.3. Incidencias.

A primeiros de ano, no momento en que se pretendía iniciar os envíos aos 450 centros da mostra, houbo unha mudanza no procedemento de franqueo de correos que dificultou inesperadamente a obtención dos selos necesarios para os sobres de retorno, o que motivou un retraso de máis de 15 días nos envíos, aparte das numerosas xestións que houbo que facer para paliar o problema.

Outra incidencia non prevista foi a coincidencia no tempo con outra enquisa sobre a Inspección que se estaba a realizar mediante correo electrónico e que desorientou numerosos centros. O problema paliouse iniciando, unha vez detectado, as chamadas telefónicas previstas como recordatorio (COHEN e MANION, 1999 : 150-151)⁷⁶, que se aproveitaron para dar a información oportuna.

As incidencias lóxicas derivadas da falta de resposta, propias desta técnica de enquisa, solucionáronse coas chamadas telefónicas de recordatorio, que como xa se dixo estaban previstas. Como dato, convén dicir que, rematados os prazos indicativos que se daban nas respectivas cartas de presentación (30 de novembro de 2006 para os inspectores e 15 de febreiro de 2007 para os demais), recibíranse o 55% dos cuestionarios dos inspectores, o 62% dos directores o 67% dos profesores e o 52% dos pais. En total realizáronse máis de 500 chamadas telefónicas aos centros da mostra, nalgún caso houbo que facer máis dunha, entre o 15 de febreiro e o 15 de marzo.

3.4.10.2. Datos xerais da mostra real.

En total recibíronse 1.494 cuestionarios dos 2.138 enviados. Finalmente codificáronse 1.473. Os outros 21 ou ben foron recibidos en branco ou foron rexeitados, porque se viu claramente que as respostas non tiñan nada que ver coa información que se pretendía recoller. Co fin de perder a mínima información posible, codificáronse todos os cuestionarios aínda que non estivesen totalmente formalizados, xa que o programa de análise ten en conta esta casuística. Normalmente darase o valor de datos

⁷⁶ Cohen e Manion recomendan varias cartas recordatorio, pero neste caso considerouse, por rapidez e calidade de relación, que era máis efectivo facer o recordatorio mediante chamadas telefónicas.

perdidos no sistema como un dato máis. Cando se considerar que este valor, por ser moi elevado, pode afectar a validez dunha variable, farase constar explicitamente. Por outra lado, pártese como hipótese xeral de que “a non resposta” é unha alternativa máis que será tida en conta durante a análise. Inclusive nalgúñas cuestións propostas a directores, profesores e pais ofreceuse intencionadamente esa alternativa, co fin de facilitar a resposta. Na táboa 3.4.10.2, recóllese o número de cuestionarios que resultaron útiles por cada un dos distintos colectivos que constitúen a mostra. As porcentaxes refírense ao total de cuestionarios codificados.

Táboa 3.4.10.2. Distribución do total de cuestionarios recibidos por poboacións.

	colectivos agrupados	
	Reconto	%
inspectores	77	5,2%
directores	317	21,5%
profesores	591	40,1%
pais	488	33,1%
TOTAL	1473	

Fonte: elaboración propia.

Todos os datos recollidos aparecen tabulados no anexo 3.4.10.2.

3.4.10.2.1. Requisito de tamaño mínimo das mostras por sector.

Deixando aparte a mostra de Inspectores, na táboa 3.4.10.2.1 pódese observar que se alcanzan con creces, sobre todo no caso dos profesores, os tamaños mínimos das mostras de todas as poboacións. No caso dos inspectores a mostra era todo o universo o que permite afirmar que se recolleu a opinión de cerca do 92% da poboación total de Inspectores de Galicia..

Táboa: 3.4.10.2.1. Porcentaxe de cuestionarios recibidos en relación coa mostra deseñada.

	Recibidos	Previstos	%
inspectores	77	84	91,67
directores	317	300	106,67
profesores	591	400	147,75
pais	488	400	122,00

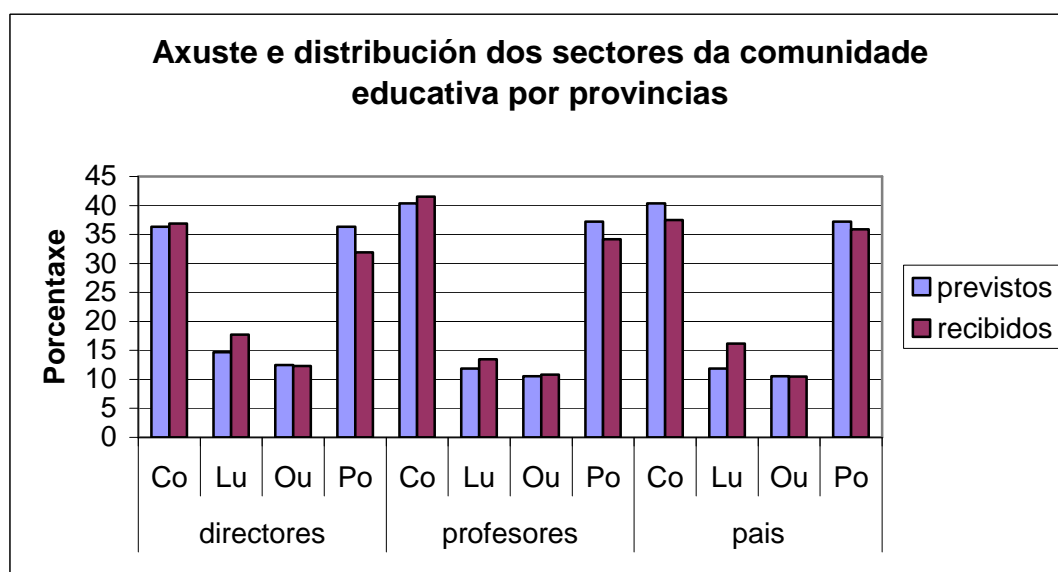
Fonte: elaboración propia.

3.4.10.2.2. Axuste e distribución dos sectores da comunidade educativa en función das variables empregadas para estratificar a mostra.

Comprobado que os tamaños das mostras reais satisfacían os requisitos do tamaño mínimo e dada a complexidade do proceso de deseño mostral considerouse necesario comprobar até que punto a estratificación da mostra real (cuestionarios recibidos) era estatisticamente equivalente á deseñada. É dicir, trátase de comprobar se as discrepancias entre unha e outra son aceptables dentro do nivel de confianza establecido. Tal como se indicou no apartado 3.4.4, co fin de garantir que as mostras se corresponderan coas respectivas poboacións representantes das comunidades educativas procedeuse a estratificar as mostras en base aos seguintes criterios ligados a características dos centros: a) provincia onde está situado, b) titularidade do centro, complementariamente para os centros públicos, tipoloxía do centro e c) número de unidades. Nos seguintes gráficos deste subapartado trátase de reflectir de xeito intuitivo até que punto a mostra real, en cada caso, concorda ou se axusta respectivamente ás mostras deseñadas. Como indicadores de axuste empregáronse as porcentaxes de representatividade correspondentes a cada estrato.

No gráfico 3.4.10.2.2a recóllense as porcentaxes de distribución previstas en función da provincia. Pódese observar un alto grao de coincidencia. Considérase que as discrepancias non son significativas, xa que en ningún caso chegan a $\pm 5\%$ das mostras, para introducir algún tipo de nesgo na análise.

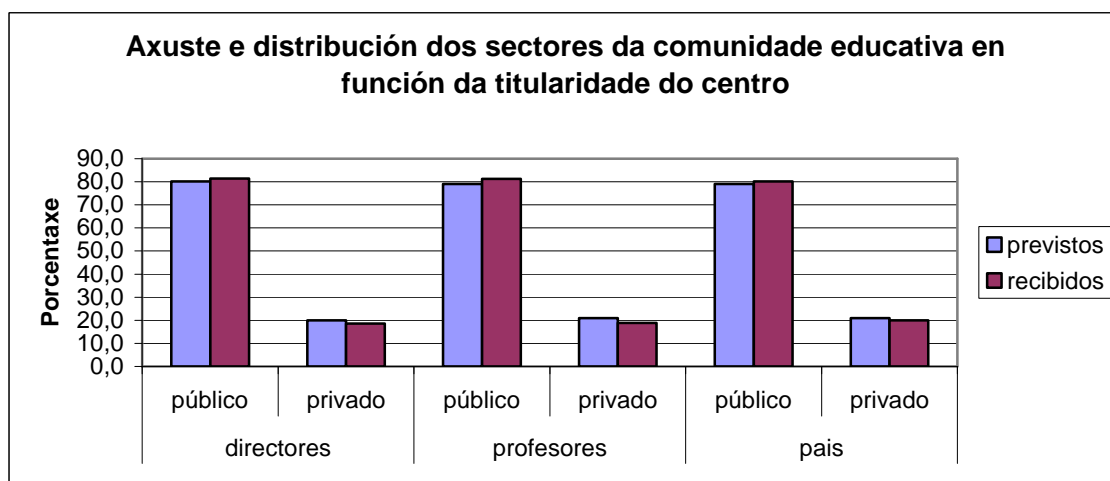
Gráfico 3.4.10.2.2a

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 3.4.10.2.2b pódese observar que tanto para directores como para os profesores e pais as porcentaxes de distribución previstas en función da titularidade do centro son practicamente iguais, aproximadamente 80% para o sector público e 20% para o privado. Tamén pode comprobarse como a mostra real se axusta ao previsto

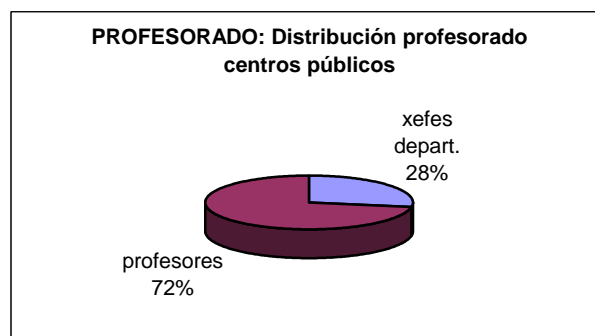
Gráfico 3.4.10.2.2b

Fonte: elaboración propia.

Tal como se xustificou no punto 3.4.4.2.2, considerouse conveniente garantir que, no grupo de profesores de centros públicos, houbera profesores que estivesen desempeñando o cargo de xefes de departamento. É dicir, fíxose unha segunda estratificación para este grupo. A situación, en relación coas respostas recibidas, reflíctese na gráfico 3.4.10.2.2c

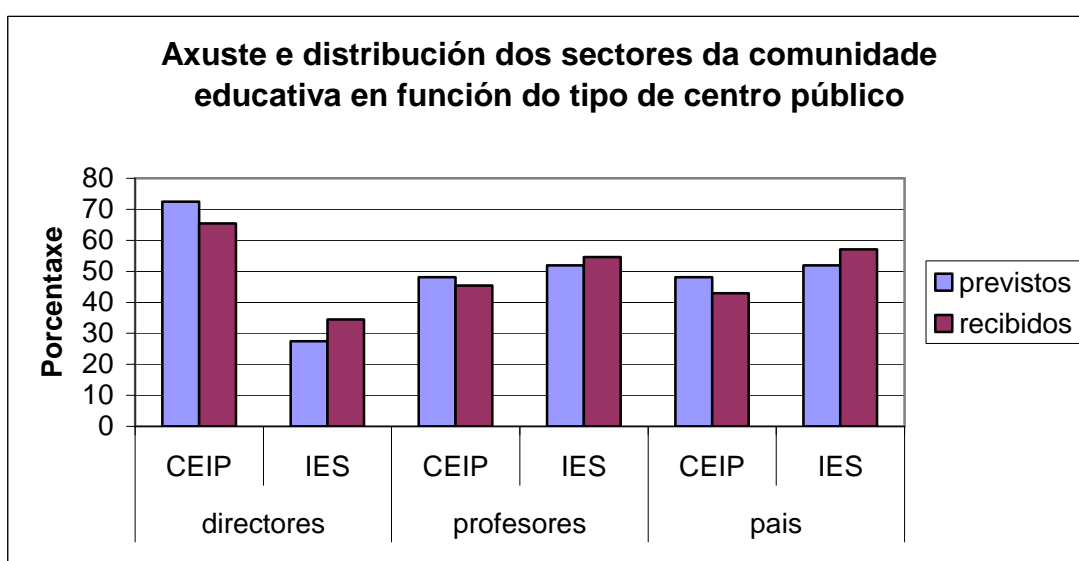
Gráfico 3.4.10.2.2c

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 3.4.10.2.2d recóllense as porcentaxes de distribución previstas e reais en función da tipoloxía para os colectivos das comunidades educativas dos centros públicos. As porcentaxes de directores por tipoloxía dos centros públicos non é igual que a de profesores e pais, pola metodoloxía empregada para seleccionar as mostras. A discrepancia máxima achada é dun 7% que corresponden ao colectivo de directores. Tal como se pode apreciar no citado gráfico a porcentaxe de resposta dos directores dos IES foi maior que o esperado no deseño e, consecuentemente, a porcentaxe de resposta dos directores dos outros centros públicos⁷⁷ foi menor.

Gráfico 3.4.10.2.2d

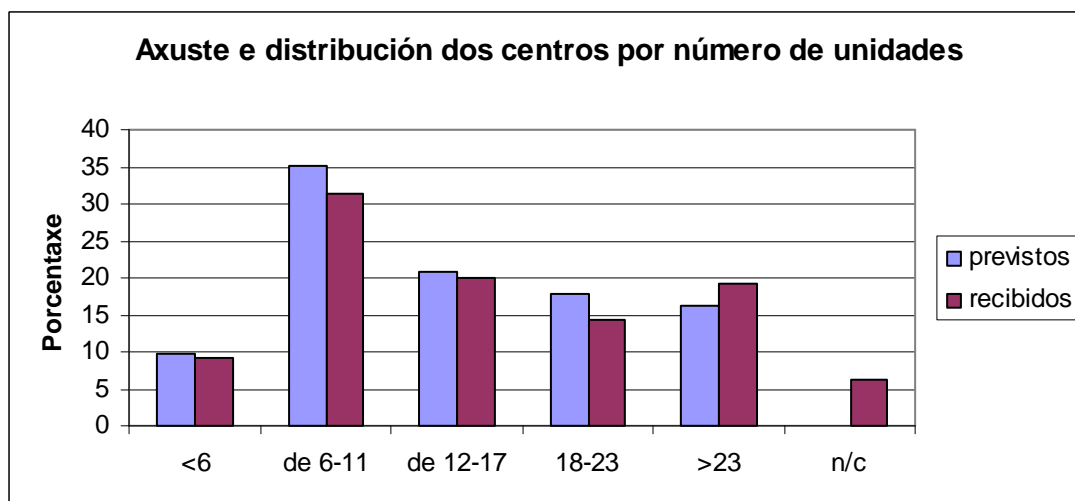

Fonte: elaboración propia.

Outro dos criterios de estratificación empregado foi o número de unidades dos centros. O gráfico 3.4.10.2.2e elaborouse a partir dos datos facilitados polos centros que responderon (en realidade, no cuestionario pedíáselles que indicasen o número de unidades que tiñan en funcionamento). A xustificación dos tramos elixidos fíxose no subapartado 3.4.4.2. Tal como se pode apreciar as discrepancias entre a mostra deseñada e a real son moi pequenas, o valor máximo sitúase en torno aos 4 puntos porcentuais para os centros de 6-11 unidades.

⁷⁷ Co fin de facilitar a análise e seguindo o criterio empregado no subapartado 3.4.4.2, todos os centros públicos distintos dos IES agrúpanse baixo a denominación de CEIP.

Gráfico 3.4.10.2.2e

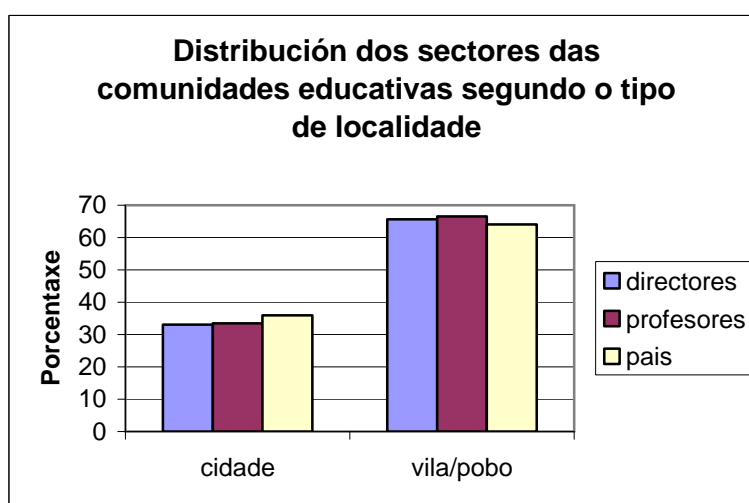

Fonte: elaboración propia.

3.4.10.2.3. Outras variables relacionadas cos centros.

A distribución das mostras dos colectivos das comunidades educativas en relación coas características da localidade onde está situado o centro é bastante homoxénea para os tres colectivos, tal como se pode apreciar no gráfico 3.4.10.2.3a. En torno ao 60% dos directores, profesores e pais que conforman as mostras reais corresponden a centros situados en vilas ou pobos, o 40% restante corresponde ás cidades.

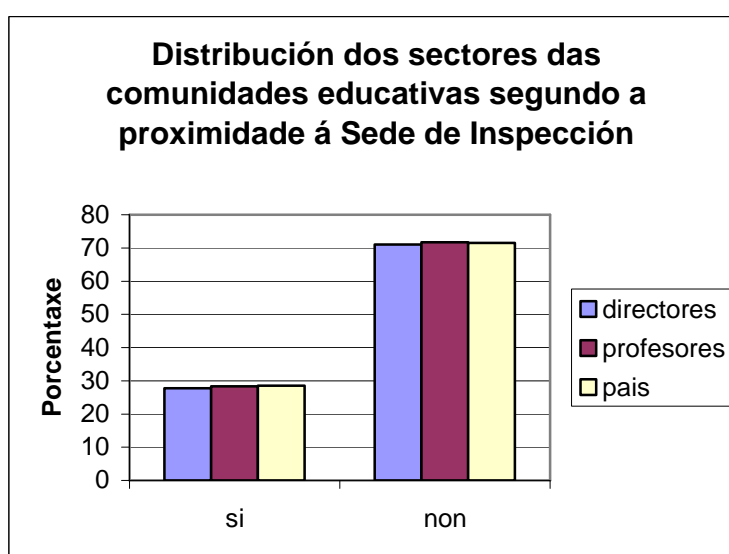
Gráfico 3.4.10.2.3a

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 3.4.10.2.3b recóllese a distribución das mostras dos colectivos das comunidades educativas en función da coincidencia ou non da situación dos centros⁷⁸ con localidades onde existe Sede de Inspección⁷⁹. Tamén neste caso se pode observar que a distribución é bastante homoxénea para os tres colectivos. O 70% dos directores, profesores e pais que responderon residen ou traballan en localidades distintas ás das sedes de Inspección. Isto é coherente coa distribución por tipo de localidade, se se ten en conta que non en todas as cidades de Galicia hai Sede de Inspección.

Gráfico 3.4.10.2.3b

Fonte: elaboración propia.

3.4.10.2.4. Conclusión.

Á vista dos datos anteriores pódese concluír que non se observan diferenzas significativas entre as mostras reais e as mostras deseñadas que afecten o nivel de confianza establecido para o deseño.

⁷⁸ No caso dos pais tamén se consideraba equivalente a esta situación a coincidencia co lugar de traballo.

⁷⁹ As localidades que teñen Sede de Inspección correspóndense coas sete grandes cidades de Galicia: A Coruña, Lugo, Ourense, Pontevedra, Ferrol, Santiago e Vigo.

O mellor profeta do futuro é o pasado.

Lord Byron

CAPÍTULO 4

EVOLUCIÓN HISTÓRICA DAS FUNCIÓNS E ORGANIZACIÓN DA INSPECCIÓN. MODELO TEÓRICO.

4.1. INTRODUCCIÓN.

Despois dunha primeira revisión bibliográfica, o primeiro paso para o estudo que se pretendía facer nesta tese foi determinar o modelo teórico de Inspección que estaba implantado en Galicia no curso de referencia do estudo, o curso 2005/2006. Os datos necesarios para iso podían ser sacados directamente da lexislación que regulaba a Inspección nese momento, unha das tres fontes de recollida de información previstas no deseño da investigación desenvolto no capítulo anterior.

Agora ben, dado que a Inspección de educación é unha institución con case 160 anos de antigüidade, para coñecer e interpretar a súa realidade actual considerouse necesario enmarcala no contexto da súa evolución histórica. Así pois, este capítulo servirá para coñecer como foi evolucionando o modelo teórico de Inspección ao longo da súa historia, cales foron os factores que influíron nos modelos de Inspección vixentes en cada momento e, en definitiva, como se chegou ao modelo teórico de Inspección que había en Galicia no curso 2005/2006.

Tal como se anticipou no capítulo 1, unha das consecuencias do proceso de transferencias da competencia da función inspectora do Estado no ámbito educativo ás Comunidades Autónomas foi a paulatina diferenciación dos Servizos de Inspección que se ían establecendo en cada unha delas a medida que se asumían ditas competencias. Este proceso de adaptación da Inspección ás necesidades ou prioridades establecidas no sistema educativo de cada Comunidade provocou a aparición de outros tantos modelos de organización e funcionamento da Inspección, con diferenzas notables en moitos casos¹.

Así pois, en Galicia o desenvolvemento da Inspección foi parello co do resto de España ata o traspaso de competencias en materia educativa, entre as que estaba a inspección do sistema educativo, en 1982 mediante o Real Decreto 1763/1982, do 24 de xullo². A partir desa data, ao igual que ocorreu noutras Comunidades Autónomas con competencias, a Inspección de educación en Galicia foi adquirindo matices propios. Situación que se consolidou a partir da publicación do Decreto 205/1986, do 25 de xuño, polo que se regulan as funcións da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia.

A historia da Inspección de educación en Galicia está por facer e practicamente son inexistentes os estudos relacionados con ela. De aí que se aproveitase a necesidade de recoller información relacionada coa finalidade da tese para paralelamente recoller outra información, que a xeito de anotacións se foi incorporando ao traballo como información complementaria. Non se trata de facer unha historia da Inspección de Galicia, obxectivo moi afastado da finalidade desta tese, senón de proporcionar apuntamentos que faciliten a labor do investigador que se enfrente a ese traballo. Hai, polo tanto, un interese secundario neste capítulo, que é aportar información que palíe a práctica inexistencia, tal como se sinalou no capítulo 1 desta tese, de estudos históricos relacionados co desenvolvemento da actividade inspectora no ámbito educativo en Galicia.

¹ Pode dar unha idea da situación o artigo de VERA MUR (2005).

² Real Decreto 1763/1982, do 24 de xullo, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de educación. Nese momento xa había dúas Autonomías (Cataluña e País Vasco) cos Servizos de Inspección transferidos. Posteriormente iríanse transferindo ao resto das Comunidades Autónomas ata configurar o mapa actual do Estado con 17 Autonomías, cada unha delas co seu correspondente Servizo de Inspección educativa.

Aínda que o obxecto de análise histórica é moi concreto, a evolución dos modelos de Inspección de educación a través das funcións que tiña encomendadas por lei, non se pode considerar illado doutros elementos que constitúen o seu contexto en cada momento, tal como sinala COHEN e MANION (1990: 79). Dada a natureza da Inspección educativa, pola súa condición de órgano da Administración que actúa nun sector ideoloxicamente moi sensible como é o da educación, un dos elementos que máis inflúe nos modelos de Inspección é precisamente a ideoloxía do Goberno de quenda. Co fin de non facer excesivamente pesada a exposición con análises ideolóxicas afastadas da finalidade da tese, optouse por colocar ao longo da exposición, coincidindo co final de cada un dos períodos estudados, cadros sinópticos nos que se recolle toda a normativa manexada de xeito cronolóxico, relacionándoa cos máximos responsables políticos da educación, presidentes de goberno e ministros³, baixo cuxo mandato se publicaron. Iso permite afondar se se desexar no coñecemento da ideoloxía que inspirou cada unha das normas recorrendo aos oportunos manuais de historia.

A finalidade deste capítulo, polo tanto, será fundamentalmente coñecer o modelo teórico de Inspección de educación existente no curso 2005/2006 en Galicia contextualizado na súa evolución histórica. Como obxectivo complementario preténdese proporcionar apuntamentos que faciliten a elaboración da historia da Inspección de educación de Galicia.

En relación co último obxectivo, e tendo en conta a data de transferencia a Galicia das competencias en inspección educativa, considerouse conveniente, a efectos metodolóxicos, dividir a análise da evolución das funcións da Inspección en dúas grandes etapas:

- Primeira etapa ata 1982, que se referirá a todo o ámbito estatal.
- Segunda etapa desde 1982 en que a análise se centrará fundamentalmente na evolución dentro de Galicia.

³ Cando se considerou relevante tamén se fixo referencia aos respectivos directores xerais.

4.2. PRIMEIRA ETAPA ATA 1982: EVOLUCIÓN HISTÓRICA DAS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO ESTATAL.

Nun intento de sistematizar a historia da Inspección, MAÍLLO (1967) distingue tres etapas ou períodos en función do grao de profesionalización dos responsables de inspeccionar⁴:

- **Período atécnico**, que abarcaría desde os primeiros vestixios ata a época de control gremial (1780), e que, segundo CANTÓN (1990: 13), se caracterizaría “*polo control gobernativo (Enrique II e Felipe II), no que a ensinanza era vixiada polos ‘vedores’.*”
- **Período de transición**, que abarcaría desde 1780 ata 1849, no que, segundo CANTÓN (1990, 14), “*xa se denota a necesidade dun carácter técnico da inspección xunto co control gobernamental.*”
- **Período técnico**, que empezaría a partir do ano 1849 no que se institucionaliza a Inspección profesional⁵.

⁴ Molero, citado por MAYORGA (2000: 20), encadra a historia da Inspección tamén en tres grandes períodos, considerando unicamente o que para MAÍLLO sería o período técnico:

1º Desde 1849 ata a creación do Ministerio de Instrución Pública e Belas Artes, ano 1900.

2º Abarca o primeiro terzo do século XX .

3º Ata o momento presente.

Outros autores tratan este tema desde distintos aspectos LEMUS (1975), ARROYO DE CASTILLO (1966) e SOLER (1993).

⁵ A primeira Inspección profesional en España estaba dirixida á inspeccionar as escolas en que se impartía a ensinanza primaria e as escolas normais. Debido a iso desde a súa creación ata o primeiro terzo do século XX, ambas as institucións, Inspección e Escolas Normais, estiveron moi vinculadas. De feito o nacemento da Inspección fíxose a expensas da supresión dalgunhas desas escolas. De aí que o Real decreto do 30 de marzo de 1849, organizando as escolas normais de instrución primaria, que dá natureza á Inspección, se promulgara: “*Atendendo ás razóns que me presentou o Meu Ministro de Comercio, Instrución e Obras públicas sobre a conveniencia de dar unha nova organizando ás escolas normais de instrución primaria, e á necesidade de crear inspectores para este ramo da ensinanza.*”

O seu Título III, “De los inspectores”, establece o seguinte:

“Art. 17. *Haberá en todas as provincias un inspector de escolas nomeado polo Goberno. Para optar ao cargo de inspector necesítase ter cursado os tres anos na escola Central, ou en calquera das superiores, e exercido o maxisterio cinco anos polo menos. Na actualidade terán opción todos os directores e mestres das escolas normais existentes ou suprimidas*”

Art. 18. *Os soldos dos inspectores serán:*

Nas provincias de primeira clase, 10.000 reais.

Nas de segunda, 9.000.

Nas de terceira 8.000.

Pagaráselles ademais os gastos de viaxe, que se regularán nunha terceira parte do soldo do ano. Así os soldos dos inspectores como os gastos de viaxe serán de cargo das provincias, e se incluíran nos seus presupostos.

Art. 19. *Os inspectores de provincia serán individuos natos das comisións superiores de instrución primaria.*

Na historia da Inspección aparecen unha serie de datas notables que diversos autores toman a modo de fitos para establecer unha serie cronolóxica⁶. A primeira é o ano 1849, que tal como se indicou corresponde coa creación da Inspección profesional integrada por funcionarios públicos. A segunda é o ano 1900 en que se crea o Ministerio de Instrución Pública. Outra data notable é o inicio da Guerra Civil, polos importantes cambios que produciu na sociedade española e aos que non escapou a Inspección de educación. Por último, o ano 1970 en que se promulgou a Lei Xeral de Educación⁷ (LXE). Así pois, con fins metodolóxicos, nesta sección consideraranse os seguintes períodos:

Primeiro período antecedentes ata 1849.

Segundo período de 1849 a 1900.

Terceiro período de 1900 a 1936.

Cuarto período 1936 a 1970.

Quinto período 1970 a 1982.

Art. 20. Os mesmos inspectores, nas provincias onde exista escola normal elemental, terán a obrigação de ensinar nela en certas épocas do ano materias que se lles sinalen: igualmente substituirán aos directores en ausencias e enfermidades.

Art. Haberá ademais seis inspectores xerais, nomeados e pagados polo Goberno, con soldo de 12.000 reais cada un. Para ser inspector xeral necesítase ter sido director de escola normal superior ou mestre da Central.

Art. 22. Os inspectores xerais terán por principal obxecto visitar as escolas normais e as ordinarias das capitais de provincia, desempeñando ademais todas as comisións que lles encargue o Goberno para o adiantamento da instrución primaria.

Art. 23. Os inspectores, así xerais como provinciais, non poden ter escola pública nin privada, nin exercer o maxisterio en ningún establecemento, fóra do caso prescrito no artigo 20."

⁶ Entre os autores que empregan, máis ou menos, esta cronoloxía cabe citar a LÓPEZ DEL CASTILLO (1995), RAMOS (1999), FENOY (2006) e MOLERO (1977).

⁷ Lei 14/1970, de 4 de agosto, citada.

4.2.1. PRIMEIRO PERÍODO. ANTECEDENTES ATA 1849.

Como sinala LÓPEZ DEL CASTILLO (1995: 45), aínda que o nacemento da Inspección profesional en España se produce no ano 1849, antes desa data xa houbera inspectores e inclusive normas que regulaban as súas actuacións.

MAÍLLO (1989: 17-62) fai unha extensa descrición dos antecedentes máis sobranceiros deste período⁸. Remóntase ao período helenístico para achar no “paidomo”, ou funcionario encargado de supervisar as escolas, a “*prefiguración remota do inspector escolar*”⁹. Outro antecedente, para este autor serían os *missi domici* (delegados do Emperador Carlomagno), que “*tiñan o encargo de visitar as escolas dos mosteiros, para obrigar o cumprimento das disposicións imperiais e facer que os monxes viviran en obediencia as súas regras*”¹⁰. Posteriormente serían os “Vedores”, mencionados en sendas células reais atribuídas a Enrique II e Felipe II¹¹, e os “Visitadores”, creados por Felipe V mediante cédula de 1 de setembro de 1743, na que se dispuña “*que haxa vedores en dita Congregación [a de San Casiano]¹² que coiden e celen no cumprimento da obrigaón dos mestres e a este fin se elixan polo meu Consello persoas na miña corte dos profesores máis antigos e beneméritos, dándoselles por el, o título de visitadores*”¹³. Os visitadores terían, alén de inspeccionar as escolas, o dereito de examinar os aspirantes a ser mestres, de xeito semellante ao que ocorría cos demais gremios. No ano 1780 Carlos III transforma a Irmandade de San Casiano no Colexio Académico da Nobre Arte de Primeiras Letras. Ano que adopta MAÍLLO, tal como se indicou máis arriba para sinalar o remate do que chama *período atécnico*, e inicio do *período de transición*.

⁸ Toma como fonte a MARROU (1965).

⁹ MAÍLLO (1989: 17).

¹⁰ Ibidem, páx. 21.

¹¹ Ibidem, pp. 23-24, MAÍLLO cuestiona a autenticidade da Célula real atribuída a Enrique II, na que se menciona por primeira vez a palabra “vedores”, atribuíndoo á acción dalgún “*foliculario ou falsario do século XVIII*”. En relación coa célula de 1573 de Felipe II, lle parece unha copia da anterior (MAÍLLO, 1989: 24)

¹² A Congregación ou Irmandade de San Casiano era unha asociación de carácter gremial que reunía a todos os mestres de Madrid, e que se constituíra no ano 1642, reinando Felipe IV.

¹³ Citado por MAYORGA (2000: 19).

O 12 de marzo de 1812 promúlgase a primeira Constitución española. O seu Título IX está dedicado á instrución pública¹⁴. Entre outras cousas, a Constitución de 1812 prevé o establecemento de escolas de primeiras letras en todas as vilas¹⁵. A este respecto ordena¹⁶: “*En todas as vilas da Monarquía estableceranse escolas de primeiras letras, nas que se ensinará aos nenos a ler, escribir e contar, e o catecismo da relixión católica, que comprenderá tamén unha breve exposición das obrigacións civís*”. Iso propiciou que nos seguintes anos se incrementasen notablemente o número de escolas públicas¹⁷.

Por outro lado, a Constitución de 1812 tamén establece que “*O plan xeral de ensinanza será uniforme en todo o reino...*”¹⁸. Para garantir o cumprimento do preceptuado créase a dirección xeral de estudos que debería estar “*compuesta por persoas de coñecida instrución, a cuxo cargo estará, baixo a autoridade do Goberno, a inspección da ensinanza pública.*”¹⁹

O progresivo incremento de escolas públicas, como consecuencia de aplicar o artigo 366 da Constitución de 1812, por un lado, e a verificación do cumprimento do “*plan xeral de ensinanza*”, regulado no seu artigo 368, fixeron que pronto se vise a insuficiencia da dirección xeral de estudos para inspeccionar a ensinanza, polo que necesariamente houbo que recorrer a outras persoas para “ver” se o que se facía nas escolas estaba de acordo coas disposicións que se ían adoptando. Como se recollía na exposición de motivos da Real orde do 18 de abril de 1839²⁰:

“*A experiencia xeral de todos os países onde a educación pública prospera, demostrou que para que esta corresponda á actual civilización europea, é preciso que os establecementos*

¹⁴ Constitución política de la Monarquía Española promulgada en Cádiz a 19 de marzo de 1812 (1820: 103-104).

¹⁵ A obrigatoriedade da ensinanza primaria para toda España estaba xa recollida á xuízo do profesor Ruíz Berrio, segundo VIÑAO (1988: 178), na Real Célula de 12 de xullo de 1780. Non obstante, a taxa de escolarización era moi baixa. Segundo Antonio VIÑAO, citado por COSTA (2004: 411), en 1797, en función dos datos proporcionados polo censo de Godoy, a taxa de escolarización para a poboación de nenos de 6 a 13 anos estaba en torno ao 23,3 %.

¹⁶ Constitución política de la Monarquía Española de 1812 citada, artigo 366.

¹⁷ A maior parte da ensinanza de primeiras letras durante o século XVIII estivo en mans de institucións privadas ben relixiosas ben de fundacións de carácter benéfico. A este respecto é interesante a análise que fai COSTA (2004: 406-421). A relevancia que tiveron as fundacións impulsadas por inmigrantes en Galicia pódese ver no mesmo autor (páx. 543).

¹⁸ Constitución política de la Monarquía Española de 1812 citada, artigo 368.

¹⁹ Ibidem, artigo 369.

²⁰ Real orde comunicando el reglamento que sigue de las comisiones de instrucción pública (1854).

destinados á instrución do pobo estean sempre, en canto sexa posible, á vista do Goberno, encargado e responsable deste ramo de servizo público, esencial á felicidade dos gobernados, non coñecéndose outro medio de dar á ensinanza o impulso xeral, uniforme e sostido que necesita para progresar”.

“Ao Goberno supremo, no entanto, non lle é dado o coidar por si, e inmediatamente, de cada un destes establecementos...Ten que valerse, como en outros ramos, de axentes que lle auxilién e poñan en estado de empregar a autoridade e os seus medios con oportunidade e proveito. A natureza deste servizo exige que tales axentes sexan máis ben corporacións pouco numerosas que individuos illados...”

En 1825 apróbanse o Plan e Regulamento de Escolas de Primeiras Letras de Calomarde²¹. No que se refire á Inspección, a xuízo de MAÍLLO (1989: 52) este Plan tiña un *“marcado carácter burocrático e organizativo, consistía en subtraer ao Estado a inspección das escolas, encomendándollela ás Xuntas... nas que se faría recaer, ao longo do século, a inspección cando subía ao poder un Goberno cuxa ‘brújula’ se orientaba máis ou menos cara ao Antigo Réxime.”*

O plan de Calomarde prevía tres tipos de xuntas: A Xunta Superior, que se regula no Título XII²²; as Xuntas de Capital reguladas no Título XIII²³ e as Xuntas de Vila reguladas no Título XIV²⁴. Respecto a estas últimas o artigo 147 establecía:

*Haberá en cada vila unha Xunta Inspectora da Escola ou Escolas establecidas, e comporáse do Correxidor ou Alcalde maior, ou primeiro Alcalde ordinario respectivamente, do Párroco, ou dos dous máis antigos onde houbese moitos, e do Procurador Síndico personero.”*²⁵

As Xuntas de Vila, inclusive cada un dos seus integrantes, eran os que realmente estaban encargados da vixilancia directa das escolas e da observancia do

²¹ Real Decreto de 16 de febreiro de 1825.

²² Ibidem, pp. 73-74. O artigo 127 encargaba á Xunta Superior *“...da execución e puntual cumprimento deste Plan e Regulamento en todas as Escolas do Reino, sobre as que exercerá unha superior autoridade, inspección e vixilancia.”*

²³ Ibidem, pp. 75-76. As xuntas de Capital lle pertencía, segundo o art. 138, *“a inspección e vixilancia de todas as Escolas da Provincia.”*

²⁴ Ibidem, pp. 76-78.

²⁵ O “Procurador síndico personero” era un cargo electo municipal, que tiña encomendado, como o Procurador xeral, promover os intereses das vilas, defender os seus dereitos e queixarse dos agravios que se lles facían (DRAE: 2001). Sobre este oficio na cidade de Santiago de Compostela pode consultarse a CEBREIROS (1999: 204 e ss.).

Regulamento²⁶, sobre as que tiñan amplos poderes, e para o que dispuñan das seguintes atribucións:

*Visitarán en corpo²⁷ as escolas cada dous meses; e calquera individuo poderá facelo sempre que guste, inspeccionando por clases a instrución e método de ensinanza, corrixindo os nenos desaplicados ou dísculos, e amoestando privadamente os Mestres e Pasantes que non desempeñen as súas obrigas, ou dando conta a quen competa cando fose necesario.*²⁸

Alén diso, tiñan que coidar de que “se paguen puntualmente aos mestres”²⁹, e de que “o ensino fora moi cristián e metódico”³⁰ e tamén debían reclamar do Concello “os auxilios necesarios para que non falten nas Escolas o equipamento e libros para os pobres, e tomarán as oportunas providencias para que haxa o competente fornecemento de Abecedarios, Silabarios, Catóns, Catecismos, etc.”³¹

Excepcionalmente as Xuntas Provinciais podían “cando houbese fundados motivos e non alcanzasen outros medios... nomear un Visitador, que como delegado seu visite e inspeccione a Escola ou Escolas, nas que sexa necesario este extraordinario remedio. Durante a visita cesa a autoridade das Xuntas de Vila...”³².

Segundo MAÍLLO (1989: 53): “Durante os cen anos seguintes ao ‘Plan’, as Xuntas Locais foron habituais guaridas das forzas retardatarias do país, opostas ao progreso da ensinanza. Ao longo de todo o século XIX e aínda máis alá, foi a súa preocupación fundamental a de disciplinar as escolas pondo os mestres e, por conseguinte, o ensino en mans dos caciques da vila.”

No ano 1834, sendo presidente do Goberno Martínez de la Rosa e Ministro de Fomento D. José Moscoso de Altamira, ante o “estado deplorable en que se acha este importante ramo [a ensinanza primaria] nalgunhas provincias da Monarquía”, créase unha Comisión que “se ocupe... na formación de un plan xeral de instrución primaria, aplicable a todas as vilas da Monarquía... e no que... se asegure a subsistencia dos

²⁶ Real Decreto de 16 de febreiro de 1825 citado, artigo 148, páx. 77.

²⁷ O que significaba, segundo MAÍLLO (1989, 55-56), “coa asistencia de todos os seus membros”.

²⁸ Real Decreto de 16 de febreiro de 1825 citado, artigo 149, páx. 77.

²⁹ Ibidem, artigo 152, páx. 77.

³⁰ Ibidem, artigo 153, páx. 77.

³¹ Ibidem, artigo 154, páx. 77.

³² Ibidem, artigo 144, páx. 76.

profesores e o decoro, que lles é debido, establecéndose a correspondente vixilancia no seu réxime moral e administrativo, a fin de que se eviten os abusos que impediron ata agora os progresos da ensinanza primaria.”³³

En outubro do mesmo ano, 1834, mediante Real orde³⁴, publícase unha Instrución provisional “*para o réxime e goberno das Escolas de primeiras letras*” ata que non se aprobase o Plan xeral previsto. Na citada Instrución as Xuntas Inspectoras de Escolas de primeiras letras provinciais e locais, creadas polo Real decreto de 1825, son substituídas por Comisións, nas que expresamente se lles dá entrada aos pais de familia, confiando en que o seu interese na boa educación dos seus fillos, xunto co celo dos párrocos que tamén serán integrantes das citadas comisións, “*deben contribuír eficazmente á mellora da ensinanza e a facilitar o establecemento de Escolas nas vilas que carecen aínda deste beneficio...*”³⁵. Esta mudanza posiblemente se debese á influencia de D. Pablo Montesinos, un dos integrantes da Comisión central³⁶ e persoa moi crítica co labor inspector das Xuntas provinciais e locais de instrución primaria (MAYORGA, 2000: 23-24). Aparecen como novidade as Comisións de Partido.

A Comisión de Provincia era a autoridade superior encargada da inspección e vixilancia das escolas de primeiras letras³⁷. As Comisións de Partido, aparte de realizar as tarefas de control e vixilancia, debían promover a creación de escolas nas vilas que carecían delas³⁸. Por último, as Comisións de Vila, “*celarán a conduta dos Mestres e Mestras no desempeño dos seus deberes; visitarán a miúdo as Escolas procurando estimular a aplicación dos alumnos, coidando moi especialmente de que a concorrencia sexa asidua...*”, coas mesmas atribucións que tiñan as anteriores Xuntas de Vila³⁹.

Non se chegou a aprobar ningún Plan xeral de instrución primaria. No seu lugar aprobouse, sendo Ministro da Gobernación o Duque de Rivas, un Plan xeral de

³³ Real decreto do 31 de agosto de 1834 mandando establecer una Comisión que se ocupe en formar un plan general de Instrucción primaria.

³⁴ Real orden do 21 de outubro de 1834 con la Instrucción de las Escuelas de primeras letras del Reino.

³⁵ Ibidem, exposición de motivos, pp. 417-418.

³⁶ Real decreto de 6 de setembro de 1834, nombrando una Comisión para la formación de un plan de Instrucción primaria.

³⁷ Real orden do 21 de outubro de 1834 citada, artigo 5º, páx. 419.

³⁸ Ibidem, artigo 10, pp. 420-421.

³⁹ Ibidem, artigo 14, páx. 422.

Instrución Pública, por Real decreto do 4 de agosto de 1836⁴⁰. O citado plan regulaba a totalidade dos niveis de ensinanza, é dicir, a instrución primaria, a instrución secundaria e a terceira ensinanza.

*“A planificación escolar realizada polo Duque de Rivas en 1836 constitúe, para todos os niveis educativos, a versión práctica e desenvolta do informe Quintana no seu aspecto construtivo. É unha ordenación minuciosa que abarca, con notoria claridade e precisión dentro da súa época, todos os aspectos e graos da ensinanza española, tanto pública como privada. É, por outro lado, a base e soporte da Lei Moyano de 1857...”*⁴¹

Na Sección primeira do Título V⁴² regúlanse as comisións de instrución pública de provincia⁴³, partido⁴⁴ e vila⁴⁵, que substitúen as anteriores comisións. A diferenza destas últimas, as novas comisións de instrución pública teñen atribuídas funcións inspectoras sobre todos os establecementos de ensinanza. Acentúanse as funcións fiscalizadoras e coactivas das comisións, que terían inclusive competencias sobre os reitores, e incídese de modo particular nos aspectos relacionados coa conduta dos profesores. Porén, hai que salientar que para MAÍLLO (1989: 56) *“apenas se mencionan as Xuntas [Comisións]; antes ao contrario, apunta xa con claridade a idea de que a inspección escolar se encomende a persoal especializado”*. Outra valoración moi distinta fai MAYORGA (2000: 29), segundo o que se *“propicia a creación e exercicio dunha ‘Inspección politizada’, xa que tiña como principal obxectivo da súa actuación o control e inspección da conduta dos profesores e dito control é verificado mediante a visita aos establecementos docentes”*. A razón desta discrepancia está quizá na composición das citadas comisións. Mentres MAÍLLO centra a súa atención no feito de que para visitar anualmente as escolas as comisións provinciais deberían designar *“un ou dous individuos de dentro ou fóra do seu seno...”*⁴⁶, MAYORGA céntraa no marcado carácter político da súa composición⁴⁷.

⁴⁰ Real decreto do 4 de agosto de 1836 que incluye un plan general de instrucción pública.

⁴¹ FERNÁNDEZ PENEDO, L (1987: 27).

⁴² Real decreto do 4 de agosto de 1836 citado, pp. 322-325.

⁴³ Ibidem, artigo 113, páx. 322.

⁴⁴ Ibidem, artigo 117, páx. 324.

⁴⁵ Ibidem, artigo 121, páx. 324.

⁴⁶ Ibidem, artigo 116.3, páx. 323.

⁴⁷ A composición das comisións de instrución pública de provincia establecíase no artigo 113 do citado Real decreto do 4 de agosto de 1836: *“Na capital de cada provincia establecerase unha comisión de instrución pública, composta do Gobernador civil, presidente; de dous individuos da Deputación provincial ...; do reitor ou reitores da universidade ou institutos...; dun eclesiástico ... e doutros catro*

Mediante a Lei de 21 de xullo de 1838, sendo Ministro da Gobernación o Marqués de Someruelos, establécese provisionalmente un novo Plan de Instrución primaria⁴⁸. No seu Título VII vólvense a crear as comisións de instrución primaria provinciais e locais. En 1839, publícase a Real orde do 18 de abril⁴⁹ que desenvolve o artigo 34 da Lei, relacionado cos regulamentos polos que se deben rexer as citadas comisións de instrución primaria. Desde o punto de vista de MAÍLLO (1989: 58) nesta Real orde insinúanse “*outras preocupacións máis en harmonía cos obxectivos da inspección escolar*” a teor do disposto no seu artigo 1º: “*As comisións superiores de instrución primaria establecidas en virtude da lei de 21 de xullo de 1838 teñen por obxecto vixiar, propagar e adiantar a instrución primaria, elemental e superior, nas respectivas provincias*”⁵⁰. Tamén destaca MAÍLLO o artigo 19 do Regulamento⁵¹, como medida tendente a evitar “*que concelleiros incultos realicen nas escolas unha inspección contraproducente*”, que di textualmente:

“Art. 19. Nomearán inspectores [as comisión superiores de provincia], de entre os individuos do seu seno ou fóra del, para que visiten as escolas da provincia unha vez ao ano, polo menos.

Ata tanto que as circunstancias permitan que o servizo destes inspectores sexa debidamente pagado, poderán valerse as comisións superiores de persoas idóneas que fagan estas visitas de inspección nas diferentes poboacións sen estipendio algún.

Daranse a estes inspectores instrucións determinadas pola comisión superior, acerca dos puntos ou materias sobre que debe versar principalmente a visita e o informe que en consecuencia deben dar.”

profesores ou persoas instruídas e celosas. Estes últimos serán nomeados polo Goberno a proposta dos primeiros”.

A composición das comisións de instrución pública de partido establecíanse no artigo 117: “*En cada cabeza de partido haberá unha comisión de instrución pública, subordinada á de provincia, composta do presidente do Concello, de dous rexedores elixidos por esta corporación, do reitor do instituto, se o houbese, dun párroco e tres pais de familia, nomeados polo Gobernador civil a proposta do Concello*”.

A composición das comisións de vila establecíanse no artigo 121: “*En toda vila onde haxa Concello haberá unha comisión de instrución pública, subordinada á de partido, por cuxo conduto se entenderá coa de provincia e o Goberno. Esta comisión se comporá do alcalde, dun rexedor, dun párroco e tres pais de familia nomeados polo Gobernador civil á proposta do Concello.*

⁴⁸ Ley de 21 de julio de 1838. *Gaceta de Madrid* do 23/08/1838.

⁴⁹ Real orde do 18 de abril de 1939 comunicando el reglamento que sigue de las comisiones de instrucción pública.

⁵⁰ Ibidem, páx. 267.

⁵¹ Ibidem, páx. 269.

Por outro lado, as comisións locais tiñan por obxecto principal “*a inmediata inspección e vixilancia das escolas públicas elementais e superiores de instrución primaria nas vilas da súa residencia*”⁵². Estaban encargadas “*da observancia e puntual cumprimento*” das normas⁵³. Debían visitar individualmente as escolas con frecuencia “*observando con coidado o réxime destes establecementos, os métodos de ensinanza e os progresos da instrución relixiosa, moral e intelectual dos nenos, a súa asistencia, aplicación e aseo...*”⁵⁴. Debían tamén vixiar a “*conduta dos mestres e a súa aptitude para o desempeño das súas funcións*”, inclusive podían amoestar aos que faltasen as súas obrigas⁵⁵. Tamén debían estar presentes durante os exames e tomar parte neles, de xeito individual cando se tratase dos exames mensuais⁵⁶, ou en comisión para presidir dúas veces no ano os exames xerais⁵⁷.

Para MAÍLLO (1989: 58) “*este precepto é o precursor da inspección a cargo de persoal capacitado, de xeito que de ‘labor gobernativo’, a inspección pasou a concibirse como ‘tarefa técnica’.*”

A Real orde de 15 de febreiro de 1840⁵⁸ confirma esta tendencia, establecendo no seu punto 8º o que xa se pode considerar como unha inspección case profesional, mediante funcionarios nomeados ad hoc:

“para cada provincia nomeará o Goberno, á proposta da dirección, inspectores de escolas encargados de visitalas e examinar o seu estado coidadosamente, con suxeición ás instrucións que ao efecto se lles comuniquen. As axudas de custo e locomoción destes funcionarios pagaranse da cantidade que na lei de orzamentos se lle asigna a este ministerio para o ramo de instrución primaria”.

Non se puido levar a cabo a disposición anterior, xa que as dificultades económicas impediron pagar as axudas de custo e locomoción con cargo aos orzamentos do Estado. Porén, seguíase considerando imprescindible e urxente, para pór remedio ao mal estado en que se achaba a ensinanza en distintas vilas da monarquía, a

⁵² Ibidem, artigo 29, páx. 271.

⁵³ Ibidem, artigo 37, páx. 272.

⁵⁴ Ibidem, artigo 38, páx. 472.

⁵⁵ Ibidem, artigo 40, páx. 473.

⁵⁶ Ibidem, artigo 41, páx. 473.

⁵⁷ Ibidem, artigo 43, páx. 473.

⁵⁸ Real orde relativa a los trabajos de las comisiones de instrucción primaria. (1841).

realización previa de visitas, feitas “*con escrupulosidade e con detemento por persoas intelixentes*” tal como se recolle na exposición de motivos da Real orde de 25 de abril de 1841⁵⁹. Polo que na citada orde se establece que as deputacións provinciais se fagan cargo das axudas de custo e locomoción dos comisionados, mantendo, iso si, a idea de que sexan nomeadas persoas expertas as que se encarguen das visitas de inspección. A tal fin danse as seguintes instrucións⁶⁰ :

“1ª As comisións provinciais de instrución primaria nomearán por esta vez ao inspector ou inspectores que teñen que verificar as visitas das escolas da provincia, con carácter de comisionados especiais para este determinado obxecto.

2ª Para estes cargos as comisións valeranse con preferencia dos individuos que tivesen concluídos os seus estudos na escola normal seminario de mestres desta corte... No seu defecto botarán man de profesores acreditados ou de calquera outra persoa capaz de encher o obxecto da visita.”

As actuacións que deberían levar a cabo os inspectores, así nomeados, durante as súas visitas regúlanse nas instrucións comprendidas entre a 6ª e a 12, ambas incluídas, da citada Real orde, que constituían unha verdadeira guía para as visitas de inspección⁶¹. Entre elas cabe destacar, desde o punto de vista do interese desta tese, a instrución 10⁶² que fai referencia aos aspectos curriculares que o inspector debía observar na súa visita: examinar aos alumnos, informar sobre os libros e utensilios empregados polos mestres na escola, os días e horas destinados á ensinanza, e as materias que comprendía e métodos que se seguían.

Co fin de dar unha visión de conxunto, no cadro 4.2.1 recóllese de forma sinóptica as principais disposicións relativas á Inspección que se publicaron entre 1812 e 1849.

⁵⁹ Real orde de la Regencia provisional mandando verificar las visitas prevenidas de las escuelas de instrucción primaria de las provincias (1942).

⁶⁰ Ibidem, páx. 290. Subliñado do autor da tese.

⁶¹ Ver anexo 4.2.1.

⁶² Ibidem, páx. 292.

Cadro 4.2.1. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1812 e 1849.

Responsables Políticos*	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
Cortes de Cádiz	1812	Constitución	Escolas de primeiras letras en todas as vilas do Reino. Plan xeral de ensinanza uniforme para todo o Reino. Crea a dirección xeral de estudos con funcións inspectoras.
M. Calomarde	1825	R.D 16/02/1825	Plan e Regulamento de Escolas de primeiras letras. Xuntas inspectoras de Escolas de primeiras letras: a) Xunta Superior, b) Xuntas de Capital, c) Xuntas de vila.
P. Martínez de la Rosa M. Moscoso de Altamira	1834	R.D. 31/08/1834	Crea unha Comisión central co fin de elaborar un plan xeral de Instrución primaria.
P. Martínez de la Rosa M. Moscoso de Altamira	1834	R.O 21/10/1834	Da Instrucións para o réxime e goberno das escolas de primeiras letras. Substitúe as xuntas provinciais e de vila por comisións ás que lle asigna as mesmas funcións inspectoras que aquelas. Encoméndaselle expresamente a creación de escolas nas vilas que non as teñan, e a achega de datos para que a Comisión central poida realizar o seu traballo.
M. Duque de Ribas	1836	R.D. 04/08/1836	Aproba o Plan xeral de Instrución pública. Crea as comisións de instrución pública con funcións inspectoras sobre os establecementos escolares de calquera nivel.
M. Marqués de Someruelos	1838	Lei 21/07/1838	Plan provisional de Instrución primaria. Restablece as comisións de instrución primaria provinciais e locais.
M. Hompanera de Cos	1839	R.O 18/04/1839	Desenvolve artigo 34 de Lei 21/07/1838. Regula as comisións superiores de provincia e as comisións locais. Fálase por primeira vez de “inspectores” = persoas designadas polas comisións superiores de provincia para que visiten unha vez ao ano as escolas da provincia. As comisións locais tiñan funcións de inspección e vixilancia sobre as escolas públicas da localidade.
M. Calderón Collantes	1840	R.O 15/02/1840	Establece o nomeamento, polo Goberno e o seu cargo, de inspectores de escolas en cada provincia.
M. Manuel Cortina	1841	R.O. 25/04/1841	Dispón que as comisións superiores de provincia nomeen inspectores para visitar as escolas. Preferentemente que teñan concluídos os estudos de escola normal. Os nomeamentos son polo tempo necesario para inspeccionar as escolas dun determinado territorio Establece un guión de visita.

Fonte: elaboración propia a partir de datos obtidos de MAÍLLO (1989); LÓPEZ del CASTILLO (2001 e 1995).

* P. = Presidente; M. = Ministro do ramo; DX = Director Xeral.

Deixando á marxe os antecedentes á promulgación da Constitución de 1812 e centrado a atención nos feitos acaecidos desde esa data ata o final do período, pódese observar que:

- Hai un proceso de traspaso da competencia do Goberno de inspeccionar as escolas de instrución primaria ás comisións de cidadáns presididas por autoridades públicas, creadas a eses efectos (xuntas provinciais e locais de instrución primaria, que ás veces tamén recibiron o nome de

comisións), que culmina co nomeamento, por elas, de “inspectores” para que visitasen as escolas unha vez ao ano polo menos

- Á función inicial das xuntas de vixiar agregáronselle as de propagar e mellorar a instrución primaria, aínda que sobre todo se centraba na vixilancia mediante a visita ás escolas. Vixilancia que tiña por obxecto fundamental o control da conduta do mestre.
- As xuntas ou, no seu caso as comisións, visitaban as escolas, ben corporativamente, ben mediante persoas ás que se lle encomendaba esta función.
- En xeral, os labores de inspección non ían acompañados de ningún tipo de compensación económica. Tiñan un carácter benfeitor e altruísta, cando non de interese relixioso ou partidista.
- Cada vez foise facendo máis evidente a necesidade de que as escolas fosen inspeccionadas, como diría posteriormente Gil de Zárate por *“persoas facultativas, e acostumadas a esta clase de indagacións”*⁶³

O modelo de inspección deste período é de control governamental fundamentalmente de tipo ideolóxico. Ao final do mesmo os “inspectores” eran cidadáns aos que as Comisións provinciais ou municipais lles encomendaban esa tarefa sen que, na maioría dos casos, recibisen a cambio compensación económica algunha. A función principal, tanto das Xuntas como dos inspectores comisionados, era sobre todo o control da conduta dos mestres dentro e fóra da aula, que se complementaba con funcións relacionadas coa vixilancia do cumprimento das normas. Outro dos aspectos aos que se lle daba grande importancia era a recollida de datos estatísticos. Por último, tamén se lles encomendaba algunhas actuacións relacionadas con aspectos que hoxe identificaríamos como curriculares.

⁶³ GIL de ZÁRATE (1855: 300).

4.2.2. SEGUNDO PERÍODO. DE 1849 A 1900.

Tal como xa se dixo, o cargo de inspector de educación e a Inspección de educación como institución integrada por funcionarios públicos foron creados mediante Real Decreto de 30 de marzo de 1849⁶⁴, sendo Ministro de Comercio, Instrución e Obras pública D. Juan Bravo Murillo, aínda que está plenamente aceptado que o verdadeiro motor desa iniciativa foi D. Antonio Gil de Zárate, Director Xeral de Instrución Pública nese momento⁶⁵.

O propio Gil de Zárate (1855: 300-302) expón os motivos que facían necesario institucionalizar a inspección das escolas mediante o nomeamento de funcionarios que se ocupasen especificamente desta función:

*“Se en todos os ramos do servizo público son convenientes estes funcionarios, en Instrución pública son indispensables. Sen eles a administración nada ve, nada sabe, nada pode remediar: a ignorancia e a desidia apodéranse de todo, e todo o paralizan, todo o destrúen. As autoridades non teñen tempo para vixiar por si soas tan grande número de establecementos, nin menos para entrar na infinidade de pormenores que esta vixilancia exige. Carecen ademais dos coñecementos especiais que se necesitan para observar moitas cousas que só se descubren aos ollos perspicaces de persoas facultativas, e acostumadas a esta clase de indagacións. Por outra parte, o esquecemento da administración xera a incuria nos encargados dos establecementos. Cando saben que as súas faltas non han ser observadas nin coñecidas, perden todo interese, todo celo, e adormécense na seguridade de que o seu abandono vai ficar impune. Polo contrario se o Goberno vixía, se ten os medios de saber as faltas para aplicar a emenda ou o castigo, se mantén unha continua alarma en cantos deben servirle e axudarlle, desaparece a inercia, nace a actividade, a emulación, e éntrase nunha senda de progresivas melloras.”*⁶⁶

Mais, quen penetra nas máis ínfimas aldeas, e ata nas inmundas estancias chamadas escolas, onde os infelices nenos están aglomerados sen ar que respirar, ou cercados dunha atmosfera pestífera que extingue neles o alento vital, altera a pureza do sangue, e troca en aspecto cadavérico o risoño colorido da vivaz infancia? Quen descobre o abandono dos Concellos que negan o preciso equipamento ás escolas, e esquécense de subministrar, non só libros con que promover a instrución, senón ata bancos en que sentarse? Quen coñece a ignorancia dos mestres, que carecendo da necesaria instrución, e de método de ensinanza, fan perder aos seus alumnos o máis precioso da súa vida, ou perverten a súa nacente razón con

⁶⁴ Real decreto do 30 de marzo de 1849 citado.

⁶⁵ MAÍLLO (1989: 65-66); LÓPEZ DEL CASTILLO (1995: 47); MAYORGA (2000: 35).

⁶⁶ O texto deste punto coincide notablemente co recollido na exposición de motivos do Real decreto do 30 de marzo de 1849 citado.

erros de fatais consecuencias para o resto das súas vidas? Quen pode observar nos sitios mesmos a miseria dos profesores, a súa opresión polos groseiros concelleiros, os servizos humildes que teñen que prestarlles, e abxección á que se ven reducidos? Quen, por último, pode ensinar aos Alcaldes, aos mestres, os seus respectivos deberes; dicir a aqueles o que deben facer para mellorar os establecementos, e instruír a estes a fin de que adquiran os coñecementos que lles faltan, indicándolles os bos métodos, e aínda practicándoos con eles para que aprendan? Será o elevado Gobernador que atravesa de paso a aldea, anunciando a súa chegada, que asiste a unha sesión do Consello, olla as cousas por riba, porque non ten tempo para máis, e marcha case sempre enganado pola astuta previsión dunha municipalidade que só para iso se move? Será o individuo da comisión provincial que aceptou o seu encargo por compromiso; que necesita atender con preferencia os seus negocios; que non pode malgastar o seu tempo e o seu diñeiro percorrendo a provincia; que repugna as incomodidades que estas viaxes ocasionan; que a ninguén ten que responder, porque traballa de balde, e que en último resultado non pode ver, por falta de especiais coñecementos, todos os males que existen? Será, finalmente, un mero comisionado temporal elixido de calquera maneira, a quen se encarga a inspección para darlle a gañar algo, e que fai a súa visita por cubrir o expediente, sen celo e sen intelixencia? Non; son precisos funcionarios formados a propósito, dotados de coñecementos e calidades especiais, que estean exercendo constantemente o seu importante ministerio, que fagan disto a ocupación da súa vida, que en ilo funden a súa subsistencia, que sexan responsables respecto do que os emprega, e dean conta a cotío do desempeño das súas funcións e dos adiantos que aos seus afáns se deben. Esta institución foi en todas partes a que maior impulso deu á instrución primaria en Europa; y era forzoso introducila entre nós, se se habían de acadar as mesmas avantaxes en cuestión de tanto interese para as nacións cultas.”

Aínda que se trata dunha extensa cita, considerouse imprescindible facela, non só polo seu valor histórico, como expresión do pensamento do responsable da creación da inspección profesional en España, senón polo interese que ten para a finalidade desta tese. Para Gil de Zárate os inspectores son ante todo os “ollos” da Administración “*Sen eles a administración nada ve, nada sabe, nada pode remediar...*”. Quere dicir, a función fundamental dos inspectores sería a de vixiar ou velar si se cumpren as normas. Ora ben, esa función esencial da Inspección ten de ser realizada por persoas cualificadas “*...funcionarios formados a propósito, dotados de coñecementos e calidades especiais, que estean exercendo constantemente o seu importante ministerio, que fagan disto a ocupación da súa vida, que niso funden a súa subsistencia...*”. En relación con isto último, as cuestións propostas de forma retórica son toda una declaración de principios que dá unha idea do que o autor entende que debería facer a inspección de ensinanza primaria. A saber: visitar as escolas, controlar o seu estado así como o dos recursos

materiais, avaliar os mestres; comprobar as relacións do mestre co seu contorno, asesorar os alcaldes e os mestres sobre os seus deberes e alén diso a estes últimos, instruílos.

Como cabía esperar esas ideas ficaron plasmadas na normativa que el mesmo impulsou para desenvolver o citado Real Decreto do 30 de marzo de 1849 (MAÍLLO, 1989: 70), concretamente no Regulamento dos Inspectores de Primeira Ensinanza, aprobado polo Real decreto do 20 de maio do mesmo ano⁶⁷. Nel recóllense as funcións, atribucións, actuacións e inclusive as relacións coas distintas autoridades, tanto dos seis inspectores xerais⁶⁸ como dos inspectores de provincia⁶⁹. O regulamento establecía para estes últimos dous tipos de funcións, unhas propiamente de “inspección” e outras que lle correspondían como “*individuos natos das comisións provinciais*”⁷⁰. En relación coas primeiras, que son as de máis interese para esta tese, dise textualmente⁷¹:

“Corresponde aos inspectores de provincia:

- 1º. Indagar as necesidades da instrución primaria nas súas respectivas provincias, a fin de proporen ás autoridades, ás comisións provinciais e ao Goberno cantas melloras crean convenientes para o aumento e prosperidade das escolas.*
- 2º. Vixiar sobre o cumprimento das leis, decretos, regulamentos e demais disposicións vixentes relativas á instrución primaria, excitando o celo das autoridades, denunciando as faltas e abusos, e facendo a quen corresponder as oportunas reclamacións.*
- 3º. Xestionar para que os mestres estean puntualmente pagados⁷² e se lles trate co decoro debido.*
- 4º. Investigar os recursos conque se sosteñen as escolas, e vixiar sobre a recta administración dos bens que le estean aplicados, sobre o cumprimento das cláusulas das fundacións, e sobre a puntual rendición de contas polos que estean obrigados a dalas, dirixindo para todo ilo as súas reclamacións a que corresponda.*
- 5º. Desempeñar nas comisións de exame, tribunais de censura e demais corporacións ou actos a que deban asistir, a parte que lle sinalen os regulamentos; reclamar no seu caso a fin de que estes actos se verifiquen como é debido, e informar á Dirección xeral de Instrución pública sobre o seu resultado.*

⁶⁷ Real decreto de 20 de maio de 1849 polo que se aproba o Regulamento para os inspectores de instrución primaria do Reino.

⁶⁸ Ibidem, Título II

⁶⁹ Ibidem, Título III.

⁷⁰ Ibidem, artigo 19.

⁷¹ Ibidem, artigo 18.

⁷² Para MAÍLLO (1989: 70) “*extremo que foi cabalo de batalla durante todo o século XIX, cando eses pagos dependían dos Concellos.*”

6º. *Estender e elevar ao Goberno no mes de Xaneiro de cada ano un informe sobre o estado da instrución primaria nas súas respectivas provincias, e sobre os adiantos que producisen no ano anterior.*

7º. *Formar a estatística dos establecementos de instrución primaria, con suxeición aos interrogatorios e modelos que lles comunique a Dirección xeral.”*

Basicamente o denominador común de todas as funcións explícitas que se lle asignan aos inspectores e a “vixilancia” para informar ao Goberno (faise referencia especial ás que se refiren a aspectos económicos, sen dúbida polas circunstancias nas que se desenvolvía a ensinanza primaria naquela época). É dicir, está claro que, de acordo coa concepción xa manifestada de Gil de Zárate, a finalidade fundamental e primixenia para a que se creou a Inspección foi a de vixiar. Porén, esta visión do modelo de Inspección, deseñado por Gil de Zárate, sería parcial senón se destacase outra das grandes liñas de actuación encomendada aos inspectores e claramente definida na Orde do 12 de outubro de 1849⁷³, da que se falará máis adiante, cuxo artigo 9º establece: “*Un dos principais deberes do inspector é coidar de que non careza dos beneficios da instrución primaria ningunha vila, por insignificante que for*”. Este mandato atribúe aos inspectores de educación desde a súa creación, un papel de impulsor e dinamizador da xeneralización do ensino básico. Rol que foi plenamente asumido, marcaron a traxectoria histórica da Inspección deste nivel educativo.

A estas función explícitas hai que acrecentar as que no propio Regulamento se deixan translucir. Quere dicir, as implícitas nas actuacións que debían realizar os inspectores durante a visita aos centros⁷⁴:

“Para desempeñar con toda exactitude a visita das escolas, os inspectores de provincia deberán:

1º. Decatarse de canto teña relación co persoal dos mestres, a fin de coñecer o grao de instrución que alcanzan, a súa aptitude, a súa moralidade, o seu celo polo ensino, o concepto de que gozan, e demais que mereza saberse.

2º. Decatarse igualmente do estado material das escolas, investigando se teñen todas as circunstancias requiridas, e se lles falta algo en punto á dotación e medios de instrución.

3º. Observar o réxime interior dos establecementos, e a orde e disciplina que se garda neles.

⁷³ Real Orde de 12 de outubro de 1849 aprobando as instrucións que han de observar os inspectores de Instrución primaria para a visita das escolas.

⁷⁴ Real decreto de 20 de maio de 1849 citado, artigo 20.

4º. Examinar os métodos que seguen os profesores na ensinanza, a extensión que lle dan, os libros que teñen adoptados, e as doutrinas que verten nas súas explicacións.

5º. Preguntar aos alumnos, e decatarse dos adiantos que fan comparativamente co tempo que leven de asistencia á escola.

6º. Aconsellar aos mestres, indicarlles os métodos e sistemas que deben seguir para a máis perfecta ensinanza, os libros de que teñen que servirse, é instruílos en todo aquilo que ignoren, ou indicarlles os medios de perfeccionar os seus coñecementos.

Á vista de ditas actuacións pódense deducir, de acordo coa terminoloxía empregada no capítulo 2 desta tese, as seguintes funcións implícitas:

- Coñecer todo o relacionado cos mestres e as súas circunstancias persoais.
- Supervisar a organización e funcionamento da escola.
- Supervisar a práctica docente dos mestres.
- Avaliar os resultados escolares.
- Informar, asesorar e orientar aos mestres.
- Formar aos mestres.

É de destacar que aos inspectores provinciais se lles encomendou desde o primeiro momento, aínda que de xeito implícito, **funcións relacionadas con aspectos curriculares**: “Examinar os métodos que seguen os profesores na ensinanza [metodoloxía], a extensión que lle dan [programación], os libros que teñen adoptados [recursos didácticos], e as doutrinas que verten nas súas explicacións [contidos].”

Tamén desde o primeiro momento aos inspectores provinciais se lles encomendaron funcións de información, asesoramento, orientación e, inclusive, formación, é dicir, de apoio aos mestres. Funcións estas que, como se verá máis adiante, os institucionalistas sobrevaloraron ata o punto de as consideraren como as únicas que daban sentido á Inspección.

Polo tanto, os artigos 18 e 20 do regulamento que se vén analizando complementáanse e completan a visión que Gil de Zárate tiña sobre a función inspectora e que, como se viu, tan ben plasmou no texto da cita recollida.

Por último, o regulamento tamén establece as atribucións dos inspectores provinciais entre as que están a inspección das escolas de párvulos e adultos⁷⁵, a inspección das escolas privadas⁷⁶, “*propor ás comisións provinciais a suspensión ou separación dos mestres...*”⁷⁷ e “*propor que se fechen as escolas privadas...*”⁷⁸ Mais, fica fóra do seu ámbito de competencia a inspección das escolas normais⁷⁹.

Hai aínda unha disposición máis de grande interese para comprender o modelo de inspección que se pretendía implantar e a importancia que se lle daba á visita de inspección, concibida como actividade esencial dos inspectores. Trátase da Real Orde de 12 de outubro de 1849⁸⁰ pola que se aproban as “*Reglas que teñen que observar os inspectores provinciais de instrución primaria para a visita das escolas, de conformidade co previsto no Real decreto de 30 de marzo e regulamento de 20 de maio de 1849, aprobado por S.M. en Real orde de 12 de outubro do mesmo ano*” co fin de que “*dean estes funcionarios principio ao desempeño do seu importante encargo, e de que procedan nel coa extensión e uniformidade convenientes*”. No seu capítulo I vólvese a insistir nas “*atribucións e deberes xerais do inspector*” (funcións/actuacións) detallándoas e explicándoas minuciosamente. No capítulo III, danse instrucións moi precisas de como debe proceder o inspector, antes, durante e despois da visita á escola. Por último, co fin de que “*as visitas se fagan con escrupulosidade e uniformemente en todas as provincias*”⁸¹, dáse un modelo de “*interrogatorio no que se especifican detalladamente cantos puntos deben chamar a atención dos inspectores de provincia, e ser obxecto do seu exame*”⁸², que se recolle no anexo 4.2.2a. Son en total 63 puntos, dos que 11 son de datos estatísticos, 25 relacionados coa organización e funcionamento da escola (destes 11 recollen aspectos claramente curriculares⁸³), 7 sobre o mestre, 7 sobre

⁷⁵ Ibidem, artigo 33.

⁷⁶ Ibidem, artigo 34.

⁷⁷ Ibidem, artigo 36.

⁷⁸ Ibidem, artigo 37.

⁷⁹ Ibidem, artigo 35.

⁸⁰ Real Orde de 12 de outubro de 1849 citada.

⁸¹ Real decreto de 20 de maio de 1849 citado, artigo 21.

⁸² Real Orde de 12 de outubro de 1849 citada, p.p. 168-172.

⁸³ Os puntos do cuestionario establecido polo citado regulamento de 1849 **relacionados con aspectos curriculares** son os seguintes:

16. *Horas de entrada e saída da escola, e se a distribución do tempo e a orde dos exercicios son os máis convenientes.*

17. *Rexistros que leva o mestre; se consta neles coa debida claridade a época de admisión dos nenos, a súa asistencia á escola, os seus progresos e aplicación e a conduta moral.*

22. *Orde e regularidade dos exercicios.*

23. *Medios de emulación empregados polo mestre.*

o edificio e recursos materiais, 7 sobre aspectos estatísticos e, por último 6 relacionados co contorno.

A primeira normativa que tivo a Inspección educativa como tal presenta as seguintes características:

a) Aparecen de forma explícita ou implícita a maioría das funcións que se atribuirán á Inspección, máis ou menos matizadas, ao longo da súa historia.

b) Concédese á visita de inspección unha importancia fundamental e faise dela o eixo vertebrador da actuación dos inspectores.

c) Maniféstase unha preocupación pola homoxeneización da actividade dos inspectores diseminados un en cada provincia, que leva a unha planificación moi minuciosa tanto dos datos a recoller como das actividades a desenvolver durante a visita de inspección.

c) Establece actuacións dos inspectores directamente relacionadas con aspectos curriculares.

O rol do inspector como “vixiante”, vai marcar a liña, máis ou menos constante, de actuación dos inspectores durante toda a segunda metade do século XIX. As convulsións políticas deste período, igual que ocorreu na primeira metade víronse reflectidas nos avatares polos que pasou a Inspección, con continuas disposicións que modificaban nun sentido ou noutro a preponderancia dunhas funcións en detrimento das outras, inclusive supresión dalgunhas, segundo a ideoloxía do poder dominante.

Deste período é a Lei Moyano⁸⁴, promulgada o 9 de setembro de 1857. Referencia obrigada e fundamental en relación co sistema educativo, xa que foi a

25. *Prácticas relixiosas ás que asiste o mestre cos nenos na escola ou fóra dela.*

26. *Materias de ensinanza que abarca o programa da escola, e extensión que se lle dá a cada unha delas.*

28. *Nas escolas nas que se amplía a ensinanza obrigatoria, introduciuse o estudo de materias que teñan inmediata aplicación nos traballos aos que ordinariamente se dedican despois os nenos?*

29 *As ensinanzas de aplicación prexudican á solidez dos coñecementos que son o obxecto fundamental da escola?*

30 *Dáse a ensinanza despoixándoa de todo aparato científico, e facendo o maior número de aplicacións posibles aos usos comúns da vida?*

31. *Métodos e procedementos adoptados para cada unha das materias de ensinanza.*

32. *Libros de texto dos que se fai uso.*

33. *Adiantamento dos nenos en cada ramo da ensinanza.*

⁸⁴ Lei de Instrución Pública de 1857 (Lei Moyano).

primeira lei na que se regula a totalidade do sistema, incluída a Universidade⁸⁵. Basicamente refundiu toda a normativa, dispersa en multitude de disposicións, ordenándoa nun corpo único. Estivo vixente en España ata a publicación da LXE de 1970. Unha duración tan longa explícase, segundo MAÍLLO (1989: 73), pola súa ambigüidade.

O Título IV da Lei Moyano dedícase á Inspección e dicía o seguinte:

“TITULO IV. Da Inspección.

Art. 294. O Goberno exercerá a súa inspección e vixilancia sobre os Establecementos de instrución, así públicos como privados.

Art. 295. As Autoridades civís e académicas coidarán baixo a súa máis estreita responsabilidade, de que nin nos Establecementos públicos de ensino nin nos privados se poña impedimento algún aos RR. Bispos e demais Prelados diocesanos, encargados polo seu ministerio de velar sobre a pureza da doutrina, da Fé e dos costumes. e sobre a educación relixiosa da xuventude, no exercicio deste cargo.

Art. 296. Cando un Prelado diocesano advirta que nos libros de texto ou nas explicacións dos Profesores se emitan doutrinas prexudiciais á boa educación relixiosa da xuventude, dará conta ao Goberno: quen instruírá o oportuno expediente, oíndo ao Real Consello de Instrución pública, e consultando, se o crera necesario, outros Prelados e o Consello Real.

Art. 297. Na primeira ensinanza, o Goberno vixiará, por medio dos seus Inspectores especiais, en todos os ramos, sen distinción, por medio de inspectores xerais de Instrución pública. Os Reitores das Universidades, por si ou por medio de Catedráticos a quen para iso designen, visitarán todos os Establecementos do seu distrito, e exercerán neles a máis constante inspección.

Art. 298. Os inspectores serán nomeados polo Rei.

Art. 299. En cada provincia haberá un inspector de Escolas de primeira ensinanza; as tres Provincias Vascongadas terán un só Inspector.

En casos de necesidade recoñecida, previa consulta do Real Consello de Instrución pública, poderán nomearse ata dous inspectores en cada provincia, e na de Madrid tres.

Art. 300. Para optar a este cargo necesítase ter terminado os estudos de Escola normal central, e ter exercido a primeira ensinanza por espazo de cinco anos de Escola pública, ou de dez en Escola privada.

Art. 301. Os Inspectores provinciais de primeira ensinanza terán de soldo 10.000 rs. anuais nas provincias de primeira clase; 9.000 nas de segunda e 8.000 nas de terceira, con cargo ao orzamento provincial respectivo.

⁸⁵ A primeira Lei, non a primeira disposición, pois, como xa se indicou, o Real decreto do 4 de agosto de 1836, sendo ministro o Duque de Rivas, xa aprobara un Plan xeral de Instrución Pública que regulaba todos os niveis de ensinanza, incluída a Universidade.

Art. 302. Para os ascensos na carreira, segundo os méritos e anos de servizo, dividiranse os inspectores en tres seccións, prescindindo das provincias onde servisen. Unha quinta parte pertencerán á primeira sección; dúas quintas partes á segunda e outras dúas á terceira. Os das dúas primeiras terán un aumento de soldo sobre o que lles corresponda pola clase da provincia en que sirvan; cuxo aumento consistirá en 1.000 rs. para os de segunda sección, e en 3.000 reais para os da primeira.

Art. 303. Os Inspectores provinciais visitarán as Escolas de primeira ensinanza de todas as clases establecidas na súa provincia, a excepción das Normais de Mestres e Mestras; e ocuparanse dos demais servizos do ramo que determinen os regulamentos.

Art. 304. Ademais haberá tres Inspectores xerais de primeira ensinanza que serán nomeados de entre os inspectores de provincia de primeira clase, Directores de Escola normal de igual categoría ou Mestres do curso superior da Escola normal central; todos deberán levar cinco anos de exercicio no seu último destino e ter o título de Bacharel en artes.

Os inspectores xerais de primeira ensinanza percibirán 16.000 rs. de soldo anual.

Art. 305. Os Inspectores xerais de primeira ensinanza visitarán as Escolas normais de Mestres e Mestras; vixiarán os traballos dos provinciais, e prestarán os demais servizos que lles encomende o Goberno.

Art. 306. Serán inspectores xerais de Instrución pública os retribuídos do Real Consello do ramo.

Art. 307. O Goberno publicará, oíndo ao Real Consello de Instrución pública, un regulamento que determine as obrigacións e facultades dos inspectores xerais, e sinala as cantidades que han percibir por vía de indemnización cando saian do lugar da súa residencia en desempeño do seu destino.”

A Lei Moyano establece por primeira vez unha Inspección en dous niveis: mantén os inspectores provinciais (art. 299) e os inspectores xerais (art. 306). Como se pode apreciar as funcións dos inspectores provinciais (art. 303), que se limitan só á inspección da primeira ensinanza, e as dos inspectores xerais (art. 305), para todos os ramos, “*sen distinción*”, están redactadas de forma moi xenérica e remiten a regulamentos posteriores. Isto facilitou unha grande flexibilidade para regular distintos modelos de Inspección. A inspección dos establecementos de segunda ensinanza é encomendada de forma xenérica aos Reitores das Universidades, quen “*por si o por medio de Catedráticos a quen para iso designen, visitarán todos os Establecementos do seu distrito, e exercerán neles a máis constante inspección*” (art. 297). Porén, e sen prexuízo das competencias dos Reitores, o Regulamento de Segunda Ensinanza de 22 de maio de 1859⁸⁶ declara aos directores dos Institutos provinciais “*inspectores*

⁸⁶ Real decreto do 22/05/1859.

natos”⁸⁷ dos centros privados da provincia. En consecuencia toda alusión que se faga aos inspectores provinciais hai que entendela referida aos inspectores de primeira ensinanza.

Na Lei Moyano mantéñense as Xuntas de Instrución pública que se regulan no Capítulo IV do Título II. A este respecto establécese que “*En cada capital de provincia haberá unha Xunta de Instrución pública, composta polo Gobernador, presidente;...o Inspector de Escolas da provincia...*”⁸⁸, e tamén que “*Haberá ademais en cada Distrito municipal unha Xunta de primeira ensinanza...*”⁸⁹. As atribucións que teñen ambas as Xuntas son iguais, mais circunscritas ao seu ámbito territorial e dentro dunha certa dependencia das Xuntas locais ás Xuntas provinciais⁹⁰:

“Art. 286. Corresponde a estas Xuntas:

Primeiro. Informar ao Goberno nos casos previstos por esta lei e demais en que se lles consulte.

Segundo. Promover as melloras e adiantos dos Establecementos de primeira e segunda ensinanza.

Terceiro. Vixiar sobre a boa administración dos fondos dos mesmos Establecementos.

Cuarto. Dar conta ao Reitor, e no seu caso ao Goberno, das faltas que advirtan na ensinanza e réxime dos Institutos e Escolas postas ao seu coidado.” (Segundo o art. 289, as locais debían dirixir as súas comunicacións á provincial en lugar de facelo ao Reitor ou ao Goberno).

Delimítanse os ámbitos de competencia da “inspección política” e da “inspección técnica”. Así, establécese que⁹¹ “*os Gobernadores e Alcaldes, como delegados do Goberno das provincias e vilas, teñen, alén das atribucións [que lle corresponden como presidentes respectivamente das Xuntas provinciais e locais], as facultades que lles sinalarán os regulamentos; e deberán vixiar sobre o cumprimento das leis en todos os ramos da Instrución pública, mais sen se mesturaren no réxime interior, nin na parte literaria, nin na parte administrativa dos Establecementos...*”

A primeira regulación dos dous niveis de inspección posterior á Lei Moyano faise mediante a Regulamento xeral para a administración e réxime da instrución

⁸⁷ Ibidem, artigo 4º.

⁸⁸ Lei Moyano citada, artigo 281.

⁸⁹ Ibidem, artigo 287.

⁹⁰ Ibidem, artigo 286.

⁹¹ Ibidem, artigo 293.

pública⁹², cuxo título VI se dedica á Inspección. Basicamente regula aspectos relacionados coas visitas tanto dos inspectores xerais como dos inspectores provinciais. A regulación non é tan detallada e precisa como a recollida na Real orde do 12 de outubro de 1849. Como novidades hai que salientar a obrigaón de que os centros dispoñan de un libro de visitas de inspección no que “o Inspector anotará as *prevencións e advertencias que xulgue conveniente facer...*”⁹³ e a obrigaón dos mestres de “*ter preparada, cando chegue o Inspector, unha noticia do estado da Escola...*”⁹⁴ (ver anexo 4.2.2b). En relación co que se debía observar nas visitas a citada Real orde limitábase a dicir⁹⁵:

“Os Inspectores visitarán coidadosamente as Escolas, informándose do estado do local e a súa dotación, número de alumnos, e a súa puntualidade na asistencia, réxime, método e disciplina que teña adoptado o mestre, libros de texto de que se serve e froitos que dera o sistema.”

Tamén se debían informar os inspectores “*da aptitude e moralidade dos mestres, así no exercicio do seu cargo como na súa conduta privada, e respecto das Escolas públicas, do estado de pagamento da dotación e material das mesmas e do importe das retribucións.*”⁹⁶

A ambigüidade que introducía a Lei Moyano tanto nas competencias en materia de inspección entre Xuntas de Instrución e inspectores remitindo a futuros regulamentos, permitía unha ampla marxe de manobra que favoreceu a arbitrariedade do Goberno da quenda. Unha das probas máis notorias disto último foi a supresión de facto, que non expresa, da inspección provincial que supuxo a publicación da Lei de Instrución primaria de 2 de xuño de 1868⁹⁷, estando ao fronte do Ministerio de Fomento

⁹² Real orde de 20 de xullo de 1859.

⁹³ Ibidem, artigo 144.

⁹⁴ Ibidem, artigo 142.

⁹⁵ Ibidem, artigo 143.

⁹⁶ Ibidem, artigo 145.

⁹⁷ Lei de 2 de xuño de 1868. No seu Capítulo IV, dedicado a Inspección creaba un “*corpo de Inspectores xerais*” (art. 78) que “*non excederá de dez individuos*” (art. 79). Posteriormente, os cargos de Inspectores de primeira ensinanza declaráranse suprimidos “*a partir do 31 de xullo próximo*”, segundo a regra 8ª da Real Orde do 13 de xuño de 1868. Para suplir aos inspectores provinciais, o artigo 96 do regulamento de Instrución primaria, aprobado polo Real Decreto do 10 de xuño de 1868, atribúe as súas funcións a “*os Secretarios das Xuntas, os Oficiais da Sección de Fomento e os Mestres que pola súa conduta e capacidade fosen dignos de tan honroso encargo.*”

D. Severo Catalina, sucesor no cargo de D. Manuel Orovio, ao que se lle atribúe a autoría (LÓPEZ DEL CASTILLO, 1995: 64)⁹⁸.

Por outro lado, a Lei Moyano non prevía a forma de nomeamento nin de cese dos inspectores. Baleiro legal que propiciou a posibilidade dos nomeamentos a “dedo” e dos ceses do mesmo xeito. Tanto os gobernos dun signo como os de outro, que se alternaron na segunda metade do século XIX, fixeron un amplo uso, e abuso, desta facultade para controlar os inspectores e convertelos nos seus “axentes”. Neste sentido é ilustrativo o fragmento do preámbulo da circular do 19 de outubro de 1869 da Dirección Xeral de Instrución Pública⁹⁹:

“O art.3. do decreto de 10 de decembro último, declara aos inspectores provinciais funcionarios administrativos co deliberado propósito, sen dúbida, de que dependendo o seu nomeamento e separación exclusivamente do Goberno, sexan estes en todas partes os seus axentes, e poda exírseles a responsabilidade máis estrita na boa xestión dos intereses que lle están encomendados...”

O inspector en cada provincia é o primeiro obrigado a secundar poderosamente o pensamento do Goberno; o seu cargo é de pura confianza, e polo mesmo, ao paso que non ficará servizo algún sen a debida recompensa se adoptarán as medidas máis severas respecto aos que se mostren mornos no cumprimento dos deberes que o seu posto lles impón. O Inspector é o fiel gardador das prescricións da lei e dos dereitos dos Mestres; é o fiscal designado para velar polos importantes intereses da instrución...”

A falta de regulación na Lei Moyano do nomeamento e cese dos inspectores foi determinante das condicións en que os inspectores de primeira ensinanza desenvolveron a súa actividade ata o inicio do século XX.

Como consecuencia diso, a característica predominante deste período foi a situación de continua precariedade na que se vían obrigados a realizar a súa función os inspectores. A pesar dos numerosos cambios que se produciron na normativa, non se recolleu en ningunha de forma efectiva a inamobilidade do destino, que xa conseguiran

⁹⁸ O mesmo Orovio, en 1875 sendo de novo Ministro de Fomento, remite unha circular na que ordenaba que as Xuntas locais de primeira ensinanza visitasen mensualmente as escolas, examinasen os nenos e tomasen as providencias oportunas para o adianto da ensinanza principalmente no relativo á Relixión e a Moral sen coñecemento do inspector provincial, o que segundo MAÍLLO (1989: 85) “*equivalía a retrotraer a situación da vixilancia das escolas á época de Calomarde*”.

⁹⁹ Circular ditando varias prevencións aos Inspectores de primeira ensinanza para asegurar no posible a sorte do Maxisterio e perfeccionar a administración neste ramo (1870).

outros grupos de funcionarios do ensino. Houbo dúas razóns, que segundo LÓPEZ del CASTILLO (1995: 96-97), propiciaron esta situación. Unha estaría relacionada co sistema de alternancia dos partidos no Goberno durante a Restauración. Un sistema así demandaba postos para asignar aos clientes do partido no poder: *“Para poder usufrutuar alternativamente do botín do Estado era imprescindible que os empregos non fosen permanentes e inamovibles”*. Non obstante, para a autora citada a razón máis importante, no caso do inspectores, era sen dúbida o interese en utilizalos como axentes do Goberno, ben como axentes ideolóxicos, ben como axentes de intereses partidistas.

En 1876 prodúcese un feito que tivo transcendental influencia na futuras concepcións da Inspección, aínda que a súa orixe non ten aparentemente ningunha relación con ela. Como consecuencia das reformas emprendidas polo Ministro Orovio un grupo de profesores universitarios, desconformes con elas, dimiten das súas cátedras¹⁰⁰. Entre eles estaba D. Francisco Giner de los Ríos que fundou en 1876, xunto con outros catedráticos, o que denominou Institución Libre de Enseñanza (ILE). Para GINER de los RÍOS (1933: 290) o inspector de ensinanza primaria debía ser o que advirta e aconselle ao mestre, non como ‘xefe’, senón como un amigo, como un compañeiro máis experimentado. Concibía a Inspección como unha especie de Escola Normal a domicilio (MAÍLLO 1989: 104-105). Os homes da institución, seguidores de Giner de los Ríos, ou institucionalistas como é frecuente chamarlles na bibliografía pedagóxica, así o manifestaron nas conclusións que presentaron ao Congreso pedagóxico en 1882: *“A Inspección, que ante todo ten que ter carácter facultativo e pedagóxico, constituíndo unha continuación do influxo da Escola Normal sobre os Mestres procedentes e separados de ela...”*. Isto supuña, segundo afirma LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 70), que *“das varias facetas que integran a función inspectora os institucionalistas só viron o aspecto formativo, orientador, de impulso, estímulo e apoio.”*. É dicir, para os institucionalistas a razón de ser da Inspección estaría relacionada unicamente coas “funcións de asesoramento, información e orientación e formación”, levada ata as súas últimas consecuencias e centrada nos docentes. Cómpre subliñar que esta concepción limitábase á Inspección da primeira ensinanza. A mesma autora un pouco máis adiante afirma *“Menos claro debía aparecer aos seus ollos a función do Inspector na segunda ensinanza, xa que non era posible continuar unha*

¹⁰⁰ O desencadeante foi a fórmula de xuramento obrigatorio na toma de posesión dos catedráticos. Ver FERNÁNDEZ PENEDO (1987: 66-67).

formación pedagóxica da que o catedrático carecía totalmente, nin tampouco servir de nexo co mundo da cultura á que o profesor de Instituto podía acceder por outras vías...”

Os institucionalistas tiveron grande influencia nalgunhas das disposicións sobre a Inspección neste último cuarto de século e, inclusive, en ocasións, ocuparon cargos de responsabilidade relacionados coa Instrución Pública e sempre que lles foi posible trataron de pór en práctica esta “nova” concepción da Inspección, sobre todo no primeiro terzo do seguinte século (MAÍLLO, 1989: 254).

Como exemplo desa influencia pódese citar a Circular da Inspección Xeral do 15 de setembro de 1887, asinada por D. Santos M. Robledo, o Inspector Xeral designado para dirixir a Inspección de primeira ensinanza. Nela recóllese:

“... non se oculta certamente aos Inspectores de provincia que eles son, ante todo, os amigos e máis poderosos auxiliares do mestre. Na solitaria vida da aldea, no afastamento de todo centro de cultura, na atmosfera de ignorancia que o rodea, nas prevencións ou desconfianzas con que a veces é mirado ata polos habitantes de vilas de maior veciñanza, e nas fatigas que a penosa tarefa de ensinar orixina inevitablemente o mestre necesita, ante todo, protección e consolo. ... Así, pois, do que aqueles modestos obreiros da civilización están ávidos é dunha voz amiga que os anime, que conforme o seu espírito, que dea novas forzas á vida da súa intelixencia, necesidade imperiosa que estamos chamados a satisfacer en grande parte, e de que ha coidarse sempre o Inspector ao penetrar na escola e estreitar a man dos seus compañeiros” .

Mais desde xa, tamén se pon de manifesto o conflito ético que unha concepción deste tipo pode orixinar entre a “obediencia debida” e a “responsabilidade crítica”, cuestión que é analizada por REYZÁBAL (1993: 95-110)¹⁰¹. Neste sentido na citada circular advírtese:

“As funcións do Inspector teñen sempre o carácter de delegación que o Goberno pon nas súas mans para exercer a facultade que a este atribúen as leis; e, polo tanto, o noso primeiro deber é o de seguir leal e fielmente as instrucións da Superioridade, secundando as súas miras e os seus propósitos con vontade decidida; non se ha poñer nunca o criterio persoal do funcionario en disidencia co espírito xeral do Goberno...”

¹⁰¹ Cfr. Con CANTÓN (1990: 26-27).

Delegados do Goberno, somos á vez representantes, ao lado deste, de todos os intereses morais e materiais da primeira ensinanza; e debemos elevar a voz ante nosos Xefes de modo que cheguen ao seu coñecemento con perfecta exactitude os males de que adoece o servizo, os obstáculos con que tropeza, as dificultades que rodean o mestre, as queixas razoadas das vilas e, en suma, todo o conxunto de noticias que aos poderes públicos son necesarias para proceder con acerto nas súas determinacións.”

Como se pode deducir, as ideas sobre a Inspección impulsadas polos institucionalistas están na xénese do debate entre as dúas posturas que se adoptan fronte a función inspectora en educación, que non se dá en ningunha das outras inspeccións do Estado¹⁰²: A concepción da Inspección como instrumento de control da Administración fronte a concepción da Inspección como apoio á función docente. Entre estes dous polos sitúanse os distintos modelos de Inspección de educación, xa sexan os recollidos nas normas, xa os persoais que cada quen ten interiorizado (responsables da Administración educativa, inspectores, directores, profesores, pais e, en xeral, calquera cidadán).

Co fin de dar unha visión de conxunto, no cadro 4.2.2 recóllese de forma sinóptica as principais disposicións relativas á Inspección que se publicaron entre 1849 e 1899

¹⁰² Sobre a actividade administrativa de inspección e o réxime xurídico da función inspectora pode consultarse a obra de FERNÁNDEZ RAMOS (2002).

Cadro 4.2.2. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1849 e 1899.

Responsables Políticos*	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
P. Narváez M. Bravo Murillo D. X. Gil de Zárate	1.849	R.D. 30/03/1849	Crea a Inspección. Reorganiza Escolas Normais. Carácter permanente Secretaría das Comisións de Instrución Pública (antecedente das delegacións).
	1.849	R.O. 20/05/1849	1º Regulamento da Inspección. Selección: Concurso de méritos sen baremo ou criterios obxectivos o que na práctica se converte en “libre designación”. Crea Comisión Auxiliar de Instrución Primaria (antecedente D.X. de Ensinanza Primaria).
	1.849	R.O. 12/10/1849	Instrucións que han de observar os inspectores de Instrución Primaria para as visitas as escolas.
	1.851	R.O 24/02/1851	Instrucións para a visita a provincias dos i. Xerais.
	1.851	R.O 01/01/1851	Dita regras sobre concesión de aptitude para obter praza de i. e impartir clase nas Escolas Normais.
	1.853	R.O 28/02/1853	Establece premio extraordinario con carácter anual para o inspector máis distinguido.
P. Narváez M. Claudio Moyano	1.857	L.Bases 17/07/1857 L Instrución Pública Moyano 09/09/1857	1 Inspector por provincia (excepcións). Requisitos de acceso: Estudos Escola Normal Central ou curso específico máis 5 anos no ensino público ou 10 no privado. Reduce a tres os i. Xerais de Primeira Ensinanza. Crea i. Xerais de Instrución Pública (todos os graos). Concede aos Reitores facultades de inspección.
P. Odonnell	1.859	R.O. 22/05/1859	Regulamento de Segunda Ensinanza. Declara ao director do Instituto inspector nato del.
	1.859	R.D. 20/07/1859	Regulamento Xeral para a administración pública. O Título VI dedícase á Inspección. Substituíu o Regulamento de 1849.
P. Narváez M Manuel Orovio	1.866	R.O. 01/08/1866	Ordena comprobar conduta do mestre “dentro e fóra da escola”.
P. Narváez M. Severo Catalina	1.868	L. Instrución Pública 02/06/1868	Crea un corpo de Inspectores Xerais con 10 inspectores como máximo. Suprime a Inspección provincial.
Sexenio Revolucionario P. Serrano M. Manuel Ruíz de Zorrilla	1.868	D 14/10/1868	Derroga a Lei de Instrución Pública do 02/06/1868.
	1.868	D. lei 14/10/1868	Restablece a Lei Moyano.
	1.868	D. 10/12/1868	Modifica requisitos de aceso a Inspección da Lei Moyano. Establece os méritos. Define os i. como axentes administrativos.
D.X Manuel Molero	1.869	Circular D.X. Instrución Pública 19/10/1869	Partes mensuais. Insiste en que os i. son axentes do Goberno.
Final Sexenio P. Serrano M. Eduardo Alonso Colmenares	1.874	D. 19/06/1874	Reorganiza a inspección. Suprime i. Xerais de primeira ensinanza da Lei Moyano. i. Xerais Instrución Pública inspeccionan Universid. Reitores inspeccionan segunda ensinanza e Norm. Inspectores provinciais, escolas de primeira ensin. Todos os centros deben ser visitados como mínimo cada dous anos.
P. Sagasta M. Albaredo	1.882	RD 10/2/1882	Cese dos cinco i. Xerais nomeados polo Decreto 19/06/1874.
	1.882	O. 04/03/1882	Crea o inspector de Distrito Universitario. Condicións: Por un ano; a proposta do claustro.

P. Sagasta M. Germán Gamazo	1.883	R.O. 24/09/1883	Derroga a O. de 04/03/1882.
P. Cánovas M. Alejandro Pidal Mon	1.885	R.D. 25/08/1885 (non chega a aplicarse)	Aumenta o número de inspectores a 90. Crea a figura de “delegados de inspección”, nomeados pola Xunta provincial. Inspectores municipais (> 100.000 habitantes). Ingreso por oposición, mais o nomeamento, traslado e cese o fai o Ministro.
	1.885	R.O 23/11/1885 (non chega a aplicarse)	Aproba o 2º Regulamento do corpo de Inspectores de primeira ensinanza.
P. Sagasta M. Carlos Navarro Rodrigo	1.887	Proxecto de Lei sobre a Inspección de Ensinanza primaria	Único caso de Lei dedicada á Inspección educativa. Non foi aprobado polas Cortes.
	1.887	R.D 11/07/1887	Deixa en dous o número de i. Xerais: Un encargárase do Ensino Secundario máis... Outro encargárase da Ensinanza Primaria máis Escolas Normais, máis.... Os inspectores pasan a depender dos i. Xerais.
	1.887	R.D 11/7/1887 (é distinto do anterior)	Nomea os dous Inspectores Xerais.
		Circular 15/09/1887 I.Xeral. Ensinanza Primaria	Liña institucionalista. Síntese entre “obediencia debida” e “responsabilidade crítica”.
P. Sagasta M. Conde de Xiquena	1.889	R.D. 21/09/1889	Mantén os dous i. Xerais. Inspección provincial remite a un regulamento posterior.
P. Cánovas M. Linares Rivas	1.896	R.D. 27/03/1896	Medidas coercitivas e de control aos inspectores → xustificante de visitas mediante certificado do secretario do Concello co Vº e Pr. do alcalde. Recolle o disposto no Regulamento de 1849.
P. Sagasta M. Germán Gamazo	1.898	R.D. 11/10/1898	4 i. Xerais ao cargo de catro seccións. - 1ª ensinanza. - 2ª ensinanza. - 3ª e 4ª distintas facultades e escolas superior. Liña institucionalista relacionando Escolas Normais e Inspección. Intégranse o Consello de Instrución Pública e a I. Xeral (Lei Moyano). Establece as figuras de Delegado e Subdelegado da Xunta provincial con fines de inspección (decreto de Pidal). Consolida que os directores de institutos sexan inspectores natos (como os Reitores).

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de MAÍLLO (1989); LÓPEZ del CASTILLO (2001 e 1995).

* P. = Presidente; M. = Ministro do ramo; DX = Director Xeral.

En resumo, as características deste período serían:

- Os primeiros anos da actividade da Inspección, após de ser creada, mereceron o recoñecemento xeral. Porén, o prestixio dos inspectores foise deteriorando progresivamente ata finalizar o século XIX.

- As causas dese deterioro están fundamentalmente na situación de continua precariedade que vive a Inspección desde a súa creación.
- Situación persoal dos inspectores de continua precariedade, mantida deliberadamente por todos os gobernos que se sucederon ao longo deste período, coa finalidade de facer deles verdadeiros axentes do Goberno que transmitisen ás escolas a súa ideoloxía.
- Desde o primeiro momento asígnanselle á Inspección de forma explícita ou implícita funcións de vixilancia do cumprimento das leis; control, asesoramento e formación do profesorado; supervisión do funcionamento dos centros; e avaliación da práctica docente e do rendemento escolar.
- Tamén, desde o primeiro momento asígnanselle á Inspección actuacións de marcado carácter curricular, que encadran perfectamente na función de supervisión da práctica docente.
- As funcións atribuídas a Inspección recollidas nas sucesivas normativas apenas sofren variacións, cuantitativas. No entanto, as continuas mudanzas nas relacións entre inspectores e Xuntas provinciais e locais de Instrución Primaria supoñen variacións de carácter cualitativo que condicionan as actuacións dos inspectores.
- A “cuestión relixiosa”, xerada como consecuencia da secularización da ensinanza e que dominou todo o século XIX, agudizouse na segunda metade. Chegouse a dicir que a situación escolar era de “*guerra relixiosa*” (MAÍLLO, 1989: 141-143)¹⁰³. Situación pouco propicia para unha actuación inspectora de carácter técnico.
- Como consecuencia de todo iso os inspectores acaban sendo “*instrumentos axeitados para todos os manexos do caciquismo, dos que*

¹⁰³ MAÍLLO (1989: 141), como mostra do estado dos ánimos, recolle, nunha nota a pé de páxina, un fragmento do libro, *El liberalismo es pecado*, do sacerdote Félix Sardá y Salvany:

“*Onde o mestre sexa católico e de confianza , apóieselle con todas as forzas; onde non, procúrese falar claro para desautorizalo. É neste caso, a peor praga da localidade; convén que coñeza todo mundo por diablo ao que é diablo, a fin de que non se lle entregue incautamente o principal, que é a educación. Cando así sexa, búsquese modo de plantar escola contra escola, bandeira contra bandeira; se hai medio búsquese de relixiosos; se non o hai, pónase a esta boa obra calquera íntegro segrar. Dese gratuíta a escola, e a horas convenientes para todos, de mañá, de tarde e de noite; os días festivos atráíase aos nenos regalándoos e acariciándoos. E dígaselles francamente que a outra escola do mestre malo é a escola do Demo*”.

O libro fora publicado por primeira vez en 1884. Segundo MAÍLLO (1989: 102) “*tivo un éxito de público extraordinario, tanto que se publicaron del vinte edicións.*”

serían cómplices por acción ou por omisión” (LÓPEZ del CASTILLO, 1997: 97)¹⁰⁴.

- Ao final do período empézase a notar a influencia dos institucionalistas na normativa sobre a Inspección.
- Ponse de manifesto “*dúas actitudes en certo modo contrapostas, mais que se van repetir con frecuencia na administración: a **necesidade** da inspección e a **desconfianza** face aos inspectores*” (LÓPEZ del CASTILLO, 1997: 67).

O modelo de Inspección neste período segue sendo de control, con un certo carácter técnico nos primeiros anos que seguiron á súa creación, mais deseguida se tornou ideolóxico e finalmente partidista ao se radicalizaren as posturas dos partidos en torno a “cuestión relixiosa”. Se na primeira metade do século XIX os inspectores eran axentes ideolóxicos do goberno, ao final do século acabaron sendo axentes de intereses partidistas sometidos ás directrices dos caciques provinciais, a pesar dos reiterados intentos de modificar a situación, sobre todo durante os Gobernos liberais, inspirados nas ideas da ILE.

¹⁰⁴ LÓPEZ del CASTILLO (1997: 97) cita en nota ao pé de páxina “*dúas testemuñas que corroboran dita afirmación: unha é do deputado liberal [pola provincia de Pontevedra] Eduardo Vincenti, na súa intervención no Congreso o 17 de xullo de 1893:*

‘O inspector de ensino, nomeado ao chou, mercé, quizá, á influencia política sen ter en conta a necesidade que, para desempeñar dignamente o seu cargo, ten de grandes coñecementos pedagóxicos; o inspector de ensino nomeado nesas condicións é un instrumento que ten que firmar canto o Gobernador civil ou o caciquismo lle impoña, e desta sorte, o inspector non vixía, non atende, non corrixe, non cumpre, en fin, os seus fins pedagóxicos.’ VINCENTI Y REGUERA, E. *Política pedagóxica* (Trinta anos de vida parlamentaria). Madrid. Imp. Hijos de M.G. Hernández. 1916. Páx. 70).

A outra testemuña é do Conde de Romanones, na súa Circular dirixida aos Inspectores, solicitando unha serie de datos, na que coa contundencia que nel era habitual, lles di:

‘Aproveito esta ocasión para indicarlle que estou disposto a que os Inspectores cumbran co seu deber e se convenzan de que no son empregados do Estado, cuxa actividade se limite a cobrar o soldo e a servir as recomendacións do cacique provincial’ (Circular aos Inspectores, do 26 de maio de 1901; no Anuario lexislativo de Instrución pública correspondente a 1901. Publicado pola Sección de Estatística de Instrución pública, Madrid, 1902, páxs. 321-322)”

4.2.3. TERCEIRO PERÍODO 1.900 – 1936.

Por Real Decreto do 18 de abril de 1900 créase o Ministerio de Instrución Pública e Belas Artes, sendo designado como Ministro D. Antonio García Alix. A súa contribución máis salientable en relación coa Inspección foi establecer a oposición como proceso de acceso¹⁰⁵, co argumento de que:

*“A Inspección das Escolas representa no organismo da primeira ensinanza unha función tan importante como a das Escolas Normais. De aquí a necesidade de pór na designación e nomeamento dos Inspectores un coidadoso esmero para que a súa delicada misión teña carácter verdadeiramente técnico, e os funcionarios que a desempeñan non se atopen suxeitos á unha amobilidade que prive de unidade aos seus traballos e quite estímulo ao persoal que os realice, e a conveniencia de confiar á oposición o nomeamento dos Inspectores renunciando á facultade discrecional da que ata agora se veu facendo uso para a elección destes funcionarios”.*¹⁰⁶

A medida non terá case efecto, xa que poucos meses despois é anulada ao ser nomeado Ministro o Conde de Romanones. O concepto que tiña Romanones da Inspección como órgano de confianza do Goberno con carácter exclusivamente fiscalizador fica plasmado no preámbulo do Real Decreto do 12 de abril de 1901, polo que se suprimen as oposicións: *“Compréndese a oposición para obter aqueles cargos cuxa misión sexa exclusivamente didáctica; mais non para estes cuxo fin primordial é denunciar e corrixir abusos, debendo responder aos que os desempeñen en todo momento á confianza da Autoridade superior en cuxo nome exercen as súas funcións”*¹⁰⁷. Idea que se reafirma no Real Decreto de 24 de agosto de 1902, sobre a Inspección dos establecementos de Ensino Oficial en cuxo articulado se recolle: *“Como delegación das atribucións do Goberno nas funcións fiscalizadoras do ensino oficial, o nomeamento dos inspectores será de confianza do Ministro”*¹⁰⁸. E a seguir: *“Para a maior eficacia dos traballos de Inspección, o cargo de Inspector terá sempre carácter transitorio”*¹⁰⁹. É dicir, recupera a liña que orixinara a continua situación de

¹⁰⁵ Real decreto do 6 de xullo de 1900, artigo 30.

¹⁰⁶ Ibidem, exposición de motivos.

¹⁰⁷ Concepto que está moi estendido entre os responsables da Administración educativa. O autor da tese, durante a súa época de Subdirector Xeral da Inspección Educativa en Galicia, con certa frecuencia, ante unha situación conflitiva, tivo que escoitar de algún superior, con ton de reproche, a pregunta: *“¿qué fai a Inspección?”*

¹⁰⁸ Real decreto de 24 de agosto de 1902, artigo 2º.

¹⁰⁹ Ibidem, artigo 3º.

precariedade na que viviran os inspectores durante o período anterior e que tan malos resultados dera desde o punto de vista da función inspectora.

Neste Real decreto prevese que a inspección da ensinanza dos institutos xerais e técnicos e das Escolas Normais, de Industria e de Comercio será “*exercida por Catedráticos de Universidade das respectivas Facultades de Letras e Ciencias, segundo os casos.*”¹¹⁰ Tamén se prevé a inspección da ensinanza universitaria que será “*exercida por Concelleiros de Instrución pública designados polo Ministro.*”¹¹¹ No seu artigo 11 recollíanse os puntos sobre os que debería versar a inspección:

“Art. 11. A inspección versará acerca dos extremos seguintes.

1º Condicións da dirección e administración do Centro docente.

2º Relacións académicas no Claustro ou Xunta de Profesores.

3º Aptitude, celo, moralidade e asistencia a clase de cada un dos Catedráticos e Profesores.

4º Asistencia, aproveitamento e disciplina académica dos alumnos.

5º Xustiza con que se procede nas cualificacións dos exercicios de exame.

6º Aptitude, moralidade e laboriosidade dos empregados e dependentes do establecemento.

7º Cumprimento das disposicións administrativas, forma en que se fai, da orde con que en Secretaría se levan os libros, se conservan os documentos e se instrúen os expedientes.

8º Situación económica do establecemento.

9º Rendas, bens, fundacións, donativos ou recursos de toda procedencia con que conta o establecemento e condicións da súa administración.

10 Condicións do material de ensinanza.

11 Condicións do mobiliario do establecemento.

12 Condicións de salubridade, capacidade e conservación do local.

13 Mellora de que sexa susceptibles os servizos a proposta do Claustro.

14 Proposta de recompensas oficiais, se a xuízo do Inspector houbese lugar a elas.

15 Instrucións de carácter particular que recibise o Inspector ao serlle conferido o cargo.”

Se no período anterior a alternancia no poder dos dous partidos maioritarios, de tendencia liberal un, e conservadora o outro, foi unha constante, neste período os cambios de Gobernos producíanse con moita máis frecuencia, o que motivou que en numerosas ocasións non se levaran a cabo ou foran ineficaces as medidas tomadas por un Goberno, xa que de seguido viña outro e modificabaas.

¹¹⁰ Ibidem, artigo 6º.

¹¹¹ Ibidem, artigo 7º.

Os fitos que sinalan o progreso da Inspección neste período segundo MAÍLLO (1989: 254) debéronse ao impulso da Institución Libre de Ensinanza (ILE) e foron realizacións de: García Alix, (1901); Rodríguez San Pedro (1907); Romanones e Canalejas (1910) e Rafael Altamira (1913). Dáse a circunstancia que todos eles ou os seus máis inmediatos colaboradores estiveron dalgún xeito vinculados ao ILE. O modelo institucionalista da función inspectora, tal como se indicou, implicaba un rol totalmente distinto do que tradicionalmente viñan desempeñando os inspectores como axentes fiscalizadores do Goberno. O proceso de transformación do rol dos inspectores culminou co Decreto do 2 de decembro de 1932, en plena República, sendo Ministro de Instrución pública o institucionalista Fernando de los Ríos Urruti. Así o describe MAÍLLO (1989: 252-253)

“A república de 1931 chegou cando daba froito a fecunda colleita cuxa sementeira estivo a cargo da Institución Libre de Ensinanza durante un intenso e afanado medio século, non sen constantes ataques que non acertaron a danar o ‘eros’ pedagóxico de Giner, de Cossío, e do insigne elenco de homes que lle seguiron, nunha cruzada en pro da educación dos españois. Coa república, esta lexión fervorosa e capacitada dispúxose a traballar entusiasticamente para que España aprobase a súa ‘materia pendente’ que non era outra senón a de elevar a cultura e a consciencia do pobo español educando os nenos.”

A achega de D. Antonio García Alix comentouse máis arriba, e substancialmente débese á súa visión dunha Inspección de educación de carácter técnico (lonxe do carácter político habitual na época) que unicamente se podería alcanzar mediante un proceso de selección que impedira a arbitrariedade. Iso fixo que fose, senón o primeiro en propor a oposición como procedemento de acceso á Inspección (o Ministro Pidal xa o intentara en 1885, mais non conseguiu levalo adiante), si o primeiro en sacar dúas prazas por este procedemento, ficando aí a iniciativa pola chegada do Conde de Romanones ao Ministerio de Instrución Pública e Belas Artes.

O Ministro de Instrución Pública, Rodríguez San Pedro, fai unha profunda reformulación da Inspección de primeira ensinanza mediante o Real decreto de 18 de novembro de 1907, coa pretensión de¹¹²:

¹¹² Real decreto do 12 de novembro de 1907, exposición de motivos.

“Definir con claridade o concepto que en materias, tanto técnicas como administrativas, debe ter o Corpo de Inspectores; darlles iniciativas nas visitas e responsabilidade nos seus resultados; crear relacións directas entre o Inspector e os organismos superiores; regularizar a acción que os Reitores e a Xuntas provinciais de Instrución pública, e ata algunhas veces os Secretarios das mesmas, viñeron exercendo de modo irregular sobre os Inspectores, concederlles facultades para premiar e castigar na esfera das súas atribucións;... crear sobre base firme o Corpo de Inspectores de instrución primaria, dando á oposición o que antes viña outorgándose ao favor, e, por último, e como o máis esencial, crear un contraste eficaz da Inspección que, convenientemente organizada e dirixida, sexa o fundamento da disciplina que sempre debe existir en todos os organismos..”

A tal fin encoméndaselle á Inspección un tripe obxectivo¹¹³: *“levar ás Escolas primarias a acción governativa e a orientacións pedagóxica do Ministerio de Instrución Pública e Belas Artes...”*, o que implica funcións de información, orientación e asesoramento aos mestres; *“...de informar a este [se refire ao Ministerio] sobre o estado do ensino...”*, o que implica funcións de fiscalización; *“...e de propor as reformas convenientes para o seu réxime”*, que implica funcións de asesoramento á Administración.

O aspecto fiscalizador remárcase nos artigos 2º e 3º do citado Real decreto nos que se recollen respectivamente os aspectos sobre os que se exercerá a función inspectora segundo se trate respectivamente de Escolas primarias públicas ou privadas:

“Artigo 2º A Inspección de primeira ensinanza exercerase nas Escolas primarias públicas sobre o seu persoal e material docente, métodos de ensinanza, aproveitamento dos alumnos, asistencia escolar, condicións dos locais, a súa hixiene, conduta moral dos Profesores, ensinanza ética e cívica respectando as leis do país, relacións dos Mestres co Municipio, coa veciñanza, coas Xuntas locais de primeira ensinanza, e, en xeral, sobre todo canto poida contribuír a formar xuízo exacto do estado da instrución primaria.

Artigo 3º Nas Escolas privadas, a Inspección de primeira ensinanza concretarase ás súas condicións hixiénicas, á conduta moral dos seus Profesores, á ensinanza ética e cívica e a impedir canto sexa contrario ás leis do país.”

En consecuencia, nas funcións que se lle asignan á Inspección mantense o carácter fiscalizador, inclusive sobre a figura do mestre, que se recollía na proposta de Romanones. Non obstante, este carácter aparece atenuado pola introdución, aínda que

¹¹³ Ibidem, artigo 1º.

sexa a nivel de intencións das funcións de asesorar, informar e orientar. Esta nova concepción da Inspección complétase coa obrigação que se lle impón aos inspectores de dar conferencias en épocas de vacacións aos profesores¹¹⁴, o que leva implícito a función de formación do profesorado.

Por outro lado, o Real decreto reforza a autoridade dos inspectores, tal como se pode deducir do punto 2º do citado artigo 36:

2º Poderán [os inspectores] apereibir e amoestar aos Mestres e Auxiliares das Escolas públicas, propondo contra os mesmos ante as Autoridades a aplicación das penas que considere necesarias para o réxime das Escolas; así mesmo poderán propor ao Gobernador civil da provincia a suspensión ou reforma das Xuntas locais que non cumpran cos deberes que se lles confían.

En casos graves urxentes, e baixo a súa responsabilidade, poderán clausurar unha Escola privada e suspender de emprego e medio soldo aos Mestres e Auxiliares de Escolas públicas, podendo proceder á clausura destas se fose indispensable.”

Alén diso, aumentan as atribucións dos inspectores non só sobre as Xuntas locais (tal como se recolle máis arriba poden propor ao Gobernador a súa reforma e inclusive suspensión), senón que tamén aumenta sobre as provinciais, a cuxos secretarios “*poden chamar a atención... cando estas demoren a celebración das súas sesións máis alá dos prazos previstos...*”¹¹⁵

Non obstante, é no ámbito organizativo onde se produce unha máis profunda transformación. O criterio de asignar os centros aos inspectores por provincias orixinaba diferenzas notables en relación co número de centros que tiña que atender cada inspector, xa que o número de centros por provincia era moi dispar. Recoñécese a conveniencia de “*que todas as Escolas foran visitadas cando menos unha vez ao ano*”, aínda que os recursos dispoñibles non permiten acadar ese propósito establécese un procedemento para que no sucesivo se poda chegar a conseguir¹¹⁶. O procedemento consistiu basicamente en distribuír os centros de forma máis equitativa entre os efectivos da Inspección. A tal fin régulase que¹¹⁷:

¹¹⁴ Ibidem, artigo 36.

¹¹⁵ Ibidem, artigo 30.

¹¹⁶ Ibidem, exposición de motivos.

¹¹⁷ Ibidem, artigo 19.

“Todas as Escolas serán visitadas, cando menos, unha vez cada tres anos.

Os Inspectores visitarán cada ano 140 Escolas públicas, como número mínimo, ademais das do termo municipal da súa residencia.

Para o mellor cumprimento deste precepto, ningún Inspector terá ao seu cargo directo máis de 450 de ditas Escolas, distribuíndose a tal efecto as dos distritos universitarios nas zonas de Inspección que sexan convenientes. Se a este fin houbera necesidade de agrupar Escolas de varias provincias para formar unha zona de visita, procederase unindo entre si as contiguas.”

Aparece así, por primeira vez, o concepto de “zona” como territorio sobre cuxos centros ten xurisdición un inspector. Este procedemento de asignación de centros aos inspectores vaise manter no tempo ata o momento actual. A pesar da zonificación, conservouse basicamente a estrutura establecida no Real decreto de 12 de abril de 1901 citado¹¹⁸, para o cal incrementouse a plantilla do Corpo de inspectores de ensinanza primaria en dez prazas de inspectores auxiliares¹¹⁹, que foron aos que se lles asignaron as zonas con centros de máis dunha provincia, e que debían residir no punto que o Ministerio considerase máis conveniente para a zona de visita asignada¹²⁰.

O abeiro do Real decreto de 1907¹²¹ convócanse as primeiras oposicións á Inspección, que realmente se poden chamar así¹²², e ocúpanse, por este procedemento, as dez prazas de inspectores auxiliares.

Outra contribución de Rodríguez San Pedro, na liña da ILE, foi a creación da Escola Superior de Maxisterio¹²³, que con diversos nomes mantívose ata a incorporación destes estudos á Universidade en 1932¹²⁴, e que desde o primeiro momento se vinculou á formación e selección dos inspectores de ensinanza Primaria. Os

¹¹⁸ Dito Real decreto de 12 de abril de 1901 establecía:

“Artigo 2º Haberá un Inspector de primeira ensinanza en cada provincia...”

Artigo 4º Para os ascensos na carreira dividiranse os Inspectores en tres categorías: de entrada, ascenso e término: Son de término, a provincial e as municipais de Madrid; de ascenso, as de provincia cabeza de distrito universitario; e de entrada todas as demais.”

¹¹⁹ Real decreto do 12 de novembro de 1907 citado, artigo 4º.

¹²⁰ Ibidem, artigo 5º.

¹²¹ Ibidem, artigo 6º.

¹²² As convocatorias feitas por García Alix en 1900 e 1901, aínda que tecnicamente foron oposicións, tómanse como antecedentes, xa que en ambas as dúas se ofertaba unha soa praza de Inspector, unha en Barcelona e outra en Málaga respectivamente, e non tiveron continuidade (LÓPEZ DEL CASTILLO, 1995: 99)

¹²³ Real Decreto do 3 de xuño de 1909.

¹²⁴ Decreto do 27 de xaneiro de 1932 creando na facultade de Filosofía e Letras da Universidade de Madrid, unha Sección de Pedagogía para os fins que se indican.

títulos dos alumnos oficiais daban dereito a optar, entre outros, aos cargos de Profesor de Escola Normal e de Inspector de primeira Ensinanza¹²⁵. En relación con isto último, posteriormente recoñeceuse, aos que tiñan ditos títulos, o dereito de ocupar dous terzos das prazas de inspectores que saíran a oposición. Deste xeito establecéronse dúas vías de acceso á Inspección que estiveron vixentes durante moitos anos.

Cando volve por segunda vez o Conde de Romanos a ocupar o Ministerio de Instrución Pública ten unha visión totalmente distinta da Inspección, que fica plasmada no Real Decreto de 7 de maio de 1910, en cuxo preámbulo se afirma “*Un Ministro sen Inspección ben organizada vive, en certo modo, illado de moitos servizos que debe coñecer, porque esa Inspección é o órgano de relación técnica do Ministerio, con todo o profesorado e con todos os centros e fundacións docentes*”. O que vai a supor que confirme a inamobilidade dos inspectores no cargo, establecida polo seu antecesor Rodríguez San Pedro, aínda que non no posto. Medida totalmente contraria á que el mesmo adoptara oito anos antes, tal como se sinalou máis arriba¹²⁶. Polo demais en dito Real Decreto potenciábase cuantitativamente á Inspección, dotándoa de máis efectivos¹²⁷ e tirándolle carga burocrática mediante a reorganización das Seccións provinciais de Instrución pública¹²⁸, co obxectivo de que podan “*visitarse anualmente todas as Escolas de España, en vez de facelo cada tres anos como agora estaba disposto*.”¹²⁹

As funcións que atribúe á Inspección son esencialmente idénticas as sinaladas no Real Decreto de 1907 de García San Pedro, ás que se lle acrecenta a de “*Vixiar polo estrito cumprimento das leis, en canto fai referencia á ensinanza privada*.”¹³⁰

¹²⁵ Artigo 5º do citado Real Decreto do 3 de xuño de 1909.

¹²⁶ No artigo 2º do Real Decreto de 24 de agosto de 1902 citado recollíase: “*Para a maior eficacia dos traballos de Inspección, o cargo de Inspector terá sempre carácter transitorio*.”

¹²⁷ Real decreto de 7 de maio de 1910 citado. No seu artigo 14 determinábase que o Corpo de Inspectores de primeira ensinanza quedaba constituído cos seguintes funcionarios:

- Cinco inspectores de término.
- Oito inspectores provinciais de ascenso.
- Trinta e nove inspectores provinciais de entrada.
- Sesenta inspectores auxiliares ou de zona.

O que supuña un incremento de 50 inspectores auxiliares con respecto á plantilla anterior.

¹²⁸ Ibidem, artigo 24. Nel se establecía que “*a visita ás Escolas é a obriga principal dos inspectores de primeira ensinanza, y a tal efecto, coidarase de non confiarlles traballos nin funcións que impidan ou dificulten esa función principal*.”

¹²⁹ Real Decreto do 7 de maio de 1910 citado, exposición de motivos.

¹³⁰ Ibidem, artigo 1º.

No artigo 29 recóllense as atribucións xerais dos inspectores, que son tamén moi semellantes as do citado Real Decreto de 1907, aínda que máis matizadas e engadindo algunhas que non estaban tan claramente recollidas naquel. Así, encoméndaselle aos inspectores: “*Visitar moi especialmente os edificios que estean en construción para novas escolas...*”, e tamén “*Recoller dos Mestres públicos e privados e das Autoridades locais todos os datos estatísticos necesarios, comprobando a súa exactitude, en canto sexa posible, ao facer a visita.*”

Refórzase a función orientadora, ordenando que se celebre unha “*conferencia ou conversación pedagóxica*” cos mestres, despois de visitar todas es escolas dun partido ou comarca¹³¹.

O nomeamento do institucionalista Rafael Altamira como Director Xeral da recentemente creada Dirección Xeral de Primeira Ensinanza significou un importante avance no proceso de incorporación das ideas da ILE á Inspección educativa. O seu paso pola Dirección Xeral supuxo a creación da “Inspección feminina”¹³². Non obstante a súa maior contribución en relación coa organización da Inspección é o Real Decreto do 5 de maio de 1913¹³³, que, segundo MAÍLLO (1989: 193), “*constitúe unha peza lexislativa de primeiro orde na serie delas coas que foi impulsada a Inspección escolar*” o que ao mesmo autor lle leva a dicir máis adiante (páx. 194): “*Este decreto constitúe a cima lexislativa da organización pedagóxica da Inspección só superada polo decreto de 1932*”. Opinión compartida por outros autores e historiadores da Inspección de educación¹³⁴.

Entre as novidades máis salientables do Real decreto de 1913 cabe citar:

- Establece a inamobilidade dos inspectores no cargo e no destino¹³⁵.
- Refórzase a autoridade dos inspectores, transferindo á Inspección moitas das competencias inspectoras das xuntas locais. Dánselle atribucións

¹³¹ Ibidem, artigo 30. Estas conferencias ou conversacións pedagóxicas debería facerse en días non lectivos, mais “nunca nas vacacións caniculares”. A razón disto estaría, segundo unha nota a pé de páxina de LÓPEZ DEL CASTILLO (1995: 135-136), en marcar as diferenzas coas “conferencias” establecidas polo Ministro Navarro Rodrigo, que debían facerse en vacacións e que, non eran moi ben aceptadas polos mestres.

¹³² Real Decreto do 7 de febreiro de 1913. *Gaceta de Madrid* do 09/02/1913.

¹³³ Real Decreto do 5 de maio de 1913. *Gaceta de Madrid* do 13/05/1913.

¹³⁴ Véxase LÓPEZ DEL CASTILLO (1995: 139-143) e tamén en GÁLVEZ e ONIEVA (1942: 18).

¹³⁵ Real Decreto do 5 de maio de 1913 citado, artigo 10.

para formar e tramitar todos os expedientes que afectasen aos dereitos dos mestres, condicións das escolas, creación destas e supervisión das construcións escolares¹³⁶.

- Outórgase aos inspectores a potestade de conceder votos de graza aos mestres que destacaran no exercicio da súa función.
- Regúlanse as visitas de Inspección¹³⁷ Ao final de cada visita o inspector tiña que formalizar un Boletín, que constaba de 103 epígrafes de datos pedagóxicos e estatísticos¹³⁸.
- Estrutúrase a inspección provincial como organismo integrado por todos os inspectores da provincia dirixido polo Inspector xefe provincial¹³⁹.
- A provincia divídese en zonas tomando como centro a capital de provincia. A cada inspector se lle asigna unha zona, mais coa obriga de residir na capital da provincia¹⁴⁰.

Segundo a exposición de motivos do Real Decreto de 1913, a modificación na organización e funcionamento da Inspección perseguía satisfacer dúas necesidades primordiais:

“... unha, vigorizar a acción inspectora, converténdoa en verdadeiro órgano de relación deste Ministerio para con todos os ámbitos da Nación; e outra, pór en mans daquela [refírese á Inspección], a tal efecto, todos os resortes necesarios para estimular e vixiar a función docente no respectivo ás primeiras letras, asignando aos inspectores, sobre as que xa tiñan, as que ata de agora foron atribucións das Xuntas provinciais e municipais, para que se vexan máis libres da influencia local, non sempre inspirada en altos motivos de cultura, e atendidos con máis eficacia, dándolles unha independencia das Xuntas, que non lles concedía o réxime anterior...”

A culminación do proceso¹⁴¹ descrito remata coa publicación do decreto de 2 de decembro de 1932¹⁴² en plena II República, sendo Ministro de Instrución Pública outro

¹³⁶ Ibidem, artigo 19.

¹³⁷ Ibidem, artigo 24.

¹³⁸ O modelo do Boletín foi publicado pola Circular de 17 de setembro de 1913 e substituíu ao establecido no Regulamento recollido na Orde do 20/07/1859 que desenvolvía a Lei Moyano.

¹³⁹ Real Decreto do 5 de maio de 1913 citado, artigo 15.

¹⁴⁰ Ibidem, artigo 17.

¹⁴¹ Non se trata dun proceso continuo senón con numerosos altibaixos nos vinte e un anos que transcorreron dun decreto ao outro, motivados polos frecuentes mudanzas de goberno con moi distintas ideoloxías ao respecto, incluída a Ditadura do Xeneral Primo de Ribera (1923 a 1930).

¹⁴² Decreto do 2 de decembro de 1932.

destacado institucionalista, D. Fernando de los Ríos Urruti¹⁴³ en cuxa exposición de motivos se recolle:

“O Ministro que subscribe estima chegado o momento de sistematizar o que fixo neste sentido a República e completalo de maneira que quede destacada a nova fisionomía da función inspectora. As normas nas que se inspira son: liberala de preocupacións burocráticas intensificando o seu carácter técnico; acercar o Inspector á Escola e ao Mestre con afán de tutelar, con ánimo de aportar a súa ciencia e a súa experiencia para infundir novo espírito á ensinanza; convertelo en Profesor ambulante, transformándoo, por tanto en verdadeiro conselleiro escolar que traballa na Escola co Mestre, e como Mestre ofrecendo o exemplo das súas leccións modelo.”

As función da Inspección recóllense no seu artigo 17:

“Artigo 17. Son funcións propias e exclusivas de cada Inspector na súa zona:

- 1. Orientar, impulsar e dirixir as Escolas Nacionais e as Institucións auxiliares das mesmas. Contribuír ao melloramento profesional dos Mestres. Perfeccionar a vida pedagóxica das escolas e intensificar a súa acción social.*
Para iso, na primeira quincena de cada curso reunirá aos Mestres da súa zona a fin de trazar o plan e estudar as principais cuestións do quefacer escolar. Máis tarde, visitará as escolas para lograr que cumpran integramente a súa misión. En ocasión de visita, traballará nas escolas, ofrecendo aos seus Mestres o exemplo das súas leccións modelo. Despois, redactará o seu Informe, que transcribirá no Libro oficial, facendo constar o xuízo que lle merece o labor do Mestre e as solucións pertinentes para resolver os problemas particulares de aquela Escola. Ao terminar a visita ás escolas dun Municipio reunirá aos Mestres para tratar en común as cuestións pedagóxicas suscitadas. E reunirá igualmente ao Consello Municipal de Protección Escolar e aos Consellos Escolares para colaborar con estes organismos no estudo das necesidades da localidade en orde ao ensino.
- 2. Coidar especialmente de que sexa respectada en todo momento a conciencia do neno, garantindo o máis escrupuloso cumprimento do laicismo e das leis que amparan os dereitos e interese da infancia.*
- 3. Visitar as demais escolas públicas e privadas para comprobar se na súa labor se someten aos preceptos legais e ás condicións en que foi autorizado o seu funcionamento.*
- 4. Conceder aos mestres da súa zona Votos de Graza e propoñelos para outras recompensas, como así mesmo, impoñerlles a sanción de apercibimento ou propoñer a aplicación doutras penas, previa formación de expediente gubernativo.*

¹⁴³ Como indicador da importancia que lle deu a II República á Inspección de educación cabe sinalar que nos dous anos seguintes ao da súa proclamación, no ano 1932, practicamente duplicou os efectivos de inspectores, pasando de 212 a 387 (DOTTRENS, 1935: 79).

5. *Intervir na instalación material da Escola, visitando os edificios en construción e proponendo as reformas necesarias nos locais. Os Secretarios dos Consellos Municipais de Ensinanza e os Mestres serán directamente responsables das reformas que se fagan nos edificios escolares sen previo coñecemento do Inspector da zona.*
6. *Informar os expedientes de construción e permutas dos Mestres nacionais.*

En relación coa organización da Inspección provincial, o Decreto de 1932 consolida a estrutura do Real Decreto de 1913, sendo de destacar a súa formalización institucional mediante a creación da Xunta de Inspectores¹⁴⁴. Entre as funcións máis relevantes, desde o punto de vista da finalidade desta tese, que se lle encomendaban á Xunta de Inspectores cabe destacar¹⁴⁵:

“Organizar cursiños de información pedagóxica, viaxes de estudo, conferencias, etc. para interesar e orientar ao Maxisterio nos problemas da educación.

Publicar un Boletín mensual¹⁴⁶, que será o órgano oficial de comunicación da Xunta de Inspectores e do Consello Provincial cos Mestres e Autoridades locais e instrumento de información e orientación nas cuestións e problemas educativos. A administración do Boletín estará a cargo dun Inspector ou Inspectora elixido polos seus compañeiros; a subscripción ao Boletín será obrigatoria para todas as escolas da provincia, aboándose con cargo ao orzamento escolar.

Propor a creación de Centros de Colaboración Pedagóxica agrupando neles a Mestres de vilas próximas, que se reúnan periodicamente para estudar aspectos concretos da vida escolar, facer leccións-modelo, seguidas de crítica, adquirir mancomunadamente o material, promover actos públicos en favor da Escola...”

Estas funcións da Xunta de Inspectores tiñan unha finalidade clara: establecer o marco de actuación conxunta dos inspectores provinciais que reforzase e coordinase as funcións consideradas esenciais, é dicir, as de asesorar, informar, orientar, estimular e sobre todo formar os mestres. Funcións estas ás que, tanto o citado Decreto como a circular que o desenvolve¹⁴⁷, facían continuas referencias¹⁴⁸. A este respecto é ilustrativo o que se recolle no punto 13 desta circular sobre a visita de inspección:

¹⁴⁴ Ibidem, artigo 14.

¹⁴⁵ Ibidem, artigo 15.

¹⁴⁶ A acta de constitución da Xunta de Administración e Redacción do Boletín de Educación da provincia da Coruña, que se recolle no anexo 4.2.3, pode dar unha idea da importancia que se lle outorgaba á esta función da Inspección. O libro de actas orixinal está depositado no Museo Pedagóxico de Galicia (MUPEGA).

¹⁴⁷ Circular do Ministerio de Instrución pública do 27/04/1933.

“A visita dunha Escola debe comprender polo menos os propósitos seguintes:

- a) Observación atenta da instalación e ambiente material da Escola en cantos aspectos han de ser xulgados polo Inspector.*
- b) Observación do funcionamento da escola e do traballo do Mestre e dos nenos.*
- c) Intervención activa do Inspector no traballo da Escola desenvolvendo unha ou varias leccións con propósito de ofrecer, discreta e sinxelamente, exemplo de boa metodoloxía e de conversación cos nenos.*
- d) Cambio reservado de impresións co Mestre, inspección de rexistros escolares e xestión administrativa de aquel, institucións complementarias, fichas dos escolares dando instrucións para a súa elaboración, se aquelas non existisen.*
- e) Unha vez adquiridos os anteriores elementos de xuízo e outros que crea oportunos, o Inspector redactará no libro da Escola un informe comprensivo destas tres partes esenciais:*

- 1. Xuízo sobre a situación e funcionamento da Escola.*
- 2. Xuízo sobre o labor e conduta profesional do Mestre.*
- 3. Solucións axeitadas aos problemas que a Escola ofrezca.*

O informe da visita consignarase nun caderno corrente aberto oficialmente para este fin polo Inspector de zona. Estes cadernos formarán parte dos rexistros regulamentarios da Escola. O Mestre fará dúas copias do informe emitido polo Inspector: unha nun caderno persoal, que poderá levarse nos seus cambios de Escola, e outra en papel corrente, que entregará ao Inspector para o arquivo na Inspección. Estas copias terán que ser visadas e seladas pola Inspección.

- f) Reunión cos Consellos de Protección escolar para comprobar o seu funcionamento e a labor que realizan e estudalos problemas escolares do Municipio, ofrecendo as solucións posibles.*

Por outro lado, a complexidade organizativa, derivada dos diversos servizos que o Decreto do 2 de decembro encomendaba á Inspección, fixo necesaria a distribución das tarefas ou servizos xerais entre os inspectores provinciais¹⁴⁹. O que propiciou que na citada circular do 27 de abril de 1933 aparecese por primeira vez, sen mención expresa, o que se podería considerar unha certa especialización dos inspectores provinciais, constituíndo un claro antecedente ao que posteriormente se denominarían “ponencias”¹⁵⁰. Concretamente no punto 14 da circular establecíase:

¹⁴⁸ Para afondar no aspecto organizativo e funcional da Inspección durante a II República pode consultarse a obra de DOTTRENS (1935: 63-94).

¹⁴⁹ Decreto do 2 de decembro de 1932, artigo 19.

¹⁵⁰ Ver Resolución do 24 de novembro de 1962.

“Aos efectos do preceptuado no artigo 19 [refírese ao do Decreto do 2 de decembro de 1932] cada Inspector, ademais dos servizos da súa zona, terá ao seu cargo algún dos xerais da Inspección; entre outros, eses servizos xerais serán os seguintes:

- a) Presidencia da Xunta e Inspector Xefe da provincia.*
- b) Secretaría coas funcións xa enumeradas no Decreto e nesta circular.*
- c) Administración do Boletín provincial e do material da oficina e correspondencia con revistas e Centros.*
- d) Perfeccionamento do Maxisterio: cursiños, viaxes, excursións, etc.*
- e) Encargado da biblioteca circulante, información bibliográfica e servizo provincial de libros.*
- f) Acción social da Xunta, Misións e Museos pedagóxicos.*

A distribución destas funcións entre os Inspectores¹⁵¹ acordaraa a Xunta dos mesmos.”

Tal como se ven facendo, no cadro 4.2.3 recóllese de forma sinóptica as principais disposicións relativas á Inspección que se publicaron entre 1900 e 1936.

¹⁵¹ A este respecto o artigo 19 do Decreto do 2 de decembro de 1932 establecía “*de acordo coas súas afeccións e a súa maior capacidade...*”

Cadro 4.2.3. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1900 e o 1936.

Responsables Políticos*	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
P. Silvela	1900	R.D. 18/04/1900	Crea o Ministerio de Instrución Pública e Belas Artes. É designado Ministro D. Antonio García Alix.
P. Silvela M. Antonio García Alix	1900	R.D. 06/07/1900	Trata conxuntamente a reforma das Escolas Normais e da Inspección. Establece o acceso á Inspección por oposición.
P. Sagasta M. Conde de Romanones	1901	R.D. 12/04/1901	Suprime as oposicións como medio de acceso á Inspección.
	1902	R.D. 01/07/1902	Sobre Inspección dos establecementos de Ensino non oficial Os de primeira ensinanza, inspector provincial. Os de ensinanza secundaria, director de instituto xeral e técnico. Os estudos superiores, ao Reitor. Moi contestado polos pais.
	1902	R.D. 24/08/1902	Sobre Inspección dos establecementos de Ensino Oficial. O cargo de inspector terá carácter transitorio.
P. Villaverde M. Juan de la Cierva y Peñafiel	1905	R.D. 30/03/1905	Sobre organización da Inspección. 150 inspectores. Probos para acceder. Verdadeira oposición. Non garante a inamabilidade.
P. Marqués de la Vega de Armijo M. Amalio Gimeno	1907	R.D. 11/01/1907	Crea o Curso ou Grao normal para a formación de inspectores de primeira ensinanza e de profesores de Escolas normais. Moita oposición. NON SE CHEGOU A IMPLANTAR. Crea a Inspección Xeral de Primeira Ensinanza.
P. Maura M. Faustino Rodríguez San Pedro	1907	R.D. 18/11/1907	Reorganiza profundamente a Inspección. Establece a distribución do territorio en zonas con menos de 450 escolas públicas. Dependencia da Subsecretaría do Ministerio, o que implica independencia en relación coas Xuntas provinciais. Aumenta os efectivos da I. Creando 10 i. auxiliares. Establece a oposición como sistema de acceso (auxiliar ou de zona). Amplía competencias dos inspectores.
	1908	R.O. 16/7/1908	Primeira promoción de inspectores ingresados por oposición.
	1909	R.D. 03/06/1909	Crea a Escola Superior de Maxisterio. O título, obtido polo réxime oficial, dá dereito a optar, en outros, a postos de inspector de primeira ensinanza (2/3 das vacantes).
P. Canalejas M. Conde de Romanones	1910	R.D. 07/05/1910	Crea 4 i. Xerais, vocais natos do Consello de Instrución Pública (reforma de Gamazo de 1898). Segue en liñas xerais a reforma de San Pedro de 1907. Reforza a estrutura da Inspección – dependencia directa do i. Xeral do ramo e da S.X. de Instrución Pública. i. de zona residen na localidade da zona → i. Provinciais, na capital da provincia → Reitor. Incrementáanse os efectivos (50 i. Auxiliares máis). A plantilla pasou a ser de 112 i. (62+50). Destácase a visita como “obrigación primordial” dos inspectores (R.D 1898). Poténciase a función orientadora (conversacións pedagóxicas). Os obxectivos xerais son case idénticos aos do R.D. 1907.
M. Julio Burell	1911	R.D. 01/01/1911	Crea a D.X de Primeira Ensinanza. 1º D.X. Rafael Altamira y Crevea (institucionalista).
M. Antonio López Muñoz D.X. Rafael	1913	R.D. 07/02/1913	Redistribúe efectivos. Crea a Inspección feminina (10 prazas en cabeceiras de Distrito).

Altamira	1913	R.D. 05/05/1913	A estrutura establecida, con retoques, mantívose ata a República: I. central + I. provincial. Clases de i.: natos, especiais e profesionais. Plantilla total 121 i. (incluído o I.X.). Aceso: oposición (1/3) Escola de E.S.M. (2/3). Inamabilidade no cargo e destino. Inspección provincial organismo de todos os i. prov. con I.X Zonas con base na capital. Independencia das Xuntas provinciais. Reitera facultade para propoñer a suspensión das Xuntas locais e propor un Delegado da I. nelas. Todos os i. vogais das Xuntas Provinciais. Posibilidade que o i. sexa prof. Escolas Normais e ao revés.
M. Joaquín Ruíz Jiménez D.X. Rafael Altamira	1913	R.D. 23/06/1913	Aparece por 1ª vez a expresión Inspectores profesionais de primeira ensinanza. Regula a Posibilidade i. → prof. Escolas Normais e ao revés.
P. Dato M. Conde de Esteban Collantes D.X Eloy Bullón	1915	R.D. 04/03/1915	Regula a oposición . Endurece condicións para os licenciados en Dereito.
P. Romanones M. Julio Burell Cuéllar	1916	R.D. 18/02/1916	Volve a establecer a mobilidade dos i. por razóns de necesidades.
	1917	R.D. 20/12/1917	Regula a inspección da ensinanza secundaria. 1 i. Xeral. La I. Provincial : Reitores como inspectores e directores de Instituto como subinspectores.
M. Joaquín Salvatella Gisbert	1918	R.D. 30/12/1918	Anula R.D. anterior , volvendo á situación do R.D. 05/05/1913.
Ditadura P. Primo de Rivera M. Eduardo Callejo	1924	R.O. 29/08/1924	Outorga amplas facultades os Gobernadores sobre os i. Inspección represiva.
	1926	R.D. 16/04/1926	Volve a establecer a mobilidade dos i. para dar unha maior flexibilidade ao servizo.
P. Juan Bautista Aznar M. José Gascón y Marín	1931	R.D. 10/04/1931	Anula R.D. anterior , volvendo á situación do R.D. 05/05/1913.
República P. Alcalá Zamora M. Marcelino Domingo Sanjuán D.X. Rodolfo Llopis	1931	D. 09/06/1931	Crea: Consellos universitarios de Primeira ensinanza, Consellos provinciais e Consellos locais.
	1931	O.M. 09/06/1931	Axusta a plantilla e convoca concurso de traslados. Hai en plantilla 212 prazas de i. máis 7 de supernumerarios. Coruña: 5 inspectores máis 2 inspectoras. Lugo: 4 inspectores máis 1 inspectora. Ourense: 5 inspectores máis 2 inspectoras. Pontevedra: 3 inspectores máis 1 inspectora.
	1931	C. 13/06/1931	Desenvolve o Decreto 09/06/1931.
	1931	D. 02/10/1931	Crea a I. Central como conexión entre Ministerio e órganos periféricos. Crea a figura de inspector mestre. Aceso: oposición libre, concurso restrinxido (i. mestres).
P. Azaña M. Fernando de los Ríos Urruti D.X. Rodolfo Llopis	1932	D. 27/01/1932	Crea a Sección de Pedagogía na facultade de Filosofía e Letras. Suprime a Escola Superior de Maxisterio. Tres clases de títulos: Certificados de Estudos pedagóxicos. Licenciatura en Pedagogía. Doutorado en Pedagogía.

	1932	D. 02/12/1932	Establece as funcións propias e exclusivas do i. de zona. Reafirma a inamobilidade dos i. Establece a Xunta de i. como órgano de coordinación provincial. Entre as funcións da Xunta de i. estaban: Organizar cursiños de formación pedagóxica... Publicar un Boletín de Educación. Propor a creación de Centros de Colaboración Pedagóxica.
	1932	D. 30/12/1932	Crea a I. Xeral de Segunda ensinanza. Función esencialmente asesora: A I. Xeral de Segunda ensinanza terá como misión esencial establecer o debido enlace entre o Ministerio de Instrución pública e os Centros de Segunda Ensinanza, prestando a estes o auxilio e consello que necesiten, co fin de que os estudos alcancen neles o nivel requirido. A constitúe provisionalmente unha Xunta Técnica formada por oito vogais Catedráticos numerarios de Instituto.
	1933	C. 27/04/1933	Desenvolve o D. 02/12/1932.
P. Lerroux M. Filiberto Villalobos	1934	O.M. 18/12/1934	Suprime a Xunta Técnica de I. de Segunda ensinanza.
P. Lerroux M. Joaquín Dualde	1935	D. 23/07/1935	Suprímese a I. Central.
	1935	D. 26/11/1935	Suprime a inamobilidade dos i.
P. Azaña M. Marcelino Domingo	1936	D. 04/03/1936	Restablece a I. Central.
	1936	D. 04/03/1936	Restablece a inamobilidade.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de MAÍLLO (1989); LÓPEZ del CASTILLO (2001 e 1995).

* P. = Presidente; M. = Ministro del ramo; DX = Director Xeral.

As características deste período serían:

- Alternancias no Goberno máis frecuentes que no período anterior, coa consecuente repercusión na organización e funcionamento da Inspección de educación.
- Influencia cada vez maior dos seguidores da ILE nos núcleos de decisión relacionados coa Instrución pública o que propicia un proceso progresivo, aínda que con altibaixos segundo a ideoloxía do Goberno de quenda, de incorporación dos postulados de Giner de los Ríos á normativa que regula a Inspección de educación. Proceso que culmina na Segunda República.
- Simultaneamente, ou como consecuencia do anterior, a situación persoal dos inspectores mellora notablemente co recoñecemento da inamobilidade de cargo e posto.
- A autoridade dos inspectores é reforzada fronte as Xuntas ou Comisión provinciais e locais, das que deixan de depender.
- As funcións recollidas na normativa, tamén con altibaixos, ao final son claramente de carácter asesor e formativo.

- A “cuestión relixiosa” non só non se arranxou, senón que se acentuou e radicalizou, converténdose nunha fonte continua de conflitos no ámbito educativo.
- Constátase un incremento progresivo do prestixio dos inspectores que se acentúa durante o primeiro bienio da República.
- Organízase a Inspección en torno ao concepto de zona, cada un dos espazos en que se divide o territorio, á que se adscribe un inspector.
- Dentro deste contexto a visita de inspección adquire especial relevo, ditándose normas moi precisas para a súa realización.
- Incremento notable do número de inspectores ao longo do período.
- A inspección da ensinanza media segue encomendada fundamentalmente aos Reitores das Universidades e os directores dos Institutos. A pesar dalgúns intentos de crear unha inspección profesionalizada para este nivel, non chegaron a prosperar, debido fundamentalmente á resistencia que ofreceron os centros privados, a maioría deles en mans de ordes relixiosas¹⁵²

O modelo de Inspección neste período alterna, sobre todo na primeira metade, entre o modelo de control, cuxo expoñente sería o de 1902 proposto polo Conde de Romanones, e un modelo de asesoramento, porén cun acentuado carácter formativo-directivo, do que sería máximo expoñente o establecido en 1932, durante a II República, por Fernando de los Ríos Urruti¹⁵³. Os inspectores, a medida que adquiren autonomía e autoridade, pasan, pouco a pouco e con alternancias, de axentes ideolóxicos do goberno a axentes dinamizadores da actividade docente, asumindo cada vez máis o rol de “mestre de mestres”, segundo o concepto gineriano¹⁵⁴, e de xeito expreso, a partir do Decreto de 2 de decembro de 1932, o rol de directores das escolas nacionais e das institucións auxiliares das súas zonas.

¹⁵² Este tema é amplamente tratado e documentado por LÓPEZ DEL CASTILLO (2001).

¹⁵³ O verdadeiro impulsor do modelo republicano de Inspección de educación foi en realidade Rodolfo Llopis, Director Xeral de Primeira ensinanza (entre 1931 y 1933), persoa moi vinculada ao ILE.

¹⁵⁴ Cfr. Con LLOPIS (1933: 163-196).

4.2.4. CUARTO PERÍODO DE 1.936 A 1970.

Este período está dentro do que se denominou “Ditadura de Franco”. Pódese dividir en dúas partes¹⁵⁵. Unha desde o ano 1936, no que se inicia a guerra, ata o ano 1956, que coincide co período que se coñece co nome de “franquismo duro”, “*no que se observan os efectos das políticas represivas desenvoltas pola ditadura do Xeneral Franco.*” (FENOY, 2006c: 1). A segunda iniciárase coa incorporación ao goberno dos “tecnócratas”(MARÍN, 1995: 195), “*na que un decidido impulso tecnocrático levará a España a experimentar profundas transformacións en ordes económicas, sociais e ideolóxicas.*” (FENOY, 2006c: 1).

4.2.4.1 De 1936 a 1956.

O 17 de xullo de 1936 iníciase o alzamento de militares en Melilla contra a República, que daría lugar á guerra civil de 1936 a 1939. Pasados os momentos iniciais, desde os primeiros meses, na que se denominou “zoa nacional”, constitúese un goberno paralelo ao da República: a “Xunta Técnica do Estado”¹⁵⁶. Durante a contenda cada un dos dous bandos publicou normativa relacionada co ensino, na que se puña claramente de manifesto a importancia que se lle deu como instrumento de difusión da respectiva ideoloxía¹⁵⁷. En palabras de LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 259).

“Pode resultar sorprendente o feito de que, a pesar da conmoción e alteración de todos os parámetros de normalidade que supuxo a guerra civil e que afectaron loxicamente ao desenvolvemento dos centros docentes, a cuestión educativa foi obxecto de especial atención por

¹⁵⁵ Os diversos historiadores consultados fan división distintas deste período segundo a perspectiva desde a que o analicen. MAÍLLO (1989), desde a perspectiva da Inspección de Ensinanza. Primaria e deixando aparte o tempo que durou a guerra, establece tres períodos: o primeiro de 1939 a 1950, o segundo de 1951 a 1956, e o terceiro de 1956 a 1976. LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 277-402), desde a perspectiva da Inspección de Ensino Secundario e considerando tamén a partir da finalización da guerra, o divide en tres etapas: primeira etapa de 1939 a 1952, segunda etapa de 1953 a 1962, e terceira etapa de 1963 a 1970. FENOY (2006c, 1), desde unha perspectiva máis xeral, establece dúas etapas de 1936 a 1956 e de 1957 a 1970.

¹⁵⁶ Nomeado o xeneral Franco Xefe do Goberno do Estado Español, por Decreto da Xunta de Defensa Nacional do 29 de setembro de 1936, crea inmediatamente a “Xunta Técnica do Estado” (Lei de 1 de outubro de 1936), constituída por sete Comisións. Unha destas Comisións era a de Cultura e Ensinanza, que estaba presidida por D. José María Pemán, á que se lle encomendaba a misión de “*asegurar a continuidade da vida escolar e universitaria, reorganización dos centros de ensino e estudo das modificacións necesarias para adaptar este ás orientacións do novo Estado*”.

¹⁵⁷ Cfr. con LLOPIS, A. (1931). Artigo aparecido no diario Sol o 16 de abril de 1931 e reproducido polo mesmo autor.

parte de ambos os bandos. Porén, nada ten de estraño, se pensamos que se trataba tamén dunha loita ideolóxica na que se consideraba decisiva a formación dos xoves nos ideais asumidos por cada un dos sectores enfrontados.”

A exposición de motivos da Orde do 20 de xaneiro de 1939¹⁵⁸ e clara ao respecto:

“Os principios relixiosos, morais e patrióticos que impulsan o Glorioso Movemento Nacional, han de ter na Escola Primaria a súa máis fiel expresión e desenvolvemento.

A Inspección de Primeira Ensinanza, organismo encargado de levar á Escola as orientacións do Novo Estado, ten que se caracterizar pola súa vocación profesional en función da obra de apostolado social que realiza...”

En coherencia con esta ideoloxía¹⁵⁹ a Xunta Técnica do Estado inicia o proceso de desmantelamento da obra educativa da República (MUÑOZ SEDANO, 1995: 175-177). É neste contexto onde hai que situar o proceso de “depuración”, que supuxo a separación do servizo de moitos inspectores¹⁶⁰. *“Era unha forma trágica de acabar con todos aqueles que se sentiran identificados co pensamento de Giner de los Ríos e que dalgún xeito estiveron vinculados á Institución Libre de Ensinanza, cuxa aniquilación se converteu desde os primeiros momentos da contenda nun dos obxectivos prioritarios do novo réxime”* (MUÑOZ SEDANO, 1995: 179-180).

Mediante unha circular do 5 de marzo de 1938 do Xefe de Servizo Nacional de Primeira Ensinanza¹⁶¹, danse á *“Inspección de Primeira Ensinanza e Mestres Nacionais, Municipais e Privados da España Nacional”* unha serie de instrucións *“co fin de dar orientación fixa e uniforme”* sobre educación relixiosa, educación patriótica, educación cívica e educación física. Implicitamente autorízanse de novo as visitas de

¹⁵⁸ Orde do 20 de xaneiro de 1939 dispoñendo que os Inspectores de Primeira Ensinanza realicen visitas ás Escolas e regulando a forma de facelas.

¹⁵⁹ MUÑOZ SEDANO (1995: 175-177) e LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 265-266).

¹⁶⁰ A depuración de inspectores e, en xeral, de funcionarios docentes, produciuse nos dous bandos. Para un coñecemento do que supuxo na Zona Republicana, ver INIESTA (1940: 219-224). Segundo as fontes empregadas barállanse distintas cifras. Ver MUÑOZ SEDANO (1995: 179) e FENOY (2006c: 1-3). Unha relación de inspectores sancionados en Galicia (Zona Nacional), pódese ver en COSTA RICO (2004: 1061). Independentemente das cifras, o que resulta relevante é que o inicio da guerra civil supuxo unha total radicalización das posturas ideolóxicas oficiais dos dous bandos ata a intransixencia absoluta. As depuracións non foron máis que a punta do iceberg da angustiosa situación que se vivía e que, en ocasións, orixinou fatais consecuencias (MAÍLLO, 1989: 300-302).

¹⁶¹ Circular á Inspección de Primeira Ensinanza e Mestres Nacionais, Municipais e Privados da España Nacional.

inspección aos centros, suspendidas ao inicio da guerra, mais cunha finalidade totalmente diferente do que tiñan durante a República, o que supuxo un xiro radical no concepto da función inspectora, asignando á Inspección funcións de control político-relixioso¹⁶².

Tal como se dixo, a nova orientación da función inspectora reafirmábase na citada Orde do 20 de xaneiro de 1939 ao mesmo tempo que se normalizaban as visitas dos “*Inspectores de Primeira Ensinanza*”¹⁶³. No seu artigo 5º establecíase:

*“Os Inspectores, nas súas visitas, coidarán de exaltar o espírito relixioso e patriótico procurando facer da Escola unha Institución española, educativa e formadora de bos patriotas e canto se relaciona co aspecto técnico da ensinanza. Velarán e comprobarán si se cumpre a Circular de 5 de marzo de 1938, especialmente no referente a educación relixiosa, educación patriótica e educación física.”*¹⁶⁴

Alén disto, os inspectores nas súas visitas debían “*fomentar... a práctica dos traballos manuais a base de carpintaría, encadernación, arboricultura, cultivo de sementes e orientacións sobre industrias rurais*”¹⁶⁵. Mentres que as inspectoras debían de coidar nas súas visitas que “*as Escolas rexentadas por Mestras se orienten toda a ensinanza en sentido formativo da muller, para a súa elevada función na familia e no fogar, e así mesmo que se establezan salas de costura, traballos de xardinaría, industrias domésticas, etc.*”¹⁶⁶

¹⁶² Exemplos disto poden verse no anexo 4.2.4.1 no que se recollen algunhas circulares do Servizo provincial de Inspección de Ensinanza Primaria de Lugo publicadas en “Escuela Azul”, semanario órgano oficial da delegación provincial do SEM (Sindicato Español del Magisterio) de Lugo.

¹⁶³ Orde do 20 de xaneiro de 1939 citada, artigo 1º.

¹⁶⁴ O carácter político-relixioso imposto á Inspección remárcase aínda máis no punto 5º da circular do Xefe do Servizo Nacional de Primeira Ensinanza de 23 de febreiro de 1939, que recolle o establecido no artigo 5º da Orde do 20 de xaneiro do mesmo ano de xeito máis imperativo (o subliñado é do autor da tese):

5º Os Inspectores, nas súas visitas, coidarán sen escusa algunha, de exaltar o espírito relixioso e patriótico para facer da escola unha institución española educativa e formadora de bos patriotas explicando e aclarando as normas contidas na Circular do 5 de marzo de 1938, especialmente no que se refire á educación relixiosa, educación patriótica e educación física, vixiando e comprobando o seu máis exacto cumprimento...

As Inspectoras levarán o seu espírito feminino procurando orientar as ensinanzas das nenas cara ao fogar, e dando vigor e forza a la institución familiar, célula fundamental da sociedade española.”

¹⁶⁵ Orde do 20 de xaneiro de 1939 citada, artigo 6º

¹⁶⁶ Ibidem, artigo 7º

Mensualmente os inspectores debían elaborar unha memoria resumen das súas visitas aos centros na que se debían recoller unha serie de datos establecidos nun exhaustivo listado que, de acordo coa valoración que fai MAÍLLO (1989: 304), testemuña directa, descendían a “*detalles inconcibibles e peregrinos*”:

“Mensualmente remitirán os señores inspectores á Xefatura do Servizo Nacional de Primeira Ensinanza, unha Memoria comprendendo os puntos seguintes:

1º Escolas visitadas durante o mes.

2º Estado do edificio das Escolas visitadas.

3º Vocación do Mestre para o ensino.

4º Aptitudes pedagóxicas e especiais do Mestre.

5º Celo persoal.

6º Orientacións e labor que realiza en relación cos principios do Glorioso Movemento Nacional.

7º Matrícula da Escola e asistencia escola.

8º Estado educativo e cultural dos alumnos.

9º Datos relacionados co Caderno de Clase dos nenos e o Caderno de preparación de leccións do Mestre.

10º Libros empregados para o ensino.

11º Estado do material e o mobiliario.

12º Cooperación da vila na educación e instrución dos nenos.

13º Institucións escolares que funcionan na localidade.

14º Medios postos en práctica polo Inspector para orientar o labor dos Mestres.

15º Actos patrióticos, relixiosos e culturais realizados por Inspectores, Mestres e nenos.

16º Funcionamento das Xuntas municipais e locais de educación, así como canto se relacione co persoal que as compoñen.

17º Copia dos informes das visitas.

*18º Datos relacionados cos artigos sexto e sétimo desta Orde.”*¹⁶⁷

Outros aspectos que regulaba a citada Orde eran:

- O número de días de visitas, que será como mínimo 100 días ao ano por inspector, a razón de 10 por mes.¹⁶⁸

- Vólvense a establecer as zonas de inspección femininas e masculinas.¹⁶⁹

- Fixa a plantilla provisional de inspectores de cada provincia.¹⁷⁰

¹⁶⁷ Ibidem, artigo 10.

¹⁶⁸ Ibidem, artigo 2º.

¹⁶⁹ Ibidem, artigo 11. Esta división manterase ata 1960.

¹⁷⁰ Ibidem, artigo 18. As correspondentes a Galicia eran: A Coruña 14 inspectores, Lugo 11, Ourense 11 e Pontevedra 10.

- Establécese a obrigatoriedade de que en cada centro haxa un Libro de visitas.¹⁷¹

- Encomenda ás inspectoras o establecemento de Círculos de orientación do Maxisterio feminino co fin de orientar “*sobre la educación feminina que corresponde dar ás Mestras*”.¹⁷²

Precisamente o Libro de visitas, cuxo antecedente inmediato sería o “*libro da Escola*” usado na época da República, utilizaríase cunha finalidade ben distinta. Converteríase nun verdadeiro elemento de control da ortodoxia ideolóxica tanto do inspector como do mestre por parte do xefe político de quenda, mediante o disposto no punto 9º da circular do 23 de febreiro de 1939¹⁷³:

“*A constancia das visitas ás escolas farase por medio do libro de visitas a que fai referencia o artigo quinto [Hai un erro, con seguridade refírese o artigo quince] sendo inescusable a firma do Presidente da Xunta Municipal ou Local de Educación e das Autoridades que no seu día se determinen como necesario comprobante da visita realizada e do celo desenvolto polo Inspector na obra do ensino de cada localidade.*”

Esta obrigación non foi explicitamente anulada, o que permite afirmar a MUÑOZ SEDANO (1995: 183) que “*esta modalidade de control político sobre a inspección persistiría ata a implantación da Lei Xeral de Educación de 1970...*”. Ora ben é pouco probable que na práctica se dese máis alá da etapa que se vén analizando, xa que segundo MAÍLLO (1989: 377)¹⁷⁴, nos últimos tres anos da década dos 50 os inspectores empezaron a incumplir “*o deber de estampar e firmar ... o informe de visita*”, práctica que se foi estendendo en forma de “*indolencia, abandono ou desconformidade (ou os tres factores asociados ou autónomos), de tal maneira que ao terminar a década seguinte, o fenómeno, é dicir, o mau costume mencionado, alcanzase proporcións case xerais.*”

Á vista do anterior pódese afirmar que o modelo de Inspección da Primeira Ensinanza nesta etapa era claramente de control e fiscalización sobre todo ideolóxico-relixioso, e os inspectores víronse na obriga, quixesen ou non, de asumir o rol de

¹⁷¹ Ibidem, artigo 15.

¹⁷² Ibidem, artigo 12.

¹⁷³ Circular do Xefe do Servizo Nacional de Primeira Ensinanza de 23 de febreiro de 1939.

¹⁷⁴ A testemuña de Adolfo Maíllo ten grande valor, xa que naquel momento era Inspector Central.

axentes ideolóxicos, transmisores das consignas do goberno e fiscalizadores do seu cumprimento.

En 1945 promúlgase a Lei de Educación Primaria¹⁷⁵, que, segundo MUÑOZ SEDANO (1995: 187), instituíu o modelo de función inspectora que se viña incubando desde o inicio da guerra civil. Porén, para MAÍLLO (1989: 309-310) introduce algúns matices que a diferencian da normativa emanada na parte final da guerra¹⁷⁶.

Aínda que non se recollían explicitamente as funcións que a Lei atribuíu á Inspección Educación Primaria, pódese deducir que a función primordial era a de “*Orientar e dirixir ao Mestre no exercicio da súa función docente*”¹⁷⁷; á que se lle acrecentaban as seguintes¹⁷⁸:

- “*Manter exemplar conduta moral desempeñando a súa función en servizo de Deus e da Patria.*
- *Excitar a cooperación da familia, as Institucións do Estado e os Organismos e Empresas de Traballo na obra común do desenvolvemento da labor escolar.*”

Cabe destacar as seguintes características que definen a función inspectora establecida na citada Lei¹⁷⁹:

- A acción inspectora diríxese ao mestre, como claramente se recolle na primeira das funcións citadas anteriormente.
- A acción inspectora está impregnada dunha dimensión espiritual e apostólica que impón como primeiro deber dos inspectores: “*Manter exemplar conduta moral desempeñando a súa función en servizo de Deus e da Patria*”¹⁸⁰.
- A acción inspectora non era exactamente a mesma para as inspectoras que para os inspectores. Institucionalízase a división de zonas en masculinas e femininas, división que fora suprimida durante a República, establecendo que a inspección

¹⁷⁵ Lei de 17 de xullo de 1945 sobre Educación Primaria.

¹⁷⁶ Orde do 20 de xaneiro de 1939 citada.

¹⁷⁷ Lei de 17 de xullo de 1945 citada, artigo setenta e nove.

¹⁷⁸ Ibidem, artigo oitenta e dous. Neste artigo recóllense mesturados os deberes e dereitos dos inspectores. Algúns dos primeiros responde ao concepto do que actualmente se chaman funcións.

¹⁷⁹ Cfr. MUÑOZ SEDANO (1995: 187-193).

¹⁸⁰ Lei de 17 de xullo de 1945 citada, artigo oitenta e dous. Primeiro.

provincial se comporá de “*un número de Inspectores para as Escolas masculinas e de Inspectoras para as femininas*”¹⁸¹.

Nestes anos foron relativamente frecuentes os incidentes entre inspectores e os poderes políticos locais¹⁸². Co fin de delimitar as competencias e, en certo modo, reafirmar a autoridade dos inspectores nos aspectos relativos as escolas, publícase o Decreto de 6 de novembro de 1953¹⁸³.

En relación coa inspección dos institutos de bacharelato, a Lei do 20 de setembro de 1938¹⁸⁴ creou na Base XI, “*con carácter permanente*” a Inspección de Ensinanza Media. O Decreto do 20 de setembro dese mesmo ano¹⁸⁵, que a desenvolvía, establecía unha estrutura e organización totalmente diferentes ás que tiña consolidadas a Inspección de Primeira Ensinanza. Fixaba a plantilla en 15 inspectores¹⁸⁶, con dependencia directa do Xefe de Servizo Nacional de Ensino Superior e Medio, sen “*zona territorial expresa e permanentemente designada*”¹⁸⁷. O proceso de selección establecido era o concurso¹⁸⁸. As funcións da Inspección de Ensinanza Media estaban recollidas no artigo quinto:

- “a) Coidar de que as ensinanzas sexan desenvolvidas en harmonía cos principios inspiradores do Movemento Nacional.
- b) Vixiar a observancia na función docente dos programas métodos pedagóxicos e instrucións emanadas do Estado referentes á Segunda Ensinanza.
- c) A recta aplicación das normas que o Estado dite en materias de becas, bolsas gratuítas, etc., encamiñadas á protección escolar, informando a este respecto sobre a capacidade económica de cada Establecemento.

¹⁸¹ Ibidem, artigo oitenta.b. As funcións eran distintas porque as ensinanzas para nenos e nenas eran distintas, tal como se recolle no artigo catorce: “*O Estado por razóns de orden moral e de eficacia pedagóxica, prescribe a separación de sexos e a formación peculiar de nenos e nenas na educación primaria*”.

¹⁸² Ver MAÍLLO (1989: 318-320).

¹⁸³ Decreto do 6 de novembro de 1953, sobre o exercicio da autoridade da Inspección de Ensinanza Primaria. A inusual tardanza en publicar este Decreto, transcorreron máis de catro meses entre a publicación e a elaboración, pode dar unha idea das dificultades que debeu presentar a súa redacción, non precisamente pola súa complexidade, só ten tres únicos artigos, senón polo que significaba o solape de competencias entre o Ministerio de Educación Nacional e o de Gobernación.

¹⁸⁴ Lei do 20 de setembro, reguladora dos estudos de Bacharelato.

¹⁸⁵ Decreto do 20 de setembro de 1938.

¹⁸⁶ Ibidem, artigo primeiro.

¹⁸⁷ Ibidem, artigo cuarto.

¹⁸⁸ Ibidem, artigo segundo.

- d) *Vixilancia da calidade do material docente e do cumprimento do preceptuado sobre libros de texto.*
- e) *Inspección das condicións materiais dos edificios e locais e cumprimento das normas que en materia de hixiene e salubridade dite o Ministerio.*
- f) *En xeral, velar pola observancia das Leis, Decretos, Regulamentos, Ordes, disposicións e acordos emanados das Autoridades do Estado e cumprir calquera outro cometido que a Xefatura lle encomende de un modo especial ou mediante circulares de carácter xeral.”*

Aínda que con unha linguaxe distinta da empregada na normativa dos inspectores de Primeira Ensinanza, non cabe dúbida que as dúas primeiras funcións da lista anterior teñen un marcado carácter ideolóxico. Se a isto se lle acrecenta, o carácter discrecional do seu nomeamento¹⁸⁹ e cese¹⁹⁰, e que as súas actuacións obedecían ao “*encargo expreso conferido pola Xefatura*”¹⁹¹, é fácil deducir a súa dependencia absoluta do poder político, situación que se mantivo durante todo o período¹⁹². Así pois, a pesar das diferenzas funcionais, o modelo de Inspección de Ensino Secundario era o mesmo que o da Inspección de Primeira Ensinanza. En consecuencia, os inspectores de Ensino Secundario tamén tiñan o rol de axentes ideolóxicos do goberno, mais cunha particularidade: Ao non teren asignada expresamente unha zona, ían alí onde os mandaba o Xefe da Inspección. Quere dicir, onde se detectase algún problema. Este modo de actuar é semellante ao dos “bombeiros”, que actúan en función das necesidades do servizo¹⁹³.

O Decreto do 24 de febreiro de 1950¹⁹⁴ reorganiza a Inspección de Ensinanza Media establecendo unha estrutura parecida á da Inspección de Ensinanza Primaria con dous niveis xerárquicos: a Inspección Central, constituída por catro inspectores baixo as ordes directas do Director Xeral, e a Inspección de Distrito Universitario, exercida por

¹⁸⁹ Ibidem, artigo segundo. Nel establecíanse como criterios de selección “*os méritos profesionais do concursante, a súa coñecida adhesión á doutrina do Movemento Nacional e cun criterio de confianza que en el debe depositar o Ministerio.*”

¹⁹⁰ Ibidem artigo terceiro: “*A Xefatura da Inspección.... poderá en todo momento propoñer o cese dos Inspectores neste servizo e a reincorporación ao seu posto de procedencia*”. Non se garante a estabilidade no cargo, que tiñan os inspectores de Primeira Ensinanza desde facía moitos anos. Isto supón na práctica ter unha Inspección totalmente controlada polo poder político. Calquera inspector que se saíra do guión podía ser cesado de xeito inmediato.

¹⁹¹ Ibidem, artigo cuarto.

¹⁹² Cfr. LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 270-275).

¹⁹³ Diversos autores empregan o termo “bombeiros” para referirse as actuacións dos inspectores motivadas por emerxencias, situacións de conflito, etc. É dicir, en xeral as actuacións que responden a situacións imprevistas. Cfr. TEIXIDÓ (1997: 123-124).

¹⁹⁴ Decreto do 24 de febreiro de 1950 polo que se reorganiza a Inspección de Ensinanza Media.

un inspector ao fronte de cada unha das circunscricións desta clase¹⁹⁵, o que significaba 14 inspectores de distrito¹⁹⁶. En total polo tanto había 18 inspectores de Ensinanza Media para toda España, o que pode dar idea do escaso alcance que podían ter as súas actuacións. Un dos efectos desta situación é a falta de regularidade nas visitas de inspección, polo que, a pesar de ter cada inspector de ensinanza media asignada unha zona (distrito universitario), mantense o modelo de intervención tipo “bombeiro”.

Coa entrada do Ministro de Educación Nacional Joaquín Ruiz-Giménez Cortés no Goberno o 17 de xullo de 1951, a Ensinanza Media experimentou un grande impulso e expansión. En 1953 promúlgase a Lei de ordenación da Ensinanza Media¹⁹⁷ que dedica o Capítulo IV á Inspección. A Lei establece, como resultado de longas negociacións¹⁹⁸, que a inspección dos centros deste nivel repartiríase entre o Estado e a Igrexa obedecendo a un duplo criterio: á materia obxecto de inspección e aos centros. En relación coa materia, o artigo cincuenta e oito establece:

“Por razóns da Materia, inspeccionarán en todos os Centros docentes de Ensinanza Media:

- a) O Estado, todo o relativo á formación do espírito nacional, educación física, orde pública, sanidade e hixiene e o cumprimento das condicións legais establecidas para o recoñecemento ou autorización de cada Centro; y*
- b) A Igrexa, todo o concernente á ensinanza da Relixión, á ortodoxia das doutrinas e á moralidade das costumes.”*

O reparto de competencias en función dos centros recóllese no artigo cincuenta e nove:

“Nos Centros oficiais e nos de Padroado e privados, a Inspección do Estado comprenderá tamén todos os demais aspectos do funcionamento académico e pedagóxico.

Nos Centros docentes da Igrexa, a Inspección sobre estes aspectos será exercida por Inspectores designados pola Xerarquía eclesiástica, de acordo co Ministerio de Educación Nacional, que aplicarán as normas dadas polo Estado con carácter xeral, e informarán do resultado daquela á Xerarquía eclesiástica e ao Ministerio de Educación Nacional.”

¹⁹⁵ Ibidem, artigo segundo.

¹⁹⁶ Por Orde do 9 de marzo de 1950 noméase inspector do Distrito Universitario de Santiago a D. Enrique López Niño.

¹⁹⁷ Lei do 26 de febreiro de 1953 sobre Ordenación da Ensinanza Media.

¹⁹⁸ Véxase sobre este aspecto LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 296-301)

En relación coas funcións encomendadas aos inspectores, aínda que non se fai referencia expresa a elas, pódense deducir do artigo setenta e tres:

Os Inspectores impulsarán a renovación e perfeccionamento dos métodos educativos, tanto na orde intelectual como na moral; no social e no fisicodeportivo; e na axeitada asistencia psicotécnica dos escolares.

Para iso:

- a) Farán que na educación intelectual se antepoña a intensa asimilación á extensa erudición, o cultivo da intelixencia ao da memoria, e os métodos activos aos pasivos, mediante unha crecente compenetración de profesores e alumnos nas clases.*
- b) Fomentarán a práctica do deporte por todos os alumnos aptos, baixo unha coidadosa dirección, procurando que o comportamento deportivo sexa considerado polos educadores como un índice importante de perfeccionamento humano.*
- c) Vixiarán o funcionamento dos servizos psicotécnicos e de orientación profesional, e a asistencia que nesa orde deben prestar os educadores aos pais dos escolares.”*

O modelo de Inspección de Ensinanza Secundaria previsto na Lei do 26 de febreiro de 1953 segue sendo de control, aínda que practicamente centrado en aspectos de carácter pedagóxico.

Dáse, polo tanto, o aparente paradoxo de que, mentres as funcións que tiñan encomendadas os Inspectores de Primaria, cunha alta capacitación en pedagogía, incidían en aspectos marcadamente de control administrativo, as encomendadas aos Inspectores de ensinanza media, sen exixencias dese tipo na súa formación inicial, facían fincapé nos aspectos de carácter pedagóxico. A explicación hai que a procurar na distinta organización dos dous niveis de ensinanza. Así, a totalidade da ensinanza secundaria impartíase en centros a cuxo fronte estaba un director responsable dos aspectos administrativos, pola contra, a maior parte da ensinanza primaria dábase en escolas unitarias, polo que os inspectores dese nivel víanse na obriga de xestionar os asuntos administrativos e actuar, na práctica, como directores dos establecementos de ensino da súa “zona”, rol que explicitamente se recollía na normativa, tal como se viu nas distintas normas analizadas anteriormente.

O citado Capítulo IV da Lei do 26 de febreiro de 1953 desenvólvese mediante o Decreto de 5 de maio de 1954¹⁹⁹. Como consecuencia da distribución de competencias inspectoras establecida na Lei, no Decreto distinguíanse dous tipos de “atribucións” da Inspección: As atribucións da Inspección do Estado na orde legal e as atribucións da Inspección do Estado na orde pedagóxica. As primeiras²⁰⁰ exercíanse en toda clase de centros (incluídos os relixiosos) e en base a elas correspondía á Inspección principalmente:

- a) *Comprobar o cumprimento das disposicións legais sobre o recoñecemento e autorización de Centros de Ensinanza e como consecuencia informar nas solicitudes de apertura de novos Centros, na clasificación académica e na concesión de beneficios a todos eles.*
- b) *Vixiar en toda clase de Centros a observancia do disposto sobre Formación do Espírito Nacional, Educación Física e practicas deportivas, Ensinanza do Fogar, orde pública e sanidade e hixiene.*
- c) *Formar parte dos Tribunais de exame que a Lei lle encomenda e cooperar na súa organización*
- d) *Fomentar as actividades de extensión cultural dos Centros de Ensinanza Media de acordo coas instrucións do Ministerio.*
- e) *Promover a acción das Asociacións de Pais dos Alumnos e transmitir os seus informes ao Reitorado e ao Ministerio.*
- f) *Prestar a debida asistencia á Xerarquía eclesiástica se fose por esta requirida, no exercicio da inspección que a ela incumbe sobre todos os Centros docentes, no que concirne á ensinanza da Relixión, a ortodoxia das doutrinas e a moralidade dos costumes, e así mesmo informarlle naquelas cuestións referentes ao funcionamento dos Centros de Ensinanza Media que pola súa especial natureza requiran o coñecemento ou a intervención de dita Xerarquía.*
- g) *Vixiar o cumprimento das obrigacións dos Centros en orde á concesión de matrículas gratuítas e demais beneficios do réxime legal de protección escolar.*

En relación coas atribucións da Inspección do Estado na orde pedagóxica²⁰¹, só se podían exercer sobre os centros oficiais, os de Padroado e os non oficiais de carácter privado (non relixiosos), e na súa virtude, “*corresponde á Inspección na orde pedagóxica impulsar en ditos Centros a renovación e mellora dos métodos docentes e educativos conforme ás normas da Lei de Ordenación da Ensinanza Media e disposicións vixentes.*”

¹⁹⁹ Decreto de 5 de maio de 1954 polo que se regula a constitución e funcionamento da Inspección Oficial de Ensinanza Media.

²⁰⁰ Ibidem, artigo terceiro.

²⁰¹ Ibidem, artigo cuarto.

Por último, o artigo vixésimo cuarto encomenda aos inspectores actuacións relacionadas coa función de formación do profesorado:

Os Inspectores do Estado cooperarán nos servizos que o Ministerio resolva encomendarlles na Escola de Formación do Profesorado de Ensinanza Media²⁰² para impulsar unha renovación dos métodos deste grao do ensino, así como nos cursos especiais que co mesmo fin se organicen, a teor do que prevé a Lei de Ordenación da Ensinanza Media.”²⁰³

Como se pode observar o Decreto desvirtúa en parte o modelo previsto na Lei,volvendo a atribuír á inspección, como non podía ser doutra maneira, funcións de control administrativo e tamén, como novidade, funcións de carácter social. Porén, seguen predominando as funcións de carácter pedagóxico e de formación do profesorado.

Mediante a Lei de 16 de decembro de 1954²⁰⁴ créase a plantilla da Inspección integrada por un total de 45 inspectores que se distribúen do seguinte xeito²⁰⁵:

- 1 Inspector xeral.*
- 3 Inspectores xefes.*
- 40 Inspectores do estado.*
- 1 Inspector de Servizos Médicos.*
- 4 Asesores nacionais.”²⁰⁶*

Meses antes xa se publicara a primeira convocatoria para a provisión de prazas do Corpo de Inspectores mediante a Orde do 27 de agosto de 1954²⁰⁷, o que pode dar unha idea da urxencia que había nese instante de dispor dun colectivo de inspectores que permitise desenvolver o establecido na citada Lei de ordenación da Ensinanza

²⁰² A Escola de Formación do Profesorado de Ensinanza Media foi creada mediante a Orde do 19 de xullo de 1955, dependendo do Centro de Orientación Didáctica.

²⁰³ Sobre a participación dos inspectores de Ensinanza Media nas actividades de formación do profesorado a través do Centro de Orientación Didáctica (COD) e da Escola de Formación do Profesorado de Ensinanza Media, ver LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 320-325).

²⁰⁴ Lei de 16 de decembro de 1954 sobre organización dos servizos da Inspección de Ensinanza Media.

²⁰⁵ Ibidem, artigo primeiro.

²⁰⁶ Os catro Asesores nacionais non eran inspectores; mais formaban parte da Inspección Central, segundo o artigo noveno da Lei de 16 de decembro citada, e eran: “*un Asesor relixioso, nomeado a proposta da Xerarquía eclesialística competente, un Asesor de Educación Física e unha Asesor de Ensinanzas do Fogar, nomeados a proposta das respectivas Delegacións Nacionais do Movemento...*”

²⁰⁷ Orde do 27 de agosto de 1954 pola que se convoca concurso xeral para prover prazas de Inspectores numerarios de Ensinanza Media del Estado.

Media. O sistema de acceso era por concurso-oposición entre catedráticos de Instituto. A primeira promoción estaba constituída por 21 inspectores²⁰⁸.

En relación coa Inspección de formación profesional hai que subliñar que segue sen se organizar de xeito corporativo²⁰⁹, a pesar de que en 1955 se promulga a Lei de Formación Profesional²¹⁰, que dedica o Capítulo VII á regulación da Inspección deste tipo de ensinanzas. A distribución que fai a Lei das competencias relacionadas coa función inspectora entre Estado e Igrexa é idéntica a da Inspección de Ensinanza Media²¹¹. Aínda que non se expresa claramente, a Inspección Oficial do Estado organizárase en dous niveis: Inspección central e Inspeccións rexionais²¹². Inclusive establecía a súa constitución: “... un Inspector xeral, o Xefe do Gabinete Técnico da Dirección Xeral de Ensinanza Laboral, un Vogal da Xunta Central de Formación Profesional Industrial, doce Inspectores centrais e cincuenta Inspectores rexionais”²¹³, o que supuña unha plantilla de 63 inspectores. Como se pode observar, notablemente superior aos 45 previstos para o bacharelato²¹⁴. Establecía como sistema de acceso o “concurso de méritos profesionais e pedagóxicos” ao que podían presentarse os profesores de centros estatais ou non estatais de formación profesional industrial²¹⁵. Por último, atribuíu aos inspectores oficiais de formación profesional as seguintes funcións²¹⁶:

²⁰⁸ Un dos 21 inspectores era Luciano Fernández Penedo, catedrático de matemáticas do Instituto de Lugo, que relata así a súa incorporación como “inspector central”:

“O día primeiro de maio de 1955 tomaba posesión como inspector de ensinanza media en Madrid, con carácter de ‘inspector central’. Durante máis de quince días daquel mes de maio estivemos reunidos en sesión permanente, de dez a doce horas diarias, os 21 inspectores que constituímos aquela primeira promoción...”

Naquelas ‘maratonianas’ sesións vertemos todas as nosas experiencias e coñecementos para resolver o, mellor, improvisar solucións de urxencia para os múltiples problemas cos que se enfrontaba aquela incipiente inspección, algúns deles completamente insolubles naqueles momentos dentro da lexislación entón vixente.” (FERNÁNDEZ PENEDO, 1994: 210-211).

²⁰⁹ Para unha visión máis ampla deste aspecto ver RAMÍREZ AÍSA (1995: 262-271).

²¹⁰ Lei do 20 de xullo de 1955 sobre Formación Profesional Industrial.

²¹¹ Ibidem, artigo 55.

²¹² Como se pode ver a organización é moi semellante as que tiñan as Inspeccións de Ensinanza Primaria e Ensinanza Media.

²¹³ Lei do 20 de xullo de 1955 citada, artigo 56.

²¹⁴ Dúas puideron ser as razóns que levaron ao Goberno a establecer este número comparativamente tan elevado en relación coa Inspección de Ensinanza Media: A complexidade implícita nas ensinanzas de formación profesional, e a importancia que se lle outorgaba nese momento a este tipo de ensinanzas, imprescindibles para atender as demandas de man de obra cualificada motivadas polos plans de desenvolvemento impulsados polo Goberno.

²¹⁵ Lei do 20 de xullo de 1955 citada, artigo 57. A inclusión dos profesores de centros non oficiais como posibles candidatos á Inspección era unha importante novidade en relación cos requisitos de acceso dos corpos de Inspectores de Ensinanza Media e de Inspectores Técnicos de Ensinanza Primaria.

²¹⁶ Ibidem, artigo 57

- a) Cooperar ao melloramento pedagóxico deste grao do Ensino, mediante unha estreita colaboración coa Institución de Formación do Profesorado Industrial.*
- b) Inspeccionar os Centros docentes da súa respectiva demarcación, de conformidade cos preceptos desta Lei.*
- c) Colaborar coas Xuntas Central e Provinciais de Formación Profesional Industrial na información dos expedientes de clasificación de los Centros docentes non oficiais e velar polo cumprimento das condicións que permitiron a súa autorización ou recoñecemento.*
- d) Asesorar á Administración Central e as Institucións e Centros docentes na adopción das medidas conducentes á mellor consecución dos fins que se propón esta Lei.*
- e) Vixiar o cumprimento das obrigacións impostas ás empresas industriais en canto concirne á Formación Profesional Industrial, mantendo a axeitada relación cos pertinentes organismos dos Ministerios de Traballo e Industria.*
- f) Informar á Xunta Central de Formación Profesional Industrial sobre a aplicación das subvencións e axudas oficiais aos Centros ou Institucións beneficiados.”*

Aínda que a transcripción das funcións anteriores é testemuñal, xa que Inspección de formación profesional deseñada pola Lei non chegou a implantarse, é relevante destacar o seguinte:

- Por primeira vez inclúese explicitamente nas funcións propias dunha Inspección educativa a función de asesorar tecnicamente tanto aos centros como a Administración.
- Priorízase, sobre as demais funcións, a cooperación coa Institución de Formación do Profesorado Industrial, o que pon de manifesto o interese de implicar fortemente os inspectores na formación do profesorado, na liña do establecido para as inspeccións dos outros niveis educativos.

Cadro 4.2.4.1. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1936 e o ano 1956.

Responsables políticos	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
Junta Técnica del Estado	1936	O. 02/09/1936	1ª O. Depuradora que afecta á I.
Junta de Defensa Nacional	1936	O. 28/08/1936	A I. pasa a depender directamente dos reitorados respectivos.
M. Pedro Sáinz Rodríguez XSNEP Romualdo de Toledo y Robles	1938	C. 05/03/1938	Dá instrucións sobre como debe desenvolverse a educación relixiosa, educación patriótica, educación cívica e educación física.
M. Pedro Sáinz Rodríguez	1938	D. 05/04/1938	Suprime a inamobilidade dos i.
	1938	O. 20/08/1938	Autoriza ao Xefe de Servizo Nacional de Primeira Ensinanza a prover, con carácter provisional as prazas vacantes de I.
	1938	Lei 20/09/1938	Reforma do Bacharelato (7 anos). Crea I. de EM (base XI).
	1938	D. 20/09/1938	Desenvolve a Lei anterior sobre a I. de EM. Establece unha plantilla de 15 i. adscritos a servizos centrais
	1939	O. 20/01/1939	Regula provisionalmente as visitas de I. Restablece as zonas femininas da I. Libro de visitas da escola. Libro de visitas do mestre posteriormente visado polo xefe político de quenda → control político sobre os i.
	1939	C. 23/02/1939	Caderno de rotación. Establecía 10 días o mes para visitas. Reforza a autoridade do i X. Todo tiña que ir co seu Vº e Pr.
M. José Ibáñez Marín	1945	Lei 17/07/1945	Lei de Educación Primaria. A I. é o órgano encargado de orientar e dirixir ao mestre. Institucionaliza as zonas de I. masculina/feminina. Requisito de acceso Licenciado na sección de Pedagogía. Clases de i.: Xeral – Provincial – comarcal – auxiliar Reafírmase a converxencia sobre a escola doutras inspeccións de matiz relixioso-político. Créase o Consello de I. provincial como órgano de coordinación. Restablécese o dereito a inamobilidade no destino.
	1946	O. 17/03/1946	Convocatoria oposicións.
	1947	O. 04/02/1947	Resolve convocatoria oposición entran 120 i.
	1949	O. 30/12/1949	Regulamento dos Padroados de Ensinanza Media e profesional. Configura la I. de EM en Central (4 i.) y de Distrito (14 i.). Só poden ser i. os catedráticos de Institutos. Compatible con docencia.
	1950	D. 24/02/1950	Confirma a estrutura da I. (O. 30/12/1949): I. Central con catro i. centrais ás ordes do D.X. I. Distrito un i. en cada Distrito universitario. Só poden ser i. os catedráticos de Institutos. Compatible con docencia.
M. Joaquín Ruíz-Giménez	1953	Lei 26/02/1953	Lei de Ordenación da Ensinanza Media (Bach. de 6 anos). Mantén estrutura da Inspección do D. 24/02/1950. Establece a incompatibilidade coa docencia. Condición: pertencer a un corpo docente do Ministerio. i. Centrais nomeados entre os inspectores.
	1954	D. 05/05/1954	Regula a constitución e o funcionamento da I. Oficial de EM Tipos: I. ordinaria / I. extraordinaria servizo transitorio Organización: I. Central / I. de Distrito. I C: I Xeral máis... I Centrais especializados (por materias) Establece expresamente o Corpo de i. numerarios Visitar todos os centros unha vez no curso Selección: concurso de méritos → (libre designación)
	1954	Lei 16/12/1954	Crea a plantilla do corpo de I de EM 1 I.Xeral, 3 I.Xefes, 40 I. ordinarios 1 I. de servizos médicos

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de MAÍLLO (1989); MUÑOZ (1995); LÓPEZ del CASTILLO (2001) * P. = Presidente; M. = Ministro do ramo; DX = Director Xeral.

En conclusión as características deste subperíodo pódense resumir así:

- Ruptura total co modelo de Inspección de educación establecido na República.
- Adopción do Nacional-catolicismo como ideoloxía do novo goberno.
- Dáselle grande importancia á educación como elemento difusor da ideoloxía dominante.
- Adopción de medidas que permitan asegurar a adhesión dos mestres e profesores aos “principios inspiradores do Movemento Nacional”.
- Control político sobre a Inspección educativa.

En resumo, o modelo de Inspección neste subperíodo en xeral é de control e fiscalización de carácter ideolóxico-relixioso, no que os aspectos pedagóxicos quedan nun segundo plano. A acción da Inspección vese sometida ao control do poder político que gobernaba os concellos e os organismos relacionados coa ensinanza primaria e mediatizada pola intervención en paralelo sobre as escolas das inspeccións da Igrexa e do Movemento²¹⁷. Non obstante ao final da etapa, cando se crea a Inspección de Ensinanza Media, esta enfócase máis cara aos aspectos de carácter pedagóxico, cedendo importancia os aspectos ideolóxicos. Feito que posiblemente non se debe tanto á maior “apertura” do réxime, que tamén, senón a que non era tan necesario como na Ensinanza Primaria, xa que, por un lado a maioría dos centros dese nivel eran relixiosos²¹⁸ e, por outro, esa función facíana os directores dos institutos.

²¹⁷ Cfr. MUÑOZ SEDANO (1995: 191-193)

²¹⁸ Ver LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 316)

4.2.4.2. De 1957 a 1970

En febreiro de 1957, nun claro intento de modernizar o Estado, prodúcese unha mudanza no goberno coa entrada de ministros vinculados ao Opus Dei, expertos en Economía e Finanzas, con un perfil menos ideolóxico e de carácter máis técnico (aos que se lles deu o nome de tecnócratas).

No ámbito da Inspección de Ensinanza Primaria os ares renovadores empezáronse a notar inclusive antes da constitución do novo goberno. Así, a Orde do 23 de xaneiro de 1957²¹⁹, significa xa un cambio na práctica da visita de inspección e retoma moitos dos aspectos recollidos na Orde do 2 de decembro de 1932. Nela maniféstase que o fin primordial da Inspección é *“estimular e orientar o Mestre na súa misión sen prexuízo de comprobar á vez o estado no que se atopa a ensinanza”*²²⁰. Desaparecen as referencias a cuestións de tipo ideolóxico²²¹ para centrarse nos aspectos técnicos pedagóxicos e de perfeccionamento profesional dos mestres. Neste sentido establécese que os Inspectores, *“en puntos estratéxicos, das súas zonas fomentarán a creación de Centros de Colaboración Pedagóxica”*²²². Ao principio de curso os inspectores deberían convocar nos citados Centros aos mestres a una reunión co obxecto de *“estudar o plan de traballo que para o curso aprobouse o Consello de Inspección Provincial, realizándose nese acto os estudos precisos para a súa máis fácil aplicación e desenvolvemento”*.²²³

A Lei de 26 de decembro de 1957 prevía a creación de 20.000 prazas de mestre en cinco anos (de 1958 a 1962)²²⁴, o que suporá un notable incremento de prazas de

²¹⁹ Orde do 23 de xaneiro de 1957 pola que se dan normas sobre as visitas de inspección dos Inspectores de Ensinanza Primaria ás Escolas Nacionais.

²²⁰ Ibidem, artigo 1º.

²²¹ Nas fichas establecidas no Artigo 4º da Orde do 23 de xaneiro de 1957, que acompañaban ao parte resume das visitas, debían constar *“o estado do edificio escolar, do material, da matrícula e asistencia, rendemento escolar, capacidade e vocación do Mestre, desenvolvemento da labor formativa na Escola, institucións complementarias, asistencia social, protección que a Escola recibe de autoridades e veciñanza e resumo do informe emitido polo Inspector, e que consta no libro de visitas da Escola e no do Mestre”*. Como se pode observar non aparece ningún dos aspectos de carácter ideolóxico recollidos no artigo 10 da Orde do 20 de xaneiro de 1939 citada.

²²² Orde do 23 de xaneiro de 1957 citada, artigo 6º.

²²³ Ibidem, artigo 6º.

²²⁴ Lei de 26 de decembro de 1957 pola que se crean 20.000 prazas de mestres de primeira ensinanza durante os anos 1958 a 1962, co incremento necesario nas Escolas do Maxisterio e na Inspección de Primeira Ensinanza, artigo primeiro

inspectores de primeira ensinanza²²⁵: prevíase crear 239 prazas de inspectores nos cinco anos. Outra novidade desta Lei foi fixar a residencia dos inspectores nas cabeceiras de comarcas, alén da tradicional nas capitais de provincia, para facilitar a comunicación entre os mestres e os inspectores²²⁶.

Por outro lado a Resolución de 24 de novembro de 1962²²⁷ recolle un primeiro intento de especialización²²⁸, que se xustificaba no seu preámbulo porque *“As funcións que a Inspección de Ensinanza Primaria debe realizar no amplo campo da actividade educativa sometida á súa xurisdición, requiren, en determinadas ocasións, unha particular adscripción dalgún ou dalgúns dos funcionarios das plantillas provinciais a misións concretas, co obxecto de asegurar a unidade de criterio ou aproveitar especialización e vocación máis particularizada.”*

Esta tendencia á especialización consolídase mediante a Resolución do 31 de marzo de 1965²²⁹ na que se establece²³⁰:

“Cada inspector de Ensinanza Primaria será responsable ante o inspector-xefe da provincia da promoción, orientación e supervisión da totalidade das institucións ou servizos existentes na súa zona.

*Sen prexuízo diso, e a efectos dunha necesaria división do traballo respecto a funcións de carácter principalmente económico-administrativo, no seno do Consello de Inspección encargarase a cada un dos inspectores da plantilla unha ou varias institucións ou servizos*²³¹

²²⁵ Ibidem, artigo quinto. Ao final do proceso, no ano 1963, o número total de postos de inspector de Ensinanza Primaria era de 616. Plantilla que se mantivo ata a supresión da Inspección de Ensinanza Primaria no ano 1985. A distribución das 616 prazas por provincias no ano 1963 fíxose mediante a Orde do 5 de novembro de 1963. A distribución para Galicia era a seguinte: 21 inspectores na Coruña, 13 en Lugo, 15 en Ourense e 16 en Pontevedra. Este reparto inicial sufriu numerosas modificacións en función das necesidades do servizo, derivadas dos importantes cambios demográficos que se ían producindo.

²²⁶ Esta medida supuxo unha forte contestación por parte dos inspectores. Ver MAÍLLO (1989: 324-327)

²²⁷ Resolución do 24 de novembro de 1962 pola que se regulan as misións especializadas encomendadas aos inspectores de Ensinanza Primaria.

²²⁸ En realidade pódense xa apreciar antecedentes a este modelo de especialización, tal como se indicou, no artigo 19 do Decreto do 2 de decembro de 1932 citado:

“Todos os inspectores dunha provincia ademais das funcións propias do seu cargo, terán algún dos servizos de carácter xeral que incumben á Inspección de acordo coas súas afeccións e a súa maior capacidade, de maneira que se faga efectivo o principio de colaboración que debe inspirar a actuación dos organismos docentes.”

²²⁹ Resolución do 31 de marzo de 1965 concernente á organización, orientación e control das Institucións e Servizos de carácter pedagóxico-social.

²³⁰ Ibidem, artigo 2º.

²³¹ No artigo primeiro da citada Resolución de 31 de marzo de 1965 establecíanse as seguintes institucións e servizos:

a) De carácter pedagóxico:

existentes na provincia. Este inspector, denominado inspector poñente, será designado pola Dirección Xeral a proposta do Consello de Inspección, previo informe do inspector central da zona. As funcións destes inspectores poñentes, alén das que lles corresponden como inspectores de zona con plena responsabilidade e atribucións en todas as institucións e servizos da que teñan ao seu cargo, serán as seguintes:

- a) Servir de enlace entre a Dirección Xeral, inspector central, xefe ou director da institución ou servizo de que se trate e a Inspección Provincial.*
- b) Coordinar as actividades da súa institución ou servizo nas provincias a través dos inspectores titulares das distintas zonas.*
- c) Informar ao Consello de Inspección acerca de canto se refire á institución ou servizo do que sexa poñente.*
- d) Asumir a xestión económico-administrativa da institución ou servizo que se lle encomendase.”*

A asignación de “ponencias” dentro da plantilla provincial debíase realizar *“dentro do posible atendendo a preparación específica de cada un e a antigüidade”*, podendo establecerse un sistema de rotación ao finalizar cada curso²³².

A finais de 1965 refórmase a Ensinanza Primaria mediante a Lei 169/1965²³³ co fin de ampliar, actualizar e, en certos aspectos técnicos, perfeccionar a Lei de Ensinanza Primaria de 1945 *“sen modificar esencialmente o seu signo e orientación”*²³⁴. Entre outras modificacións, a Lei 169/1965 dá nova redacción aos artigos setenta e nove, oitenta, oitenta e un, oitenta e dous, e oitenta e tres da Lei de 1945, que afectan a Inspección deste nivel. Así no artigo setenta e nove establece que:

“Os Inspectores profesionais de Ensinanza Primaria do Estado constitúen un Corpo especial da Administración civil, encargado de velar pola observancia en todos os Centros estatais e non estatais da nación das Leis e Regulamentos vixentes para este grao de ensinanza. Terán

-
1. Manuais, textos e bibliotecas escolares.
 2. Permanencias.
 3. Certificados de estudos primarios e cartillas de escolaridade.
 4. Educación especial.
 5. Perfeccionamento do Maxisterio en exercicio (incluídos centros de colaboración pedagóxica).
 - b) De carácter social:
 1. Servizo escolar de alimentación e transporte.
 2. Roupeiro.
 3. Colonias.
 4. Mutualidades e cotos escolares.

²³² Resolución de 31 de marzo de 1965 citada, artigo 3º.

²³³ Lei 169/1965, do 21 de decembro, sobre reforma da Ensinanza Primaria.

²³⁴ Ibidem, Preámbulo

encomendadas as tarefas de supervisión²³⁵, dirección técnica e orientación pedagóxica da ensinanza e dos servizos escolares no ámbito da súa xurisdición, respectando sempre o espírito de iniciativa dos Directores e Mestres na súa actividade docente.”

No ano 1967 apróbase o Regulamento do Corpo de Inspección Profesional de Ensinanza Primaria do Estado²³⁶, que vai clarificar o panorama legal da Inspección. Ata ese momento estaba en vigor o Regulamento de 1932, aínda que coa maioría dos artigos derogados por opórense a Lei de Ensinanza Primaria de 1945 e a da Reforma de 1965. Para MUÑOZ SEDANO (1995: 206) trátase dun “*estatuto xurídico-administrativo da Inspección que non tivo incidencia algunha sobre os aspectos técnicos das actividades de inspección sobre as escolas, debido a que non regulamentou o capítulo principal na que se basea o exercicio da actividade inspectora de carácter técnico-pedagóxico: a visita de inspección.*”

No artigo 2º atribúense á Inspección, “*en harmonía co establecido no artigo 79 da vixente Lei de Ensinanza Primaria*” , un longo catálogo de funcións, ata vinte e cinco:

- 1. Velar pola observancia en todos os Centros de Ensinanza Primaria, estatais e non estatais da Nación, das Leis e Regulamentos vixentes para este grao de ensino.*
- 2. Exercer as tarefas de supervisión, dirección técnica e orientación pedagóxica do ensino e dos servizos escolares no ámbito da xurisdición correspondente aos seus distintos graos xerárquicos, respectando e fomentando o espírito de iniciativa de Directores e Mestres na súa actividade docente.*
- 3. Realizar e manter actualizado un estudo detallado da poboación escolar, a súa tendencia e distribución xeográfica, das zonas de inspección con especial referencia aos aspectos económico e social.*
- 4. Inspeccionar os Centros, Institucións e servizos docentes de nivel primario, estatais e non estatais.*
- 5. Velar polo cumprimento das normas promulgadas a proposta dos Organismos correspondentes en orde á formación relixiosa, formación do espírito nacional, educación física, ensinanzas do fogar e das actividades complementarias especificadas nos apartados b) e e) do artigo 45 da Lei de Ensinanza Primaria, sen prexuízo da función inspectora da igrexa e Organismos do Movemento no ámbito das súas respectivas competencias.*

²³⁵ Non hai constancia de que se empregase en España o termo “supervisión” con anterioridade a esta data na normativa relativa á Inspección de educación.

²³⁶ Decreto 2915/1967, do 23 de novembro polo que se aproba o Regulamento do Corpo de Inspección Profesional de Ensinanza Primaria do Estado.

6. *Intervir na elaboración dos plans de estudo e actividades educativas de nivel primario, cuestionarios, normas metodolóxicas e probas para a promoción escolar e expedición do certificado de estudos primarios.*
7. *Asesorar aos Centros de Ensinanza Primaria sobre a aplicación dos cuestionarios, confección de programas e utilización de textos, de acordo coas características da zona.*
8. *Promover o, no seu caso, informar a implantación e orientar o funcionamento das Institucións, servizos e actividades complementarias nos Centros de Ensinanza Primaria.*
9. *Comprobar o rendemento do sistema escolar primario, no seu dobre aspecto educativo e instrutivo.*
10. *Promover a proxección da Escola sobre o medio circundante.*
11. *Autorizar o emprego oficial do libro de Escolaridade Primaria.*
12. *Presidir as Comisións Examinadoras para outorgar o certificado de estudos primarios.*
13. *Organizar os centros de Colaboración Pedagóxica e outras reunións orientadas ao perfeccionamento do Maxisterio en exercicio.*
14. *Participar nos ditames e concursos para a selección de textos, mobiliario e material didáctico utilizable nos Centros de Ensinanza Primaria.*
15. *Emitir cantos informes e ditames en materias propias da súa competencia sexan solicitados pola superioridade.*
16. *Recoller, depurar e elaborar os datos estatísticos relativos á Ensinanza Primaria e promoción cultural de adultos no ámbito da Ensinanza Primaria.*
17. *Asumir as funcións reitoras, asesoras e executivas que se lle encomenden na elaboración e realización dos plans de construcións escolares, sen prexuízo da competencia atribuída ás Xuntas Provinciais de Construcións Escolares e os seus servizos. Deberán informar sobre a procedencia de aceptación dos solares en función da súa superficie e localización e formar parte da Comisión receptora dos edificios escolares de nova construción ou nos que se efectuara reparación.*
18. *Informar e promover os expedientes de creación, transformación, clausura temporal ou supresión dos Centros estatais de Ensinanza Primaria nas súas distintas modalidades. En caso de urxencia a Inspección poderá clausurar temporalmente calquera Centro estatal de nivel primario, dando conta inmediata á Dirección Xeral das razóns que a motivaron e medidas adoptadas en orde ao destino dos Mestres.*
19. *Informar as solicitudes de autorización de Centros non estatais, especialmente en canto se relaciona coas condicións hixiénico-pedagóxicas da súa instalación, titulación do profesorado, cuestionarios, material didáctico, horario de clase e réxime de vacacións. A Inspección poderá propoñer igualmente a aplicación de sancións que procedan, e inclusive a clausura dos Centros non estatais cando incumpran o lexislado.*
20. *Formar parte dos Tribunais e Comisións que se designen polo Ministerio de Educación e Ciencia para a selección, promoción e cambio de destino de Directores Escolares e Mestres nas condicións que fixan os respectivos Regulamentos.*

21. *Formar parte dos Tribunais e Comisións que se designen polo Ministerio de Educación e Ciencia para a selección, promoción dos Inspectores de Primeira Ensinanza.*
22. *Conceder por delegación, ata dez días de permiso durante o curso escolar aos Directores escolares, Directores con curso de Escolas graduadas ou Mestres de unitarias ou mixtas, dando conta á respectiva Xunta Municipal de Ensinanza e, no seu caso, ao Director do Centro.*
23. *Promover á superioridade as distincións ou recompensas ás Xuntas Municipais de Ensinanza Primaria que se fagan acreedoras a elas ou o apercibimento, a sanción ou modificación daquelas en cuxo funcionamento se observen neglixencias ou irregularidades que redunde en prexuízo dos intereses da ensinanza.*
24. *Informar e promover os expedientes de recompensas a Directores, escolares e Mestres.*
25. *As demais atribuídas por Leis e Regulamentos.”*

En realidade na relación anterior mestúranse funcións con atribucións e inclusive con actuacións e tarefas. Confusión, por outro lado, bastante frecuente na normativa ao uso. En realidade, das vinte e cinco “funcións” son moi poucas as que verdadeiramente se lle pode dar ese nome de acordo coa definición recollida no capítulo 2. Independentemente diso unha análise da lista permite comprobar que predominan cuantitativamente as de carácter administrativo e de control, o que non parece corresponderse ao modelo de Inspección previsto na Lei sobre a Reforma da Ensinanza Primaria de 1965, que facía recaer máis o peso nas de carácter de dirección técnica e orientación pedagóxica²³⁷. Este é un exemplo claro dos cambios que se producen nos modelos teóricos de Inspección durante o proceso de desenvolvemento normativo. Feito, por outro lado, que se dá con moita frecuencia, por non dicir que é o habitual.

A maioría das funcións ou actuacións citadas xa as viña realizando a Inspección, polo que en realidade pode considerarse un recompilatorio. Non obstante, interesa destacar unha novidade: por primeira vez atribúese á Inspección explicitamente a función de “*comprobar o rendemento do sistema escolar primario*”. A novidade refírese fundamentalmente ao enfoque de carácter global da nova función, pois, como se viu, a Inspección desde a súa creación tivo encomendado a función de avaliar o rendemento da escola, aínda que en realidade se trataba de avaliar o rendemento do mestre, mediante o exame dos coñecementos adquiridos polos alumnos.

²³⁷ Véxase MUÑOZ SEDANO (1995: 206)

En relación coa forma de realizar a función inspectora conséntase de novo a necesidade de especialización, apuntada na citada Resolución de 24 de novembro de 1962 co recoñecemento das “misións especializadas”²³⁸, dada a, cada vez maior, diversidade de “*Centros e servizos circunvescolares e extraescolares cuxa xestión... foi encomendada á Inspección Profesional de Ensinanza Primaria. Tales son as Escolas Fogar, Escolas Comarcais, Escolas para nenos que precisen educación especial e servizos como o transporte, os comedores, as bibliotecas, textos escolares, permanencias, roupeiros e colonias*”²³⁹. Así pois, había que conxugar, por un lado, as funcións executivas previstas no artigo 79 da Lei de Ensinanza Primaria, que os inspectores exercían nas súas zonas, e, por outro, as de carácter asesor, consultivo e de xestión propias dos distintos servizos e institucións encomendadas. A tal fin optouse por consolidar definitivamente a organización especializada por ponencias establecida na Resolución do 31 de marzo citada na que os inspectores exercían as primeiras (de carácter xeneralista) nas súas respectivas zonas²⁴⁰ e alén diso encomendábaselles “*en condición de poñente as actividades especializadas ou servizos escolares existentes na provincia*”²⁴¹.

Para OCAMPO (1995: 381) o modelo de especialización por ponencias foi “*o modo de facer fronte a problemas sectoriais no ámbito provincial de xeito uniforme e coordinado*”, e, en consecuencia, “*aparecen como un intento de se aproximaren a unha especialización moi necesaria dentro dunha indiscutible organización xeneralista, sendo o seu obxecto facilitar orientacións para mellorar a calidade da ensinanza e a dos servizos complementarios*”.

Agora ben, como se pode observar, trátase dunha “especialización *amateur*” baseada máis no voluntarismo que nos coñecementos técnicos sobre a materia. Esta “especialización *amateur*” é propia de organizacións pouco evolucionadas, é dicir, as

²³⁸ No punto 1º da Resolución do 24 de novembro de 1962 citada dispónse: “*A atribución de misións especializadas como servizo particular dentro do funcionamento da Inspección de Ensinanza Primaria, deberá ser autorizada polo Ministerio de Educación ou por esta Dirección Xeral...*”. O que non supuña que os inspectores ficasen eximidos doutras funcións, tal como se precisa no punto 2º: “*En ningún caso dos comprendidos no número anterior a adscrición dun Inspector de Ensinanza Primaria a un servizo especializado suporá dispense de levar a cabo os servizos propios da Inspección na zona correspondente e os demais que, dentro das funcións regulamentarias normais, deban cumprirse.*”

²³⁹ Decreto 2915/1967, do 23 de novembro citado, Preámbulo.

²⁴⁰ Ibidem, artigo 21.

²⁴¹ Ibidem, artigo 7º.

que se caracterizan pola homoxeneidade das funcións dos seus integrantes. Son organizacións con mínima estrutura xerárquica e unha ampla base uniforme. É a consecuencia de dar resposta inmediata ás demandas reais ás que se ve sometida calquera organización, que se relacione con sistemas complexos ou de crecente complexidade, como é o caso do sistema educativo. A Inspección de Ensinanza Primaria desde a súa creación en 1849 sempre se nutriu, salvo en moi contadas ocasións, de individuos procedentes do mesmo colectivo profesional: o colectivo de mestres/pedagogos. Polo tanto, desde esa perspectiva pódese considerar a Inspección de Ensinanza Primaria como unha organización uniforme, que tiña que atender cada vez demandas máis diversificadas a medida que os servizos complementarios do sistema educativo, ou o propio sistema, medraban.

Este modelo organizativo, a xuízo de MUÑOZ SEDANO (1995: 207-208), dificultaba a actividade inspectora dada a imposibilidade material de que un só inspector puidese formase e actuar con un mínimo de eficacia nos múltiples campos de especialización existentes nas institucións escolares modernas. Problemática de carácter xeral que se agudiza nas provincias “pequenas” ou con escaso número de inspectores²⁴².

Para OCAMPO (1995: 863) as causas que dificultan a especialización dos inspectores no marco deste modelo organizativo son de carácter estrutural. Algunhas son inherentes ao propio modelo legal (criterios de elección, limitación temporal de permanencia nunha ponencia...), outros veñen determinados polas características propias das plantillas provinciais de Inspección (escaso número de efectivos, excesiva mobilidade...). polo que na práctica, segundo o mesmo autor:

“... non pode resultarnos difícil comprender que o traballo dos inspectores poñentes consistía fundamentalmente en coordinar as tarefas sectoriais que as respectivas ponencias requiren, manter informados aos demais membros da plantilla sobre novidades legais e documentais que se van producindo nese campo, recoller as necesidades a través dos distintos Inspectores de Zona, formar parte das comisións que inciden no Sector e servir de canle de comunicación cos servizos centrais da Administración educativa naquel campo de actividade especializada.”

²⁴² Sobre os problemas que orixina este tipo de organización especializada nunha provincia con un escaso número de inspectores, neste caso a provincia de Ourense, son moi interesantes as achegas de OCAMPO (1995: 839-848).

Non obstante, é máis que probable que fosen tamén causas de carácter funcional derivadas da longa tradición do funcionamento dos inspectores de Ensinanza Primaria por zonas²⁴³, as que estivesen nas raíces das dificultades con que se desenvolveron as ponencias e que fixeron inviable que se consolidase un modelo de especialización.

En consecuencia, o modelo de especialización por ponencias foi un intento falido, xa que, na maioría dos casos, os inspectores poñentes non chegaron a desenvolver as funcións previstas na Resolución do 31 de marzo de 1965 citada. No entanto, este modelo vaise manter por inercia en Galicia de xeito máis ou menos operativo ata 1993.

Os requirimentos que se lle fixeron á Inspección de Ensinanza Primaria nos sesenta obrigaron aos inspectores, independentemente do modelo teórico establecido, a asumir un papel moi activo en:

- O establecemento de agrupacións e concentracións escolares, o que significou para a Inspección un labor intenso e extenso.²⁴⁴
- A aplicación de probas de promoción de curso.²⁴⁵
- A comprobación e control dos programas de actividades que cada mestre debería elaborar para a súa clase, conforme aos novos cuestionarios.²⁴⁶
- A organización e desenvolvemento da Campaña Nacional de Alfabetización²⁴⁷, que posteriormente sería substituída por outros programas para adultos.²⁴⁸

²⁴³ Tal como se indicou desde o ano 1907 os Inspectores de Ensinanza Primaria tiñan adscrita unha zona de inspección na que exercían as súas funcións de xeito omnímodo.

²⁴⁴ Un estudo pormenorizado do esforzo que supuxo para a Inspección esta tarefa na provincia de Ourense, pode verse en OCAMPO (1995: 619-696).

²⁴⁵ OCAMPO (1995: 802).

²⁴⁶ OCAMPO (1995: 804).

²⁴⁷ A campaña nacional de alfabetización iniciouse no curso 1963/1964 (Decreto 2123/1963, do 24 de xullo de 1963, polo que se crean Escolas especiais para alfabetización de adultos) e deuse oficialmente por concluída o curso 1968/69. Nas cinco campañas de alfabetización realizadas alfabetizáronse 869.938 adultos, dos máis de 1.500.000 previstos, segundo os datos recollidos no preámbulo da Orde do 6 de agosto de 1968 pola que se fixan as plantillas de Escolas de Alfabetización para o curso 1968/1969.

O Decreto 2124/1963, de 10 de agosto, sobre loita contra o analfabetismo, encomendaba a Inspección de Ensinanza Primaria a vixilancia do cumprimento das normas relativas a campaña de alfabetización, ademais da organización das probas para a obtención do certificado de estudos primarios para aqueles que pasaran da idade obrigatoria. A implicación da Inspección chegaba ao punto de que o citado Decreto 2124/1963 lle atribuíu a potestade de acceder aos lugares de traballo e examinar a documentación da empresa relativa a situación dos traballadores en relación cos seus estudos (artigo décimo quinto.

O modelo teórico de Inspección de Ensinanza Primaria neste período segue sendo de control e vixilancia, mais orientado sobre todo aos aspectos administrativos. Ao inspector de Ensinanza Primaria ségueselle encomendando tarefas de “dirección”, tanto sobre os centros como sobre os servizos da súa “xurisdición”. Cousa por outro lado lóxica, tal como se dixo, dada a rede de escolas existente nese momento, a maioría delas unitarias, con un mestre ou mestra ao fronte, e espalladas por toda a xeografía. En consecuencia, non había outra solución de que o inspector asumise o rol de director de todos os establecementos e servizos da súa zona de inspección, dos que era *“responsable ante o inspector-xefe da provincia”*. Un efecto colateral deste modelo de actuación é que propicia que as zonas de inspección deriven a verdadeiros “reinos taifas”. O rol de inspector-director, que ten a súa xustificación nas circunstancias do momento, vai persistir nos modelos reais de inspección, con outras circunstancias distintas, afectando o sistema relacional dos inspectores cos centros e, inclusive, coa Administración.

En relación coa Inspección de Ensinanza Media, en 1957 modifícase o Decreto de 5 de maio de 1954 polo que se regula a constitución e funcionamento da Inspección Oficial de Ensinanza Media²⁴⁹. En realidade a modificación só afectaba o acceso e constitución da Inspección²⁵⁰, mais foi de tal calado que tivo consecuencias desastrosas²⁵¹.

En 1963 publícase un novo Decreto orgánico da Inspección de Ensinanza Media²⁵² que derroga os dous decretos anteriores. Nel prevese a creación da Inspección de Ensinanza Media do Estado como órgano técnico dependente da Dirección Xeral de Ensinanza Media²⁵³, con unha dupla finalidade²⁵⁴:

Segundo). É de subliñar de que a pesar de que se preveu a posibilidade de crear ata 5.000 escolas especiais de adultos (artigo primeiro do Decreto 2123/1963 citado), non se fixo ningunha referencia a un posible incremento de efectivos de Inspección para atender os novos requirimentos que se lle facían.

²⁴⁸ Para unha maior información sobre esta cuestión e sobre todo en relación cos programas de educación compensatoria en Galicia pode consultarse en CURRÁS (1995).

²⁴⁹ Decreto de 12 de abril de 1957 polo que se modifica o Decreto orgánico da Inspección de Ensinanza Media do 5 de maio de 1954.

²⁵⁰ Ibidem, artigo primeiro. Este artigo só modifica os artigos catorce e vinte e sete do Decreto de 1954.

²⁵¹ Para una visión máis ampla dos efectos que ocasionou esta medida ver LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 327-338).

²⁵² Decreto 898/1963, de 25 de abril, orgánico da Inspección de Ensinanza Media.

²⁵³ Ibidem, artigo 1º.

“velar pola observancia, en todos os centros da nación, das Leis e Regulamentos que estean vixentes para ese grao do ensino, así como impulsar no ámbito da súa xurisdición específica un constante perfeccionamento das tarefas educadoras e docentes.”

Ao igual que o Decreto de 1954, e polas mesmas razóns, o Decreto de 1963 divide as atribucións que lle outorga á Inspección de Ensinanza Media tamén en dous grupos: As que terá sobre todos os centros, *“atribucións da Inspección do Estado na orde legal”*, e as que terá sobre todos os centros exceptuando os relixiosos, *“atribucións da Inspección do Estado na orde pedagóxica”*. As atribucións recollidas en ambos os decretos son moi parecidas, aínda que máis precisas e matizadas no último, posiblemente en base á experiencia adquirida.

No Decreto de 1963 establécense como atribucións da Inspección do Estado na orde legal as seguintes²⁵⁵:

a) Informar nos expedientes de apertura e clasificación de centros non oficiais de Ensinanza Media.

b) Comprobar en todos os centros oficiais e non oficiais o cumprimento das normas esixidas para o recoñecemento e autorización e de modo especial as relativas ás seguintes materias:

Primeira.- Titulación do profesorado nas súas diversas categorías.

Segunda.- Cumprimento polo profesorado das tarefas que teña asignadas.

Terceira.- Requisitos e demais extremos legais relativos aos alumnos.

Cuarta.- Asistencia relixiosa (artigo trinta e catro, c, da Lei).

Quinta.- Condicións dos edificios, as instalacións e o material didáctico.

Sexta.- Matrículas gratuítas e demais beneficios do réxime legal de protección escolar.

Sétima.- Concesión de beneficios aos centros.

c) Vixiar en toda clase de Centros a observancia do disposto sobre Formación do Espírito Nacional, Educación Física e practicas deportivas, Ensinanza do Fogar, Orde pública e Sanidade e Hixiene.

d) Formar parte dos Tribunais de exame que a Lei lle encomenda e cooperar na súa organización.

e) Participar na forma regulamentaria nas Comisións encargadas de ditaminar concursos do profesorado.

f) Fomentar as actividades de extensión cultural dos centros de Ensinanza Media.

²⁵⁴ Ibidem, artigo 3º.

²⁵⁵ Ibidem, artigo 4º.

g) *Promover a acción das Asociacións de pais de alumnos.*

h) *Prestar a debida asistencia á xerarquía eclesiástica, se fose por esta requirida, no exercicio da inspección que a ela incumbe sobre todos os centros docentes, no que concirne á ensinanza da Relixión, a ortodoxia das doutrinas e a moralidade das costumes, e así mesmo informarlle naquelas cuestións referentes ao funcionamento dos centros de Ensinanza Media que por especial natureza requiran o coñecemento ou a intervención de dita xerarquía.*

i) *Emitir os informes e executar as actuacións que o Ministerio lle encomende en forma regulamentaria.”*

Serían atribucións da Inspección do Estado na orde pedagóxica as seguintes²⁵⁶:

“a) Impulsar en ditos centros [todos menos os relixiosos] a renovación e mellora dos métodos docentes e educativos conforme ás normas da Lei de Ordenación da Ensinanza Media e disposicións vixentes.

b) Levar aos centros as orientacións pedagóxicas necesarias para facelos máis eficientes.

c) Propor ao Ministerio as resolucións de toda clase que exixa en cada caso o mellor cumprimento do enunciado nos parágrafos anteriores.

d) Emitir os informes e realizar as misións que na orde académica e pedagóxica lle encomende o Ministerio na forma regulamentaria.”

Pódese observar que, como noutras ocasións, se repite o feito de incluír baixo a denominación de “atribucións” tamén o que serían funcións e inclusive actuacións ou tarefas.

Alén diso, igual que no Decreto de 1954, encoméndaselle a Inspección de Ensinanza Media participar na formación do profesorado²⁵⁷ e incorpórase como novidade que, *“coidará especialmente de promover a extensión da Ensinanza Media.”*²⁵⁸

Outras novidades que introduce o Decreto de 1963 fan referencia ao acceso á Inspección, que será mediante concurso-oposición entre funcionarios que pertencen aos

²⁵⁶ Ibidem, artigo 5º.

²⁵⁷ Ibidem, artigo 21.

²⁵⁸ Ibidem, artigo 6º.

corpos docentes do Ministerio de Educación Nacional²⁵⁹, e ao reforzamento da autoridade dos inspectores durante as visitas. Así, no artigo 21 do Decreto dispónse:

“Os directores e o persoal dos centros docentes prestarán aos inspectores que os visiten a axuda e colaboración necesarias para o mellor cumprimento da súa función. O incumprimento destas obrigacións será considerado como falta grave.

A visita de inspección de calquera centro comprenderá a das súas clases e demais servizos relacionados coa docencia, estean ou non en funcionamento, así como os internados de alumnos, exceptuando os dos centros a que se refire o artigo setenta e oito da vixente Lei de Ensinanza Media²⁶⁰, e as instalacións complementarias.

O inspector que visite un centro oficial asumirá a xefatura superior deste durante todo o tempo que dure a visita.”

Por último modifica a composición da Inspección Central, mais mantense a figura de inspectores centrais especializados por materias *“que exercerán preferentemente a súa función orientadora sobre as materias da súa especialidade respectiva.”*²⁶¹

A primeira convocatoria para acceder por concurso oposición ao corpo de Inspectores de Ensinanza Media do Estado faise ao ano seguinte de se publicar o Decreto de 1963²⁶². As prazas especificábanse por materias²⁶³ e os aspirantes debían ser funcionarios con menos de cincuenta anos de idade²⁶⁴.

²⁵⁹ Ibidem, artigo 17. É a primeira vez que se contempla esta modalidade de acceso ao corpo de Inspectores de Ensinanza Media, que xa tiñan os Inspectores de Ensinanza Primaria desde había moitos anos.

²⁶⁰ O artigo sesenta e oito da Lei de Ensinanza Media de 1953 establecía: *“En atención ás súas circunstancias especiais, considéranse exentos da inspección do Estado os Seminarios Pontificios, os Seminarios Menores e os Noviciados ou Casas de relixiosas de Formación eclesiástica, cuxos estudos se atopan acomodados a algún plan de Bacharelato oficial. Os alumnos de todos estes Centros quedarán sometidos, no seu caso, ás probas de grao que determina esta Lei, de acordo co disposto no Convenio de oito de decembro de mil novecentos corenta e seis entre o Goberno español e a Santa Sede.”*

²⁶¹ Decreto 898/1963, de 25 de abril citado, artigo 12.

²⁶² Orde do 18 de abril de 1964 pola que se convoca a concurso oposición a provisión de seis prazas vacantes no Corpo de Inspectores numerarios de Ensinanza Media do Estado.

²⁶³ Ibidem, artigo primeiro. *“Unha das prazas será provista entre Catedráticos o Profesores numerarios de Grego; outra entre os de Latín; outra entre os de Matemáticas; outra entre os de Ciencias da Natureza; outra entre os de Francés e outra entre os de Inglés.”*

²⁶⁴ Ibidem, artigo terceiro. O Decreto de 1993 reconduce, cun xiro de 180º, o incomprensible criterio de ter máis de 60 anos, establecido no Decreto de 1957, para poder acceder a un número importante de prazas de inspector.

O considerable esforzo investido na xeneralización da ensinanza primaria nos anos 1957 a 1962 tivo o seu reflexo no ensino secundario, que pasou entre 1953 e 1962 “de douscentos noventa mil a seiscientos mil” alumnos²⁶⁵. O que supuxo que se incrementase a plantilla de inspectores deste nivel até 78 inspectores²⁶⁶, distribuídos do seguinte xeito²⁶⁷:

“Un inspector xeral.

Cinco inspectores xefes.

Sesenta e un inspectores.

Un inspector de Servizos médicos.”

Como consecuencia do incremento faise unha reestruturación da plantilla mediante a Orde do 13 de maio de 1965²⁶⁸. As prazas divídense entre a Inspección Central, 27 prazas, e as Inspeccións de Distrito Universitario, 41 prazas²⁶⁹. Once das vinte e sete prazas da Inspección Central corresponden a inspectores centrais especializados noutras tantas materias. A aparente hipertrofia da Inspección Central xustificárase, segundo LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 355), porque un bo número de inspectores ocupaban postos directivos ou de colaboración co Centro de Orientación didáctica de Ensinanza Media e coa Escola de Formación do profesorado.

Desde o punto de vista teórico o modelo da Inspección de Ensinanza Media neste período encádrase entre o modelo de Inspección-control e o de Supervisión democrática, con predominio deste último a través do asesoramento, orientación, información e formación de carácter técnico-didáctico. Este modelo é claramente distinto ao modelo da Inspección de Ensinanza Primaria. A pesar de ter un importante compoñente de control administrativo, predominan as atribucións de orde pedagóxica de carácter eminentemente asesor e dinamizador.

²⁶⁵ Lei 62/1964, de 11 de xuño, sobre modificación da plantilla de Inspección de Ensinanza Media do Estado, Preámbulo.

²⁶⁶ Ibidem, artigo primeiro.

²⁶⁷ Ibidem, artigo primeiro.

²⁶⁸ Orde do 13 de maio de 1965 pola que se fixa a plantilla orgánica da Inspección de Ensinanza Media do Estado.

²⁶⁹ Ibidem, artigo primeiro. Ao Distrito Universitario de Santiago de Compostela asígnanselle tres prazas: 1 inspector Xefe de Distrito e dous inspectores.

Porén, hai que subliñar que a actividade real dos inspectores “...viuse excesivamente condicionada pola necesidade de atender ás funcións de ‘fiscalización’ (ordenación e clasificación de centros non oficiais²⁷⁰) nun primeiro período ao que seguiu o de ‘promoción’ de centros públicos²⁷¹ e privados, secundando a política de extensión da Ensinanza Media prevista no I Plan de Desenvolvemento” (LÓPEZ DEL CASTILLO: 2001: 356). En consecuencia, unha vez máis as demandas reais obrigan a adecuar as actuacións dos inspectores ás necesidades e o modelo real distánciase do modelo teórico.

En relación coa Inspección de Formación Profesional, a pesar de que, tal como se viu no apartado anterior, a Lei do 20 de xullo de 1955 establecía as bases para a organización dun corpo de inspectores dese nivel, non se chegou a consolidar. O que quere dicir, que continuou como competencia das Xuntas Provinciais, Comarcais e Nacional de Formación Profesional e realizándose de forma esporádica.²⁷²

En abril do ano 1968 foi nomeado Ministro de Educación e Ciencia José Luis Villar Palasí, que sería o impulsor dunha modificación total do sistema educativo español a través da Lei Xeral de Educación de 1970. Mais antes da promulgación da Lei adoptou dúas medidas que afectaron notablemente á Inspección: a creación das Delegacións provinciais do Ministerio de Educación²⁷³ e a creación dos Institutos de Ciencias da Educación (ICEs)²⁷⁴. A creación das primeiras, segundo MUÑOZ SEDANO (1995: 213) agudizaría a crise aberta na Inspección desde a guerra civil pola indefinición orgánica e funcional en que ficaba no seno da nova estrutura provincial, véndose a actividade dos inspectores diluída e desfigurada perante a imposibilidade de atender as demandas que se lle facían desde as escolas, cuxa resolución era competencia doutros servizos provinciais, o que favorecía que se “*percibise á Inspección como*

²⁷⁰ Segundo LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 316), “Cando a Inspección comezou esta tarefa no ano 1955, había en España 1.038 Colexios privados e que só foran nomeados 21 inspectores.”

²⁷¹ Para dar unha idea da labor realizada neste sentido pola Inspección de Ensinanza Media, dicir que de 120 institutos que había en España no curso 1960/61 se pasou, no curso 1970/71, a 854, dos que 362 eran institutos, 187 seccións delegadas e 305 seccións filiais (LÓPEZ DEL CASTILLO, 2001: 370).

²⁷² A este respecto ACERO SÁEZ (1993: 204) di “... ata a promulgación da Lei [refírese á LXE de 1970] non se contemplara nunca a institucionalización dunha Inspección de Formación Profesional, salvo a que de forma restrinxida exercían os vocais da Xunta Central de Formación Profesional”.

²⁷³ Decreto 2538/1968, de 25 de setembro, polo que se regulan as Delegacións Provinciais do Ministerio de Educación y Ciencia e se reorganiza a Inspección Xeral de Servizos do Departamento. Este Decreto publícase en base ao disposto no artigo sete do Decreto 2774/1967, de 27 de novembro, polo que se reorganiza a Administración Civil para reducir o gasto público.

²⁷⁴ Decreto 1678/1969, de 24 de xullo, sobre creación dos Institutos de Ciencias da Educación.

promotora e defensora das decisións do aparato político-administrativo". Situación que non se corrixiu nos anos sucesivos, senón que inclusive se agravou coa incorporación dos inspectores de Ensinanza Media e Formación Profesional á estrutura das Delegacións provinciais. A creación dos ICEs supuxo tirarlle á Inspección a función de formación permanente dos mestres, función á que se lle dedicara moitos esforzos nos últimos anos, o que foi percibido polos inspectores de Ensino Primario como un "recorte" das súas competencias²⁷⁵. MAÍLLO (1989: 337), testemuña directa expresa así o desencanto que ambas as medidas produciron nos inspectores:

"O efecto desfavorable que no Corpo causou a creación das Delegacións Provinciais do Ministerio de Educación, que diminuíu en proporcións enormes a autoridade e o prestixio social da inspección, traspasando estes atributos, corrixidos e aumentados, aos flamantes Delegados e a súa ampla corte (¿corte ou cohorte?), intensificou a desilusión profesional, reforzada despois coa creación dos ICES, que substituíron aos inspectores no perfeccionamento dos mestres."

No cadro 4.2.4.2 que segue recóllense as principais disposicións deste subperíodo relativas á Inspección de educación

²⁷⁵ Sobre os efectos de ambas as medidas resulta moi esclarecedora a testemuña de LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 287-290)

Cadro 4.2.4.2. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1957 e o ano 1970.

Responsables políticos*	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
M. Jesús Rubio D:X. Joaquín Tena Artigas	1957	O. 23/01/1957	Regula as visitas de I. Visita de todas as escolas polo menos 1 vez ao ano. Itinerarios de visitas aprobados polo Consello provincial de I. Reunión coas Xuntas municipais. Parte mensual resumo das visitas realizadas. Fichas por cada unidade visitada. Centros de Colaboración Pedagóxica. Inspectores comarcais con residencia en poboación da comarca.
	1957	O 20/02/1957	Instrucións para o cumprimento da Orde anterior. Posibilidade de propoñer zonas mixtas.
M. Jesús Rubio García-Mina	1957	D 12/04/1957	Modifica o Decreto Orgánico da I. EM de 05/05/1954. Divide á I de EM en dous grupos en función do acceso: A) 29 prazas catedráticos con máis de 60 anos. B) 14 prazas corpos docentes do MEC.
	1962	Resolución do 24/11/1962	Misións especializadas, como intento de especialización.
	1963	O. 16/02/1963	A Escola de Formación do Profesorado de EM se independiza do Centro de Orientación Didáctica de EM. Certificado de Aptitude Pedagóxica (CAP).
M. Manuel Lora Tamayo	1963	D. 25/04/1963	Orgánico da I. EM do Estado. Mantén I. Central e I. Distrito Universitario. Inspector Xefe de Distrito. Anula a reforma de 1957. Poderase fixar límite máximo de idade para o acceso a I. Acceso: concurso oposición. Nomeamento provisional por un ano.
	1964	O. 18/04/1964	1ª Convocatoria de concurso oposición para I. de EM: Por materias. Menores de 50 anos. Non se esixe experiencia
	1964	Lei 62/1964 de 11/06	Incremento de plantillas da I. de EM ata 68 i.
	1965	O. 13/05/1965	Fixa a plantilla orgánica da I. de EM.
	1965	Resolución do 31/03/1965	Transforma as misións especializadas en "ponencias".
	1965	Lei 169/1965 de 21/12	Lei sobre a reforma da Ensinanza Primaria. Dáse prioridade á función de control xurídico. Evolúciónase da concepción tradicional (comprobación y fiscalización do mestre) cara promover o perfeccionamento do ensino e a eficacia, como obxectivo. Séguese coa zonificación; mais non diferenciada por sexo. Confírmase a organización: I. Central / I. Provincial. Amplíase a base de selección de i. de EP a todos os licenciados. Crea o corpo de directores escolares.
	1967	D. 2915/1967 de 23/11	Regulamento do Corpo de I. Profesional de E.P. do Estado. Atribúe a i de E.P. 25 "funcións". Consolida as "ponencias" como aproximación á especialización.
M. José Luis Villar Palasi	1968	D. 2538/1968 de 25/09	Regúlanse as Delegacións Provinciais do Ministerio de Educación y Ciencia e reorganizase a Inspección Xeral de Servizos do Departamento.
	1969	D. 1678/1969 de 24/07	Sobre creación dos Institutos de Ciencias da Educación.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de MAÍLLO (1989); MÚÑOZ (1995); LÓPEZ del CASTILLO (2001).

* P. = Presidente; M. = Ministro do ramo; DX = Director Xeral.

Este subperíodo pódese considerar de transición entre o subperíodo do “franquismo duro” da autarquía e o seguinte de apertura ao contorno. As súas características pódense resumir así:

- Progresivo abandono do adoutramento na escola como elemento difusor de ideoloxía.
- Importancia crecente da educación, como factor do cambio da sociedade española cara a aproximación á dos países do seu contorno sociocultural, concretado nos sucesivos Plans de desenvolvemento.
- Grande expansión da educación, como consecuencia do anterior, con un considerable incremento do alumnado en todos os niveis e correlativamente dos efectivos necesarios para atendelos (mestres, profesores...).
- Incremento notable dos efectivos da Inspección de Ensinanza Primaria e Ensinanza Media.
- Aparición de novos servizos (comedor, transporte escolar...) que fan cada vez máis complexo o sistema educativo.
- Regularización da Inspección de Ensinanza Primaria, desde o punto de vista xurídico administrativo.
- Creación e organización das delegacións provinciais do Ministerio de Educación, en que fican integrados os servizos provinciais de Inspección, constituídos exclusivamente polos inspectores de Ensinanza Primaria, o que en teoría, debía supor, que grande parte das tarefas administrativas realizadas ata ese momento polos inspectores pasasen aos novos servizos das delegacións provinciais.
- Creación dos ICEs, organismos destinados á satisfacer a demanda, que se prevía cada vez maior, de formación permanente do profesorado e, no caso da Ensinanza Secundaria, inclusive de formación inicial.

O modelo teórico de Inspección neste subperíodo segue sendo de vixilancia e control, mais cunha clara evolución: abandono progresivo do control ideolóxico persoal para centrarse na vixilancia dos aspectos administrativos, “*cumprimento das leis e regulamentos*”, como consecuencia da necesidade de controlar a grande expansión que estaban a experimentar tanto a Ensinanza Primaria como a Media e, inclusive, a de

Formación Profesional. A pesar desa tendencia as necesidades de control administrativo eran tan grandes que, ao final da etapa, estimouse necesario crear organismos específicos, á marxe da Inspección, que deberían aliviar as demandas deste tipo sobre os inspectores, para que estes puidesen dedicarse ás funcións de carácter técnico-pedagógico, máis propias da súa misión. A tal fin foron creadas as delegacións provinciais e os ICEs. Non obstante, ambas as medidas foron interpretadas por unha grande parte dos inspectores²⁷⁶ como un “recorte” das súas competencias e, en consecuencia unha “perda de autoridade”. Esta falta de adaptación da Inspección á nova realidade, que será unha constante ao longo da súa historia, agudizou a crise de identidade que viña padecendo desde o final da República.

²⁷⁶ Afectou sobre todo aos inspectores do Corpo de Educación Primaria por dúas razóns fundamentalmente: Primeiro, tanto a formación dos mestres como a xestión administrativa a nivel provincial de todo o que se relacionaba coa Ensinanza Primaria, eran dúas funcións que levaban realizando os inspectores deste nivel desde facía máis de cen anos, inclusive no caso da formación dos mestres dunha forma moi directa a través das Escolas Normais. Segundo, foron os inspectores que primeiro sufriron as problemáticas relacións iniciais cos servizos das delegacións, pola incorporación automática dos servizos provinciais de Inspección á estrutura das respectivas delegacións, cousa que tardou en ocorrerlles aos inspectores de Ensinanzas Medias, cuxa estrutura supraprovincial mantívose de facto ata bastantes anos despois. En canto aos primeiros inspectores de formación profesional que se poden considerar como tales, os coordinadores provinciais, apareceron anos despois da creación das delegacións.

4.2.5. QUINTO PERÍODO DE 1970 – 1982.

O día 6 de agosto de 1970 publícase a Lei Xeral de Educación (LXE)²⁷⁷. Con ela preténdese facer fronte á crise que padecía o sistema educativo pola inadecuación do marco legal, que no seu conxunto aínda se rexía pola Lei Moyano, ás demandas da España de finais dos anos 60. Inadecuación evidente a pesar das numerosas reformas parciais que se foran introducindo, particularmente nos últimos trinta anos. No seu preámbulo hai unha clara e contundente xustificación, segundo os lexisladores:

“Esta Lei vén precedida como poucas do clamoroso desexo popular de dotar ao noso país dun sistema educativo máis xusto, máis eficaz, máis acorde coas aspiracións e co ritmo dinámico e creador da España actual.”

A Inspección de educación, como órgano da Administración educativa, non escapaba a esa situación, presentando importantes deficiencias estruturais e funcionais, que no caso da Inspección de Ensinanza Primaria cos seguintes trazos, que se concretarían segundo MUÑOZ SEDANO (1995: 217) en:

- *“Unha inspección burocratizada na que predomina a concepción administrativa e gobernativa do inspector.*
- *A escasa tecnificación da actividade inspectora de carácter técnico-pedagóxico e en particular da visita de inspección ás escolas e do correspondente informe do inspector que condicionará o coñecemento do estado do ensino e a súa mellora.*
- *Unha estrutura e organización inadecuada.*
- *A falta de harmonización das demandas procedentes dos diversos órganos e instancias do aparato administrativo a nivel central e provincial.*
- *A multiplicidade de tarefas encomendadas aos inspectores.”*

Entre os avatares polos que pasou a elaboración da LXE desde a publicación do Libro Branco ata a súa aprobación polas Cortes²⁷⁸ a Inspección educativa estivo a piques de desaparecer²⁷⁹. O resultado final foi que se declarou á Inspección educativa *“corpo especial da Administración Civil do Estado”* co nome de Servizo de Inspección

²⁷⁷ Lei 14/1970, do 4 de agosto, Xeral de Educación e Financiamento da Reforma Educativa, citada.

²⁷⁸ Este aspecto o trata amplamente LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 372-381)

²⁷⁹ No articulado da Lei remitido ás Cortes os corpos de inspectores declarábanse a extinguir. Ver MUÑOZ SEDANO (1995: 218) e MOLERO (1995: 248-249)

Técnica de Educación (SITE)²⁸⁰ no que se integraban os inspectores dos corpos existentes²⁸¹ coas seguintes funcións²⁸²:

- “a) Velar polo cumprimento das Leis, Regulamentos e demais disposicións en tódolos Centros docentes estatais e non estatais, no ámbito da función educativa.*
- b) Colaborar cos Servizos de Planeamento no estudo das necesidades educativas e na elaboración e actualización do mapa escolar das zonas onde exerza a súa función, así como executar investigacións concernentes aos problemas educativos destas.*
- c) Asesorar aos Profesores de Centros estatais e non estatais sobre os métodos máis idóneos para a eficacia das ensinanzas que imparten.*
- d) Avaliar o rendemento educativo dos Centros docentes e Profesores da súa zona respectiva ou da especialidade ao seu cargo en colaboración cos Institutos de Ciencias de la Educación. A tal efecto terán en conta a actividade orientadora e de inspección interna que, no seu caso, poidan establecer para os seus Centros as Entidades promotoras.*
- e) Colaborar cos Institutos de Ciencias da Educación na organización de cursos e actividades para o perfeccionamento e actividade do persoal docente.”*

Na Lei establecíase que o SITE estaría constituído por “*especialistas dos distintos niveis do ensino establecidos no artigo doce*”²⁸³ e que os inspectores das distintas especialidades serían seleccionados, mediante concurso, entre os funcionarios pertencentes aos corpos docentes do Departamento, segundo o nivel de especialidade correspondente, cun mínimo de tres anos de prácticas docentes en Centros do nivel a que concursasen²⁸⁴. É dicir, a LXE concibía a Inspección como un corpo único, mais con especialidades vinculadas aos niveis educativos, matiz importante²⁸⁵, que normalmente foi obviado ou mal interpretado nas numerosas análises que se fixeron

²⁸⁰ LXE, artigo 142.1

²⁸¹ Ibidem, Disposición transitoria 6ª.4. O incumprimento real desta disposición “*foi motivo de controversias, agravios e lagoas operativas*” (MOLERO, 1995: 249).

²⁸² Ibidem, artigo 142.1.

²⁸³ O artigo 12 da LXE establecía que: “*O sistema educativo desenvolverase a través dos niveis de Educación Preescolar, Educación Xeral Básica, Bacharelato e Educación Universitaria e da Formación Profesional e da Educación permanente de adultos*”. A interpretación literal de dito artigo, non considerando a Formación Profesional como nivel educativo, foi o que retardou notablemente, segundo ACERO SÁEZ (1993: 85) que se constituíse a Inspección dese tipo de ensinanzas, o que obrigou, para suplir a súa falta, a crear a figura de “coordinador de formación profesional”, que entre outras tivo atribuídas funcións inspectoras.

²⁸⁴ Ibidem. Artigo 143.1.

²⁸⁵ Non está claro que para, o equipo Ministerial, a creación dun servizo único de Inspección implicase un funcionamento “internivelar” da Inspección, como algúns inspectores pretenderon ver, senón máis ben ao contrario como se pode deducir da redacción que se da en distintas normas. Así, a función d) encomendaba “*Avaliar o rendemento educativo dos Centros docentes e Profesores da súa zona respectiva ou da especialidade ao seu cargo...*”; e, na composición das Xuntas de Distrito Universitario, establecida no artigo vixésimo do Decreto 3855/1970 citado, contemplábase entre os vocais “*Un funcionario do Servizo de Inspección Técnica especializado en cada un dos niveis educativos*”.

sobre o feito de que non se chegara a unha unificación real dos corpos existentes de Inspección²⁸⁶.

Unha primeira observación que cabe facer en torno ás funcións está relacionada coa súa formalización. O feito de crear un corpo único de Inspección supuña necesariamente a unificación das funcións que tiñan atribuídas os dous corpos existentes de Inspección o que levou a unha redacción máis xenérica das mesmas, que permitise a súa concreción segundo o nivel educativo en que se realizasen. Este estilo foi o que se adoptou definitivamente nas leis seguintes e inclusive na maioría dos decretos autonómicos que regulan a función inspectora. Tamén é de destacar que as funcións son únicas para todos os centros. Quere dicir, a diferenza do que estaba establecido ata este momento, as funcións atribuídas á Inspección pola LXE afectaban igual os centros público que os privados, superando desta forma a dualidade das funcións que tiña atribuídas a Inspección de Ensinanzas Medias. Non obstante, a LXE fai algunha concesión a estes últimos, establecendo que na avaliación dos centros privados a Inspección debía ter en conta “*a actividade orientadora e de inspección interna...*”²⁸⁷.

A LXE segue primando a función de vixiar, que coloca en primeiro lugar, sobre a de asesorar, que coloca en terceiro lugar. Porén, esta refírese exclusivamente ao asesoramento sobre aspectos pedagóxicos, polo que nese sentido hai que entender que a lei pretende potenciar as funcións técnico-pedagóxicas da Inspección.

Por outro lado, A LXE concede especial relevancia as relacións da Inspección cos dous órganos recentemente creados, as delegacións provinciais e os ICEs, definindo expresamente dúas funcións que resaltan a colaboración con cada un deles. Destaca sobre todo a colaboración coas Delegacións provinciais, colocando a función correspondente en segundo lugar, por diante da función de asesorar. Por último, débese subliñar que a Lei encomendaba ao SITE, de xeito explícito, a avaliación do rendemento educativo dos centros, función que non tiña establecida ningunha das dúas

²⁸⁶ Ver MUÑOZ SEDANO (1995: 224), LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 290) e (2001: 381-383) e RAMÍREZ AÍSA (1999: 51).

²⁸⁷ Matiz introducido no segundo aparte da función d).

Inspeccións existentes²⁸⁸. Non só iso, senón que a propia LXE detallaba a quen lle correspondía facer esa avaliación: a cada inspector correspondíalle avaliar os centros da súa zona ou da “*especialidade*” ao seu cargo. En concordancia co establecido no artigo 143.1 da mesma lei, está claro que o termo especialidade, neste contexto, refírese á de nivel educativo.

De xeito transitorio o Decreto 2480/1970 do 22 de agosto²⁸⁹ atribúe as funcións do SITE aos corpos de Inspectores de Ensinanza Primaria e de Ensinanza Media:

*“Até que non se constituía o Servizo de Inspección Técnica creado polos artigos 142 e 143 da Lei Xeral de Educación, as actuais Inspeccións Técnicas do Ministerio de Educación e Ciencia asumirán as funcións que se lle atribúen a aquel Servizo, de acordo coas normas que dite dito Departamento.”*²⁹⁰

Non obstante, a transitoriedade converteuse en algo definitivo, xa que durou catorce anos ata que o SITE foi suprimido sen que fose formalmente constituído²⁹¹.

O 19 de febreiro de 1971 publícase un novo Decreto que regula a organización das Delegación provinciais de Educación e Ciencia²⁹², dentro do que se regula a Inspección Técnica Provincial. Crea a figura de Xefe da Inspección Técnica provincial²⁹³, posto que nunca se cubriu, xa que, como se indicou, o SITE non se chegou a constituír, seguindo na práctica funcionando os Xefes das Inspeccións de Primaria e Media (LÓPEZ DEL CASTILLO, 2001: 385). É de subliñar que segundo o

²⁸⁸ A Inspección de Ensinanza Primaria tiña encomendada a de “*Comprobar o rendemento do sistema escolar primario, no seu dobre aspecto educativo e instrutivo*” (función 9 do artigo 2 do Regulamento do Corpo de Inspección Profesional de Ensinanza Primaria do Estado de 1967 citado).

²⁸⁹ Decreto 2480/1970, do 22 de agosto, sobre inicio do curso no ano académico 1970-1971.

²⁹⁰ Ibidem, artigo noveno.

²⁹¹ Os efectivos dos corpos de Inspección de Ensinanza Básica e de Bacharelato, como se chamaban nese intre respectivamente os antigos corpos de Inspección de Ensinanza Primaria e de Ensinanza Secundaria, foron incorporados ao Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa (CISAE) pola Disposición Adicional décimo quinta da Lei 30/1984, do 2 de agosto, de medidas para a Reforma da Función Pública citada, sen que en ningún momento se integraran no SITE, polo que realmente este nunca existiu formalmente.

²⁹² Decreto 3855/1970, do 31 de decembro, polo que se regula a organización das Delegacións Provinciais de Educación e Ciencia, Xuntas Provinciais e Xuntas de Distrito. Aínda que en teoría os aspectos que se regulan neste Decreto en relación co SITE provincial, teñen carácter xeral, na práctica só afectaba a Inspección de Ensinanza Primaria, que era a que recibía o nome de Inspección provincial. A Inspección de Ensinanza Media, ao ser Inspección de Distrito, non se considerou afectada por esta disposición, e continuou funcionando de acordo co Decreto do 25 de abril de 1963 adaptado ás novas funcións que se recollían con carácter xeral na LXE.

²⁹³ Ibidem, artigo décimo.

artigo undécimo deste Decreto o Servizo de Inspección Técnica Provincial, alén das funcións asignadas pola LXE, debería prestar “*a súa asistencia ao Delegado provincial e as demais dependencias da Delegación, aportando aos mesmos cantos datos, informes ou suxestións lle sexan requiridos ou estime oportuno presentar*”. Disposición que causou moitos problemas e roces dos inspectores de Ensinanza Primaria, que eran aos únicos que realmente afectaba²⁹⁴, cos delegados e, inclusive, co persoal administrativo das delegacións provinciais²⁹⁵. O apartado segundo do mesmo artigo concretaba e ampliaba, no ámbito provincial, as cinco funcións establecidas na LXE.

No cadro 4.2.5.a recóllense as funcións que encomendan á Inspección a LXE e o Decreto 3855/1970, do 31 de decembro co fin de facilitar a análise comparativa.

²⁹⁴ Tal como xa se indicou, a Inspección de Ensinanza Media estaba organizada por Distritos Universitarios, en consecuencia non estaba vinculada ás delegacións provinciais, mentres que a Inspección de Ensinanza Primaria tiña unha estrutura provincial, polo que foi incorporada, non se problemas, na estrutura das Delegacións provinciais. Aínda que en teoría todos os inspectores se integraron no SITE, ao non se levar a cabo realmente a organización de dito Servizo, ambas as Inspeccións seguiron funcionando coa organización que tiña cada unha, mantendo a Inspección de Ensinanza Media durante moitos anos a condición de Inspección de Distrito e reservándose o nome de Inspección provincial á Inspección de Ensinanza Primaria.

²⁹⁵ As causas apúntaas claramente MEDINA RUBIO (1976: 10) cando di: “*Non pode estrañar que ante o ‘baleiro legal’ referido ao grado e natureza da incardinación do S.I.T.E nas Delegacións provinciais, os rascos autonómicos que caracterizaron as regulacións tradicionalmente das Inspeccións de Ensinanza Primaria e Media, a interpretación sui generis que en ocasións se produciu da Lei a nivel de Circulares, unido á falta de flexibilidade dalgúns Delegados cara os Servizos de Inspección dos niveis aludidos (que foron a columna vertebral das accións do sistema) se teñan producido continuos e innecesarios roces entre Delegacións e Inspeccións. Achegas sobre o mesmo tema pódense achar en: LOPEZ DEL CASTILLO (2001: 385-386) e (1993: 288), MOLERO (1995: 248) e MAÍLLO (1989:337).*”

Cadro 4.2.5.a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LXE e o Decreto 3855/1970 (Inspección provincial).

Lei 14/1970 LXE Art. 142.	Decreto 3855/1970 Art. Undécimo.
a) Velar polo cumprimento das Leis, Regulamentos e demais disposicións en tódolos Centros docentes estatais e non estatais, no ámbito da función educativa.	a) Velar polo cumprimento das Leis, Regulamentos e demais disposicións en todos os Centros docentes, estatais e non estatais, no ámbito da función educativa.
b) Colaborar cos Servizos de Planeamento no estudo das necesidades educativas e na elaboración e actualización do mapa escolar das zonas onde exerza a súa función, así como executar investigacións concernentes aos problemas educativos destas.	b) Colaborar coa División de Planificación no estudo das necesidades educativas e na elaboración e actualización do mapa escolar da provincia.
	c) Informar os expedientes de autorización para a apertura de Centros docentes non estatais e a súa clasificación, de acordo coas normas establecidas na Lei Xeral de Educación e vixiar o cumprimento das condicións en que foran autorizados.
c) Asesorar aos Profesores de Centros estatais e non estatais sobre os métodos máis idóneos para a eficacia das ensinanzas que imparten.	d) Asesorar aos directores e Profesores de Centros docentes sobre programación e organizacións das diversas ensinanzas, promovendo a aplicación dos métodos axeitados en cada caso para a eficacia do ensino impartido.
	e) Coidar de que en todos os Centros docentes se leve a documentación técnica e psicopedagóxica esixida aos mesmos que permita a orientación e avaliación do alumno.
	f) Asesorar ao profesorado dos Centros docentes estatais e dos non estatais homologados na avaliación do rendemento dos seus alumnos.
d) Avaliar o rendemento educativo dos Centros docentes e Profesores da súa zona respectiva ou da especialidade ao seu cargo en colaboración cos Institutos de Ciencias de la Educación.	g) Avaliar, en colaboración cos Institutos de Ciencias da Educación, o rendemento dos Centros docentes en función do rendemento medio do alumnado na súa vida académica e profesional; a titulación académica do profesorado; a relación numérica alumno-Profesor; a dispoñibilidade e utilización de medios e métodos modernos de ensino; as instalacións e actividades docentes, culturais e deportivas; o número e importancia das materias facultativas; os servizos de orientación pedagóxica e profesional e a formación e experiencia do equipo directivo do Centro, así como as relacións deste coas familias dos alumnos e coa comunidade na que está situado. A tal efecto terase en conta a actividade orientadora e de inspección interna que, no seu caso, podan establecer para os seus Centros as Entidades promotoras.
e) Colaborar cos Institutos de Ciencias da Educación na organización de cursos e actividades para o perfeccionamento e actividade do persoal docente.	h) Colaborar cos Institutos de Ciencias da Educación na organización e programación de cursos e actividades para o perfeccionamento do persoal docente.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Lei 14/1970 LXE e Decreto 3855/1970.

Entre as diferenzas máis salientables hai que destacar que se fan explícitas tres “novas” funcións²⁹⁶ en relación coas recollidas na LXE, co fin, sen dúbida, de resaltar a súa importancia nun momento en que se inicia unha reforma total do sistema educativo. Dúas delas teñen carácter de control administrativo co que se reforza a preponderancia desta característica do modelo en detrimento do carácter pedagóxico, que en aparencia quería potenciar a LXE²⁹⁷. Así, encoméndase á Inspección os expedientes de apertura de centros non estatais e que vixíen se se manteñen as condicións baixo as que foron autorizados²⁹⁸. Ademais que se “vixíe” se en todos os centros se leva a documentación psicopedagóxica establecida para permitir a orientación e avaliación dos alumnos. A terceira, de carácter técnico-pedagóxico, tamén está relacionada coa avaliación dos alumnos, mais orientada á garantir o asesoramento aos profesores que deben realizala.

A avaliación foi un dos aspectos novos en que máis incidiu a LXE, o que supuxo novos métodos de avaliación e nova documentación na que rexistrar os datos, situación que orixinou numerosas dúbidas e consultas. Nesa mesma liña vai tamén a función de asesorar o profesorado sobre as novas técnicas avaliadoras baseadas no principio da “*avaliación continua*”²⁹⁹, que aínda se concretaron máis no punto 8º da citada Orde de 16 de novembro:

“Sen prexuízo do disposto no artigo 142 da Lei Xeral de Educación, serán funcións específicas da Inspección Técnica de Educación as seguintes:

²⁹⁶ Salvo a función e), “Coidar de que en todos os Centros docentes se leve a documentación técnica e psicopedagóxica esixida aos mesmos que permita a orientación e avaliación do alumno”, consecuencia da nova concepción avaliadora da LXE, as outras dúas estaban recollidas no artigo cuarto do Decreto 898/1963 citado, que organizaba a Inspección de Ensinanza Media do Estado e no artigo primeiro do Regulamento do Corpo de Inspección Profesional de Ensinanza Primaria do Estado (Decreto 2915/1967, xa citado).

²⁹⁷ MOLERO (1995: 249) o describe así: “É interesante destacar que os indicadores das funcións encomendadas á citada Inspección Técnica, na que debían integrarse os funcionarios da anterior Inspección, estaban representados por expresións que revelaban o cambio cualitativo que se estaba producindo. Eran estas: velar, colaborar, asesorar, avaliar e colaborar. Desaparecían como por encanto as clásicas atribucións relacionadas coa fiscalización e a coerción, aínda que naturalmente no seu espírito o lexislador sempre se reservaba algunha forma de actuación para a observancia das leis.”

²⁹⁸ Hai que ter presente que a Lei modifica totalmente a tipoloxía dos centros. Por outro lado, a extensión do ensino obrigatorio até os 14 anos e a súa gratuidade non podía ser asumida pola rede de centros estatais. Polo que, para garantir ambos os principios foi necesario recorrer á rede de centros non estatais mediante os concertos educativos.

²⁹⁹ Un dos principios pedagóxicos da reforma que inspiraba a avaliación dos alumnos era a “*avaliación continua*” co que se trataba de superar o emprego dos “exames” como único instrumento de avaliación. Ver ao respecto o Decreto 2618/1970, do 22 de agosto, sobre substitución das probas de grao de bacharel elemental e establecendo a avaliación continua no rendemento educativo de alumnos, e a Orde do 16 de novembro de 1970, sobre avaliación continua do rendemento educativo dos alumnos.

Un. Asesorar os Centros sobre o contido, fins e realización práctica da avaliación continua. Estará en contacto co profesorado e demais responsables da avaliación a fin de orientalos, interpretar as disposicións neste ámbito e coñecer os problemas que poidan xurdir, resolvendo as consultas que se lles formulen.

Dous. Durante o curso e nas visitas aos Centros os Inspectores reuniranse co Director, coordinadores, titores e demais responsables da avaliación, dedicando especial atención ao estudo dos expedientes e rexistro de alumnos, realización de exercicios, probas, cualificacións e demais documentos da avaliación.

En canto ás ensinanzas de recuperación, coidará do concernente ao seu contido, organización, orientación e resultados das mesmas.

Tres. Velar porque non se rompa a unidade do sistema de avaliación continua nos distintos niveis do sistema educativo e dos diversos tipos de Centros.

Cando un Centro non cumpra, entre outras, as normas de avaliación que se especifican nesta Orde, propondrá a incoación dun expediente que poderá levar consigo as sancións ás que se refire o artigo 6º do Decreto 2618/1970, do 22 de agosto, respecto ao Centro e ao seu profesorado, así como para os alumnos a obrigada realización, no seu caso, das probas ás que se refire o artigo 7º do citado Decreto.”

O Decreto 3855/1970 tamén amplía a redacción de dúas funcións: na función d) esténdese o asesoramento ás programacións e organización das diversas ensinanzas³⁰⁰; na función g) concrétese como se realizará a avaliación do rendemento dos Centros, introducindo os indicadores que se deberían empregar a tal fin, que non son outros que os que a propia Lei recollía no seu artigo once.5:

“A valoración do rendemento dos Centros farase fundamentalmente en función de: o rendemento medio do alumnado na súa vida académica e profesional; a titulación académica do profesorado; a relación numérica alumno-profesor; a dispoñibilidade e utilización de medios e métodos modernos de enseñanza; as instalacións e actividades docentes, culturais e deportivas; o número e importancia das materias facultativas; os servizos de orientación pedagóxica e profesional e a formación e experiencia do equipo directivo do Centro, así como as relacións deste coas familias dos alumnos e coa comunidade na que está situado.”

Pódese dicir que, nun primeiro momento, se utilizou o Decreto 3855/19570, cuxa finalidade era a de regular a organización das Delegacións provinciais, para axeitar a organización e funcionamento da Inspección ao establecido na LXE:

³⁰⁰ Aspecto que vai ir adquirindo un auxe progresivo converténdose nunha das tarefas máis relevantes dos inspectores, fundamentalmente, nos últimos anos, o asesoramento sobre a organización das diversas ensinanzas durante os procesos de implantación das reformas do sistema educativo.

Dado que as modificacións da Inspección feitas a través do Decreto 3855/1970, resultaban parciais, xa que como se indicou só afectaban a Inspección de Ensinanza Primaria, e pasados os momentos iniciais da implantación da reforma, procédese a regular as funcións do SITE mediante o Decreto 664/1973³⁰¹. Quere dicir, por primeira vez abórdase a unificación das funcións das Inspección de Primaria e Ensinanza Media, a través do SITE, un ente que, tal como se dixo, era máis legal que real, a tal fin *“establécese unha síntese das competencias do novo Servizo de Inspección Técnica, compatible, non obstante, coas matizacións propias de cada nivel ou modalidade de ensinanza...”*³⁰²

Noutra orde de cousas, débese destacar que o Decreto 664/1973 marca a liña que seguirá a normativa posterior distinguindo entre funcións e atribucións. En relación coas funcións explícitas que o Decreto atribúe ao SITE hai que sinalar que son idénticas ás recollidas na LXE. Dentro das atribucións recóllense algunhas das funcións do Decreto 3855/1970 anteriormente citado.

A pesar de non estar contempladas entre as funcións, no articulado do Decreto tamén se lle encomendan ao SITE actuacións de tipo social que supoñen implicitamente, funcións de animación, atribuíndo aos inspectores un rol de dinamizador das relacións dentro da comunidade escolar. Así no seu artigo catro recóllese:

“O Servizo de Inspección Técnica de Educación promoverá a colaboración dos Centros docentes coas institucións familiares e sociais. A estes efectos estimulará a constitución das Asociacións de Pais de Alumnos e círculos de alumnos previstos...”

Tamén se estende de forma implícita a función de asesoramento, a toda a comunidade educativa, inclusive á Administración:

³⁰¹ Decreto 664/1973, de 22 de marzo, sobre funcións do Servizo de Inspección Técnica de Educación.

³⁰² Ibidem, Preámbulo.

*“As autoridades, Conselleiros asesores, Asociacións de Pais de Alumnos e familias poderán recadar do Servizo de Inspección técnica o consello e asesoramento sobre problemas relacionados coa súa misión educadora e de cooperación coa acción dos Centros”*³⁰³

Por outro lado, o Decreto 664/1973 potencia a autoridade do inspector, ao que, sen o definir aínda como autoridade pública, lle atribúe moitas das súas prerrogativas: *“A Inspección Técnica de Educación poderá recadar de todos os Centros, Organismos e Servizos e Entidades dependentes do Departamento cantos informes, documentos e antecedentes considere necesarios para o desenvolvemento da súa actividade”*³⁰⁴. O artigo seguinte establece claramente o “deber de axuda”: *“Todas as autoridades e funcionarios sexa cal for a súa esfera de acción e competencia deberán prestar axuda e cooperación na forma legalmente establecida ao Servizo de Inspección Técnica de Educación no exercicio das súas funcións”*³⁰⁵, o que afectaba fundamentalmente *“aos integrantes de todos os Organismos, dependencias e Servizos do Ministerio de Educación e Ciencia, que terán que pór a disposición de dito Servizo de Inspección os medios persoais e materiais que lle foren necesarios”*³⁰⁶, no caso de que non se cumpriran os citados deberes o SITE debía pólo en coñecemento da Inspección Xeral de Servizos, *“aos efectos que no seu caso procedan”*³⁰⁷.

Na disposición Transitoria.unha do Decreto 664/1973, reitérase o funcionamento independente das Inspeccións existentes:

“En canto non se organiza o Servizo de Inspección Técnica de Educación, as función que se establecen neste Decreto serán asumidas pola Inspección de Ensinanza Primaria nos niveis de Educación Preescolar e educación Xeral Básica e pola Inspección de Ensinanza Media no nivel de Bacharelato”.

En 1979 modifícase a estrutura das Delegacións provinciais mediante o Real Decreto 71/1979³⁰⁸, reproducindo, no relativo a Inspección provincial³⁰⁹, practicamente o mesmo que se establecía no Decreto 3855/1970.

³⁰³ Ibidem, artigo Cuarto.cinco.

³⁰⁴ Ibidem, artigo quinto.

³⁰⁵ Ibidem, artigo sexto. un.

³⁰⁶ Ibidem, artigo sexto. dous.

³⁰⁷ Ibidem, artigo sexto. tres.

³⁰⁸ Real Decreto 71/1979, de 12 de xaneiro, polo que se modifica a estrutura orgánica das Delegacións Provinciais do Ministerio de Educación e Ciencia.

Ao se faceren cargo os ICEs da formación do profesorado, púidose prescindir de parte dos inspectores de Ensinanza Media, que colaboraban co Centro de Orientación didáctica de Ensinanza Media e coa Escola de Formación do profesorado, para atender “as funcións de grande transcendencia” que a LXE confiaba á Inspección Técnica³¹⁰. A tal fin distribuíronse 11 das prazas de Inspectores Centrais deste nivel entre os distritos universitarios³¹¹, manténdose o número total de Inspectores da plantilla establecida na Orde do 13 de maio de 1965 citada³¹².

Como ocorreu con todos os niveis de ensino, as ensinanzas de formación profesional foron totalmente reestruturadas pola LXE, derogándose a Lei do 20 de xullo de 1955 de Formación Profesional, sen que se constituíse a Inspección prevista no seu Capítulo VII, como se dixo máis arriba. O feito de que a LXE, por un lado, vinculase o SITE aos niveis educativos e, por outro, non considerase á formación profesional como nivel educativo, impediu que se puidese incluír no recentemente creado SITE inspectores especialistas neste tipo de ensinanzas (ACERO SÁEZ, 1993: 85). Perante a necesidade cada vez maior de garantir un desenvolvemento axeitado á nova normativa, procurouse unha solución de compromiso a través dos denominados “coordinadores de formación profesional”³¹³. Consecuencia de todo iso foi que a finais de novembro se nomearon os primeiros corenta e cinco profesores-coordinadores por Resolución da Subsecretaría do Ministerio do 20 de novembro de 1972. Cada un deles tiña asignadas unha ou dúas provincias³¹⁴ e dependían directamente dun coordinador xeral. Os profesores-coordinadores continuaban vinculados aos seus centros, onde tiñan

³⁰⁹ Ibidem, artigos once e doce. En teoría estes artigos deberían afectar tanto a Inspección de Ensinanza Primaria como a de Ensinanza Media, xa que formalmente os integrantes de ambos os corpos estaban integrados no SITE segundo o establecido no Decreto 664/1973. Non obstante a disposición transitoria.unha de dito Decreto propiciou que todo seguira igual ao permitir de facto a continuidade dos dous Corpos de Inspección existentes.

³¹⁰ Orden do 9 de xaneiro de 1971, pola que se modifica a do 13 de maio de 1965, que estableceu a plantilla da Inspección de Ensinanza Media do Estado, Preámbulo.

³¹¹ Ibidem, punto 2º.

³¹² No Distrito de Santiago de Compostela supuxo pasar de 3 inspectores (1 inspector Xefe de Distrito máis dous inspectores) en 1965 a 4 inspectores en 1971 (1 inspector Xefe de Distrito máis 3 inspectores).

³¹³ Para ter unha visión máis completa das vicisitudes que levaron a crear a figura de “coordinador de formación profesional” consúltase ACERO SÁEZ (1993: 204-205). O autor, Eduardo ACERO SANZ, foi, non só testemuña directa do proceso, senón que ademais foi o dinamizador do mesmo como Subdirector Xeral de Extensión da Formación Profesional que era naquel momento.

³¹⁴ En Galicia os primeiros profesores coordinadores foron Roberto Vidal de la Torre, director da Escola de Mestría Industrial de Ferrol, que tiña asignadas as provincias de A Coruña e Lugo, Olegario de Súa Bravo, director da Escola de Mestría Industrial de Pontevedra, que tiña asignadas as provincias de Ourense e Pontevedra.

que dar tres horas semanais de clase e non tiñan ningún complemento económico para o súa labor inspector, salvo unha cantidade estipulada para gastos de desprazamentos (ACERO SÁEZ, 1993: 205) polo que non se pode considerar como unha inspección profesional.

Até o ano 1975 non se dá status xurídico aos coordinadores de formación profesional. O que se fixo mediante a Orde do 18 de novembro de 1975³¹⁵. Mediante esta Orde atribúense, no ámbito da formación profesional, aos coordinadores as funcións inspectoras que se regularan no citado Decreto 664/1973³¹⁶, é dicir, as mesmas que tiñan encomendadas as Inspeccións de Primaria e Ensinanza Media. Alén diso, establécese a incompatibilidade do posto de coordinador co exercicio da docencia ou de funcións directivas nos centros de formación profesional³¹⁷. A estrutura organizativa da Coordinación de formación profesional era semellante ás que tiñan ditas Inspeccións: Un servizo central con un Coordinador xeral e tres coordinadores centrais³¹⁸ e os coordinadores provinciais³¹⁹.

Aínda que os postos de coordinador eran desempeñados en comisión de servizos, pódese dicir que esta Orde marca o inicio dunha inspección “cuasiprofesional” neste tipo de ensinanzas, 126 anos despois de que se crease a Inspección profesional da Ensinanza Primaria e 21 anos despois de que se crease a Inspección profesional de Ensinanza Media.

A pesar dos sucesivos nomeamentos de coordinadores que se fixeron a partir do ano 1972 (RAMÍREZ AÍSA, 1995: 273-275), hai que esperar ata o ano 1979, para que en Galicia se contase cun coordinador para cada provincia³²⁰.

³¹⁵ Orde do 18 de novembro de 1975 pola que se regulan as funcións inspectoras dos Coordinadores de Formación Profesional.

³¹⁶ Ibidem, artigo 1º.1. No punto 2 deste artigo limitábase a actuación dos coordinadores aos dous primeiros graos de formación profesional, reservándose a inspección do terceiro grao ao que se dispuxese en normas posteriores.

³¹⁷ Ibidem, artigo 4º.

³¹⁸ Ibidem, artigo 2º.1.

³¹⁹ Ibidem, artigo 3º.

³²⁰ Por Orde do 5 de abril de 1979 son nomeados 10 coordinadores, entre os que figuran: Pablo Fernández Álvarez, director da Escola de Monforte de Lemos, ao que se lle asigna a provincia de Lugo e Alfonso González González, director do Instituto Politécnico de Ourense, a provincia de Ourense.

Despois do intento falido de 1955, no ano 1980 créase o Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional mediante a Lei 31/1980, de 21 de xuño³²¹, que tería ao seu cargo as funcións de inspección técnica especificadas no artigo 142 da LXE, as mesmas que as Inspeccións de Ensinanza Primaria e Ensinanza Media, nos distintos graos de formación profesional e coas especialidades que regulamentariamente se determinasen³²². Fixábase unha plantilla en 180 prazas³²³, ás que se accedería mediante concurso de méritos ou concurso-oposición³²⁴, entre funcionarios de carreira, cun mínimo de tres anos de prácticas docentes en centros de formación profesional e pertencentes a algún dos Corpos Docentes de Numerarios de Escolas de Mestría Industrial³²⁵ e Institutos Técnicos de Ensinanza Media.³²⁶

Das dificultades para levar á práctica o disposto na citada Lei ou da escasa vontade política de realizalo, dá idea o feito de que non se sacase, ata case dous anos despois³²⁷, o Real Decreto 657/1982, de 17 de marzo³²⁸, no que se regulaba a Inspección Técnica do Estado de Formación Profesional e se establecían as normas específicas propias do Corpo Especial creado pola Lei 31/1980 citada.

Tanto a estrutura establecida no Real Decreto 657/1982, como as funcións que se lle atribuíu á Inspección Técnica de Formación Profesional eran idénticas ás que tiñan as Inspeccións de Primaria e de Ensinanza Media.

³²¹ Lei 31/1980, de 21 de xuño, de creación do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional.

³²² Ibidem, artigo terceiro.

³²³ Ibidem, artigo primeiro.

³²⁴ O artigo 12 do Real Decreto 657/1982, de 17 de marzo, polo que se regula a Inspección Técnica do Estado de Formación Profesional (BOE do 05/04/1982), establece que “as prazas....cubriranse alternativamente mediante concurso de méritos e concurso-oposición...”

³²⁵ Había dous corpos docentes en formación profesional: O Corpo de Profesores Numerarios de Escolas de Mestría Industrial e o Corpo de Mestres de Taller Numerarios de Escolas de Mestría Industrial. O primeiro de nivel A (o que significaba que para o seu acceso se requiría a titulación de licenciado ou superior), e o segundo de nivel B (con titulación de acceso, diplomado universitario, aínda que, dadas as características da formación profesional, era frecuente que os integrantes deste corpo tivesen unha titulación de menor nivel, xeralmente a de mestre industrial). Isto constituía unha novidade, xa que para o acceso ao resto dos corpos de inspectores de educación era preceptivo estar en posesión do título de licenciado.

³²⁶ Lei 31/1980, de 21 de xuño, citada, artigo cuarto.Uno.

³²⁷ Ver RAMÍREZ (1995: 271-287).

³²⁸ Real Decreto 657/1982, de 17 de marzo, polo que se regula a Inspección Técnica do Estado de Formación Profesional citado.

Removidas as dificultades iniciais, case inmediatamente despois de publicado o Real Decreto, convócase o primeiro concurso de méritos da historia para cubrir prazas de un Corpo de Inspectores de Formación Profesional, mediante a Orde do 30 de xullo de 1982³²⁹. Na convocatoria establecíanse dúas especialidades: a Humanístico-Científica á que podían aspirar os profesores de Linguas, Formación Humanística, Matemáticas, Física e Química e Ciencias da Natureza; e a Técnico-Práctica á que podían aspirar o resto dos profesores e Mestres de Taller³³⁰. Convocábanse en total 112 prazas das que 55 correspondían a especialidade Humanístico-Científica e 57 á Técnico-Práctica³³¹.

Coa chegada dos socialistas ao Goberno en outubro de 1982 e no marco do proceso de acoso e derribo que sufriu a Inspección de educación nos primeiros anos³³², a Orde pola que se convocaba o concurso de méritos foi anulada por Resolución da Subsecretaría do Departamento de data 1 de decembro de 1983³³³, fundamentándose na arbitrariedade que supuñan o punto 3 do baremo de méritos, establecido no anexo III da Orde de convocatoria, e os criterios recollidos na nota incluída no mesmo³³⁴. Contra esta Resolución algúns participantes interpuxeron recurso Contencioso-Administrativo,

³²⁹ Orde do 30 de xullo de 1982 pola que se convoca concurso de méritos para prover prazas vacantes na plantilla do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional.

³³⁰ Ibidem, Base II.b).

³³¹ Ibidem, anexo II. Nel detallábanse as prazas por provincias. Das 112 prazas convocadas corresponderon a Galicia as seguintes:

Provincia	Humanístico-Científica	Técnico-Práctica	Total
A Coruña	1	1	2
Lugo	1	1	2
Ourense	1	-	1
Pontevedra	1	1	2
Totais	4	3	7

³³² Así o describe MAÍLLO (1989: 375): “Ninguén crea que os ocupaban [aos inspectores] xamais en ‘visitar escolas e colexios’: todo iso morreu en 1982; tratábase de ‘encargos’ tales como ir a determinado Colexio a contar pupitres para ver os que sobaban ou faltaban, ou axustar o número de nenos en cada nivel ou curso escolar; mais non como executores, senón como transmisores de ordes emanadas do Director Provincial o do Xefe Provincial da Inspección. ¡Insólito!...

Así estiveron cinco largos anos na maior parte do territorio MEC (excepto nas provincias –‘rara avis’- onde o Delegado permitía a visita de escolas) padecendo humillacións e vexacións...”

³³³ Unha copia desta Resolución foi remitida a todos os admitidos no concurso de méritos. A consultada ten data de saída do 22/12/1983 e número de rexistro de saída 005292.

³³⁴ O punto 3 e a nota do Baremo detallado no anexo III á Orde do 30 de xullo de 1982 citada establecían: “3. Condicións profesionais e persoais para o exercicio da función inspectora, demostradas por cada candidato no exercicio da súa actividade profesional ata un máximo de 10 puntos.

Nota.- A puntuación final será a suma das puntuacións obtidas nos apartados 1, 2 e 3 anteriores, cun máximo de 50 puntos. Para acceder ao Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional do Estado será necesario acadar un mínimo de 6 puntos no apartado 3 e un mínimo global de 15 puntos.”

que foi estimado, e a Sección 3ª do Contencioso-Administrativo da Audiencia de Madrid condenou a Administración a resolver o concurso de méritos anulado.

A Resolución que puxo fin ao proceso publicouse, seis anos despois do seu inicio, con data 9 de xullo de 1988³³⁵, nomeando a 34 inspectores de Formación Profesional³³⁶, todos eles antigos coordinadores no momento da convocatoria³³⁷.

No cadro 4.2.5b recóllense as principais disposicións que afectaron a Inspección de educación publicadas durante este subperíodo.

³³⁵ Resolución do 1 de xullo de 1988, da Dirección Xeral de Persoal e Servizos pola que se fai pública a lista provisional de concursantes que obtiveron praza no concurso de méritos para a provisión de vacantes na plantilla do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional. Foi elevada a definitiva mediante Resolución do 27 de xullo de 1988.

³³⁶ Obtiveron destino en Galicia: na provincia de Lugo, Pablo Fernández Álvarez na especialidade Humanístico-Científica e Manuel Cela Castro na Técnico-Práctica; e na provincia de Ourense Alfonso González González na especialidade Humanístico-Científica.

³³⁷ Os criterios que manexou a Comisión cualificadora recóllense nas actas do 23 de marzo e 21 de xuño de 1988 de dita comisión, segundo a resposta dada, con data 28 de xullo de 1988, saída nº 219, polo presidente á reclamación presentada no seu día, entre outros moitos, polo autor desta tese. Segundo a mencionada resposta na acta do día 23/03/1988 acordouse:

“3. Apartado 3 do baremo.- Após un extenso debate, tendo en conta a transcendencia deste apartado, evidenciouse que as condicións persoais e profesionais para exercer a función inspectora demostradas por cada candidato na práctica da súa actividade, poderían darse entre os que –mediante o pertinente nomeamento– acrediten o desempeño de dita función no nivel de Formación Profesional e de acordo co establecido no Ap. VII da convocatoria do 30-7-82”

Na acta do día 21/06/1988 acordouse:

“Tendo en conta o acordo tomado na reunión do 23-3-88, concreouse por parte dos membros da Comisión que a valoración dos concursantes que acreditasen o desempeño da función inspectora en Centros de Formación Profesional mediante o pertinente nomeamento, puntuaríase con un 6. Os solicitantes que non estivesen en situación de acreditar estes nomeamentos, serían puntuados con un 3”

Por sentenza do 23 de outubro de 1993 da Sección Sexta da Sala Contencioso-Administrativo do Tribunal Supremo, estímase en parte un recurso contra as resolucións do 27 de xullo e 25 de agosto de 1988 citadas, declarándose non axustadas a dereito, sendo determinante, segundo se recolle nos fundamentos de dereito, a evidencia dos efectos erróneos e negativos dos criterios utilizados pola Comisión. Como consecuencia, o MEC mediante Orde do 28 de setembro de 1994 actualiza a composición da Comisión cualificadora do concurso de méritos para a provisión de postos vacantes no Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional co fin de que se volva a baremar o apartado 3 dos recorrentes. Resólvendose o citado concurso definitivamente [doce anos! despois de ser convocado. Esta resolución definitiva non afectou os tres inspectores seleccionados para Galicia.

Cadro 4.2.5.b. Principais disposicións relativas á Inspección de educación publicadas entre o ano 1970 e o ano 1982 (1988)³³⁸.

Responsables políticos	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
M. José Luis Villar Palasí	1970	Lei 14/1970 de 04/08	Lei Xeral de Educación (LXE). 1ª Lei destas características despois da Lei Moyano de 1857 Dedica os artigos 142 e 143 á I.
	1970	D. 2480/1970 de 22/08	Sobre inicio do curso no ano académico 1970-1971. Prorroga a situación das I. de EP e EM.
	1970	O. 16/11/1970	Atribúe funcións ao SITE relacionadas coa avaliación.
	1971	D. 3855/1970 de 31/12	Regúlase a organización das Delegacións Provinciais de Educación e Ciencia, Xuntas Provinciais e Xuntas de Distrito. Concreta e amplía, a nivel provincial, as funcións do SITE establecidas na LXE.
	1972	Resolución da Subsecretaría do 20/11	Primeiro nomeamento de profesores-coordinadores de FP.
	1973	D. 664/1973 de 22/03	Sobre funcións do SITE. Poténciase a autoridade dos i. “Deber de axuda” de todos os organismos á I. Reitérase o funcionamento independente das I. existentes.
M. Cruz Martínez Esteruelas	1975	O. 18/11/1975	Regula as funcións e a estrutura dos coordinadores de FP.
M Inigo Cavero Lataillade	1979	D. 71/1979 de 12/01	Reafirma o establecido polo D. 3855/1970 en relación coa I.
M. José Manuel Otero Novás	1980	Lei 31/1980 de 21/06	Crea o Corpo Especial de Inspectores Técnicos de FP.
M. Federico Mayor Zaragoza	1982	RD 657/1982 de 17/03	Regula a Inspección Técnica do Estado de FP.
	1982	O 30/07/1982	Primeiro concurso de méritos para prazas de i. FP.
M. José María Maraval Herrero	1983	R da Subsecretaría do 01/12	Anulando convocatoria do concurso anterior.
M. Javier Solana Madariaga	1988	R. da DXPS do 27/07	Nomeando aos primeiros e únicos Inspectores Técnicos de FP.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de MAÍLLO (1989); MÚÑOZ (1995); LÓPEZ del CASTILLO (2001)

* P. = Presidente; M. = Ministro do ramo; DXPS = Director Xeral de Persoal e Servizos.

Neste subperíodo consolídanse e ampliáanse os cambios iniciados nos últimos anos do período anterior. As principais características pódense resumir así:

- Xeneralización da ensinanza obrigatoria e gratuíta ata os 14 anos (LXE), o que supuxo un incremento notable de alumnado e de centros sostidos con fondos públicos. Aparecen os centros privados concertados.
- Consolidación da organización das Delegacións provinciais e inclusión na mesma dos inspectores de educación.

³³⁸ Inclúense neste subperíodo dúas normas publicadas con posterioridade á data fixada como remate do mesmo por afectar a un proceso de ámbito nacional (as oposicións ao corpo de Inspectores de Formación Profesional).

- Pretensión de unificar os corpos de Inspección nun servizo único o SITE, sen que se chegase a culminar, o que propiciou que seguise o funcionamento da inspección por niveis.
- Unificación das funcións atribuídas, a través do SITE, aos corpos de Inspección existentes.
- Outórgaselle grande importancia aos aspectos relacionados coa avaliación tanto de centros como dos alumnos. En relación con esta última xorde o concepto de avaliación continua. Encoméndase especialmente a Inspección o seguimento deste proceso e o asesoramento aos profesores sobre a súa aplicación.
- Incremento notable da formación profesional e aparición da figura do “coordinador de formación profesional” con funcións inspectoras.
- Creación do corpo de inspectores de formación profesional.
- Incipiente influencia ao final do período da Constitución Española, aprobado en 1978.

A pesar de que na LXE se propiciaba un reforzamento das funcións de carácter técnico-pedagóxico da Inspección de educación, a implantación de dita Lei demandou dos inspectores un enorme esforzo de carácter administrativo. Como consecuencia diso, na realidade predominaron este tipo de funcións, polo que o modelo real de inspección foi o de control administrativo. Porén, neste subperíodo a Inspección dedica un grande esforzo ao desenvolvemento dos procesos de avaliación de centros, que adquire grande relevancia, sobre todo nalgúñas rexións de España, como evidencia o elevado número de propostas de modelos para avaliar os centros elaboradas e postas en práctica polos inspectores.

4.3. SEGUNDA ETAPA: EVOLUCIÓN HISTÓRICA DAS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO DA COMUNIDADE AUTÓNOMA DE GALICIA.

Mediante a Lei Orgánica 1/1981³³⁹ apróbase o Estatuto de Autonomía para Galicia, no que, entre outras competencias, se recolle:

*“É da competencia plena da Comunidade Autónoma galega a regulación e administración da ensinanza en toda a súa extensión, niveis e grados, modalidades e especialidades, no ámbito das súas competencias, sen prexuízo do disposto no artigo vinte e sete da Constitución e nas Leis orgánicas que, conforme ao apartado primeiro do artigo oitenta e un da mesma, o desenvolvan, las facultades que atribúe ao estado o número trinta do apartado un do artigo cento corenta e nove da Constitución e da Alta Inspección necesaria para o seu cumprimento e garantía.”*³⁴⁰

Por outro lado, tamén establece³⁴¹ que *“As competencias de execución na Comunidade Autónoma levan implícitas a correspondente potestade regulamentaria, a administración e a inspección.”*

As primeiras eleccións á Xunta de Galicia celébranse o 20 de outubro de 1981 e o primeiro goberno autónomo³⁴² de Galicia constitúese o 22 de xaneiro de 1982, presidido por D. Gerardo Fernández Albor, con once Consellerías, entre elas a Consellería de Educación. O primeiro Conselleiro de Educación foi o inspector de educación D. Francisco Cacharro Pardo³⁴³. A primeira estrutura da Consellería de Educación era moi sinxela³⁴⁴ e estaba organizada nos seguintes Centros Directivos:

1. Secretaría Xeral.
2. Dirección Xeral de Educación Básica.
3. Dirección Xeral de Bacharelato e Formación Profesional.

³³⁹ Lei Orgánica 1/1981, de 6 de abril, de Estatuto de Autonomía para Galicia.

³⁴⁰ Ibidem, artigo trinta e un.

³⁴¹ Ibidem, artigo trinta e sete.

³⁴² Os anos anteriores funcionou a Xunta preautonómica, cuxo cometido fundamental foi negociar as transferencias e preparar a estrutura do futuro goberno de Galicia.

³⁴³ Decreto 2/1982, do 21 de xaneiro, polo que nomean os titulares das Consellerías da Xunta de Galicia.

³⁴⁴ Decreto 53/82, de 3 de marzo, sobre estrutura orgánica da Consellería de Educación.

O traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de educación prodúcese mediante o Real Decreto 1763/1982³⁴⁵. No seu artigo terceiro establécese que os traspasos “*terán efectividade a partir do día un de xullo de mil novecientos oitenta e dous...*” O apartado B do Anexo ao citado Real Decreto refírese as “*competencias e funcións que asume a Comunidade Autónoma e identificación dos servizos que se traspasan*”. Entre eles figura:

“b) As Inspeccións Provinciais de Educación Básica do Estado das catro provincias galegas, incluídos os servizos de orientación escolar e vocacional adscritos funcionalmente ás mesmas; a Inspección Técnica de Formación Profesional das devanditas provincias e a Inspección de Bacharelato do Estado do Distrito Universitario de Santiago de Compostela. Inclúese, en todos os casos, as súas inherentes facultades, funcións e servizos que exercían até a data”

A pesar de que os funcionarios que constituían a Inspección dos tres niveis educativos e que constitúen a actual Inspección de educación pertencen a corpos de funcionarios estatais, a potestade de regular o funcionamento e organización da función inspectora permite que se poda falar con propiedade de Inspección de educación de Galicia.³⁴⁶

Así pois, pódese dicir que, desde o punto de vista técnico legal, a Inspección de educación de Galicia como tal créase o 1 de xullo de 1982. A partir desa data até hoxe sucedéronse en España as catro leis orgánicas de educación, xa citadas no capítulo 1 desta tese, que definiron outros tantos grupos de funcións da Inspección de educación³⁴⁷: a Lei Orgánica 1/1990, de 3 de outubro, de Ordenación Xeral do Sistema Educativo (LOGXE); a Lei Orgánica 9/1995, de 20 de setembro, da participación, a avaliación e o goberno dos Centros Docentes (LOPAG); a Lei Orgánica 10/2002, de 23 de decembro, de Calidade da Educación (LOCE); e por último a Lei Orgánica 2/2006,

³⁴⁵ Real Decreto 1763/1982, do 24 de xullo, citado. Non obstante, Galicia tiña un réxime preautonómico desde o ano 1978 aprobado polo Real Decreto 7/1978, do 16 de marzo, aínda que a Xunta preautonómica non se constituíu ata bastante máis tarde (ver DOG do 01/12/1978).

³⁴⁶ De feito, as diferenzas organizativas e de funcionamento das distintas Comunidades Autónomas cada vez diferéncianse máis como se verá máis adiante, polo que se pode dicir que en España hai dezasete Inspeccións de educación, tantas como Comunidades Autónomas, sen contar, a Alta Inspección do Estado e a Inspección Central do MEC. Esta última con funcións de inspección ordinaria nos centros educativos no exterior e nos das cidades de Ceuta e Melilla,

³⁴⁷ A Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación citada, aínda que tivo unha grande influencia sobre as funcións que tiña atribuídas a Inspección, non estableceu ningunha. De feito non nomea a Inspección nin unha soa vez.

de 3 de maio de Educación (LOE). Os efectos normativos, que non reais, que ditas leis produciron na Inspección de Galicia reflectíronse nos sucesivos decretos que regularon a Inspección, aínda que con certo retraso con respecto as leis, debido ao tempo necesario para desenvolvealas.

Desde o ano 1982 publicáronse en Galicia tres decretos relativos á Inspección: o Decreto 205/1986, do 25 de xuño, polo que se regulan as funcións da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia; o Decreto 135/1993, de 24 de xuño, polo que se regulan as funcións e organización da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia e o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula a organización e funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia.

En coherencia co anterior e tomando como referencias as datas de publicación dos citados decretos vanse considerar os seguintes períodos:

Primeiro período: desde 1982 ata 1993.

Segundo período: desde 1993 ata 2004

Terceiro período: desde 2004

4.3.1 PRIMEIRO PERÍODO: DESDE 1982 ATA 1993.

A primeira norma autonómica que regula a Inspección de educación en Galicia é de 1986, catro anos despois de ter asumidas as competencias nesa materia. Ano en que se publica o Decreto 205/1986, do 25 de xuño, polo que se regulan as funcións da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia, coa finalidade de: *“acomodar o funcionamento da Inspección educativa ás necesidades e características da Comunidade Autónoma faise necesario delimitar as funcións que o citado servizo debe desenvolver”*³⁴⁸.

Ata ese momento a Inspección en Galicia seguira funcionando coa inercia da normativa herdada do MEC, a pesar de que desde a chegada do PSOE estábanse a producir mudanzas radicais nas inspeccións doutras autonomías³⁴⁹, inclusive no que se empezaba a denominar “Territorio MEC”³⁵⁰.

Dúas poden ser as causas de que Galicia ficase fóra desa dinámica manifestamente hostil á Inspección de educación³⁵¹. A primeira estaría relacionada co feito de que, durante as dúas lexislaturas que houbo neses anos, estivese gobernada, na primeira, por Alianza Popular (AP) e, na segunda, por Coalición Popular (CP), partido no que se transformou (AP) e ambos os precursores do Partido Popular (PP). A segunda causa tería que ver co “poder” que a Inspección tivo durante eses primeiros anos, e en xeral nos sucesivos, na Consellería de Educación³⁵².

³⁴⁸ Decreto 205/1986, do 25 de xuño, preámbulo.

³⁴⁹ Neste sentido é paradigmático o caso de Andalucía. Ver Decreto 65/1987, de 11 de marzo, sobre ordenación de la función inspectora de la educación en la Comunidad Autónoma de Andalucía e a Orde de 19 de maio que o desenvolve.

³⁵⁰ Co nome de territorio MEC designábase, e aínda se designa, de forma abreviada o espazo territorial de España, que non está dentro do ámbito de ningunha Comunidade Autónoma. Dito espazo foise reducindo a medida que se xeneralizaba o modelo autonómico de organización do Estado. Neste momento comprende os territorios de Ceuta e Melilla.

³⁵¹ En realidade a actitude hostil era contra o modelo de Inspección, que se identificaba cos inspectores; o que conduciu á idea de suprimir os Corpos existentes de Inspectores.

³⁵² Ata o ano 1986 houbo dous Conselleiros de Educación, D. Francisco Cacharro Pardo (desde o 22/01/1982 ao 09/03/1983) e D. Víctor Manuel Vázquez Portomeñe (desde o 09/03/1983 ao 05/11/1986). Na primeira Consellería de Educación alén do Conselleiro que era inspector, tal como se dixo, á fronte das dúas únicas Direccións Xerais que había estaban dous inspectores: D. Javier González Rajo como Director Xeral de Ensinanza Básica e Dª María Jesús Sainz García (que logo sería Conselleira de Educación) como Directora Xeral de Bacharelato e Formación Profesional. Aínda que D. Víctor Manuel Vázquez Portomeñe non era inspector, tivo tamén varios inspectores nos seus equipos (estivo dúas lexislaturas). Así, ocuparon Direccións Xerais D. Homero José Mª Pérez Quintana, Director Xeral de Ensinanza Básica, D. Juan Piñeiro Permy, Director Xeral de Bacharelato e Formación Profesional (que tamén sería Conselleiro de Educación) e Paz Lamela Vilariño, Directora Xeral de Política Lingüística.

A Disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984³⁵³ afectou formalmente (e drasticamente) a estrutura e organización da Inspección³⁵⁴, o que levou parello un cambio de modelo³⁵⁵, que non se chegou a plasmar na normativa do MEC até moito máis tarde³⁵⁶.

Por outro lado, un ano antes de publicarse o Decreto 205/1986 promulgouse a Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación³⁵⁷ (LODE), que directamente non afectaba a Inspección, mais si indirectamente ao atribuír aos órganos colexiados funcións clásicas da Inspección. Así pois, a pesar de que no relativo ás funcións, en teoría, seguía vixente o artigo 142 da Lei 14/1970, do 4 de agosto, Xeral de Educación (LXE), estas víanse condicionadas polas competencias outorgadas aos novos órganos.

A publicación do Decreto 205/1986 obedeceu máis á necesidade de adecuar o procedemento de acceso á función inspectora á disposición adicional décimo quinta da

³⁵³ Lei 30/1984, do 2 de agosto, citada.

³⁵⁴ Para MAÍLLO (1989: 346-381), testemuña excepcional de todo o proceso que se desencadeou na Inspección, a entrada en vigor da disposición adicional décimo quinta, cuxo efecto máis inmediato foi a supresión dos Corpos de inspectores, resultou unha degradación dos inspectores de educación, que el mesmo cualificou de iniquidade nun artigo publicado na revista *Escuela Española* (1984). Outras novidades que introducía a citada disposición foron:

- A reintrodución da temporalidade no exercicio da función inspectora. A xuízo de MAÍLLO (1989: 369-370) e outros autores como LÓPEZ DEL CASTILLO (2001: 449-455), que reflectían o sentir da maioría dos inspectores, esta medida ía en contra da profesionalización da Inspección.
- A supresión da oposición como procedemento de acceso á función inspectora, substituíndoa polo concurso.

³⁵⁵ Segundo declaracións da entón Subdirectora Xeral do Servizo de Inspección do MEC, Ángela Abós recollidas por GONZÁLEZ, (1988): “*A Inspección debe ser un dos instrumentos a utilizar para avaliar o rendemento educativo do sistema escolar, proporcionando datos e informes que contribúan á toma de decisións. Cremos tamén que os inspectores deben velar polo cumprimento da lexislación vixente, ao mesmo tempo que cumpren a súa tarefa primordial de asesorar todos os compoñentes da comunidade educativa que deseñou a LODE.*”

³⁵⁶ Seis anos despois CANTÓN (1990: 39) escribía: “*Este novo marco configura ademais unha organización e uns obxectivos distintos que teñen que ser desenvolvidos nun esperado Decreto de Funcións da Inspección, que se presentou no verán de 1987 en borrador, mais nunca chegou a promulgarse, debido fundamentalmente ao período de revisión no que entrou a Lei de Medidas, que culminou coa aparición de la Lei 23/88 ...Existe un recente proxecto da Función Inspectora de 9 de marzo de 1989.*”. É interesante contrastar o anterior coa visión que da LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 303-304). Precisamente a finais dese ano, publícase o Real Decreto 1524/1989, do 15 de decembro, polo que se regulan as funcións e a organización do Servizo de Inspección Técnica de Educación, e se desenvolve o sistema de acceso aos postos de traballo da función inspectora educativa.

³⁵⁷ Lei Orgánica 8/1985, de 3 de xullo, citada.

Lei 30/1984³⁵⁸, xa que os efectivos da Inspección nese momento eran mínimos³⁵⁹, que a unha verdadeira necesidade de regulación. Dous feitos avalan esta afirmación: a inmediata convocatoria do concurso de méritos³⁶⁰, apenas nove meses despois de publicado o Decreto, e a súa extremada brevidade³⁶¹. O Decreto tiña sete artigos, unha disposición transitoria e dúas finais. O artigo 1º establecía qué funcionarios exercerían a función inspectora, e como se seleccionarían, con referencia expresa á disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984, do 2 de agosto. Mediante a disposición transitoria recoñecía o dereito dos funcionarios do corpos de inspectores ao servizo da Administración educativa (CISAE) a desempeñar postos de traballo pertencentes á función inspectora, en aplicación do punto 8 da disposición adicional décimo quinta, aínda que sen citala³⁶². No artigo 3º establecíase como finalidade da funcións

³⁵⁸ A disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984, citada, no seu punto 7, que era o que afectaba á Inspección, establecía o seguinte:

“7. En función das necesidades do servizo, e de conformidade coas relacións de postos de traballo que determine a Administración educativa competente, a función inspectora en materia de educación realizarase por funcionarios coa titulación superior pertencentes aos Corpos e Escalas en que se ordena a Función Pública docente.

A oferta de postos de traballo de inspección educativa cubrirase por concurso público, de acordo cos principios de mérito e capacidade e despois da superación dun curso de especialización, cuxa organización corresponderá á Administración educativa competente. A adscrición dos funcionarios seleccionados á función inspectora será por períodos no consecutivos, que, en ningún caso, poderán ser inferiores aos tres anos ni superiores aos seis. Os funcionarios nomeados para estes postos non consolidarán grao persoal algún, mais o desempeño da función inspectora valorarase como mérito a efectos da súa carreira docente.

Transcorrido o período de adscrición á función inspectora educativa os funcionarios terán dereito a ocupar praza correspondente ao seu Corpo ou Escala na localidade do seu destino como docente.

A partir da entrada en vigor da presente Lei, a provisión de postos de traballo da función inspectora educativa só poderá facerse polo procedemento establecido neste apartado.”

³⁵⁹ Segundo a Orde do 22 de setembro de 1986, no ano 1986 había en Galicia un total de 41 inspectores nos dous corpos de Inspección (36 pertencían ao Corpo de Inspectores Técnicos de Primaria e 5 ao de Secundaria) distribuídos do seguinte xeito 13 na Coruña (12 e 1 respectivamente), 3 en Santiago (1 e 2), 7 en Lugo (7, 0), 9 en Ourense (8 e 1) e 9 en Pontevedra (8 e 1). Había numerosas vacantes e un número importante de inspectores extraordinarios, polo que era urxente convocar os oportunos concursos para regularizar a situación.

³⁶⁰ Orde do 12 de marzo de 1987, pola que se convoca concurso de méritos para a provisión de postos da función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes.

³⁶¹ Apenas ocupaba unha folla do Diario Oficial de Galicia, de aí o nome co que familiarmente se coñecía no círculo dos inspectores “o decretiño”, aínda que algúns procuraban unha intencionalidade pexorativa no diminutivo.

³⁶² O punto 8 da disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984 establecía:

“8. Os actuais Corpos de Inspectores de Educación Básica, Inspectores de Bacharelato e Inspectores Técnicos de Formación Profesional, quedan integrados en el Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa, cuxa plantilla estará constituída polos efectivos actuais dos corpos suprimidos, ficando amortizadas as vacantes que se produzan no sucesivo.

Os funcionarios do Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa terán dereito a desempeñar postos de traballo pertencentes á función inspectora. Ase mesmo poderán acceder aos demais postos da carreira administrativa, de conformidade cos principios de promoción profesional establecidos nesta Lei. A os efectos da oferta pública de inspección, a Administración educativa

inspectora, “*contribuír a garanti-lo dereito a unha educación de calidade, dentro do respecto aos principios constitucionais e estatutarios, velando polo cumprimento das leis e regulamentos no marco do ordenamento xurídico establecido*”. O artigo 5º facía referencia ao status da autoridade pública dos inspectores no desempeño das súas funcións. O artigo 6º referíase á forma de levar a cabo as funcións, “*de oficio ou a instancia de parte*” e establecía que as actuacións se desenvolverían fundamentalmente mediante a visita aos centros docentes. Segundo o artigo 7º as actuacións deberían concretarse en informes e actas, que se elevarían ao Delegado provincial da Consellería de Educación.

No cadro 4.3.1.a recóllense as funcións atribuídas polo Decreto 205/1986³⁶³ en paralelo coas da LXE co fin de facilitar a súa análise comparativa.

Cadro 4.3.1a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LXE e o Decreto 205/1986 da Comunidade Autónoma de Galicia.

Lei 14/1970 LXE Art142	Decreto 205/1986
a) Velar polo cumprimento das Leis, Regulamentos e demais disposicións en todo os Centros docentes estatais e non estatais, no ámbito da función educativa.	(1) Control do cumprimento da normativa legal en materia de educación por parte de todo os centros, tanto públicos como privados.
b) Colaborar cos Servizos de Planeamento no estudo das necesidades educativas e na elaboración e actualización do mapa escolar das zonas onde exerza a súa función, así como executar investigacións concernentes aos problemas educativos destas.	
c) Asesorar aos Profesores de Centros estatais e non estatais sobre os métodos máis idóneos para a eficacia das ensinanzas que imparten.	(3) Asesoramento dos distintos sectores da Comunidade educativa e, especialmente, do profesorado, para unha máis eficaz realización das súas funcións.
d) Avaliar o rendemento educativo dos Centros docentes e Profesores da súa zona respectiva ou da especialidade ao seu cargo en colaboración cos Institutos de Ciencias de la Educación.	(2) Avaliación do rendemento educativo dos centros docentes.
e) Colaborar cos Institutos de Ciencias da Educación na organización de cursos e actividades para o perfeccionamento e actividade do persoal docente.	
	(4) Coordinación dos programas e servizos que se lle encomenden.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Lei 14/1970 LXE e Decreto 205/1986.

competente reservará unha porcentaxe determinada de postos para a súa provisión polos citados funcionarios.”

³⁶³ Decreto 205/1986 citado, artigo 4.

Á vista do cadro anterior pódese deducir que as funcións que o Decreto atribúe á Inspección difiren bastante das establecidas na Lei. En primeiro lugar, as dúas funcións de colaboración (cos servizos de planeamento e cos Institutos de Ciencias da Educación) non están recollidas no Decreto e son substituídas por outra de “*coordinación dos programas e servizos que se lle encomenden*”. É dicir, a función de formación do profesorado que a LXE limitara á colaboración cos Institutos de Ciencias da Educación (ICEs), no Decreto fica totalmente obviada. Este tamén prescinde da colaboración da Inspección para a planificación e estudo das necesidades educativas. No Decreto fálase de “*control do cumprimento da normativa...*”, en canto que na Lei se dá unha redacción máis “suave”, “*velar polo cumprimento das Leis...*”. Por último, no Decreto, a función de avaliar límitase ao rendemento dos centros e non se mencionan os ICEs, en canto que na Lei a avaliación, alén de se estender tamén ao profesorado, prevía que fose en colaboración cos ICEs³⁶⁴. Tamén é de destacar o cambio na orde, xa que aparece esta última por diante da función de asesoramento. A vista da redacción que se lle dá á función de avaliación, dedúcese que, das dúas funcións principais que ten a avaliación segundo SCRIVEN (citado por STUFFLEBEAM e SHINKFIELD, 1987: 345-346), o Decreto 205/1986 decántase pola sumativa, pero no seu aspecto máis “duro” (finalidade sancionadora)³⁶⁵. Por outro lado, se se mantén o principio de que a orde en que aparecen as funcións non é algo neutro, pódese concluír que o Decreto prima claramente as funcións de control sobre as de asesoramento. Inclusive a nova función que introduce (a número 4), “*coordinar os programas e servizos...*”, ten unha certa connotación de control.

En definitiva, o modelo teórico de Inspección en Galicia que se deduce das funcións recollidas no Decreto, aínda que recolle os dous enfoques antagónicos inspección-control versus supervisión-democrática que consagrou a LXE, ten unha marcada tendencia face ao primeiro. Quere dicir, en relación co marco teórico legal, o Decreto 205/1986 distanciábase da LXE, cara ao enfoque máis conservador da Inspección, pero aínda se distanciaba máis do modelo de Inspección que naquel

³⁶⁴ Posiblemente a realidade impúxose na redacción do Decreto, xa que, salvo escasas excepcións, a pretendida colaboración entre Inspección e ICEs só existía no papel.

³⁶⁵ Unha avaliación deste tipo é a realizada en Inglaterra, implantada pola Primeira Ministra Margaret Thatcher, cuxa finalidade máis visible é a publicación ao inicio de cada curso escolar dun “*ranking*” dos centros en función do seu rendemento.

momento se estaba experimentando no MEC, que segundo CANTÓN (1990: 39), baseábase en dous eixos *“por unha parte...a Inspección é un dos instrumentos esenciais para a avaliación do rendemento educativo do sistema e, por outra, o instrumento básico de asesoría, apoio e mediación na comunidade escolar de acordo co establecido na LODE”*.

En Galicia, deixando á marxe os efectos derivados da disposición adicional décimo quinta, o Decreto 205/1986 non supuxo ningunha modificación substancial na práctica inspectora. Mantíñase a división de xefaturas e equipos de inspectores por niveis³⁶⁶. En cada Delegación provincial da Consellería de Educación había un Inspector xefe, que dirixía e coordinaba os inspectores procedentes do extinguido Corpo de Inspectores de Educación Xeral Básica do Estado³⁶⁷ que se encargaban de todo o que concernía a ese nivel, o que de facto supuña manter o concepto da antiga inspección provincial. Os inspectores procedentes do Corpo de Inspectores de Bacharelato do Estado estaban dirixidos e coordinados polo inspector xefe do Distrito Universitario de Santiago de Compostela. Localidade á que acudían periodicamente (normalmente cada 15 días) todos os inspectores de Bacharelato de Galicia para facer as reunións de coordinación, ficando así a organización herdada do Decreto do 5 de maio de 1954 de inspección de distrito universitario³⁶⁸. Os coordinadores de formación profesional non

³⁶⁶ Este non era o único aspecto que diferenciaba a Inspección de educación de Galicia das restantes do Estado. OCAMPO (1995, 410-421) sinala ata cinco aspectos diferentes: servizos diferentes/servizo único; inspectores de zona/equipos de inspectores; servizos especializados/programas nas Direccións ou Delegacións provinciais; planificación sectorial/planificación integrada; e ausencia/presenza de inspectores-coordinadores. O primeiro elemento das cinco parellas refírense ás características da Inspección de Galicia.

³⁶⁷ Denominación que se lle deu no Real Decreto 1296/1980 ao antigo Corpo de Inspección Profesional de Ensinanza Primaria do Estado.

³⁶⁸ O Decreto do 5 de maio de 1954, polo que se regula a constitución e o funcionamento da Inspección Oficial de Ensinanza Media é o que crea por primeira vez en España unha Inspección dese nivel educativo. No seu artigo décimo dispuña:

“Inspectores de Distrito.- Os Inspectores de Distrito encargados de exercer a Inspección en cada un dos Distritos Universitarios, actuarán segundo as Instrucións que reciban da Inspección Central...”.

Organización que se confirma no Decreto 898/1963, de 25 de abril, orgánico da Inspección de Ensinanza Media do Estado:

“Art.13. Organización das Inspeccións de Distrito.- En cada Distrito Universitario haberá tantos inspectores como sexan precisos para asegurar o exercicio da súa función sobre todos os Centros de Ensinanza Media do respectivo Distrito, conforme ao artigo sesenta da Lei. Uno deles será designado inspector xefe do Distrito e ostentará dentro deste a representación da Dirección Xeral de Ensinanza Media, ser prexuízo da superior autoridade do reitor da Universidade”

estaban encadrados en ningunha desas estruturas, exercendo as súas funcións de xeito bastante autónomo en cada provincia³⁶⁹.

A este respecto é ilustrativo a seguinte descrición que fai OCAMPO (1995: 608-609) referida á situación da Inspección da Delegación Provincial da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria de Ourense e que pode ser extrapolada a calquera das outras tres Delegacións de Galicia:

“Os Servizos de Inspección de Educación son tres: EXB, BUP e FP. Funcionan de maneira completamente independente nos seus respectivos campos de actuación e tanto o Bacharelato como a Formación Profesional dispón de cadanseu inspector para a provincia ourensá.

O Inspector de Formación Profesional exerce máis ben funcións de coordinador provincial dese nivel, igual que anos atrás, cando existía un cargo con ese nome e, de libre designación, tiña baixo a súa responsabilidade a inspección dese nivel do sistema. Na práctica depende directamente do Delegado e, ao mesmo tempo, da Subdirección Xeral de Formación Profesional, órgano co que verdadeiramente se relaciona para efectuar a súa actividade.

O Inspector de Bacharelato, aínda que é un posto situado na Delegación Provincial e depende, polo tanto, do Delegado, forma parte do equipo de Inspección de Bacharelato de Galicia que, coordinado e dirixido por un xefe do mesmo, constitúe un Servizo no seo da Subdirección Xeral de Bacharelato. Por tanto é con este órgano co cal mantén a súa relación máis frecuente a efectos de planificación e coordinación da súa actividade.

Funciona, como está legalmente establecido, O Consello Provincial de Inspección no nivel de EXB, e forman parte do mesmo, baixo a presidencia do Inspector Xefe do Servizo, tódolos inspectores destinados na provincia. É un órgano que se reúne periodicamente, normalmente unha vez ao mes, e cando o convoca o seu presidente, co que dalgún xeito se intenta propiciar un certo nivel de actuación coordinada dos inspectores de zona de EXB.

Deste xeito, aparte da coordinación que poda existir na Inspección de EXB, resulta difícil, cando non imposible, mentres non cambie a lexislación e organización actuais, que os tres Servizos de Inspección actúen de forma coordinada, xa que, a pesar de levar a cabo as súas actividades baixo a dirección do Delegado Provincial, reciben directrices de tres Subdireccións Xerais distintas e organízanse conforme procedementos diferentes baseados así mesmo en necesidades (y) tamén distintas.”

³⁶⁹ Tal como se dixo, o Corpo de Inspectores Técnicos de Formación Profesional foi creado mediante a Lei 31/1980, do 21 de xuño. No momento de chegar ao Goberno o partido socialista estabase no proceso de resolver a primeira e única oposición que houbo para ingresar nel. Por resolución dun recurso contencioso administrativo presentado contra ela ficou anulada. Co cal, cando se suprimiron os corpos de Inspección por mor da adicional décimo quinta da Lei 30/1984, era un corpo de funcionarios sen efectivos, existía só no “papel”. As funcións inspectoras nas ensinanzas de formación profesional eran realizadas tal como se dixo, polos “coordinadores de formación profesional”.

Tal como se indicou, en 1987 convócase o primeiro concurso de méritos para o desempeño de postos na función inspectora para funcionarios dos corpos docentes mediante a Orde do 12 de marzo. As praza ofertadas foron once distribuídas por niveis e especialidades curriculares³⁷⁰. Hai que subliñar que entre as especialidades aparecía a de Galego, con unha praza para o nivel de bacharelato e outra para o de formación profesional. Ademais da especialidade de Galego, en formación profesional, ofertábanse prazas da especialidade de “Área de formativa común de Lengua Española ou Formación Humanística” e de “Área Tecnolóxica dos sectores agrario, industrial ou de servizos” e incluíase unha de “Artes Aplicadas e Oficios Artísticos”³⁷¹. A cada praza só se podían presentar “os funcionarios de carreira que se atopen en servizo activo, con titulación superior, con experiencia docente nos niveis e especialidades que se indican no anexo I... que contén, alomenos (sic), con cinco anos de servizos.”³⁷²

O concurso foi resolvido mediante Orde de 17 de setembro de 1987³⁷³, modificada parcialmente a causa dos respectivos recursos polas Ordes do 18 de febreiro de 1988³⁷⁴ e do 1 de marzo de 1988³⁷⁵. Os novos “inspectores”³⁷⁶ foron nomeados e adscritos á función inspectora, após realizaren o preceptivo curso de formación de carácter selectivo, por Orde do 14 de xuño de 1988³⁷⁷.

³⁷⁰ Orde do 12 de marzo de 1987, citada, anexo I. A distribución de prazas foi a seguinte: 3 para funcionarios con experiencia previa en Educación Xeral Básica; 2 con experiencia en Bacharelato; 5 en Formación profesional; e 1 en Artes Aplicadas e Oficios Artísticos.

³⁷¹ Como se pode observar, as especialidades de formación profesional non coincidían coas establecidas para o Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional na Orden do 30 de xullo de 1952 citada.

³⁷² Orde do 12 de marzo de 1987 citada. Punto 2. Inclusive, na “nota” incluída ao final do anexo I, insistíase: “Poderán concursar ás prazas de especialidade os profesores numerarios das disciplinas correspondentes.”

³⁷³ Orde do 17 de setembro de 1987 pola que se resolve o concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes.

³⁷⁴ Orde do 18 de febreiro de 1988 pola que se modifica a do 17 de setembro de 1987 que resolvía o concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes.

³⁷⁵ Orde do 1 de marzo de 1988 pola que se modifica a do 17 de setembro de 1987 que resolvía o concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes.

³⁷⁶ Seguiuse denominando así aos funcionarios que se integraron por este procedemento no Servizo de Inspección, a pesar de que a normativa se refería a eles como “*docentes na función inspectora*”. Co fin de evitar unha redacción encerellada, salvo que no texto se diga expresamente o contrario, empregárase o termo inspector para designar indistintamente os funcionarios que están na función inspectora sexan do corpo de inspectores ao servizo da Administración educativa (CISAE) ou docentes na función inspectora.

³⁷⁷ Orde do 14 de xuño de 1988, pola que se nomean e adscriben a funcións inspectoras os funcionarios docentes preseleccionados na Resolución do concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes. O número total de funcionarios docentes

En 1988 modifícase a Disposición Adicional décimo quinta da Lei 30/1984. Na nova redacción que se lle daba ao punto 8 de dita disposición³⁷⁸ contemplábase a posibilidade de que os docentes na función inspectora con seis anos de servizos ininterrompidos en dita función puidesen continuar nela “*por tempo indefinido*”, previa valoración do traballo realizado “*de acordo cos criterios e procedementos que regulamentariamente se determinen*”. Con esta medida tratouse de paliar os efectos negativos da inestabilidade na función, aínda que a fórmula empregada suscitaba moitas dúbidas nos inspectores afectados.

Os procedementos para posibilitar a adscrición dos docentes por tempo indefinido á función inspectora reguláronse en Galicia mediante a Orde do 31 de xaneiro de 1991³⁷⁹ e a Orde do 7 de xullo de 1993³⁸⁰. Na primeira regulábase a prórroga por tres anos³⁸¹ e na segunda a “adscrición definitiva”³⁸². En ambos os procesos unha comisión avaliaba o traballo como inspectores realizado polos docentes a través dunha memoria que presentaban os interesados e dos correspondentes informes dos delegados provinciais e dos xefes de servizo da inspección de cada provincia.

Como consecuencia dunha moción de censura, a Xunta de Galicia, que presidía D. Gerardo Fernández Albor, pasa a ser ocupada por unha coalición de tres partidos: Partido Socialista Galego-Partido Socialista Obreiro Español (PSdeG-PSOE), Coalición Galega (CG) e Partido Nacionalista Galego (PNG). O tripartito gobernou en Galicia desde o 30 de setembro de 1987 ao 6 de febreiro de 1990. Durante este período houbo dous Conselleiros de Educación: D. Francisco J. Suárez Vence (desde o 30/09/1987 ao 30/07/1988) e D. Aniceto Núñez García (desde o 30/07/1988 ao 06/02/1990). Neste

adscritos á función inspectora foi de 20 en lugar dos 11 ofertados, porque de acordo co punto 1.2 da convocatoria acumuláronse ás ofertadas as prazas que quedaron vacantes na convocatoria de postos da función inspectora para funcionarios pertencentes ao CISAE (Orde de 11 de marzo de 1987). Por niveis foron adscritos 10 funcionarios docentes procedentes do nivel de Ensinanza Xeral Básica, 5 de Bacharelato, 4 de Formación Profesional e 1 de Artes Aplicadas e Oficios Artísticos.

³⁷⁸ Lei 23/1988, do 28 de xullo, de modificación da Lei de medidas para a Reforma da Función Pública.

³⁷⁹ Orde do 31 de xaneiro de 1991 pola que se establece o procedemento de prórroga de adscrición á función inspectora de funcionarios docentes.

³⁸⁰ Orde do 7 de xullo de 1993 pola que se establece o procedemento de adscrición definitiva á función inspectora de funcionarios docentes.

³⁸¹ No caso de aqueles funcionarios docentes que tivesen seis anos de servizo na función inspectora nese momento, tendo en conta os previos como inspectores extraordinarios, se adscribían por tempo indefinido.

³⁸² Nova expresión que substituíu a “por tempo indefinido”

tempo ningún inspector de educación ocupou altos cargos da Consellería³⁸³. Non obstante, a curta duración do mandato impediu que esta circunstancia influíse na situación da Inspección.

Despois das eleccións do 17 de decembro de 1989, o PP formou goberno, baixo a presidencia de D. Manuel Fraga Iribarne, que nomeou como Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria ao inspector D. Juan Piñeiro Permuy. Durante o período que permaneceu como Conselleiro³⁸⁴ de novo numerosos inspectores ocuparon altos cargos da Consellería e outros postos de responsabilidade³⁸⁵.

A publicación da LOXSE en 1990 supón unha total modificación do sistema establecido pola LXE. Na súa redacción pódese apreciar un claro cambio das actitudes que adoptaron fronte a Inspección os gobernos socialistas nos primeiros anos do seu acceso ao Goberno. Proba diso é que na LOXSE considérase á Inspección educativa como un dos *“factores que favorecen a calidade e mellora do ensino”*³⁸⁶, cuxa finalidade expresa sería: *“garantir o cumprimento das leis e a mellora da calidade do sistema educativo”*³⁸⁷, formulación que simplifica moito a recollida no preámbulo de dita lei: *“asesorar á comunidade educativa, colaborar na renovación do sistema educativo e participar na avaliación do mesmo, así como asegurar o cumprimento da normativa vixente”*.

As funcións que lle atribúe a LOXSE á Inspección educativa recóllense no cadro 4.3.1.b en paralelo coas que lle atribuíu a LXE co fin de facilitar a análise comparativa.

³⁸³ Si, houbo inspectores que ocuparon outros postos: D. Constantino Freire Llamas, Delegado da Coruña, e D. Luis Framil Álvarez, Subdirector Xeral de Inspección de Educación Xeral Básica, D. Faustino J. Salgado López, Subdirector Xeral de Profesorado e Centros de Ensinanzas Medias.

³⁸⁴ D. Juan Piñeiro Permuy estivo case dúas lexislaturas. Concretamente, desde o 06/02/1990 ao 24/05/1996.

³⁸⁵ No primeiro mandato estiveron: D. Gerardo Muñoz Sánchez-Brunete, Director Xeral de Ordenación Educativa e Centros; D. Jaime García García, Director Xeral de Persoal e D. Antonio Peleteiro Fernández (que fora coordinador de FP), Director Xeral de Formación Profesional. O segundo mandato iniciouse cos mesmos cargos, se ben ao longo do mesmo foron substituídos D. Gerardo Muñoz por D. Luis Framil Álvarez, e D. Antonio Peleteiro por D. José Luis Mira Lema, ambos tamén inspectores.

³⁸⁶ Ibidem, artigo 55.

³⁸⁷ Ibidem, artigo 61.

Cadro 4.3.1.b. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LXE e pola LOXSE.

Lei 14/1970 LXE (Art.142)	LOXSE (Art. 61)
c) Asesorar aos Profesores de Centros estatais e non estatais sobre os métodos máis idóneos para a eficacia das ensinanzas que imparten.	a) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.
d) Avaliar o rendemento educativo dos Centros docentes e Profesores da súa zona respectiva ou da especialidade ao seu cargo en colaboración cos Institutos de Ciencias de la Educación.	b) Participar na avaliación do sistema educativo.
a) Velar polo cumprimento das Leis, Regulamentos e demais disposicións en tódolos Centros docentes estatais e non estatais, no ámbito da función educativa.	c) Velar polo cumprimento das leis, regulamentos e demais disposicións xerais no ámbito do sistema educativo.
	d) Asesorar e informar aos distintos sectores da comunidade no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
b) Colaborar cos Servizos de Planeamento no estudo das necesidades educativas e na elaboración e actualización do mapa escolar das zonas onde exerza a súa función, así como executar investigacións concernentes aos problemas educativos destas.	
e) Colaborar cos Institutos de Ciencias da Educación na organización de cursos e actividades para o perfeccionamento e actividade do persoal docente.	

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Lei 14/1970 LXE e LOXSE.

En primeiro lugar hai que destacar que en ambas as Leis se empregan practicamente os mesmos verbos para definir as función da Inspección, non obstante con claras diferenzas de matiz. Entre as principais estarían:

- A importancia relativa que se lle da a cada función, materializada na orde en que se colocan. A LOXSE destaca a colaboración na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, fronte a LXE que priorizaba a de velar polo cumprimento das Leis (que a LOXSE coloca en terceiro lugar).
- Na primeira función que encomenda a LOXSE á Inspección destácase a de colaborar nos procesos de renovación educativa, como é lóxico nun momento de profunda reforma do sistema educativo.
- Na LOXSE non se prevé, polo menos explicitamente, a colaboración con outros servizos administrativos (planificación) nin co ICE na formación do profesorado.

- A LOXSE introduce, no último lugar, unha nova función, asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa, que paradoxalmente é a que primeiro se cita como obxectivo da Inspección previsto no preámbulo da propia Lei³⁸⁸. Parece como se houbese dúbidas en relación coa finalidade da Inspección de educación.
- Por último, a LOXSE “rebaixa” a función de avaliación atribuída pola LXE á Inspección, limitándoa simplemente a “*participar na avaliación*”³⁸⁹ e transferindo a responsabilidade da avaliación do sistema educativo ao Instituto Nacional de Calidade e Avaliación (INCE), creado expresamente con ese fin na propia LOXSE³⁹⁰.

De xeito semellante preséntanse no cadro 4.3.1.c as funcións da Inspección establecidas no Decreto 205/1986 e a LOXSE. Cuantitativamente as diferenzas son menores que entre a LOXSE e a LXE, mais cualitativamente son maiores, xa que o modelo do Decreto tende, tal como se dixo, máis abertamente ao modelo de inspección control que a LXE, xusto no sentido contrario ao modelo recollido na LOXSE.

³⁸⁸ No preámbulo da Lei recóllese. “As Administracións públicas exercerán a función inspectora co obxecto de asesorar á comunidade educativa, colaborar na renovación do sistema educativo e participar na avaliación do mesmo, así como asegurar o cumprimento da normativa vixente”.

³⁸⁹ Esta limitación foi unha nova decepción para os inspectores, sobre todo para os de Ensinanza Básica, xa que despois de dúas funcións que formaban parte da súa cultura histórica como eran a xestión de todo o relacionado cos centros da súa zona e a formación do profesorado, viron na nova función de avaliar o sistema educativo, que lles atribuíra a LXE, a función nuclear da Inspección e, en todo caso, a alternativa ás funcións de carácter máis fiscalizador, como o demostra o elevado número de congresos que desde distintas instancias, incluídas as asociacións de inspectores, se celebraron en torno á avaliación nas dúas décadas seguintes á promulgación da LXE, así como nos numerosos traballos realizados polos inspectores e propostas de modelos de avaliación. Entre outros cabe citar: o PVH/87 elaborado polos inspectores de EXB de Tarragona; o V.A.Q. elaborado por P. Corominas, F. de Cea, Z. Henar, L. Núñez e E. Rodríguez da Inspección de Cataluña; o SAPOREI elaborado por Joan Mestres Gavarró (MESTRES, 1990); o QUAFE-80 elaborado por Pere Darder e José Antonio López da Inspección de Cataluña (LÓPEZ e DARDER, 1985). Todos eles descritos e analizados por COROMINAS (1988). O MEPOA-90 (BARBERÁ, 1990); Sobre todo cabe destacar o Plan EVA elaborado por un equipo constituído por inspectores e investigadores do CIDE (LUJÁN e PUENTE, 1996), xa que unha adaptación, co nome de ACE, feita polos inspectores centrais Alberto González Armesto e Faustino J. Salgado López (XUNTA DE GALICIA, 1995) foi aplicada en Galicia pola Inspección desde o curso 1995/1996 ao curso 1999/2000 ambos inclusive.

³⁹⁰ Lei Orgánica 1/1990, de 3 de outubro citada, artigo 62. O INCE, Aparte da avaliación xeral do sistema educativo, podía realizar as seguintes actividades:

- a) *Elaborar sistemas de avaliación para as diferentes ensinanzas reguladas na presente Lei e os seus correspondentes centros.*
- b) *Realizar investigacións, estudos e avaliacións do sistema educativo e, en xeral, propoñer ás administracións educativas cantas iniciativas e suxestións poidan contribuír a favorecer a calidade e mellora da ensinanza.*

Cadro 4.3.1.c. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOXSE e o Decreto 205/1986 da Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 205/1986 (Art. 4º)	LOXSE (Art. 61)
3) Asesoramento ... especialmente, do profesorado, para unha máis eficaz realización das súas funcións.	a) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.
(2) Avaliación do rendemento educativo dos centros docentes.	b) Participar na avaliación do sistema educativo.
(1) Control do cumprimento da normativa legal en materia de educación por parte de tódolos centros, tanto públicos como privados.	c) Velar polo cumprimento das leis, regulamentos e demais disposicións xerais no ámbito do sistema educativo.
(3) Asesoramento dos distintos sectores da Comunidade educativa e...	d) Asesorar e informar aos distintos sectores da comunidade no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
(4) Coordinación dos programas e servizos que se lle encomenden.	

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Decreto 205/1986 e LOXSE.

A publicación da LOXSE tampouco supuxo ningún cambio apreciable na organización e funcionamento da Inspección de Galicia. Os inspectores de Ensino Básico seguiron coordinándose a nivel provincial, baixo a dirección do Inspector Xefe provincial, os inspectores de Bacharelato seguiron coordinándose a nivel de Distrito Universitario con reunións periódicas en Santiago, baixo a dirección do Inspector Xefe de Distrito. Os inspectores de Formación Profesional seguiron coordinándose a través de reunións na propia Consellería, baixo a dirección do Subdirector Xeral de Profesorado e Centros de Ensinanzas Medias ou inclusive do propio Director Xeral de Ensinanzas Medias³⁹¹. Cada inspector tiña adscritos centros do mesmo nivel educativo do que procedía como docente, e, como fica reflectido, a coordinación era por niveis³⁹²,

³⁹¹ Toda a normativa que regulou aspectos relacionados coa Formación Profesional neste período, sobre todo a partir do ano 1987 no que entrou como Director Xeral Aniceto Núñez García co Goberno presidido por Suárez-Vence, era analizada nestas reunións antes da súa publicación. Os inspectores de formación profesional convertéronse así en verdadeiros **asesores** da Consellería neste ámbito. Esta situación acentuouse, se cabía, co nomeamento de Antonio Peleteiro Fernández como Director de Formación Profesional (o primeiro que tivo Galicia) no primeiro Goberno de Manuel Fraga. Antonio Peleteiro Fernández coñecía ben a formación profesional, xa que, ademais de profesor nese nivel, fora coordinador provincial de formación profesional na provincia de Pontevedra. Como proba da sintonía que había entre a Dirección Xeral de Formación Profesional e os inspectores deste nivel cabe sinalar, que, ante os receos que suscitaba a implantación anticipada da LOXSE nos institutos de bacharelato e ante a necesidade que tiña a Consellería de que se experimentase o novo sistema, o Director Xeral de Formación Profesional encargou aos inspectores deste nivel moi especialmente a tarefa de **divulgar** a reforma e **animar** aos institutos de formación profesional a anticipar voluntariamente as ensinanzas LOXSE. O plan tivo éxito, xa que a maioría dos institutos onde se anticipou a implantación das novas ensinanzas foron institutos de formación profesional. Dos 38 centros que comezaron a implantación anticipada do segundo ciclo da educación secundaria obrigatoria en toda Galicia, 19 eran de formación profesional e só 2 de bacharelato. Os restantes, tirando tres centros privados, eran institutos de nova creación (COSTA, A.: 1994, 199-200).

³⁹² No ano 1991 era a única Comunidade Autónoma, xunto con Canarias, que tiña esta organización. Ver INSPECCIÓN TÉCNICA DE EDUCACIÓN (1991, 16).

e non por equipos internivelares como ocorría na maioría das Comunidades Autónomas e no Territorio MEC³⁹³.

Cadro 4.3.1d. Principais disposicións relativas á Inspección de educación da Comunidade Autónoma de Galicia publicadas entre o ano 1982 e o ano 1993.

Responsables políticos	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
	1982	R.D. 1763/1982 BOE do 24/07	Transfírese a I. de Educación á Galicia.
P. Felipe González M. José Ma Maraval	1984	Lei 30/1984 BOE do 02/08	De medidas para a Reforma da Función Pública. Disposición Adicional décimo quinta. 8. Suprime os tres Corpos de Inspectores Técnicos do Estado e os refunde nun novo Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa (CISAE). Establece que a función inspectora será realizada por funcionarios docentes en comisión de servizos por períodos non consecutivos. Reintroduce a temporalidade na función inspectora.
	1985	Lei O. 8/1985 BOE do 03/07	Reguladora do Dereito a Educación. Atribúe “funcións inspectoras” aos órganos colexiados dos centros.
P. Gerardo Fernández Albor C. V.M. Vázquez Portomeñe	1986	D. 205/1986 DOG do 25/06	Regula a I. en Galicia.
P. Gerardo Fernández Albor C. María Jesús Sáez García	1987	O. 12/03/1987 DOG do 30/02	Primeiro concurso de méritos para acceso a prazas da función inspectora en Galicia. Os aspirantes a unha praza deben posuír experiencia no nivel e especialidade da praza a que concursan.
	1987	O. 17/09/1987 DOG do 24/09	Resolve o concurso de méritos anterior. Adxudícanse: 10 prazas de I. de educación básica. 5 prazas de I. de bacharelato. 5 prazas de I. de formación profesional e artes plásticas e oficios artísticos.
P. Fernando Fernández Laxe C. Francisco. J. Suárez-Vence	1988	O. 18/02/1988 DOG do 23/02	Modifica a Orde do 17/09/1987 anterior, pola que se resolve o concurso de méritos.
	1988	O. 01/03/1988 DOG do 17/03	Modifica a Orde do 17/09/1987 anterior, pola que se resolve o concurso de méritos.
	1988	O. 14/06/1988 DOG do 06/07	Nomea e adscribe a funcións inspectoras aos docentes preseleccionados na resolución do concurso de méritos.
P. Felipe González M. Javier Solana	1988	Lei 23/1988 BOE do 28/07	De modificación da Lei de medidas para a Reforma da Función Pública. Nova redacción da Disposición Adicional décimo quinta. 8. Permite o desempeño da función inspectora. por “tempo indefinido”, baixo certas condicións, polo que se mantén a inseguridade. Reafirma a capacidade das CCAA para desenvolver a organización e o funcionamento da I. educativa. Non recolle a situación do CISAE ³⁹⁴ .
P. Felipe González M. Javier Solana	1990	Lei O. 1/1990 BOE do 03/10	De Ordenación Xeral do Sistema Educativo. Define as funcións básicas da I.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Juan Piñeiro Permuy	1991	O. 31/01/1991 DOG do 19/02	Establece o procedemento de prórroga dos funcionarios docentes adscritos á función inspectora.

Fonte: elaboración propia

³⁹³ Aspectos relacionados con isto pódense ver, entre outros, en LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 303-304) e RAMÍREZ AÍSA (1993: 243-244).

³⁹⁴ O “esquecemento” foi resolto a través da inclusión dun artigo (o 39) na Lei 37/1988, do 28 de decembro, de Presupostos Xerais do Estado para 1989. Sobre os efectos que produciu este feito trata MAÍLLO (1989: 372-375).

O período no que se inicia a andadura de xeito autónomo da Inspección de educación en Galicia está mediatizado polo “poder” dos inspectores na Consellería de Educación, e caracterízase porque:

- Se publicou o Decreto 205/1986, o primeiro da Inspección propio da Comunidade Autónoma, aínda que catro anos despois do traspaso das competencias.
- A publicación do Decreto non significou ningún cambio substancial, xa que durante todo o período o modelo real de Inspección seguiu sendo o mesmo que antes das transferencias. A publicación do Decreto obedeceu máis á necesidade de adecuación á nova regulación establecida na Lei 30/1984 para o acceso á función inspectora, co fin de regularizar e incrementar os efectivos das plantillas de inspectores, que a un interese da Consellería en modificar o modelo de Inspección existente.
- O modelo teórico de Inspección que recolle o Decreto incide máis nas funcións de dirección e control que o modelo establecido na LXE e por suposto moito máis que o que se regulou posteriormente na LOXSE.
- A promulgación da LOXSE tampouco significou a curto prazo modificación algunha no modelo real de Inspección de Galicia. De feito transcorreron tres anos antes de que se publicase un novo Decreto de Inspección para Galicia que recollese as modificacións introducidas pola LOXSE.
- A Inspección de Galicia ficou á marxe das tendencias que se estaban producindo no resto de España.

En resumo, pódese dicir que en Galicia, nese período tan conflitivo para a Inspección, apenas se notaron as mudanzas que se estaban a producir na maioría das Comunidades Autónomas e no Territorio MEC³⁹⁵, manténdose o modelo da última etapa preautonómica.

³⁹⁵ Do 23 ao 25 de xaneiro de 1991 tivo lugar en Torremolinos un Seminario sobre Inspección Educativa, convocado polo MEC, no que se puxeron de manifesto ao longo das exposicións, as diferenzas que ían aparecendo nas Inspeccións de educación das distintas Comunidades Educativas a medida que asumían as competencias nese ámbito. Así, entre outras moitas diferenzas, constatouse que o criterio que predominaba en toda a Inspección era o de internivelaridade e quedou clara a vontade de todos os asistentes de progresar no desenvolvemento da internivelaridade como práctica normalizada na función inspectora. Non obstante este consenso, Galicia e Canarias mantiveron a intervención por niveis (INSPECCIÓN TÉCNICA DE EDUCACIÓN, 1991: 18). Participaban neste Seminario alén de representantes do MEC, entre os que estaba a Subdirectora Xeral-Xefe do Servizo de Inspección Técnica de Educación Ángela Abós Ballarín, representantes de Andalucía, Canarias, Cataluña, Galicia, Navarra,

4.3.2.- SEGUNDO PERÍODO: DESDE 1993 ATA 2004.

Un dos temas pendentes, que se viu obrigado a enfrontar D. Juan Piñeiro Permuy, era a actualización da organización da Inspección de Galicia para axeitar o seu funcionamento tanto á nova regulación dos centros docentes, establecida pola LODE, como ao novo sistema educativo recollido na LOXSE e tamén ás funcións que dita Lei atribuíu á Inspección de educación. Non obstante tardouse máis de tres anos en publicar un novo Decreto que substituíse ao Decreto 255/1986. A causa posiblemente fose a metodoloxía imposta polo Conselleiro para a súa elaboración. O borrador foi sometido á consideración dos inspectores e debatido en reunións cos seus representantes e, por último, obxecto dunhas xornadas nas que participaron todos os inspectores³⁹⁶.

Precisamente un dos aspectos cruciais relacionado coa organización, que había que abordar no novo Decreto, era o de dar unha estrutura única á Inspección de Galicia de acordo cos presupostos que se derivaban da aplicación da reiterada Disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984. Aspecto que suscitou un duro e longo debate coa Consellería, sobre todo, por parte dos inspectores de bacharelato, aos que secundaban moitos dos inspectores de formación profesional. Os inspectores de bacharelato eran, sen dúbida, os máis afectados pola nova organización de carácter provincial, que rachaba coa clásica de Distrito Universitario, o Inspector Xefe de Ensinanzas Medias expresabao así: “...son os [inspectores de EEMM] *que van ser arrancados, vitalmente arrancados, da súa estrutura actual e da súa Xefatura-coordinación no desenvolvemento da súa profesión en toda Galicia.*”³⁹⁷. O descontento coa solución a este problema, recollida no borrador definitivo do Decreto, foi a causa de que o Inspector Xefe de Ensinanzas Medias presentase a súa dimisión ao Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria.

País Vasco e Valencia. Representaban a Galicia: Luís Framil Álvarez, Subdirector Xeral de Inspección, Ordenación e Innovación Educativa; Manuel Abeledo López, Xefe do Servizo de Inspección ao Servizo da Administración Educativa; José María Requejo Vicente, Inspector Xefe de Ensinanzas Medias; e Faustino J. Salgado López, docente na función inspectora do nivel de formación profesional.

³⁹⁶ As xornadas celebráronse durante dous días en Portocobo (A Coruña) no ano 1992.

³⁹⁷ Tirado do borrador do escrito dirixido ao Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria con data 11-XI-92, no que presenta a súa dimisión. Documento mecanografado en poder do autor da tese.

Así pois, co fin de acomodar a organización e funcionamento da Inspección educativa ao novo marco xurídico publícase o Decreto 135/1993³⁹⁸. Con el preténdese “*configurar un instrumento axeitado para contribuír á mellora da calidade*”³⁹⁹, para o que se lle encomenda á Inspección de educación, como órgano da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, a misión específica do “*asesoramento, a avaliación e control dos centros docentes públicos e privados...así como de programas, actividades e servizos educativos*”⁴⁰⁰. A tal fin atribúeselle á Inspección as funcións que se recollen no cadro 4.3.2.a, colocadas en paralelo coas da LOXSE a efectos de facilitar a comparación.

³⁹⁸ Decreto 135/1993, do 24 de xuño, polo que se regulan as funcións e organización da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia.

³⁹⁹ Ibidem, Preámbulo.

⁴⁰⁰ Ibidem, artigo 1º.

Cadro 4.3.2.a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOXSE e o Decreto 135/1993 da Comunidade Autónoma de Galicia.

LOXSE	Decreto 135/1993
a) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.	
b) Participar na avaliación do sistema educativo.	c) Participar na avaliación do sistema educativo con especial atención ó rendemento dos centros docentes e servizos educativos, así como á execución e desenvolvemento dos programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
c) Velar polo cumprimento das leis, regulamentos e demais disposicións xerais no ámbito do sistema educativo.	b) Velar por que nos centros docentes e servizos educativos se cumpran as leis, regulamentos e demais disposicións que afecten o seu funcionamento, así como a execución do desenvolvemento dos programas e actividades de carácter educativo que promova ou autorice a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
d) Asesorar e informar aos distintos sectores da comunidade no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	a) Asesorar, informar e orientar ós distintos sectores da comunidade educativa e órganos de goberno dos centros nos aspectos legais, organizativos, metodolóxicos e pedagóxicos, segundo os casos, para unha máis eficaz realización das súas funcións.
	d) Coordina-los centros docentes e servizos educativos incluídos no seu ámbito de actuación.
	e) Participar na detección de necesidades de formación do profesorado e intervir na organización institucional das correspondentes actividades de perfeccionamento que se lle encomenden.
	f) Colaborar cos demais órganos da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria no estudo de necesidades educativas, procesos de renovación pedagóxica, reformas educativas, programas experimentais, tarefas de planificación, coordinación e xestión de recursos educativos, así como participar na súa difusión, seguimento e avaliación.
	g) Promover a difusión de innovacións e intercambio de experiencias entre os centros educativos.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de LOXSE e Decreto 135/1993.

A análise do cadro 4.3.2.a permite afirmar que, como no caso do Decreto de 1986 con respecto a LXE, tamén neste caso as funcións recollidas no Decreto 135/1993 difiren bastante das funcións da LOXSE. No Decreto incrementáanse ata sete as catro funcións recollidas na Lei. Destas catro, o Decreto só recolle tres; ademais matizadas desde unha perspectiva máis directiva que a que teñen na propia Lei. O resultado foi que

o conxunto de funcións recollidas no Decreto 135/1993 configuraron un modelo de Inspección moito máis directivo que o que deseñaba a LOXSE.

A primeira función que o Decreto 135/1993 atribúe á Inspección é a de *“Asesorar, informar e orientar ós distintos sectores da comunidade educativa e órganos de goberno dos centros nos aspectos legais, organizativos, metodolóxicos e pedagóxicos, segundo os casos, para unha máis eficaz realización das súas funcións.”*. A diferenza da LOXSE, en que o asesoramento e información se limita ao ámbito legal⁴⁰¹, no Decreto o asesoramento e información se estenden aos ámbitos organizativo e pedagóxico. Para definir a intervención da Inspección nestes dous últimos ámbitos a LOXSE emprega o verbo **“colaborar”**⁴⁰², que implica unha situación de igualdade entre a Inspección e os interlocutores (profesores e equipo directivo). Pola contra os verbos *“asesorar”, “informar” e “orientar”*, empregados no Decreto presupón unha situación superior do asesor, informador ou orientador (o inspector) sobre os asesorados, informados ou orientados. Non se trata só dun formalismo, xa que precisamente no Decreto o verbo *“colaborar”* fica expresamente restrinxido ao ámbito dos órganos directivos da Consellería, e para unha función que se refire a aspectos relacionados máis coa planificación, xestión, difusión, seguimento e avaliación, que coa práctica docente⁴⁰³.

Esta perspectiva de carácter directivo está tamén implícita na función d) do Decreto que encomenda á Inspección coordinar os centros e servizos educativos, cousa que non aparece entre as funcións da LOXSE⁴⁰⁴. Por último, o Decreto conserva

⁴⁰¹ A última función que a LOXSE atribúe á Inspección recolle textualmente: *“d) Asesorar e informar aos distintos sectores da comunidade **no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.**”* (Subliñado do autor da tese).

⁴⁰² A primeira función que a LOXSE atribúe á Inspección recolle textualmente: *“a) **Colaborar** na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.”* (Subliñado do autor da tese).

⁴⁰³ A función f) do Decreto 135/1993 recolle textualmente:

*“**Colaborar cos demais órganos da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria no estudo de necesidades educativas, procesos de renovación pedagóxica, reformas educativas, programas experimentais, tarefas de planificación, coordinación e xestión de recursos educativos, así como participar na súa difusión, seguimento e avaliación.**”* (Subliñado do autor da tese).

⁴⁰⁴ Hai que ter en conta que nese momento o Ministerio de Educación e Ciencia apostaba pola organización baseada nos equipos de inspectores e que suprimira no seu territorio a figura de inspector de centro ou inspector de referencia. O Plan de Actuación do Servizo de Inspección Técnica para o curso 1988-89, aprobado por Resolución da Dirección Xeral de Coordinación e de Alta Inspección, do 15 de novembro establecía, entre os criterios de organización e funcionamento, os seguintes:

aspectos relacionados coa formación do profesorado a través da función e) e da función g), que a LOXSE obvia totalmente.

Así pois, en contra da tendencia xeral do MEC e da maioría das Comunidades Autónomas, o Decreto 135/1993 mantén implicitamente, para a Inspección de Galicia, as funcións relacionadas coa dirección dos centros incluídos no seu ámbito de actuación e coa formación do profesorado (transferida aos ICEs pola LXE); ambas, reminiscencias do Decreto de 1934 que aínda perduran no “*ethos*” da Inspección de Galicia actual, tal como se deduce da enquisa realizada para esta tese e analizada no subcapítulo 5.2. Quizá a permanencia da función de formación do profesorado no modelo de Inspección do Decreto 135/1993 teña unha incidencia menor, e posiblemente se alimente fundamentalmente da achega persoal, como prolongación do pasado docente do inspector (como se pode ver no punto 5.2.11.1.3, preto máis do 7% dos enquisados manifestou que botaba de falta unha función relacionada coa formación do profesorado). Pola contra, a permanencia da función directiva é doutra natureza. Está moito máis arraigada e xeneralizada como sentir colectivo (o 57% dos inspectores considérase superior xerárquico dos docentes, ver punto 5.2.11.1.1). O que se xustificaría pola influencia, sen dúbida, non só da normativa anterior, senón das actuacións deste tipo nos últimos 75 anos demandadas pola situación real dos centros, sobre todo á Inspección de Ensinanza Primaria. Non hai que esquecer que durante moitos anos a Inspección de Primaria foi a única que existía, e en calquera caso a que sempre contou cun número significativamente maior de funcionarios. O aparente paradoxo de que esta función directiva estea plenamente asumida, inclusive polos novos inspectores que se incorporan ao servizo, explícase polo feito de que esta convicción está moi estendida en todos os sectores da comunidade educativa, incluído o colectivo de profesores de que proceden. Tal como se pon de manifesto no punto 5.2.11.2.2d o 80% dos profesores considera que os inspectores son superiores xerárquicos dos docentes, incluídos os directores.

“2.- Os *Equipos de Inspección* son a *unidade básica de actuación* en cada unha das *Demarcacións* en que se divide a provincia.

3.- Os *Centros escolares* e as *actividades educativas*, promovidas e autorizadas polo *Departamento*, serán atendidos en cada *Demarcación* polos *Inspectores* do *Equipo*, **evitando, no posible, a figura do Inspector de referencia**.

6.- Igualmente, nestas *reunións* planificaranse por escrito as *actuacións* a realizar no seguinte período e a *distribución das visitas*, procurando que estas **se leven a cabo por dous Inspectores**, *excepto en temas moi concretos*.” (Todos os subliñados son do autor da tese).

O cadro 4.3.2.b permite facilita a análise da evolución do modelo teórico de Inspección de educación na Comunidade Autónoma de Galicia nas dúas etapas:

Cadro 4.3.2.b. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación polos Decretos 135/1993 e 205/1986 da Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 135/1993	Decreto 205/1986
a) Asesorar, informar e orientar ós distintos sectores da comunidade educativa e órganos de goberno dos centros nos aspectos legais, organizativos, metodolóxicos e pedagóxicos, segundo os casos, para unha máis eficaz realización das súas funcións.	(3) Asesoramento dos distintos sectores da Comunidade educativa e, especialmente, do profesorado, para unha máis eficaz realización das súas funcións.
b) Velar por que nos centros docentes e servizos educativos se cumpran as leis, regulamentos e demais disposicións que afecten o seu funcionamento, así como a execución de desenvolvemento dos programas e actividades de carácter educativo que promova ou autorice a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.	(1) Control do cumprimento da normativa legal en materia de educación por parte de tódolos centros, tanto públicos como privados.
c) Participar na avaliación do sistema educativo con especial atención ó rendemento dos centros docentes e servizos educativos, así como á execución e desenvolvemento dos programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.	(2) Avaliación do rendemento educativo dos centros docentes.
d) Coordina-los centros docentes e servizos educativos incluídos no seu ámbito de actuación.	(4) Coordinación dos programas e servizos que se lle encomenden.
e) Participar na detección de necesidades de formación do profesorado e intervir na organización institucional das correspondentes actividades de perfeccionamento que se lle encomenden.	
f) Colaborar cos demais órganos da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria no estudo de necesidades educativas, procesos de renovación pedagóxica, reformas educativas, programas experimentais, tarefas de planificación, coordinación e xestión de recursos educativos, así como participar na súa difusión, seguimento e avaliación.	
g) Promove-la difusión de innovacións e intercambio de experiencias entre os centros educativos.	

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Decreto 135/1993 e Decreto 205/1986.

Pódese observar que no Decreto 135/1993 hai unha clara evolución cara a un modelo de Inspección máis centrado no asesoramento e menos no control que o modelo definido no Decreto de 1986, aínda que, tal como se indicou, bastante por debaixo do nivel que marcaba a LOXSE nese sentido. A situación en Galicia, cando se elaborou e

publicou o Decreto 135/1993, era semellante á que había no momento de publicar o Decreto 205/1986, polo que posiblemente o amortecemento das influencias ministeriais na organización e funcionamento da Inspección obedecese ás mesmas causas. É dicir, por un lado, o feito de manterse en Galicia un Goberno do Partido Popular mentres o goberno central estaba en mans do PSOE⁴⁰⁵, e por outro o elevado número de inspectores que ocupaban postos de responsabilidade na Consellería de Educación e Ordenación Universitaria nese instante⁴⁰⁶. Como consecuencia de todo iso, o efecto percibido desde fóra era que a Inspección de Galicia ía un paso por tras das tendencias “innovadoras” do MEC e da maioría das Comunidades Autónomas con competencias.

Un aspecto menos coñecido, aínda que tamén se debe ter en conta xa que completaba o modelo teórico de Inspección en Galicia establecido no Decreto 135/1993, é o conxunto de funcións que atribúe o Decreto 232/1994 aos Servizos Provinciais de Inspección, alén das recollidas no Decreto 135/1993, que son as seguintes⁴⁰⁷:

- *Controlar os centros docentes públicos e privados non universitarios e os servizos educativos.*
- *Supervisar as actas de avaliación parciais e finais.*
- *Planificar, coordinar e xestionar os recursos educativos.*”

Tal como se pode comprobar, estas funcións “engadidas” decantaban aínda máis o modelo teórico de Inspección de Galicia cara ao modelo de inspección-control que o deseñado no Decreto 135/1993 e, por suposto moito máis que o establecido na LOXSE.

No desempeño das funcións encomendadas, o Decreto 135/1993 dálle aos inspectores o status de autoridade pública⁴⁰⁸, coa potestade de demandar dos

⁴⁰⁵ É ben coñecida a postura do Partido Popular contraria a LOXSE, ata o punto de que no seu programa electoral estaba a promesa de cambiala, o que se fixo coa promulgación da Lei Orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de Calidade da Educación (BOE do 24/12/2002) no segundo mandato do Presidente Aznar con maioría absoluta do Partido Popular.

⁴⁰⁶ Ocupaban altos cargos na Consellería de educación: D. Juan Piñeiro Permuy, inspector de bacharelato, Conselleiro; D. Gerardo Muñoz Sánchez-Brunete, inspector de bacharelato, Director Xeral de Ensinanzas Medias; D. Jaime García García, inspector de educación xeral básica, Director Xeral de Persoal. Ademais como Subdirector Xeral de Inspección da Dirección Xeral de Ensinanza Xeral Básica, D. Luis Framil Álvarez, inspector de ensinanza xeral básica.

⁴⁰⁷ Decreto 232/1994 do 14 de xullo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, artigo 11º.2.

⁴⁰⁸ Decreto 135/1993 citado, artigo 6º.

organismos e institucións a colaboración necesaria. Alén diso, outórgalles as seguintes atribucións⁴⁰⁹:

- “a) Acceder aos centros docentes públicos e privados, así como aos servizos e instalacións nos que se desenvolven actividades promovidas ou autorizadas pola Administración educativa.*
- b) Visita-las distintas dependencias dos centros docentes e servizos educativos.*
- c) Observar o desenvolvemento das actividades docentes e comprobar, se é o caso, mediante os instrumentos de avaliación necesarios, o rendemento académico dos alumnos e, en xeral, do sistema educativo nos termos que se establezan.*
- d) Ter acceso á documentación académica e administrativa dos centros docentes e servizos educativos, podendo recadar os informes, documentos e antecedentes que considere necesarios.*
- e) Convocar e celebrar reunións con membros dos diferentes sectores da comunidade educativa dos centros.*
- f) Mediar nas situacións de disparidade de criterio ou desacordo que poidan levar a conflitos, formulando proposta de solución ou posibles alternativas.”*

En canto a estrutura, organízase o Servizo de Inspección en dous niveis⁴¹⁰, o Servizo Central e os servizos provinciais. Quere dicir, de forma semellante á estrutura da Inspección de educación do Estado e das Autonomías que naquel momento tiñan transferidas as competencias⁴¹¹. O Servizo Central de Inspección estaba constituído polo Subdirector Xeral de Inspección e tres inspectores coordinadores⁴¹². Os servizos provinciais os constituían o Inspector-xefe do servizo e os inspectores de educación con destino na provincia⁴¹³. A reorganización a nivel provincial da Inspección fíxose inmediatamente despois da entrada en vigor do Decreto 135/1993. Non obstante, a Inspección Central tardou máis de dous anos en se constituír, empezando a desenvolver as súas funcións a partir do inicio do curso 1995/1996⁴¹⁴.

⁴⁰⁹ Ibidem, artigo 5º.

⁴¹⁰ Ibidem, artigo 10º.

⁴¹¹ Andalucía, Canarias, Cataluña, País Vasco. Eran excepcións: Navarra, pola súa condición de comunidade uniprovincial, e Valencia, aínda que nesta tamén se creou a Inspección central posteriormente.

⁴¹² Decreto 135/1993 citado, artigo 10º.

⁴¹³ Ibidem, artigo 18º.

⁴¹⁴ A Inspección Central de Galicia iniciou a súa actividade ao comezo do curso 1995/96, dous anos despois de aprobarse o Decreto 135/1993. O que pon de manifesto as dificultades que, xa desde o seu inicio, houbo para constituír este órgano. O nomeamento do primeiro Subdirector Xeral de Inspección e dos tres primeiros Inspectores coordinadores fíxose por Orde do 14 de setembro de 1995 pola que se resolve a convocatoria, polo sistema de libre designación, de varios postos de traballo vacantes na Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Na reorganización da estrutura orgánica da Consellería de Educación establecida polo Decreto 232/1994, do 14 de xullo,⁴¹⁵ o Servizo Central de Inspección pasa a depender, co nome de Inspección Central, da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, en lugar de depender da Secretaría Xeral, como estaba previsto no Decreto 135/1993⁴¹⁶.

A función básica encomendada á Inspección Central era “*a planificación xeral e o control do funcionamento dos servizos provinciais*”⁴¹⁷. Os instrumentos previstos para tal fin, e que deberían ser elaborados polo Subdirector Xeral de Inspección, eran o “*plan de traballo anual da Inspección*” e a “*memoria anual do funcionamento do servizo*”⁴¹⁸. O primeiro plan de traballo anual da Inspección foi publicado por Orde da Consellería, e correspondía ao curso 1996/1997⁴¹⁹. Os plans de traballo anual, así como a súa influencia na actividade inspectora, serán analizados con detemento máis adiante, no subcapítulo 5.1.

⁴¹⁵ Decreto 232/1994 citado, artigo 6.

⁴¹⁶ Decreto 135/1993 citado, artigo 11º.

⁴¹⁷ Ibidem, artigo 11º.

⁴¹⁸ Ibidem, artigo 12º.

⁴¹⁹ Orde do 23 de outubro de 1996 pola que se aproba o plan de traballo anual da Inspección Educativa da Comunidade Autónoma de Galicia, para o curso 1996/1997.

En realidade durante o curso 1995/1996, xa se elaborara un plan de traballo anual da Inspección, que non foi publicado no DOG. Foi o primeiro común a todos os inspectores de Galicia. Como antecedentes pódense citar o programa de actividades da Inspección de Ensinanzas Medias (no anexo 4.3.2a recóllese o correspondente ao curso 1990/91), que afectaba aos inspectores de bacharelato e formación profesional de toda Galicia, e o plan xeral de actividades, ditado pola Subdirección Xeral de Inspección, Ordenación e Innovación educativa (dependente da Dirección Xeral de Ensina Xeral Básica), que condicionaba aos plans provinciais de inspección que afectaban á Inspección de Ensinanza Básica de cada provincia. Os obxectivos definidos no plan xeral de actividades de inspección para o curso 1992-93 foron os seguintes:

- “1. Axustar a plantilla de profesores ás necesidades reais dos centros.
2. Seguimento da implantación da Educación Infantil nos centros autorizados ao efecto.
3. Seguimento da implantación do primeiro ciclo de Educación Primaria.
4. Análise das Memorias e Programación Xeral Anual dos distintos centros e seguimento da súa aplicación, con especial incidencia no Plan Xeral para o uso do Idioma e no Plan específico para o ensino da Lingua Galega.
5. Controlar o cumprimento do horario laboral do profesorado.
6. Seguimento do cumprimento da Orde do 15 de xuño de 1991, que regula a organización das actividades docentes nos centros de E.I, EXB, EPA e EE.
7. Seguimento e avaliación do funcionamento dos Colexios Públicos Rurais Agrupados.
8. Seguimento da aplicación experimental do deseño curricular da Reforma Educativa.
9. Seguimento dos programas experimentais de integración de minusválidos.
10. Elaboración da estatística correspondente ao rendemento escolar dos alumnos dos Ciclos Inicial e Medio, e de 6º, 7º e 8º de EXB.
- 11 Adaptación do catálogo dos centros ás esixencias derivadas da implantación do 2º ciclo de E. Primaria no curso 1993/94” (XUNTA DE GALICIA, 1994: 254).

O último plan de traballo anual da Inspección publicado no DOG foi o do curso 1998/1999. (Orde do 15 de outubro de 1998). No curso 1999/2000 non se fixo, xa que nese curso non houbo ningún Subdirector Xeral de Inspección, quedando na Inspección Central reducida a un só inspector. A partir do 2000 fíxose por medio de Resolución da Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa.

Un defecto importante, non tanto da estrutura descrita, senón da integración desta estrutura dentro da superestrutura da Consellería, foi a dobre “*dependencia funcional*” dos inspectores. Tal como se pode apreciar no organigrama recollido no esquema 4.3.2, os inspectores dependían, por un lado, do Subdirector Xeral de Inspección e, por outro, do Delegado provincial⁴²⁰. Esta anomalía organizativa, non ben resolvida, provocou, e segue provocando⁴²¹, que de feito os inspectores provinciais atendan primeiro as demandas do “superior” máis inmediato. Polo que realmente, como consecuencia do elevado número de tarefas que teñen que realizar⁴²², resulta que é como se os inspectores estivesen unicamente para atender as necesidades orixinadas nas delegacións provinciais en detrimento das instrucións do “superior” máis afastado, o Subdirector Xeral de Inspección, concretadas nos plans de traballo anuais da Inspección⁴²³.

⁴²⁰ Decreto 135/1993 citado, artigo 15º.

⁴²¹ Actualmente a Inspección segue tendo basicamente a mesma organización, aínda que houbo cambios funcionais importantes, tal como se explica no apartado 4.3.3.

⁴²² Nun escrito de data 18 de febreiro de 1992, remitido ao Inspector Xefe de Ensinanzas Medias polos inspectores de Ensinanzas Medias de Pontevedra con alegacións ao Decreto 135/1993 recollíase o seguinte:

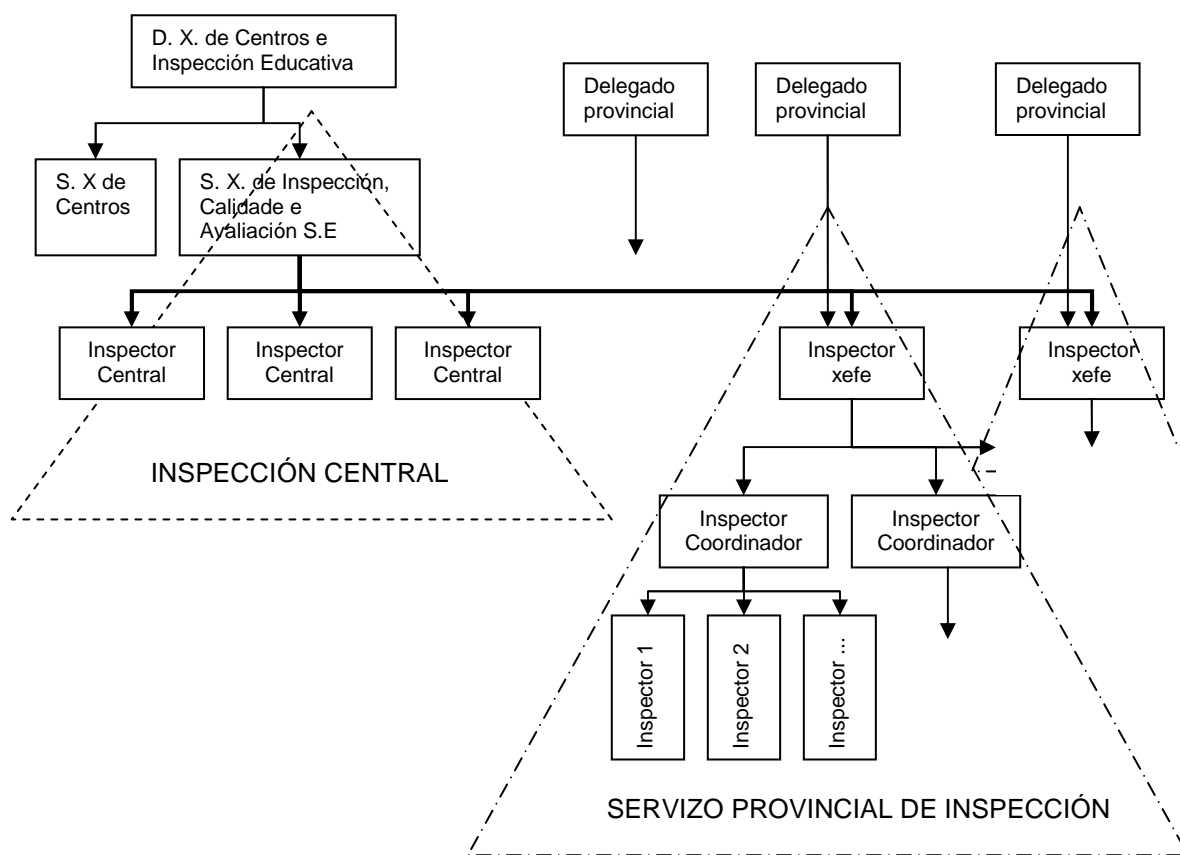
“As tarefas que se lle encomendan aos inspectores nas Delegacións son tantas e tan variadas (labores que non figuran en ningunha norma, como resolver problemas cos pais, alumnos, profesores, organismos públicos, diversas unidades administrativas, etc) que absorben practicamente a totalidade do tempo que non se inverte nas visitas de inspección aos centros”.

Por aquel entón o Inspector Xefe de Ensinanzas Medias coordinaba as Inspeccións de Bacharelato e Formación Profesional. O que se facía de acordo coa tradición da Inspección de Bacharelato, é dicir con reunións periódicas (mensuais) en Santiago como se se tratase da antiga Inspección de Distrito. Esta decisión fora tomada ao incorporarse, no Goberno Presidido por Manuel Fraga Iribarne, como Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria, Juan Piñeiro Permuy, que substituíra a Aniceto Núñez, segundo e último Conselleiro do Goberno Tripartito.

⁴²³ Na Memoria anual da Inspección do curso 2000-2001 recollíase o seguinte (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, 2001: 71):

“1. O esforzo persoal, a pesar de todo, non abonda para suplir adecuadamente o déficit do cadro de persoal (22% de vacantes), producíndose disfuncións e desaxustes no Servizo, claramente detectables, sobre todo, na imposibilidade de realizar axeitadamente diversas accións, que aínda que sinaladas como prioritarias no Plan de Traballo Anual convértese en subsidiarias das habituais por falta de tempo, e no incumprimento crónico dos prazos establecidos.

Consecuencia da situación anterior é unha sensación de improvisación e falta de planificación, xa que as demandas habituais impiden ou dificultan, por falta de tempo, prestar atención ás accións sinaladas como prioritarias. Esta situación vese agudizada pola desigual carga de traballo dos inspectores, dependendo da provincia na que prestan os seus servizos.” (Os subliñados son do autor da tese.

Esquema 4.3.2. Organigrama da Inspección de Galicia (Decreto 135/1993).

Por primeira vez púñanse baixo a dirección do Inspector xefe provincial os inspectores procedentes dos tres niveis educativos, o que motivou unha proposta dos inspectores de bacharelato e formación profesional, para que se modificase o borrador do Decreto no sentido de que houboese en cada provincia, baixo a dirección do Inspector Xefe “*dous Coordinadores por niveis: un de Ensinanza Primaria e outro de Secundaria, coas competencias sobre os Inspectores correspondentes.*”⁴²⁴

Outra novidade importante do Decreto 135/1993 foi a distribución da provincia en sectores de inspección⁴²⁵, aos que se adscribía un equipo de inspectores “*conxugando na súa composición, sempre que sexa posible, tanto a diversificación*

⁴²⁴ Sacado do mesmo escrito do 18 de febreiro de 1992 ao que se refire a cita ao pé de páxina 421 deste capítulo.

⁴²⁵ Decreto 135/1993 citado, artigo 21º.

*internivelar[sic]*⁴²⁶, *como de especialidade*⁴²⁷. Tratábase de fomentar o traballo en equipo dos inspectores, tal como se estaba a facer no resto de España. Non obstante, mantíñase, dentro do sector, a adscrición de cada centro a un inspector “*coa finalidade de facilitar a relación cos integrantes da comunidade educativa dos distintos centros... para efectos fundamentalmente de atención a aspectos de carácter xeral, de arbitraje e de relación coa comunidade educativa e coas institucións municipais*”⁴²⁸. Esta organización pretendía conxugar as vantaxes do traballo en equipo (diversificación e especialización) coas do traballo individual do inspector de referencia⁴²⁹ (dirección, orientación e control dos centros). A este respecto no Seminario sobre Inspección Educativa (MEC - Comunidades Autónomas) organizado polo MEC en 1991 recollíase⁴³⁰:

“Existen diversas valoracións sobre a necesidade ou conveniencia do inspector de referencia con relación a un grupo de Centros e Servizos, ou a necesidade de que sexa un equipo (de demarcación, circunscrición, etc.) o que se responsabilice da supervisión dos Centros.

A defensa da individualización xustifícase por razóns de maior coñecemento dos mesmos, de seguimento, e de eficacia, entre outras.

A defensa da referencia ao equipo establécese en base á necesidade de non patrimonializar e de tomar decisións con unha visión global.

Parece claro pois que polas prácticas relatadas a referencia ao equipo de inspectores pode ser facilmente asumible. De feito a intervención de varios inspectores para a avaliación, o control, etc. é unha práctica xeneralizada que pon en tela de xuízo a individualización antes indicada.”

⁴²⁶ Esta expresión resulta absolutamente confusa, pola indefinición do significado da palabra “*internivelar*”, termo que non existe no dicionario da Real Academia da Lingua Galega, ni en ningún dos dicionarios ata agora publicados nesa lingua. Foi acuñado nos debates que se suscitaron, a nivel nacional, a partir da integración dos corpos de Inspectores de educación no CISAE, pola Adicional décimo quinta, da Lei 30/84, citada en numerosas ocasións. Nese contexto utilizábase, e aínda se utiliza, para definir un modelo de organización da inspección segundo o que os inspectores actúan nos centros educativos de calquera nivel, o que supostamente estaría na liña da escola única que propugnara a ILE, en oposición ao sistema clásico de división das competencias dos inspectores por niveles, en función do corpo ao que pertencese cada quen. Desde esta perspectiva “*internivelar*” e “*diversificación*” son termos antagónicos. Dá a impresión de que había que introducir o termo *internivelar* para evitar a “palabra-monstruo” NIVEL, segundo a expresión do Xefe da Inspección de Ensinanzas Medias, no escrito que dirixiu ao entón Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria, Juan Piñeiro Permuy, con data de 1 de marzo de 1992. Expresión que facía referencia ao rexeitamento, case visceral, que tiñan algúns sectores da Inspección á especialización por niveis. En consecuencia a expresión “*diversificación internivelar*” resulta pouco afortunada para expresar, tal como se pretendía, a idea de que os equipos de traballo estivesen constituídos por inspectores de distintos niveis.

⁴²⁷ Decreto 135/1993 citado, artigo 22º.1.

⁴²⁸ Ibidem, artigo 22º.3.

⁴²⁹ O inspector de referencia dun centro é o inspector que ten adscrito ese centro.

⁴³⁰ Inspección Técnica de Educación (1991: 19).

A realidade non respondeu as expectativas. Segundo a información recollida nunha enquisa realizada aos inspectores en xaneiro de 1999⁴³¹, o 48,5% dos inspectores manifestaba non estar de acordo co funcionamento dos equipos de sector fronte a un 39,4% que si (o 12,1% restantes non contesta). Situación que non só se deu en Galicia a teor do que di RAMO TRAVER(1999: 31) en relación coa organización da Inspección no territorio MEC: “*Organizáronse equipos de inspectores, teoricamente para traballar en equipo nunha mesma demarcación. Esta organización foi máis teórica que real*”. Tamén a testemuña de LÓPEZ DEL CASTILLO (1993: 308) incide sobre a escasa eficacia que tivo o traballo en equipo na provincia de Madrid.

Dúas poden ser as razóns fundamentais que expliquen o fracaso dos equipos de sector⁴³². A primeira, e quizá a máis determinante, sería de carácter conceptual. Faltaba hábito de traballo en equipo. Para RAMO TRAVER (1999: 314) os inspectores conservan, de cando eran docentes, “*o irrefreable impulso do traballo individual*”. O mesmo opina TEIXIDÓ (1997: 109) cando afirma que “*nin os profesionais da supervisión son facilmente dados ao traballo cooperativo conxunto, nin os órganos superiores da Administración educativa propiciaron unha acción colexiada*”. A segunda sería de carácter estrutural. O escaso número de inspectores, agudizado nas dúas provincias máis relevantes (Coruña e Pontevedra), facía practicamente imposible unha distribución axeitada destes por sectores, o que provocou que o proceso para constituír os sectores e os equipos correspondentes fose excesivamente largo, contribuíndo así ao desinterese dos inspectores. Hai un terceiro factor que posiblemente reforzase os dous anteriores: no modelo de inspección existente non era imprescindible o traballo en equipo. Nese momento os centros impartían ensinanzas por niveis con sensibilidades e tradicións distintas co que eran practicamente inexistentes os problemas

⁴³¹ SUBDIRECCIÓN XERAL INSPECCIÓN EDUCATIVA (1999). *Enquisa dirixida aos inspectores de educación*. Non publicada. Datos técnicos: Cuestionario para recoller a opinión dos inspectores sobre a organización da inspección educativa, con carácter anónimo, aínda que podían deixar constancia da súa identidade. Data de realización: xaneiro de 1999. A maioría das preguntas eran de resposta si/non, había algunhas preguntas con resposta de elección múltiple e inclusive algunhas eran abertas. Recollíanse preguntas encol dos seguintes aspectos: 1.- División do territorio provincial, 2.- Equipos de inspectores de sectores, 3.- Asignación de inspectores aos centros, 4.- Equipos de traballo específicos, 5.- Sedes da Inspección, 6 Especialidades, 7.- Xefatura do Servizo de Inspección, 8.- Inspección central. A poboación á que ía dirixida eran os 66 inspectores de educación que estaban naquel momento no servizo. O índice de resposta foi do 100%.

⁴³² A experiencia non só fracasou en Galicia, senón que ocorreu o mesmo en todas as Comunidades Autónomas, incluído o MEC, nas que se implantou este modelo. Actualmente en todas elas se volveu ao modelo de inspector de referencia, máis ou menos matizado segundo as Autonomías.

comúns, salvo os derivados do tránsito de alumnos duns niveis a outros, que, por outro lado, estaban bastante automatizados.

Até febreiro de 1994 non se iniciou o proceso de elaboración de propostas de sectorización das provincias⁴³³. Establecéronse como criterios para elaborar as propostas dos sectores que se debería ter en conta o número total de prazas de dereito integrantes da plantilla provincial de inspección, independentemente do número de efectivos, e segundo, que a cada sector debería adscribirse un mínimo de tres inspectores e un máximo de catro. As propostas de sectores das provincias foron aprobadas pola Secretaría Xeral con data 28 de xuño de 1994⁴³⁴. A adscripción dos inspectores a cada sector fíxose, durante o curso 1995/1996, de acordo coas instrucións recollidas na circular nº 7/1995 da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros⁴³⁵. Segundo o punto 3 da citada circular *“A cada sector de inspección adscribirase un equipo de composto por 4 inspectores, 2 inspectores con experiencia no nivel de EXB, 1 inspector con experiencia no nivel de Bacharelato e 1 inspector con experiencia no nivel de Formación Profesional”* e ademais no punto 10º, 1 se dicía: *“Co obxecto de desenvolver as virtualidades dos equipos de inspección nos que se conxugan tanto a diversificación internivelar como as especialidades, a asignación dos inspectores aos centros farase atendendo a adecuación do tipo de centro e ensinanza nel impartida co nivel de experiencia docente e/ou profesional, se é o caso, do inspector”*.

A fronte do equipo de sector había un inspector coordinador coa función de *“organizar o traballo do equipo, coordinando as súas actuacións no sector”*, así como *“calquera outra que lle encomende o Inspector Xefe”*⁴³⁶

Como consecuencia dunha reclamación de varios inspectores sobre os criterios de cómputo de antigüidade, a efectos de adscripción dos inspectores aos sectores, en

⁴³³ Escrito da Secretaría Xeral da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, da que dependía a Inspección de educación, de data 15 de febreiro de 1994.

⁴³⁴ As provincias quedando estruturadas do seguinte xeito: A Coruña 7 sectores, Lugo 4, Ourense 4 e Pontevedra 6.

⁴³⁵ Circular nº 7 da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, pola que se establecen as normas de adscripción dos inspectores aos sectores de inspección previstos no artigo 21 do Decreto 135/1993, do 24 de xuño. A circular estaba firmada con data 23 de xuño de 1995 polo Director Xeral de Ordenación Educativa e Centros Gerardo Muñoz Sánchez-Brunete.

⁴³⁶ Ibidem, punto 13º

setembro de 1995 ditase unha nova circular modificando a circular nº 7 citada⁴³⁷. Ante as dificultades para pór en práctica a adscrición dos inspectores durante o curso 1995/1996⁴³⁸, publicouse outra circular modificando de novo a circular nº 7⁴³⁹. A modificación consistiu fundamentalmente na redución do número de sectores por provincia⁴⁴⁰ co fin de evitar a existencia de sectores practicamente baleiros ou incompletos. Ademais establecíase que o número mínimo de inspectores por sector debía ser catro, mantendo a mesma composición por niveis que a establecida na circular nº 7⁴⁴¹. A constitución dos equipos de sector, con inspectores que tiñan adscritos os centros por niveis fixo, que en realidade non funcionasen practicamente como tais, senón que cada inspector se limitaba a atender os centros do seu nivel, sen que houboese unha coordinación entre os integrantes do equipo, que tampouco as necesidades do servizo demandaba.

Tamén se prevía no Decreto 135/1993 a constitución de equipos de traballo específicos nos que se integrarían “*os distintos inspectores de acordo coa súa formación, especialización e experiencia profesional*” coa finalidade de “*facilitar a participación da Inspección educativa nos programas da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, o intercambio de experiencias e o apoio no desenvolvemento da función inspectora*”⁴⁴². As normas de constitución e funcionamento destes equipos

⁴³⁷ Circular da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, pola que se modifica a circular nº 7/1995, pola que se establecen as normas de adscrición dos inspectores aos sectores de inspección previstos no artigo 21 do Decreto 135/1993, do 24 de xuño. A circular estaba asinada con data 11 de setembro de 1995 polo Director Xeral de Ordenación Educativa e Centros Luis Framil Álvarez.

⁴³⁸ Un dos problemas maiores era que as plantillas provinciais de inspectores dos tres niveis estaban bastante desequilibradas, como para non poder constituír os equipos de sector de acordo coas proporcións previstas. Así resultou que “*dos 21 equipos de inspectores establecidos nas catro servizos provinciais de Inspección no 1995-1996, tan só 9 estaban constituídos por 4 inspectores, 8 estaban formados por 3 inspectores, 2 por 2 inspectores e 2 por 1 inspector*” (Circular nº 8/1996 da Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa, pola que se modifica e amplía a circular 7/1995, da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros pola que se establecen as normas de adscrición dos inspectores aos sectores de inspección previstos no artigo 21 do Decreto 135/1993, do 24 de xuño.)

⁴³⁹ Circular nº 8/1996 da Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa, citada. A circular estaba firmada polo Director Xeral de Centros e Inspección Educativa.

⁴⁴⁰ A nova distribución provincial por sectores ficou así, segundo o punto 1 da citada Circular nº 8/1996:

A Coruña	5 sectores
Lugo	2 sectores
Ourense	2 sectores
Pontevedra	4 sectores

⁴⁴¹ Circular nº 8/1996, punto 2

⁴⁴² Decreto 135/1993 citado, artigo 23º.1

de traballo reguláronse nunha circular da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros⁴⁴³, na que se establecían os seguintes campos de traballo⁴⁴⁴:

“2.1.- Equipos de traballo interprovinciais:

- *Educación a distancia. Alfabetización e educación de adultos. Programas de garantía social.*
- *Normalización lingüística: a súa aplicación no ensino en Lingua Galega.*
- *Servizos complementarios (Transporte, Comedores). Escolas viaxeiras. Educación compensatoria. Centros de recursos.*
- *Plantilla orgánica dos Centros.*
- *Formación e perfeccionamento do profesorado.*
- *Orientación educativa. Tutorías.*
- *Aviación do Sistema educativo.*
- *Ensinanzas de réxime especial.*

2.2.- Equipos de traballo provinciais:

- *Educación infantil.*
- *Educación primaria.*
- *Educación especial. Atención aos alumnos con necesidades educativas especiais e adaptacións curriculares.*
- *Educación Secundaria Obrigatoria.*
- *Ciclos Formativos de Formación Profesional.*
- *Bacharelato da LOXSE.*
- *Escolarización.*
- *Tecnoloxía da ESO.*
- *Ciencias da Natureza da ESO.*
- *Organización Escolar.*
- *Programación.*
- *Programas educativos comunitarios.”*

Tanto na concepción dos equipos de traballo como na súa temática pódese facilmente adiviñar a influencia das antigas “ponencias”, en versión “grupo de traballo”, propias da estrutura organizativa provincial da Inspección de Ensinanza Primaria⁴⁴⁵.

⁴⁴³ Circular da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, pola que se establecen as normas de constitución dos equipos de traballo dos inspectores.

⁴⁴⁴ Ibidem, punto 2.

⁴⁴⁵ Cfr., por exemplo, coa relación de ponencias da Inspección da provincia de Ourense de 1987, citadas por OCAMPO (1995: 850).

Os equipos de traballo iniciaron a súa actividade en xaneiro de 1996. Mediante unha circular interna da Subdirección Xeral da Inspección Educativa do 3 de novembro de 1995⁴⁴⁶ adscribíense os inspectores aos distintos equipos de traballo específicos. A principios do curso 1996-1997 unha reestruturación da Consellería, que afectou varios inspectores, motivou unha nova adscripción dos inspectores a ditos equipos⁴⁴⁷.

Son de destacar, en xeral, as achegas realizadas polos equipos interprovinciais, algunhas das cales serviron de referencia para actuacións da Inspección e, inclusive, para programas ou servizos da propia Consellería. As análises do equipo de “*Educación a distancia. Alfabetización e educación de adultos. Programas de garantía social*” foron utilizadas como elemento de partida para o deseño da normativa posterior relacionada coa educación de adultos. O equipo de “*Normalización Lingüística: A súa aplicación no ensino en Lingua Galega*”, foi utilizado como órgano de asesoramento permanente da Dirección Xeral de Política Lingüística. O equipo de “*Plantilla orgánica dos centros*” elaborou os estándares de plantillas dos distintos tipos de centros, en función de unidades escolares, que foron empregados tanto polos propios inspectores como pola Dirección Xeral de Persoal. As propostas do equipo de “*Orientación Educativa. Tutorías*” tiveron grande relevancia na reforma de todo o sistema de orientación que se implantou posteriormente en Galicia⁴⁴⁸. O equipo de “*Avaliación do Sistema Educativo*” adaptou o modelo EVA de avaliación de centros á realidade do sistema educativo de Galicia, documento que serviu de base para o Plan de avaliación de centros educativos (Plan ACE), que se aplicou nos anos sucesivos a preto de 100 centros educativos de todos os niveis⁴⁴⁹.

A diferenza no funcionamento dos equipos provinciais e interprovinciais fica reflectida na citada enquisa de xaneiro de 1999⁴⁵⁰. Un 80,3% dos inspectores non estaba de acordo como funcionaban os equipos provinciais, porcentaxe que baixaba claramente

⁴⁴⁶ Instrucións da Subdirección Xeral de Inspección Educativa sobre os equipos de traballo da Inspección específicos (1995).

⁴⁴⁷ Instrucións da Subdirección Xeral de Inspección Educativa sobre os equipos de traballo da Inspección específicos (1996).

⁴⁴⁸ Os traballos deste equipo foron decisivos para a elaboración do Decreto 120/1998, do 23 de abril polo que se regula a orientación educativa en Galicia, así como da Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120/1998.

⁴⁴⁹ O Plan ACE aplicouse durante catro cursos desde o curso 1995/1996 ao 1998/1999 ambos inclusive.

⁴⁵⁰ Subdirección Xeral de Inspección Educativa (1999). Enquisa citada.

no caso dos equipos interprovinciais con un 63,6% de inspectores que non estaban de acordo co seu funcionamento.

Por último o Decreto 135/1993 regulaba o procedemento para acceder aos postos da función inspectora, así como os procesos de renovación despois dos tres e dos seis anos de exercicio continuado de dita función, de acordo co establecido na Lei 30/1984 citada, recollendo as modificacións introducidas na súa Disposición adicional décimo quinta pola Lei 23/1988, tamén citada⁴⁵¹.

En 1995 Publícase a LOPAG⁴⁵², que tivo un grande impacto na Inspección. O máis relevante desta Lei en relación coa Inspección é a creación do corpo de inspectores de educación (CIE)⁴⁵³. Esta medida supón un xiro copernicano na política seguida polos gobernos socialistas en torno á Inspección de educación desde que accedieran ao poder no ano 1982.

*“A LOPAG é un dos froitos deste desequilibrio de forzas xa que no trámite parlamentario o PSOE ten que render un dos estandartes que con máis bríos elevou no inicio da toma do poder en 1982. O termo Categoría é substituído pola creación dun Corpo de Inspectores de Educación (CIE). O PSOE ten no ámbito da Inspección Educativa que someterse a unha dobre ‘humillación’. En primeiro lugar aceptando que se ‘equivocou’ cando no 1984 estableceu un modelo de Función Inspectora desempeñada de forma non permanente e allea a un corpo de Inspección; e en segundo aceptando que unha parte dos docentes seleccionados para o desempeño desta Función Inspectora, os procedentes do corpo B, teñan que realizar unha proba para o acceso ao novo corpo creado.”*⁴⁵⁴

A LOPAG prevía que se integrasen automaticamente no CIE os inspectores pertencentes ao CISAE, corpo que se declaraba a extinguir, que voluntariamente quixesen facelo⁴⁵⁵, e os docentes “*que accedieran á función inspectora de conformidade coas disposicións da Lei 30/1984... y que pertenzan a Corpos do grupo A..., sempre que tivesen efectuada a primeira renovación de tres anos...*”⁴⁵⁶ Establecíase que os docentes na función inspectora que non cumprisen estes requisitos continuarían na función

⁴⁵¹ Decreto 135/1993, artigos 24º a 31º, ambos inclusive.

⁴⁵² Lei Orgánica 9/1995, de 20 de novembro, citada.

⁴⁵³ Ibidem, artigo 37.1.

⁴⁵⁴ FENOY (2006d : 7).

⁴⁵⁵ Ibidem, Disposición adicional primeira.2.

⁴⁵⁶ Ibidem, Disposición adicional primeira.3.

inspectora, se así o desexaban, e se incorporarían ao CIE no momento que os cumprisen. Prevíase que excepcionalmente os docentes na función inspectora pertencentes a Corpos do grupo B poderían integrarse no CIE mediante a realización dun concurso-oposición, para o cal as Administracións educativas debían convocar unha quenda especial, na que só poderían participar estes funcionarios⁴⁵⁷. Todos estes aspectos se desenvolveron mediante o Real Decreto 2193/1995⁴⁵⁸. É de subliñar que no citado decreto se prevía a posibilidade de que as Administracións educativas podían establecer para o acceso ao CIE distintas especialidades tendo en conta “*a estrutura, as áreas e os programas en que se organiza o sistema educativo.*”⁴⁵⁹

A creación do Corpo de inspectores de educación e a integración potestativa dos inspectores pertencentes ao Corpo de inspectores ao servizo da Administración educativa (CISAE), tivo como consecuencia que coexistan, aínda hoxe, dous corpos de inspectores o CIE e o CISAE⁴⁶⁰.

A LOPAG dedica á Inspección o Título IV. No seu artigo 36 establece as funcións que terá o novo corpo de inspectores, que se detallan no cadro 4.3.2.c xunto coas establecidas pola LOXSE co fin de facilitar a súa comparación.

⁴⁵⁷ En Galicia dita convocatoria fíxose mediante a Orde do 6 de febreiro de 1996.

⁴⁵⁸ Real Decreto 2193/1995, de 28 de decembro, polo que se establecen as normas básicas para o acceso e a provisión de postos de traballo no corpo de inspectores de educación e a integración no mesmo dos actuais inspectores.

⁴⁵⁹ Ibidem, artigo 5.3.

⁴⁶⁰ A imposibilidade de integrar de oficio aos funcionarios do CISAE no CIE, veu determinada porque ambos os corpos son de natureza diferente. O CIE defínese como corpo docente, mentres que o CISAE é un corpo xeral. Esta peculiaridade supón dereitos administrativos adquiridos polos funcionarios do CISAE que non se podían vulnerar, salvo renuncia do interesado por ingreso voluntario no CIE.

Cadro 4.3.2.c. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOXSE e A LOPAG.

LOGXE	LOPAG
	a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.
a) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.	b) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa, de renovación pedagóxica.
b) Participar na avaliación do sistema educativo	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde ós centros escolares á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultado dos mesmos.
c) Velar polo cumprimento das leis, regulamentos e demais disposicións xerais no ámbito do sistema educativo.	d) Velar polo cumprimento, nos centros docentes, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ó sistema educativo.
d) Asesorar e informar aos distintos sectores da comunidade no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	e) Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
	f) Informar, a través das canles regulamentarias, sobre os, programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade educativa competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de LOGXE e LOPAG.

No cadro 4.3.2.c pódese apreciar como na LOPAG se recollía, ampliándoas e matizándoas, as funcións que na LOXSE se encomendaban a Inspección, ás que se engadían dúas máis. Destas a última, a función f), estaba implícita na actividade inspectora, polo que realmente o único que se fixo mediante a LOPAG foi facela explícita sen que supuxese realmente unha novidade en relación coa LOXSE. No entanto, a primeira, a función a), introducía aspectos novos no modelo de Inspección LOXSE. Retomaba os termos “controlar” e “supervisar” que se suprimiran na LOXSE, porén, mais alén diso, colocábanse na primeira das funcións atribuídas á Inspección.

Dá a impresión de que, á vista da experiencia dos dez anos transcorridos desde a publicación da LODE, o modelo de Inspección LOXSE fose excesivamente “compracente” e que os mecanismos de control atribuídos aos consellos escolares non

eran suficientes para garantir un funcionamento aceptable dos centros, polo que había que reconducir a situación. Tal como indica GÓMEZ PASCUAL (2001:173):

“O modelo de dirección LOXSE [e en coherencia, o de inspección] naceu despois dunha longa ditadura. Nunha época onde o concepto de autoridade estaba mal visto ‘non é necesario que haxa alguén que mande, porque entre todos faremos todo’. Foi unha utopía de moitos centros mais a realidade cotiá foi outra cousa.”

Desde esa perspectiva pódese dicir que o modelo de Inspección que propuña a LOPAG reconducía o modelo LOXSE, potenciando as funcións de supervisión e control, aínda que unicamente sobre os aspectos pedagóxicos e organizativos do funcionamento dos centros. É dicir, o papel da Inspección non se limita á colaboración na mellora global do funcionamento dos centros (función b) senón que debe controlar e supervisar ese funcionamento desde o punto de vista pedagóxico e organizativo (función a). En relación coa práctica docente, a LOPAG mantén practicamente a redacción da LOXSE. A concreción dos aspectos nos que se debe centrar de forma especial a participación da Inspección na avaliación do sistema educativo (función c), suxire que no modelo da LOPAG tanto o control e supervisión dos centros como a colaboración na mellora da práctica docente, forman parte, ou son consecuencia, de procesos de avaliación.

As modificacións introducidas pola LOPAG nas función da Inspección definen un modelo de Inspección máis próximo, que o definido pola LOXSE, ao modelo de Inspección establecido para Galicia polo Decreto 135/1993, completado polo Decreto 232/1994.

A LOPAG establecía o concurso-oposición como procedemento de acceso ao Corpo de inspectores de educación⁴⁶¹. Para poder concursar era necesario ter o título de Doutor, Licenciado, Enxeñeiro ou Arquitecto, pertencer a un dos Corpos que integran a función pública docente, cunha experiencia mínima de dez anos⁴⁶². Na Lei recoñecía o perfeccionamento e actualización profesional como un dereito e un deber para os

⁴⁶¹ Lei Orgánica 9/1995 citada, artigo 39. Este artigo desenvólvese no citado Real Decreto 2193/1995, do 28 de decembro.

⁴⁶² Ibidem, artigo 38.

inspectores⁴⁶³. Reafirmábase a consideración de autoridade pública dos inspectores no desempeño das súas funcións⁴⁶⁴.

Cómpre tamén subliñar, polas connotacións que tiña para as actuacións da Inspección, a grande importancia que a LOPAG outorgou á autonomía dos centros docentes⁴⁶⁵. No Capítulo II do seu Título I. ampliábase e desenvolvíase o concepto de autonomía de xestión dos centros. Autonomía xa recoñecida, aínda que de forma moi superficial, no artigo quince da LODE e recollida, practicamente como declaración de intencións, na LOXSE⁴⁶⁶. Aparte da autonomía na xestión de recursos económicos⁴⁶⁷, xa recoñecida en Galicia pola Lei 8/1987, do 25 de novembro⁴⁶⁸, a LOPAG regulaba a autonomía de xestión pedagóxica e organizativa que debe concretarse a través de diversos proxectos⁴⁶⁹:

“Os centros disporán de autonomía para definir o modelo de xestión organizativa e pedagóxica, que deberá concretarse, en cada caso, mediante os correspondentes proxectos educativos, curriculares e, se é o caso, normas de funcionamento.”

Pouco despois de publicada a LOPAG cesa como Conselleiro D. Juan Piñeiro Permuy⁴⁷⁰, polo que non tivo materialmente tempo de afrontar a actualización do Decreto 135/1993; aínda que, nese momento, a Inspección Central tiña xa o encargo de elaborar un novo Decreto de organización e funcionamento de Inspección⁴⁷¹. O 28 de febreiro foi nomeado para substituílo, o tamén inspector, D. Celso Currás Fernández⁴⁷².

⁴⁶³ Ibidem, artigo 41.

⁴⁶⁴ Ibidem, artigo 42.

⁴⁶⁵ Para unha mellor comprensión das implicacións que ten a autonomía dos centros docentes pode consultarse a GONZÁLEZ, A, LOSADA, J.A., REQUEJO, A. coord. (1999).

⁴⁶⁶ As referencias á autonomía de xestión na LOXSE están nos:

Artigo 57.4.: “As Administracións educativas fomentarán a autonomía pedagóxica e organizativa dos centros e favorecerán e estimularán o traballo en equipo dos profesores.”

Artigo 58.2.: “Os centros públicos disporán de autonomía na súa xestión económica nos termos establecidos nas leis.”

⁴⁶⁷ Lei Orgánica 9/1995 citada, artigo 7.

⁴⁶⁸ Lei 8/1987, do 25 de novembro, pola que se establece a gratuidade dos estudos de bacharelato, formación profesional e artes plásticas e oficios artísticos nos centros públicos e a autonomía de xestión económica dos centros docentes públicos non universitarios.

⁴⁶⁹ Lei Orgánica 9/1995 citada, artigo 5. (Os subliñados son do autor da tese)

⁴⁷⁰ Decreto 189/1996 do 24 de maio.

⁴⁷¹ En decembro de 1996 foille entregado ao Director Xeral de Centros e Inspección Educativa un borrador do Decreto elaborado pola Inspección Central.

⁴⁷² Decreto 202/1996, do 28 de maio, polo que se nomea a Celso Currás Fernández conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria.

Unha das súas primeiras intencións foi precisamente axilizar a elaboración dun novo Decreto que recollese as modificacións establecidas na LOPAG.

O novo Conselleiro manifestara en diversas ocasións a súa convicción de que o modelo organizativo da Inspección que consideraba máis axeitado era o que se derivaba do principio de “internivelaridade”⁴⁷³. Aínda que foi obxecto de revisións, o borrador redactado pola Inspección Central non encaixaba na prevista perspectiva “internivelar”, polo que se paralizou o proceso de elaboración⁴⁷⁴. Co fin de coñecer a opinión dos inspectores pasóuselles un cuestionario en xaneiro de 1999 (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN EDUCATIVA, 1999). Entre os aspectos tratados había diferentes preguntas relacionadas coa internivelaridade aínda que sen facer referencia explícita a ela. Tal como se pode deducir, dos resultados recollidos na táboa 4.3.2, nese momento había unha grande división de opinións ao respecto⁴⁷⁵.

⁴⁷³ Nun escrito da Asociación Nacional de Inspectores de Ensinanza Secundaria dirixido a todos os seus asociados para informar do resultado da reunión mantida co Conselleiro o 10 de marzo de 2004, dise:

“Expresou o Conselleiro, en primeiro lugar, as súas obxeccións ao escrito presentado por nos e as súas consideracións e razóns sobre o Borrador do Decreto. Sobre todo aclarou que o Staff directivo da Consellería xa desde 1998 tivo claro o concepto de internivelaridade na Inspección e fixo, a continuación, unha evolución dos feitos acaecidos sobre o tema: o porqué se paralizou aquel antigo proxecto e como se chegou a este. Manifestou que el segue manténdose neste aspecto por dúas razóns fundamentais:

1º Pola súa experiencia considera que é a mellor organización posible da Inspección (o subliñado é do autor da tese), xa que, ao ser un único corpo –se houbese niveis diferentes– habería Inspectores de 1ª, 2ª, 3ª, etc. Ademais ao estar el, neste momento, de Conselleiro ten a potestade de facelo, do mesmo modo que, no futuro, outro Conselleiro o pode cambiar porque o considere contrario ás súas ideas.

2º Porque o partido político ao que el pertence acepta este principio. Afirmou taxativamente que a maior parte das Comunidade Autónomas gobernadas polo Partido Popular van proceder do mesmo xeito. Isto foi o que tirou en conclusión das reunións mantidas coa Ministra de Educación e cos Conselleiros das outras comunidades. Citou textualmente Castilla-León, Navarra e Baleares.

*Así mesmo manifestou que **CUMPRIRÁ A NORMATIVA BÁSICA PERO QUE, DENTRO DELA, E DENTRO DAS COMPETENCIAS QUE SE LLE ATRIBÚEN Á COMUNIDADE, ESTABLECERÁ UN MODELO DE INSPECCIÓN INTERNIVELAR SEGUNDO OS CRITERIOS QUE TEN O STAFF DA CONSELLERÍA** (sic).* (O subliñado é do autor da tese).

⁴⁷⁴ Ver nota anterior.

⁴⁷⁵ Desacordo, que se segue mantendo actualmente, tal como se deduce das respostas dadas polos inspectores á cuestión recollida na enquisa feita para esta tese. Segundo iso o 52 % do inspectores considera imprescindible ter en conta a experiencia docente previa para a asignación de centros (ver punto 5.2.3.2.4 desta tese).

Táboa 4.3.2. Opinión dos inspectores sobre aspectos relacionados coa internivelaridade (Enquisa de 1999).

	SI		NON		N/C	
	N	%	N	%	N	%
3.1.- ¿Considera Vde. substancial que, para a asignación dos inspectores aos centros, se teña en conta a experiencia docente do nivel educativo que se imparte no centro?	32	48,5	33	50,0	1	1,5
3.2.- ¿Cre Vde. que un inspector débese responsabilizar de calquera centro independentemente do nivel ou niveis que se impartan nel, agás nas materias específicas?	37	56,1	27	40,9	2	3,0
6.1.- ¿Considera conveniente o establecemento de especialidades para o acceso ao corpo de inspectores de educación?	35	53,0	31	47,0	0	0,0
6.2.- ¿E para o exercicio da función inspectora?	38	57,6	27	40,9	1	1,5

Fonte: Enquisa dirixida aos inspectores de educación de Galicia, realizada pola Subdirección Xeral de Inspección Educativa en xaneiro de 1999. Non publicada.

Unha vez coñecidos os resultados da enquisa, o propio Director Xeral de Centros e Inspección Educativa retomou persoalmente a elaboración dun novo borrador de Decreto. Dito borrador foi presentado e debatido no marco de reunións *ad hoc* realizadas en cada un dos Servizos provinciais de Inspección durante os meses de maio e xuño de 1999. Presentáronse distintos escritos con alegacións entre eles un da propia Inspección Central⁴⁷⁶, órgano ao que incomprensiblemente se deixou á marxe de todo o proceso. O borrador definitivo estaba rematado en abril do ano 2000. Non obstante, o novo panorama xurdido a raíz da maioría absoluta lograda polo Partido Popular nas eleccións xerais dese mesmo ano propiciou a expectativa de que nesa lexislatura se puidese aprobar a anunciada Lei de Educación, que, por falta de apoios suficientes, non puidera saír adiante na anterior. Isto tivo como consecuencia un novo adiamento do Decreto de Inspección de Galicia⁴⁷⁷. Así pois, a redacción do novo Decreto dilatouse no tempo por dúas razóns fundamentais pola resistencia do sector de inspectores opostos a

⁴⁷⁶ Ver en anexo 4.3.2b.

⁴⁷⁷ Nunha carta do Conselleiro de Educación dirixida a todos os inspectores con data 1 de setembro de 2000, recóllese:

“Non sería oportuno, xa que logo, publicar actualmente o decreto regulador da inspección de educación, que estamos debatendo nesta Comunidade Autónoma, pois a referida modificación da LOPEG [LOPAG] podería alteralo inmediatamente. O mesmo podemos dicir da convocatoria de procesos selectivos para o ingreso no actual corpo de inspectores de educación.

Cremos que o procedente é esperar, como están a facer tamén na maioría das restantes Comunidades Autónomas, a que o Ministerio tome unha decisión definitiva con respecto ao citado cambio lexislativo.”

ese modelo organizativo e pola anunciada promulgación dunha nova Lei de educación como consecuencia de chegar ao Goberno de España o Partido Popular.

No ano 2002, durante o segundo mandato do Goberno do Partido Popular en España, publícase a LOCE⁴⁷⁸. A Lei dedicaba o Título VII á Inspección do sistema educativo. Neste Título regulábanse, por un lado, as competencias da Alta Inspección⁴⁷⁹, e por outro formulábanse de novo⁴⁸⁰ as funcións da Inspección, aínda que practicamente reproducían as establecidas na LOPAG, inclusive na mesma orde⁴⁸¹ (cadro 4.3.2.d). Porén, é importante subliñar que introduciu un elemento novo na función b). Non se limitou a dicir que a Inspección ten que colaborar na mellora da práctica docente, senón que vai máis alá e establece que a Inspección debe “*supervisar a práctica docente*”. Matiz de grande relevancia pola súa relación co obxecto de estudo desta tese. Define o campo de actuación dos inspectores en que se pon claramente de manifesto os aspectos curriculares da función inspectora, como se verá máis adiante, e alén diso induce a pensar que se dá por suposto que a supervisión da práctica docente é a forma que ten a Inspección educativa, despoxada da antiga función formativa, de “*colaborar na mellora*” desa práctica.

⁴⁷⁸ Lei Orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de Calidade da Educación citada.

⁴⁷⁹ Ibidem, artigo 104.

⁴⁸⁰ A terceira vez nos últimos 15 anos.

⁴⁸¹ Lei Orgánica 10/2002 citada, artigo 105.

Cadro 4.3.2.d. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOPAG e a LOCE.

LOPAG	LOCE
a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.	a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.
b) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa, de renovación pedagóxica.	b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.
c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde ós centros escolares á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultado dos mesmos.	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados dos mesmos.
d) Velar polo cumprimento, nos centros docentes, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ó sistema educativo.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
e) Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	e) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
f) Informar, a través das canles regulamentarias, sobre os, programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade educativa competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións.	f) Informar sobre os programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas competentes, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións, a través das canles regulamentarios.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de LOPAG e LOCE. (O subliñado é do autor da tese).

Neste sentido pódese afirmar que o modelo de Inspección proposto na LOCE incide máis que o da LOPAG nos aspectos vinculados ao ámbito do control. Alén do control e supervisión do funcionamento xeral dos centros os inspectores tiñan que supervisar a práctica docente. Non se trataba dun control sobre o profesor, como ocorreu nalgún momento da historia da Inspección, senón sobre o desenvolvemento que fai do seu traballo como profesor como docente ou persoa que ensina. Este aparente matiz é, no entanto, un factor determinante que definía un modelo esencialmente novo de Inspección. A supervisión da práctica docente vai máis alá da mera colaboración “entre iguais”. A acción de supervisar, tal como se dixo no capítulo 2 desta tese, require un coñecemento “igual ou superior” do supervisor sobre a materia a supervisar que o que se lle supón ao supervisado.

Aténdose a etimoloxía “práctica docente” sería o conxunto de actividades que fai o profesor relacionadas co proceso de ensino-aprendizaxe. Un posible significado máis amplo, por extrapolación, podería ser: o conxunto de actividades que fan os docentes. Até non hai moitos anos ambos os significados eran practicamente coincidentes, as funcións dos docentes limitábanse case exclusivamente a dar clase. Actualmente os procesos de ensino-aprendizaxe teñen lugar maioritariamente no marco de organizacións complexas que son os centros educativos. Isto demanda que os profesores fagan máis funcións que as propiamente docentes. O conxunto de todas as funcións que teñen atribuídos os profesores constituirían o que se denomina na LOCE “*función docente*”⁴⁸². A LOCE atribúe á Inspección a función de participar especialmente na avaliación da función docente (función c) e orienta como facelo “*a través da análise da organización, funcionamento e resultados dos mesmos [dos centros]*”. Quere dicir, debe participar na avaliación da influencia, de todo o que fai o profesorado no seu conxunto, na organización, funcionamento e resultados dos centros. Indirectamente, polo tanto, estanse avaliando, a través dos resultados, os procesos de ensino aprendizaxe, o que inclúe a práctica docente de xeito global. Non obstante, e independentemente desa avaliación, na LOCE destácase a necesidade de **supervisar** a práctica docente. Polo tanto, nese contexto distínguese entre o que é a avaliación da función docente, que comprende todo o que fai o profesor, e a supervisión da práctica docente, que sería unha parte do anterior. Tal distinción só se pode entender desde a perspectiva de que, na LOCE, “práctica docente” teña o significado etimolóxico *de conxunto de actividades que fai o profesor relacionadas co proceso de ensino-aprendizaxe* e non o máis amplo *de conxunto de actividades que fan os funcionarios docentes*.

⁴⁸² No artigo 56 da LOCE atribúense ao profesorado as seguintes funcións:

- “a) A *ensinanza das áreas, materias e módulos que teñan encomendados.*
- b) *Promover e participar nas actividades complementarias, dentro ou fóra do recinto educativo, programadas polos profesores e departamentos didácticos e incluídas na programación xeral anual.*
- c) *A contribución a que as actividades do centro se desenvolvan nun clima de respecto, de tolerancia, de participación e de liberdade para fomentar nos alumnos os valores propios dunha sociedade democrática.*
- d) *A tutoría dos alumnos para dirixir a súa aprendizaxe, transmitirle valores e axudalos, en colaboración cos pais, a superar as dificultades.*
- e) *A colaboración, cos servizos ou departamentos especializados en orientación, no proceso de orientación educativa, académica e profesional dos alumnos.*
- f) *A coordinación das actividades docentes, de xestión e de dirección que lle sexan encomendadas.*
- g) *A participación na actividade xeral do centro.*
- h) *A investigación, a experimentación e a mellora continua dos procesos de ensinanza correspondente.”*

De todas elas só se poden considerar estritamente docentes as funcións a), b) e d).

Desde esta perspectiva, a práctica docente ven determinada pola acción do profesor no proceso de ensino aprendizaxe, enmárcase, polo tanto, no ámbito curricular das materias ou áreas que o profesor ten encomendadas impartir. De acordo co modelo de currículo aberto proposto polo MEC⁴⁸³, o currículo inclúe tanto o proxecto, ou deseño, como a súa posta en práctica, ou desenvolvemento, encargando ao profesor non só a segunda parte, senón tamén funcións de deseño curricular. En consecuencia, a práctica docente comprende todo o que o profesor fai, tanto no momento de dar clase, como antes de dala (planificación/programación) e despois de dala (seguimento/avaliación). Desde un punto de vista coherente coa definición de supervisión, a supervisión da práctica docente demanda dos inspectores, en xeral, coñecementos da mesma orde ou superior, sobre o currículo de cada área ou materia, ao dos profesores que as imparten. Cómpre subliñar que o coñecemento sobre o currículo supón, segundo o modelo da proposta do MEC, alén de coñecementos pedagóxicos, psicolóxicos ou socio culturais, **coñecementos epistemolóxicos** sobre as áreas ou materias a supervisar.

A diversidade de materias e áreas, que se foron incorporando ao sistema educativo ao longo da súa historia, está no cerne da aparición das especialidades do profesorado⁴⁸⁴. Para que ese tipo de supervisión sexa eficaz, é dicir aceptada polo profesor cuxa práctica se supervisa, este debe recoñecer a *auctoritas*⁴⁸⁵ do inspector nese campo⁴⁸⁶. Isto só se pode lograr a través da especialización dos inspectores⁴⁸⁷. De aí que a LOCE establece que “*O Goberno, previa consulta ás Comunidades*

⁴⁸³ MEC (1991, pp. 17-50).

⁴⁸⁴ A especialización no nivel de ensinanza primaria iniciouse a partir da LXE do 70, a demanda de especialización é tan forte que nos últimos anos se estendeu inclusive ao nivel de educación infantil. Unha reflexión sobre o debate mestre especialista/xeneralista na ensinanza primaria, reaberto como consecuencia da proposta da revisión dos títulos de mestre para adaptalos ao Espazo Europeo de Educación Superior, pode verse en SERRANO, LERA e CONTRERAS (2007).

⁴⁸⁵ No sentido de autoridade recoñecida e aceptada polos que a soportan, en contraposición a “potestas” ou autoridade imposta pola forza da lei ou de calquera outro tipo.

⁴⁸⁶ SERGIOVANNI e STARRAT (1998: 35-49) distinguen cinco fontes de autoridade para a supervisión:

- Autoridade burocrática.
- Autoridade persoal.
- Autoridade técnico-racional.
- Autoridade profesional.
- Autoridade moral.

⁴⁸⁷ Para un maior afondamento no tema das especialidades dos inspectores pode consultarse, entre outros, SALGADO (2003), RAMO TRAVER (1999: 179-184; 318-319 e 341-343), TEIXIDÓ (1997: 80), ASOCIACIÓN NACIONAL DE INSPECTORES DE BACHARELATO DO ESTADO (1988: 71-80).

*Autónomas, establecerá as especialidades básicas de inspección educativa tendo en conta, en todo caso, os diferentes niveis educativos e especialidades docentes.”*⁴⁸⁸

Este precepto foi desenvolvido polo Real Decreto 1538/2003 de 5 de decembro⁴⁸⁹ en cuxo anexo I se concretaban as especialidades básicas que se recollen no cadro 4.3.2.e. En Galicia incorporouse a especialidade de “lingua galega” ás especialidades básicas previstas no Real Decreto, en aplicación do disposto no citado anexo: “*As comunidades autónomas que teñan, xunto coa castelá, outra lingua propia cooficial poderán incluír como especialidade dita lingua propia*”.

Cadro 4.3.2.e. Especialidades básicas de Inspección de educación establecidas no R.D.1538/2003.

<i>Nivel</i>	<i>Especialidade</i>
<i>Educación infantil, Educación Primaria. Educación Secundaria, Formación Profesional de grao superior.</i>	<i>Educación Preescolar, Infantil e Primaria. Lingua galega. Lingua. Humanidades. Linguas Estranxeiras e Ensinanzas de Idiomas. Matemáticas. Ciencias. Tecnoloxía e Formación Profesional. Educación Física e Deportes. Educación Artística. Pedagogía e Psicología.</i>

Fonte: Real Decreto 1538/2003 de 5 de decembro.

Como se pode observar no cadro 4.3.2.e, no Real Decreto 1538/2003 citado prevíase dous graos de especialización: un relacionado cos niveis de ensinanza non universitaria, e o outro basicamente coas áreas ou materias de secundaria.

Este modelo organizativo da Inspección, que se deriva do principio de especialidade, chocaba directamente co modelo baseado no principio de “internivelaridade”, polo que foi *casus belli* para os colectivos de inspectores que defendían este último como única alternativa⁴⁹⁰. A isto engadiuse o rexeitamento de algunhas comunidades autónomas que vían no Real Decreto unha intromisión do MEC

⁴⁸⁸ Lei Orgánica 10/2002 citada, artigo 106.1.

⁴⁸⁹ Real Decreto 1538/2003, do 5 de decembro, polo que se establecen as especialidades básicas de inspección educativa.

⁴⁹⁰ Chegouse a facer unha concentración de inspectores de educación perante o Ministerio, convocada por unha das tres asociacións de inspectores, o día 6 de marzo do 2004, unha de cuxas finalidades era aprazar a adscrición dos inspectores ás especialidades previstas no citado Real Decreto 1538/2003.

nas súas competencias⁴⁹¹. A combinación destes factores, que xa entraran no debate, enturbándoo, desde que se coñeceu o primeiro borrador da Lei, retrasou considerablemente a publicación do Real Decreto. De feito tardouse un ano en publicalo, o que pon de manifesto as dificultades que houbo para tratar de chegar a un acordo respecto ás mesmas, ao que, por outra parte, non se deu chegado. Que non se chegou verdadeiramente a ningún acordo demostra o feito de que, transcorridos os seis meses de prazo que se establecía no Real Decreto 1538/2003 para que todas as comunidades autónomas adscribisen os inspectores ás respectivas especialidades⁴⁹², practicamente ningunha⁴⁹³ o levou a efecto⁴⁹⁴. Como consecuencia, mediante outro Real Decreto⁴⁹⁵ ampliase o prazo en base a que *“o proceso de adscrición e as súas consecuencias na organización das plantillas de inspectores das Administracións educativas respectivas crearon dificultades en boa parte das comunidades autónomas. Estas dificultades quedarían aliviadas se se arbitra un novo prazo, máis amplo, para levar a cabo a adscrición mencionada”*⁴⁹⁶. A ampliación do prazo foi de dous anos!⁴⁹⁷. A pesar diso, a maioría das comunidades autónomas apuraron o prazo ata o

⁴⁹¹ Inclusive Galicia, unha das comunidades afíns politicamente ao Goberno central, non apoiaba o modelo de Inspección proposto no Real Decreto 1538/2003, tal como é fácil comprobar coa lectura do Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula a organización e o funcionamento da Inspección educativa da Comunidade Autónoma de Galicia. O que non deixou de sorprender a algún dos Consejeros das restantes Comunidades Autónomas gobernadas polo PP, dada a ascendencia que tiña neste aspecto o Conselleiro de Educación de Galicia como único inspector a ese nivel. Esta actitude orixinou unha queixa da Asociación Nacional de Inspectores de Educación (ANIE) perante o Presidente da Xunta a través do escrito asinado polos seus representantes en Galicia de data 10/03/2004. No citado escrito, entre outras consideracións, se recollía: *“Sr. Presidente, non alcanzamos a comprender como a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria da nosa Comunidade Autónoma pode propiciar unha norma que, ..., consagre un modelo de Inspección educativa contrario ó espírito da Lei de Calidade e contrario ó que no seu día se recollía no Programa electoral do Partido Popular.”*

O citado Programa recollía na súa páxina 67:

*“Potenciaremos a **Inspección Educativa**. Nos propoñemos impulsar as seguintes actuacións:*

Articular unha nova organización funcional da inspección que intensifique o asesoramento especializado, centrada na didáctica das disciplinas, nos enfoques diferenciais dos distintos niveis educativos, e na avaliación externa.” (O subliñado aparece no texto orixinal).

⁴⁹² Real Decreto 1538/2003 citado, disposición adicional segunda.

⁴⁹³ Só hai constancia de que o fixera Galicia.

⁴⁹⁴ Galicia foi das poucas Comunidades nas que se adscribiu aos inspectores as especialidades previstas no Real Decreto 1538/2003 dentro do prazo previsto. Inclusive nas dúas convocatorias de provisión de prazas realizadas posteriormente, estas sacáronse por especialidades.

⁴⁹⁵ Real Decreto 1472/2004, de 18 de xuño, polo que se amplía o prazo sinalado na disposición adicional segunda do Real Decreto 1538/2003, de 5 de decembro, polo que se establecen as especialidades básicas de inspección educativa.

⁴⁹⁶ Ibidem, preámbulo.

⁴⁹⁷ Chama a atención o feito insólito de que un prazo inicial de seis meses se prorrogue dous anos. Isto só se pode comprender desde a postura obstrucionista á que se veu sometido o MEC.

final⁴⁹⁸, de tal xeito que, antes de que se fixese a adscrición, ficou sen efecto como consecuencia do novo escenario xerado a partir da volta ao goberno do PSOE nas eleccións xerais do 2004. Situación que se consolidou coa publicación da LOE⁴⁹⁹.

En coherencia cos principios que inspiraban o Real Decreto 1538/2003, no seu anexo II establecíanse as correspondencias entre as doce especialidades previstas para a Inspección e as especialidades docentes, tal como se recollen no cadro 4.3.2.f.

Cadro 4.3.2.f. Correspondencia entre especialidades básicas de Inspección de educación e especialidades docentes, establecida no R.D.1538/2003.

Especialidade de inspección educativa	Especialidades docentes
Educación Preescolar, Infantil e Primaria.	Educación Preescolar, Infantil e Primaria.
Lingua galega.	Lingua galega.
Lingua.	Lingua castelá e literatura; linguas clásicas.
Humanidades.	Filosofía; xeografía e historia.
Linguas Estranxeiras e Ensinanzas de Idiomas.	Linguas estranxeiras e especialidades do profesorado de Escolas Oficiais de Idiomas.
Matemáticas.	Matemáticas.
Ciencias.	Bioloxía e xeoloxía; física e química.
Tecnoloxía e Formación Profesional.	Tecnoloxía e especialidades do profesorado que imparte Formación Profesional.
Educación Física e Deportes.	Educación física e Ensinanzas Deportivas.
Educación Artística.	Debuxo; música; especialidades do profesorado de Ensinanzas Artísticas.
Pedagoxía e Psicoloxía.	Pedagoxía e Psicoloxía.

Fonte: Real Decreto 1538/2003 de 5 de decembro

A LOCE seguiu mantendo o sistema de concurso-oposición para o acceso ao Corpo de inspectores de educación, mais de acordo coas especialidades establecidas. Os requisitos para poder concursar eran pertencer a algún dos corpos que integran a función pública docente, cunha experiencia mínima docente de seis anos⁵⁰⁰. O procedemento regulouse mediante o Real Decreto 334/2004, de 27 de febreiro⁵⁰¹.

⁴⁹⁸ O que fai pensar que as dificultades para adscribir os inspectores ás especialidades era máis unha argucia que unha realidade.

⁴⁹⁹ A LOE publicouse o 4 de maio de 2006, mes e medio antes de que rematase o prazo para adscribir aos inspectores.

⁵⁰⁰ Na LOPAG o requisito de experiencia docente era de 10 anos.

⁵⁰¹ Real Decreto 334/2004, de 27 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento de ingreso, accesos e adquisición de novas especialidades nos corpos docentes que imparten ensinanzas escolares do sistema educativo e no Corpo de Inspectores de Educación.

No cadro 4.3.2g recóllense, tal como se ven facendo, as principais disposicións publicadas neste período (de 1993 a 2004), que afectaron a Inspección de educación de Galicia.

Cadro 4.3.2.g. Principais disposicións relativas á Inspección de educación da Comunidade Autónoma de Galicia publicadas entre o ano 1993 e o ano 2004.

Responsables políticos	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
P. Manuel Fraga Iribarne C. Juan Piñeiro Permuy D.X. Gerardo Muñoz	1993	D. 135/1993 DOG do 24/06	Regula as funcións e organización da Inspección educativa en Galicia.
	1993	O. do 07/1993 DOG do 28/07	Regula o procedemento para a adscrición de funcionarios docentes á función inspectora.
	1994	D. 232/1994 DOG do 29/07	Establece a estrutura orgánica da Consellería. Atribúe novas funcións aos Servizos provinciais de I.
	1995	Circular Nº 7 do 24/06	Adscrición dos inspectores aos sectores de inspección.
	1995	O. do 14/09 DOG do 26/09	Noméanse os postos da I. Central. Constitúese así por primeira vez a I. Central en Galicia.
P. Felipe González M. Jerónimo Saavedra	1995	L.O 9/1995 BOE do 20/11	Lei Orgánica da participación, a avaliación e o goberno dos centros docentes (LOPAG). Crea o Corpo de i de educación (CIE).
	1995	R.D. 2193/1995 BOE do 30/12	Establece as normas básicas para o acceso e provisión de postos de traballo da I. Para acceder se esixe unha experiencia mínima docente de 10 anos e pertencer a un dos Corpos docentes. Prevé a posibilidade de que as Administracións públicas poidan establecer distintas especialidades.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Juan Piñeiro Permuy	1996	O. do 06/02 DOG do 21/02	Convoca concurso-oposición, en quenda especial, para o acceso ao CIE dos funcionarios docentes na función inspectora pertencentes a Corpos do grupo B.
P. José María Aznar M. Esperanza Aguirre	1996	R.D. 1573/1996 BOE do 28/06	Modifica R.D. 2193/1995. Aspectos relacionados co CISAE.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás	1996	O. do 23/10 DOG do 03/12	Aproba o plan de traballo anual da I. de Galicia para o curso 1996/1997, en aplicación do establecido do D. 135/1993. O primeiro que afecta a todos os inspectores.
	1998	O. do 08/10 DOG do 22/03	Establece as sedes de i. en Galicia.
	1999	O. do 11/02	Publícanse os postos de traballo das sedes de I.
P. José María Aznar M. Pilar del Castillo	2002	L.O. 10/2002 BOE do 23/12	Lei Orgánica de Calidade da Educación. Establece as especialidades na I.
	2003	R.D. 1538/2003 BOE do 05/12	Establece as especialidades básicas da I.
	2004	R.D. 334/2004 BOE do 28/02	Aproba o Regulamento de ingreso e acceso aos corpos docentes entre eles ao CIE

Fonte: elaboración propia.

A vista do anterior, pódese afirmar que este segundo período caracterízase porque:

- No modelo de Inspección desenvolvido no Decreto 135/1993 mantense o predominio das funcións relacionadas coa dirección e control, a pesar de que o modelo de Inspección da LOXSE ía en sentido contrario.
- Se reorganiza, por primeira vez en Galicia, a Inspección en dous niveis: a Inspección Central, con rango de Subdirección Xeral, e os Servizos provinciais de Inspección. Como consecuencia, prodúcese unha singularidade organizativa pola dupla subordinación que orixina nos inspectores, ou o que é o mesmo, os inspectores dependen de dous superiores xerárquicos en paralelo.
- Se reorganizan os Servizos provinciais de Inspección, aglutinando, por primeira vez, baixo a dirección do Inspector xefe provincial a todos os inspectores con destino na provincia independentemente do Corpo de Inspectores procedencia (Corpo de Inspectores de ensinanza xeral básica, Corpo de Inspectores de bacharelato e Corpo de Inspectores de formación profesional). Este proceso fíxose non sen grandes dificultades pola resistencia dos inspectores destes dous últimos Corpos a dita reestruturación.
- Se ensaia, sen éxito, un novo sistema de actuación de inspección, o traballo en equipo, seguindo a moda das Inspeccións do resto das Comunidades Autónomas e o MEC, mais mantendo a figura de inspector de referencia do centro. Cada equipo actuaba sobre un sector concreto. Os centros de cada sector repartíanse por niveis entre os inspectores integrantes do equipo.
- Coa mesma filosofía do traballo en equipo, se constitúen grupos de traballo provinciais e interprovinciais que recordan as antigas “ponencias” propias da Inspección de educación xeral básica.
- En 1995 na LOPAG se crea de novo un corpo de inspectores, o Corpo de Inspectores de Educación (CIE). O procedemento de incorporación dos inspectores a este corpo provoca que, a partir desa data, coexistan dous corpos de inspectores con idénticas funcións: o creado CIE e o CISAE que xa existía.

- A LOPAG establece un novo modelo de Inspección que potencia as funcións relacionadas coa supervisión e control. A pesar diso o modelo previsto nesta Lei non supuxo alteración algunha no modelo teórico de Inspección de Galicia, manténdose o Decreto 135/ 1993.
- Hai varios intentos de modificar o Decreto 135/1993 que pon de manifesto a diversidade de opinións que hai dentro do colectivo de inspectores de Galicia encol do modelo de Inspección.
- Se publica a LOCE, que segue no sentido de potenciar as funcións de supervisión e control iniciado pola LOPAG.
- Se regulan por primeira vez as especialidades básicas da Inspección, mediante decreto (R.D. 1538/2003). Medida que orixinou conflitos entre o MEC e distintos colectivos de inspectores, inclusive con diversas Comunidades Autónomas, polo que tivo escasa incidencia a nivel nacional. Galicia foi das poucas Autonomías nas que os inspectores se adscribiron ás especialidade creadas, o que afectou os procesos de acceso ao Corpo de Inspectores de Educación, que a partir da data da súa publicación, se realizaron por especialidades.

En resumo, o efecto da LOXSE no modelo de Inspección de Galicia ficou moi esmorecido. A pesar de que o Decreto 135/1993 recolleu aspectos da LOXSE, mantivo, en contra das propostas da Lei, un modelo en que predominaban as funcións relacionadas coa dirección e control, inclusive mantivo a participación da Inspección na formación do profesorado. Aínda así producíronse grandes cambios sobre todo de carácter organizativo. Créase a Inspección Central e reorganízanse os Servizos provinciais de Inspección, aos que se incorporan os inspectores de todos os niveis educativos, desaparecendo totalmente os últimos vestixios da antiga Inspección de Distrito. Introdúcese na Inspección, con pouco éxito, a metodoloxía de traballo en equipo. Mantense a adscripción dos centros aos inspectores de acordo co nivel de procedencia de cada inspector. A única, aínda que grande, novidade que introduciu a publicación da LOPAG no modelo de Inspección de Galicia foi consecuencia da creación do CIE: a incorporación dos inspectores ao novo corpo creado, sen que iso significase unha modificación na organización e funcionamento que viña tendo a

Inspección. Desde o punto de vista do modelo de Inspección, polo tanto, tratouse unicamente dunha mudanza formal.

4.3.3.- TERCEIRO PERÍODO: DESDE 2004.

Como se dixo, a publicación da Lei anunciada (LOCE) retrasouse até o ano 2002⁵⁰² e o Real Decreto 1538/2003 aínda tardou un ano en publicarse, polo que o Decreto 135/1993 continuou en vigor, nunha situación de espera permanente, durante máis de dez anos. O que non supuxo ningún obstáculo para que a Inspección seguise funcionando con normalidade. Analizada a cuestión cunha visión crítica, poderíase considerar isto como unha evidencia da pouca influencia que teñen, nas actuacións diarias da Inspección de educación, as normas que as regulan⁵⁰³.

Unha vez publicada a LOCE iniciouse en Galicia, case inmediatamente, o proceso de elaboración dun novo decreto de Inspección que recollese as novidades introducidas por aquela, o que permitiu que o Decreto 99/2004, que regula a organización e funcionamento da Inspección en Galicia⁵⁰⁴, se publicase moi pouco tempo despois do Real Decreto 1538/2003. O proceso en si durou varios meses e foise redactando o borrador tratando de buscar un texto aceptable para os distintos colectivos de inspectores mediante reunións presididas polo Subdirector Xeral da Inspección Educativa e representantes das tres asociacións de inspectores existentes en Galicia. De novo se volveu a espertar o conflito acochado en torno ao modelo organizativo da Inspección⁵⁰⁵.

⁵⁰² Na primeira lexislatura do Partido Popular gobernou en minoría co apoio de Convergencia e Unió, o que impediu, polas reticencias deste partido a mudar a LOXSE, que saíse a Lei anunciada. Houbo que esperar a un segundo mandato, no que o Partido Popular conseguiu a maioría absoluta, para poder levar adiante a reforma prometida das ensinanzas.

⁵⁰³ De feito hai comunidades que funcionan sen decreto de Inspección: Asturias, Cantabria, Estremadura, A Rioxa, Madrid e Murcia. O resto, excepto Castela-León e Galicia, teñen decretos anteriores á LOE, sendo o máis antigo sen modificar o de Valencia que é do ano 1993 (Decreto 197/1993, de 13 de outubro). Como elemento de referencia, no anexo 4.3.3 recóllese unha escolma da normativa vixente máis importante relacionada coa organización e funcionamento das Inspeccións de educación das distintas CC. AA. publicada ata o 31 de decembro do 2006.

⁵⁰⁴ Decreto 99/2004, do 21 de maio, citado.

⁵⁰⁵ Unha vez máis o desacordo coa liña oficial da Consellería nese intre, favorable como se dixo a “internivelaridade” desde a óptica máis “dura”, foi o desencadeante da dimisión do Subdirector Xeral da Inspección en marzo de 2004 e deu lugar a un período de posturas encontradas entre os inspectores favorables a esa liña, maioritariamente procedentes do Corpo de inspectores de EXB ou inspectores que accederon desde ese nivel, e os contrarios a ela, maioritariamente inspectores procedentes do Corpo de inspectores de bacharelato ou inspectores procedentes dos niveis de bacharelato e formación profesional. Como consecuencia diso, a Asociación Nacional de Inspectores de Ensinanza dirixiu diversos escritos ao Conselleiro de Educación e inclusive ao Presidente da Xunta. Ao non ser atendidas as súas alegacións dita Asociación presentou recurso contencioso-administrativo, que foi desestimado pola Sala do Contencioso-administrativo do Tribunal Superior de Xustiza de Galicia mediante sentenza de data 25/01/2006. Entre os fundamentos xurídicos cabe destacar os seguintes:

As funcións que se encomendan á Inspección no Decreto 99/2004 recóllense no cadro 4.3.3.a en paralelo coas recollidas na LOCE para facilitar a súa análise e comparación.

Cadro 4.3.3.a. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOCE e o Decreto 99/2004.

LOCE	Decreto 99/2004
a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.	a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.
b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.	b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.
c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados dos mesmos.	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados destes.
d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
e) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.	e) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
f) Informar sobre os programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas competentes, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións, a través das canles regulamentarias.	f) Informar sobre os programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas competentes, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións, a través das canles regulamentarias.
	g) Cantas outras se lle atribúan dentro do ámbito das súas competencias: Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecerán calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de LOCE e Decreto 99/2004.

“As especialidades cumpren, no aspecto que tratamos, unha función diferente como evidencia a Disposición Adicional Primeira do Real Decreto 1538/2003 que establece que, para o caso de que determinadas actuacións o requiran e non se dispoña de Inspector coa especialidade correspondente, se adoptarán as medidas oportunas para garantir que a inspección conte co asesoramento especializado preciso. Isto é coherente co que resulta da práctica diaria pois a maior parte das tarefas a acometer por un inspector son de natureza xenérica, é dicir, a especialidade non involucra a capacidade e aptitude do concreto inspector que non goza desa especialidade para supervisar e controlar que os obxectivos pedagóxicos estean ben presentados ou que a estrutura do programa dunha especialidade é correcta.

En consecuencia, a Administración educativa ten plena potestade de autoorganización do servizo de inspección e unha das posibilidades é a mencionada pola que un inspector está ao fronte de cada subsector e serve de referente para todos os centros do mesmo.”

Da análise do cadro 4.3.3.a pódese deducir que o Decreto 99/2004, reproduce case textualmente e na mesma orde as funcións que a LOCE atribúe á Inspección. En consecuencia, desde ese punto de vista, ambos os modelos teóricos coinciden.

Co fin facilitar a análise da evolución das funcións da Inspección en Galicia desde a asunción das competencias nesa materia, no cadro 4.3.3.b recóllense en paralelo as dos tres decretos publicados. No cadro tamén se inclúen as funcións atribuídas por outras disposición, sobre todo nos decretos de estrutura da Consellería⁵⁰⁶, o que se indican mediante notas.

Cadro 4.3.3.b. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación nos tres decretos de Inspección da Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 205/1986	Decreto 135/1993	Decreto 99/2004
(4) Coordinación dos programas e servizos que se lle encomenden.	d) Coordina-los centros docentes e servizos educativos incluídos no seu ámbito de actuación.	a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.
		b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.
(2) Avaliación do rendemento educativo dos centros docentes.	c) Participar na avaliación do sistema educativo con especial atención ó rendemento dos centros docentes e servizos educativos, así como á execución e desenvolvemento dos programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados destes.
1) Control do cumprimento da normativa legal en materia de educación por parte de tódolos centros, tanto públicos como privados.	b) Velar por que nos centros docentes e servizos educativos se cumpran as leis, regulamentos e demais disposicións que afecten o seu funcionamento, así como a execución de desenvolvemento dos programas e actividades de carácter educativo que promova ou autorice a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
(3) Asesoramento dos distintos sectores da Comunidade educativa e, especialmente, do profesorado, para unha máis eficaz realización das súas funcións.	a) Asesorar, informar e orientar ós distintos sectores da comunidade educativa e órganos de goberno dos centros nos aspectos legais, organizativos, metodolóxicos e pedagóxicos, segundo os casos, para unha máis eficaz realización das súas funcións.	e) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.

⁵⁰⁶ Chama a atención o feito de que os distintos decretos de estrutura da Consellería de Educación recollan sistematicamente durante varios anos unha serie de funcións, practicamente sempre as mesmas, sen que estas se incorporen aos sucesivos decretos reguladores da Inspección que se foron publicando. Non se encontra ningunha razón lóxica que explique esta práctica aparentemente anómala, se non é a falta de coordinación entre os distintos órganos responsables da Consellería.

Decreto 205/1986	Decreto 135/1993	Decreto 99/2004
		f) Informar sobre os programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas competentes, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións, a través das canles regulamentarios.
		g) Cantas outras se lle atribúan dentro do ámbito das súas competencias.
	g) Promove-la difusión de innovacións e intercambio de experiencias entre os centros educativos.	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza ² .
	e) Participar na detección de necesidades de formación do profesorado e intervir na organización institucional das correspondentes actividades de perfeccionamento que se lle encomenden.	
	f) Colaborar cos demais órganos da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria no estudo de necesidades educativas, procesos de renovación pedagóxica, reformas educativas, programas experimentais, tarefas de planificación, coordinación e xestión de recursos educativos, así como participar na súa difusión, seguimento e avaliación.	
	Inspeccionar os centros públicos e privados non universitarios e os servizos educativos ¹ .	A inspección aos centros docentes, públicos e privados, non universitarios e dos recursos complementarios ³ .
	Supervisar as actas de avaliación, parciais e finais ¹ .	Supervisión das actas de avaliación, parciais e finais ³ .
	Propoñer medidas sobre xestión dos recursos educativos e as demais funcións establecidas no Decreto 135/1993 ¹ .	A proposta de medidas sobre xestión dos recursos educativos e as demais funcións establecidas no decreto citado ³ .

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Decreto 205/1986, Decreto 135/1993 e Decreto 99/2004.

1.- Decreto 454/2003, do 26 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

2.- Orde do 13 de decembro de 2004 pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula o funcionamento da Inspección educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia.

3.- Decreto 585/2005, do 29 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Como se pode observar no cadro 4.3.3.b hai acusadas diferenzas entre os tres decretos tanto de tipo cuantitativo como cualitativo.

No aspecto cuantitativo o número de funcións foise incrementado progresivamente co tempo. Das catro que tiña o Decreto 205/1986 pasouse a oito no Decreto 99/2004, sen contar as engadidas por outras normas, como, por exemplo e tal como se dixo, os decretos de estrutura da Consellería.

En relación co aspecto cualitativo pódense achar: diferenzas na posición, ou orde, que ocupan as funcións no listado recollido en cada decreto, substitución dunhas funcións por outras, e diferenzas de matices.

É importante destacar, en primeiro lugar, que a función, “*Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa...*”, que no Decreto 135/1993 estaba no primeiro lugar da lista, pasou no Decreto 99/2004 a ocupar o quinto lugar, e alén diso, que este último Decreto limita o seu ámbito, que se reduce ao “... *ejercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*”. Mentres que no Decreto 135/1993, aparte dos aspectos “*legais*” (dereitos e obrigas), o asesoramento, información e orientación se estendía aos aspectos “*organizativos, metodolóxicos e pedagóxicos*”. Precisamente estes últimos aspectos pasan a ser obxecto de control e supervisión no Decreto 99/2004, tal como se recolle nas súas funcións a), “*Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros...*”, e b), “*Supervisar a práctica docente...*” o que inclúe os aspectos metodolóxicos e pedagóxicos.

No Decreto 99/2004 desaparece toda referencia explícita a funcións da Inspección relacionadas coa formación do profesorado, función e) do Decreto 135/1993, e á colaboración cos demais órganos da Consellería de Educación, función f) do mesmo Decreto. Porén, o Decreto 99/2004 introduce unha función, a g), que, se era criticable a súa inclusión na LOE pola indefinición que introduce no modelo de Inspección, non se lle encontra sentido nun decreto autonómico que, pola súa natureza, debería definir con claridade o modelo de Inspección de educación que se pretende implantar na comunidade autónoma.

Pódese afirmar, pois, que no Decreto 99/2004, seguindo a nova liña marcada pola LOCE, dáse prioridade ás funcións do tipo de control, supervisión, avaliación e vixilancia sobre as de asesoramento, información e orientación. En consecuencia, o modelo de inspección proposto, está claramente inclinado ao modelo inspección-control, mais modulado polo termo “supervisar”, que como se dixo no capítulo 2 desta tese ten unha connotación “democrática”⁵⁰⁷, é dicir, non coercitiva/sancionadora, senón

⁵⁰⁷ En diversas partes desta tese se fai referencia a expresión de RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966) “*supervisión democrática*”.

correctora. De acordo cos criterios que se detallarán no apartado 5.2.3.2. para distinguilo dos demais se lle dará o nome de **modelo supervisor**.

Pódese afirmar que, despois do punto de inflexión que supuxo o modelo do Decreto 135/93, por influencia do modelo definido na LOXSE, retornouse a un modelo próximo ao recollido no Decreto 205/1986, aínda que dando ao termo “controlar” o significado que fai referencia a “acción correctora”, ao emparellalo co termo “supervisar”.

No Decreto 135/1993⁵⁰⁸ e no 99/2004⁵⁰⁹ recóllense unha serie de “atribucións” que se lle outorgan aos inspectores no exercicio das súas funcións e que non aparecen mencionadas no Decreto 205/1986.

Para poder realizar as funcións que ten encomendadas a Inspección de educación é preciso dotar aos inspectores dos instrumentos legais oportunos ou, o que é o mesmo, darlles atribucións.

O DRAG define atribución como *“aquilo que está dentro do que unha persoa pode facer ou dispoñer polo cargo que desempeña”*⁵¹⁰. En consecuencia, as atribucións, ata certo punto, son de uso potestativo e discrecional dos inspectores, na medida que poden utilizadas, ou non, en función das necesidades que se deriven, en cada caso, da realización das funcións propias da Inspección.

Así pois, as atribucións son os medios de que dispoñen os inspectores, inherentes ao seu cargo, para realizar as súas funcións. Desde ese punto de vista, a relación entre atribucións e funcións é a relación entre medios e fins. É importante esta distinción, por canto é frecuente que na normativa que desenvolve a función inspectora en educación das distintas Comunidades Autónomas, inclusive dentro da mesma Autonomía, se confundan ambos os dous conceptos. Está claro que entrar nos centros educativos e nas súas dependencias é unha atribución dos inspectores que facilita, entre outras, a realización da función de *“controlar e supervisar, desde o punto de vista*

⁵⁰⁸ Decreto 135/1993 citado, artigo 5º

⁵⁰⁹ Decreto 99/2004 citado, artigo 6º

⁵¹⁰ DRAG (1997), acepción 2.

pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros...”. O mesmo se pode dicir da atribución de mediar nos conflitos, que podería empregarse para realizar a función de *“asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa...”*. Non obstante, seguindo co último exemplo, a mediación pode converterse nunha función en si mesma, con todas as consecuencias que iso implica, se se inclúe expresamente na relación de funcións da Inspección, como ocorre nos Decretos dalgunhas Autonomías.

No cadro 4.3.3 inclúense as atribucións outorgadas aos inspectores mediante os distintos decretos de Inspección co fin de facilitar a súa análise comparativa.

Cadro 4.3.3 c. Análise comparativa das atribucións dos inspectores de educación nos dous últimos decretos de Inspección da Comunidade Autónoma de Galicia.

Decreto 135/1993	Decreto 99/2004
	a) Supervisar todos os centros, ensinanzas, etapas, niveis, programas e servizos educativos sen prexuízo de que o inspector do centro ou autoridade superior requiran a intervención dun inspector especialista.
a) Acceder aos centros docentes públicos e privados, así como aos servizos e instalacións nos que se desenvolven actividades promovidas ou autorizadas pola Administración educativa	b) Acceder aos centros docentes públicos e privados, así como aos servizos e instalacións nos que se desenvolven actividades promovidas ou autorizadas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, co fin de observar e analizar o seu desenvolvemento, para poder valorar a súa organización, funcionamento e rendemento.
c) Observar o desenvolvemento das actividades docentes e comprobar, se é o caso, mediante os instrumentos de avaliación necesarios, o rendemento académico dos alumnos e, en xeral, do sistema educativo nos termos que se establezan.	c) Coñecer directamente todas as actividades que se realicen nos centros tanto públicos como privados, e, en concreto, observar o desenvolvemento das actividades docentes e comprobar, se é o caso, mediante os procedementos de avaliación que se determinen, a adecuación do nivel de coñecementos dos alumnos cos establecidos nos respectivos currículos.
d) Ter acceso á documentación académica e administrativa dos centros docentes e servizos educativos, podendo recadar os informes, documentos e antecedentes que considere necesarios.	d) Supervisar a documentación académica, económica, psicopedagóxica e administrativa dos centros docentes, tanto públicos como privados, e dos servizos educativos, podendo solicitar informes, documentos e antecedentes que consideren necesarios para poder levar a cabo as súas actuacións, sen máis límites que os establecidos polas leis.
e) Convocar e celebrar reunións con membros dos diferentes sectores da comunidade educativa dos centros	e) Convocar ou pedir a convocatoria, celebrar e presidir reunións cos diferentes órganos de participación no control e xestión, cos de coordinación docente e cos responsables de programas, así como cos membros dos diferentes centros e sectores da comunidade educativa.
	f) Requirir, a través das canles establecidas, os responsables dos centros docentes, tanto públicos como privados, para que adecúen a súa organización e funcionamento á normativa vixente.
	g) Acceder, a través das canles establecidas, á información dos outros órganos e servizos da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria que sexa necesaria para o exercicio das súas funcións.
	h) Formar parte de comisións, xuntas e tribunais cando así o determine a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
f) Mediar nas situacións de disparidade de criterio ou desacordo que poidan levar a conflitos, formulando proposta de solución ou posibles alternativas	i) Mediar nas situacións de desacordo ou disparidade de criterio que puideran levar a conflitos, formulando propostas de solución ou de posibles alternativas.
	k) Aquelas outras atribucións que se lles encomenden no ámbito das súas competencias.
b) Visita-las distintas dependencias dos centros docentes e servizos educativos	
	a) Remitirlle aos órganos competentes da Administración educativa, por iniciativa propia ou por petición dos ditos órganos, informes, actas, propostas e ditames sobre o estado real da actividade educativa e a súa posible mellora. ¹
	b) Realizar os ditames e estudos técnicos que en materia da súa competencia lles sexan requiridos polos órganos da Administración educativa. ¹
	c) Observar o desenvolvemento da actividade docente para comprobar, por medio dos instrumentos de avaliación axeitados, a eficacia dos procesos e resultados educativos. ¹

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de Decreto 135/1993 e Decreto 99/2004.

¹ Orde do 13 de decembro de 2004 pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula o funcionamento da Inspección educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia.

Da análise do cadro 4.3.3.c pódese deducir que o Decreto 99/2004 establece cinco novas atribucións dos inspectores, mantendo practicamente as mesmas que tiña o Decreto 135/1993 (á excepción da b) con matices que as concretan. Non obstante, a Orde do 13 de decembro de 2004⁵¹¹ incorpora outras tres máis (as tres últimas do cadro 4.3.3.c). É de destacar a inclusión da atribución a), “*Supervisar todos os centros, ensinanzas, etapas, niveis, programas e servizos educativos sen prexuízo de que o inspector do centro ou autoridade superior requiran a intervención dun inspector especialista*”, que **remarca explicitamente a concepción internivelar** que inspira a organización da Inspección en Galicia, facultando a calquera inspector a supervisar calquera tipo de centros, ensinanzas, etapas, niveis, programas e servizos educativos. Cuestión sobre a que se volve a insistir máis adiante no propio Decreto: “*A Inspección Educativa organizarase con criterios de xerarquía, traballo en equipo, profesionalidade, internivelaridade e especialización.*”⁵¹²

Outra novidade a destacar é o poder que se lle outorga aos inspectores coa atribución f), “***Requirir, a través das canles establecidas, os responsables dos centros docentes, tanto públicos como privados, para que adecúen a súa organización e funcionamento á normativa vixente***”, pola connotación legal que ten tal atribución⁵¹³, que vai máis alá de asesorar, orientar e informar e inclusive de controlar e supervisar. Por último, convén sinalar o pouco afortunada que resulta a inclusión da atribución k), “*Aquelas outras atribucións que se lles encomenden no ámbito das súas competencias*”, tanto polo confuso da redacción (as atribucións non se “encomendan”) como pola indefinición que acrecenta.

Desde o principio reitor da internivelaridade, o Decreto 99/2004 fai unha nova organización da Inspección de educación. A unidade básica da organización é o subsector, ou territorio que se lle asigna a un inspector aos efectos de adscribirle todos

⁵¹¹ Orde do 13 de decembro de 2004 pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula o funcionamento da Inspección educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia, artigo 2º.

⁵¹² Ibidem, artigo 8º.

⁵¹³ Requirir é, segundo o GDXL (2000), “*Pedir, solicitar mediante un requirimento legal*”. O requirimento, segundo a acepción 2 do mesmo dicionario é unha “*comunicación oral ou escrita dun xuíz ou tribunal a alguén para que execute ou se absteña de facer algo*”, que parece ser o significado que ten no contexto. É ese tamén o sentido que, na súa acepción 2, lle dá o DRAE (1997): “*2. Pedir como autoridade, amparándose na legalidade establecida.*”

os centros educativos comprendidos nel⁵¹⁴. Para determinar os subsectores dividiuse Galicia en tantas partes como o número total de prazas de inspectores que había en plantilla⁵¹⁵. Os subsectores agrúpanse formando sectores. O conxunto de inspectores dun sector constitúen o equipo de inspectores de sector⁵¹⁶, con destino nunha das sedes de inspección⁵¹⁷. A fronte de cada equipo de inspectores de sede hai un inspector coordinador⁵¹⁸, que no caso de que a sede coincida coa capital de provincia é o Inspector xefe provincial.

Os criterios de adscrición dos inspectores aos subsectores están regulados no artigo 22º.4 do Decreto 99/2004. Neste punto vólvese facer de novo referencia expresa a atribución dos inspectores de “*supervisar todos os centros, ensinanzas, etapas, niveis...*”. O que pon de manifesto, unha volta máis, o interese da Consellería en deixar ben claro o carácter internivelar do modelo de organización da Inspección, que se pretende levar a cabo co Decreto. A citada Orde do 13 de decembro de 2004 establece a seguinte prelación para a aplicación dos criterios de adscrición citados: “*Antigüidade na provincia como funcionario de carreira nun dos corpos de Inspección Educativa, antigüidade nun dos corpos de Inspección Educativa e antigüidade como funcionario docente.*”⁵¹⁹

⁵¹⁴ Decreto 99/2004 citado, artigo 21º.3.

⁵¹⁵ Exactamente o mesmo que fixo Rodríguez San Pedro en 1907 coa Inspección de ensinanza primaria en toda España. Tradición que perdurou desde entóns a través da Inspección dese nivel.

⁵¹⁶ Decreto 99/2004 citado, artigo 22º.

⁵¹⁷ O artigo 9º da Orde do 13 de decembro de 2004 pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio establece a seguinte organización territorial:

“1. O Servizo Provincial de Inspección Educativa, en cada unha das súas sedes, organízase en sectores e subsectores, de acordo coa seguinte distribución:

a) Servizo Provincial de Inspección Educativa da Coruña, integrado por 34 inspectores e estruturado do seguinte xeito:

Sede da Coruña: 1 sector e 18 subsectores.

Sede de Santiago de Compostela: 1 sector e 10 subsectores.

Sede de Ferrol: 1 sector e 5 subsectores.

b) Servizo Provincial de Inspección Educativa de Lugo, integrado por 15 inspectores e estruturado do seguinte xeito:

Sede de Lugo: 1 sector e 14 subsectores.

c) Servizo Provincial de Inspección Educativa de Ourense, integrado por 15 inspectores e estruturado do seguinte xeito:

Sede de Ourense: 1 sector e 14 subsectores.

d) Servizo Provincial de Inspección Educativa de Pontevedra, integrado por 31 inspectores e estruturado do seguinte xeito:

Sede de Pontevedra: 1 sector e 15 subsectores.

Sede de Vigo: 1 sector e 15 subsectores.”

⁵¹⁸ Decreto 99/2004 citado, artigos 22º.7 e 23º.

⁵¹⁹ Orde do 13 de decembro de 2004 citada, artigo 9º.2.

Así pois, a entrada en vigor do Decreto 99/2004 supuxo un cambio radical da organización da Inspección en Galicia. Até esa data mantivérase a adscrición dos centros en función dos niveis de ensinanza de procedencia dos inspectores. Na práctica era como se estivesen superpostas tantas distribucións de centros como niveis educativos. A partir do Decreto 99/2004, como norma xeral, un inspector ten asignados todos os centros do subsector que lle corresponda independentemente do nivel educativo que se imparta neles. Non obstante, a disposición adicional do Decreto 99/2004 permite aos inspectores, que así o manifesten, seguir con centros adscritos do mesmo nivel educativo que aqueles nos que estaban exercendo as funcións de inspección⁵²⁰. Aproximadamente un 50% dos inspectores que podían facelo optaron por acollerse á citada transitoria. É curioso apuntar, xa que estatisticamente non se pode determinar a fiabilidade por falta de datos, a coincidencia desta porcentaxe coa opinión dos inspectores (ano 1999) sobre se consideraban “*substancial que, para a asignación dos inspectores aos centros, se teña en conta a experiencia docente do nivel educativo que se imparte no centro*” (ver cadro 4.3.2), así como coa opinión dos inspectores (ano 2006) sobre a necesidade de ter en conta a experiencia docente previa para a asignación de centros (ver punto 5.2.3.2.4 desta tese). Este feito permite, cando menos, afirmar que existe no colectivo de inspectores de Galicia unha grande disparidade de opinións en torno á aplicación, para a adscrición dos centros, do criterio de correspondencia entre niveis de ensinanza impartidos no centro e nivel de procedencia do inspector.

As intervencións especializadas dos inspectores realízanse a través de unha dupla organización: as áreas específicas de traballo estruturais e as áreas específicas de traballo curriculares. Todos os inspectores deberán estar adscritos, polo menos, a unha área de cada grupo⁵²¹. Establécense como áreas específicas de traballo as seguintes:

“a) *Áreas específicas de traballo estruturais de: avaliación e calidade, control administrativo, organización escolar e escolarización, planificación dos recursos e normalización lingüística.*

⁵²⁰ A disposición adicional do Decreto 99/2004 citado, prevé que “*Os funcionarios do corpo de inspectores ao servizo da Administración educativa e do corpo de inspectores de Educación que actualmente estean exercendo as súas funcións na Comunidade Autónoma de Galicia, por razóns debidamente xustificadas, poderán optar pola asignación de centros educativos do mesmo nivel que aqueles nos que están exercendo as funcións inspectoras.*”

⁵²¹ Decreto 99/2004 citado, artigo 24º.

b) *Áreas específicas de traballo curriculares de: educación preescolar, infantil e primaria, lingua galega, lingua, humanidades, linguas estranxeiras e ensinanzas de idiomas, matemáticas, ciencias, tecnoloxía e formación profesional, educación física e deportes, educación artística, e pedagogía e psicoloxía.*”⁵²²

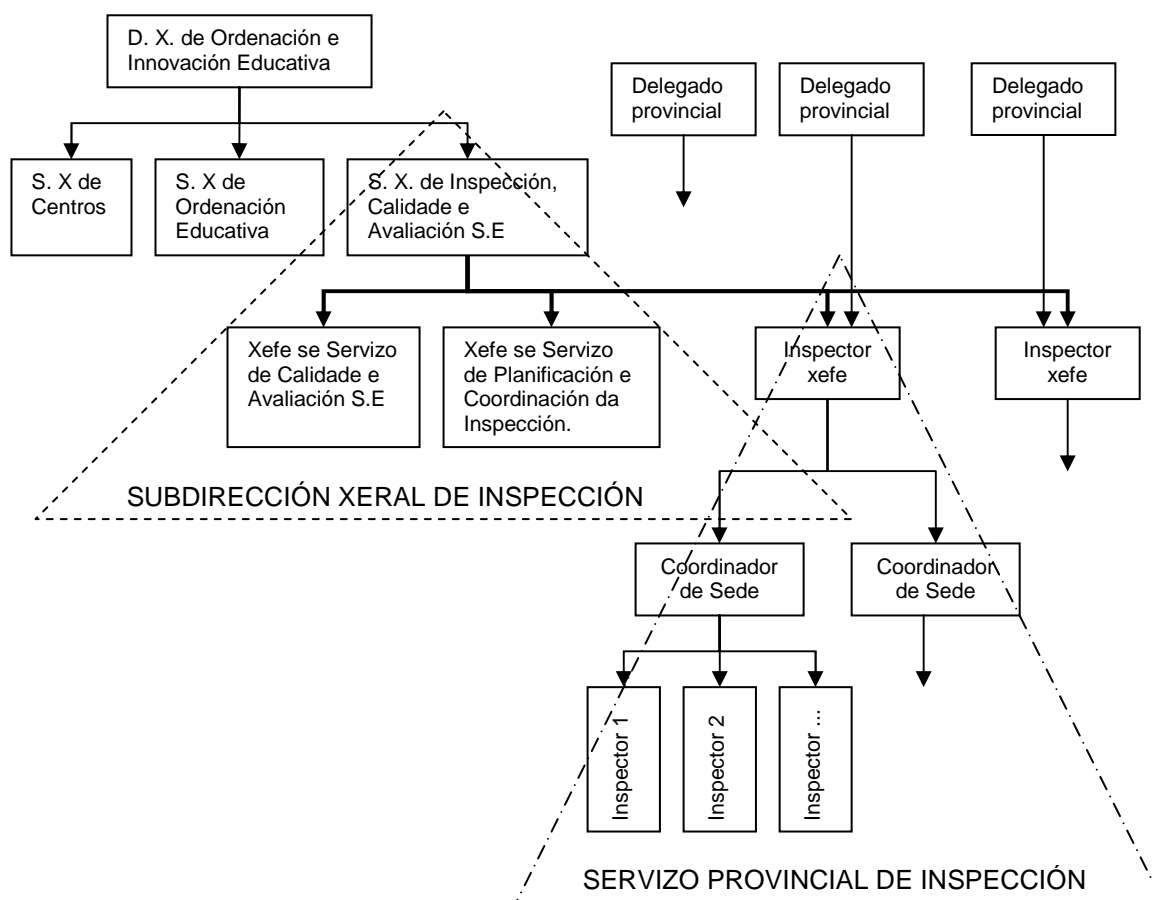
Como se pode observar as áreas específicas de traballo curriculares coinciden coas especialidades básicas dos inspectores establecidas no Real Decreto 1538/2003, adscribíndose cada inspector á que lle corresponde pola súa especialidade. Para a adscripción as áreas específicas de traballo estruturais, en caso de que non haxa acordo, utilízanse os mesmos criterios e prelación que para a adscripción aos subsectores: *“Antigüidade na provincia como funcionario de carreira dun dos corpos de Inspección Educativa, antigüidade nun dos corpos de Inspección Educativa e antigüidade como funcionario docente”*⁵²³. Criterios de adscripción que, cando menos, sorprenden para unha intervención que se define como especializada.

A pesar de que os inspectores adscritos a unha área específica de traballo se constitúen en equipos provinciais e/ou autonómicos, estes difiren bastante dos equipos de traballo específicos establecidos no Decreto 135/1993 tanto na súa constitución como na súa finalidade.

O Decreto 99/2004 mantén a organización da Inspección de dous niveis: central e provincial, polo que, tal como se pode observar no esquema 4.3.3, mantense a bicefalia na dirección da Inspección, que se implantara co Decreto 135/1993, con todos os inconvenientes que iso supón.

⁵²² Orde do 13 de decembro de 2004 citada, artigo 10º.1.

⁵²³ Ibidem, artigo 10º.3.

Esquema 4.3.3. Organigrama da Inspección (Decreto 99/2004)

O nivel central constitúe a Subdirección Xeral de Inspección, integrada polo subdirector xeral de Inspección Educativa, o xefe do Servizo de Avaliación e Calidade do Sistema Educativo e o xefe de Servizo de Coordinación e Planificación da Inspección Educativa. Esta estrutura sen dúbida reforza a implicación da Inspección nos procesos de avaliación, ao estar integradas nun único órgano, a Subdirección Xeral de Inspección Educativa, a avaliación e a inspección do sistema educativo. É unha estrutura orixinal en relación coas que teñen outras Comunidades Autónomas, equiparables a Galicia⁵²⁴, nas que se separou a acción avaliadora da acción inspectora. Para o que, alén do Servizo de Inspección, en cada unha delas creouse o seu respectivo Instituto de Avaliación, que realiza funcións, a nivel autonómico, similares ás que ten encomendadas o Instituto Nacional de Avaliación para toda España. Como punto forte da estrutura de Galicia está, sen dúbida, o de poder garantir a necesaria coordinación

⁵²⁴ Andalucía, Canarias, Cataluña, Illas Baleares, País Vasco e Valencia.

entre os procesos e actuacións de avaliación e inspección⁵²⁵. O seu principal inconveniente estaría en que, ao se tratar dun único órgano, a dotación de recursos non permitise o desenvolvemento de ambos os tipos de actuacións. Neste caso as actuacións avaliadoras, con toda seguridade, quedarían diluídas ou subsumidas nas que tradicionalmente teñen máis peso, as actuacións inspectoras.

Aparte dos nomes, hai diferenzas substanciais con respecto a estrutura da Inspección Central recollida no Decreto 135/1993: prevense dous xefes de servizo en lugar dos tres inspectores centrais. Cada un deles ten funcións perfectamente definidas e diferenciadas, que responden á dobre finalidade que ten encomendada a Subdirección Xeral de Inspección Educativa: avaliar e inspeccionar o sistema educativo. Así o xefe de Servizo de Avaliación e Calidade do Sistema Educativo ten encomendadas as seguintes funcións relacionadas coa avaliación do sistema educativo:

- “a) Realizar o deseño, planificación e execución das accións de avaliación xeral e de mellora da calidade das ensinanzas escolares do sistema educativo de Galicia que se integrarán no Plan xeral de actuación da Inspección de Educación.*
- b) Elaborar e coordinar as accións para a avaliación xeral dos réximes e niveis das ensinanzas escolares do sistema educativo de Galicia, d acordo coas prioridades determinadas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, así como avaliar os proxectos e programas educativos en funcionamento.*
- c) Elaborar e coordinar os plans de avaliación dos centros e mellora de calidade.*
- d) Asumir as tarefas inherentes á participación da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria no Instituto Nacional de Avaliación e Calidade do Sistema Educativo, así como nos estudos de avaliación de ámbito estatal ou internacional.*
- e) Elaborar informes sobre os resultados das avaliacións realizadas.*
- f) Cantas outras lle sexan encomendadas no ámbito das súas competencias.”*⁵²⁶

As funcións encomendadas ao xefe do Servizo de Planificación e Coordinación da Inspección Educativa están relacionadas coa inspección e son as seguintes⁵²⁷:

⁵²⁵ De feito, as accións de avaliación xeral e mellora da calidade das ensinanzas escolares deben estar integradas no Plan xeral de actuación da Inspección de Educación, segundo se recolle no artigo 15º do Decreto 99/2004 citado.

⁵²⁶ Decreto 99/2004 citado, artigo 15º.

⁵²⁷ Correspóndese coa maioría das que tiña atribuídas o subdirector xeral de Inspección no artigo 12º do Decreto 135/1993.

- “a) Coordinar o cumprimento das funcións que teñen encomendadas os servizos provinciais de Inspección Educativa.*
- b) Elaborar o Plan xeral da Inspección, baixo a supervisión do subdirector xeral de Inspección Educativa.*
- c) Supervisar o cumprimento do Plan xeral de Inspección.*
- d) Elaborar e executar o plan de perfeccionamento e actualización dos inspectores de Educación baixo a supervisión do subdirector xeral de Inspección Educativa.*
- e) Elaborar informes e propostas derivados de estudos de necesidades da Inspección Educativa.*
- f) Elaborar a memoria anual de funcionamento da Inspección Educativa, baixo a supervisión do subdirector xeral de Inspección Educativa.*
- g) Cantas outra lle sexan encomendadas no ámbito das súas competencias.”*⁵²⁸

Hai que subliñar que se introduciu unha novidade importante en canto ao nomeamento dos compoñentes da Subdirección Xeral de Inspección Educativa. A redacción do Decreto 99/2004 permite que tanto o subdirector xeral como os xefes de servizo, e inclusive os previstos inspectores adxuntos, poidan non ser inspectores, xa que di que serán *“nomeados polo conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria polo procedemento de libre designación, mediante convocatoria pública, entre funcionarios do corpo de inspectores de Educación, do corpo de inspectores ao servizo da Administración educativa ou funcionarios que reúnan os requisitos para o acceso ao corpo de inspectores de educación”*.⁵²⁹

Como consecuencia diso pódese dar o paradoxo, de feito xa se deu, que na Subdirección Xeral de Inspección, na que recae a *“dirección inmediata e a coordinación das funcións que realiza a Inspección Educativa”*⁵³⁰, non conte con ningún inspector pertencente a algún dos Corpos de inspectores e con un mínimo de experiencia. En relación con isto o Decreto 135/1993 establecía que os membros do servizo central de Inspección; coa excepción do subdirector xeral, debían ser seleccionados *“entre funcionarios adscritos á función inspectora, polo menos, con tres anos de experiencia na devandita función”*⁵³¹.

⁵²⁸ Decreto 99/2004 citado, artigo 16º.

⁵²⁹ Ibidem, artigos 13º.2 e 14º.

⁵³⁰ Ibidem, artigo 11º.2.

⁵³¹ Decreto 135/1993 citado, artigo 13º.

O Decreto 99/2004 prevé varios órganos de coordinación e asesoramento da Inspección de educación que non existían. Ademais das xuntas provinciais de Inspección, que recordan os antigos Consellos provinciais de Inspección aínda que con distintas funcións⁵³², establécense: a xunta de xefes de servizo, integrada polo subdirector xeral de Inspección Educativa, que é o seu presidente, os xefes de servizo da Subdirección Xeral de Inspección Educativa e os xefes dos servizos provinciais⁵³³; e as xuntas provinciais de coordinación, que están integradas polo xefe do servizo provincial correspondente, que é o seu presidente, e polos inspectores coordinadores de sector⁵³⁴. Tamén se pode considerar como órgano de coordinación o equipo de inspectores de sector citado anteriormente. O réxime de funcionamento destes órganos regúlase na Orde do 13 de decembro de 2004⁵³⁵.

A Orde do 13 de decembro de 2004 tamén regula, por primeira vez en Galicia, as visitas de inspección⁵³⁶, *que define como “o procedemento de actuación habitual da inspección para desenvolver as súas funcións nos centros educativos”*, con unha dobre finalidade, por un lado, o coñecemento directo do funcionamento do centro, órganos colexiados, equipos docentes, servizos e programas, o profesorado e a función directiva, e por outro, o asesoramento á Comunidade educativa. Ademais establece tres tipos de visitas:

- “a) Xerais: son aquelas visitas nas que se realiza unha análise e valoración da actividade educativa de acordo coa programación do Plan provincial.*
- b) Específicas: son aquelas visitas que se realizan para dar resposta a unha necesidade concreta e determinada.*
- c) Incidentais: son aquelas que deben realizarse de xeito urxente e puntual cando as circunstancias así o demanden.”*⁵³⁷

Por último, o Decreto 99/2004 regula o procedemento de acceso ao corpo de inspectores de Educación e a provisión de postos de traballo de acordo co establecido no Real Decreto 334/2004⁵³⁸, procedemento que será modificado polo Decreto R.D.

⁵³² Decreto 99/2004 citado, artigo 27º.

⁵³³ Ibidem, artigo 25º.

⁵³⁴ Ibidem, artigo 26º.

⁵³⁵ Orde do 13 de decembro de 2004 citada, artigo 11º.

⁵³⁶ Ibidem, artigo 6º.

⁵³⁷ Cfr. coas clasificacións propostas por SOLER (1991: 88-90).

⁵³⁸ Real Decreto 334/2004, citado.

276/2007⁵³⁹, mais no entanto, serviría de base para as dúas últimas convocatorias de acceso á postos de inspector.

Mediante o Decreto 585/2005⁵⁴⁰ modifícase a estrutura da Consellería, aparte das funcións que lle atribúe á Inspección (véxase cadro 4.3.3.b), modifica a organización da Subdirección Xeral de Inspección, que pasa a chamarse Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo. A modificación afecta esencialmente á coordinación das funcións inspectora e avaliadora do sistema que se pretendía lograr, tal como se indicou máis arriba, coa integración de ambas na Subdirección Xeral de Inspección. Tal como se redacta, no Decreto 585/2005, a primeira función que se lle encomenda ao xefe de Servizo de Avaliación e Calidade do Sistema Educativo, “*diseño, planificación e execución das accións de avaliación xeral e de mellora da calidade do sistema educativo non universitario de Galicia, **que constituirán o seu plan anual de actividades***”, da entender que este Servizo terá o seu propio plan anual de actividades independente do plan de traballo anual da inspección. Isto é xusto o contrario do que se pretendía coa estrutura establecida no Decreto 99/2004. Nel dita función tiña a seguinte redacción: “*Realizar o **diseño, planificación e execución das accións de avaliación xeral e de mellora da calidade das ensinanzas escolares do sistema educativo de Galicia que se integrarán no Plan xeral de actuación da Inspección de Educación***”. É dicir, a coordinación das funcións inspectora e avaliadora do sistema educativo que se pretendía co Decreto 99/2004 está claramente ameazada, co que as vantaxes sinaladas anteriormente e perseguidas coa estrutura do Decreto 99/2004 practicamente desaparecen.

O Decreto 585/2005 asigna novas responsabilidades á Subdirección de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo, relativas á planificación e organización das probas previstas para o alumnado⁵⁴¹ e planificación e adecuación da oferta educativa, a través das seguintes funcións, atribuídas ao xefe de Servizo de

⁵³⁹ Real Decreto 276/2007, do 23 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento de ingreso, accesos e adquisición de novas especialidades nos corpos docentes a que se refire a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, e se regula o réxime transitorio de ingreso a que se refire a disposición transitoria decimo sétima da citada lei.

⁵⁴⁰ Decreto 585/2005, do 29 de decembro, citado

⁵⁴¹ Entre as que estarían as avaliacións de diagnóstico previstas na LOCE para os alumnos que rematan cuarto curso de Educación Primaria (LOCE, artigo 21) e segundo curso de educación secundaria obrigatoria (LOCE, artigo 29)

Avaliación e Calidade do Sistema Educativo ademais das que xa tiña polo Decreto 99/2004:

- “- Planificación e organización das probas que se van levar a cabo co alumnado de niveis non universitarios, como consecuencia do desenvolvemento do sistema educativo.*
- Avaliación dos informes relativos á poboación, infraestruturas escolares e demanda educativa, así como as propostas correspondentes.*
- Planificación da oferta educativa e a súa adecuación ás variacións das necesidades dentro dos niveis educativos de réxime xeral.*
- A estruturación e proposta da implantación das diferentes modalidades e itinerarios correspondentes ás ensinanzas anteriores.”*

Cando retornan os socialistas ao Goberno, despois de oito anos de goberno do Partido Popular, derrogan a LOCE coa promulgación da LOE⁵⁴². Esta última Lei reformula todo o sistema educativo non universitario derrogando alén da LOCE a LOXSE e a LOPAG (estas dúas últimas eran leis de gobernos socialistas). No seu Título VII, dedicado á Inspección do sistema educativo entre outras cousas vólvese a regular a Alta Inspección, recortando as competencias que tiña atribuídas pola LOCE⁵⁴³, e reformúlanse de novo as funcións da Inspección, que coinciden notablemente coas recollidas na LOCE⁵⁴⁴, inclusive na orden en que se colocan a coincidencia e practicamente total, tal como se pode observar no cadro 4.2.3.d.

⁵⁴² Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación citada.

⁵⁴³ Ibidem, artigo 150.

⁵⁴⁴ Ibidem, artigo 151.

Cadro 4.3.3.d. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOCE e a LOE.

LOCE	LOE
a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.
b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.	b) Supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua.
c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados dos mesmos.	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
	e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos nesta Lei, incluídos os destinados a fomentar a igualdade real entre homes e mulleres.
e) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
f) Informar sobre os programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas competentes, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións, a través das canles regulamentarias.	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.
	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de LOCE e LOE

A pesar da aparente intención de “suavizar” a sensación de control, antepondo “supervisar” a “controlar” na función a), o feito é que a LOE vai máis alá no que se refire a control que a LOCE, xa que na función b) ademais de atribuír á Inspección a “*supervisión da práctica docente*”, como fai a LOCE; tamén lle atribúe a “*supervisión da función directiva*”. Alén disto, a LOE engade dúas novas funcións: a función e), “*velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos nesta Lei...*” que, aparte de pouco concreta, parece redundante coa anterior; e a función h) “*calquera outra que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas...*”, que é un caixón de

xastre e abre un abano de posibilidades as Administracións educativas case ilimitado, deixando o modelo teórico de Inspección excesivamente aberto⁵⁴⁵.

Neste sentido hai que destacar que a LOE, a pesar de ser promulgada por un goberno socialista, como a LOXSE, modifica substancialmente o modelo de Inspección desta última, propondo un modelo de Inspección na liña de incrementar o peso das funcións relacionadas coa supervisión e control. Se se aceptase a dubidosa simplificación de identificar “non control” con tendencia progresista e, polo tanto, a alternativa “control” con tendencia conservadora, habería que concluír que o modelo de Inspección proposto na LOE é moito máis conservador que o proposto no seu día pola LOXSE, inclusive se podería afirmar que resulta máis conservador que o proposto na LOCE. Isto induce a pensar que, pasados os primeiros momentos de euforia da hipótese de que o autocontrol era suficiente para que as institucións funcionen con normalidade, plasmados na LODE e na LOXSE, e superadas as reticencias iniciais cara a Inspección educativa, púxose de manifesto que, para garantir o normal funcionamento das institucións nun sistema democrático, non só é imprescindible a función inspectora, senón que debe ser desempeñada por funcionarios capacitados e especializados nesa misión⁵⁴⁶.

A LOE mantén o concurso-oposición como procedemento de acceso ao Corpo de inspectores de educación⁵⁴⁷ e establece como requisitos o de pertencer a algún dos corpos que integran a función pública docente, cunha experiencia mínima de cinco anos no mesmo⁵⁴⁸, e estar na posesión do título de Doutor, Licenciado, Enxeñeiro, Arquitecto ou título equivalente⁵⁴⁹.

⁵⁴⁵ Posiblemente iso se debese as presións das Comunidades Autónomas, algunhas moi reazas á influencia do Goberno Central e celosas da súa independencia de acción, coa finalidade de dispor desa marxe de manobra para deseñar as súas propias Inspeccións de educación.

⁵⁴⁶ Cfr. Con MEC (1994: 109-110).

⁵⁴⁷ Ibidem, Disposición adicional duodécima.4.

⁵⁴⁸ Ibidem, Disposición adicional décima. 5. Hai unha contradición na Lei, xa que na disposición adicional duodécima.4 citada se establece como requisito “*unha antigüidade mínima de seis anos nalgún dos corpos que integran a función pública...*” como na LOCE. Contradición que se aclara no artigo 41.c do Real Decreto 276/2007 citado no que se establece como requisito “*acreditar unha antigüidade mínima de seis anos, como funcionario de carreira, nalgún dos corpos que integran a función pública docente e unha experiencia docente de igual duración.*”

⁵⁴⁹ Lei Orgánica 2/2006 citada, Disposición adicional décima.

Na LOE desaparece toda referencia explícita ás especialidades previstas na LOCE, no seu lugar xurde o concepto de “perfis profesionais dos inspectores”, *“entendidos en función dos criterios seguintes: titulacións universitarias, cursos de formación no exercicio da inspección, experiencia profesional na docencia e experiencia na propia inspección educativa”*⁵⁵⁰. Tamén se establece que *“nos procedementos para a provisión de postos de traballo da inspección educativa poderán terse en consideración as necesidades das respectivas Administracións educativas e poderá valorarse como mérito a especialización dos aspirantes...”* que se determinaría polo respectivo perfil profesional⁵⁵¹.

No cadro 4.3.3e recóllense as funcións atribuídas pola LOE á Inspección en paralelo coas recollidas no Decreto 99/2004, co fin de facilitar a súa análise e comparación.

Cadro 4.3.3e. Análise comparativa das funcións atribuídas á Inspección de educación pola LOE e o Decreto 99/2004.

LOE	Decreto 99/2004
a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.	a) Controlar e supervisar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos, tanto de titularidade pública como privada.
b) Supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua.	b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.
c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados destes
d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos nesta Lei, incluídos os destinados a fomentar a igualdade real entre homes e mulleres.	
f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.	e) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.	f) Informar sobre os programas e actividades de carácter educativo promovidos ou autorizados polas Administracións educativas competentes, así como sobre calquera aspecto relacionado co ensino que lle sexa requirido pola autoridade competente ou que coñeza no exercicio das súas funcións, a través das canles regulamentarios.
h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.	g) Cantas outras se lle atribúan dentro do ámbito das súas competencias.
	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza. ⁵⁵²

Fonte: elaboración propia a partir de información obtida de LOE e Decreto 99/2004.

⁵⁵⁰ Ibidem, artigo 154.2.

⁵⁵¹ Ibidem, artigo 154.3.

⁵⁵² Esta función recóllese na Orde do 13 de decembro de 2004 pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio, citado.

Á vista do cadro 4.3.3e pódese afirmar que as funcións que atribúe o Decreto 99/2004 coinciden practicamente, inclusive na orde en que están colocadas, coas da LOE. Polo que, ao modelo teórico de Inspección establecido na LOE se lle denominará tamén **modelo supervisor**. Agora ben, a LOE, tal como se dixo cando se comparou coa LOCE, amplía o campo da supervisión á función directiva e introduce unha nova función (a función e), ambas as modificacións fican, con carácter xeral, incluídas dentro das funcións propias da Inspección de Galicia, en virtude da función g) do Decreto 99/2004: *“cantas outras se lle atribúan dentro do ámbito das súas competencias”*.

Tamén hai diferenzas en sentido contrario, é dicir, enunciados que se quedan máis curtos que os das funcións recollidas no Decreto 99/2004. É de destacar, pola súa relevancia, a variación que experimenta o enunciado da función de avaliar, do que a LOE suprime a referencia expresa, recollida tamén na LOCE, a que a Inspección participará *“especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados destes”*. A nova redacción que lle dá a LOE a esta función é tan xenérica que permite un amplo abano de posibilidades ás Comunidades Autónomas en relación coa participación da Inspección na avaliación do sistema educativo, incluída a posibilidade de reducila a un mínimo simbólico.

A flexibilidade que introducen as “funcións” h) do Decreto 99/2004 e g) da LOE, fai que ditos cambios sexan irrelevantes a efectos dos modelos de Inspección recollidos en ambas as disposicións, tendo en conta que en ambas as normas se mantén escrupulosamente a orde na que se relacionan as funcións. En consecuencia, cabe concluír que os modelos de Inspección que se derivan de ambos os preceptos son idénticos.

No cadro 4.3.3f recóllense as principais disposicións que afectan á Inspección de educación de Galicia publicadas desde o ano 2004.

Cadro 4.3.3.f. Principais disposicións relativas á Inspección de educación da Comunidade Autónoma de Galicia publicadas desde o ano 2004.

Responsables políticos	ANO	NORMA	ASPECTOS QUE RECOLLE
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández	2004	D. 99/2004 DOG do 25/05	Regula as funcións e organización da Inspección educativa en Galicia.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández	2004	O. do 28/05 DOG do 01/06	Convoca 1º concurso-oposición para acceso ao CIE por especialidades. Convócanse 33 prazas.
P. José María Aznar M. Mª Jesús San Segundo	2004	R.D. 1472/2004 BOE do 19/06	Amplía prazo de adscrición dos inspectores ás especialidades.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández	2004	O. do 13/12 DOG do 22/12	Desenvolve o Decreto 99/2004. Regula as visitas de inspección. Establece o número de subsectores por sector. Define as áreas específicas de traballo. Establece a periodicidade das reunións dos distintos órganos de coordinación.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández	2004	O. do 16/12 DOG do 31/12	Aproba a tarxeta de identificación dos inspectores de educación.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández	2005	O. do 20/01 DOG do 03/02	Lista de aprobados para o ingreso no CIE. Superan o concurso-oposición vinte e dous.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández D.X. Severino Somoza Gómez	2005	Circular 1/2005 14/02	Dita instrucións para a elección de subsectores de inspección.
P. Manuel Fraga Iribarne C. Celso Currás Fernández D.X. Severino Somoza Gómez Saavedra	2005	Circular 2/2005 do 16/02	Amplía Circular nº 1.
P. E. Pérez Touriño C. Laura Sánchez Piñón	2005	O. do 11/10 DOG do 26/10	Convoca 2º concurso-oposición para o acceso ao CIE por especialidades. Saen 15 prazas.
P. E. Pérez Touriño C. Laura Sánchez Piñón	2006	O. do 12/05 DOG do 25/05	Lista de aprobados para o ingreso no CIE. Superan o concurso-oposición once.
P. J. L Rodríguez Zapatero M.	2006	L.O 2/2006 BOE do 04/05	LOE. Lei Orgánica de Educación. Modifica a LODE. Derroga a LOXSE, LOPAG e LOCE.
P. J. L Rodríguez Zapatero M. Mercedes Cabrera	2007	R.D. 276/2007 BOE do 02/07	Aproba o Regulamento de ingreso, accesos e adquisición de novas especialidades nos corpos docentes a que se refire a L.O 2/2006. Modifica o sistema de acceso á I. do R.D. 334/2004.

Fonte: elaboración propia.

Este período caracterízase porque:

- Se produce un cambio radical nos criterios de adscricións de centros aos inspectores, consecuencia da aplicación do “principio de internivelaridade” ata as súas últimas consecuencias. A tal fin estableceuse como unidade básica da organización da Inspección o subsector ou territorio de actuación de cada inspector. Para iso dividiuse Galicia en tantas partes, subsectores, como número de inspectores había en plantilla, asignando, como norma xeral, cada un dos subsectores así formados a un inspector. Isto leva implícito que todos os centros educativos de cada subsector (sexa cal for o tipo, etapa ou nivel de ensinanza que imparta) quedan adscritos automaticamente ao inspector correspondente. O criterio básico para a asignación dos sectores aos inspectores é o de elección por orde de antigüidade na provincia.
- Se modifica a estrutura da Inspección Central, que pasa a denominarse Subdirección Xeral de Inspección Avaliación e Calidade do Sistema Educativo, á que, ademais da inspección, se lle encomenda a avaliación do sistema educativo.
- Se suprimen os tres postos de inspectores centrais, que son substituídos por dous xefes de servizo, que non teñen que ser necesariamente inspectores. Isto fai que Galicia sexa a única Autonomía na que se pode dar o caso de que non haxa ningún inspector na Inspección Central.
- Se crean diversos órganos de coordinación e asesoramento da Inspección a nivel central e provincial.
- Se modifican os tamaños dos antigos sectores de inspección, de tal xeito que se fai corresponder un sector a cada unha das sete sedes de inspección existentes en Galicia. O número de Inspectores dun equipo de Sector pode oscilar entre os cinco (5) de Ferrol e os dezoito (18) da Coruña.
- Se adscriben os inspectores ás especialidades básicas establecidas no Real Decreto 1538/2003.
- A intervención especializada dos inspectores se organiza nunha dobre vía, as “áreas específicas de traballo estruturais” e “as áreas específicas de traballo curriculares”. Cada inspector debe estar adscrito a unha área

específica de cada vía. Desaparecen os grupos de traballo provinciais e interprovinciais.

- Se regulan de forma específica, por primeira vez en Galicia, as visitas de inspección.

Actualmente no modelo teórico de Inspección en Galicia predominan claramente as funcións de control e supervisión sobre as de asesoramento (modelo supervisor). A aplicación do principio de internivelaridade supuxo unha profunda reorganización de Inspección en Galicia que se aproxima á existente na maioría das Comunidades Autónomas. Non obstante hai que subliñar a este respecto que actualmente hai Comunidades Autónomas, entre elas Madrid⁵⁵³ e Castilla-León⁵⁵⁴, que están volvendo á adscrición de centros aos inspectores en función do nivel de procedencia destes. O que supón unha especialización, senón explícita, si *de facto*, por niveis de ensinanza. Hai tamén que destacar en Galicia a pretensión de potenciar a participación da Inspección na avaliación do sistema educativo a través da unificación na Subdirección de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo das funcións avaliadora e inspectora do sistema educativo.

⁵⁵³ Resolución do 20 de abril de 2007, da Viceconsejería de Educación, pola que se ditan instrucións de organización e funcionamento de la Inspección Educativa de la Comunidade de Madrid.

⁵⁵⁴ Resolución do 16 de outubro de 2007, da Dirección General de Planificación, Ordenación Inspección Educativa, pola que se establecen determinados aspectos relativos á organización e funcionamento das Áreas de Inspección Educativa.

4.4. CONCLUSIONES.

A análise da normativa consultada permite afirmar que:

1.- Dunha forma ou outra a ensinanza institucionalizada sempre estivo suxeita a algún tipo de inspección por parte da institución que a sostiña ou da que dependía. A medida que o Estado asumiu ao seu cargo a ensinanza, foi establecendo mecanismos de control semellantes aos que xa tiña noutros sectores, estendendo a acción inspectora que lle é consubstancial ao sector da ensinanza.

2.- A Inspección profesional de educación aparece como consecuencia da conxunción de dous factores: a necesidade de control gubernativo e o número e dispersión dos locais onde se impartía a ensinanza ou escolas. A consideración da ensinanza como un factor de desenvolvemento social, e en consecuencia de interese xeral, leva a establecer en España a obrigatoriedade da ensinanza das primeiras letras a finais do século XVIII. Este interese é o que conduce a recoller na Constitución de 1812 un plan de ensinanza único para todo o Reino. Neste proceso, a necesidade de control gubernativo xorde espontaneamente. Por outro lado, o número e dispersión das escolas é consecuencia tamén dun mandato da Constitución de 1812, que ordena crear escolas de primeiras letras en todas as vilas da Monarquía. Así pois, onde primeiro se deu a confluencia destes dous factores foi na ensinanza primaria, de aí que a primeira Inspección profesional de educación fose creada para este nivel.

3.- En coherencia coa xénese da Inspección, a función primixenia e xenérica que se lle encomendou aos inspectores foi a de “vixiar” que se cumprisen as leis, decretos, regulamentos e normas en xeral. Como instrumento fundamental para levar a cabo esta función estableceuse, desde o primeiro momento, a visita de inspección. A importancia que se lle deu desde ese instante a esta ferramenta de observación directa e control evidénciase no feito de que inmediatamente despois da creación da Inspección profesional foi minuciosamente regulada. Nas normas que regulan as visitas de inspección recóllense implicitamente, a través das actuacións que deben realizar os inspectores no decurso das mesmas, outras funcións que matizan e concretan a función xenérica de vixiar. Así aparecen funcións de control do profesorado, de control do

funcionamento dos centros (incluídos os aspectos económicos e administrativos) e de avaliación da práctica docente e do rendemento escolar. Agora ben, cabe destacar, pola influencia que aínda hoxe ten nos modelos de Inspección desenvolvidos en España, que na regulación das visitas de inspección tamén se incluían actuacións que non estaban directamente relacionadas coa vixilancia e control, senón que son de asesoramento e de formación do profesorado, o que implica a aparición doutro tipo de funcións as de asesoramento/formación. Son un engadido, que se explica pola situación en que se achaban a maioría dos mestres, illados en pequenas vilas, afastados de todo centro de cultura e rodeados dunha atmosfera de ignorancia. Desde esa perspectiva, o asesoramento e inclusive a formación que lle proporcionaba o inspector durante as súas visitas era practicamente a única posibilidade que tiñan a maioría deles para mellorar a súa práctica docente ou, no seu caso, corrixir os fallos detectados.

4.- Desde o inicio da Inspección profesional de educación aparecen, pois, dous tipos de funcións: as relacionadas coa vixilancia e control, por un lado, e as relacionadas co asesoramento e formación do profesorado, por outro. Tanto as funcións de un tipo como as doutro van estar presentes, aínda que con distintos matices, en todos os modelos teóricos de Inspección de educación que se sucederon en España, e nas Comunidades Autónomas a partir das transferencias de competencias en Educación. Isto permite afirmar que as funcións da Inspección son case unha constante histórica. Os diferentes modelos teóricos xorden do maior ou menor fincapé que se faga nunhas funcións en detrimento doutras. En consecuencia, vai ser a importancia relativa dunhas funcións sobre outras o que diferencie os modelos teóricos de Inspección. Ao longo da historia da Inspección vanse alternar modelos teóricos nos que predominen as funcións de vixilancia e control con outros nos que predominen funcións de asesoramento e formación. As razóns de que nun momento dado haxa un tipo de modelo ou outro depende máis de concepcións ideolóxicas, vinculadas na maioría dos casos a opcións políticas, que de reflexións técnicas.

5.- A dualidade das funcións atribuídas á Inspección vaise converter nunha característica distintiva da Inspección de educación en España, que condicionará a posible proposta de modelos alternativos e que está no cerne da evolución, ata certo punto errática, dos modelos de Inspección que se implantarán sucesivamente no país.

Esta característica manterase en todos os modelos de Inspección desenvolvidos nas distintas Comunidades Autónomas.

6. Desde a súa creación encomendóuselle á Inspección actuacións que incidían en aspectos curriculares e que claramente se poden identificar coas que se derivan da función de supervisar a práctica docente, que actualmente recolle explicitamente a LOE.

7.- A influencia que tiñan os inspectores sobre os mestres foi empregada con frecuencia de forma partidista ou inclusive ideolóxica polos responsables políticos. Para garantir a submisión, os políticos non dubidaron en manter os inspectores durante moitos anos nunha situación de continua precariedade (interinidade no emprego, interinidade no posto ou en ambas as circunstancias á vez) e inclusive, en ocasións, recorrer á procedementos de depuración. Estas prácticas orixinaron, na clase política, sentimentos de desconfianza cara aos inspectores que chocaban coa percepción da necesidade da Inspección, e no profesorado en xeral, unha imaxe moi negativa dos inspectores, que poñía en cuestión a súa profesionalidade.

8.- O perfil netamente pedagóxico que se lles exixiu aos inspectores durante moitos anos e a influencia da ILE propiciaron que se impuxese a tendencia a un modelo de Inspección centrado fundamentalmente nas funcións de formación, de asesoramento, de información e de orientación dos mestres, cuxo máximo expoñente foi o modelo de Inspección establecido no Decreto do 2 de decembro de 1932. Este modelo, que deixaba de lado as funcións “incómodas” (controlar, vixiar, avaliar, etc.) e sobrevaloraba as funcións de marcado carácter pedagóxico ata o punto de consideralas as únicas propias da Inspección de educación, foi o modelo ideal para moitos inspectores que se atopaban cómodos nel, xa que, en primeiro lugar, encaixaba perfectamente cos coñecementos adquiridos durante a súa formación inicial, e en segundo, e sobre todo, definía con claridade o status dos inspectores dentro da estrutura do sistema educativo como “mestre de mestres”.

9.- Como consecuencia da ideoloxía que se impuxo despois da Guerra Civil, desmantelouse o modelo de Inspección de 1932, volvendo a se impor un modelo de Inspección fundamentado no control, neste caso de tipo ideolóxico. O novo modelo significou un cambio radical no status do inspector dentro do sistema dándolle un

carácter executivo, que contrastaba co carácter docente (mestre de mestres) do período anterior. A imposición deste modelo pode considerarse como o elemento que desencadeou a crise de identidade na Inspección, que aínda perdura. Por un lado, a influencia dos inspectores da república que se mantiveron no servizo facilitou que se conservasen no novo modelo elementos do modelo de 1932, mais, por outro, as novas exixencias do modelo impedían que o conxunto dos inspectores chegasen a identificarse plenamente con el. O status do inspector resultou deste xeito ambiguo, cando non oscilante entre o status de carácter executivo (como elemento integrado na liña de mando da organización) e o status de carácter docente (como elemento staff). Pouco a pouco, por exixencias do modelo, foi consolidándose o status executivo, quedando nun estado latente a crise de identidade, que en ocasións volvía a rexurdir basicamente como reflexión teórica sobre a función da inspección escolar, como moi ben ilustra RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966) contrapondo a postura de MONTILLA (1942), para quen a Inspección educativa tiña como finalidade o control do cumprimento da normativa, coa postura de de la ORDEN HOZ (1963), que defendía que a Inspección debería ser *“un servizo eficaz de orientación aos educadores”*

10.- A institucionalización da Inspección de Bacharelato, mediante a creación do Corpo de inspectores de Bacharelato, non supuxo ao principio ningunha interferencia no funcionamento do conxunto da Inspección de educación, a pesar de que os modelos de ambas as Inspeccións eran distintos, xa que se situaba nun plano de funcionamento totalmente independente da Inspección de Ensinanza Primaria.

11.- A creación dos ICEs e, sobre todo, a das delegacións provinciais, froito da LXE de 1970, fixo rexurdir con forza a crise de identidade na Inspección, máis ou menos latente ata ese momento. Aos inspectores de Ensinanza Primaria custoulles moito adaptarse á nova situación, xa que supuña, de feito, quitarlle dúas funcións que tiña atribuídas a Inspección desde a súa creación: a xestión administrativa provincial da ensinanza primaria e a formación dos mestres. A isto engadiuse o debate aberto na década dos 60 como consecuencia da importación de novos conceptos en torno á supervisión escolar procedentes da cultura norteamericana. De novo o status dos inspectores volvía a ser difuso. A Inspección ao longo da súa historia foi utilizada sistematicamente como un instrumento para pór en marcha distintos servizos, que a actualización dos sistema educativo requiría. Posteriormente, e unha vez organizados e

sistematizados eses servizos, pasaban a novas unidades que se creaban *ad hoc*. Este proceso de continuo “volver a empezar” exixía un grande esforzo por parte da Inspección, co conseguente desgaste, que en numerosas ocasións se concretou en enfrontamentos da Inspección cos responsables políticos da quenda. Os inspectores sobre todo os máis comprometidos, fose por interese persoal ou por ser responsables directos da organización e funcionamento dos servizos “transferidos” a outras unidades administrativas, sentíanse “despoxados” de algo que consideraban de seu, da súa criatura.

12.- A unificación dos Corpos de Inspección prevista na LXE de 1970, lonxe de resolver a crise da Inspección de Primaria, agudizou o problema introducindo no debate un novo elemento: a resistencia dos inspectores de bacharelato a dita unificación. A unificación efectiva posponse no tempo, o que dá lugar a un período de enfrontamentos dialécticos entre ambos os colectivos que acaban por referirse máis á forma de organización que ao modelo de Inspección. Chégase así a centrar todo o debate en torno a idea de se o feito de ser a Inspección de educación un corpo único implica necesariamente que todos os inspectores teñen que ser iguais. Aparece o termo “internivelaridade” como contraposto a “especialidade”. Termos que están vinculados respectivamente ás expresións “inspector xeneralista” e “inspector especialista”. Xorden dous grupos de inspectores que apoiarán ou se resistirán aos cambios nos modelos de Inspección, na medida en que a estrutura e organización que impliquen coincidan ou non coa súa concepción.

13.- As transferencias da Inspección de educación ás respectivas Comunidades Autónomas desencadeou un proceso de diferenciación que se agudizou co tempo. Case todas as Comunidades Autónomas regularon a “súa” Inspección, de tal xeito que actualmente se pode dicir que hai case tantos modelos de Inspección como Autonomías. Proceso que se viu favorecido polo feito de que a normativa estatal se mostrou ineficaz para unificar criterios ao respecto e, en consecuencia, cada volta fíxose máis flexible. Esta situación permitiu, por exemplo, que en Galicia predominasen, durante moitos anos, nos modelos teóricos de Inspección as funcións relacionadas coa vixilancia e control en contra do que ocorría nos modelos doutras Comunidades, incluídos os propostos polo MEC.

14.- A supresión dos distintos corpos de inspección en 1984; a aposta do PSOE por un modelo de Inspección baseado en inspectores interinos, seguida poucos anos despois pola creación do Corpo de Inspectores de Educación; os continuos vaivéns das funcións da Inspección; e a entrada de novos inspectores con expectativas moi distintas sobre a Inspección propiciada polos distintos procedementos de acceso, deron como resultados unha desorientación xeneralizada nos inspectores, que incrementou notablemente a sensación de crise iniciada na posguerra, e un corpo de inspectores totalmente dividido, non só en relación coa forma de levar a cabo as súas funcións (organización), senón inclusive na natureza mesma da función inspectora.

15.- En Galicia a crise da Inspección herdada segue sen resolverse e o último Decreto de Inspección publicado inclusive a agravou, reavivando o vello debate en torno a “internivelaridade”. As contradicións internas que ten o Decreto 99/2004 e a falta de liderado da Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade Educativa fan que non se transmita desde os responsables da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria unha idea clara que reconduza a situación e defina a finalidade da Inspección de educación de Galicia.

16.- No modelo teórico de Inspección que se recolle no Decreto 99/2004 se lles dá prioridade ás funcións de supervisión e control sobre as demais. Non obstante, este modelo non se pode confundir co que RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966) denomina de “*Inspección-control*”. Mentres neste último o control ten un carácter coercitivo/sancionador, naquel o control ten un carácter esencialmente corrector e de “*feed-back*”. Co fin de distinguilo, ao modelo de Inspección establecido no Decreto 99/2004 denominóuselle **modelo supervisor**.

17.- A entrada do PSOE e o BNG na Xunta de Galicia despois de máis de 20 anos de goberno do PP, interrompidos unicamente polo ínterim que supuxo os dous anos de goberno tripartito, non significou ningunha modificación no modelo teórico de Inspección, manténdose, en consecuencia, o establecido no Decreto 99/2004, así como a situación de indefinición en relación cos fins da Inspección de educación de Galicia e a ambigüidade en relación co status dos inspectores.

*El esqueleto de la ciencia son los hechos,
pero los músculos y los nervios son el significado que se les confiere,
y el alma de la ciencia son las ideas.*
Pérez Tamayo

CAPÍTULO 5

FUNCIONES DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN E ACTUACIONES DOS INSPECTORES EN GALICIA NO CURSO 2005/2006.

INTRODUCCIÓN.

A finalidade do capítulo anterior era describir o modelo teórico de Inspección de educación existente na actualidade en Galicia. Ao longo do capítulo foise comprobando cómo influían nos modelos de Inspección vixentes en cada momento as ideas políticas, na maioría dos casos de forma moi determinante, o que permitiu, non só describir, senón explicar a xénese do modelo teórico actual de Inspección de educación en Galicia desde a óptica lexislativa (perspectiva teórica).

No deseño da investigación desenvolto no capítulo 3 desta tese prevese, para a recollida de información, o emprego de tres fontes: a bibliográfica, a lexislativa e a realidade. A información recollida a través da bibliografía permitiu elaborar o marco teórico da investigación que se recolle no capítulo 2 da tese. Mediante o análise da

información recollida da lexislación estableceuse no capítulo 4, tal como se dixo, o modelo teórico de Inspección que hai en Galicia. Neste capítulo analizarase a información recollida da “realidade”. Así pois, analizaranse, tal como se indicou no capítulo 3, *“as condicións ou relacións que existen, prácticas que prevalecen, crenzas, puntos de vista ou actitudes que se manteñen, procedementos en marcha, efectos que se senten ou tendencias que se desenvolven”*, co fin de que, alén de describir o modelo real de Inspección existente en Galicia no curso 2005/2006, permita descubrir os modelos de Inspección que tiñan implícitos a Administración e os distintos colectivos afectados, para poñer de manifesto, no seu caso, os desaxustes existentes entre eles e, en consecuencia, as diferentes solicitudes ás que se ven sometidos os inspectores na súa praxe diaria, derivadas das expectativas que teñen sobre a Inspección, e que conforman o que se denominaron estilos demandados de actuación dos inspectores.

Polo tanto, este capítulo terá como obxectivos:

- a) Coñecer os estilos de intervención demandados á Inspección polos seus clientes: Administración e sectores da comunidade educativa.
- b) Describir, até onde sexa posible, os modelos implícitos de Inspección nos distintos colectivos afectados, quere dicir, o dos propios inspectores e os dos distintos sectores da comunidade educativa.
- c) Definir o modelo real da Inspección desenvolto durante o curso 2005/2006 en Galicia, a través do estilo real de intervención dos inspectores.
- d) Comparar os distintos modelos e estilos de Inspección, co fin de determinar as discrepancias existentes e, en consecuencia, as solicitudes ás que se ven sometidos os inspectores no exercicio da súa función.

O estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración en teoría ven determinado, segundo a hipótese de partida recollida no capítulo 2, polas actuacións que a Administración encomenda aos inspectores a través sobre todo dos plans xerais de Inspección¹. Ese aspecto será o que se trate no subcapítulo 5.1.

¹ Antes do curso 2004/2005 denominábanse plans de traballo anuais de Inspección.

Preténdese acceder ao coñecemento dos modelos implícitos de Inspección, tanto no colectivo de inspectores como nos colectivos que compoñen os sectores da comunidade educativa, a través das súas crenzas, opinións e actitudes sobre as funcións que debe ter a Inspección. Tamén se botará man destas crenzas, opinións e actitudes para se aproximar ao coñecemento dos estilos de intervención demandados polos distintos sectores da comunidade educativa a través dos intereses e expectativas que teñen sobre a Inspección e as demandas que xeran sobre os roles que deben asumir os inspectores e, inclusive, sobre a organización da Inspección. Por último o modelo real de Inspección desenvolto no curso 2005/2006 deducirase, tal como se indicou no capítulo 2, a través do estilo real de intervención elaborado mediante a análise do grao de realización das actuacións dos inspectores das relacións entre estes e os sectores da comunidade educativa, dos roles que realmente desempeñan os inspectores e da organización real da Inspección.

A recollida da información que se considerou necesaria para coñecer os distintos estilos e modelos citados realizouse mediante a enquisa dirixida aos inspectores e os representantes dos distintos sectores da comunidade educativa cuxos detalles e características se detallaron no capítulo 3, polo que, o obxecto do subcapítulo 5.2, núcleo central da tese, será, por un lado, o estudo e análise dos datos recollidos a través da citada enquisa e a interpretación dos resultados co fin de:

- a. Determinar os modelos de Inspección implícitos nos inspectores e nos sectores da comunidade educativa.
- b. Determinar os estilos de intervención demandados.
- c. Coñecer as actuacións reais dos inspectores no curso 2005/2006.
- d. Coñecer o estilo real de intervención no curso 2005/2006.
- e. Establecer o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 que se correspondía co estilo real de intervención.

5.1. AS ACTUACIÓNS DOS INSPECTORES NA NORMATIVA. ESTILO DE INTERVENCIÓN DA INSPECCIÓN DEMANDADO POLA ADMINISTRACIÓN NO CURSO 2005/2006.

5.1.1. INTRODUCCIÓN.

O modelo teórico de Inspección de educación que rexía en Galicia no curso 2005/2006, e que segue vixente no momento da redacción desta tese, definiuse no capítulo anterior a partir das funcións que lle atribúe á Inspección a LOE e o Decreto 99/2004, do 25 de maio. Dito modelo é o marco de referencia que serve para que a Administración educativa concrete as actuacións que espera que a Inspección leve a cabo. Tal como se indicou, pártese da hipótese de que estas actuacións son consecuencia da interpretación que fan do modelo teórico de Inspección os responsables da Administración educativa nun momento determinado. O conxunto das actuacións planificadas e programadas en función das necesidades do sistema educativo que perciben os responsables da Administración educativa constitúen un elemento fundamental para definir o que denominou no capítulo 2 desta tese **estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración educativa**².

Para determinar o estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración educativa pártese da hipótese de que as interpretacións que fan as persoas dunha realidade teñen un marcado carácter subxectivo e están condicionadas por dous tipos de factores en relación co individuo que a interpreta, uns de carácter interno e outros externos. Os primeiros son inherentes ao individuo e son froito da súa historia persoal, constitúen a visión persoal que ten cada quen de todo o relacionado coa realidade a interpretar. Neste caso, sería a visión persoal que teñen os responsables da Administración educativa de todo o relacionado co sistema educativo, en xeral, e coa función inspectora en particular.

² Tal como se estableceu no capítulo 2 desta tese, os estilos de intervención da Inspección defíníanse en función das súas características funcionais, da organización que impoñan á Inspección, dos roles que desempeñasen os inspectores, e das relacións destes cos seus clientes (superiores xerárquicos e os distintos sectores das comunidades educativas).

Por outro lado, os factores externos forman parte inherente da realidade a interpretar. Dentro destes cabería considerar inclusive outros dous tipos de factores: os derivados das necesidades do sistema educativo e os debidos á inercia institucional³.

A inercia institucional é un factor que, por definición, se opón aos cambios e polo tanto tende a modularlos e atenualos. A pesar diso, o estilo de intervención así definido non é estable no tempo, senón que, por natureza, varía en función de:

- Os cambios dos modelos teóricos de Inspección.
- Os cambios dos puntos de vista dos responsables da Administración educativa.

Os modelos teóricos de Inspección permanecen invariables durante varios anos. No entanto, os puntos de vista dos responsables da Administración educativa tenden a variar con máis frecuencia por dúas razóns:

- Porque cambian as persoas que exercen esa responsabilidade.
- Porque as necesidades de intervención da Inspección, percibidas polos mesmos responsables, cambian debido a variacións nas necesidades do sistema educativo, por exemplo, implantación de novos programas educativos⁴, aparición de novas demandas⁵ ou de problemáticas conxunturais⁶, etc.

Un dos obxectivos da tese é constatar se existen diferenzas entre o modelo teórico de Inspección e a intervención real da Inspección, no seu caso, describilas e inclusive tratar de indagar a súa orixe. Dada as variacións que co tempo experimentan os distintos modelos obxecto de análise foi necesario enmarcar a investigación nun espazo temporal concreto. Por outro lado, para algunha das variables previstas era

³ No capítulo 4 desta tese púxose de manifesto o efecto modulador da inercia institucional, apreciado no considerable retraso con que se trasladaban os cambios de modelo teórico de Inspección á praxe dos inspectores. Inclusive, en numerosas ocasións ditos cambios non se levaron á práctica nunca. Un exemplo paradigmático disto pode ser o caso de Galicia (ver apartado 4.3.1) desde a asunción das competencias en Educación en 1982 até o ano 1993 en que se publicou o Decreto 135/1993, do 24 de xuño, citado, que regulou a Inspección de educación de Galicia, adaptándoa ás novidades que desde a publicación da LODE no ano 1985 se foron introducindo no sistema educativo.

⁴ Non se refire a modificacións do currículo, senón a programas complementarios, como por exemplo, Programa de escolas viaxeiras, Programa de potenciación da aprendizaxe de linguas estranxeiras (PALE), Programa de acompañamento académico en educación primaria e secundaria (PROA), Programa de apoio a centros, Programa de alerta escolar, Plans e actuacións en innovación educativa, etc.

⁵ Por exemplo, gratuidade de libros de texto, conciliación da vida familiar, etc.

⁶ Por exemplo, incorporación de inmigrantes, interculturalidade, violencia escolar, etc.

necesario acoutar o tempo nun curso académico completo. Así pois, elixiuse o curso 2005/2006, que era o inmediatamente anterior ao momento de realizar o traballo de campo⁷.

En consecuencia, neste subcapítulo tratarase de acadar parte do obxectivo a) previsto para este capítulo da tese. Concretamente, descubrir o estilo de intervención que a Administración educativa demandou á Inspección no curso 2005/2006. A información precisa para iso tirárase fundamentalmente do Plan xeral de Inspección dese curso, así como das circulares e instrucións de servizo.

⁷ Tal como indicou no punto 3.4.10.1.1 o traballo de campo fíxose entre o 30 de novembro de 2006 e o 30 de marzo de 2007.

5.1.2. OS PLANS XERAIS DE INSPECCIÓN.

Tal como se viu no capítulo anterior, desde a asunción das competencias en materia de Educación, no ano 1982, até a posta en marcha da Inspección Central, ao inicio do curso 1995/1996, a Inspección de educación en Galicia non dispuxo doutra normativa reguladora que non fose o Decreto 205/1986, do 25 de xuño, ou posteriormente o Decreto 135/1993, do 24 de xuño, aparte da herdada do MEC que se aplicaba subsidiariamente.

A nova organización da Inspección establecida no citado Decreto 135/1993, suprimía, por un lado, órganos obsoletos, e prevía, por outro, novos órganos que permitisen a coordinación e homologación das actuacións de todos os inspectores de Galicia⁸. Un dos novos órganos creados foi a Inspección Central, a cuxo fronte estaba o Subdirector Xeral de Inspección Educativa⁹. Entre as funcións encomendadas á Inspección Central estaban¹⁰:

“b) Elaborar e propoñer para a súa aprobación polo Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria o plan de traballo anual da Inspección, de acordo coas prioridades e directrices emanadas das correspondentes Direccións Xerais da Consellería.

d) Coordinar e orientar o traballo das inspeccións provinciais.”

Faise mención así, por primeira vez na normativa de Galicia, a un instrumento, o Plan de traballo anual da Inspección, cuxa finalidade principal, segundo o citado Decreto, era recoller as *“prioridades e directrices emanadas das correspondentes Direccións Xerais da Consellería”*. Aínda que non se establecía de forma explícita na normativa, desde o primeiro momento se entendeu que o Plan de traballo anual tiña que ser alén diso un instrumento que permitise *“manter unha liña de continuidade nos obxectivos e nas actuacións fixadas”*, e sobre todo, que contribuíse *“á homologación de tarefas de todos os servizos provinciais de Inspección”*, tal como se recolleu posteriormente na Orde do 23 de outubro de 1996¹¹. Así pois, pódese afirmar que a

⁸ Ver apartado 4.3.2 desta tese.

⁹ Decreto 135/1993 citado, artigo 11º.

¹⁰ Ibidem, artigo 12º.

¹¹ Orde do 23 de outubro de 1996 pola que se aproba o plan de traballo anual da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia, para o curso 1996/1997 citada. Preámbulo.

coordinación sistemática das actuacións de todos os inspectores en Galicia iniciouse co primeiro Plan de traballo anual de Inspección para o curso 1996/1997¹².

Como se viu no capítulo anterior, a reorganización da Inspección establecida no Decreto 99/2004, do 25 de maio, non cambiou substancialmente o organigrama xerárquico dos órganos unipersoais de dirección da Inspección, conservando cada órgano practicamente as mesmas atribucións. Así, mantense un responsable máximo para toda a Inspección de Galicia, o Subdirector Xeral de Inspección Educativa, con competencias semellantes ás recollidas no Decreto 135/1993 en relación coa coordinación do traballo dos inspectores¹³:

“a) Dirixir e supervisar a elaboración do Plan xeral de actuación da Inspección de educación e supervisar o seu cumprimento.

b) Coordinar o traballo dos servizos provinciais de Inspección Educativa.”

Non só se confirma o Plan de traballo anual da Inspección, que pasa a se denominar Plan xeral da Inspección, como instrumento clave para a coordinación, senón que é obxecto dunha atención moito maior, dándoselle maior relevancia e concreción na normativa. Así, xa no propio Decreto 99/2004 se define como un documento que marque as liñas, criterios e actuacións que deben realizar os inspectores¹⁴:

“A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria fixará periodicamente as liñas e os criterios de actuación da Inspección Educativa. A concreción destas liñas, criterios e actividades que os inspectores de Educación deben levar adiante para o desenvolvemento das súas funcións constitúe o Plan xeral da Inspección, que será supervisado polo subdirector xeral de Inspección Educativa e aprobado polo director xeral de Centros e Ordenación Educativa ou órgano que teña atribuída a competencia”.

¹² Como se indicou nunha nota ao pé de páxina do apartado 4.3.2. desta tese, o primeiro Plan de Traballo Anual de Inspección para Galicia foi aprobado pola Orde do 23 de outubro de 1996 citada. Non obstante no curso anterior, 1995/1996, puxérase en marcha un plan de traballo experimental, que non se chegou a publicar no DOG. Até o curso 1999/2000 os plans de traballo foron publicados no DOG mediante Orde da Consellería de Educación. A partir dese curso incluído foron aprobados mediante Resolucións da Dirección Xeral da que dependía a Inspección Central, deixándose de publicar no DOG.

¹³ Decreto 99/2004 xa citado, artigo 12º.

¹⁴ Ibidem, artigo 9º.

Na Orde do 13 de decembro de 2004 matízase aínda máis a definición, precisando que, aparte de se acomodar ás prioridades establecidas pola Consellería, a finalidade do Plan xeral é “*coordinar globalmente as actividades dos inspectores*”¹⁵:

“O Plan xeral é o documento en que se recollen as liñas e criterios de actuación da Inspección Educativa, no marco das funcións que ten encomendadas e de acordo coas prioridades establecidas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, co obxecto de coordinar globalmente as actividades dos inspectores de Educación.”

Tamén na mesma Orde se establecen os obxectivos que se perseguen co Plan xeral de Inspección¹⁶:

“a) Concretar as actividades de supervisión, asesoramento e avaliación que todos os inspectores de Educación teñen encomendadas.

b) Priorizar as actuacións da Inspección en función das necesidades detectadas, así como dos obxectivos na mellora da calidade programados pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

c) Establecer os criterios necesarios que propicien unha actuación coordinada da Inspección no exercicio das súas funcións.”

É dicir, por definición, as actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección son as concrecións operativas do modelo teórico de Inspección, feitas pola Consellería de Educación, que as prioriza de acordo coas necesidades detectadas e que propician a coordinación das actuacións dos inspectores. O que confirma a hipótese de que o Plan xeral de Inspección materializa, en forma de actuacións e actividades, a interpretación que fai a Administración educativa do modelo teórico de Inspección. En consecuencia, nese sentido o Plan xeral de Inspección é a resposta ao modelo implícito de Inspección que teñen en conxunto os responsables da Consellería de Educación, quere dicir, ao modelo hipotético de Inspección que ten implícito a Administración educativa dese momento. Este foi o motivo polo que, cando se propuxo o deseño da investigación no capítulo 2, non se considerou necesario solicitar a opinión individual a cargos políticos da Consellería de Educación para recoller información sobre este aspecto.

¹⁵ Orden do 23 de decembro de 2004 citada, artigo 4º.1.

¹⁶ Ibidem, artigo 4º.4.

5.1.3. PLAN XERAL DE INSPECCIÓN PARA O CURSO 2005/2006.

O Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006, recóllese no anexo 5.1.3. En liña co exposto no apartado anterior, na Resolución da Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa do 15 de xullo establécese como finalidade do Plan Xeral conxugar as actuacións dos inspectores, *“co obxecto de dar un carácter coherente e unitario á actividade dos inspectores de Educación. Debe, polo tanto, concretar as liñas de actuación, criterios e actividades que os inspectores teñen que levar a cabo para desenvolver as súas funcións, de acordo coas prioridades establecidas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.”*¹⁷

En dito Plan xeral distínguese entre actuacións dos inspectores e outras actividades. As actuacións correspóndense coas intervencións dos inspectores nos centros e, en consecuencia, son as que máis relevancia teñen para o coñecemento do estilo de intervención demandado pola Administración. O Plan xeral establece dous tipos actuacións para o curso 2005/2006:

- As actuacións prioritarias.
- As actuacións habituais.

As actuacións habituais son as ordinarias que normalmente se reiteran curso tras curso, e conforman o núcleo máis importante da actividade dos Inspectores de educación. Tal como se indica no Plan xeral, *“proveñen do propio desenvolvemento das funcións da Inspección Educativa e véñense repetindo todos os anos. Normalmente xorden como resposta a problemas ou situacións que se xeran no sistema educativo”*¹⁸. As actuacións prioritarias son as que dimanán das prioridades e directrices establecidas para cada curso¹⁹ pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, non son de natureza esencialmente distintas a das actuacións ordinarias, senón que, como o seu

¹⁷ Anexo 5.1.3. Resolución do 15 de xullo de 2005, pola que se aproba o Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006. Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa. Circular interna, páx. 1.

¹⁸ Ibidem, páx. 5.

¹⁹ En realidade a Orde do 13 de decembro de 2004, citada, establece no seu artigo 9º que a *“Consellería de Educación e Ordenación Universitaria fixará **periodicamente** as liñas e os criterios de actuación da Inspección Educativa”*. É dicir, o Plan xeral de Inspección non ten porque elaborarse todos os anos, nese sentido parece que vai o que se di máis adiante no mesmo artigo en relación coa súa avaliación: *“anualmente avaliarase o grao de cumprimento do Plan xeral de Inspección”*. De feito os plans de Inspección de moitas comunidades ten carácter plurianual, como Andalucía, Cataluña e País Vasco.

nome parece indicar, deberían ser obxecto dunha atención especial por parte dos inspectores, no sentido de que, en caso de conflito, as actuacións prioritarias deberían ter preferencia sobre as demais.²⁰

Alén das actuacións citadas, no Plan xeral de Inspección tipifícanse os seguintes grupos de actividades:

- Actividades de colaboración cos órganos directivos da Consellería.
- Actividades habituais de planificación, organización e funcionamento da propia inspección.
- Actividades de formación.

As actividades de colaboración cos órganos da Consellería encádranse dentro da potestade que ten a Administración educativa de atribuír calquera outras funcións á Inspección dentro do ámbito das súas competencias. A característica que as diferencia das actuacións habituais é que non teñen unha relación directa cos centros. O propio Plan xeral o especifica desta maneira: *“Aínda que moitas delas pódense considerar como habituais por mor da regularidade con que se producen, son esencialmente distintas das relacionadas no apartado anterior pola súa escasa incidencia na organización e funcionamento dos centros.”*²¹. A pesar de non estar relacionadas directamente cos centros, estas actividades pola súa regularidade e as súas connotacións, en canto que determinan relacións específicas da Inspección coa Administración educativa máis alá das recollidas explicitamente na LOE, teñen tamén grande relevancia para determinar o estilo de intervención que a Administración demanda ao inspectores.

As actividades habituais de planificación, organización e funcionamento da propia inspección *“van dirixidas á optimización do funcionamento do servizo mediante a organización dos efectivos e a planificación das distintas actuacións.”*²²

²⁰ Como se verá máis adiante, en realidade non ocorre así, senón que, polo contrario, a realización das actuacións prioritarias está supeditada ao tempo que deixan libre as actuacións habituais. Unha relación das actividades prioritarias recollidas nos Plans anuais de Inspección e nos Plans xerais desde o curso 1996/97 ao curso 2004/05 pode consultarse en XUNTA (2006; 541-543).

²¹ Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006, páx. 7.

²² Ibidem, páx. 8.

As actividades de formación son as previstas para a “*formación e perfeccionamento, así como a actualización, en todo o que se refire ás competencias e atribucións dos inspectores de educación*”²³, e constitúen o plan de formación da Inspección.

Tanto as actividades habituais de planificación, organización e funcionamento da propia inspección como as de formación teñen escasa incidencia na determinación do estilo de intervención desde a perspectiva desta tese, polo que non se terán en conta na análise que se faga.

O Plan xeral de Inspección establece como actuacións prioritarias para o curso 2005/2006 as seguintes:

“1. Asesoramento aos centros educativos nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia da normativa LOXSE e LOCE, principalmente no relativo ás ensinanzas de réxime especial.

2. Avaliación dos centros educativos. Son obxectivos do Plan de avaliación dos centros docentes para o curso 2005-2006 os seguintes:

P3.1. Avaliación dos resultados de promoción de primaria e ESO.

P3.2. Avaliación dos resultados dos PDC.

P3.3. Avaliación dos resultados dos PGS.

P3.4. Avaliación dos resultados de bacharelato.

P3.5. Avaliación dos resultados dos ciclos formativos de formación profesional de grao medio e superior.

3. Continuación do Plan de seguimento do grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte de centros e profesores. Elaboración dun informe/memoria de cada centro sobre a situación da lingua galega, tanto nos aspectos administrativos como docentes.

4. Análise e valoración da situación do alumnado inmigrante nos centros de Galicia: accións que se están levando a cabo, de acordo coa Orde do 20 de febreiro de 2004.

5. Seguimento do cumprimento dos dereitos e deberes do alumnado e do rexistro das condutas que afectan gravemente á convivencia escolar.”

As actuacións habituais que se recollen no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 son as seguintes:

²³ Ibidem, pág. 8.

“1. Supervisión do desenvolvemento curricular nos centros, prestando especial atención á verificación dos itinerarios educativos, ás materias optativas na ESO e no bacharelato e á súa adscrición aos departamentos didácticos.

2. Asesoramento aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento dos centros docentes.

3. Asesoramento aos profesores dos aspectos normativos e curriculares.

4. Asesoramento aos pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización.

5. Seguimento do comezo do curso. Aprobación dos horarios do profesorado dos centros.

6. Supervisión da matrícula en ciclos formativos de formación profesional e programas de garantía social, con especial atención ao número mínimo requirido para a súa implantación ou, no seu caso, autorización expresa da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais.

7. Recollida e tratamento dos datos iniciais de matrícula.

8 Subministración aos servizos de xestión económica correspondentes os datos de matrícula, agrupamentos e custe económico das diferentes ensinanzas para o cálculo da distribución de gastos de funcionamento do ano seguinte.

9. Supervisión da Programación Xeral Anual e da Memoria Final dos centros.

10. Comprobación de que están correctamente cubertos os datos solicitados no Documento de Organización de Centro.

11. Supervisión da formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.

12. Seguimento da organización e o funcionamento dos centros, con especial referencia ao calendario e xornada escolar. Autorización do calendario de actividades de final de curso.

13. Supervisión do absentismo do profesorado de todos os centros públicos e servizos educativos.

14. Supervisión do cumprimento do horario e das actividades a realizar polo profesorado.

15. Seguimento da escolarización das ensinanzas concertadas.

16. Seguimento do cumprimento dos concertos educativos, con especial atención á titulación do profesorado e ás prestacións económicas.

17. Escolarización do alumnado dos niveis escolares e do alumnado con necesidades educativas específicas.”

Durante o curso 2005/2006 o Plan xeral estableceu como actividades de colaboración cos órganos directivos da Consellería as seguintes:

“1. Supervisión dos procesos de elección aos consellos escolares nos centros de nova creación e naqueles centros que, por calquera circunstancia, nos as realizaron no ano 2004.

2. *Supervisión do proceso de selección de directores de centros escolares públicos. Asesoramento aos novos equipos directivos. Proposta de directores en centros onde non existan candidatos.*
3. *Participación na modificación da rede de centros e arranxos escolares.*
4. *Previsións de ofertas de ensinanza.*
5. *Informes para a autorización e modificación dos concertos educativos.*
6. *Avaliación da función directiva, da fase de prácticas do profesorado que accede á Función Pública Docente, así como daquelas determinadas polo INECSE²⁴.*
7. *Valoración do profesorado participante en concursos que así o recollan na convocatoria.*
8. *Recoñecemento de novas habilitacións do profesorado.*
9. *Participación na determinación dos catálogos de profesores, supresións de postos de traballo, modificacións e outras similares.*
10. *Elaboración de informes previos á instrución de expedientes disciplinarios e instrución destes.*
11. *Emisión de informes de desafectación, flexibilidade de escolarización, reclamacións de alumnos, materias optativas e horarios experimentais.*
12. *Participación en comisións e tribunais cando así o determine a dirección xeral.*
13. *Detección, colaboración e seguimento das actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.”*

²⁴ O INECSE (Instituto Nacional de Evaluación y Calidad del Sistema Educativo) era o acrónimo do actual Instituto Nacional de Evaluación (INE).

5.1.4. MODELO DE INSPECCIÓN IMPLÍCITO NO ESTILO DE INTERVENCIÓN DEMANDADO POLA ADMINISTRACIÓN EDUCATIVA EN GALICIA NO CURSO 2005/2006.

Tal como se estableceu no capítulo 2 desta tese, para poder comparar os distintos tipos de modelos de Inspección considerados se require, primeiro determinar as funcións que lle atribúe á Inspección, e segundo establecer a importancia relativa que teñen unhas funcións sobre outras dentro do modelo. Dado que os estilos de intervención defínense a partir das actuacións dos inspectores, para determinar até que punto o estilo de intervención demandado pola Administración se axusta ao modelo teórico de Inspección, é preciso coñecer o modelo de Inspección implícito en que se fundamenta. Para iso hai que determinar que funcións da Inspección están detrás das actuacións previstas, e que importancia relativa se establece entre ditas funcións. Para o primeiro empréganse como referente a listaxe de funcións que a LOE atribúe á Inspección²⁵. Para determinar a importancia relativa dunhas funcións sobre outras considerouse que o mellor indicador era o número de actuacións previstas no Plan xeral que desenvolven cada función.

5.1.4.1. Funcións da Inspección implícitas no Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006.

Se tal como se dixo no apartado 5.1.2 as actuacións que recolle o Plan xeral son concrecións das funcións que ten encomendadas a Inspección, debería existir unha correspondencia entre as actuacións e as funcións da Inspección establecidas na LOE, de tal xeito que cada actuación representaría unha acción inspectora que desenvolvería na práctica unha función ou algún aspecto dela. Dito doutra maneira, debe ser posible correlacionar unha función das establecidas na LOE con cada unha das actuacións

²⁵ Tal como se recolle no apartado 4.3.2, a Orde do 13 de decembro de 2004 citada, incorpora unha función máis á listaxe de funcións recollida na LOE. Non obstante, como a influencia é mínima, preferiuse tomar como referencia esta última (que coincide coa listaxe recollida no Decreto 99/2004 citado), tendo en conta que alén diso sempre queda a opción de incluír calquera actuación para a que non se ache outra relación na categoría h): “Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias”.

recollidas no Plan xeral²⁶. En consecuencia, utilizando como referente os respectivos enunciados, procedeuse a asociar a cada unha das actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 algunha das funcións da Inspección establecidas na LOE. Tamén se fixo o mesmo proceso coas actividades de colaboración cós órganos directivos da Consellería, en coherencia co dito no apartado anterior sobre a súa influencia no estilo de intervención demandado pola Administración. Resultan así un total de 35 actuacións e actividades a analizar. Co fin de evitar reiteracións no que segue, cando se faga referencia a actuacións, consideraranse incluídas as citadas actividades.

Nalgúns casos houbo dificultades para atribuír algunha actuación a unha determinada función. Iso debeuse máis á complexidade do enunciado, que en realidade recollía dúas ou máis actuacións distintas vinculadas a funcións diferentes, que ao feito de atribuír cada unha delas ás funcións correspondentes. O que se fixo foi, cando a relevancia das partes o requiría, dividir o enunciado para que cada parte fose identificable con algunha das funcións; noutro caso, asociar a actuación á función máis claramente afectada.

Outra fonte de dificultades neste proceso estivo no feito de que non hai límites precisos entre as distintas funcións, polo que algunhas actuacións poderíanse asociar a máis de unha función. Sucede, por exemplo, coa actuación P05, *seguimento do cumprimento dos dereitos e deberes do alumnado e do rexistro das condutas que afectan gravemente á convivencia escolar*. Poderíase considerar que esta actuación desenvolve a función d), *velar polo cumprimento... das leis...*, ou considerar que, dado que afecta a unha competencia directa do director, fose unha concreción da función b), *supervisar... a función directiva e colaborar na súa mellora continua*. Nestes casos, a actuación asociouse sempre á función co enunciado máis específico. Este criterio obrigou *de facto* a ordenar as funcións da LOE de maior a menor especificidade. A ordenación que se empregou para a asignación das actuacións ás correspondentes funcións recóllese na táboa 5.1.4.1a.

²⁶ A estes efectos considérase a categoría h), *Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*, citada no pé de páxina anterior como unha función.

Táboa 5.1.4.1a Funcións da LOE ordenadas de maior a menor especificidade.

Nº de orde	Funcións LOE
1ª	b) Supervisar a práctica docente e a función directiva, e colaborar na súa mellora continua.
2ª	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
3ª	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.
4ª	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
5ª	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
6ª	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.
7ª	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.

Fonte: elaboración propia, a partir da LOE.

Por razóns de interese para a finalidade da tese a función b), *supervisar a práctica docente e a función directiva e colaborar na súa mellora continua*, desdobrouse en dúas, a b1) *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua*, e a b2) *supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua*.

As actuacións que non están relacionadas coas funcións definidas na LOE consideráronse encadradas dentro do amplo marco que establece a categoría h), *calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*, engadida ás funcións recollidas no artigo 151 da LOE²⁷.

O resultado de aplicar o proceso descrito ás 39 actuacións²⁸ analizadas recóllese na táboa 5.1.4.1b. en que, co fin de facilitar a análise, as actuacións aparecen ordenadas e agrupadas polas funcións ás que están vinculadas. Alén, na primeira columna da táboa a cada actuación se lle asigna un código constituído por unha letra seguida dun número de dúas cifras. Isto facilita a localización das actuacións nas listaxes recollidas no Plan xeral de Inspección. A letra está asociada a cada un dos grupos de actuacións definidos

²⁷ Xa se fixo notar no apartado 4.3.3 que, alén da compoñente de indefinición que introduce este enunciado na función inspectora, propicia que cada comunidade autónoma atribúa á súa Inspección educativa outras funcións e, en consecuencia, encomende aos inspectores as actuacións que considere convenientes co que, *de facto*, estanse a consolidar distintos modelos de Inspección, tantos como comunidades autónomas, non só de forma implícita senón tamén explicitamente.

²⁸ Resultan catro máis das analizadas ao principio como consecuencia de desdobrar tres delas, polas razóns expostas anteriormente.

no Plan: a “P” corresponde as actuacións prioritarias; a “H”, ás habituais; e a “C”, ás actividades de colaboración. O número fai referencia ao número de orde que ten en dito plan cada actuación dentro do seu grupo.

Táboa 5.1.4.1b. Correspondencia entre as actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 e as funcións que a LOE atribúe á Inspección.

ACTUACIÓNS PLAN XERAL INSPECCIÓN CURSO 2005-2006		FUNCIONES LOE
H1	Supervisión do desenvolvemento curricular nos centros, prestando especial atención á verificación dos itinerarios educativos, ás materias optativas na ESO e no bacharelato e á súa adscrición aos departamentos didácticos.	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.
H12	Seguimento da organización e o funcionamento dos centros, con especial referencia ao calendario e xornada escolar. Autorización do calendario de actividades de final de curso.	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.
H9	Supervisión da Programación Xeral Anual e da Memoria.	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.
C13	Detección, colaboración e seguimento das actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	b1) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua.
H3.2	Asesoramento aos profesores dos aspectos curriculares.	b1) Supervisar a práctica docente colaborar na súa mellora continua.
H13	Supervisión do absentismo do profesorado de todos os centros públicos e servizos educativos.	b2) Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua.
H14	Supervisión do cumprimento do horario e das actividades a realizar polo profesorado.	b2) Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua.
H5	Seguimento do comezo do curso. Autorización dos horarios do profesorado dos centros.	b2) Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua.
P5	Seguimento do cumprimento dos dereitos e deberes do alumnado e do rexistro das condutas que afectan gravemente á convivencia escolar.	b2) Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua.
C6	Avaliación da función directiva, da fase de prácticas do profesorado que accede á Función Pública Docente, así como daquelas determinadas polo INECSE.	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
C7	Valoración do profesorado participante en concursos que así o recollan na convocatoria.	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
P2	Avaliación dos centros educativos. Son obxectivos do Plan de avaliación dos centros docentes para o curso 2005-2006 os seguintes.	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.
C1	Supervisión dos procesos de elección aos consellos escolares nos centros de nova creación e naqueles centros que, por calquera circunstancia, nos as realizaron no ano 2004.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
C2a	Supervisión do proceso de selección de directores de centros escolares públicos.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
H15	Seguimento da escolarización das ensinanzas concertadas.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.

H16	Seguimento do cumprimento dos concertos educativos, con especial atención á titulación do profesorado e ás prestacións económicas.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
H17	Escolarización do alumnado dos niveis escolares e do alumnado con necesidades educativas especiais.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
H6	Supervisión da matrícula en ciclos formativos de formación profesional e programas de garantía social, con especial atención ao número mínimo requirido para a súa implantación ou, no seu caso, autorización expresa da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
P3	Continuación do Plan de seguimento do grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte de centros e profesores. Elaboración dun informe/memoria de cada centro sobre a situación da lingua galega, tanto nos aspectos administrativos como docentes.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
P4	Análise e valoración da situación dos alumnos inmigrantes nos centros de Galicia: accións que se están levando a cabo, de acordo coa Orde de 20 de febreiro de 2004.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
H11	Supervisión da formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.
C2b	Asesoramento aos novos equipos directivos.	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
H2	Asesoramento aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento dos centros docentes.	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
H3.1	Asesoramento aos profesores dos aspectos normativos.	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
H4	Asesoramento aos pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización.	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
P1	Asesoramento aos centros educativos nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia da normativa LOXSE e LOCE, principalmente no relativo ás ensinanzas de réxime especial.	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.
C10	Elaboración de informes previos á instrución de expedientes disciplinarios e instrución destes.	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.
C11	Emisión de informes de desafectación, flexibilidade de escolarización, reclamacións de alumnos, materias optativas, horarios experimentais.	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.
C5	Informes para a autorización e modificación dos concertos educativos.	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.

C12	Participación en comisións e tribunais cando así o determine a dirección xeral.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
C2c	Proposta de directores en centros onde non existan candidatos.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
C3a	Participación na modificación da rede de centros e arranxos escolares.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
C3b	Participación nos arranxos escolares.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
C4	Previsións de ofertas de ensinanzas.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
C8	Recoñecemento de novas habilitacións do profesorado.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
C9	Participación na determinación dos catálogos de profesores, supresións de postos de traballo, modificacións e outras similares.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
H10	Comprobación de que están correctamente cubertos os datos solicitados no Documento de Organización de Centro.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
H7	Recollida e tratamento dos datos iniciais de matrícula.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.
H8	Subministración aos servizos de xestión económica correspondentes os datos de matrícula, agrupamentos e custe económico das diferentes ensinanzas para o cálculo da distribución de gastos de funcionamento do ano seguinte.	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.

Fonte: elaboración propia, a partir de Plan xeral da Inspección para o curso 2005/2006

A análise da táboa 5.1.4.1b permite comprobar que non aparece incluída nela a función, *velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación*. O que significa que non se achou ningunha actuación asociada a dita función. Este déficit non é tan atribuíble a un esquecemento no Plan xeral de Inspección, como á dificultade de especificar actuacións que concreten esta función, que por outro lado pódese considerar implícita na función d), *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*. Tendo en conta isto, cabe concluír que no estilo de Inspección que se deduce do Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006, ou estilo de intervención demandado pola Administración educativa, están presentes practicamente todas as funcións que a LOE atribúe á Inspección.

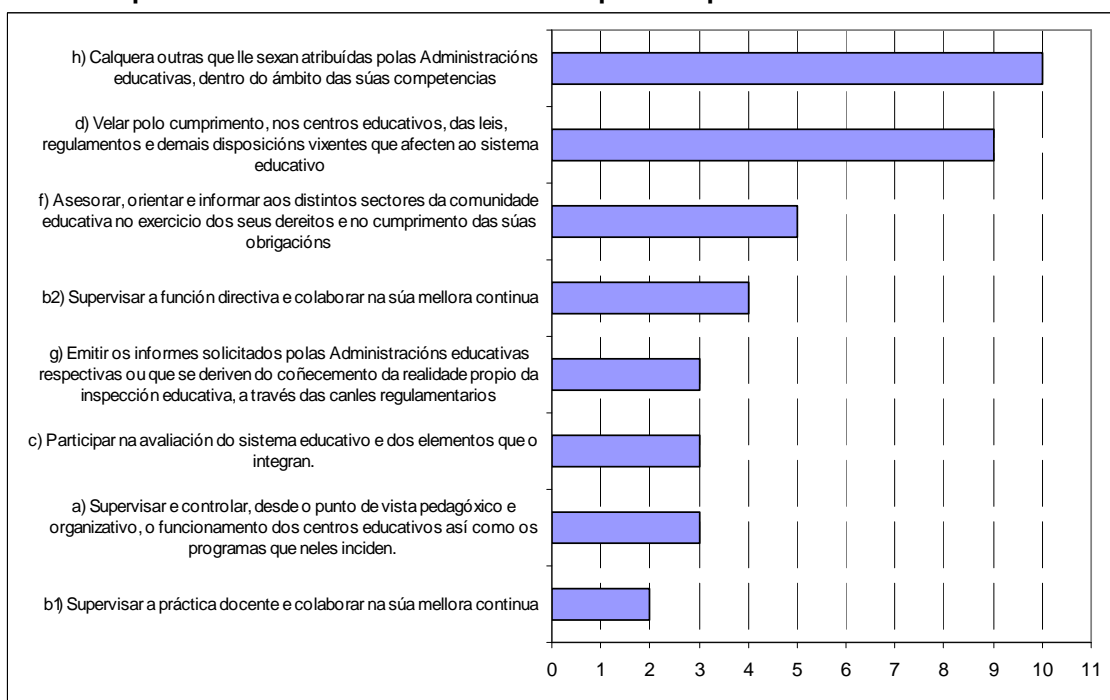
Revisadas as actuacións atribuídas á categoría h) na táboa 5.1.4.1b, non se achou ningunha delas que se puidese relacionar de forma clara coa función, *promoverán [os inspectores] o intercambio de experiencias educativas e favorecerán calquera aspecto*

tendente á mellora da calidade da ensinanza. O que resulta sorprendente se se ten en conta que esta función é específica de Galicia, e que foi incorporada, pola Orde do 13 de decembro²⁹ ás recollidas no Decreto 99/2004, uns meses antes de que se aprobara o Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006.

5.1.4.2.- Importancia relativa das funcións que integran o estilo de intervención demandado pola Administración educativa.

Tal como se anticipou, o criterio para establecer a importancia relativa das funcións que integran o estilo de intervención demandado pola Administración é o número de actuacións asociadas a cada función. No subapartado anterior comprobouse que as funcións representadas en dito estilo de intervención coincidían practicamente coas establecidas na LOE. No gráfico 5.1.4.2 recóllese o resultado de ordenar dita funcións de máis a menos, segundo a importancia que se lles atribúen no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006, de acordo co criterio establecido.

Gráfico 5.1.4.2. Función da Inspección de educación ordenadas segundo a importancia que se lle atribúe no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006.

Fonte: elaboración propia.

²⁹ Orde do 13 de decembro de 2004 citada, artigo 1º.

Do gráfico 5.1.4.2 pódese deducir que:

- a) A función que máis actuacións tivo asociadas no curso 2005/2006 foi a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*. Porén, a categoría *calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias* ten máis actuacións asociadas.
- b) A función que menos actuacións tivo asociadas foi a de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua*.
- c) As outras cinco funcións teñen un número de actuacións asociadas bastante semellante.

Á vista do anterior pódese afirmar que, segundo o criterio establecido, a función á que se lle dá claramente maior importancia no Plan xeral de Inspección é a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*. Precisamente esta función, tal como sinala TEIXIDÓ (1997, 78) caracteriza o que el denomina “modelo administrativo”. Agora ben, no modelo subxacente no Plan xeral de Inspección o grupo de actuacións recollidas na categoría, *calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*, teñen globalmente a mesma importancia que dita función, polo que se lle debe conceder o mesmo peso na definición do modelo. A este respecto cómpre subliñar que a característica común ás nove actuacións que integran ese grupo é claramente o seu carácter burocrático, no sentido que se lle deu a esta palabra no capítulo 2 da tese. Así:

- a) Un grupo importante delas poderían ser realizadas por funcionarios non inspectores e inclusive, excepto a última, por funcionarios sen unha especial cualificación:
 - *Comprobación de que están correctamente cubertos os datos solicitados no Documento de Organización de Centro.*
 - *Recollida e tratamento dos datos iniciais de matrícula.*
 - *Subministración aos servizos de xestión económica correspondentes os datos de matrícula, agrupamentos e custe económico das diferentes*

ensinanzas para o cálculo da distribución de gastos de funcionamento do ano seguinte.

– *Participación en comisións e tribunais cando así o determine a dirección xeral.*

b) Outro grupo de actuacións son propias doutros servizos administrativos existentes, ben a nivel central, ben a nivel provincial. Así:

– Serían propias dos servizos de planificación as seguintes actuacións:

– *previsións de ofertas de ensinanzas e*

– *participación na modificación da rede de centros.*

– Correspondería aos servizos de construcións a *participación nos arranxos escolares.*

– Por último, corresponderían aos servizos de persoal as seguintes actuacións:

– *participación na determinación dos catálogos de profesores, supresións de postos de traballo, modificacións e outras similares,*

– *proposta de directores en centros onde non existan candidatos e*

– *recoñecemento de novas habilitacións do profesorado.*

Numerosos autores opinan, e a experiencia persoal tamén o confirma, que este tipo de actuacións dispersa a atención dos inspectores, quitando tempo para realizar outras actuacións máis específicas da Inspección (TEIXIDÓ, 1997: 144; GUTIÉRREZ e MARTÍNEZ, 2000: 23-24). Esta demanda da Administración, alén de ser obxecto de rexeitamento por parte dos inspectores que a consideran impropia da súa función, produce un efecto perverso na percepción que teñen da Inspección os distintos sectores da comunidade educativa, tal como se deduce dos resultados obtidos na enquisa, e que se detallan no subcapítulo seguinte.³⁰

Para facilitar a análise, na táboa 5.1.4.2 recóllense as funcións que a LOE lle atribúe á Inspección na orde con que figuran no seu artigo 151, tal como se indica na primeira columna. Na terceira columna recóllense os números de orde que lle correspondería a cada función no Plan Xeral de Inspección, logo de aplicar o criterio establecido.

³⁰ Ver subapartado 5.2.11.3 desta tese.

Táboa 5.1.4.2. Comparación entre o modelo de Inspección da LOE e o modelo subxacente no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006.

Orde LOE	Funcións LOE	Orde Modelo
1ª	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.	5ª
2ª	b1) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua.	8ª
3ª	b2) Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua.	4ª
4ª	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	6ª
5ª	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.	2ª
6ª	e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación.	-
7ª	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.	3ª
8ª	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarios.	7ª
9ª	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.	1ª

Fonte: elaboración propia.

Á vista da táboa 5.1.4.2, pódese concluír que o modelo Inspección subxacente ao estilo de intervención que demanda a Administración á Inspección non se corresponde co modelo de Inspección recollido na LOE e no Decreto 99/2004³¹, que se denominou **modelo supervisor** no apartado 4.3.3 do capítulo anterior. A función máis importante neste último modelo, e que o caracteriza, é a que ocupa o primeiro lugar, a de *supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden*. Porén, esta función ocupa o quinto posto en importancia no modelo derivado das demandas da Administración, e ao revés, a función máis importante neste último modelo, *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*, ocupa o quinto lugar no modelo supervisor.

Utilizando a terminoloxía de TEIXIDÓ (1997: 78)³² e tendo en conta a relevancia das actuacións de carácter burocrático, ao modelo de Inspección derivado das

³¹ Ambos os dous son iguais tal como se concluíu no apartado 4.3.3 do capítulo 4 desta tese.

³² TEIXIDÓ (1997: 77-78) chama modelo *administrativo-xerencial* aquel en que o inspector é o representante do ministro de educación en cada escola, era a autoridade de educación na zona ou distrito que supervisaba, en consecuencia as súas funcións eran eminentemente administrativas: impulsar a construción de escolas ante os alcaldes, asignar recursos, distribuír becas de comedor, e axudas de transporte, etc.

demandas da Administración se lle denominará **“modelo administrativo-burocrático”**, cuxas características serían:

- a) A función máis importante é a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*.
- b) Contén un elevado número de actuacións de carácter burocrático.

No modelo de Inspección administrativo-burocrático predomina a finalidade institucional da función inspectora da Administración, no sentido que se lle deu no subcapítulo 2.2 desta tese, quere dicir, a de garantir o cumprimento das leis, en detrimento das funcións de carácter técnico pedagóxico, e inclusive, das funcións que responden á tendencia actual de implicar a inspección na mellora do servizo obxecto de control.

5.1.4.3. Características do estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración educativa no curso 2005/2006.

No capítulo 2 estableceuse que os estilos de intervención da Inspección se definirían en función das súas características funcionais, da organización que imponen á Inspección, dos roles que desempeñasen os inspectores, e das relacións destes cos seus clientes (superiores xerárquicos e os distintos sectores das comunidades educativas). En base a iso, a continuación defínese o estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración no curso 2005/2006.

5.1.4.3.1. Características funcionais.

Consecuentemente, pódese afirmar que as dúas características funcionais que se deducen do Plan xeral de Inspección para o ano 2005/2006 son:

- a) Predominio das actuacións relacionadas coa función de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*.
- b) Elevado número de actuacións de carácter burocrático.

Non obstante o anterior, aínda hai outro elemento clave que condiciona en grande medida o estilo de intervención da Inspección que demanda a Administración: as demandas que fan os delegados provinciais á Inspección e que non se recolle explicitamente no Plan xeral de Inspección, polo que non se puído ter en conta.

No apartado 4.3.3. do capítulo anterior desta tese, na descrición feita da organización da Inspección de educación, remarcouse a importancia que ten a dobre dependencia desta de dous órganos directivos: o Subdirector Xeral da Inspección e os delegados provinciais. Tamén se subliñou que a “proximidade” facía que predominase a autoridade do Delegado provincial sobre a do Subdirector Xeral de Inspección.

Normalmente as demandas de actuación emanadas dos delegados provinciais responden a situacións conflitivas que se producen nos centros; a súa característica fundamental é que ocorren de forma imprevista. A preponderancia desta demanda de actuacións non previstas sobre as programadas recoñécese explicitamente na propia Resolución que aproba o Plan xeral de Inspección³³:

“En liñas xerais, pódese establecer tanto aquelas actuacións que son comúns e habituais todos os anos como as prioritarias para cada curso, sen esquecer que un bo número delas son encomendadas puntualmente ao longo do curso por ser de difícil predición, e, polo tanto, pode ser conveniente incorporar actuacións ou modificacións que se xulguen necesarias, por situacións sobrevidas ou non previstas inicialmente, ao abeiro do artigo 4º.3 da Orde do 13 de decembro de 2004”.

Inclusive na Orde do 13 de decembro de 2004 prevese un tipo de visitas con esta finalidade, as incidentais, que *“son aquelas que se deben realizar de xeito urxente e puntual cando as circunstancias así o demanden”*³⁴. Tacitamente estase recoñecendo que unha grande parte do traballo dos inspectores consiste en demandas da Administración imprevistas e como consecuencia de situacións sobrevidas.

En consecuencia, esta circunstancia introduce no estilo de intervención demandado pola Administración dúas novas características a engadir ás dúas anteriores: por un lado, a existencia dunha grande dificultade para planificar unha acción inspectora

³³ Resolución do 15 de xullo de 2005 citada, preámbulo.

³⁴ Orde do 13 de decembro de 2004, artigo 6º.

coordinada no conxunto do sistema educativo galego, e, por outro, a relevancia que adquire na actuación dos inspectores a xestión de conflitos.

5.1.4.3.2. Organización.

A organización da Inspección no curso 2005/2006 correspóndese coa establecida no Capítulo II do Decreto 99/2004 e na Orde do 13 de decembro de 2004, e describiuse no apartado 4.3.3. do capítulo anterior. Tal como se viu no citado apartado cada inspector ten adscrito un conxunto de centros que xeralmente constitúen un subsector de Inspección³⁵. Isto implica que a intervención dos inspectores nos centros responde ao concepto de inspector de referencia³⁶. O que significa, que, salvo casos moi excepcionais, todas as intervencións que deba facer a Inspección nun centro as fará sempre o mesmo inspector: o inspector de referencia. A utilización do inspector de referencia de forma abusiva polo delegado provincial para xestionar os conflitos, xunto coas numerosas actuacións burocráticas, fan que os inspectores sexan vistos pola comunidade educativa, e inclusive eles mesmos se consideren, como intermediarios entre a Administración e os centros. Consecuentemente o inspector de referencia convértese nun elo máis da cadea de mando da organización educativa da Comunidade Autónoma, en detrimento da súa natureza de elemento *staff* da organización³⁷.

5.1.4.3.3. Roles do inspector.

A función de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo* leva implícito actuacións que se corresponderían coa policía ou vixilancia do cumprimento da normativa. Dado que este tipo de actuacións son as que máis se demandan á Inspección no Plan xeral, pódese afirmar que a Administración demanda dos inspectores fundamentalmente un rol que se pode denominar de policía.

³⁵ Tal como se indicou no apartado 4.3.3, hai excepcións ao acollerse varios inspectores á disposición adicional do Decreto 99/2004 citado.

³⁶ Tal como se indicou no apartado 4.3.2, o inspector de referencia dun centro é o inspector que ten adscrito ese centro.

³⁷ A natureza *staff* dos inspectores derívase das funcións que teñen encomendadas, tal como se viu no capítulo 2 desta tese.

Por outro lado, as actuacións dirixidas a xestionar os conflitos, non se corresponden normalmente coa figura do mediador³⁸, o inspector é visto, e actúa, como un representante da Administración, quere dicir como un superior que “impón a solución”, non como un igual, que escoita e facilita o diálogo entre as persoas en conflito, co fin de que sexan elas as que “achen unha solución” satisfactoria para ambas as partes. É dicir, na práctica o inspector é enviado polo Delegado provincial alí onde hai un conflito, co fin de amainalo. Para describir este tipo de actuacións, característica da profesión de bombeiro se se substitúe conflito por incendio, acuñouse a expresión moi gráfica “apagar incendios”. En consecuencia, pódese dicir que a Administración demanda tamén dos inspectores un rol que se denominou no apartado 4.2.4 de “*bombeiro*”³⁹.

5.1.4.3.4 Relacións dos inspectores cos seus clientes.

Do anterior dedúcese que fundamentalmente as relacións dos inspectores, en coherencia co estilo de intervención demandado pola Administración, deberían ser:

- Cos superiores xerárquicos, relacións de intermediación entre a Administración e o centro, que se corresponden co rol de policía.
- Cos directores dos centros, relacións de autoridade (superior xerárquico) e control. Abusando destas relacións a Administración encomenda aos inspectores tarefas propias da dirección do centro. Así, a *supervisión do absentismo do profesorado de todos os centros públicos e servizos educativos* e “*supervisión do cumprimento do horario*” (competencias propias do director como xefe de todo o persoal do centro⁴⁰), van máis alá do que poderían ser actuacións de control da función directiva, transferindo *de facto* aos inspectores, a través da obrigaón dos directores de enviar á Inspección o parte de faltas mensual⁴¹, as responsabilidades propias dun xefe de persoal. Por outro lado, a *autorización dos horarios dos profesores* obriga aos

³⁸ Por exemplo, segundo a opinión de VAZ FLORES (2007), “*o mediador é un terceiro neutral adestrado para brindar asistencia ás partes no proceso de busca de solucións aceptables e satisfactorias para ambas as dúas. ¿Cál é o rol que cumpre? O seu desempeño baséase primordialmente en escoitar atentamente aos disputantes e incentivalos cara un diálogo franco, de exploración honesta de posibilidades para un acordo mutuo.*”

³⁹ Capítulo 4 desta tese.

⁴⁰ LOE, artigo 132.e.

⁴¹ Orde do 1 de agosto de 1997 pola que se ditan instrucións para o Desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento. Instrución 103.

inspectores a revisar os horarios de todos os profesores e aprobalos⁴² (o que debería ser competencia exclusiva do director, polo que se dixo máis arriba e en aplicación do principio de autonomía organizativa que recolle a LOE⁴³). Isto propiciou, como se verá máis adiante, que os directores transformen o papel de policía dos inspectores, que pretende o estilo de intervención demandado pola Administración, nun papel de “superdirector”, ou superior a quen acudir en caso de dúbida.

- Cos profesores, relacións tamén de autoridade e control, mais cunha interpretación, como se verá tamén máis adiante, no sentido máis negativo do termo (como represor). Esta interpretación produce nos profesores o efecto contrario que no caso dos directores, xa que os induce a evitar as relacións cos inspectores. Poderíase falar, en consecuencia, de que os profesores ven no papel de policía, que a Administración demanda dos inspectores, sobre todo o aspecto represor.
- Cos pais, relacións de asesoramento e asociadas sobre todo con procesos de reclamacións, tal como se verá máis adiante. Relacións que se poden encadrar no marco máis amplo da xestión de problemas.

5.1.4.3.5. Outras consideracións.

É de destacar a escasa relevancia que tivo no curso 2005/2006 á función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua*. Esta función, que no modelo de Inspección da LOE sería a segunda función máis importante resulta ser a que menos importancia ten no modelo subxacente ao Plan xeral de Inspección. Só se encontraron dúas actuacións asociadas a ela, e para iso de forma moi superficial. Así, a supervisión da práctica docente redúcese no Plan xeral de Inspección ao *asesoramento aos profesores nos aspectos curriculares*⁴⁴.

Outra característica a destacar do Plan xeral de Inspección correspondente ao curso 2005/2006 é a súa grande flexibilidade, xa que practicamente se limita, alén de lembrar as actuacións habituais, a establecer as actuacións que se definen como

⁴² Ibidem, instrución 94. Galicia é a única comunidade autónoma onde os horarios dos profesores son aprobados pola Inspección.

⁴³ LOE, artigo 120.

⁴⁴ Considerouse a esta actividade como de supervisión da práctica docente como consecuencia de aplicar o criterio de especificidade. Para iso deuse por suposto que o asesoramento en aspectos curriculares debe estar fundamentado na observacións (supervisión) que realizan os inspectores sobre esa práctica.

prioritarias para o citado curso. Isto débese sen dúbida á grande dificultade de prever unha parte importante das actuacións dos inspectores, que como se dixo se manifesta na Resolución pola que se aproba o Plan xeral, o que dificulta unha planificación máis axeitada. A pesar diso, os plans xerais, e os seus antecesores os plans anuais, serviron para establecer un marco que facilitou a coordinación entre as inspeccións das catro provincias de Galicia. Por outro lado, a excesiva flexibilidade do Plan xeral, non imputable directamente a el⁴⁵ senón que é consecuencia da estrutura organizativa da Inspección, impide un axeitado control e avaliación da función inspectora, por falta de indicadores precisos, que permitan seguir o seu desenvolvemento. A concreción temporal das actuacións a realizar polos inspectores, incluído o calendario de visitas⁴⁶, fanse nos plans provinciais de actuación da Inspección⁴⁷, que complementan deste xeito o Plan xeral da Inspección.

5.1.4.4. Conclusións

1. O Plan xeral de Inspección constitúe o documento fundamental en que se concreta, mediante a relación de actuacións que deben levar a cabo os inspectores, o estilo de intervención que demanda a Administración educativa e, polo tanto, recolle implicitamente o modelo de Inspección que teñen interiorizado nese momento os responsables da Administración. En consecuencia, pódese dicir que o Plan xeral de Inspección constitúe a guía ou “folla de ruta” da Inspección para o período de tempo determinado polo propio Plan.

2. O estilo de intervención demandado pola Administración á Inspección no curso 2005/2006, tal como se deduce do correspondente Plan xeral de Inspección e ao que se denominou **administrativo/burocrático**, ten as seguintes características:

a) Funcionais:

a. Predominio das actuacións burocráticas.

⁴⁵ Esta característica non é exclusiva do Plan xeral do 2005/2007, senón que é común a todos os plans anuais de inspección e os plans xerais desde que se empezaron a facer no curso 1996/1997.

⁴⁶ O artigo 6º.3 da Orde do 13 de decembro de 2004 citada dispón que no Plan xeral de Inspección debe figurar un calendario de visitas.

⁴⁷ Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006. Anexo 5.1.3, pp. 4-5.

- b. Xunto coas anteriores, predominio das actuacións relacionadas coa función de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*.
- c. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada no conxunto do sistema educativo galego.
- d. Grande relevancia das actuacións dos inspectores na xestión de conflitos.

- b) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- c) Roles do inspector: Policía e “bombeiro”.
- d) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

3. No modelo de Inspección subxacente ao estilo de intervención demandado pola Administración, que por extensión tamén se denominou **administrativo/burocrático** prima a función de garantir o cumprimento das normas sobre as outras funcións que ten encomendadas a Inspección e, en consecuencia, caracterízase por:

- a) A función máis importante é a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten o sistema educativo*.
- b) Elevado número de actuacións de carácter burocrático.

4. En consecuencia co anterior, o modelo de Inspección que a Administración pretende desenvolver a través do Plan xeral de Inspección, modelo administrativo/burocrático, non se corresponde co modelo teórico de Inspección establecido na LOE e no Decreto 99/2004 do 24 de xuño, ao que se denominou **modelo supervisor**, no que priman as funcións de supervisión e control.

5. É de subliñar que no Plan xeral de inspección para o curso 2005/2006 apenas se contemplan actuacións dos inspectores relacionadas coa función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua*.

6. Debido á dificultade, expresamente recoñecida, de prever numerosas actuacións dos inspectores e, en consecuencia, de planificalas, unha das características máis salientables do Plan xeral de inspección para o curso 2005/2006 é a súa grande flexibilidade. Isto fai que sexa un documento pouco operativo como instrumento de planificación das actuacións dos inspectores, aínda que con el se iniciou un proceso que permitiu conseguir unha mínima coordinación da acción inspectora en todas as provincias da Comunidade Autónoma. Por outro lado, ese exceso de flexibilidade fai que o citado Plan non sexa tampouco útil como ferramenta para a avaliación e o control da función Inspectora.

5.2. MODELOS DE INSPECCIÓN IMPLÍCITOS NOS INSPECTORES E NOS SECTORES DA COMUNIDADE EDUCATIVA: MODELO REAL DE INSPECCIÓN.

5.2.1. INTRODUCCIÓN.

No subcapítulo anterior describiuse o estilo de intervención dos inspectores demandado pola Administración e se definiu o modelo de Inspección subxacente. Este subcapítulo, que como se dixo constitúe o núcleo fundamental da tese, ten como obxectivos:

- Describir o estudo e análise dos datos recollidos e a interpretación dos resultados co fin de:
 - Determinar os modelos de Inspección implícitos nos inspectores e nos sectores da comunidade educativa.
 - Determinar os estilos de intervención demandados polos sectores da comunidade educativa.
 - Coñecer as actuacións reais dos inspectores no curso 2005/2006.
 - Coñecer o estilo real de intervención no curso 2005/2006.
 - Establecer o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 que correspondía co estilo real de intervención dos inspectores.
- Comparar os modelos de Inspección descritos co modelo teórico de Inspección establecido na LOE, así como os estilos de intervención dos inspectores demandados e o estilo de intervención real do curso 2005/2006 e analizar as posibles causas das diferenzas achadas.

5.2.2 CARACTERÍSTICAS DAS MOSTRAS.

5.2.2.3. Características da mostra de inspectores.

5.2.2.3.1. Idade.

Na táboa 5.2.2.3.1 recóllese a distribución por idade da mostra de inspectores. É de destacar que máis de un terzo dos inspectores que responderon tiñan 60 ou máis anos de idade e catro de cada cinco tiñan 50 ou máis.

Táboa 5.2.2.3.1. Idade dos inspectores.

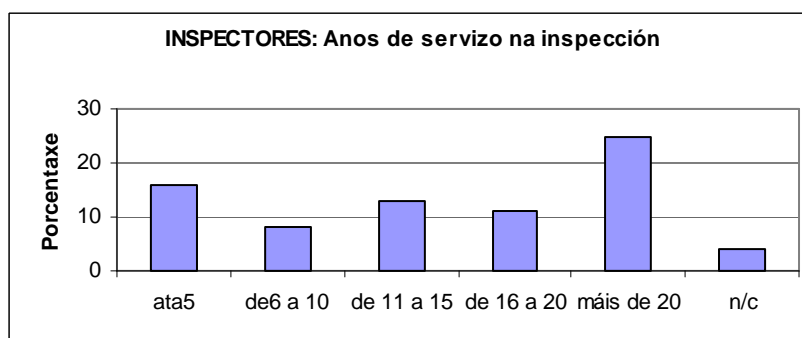
		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válida	Porcentaxe acumulada
Válidos	30-39	1	1,3	1,4	1,4
	40-49	13	16,9	17,8	19,2
	50-59	32	41,6	43,8	63,0
	60 ou máis	27	35,1	37,0	100,0
	Total	73	94,8	100,0	
Perdidos	Sistema	4	5,2		
Total		77	100,0		

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.2. Anos de servizo como inspectores.

No gráfico 5.2.2.3.2 dáse a distribución dos inspectores en función dos anos de servizo na Inspección independentemente da súa situación administrativa en cada momento. Pode observarse a existencia de dous picos un no tramo inicial, máis do 15% dos inspectores tiñan unha experiencia menor a 5 anos, e outro no último tramo, máis do 25% de inspectores tiñan unha experiencia superior a 20 anos. Entre eses dous picos a media de acceso á Inspección foi en torno a 10 inspectores cada cinco anos.

Gráfico 5.2.2.3.2

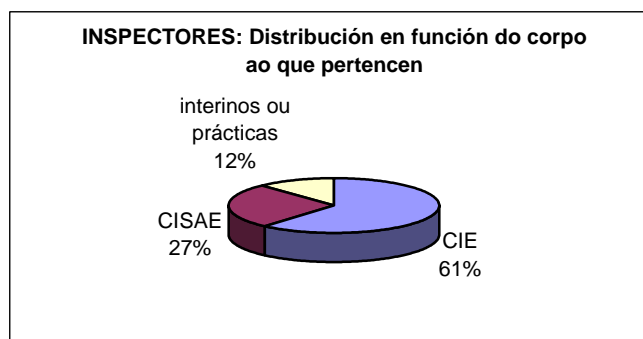

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.3. *Corpo.*

Actualmente existen dous corpos de inspectores, o corpo de inspectores ao servizo da administración educativa, CISAE,⁴⁸ e o corpo de inspectores de educación, CIE⁴⁹. Tal como se mostra no gráfico 5.2.2.3.3, o 61% de inspectores da mostra pertencían ao CIE e o 27% ao CISAE. O 12% restante eran inspectores interinos ou estaban no período de prácticas⁵⁰.

Gráfico 5.2.2.3.3

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.4. *Experiencia previa como cargos directivos.*

O 65% de inspectores manifestaron ter desempeñado cargos directivos nos centros docentes con anterioridade á súa incorporación á Inspección. Destes o 78% foi

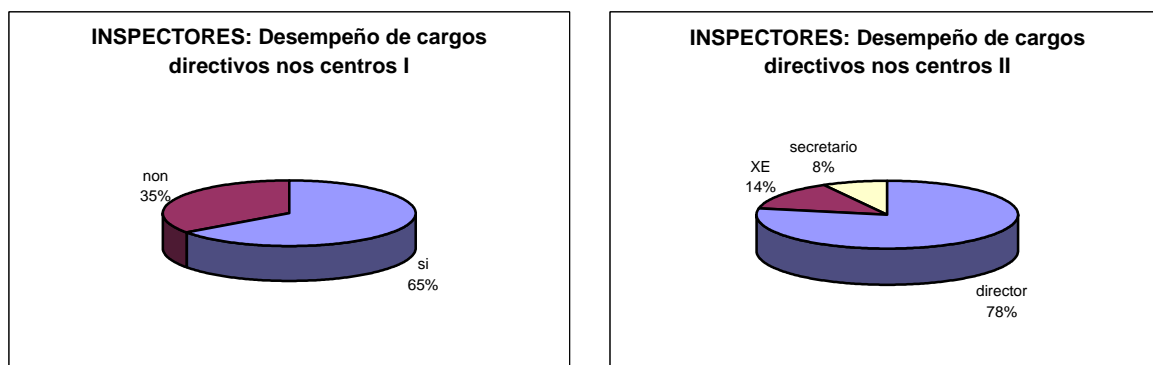
⁴⁸ Foi creado pola disposición adicional décimo quinta da Lei 30/1984 de 2 de agosto, de medidas para la reforma da Función Pública, e na mesma disposición declarado a extinguir. Nel integráronse todos os inspectores pertencentes ao corpo de inspectores de educación xeral básica, bacharelato e formación profesional. Tamén nesta disposición se creou a figura do docente na función inspectora.

⁴⁹ Este corpo foi creado pola LOPAG. Nel Integráronse todos os docentes que estaban na función inspectora e que, levando seis anos no Servizo de Inspección, conseguiran a situación “por tempo indefinido” alén dos inspectores do CISAE que o solicitasen.

⁵⁰ Nomeados pola Orde do 1 de xuño de 2006, en base a convocatoria feita pola Orde do 11 de outubro de 2005.

director, o 14% xefe de estudos e o 8% secretario. Con frecuencia o mesmo inspector desempeñou distintos cargos, situación que non se reflexa no gráfico 5.2.2.3.4, xa que só se conta unha vez cada inspector. A tal fin empregouse o criterio de computar unicamente o cargo desempeñado de maior nivel, segundo a seguinte orde: 1º) director, 2º) xefe de estudos, 3º) secretario.

Gráfico 5.2.2.3.4

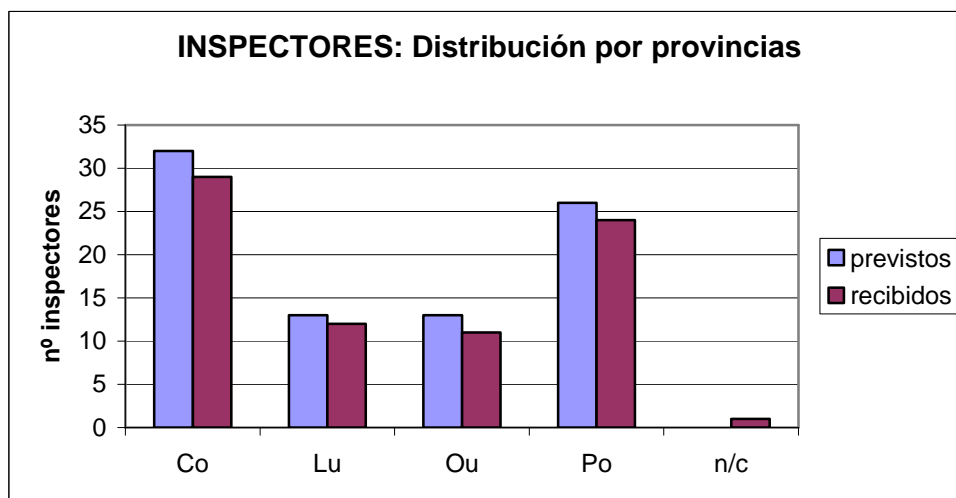

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.5. Distribución por provincias.

No gráfico 5.2.2.3.5 recóllese a distribución da poboación de Inspectores por provincias e os cuestionarios recibidos de cada unha delas. As porcentaxes de resposta están comprendidos entre o 92,31% da provincia de Pontevedra e o 84,61% de Ourense. A porcentaxe de resposta correspondente a toda a poboación é do 91,67%.

Gráfico 5.2.2.3.5

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.6. Experiencia docente.

Tal como se pode ver na táboa 5.2.2.3.6 o 59% dos inspectores afirmaron ter experiencia como mestres. Deles o 23% tamén tivo experiencia en bacharelato e o 16% en formación profesional. Preto dun 25% de inspectores tiñan experiencia só en formación profesional e o 15% só en bacharelato.

Táboa 5.2.2.3.6. Experiencia docente dos inspectores en ensinanzas do réxime xeral.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido	Porcentaxe mestres
Válidos	mestre	26	33,8	35,6	60,5
	mestre e FP	7	9,1	9,6	16,3
	mestre e bach	10	13,0	13,7	23,2
	Total	43	55,9	58,9	100,0
	FP	18	23,4	24,7	
	bach	11	14,3	15,1	
	todos	1	1,3	1,4	
	Total	73	94,8	100,0	
Perdidos	Sistema	4	5,2		
Total		77	100,0		

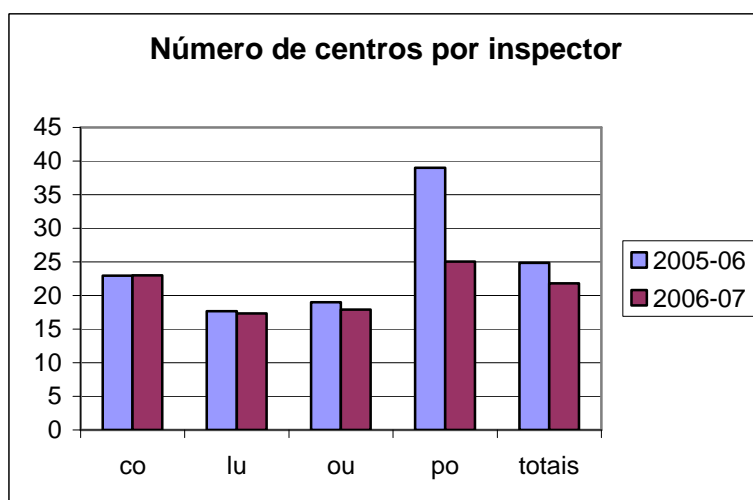
Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.7. Número de centros por inspector.

A media do número de centros asignados a un inspector é un indicador de carga de traballo. Agora ben, debido a grande variabilidade que existe nos distintos parámetros que definen os centros (número de alumnos, número de profesores, número de ensinanzas distintas...), hai unha grande dispersión no número de centros asignado a cada inspector, polo que o seu valor é unicamente orientador. A consecuencia das dúas últimas convocatorias de acceso⁵¹ incorporáronse á Inspección novos efectivos. Os efectos máis visibles deste feito afectan fundamentalmente á provincia de Pontevedra, cuxos inspectores viron reducido este parámetro no último curso até se aproximar aos valores medios da Comunidade Autónoma, tal como se mostra no gráfico 5.2.2.3.7

⁵¹ Orde do 28 de maio de 2004 e Orde do 11 de outubro de 2005 citada.

Gráfico 5.2.2.3.7

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.3.8. Perfil.

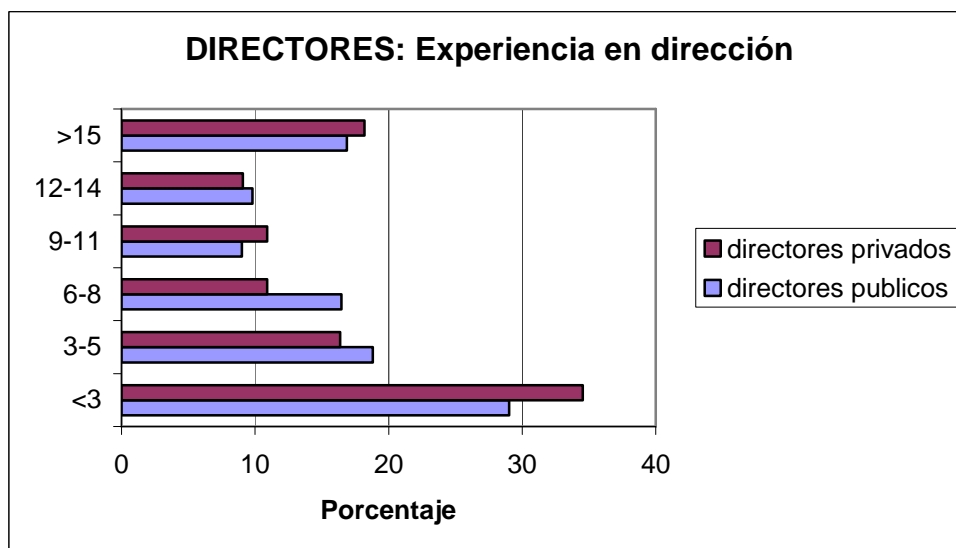
O perfil de inspector de educación na Comunidade Autónoma de Galicia no curso 2006/2007 era de funcionario do corpo de inspectores (CIE) con 50 ou máis anos de idade e máis de 12 anos no Servizo de Inspección, que desempeñou con anterioridade o cargo de director de centros educativos e con experiencia docente de mestre.

5.2.2.4. Características da mostra de directores.

5.2.2.4.1 Experiencia como director.

A experiencia na dirección de centros docentes manifestada polos directores tanto de centros públicos como privados recóllese no gráfico 5.2.2.4.1. Os tramos de tempo elixidos correspóndense co establecido na LOCE⁵². As distribucións para os dous colectivos son moi semellantes. Para o conxunto pódese dicir que case un terzo dos directores que responderon teñen unha experiencia como director inferior a 3 anos e un de cada dous ten unha experiencia igual ou inferior a 5 anos.

Gráfico 5.2.2.4.1

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.4.2. Experiencia docente.

No gráfico 5.2.2.4.2 recóllese a experiencia docente que manifestaron ter os directores. O límite inferior do primeiro tramo elixiuse de acordo co requisito establecido pola LOCE para poder ser nomeado director de centros públicos⁵³, e se

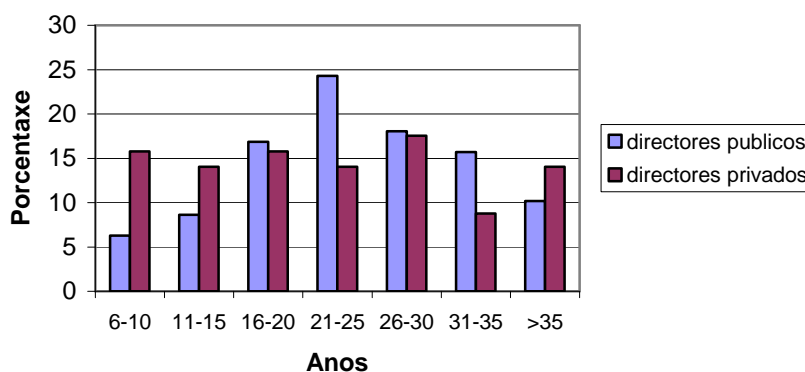
⁵² O Artigo 89.2 da LOCE establece: “A Administración educativa nomeará Director do centro que corresponda, por un período de tres anos,...” e o Artigo 90 da mesma Lei: “O nomeamento dos Directores poderá renovarse, por períodos de igual duración...”

Actualmente a LOE aumentou a catro anos tanto a duración do mandato como os períodos de renovación (Artigo 136).

⁵³ O Artigo 97 da LOE establecía como requisito unha antigüidade mínima de cinco anos no corpo da función pública do que se opta. Actualmente a LOE sigue mantendo a mesma esixencia pero menos restritiva: “Ter unha antigüidade mínima de cinco anos como funcionario de carreira na función pública docente” (Artigo 134.1.a).

mantivo para os directores de centros privados, aínda que non lles é de aplicación⁵⁴. Obsérvase unha clara diferenza na distribución en función desta variable. No caso dos directores de centros públicos a experiencia docente segue unha curva de campá cun máximo correspondente o tramo 21-25 anos, con case o 25% dos casos. En torno ao 60% dos directores de centros públicos (2 de cada 3) teñen unha experiencia docente comprendida entre 16 e 30 anos. No caso dos directores de centros privados a distribución é máis uniforme en todos os tramos. Oscila entre un mínimo, en torno ao 10% para os directores que teñen de 31-35 anos de experiencia docente, e un máximo do 17% do tramo de 26-30 anos.

Gráfico 5.2.2.4.2

DIRECTORES: experiencia docente

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.4.3. Procedemento de elección de directores de centros públicos⁵⁵.

No gráfico 5.2.2.4.3 pódese ver que o 41% dos directores de centros docentes públicos da mostra foran propostos pola Inspección⁵⁶ fronte ao 55% que foron seleccionados polas Comisións de selección⁵⁷ de acordo co procedemento previsto no Capítulo VI da LOCE.

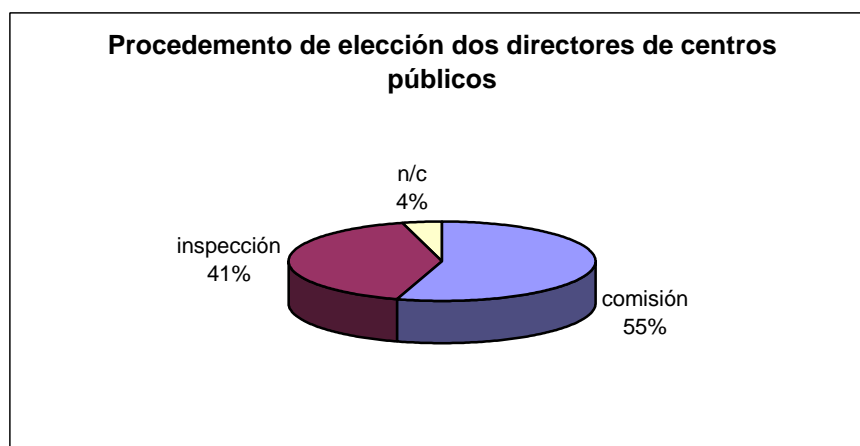
⁵⁴ O Artigo 59 da LOE establece como requisito para poder ser director de centros privados concertados “un ano de permanencia no mesmo ou tres de docencia noutro centro docente da mesma entidade titular”.

⁵⁵ Non se teñen en conta aos directores de centros docentes privados, porque o proceso de nomeamento para este colectivo réxese pola súa propia normativa. No caso de que sexan concertados, polo proceso establecido no artigo 59 da LODE en que só intervén o titular do centro e o Consello escolar. No caso dos privados non concertados a lexislación lle reconece autonomía absoluta nese sentido (artigo 25 da LODE actualmente modificado pola Disposición final primeira da LOE).

⁵⁶ En aplicación do establecido no artigo 91 da LOCE. A LOE non estaba en vigor no momento de nomear aos directores enquisados.

⁵⁷ As Comisións de selección e a súa composición están reguladas no artigo 88 da LOCE. Actualmente a LOE mantén ditas Comisións, mais cunha composición distinta (artigo 135) .

Gráfico 5.2.2.4.3

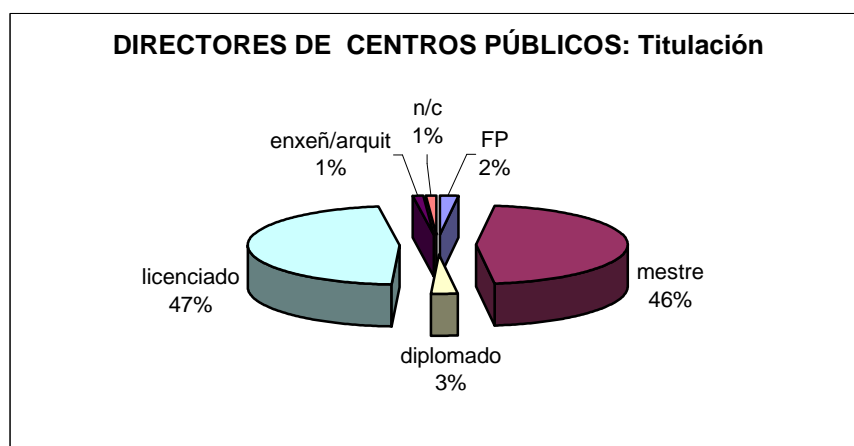
Fonte: elaboración propia.

5.2.2.4.4. Titulación académica dos directores de centros públicos⁵⁸.

Para os directores de centros públicos considerouse relevante contar coa variable título. Os datos correspondentes recóllense no gráfico 5.2.2.4.4. Pode parecer contradictorio que o número de directores licenciados e enxeñeiros sexa maior que o de mestres, cando o número de centros da mostra que pode dirixir cada colectivo⁵⁹ indica que debería ser ao contrario. A explicación está en que un alto número de mestres manifestan ter un segundo título de licenciado. Nestes casos optouse por atribuír, a efectos de cómputo estatístico, a cada individuo a titulación máis alta, independentemente do nivel educativo do centro que dirixa.

⁵⁸ Non se lle pediu aos directores de centros privados debido á diversidade de casuística que se podía dar. Para os centros privados non concertados non hai ningunha condición previa para ser director. Para os concertados, teñen que ser profesores do centro, mais é habitual que estes centros teñan ensinanzas de distintos niveis ou etapas (inclusive uns concertados e outros non), co que o director do centro podería ser de calquera titulación.

⁵⁹ Os centros de EEI, CEP, CRA e CEIP só os poden dirixir mestres. Os CPI os poden dirixir indistintamente profesores de calquera corpo. Os IES só os podían dirixir nese momento PES (licenciados, enxeñeiros e arquitectos) ou PTFP (diplomados ou titulados en FP). A partir da LOE os mestres tamén poden ser directores dos IES.

Gráfico 5.2.2.4.4

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.4.5. Perfís de directores.

O perfil dos directores de centros públicos da mostra é de licenciado ou mestre, con máis de 20 anos de experiencia docente, con menos de oito de experiencia como director de centros educativos e proposto pola Comisión de selección.

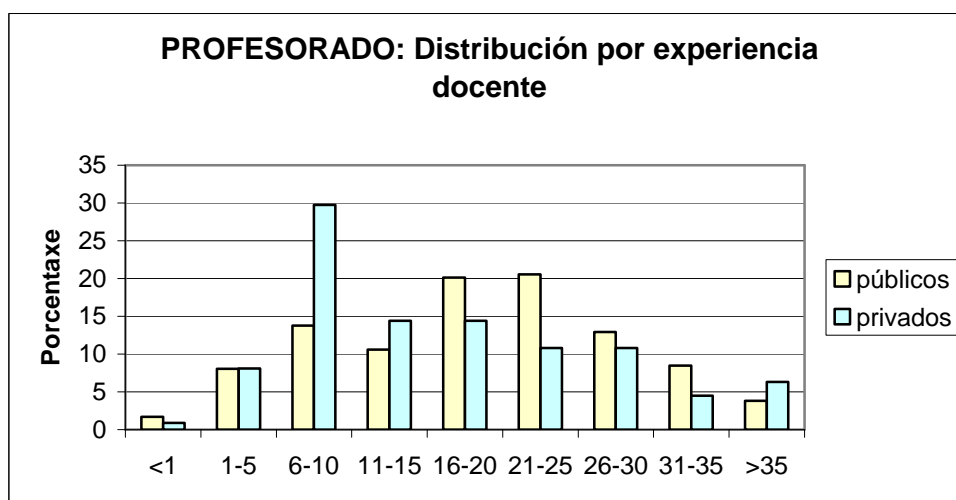
O perfil dos directores de centros privados da mostra é o de docentes con cinco ou menos anos de experiencia como directores.

5.2.2.5. Características da mostra de profesores.

5.2.2.5.1. Anos de docencia.

O gráfico 5.2.2.5.1 recolle a distribución da mostra do profesorado de centros públicos e privados en función da súa experiencia docente. As distribucións aproxímanse a forma de curva de distribución normal con máximos distintos, platicúrtica para o caso dos profesores públicos e cunha clara asimetría positiva para o caso dos profesores privados. Isto fai que a experiencia docente da mostra do colectivo dos profesores públicos sexa máis alta que a dos privados. O 66% dos profesores de centros públicos que responderon teñen 16 o máis anos de experiencia docente, mentres que para os dos centros privados esa porcentaxe redúcese ao 47%.

Gráfico 5.2.2.5.1

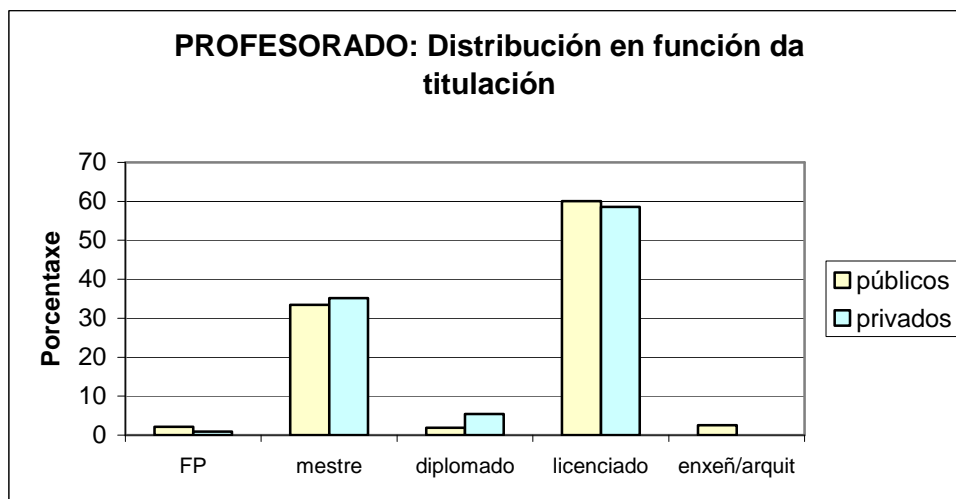

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.5.2. Titulación académica.

A distribución do profesorado en función da titulación reflíctese no gráfico 5.2.2.5.2. As porcentaxes para cada unha das categorías son semellantes nos dous colectivos. O 60% dos profesores tanto públicos como privados da mostra teñen o título de licenciado e en torno ao 35% a titulación de mestre ou equivalente.

Gráfico 5.2.2.5.2

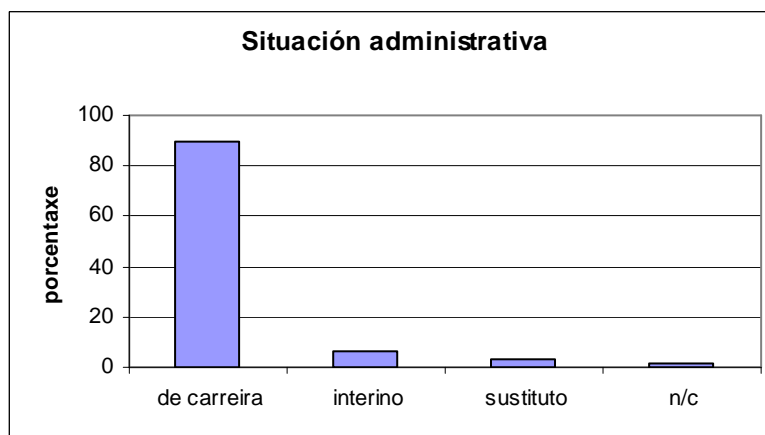
Fonte: elaboración propia.

5.2.2.5.3. Situación administrativa.

O 90% do profesorado de centros públicos da mostra era funcionario de carreira, tal como se recolle no gráfico 5.2.2.5.3. O que se corresponde coa porcentaxe de cada

colectivo no total de profesores públicos de Galicia no curso 2006/2007 segundo a información recollida da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

Gráfico 5.2.2.5.3.

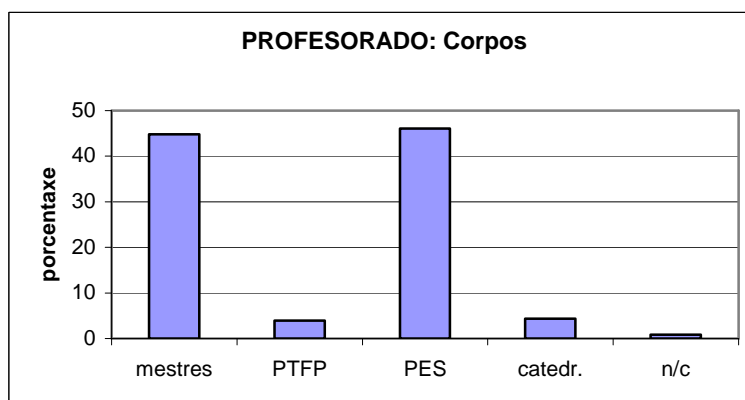

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.5.4. Corpo ao que pertencen os profesores.

O 45% do profesorado de centros públicos da mostra pertencen ao corpo de profesores de ensino secundario e case que outro 45% ao de mestres, o 10% restante repártese a partes iguais entre o corpo de catedráticos e de profesores técnicos de formación profesional, tal como se describe no gráfico 5.2.2.5.4.

Gráfico 5.2.2.5.4

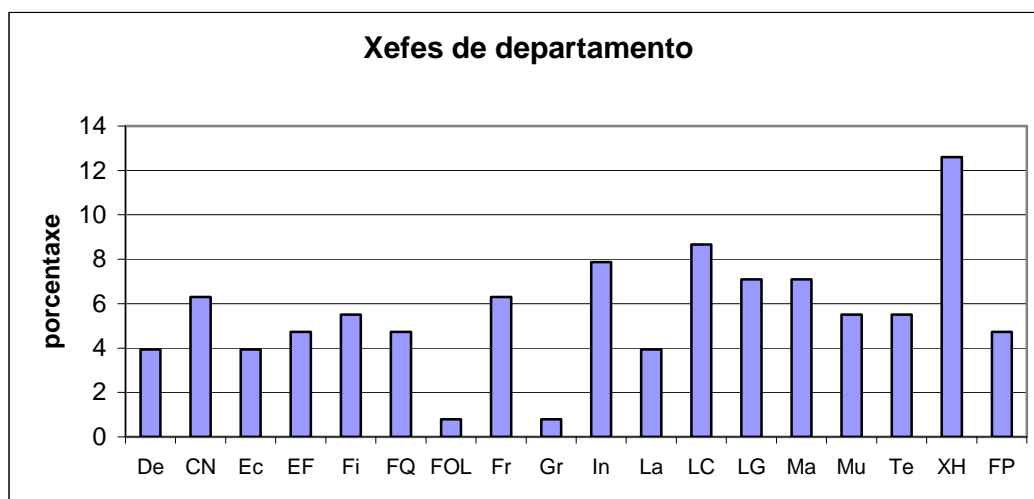
Fonte: elaboración propia.

5.2.2.5.5. Distribución dos xefes de departamento por especialidades.

Na mostra de profesores de centros públicos hai representación de xefes de departamento de tódalas especialidades, tal como se recolle no gráfico 5.2.2.5.5. A distribución é bastante homoxénea entre o 4 e o 8% para case tódalas especialidades.

Son excepción os xefes de departamento de xeografía e historia que son un 12% do total e os grego e de formación e orientación laboral que non chegan ao 1%. O que se axusta á realidade, xa que estes dous últimos non están constituídos en todos os IES, nin tampouco os teñen os CPI.

Gráfico 5.2.2.5.5

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.5.6 *Perfís dos profesores.*

O perfil dos profesores de centros públicos é o de funcionario de carreira dos corpos de mestres ou de profesores de ensino secundario, co título de licenciado, e con 16 ou máis anos de experiencia docente.

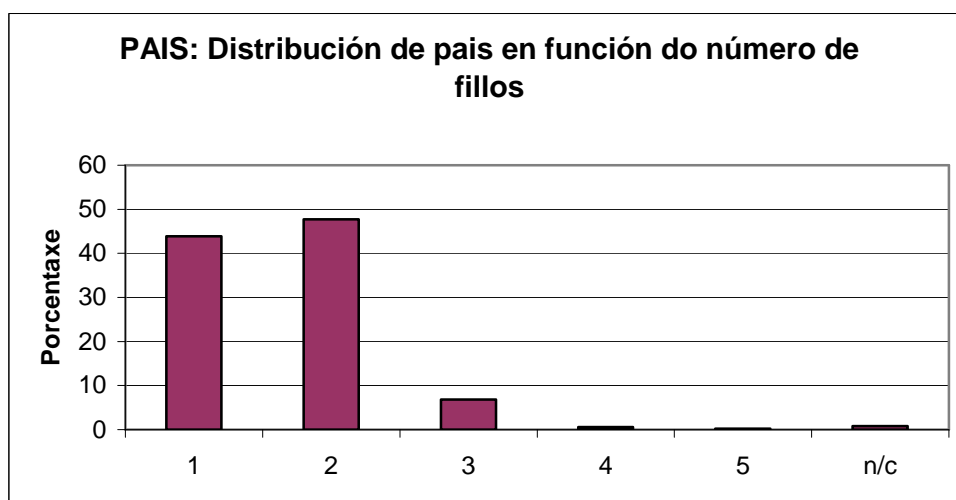
O perfil dos profesores de centros privados é de licenciado con menos de 16 anos de experiencia docente.

5.2.2.6. Características da mostra de pais.

5.2.2.6.1. *Número de fillos escolarizados.*

A maioría, máis do 90%, dos pais da mostra teñen 1 ou 2 fillos escolarizados en ensinanza do réxime xeral. Case ningún manifesta ter 4 e só un di ter 5. A distribución recóllese no gráfico 5.2.2.6.1.

Gráfico 5.2.2.6.1

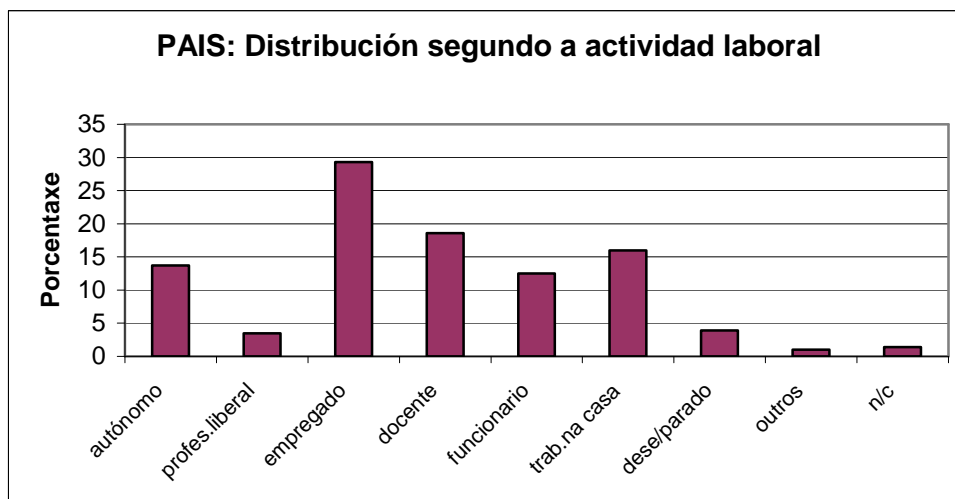

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.6.2. Situación laboral

A distribución dos pais da mostra en función da súa actividade laboral recóllese no gráfico 5.2.2.6.2. Case o 30% son empregados, lles seguen os docentes co 19%, as persoas que traballan na casa co 16% e os autónomos e funcionarios con porcentaxes en torno ao 13%.

Gráfico 5.2.2.6.2

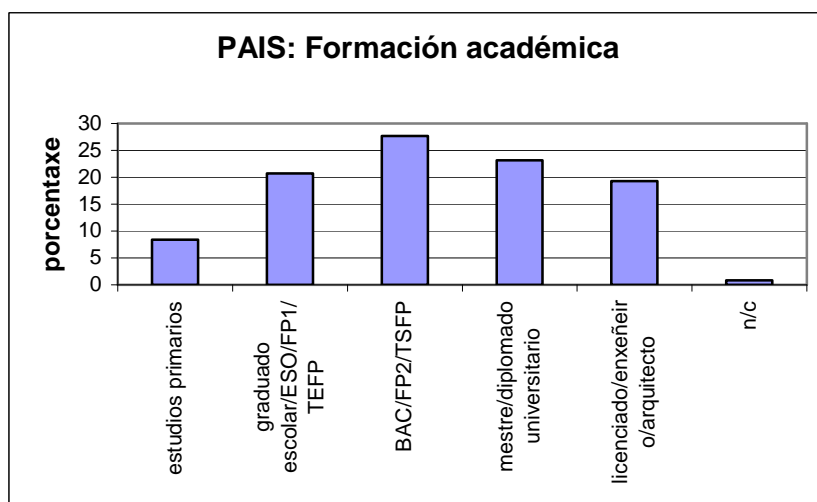
Fonte: elaboración propia.

5.2.2.6.3. Formación académica.

A formación académica dos pais que constitúen a mostra recóllese no gráfico 5.2.2.6.3. Deixando aparte a categoría de estudos primarios que non chega ao 10%, as

porcentaxes das demais categorías son bastante semellantes. Van desde o 27% para os pais que din ter estudos de bacharelato ou equivalentes (formación profesional de 2º grao ou técnicos superiores de formación profesional) e o 20% dos pais con titulación universitaria superior (licenciado, enxeñeiro e arquitecto).

Gráfico 5.2.2.6.3

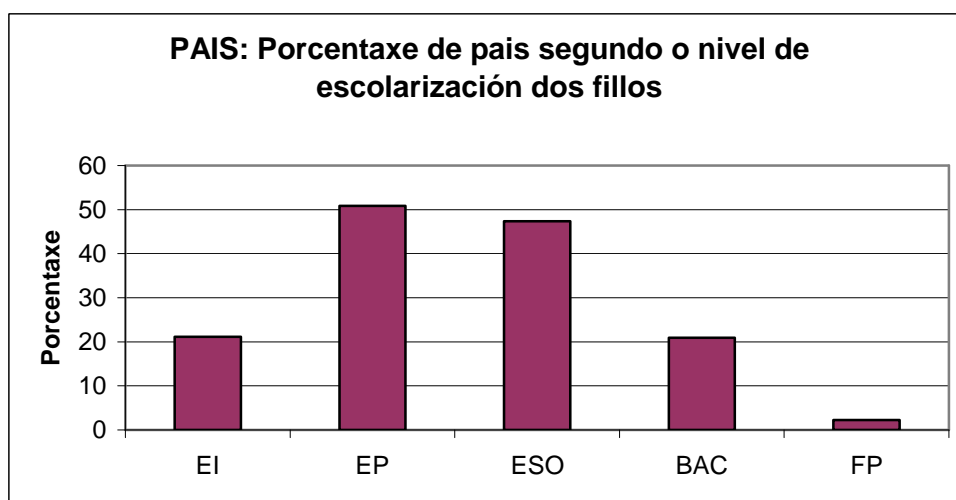

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.6.4. Nivel educativo en que están escolarizados os fillos.

O gráfico 5.2.2.6.4 recolle as porcentaxes de pais da mostra segundo o nivel de ensinanza en que estaban escolarizados os seus fillos. Dado que hai pais que teñen fillos en varios niveis de ensinanza, as porcentaxes recollidas non se poden tomar como unha distribución dos pais da mostra, xa que hai pais que están en máis dunha categoría (obsérvese que a suma das porcentaxes é maior de 100). Segundo iso o 50% de pais da mostra tiñan fillos escolarizados en educación primaria, case o 50% os tiñan cursando ESO, o 20% en educación infantil, o 20% en bacharelato e pouco máis do 2% os tiñan estudando formación profesional.

Gráfico 5.2.2.6.4

Fonte: elaboración propia.

5.2.2.6.5. Perfil dos pais.

O perfil dos pais da mostra corresponde a persoas con un ou dous fillos escolarizados en educación primaria ou secundaria obrigatoria, empregado e con estudos completos de educación secundaria.

5.2.3. ANÁLISE DE DATOS E INTERPRETACIÓN DE RESULTADOS.

Neste apartado analizaranse os datos recollidos coa enquisa agrupando as distintas variables nos descritores definidos no apartado 3.4.6 co fin de:

- a. Describir os modelos de Inspección implícitos nos inspectores e nos sectores da comunidade educativa.
- b. Determinar os estilos de intervención demandados.
- c. Coñecer as actuacións reais dos inspectores no curso 2005/2006.
- d. Analizar o estilo real de intervención no curso 2005/2006.
- e. Establecer o modelo “real” de Inspección que estaba detrás do estilo real de intervención.
- f. Comparar os distintos modelos e estilos de Inspección, co fin de determinar as discrepancias existentes e, en consecuencia, as solicitudes ás que se ven sometidos os inspectores no exercicio da súa función.

Alén da variable “poboacións”, implícita nos obxectivos que se perseguen con esta tese, afondarase na análise comparativa, estudando a influencia que teñen nas variables obxecto de estudo as seguintes variables independentes:

- Titularidade.
- Nivel.

A variable “poboacións” pode ter os seguintes valores: “inspectores” e “comunidade educativa”. Á súa vez, este último, en función das circunstancias, pódese considerar unha variable independente cos seguintes valores: “directores”, “profesores” e “pais”. Dado que a variable “comunidade educativa” está incluída na variable “poboacións”, pódese afirmar que os valores desta última se corresponden coas poboacións incluídas na investigación⁶⁰. Desde o punto de vista da finalidade desta tese as diferenzas máis interesantes son as dos inspectores coas restantes poboacións, porén considerouse, en ocasións, enriquecedor analizar as diferenzas entre todas as poboacións. Polo que, dependendo das variables, farase o análise de todas ou parte das seguintes parellas de grupos:

⁶⁰ Véxase o apartado 3.4.3 desta tese.

Inspectores/comunidade educativa.

Inspectores/directores.

Inspectores/profesores.

Inspectores/pais.

Directores/profesores.

Directores/pais.

Profesores/pais.

A variable “titularidade” fai referencia á titularidade dos centros educativos incluídos no ámbito da investigación e polo tanto terá dous valores: “público” e “privado”. Cómpre lembrar que, a efectos de deseño da enquisa, cada centro educativo se identificou coa respectiva comunidade educativa⁶¹.

A variable “nivel” fai referencia aos niveis de ensinanza incluídos dentro do ámbito da investigación, só se aplicará na análise das variables cando se trate de comunidades educativas dos centros de titularidade pública⁶². Terá dous valores: “nivel de infantil e primaria”, que para abreviar se identificará como “CEIP+”⁶³, e “nivel de secundaria”, que se identificará como “IES”.

As parellas de grupos que se analizarán, tendo en conta as variables “titularidade” e “nivel” así como a interrelación de ambas coa variable “comunidade educativa”, recóllense na táboa 5.2.3⁶⁴. Dependendo da variable obxecto de estudo analizaranse as diferenzas entre todas ou algunhas das parellas recollidas na citada táboa.

⁶¹ Ibidem.

⁶² Non ten sentido analizar os efectos da variable nivel nas variables que afectan ás comunidades educativas dos centros de titularidade privada, xa que na maioría deles impártese simultaneamente ensinanzas do nivel de educación infantil e primaria e secundaria, o que implicaría unha gran dificultade para discriminar os efectos producidos.

⁶³ Tal como se acordou no subapartado 3.4.4.2. desta tese, a expresión CEIP+ inclúe todos os centros públicos, da poboación de centros definida no subapartado 3.4.3.2, distintos dos IES, polo que se pode asociar ao nivel de infantil e primaria.

⁶⁴ Na táboa 5.2.6 recóllense todos os emparellamentos de grupos de interese para a investigación. Non se recollen os correspondentes á combinación “titularidade/nivel”, xa que tal como se indicou non se contempla a variable “nivel” para os centros de titularidade privada.

Táboa 5.2.3. Emparellamento de grupos de análise en función das variables independentes.

VARIABLES INDEPENDENTES	PARELLAS DE GRUPOS DE ANÁLISE
TITULARIDADE.	directores públicos/directores privados.
	profesores públicos/profesores privados.
NIVEIS.	directores CEIP+/directores IES.
	profesores CEIP+/profesores IES.
TITULAR/COMUNIDADE EDUCATIVA.	directores públicos/profesores públicos.
	directores privados/profesores privados.
NIVEIS/COMUNIDADE EDUCATIVA.	directores CEIP+/profesores CEIP+.
	directores IES/profesores IES.

Fonte: elaboración propia.

Excepcionalmente, cando se considere relevante, faranse análises entre outros grupos xerados por outras variables independentes. Por exemplo, no caso dos inspectores analizarase para algunhas variables a influencia da variable independente “docencia como mestre”, que terá dous valores: “inspectores con experiencia docente como mestre” e “inspectores sen experiencia docente como mestre”. Como consecuencia, no estudo desas variables analizarase a parella: “inspectores con experiencia docente como mestre/inspectores sen experiencia docente como mestre”.

Para facilitar a interpretación dos resultados, os distintos descritores agruparanse nos catro grandes ámbitos detallados no apartado 3.4.7. É dicir:

1. Relacións “inspectores ↔ centros”.
2. Funcións da Inspección de educación.
3. Actuacións dos inspectores de educación nos centros educativos.
4. Actuacións dos inspectores de educación nos centros educativos de carácter curricular.

Na presentación dos resultados correspondentes a cada descriptor seguirase o seguinte esquema, que pode variar lixeiramente en función da complexidade do descriptor ou das características das variables incluídas nel:

- a) Descrición do tratamento estatístico das variables.
- b) Resultados de cada variable.
- c) Discusión e interpretación dos resultados.

No tratamento estatístico das variables seguirase, con carácter xeral, o seguinte procedemento:

1) Cálculo de estatísticos descritivos:

- Para as variables cuantitativas, calcularanse as medias aritméticas e as desviacións típicas.
- Cando se trate de variables cualitativas calcularanse as frecuencias, que se expresarán normalmente en porcentaxes.

2) Comprobación de diferenzas significativas:

- Para variables cuantitativas comprobación da existencia de diferenzas significativas entre as medias, para cada variable, dos grupos ou estratos formados en función das variables de análise (independentes) mediante a proba da t de Student, verificando cando proceda a homoxeneidade de varianzas mediante a distribución F de Fisher.
- Cando se trate de variables cualitativas ou cuantitativas discretas empregarase a proba de “bondade de axuste” Chi-cadrado para “determinar si existe ou non unha diferenza significativa entre o número de casos observados, que caen en cada categoría, e o número de casos esperados” (HABER e RUNYON, 1973: 265). Posteriormente comprobarase a independencia dos grupos ou estratos formados en función das variables de análise. Cando as variables analizadas sexan ordinais utilizarase a proba U de Mann-Whitney, como mellor alternativa para este tipo de variables á t de Student (HABER e RUNYON, 1973: 275). En caso contrario, farase a proba de Chi-cadrado para dúas variables.

En todos os casos o nivel de significación que se adoptará será o de $\alpha \leq 0,05$

Os resultados esenciais correspondentes ás variables de cada descriptor presentaranse xeralmente en forma de táboas e gráficos acompañados dos comentarios que se estimen oportunos co fin de aclarar, resaltar ou matizar calquera aspecto que se considere relevante. As táboas onde se recollen os resultados dos cálculos estatísticos, xeradas directamente polo programa SPSS ou adaptadas para encaixalas no espazo útil

de cada páxina, recóllense nos anexos correspondentes. Para a súa identificación, os anexos numéranse facéndolle corresponder a cada un a mesma serie numérica que a dun dos subapartados⁶⁵, de tal xeito que a cada subapartado lle corresponderá un anexo coa mesma serie numérica. Dentro dos anexos, cada táboa, cos resultados xerados polo programa SPSS, identifícase coa mesma serie numérica que a táboa do texto a que se refiren os cálculos. Quere dicir, todos os estatísticos calculados mediante o programa SPSS correspondentes, por exemplo, á táboa 5.2.3.1.2a do texto estarían no anexo 5.2.3.1, e dentro del na táboa 5.2.3.1.2a.

A discusión e interpretación de resultados farase para cada un dos catro ámbitos citados por separado, recollendo as conclusións ao finalizar a análise dos datos de cada un deles. Nesta fase teranse en conta, no seu caso, os enunciados recollidos a través das preguntas abertas, tal como se detalla a continuación.

Co fin de contrastar, completar ou matizar os resultados da análise dos datos, na discusión e interpretación de resultados teranse en conta as achegas derivadas da información recollida a través das preguntas de resposta aberta, ou con alternativas de resposta abertas, (datos cualitativos) que a tal fin se incluíron nos cuestionarios. O tratamento desa información fíxose, tal como estaba previsto, por medio dunha base de datos que permitise a súa clasificación. Para iso definíronse tantos bloques como preguntas dese tipo se propuxeron no cuestionario. Cada bloque dividiuse en tantas categorías como colectivos se enquisaron (tantos como tipos de cuestionarios). Nalgún caso, como se explica máis adiante, dividíronse as categorías en subcategorías.

Os bloques resultantes foron os seguintes:

- Bloque A, motivos, non recollidos na listaxe proposta, de carácter persoal polos que os profesores ou pais se dirixiron á inspección.
- Bloque B, motivos, non recollidos na listaxe proposta, polos que a Inspección se dirixiu a un profesor ou pai.
- Bloque C, cousas que se cre que debería facer a Inspección e que non se consideran incluídas nas funcións da listaxe proporcionada.

⁶⁵ Segundo os criterios de numeración establecidos a cada subapartado lle corresponde unha serie de catro números.

- Bloque D, axentes avaliadores da función docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario.
- Bloque E, supervisores da práctica docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario.
- Bloque F, achegas feitas polos distintos enquisados relacionadas coa temática do cuestionario.
- Bloque G, funcións da listaxe proporcionada que se consideran que non son propias da Inspección.

As categorías establecidas para todos os bloques foron as seguintes:

- Inspectores.
- Directores de centros públicos.
- Directores de centros privados.
- Profesores de centros públicos (os xefes de departamento incluíronse nesta categoría).
- Profesores de centros privados.
- País.

Para os bloques C e F considerouse alén diso necesario facer subcategorías, que se xeraron despois dunha lectura previa de todas as achegas recibidas e tendo en conta os obxectivos da tese. Parte das subcategorías encontradas son comúns para os dous bloques. Relaciónanse a continuación as subcategorías agrupadas por afinidade de aspectos aos que fan referencia:

1. Subcategorías comúns.

- Seis fan referencia ás funcións que ten ou debían ter, segundo os enquisados, a Inspección:
 - a. Asesoramento.
 - b. Avaliación.
 - c. Control.
 - d. Formación do profesorado.
 - e. Mediación.
 - f. Supervisión da práctica docente.

- Dúas refírense aos roles do inspector non relacionados coas funcións atribuídas pola normativa á Inspección:
 - a. Intermediario (entre os órganos superiores da Administración e os centros).
 - b. Valedor (dos profesores).
 - Unha fai referencia ao perfil:
 - Especialidade
 - Por último, outra fai referencia ás actuacións dos inspectores:
 - Relacións/comunicación.
2. *Subcategorías específicas do bloque C.*
- Dúas que fan referencia ás actuacións dos inspectores:
 - Liderado.
 - Xestións.
3. *Subcategorías específicas do bloque F.*
- Unha referida ao perfil dos inspectores:
 - Perfil profesional.
 - Cinco que fan referencia ás actuacións dos inspectores:
 - Burocracia.
 - Descoñecemento.
 - Disparidade.
 - Interferencia.
 - Inutilidade.

Para recoller todas as achegas que non encaixaban nalgunha das subcategorías anteriores engadiuse unha máis denominada “outras”.

A información, clasificada por categorías, e subcategorías no seu caso, recóllese por bloques nos seguintes anexos:

No anexo 5.2.3.a recóllese a información correspondente ao bloque A.

No anexo 5.2.3.b recóllese a información correspondente ao bloque B.

No anexo 5.2.3.c recóllese a información correspondente ao bloque C.

No anexo 5.2.3.d recóllese a información correspondente ao bloque D.

No anexo 5.2.3.e recóllese a información correspondente ao bloque E.

No anexo 5.2.3.f recóllese a información correspondente ao bloque F.

No anexo 5.2.3.g recóllese a información correspondente ao bloque G.

O nome das subcategorías que se refiren ás funcións da Inspección está asociado á da función correspondente. Dentro da subcategoría control están incluídas as achegas que fan referencia á fiscalización e supervisión en xeral. As achegas que se refiren á “supervisión da práctica docente” colocáronse nunha subcategoría aparte, seguindo o criterio da LOE, e de acordo co interese desta tese. Incluíuse neste grupo unha subcategoría, que se chamou “mediación”, a pesar de non ser en Galicia unha función⁶⁶, xa que está considerada como tal nalgúns Comunidades Autónomas; nela recóllense as achegas que apuntan a unha intervención do inspector como mediador nos conflitos que se orixinan nos centros educativos. Algo parecido ocorre coa subcategoría, incluída tamén neste grupo, chamada “formación do profesorado”, por se tratar dunha función que foi propia da Inspección de educación⁶⁷.

Encontráronse dúas subcategorías que están relacionadas con roles de inspector que non parecen se deduciren das funcións que ten atribuídas a Inspección pola normativa. A unha se lle deu o nome de “valedor”, e nela se recollen as achegas que demandan do inspector actuacións de apoio ou defensa, sobre todo, do profesorado. A segunda denominóuselle “intermediario”, nela recóllense as demandas de actuacións de canle das relacións entre os centros e os niveis superiores da Administración. Actuacións esencialmente distintas das recollidas na subcategoría “mediación”, que tal como se dixo máis arriba refírese a intervencións relacionadas con situacións de conflito.

Un terceiro grupo de subcategorías fan referencia ao perfil do inspector. Establecéronse dúas subcategorías. Unha denominada “perfil”, en que se recollen todas as achegas que con carácter xeral se refiren ás características que, segundo os enquisados, debe ter un inspector. Na segunda, á que se lle deu o nome de

⁶⁶ É unha atribución, segundo o artigo 6º do Decreto 99/2004 citado.

⁶⁷ Vésase subapartado 4.2.4.2.

“especialidade”, recóllense as referencias a esta característica concreta, polo seu interese específico para esta tese.

Por último, un cuarto grupo de subcategorías fan referencia ás actuacións dos inspectores. Identificáronse un total de seis subcategorías deste tipo. Na chamada “relacións/comunicación” recóllense as achegas que se refiren a aspectos formais das actuacións dos inspectores no ámbito das relacións cos integrantes da comunidade educativa. Na subcategoría denominada “burocracia” recóllense as opinións dos enquisados que fan referencia a este tipo de actuacións. Na chamada “descoñecemento” recóllense aquelas manifestacións dos enquisados en que se evidencian o seu descoñecemento da Inspección. As achegas que constatan a falta de criterios uniformes nas intervencións dos distintos inspectores recóllense na subcategoría “disparidade”. Alén, dentro deste grupo tamén se inclúen dúas subcategorías relacionadas cos efectos que teñen as actuacións dos inspectores nos centros. A unha se lle chamou “interferencia”, e nela se recollen as manifestacións dos enquisados que pensan que as actuacións dos inspectores “molestan” o normal funcionamento do centro. Na outra subcategoría, que se denominou “inutilidade”, recóllense as opinións que expresan a crenza de que a Inspección non reporta ningunha utilidade para os centros.

Para facer referencia a esta información na fase de discusión e interpretación dos resultados transcribíranse literalmente⁶⁸ o contido das achegas que resulten relevantes. Co fin de que sexan facilmente localizables nos anexos correspondentes, para o seu contraste, identificáranse mediante unha expresión que indique o colectivo a que pertence o suxeito que fixo a achega (categoría) seguido dun código alfanumérico de sete caracteres, unha letra e seis díxitos:

- A letra fai referencia a cada un dos oito bloques definidos máis arriba.
- Os tres primeiros díxitos fan referencia ao número de orde que se lle asignou a cada centro.
- Os outros tres fan referencia ao número de orde asignado a cada suxeito (cómpre advertir que cada colectivo numerouse independentemente dos demais).

⁶⁸ Tal como se indicou no capítulo 1 da tese, iso implica que se respectaron inclusive os erros ortográficos e gramaticais orixinais.

Así, por exemplo, a referencia “pais C.150.145” correspondería a unha achega recollida no bloque C (anexo 5.2.3.c) dun representante dos pais do centro número 150 ao que se lle asignou o número de orde 145⁶⁹.

5.2.3.1. Análise de datos e interpretación de resultados referentes ás relacións inspectores ↔ centros.

Tal como se xustificou no apartado 3.4.6.3, hai dous tipos de descritores que se refiren ás relacións “inspectores ↔ centros” en función da información que recollen:

- Os que se refiren a aspectos formais:
 - *1.H Grao de coñecemento da Inspección que teñen as comunidades educativas.*
 - *3.A Relacións dos inspectores coas comunidades educativas.*
 - *3.B Relacións das comunidades educativas cos inspectores.*
- Os que se refiren as crenzas que teñen sobre esas relacións tanto os inspectores como os distintos sectores das comunidades educativas:
 - *1.A Crenzas e opinións dos inspectores sobre as relacións coas comunidades educativas.*
 - *1.I Crenzas e opinións das comunidades educativas sobre as relacións cos inspectores.*

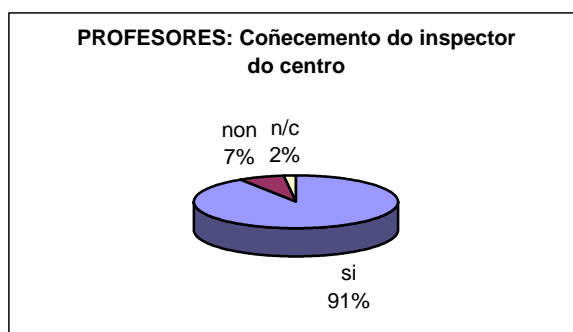
5.2.3.1.1. Análise de datos referentes ao descritor 1H: Grao de coñecemento da Inspección que teñen os profesores e pais.

Tal como se observa no gráfico 5.2.3.1.1a, unha grande maioría dos profesores sabían no curso 2006/2007⁷⁰ que existe un inspector adscrito ao centro ou inspector de referencia. Mais cabe destacar que aínda había un 7% de profesores que declaraba que non o sabía e outro 2% non contestaron. O que permite afirmar que posiblemente case o 10% descoñecía que hai un inspector concreto, inspector de referencia, ao que se dirixir. En función dos datos, e como anécdota, sinalar que 13 profesores con máis de 20 anos de servizo manifestaron non coñecer a existencia do inspector de referencia.

⁶⁹ A numeración dos centros, así como a dos suxeitos de cada colectivo, fixéronse por orde de recepción dos cuestionarios formalizados.

⁷⁰ Aínda que a maioría dos resultados fan referencia ao curso 2005/2006, hai algúns que necesariamente se refiren ao curso 2006/2007, que foi cando se pasaron os cuestionarios. Ver punto 3.4.10.1.1.

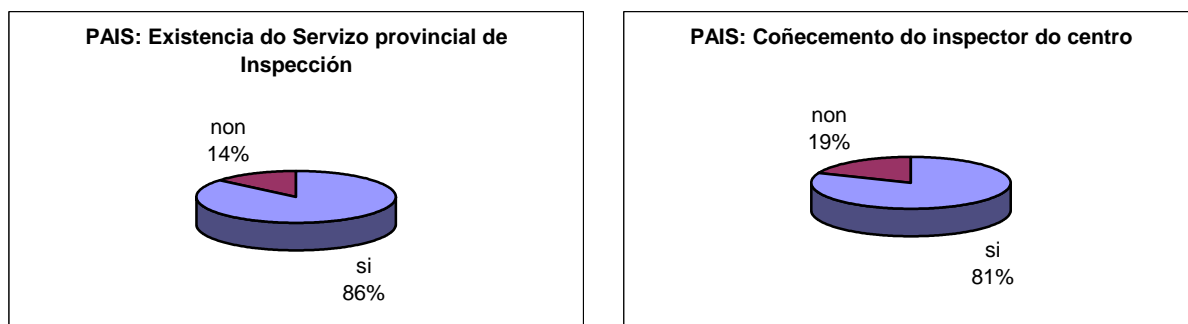
Gráfico 5.2.3.1.1a

Fonte: elaboración propia.

En canto os pais, tal como se aprecia no gráfico 5.2.3.1.1b, o 14% non sabía no curso 2006/2007 que había un Servizo provincial de Inspección. Do 86% que afirmaba coñecer a súa existencia, un 19% non sabe que hai un inspector de referencia. Quere dicir, aproximadamente un de cada tres dos pais consultados non sabía que había un inspector designado especificamente para atender a problemática do centro en que tiña escolarizados os seus fillos.

Gráfico 5.2.3.1.1b. Pais: coñecemento da Inspección.

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.1.2. Análise de datos referentes ao descriptor 3.A. Relacións dos inspectores de educación coas comunidades educativas.

Neste descriptor recóllense dous aspectos das relacións “inspectores → comunidades educativas”. Por un lado, os medios que empregan os inspectores para se comunicaren cos distintos sectores destas e, por outro, os motivos que levan aos inspectores a se dirixiren aos integrantes de cada sector en concreto. Tal como xa se dixo cando se definiu este descriptor no subapartado 3.4.6.3, unha parte importante das

citadas relacións danse entre “inspectores → directores”, de aí que o xeito de recoller a maior parte da información non fose a mesma nos cuestionarios dirixidos aos distintos colectivos.

1) Inspectores e directores.

1a) Medios empregados para se comunicaren cos centros

Na táboa 5.2.3.1.2a, recóllense os catro medios de comunicación que se propuxeron aos inspectores para que os ordenasen en función da frecuencia con que os empregaron para se comunicaren cos centros no curso 2005/2006. Preséntanse ordenados de maior a menor porcentaxe de inspectores que os colocan no 1º lugar por frecuencia de utilización. O teléfono foi o medio máis empregado polo 81,33% dos inspectores para se comunicaren cos centros. Un 10,67% de inspectores, como se ve moi lonxe da porcentaxe anterior, manifestou que o medio que máis empregan é o correo electrónico. Tal como se recolle na última columna da citada táboa todas as ordenacións resultaron significativas na proba de Chi-cadrado para unha soa variable. Tal como se indicou os estatísticos correspondentes á proba, calculados mediante o programa SPSS, recóllense na táboa 5.2.3.2a do anexo 5.2.3.2.

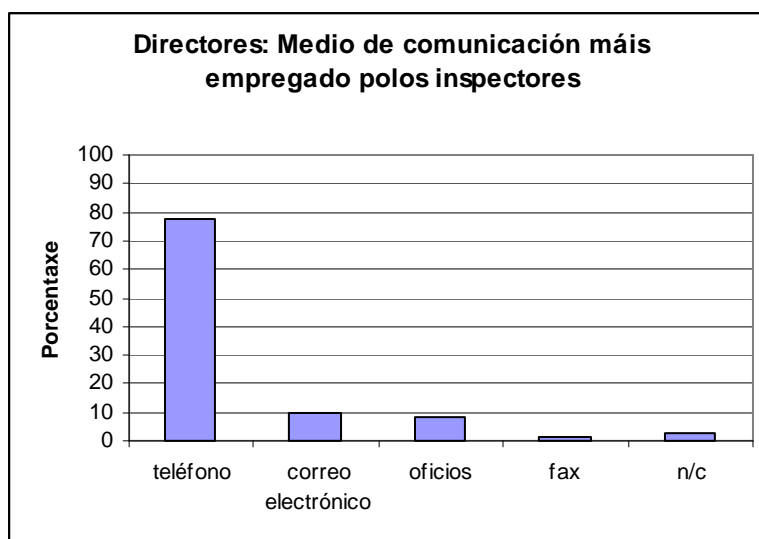
Táboa 5.2.3.1.2.a. Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia de emprego, un determinado posto aos medios que utiliza para se comunicaren cos centros.

	1º	2º	3º	4º	<i>p</i>
Uso teléfono por inspector.	81,33	13,33	4,00	1,33	0,001
Uso del e-mail por inspector.	10,67	21,33	30,67	37,33	0,007
Uso dos oficios por inspector.	6,67	48,00	28,00	17,33	0,001
Uso Fax por inspector.	1,33	17,33	37,33	44,00	0,001

Fonte: elaboración propia.

Esta apreciación dos inspectores coincide coa dos directores, tal como se pode comprobar no gráfico 5.2.3.1.2.a. Así, case o 80% dos directores coincide en sinalar o teléfono como o medio máis empregado polos inspectores para se dirixiren a eles. Un 10% afirma que o medio que máis empregan os inspectores do seu centro é o correo electrónico.

Gráfico 5.2.3.1.2a.

Fonte: elaboración propia.

1b) Asuntos que motivan as relacións “inspectores → directores”.

En relación cos asuntos que motivan as relacións “inspectores → directores”, na táboa 5.2.3.1.2b recóllense, de xeito semellante á táboa anterior, os cinco que, tal como se indicou no subapartado 3.4.6.3 (descriptor 3A), previsiblemente eran os que máis podían orixinar a necesidade de que os inspectores se comunicaran cos directores. As ordenacións responden ao punto de vista dos inspectores e resultaron significativas na proba Chi-cadrado, excepto a correspondente á variable “pedir ou reclamar datos ou documentos”. Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2.

Táboa 5.2.3.1.2b. Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron as relacións cos directores no curso 2005/2006.

	1º	2º	3º	4º	5º	p
Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro.	34,67	32,00	22,67	6,67	4,00	0,001
Pedir/reclamar datos/documentos*.	26,67	26,67	17,33	29,33	0,00	0,476
Dar instrucións.	17,33	17,33	24,00	32,00	9,33	0,029
Transmitir información.	14,67	22,67	29,33	28,00	5,33	0,005
Anunciar visita.	6,67	1,33	6,67	4,00	81,33	0,001

*Non significativa

Fonte: elaboración propia.

Tal como se pode observar na táboa 5.2.3.1.2b, para o 34,67% dos inspectores o asunto que máis veces lles levou a se dirixiren aos directores no curso 2005/2006 foi “solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro”. Para un 26,67% foi “pedir ou reclamar datos ou documentos”.

Na táboa 5.2.3.1.2c recóllese a mesma información que na anterior, mais desde o punto de vista dos directores. Todas as ordenacións resultaron significativas na proba de Chi-cadrado. Igual que antes, os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2.

Táboa 5.2.3.1.2c. Porcentaxe de directores que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron a comunicación cos centros no curso 2005/2006.

	1º	2º	3º	4º	5º	<i>p</i>
Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro.	38,44	27,69	20,20	8,79	4,89	0,001
Pedir/reclamar datos/documentos.	31,70	21,57	19,61	17,97	9,15	0,001
Transmitir información.	12,87	27,06	26,40	22,44	11,22	0,001
Anunciar visita.	9,60	8,94	9,27	14,57	57,62	0,001
Dar instrucións.	7,87	14,75	24,59	36,07	16,72	0,001

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.2d recóllense os niveis de significación na proba *U* de Mann-Whitney para os emparellamentos que figuran na primeira columna. destácanse con letra negra os que resultaron significativos ($p \leq 0,05$). Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2. Hai diferenzas significativas entre os inspectores e directores en dous dos cinco asuntos propostos “anunciar unha visita” e “dar instrucións”. Tendo en conta o valor do rango medio, pódese afirmar que os inspectores valoran máis que os directores a incidencia do motivo “dar instrucións” nas relacións “inspectores → directores”. Ao contrario os directores valoran máis que os inspectores a incidencia do motivo “anunciar unha visita”. As ordenacións feitas polos directores son independentes da variable nivel (directores IES – directores CEIP+) e só no caso de “dar instrucións” ten influencia a variable titularidade do centro (o 17,5% dos directores de centros privados colocan este asunto en primeiro lugar fronte ao 5,6% dos directores de centros públicos). Tanto os inspectores como os

directores coinciden en sinalar que os dous asuntos que mais relacións “inspectores → directores” orixinaron no curso 2005/2006 foron: a) “solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro” e b) “pedir ou reclamar datos ou documentos”.

Táboa 5.2.3.1.2d. Niveis de significación para mostras independentes. Proba U de Mann-Whitney.

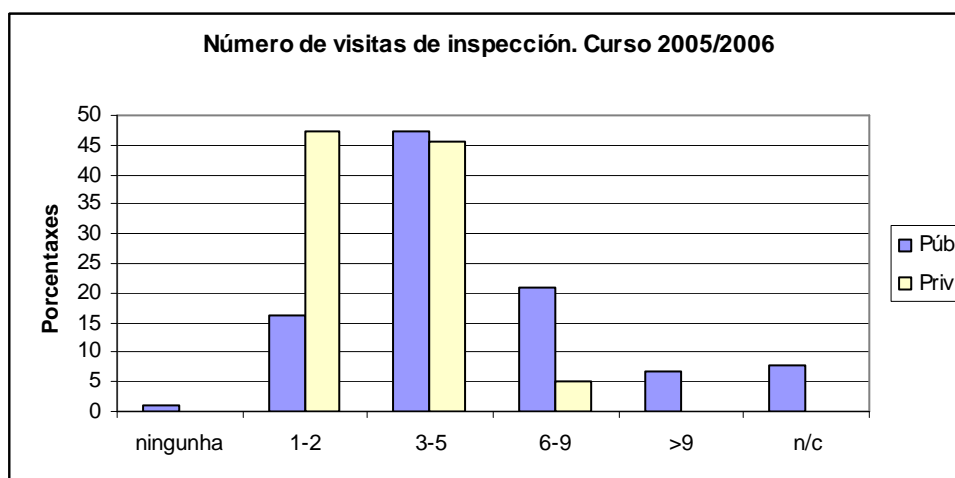
	Anunciar visita.	Dar instrucións.	Pedir/reclamar datos/documentos.	Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro.	transmitir información.
inspectores-directores.	0,001	0,014	0,890	0,862	0,839
dir.púb.-dir.priv.	0,337	0,047	0,833	0,152	0,613
dir.IES - dir.CEIP+.	0,168	0,925	0,129	0,055	0,437

Fonte: elaboración propia.

1c) Número de visitas de inspección.

No gráfico 5.2.3.1.2b recóllese a información dada polos directores en relación co número de visitas realizada polos inspectores no curso 2005/2006. Só tres centros (os tres públicos) manifestaron non ter sido visitados o que supón o 1% da mostra. Non contestaron 21 centros (20 públicos e 1 privado) o que supón o 7% da mostra.

Gráfico 5.2.1.1.2.b

Fonte: elaboración propia.

A nivel global da mostra comprobouse, mediante a proba U de Mann-Whitney, que había diferenzas significativas entre centros privados e centros públicos ($U = 4.116$; $p \leq 0,001$). Tamén se comprobou que dentro destes últimos, había diferenzas por niveis de ensinanza, e dicir, entre os IES e os CEIP+ ($U = 4.930$; $p \leq 0,002$). Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2dbis.

Por experiencia persoal, supúxose que o tamaño do centro podería ser unha variable que influíse na frecuencia das visitas, o que podería nesgar os resultados anteriores. En consecuencia procedeuse a facer un estudo máis detallado considerando esa posibilidade. Para iso tratouse de neutralizar a variable “tamaño dos centros”, facendo a análise para as distintas categorías de centros establecidas no subapartado 3.4.4.2 en función do número de unidades⁷¹. Na táboa 5.2.3.1.2e recóllese a porcentaxe de centros, públicos e privados, das distintas categorías en función do número de visitas de inspección que recibiron durante o curso 2005/2006. Na última fila sinálanse en letra negra os niveis de significación das distribucións en cada categoría obtidos mediante a proba de Chi-cadrado.

Táboa 5.2.3.1.2e. Porcentaxe de centros por categorías en función do número de visitas recibidas no curso 2005/2006.

Nº visitas	Categorías e centros por número de unidades.					
	<6	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
2005/2006	N* = 26	N* = 98	N* = 61	N* = 48	N* = 36	N* = 27
ningunha		2,13	1,67			
1-2	34,62	34,04	15,00	9,30	21,21	28,00
3-5	46,15	46,81	58,33	62,79	45,45	28,00
6-9	19,23	12,77	23,33	16,28	24,24	36,00
>9		4,26	1,67	11,63	9,09	8,00
p	0,241	0,001	0,001	0,001	0,028	0,233

N*, número de centros da mostra en cada categoría.

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.2f recóllense os niveis de significación obtidos mediante a proba U de Mann-Whitney para os emparellamentos que figuran na primeira columna en función das categorías de centros. Os restantes estatísticos da proba recóllense na

⁷¹ Ver táboa 3.4.4.2b.

táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2. Destácanse en letra negra os que resultaron significativos ($p \leq 0,05$). En todas as categorías resultan diferenzas significativas para a parella centros públicos/privados polo que hai que concluír que o número de visitas de inspección é máis determinante a titularidade do centro que o seu tamaño. Ao contrario, non se acharon diferenzas significativas para a parella IES-CEIP+ en ningunha categoría, salvo para a “de 12 a 17 unidades” que está formada por 39 centros (o 17,4% do total). En consecuencia, non se pode confirmar que o número de visitas aos centros públicos dependan do nivel de ensinanzas que imparte.

Táboa 5.2.3.1.2f. Niveis de significación para mostras independentes (proba *U* de Mann-Whitney) para a variable “número de visitas de inspección”.

Variable: nº de visitas	Categorías de centros por número de unidades				
	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
Públicos/privados	0,008	0,018	0,038*	0,000*	0,010*
IES-CEIP+	0,869	0,047*	0,439*	0,428*	0,200*

Sig. exacta [2(Sig. unilateral)]

Fonte: elaboración propia.

Co fin de determinar a influencia do tamaño no caso dos centros públicos sometéronse os distintos emparellamentos que se podían facer coas categorías á proba *U* de Mann-Whitney. Os índices de significación resultantes recóllense na táboa 5.2.3.1.2g, en que se destacan en negra os que resultaron significativos. Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2.

Táboa 5.2.3.1.2g. Niveis de significación para mostras independentes (proba *U* de Mann-Whitney) para a variable “número de visitas de inspección” por tamaño de centros.

Variable: nº de visitas	<6	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
<6		0,742	0,035	0,011	0,004	0,009
de 6 a 11			0,019	0,004	0,001	0,003
de 12 a 17				0,723	0,144	0,083
de 18 a 23					0,255	0,168
de 24 a 29						0,703
30 ou máis						

Fonte: elaboración propia.

Da análise da táboa dedúcese que non hai diferenza significativa entre as dúas primeiras categorías, “<6” e “de 6-11”, porén ambas as categorías presentan diferenzas

significativas cando se emparellan coas catro restantes, estas á súa vez non presentan diferenzas significativas entre si. Así pois, relacionando o número de visitas de inspección co tamaño dos centros xorden dous grupos de centros que presentan diferenzas significativas, os que teñen 11 ou menos unidades (dúas primeiras categorías) e os que teñen 12 ou máis (catro categorías restantes). Polo tanto, no caso dos centros públicos, o número de visitas de inspección que recibe un centro depende máis do seu tamaño que do nivel de ensinanzas impartido.

Para determinar o sentido das diferenzas e a efectos unicamente estatísticos, recorreuse ao artificio de tratar a variable “número de visitas”, variable ordinal, como unha variable escalar, para o que se lle asignou a cada intervalo o seu valor medio como mellor aproximación. Na táboa 5.2.3.1.2h reflíctese a posición que ocuparían os distintos grupos na escala proposta. Segundo iso, en función dos datos facilitado polos directores, os centros públicos con 12 ou máis unidades serían os que no curso 2005/2006 recibiron máis visitas de inspección ($M = 5,5$) e os centros privados os que menos con unha media de 3 visitas. Pódese estimar para o conxunto dos centros que no curso 2005/2006 recibiron unha media de 4,4 visitas de inspección por centro.

Táboa 5.2.3.1.2h. Número medio de visitas de inspección realizadas aos centros durante o curso 2005/2006.

frecuencia	escala	media	Posición do grupo.
ningunha	0,0		
1-2	1,5		
		3,0	centros privados.
3-5	4,0	4,0	centros públicos de menos de 12 unidades.
		4,4	TODOS.
		4,8	centros públicos.
		5,5	centros públicos de 12 ou máis unidades.
6-9	7,5		
> 9	11,0		

Fonte: elaboración propia.

2) Profesores.

a) frecuencia de relacións.

Na táboa 5.2.3.1.2i, recóllense as frecuencias das relacións coa Inspección declaradas polos profesores até o curso 2006/2007. Os datos danse segregados por

titularidade dos centros e por niveis para os centros públicos. Pódese observar como o 31,88% do total de profesores de centros públicos e o 42,34% dos privados afirman que até o citado curso nunca tiveron relación coa Inspección. Na última fila pódese comprobar que todas as distribucións resultan significativas na proba Chi-cadrado. Os estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.1.2i do anexo 5.2.3.1.2.

Táboa 5.2.3.1.2i. Frecuencias de relacións profesores ↔ inspectores até o curso 2006/2007.

	públicos						privados	
	IES		CEIP+		total			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
ningunha	95	36,26	58	26,61	153	31,88	47	42,34
1 vez	44	16,79	31	14,22	75	15,63	16	14,41
2-4	89	33,97	67	30,73	156	32,50	36	32,43
5 ou máis	25	9,54	53	24,31	78	16,25	10	9,01
n/c	9	3,44	9	4,13	18	3,75	2	1,80
<i>p</i>		0,001		0,004		0,001		0,001

Fonte: elaboración propia.

Hai diferenza significativa para a variable “titularidade” ($U = 21.889,5$; $p \leq 0,026$), polo que se pode afirmar que historicamente tiveron máis relación coa Inspección os profesores de centros públicos que os de centros privados. En relación coa variable “nivel”, dentro do colectivo de profesores de centros públicos o número de mestres que tivo relación coa Inspección algunha vez é significativamente superior ao dos profesores de educación secundaria ($U = 21.454$; $p \leq 0,001$). Os estatísticos da proba U de Mann-Whitney para ambas as variables recóllense na táboa 5.2.3.1.2ibis do anexo 5.2.3.1.2.

A táboa 5.2.3.1.2j é semellante á anterior, mais refírese a frecuencias de un só curso, o 2005/2006. Tamén todas as distribucións resultaron significativas na proba Chi-cadrado, tal como se aprecia na última fila. Os estatísticos restantes da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.2. Pódese deducir que nese curso tiveron algunha relación coa Inspección o 40,42% ($20,63 + 17,29 + 2,50$) dos profesores de centros públicos e o 41,44% ($23,42 + 16,22 + 1,80$) dos privados. As diferenzas neste caso resultaron significativas só para a variable “nivel” ($U = 20.857$; $p \leq 0,001$).

Quere dicir, no curso 2005/2006 mantense a tendencia histórica de ser significativamente maior o número de mestres que se relacionan coa Inspección que o de profesores de educación secundaria. Non ocorre o mesmo coa variable “titularidade”, nese curso rompeuse a tendencia histórica e non hai diferenzas significativas no número de relacións coa Inspección dos profesores de centros públicos e dos profesores dos centros privados ($U = 26.015$; $p \leq 0,898$). Os estatísticos da proba U de Mann-Whitney para ambas as variables recóllense na táboa 5.2.3.1.2jbis do anexo 5.2.3.1.2.

Táboa 5.2.3.1.2j. Frecuencias de relacións profesores ↔ inspectores durante o curso 2005/2006.

	públicos						privados	
	IES		CEIP+		total			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
ningunha	178	67,94	100	45,87	278	57,92	65	58,56
1 vez	48	18,32	51	23,39	99	20,63	26	23,42
2-4	26	9,92	57	26,15	83	17,29	18	16,22
5 ou máis	6	2,29	6	2,75	12	2,50	2	1,80
n/c	4	1,53	4	1,83	8	1,67		
<i>p</i>		0,001		0,001		0,001		0,001

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.2k recóllense, de xeito semellante ás táboas anteriores, a información facilitada polos profesores en relación con quen tivo a iniciativa das relacións. Non hai diferenza significativa entre o conxunto de profesores de centros públicos e os de centros privados ($\chi^2 = 0,000$; $p \leq 1,000$). En función dos datos, no curso 2005/2006, en torno ao 60% das relacións “inspectores ↔ profesores” foron por iniciativa dos inspectores. Hai diferenzas estatisticamente significativas entre os profesores dos IES e os mestres ($\chi^2 = 6,739$; $p \leq 0,009$), o que permite afirmar que a porcentaxe de mestres que nese curso tomaron a iniciativa para se relacionaren coa Inspección é significativamente menor que a dos profesores de educación secundaria. Os estatísticos da proba Chi-cadrado para ambas as variables recóllense na táboa 5.2.3.1.2kbis do anexo 5.2.3.1.2.

Táboa 5.2.3.1.2k. Iniciativa para as relacións “inspectores ↔ profesores” durante o curso 2005/2006.

	públicos						privados	
	IES		CEIP+		total			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
por iniciativa profesor	52	48,6	49	34,8	101	40,7	26	43,3
por iniciativa inspección	55	51,4	92	65,2	147	59,3	34	56,7
TOTAIS	107	100	141	100	248	100	60	100

Fonte: elaboración propia.

b) Motivos que orixinaron as relacións “inspectores → profesores”.

Na táboa 5.2.3.1.2m recóllese, do mesmo xeito que nas táboas anteriores, a información facilitada polos profesores sobre os motivos que orixinaron as relacións “inspectores → profesores”. As porcentaxes refírense ao total dos profesores que para cada grupo indicaron o motivo. Os guións indican que non se consultou sobre ese aspecto ao grupo correspondente. Segundo os datos facilitados, os motivos que máis moveron aos inspectores a se dirixiren aos profesores no curso 2005/2006 foron: a) *solicitar aclaracións sobre as programacións* e b) *visitar a aula*. É de destacar a grande diferenza porcentual que hai no número de visitas á aula que fixeron os inspectores nos CEIP+ (33,64%), centros nos que se imparten niveis de educación infantil e primaria, e os IES (7,01%) nos que se imparten a educación secundaria..

Táboa 5.2.3.1.2m. Motivos que orixinaron as relacións “inspectores → profesores” no curso 2005/2006.

	públicos						privados	
	IES		CEIP+		total			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Reunirse co departamento.	3	5,26	-	-	3	1,79	-	-
Representante do CE/claustro.	2	3,50	2	1,82	4	2,39	-	-
Solicitar aclaracións sobre as programacións.	19	33,33	29	26,36	48	28,74	8	17,39
Visitar a aula.	4	7,01	37	33,64	41	24,55	18	39,13
Pedir información.	-	-	-	-	-	-	12	26,09
Outros	29	50,88	42	38,18	71	42,51	8	17,39
Totais	57		110		167		46	

Fonte: elaboración propia.

3) Pais.

a) *Frecuencia de relacións.*

Na táboa 5.2.3.1.2n, recóllense as frecuencias declaradas polos pais das relacións coa Inspección, inclúen tanto as de un sentido como as do outro, até o curso 2006/2007. De acordo cos datos nese curso había un 68,85% de pais que afirmaban que nunca tiveron relación coa Inspección. A alta porcentaxe de “non contesta” (17,21%) explícase en grande parte (14%) polo número de pais que non coñecían a existencia da Inspección (punto 5.2.3.1.1) e que, de acordo coas instrucións non debían responder a esta pregunta, polo que a porcentaxe real de pais que non tiveron relación coa Inspección está en torno ao 82,85% (68,85% +14%).

Táboa 5.2.3.1.2n. Frecuencias de relacións “inspectores ↔ pais” até o curso 2006/2007.

	Pais	
	<i>n</i>	%
ningunha	336	68,85
1 vez	29	5,94
2-4	31	6,35
5 ou máis	8	1,64
n/c	84	17,21

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.2o, recóllese a mesma información que na táboa anterior, mais referida só ao curso 2005/2006. As consideracións feitas anteriormente relativas á alta porcentaxe de “non contesta” son válidas aquí tamén, polo que en realidade a porcentaxe de pais que non se relacionou en todo ese curso coa Inspección é superior ao 90% (76,23% + 14%).

Táboa 5.2.3.1.2o. Frecuencias de relacións “inspectores ↔ pais” durante o curso 2005/2006.

	Pais	
	<i>n</i>	%
ningunha	372	76,23
1 vez	26	5,33
2-4	13	2,66
n/c	77	15,78

Fonte: elaboración propia.

Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.2.c, nas relacións “inspectores ↔ pais” a iniciativa correspondeu no curso 2005/2006 maioritariamente aos pais (79%).

Gráfico 5.2.3.1.2c.

Fonte: elaboración propia.

b) Motivos que orixinaron as relacións “inspectores → pais”.

Na táboa 5.2.3.1.2p recóllese a información facilitada polos pais sobre os motivos que orixinaron as relacións “inspectores → pais”. A maioría das relacións nese sentido (75%) durante o curso 2005/2006 foron motivadas pola condición de representantes das ANPAs.

Táboa 5.2.3.1.2p Motivos que orixinaron no curso 2005/2006 as relacións “inspectores → pais”.

	Pais	
	<i>n</i>	%
Problemas de disciplina do fillo.	0	0,00
Representante da ANPA.	9	75,00
Representante do CE.	1	8,33
Outros.	2	16,67
	12	

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.1.3. Análise de datos referentes ao descriptor 3.B. Relacións das comunidades educativas cos inspectores.

Este descriptor é o equivalente do anterior, mais para as relacións “comunidades educativas → inspectores”.

1) Directores.

1a) Medios que empregan os directores para se comunicaren coa Inspección.

Na táboa 5.2.3.1.3a, recóllense os catro medios de comunicación que se propuxeron aos inspectores para que os ordenasen en función da frecuencia con que os directores os empregan para se relacionaren con eles. Aparecen ordenados de maior a menor porcentaxe de inspectores que lle adxudicaron o 1º posto. Pódese observar que o 85,71% dos inspectores afirma que foi o teléfono o medio que empregaron os directores con máis frecuencia no curso 2005/2006 para se comunicaren con eles. Tal como se recolle na última columna da citada táboa todas as ordenacións resultaron significativas na proba de Chi-cadrado.

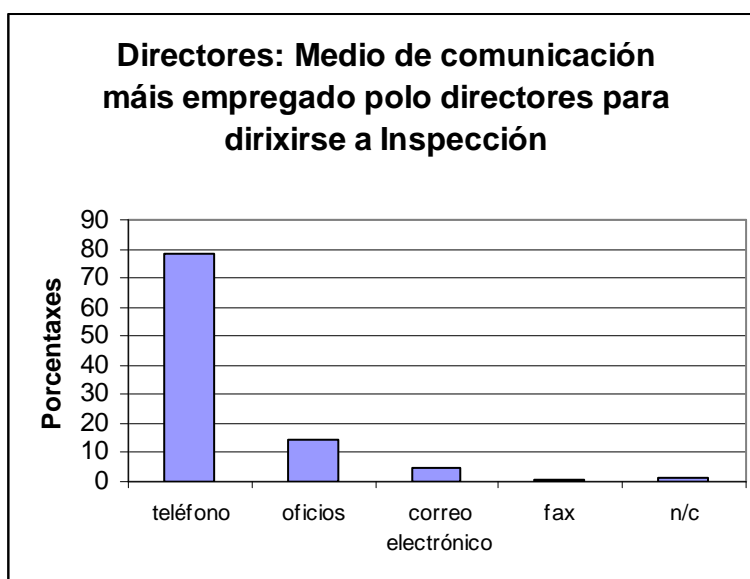
Táboa 5.2.3.1.3.a Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia de emprego, un determinado posto aos medios que utilizaron os directores no curso 2005/2006 para se comunicaren coa Inspección.

	1º	2º	3º	4º	$p \leq$
uso teléfono polo centro.	85,71	5,19	6,49	2,60	0,001
uso dos oficios polo centro.	7,79	55,84	24,68	11,69	0,001
uso del e-mail polo centro.	3,90	18,18	20,78	57,14	0,001
uso Fax polo centro.	2,60	20,78	48,05	28,57	0,001

Fonte: elaboración propia.

Os directores coinciden coa apreciación que fan os inspectores, tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.3a.

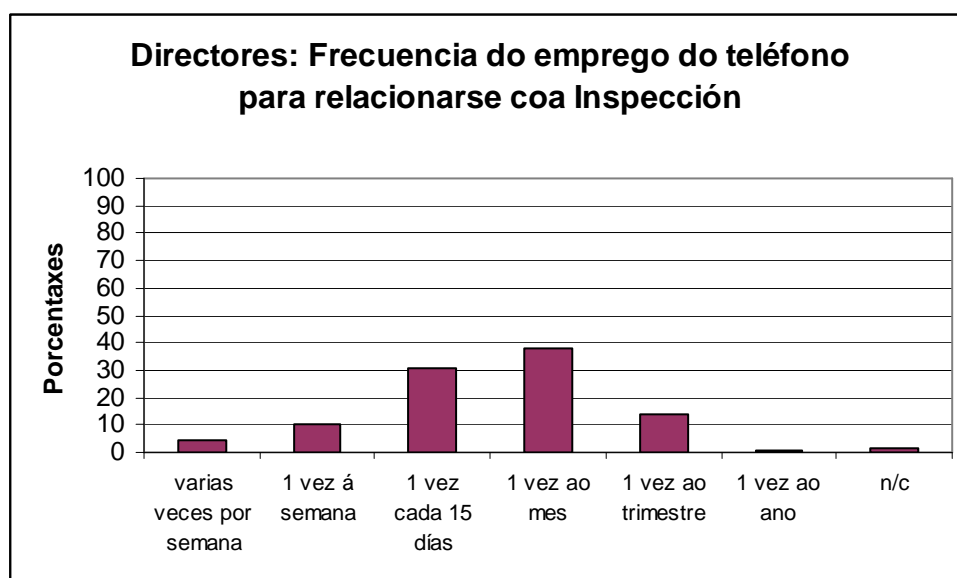
Gráfico 5.2.3.1.3a.

Fonte: elaboración propia.

Nos cuestionarios solicitouse aos directores que cuantificasen a frecuencia do uso que fixeran do teléfono para se dirixir á Inspección durante o curso 2005/2006 mediante unha escala que ía desde “varias veces á semana” = 1 a “unha vez ao ano” = 6. A variable resultante denominouse “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”. No gráfico 5.2.3.1.3b reflíctense os resultados para o conxunto de directores.

Gráfico 5.2.3.1.3b

Fonte: elaboración propia.

A nivel global da mostra comprobouse, mediante a proba *U* de Mann-Whitney, que había diferenzas significativas entre os directores dos centros privados e os dos centros públicos ($U = 4.707$; $p \leq 0,001$). Tamén se comprobou que dentro destes últimos, había diferenzas por niveis de ensinanza, e dicir, entre os directores dos IES e os directores dos CEIP+ ($U = 3.928$; $p \leq 0,001$).

Fíxose a mesma consideración que no punto 5.2.3.1.2 anterior cando se analizaron as visitas de inspección en relación coa influencia do tamaño dos centros. En consecuencia, tamén neste caso se realizou un estudo máis detallado, considerando esa variable, semellante ao desenvolvido para o análise do número de visitas. Na táboa 5.2.3.1.3b recóllese a porcentaxe de directores, agrupados nas distintas categorías de tamaño de centros, en función da frecuencia de chamadas telefónicas realizadas para se dirixiren á Inspección durante o curso 2005/2006. Na última fila detállanse os niveis de

significación das distribucións en cada categoría obtidos mediante a proba Chi-cadrado. Resáltanse en letra negra os que son significativos.

Táboa 5.2.3.1.3b. Porcentaxe de centros por categorías en función da “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.

Variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.	Categorías de centros por número de unidades.					
	<6	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
	$n^* = 29$	$n^* = 99$	$n^* = 62$	$n^* = 45$	$n^* = 36$	$n^* = 25$
varias veces por semana.	-	3,03	3,23	6,67	5,56	8,00
1 vez á semana.	3,45	6,06	8,06	17,78	8,33	32,00
1 vez cada 15 días.	24,14	24,24	30,65	44,44	38,89	28,00
1 vez ao mes.	48,28	44,44	41,94	22,22	44,44	32,00
1 vez ao trimestre.	24,14	21,21	14,52	8,89	2,78	-
1 vez ao ano.	-	1,01	1,61	-	-	-
p (significación) \leq	0,009	0,001	0,001	0,001	0,001	0,266

n^* , número de centros da mostra en cada categoría

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.3c recóllense os niveis de significación en función das categorías de centros na proba de *U* Mann-Whitney. En todas as categorías resultan diferenzas significativas para a parella de grupos públicos/privados, excepto na categoría “de 18 a 23” que supón o 15% dos directores que responderon, polo que se pode admitir que no curso 2005/2006, para o mesmo tamaño de centro, os directores de centros públicos se dirixiron á inspección por teléfono significativamente máis veces que os directores de centros privados. Ao contrario, a parella de grupos IES-CEIP+ non ten diferenzas significativas en ningunha categoría, salvo para a “de 12 a 17 unidades” que está formada por 39 centros (17,4%). En consecuencia, non se pode confirmar que a frecuencia das chamadas dos directores de centros públicos dependan do nivel das ensinanzas que se imparten nos centros que dirixen.

Táboa 5.2.3.1.3c. Niveis de significación para mostras independentes (proba *U* de Mann-Whitney) para a variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.

Variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”	Categorías de centros por número de unidades				
	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
Dir. púb. – dir. priv.	0,050	0,012	0,418	0,014	0,001
Dir. IES-CEIP+	0,250	0,001	0,163	0,148	1,000

Fonte: elaboración propia.

Co fin de determinar a influencia do tamaño dos centros sometéronse os distintos emparellamentos que se podían facer coas categorías á proba *U* de Mann-Whitney. Os índices de significación resultantes recóllense na táboa 5.2.3.1.3d, en que se destacan en negra os que resultaron significativos. A análise da táboa permitiu identificar tres grupos homoxéneos en función dos niveis de significación: o grupo A formado polos centros con menos de 12 unidades (categorías, “<6” e “de 6-11”), grupo B formado polos centros que teñen de 12 a 29 unidades (categorías, “de 12-17” ; “de 18-23” e “de 24-29”) e o grupo C integrado polos centros de máis de 30 unidades. As categorías de centros que constitúen cada grupo non teñen diferenzas significativas entre si, mais diferéncianse significativamente das restantes. Polo tanto, a frecuencia con que se dirixen á inspección os directores de centros públicos depende máis do tamaño do centro que do nivel de ensinanzas impartido nel.

Táboa 5.2.3.1.3d. Niveis de significación para mostras independentes (proba *U* de Mann-Whitney) para a variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006” en función do tamaño do centro.

Variable “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.	<6	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
<6		0,348	0,024	0,001	0,001	0,001
de 6 a 11			0,079	0,001	0,004	0,001
de 12 a 17				0,086	0,194	0,001
de 18 a 23					0,715	0,016
de 24 a 29						0,013
30 ou máis						

Fonte: elaboración propia.

Para determinar o sentido das diferenzas e a efectos unicamente estatísticos, recorreuse ao mesmo artificio que se empregou no caso do análise do número de visitas. Quere dicir, tratar a variable ordinal, “frecuencia de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”, como variable escalar, para o que se lle asignou a cada categoría o valor resultante de referir as frecuencias á mesma unidade temporal. Elixiuse como unidade de referencia o trimestre (prescindiuse da frecuencia “unha vez ao ano” por resultar anecdótica, xa que só dous centros manifestaron esta opción). Así, á frecuencia “unha vez por trimestre” se lle asignou o valor 1, á frecuencia “unha vez ao mes” atribuíse o valor 3 (1 trimestre = 3 meses) e así sucesivamente. Á frecuencia “varias veces por semana” se lle atribuíu o valor 24 (o que equivale a hipótese máis verosímil de que fixesen unha media de dúas chamadas por semana). Na táboa 5.2.3.1.3e reflíctese a

posición que ocuparían os distintos grupos na escala proposta. Segundo iso, de acordo cos datos recollidos os directores dos centros públicos con 30 ou máis unidades serían os que no curso 2005/2006 fixeron máis chamadas á inspección, case unha á semana (11 no trimestre) e os dos centros privados os que menos, pouco máis dunha chamada ao mes (3,4 por trimestre). Pódese estimar para o conxunto de centros públicos que, no curso 2005/2006, os seus directores fixeron unha chamada á Inspección cada 15 días por termo medio (6 no trimestre).

Táboa 5.2.3.1.3e. Frecuencia media “de chamadas telefónicas no curso 2005/2006”.

frecuencia	escala	media	Posición do grupo
varias veces por semana.	24		
1 vez á semana.	12		
		11,0	Dir. centros públicos de 30 ou máis unidades.
		6,7	Dir. centros públicos de 12 a 29 unidades.
1 vez cada 15 días.	6	6,0	Dir. centros públicos.
		5,6	Dir. centros públicos de menos de 5 unidades.
		4,5	Dir. centros públicos de menos de 12 unidades.
		3,4	Dir. centros privados.
1 vez ao mes.	3		
1 vez ao trimestre.	1		
1 vez ao ano.			

Fonte: elaboración propia.

1b) Asuntos que motivan as relacións “directores → inspectores”.

En canto aos asuntos que motivaron as relacións “directores → inspectores” no curso 2005/2006, cómpre subliñar en primeiro lugar que a listaxe de tipos de asuntos que se lles propuxo para ordenar aos directores de centros privados no seu cuestionario estaba modificado respecto aos dos outros cuestionarios, tal como se xustificou no subapartado 3.4.6.3 (descriptor 3B). En consecuencia, considerouse conveniente excluír este colectivo dos estudos comparativos e recoller esa información nunha táboa aparte (ver táboa 5.2.3.1.3i) co fin de evitar resultados nesgados.

Na táboa 5.2.3.1.3f recóllense, desde o punto de vista dos inspectores e de xeito semellante a como se fixo no descriptor anterior, os sete tipos de asuntos que se propuxeron ordenados de maior a menor porcentaxe de inspectores que os colocan no 1º

lugar por frecuencia das consultas que motivan. A proba Chi-cadrado para unha variable puxo de manifesto que todas as ordenacións resultaron significativas, tal como se reflexa na última columna en que se recollen os niveis de significación.

Táboa 5.2.3.1.3f. Porcentaxe de inspectores que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron que os directores se relacionasen con eles no curso 2005/2006.

	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	$p \leq$
Administrativos: <i>admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.</i>	34,21	23,68	15,79	11,84	7,89	5,26	1,32	0,001
Recursos humanos (<i>referido a todo o persoal do centro</i>): <i>Absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc.</i>	30,26	25,00	18,42	14,47	5,26	5,26	1,32	0,001
Curriculares: <i>PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, titorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc.</i>	25,00	26,32	19,74	13,16	7,89	6,58	1,32	0,001
Recursos didácticos e mobiliario: <i>materiais de laboratorio, talleres, ximnasio, mesas, cadeiras, etc.</i>	5,26	5,26	17,11	27,63	30,26	11,84	2,63	0,001
Procedemento Administrativo: <i>Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.</i>	3,95	13,16	21,05	23,68	23,68	13,16	1,32	0,001
Económicos: <i>Presuposto, xustificación de contas, etc.</i>	1,32	0,00	1,32	1,32	2,63	10,53	82,89	0,001
Edificio e instalacións: <i>Arranxos, ampliacións, etc.</i>	0,00	6,58	6,58	7,89	22,37	47,37	9,21	0,001

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.3g recóllese a mesma información que na táboa anterior, mais desde o punto de vista dos directores de centros públicos. Todas as ordenacións resultaron tamén significativas na proba de Chi-cadrado.

Táboa 5.2.3.1.3g. Porcentaxe de directores públicos que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron as súas relacións cos inspectores no curso 2005/2006.

	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	$p \leq$
Administrativos: <i>admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.</i>	37,50	21,25	14,58	12,08	4,58	6,25	3,75	0,001
Recursos humanos (<i>referido a todo o persoal do centro</i>): <i>Absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc.</i>	26,69	21,61	19,07	11,02	8,05	5,51	8,05	0,001
Curriculares: <i>PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, titorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc.</i>	13,92	18,99	21,10	15,19	17,30	8,02	5,49	0,001
Edificio e instalacións: <i>Arranxos, ampliacións, etc.</i>	9,40	9,83	11,54	16,67	19,23	21,37	11,97	0,001
Procedemento Administrativo: <i>Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.</i>	8,12	11,97	13,68	14,53	15,38	17,09	19,23	0,048
Recursos didácticos e mobiliario: <i>materiais de laboratorio, talleres, ximnasio, mesas, cadeiras, etc.</i>	4,27	16,24	14,10	25,64	19,66	14,53	5,56	0,001
Económicos: <i>Presuposto, xustificación de contas, etc.</i>	2,16	2,16	5,60	6,03	15,09	24,57	44,40	0,001

Fonte: elaboración propia.

A maioría dos inspectores (64,47%) e dos directores públicos (63,19%) coinciden en colocar en primeiro lugar, pola súa frecuencia, as consultas sobre asuntos “administrativos” ou de “recursos humanos”. Na táboa 5.2.3.1.3h recóllese os niveis de significación na proba U de Mann-Whitney para os emparellamentos que figuran na primeira columna. Resáltanse en negra os que resultaron significativos. Pódese observar que precisamente para esas dúas variables, é dicir “asuntos administrativos” e asuntos recursos humanos” non hai diferenzas significativas entre o grupo de inspectores e o de directores. Tampouco hai diferenzas significativas entre ditos grupos na variable “asuntos recursos didácticos e mobiliario”, mais si as hai en todas as demais.

Polo seu interese para as finalidades da tese, cómpre resaltar as discrepancias en relación coa variable “asuntos curriculares”. Comparando os valores recollidos nas dúas táboas anteriores, pódese deducir que, a pesar de que cada grupo en conxunto sitúa a

variable “asuntos curriculares” no terceiro lugar, os inspectores sobrevaloran a frecuencia de consultas sobre ese tipo de asuntos (o 51,32% a colocan no primeiro ou segundo posto) con relación aos directores (só o 32, 91% destes lle asigna un deses lugares).

Comprobouse se había diferenzas significativas en función do nivel. Na táboa 5.2.3.1.3h tamén se recollen os niveis de significación para este caso. Non se encontraron diferenzas significativas en ningunha das tres variables comentadas das sete estudadas. Porén hai diferenzas significativas en tres variables, “asuntos de procedemento administrativo”, “asuntos económicos” e “asuntos recursos didácticos”, que, pola súa escasa incidencia, non son relevantes para as finalidades da tese.

Táboa 5.2.3.1.3h. Niveis de significación para mostras independentes. Proba *U* de Mann-Whitney

	Administrativos: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.	Curriculares: PCC, programación, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, titorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc.	Económicos: Presupuesto, xustificación de contas, etc.	Edificio e instalacións: Arranxos, ampliacións, etc.	Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.	Recursos didácticos e mobiliario: materiais de laboratorio, talleres, ximnasio, mesas, cadeiras, etc.	Recursos humanos (referido a todo o persoal do centro): Absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc.
Inspectores - dir.púb.	0,837	0,001	0,001	0,001	0,022	0,474	0,173
dir.IES -dir.CEIP+	0,601	0,600	0,004	0,060	0,001	0,004	0,450

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.3i recóllese a información dos directores de centros privados relacionada cos motivos que orixinaron as súas relacións coa Inspección. Tal como se aprecia na última columna todas as ordenacións resultaron significativas na proba Chi-cuadrado. Para o 73,21% dos directores de centros privados os asuntos que máis

relacións “directores de centros privados → inspectores” orixinaron no curso 2005/2006 foron os de tipo “administrativo”.

Táboa 5.2.3.1.3i. Porcentaxe de directores privados que atribúe, en función da frecuencia, un determinado posto aos asuntos que motivaron as súas relacións cos inspectores no curso 2005/2006.

	1º	2º	3º	$p \leq$
Administrativos: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.	73,21	17,86	8,93	0,001
Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.	16,07	19,64	64,29	0,001
Curriculares: PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, tutorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc.	12,73	61,82	25,45	0,001

Fonte: elaboración propia.

2) Profesores.

A forma de relación máis frecuente entre os inspectores e profesores é a entrevista. De acordo coas respostas recibidas dos profesores e recollidas na táboa 5.2.3.1.3j o 50% das relacións “inspectores ↔ profesores” son entrevistas, o 30% a través do teléfono e unicamente o 20% mediante escrito.

Táboa 5.2.3.1.3j. Medios empregados nas relacións “inspectores ↔ profesores”.

	públicos						privados	
	IES		CEIP+		total			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
teléfono	23	27,06	39	31,97	62	29,95	15	28,30
escrito	22	25,88	22	18,03	44	21,26	10	18,87
entrevista	40	47,06	61	50,00	101	48,79	28	52,83
TOTAIS	85		122		207		53	

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.3k recóllese, a información facilitada polos profesores sobre os motivos que orixinaron as relacións “profesores → inspectores”. As porcentaxes refírense ao número de profesores que para cada grupo indicaron o motivo. Os guións significan que non se consultou sobre ese aspecto ao grupo correspondente. O motivo que máis relacións deste tipo orixinou no curso 2005/2006 foi o de “pedir información, asesoramento, orientación sobre os dereitos, deberes”, sendo os profesores privados os

que máis solicitaron esa información (46,43%). Dentro do colectivo de profesores públicos, as relacións coa Inspección por este motivo son proporcionalmente máis numerosas no grupo de profesores dos CEIP+ (37,88%) que no grupo de dos IES (22,95%). A segunda causa para o conxunto de profesores que orixina máis relacións “profesores → inspectores” é “solicitar permiso para asistir a actividades de formación”. Porén, para os profesores dos IES ocupa o primeiro lugar, xa que o 27,87% das súas relacións coa Inspección son por este motivo, fronte ao 6,06% no caso dos profesores dos CEIP+.

Táboa 5.2.3.1.3k. Motivos que orixinaron no curso 2005/2006 as relacións “profesores → inspectores”.

	públicos						privados	
	IES		CEIP+		total			
	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%	<i>n</i>	%
Solicitar permiso para asistir a actividades de formación.	17	27,87	4	6,06	21	16,54	-	-
Avaliar a miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen.	3	4,92	2	3,03	5	3,94	-	-
Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes.	14	22,95	25	37,88	39	30,71	13	46,43
Problemas coa dirección.	2	3,28	1	1,52	3	2,36	-	-
Reclamacións sobre o horario.	0	0,00	2	3,03	2	1,57	-	-
Avaliar a fase de prácticas.	2	3,28	0	0,00	2	1,57	-	-
Solicitar novas habilitacións.	-	-	-	-	-	-	7	25,00
Outros.	23	37,70	32	48,48	55	43,31	8	28,57
Totais.	61		66		127		28	

Fonte: elaboración propia.

Se se ten en conta que, para “solicitar permiso”, “avaluar a práctica docente”, “avaluar a fase de prácticas” e “solicitar novas habilitacións”, a normativa esixe que se faga por escrito e se cruzan os datos sobre o número de relacións orixinadas polos distintos motivos cos dos medios empregados nesas comunicacións, resulta que a solicitude de información, asesoramento ou orientación se fixo no curso 2005/2006 por teléfono ou mediante entrevista. Quere dicir, de xeito informal.

3) Pais.

Na táboa 5.2.3.1.3l recóllese a información facilitada polos pais sobre os motivos que orixinaron as relacións “pais → inspectores”. No curso 2005/2006 a maioría das relacións nese sentido (44,19%) foron para “pedir información, asesoramento, orientación”. En segundo lugar, foi “denunciar problemas con algún(s) profesor(es)” co 13,95%. Os cinco primeiros motivos da listaxe recollida na táboa 5.2.3.1.3l teñen en común que se tratan de denuncias. Si se suman todos resultaría que algo máis do 30% dos pais que se relacionou coa Inspección no curso 2005/2006 foi para facer algunha denuncia. Case un 7% dos pais que acudiron á Inspección nese curso foi para escolarizar ao seu fillo fóra dos prazos regulados e case un 5% por problemas relacionados coa escolarización.

Táboa 5.2.3.1.3l. Motivos que orixinaron no curso 2005/2006 as relacións “pais → inspectores”.

	Pais	
	<i>n</i>	%
Denunciar problemas con algún(s) profesor(es).	6	13,95
Denunciar situacións de acoso ao/á fillo/a.	1	2,33
Denunciar "castigos abusivos" ao/á fillo/a.	3	6,98
Reclamar contra as cualificacións outorgadas ao/á fillo/a.	1	2,33
Problemas relacionados co proceso de admisión.	2	4,65
Para escolarizar ao/á fillo/a fóra de prazo.	3	6,98
Pedir información/asesoramento/orientación.	19	44,19
Outras causas.	8	18,60
Total	43	

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.1.4. Análise de datos referentes ao descritor 1A: Crenzas e opinións dos inspectores sobre as relacións coas comunidades educativas.

Na táboa 5.2.3.1.4 recóllense os estatísticos descritivos das seis afirmacións que se propuxeron aos inspectores para que as valorasen nunha escala con cinco alternativas (totalmente en desacordo = 1 / totalmente de acordo = 5). As afirmacións ordenáronse de maior a menor valor da media. No cuestionario precisábase que a valoración se debería facer en relación coas visitas realizadas o curso 2005/2006; sete inspectores que se incorporaron ao inicio do 2006/2007 non responderon a esta cuestión, polo que a mostra real neste aspecto está formada por 70 inspectores.

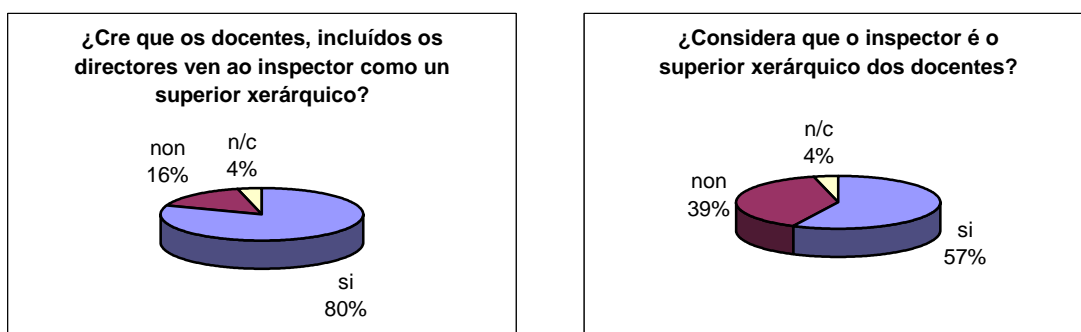
Táboa 5.2.3.1.4. Valoracións feitas polos inspectores sobre aspectos relacionados coas visitas de inspección.

	M	D T
1 Durante as visitas atendéronse a todas as persoas que o solicitaron.	4,71	0,85
2 As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro.	4,39	1,03
3 As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, de carácter pedagóxico.	3,73	1,17
4 As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido.	3,16	1,18
5 O motivo inicial de case tódalas visitas foi verificar aspectos concretos de incidentes puntuais co fin de elaborar informes a petición do Delegado, aínda que despois se aproveitaban para facer outras cousas.	3,10	1,33
6 As visitas anunciáronse para facilitar a comunicación con todos os profesores.	2,77	1,38

Fonte: elaboración propia.

En relación coas visitas de inspección do curso 2005/2006. Os inspectores cren que nelas atenderon a todas as persoas que llo solicitaron ($M = 4,71$, $DT = 0,85$), aínda que paradoxalmente están pouco de acordo na necesidade de anunciar as visitas para facilitar esa comunicación ($DT = 1,38$), aspecto que, por outro lado, puntúan moi baixo ($M = 2,77$). Tamén é alta a crenza de que as visitas foron aproveitadas polos directores para tratar incidencias non comunicadas previamente.

Tal como se recolle no gráfico 5.2.3.1.4, o 57% dos inspectores considéranse superiores xerárquicos dos docentes. A distribución non é significativa ($\chi^2 = 2,649$, $p \leq 0,104$) polo que hai que concluir que os inspectores teñen diferenzas claras de opinión ao respecto. É moi superior a porcentaxe dos inspectores que perciben que son considerados como tales: o 80% cre que os docentes, incluídos os directores, os ven como superiores xerárquicos. Esta distribución resulta significativa ($\chi^2 = 33,784$, $p \leq 0,001$).

Gráfico 5.2.3.1.4. Inspectores: crenzas en torno ao seu status xerárquico con respecto aos docentes.

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.1.5. *Análise de datos referentes ao descriptor II: Crenzas e opinións das comunidades educativas sobre as relacións cos inspectores.*

1) *Accesibilidade á Inspección.*

Unha das cuestións máis elementais que se presentan en torno as relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” é a relativa á facilidade/dificultade para establecelas. Na táboa 5.2.3.1.5a recóllense os datos sobre a dificultade que manifestan ter os sectores da comunidade educativa para se comunicaren coa Inspección. A opinión xeral parece indicar que non é difícil acceder á Inspección. O colectivo que manifesta ter máis dificultades son os pais; un 17,62% di que lle é difícil ou moi difícil. O que menos, son os directores: un 60,25% cre que lles resulta fácil ou moi fácil. É relevante a elevada porcentaxe de pais que non contesta, o 22,13%. Deles, o 14% corresponde a pais que descoñecen que haxa un Servizo provincial de Inspección (ver punto 5.2.3.1.1).

Táboa 5.2.3.1.5a. Porcentaxe de representantes dos sectores da comunidade educativa en función da dificultade de se comunicaren coa Inspección.

	Directores	profesores	pais
difícil ou moi difícil	4,73	11,34	17,62
normal	33,44	53,81	46,31
fácil ou moi fácil	60,25	26,23	13,93
n/c	1,58	8,63	22,13

Fonte: elaboración propia.

Co fin de determinar si a proximidade da Inspección facilitaba a comunicación, fixéronse dous grupos por cada sector das comunidades educativas:

- Grupo 1 cos representantes de centros situados en localidades con Sede de Inspección.
- Grupo 2 cos dos restantes centros (polo tanto, situados en localidades onde non hai Sede de Inspección).

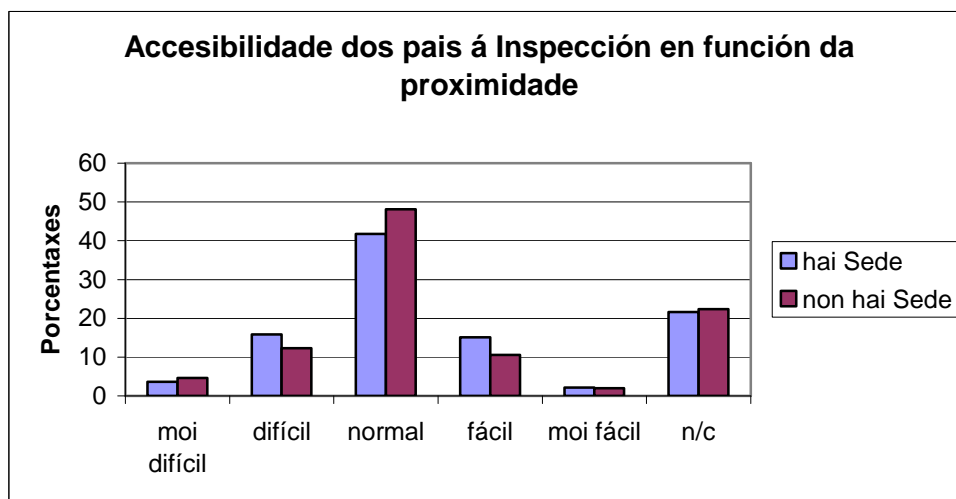
Non se achou en ningún caso diferenza significativa na proba *U* de Mann-Whitney entre os grupos do mesmo sector e titularidade, tal como se recolle na táboa 5.2.3.1.5b.

Táboa 5.2.3.1.5b. Niveis de significación para grupos independentes. Proba de U Mann-Whitney.

Variable: dificultade de se comunicar coa Inspección.	$p \leq$
Directores 1 - directores 2	0,818
Profesores 1 - profesores 2	0,277
Pais 1 - pais 2	0,685
Dir. púb 1 – dir. púb 2	0,791
Dir. priv 1 – dir. priv 2	0,286
Prof.púb 1 – prof. púb 2	0,636
Prof.priv 1 – prof. priv 2	0,349

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 5.2.3.1.5a recóllese, como caso máis crítico, a situación manifestada polos pais. Pódese observar que a distribución de frecuencias por categorías é similar para os dous grupos. Inclusive, na categoría de pais que declaran que lles é difícil comunicar coa Inspección, dáse o paradoxo que a porcentaxe de pais do grupo 1 é superior aos do segundo, grupo 2.

Gráfico 5.2.3.1.5a

Fonte: elaboración propia.

2) Crenzas dos directores en relación coas visitas.

A táboa 5.2.3.1.5c mostra a valoración que fan os directores do número de visitas feitas polos inspectores aos centros durante o curso 2005/2006. Tomouse como indicador da demanda de visitas de inspección, interpretando que unha valoración de “poucas” supoñía que era unha demanda implícita de máis visitas das que foran

realizadas. Pódese observar que hai centros que recibiron entre 6-9 visitas e os directores lles parecen poucas e outros que recibiron 1-2 no mesmo período e lle parecen suficientes. Independentemente da valoración subxectiva, dos datos recollidos na táboa dedúcese a primeira vista que a maioría dos directores considera suficientes de tres e cinco visitas por curso.

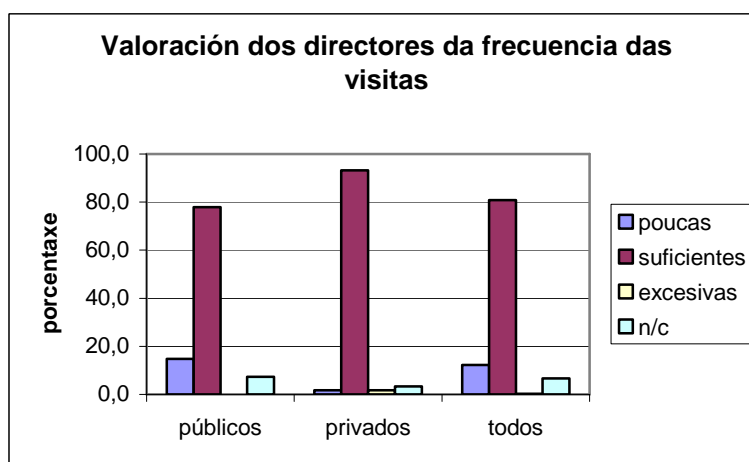
Táboa 5.2.3.1.5c. Valoración feita polos directores das frecuencias de visitas de inspección en función do número de visitas feitas no curso 2005/2006.

Nº visitas no curso 2005/06.	Valoración da frecuencia de visitas.		
	poucas	suficientes	excesivas
ningunha	3		
1-2	16	53	
3-5	17	130	1
6-9	2	55	
>9		16	
Total	38	254	1

Fonte: elaboración propia.

O gráfico 5.2.3.1.5b mostra, que independentemente do seu número, unha grande maioría de directores, o 90% do conxunto de directores públicos e privados, considera que as visitas que realiza a inspección son suficientes. Por outro lado, a correlación entre as variables “número de visitas de inspección” e “valoración da frecuencia das visitas” é significativa, mais moi débil na proba *Rho* de Spearman ($Rho = 0,254$; $p \leq 0,001$). O mesmo ocorre coa correlación entre “número de visitas de inspección” e “tamaño do centro” ($Rho = 0,207$; $p \leq 0,001$). O que se pode interpretar no sentido de que os inspectores tratan de axustar o número de visitas ás demandas que perciben dos directores. Aplicada a proba *U* de Mann-Whitney comprobouse que hai diferenzas significativas en función da titularidade do centro ($U = 5.747,5$; $p \leq 0,002$). O que quere dicir, á vista dos datos recollidos no gráfico 5.2.3.1.5b, que os directores de centros públicos están menos satisfeitos do número de visitas que reciben que os directores de centros privados, ou o que é equivalente reclaman máis visitas, a pesar de que como se viu máis arriba os centros públicos son significativamente máis visitados que os centros privados. Non hai diferenza significativa en canto á demanda de visitas en función dos niveis ($U = 6.202,5$; $p \leq 0,466$).

Gráfico 5.2.3.1.5b

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.5d recóllense, igual que se fixo para os inspectores no apartado 5.2.3.1.4, os valores estatísticos dos cinco indicadores, relacionados coas visitas de inspección, que se propuxeron aos directores para que os valorasen nunha escala con cinco alternativas (totalmente en desacordo = 1 / totalmente de acordo = 5). As afirmacións ordenáronse de maior a menor valor da media. Cómpre subliñar que as afirmacións 1 e 4 da táboa só recollen a opinión dos directores de centros públicos, xa que, tal como se xustificou no punto 3.4.6.1.2. (descriptor I) non se considerou conveniente incluílas na listaxe proposta aos directores dos centros privados.

Táboa 5.2.3.2.5d. Valoración feita polos directores sobre aspectos relacionados coas visitas de inspección feitas durante o curso 2005/2006.

	M	DT
1 Durante as visitas atendéronse a tódalas persoas que o solicitaron.	4,38	1,16
2 As visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro.	3,91	1,29
3 As visitas de inspección son de grande axuda á dirección.	3,74	1,24
4 As visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, de carácter pedagógico.	3,45	1,32
5 As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido.	2,92	1,34

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.5e recóllense os niveis de significación na proba t de Student de diferenza de medias para as parellas da primeira columna, destacándose en negra

os valores que resultaron significativos. Cando as diferenzas das varianzas eran significativas na proba de Levene elixíronse os valores dos niveis de significación correspondentes a esa situación, nese caso, diferéncianse na táboa mediante o emprego da letra cursiva. Na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1 recóllense os demais estatísticos resultantes da proba.

Táboa 5.2.3.1.5e. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.

	As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido.	As visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro.	As visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, de carácter pedagóxico.	Durante as visitas atendéronse a tódalas persoas que o solicitaron.	As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección.
INSP-DIR.	0,174	0,001*	0,110	0,009*	Non**
Dir. púb - dir. priv	0,412	Non**	0,351	Non**	0,915
Dir. IES -dir. CEIP+	0,153	0,012*	0,865	0,072*	0,076*

*Non se asumiron varianzas iguais (proba de Levene para a igualdade de varianzas)

** Non se consultou a algún membro da parella

Fonte: elaboración propia.

Non hai diferenzas significativas en función da titularidade. Hai diferenza significativa entre niveis (IES-CEIP+) para a variable “as visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro”. Comprobouse, para este último caso, a posible influencia da variable “tamaño de centro”⁷². Para o que se segmentou a mostra de directores públicos, tal como se fixo anteriormente (ver táboa 5.2.3.1.2f), en categorías de centros por número de unidades. Na táboa 5.2.3.1.5f, pódese observar que os valores dos índices de significación obtidos mediante a aplicación da proba t de Student non son significativos para ningunha das categorías. En consecuencia, cabe concluír que a citada variable non depende do tamaño senón do nivel do centro.

⁷² Hai que ter presente que os CEIP+ son, en xeral, centros máis pequenos que os IES, polo que se non se fai o estudo comparativo dos niveis tendo en conta o tamaño dos centros, pode cometerse o erro de atribuír a diferenza ao nivel, cando en realidade é debida á variable tamaño, como neste caso.

Táboa 5.2.3.1.5f. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student para a variable “as visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro” por tamaño de centros.

Variable: As visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro.	Categorías de centros por número de unidades.				
	de 6 a 11	de 12 a 17	de 18 a 23	de 24 a 29	30 ou máis
IES-CEIP+	0,633	0,456	0,091	0,603	0,140

Fonte: elaboración propia.

Da análise da táboa 5.2.3.1.5g pódese deducir que no curso 2005/2006 os directores dos centros máis grandes aproveitaron máis as visitas de inspección para comentar co inspector incidencias no funcionamento xeral do centro. Si se ten en conta que: a) xeralmente nos centros grandes se xeran máis problemas de funcionamento e b) as incidencias tratadas nas visitas son problemas menores, xa que noutro caso serían postas no coñecemento do inspector previamente, hai que concluír que parte do tempo das visitas de inspección se utiliza para resolver pequenos problemas de funcionamento dos centros. Conclusión que xustificaría a alta valoración que fan, tanto os inspectores como os directores, da variable “durante as visitas atendéronse a todas as persoas que o solicitaron”.

Táboa 5.2.3.1.5g. Valores estatísticos da variable “as visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro” por tamaño de centros.

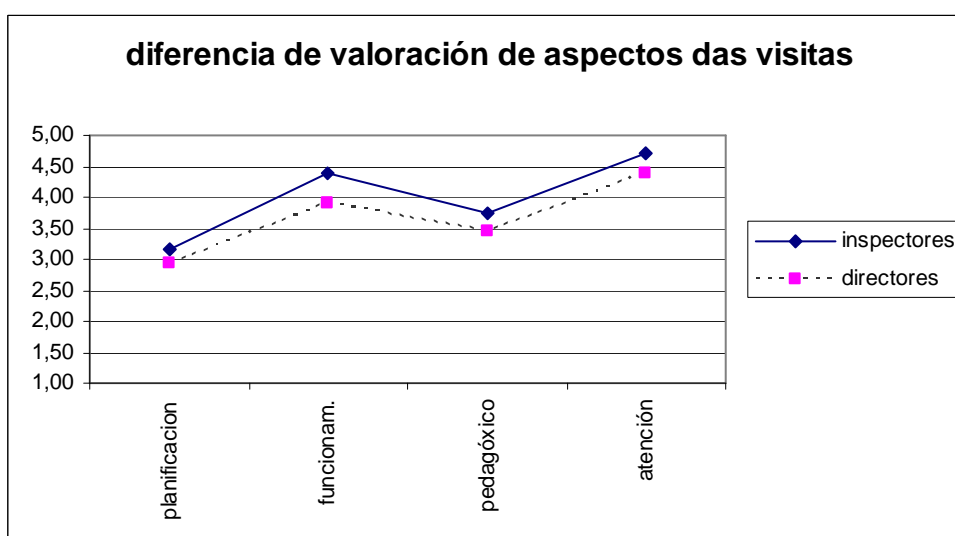
	M	D.T.
<6	3,54	1,48
de 6 a 11	3,79	1,45
de 12 a 17	3,79	1,30
de 17 a 23	3,95	1,28
de 24 a 29	3,92	1,00
de 30 ou máis	4,37	0,86

Fonte: elaboración propia.

Tal como se pode ver no gráfico 5.2.3.1.5c, en xeral, coinciden as tendencias dos inspectores e directores en canto a valoración das catro afirmacións comúns, aínda que os inspectores as valoraron máis alto que os directores Porén, só hai diferenzas significativas en dous delas, que alén diso coinciden coas máis valoradas polos dous colectivos: a) “durante as visitas atendéronse a tódalas persoas que o solicitaron” e b)

“as visitas da inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro”. Ambas as afirmacións son indicadores de improvisación, o que concorda coa baixa valoración que fan da afirmación que se refire á planificación, é dicir da variable, “as visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido”. Para os directores este aspecto é o menos valorado ($M = 2,92$). En consecuencia, parece se deducir que tanto para os inspectores como para os directores non hai un plan claro de visitas de inspección.

Gráfico 5.2.3.1.5c. Diferenzas entre os inspectores e os directores de valoración de aspectos das visitas.

Fonte: elaboración propia.

Os directores cren, por un lado, que as visitas de inspección lles resultaron de grande axuda ($M = 3,74$) e, por outro, as aproveitaron para resolver pequenos problemas de funcionamento. Isto induce a pensar que unha grande parte do contido das visitas de inspección derivan en actuacións de asesoramento “informal” relacionado co funcionamento dos centros, no sentido de que se trata dun asesoramento “sobre a marcha” de incidentes que non teñen a entidade suficiente para ser comunicados previamente e por escrito.

3) Crenzas e opinións das comunidades educativas que condicionan as relacións coa Inspección.

Para se aproximar as crenzas e opinións que se van a tratar baixo este epígrafe utilizáronse como variables as afirmacións ás que se fai referencia no descriptor I do punto 3.4.6.1.2.

Como observación xeral hai que destacar a alta porcentaxe de pais que non contesta, en torno ao 20%, o que é coherente co grao de coñecemento que teñen da Inspección reflectido no punto 5.2.3.1.1. Nalgunhas variables tamén ocorre para o sector de profesores.

Dada a característica dicotómica das variables, neste caso empregouse a proba binomial para coñecer os niveis de significación da distribución en cada caso. Na táboa 5.2.3.1.5h, recóllense os niveis de significación para cada unha das variables e para os distintos colectivos que aparecen na primeira columna. En letra negra resáltanse os casos nos que resultou $p > 0,05$.

Táboa 5.2.3.1.5h. Niveis de significación de categorización de variables resultado de aplicar a proba binomial.

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas nalgunha materia.	Como teóricos da educación.	Como persoas que acougan os conflitos.
Directores	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,002
Profesores	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
Pais	0,001	0,001	0,037	0,001	Non*	Non*	0,662
Dir. púb	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,004
Dir. priv	0,896	0,001	0,001	0,001	0,177	0,001	0,289
Prof. púb	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
Prof. priv	Non*	0,001	0,606	0,001	0,001	0,675	Non*
Dir. CEIP+	0,015	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,014
Dir. IES	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,146
Prof. CEIP+	0,001	0,001	0,883	0,001	0,001	0,215	0,652
Prof. IES	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001

* Non se consultou ese aspecto

Fonte: elaboración propia.

Para determinar a existencia de diferenzas significativas entre grupos e tendo en conta que as variables son dicotómicas a proba recomendable é a Chi-cadrado para variables categóricas empregando as táboas de continxencia (ARCE e REAL, 2001: 125-132). Non obstante, por economía de tempo no cálculo aplicouse, en primeira aproximación, a proba *U* de significación estatística de mostras independentes de Mann-Whitney⁷³. Esta proba é para variables ordinais e proporciona valores de nivel de significación (*p*) bastante aproximados (por defecto) aos obtidos coas táboas de continxencia⁷⁴. En consecuencia, aceptar os valores de dita proba sen máis favorecería a comisión de erros de tipo I (HABER e RUNYON, 1973: 196). Para evitar este problema e dado que se trata de comprobar se existe diferenza significativa, cando se obtiveron valores próximos a $p \leq 0,05$ repetíronse os cálculos mediante as táboas de continxencia. Na táboa 5.2.3.1.5i recóllense os niveis de significación na proba *U* de Mann-Whitney para as parellas que se detallan na primeira columna. En caracteres cursivos aparecen os niveis de significación recalculados mediante o emprego das táboas de continxencia. As diferenzas significativas achadas para un nivel de significación $p \leq 0,05$ aparecen en letra negra.

Táboa 5.2.3.1.5i Niveis de significación para mostras independentes. Proba *U* de Mann-Whitney⁽¹⁾.

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas en algunha materia.	Como teóricos da educación.	Como persoas que acougan os conflitos.
Dir.-prof.	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,883
Dir.-pais	0,136	0,001	0,001	0,001	non*	non*	0,055**
Prof.-pais	0,000	0,048	0,595	0,131	non*	non*	0,057**
Dir.púb. - dir.priv.	0,049**	0,453	0,591	0,909	0,425**	0,705	0,816**
Prof.púb - prof.priv.	non*	0,001**	0,348	0,001	0,350	0,172**	non*
Dir.IES - dir.CEIP+	0,110	0,975	0,103	0,303	0,372	0,009	0,853**
Prof.IES - prof.CEIP+	0,153	0,130	0,005**	0,135	0,116	0,027**	0,014**

⁽¹⁾ Os valores que aparecen en cursiva foron calculados mediante táboas de continxencia.

* Non se consultou a algún dos integrantes da parella

** Non é significativa para a mostra dalgún elemento da parella na proba Chi-cadrado

Fonte: elaboración propia.

⁷³ O programa SPSS permite aplicar simultaneamente a proba de Mann Whitney a un conxunto de variables a analizar, cousa que non é posible facer coas táboas de continxencia. Neste último caso habería que analizar cada variable para cada parella de grupos de forma independente.

⁷⁴ Efecto da Corrección de Yates (ARCE e REAL, 2001: 131)

Tendo en conta os niveis de significación recollidos nas táboas 5.2.3.1.5h e 5.2.3.1.5i anteriores, a continuación descríbense os resultados para cada unha das afirmacións propostas. Nos gráficos que seguen, alén dos resultados por sector, represéntanse os dos colectivos que resultan necesarios para interpretar os niveis de significación entre grupos.

3a) Os inspectores como superiores xerárquicos.

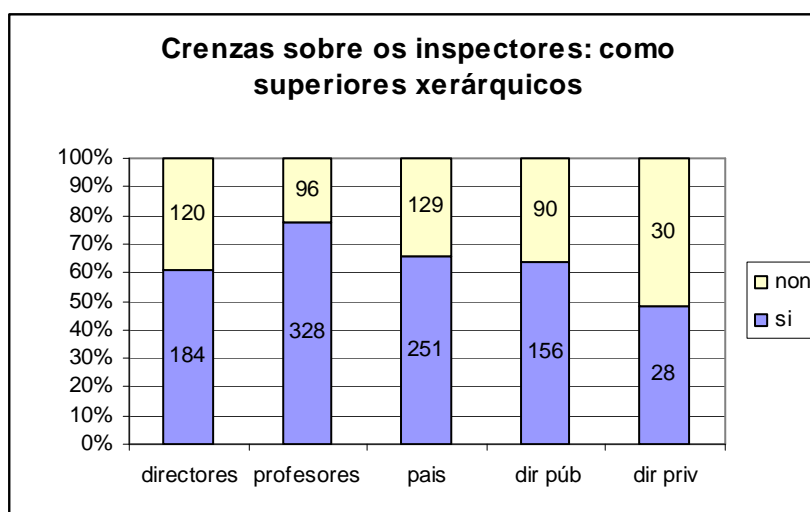
Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable, excepto para os directores de centros privados (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5d, a maioría dos representantes de todos os sectores cren que os inspectores son superiores xerárquicos dos profesores e dos directores.

Sectores: Hai diferenza significativa nos emparellamentos directores-profesores e profesores-pais (táboa 5.2.3.1.5i). Até o 80% dos profesores consideran aos inspectores superiores xerárquicos.

Titularidade: Hai diferenza significativa na parella directores públicos-directores privados (táboa 5.2.3.1.5i). Estes últimos divídense case en partes iguais entre os que cren que si e os que cren que non. Non se consultou sobre isto aos profesores de centros privados.

Nivel: Non hai diferenzas significativas en ningún dos casos estudados (táboa 5.2.3.1.5i).

Gráfico 5.2.3.1.5d

Fonte: elaboración propia.

3b) Os inspectores como asesores e apoio externo ao centro.

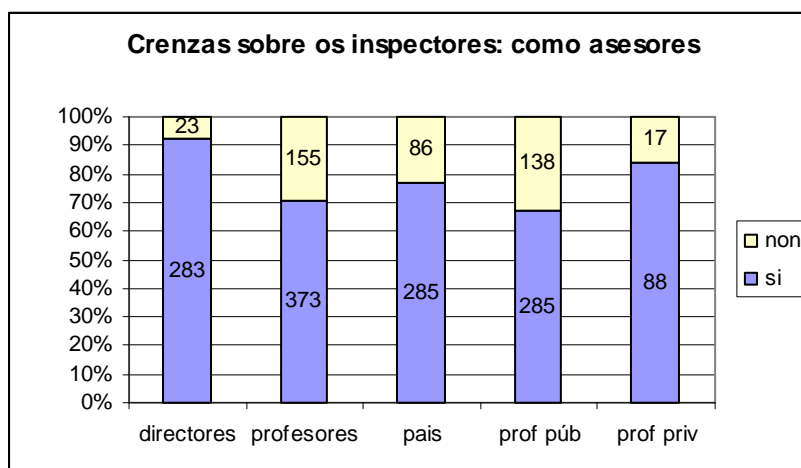
Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5e, a maioría dos representantes de todos os sectores ven aos inspectores como asesores e apoio externo ao centro.

Sectores: Hai diferenzas significativas entre os tres sectores (táboa 5.2.3.1.5i). Case o 100% dos directores ven aos inspectores como asesores, porcentaxe que para os profesores se reduce ao 70%.

Titularidade: Non hai diferenza significativa na parella directores públicos-directores privados, mais si entre os profesores públicos e privados (táboa 5.2.3.1.5i). A porcentaxe destes últimos que ven aos inspectores como asesores, case o 85%, é superior á de profesores públicos, pouco máis do 65%.

Nivel: Non hai diferenzas significativas en ningún dos casos (táboa 5.2.3.1.5i).

Gráfico 5.2.3.1.5e

Fonte: elaboración propia.

3c) Os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa.

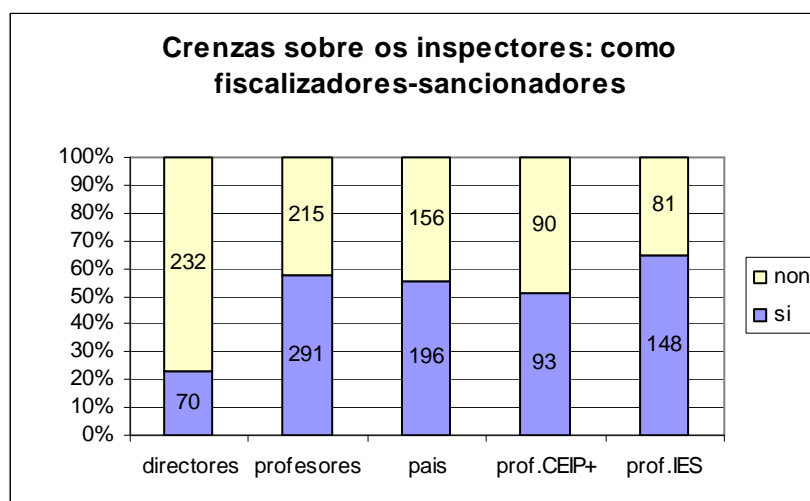
Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable, excepto para os profesores de centros privados e os profesores dos centros públicos distintos aos IES (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5f, a maioría dos representantes dos sectores de profesores e de pais ven aos inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa.

Sectores: Hai diferenzas significativas nos emparellamentos directores-profesores e directores-pais (táboa 5.2.3.1.5i). Mentres non chega ao 25% os directores que ven aos inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores, no caso dos profesores e dos pais pasa do 55%.

Titularidade: Non hai diferenzas significativas en ningún caso (táboa 5.2.3.1.5i).

Nivel: Hai diferenza significativa entre os profesores dos IES e os dos outros centros públicos, CEIP+ (táboa 5.2.3.1.5i). Para o 65% dos profesores dos IES, a porcentaxe máis alta de todos os colectivos estudados, os inspectores desempeñan ese rol.

Gráfico 5.2.3.1.1f

Fonte: elaboración propia.

3d) Os inspectores como profesionais expertos na normativa do sistema educativo.

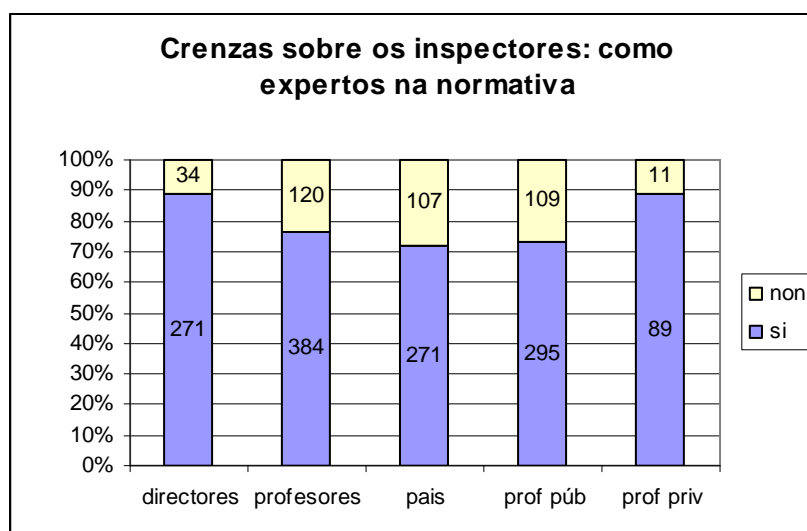
Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5g, a maioría dos representantes dos sectores de profesores e de pais ven aos inspectores como profesionais expertos na normativa do sistema educativo.

Sectores: Hai diferenza significativa nos emparellamentos directores-profesores e directores-pais (táboa 5.2.3.1.5i). Para case o 90% dos directores os inspectores son expertos na normativa do sistema educativo. Esta opinión a comparten pouco máis do 70% dos profesores e dos pais.

Titularidade: Hai diferenza significativa entre os profesores de centros públicos e os de centros privados (táboa 5.2.3.1.5i). A porcentaxe destes últimos que ve aos inspectores como expertos na normativa é semellante á dos directores.

Nivel: Non hai diferenzas significativas en ningún caso (táboa 5.2.3.1.5i).

Gráfico 5.2.3.1.5g

Fonte: elaboración propia.

3e) Os inspectores como especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do sistema educativo.

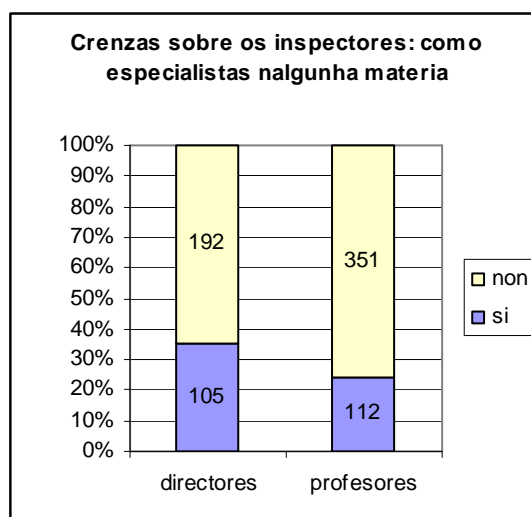
Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable, excepto os directores de centros privados (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5h, a maioría dos representantes dos directores e dos profesores non ven aos inspectores como especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do sistema educativo, aos pais non se lles consultou sobre este aspecto.

Sectores: Hai diferenza significativa entre directores-profesores (táboa 5.2.3.1.5i). Só o 25% dos profesores ve aos inspectores como especialistas nalgunha área ou materia. No caso dos directores chega ao 35%.

Titularidade: Non hai diferenzas significativas en ningún caso (táboa 5.2.3.1.5i).

Nivel: Non hai diferenzas significativas en ningún caso (táboa 5.2.3.1.5i).

Gráfico 5.2.3.1.5h

Fonte: elaboración propia.

3h) Os inspectores como teóricos da educación.

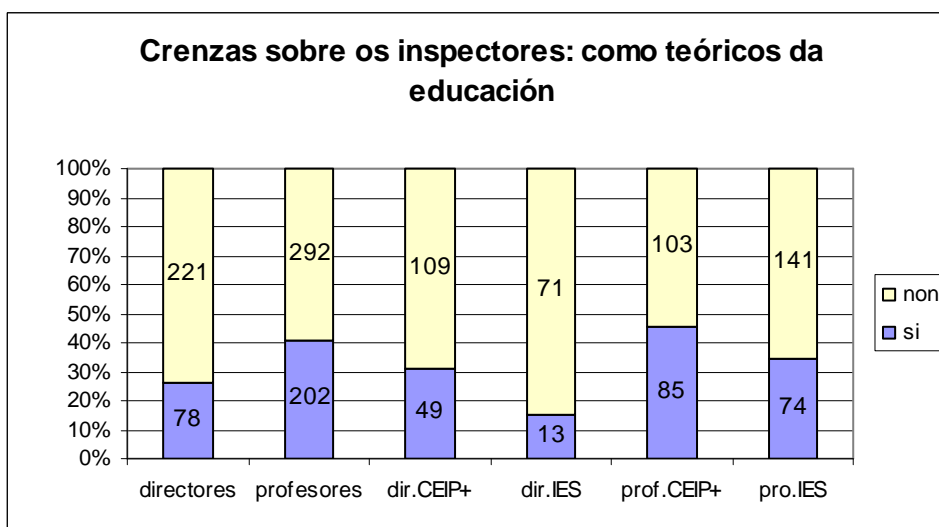
Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable, excepto para os profesores de centros privados e os profesores dos centros públicos CEIP+ (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5i, a maioría dos representantes dos profesores e dos directores non ven aos inspectores como teóricos da educación. Tampouco se consultou aos pais sobre este aspecto.

Sectores: Hai diferenza significativa entre directores-profesores (táboa 5.2.3.1.5i). Até o 40% dos profesores ve aos inspectores como teóricos da educación. Pouco máis do 25% dos directores opina o mesmo.

Titularidade: Non hai diferenzas significativas en ningún caso (táboa 5.2.3.1.5i).

Nivel: Hai diferenzas significativas nos dous emparellamentos estudados (táboa 5.2.3.1.5i). Os profesores dos centros públicos CEIP+ repártense entre os que opinan que si e os que opinan que non. Só o 15% dos directores dos IES ve aos inspectores como teóricos da educación.

Gráfico 5.2.3.1.5i

Fonte: elaboración propia.

3i) Os inspectores como persoas que acougan os conflitos.

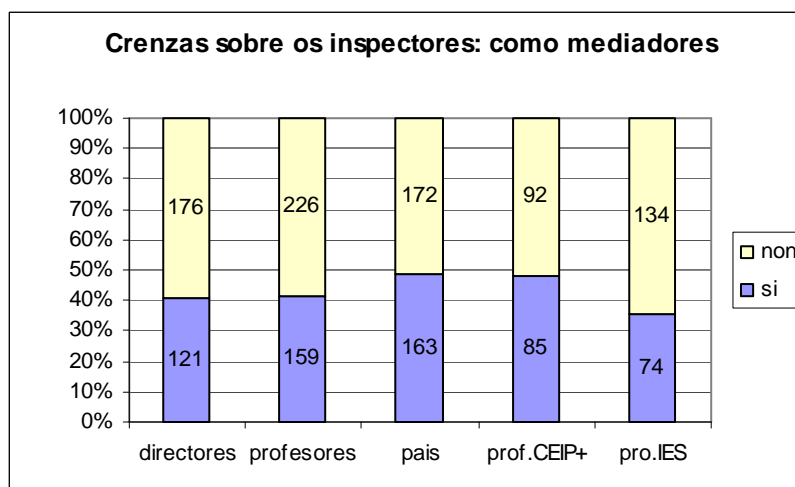
A distribución desta variable non é significativa para os pais, para os directores de centros privados, directores dos IES e profesores dos centros públicos distintos aos IES (táboa 5.2.3.1.5h). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.5j, a maioría dos representantes dos profesores e dos directores non ven aos inspectores como mediadores. Os representantes dos pais teñen repartida a partes iguais a súa opinión ao respecto.

Sectores: Non hai diferenzas significativas en ningún dos casos (táboa 5.2.3.1.5i).

Titularidade: Non hai diferenza significativa (táboa 5.2.3.1.5i).

Nivel: Hai diferenzas significativas entre os profesores dos IES e os dos outros centros públicos (táboa 5.2.3.1.5i). Os profesores dos centros públicos CEIP+ repártense entre os que opinan que si e os que opinan que non. Só o 35% dos profesores dos IES ve aos inspectores como mediadores.

Gráfico 5.2.3.1.5j

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.1.6. Perfil das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” no curso 2005/2006.

Neste punto preténdese facer unha aproximación cuantitativa á realidade das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” durante o curso 2005/2006. Os datos recollidos referidos á frecuencias observadas na mostra e porcentaxes non dan unha

visión suficientemente clara da “carga de traballo”⁷⁵ que supuxo para a Inspección ditas relacións. Información que se considera relevante, como referente, para unha mellor comprensión do marco en que se desenvolve a actividade dos inspectores, a pesar de ser necesariamente parcial, **pois só se refire á poboación de centros estudada que, tal como se definiu no subapartado 3.4.3.2, é a dos centros ordinarios con tres ou máis unidades.**

Para a cuantificación da carga de traballo, en realidade trátase de xeneralizar datos recollidos da mostra á toda a poboación. Pártese da hipótese de que a frecuencia dun suceso observada na mostra é proporcional ao número de casos nos que ocorre ese suceso na poboación. O factor de proporcionalidade empregado ou factor de elevación *“representa o número de elementos que hai na poboación por cada elemento da mostra”* (LAGARES e PUERTO, 2006: 5). Os datos de partida son os proporcionados pola información facilitada polos enquisados, polo que cómpre subliñar que os valores obtidos por este procedemento son unha aproximación á realidade, válidos en cuanto que a mostra é estatisticamente representativa, pero cuxa fiabilidade depende da veracidade das respostas. O procedemento alternativo para obter os mesmos resultados sería facer un recuento da frecuencia con que realmente ocorren os sucesos obxecto de estudo durante un tempo determinado, que como mínimo debería ser dun curso. O recuento poderíase facer a través de documentos ou da observación directa. O recuento documental resultaría válido para os sucesos dos que quedan constancia escrita, cousa que non se dá para a maioría dos que se pretendían analizar. O recuento por observación resultaba excesivamente complexo e fóra das posibilidades reais deste estudo. Pola contra, o procedemento empregado resulta relativamente sinxelo e recolle datos de sucesos non rexistrados documentalmente, aínda que a súa fiabilidade estea condicionada, como se dixo, pola veracidade das respostas. Co fin de verificar a fiabilidade dos resultados obtidos cruzáronse, aqueles que foi posible, cos doutras fontes, sobre todo cos recollidos na Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006⁷⁶.

⁷⁵ Neste contexto utilízase no sentido clásico de cantidade de traballo físico, sen ter en conta a compoñente psíquica.

⁷⁶ SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO (2006).

Na táboa 5.2.3.1.6a recóllense os factores de elevación determinados para os distintos sectores da comunidade educativa e segmentos ou grupos analizados. Na primeira columna detállanse os datos das poboacións empregados para determinar as mostras, na segunda o número de cuestionarios recibidos e tabulados.

Táboa 5.2.3.1.6a. Factores de elevación.

Colectivo	Poboación	Mostra	Factor elevación
Dir.CEIP+	713	167	4,27
Dir.IES	266	88	3,02
Dir.púb.	979	255	3,84
Dir.priv	247	59	4,19
Directores	1226	314	3,90
Mestres	13701	218	62,85
PES	14803	262	56,50
Prof.púb.	28504	480	59,38
Prof.priv	7587	111	68,35
Profesores	36091	591	61,07
Pais	216000	488	442,62

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.6b detállanse as estimacións, feitas polo procedemento descrito, do número de profesores que se relacionaron cos inspectores no curso 2005/2006 e do número desas relacións. Ambos os resultados son distintos, xa que como se recolle na táboa 5.2.3.1.2j o mesmo profesor se puido relacionar varias veces no curso co inspector. Nas columnas “*n*” recóllense as frecuencias determinadas a partir dos datos de dita táboa⁷⁷. Nas columnas “*N*” aparecen os valores estimados como resultado de multiplicar as frecuencias polos factores de elevación correspondentes a cada grupo ou segmento de profesores. Na última fila recóllense os valores estimados como media para cada inspector. Para o cálculo destes últimos valores partiuse do dato de que nese curso había 72 inspectores atendendo aos centros de Galicia⁷⁸. Polo tanto, da citada táboa dedúcese que cada inspector se relacionou aproximadamente e por termo medio

⁷⁷ Para a fila “profesores” sumáronse as correspondentes frecuencias recollidas na táboa 5.2.3.1.2j. Para a fila “relacións” calculáronse sumando as frecuencias ponderadas. Os factores de ponderación foron: 1 para a categoría “1 vez”, 3 para a categoría “2-4” e 6 para a categoría “5 ou máis”.

⁷⁸ Aos 77 inspectores que había en total en Galicia no curso 2005/2006 restáronse 5: un por estar na Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo e catro por ser Inspectores xefes.

con 206 profesores en dito curso, que lle supuxeron ao redor de 440 intervencións directas con eles.

Táboa 5.2.3.1.6b. Número de relacións “profesores ↔ inspectores” no curso 2005/2006.

	IES		CEIP+		Privados		Casos estimados por inspector
	<i>n</i>	<i>N'</i>	<i>n</i>	<i>N'</i>	<i>n</i>	<i>N'</i>	
Profesores	80	4520	114	7165	46	3144	206
Relaciones	162	9153	258	16215	92	6288	440

n = número de relacións observadas na mostra.

N' = número de relacións estimadas para a poboación.

Fonte: elaboración propia.

Se se teñen en conta as porcentaxes recollidas na táboa 5.2.3.1.3j, pódese deducir que as 440 intervencións se distribuíron aproximadamente do seguinte xeito: 112 mediante chamadas telefónicas, 88 por escrito e 220 en entrevistas.

A táboa 5.2.3.1.6c é equivalente a anterior, mais referida as relacións dos inspectores cos pais. Dela dedúcese que durante o curso 2005/2006 cada inspector se relacionou por termo medio aproximadamente con 240 pais, que lle supuxeron 400 intervencións directas con eles.

Táboa 5.2.3.1.6c. Número de relacións “pais ↔ inspectores” no curso 2005/2006.

	<i>n</i>	<i>N'</i>	Casos estimados por inspector
Pais	39	17262	240
Relaciones	65	28770	400

n = número de relacións observadas na mostra.

N' = número de relacións estimadas para a poboación.

Fonte: elaboración propia.

Hai posibilidade de cruzar algúns dos resultados estimados para os profesores con datos recollidos na Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006, o que permite determinar até que punto son fiables as respostas dadas por estes. A tal fin elaborouse a táboa 5.2.3.1.6d en que se detallan as estimacións feitas para as relacións “profesores → inspectores” en función das frecuencias recollidas na táboa 5.2.3.1.3k⁷⁹.

⁷⁹ Prescindiuse da variable “solicitar novas habilitacións” porque esta actuación non a realiza o inspector de centro, senón unha comisión de inspectores.

Táboa 5.2.3.1.6d. Estimación do número de relacións “profesores → inspectores” no curso 2005/2006, en función dos motivos que as orixinaron.

MOTIVOS (por iniciativa do profesor)	IES		CEIP+		Privados		Casos estimados por inspector.
	<i>n</i>	<i>N'</i>	<i>n</i>	<i>N'</i>	<i>n</i>	<i>N'</i>	
Solicitar permiso para asistir a actividades de formación.	17	961	4	251	0	0	17
Avaliar a miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen.	3	170	2	126	0	0	4
Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes.	14	791	25	1571	13	889	45
Problemas coa dirección.	2	113	1	63	0	0	2
Avaliar a fase de prácticas.	2	113	0	0	0	0	2
Reclamacións sobre o horario.	0	0	2	126	0	0	2
Outros.	23	1300	32	2011	8	547	54
Totais.	61	3447	66	4148	21	1435	125

n = número de relacións observadas na mostra.

N' = número de relacións estimadas para a poboación.

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.1.6e faise unha análise comparativa dos dous únicos valores estimados que se poden comparar con datos homólogos recollidos na Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006. Aínda que en valores absolutos parece que as diferenzas son grandes, hai que ter en conta que ao se tratar de eventos con valores moi pequenos, do orden de centenas, en poboacións moi grandes, da orden de decenas de miles, variacións moi pequenas nas frecuencias observadas na mostra producen diferenzas absolutas aparentemente grandes entre os valores estimados e os reais. Porén, o erro relativo pode ser asumible para a finalidade que se persegue. Así, tomando como exemplo o caso máis desfavorable, “*avaliar a miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen*”, a diferenza, recollida na citada táboa, significaría que, durante o curso 2005/2006 e de acordo cos datos sacados da Memoria Anual da Inspección, un inspector se relacionou con 6 profesores por ese motivo en lugar dos 4 que resultaron por estimación. Outra consideración que hai que ter en conta é que no cálculo do factor de elevación non se tiveron en conta o profesorado das ensinanza de réxime xeral (1.709 no curso 2005/2006 segundo a Memoria Anual da Inspección, p. 17) que por definición quedaron excluídos do estudo, polo que os valores estimados deben estar por debaixo dos reais, como realmente ocorre.

Táboa 5.2.3.1.6e. Análise comparativa do número de relacións “inspectores → profesores” no curso 2005/2006.

	Estimados	Memoria	diferenza	%
Avaliar a miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen.	296	443	147	49,66
Avaliar a fase de prácticas.	113	133	20	17,70

Fonte: elaboración propia.

Así pois, á vista dos datos recollidos na táboa 5.2.3.1.6e pódese afirmar, até onde é posible verificar: a) que os valores estimados mediante este procedemento son inferiores aos reais e b) que están aceptablemente próximos á magnitude destes. En consecuencia e para o caso dos profesores, pódese admitir como indicadores suficientemente aproximados aos valores reais os valores estimados polo procedemento empregado. Isto permite facer unha estimación máis “fina” para algúns dos aspectos relativos as relacións “inspectores → profesores” que son relevantes para esta tese.

Na táboa 5.2.3.1.6f detállanse os valores estimados para ditas relación en función das frecuencias recollidas na táboa 5.2.3.1.2m. Pódese observar, segundo os datos facilitados polos profesores, que os inspectores durante o curso 2005/2006 aproximadamente e por termo medio: a) solicitaron aclaracións sobre a programación⁸⁰ a 48 profesores, e b) visitaron a 53 profesores dentro da aula.

Táboa 5.2.3.1.6f. Estimación do número de relacións “inspectores → profesores” no curso 2005/2006, en función dos motivos que as orixinaron.

MOTIVOS (por iniciativa do inspector)	IES		CEIP+		Privados		Casos estimados por inspector.
	<i>n</i>	<i>N'</i>	<i>n</i>	<i>N'</i>	<i>n</i>	<i>N'</i>	
Reunirse co departamento.	3	170	0	0	0	0	2
Representante do CE/clastro.	2	113	2	126	0	0	3
Solicitar aclaracións sobre as programacións.	19	1074	29	1823	8	547	48
Visitar a aula.	4	226	37	2325	18	1230	53
Pedir información.	0	0	0	0	12	820	11

n = número de relacións observadas na mostra.

N' = número de relacións estimadas para a poboación.

Fonte: elaboración propia.

⁸⁰ Non se fai distinción entre programacións didácticas (educación secundaria obrigatoria) e programacións de actividades e tarefas (educación infantil e primaria).

Co fin de se aproximar á carga de traballo de cada inspector, utilízase o concepto de “inspector medio”, que se define como aquel que ten asignados un número de centros igual a media, e que as súas relacións coas comunidades educativas dos centros asignados son iguais aos valores medios das respectivas poboacións. É importante destacar que dada a grande variabilidade das características dos centros, os valores que se utilizan como indicadores para establecer o perfil das relacións do inspector medio poden diferir bastante dun inspector real a outro. O concepto de inspector medio é, polo tanto, un constructo teórico, cuxo único obxecto é facilitar unha visión aproximada da dimensión real desas relacións. O perfil das relacións do inspector medio coas comunidades educativas concrétese en tres indicadores: dous fan referencia ás relacións cos directores (visitas a centros e chamadas telefónicas dos directores), tres ás relacións cos profesores (chamadas telefónicas, escritos e entrevistas) e un ás relacións cos pais. Na táboa 5.2.3.1.6g recóllense os valores estimados para cada indicador por curso (anual) e por semana. Hai que destacar, en relación coa fiabilidade das estimacións realizadas, que o número estimado de centros visitados durante o curso 2005/2006, 75 tal como se recolle en dita táboa, é equiparable á media de 93 que se da no cadro 22 da Memoria Anual de Inspección do curso 2005/2006 (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO, 2006: 20), si se ten en conta que a estimación se fixo para unha poboación de 1.226 centros dos 1.852 centros que había en total no curso 2005/2006 segundo o cadro 15 da citada Memoria Anual (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO, 2006: 15).

Táboa 5.2.3.1.6g. Perfil das relacións do “inspector medio” coas comunidades educativas no curso 2005/2006.

	Nº ¹	media	curso	semanal ²
Visitas a centros.	17	4,4 ³	75	1,7
Chamadas telefónicas dos directores.	17	12 ⁴	204	4,7
Relacións cos profesores, chamadas telef.			132	3,1
Relacións cos profesores, escritos.			88	2,0
Relacións cos profesores, entrevistas.			220	5,1
Relacións cos pais.			400	9,2

¹ Número de centros por inspector⁸¹.

² Para o cómputo semanal considerouse 43 semanas laborais ao ano⁸².

³ Media de visitas por centro durante o curso 2005/2006. Ver táboa 5.2.3.1.2h.

⁴ Media anual de chamadas feitas polos directores. Ver táboa 5.2.3.1.3e.

Fonte: elaboración propia.

En resume, á vista dos resultados pódese concluír que o inspector medio ten asignados, aparte doutros, 17 centros ordinarios de tres ou máis unidades; visitou dous deses centros por semana; recibiu unha media de dúas chamada por teléfono diarias, sen ter en conta as que lle puideron facer os pais; atendeu dous escritos de profesores por semana; relacionouse durante o curso en 206 ocasións cos profesores⁸³, 48 veces para pedirllas aclaracións sobre as programacións e a 53 para visitalos na aula; tivo unha media de cinco entrevistas semanais con profesores, das que unha corresponde a visita de aula (ver táboa 5.2.3.1.6f); relacionouse en 240 ocasións cos pais⁸⁴ no curso; e atendeu unha media de dous pais cada día⁸⁵.

Completaríase o perfil dicindo que alén diso ten asignados 8 centros de distintas características (centros de réxime especial, centros especiais do réxime xeral e centros ordinarios de menos de tres unidades), o que supón a súa vez relacións coas comunidades educativas non contempladas no perfil recollido na táboa 5.2.3.1.6g. Con

⁸¹ Na táboa 5.2.10.3.7, recóllese unha media de 25 centros por inspector. Este dato obtívose da información facilitada polos inspectores e refírese a totalidade dos centros (1.852 centros). Agora ben para a poboación dos 1.226 obxecto de estudo resulta unha media de 17 centros por inspector.

⁸² No cómputo tívose en conta os festivos, os nove días de asuntos propios e cinco semanas de vacacións. Isto último débese a que a maioría dos inspectores teñen antigüidade suficiente para que se lle incrementen os catro días laborais a maiores do mes de vacacións que prevé a Lei da Función Pública Galega: Lei 4/1988, do 26 de maio da Función Pública de Galicia modificada por diversa leis posteriores; a última a Lei 13/2007, do 27 de xullo.

⁸³ O que non quere dicir con 206 profesores distintos, xa que houbo profesores que se relacionaron varias veces no curso cos inspectores (ver táboa 5.2.3.1.2j).

⁸⁴ É válida a observación recollida na nota ao pé anterior (ver táboa 5.2.3.2o).

⁸⁵ Para o cómputo diario estimouse que cada semana ten cinco días laborais.

todo, a visión que proporciona dita táboa, salvo para os centros, aproxímase bastante á que resultaría si a poboación estudada fose a totalidade do sistema educativo de Galicia, tal como se pode deducir da análise da última columna da táboa 5.2.3.1.6h.

Táboa 5.2.3.1.6h. Porcentaxe da poboación estudada sobre a total de Galicia.

	Poboación estudada.	Poboación total ¹ .	% estudado sobre o total.
Centros/dir.	1226	1852	66 %
Profesores	35859 ²	37800	95 %
Alumnos ³	354621	394004	90 %

¹ Datos sacados da Memoria Anual da Inspección do curso 2005/2006.

² Valor estimado en función dos datos facilitados polos directores.

³ Danse o valor correspondente aos alumnos, porque é o que se emprega para determinar os dos pais.

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.1.7. Análise de datos relacionados coa valoración global da satisfacción coas relacións cos inspectores.

Este indicador está incluído en realidade no descritor 2B⁸⁶, no entanto decidiuse adiantar a súa análise neste subapartado por entender que os seus resultados son relevantes para a discusión posterior dos estilos de intervención dos inspectores e a súa grande relación co descritor 3A e 3B analizados anteriormente.

Para recoller a información relativa a este aspecto propúxoselles a todos os sectores da comunidade educativa unha pregunta de escala de cinco tramos (nada satisfactorio = 1 / moi satisfactorio = 5). Cómpre subliñar que esta pregunta só debían contestala os enquisados que tiveran nalgún momento algunha relación coa Inspección. Isto xustifica que non fose contestada polo 88% dos pais nin polo 42% dos profesores (na táboa 5.2.3.1.2o recóllese que o 76,23% dos pais non tivo ningunha relación no curso 2005/2006, porcentaxe que para os profesores se sitúa en torno ao 58% segundo se recolle na táboa 5.2.3.1.2j). Procedeuse en primeiro lugar a determinar as diferenzas significativas entre as parellas de grupos formados en función das variables “comunidade educativa”, “titularidade” e “nivel”. Os índices de significación recóllense na táboa 5.2.3.1.7a. Os outros estatísticos da proba detállanse na táboa correspondente do anexo 5.2.3.1.

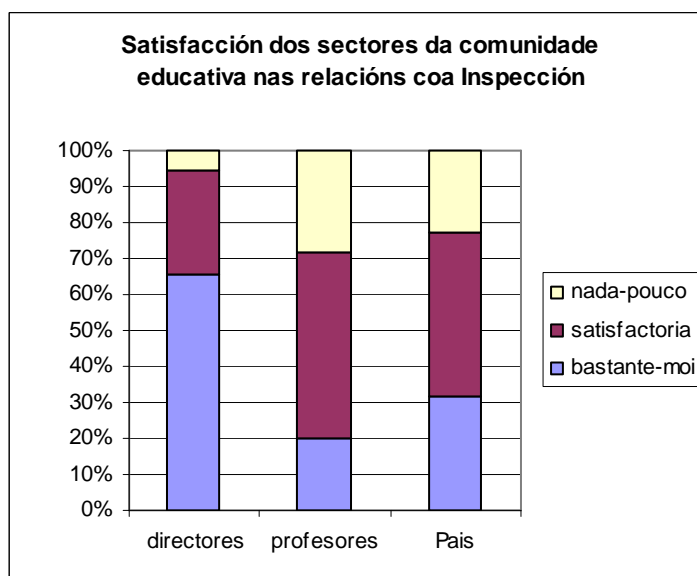
⁸⁶ Véxase subapartado 3.4.6.2 da tese.

Táboa 5.2.3.1.7a. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

		Variable: “valoración global da satisfacción coas relacións coa Inspección”.
SECTORES	Directores/pais.	0,001
	Directores/profesores.	0,001
	Profesores/pais.	0,191
TITULARIDADE	Directores públicos/directores privados.	0,807
	Profesores públicos/profesores privados.	0,122
NIVEL	Directores CEIP+/directores IES.	0,408
	Profesores CEIP+/profesores IES.	0,680
TITULAR/SECTOR	Directores públicos/profesores públicos.	0,001
	Directores privados/profesores privados.	0,001
NIVEL/SECTORES	Directores CEIP+/profesores CEIP+.	0,001
	Directores IES/profesores IES.	0,001

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 5.2.3.1.7 recóllense as frecuencias, en porcentaxes, dos valores de satisfacción por categorías por cada sector das comunidades educativas. Para simplificar a representación agrupáronse as dúas categorías superiores e as dúas inferiores.

Gráfico 5.2.3.1.7a

Fonte: elaboración propia.

Aos efectos de análise das variables coas que se pretende medir o nivel de satisfacción, estableceuse a escala recollida na táboa 5.2.3.1.7b en función das medias calculadas en base aos valores dados por cada individuo.

Táboa 5.2.3.1.7b. Relación entre o nivel de satisfacción dun colectivo e a media das valoracións feitas polos individuos dese colectivo.

	Medias entre
Moi satisfactorio.	4,5 - 5
Bastante satisfactorio.	3,5 – 4,49
Satisfactorio.	2,5 – 3,49
Pouco satisfactorio.	1,5 – 2,49
Nada satisfactorio.	1 – 1,49

Fonte: elaboración propia.

As medias e desviacións típicas das valoracións do grao de satisfacción coas actuacións dos inspectores recóllense na táboa 5.2.3.1.7c ordenadas de maior a menor valor da media.

Táboa 5.2.3.1.7c. Medias das valoracións do grao de satisfacción coas actuacións dos inspectores por sectores da comunidade educativa.

	M	DT
Directores	3,92	0,96
Pais	3,11	0,90
<i>Pais+profesores</i>	2,95	0,95
Profesores	2,93	0,94

Fonte: elaboración propia.

Á vista dos resultados anteriores e tendo en conta os niveis de significación da táboa 5.2.3.1.7a e a escala de satisfacción da táboa 5.2.3.1.7b, pódese afirmar que:

- a) Os directores son os que están significativamente máis satisfeitos coas súas relacións cos inspectores. En torno ao 65% manifestan que están bastante ou moi satisfeitos. Non hai diferenzas significativas entre os distintos estratos nos que se dividiron polo que a efectos desta variable pertencen á mesma poboación. Os directores manifestan estar bastante satisfeitos coas actuacións dos inspectores, a media ($M = 3,92$) está dentro do nivel de “bastante satisfactorio”.

- b) Non hai diferenzas significativas entre a valoración dos profesores e a dos pais, nin entre os distintos estratos nos que se dividiron estes últimos, polo que a efectos desta variable pertencen á mesma poboación. En conxunto os profesores e os pais están satisfeitos coas actuacións dos inspectores; a media ($M=2,95$) está dentro do nivel “satisfactorio”.
- c) En relación coas tres variables estudadas, “comunidade educativa”, “titularidade” e “nivel” só se acharon diferenzas significativas entre os grupos formados en base á variable “comunidade educativa”.
- d) En consecuencia, de acordo cos datos recollidos, a satisfacción coas actuacións dos inspectores depende da variable “comunidade educativa” e é independente das variables “titularidade” e “nivel”.

5.2.3.1.8. *Discusión e interpretación dos resultados.*

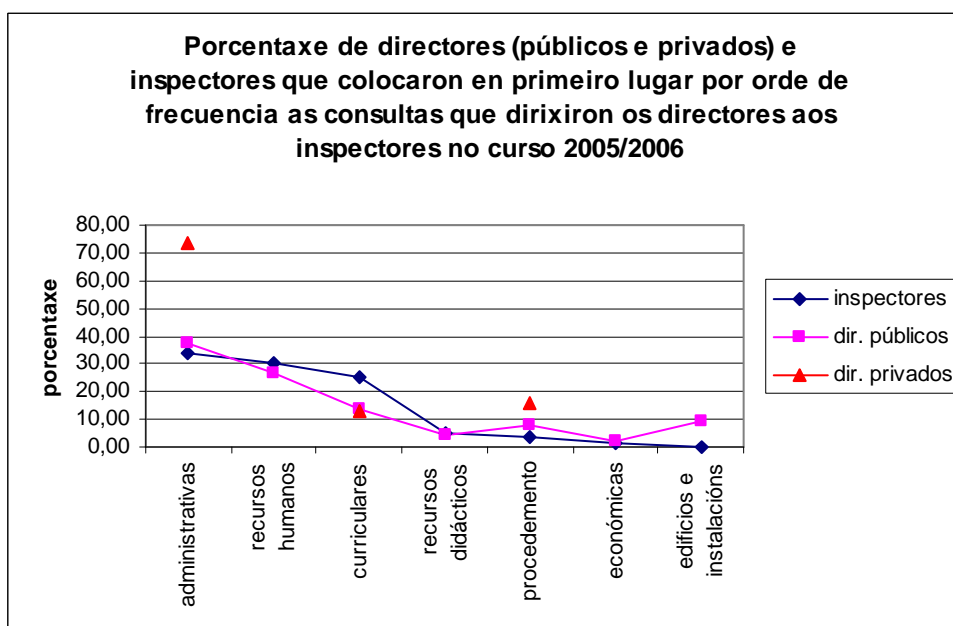
A maioría dos consultados, salvo o grupo de directores de centros privados⁸⁷, ve ao inspector como superior xerárquico dos docentes, incluíndo nestes aos directores dos centros. Os inspectores non só son conscientes desta realidade (o 80% cre que os docentes os consideran superiores xerárquicos) senón que a maioría (57%) está de acordo con ela. Esta crenza xeneralizada é quizá a que máis condiciona as relacións “inspectores ↔ comunidades educativas”, até o punto de que unha grande parte das actuacións dos inspectores son froito dese rol que se lle atribúe ao inspector.

Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.1.8a hai unha grande coincidencia entre os directores de centros públicos⁸⁸ e os inspectores en que as consultas máis frecuentes no curso 2005/2006 foron as de tipo “*administrativo*” (admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.) e sobre “*Recursos humanos*” (absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc. referido a todo o persoal do centro). O 64,2% dos directores e o 64,5% dos inspectores colocan a un dos dous tipos no primeiro lugar. En grande medida estas consultas están relacionadas con aspectos de xestión (administración e recursos humanos)

⁸⁷ Aínda así chama a atención que case un 50 % dos directores de centros privados considere aos inspectores superiores xerárquicos.

⁸⁸ No gráfico 5.2.3.1.8b recóllense os resultados obtidos para os directores de centros privados por separado. Non se acumulan cos dos centros públicos para evitar distorsións debidas a que a pregunta recollida nos cuestionarios non tiñan as mesmas opcións de resposta, polas razóns que se expuxeron cando se falou do descriptor 3B do apartado 3.4.6.3 da tese.

Gráfico 5.2.3.1.8a

A.

Fonte: elaboración propia.

Por outro lado e tamén de acordo cos datos recollidos, coincide a maioría dos directores (case o 80%) cos inspectores en sinalar o teléfono como o medio de comunicación que máis empregan para se relacionaren coa inspección cunha frecuencia media de unha vez cada 15 días (ver punto 5.2.3.1.3). Iso permite afirmar que a maioría dese tipo de consultas fanse por teléfono. O que significa, por un lado, que non teñen entidade suficiente para que quede constancia delas por escrito e, por outro, que teñen, ou se lles dá, un carácter “urxente”. As cuestións urxentes e de escasa entidade neste contexto só poden ser incidentes propios da xestión habitual dun centro. Quere dicir, na maioría dos casos o director diríxese ao inspector do seu centro para consultar ou “se asesorar” sobre cuestións que realmente lle incumben a el, como responsable do centro⁸⁹, ou os órganos colexiados do mesmo. A función de *asesorar, orientar e*

⁸⁹ O artigo 132 da LOE establece como competencias do director as seguintes:

- “a) Ostentar a representación do centro, representar á Administración educativa no mesmo y facerlle chegar a esta as propostas, aspiracións e necesidades da comunidade educativa.
- b) Dirixir e coordinar todas as actividades do centro, sen prexuízo das competencias atribuídas ao Claustro de profesores e ao Consello Escolar.
- c) Exercer a dirección pedagóxica, promover la innovación educativa e impulsar planes para a consecución dos obxectivos do proxecto educativo do centro.
- d) Garantir o cumprimento das leis e demais disposicións vixentes.
- e) Exercer a xefatura de todo o persoal adscrito ao centro.
- f) Favorecer a convivencia no centro, garantir a mediación na resolución dos conflitos e impoñer as medidas disciplinarias que correspondan aos alumnos, en cumprimento da normativa vixente sen

informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas, convértese así nunha “asesoría técnica” permanente, ou “asistencia” á dirección dos centros. Se a isto se engade a visión xerárquica descrita máis arriba a situación deriva, na maioría dos casos, nunha subordinación do director ao inspector, pasando este na práctica a “dirixir”, a través dos directores, os centros que ten asignados, que se concreta nos seguintes comportamentos:

- Frecuentes consultas telefónicas dos directores aos inspectores relacionadas con incidentes de escasa relevancia orixinados no proceso de xestión normal do centro.
- Frecuente uso do teléfono polos inspectores para solicitar datos puntuais como consecuencia de demandas non planificadas dos órganos superiores da Administración.
- Transformación das visitas de inspección en sesións de “asistencia ou asesoría a domicilio”⁹⁰.

Quere dicir, a maioría dos directores dos centros está pedindo ao seu inspector de referencia orientacións e instrucións, para resolve-los pequenos conflitos do día a día. Nunha palabra que os “dirixa”, ou o que é equivalente que desempeñe o papel de “director de directores” ou de “superdirector”. Ao rol correspondente se lle denominará **“rol de superdirector”**⁹¹.

prexuízo das competencias atribuídas ao Consello Escolar no artigo 127 desta Lei. A tal fin, promoverase a axilización dos procedementos para a resolución dos conflitos nos centros.

g) Impulsar a colaboración coas familias, con institucións e con organismos que faciliten a relación do centro co entorno, e fomentar un clima escolar que favoreza o estudo e o desenvolvemento de cantas actuacións propicien una formación integral en coñecementos e valores dos alumnos.

h) Impulsar as avaliacións internas do centro e colaborar nas avaliacións externas e na avaliación do profesorado.

i) Convocar e presidir os actos académicos e as sesións do Consello Escolar e do Claustro de profesores do centro e executar os acordos adoptados no ámbito das súas competencias.

j) Realizar as contratacións de obras, servizos e subministrados, así como autorizar os gastos de acordo co presuposto do centro, ordenar os pagos e visar as certificacións e documentos oficiais do centro, todo elo de acordo co que establezan as Administracións educativas.

k) Propoñer á Administración educativa o nomeamento e cese dos membros do equipo directivo, previa información ao Claustro de profesores y ao Consello Escolar do centro.

l) Calquera outras que lle sexan encomendadas pola Administración educativa.”

⁹⁰ Caricatura actual do modelo de Inspección propugnado pola Institución Libre de Enseñanza e que MAÍLLO (1989: 104) resume no epígrafe: “*La Inspección es una especie de Escuela Normal a domicilio*”.

⁹¹ A asunción do rol de “superdirector” non se restrinxe ao ámbito da Comunidade de Galicia como se pode deducir, entre outras, da testemuña do inspector da Comunidade Autónoma de Baleares, D. José Ramón Mestre Vives,; “*As veces os inspectores temos que facer de ‘superdirectores’ e aportar a falta de autoridade ou poder, mal entendido, que teñen os directores á hora de dirixir centros, co cal está condicionando tamén o noso modelo de Inspección*” (MEC, 2001: 97).

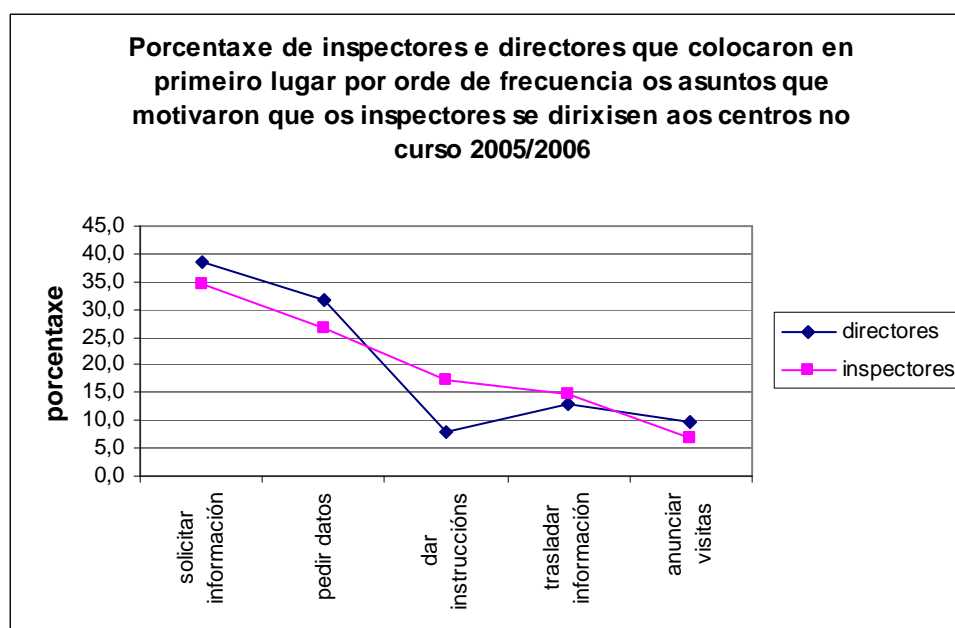
En consecuencia, cabe concluír que a maioría dos directores demandan un estilo de intervención cuxa principal característica é o rol de superdirector que implicitamente están demandando aos inspectores, polo que para identifiqualo se chamará **“estilo de intervención de superdirección”**.

Segundo o exposto, o estilo de intervención de superdirección ten as seguintes características:

- a) Funcionais:
 - a. Predominio das actuacións relacionadas coa función, *“asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións”*.
 - b. Grande demanda de actuacións relacionadas co asesoramento á dirección do centro, motivadas por unha interpretación abusiva de dita función.
 - c. Elevada dificultade para planificar as actuacións dos inspectores nos centros.
 - d. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares.
- b) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- c) Roles do inspector: superdirector.
- d) Relacións cos seus clientes: de superioridade (superior xerárquico) e de xestión de problemas.

O rol de superdirector vese reforzado polas demandas que a propia Administración fai aos inspectores e que se concretan nas causas que motivan que en numerosas ocasións estes se vexan na necesidade de se dirixiren aos directores. Tal como se recolle no gráfico 5.2.3.1.8b, elaborado a partir dos resultados obtidos no punto 5.2.3.1.2, hai unha grande coincidencia entre os inspectores e os directores en sinalar que os asuntos que motivaron máis relacións “inspectores → directores” durante o curso 2005/2006 foron *“solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro”* e *“pedir/reclamar datos/documentos”* (o 70,1% dos directores e o 61,3% dos inspectores colocan a un dos dous no primeiro lugar).

Gráfico 5.2.3.1.8b

Fonte: elaboración propia.

Os resultados recollidos no punto 5.2.3.1.2 poñen de manifesto que tamén neste caso as solicitudes fanse case sempre por teléfono, o que só se pode interpretar no sentido de que se tratan de peticións urxentes e de escasa entidade. En consecuencia, non responden a ningún tipo de actividade planificada da Inspección. As únicas instancias que poden facer peticións puntuais deste tipo aos inspectores son as superiores da Administración educativa, a través dos seus xefes ou superiores xerárquicos (Inspector xefe, Delegado provincial)⁹². Neste tipo de actuacións os inspectores só fan o papel de transmisores da información, xa que a presa impide a súa verificación, e os que xeran a información son os directores, que son os únicos que “dispoñen” dos datos necesarios para elaborala⁹³. Todo isto tradúcese nunha utilización perniciosa da Inspección para obter datos dos centros de forma urxente, que reforza a conduta dos inspectores que responde aos comportamentos citados anteriormente. Polo que hai que concluír que desde a administración educativa tamén se demandan aos inspectores actuacións propias de director, o que vai na mesma liña que o estilo de intervención de superdirección demandado polos directores, a pesar de que, como se viu

⁹² Cfr. co recollido no apartado punto 5.1.4.3.1 desta tese.

⁹³ En moitos casos os datos necesarios están recollidos de forma espallada en diversos documentos, mais a dificultade para atopalos e tratalos fai que sexa máis “cómodo” pedirlos á Inspección, e os inspectores por mimetismo e falta de tempo llos piden aos directores.

no subapartado 5.1.4.2, o estilo de intervención que a Administración demanda os inspectores é distinto.

A idea de que os inspectores deben asumir o rol de superdirector está moi estendida inclusive entre estudosos da Inspección. Así para TEIXIDÓ (1997: 84) “*A supervisión⁹⁴ actúa como unha certa dirección á distancia con maior ou menor liderado, mais en calquera caso é unha guía ou referencia*”. Nese mesmo sentido se manifesta, aínda que con matices, GÓMEZ PASCUAL (2001: 177) cando afirma que “*o director e a inspección han de exercer o liderado, mais non desde a perspectiva do liderado individual e como responsable máximo do centro ou da supervisión, segundo corresponda, senón coa idea do liderado compartido, baseado na planificación de programas, no fomento das capacidades do profesorado e maior compromiso destes co centro*”.

Para GARCÍA GARRIDO o rol de “superdirector” forma parte do “*noso propio estilo de Inspección e aínda pesa no noso ánimo enormemente, e non necesariamente nas persoas máis antigas ou con maior idade, senón en moitos xoves que entraron posteriormente e que precisamente viron na Inspección un posto de mando, cando é outra cousa completamente distinta.*” (MEC, 2001: 98).

A análise da información recollida nas preguntas abertas corrobora o estendido que está a crenza de ver no inspector un superdirector, o que permite unha aproximación máis matizada á realidade. Esta crenza, nas enquisas, maniféstase en dous niveis:

a) Un primeiro nivel en que estarían as propostas de “cousas que debería facer a Inspección”, e dicir actuacións, que segundo a opinión dos enquisados non están recollidas na normativa⁹⁵ (anexo 5.2.3.c).

b) Un segundo nivel en que estarían as observacións ou comentarios feitos polos enquisados ao final do cuestionario (anexo 5.2.3.f).

Se, de acordo coas hipóteses iniciais, se consideran indicadores do modelo de Inspección implícitos⁹⁶ as expectativas sobre as funcións que debe asumir a

⁹⁴ Para TEIXIDÓ (1997: 46) a supervisión é unha función profesional externa aos centros escolares e servizos educativos exercida pola Inspección de educación.

⁹⁵ A maioría destas propostas, tal como se indica no punto 5.2.3.2.5, letra b, son matices ou concrecións das funcións que ten atribuídas por lei a Inspección.

Inspección⁹⁷, o primeiro nivel afecta directamente ao modelo de Inspección. Nese sentido hai que sinalar que son numerosas as propostas dos directores, aínda que tamén dos outros sectores da comunidade educativa, que pretenden estender a calquera aspecto relacionado co centro a función de asesorar, orientar e informar. Hai, polo tanto, unha tendencia a converter esta función de asesorar, orientar e informar nunha “asistencia” permanente, sobre todo, á dirección do centro e, inclusive, a facer dela a razón única de ser da Inspección:

“Asesoramento de temas económicos/informáticos.” (director CEIP+, C020.009).

“Recoller as inxerencias dos centros. Asesorar e coordinar aos centros.” (director, CEIP+ C059.048).

“Asesorar as familias. Intervir en conflitos de forma directa.” (director de centro privado, C231.019).

“Asesoramiento e informar para adquirir material y ayudas.” (xefe de departamento, C147.046).

“Compartir trabajo en los colegios para poder asesorar sobre posibles deficiencias.” (mestre, C205.215).

“Promover y asesorar la relación padres-profesores en beneficio y con los alumnos.” (pai, C106.056).

Outras van algo máis alá e atribúen á Inspección funcións claramente directivas, o que confirma a tendencia a que o inspector “dirixa” o centro:

“Coordinar os equipos dun centro.” (mestre, C097.026).

“Encontros mensuais cos pais ou ANPAS. Encontros mensuais cos alumnos ou representantes.” (pai, C174.2002).

É significativa, nesta liña de atribuír á Inspección funcións directivas, a proposta feita por un profesor, segundo o cal a Inspección debería de facer:

“De maneira específica, controlar a calidade docente e o cumprimento das programacións. De maneira específica, controlar o absentismo laboral. De ámbalas dúas funcións (propias do equipo directivo) os procedementos habituais fracasaron hai tempo.” (PES, C298.313).

⁹⁶ Refírese, tal como se indica no apartado 2.1.3 aos modelos de inspección de educación que desexan cada un dos colectivos afectados, que non están explicitados, senón que se manifestan a través das opinións ou “desexos” destes.

⁹⁷ Aspecto que se estudará máis detidamente no punto 5.2.3.2.5, letra b, citado.

O profesor ven a propoñer que, como fracasaron os “procedementos habituais”, a Inspección asuma unha función que el mesmo reconece que é propia do equipo directivo do centro. Resume un estilo de actuación moi difundido, que evita ter que tomar decisións “incómodas”: en lugar de poñer os medios para que cada quen cumpra coas súas obrigas⁹⁸, encoméndase a outras persoas, que se toman normalmente por superiores xerárquicos, que suplan as deficiencias.

A información recollida no segundo nivel non chegan a ser propostas de actuacións senón observacións que afectan máis á forma de actuación, mais tamén na mesma liña que as propostas anteriores:

“Desde esta dirección o que máis se precisa da inspección, non é a súa supervisión senón o seu asesoramento e axuda. A supervisión, por desgraza, ten que existir.” (director de centro público, F291.237).

“A inspección ten que animar, impulsar solventar dúbidas problemas, non só controlar.” (mestre, F175.157).

“Un pouco máis de control sobre o alumnado e sobre todo controlar á saída da clase os “individuos”⁹⁹ que suelen frecuentar o centro.” (pai, F172.195).

Neste contexto, no que a maioría dos integrantes das comunidade educativas atribúe aos inspectores o rol de superdirector, é lóxico que o perfil do inspector como especialista nunha área ou materia quede practicamente debaído. É de destacar o grao de acordo que hai, sobre este aspecto, dentro dos distintos grupos estudados de cada poboación, xa que non se encontrou diferenzas significativas nin por titularidade nin por nivel. Só o 25% dos profesores, que en teoría sería o sector máis afectado por este perfil, “ve” os inspectores como especialistas nunha área ou materia (o 35% no caso dos directores). Este aspecto afecta directamente a unha das hipóteses desta tese polo que será tratado mais detidamente no subapartado 5.2.3.4. Porén, é interesante recoller algunhas opinións ao respecto:

⁹⁸ O que necesariamente levaría, en ocasións, a ter que exercer a autoridade esixindo as responsabilidades que correspondesen. Actitude que sería “mal vista”, polas connotacións sancionadoras que comporta e “politicamente incorrecta”.

⁹⁹ Non se sabe se con esta expresión o pai/nai estase a referir aos profesores, aínda que polo contexto do cuestionario parece que si.

“Os inspectores deben ser especialistas do mesmo nivel académico con experiencia na dirección dos centros ...” (director de IES, F090.074).

“Considero que as programacións deberían ser revisadas por especialistas nas distintas materias.” (xefe de departamento, C159.060).

Inclusive no sector dos pais hai algunha demanda nese sentido:

“Hai que ter inspectores especializados.” (pai, F180.220).

Aínda que a maioría dos sectores consultados non perciben os inspectores como teóricos da educación, hai un 40% do profesorado que cre que si o son. A valoración cualitativa mostra que se trata dunha crítica no sentido de que os inspectores non se “baixan” á realidade. A este respecto, tal como se dixo, son máis críticos os directores e mestres dos CEIP+ que os directores e profesores dos IES (hai diferenzas significativas por niveis). Un director manifesta a este respecto:

“A inspección debería axudar a subsanar erros ou dificultades. O que se fai a maioría das veces é avaliar e expoñer os aspectos negativos pedirche que os corriñas e listo. Aí acaba todo...” (director de CEIP+, F053.042).

Inclusive algúns pais opinan nese sentido:

“Os inspectores deberían volver a dar clase de cando e vez e ver a realidade da clase e do cambio dos tempos no que se refire a actitude dos rapaces na aula.” (pai, F127.090).

“... a hora de asesorar que é importante, debería de ser coa posta en práctica, non solo teoricamente.” (pai, F194.254)

Porén, a sensación de desconexión coa realidade está case sempre relacionada co aspecto burocrático das actuacións dos inspectores:

“Penso que hai moita distancia entre o centro e a inspección o que produce unha situación en que o profesorado cubre as espaldas con documentos burocráticos que non teñen moito que ver coa súa acción na aula” (director de centro público, F284.240).

“A Inspección debería ... ser máis práctico (atención a la praxis real de la función docente) y menos burocrático” (mestre, F159.104).

A conclusión é que a maioría dos integrantes das comunidades educativas non consideran ao inspectores como teóricos da educación, mais si lles achacan unha excesiva preocupación polas cuestións burocráticas¹⁰⁰ que lles impide coñecer a realidade dos centros.

Hai bastante desacordo na percepción dos inspectores como mediadores. As opinións están bastante divididas até o punto que as distribucións estatísticas non son significativas practicamente para ningún dos grupos analizados. A clave da situación a poden dar algunhas manifestacións ao respecto:

“Penso que a inspección é de grande axuda para apoiar as labours do equipo directivo, é un grande respaldo ás nosas actuacións. Sobre todo se hai algún problema, que saibamos que están aí, para axudar e colaborar.” (director de centro público, F192.176).

“...o único que se lle pode pedir é que non arranxe problemas pero que tampouco os faga.” (director de centro público, F217.218).

“A inspección é intermediario entre a Administración e lexislación educativa, e o Centro, pero non soe elevar problemas ou realidades dos centros na outra dirección actúa de arriba a abaixo, non de abaixo arriba.” (director de centro privado, F234.022).

“Os inspectores son cargos, máis políticos que pedagóxicos, que non desexan ser molestados polo profesorado e que prefiren mirar para outro lado cando hai problemas.” (profesor de ensino público, F131.072).

“...tendría que ocuparse mucho menos de ocultar los problemas y carencias del S.E. y hacer de escudo para evitarle problemas a los responsables políticos.” (profesor de ensino privado, F259.80).

“A Inspección é algo lonxano. Non se implican co ensino público. Están por riba. Son a Xerarquía. Escapan cando hai problemas de verdade.” (pai, F188.238).

Do anterior pódese deducir que alén de claras discrepancias, evidenciadas nas dúas primeiras testemuñas, parece que moitos integrantes das comunidades educativas teñen a sensación de que a Inspección máis que resolver problemas os ignora, ou o que é peor, os oculta. A outra cara da moeda é as numerosas alusións ao rol de mediador, como “cousas que debería facer a inspección”, sobre todo polos directores dos CEIP+ e os pais.

“Intermediar conflictos.” (director de CEIP+, C114.098).

¹⁰⁰ Este aspecto será analizado con máis detalle no punto 5.2.3.3.10.

“Conciliar posturas, limar asperezas (Na práctica xa se fai, alomenos aquí)” (director de CEIP+, C147.131).

“Mediar na resolución de conflitos.” (mestre, C164.136).

“Favorecer unha relación máis fluída entre todos os participantes na educación (pais, profesores e alumnos) nas situacións conflictivas.” (pai, C205.277).

Nas relacións “inspectores ↔ profesores”, alén da consideración dos inspectores como superiores xerárquicos, a visión dos inspectores como axentes fiscalizadores/sancionadores é outra das causas que as afecta de modo especial. Como observación inicial, cómpre subliñar a baixa porcentaxe de directores que teñen este concepto dos inspectores (pouco máis do 20%) fronte aos profesores (case o 60%). Si se ten en conta que os directores teñen un coñecemento da realidade das actuacións dos inspectores moito maior que os profesores e pais, pódese afirmar que esta crenza se trata máis dun estereotipo que dunha realidade comprobable¹⁰¹. A pesar diso, hai diversos datos na enquisa que poñen de manifesto a súa notable influencia nas citadas relacións, así como diversas referencias a esta visión:

“A Inspección ten que facer que a imaxe de axentes fiscalizadores varíe e a vexamos como unha axuda, un complemento á labor educativa.” (director de centro público, F116.100).

“Creo que habería que traballar para que o inspector non se concibise como un policía senón como un colaborador, asesor.” (xefe de departamento, F141.043).

“Solemos considerar al inspector como a una figura que viene a vigilar..., a quien vemos con cierto temor... creo que debería estar un poco más cerca de nosotros e incluso nos debería echar una mano con alumnos conflictivos, por ejemplo...” (xefe de departamento, F198.094).

“As funcións do inspector-inspección deberían ser menos controladoras-supervisoras-sancionadoras,..., delegando e confiando na calidade e profesionalidade dos docentes (do ensino público, polo menos), aos que se infravalora á hora de recoñecerlles a súa preparación e responsabilidade laboral.” (mestre, F209.226).

¹⁰¹ Hai dous feitos que sustentan e realimentan este estereotipo. Por un lado, a propia natureza da función inspectora, que esixe que en determinados casos o inspector se vexa na obriga de propoñer a apertura dun expediente disciplinario a un profesor. Por outro, a Administración educativa encarga en exclusiva aos inspectores a incoación dese tipo de expedientes contra os profesores ou inclusive contra o persoal de administración e servizos. Aínda que o número de expedientes ao ano é anecdótico, en relación co número total de profesores, teñen o suficiente eco como para manter a visión dos inspectores como axentes fiscalizadores/sancionadores. Como dato de referencia, no curso 2005/2006 instruíronse 25 expedientes a profesores en toda Galicia, o que supón un expediente por cada 1.300 profesores (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE EDUCATIVA, 2006:24).

“En xeral o profesorado debería ver ao inspector como unha persoa cercana e asesora, nunca alguén a quen temer. Chegar a isto penso que é cousa de todos, Administración e profesorado. Loitar en común pola aprendizaxe.” (profesor de ensino privado, F244.034).

Na táboa 5.2.3.1.8 recóllense os resultados obtidos na enquisa da tese e os doutra enquisa realizada pola Federación de Ensinantes de CC. OO. e publicados polo CIDE (Centro de Innovación e Documentación Educativa) no ano 1993¹⁰². A pesar de que ambas as series de resultados non son estritamente comparables, dado que as condicións en que se recolleu a información non foron idénticas¹⁰³, a notable concordancia dos resultados de ambos os estudos permite, no entanto, facer unha aproximación bastante consistente á permanencia no tempo da percepción que ten o colectivo de profesores dos inspectores como axentes fiscalizadores/sancionadores.

Táboa 5.2.3.1.8. Evolución da crenza dos profesores en torno as actuacións dos inspectores de carácter fiscalizador/sancionador.

	% que ven aos inspectores como axentes fiscalizadores/sancionadores tese (2007).	% que consideran que a relación cos inspectores é de control e sanción CIDE (1993)*.
Profesores (global)	57,5	51,2
PES = BUP-FP	64,6	54,5-59,3
Mestres	50,8	48,2

Fonte: Fonte: elaboración propia a partir de FEDERACIÓN DE ENSINANZA DE CC.OO. (1993: 200).

É dicir, sexa ou non un estereotipo, o feito é que máis de 15 anos despois de realizada a enquisa da Federación de Ensinantes de CC. OO. non se aprecia que cambiara a percepción dos profesores, que maioritariamente seguen vendo os inspectores como axentes fiscalizadores/sancionadores. Inclusive se manteñen as diferenzas entre niveis, sendo maior a porcentaxe de PES, que perciben os inspectores como axentes fiscalizadores/sancionadores, que a de mestres.

¹⁰² “Se pretendía coñecer a opinión dos docentes acerca da relación entre a Inspección educativa e o seu traballo. Segundo se desprende das respostas obtidas, 1 de cada 2 docentes consultados considera que a relación da Inspección cos profesores se orienta basicamente a tarefas de control e sanción, atendendo pouco o nada á realidade do traballo [docente].

Este sentimento dunha Inspección sancionadora está lixeiramente máis desenvolto na F P (59,3%) e BUP (54,5%), que en EXB (o 50,2%).” (FEDERACIÓN DE ENSINANZA DE CC.OO., 1993: 112-113).

¹⁰³ Entre outras diferenzas destacables citar que na enquisa realizada pola Federación de Ensinantes de CC.OO a poboación de docentes referíase aos docentes de toda España, excepto Canarias, a pregunta foi formulada de xeito diferente e as alternativas de resposta non son iguais. Ver características técnicas da mostra (FEDERACIÓN DE ENSINANZA DE CC.OO., 1993: 17-18).

Iso explicaría que unha parte importante do profesorado tenda a evitar as relacións coa Inspección. Así, case o 32% dos profesores de centros públicos e máis do 42 % dos privados manifestaron, no momento de pasar a enquisa (segundo trimestre do curso 2006/2007), que nunca tiveran relacións coa Inspección. Cinguíndose ao curso 2005/2006, resulta que se relacionaron coa Inspección o 40% dos profesores. A maioría desas relacións (60%) foron por iniciativa dos inspectores. Quere dicir nese curso dirixiuse á Inspección por iniciativa propia o 16% dos profesores e destes, polo menos un de cada catro obrigado pola normativa (solicitar permiso para asistir a actividades de formación ou para ser avaliados¹⁰⁴). Porén, son numerosas as testemuñas dos profesores que botan en falta unha maior relación cos inspectores, mais esperan que a iniciativa a tome o inspector:

“Llevo 24 años trabajando y no tuve nunca relación profesional con ningún inspector.”
(PES, F193.202).

“Gustárame coñecer ao inspector/a do meu centro. As visitas deberan ser algo máis que o despacho do director.” (mestre, F502.328).

“Sería bo que a inspección tivera contacto directo co profesorado e cos sindicatos que os representan para coñecer a fondo os problemas do sector e poder así respaldalo se é o caso.”
(profesor de ensino privado, F299.103).

Os inspectores diríxense aos profesores en primeiro lugar para solicitar aclaracións sobre as programacións (o 29% das relacións cos profesores públicos por iniciativa dos inspectores son por este motivo e o 17% no caso dos profesores privados) e visitar a aula (25% e 39% respectivamente). Os profesores diríxense á Inspección principalmente para pedir información/asesoramento/orientación sobre os seus dereitos/deberes, o 31% das relacións coa Inspección por iniciativa dos profesores públicos teñen esa finalidade e o 46% no caso dos profesores privados. Isto xustificaría a diferenza de 15 puntos porcentuais na visión que teñen uns e outros dos inspectores como asesores (60% públicos, 75% privados) e como expertos na normativa (73% e 89% respectivamente).

¹⁰⁴ Compútase a avaliación como requisito para aprobar a fase de prácticas do aceso á función docente e a avaliación como requisito esixido para a participación en determinados concursos.

Hai que destacar o grande número de manifestacións recollidas que transmiten a sensación, máis ou menos velada, dos profesores, inclusive dos directores, de se sentiren ameazados e que solicitan da Inspección apoio e protección. Demandas que son máis frecuentes do profesorado dos centros públicos e dentro deste do colectivo de mestres. Algunhas son propostas de cousas que debería facer a Inspección:

“Defender e/ou “mollarse” cando se conculquen os dereitos dalgún membro da comunidade educativa por parte doutros membros ou da propia autoridade educativa.” (PES, C108.048).

“Apoiar ao profesorado das agresións recibidas.” (mestre, C228.260).

Outras son observacións ou comentarios recollidos ao final do cuestionario:

“Apoio o profesorado incondicional si é responsable e dá o programa.” (mestre, F309.341).

“Os profesores temos a formación suficiente para impartir correctamente as nosas materias. A labor do inspector debería ser de apoio ou reforzo das nosas funcións.” (profesor de ensino privado, F247.045).

Inclusive algúns pais parece que tamén perciben esa sensación:

“Penso que nos tempos que vivimos os profesores precisan dun respaldo máis evidente da inspección fronte aos conflitos nas aulas e con algúns pais que poñen en entredito a labor dos mestres. Coido que hoxe en día a sensación dos mestres e as veces estar entre a espada e a parede, lease inspección e pais.” (pai, F236.340).

Os profesores en xeral rexeitan as actuacións de supervisión da función docente, en coherencia coa baixa porcentaxe que considera os inspectores como especialistas nunha área, materia ou nivel do sistema educativo. Considéranse suficientemente preparados para desenvolver a súa labor e, en consecuencia, este tipo de actuacións son vistas como unha intromisión ou fiscalización innecesarias:

“Considero que sería útil traballar en colaboración con el o la inspector/a de nuestro centro pero opino que no deberían entrometerse ni dirigir el trabajo de los docentes, sino que nos aconsejen, nos ayuden para una mejora de la enseñanza.” (xefe de departamento, F179.080).

“Creo que a maioría do profesorado é capaz, e así o fai, de seguir unha metodoloxía axeitada para cumprir unha programación que deseñen. A supervisión da inspección verase como labor fiscalizadora.” (PES, F184.177).

“Todos os mestres sabemos perfectamente como traballar e facer a nosa autoevaluación xa que somos nós quen realmente sabemos como é o noso traballo. Non ten que vir ninguén a supervisarnos.” (mestre, F138.110).

Nas testemuñas recollidas, os profesores solicitan sobre todo asesoramento de tipo normativo, o que é coherente coa elevada porcentaxe que ve os inspectores como expertos na normativa e co motivo que orixina a maior parte das relacións coa inspección por iniciativa dos profesores:

“Apoio legal e moral ao profesorado.” (director de CEIP+, C022.011).

“Alén de asesorar ao profesorado nos aspectos normativos opino que un inspector/a debería ser independente e sensible cós problemas que poidan xurdir tanto aos profesores/as coma aos alumnos/as, tratando de analízalos, valoralos e poñerlles solución.” (mestre, F282.294).

“Gustárame ter unha reunión por curso co/a inspector/a onde nos informase dos principais cambios na normativa, aspectos curriculares, etc.” (profesor de ensino privado, F248.048).

En consecuencia, pódese afirmar que as relacións “inspectores ↔ profesores” están condicionadas pola acción combinada da visión que teñen estes dos inspectores como superiores xerárquicos e axentes fiscalizadores-sancionadores, até o punto de que hai un colectivo importante de profesores que evitan as relacións cos inspectores. Os profesores acoden á Inspección fundamentalmente por dúas razóns: a) cando se ven obrigados, a maioría das veces, por cuestións burocráticas; e b) *para pedir información/asesoramento/orientación sobre os seus dereitos/deberes*. Mentres que os inspectores se dirixen aos profesores case sempre por cuestións curriculares. Os profesores séntense ameazados polos alumnos, os pais e inclusive pola propia Administración e demandan da Inspección máis apio e comprensión coa súa labor. Dos resultados analizados das relacións “inspectores ↔ profesores” e das testemuñas destes dedúcese que o rol que demandan os profesores dos inspectores poderíase denominar de **“valedor do profesor”**. Quere dicir, un experto na normativa que os asesore, non tanto en aspectos pedagóxicos como legais, os defenda cando se atente contra os seus dereitos, e que non interfira na súa labor docente. Nese sentido as actuacións dos

inspectores que máis demandan os profesores están relacionadas coa asesoría (información, asesoramento e orientación) sobre os seus dereitos, a defensa fronte as “agresións” que perciben dos alumnos, dos pais e da propia Administración, co recoñecemento da súa labor docente. Este estilo de intervención identificarase como **“estilo de intervención de valedor do profesor”**.

O estilo de intervención de valedor do profesor ten, segundo se pode deducir do exposto anteriormente, as seguintes características:

- a) Funcionais:
 - a. Predominio das actuacións asociadas á función *“asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións”*.
 - b. Interpretación abusiva e deformada polos intereses do colectivo de dita función.
 - c. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares.
- b) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- c) Roles do inspector: valedor do profesor.
- d) Relacións cos seus clientes: de superioridade (superior xerárquico).

Non obstante o anterior, os profesores non teñen tan claro como os directores o estilo de intervención que desexan dos inspectores. Así hai moitos profesores que tamén atribúen os inspectores o rol de superdirector, agora ben, o feito de que os vexan como axentes fiscalizadores-sancionadores, o que estaría relacionado coa función *“velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo”*, fai que o estilo de intervención que demandan neste caso sexa esencialmente distinto ao estilo de intervención de superdirección. Así, entre as cousas que deberían facer os inspectores, algúns profesores sinalan:

“INSPECCIONAR (QUE NON O FAI)” (profesor de centro público, C090.098).

“Actuar máis contundentes co incumprimento das normas.” (mestre, C182.175).

“Intervención en la toma de medidas disciplinarias que, por su gravedad, afecten a la vida del centro y las relaciones con otros centros.” (PES, C199.2008).

“Velar polo cumprimento das responsabilidades dos membros do centro, porque é igual traballar que non facer nada.” (mestre, C502.325).

Achegas que se complementan con observacións recollidas no mesmo sentido:

“Un problema polo que deberían preocuparse os inspectores é o do absentismo.” (xefe de departamento, F109.020).

“A inspección ocúpase de vixiar aspectos pouco relevantes e descoida completamente actuacións que denigran e desprestixian o ensino público. Penso que non se quere enterar de moitos aspectos e problemas.” (PES, F121.060).

“Os/as inspectores deberían ser máis contundentes con aqueles profesores que incumpren co seu traballo, coas normas e aspectos curriculares, non deixar todo en mans do equipo directivo.” (mestre, F182.175).

“Solo quiero reseñar que, al margen de mi condición de afectado, me parece mal que la Inspección parezca más interesada en perseguir a los que incumplen el programa de normalización que a los que incumplen deberes básicos de los docentes.” (PES, F199.208).

Esta dobre visión do inspector no rol de superdirector e de valedor do profesor, xera, cando menos, en parte do profesorado un estado de confusión, que provoca inclusive a inversión das funcións propias da Inspección coas da dirección do centro:

“A función máis importante da inspección me parece que debería ser asesorar e promover. A supervisión debería ser o equipo directivo.” (profesor de ensino público, F311.345).

“Moitas das funcións de inspección deberían ser desenvolvidas por dirección, xefatura de estudos e xefes de depto. A inspección debería centrarse na resolución de problemas como intermediarios entre o centro e a administración.” (xefe de departamento, F108.18).

As relacións dos pais cos inspectores están sobre todo condicionadas polo descoñecementos que teñen da Inspección¹⁰⁵. De acordo cos datos a proximidade ás

¹⁰⁵ Descoñecemento que parece estar xeneralizado tamén no resto das Comunidades autónomas, segundo as manifestacións da presidenta da CEAPA (Confederación Estatal de Asociacións de Pais de Alumnos), durante a súa intervención no Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000: *“Antes de nada quero dicirlles que o coñecemento que temos sobre a Inspección desde as Asociacións de Nais e Pais é moi limitado e intuitivo a maior parte das veces. (...) A información que temos sobre a Inspección é xerada normalmente polos datos que nos subministran os Directores dos centros, os que, polo xeral, observamos lle outorgan un papel eminentemente burocrático, fiscalizador e de control da tarefa docente. As APAS, como dicía, non coñecemos esta figura directamente, aínda que si sabemos da súa existencia (...) Solemos descoñecer as súas competencias porque ninguén nos informa delas, nin da súa localización, nin de cómo acceder a ela. É verdade que, moi de tarde en tarde, se ouve que o inspector ou a inspectora veu ao centro. Esta visita establécese pola vía xerárquica e frecuentemente quédase nela;*

Sedes de Inspección non parece influír na facilidade desas relacións. Un 33% dos pais non saben a quen se dirixir no caso de que tivesen necesidade de solicitar a intervención da Inspección. Outros condicionantes destas relacións son:

- a) descoñecemento que manifestan sobre cales son as funcións dos inspectores:

“Os pais deberíamos recibir información sobre o traballo que realiza a inspección e inspectores porque e nula. A inspección nunca se ve polos colexios, non informa de nada as ANPAs polo que os pais nun 90% non saben que existe.” (pai, F004.012).

“Os pais teñen escasa ou nula información sobre as funcións dos inspectores de educación.” (pai, F181.222).

- b) descoñecemento de cales son os seus dereitos e deberes:

“Sería interesante que tivera unha reunión con pais, ¿un vez o ano? Para amosar que dereitos temos sobre o labor de profesores que presentan dificultades no centro...” (pai, F149.138).

“Me gustaría que los padres conociesen más sus derechos, tuviesen una información más clara, ya que actualmente salvo unas pocas personas que pertenecen a ANPAs o conocen algo del sistema educativo cuando tienen un problema y no lo resuelven en el centro no saben como acudir a inspección o delegación.” (pai, F207.281).

Até o momento de pasar a enquisa (xaneiro de 2007) o 31,15% dos pais tiveron nalgún momento algunha relación cos inspectores. Os datos referidos a un curso, o 2005/2006, poñen de manifesto que a porcentaxe de pais que se relacionaron cos inspectores foi do 8% (5,33 % unha vez e 2,66% de dúas a catro veces) e que case o 80% das veces foi por iniciativa dos pais. Cando os pais acoden á Inspección é para pedir asesoramento (44%) e para denunciar situacións de conflito (30%)¹⁰⁶, destas denuncias máis da metade están motivadas por conflitos co profesorado. En xeral, os inspectores non fomentan as relacións cos pais e, cando o fan, normalmente é pola representatividade do pai como membro da ANPA ou do consello escolar. Hai reivindicacións recollidas nos cuestionarios para que a situación cambie:

reúnese co equipo directivo, se non o fai só co Director ou Directora; polo que se nos di, rara vez co profesorado e nunca, salvo excepcións, coas APAS.” (MEC, 2001: 328).

¹⁰⁶ Estes resultados coinciden coas manifestacións da presidenta da CEAPA na súa intervención, xa citada nunha nota anterior no Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000: *“Os pais percibimos, sobre todo, a gran ausencia da Inspección na súa función asesora que, de entrada, non se nos ofrece e que os pais buscamos só cando a necesidade obriga e só si nos obriga, co cal cando acudimos á ela o facemos reclamando a súa intervención máis como asesor xurídico ou árbitro na resolución dun problema porque o conflito xa se xerou.”* (MEC, 2001: 330).

“Os inspectores deberían reunirse de vez en cando cos pais ou tutores dos nenos e así saber tamén como son estes pais e os problemas que poden ocorrer,” (pai, F136.103).

“Que a inspección tivera máis relación co colectivo de pais e nais.” (pai, F266.417).

“Debe ofrecerse mejor información sobre las actuaciones de la inspección en el Centro, así como reforzar las funciones de asesoramiento, orientación e información a padres y alumnos.” (pai, F259.397).

“A Inspección debería ser unha figura máis cercana ós pais e ó alumnado, xa que o medo á inspección aínda impide que os problemas, que realmente existen, cheguen ahí, xa que solo chegan “catro casos graves” ou moi graves.” (pai, F198.264).

A crenza de que os inspectores son superiores xerárquicos dos profesores e directores induce nos pais a demandar daqueles un maior control sobre todas as actividades do centro até o punto de ignorar practicamente a figura do director. Para algúns pais a responsabilidade de todo o que ocorre no centro é do inspector:

“O inspector é o responsable de que todo funcione; os profesores, o equipo, o resto. É o responsable de que os profesores traballen cun obxectivo común, coordinados, agora cada un vai polo seu lado, é o responsable de dignificar a tarefa do profesor, de asegurar a calidade dos recursos e os coñecementos que recibe o alumno, é o responsable ante os pasos de todo o proceso educativo. O inspector ademáis de inspeccionar debe aportar solucións.” (pai, F090.015).

Sen chegar a eses extremos son numerosos os pais que sinalan entre as “ cousas que debería facer a Inspección ” as relacionadas co “ control ”. Máis dun 30% das propostas que fan (ver táboa 5.2.3.2.7c) teñen ese carácter, aínda que a maioría delas fan referencia a aspectos concretos a controlar, facendo así tamén unha interpretación excesivamente ampla da función *supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden*:

“Supervisar o ambiente de traballo do equipo directivo e ós profesores para evitar os casos de ACOSO LABORAL.” (pai, C122.087).

“[Controlar] A chegada dos nenos o colexio xa que o colexio que van os meus fillos o autobus chega de 20 a 25 minutos antes da hora e estan os nenos sos ata a chegada dos mestres.” (pai, C163.172).

“Garantir a dotación de persoal (docente e non docente) e material do centro.” (pai, C187.235).

“Supervisar o traballo do persoal non docente de atención ó público. Non é perfecto.”
(pai, C216.298).

É dicir, cando os pais pensan nos inspectores como superiores xerárquicos dos docentes están pensando nunha cousa moi distinta que os directores e profesores. Para os pais a connotación de superior xerárquico supón vixiar, corrixir e sancionar:

“Esixir máis traballo.” (pai, C169.185).

“Si los inspectores de educación trabajasen tanto como los laborales que a veces inspeccionan tonterías todo estaría más controlado.” (pai, F090.016).

“El Director de un centro difícilmente reprenderá a un "colega", que al próximo año puede ser su Director.” (pai, F096.031).

“A miúdo escoito a outras persoas que a inspección e moi indulxente coas anomalías que se producen nos centros educativos, sobre todo no tocante as sancións a maestros/as.” (pai, F110.068).

“A maioría dos profesores son moi traballadores, por eso habería que "vixilar" a eses poucos que empañan a profesión.” (pai, F164.173).

“El poder del Director a la hora de sancionar es muy cuestionable. Los padres observamos una falta de supervisión y control por parte de la Administración.” (pai, F196.259).

Porén, tamén hai pais que son máis partidarios dun estilo de intervención baseado na colaboración, o asesoramento e a motivación:

“Sería una actuación moi importante desde o meu punto de vista o asesoramento e as recomendacións sobre problemas docentes tanto os alumnos, pais e profesores, así como a asociación de pais.” (pai, F502.461).

“Sempre que respondo que a inspección debe controlar, supervisar, asesora... fágoo considerando que debe haber bo entendemento cos docentes para coa colaboración de todos mellora-la calidade da enseñanza.” (pai, F236.341).

“Nas preguntas donde di "supervisar e controlar..." debería de ser: apoiar, axudar, incentivar...” (pai, F194.254).

En consecuencia, cabe afirmar que o maior condicionante das relacións “inspectores ↔ pais” é o descoñecemento que estes teñen sobre a Inspección e as súas funcións. Demandan máis información ao respecto e máis presenza, a través das ANPAs, nas visitas de inspección. Porén, a conclusión máis relevante para o interese desta tese está relacionada co modelo intervención de Inspección que se deduce das súas

manifestacións. A maioría dos pais considera aos inspectores superiores xerárquicos dos docentes, mais ao contrario que para estes, para os pais iso significa máis vixilancia e control (no sentido fiscalizador do termo) e inclusive capacidade de sancionar. O estilo de intervención da Inspección que parecen demandar a maioría dos pais correspondería coas actuacións inherentes ao modelo de Inspección que RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 330) denominou de *inspección/control*, polo que se denominará **“estilo de intervención de inspección/control”**.

O estilo de intervención de inspección/control ten, segundo se pode deducir do exposto anteriormente, as seguintes características:

- a) Funcionais:
 - a. Predominio das actuacións relacionadas coa función *“velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo”*.
 - b. Interpretación excesivamente ampla da citada función.
 - c. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares.
- b) Organización:
- c) Roles do inspector: fiscalizador e sancionador.
- d) Relacións cos seus clientes: de superioridade (superior xerárquico).

Por último, cómpre lembrar que os estilos de intervención sinalados non son demandados por todos os integrantes do sector correspondente, senón que existen discrepancias dentro dun mesmo sector. O estilo de intervención, identificado como demandado por un sector determinado das comunidades educativas, hai que entendelo como demandado pola maioría dos integrantes dese sector. Así, alén da sinalada máis arriba pola súa relevancia no sector dos profesores, hai directores que se inclinan por un estilo de intervención máis próximo ao estilo de inspección-control defendido polos pais:

“Que realmente sancionen a quen non cumpre co seu traballo.” (director de centro público, F137.121).

Pola contra tamén hai pais que se inclinan por estilos máis próximos ao estilo de intervención de superdirección ou inclusive de valedor do profesor:

“Nas preguntas donde di ‘supervisar e controlar...’ debería de ser: apoiar, axudar, incentivar; e a hora de asesorar que é importante, debería de ser coa posta en práctica, non solo teoricamente.” (pai, F194.254).

“As funcións da inspección deben ser asesorar, informar, velar polo cumprimento de toda a Comunidade Educativa en Xeral; pero, supervisar significa poñer en tela de xuício a función dos mestres/as e con eso xeraría desconfianza no labor educativo e nos propios docentes.” (pai, F147.131).

En xeral tanto os directores como os profesores e os pais manifestan maioritariamente estar satisfeitos coas relacións que mantiveron cos inspectores até o curso 2005/2006 incluído. Agora ben son os directores os que se manifestan significativamente máis satisfeitos. Así, o colectivo de directores manifesta estar bastante satisfeito coas relacións que mantiveron cos inspectores (só un 5% manifesta estar pouco ou nada satisfeito). É de destacar que os directores son precisamente os integrantes das comunidades educativas que máis se relacionan cos inspectores. A súa satisfacción pódese tomar como un bo indicador de que o estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 respondería ás súas expectativas.

Pola contra, o colectivo de profesores é o que menos satisfacción mostra con esas relacións (até case un 30% manifesta estar pouco ou nada satisfeitos). Os pais sitúanse nunha posición intermedia (en torno ao 25 di estar pouco ou nada satisfeitos), aínda que moito máis próximos á valoración que fan os profesores. Dado que esta valoración só se pediu aos individuos que tiveron algunha relación coa inspección, a insatisfacción pódese atribuír a que unha parte importante desas relacións non satisfíxeron as expectativas dos profesores e pais implicados. É dicir, o estilo real de intervención dos inspectores non se axustou no curso 2005/2006 ao estilo que eles demandaban.

Os resultados obtidos da información recollida permiten afirmar que as causas que orixinaron a insatisfacción foron esencialmente distintas para os profesores e para os pais. A maioría das relacións “inspectores ↔ profesores”, tal como se expuxo anteriormente, foron por iniciativa dos primeiros e tiveron como finalidade a

supervisión, polo que os profesores ven aos inspectores máis como axentes fiscalizadores, rol que rexeitan fortemente, que como asesores e compañeiros, que era a súa expectativa. Porén, a maioría das relacións “inspectores ↔ pais” son a iniciativa dos segundos e teñen como causa maioritariamente as queixas e reclamacións contra os profesores e directores. Nestes conflitos os pais consideran que os inspectores se poñen do lado dos profesores e directores en contra dos seus intereses.

“Creo que actualmente é case imposible examinar a actuación do profesorado, isto da lugar a situacións de falta de solucións cando os pais non están de acordo co traballo dun profesor. penso que isto é inxusto e da a sensación de que non serve de nada reclamar.” (pai, F104.049)

“En unha ocasión coñecín a inspectora de turno e sentínme moi defraudada. O seu interese era defender a dirección do centro en cuestión.” (pai, 127.091).

“Sería interesante que tivera unha reunión con pais, ¿un vez o ano? Para amosar que dereitos temos sobre o labor de profesores que presentan dificultades no centro, un ano tras outro, sen que se lle poña solución por parte da Inspección. Corporativismo en exceso.” (pai, F149.138).

“O inspector debería ser independente totalmente. Os pais temos pouca fe en que nos enfrontamentos cos profesores a inspección non sufra o chamado ‘corporativismo’.” (pai, F278.433).

Tal como se viu anteriormente resulta que:

- a) Os asuntos que motivaron máis actuacións dos inspectores por iniciativa propia (relacións “inspectores → centros”) durante o curso 2005/2006 foron *“solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro”* e *“pedir/reclamar datos/documentos”*. A maioría destas actuacións eran consecuencia de demandas da Administración non previstas e urxentes, polo que tiñan basicamente un carácter burocrático. Porén, son actuacións que están tamén relacionadas coa función de *“supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden”*.
- b) As causas que motivaron máis consultas dos directores aos inspectores (relacións “directores → inspectores”) durante o curso 2005/2006, foron as de tipo *“administrativo”* (admisión de alumnos, matrícula, libros de

escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.) e sobre “ *Recursos humanos*” (absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc. referido a todo o persoal do centro). En grande medida estas consultas están relacionadas con aspectos de xestión (administración e recursos humanos) e aparentemente se amparan na función de “*asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións*”, aínda que tamén están relacionadas coa función de “*velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo*”.

Por outro lado, unha das actividades fundamentais da inspección son as visitas aos centros. En relación con isto, hai que destacar que as valoracións feitas polos inspectores e polos directores das afirmacións propostas coinciden notablemente, prescindindo da tendencia dos inspectores a valoralas máis altas, o que proba a consistencia dos resultados obtidos, como mínimo desde o punto de vista da súa validez.

A partir dos datos pódese deducir que unha grande maioría de inspectores cren que durante as visitas atenderon a tódalas persoas que llo solicitaron, e tamén que o equipo directivo aproveitaba as visitas para comentar incidencias no funcionamento xeral do centro, non comunicadas previamente. A valoración tan alta destas afirmación leva a pensar que as visitas teñen unha compoñente importante de asuntos imprevistos, xa que os inspectores non coñecen con anterioridade que persoas van pedir que os atendan nin os directores lles informan previamente de incidencias que logo lles comentan. Esta situación parece ser plenamente aceptada polos inspectores. A baixa puntuación (2,77) da afirmación “*as visitas anunciáronse para facilitar a comunicación con todos os profesores*”, así como a súa elevada desviación típica (1,38), inducen a pensar que, aínda que aceptada, a situación non é fomentada polos inspectores ou polo menos non é habitual esa práctica para unha parte importante deles. Máis dun 24% maniféstase en total desacordo con esa afirmación, o que equivale a dicir que nunca anuncian as visitas con ese fin, fronte ao 17% que se manifestan totalmente de acordo.

A afirmación que fai referencia a un plan de visitas puntúase relativamente baixo (3,16 sobre unha media de 3) case igual que a relacionada co motivo inicial das visitas

(3,10), o que parece indicar que non existe un plan claro de visitas con fines concretos, si non que a maioría das visitas son do tipo que TEIXIDÓ (1997: 138) chama “*as xestións de inspección*” ou de natureza “*administrativa*” segundo a clasificación que fai HIERRO, citado por SOLER FIÉRREZ (1991: 83).

Parece que se está ante unha situación ambivalente en que os inspectores se ven sometidos a unha dobre demanda: unha de orixe externa, atender a todos os incidentes que se presentan tanto desde os centros como desde a Administración, e outra interna, derivada da súa historia como órgano de control e supervisión (o feito de non anunciar previamente as visitas parece indicar isto). O día a día impónse coa lóxica de que o urxente impide facer o importante. As demandas non previstas tanto desde os centros como desde a Administración parece que impiden unha planificación das visitas. Por un lado, os inspectores tratan de atender as demandas non planificadas da Administración asumindo o papel de “bombeiro”¹⁰⁷ do sistema (TEIXIDÓ, 1997: 123). Por outro, tratan de atender as demandas dos centros cando se producen, asumindo o inspector voluntaria ou involuntariamente, consciente ou inconscientemente, o papel de “superdirector”, no sentido que se lle deu anteriormente.

Á vista de todo o anterior non é de estrañar que a análise de datos confirme que o estilo de intervención de superdirección demandado polos directores, xunto co administrativo-burocrático demandado pola Administración, fose un dos que máis condicionou as visitas durante o curso 2005/2006, tal como se pode apreciar dos seguintes feitos:

- Os inspectores axustaron a frecuencia das visitas de inspección ás expectativas que perciben dos directores.
- Non había unha planificación de visitas de inspección con obxectivos claramente definidos.
- Unha grande parte do contido das visitas de inspección derivaron en actuacións de asesoramento “informal” relacionado co funcionamento dos centros.

¹⁰⁷ Cfr. co recollido no punto 5.1.4.3.3 desta tese.

Así pois, tendo en conta o anterior e o perfil das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” detalladas no punto 5.2.3.1.6, cabe afirmar que o estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 responde a unha solución de compromiso entre o estilo de intervención demandado pola Administración e o estilo de intervención demandado polos directores, que resultaría de adaptar o último ao primeiro. A iso hai que engadir a incidencia de actuacións relacionadas coa función de *“supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden”*. Cos datos analizados até de agora non é posible cuantificar a relevancia que teñen as funcións implicadas no estilo de intervención, e polo tanto non é posible definir totalmente o estilo real de intervención. No entanto, pódense relacionar as características que o integran para máis adiante, cando se analicen as actuacións dos inspectores (subapartado 5.2.3.3) a través da cuantificación do seu grao de realización, definilo con maior precisión. Así pois, cos datos dispoñibles ata de agora pódese afirmar que as características do modelo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 foron as seguintes:

a) Funcionais:

- a. Claro predominio das actuacións burocráticas.
- b. Xunto coas anteriores predominio das actuacións relacionadas coas funcións de *“supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden”* e *“velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo”*.
- c. Grande relevancia das actuacións asociadas de forma abusiva á función de *“asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións”*.
- d. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada, tanto no conxunto do sistema educativo galego, como das actuacións dos inspectores nos centros.
- e. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares.

- b) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- c) Roles do inspector: Policía, “bombeiro” e superdirector.
- d) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

O feito de que a inspección actuara, en grande medida, de acordo co estilo de intervención de superdirección, o demandado polos directores e implícito no estilo real de intervención, explicaría a elevada porcentaxe destes que se mostran satisfeitos nas súas relacións coa inspección, en contraste coa valoración dos profesores e, inclusive, coa valoración dos pais. O que é lóxico, dado que son os directores os demandantes dese modelo e os máis beneficiados por el.

Tamén corroboraría que os inspectores actuaron conforme ao estilo de intervención descrito o feito de que en torno ao 90% dos directores ven os inspectores como asesores e como expertos na normativa. Visión que comparten con notable coincidencia, aínda que en porcentaxes máis baixas, os profesores e os pais.

5.2.3.1.9. Conclusións.

1.- Os resultados confirman a hipótese de que está moi xeneralizada unha concepción errónea do status do inspector no sistema educativo, derivada sen dúbida da herdanza histórica do modelo de Inspección característico da Inspección de Ensinanza Primaria, reforzada e alimentada por unha interpretación incorrecta da expresión “autoridade pública”, como consecuencia de identificala e confundila coa expresión “superior xerárquico”.

2.- A abusiva extensión, que se fai en xeral, do alcance da función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, xunto coa consideración dos inspectores como superiores xerárquicos, fai que unha grande parte dos directores demanden daqueles actuacións que, na práctica, os converte en directores dos centros, configurando así un estilo de intervención que se denominou de superdirección.

3.- A propia Administración fomenta este estilo de intervención a través das frecuentes demandas de actuacións puntuais que fai aos inspectores, e que son propias do director de centro. Tanto estas demandas como as dos directores caracterízanse pola súa urxencia. En consecuencia, para atendelas os inspectores vense na necesidade de postergar, en moitos casos *sine die*, as actuacións derivadas das restantes funcións. Así pois, aínda que numerosos inspectores non o queiran, vense arrastrados por esa dinámica de solicitacións e acaban acomodándose á situación, que se caracteriza por:

- A sobrevaloración do alcance da función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. O que se concreta en numerosas actuacións dos inspectores demandadas polos directores con carácter urxente, aínda que irrelevantes na maioría dos casos.
- O abuso que se fai desde a Administración educativa da realización urxente de actuacións puntuais da Inspección para atender demandas circunstanciais.
- Consecuente predominio deste tipo de actuacións en detrimento de actuacións planificadas en que se desenvolverían as restantes funcións que por lei ten atribuídas a Inspección.
- A ambigüidade do status da Inspección na organización da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria entre órgano de asesoramento e control (staff), segundo a normativa, e órgano de mando (liña), segundo a crenza da maioría dos representantes da comunidade educativa e as demandas reais da Administración educativa, situado entre os Delegados provinciais e os directores dos centros.
- Consequente ampliación do campo de responsabilidades da Inspección, incorporándolle *de facto* competencias propias dos directores dos centros.

4.- As visitas de inspección seguen constituíndo as actividades fundamentais da acción inspectora. A información recollida en torno a elas é de grande relevancia para determinar o estilo real de intervención dos inspectores. O conxunto de directores está bastante de acordo na afirmación de que durante o curso 2005/2006 “*as visitas de Inspección son de grande axuda á dirección*”. En relación coas visitas, os inspectores estiveron sometidos a unha dobre demanda, por un lado da Administración e por outro dos directores, que impediu que no curso 2005/2006 houbo unha planificación de

visitas de inspección con obxectivos claramente definidos. Contra o que se podía esperar, aínda que é significativa, a correlación entre o número de visitas e o tamaño dos centros é moi débil, e o mesmo ocorre entre o número de visitas e a valoración da súa frecuencia, o que permite afirmar que os inspectores trataron de axustar o número de visitas ás expectativas que perciben dos directores. Os directores de centros públicos están menos satisfeitos que os directores dos centros privados co número de visitas, a pesar de que os centros públicos son proporcionalmente máis visitados que os centros privados. Isto ten que ver con que unha grande parte do contido das visitas realizadas no curso 2005/2006 derivou en actuacións de asesoramento “informal” relacionado co funcionamento dos centros o que tamén explicaría o alto grao de satisfacción que manifestan os directores coas relacións que teñen cos inspectores.

5. A información recollida e analizada neste subapartado (5.2.3.1), permite anticipar que o estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 tivo as seguintes características:

a) Funcionais:

- a. Claro predominio das actuacións burocráticas.
- b. Xunto coas anteriores predominio das actuacións relacionadas coas funcións de *“supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden”* e *“velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten o sistema educativo”*. Sen que se poda, polo momento, precisar cal das dúas predominou sobre a outra.
- c. Grande relevancia de actuacións asociadas de forma abusiva (actuacións de superdirector) á función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións*.
- d. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada, tanto no conxunto do sistema educativo galego, como das actuacións dos inspectores nos centros.
- e. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares

b) Organización: Baseada no inspector de referencia.

- c) Roles do inspector: Policía, “bombeiro” e superdirector.
- d) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

6.- A maioría dos representantes da comunidade educativa vía, no curso 2006/2007, aos inspectores como superiores xerárquicos, como asesores e como expertos na normativa, mais non como especialistas nunha materia nin como teóricos da educación. Esta visión correspóndese coas actuacións dos inspectores esperadas nun estilo de intervención como o descrito na conclusión anterior. Iso explicaría:

- a. A alta porcentaxe de representantes de todos os sectores (practicamente dous de cada tres), sobre todo de profesores (o 80%) que consideran os inspectores como superiores xerárquicos.
- b. A moi alta porcentaxe de representantes de todos os sectores (aproximadamente tres de cada catro), sobre todo de directores (máis do 90%), que coinciden en ver os inspectores como asesores e expertos na normativa. Condicións ambas imprescindibles para o desempeño do rol de superdirector.
- c. A moi baixa porcentaxe de directores (pouco máis do 20%), en comparación cos outros sectores da comunidade educativa (case o 60% de profesores e o 55% dos pais), que ven os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores. O que concorda co feito de que os directores son o colectivo máis beneficiado polo estilo real de intervención dos inspectores.
- d. A moi baixa porcentaxe de docentes (un de cada tres directores e un de cada catro no caso dos profesores) que ven os inspectores como especialistas nunha materia. Condición non requirida polo modelo, no que se demanda case exclusivamente asesoría legal e non pedagóxica.
- e. A baixa porcentaxe de representantes de todos os sectores, sobre todo de directores (un de cada catro), que ven os inspectores como teóricos da educación. Condición non requirida polo modelo, polas mesmas causas que a anterior.

7.- A visión que a maioría dos profesores teñen dos inspectores como superiores xerárquicos, xunto coa de axentes fiscalizadores-sancionadores, propicia que moitos deles eviten as relacións coa Inspección. Até o punto de que, a pesar de haber

numerosas testemuñas de profesores que consideran conveniente unha maior relación coa Inspección, esperan que a iniciativa a tome o inspector. O baixo número de profesores que ven os inspectores como especialistas en áreas ou materias (un de cada catro) indica a escasa incidencia que teñen as actuacións de carácter curricular dentro do modelo real de Inspección establecido. Porén, os profesores manifestan que a maioría das relacións que teñen cos inspectores por iniciativa destes están motivadas por observacións que se fan ás programacións e polas visitas a aula. A única explicación que se pode dar a esta aparente contradición é que ditas actuacións apenas se asocian con actuacións especializadas en áreas ou materias. O feito de que as visitas á aula sexan feitas case exclusivamente nos niveis de infantil e primaria confirman dita explicación. Nestes niveis predominan os aspectos pedagóxicos e didácticos sobre os contidos curriculares. Polo que hai que concluír que as observacións que se fan ás programacións son de carácter máis formal que motivadas por aspectos curriculares dunha materia concreta. Isto correspóndese co que se pode esperar do sistema actual de organización da inspección. Actualmente non está previsto que as programacións sexan supervisadas por inspectores especialistas nas materias sobre as que versa cada programación, senón que é responsabilidade do inspector do centro supervisar todas as programacións de todas as áreas ou materias que se impartan no centro¹⁰⁸.

8.- Numerosos profesores transmiten a sensación de se sentir ameazados e por iso demandan da Inspección sobre todo apoio e comprensión co seu traballo. Unha parte importante de profesores pretenden que os inspectores desempeñen o rol de valedor do profesor. Este rol leva consigo unha serie de actuacións dos inspectores que configuran un estilo de intervención da Inspección esencialmente distinto ao estilo real do curso 2005/2006. O estilo de intervención demandado polos profesores identificouse como estilo de intervención de valedor do profesor. A discrepancia entre o estilo de intervención demandado e o real concorda coa menor satisfacción que mostran os profesores que os directores coas súas relacións cos inspectores.

9.- Un de cada catro pais manifesta que lle resulta difícil ou moi difícil comunicar cos inspectores. No entanto, comprobouse que a proximidade do domicilio

¹⁰⁸ Por exemplo, unha das actuacións prioritarias, a P5, recollidas no *Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2006-2007* (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO, 2006: 6) era o: “*seguimento e asesoramento, se procede, da elaboración de programacións didácticas.*”

familiar a unha sede de Inspección non facilita a comunicación, polo que se pode afirmar que as razóns que dificultan a comunicación dos pais coa Inspección non son de índole xeográfica. Un terzo dos pais manifesta ter dificultades para saber a quen ten que se dirixir no caso de que queiran acudir ao inspector do centro. A maioría das relacións “inspectores ↔ pais” son por iniciativa destes. O que explicaría que os pais demanden maior participación nas visitas de inspección e máis atención ás súas suxestións. A maioría deles considera aos inspectores superiores xerárquicos dos directores e profesores o que, xunto co descoñecemento das funcións e atribucións da Inspección, os induce a demandar deles maior vixilancia e control de todas as actividades do centro, até o punto de obviar a figura do director. A tal fin solicitan maior presenza dos inspectores nos centros. Presenza cunha finalidade esencialmente distinta á demandada polos directores e profesores. Complementa o anterior o feito de que máis da metade dos pais ven os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores, o que para eles leva implícita a potestade de sancionar, tachando os inspectores de indulxentes cos incumprimentos dos profesores. É dicir, sobrevaloran o alcance das actuacións que se derivan da función de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten o sistema educativo*. En consecuencia, o estilo de intervención que desexan os pais ten moito en común co modelo clásico de Inspección-control. Para a maioría dos pais as actuacións dos inspectores deben ir dirixidas a vixiar, controlar e, inclusive, sancionar.

10.- O estilo real de intervención non coincide en xeral cos estilos de intervención demandados polos distintos sectores das comunidades educativas. Comprobouse que na medida en que o estilo real se aproxime ao estilo demandado por cada sector, o grao de satisfacción coas relacións coa Inspección e maior. Así no curso 2006/2007, os directores eran o colectivo que máis satisfeito estaba coas relacións coa Inspección, dado que o estilo de intervención que demandaban se pode considerar incluído no estilo real de intervención. Pola contra, os menos satisfeitos eran os profesores ao ser o estilo de intervención que demandaban o que menos se axustaba ao estilo real de intervención¹⁰⁹. A confrontación do estilo real de intervención e os estilos demandados xeran no profesorado e nos pais unha importante confusión, en cuanto as

¹⁰⁹ O estilo de intervención de valedor do profesor non deixou de ser unha aspiración dos profesores, polo que é lexítimo pensar que moitas críticas dos profesores á Inspección son froito da insatisfacción co estilo real de intervención dos inspectores, por non recoller as súas expectativas sobre a Inspección.

funcións que debe desempeñar a Inspección e a dirección do centro, até o punto de que chegan inclusive a invertelas.

11.- O perfil das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” ofrece unha visión xeral, tanto da variedade de actuacións que fan os inspectores como da carga de traballo derivada desas relacións. Nese sentido, a información recollida permite afirmar que o inspector medio, no curso 2005/2006, tivo asignados, aparte doutros, 17 centros ordinarios de tres ou máis unidades; visitou dous deses centros por semana; recibiu unha media de dúas chamadas por teléfono diarias, sen ter en conta as que lle puideron facer os pais; atendeu dous escritos de profesores por semana; relacionouse durante o curso en 206 ocasións con profesores, 48 veces para pedirllles aclaracións sobre as programacións e a 53 visitounos na aula; tivo unha media de cinco entrevistas semanais con profesores, das que unha corresponde a visita de aula (ver táboa 5.2.3.1.6f); relacionouse en 240 ocasións cos pais no curso; e atendeu unha media de dous pais cada día. Este perfil así descrito resulta parcial, xa que non ten en conta a totalidade do sistema educativo de Galicia. Porén, aproxímase bastante ao perfil de “relacións totais” do inspector medio, quere dicir, considerando todo o sistema, salvo para os dous indicadores que se refiren aos centros/directores.

12.- Os resultados obtidos permiten afirmar que, en xeral, tanto os directores como os profesores e pais maniféstanse satisfeitos coas relacións que tiveron cos inspectores até o curso 2005/2006 incluído. Porén, hai unha porcentaxe relativamente alta de profesores e pais (case o 30% e o 25% respectivamente) que valoran as súas relacións coa inspección como pouco ou nada satisfactorias. Os resultados permiten afirmar que a causa máis probable do descontento dos profesores sexa o feito de que a maioría das relacións “inspectores ↔ profesores” son iniciativa dos primeiros e teñen como finalidade a supervisión da súa práctica docente (seguimento de programacións e visitas a aula), tipo de actuación que é rexeitada polos profesores. O descontento dos pais débese fundamentalmente ao feito de que consideran que os inspectores se poñen do lado dos directores e profesores cando interveñen nos conflitos que teñen con estes.

5.2.3.2. Análise de datos e interpretación de resultados relacionados coas funcións da Inspección

O subapartado anterior permitiu:

- a) coñecer os estilos de intervención que demandan os distintos sectores das comunidades educativas (modelos demandados) a través das súas relacións cos inspectores,
- b) se aproximar ao estilo de intervención real da Inspección durante o curso 2005/2006, e
- c) determinar a variedade de actuacións que realizan os inspectores no desempeño da súa función.

Neste subapartado preténdese determinar a importancia que as distintas poboacións lle dan as funcións que ten atribuídas por lei a Inspección cunha dobre finalidade:

- a) identificar os modelos de Inspección implícitos que predominan nas poboacións obxecto de estudo, e
- b) permitir a análise comparativa co grado de realización das actuacións, que se fará no subapartado seguinte.

No apartado 2.3.3 da tese, definiuse modelo de inspección de educación como un construto teórico mediante o cal se atribúen á Inspección **de xeito priorizado** unhas determinadas funcións. Así pois, a priorización dunhas función sobre outras será o indicador que se empregue para se aproximar ao coñecemento dos modelos de inspección que teñen implícitos os distintos colectivos estudados nesta tese.

Os descritores que recollen aspectos relacionados coas funcións da Inspección son:

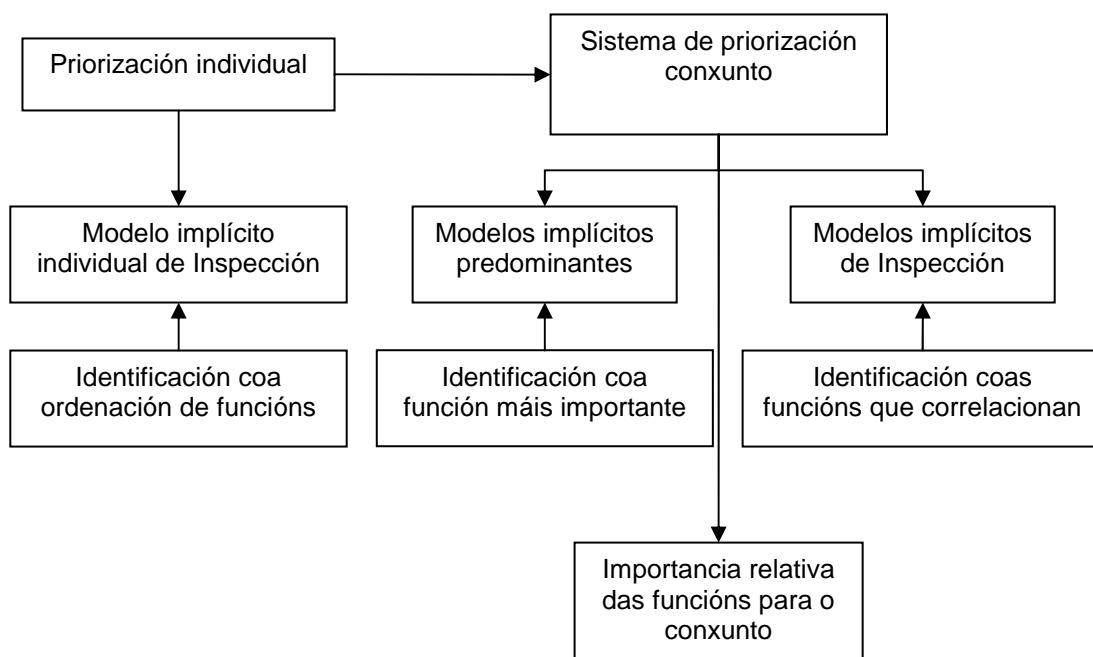
- Para os inspectores:
 - *1B, Importancia que dan os inspectores ás distintas funcións que teñen encomendadas.*
 - *1C, Crenzas dos inspectores sobre as funcións que teñen encomendadas.*

– Para os sectores das comunidades educativas:

- *1J, Importancia que lle dan as comunidades educativas ás distintas funcións que ten encomendadas a Inspección.*
- *1K, Crenzas das comunidades educativas sobre as funcións da Inspección.*

No esquema 5.2.3.2. móstrase de xeito gráfico a relación entre os distintos conceptos manexados neste subapartado. A ordenación das funcións por importancia permite coñecer a priorización que, segundo cada individuo, deberían dar a cada unha delas os inspectores na súa praxe. Pártese da hipótese que a priorización suporía que, no caso de conflito para realizar as funcións que ten encomendadas, por exemplo por falta de tempo, os inspectores deberían atender prioritariamente o desempeño das colocadas no primeiro lugar¹¹⁰.

Esquema 5.2.3.2. Modelos implícitos individuais de Inspección y modelos implícitos dominantes.

Fonte: elaboración propia.

De acordo co que se dixo anteriormente e tal como se ilustra no esquema 5.2.3.2, a cada priorización individual lle correspondería un **modelo implícito individual** de Inspección, identificado pola ordenación das funcións. As posibilidades de ordenar as

¹¹⁰ Véxase subcapítulo 5.1.

oito funcións son tan altas (40.320 formas distintas¹¹¹), os intereses tan distintos e os matices tantos, que non sería posible nin práctico unha análise nesas condicións.

Por outro lado, a análise conxunta require que se estableza un **sistema de priorización conxunto** para cada mostra. O sistema que se elixiu para iso foi considerar a función máis importante aquela que máis individuos colocasen no primeiro lugar e a menos importante aquela que máis individuos colocasen no último lugar.

Consideraranse **modelos implícitos predominantes** para o conxunto de cada mostra os modelos caracterizados polas funcións que fosen colocadas en primeiro lugar (máis importantes). Potencialmente poden ser todas, polo que o número máximo de modelos predominantes posibles queda reducido a oito (tantas como funcións), salvo no caso dos pais que poderían chegar a ser dez. Posteriormente, co fin de minimizar o número de modelos, agruparanse as funcións que presenten algunha afinidade. A estes efectos consideraranse afíns todas as funcións que correlacionen significativamente e teñan unha relación positiva. A tal fin empregárase a proba *Rho* de Spearman, por se tratar de variables ordinais. Cada un dos grupos así formados constituirá un **modelo implícito de Inspección** de cada mostra. Para distinguir uns modelos doutros daráselle, tal como se veu facendo, un nome convencional que faga referencia á función característica ou, no caso de que sexan máis dunha como consecuencia dun agrupamento por afinidade, á función máis importante, quere dicir, a que figure máis veces no primeiro lugar.

5.2.3.2.1.- Análise de datos referentes ao descritor 1B: Importancia que dan os inspectores ás distintas funcións que teñen encomendadas.

Para establecer a importancia individual que os inspectores lle atribúen as funcións que teñen encomendadas se lles pediu que ordenasen unha lista de oito funcións, seleccionadas tal como se indicou no Descritor 1B do punto 3.4.6.1.1. A tal fin deberían asignarlles un número, do 1 ao 8; o número 1 correspondería á que considerasen máis importante e o 8 á menos importante. Aos datos aplicóuselles a proba de Chi-cadrado para comprobar se as clasificacións eran significativas. Resultaron significativas as ordenacións das cinco funcións que se recollen na táboa 5.2.3.2.1a. Na

¹¹¹ Matematicamente corresponderíase co número de permutación de oito elementos $P(8) = 8!$.

última columna danse os valores do nivel de significación¹¹². Co fin de facilitar a análise as frecuencias danse en forma de porcentaxes. En dita táboa aparecen as porcentaxes de inspectores, detalladas por columnas, que atribuíron un posto determinado a cada función. De tal xeito que, por exemplo, tomando a función 1, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, da táboa deduciríase que o 48,05% dos inspectores lle asignou o 1º posto (máis importante), o 25,97% asignoulle o 2º, o 12,99% o 3º e así sucesivamente até o 8º. Co fin de identificar máis facilmente as funcións consideradas máis importantes ordenáronse de maior a menor porcentaxe de inspectores que lle asignaron o primeiro posto.

Unha primeira observación que hai que facer e que, os datos recollidos poñen de manifesto a acusada dispersión das prioridades que dan os inspectores ás distintas funcións que teñen encomendadas. Pódese dicir que hai tantas ordenacións distintas como inspectores, o que equivale a afirmar que cada inspector ten o seu propio modelo implícito de Inspección.

Táboa 5.2.3.2.1a. Porcentaxe de inspectores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (ordenacións significativas).

Inspectores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º	$p \leq$
1 Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	48,05	25,97	12,99	3,90	2,60	2,60	0,00	3,90	0,001
2 Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	19,48	14,29	18,18	20,78	12,99	5,19	7,79	1,30	0,003
3 Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	3,90	3,90	6,49	6,49	10,39	10,39	20,78	37,66	0,001
4 Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	1,33	5,33	10,67	12,00	12,00	12,00	21,33	25,33	0,001
5 Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,30	7,79	12,99	10,39	15,58	29,87	15,58	6,49	0,001

Fonte: elaboración propia.

¹¹² Tal como se indicou ao inicio deste apartado, os restantes estatísticos correspondentes ás probas estatísticas que se realicen recolleranse en táboas no anexo correspondente, que se identifican coa mesmo código.

Á vista da táboa 5.2.3.2.1a pódese afirmar que :

- a. Para a maioría dos inspectores (48,05%), a función máis importante é a de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. A segunda máis importante sería a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación*, o 19,48% de inspectores colocárona no primeiro lugar.
- b. A función menos importante para o 37,66% de inspectores é a 3, *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*. A seguinte menos importante sería a 4, *velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE)*, á que o 25,33% dos inspectores coloca no último lugar.

Consideración especial merecen as tres funcións recollidas na táboa 5.2.3.2.1b, cuxas categorizacións non resultaron significativas. A táboa ten o mesmo formato que a anterior. A non significación pódese interpretar de dúas formas, a habitual, é dicir, que a orde asignada é consecuencia do chou, ou que os inspectores discrepan notablemente na súa importancia relativa. Considérase altamente improbable a hipótese do chou, xa que iso ocorre en tres das oito funcións que se propuxeron para ordenar, e alén diso dáse naquelas que por experiencia persoal suscitan actualmente máis desacordo na Inspección de Galicia¹¹³. En consecuencia, acéptase que o que evidencia esa situación son as discrepancias dos inspectores como colectivo en torno á importancia relativa desas tres funcións no conxunto. En relación coa función 1, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, cómpre subliñar que case un 20% dos inspectores a consideran a máis importante, o que a situaría no segundo lugar por importancia despois da función *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. En relación coas outras dúas, hai que destacar que a efectos da LOE é unha soa función (tal como se indica no descriptor 1B do punto

¹¹³ A función de asesoramento historicamente se situou como antagónica a de control RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1963: 329-345). As función de asesoramento da práctica docente e da función directiva son novas, en canto a súa formulación, na LOE.

3.4.6.1.1) e que se trata dunha das “novas” funcións atribuídas á Inspección a partir da LOCE¹¹⁴.

Táboa 5.2.3.2.1b. Porcentaxe de inspectores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (ordenacións non significativas).

Inspectores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º	$p \leq$
1 Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	19,48	16,88	7,79	15,58	14,29	10,39	11,69	3,90	0,130
2 Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	6,49	18,18	15,58	16,88	14,29	10,39	10,39	7,79	0,325
3 Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	0,00	6,49	18,18	14,29	18,18	19,48	14,29	9,09	0,252

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.2.1c recóllense os coeficientes de correlación obtidos mediante a proba Rho de Spearman das oito variables resultantes da ordenación das oito funcións que ten atribuídas a Inspección. Os coeficientes das correlacións que resultaron significativas destácanse en letra negra.

¹¹⁴ Como se viu no capítulo 4 desta tese, en realidade a “supervisión da práctica docente” formou parte das actuacións propias da Inspección desde a súa creación en 1859, aínda que cunha connotación distinta á actual por razóns do contexto político.

Táboa 5.2.3.2.1c Coeficientes de correlación *Rho* de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións de Inspección polos inspectores.

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	1,000	,070	,082	,222	-,276(*)	-,167	-,263(*)	-,290(*)
Supervisar a práctica docente.	,070	1,000	,147	-,032	-,395(**)	-,315(**)	-,277(*)	-,220
Supervisar función directiva.	,082	,147	1,000	-,174	,026	-,180	-,356(**)	-,336(**)
Participar na avaliación do SE.	,222	-,032	-,174	1,000	-,147	-,351(**)	-,140	-,060
Velar polo cumprimento das leis.	-,276(*)	-,395(**)	,026	-,147	1,000	,364(**)	-,285(*)	-,224
Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	-,167	-,315(**)	-,180	-,351(**)	,364(**)	1,000	-,245(*)	-,135
Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	-,263(*)	-,277(*)	-,356(**)	-,140	-,285(*)	-,245(*)	1,000	,261(*)
Promover o intercambio de experiencias.	-,290(*)	-,220	-,336(**)	-,060	-,224	-,135	,261(*)	1,000

* A correlación é significativa ao nivel 0,05 (bilateral).

** A correlación é significativa ao nivel 0,01 (bilateral).

Fonte: elaboración propia

Da análise da táboa 5.2.3.2.1c dedúcese que:

- A función, *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación*, correlaciona significativamente e ten unha relación positiva coa función, *velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE)*. Polo que ambas caracterizan un dos modelos, ao que se denominará por similitude ao que se fixo cos estilos de intervención demandados¹¹⁵: **“modelo administrativo”**.
- A función, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, correlaciona significativamente e ten unha relación positiva coa de *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*. Polo que ambas as dúas caracterizan outro modelo que se identificará como **“modelo asesor”**.

¹¹⁵ Ver subapartado 5.1.4.2 da tese

- Os coeficientes de correlación non permiten agrupar as catro funcións restantes en modelos comúns, polo que cada unha delas caracterizaría un modelo distinto. Porén, de todas elas a que ten máis relevancia, pola importancia que lle conceden os inspectores, é a función de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. Ao modelo que caracteriza se identificará como **“modelo supervisor I”** para distinguilo do **“modelo supervisor II”**, caracterizado pola función, *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*. Por último a función, *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, caracterizaría ao **“modelo avaliador”**. Non se considera ningún modelo ligado á función de *supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora*, xa que ningún inspector a identificou como máis importante.

Na táboa 5.2.3.2.1d faise un resume dos modelos implícitos de Inspección que coexistían na Inspección de Galicia no curso 2005/2006 e a porcentaxe de inspectores que asumen cada un deles. Para isto último, no caso dos modelos que teñen máis dunha función vinculada, a porcentaxe recollida na táboa é a suma das porcentaxes correspondentes a cada unha de ditas funcións.

Táboa 5.2.3.2.1d. Modelos implícitos de Inspección nos inspectores de Galicia

MODELO	Función da Inspección que o caracteriza.	% de inspectores
Modelo supervisor I.	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	48,05
Modelo asesor.	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas (19,48%). Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza (3,90%).	23,38
Modelo administrativo.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación (19,48%). Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE) (1,33%).	20,81
Modelo supervisor II.	Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	6,49
Modelo avaliador.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,30

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.2.2. *Análise de datos referentes ao descriptor 1J: Importancia que lle dan as comunidades educativas ás distintas funcións que ten encomendadas a Inspección.*

A análise dos datos para determinar os modelos implícitos que teñen os distintos sectores das comunidades educativas farase coa mesma técnica empregada no punto anterior para os inspectores.

1) *Directores.*

As ordenacións das oito funcións realizadas polos directores resultaron significativas na proba de Chi-cadrado. Na última columna da táboa 5.2.3.2.2a recóllense os niveis de significación. A táboa ten o mesmo formato que a elaborada para os inspectores. As porcentaxes de directores que atribuíron un posto determinado a cada unha das oito funcións aparecen, tal como se fixo para os inspectores, ordenadas de maior a menor porcentaxe de asignación do primeiro lugar.

Táboa 5.2.3.2.2a. Porcentaxe de directores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable.

Directores		1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º	$p \leq$
1	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	32,89	13,82	11,18	10,20	6,58	10,20	5,59	9,54	0,001
2	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	26,64	19,08	11,51	11,51	7,89	9,87	6,91	6,58	0,001
3	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	12,54	15,84	8,91	7,26	8,58	7,26	10,89	28,71	0,001
4	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	11,88	15,18	13,20	19,47	11,88	11,88	11,22	5,28	0,001
5	Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	9,15	13,07	10,78	14,38	14,71	9,80	18,30	9,80	0,015
6	Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	3,62	9,54	17,11	9,21	16,12	12,17	15,79	16,45	0,001
7	Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	2,64	8,25	15,51	13,20	15,18	21,78	11,55	11,88	0,001
8	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,33	5,98	12,29	14,29	18,94	16,94	18,94	11,30	0,001

Fonte: elaboración propia.

Á vista da táboa 5.2.3.2.2a pódese afirmar que:

- a. O 32,89% dos directores cre que a función máis importante dos inspectores é a de, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. A segunda máis importante sería a de, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, cun 28.01% de directores que a coloca no primeiro posto.
- b. En relación coas funcións consideradas menos importes. Resultaría que a menos importante para o 28,71% dos directores sería a de, *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*, e a seguinte menos importante sería a función 6, *velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE)*, á que o 16,45% dos directores coloca en último lugar.

Na táboa 5.2.3.2.2b recóllense os coeficientes de correlación obtidos mediante a proba Rho de Spearman para as variables resultantes de ordenar as funcións da Inspección os directores.

Táboa 5.2.3.2b Coeficientes de correlación *Rho* de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións de Inspección polos directores.

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	1,000	,294(**)	,204(**)	-,144(*)	-,184(**)	-,310(**)	-,455(**)	-,384(**)
Supervisar a práctica docente.	,294(**)	1,000	,538(**)	-,167(**)	-,330(**)	-,467(**)	-,483(**)	-,299(**)
Supervisar función directiva.	,204(**)	,538(**)	1,000	-,187(**)	-,137(*)	-,364(**)	-,460(**)	-,404(**)
Participar na avaliación do SE.	-,144(*)	-,167(**)	-,187(**)	1,000	-,271(**)	-,224(**)	,065	-,060
Velar polo cumprimento das leis.	-,184(**)	-,330(**)	-,137(*)	-,271(**)	1,000	,479(**)	-,059	-,372(**)
Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	-,310(**)	-,467(**)	-,364(**)	-,224(**)	,479(**)	1,000	,030	-,101
Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	-,455(**)	-,483(**)	-,460(**)	,065	-,059	,030	1,000	,253(**)
Promover o intercambio de experiencias.	-,384(**)	-,299(**)	-,404(**)	,102	-,372(**)	-,101	,253(**)	1,000

* La correlación es significativa al nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa al nivel 0,01 (bilateral).

Fonte: elaboración propia.

Da análise da táboa 5.2.3.2b dedúcese que:

- A función de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos* correlaciona significativamente e ten unha relación positiva coas funcións: *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* e a de *supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora*. É de destacar o relativamente alto coeficiente de correlación que hai entre estas dúas últimas, que indica, que os directores, en contra do que fan os inspectores, asocian ambas as funcións, tal como fai a LOE. Para os directores as tres funcións citadas intégranse nun modelo, que se identificará como “**modelo supervisor**”, que equivalería a xuntar o “**modelo supervisor I**” e o “**modelo supervisor II**” dos inspectores.
- A función, *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación*, ao igual que ocorría cos inspectores, correlaciona significativamente e ten unha relación positiva coa función, *velar polo*

cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE). Polo tanto tamén hai directores que teñen implícito o que se denominou: **“modelo administrativo”**.

- Ocorre exactamente o mesmo coa función, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, que correlaciona significativamente e ten unha relación positiva coa de *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*. Polo que tamén se acha implícito entre os directores o modelo que se identificou como **“modelo asesor”**.
- Por último a función, *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, correlaciona significativamente con varias funcións, mais a relación con todas elas é negativa, polo que ela sola identifica outro modelo. O que permite afirmar que tamén está implícito entre os directores o modelo que se chamou **“modelo avaliador”**.

Hai que destacar que a función que se identificou como a menos importante, *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*, está situada como terceira na relación de máis importante. Este aparente paradoxo débese a que presenta dous máximos nos extremos. Por un lado, o 28,71% dos directores considéranla a menos importante, colocándoa no 8º posto, e, por outro, o 12,54% a considera a máis importante. Esta singularidade explícase pola relación desta función coas dúas primeiras da táboa 5.2.3.2.2a e a relación destas entre si. Así, a función, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, estaría relacionada a unha concepción da Inspección como órgano de control, que se podería identificar co **“modelo de inspección-control”** (RODRÍGUEZ DÍEGUEZ, 1966: 330), e a función de *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas* estaría a súa vez vinculada a unha concepción da Inspección como un órgano asesor, denominada polo mesmo autor **“modelo de supervisión-democrática”**. Dous

puntos de vista que, desde hai moitos anos¹¹⁶, polarizan a concepción da función inspectora en educación¹¹⁷ nunha permanente “*situación conflitiva*”¹¹⁸ (RODRÍGUEZ DÍEGUEZ, 1966: 320). Na proba *Rho* de Spearman compróbase que ambas as funcións correlacionan de forma significativa e, alén diso, a relación entre elas é negativa ($Rho = -0,455$, $p \leq 0,001$) o que evidencia a hipótese da concepción da bipolaridade da función inspectora materializada en ambas as funcións. Como confirmación disto, cabía esperar que, si a función *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza* correlacionaba significativamente cunha delas e tiñan relación positiva, debería estar relacionada negativamente coa outra¹¹⁹, como así acontece, tal como se pode comprobar na táboa 5.2.3.2.2b¹²⁰. Dos signos dos coeficientes de correlación da citada táboa dedúcese que, de acordo cos presupostos de partida, os directores vinculan esta última función á función de *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*.

Na táboa 5.2.3.2.2c faise, de xeito análogo ao como se fixo para os inspectores, un resume dos modelos implícitos de Inspección que teñen os directores dos centros ordinarios de Galicia de máis de tres unidades, indicando a porcentaxe dos que asumen cada modelo.

¹¹⁶ En realidade a función asesora foi asumida polos inspectores desde o primeiro momento da creación da Inspección, aínda que non formaba parte da súa finalidade primordial que era a de velar polo cumprimento das leis (ver apartado 2.1.2 da tese)

¹¹⁷ Segundo se viu no apartado 4.1.2, unha das primeiras voces que defendeu en España, en contra da práctica habitual naquel intre, un modelo de Inspección, que pode considerarse na liña do modelo de supervisión-democrática, pero levado ao extremo máis democrático, foi Giner de los Ríos que xa en 1900 afirmaba que o inspector era “*la Escuela Normal ambulante*” (MAÍLLO, 1989: 135).

¹¹⁸ Que como se indicou no subapartado 4.2.4.2 está na xénese da longa crise en que aínda hoxe se atopa a Inspección en España

¹¹⁹ Obsérvese que o requisito implica un dobre suposto que a función analizada correlacione significativamente e teña relación positiva con unha das dúas funcións que definen a bipolarización. Se non se cumpre algunha delas, a función analizada non estaría vinculada a ningunha das dúas, tal como se estableceu ao inicio deste subapartado. É dicir, non estaría afectada polo efecto de bipolaridade. De feito esta é a única función en que se manifesta dito efecto.

¹²⁰ Circunstancia que tamén se dá na táboa 5.2.3.2.1c cos datos dos inspectores, e na táboa 5.2.3.1.2f cos datos dos profesores.

Táboa 5.2.3.2c. Modelos implícitos de Inspección nos directores.

MODELO	Función da Inspección que o caracteriza	% de directores
Modelo supervisor.	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos (32,89%). Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora (9,15%). Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora (2,64%).	44,68
Modelo asesor.	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas (26,64%). Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza (12,54%).	39,18
Modelo administrativo.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación (11,88%). Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE) (3,62%).	15,50
Modelo avaliador.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,33

Fonte: elaboración propia.

2) Profesores.

No caso dos profesores resultaron significativas as ordenacións de todas as funcións menos a de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*. Na táboa 5.2.3.2.2d aparecen as porcentaxes de profesores que atribuíron un posto determinado a cada unha das sete funcións, cuxas ordenacións resultaron significativas. Na táboa 5.2.3.2.2e recóllense ditas porcentaxes na única función, para a que a ordenación non resultou significativa. A última columna de ambas as táboas indica o nivel de significación (p) da ordenación de cada variable, determinado mediante a proba de Chi-cadrado.

Táboa 5.2.3.2.2d. Porcentaxe de profesores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (ordenacións significativas).

Profesores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º	$p \leq$
1 Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	32,22	19,54	10,56	7,57	6,34	7,75	10,92	5,11	0,001
2 Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	25,40	12,70	14,11	10,93	12,70	10,05	6,53	7,58	0,001
3 Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	15,04	20,00	8,67	7,79	7,96	6,73	9,03	24,78	0,001
4 Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	10,58	13,40	14,46	17,81	15,87	11,82	9,88	6,17	0,001
5 Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	4,42	11,66	15,90	15,37	11,48	12,90	15,55	12,72	0,001
6 Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,78	3,73	11,55	11,37	17,23	19,36	15,10	19,89	0,001
7 Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	1,77	6,21	13,65	16,49	13,83	17,73	18,62	11,70	0,001

Fonte: elaboración propia.

Táboa 5.2.3.2.2e. Porcentaxe de profesores que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación na proba Chi-cadrado para unha variable (ordenación non significativa).

Profesores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º	$p \leq$
1 Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	9,41	13,32	11,19	12,79	14,39	13,50	14,03	11,37	0,246

Fonte: elaboración propia.

Á vista das táboas 5.2.3.2.2d e 5.2.3.2.2e pódese afirmar que :

- O 32,22% dos profesores coloca en primeiro lugar a función de *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. A segunda en importancia sería a de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, cun 25,40% de profesores que a coloca no primeiro posto.
- As funcións menos importantes para os profesores, utilizando o mesmo criterio que nos casos anteriores, serían a de *promover o intercambio de*

experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza (o 24,78% dos profesores coloca en último lugar) e a *de participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integra*, á que o 19,89% dos profesores coloca no último lugar.

- c. Hai disparidade de criterios en canto a importancia da función *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*.

Na táboa 5.2.3.2.2f recóllense os coeficientes de correlación obtidos mediante a proba *Rho* de Spearman entre as variables resultantes da ordenación das funcións da Inspección feita polos profesores atendendo a súa importancia.

Táboa 5.2.3.2.2f. Coeficientes de correlación *Rho* de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións da Inspección polos profesores.

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	1,000	,296(**)	,193(**)	-,155(**)	-,171(**)	-,284(**)	-,403(**)	-,399(**)
Supervisar a práctica docente.	,296(**)	1,000	,436(**)	-,040	-,338(**)	-,461(**)	-,418(**)	-,342(**)
Supervisar función directiva.	,193(**)	,436(**)	1,000	-,152(**)	-,161(**)	-,304(**)	-,335(**)	-,385(**)
Participar na avaliación do SE.	-,155(**)	-,040	-,152(**)	1,000	-,174(**)	-,105(*)	-,130(**)	-,051
Velar polo cumprimento das leis.	-,171(**)	-,338(**)	-,161(**)	-,174(**)	1,000	,461(**)	-,142(**)	-,318(**)
Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	-,284(**)	-,461(**)	-,304(**)	-,105(*)	,461(**)	1,000	-,083(*)	-,148(**)
Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	-,403(**)	-,418(**)	-,335(**)	-,130(**)	-,142(**)	-,083(*)	1,000	,305(**)
Promover o intercambio de experiencias.	-,399(**)	-,342(**)	-,385(**)	-,051	-,318(**)	-,148(**)	,305(**)	1,000

* La correlación es significativa al nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa al nivel 0,01 (bilateral).

Fonte: elaboración propia.

Repítese a singularidade dos dous máximos na función *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*, analizada para os directores. Da análise da táboa 5.2.3.2.2f pódese deducir que as relacións desta función coa función, *asesorar, orientar e informar ós*

distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas, e coa función, supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos, son de natureza idéntica ás que se acharon no caso da ordenación feita polos directores. Isto permite, por un lado, afirmar que tamén neste sector se detecta a situación conflitiva orixinada pola bipolarización conceptual da función inspectora, e por outro, que os profesores, ao igual que os directores como se viu anteriormente, consideran que “promover o intercambio de experiencias educativas” é unha forma de “asesorar, orientar e informar”.

Se se compara o mapa de coeficientes de correlación da táboa 5.2.3.2.2f co da táboa 5.2.3.2.2b, pódese comprobar que son practicamente equivalentes. En consecuencia cabe concluír que os modelos implícitos de Inspección dos profesores son os mesmos que os dos directores. Na táboa 5.2.3.2.2g faise o resume deles coas porcentaxes de profesores que asumen cada modelo. Comparándoa coa 5.2.3.2.2c pódese observar que a diferenza máis notable entre profesores e directores é que se inverten as porcentaxes que asumen o modelo supervisor e o modelo asesor, de tal xeito que este último pasa a ser o modelo implícito máis xeneralizado entre o profesorado.

Táboa 5.2.3.2.2g. Modelos implícitos de Inspección nos profesores.

MODELO	Función da Inspección que o caracteriza.	% de profesores
Modelo asesor.	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas (32,22%). Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza (15,04%).	47,26
Modelo supervisor.	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos (25,40%). Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora (9,41%). Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora (1,77%).	36,58
Modelo administrativo.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación (10,58%). Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE) (4,42%).	15,00
Modelo avaliador.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,77

Fonte: elaboración propia.

3) Pais.

No caso dos pais as función que se lle propuxeron para valorar foron modificadas, tal como se explicou no descriptor 1J do punto 3.4.6.1.2, resultando ao final dez función en lugar das oito que figuran no resto dos cuestionarios. As ordenacións das dez funcións resultaron significativas e recóllense na táboa 5.2.3.2.2h. Nela aparecen ordenadas as funcións de xeito similar a como se fixo anteriormente.

Táboa 5.2.3.2.2h. Porcentaxe de pais que atribuíron un determinado posto a cada función e nivel de significación da ordenación na proba Chi-cadrado para unha variable.

	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º	9º	10º	$p \leq$
1 Supervisar e controlar o funcionamento dos centros educativos.	35,2	13,3	9,3	6,7	7,6	5,7	6,3	6,5	3,9	5,4	0,001
2 Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	16,7	8,1	5,9	4,8	10,7	9,6	5,0	6,8	8,1	24,1	0,001
3 Asesorar, orientar e informar ao equipo directivo no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	12,0	12,5	9,6	7,4	12,7	14,7	12,7	6,1	6,8	5,5	0,001
4 Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis .	10,3	9,2	8,3	12,7	13,2	12,9	7,9	6,4	10,5	8,6	0,007
5 Supervisar o traballo do profesorado (a práctica docente).	6,8	16,6	11,6	11,4	5,7	8,3	11,6	9,6	12,2	6,3	0,001
6 Asesorar, orientar e informar aos profesores no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	4,6	12,2	11,6	12,9	8,5	13,1	14,6	13,5	5,9	3,1	0,001
7 Asesorar, orientar e informar aos pais no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	4,4	5,7	10,7	11,2	11,0	9,4	9,6	16,7	14,9	6,4	0,001
8 Asesorar, orientar e informar aos alumnos no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	3,9	6,1	7,2	12,5	9,6	8,3	10,1	10,5	16,9	14,7	0,001
9 Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran	3,7	6,8	9,2	11,1	11,6	7,6	11,4	10,9	9,8	17,9	0,001
10 Supervisar o traballo do equipo directivo.	3,1	9,6	16,6	9,6	9,8	10,2	10,9	12,4	10,5	7,4	0,001

Fonte: elaboración propia.

Á vista da táboa 5.2.3.2.2h pódese afirmar que :

- a. O 35,2% dos pais considera a función de *supervisar e controlar o funcionamento dos centros educativos* como a función máis importante da Inspección.
- b. A función menos importante para os pais (24,10% a coloca no último lugar) sería, *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*. Porén, esta función é a segunda máis importante (o 16,7% dos pais a coloca en primeiro lugar). Repítese, polo tanto, a singularidade do dobre máximo nesta función analizada anteriormente. Se en base a esa singularidade se exclúe dita función, resultaría que as funcións menos importante serían para o 17,9% dos pais, *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, e para o 14,7%, *asesorar, orientar e informar aos alumnos no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*.

Na táboa 5.2.3.2.2i recóllense os coeficientes de correlación obtidos na proba *Rho* de Spearman entre as variables resultantes da ordenación das funcións de Inspección feita polos pais atendendo á súa importancia.

Táboa 5.2.3.2.2i. Coeficientes de correlación *Rho* de Spearman entre variables resultantes de ordenar as funcións de Inspección polos pais.

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Asesorar ao equipo directivo.	Asesorar aos profesores.	Asesorar aos pais.	Asesorar aos alumnos.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	1,000	,441(**)	,321(**)	,109(*)	,104(*)	-,339(**)	-,398(**)	-,506(**)	-,470(**)	-,310(**)
Supervisar a práctica docente.	,441(**)	1,000	,559(**)	,152(**)	,096(*)	-,531(**)	-,524(**)	-,466(**)	-,425(**)	-,370(**)
Supervisar función directiva.	,321(**)	,559(**)	1,000	,133(**)	,187(**)	-,267(**)	-,509(**)	-,518(**)	-,513(**)	-,393(**)
Participar na avaliación do SE.	,109(*)	,152(**)	,133(**)	1,000	,086	-,320(**)	-,437(**)	-,393(**)	-,374(**)	-,057
Velar polo cumprimento das leis.	,104(*)	,096(*)	,187(**)	,086	1,000	-,232(**)	-,399(**)	-,334(**)	-,375(**)	-,208(**)
Asesorar ao equipo directivo.	-,339(**)	-,531(**)	-,267(**)	-,320(**)	-,232(**)	1,000	,595(**)	,228(**)	,128(**)	-,049
Asesorar aos profesores.	-,398(**)	-,524(**)	-,509(**)	-,437(**)	-,399(**)	,595(**)	1,000	,497(**)	,446(**)	-,006
Asesorar aos pais.	-,506(**)	-,466(**)	-,518(**)	-,393(**)	-,334(**)	,228(**)	,497(**)	1,000	,689(**)	,042
Asesorar aos alumnos.	-,470(**)	-,425(**)	-,513(**)	-,374(**)	-,375(**)	,128(**)	,446(**)	,689(**)	1,000	,086
Promover o intercambio de experiencias.	-,310(**)	-,370(**)	-,393(**)	-,057	-,208(**)	-,049	-,006	,042	,086	1,000

* La correlación es significativa al nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa al nivel 0,01 (bilateral).

Fonte: elaboración propia.

Da análise da táboa 5.2.3.2.2i dedúcese que:

- As cinco primeiras funcións correlacionan de forma significativa e alén diso entre todas elas hai relacións positivas, polo que, de acordo co criterio que se ven aplicando, estarían integradas nun único modelo. Este modelo aproxímase moito ao citado modelo de inspección-control de RODRÍGUEZ DIÉGUEZ¹²¹. Porén, os coeficientes de correlación das tres primeiras entre si é bastante máis alto que os de cada unha delas coas dúas restantes, en consecuencia preferiuse manter, aos efectos de comparación, tamén para os pais os tres modelos implícitos tal como se definiron para os directores e profesores, aínda que en

¹²¹ É sorprendente que sexa o dos pais, o único colectivo dos estudados, incluídos os inspectores, que recoñeza algunha relación entre as funcións de supervisar avaliar e velar. Considerouse que o modelo que mellor se adaptaba a esta situación era o de inspección-control, de aí que se lle dera ese nome. Véxase a este respecto o capítulo 2 desta tese

rigor, tal como se estableceu ao principio deste subapartado, para os pais constitúan un único modelo. Así pois considerárase tamén no caso dos pais:

- O **modelo supervisor**, que quedaría caracterizado polas seguintes funcións *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos; supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora; e supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.*
 - O **modelo avaliador**, caracterizado pola función, *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.*
 - O **modelo administrativo**, caracterizado pola función, *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.*
- b. As catro funcións¹²², en que se dividiu a función de *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, correlacionan de forma significativa e alén diso a relación entre elas e positiva, polo que, segundo o criterio proposto, constitúen un modelo, que coincide co que se denominou **modelo asesor**. O feito de que as ordenacións das catro funcións citadas correlacionen de forma significativa e se relacionen positivamente, é un indicador da consistencia do método de análise empregado. Alén diso, a división da función, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa...*, en catro subfuncións, referidas a cada un dos colectivos integrantes da comunidade educativa, permite afondar, no caso dos pais, no coñecemento da distinta valoración que atribúen ao asesoramento, orientación e información segundo o colectivo ao que se dirixa. Así, volvendo á análise da táboa 5.2.3.2.2h, pódese afirmar que os pais pensan que as actuacións dos inspectores de asesoramento, orientación e información deben estar dirixidas sobre todo ao equipo directivo do centro.
- c. A función, *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*, queda algo descolgada. Presenta relacións negativas coas funcións coas que correlaciona de forma significativa, polo que, de acordo coa proposta de partida, non se pode

¹²² Cómpre lembrar que estas catro funcións están en realidade refundidas na LOCE e que se desdoblaron só no caso dos pais. Ver xustificación do descritor 1J no punto 3.4.6.1.1.

incluír en ningún dos modelos anteriores, o que equivale a dicir que caracterizaría outro modelo distinto dos descritos até agora, que se podería chamar **modelo dinamizador**. Así pois, da análise dos resultados non se pode deducir que os pais identifiquen, tal como fixeran os directores e profesores¹²³, esta función como unha forma de asesorar, orientar e informar. Posiblemente isto se deba á división que se fixo da función de *asesorar, orientar e informar...* Porén, o feito de que tamén presente a singularidade de ter dous máximos nos extremos induce a pensar que se reproduce o fenómeno da bipolaridade descrito polo que, a efectos de comparación, se considerará integrada no **modelo asesor**.

- d. É de destacar o feito de que tamén transcendese a este sector a bipolarización na concepción da función inspectora, inclusive de xeito máis marcado, xa que practicamente os pais teñen implícitos basicamente dous modelos de Inspección: o modelo inspección-control e o modelo asesor.

Na táboa 5.2.3.2.2j faise, de xeito análogo a como se fixo para os outros sectores, un resume dos modelos implícitos de Inspección que teñen os pais dos alumnos de Galicia, indicando a porcentaxe dos que asumen cada modelo. Pódese observar como o modelo implícito predominante no colectivo pais é claramente o de Inspección-control clásico.

¹²³ Inclusive os inspectores. Véxase táboa 5.2.3.2.1c.

Táboa 5.2.3.2.2j. Modelos implícitos de Inspección nos pais.

MODELO	Función da Inspección que o caracteriza	% de pais
Modelo Inspección-control. (Modelo supervisor + Modelo administrativo + Modelo avaliador)	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos (35,2%). Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación (10,3%). Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora (6,8%). Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora (3,1%). Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran (3,7%).	59,1
Modelo asesor.	Asesorar, orientar e informar ao equipo directivo no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas (12,0%). Asesorar, orientar e informar aos profesores no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas. (4,6%). Asesorar, orientar e informar aos pais no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas. (4,4%). Asesorar, orientar e informar aos alumnos no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas (3,9%).	24,9
Modelo dinamizador.	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	16,7

Fonte: elaboración propia.

Na táboa e 5.2.3.2.2k dáse a mesma información, porén axustada as observacións anteriores para permitir a comparación cos modelos de Inspección definidos para os inspectores, directores e profesores. Pódese observar que, cos axustes realizados, a distribución das porcentaxes de pais que asumen cada un dos catro modelos implícitos de Inspección achados coinciden practicamente coa dos directores.

Táboa 5.2.3.2.2k. Modelos implícitos de Inspección nos pais.

MODELO	Función da Inspección que o caracteriza	% de pais
Modelo supervisor.	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos. Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora. Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	45,1
Modelo asesor.	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas. Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	41,6
Modelo administrativo.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	10,3
Modelo avaliador.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	3,7

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.2.3.- Diferenzas entre grupos na valoración da importancia das funcións da Inspección.

Coñecidos os modelos implícitos de Inspección nos distintos colectivos estudados, a pregunta a responder sería: teñen ditos modelos a mesma importancia para os distintos colectivos? ou o que é o mesmo, pódense considerar estatisticamente distintos os colectivos analizados en función da variable “importancia que lle dan aos modelos de inspección”?

Para responder a esa pregunta débese lembrar que, ao inicio deste apartado, se estableceu que os modelos implícitos nun colectivo viñan determinados pola función ou funcións que fosen colocadas en primeiro lugar. Acéptase que o modelo implícito máis importante para un colectivo é o modelo aceptado por un maior número de integrantes dese colectivo, quere dicir, aquel que está máis presente no colectivo. En consecuencia, tomarase como medida da “presenza” dun modelo implícito concreto nun colectivo a porcentaxe de individuos da mostra que consideran como máis importante a función, ou funcións se fose o caso, que caracteriza ese modelo. Desde esta perspectiva, a pregunta poderíase formular de forma máis precisa tamén así: a presenza de cada modelo implícito é significativamente distinta entre as mostras dos distintos colectivos? Se a resposta fose negativa, habería que concluír que estatisticamente os distintos colectivos forman parte da mesma poboación en relación coa variable modelos implícitos de Inspección, polo que non cabería a análise diferenciada. Se ao contrario a resposta fose positiva, a importancia que teñen os diversos modelos de Inspección sería significativamente distinta para cada colectivo e, polo tanto, as expectativas en relación coa Inspección tamén serían significativamente distintas.

Manter a coherencia coas premisas do modelo de análise establecido presenta unha dificultade para coñecer a existencia ou non de diferenzas significativas, xa que non hai un método directo que permita determinar se a porcentaxe de individuos dun colectivo que colocan unha función en primeiro lugar é significativamente distinta á porcentaxe de individuos doutro colectivo que tamén a colocan en primeiro lugar. Co fin de paliar esta dificultade recorreuse ao procedemento que se detalla a continuación e que permite empregar a proba *U* de Mann-Whitney.

Chamando **X** a calquera das posibles parellas de colectivos que se vaian analizar e **Y** a unha das oito funcións obxecto de estudo, os resultados da proba *U* de Mann-Whitney proporcionan información sobre se a ordenación da función **Y** feita por un grupo da parella **X** é ou non significativamente distinta da ordenación feita polo outro grupo. Se a diferenza para a parella **X** é significativa para a función **Y**, quere dicir que as mostras que constitúen cada un dos compoñentes da parella **X** están sacadas de poboacións distintas a efectos da ordenación por importancia da función **Y**. Polo tanto, equivale a dicir que as diferenzas das frecuencias con que aparece nun determinado posto a función **Y** para os compoñentes da parella **X** non son froito do chou. Tendo en conta que na análise que se ven facendo as frecuencias represéntanse en porcentaxes, por extrapolación pódese aceptar que a diferenza das porcentaxes dos individuos de cada grupo que sitúan á función **Y** no primeiro posto (importancia máxima) é estatisticamente significativa, o que permitirá determinar se a maior ou menor presenza do modelo implícito de Inspección caracterizado pola función **Y** ten significación estatística para os compoñentes da parella **X**.

Cómpre advertir que esta extrapolación pode levar a un aparente paradoxo como se indica a continuación. A proba *U* de Mann-Whitney tamén proporciona información, a través da diferenza dos valores do rango medio do grupo, sobre a maior ou menor tendencia de cada grupo a colocar nos primeiros ou nos últimos lugares a función analizada. Se, como en este caso, a colocación da función **Y** no primeiro posto significa que é a máis importante e a importancia decrece a medida que se coloca en postos máis baixos, está claro que, para o grupo que teña o menor valor de rango medio, a función **Y** será máis importante que para o outro grupo da parella **X**. Esta forma de determinar a importancia relativa que lle dá un grupo á función **Y** ten en conta todas as asignacións que os elementos do grupo fan desa función a un dos oito postos posibles. Trátase polo tanto dunha valoración global, aínda que tamén relativa, da importancia que un grupo lle da a función **Y**, e que se designará como “importancia global relativa”¹²⁴. Este concepto de importancia global relativa dunha función é esencialmente distinto ao de importancia desa función, medida a través da presenza do correspondente modelo de

¹²⁴ Con esta expresión désignase, co fin de remarcar o sentido **global**, a valoración que fai un colectivo da importancia dunha función **en relación coas demais**. Dado que a variable importancia da función é ordinal, unha forma de determinar se un colectivo valora máis unha función que outro é mediante a proba *U* de Mann-Whitney, que da información sobre se é significativa a diferenza entre as valoracións realizadas, e ademais sobre o sentido desa valoración por comparación dos valores dos rangos medios de cada colectivo (ARCE y REAL, 2001, 134-138).

Inspección implícito, dado que, tal como se definiu, para esta última só se ten en conta a frecuencia con que a función é colocada no primeiro lugar. Polo tanto, pode ocorrer que a presenza dun modelo determinado sexa maior nun colectivo que noutro (a porcentaxe de individuos da mostra do primeiro colectivo que coloca a función característica do modelo é maior que a do segundo colectivo), e no entanto que para este último colectivo sexa maior a importancia global relativa desa función (tendo en conta os valores do rango medio da proba U de Mann-Whitney de cada grupo). Así pois, desde a perspectiva das premisas de partida a proba U de Mann-Whitney utilizarase unicamente para determinar a existencia ou non de diferenzas significativas, obviando a información aportada polos valores do rango medio de cada grupo.

Previamente, seguindo a metodoloxía prevista ao inicio deste subcapítulo, comprobarase, mediante a proba de Chi-cadrado, se as ordenacións feitas dentro de cada grupo son significativas, o que, desbotada a hipótese da ordenación ao chou, permite unha aproximación ás discrepancias ou coincidencias dos criterios dentro de cada colectivo.

Na táboa 5.2.3.2.3a recóllense os niveis de significación obtidos mediante a proba Chi-cadrado das ordenacións das funcións feitas polos distintos grupos que se pretenden comparar. En letra negriña destácanse os niveis que resultaron significativos. En xeral as categorizacións resultaron significativas en case todas as variables e para os distintos colectivos. No entanto, é de resaltar: a) que a distribución da variable, *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*, non é significativa para as mostras de inspectores e profesores e tamén para todos os estratos que se analizaron de cada mostra; b) a mostra que máis desacordo presenta (non significación na categorización das variables) é a de inspectores, en canto a colectivos son sobre todo os dos centros privados (directores e profesores) e os directores dos IES.

Táboa 5.2.3.2.3a. Niveis de significación de categorización de variables na proba Chi-cadrado.

	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.
Inspectores	,001	,325	,252	,001	,003	,001	,130	,001
Directores	,001	,015	,001	,001	,001	,001	,001	,001
Profesores	,001	,246	,001	,001	,001	,001	,001	,001
Pais	,001	,001	,001	,001	,007	non*	non*	,001
Dir. púb.	,001	,081	,001	,001	,001	,001	,001	,001
Dir. priv.	,021	,062	,001	,257	,162	,031	,001	,091
Prof. púb.	,001	,314	,001	,001	,001	,001	,001	,001
Prof. priv.	,001	,724	,001	,001	,071	,492	,001	,001
Dir. CEIP+	,001	,258	,001	,001	,008	,001	,001	,001
Dir. IES	,001	,151	,043	,002	,129	,073	,029	,001

* Non se consultou esa variable.

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.2.3b detállanse os niveis de significación obtidos mediante a proba *U* de Mann-Whitney para as parellas que se detallan na primeira columna. Seguindo o criterio xeral establecido, considéranse que hai diferenzas significativas para valores do nivel de significación $\alpha \leq 0,05$, o que se destaca empregando letra negra.

Táboa 5.2.3.2.3b. Niveis de significación de mostras independentes . Proba U de Mann-Whitney.

	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagoxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.
Insp./dir.	0,000	0,158	0,949	0,663	0,016	0,010	0,118	0,000
Insp./prof.	0,000	0,153	0,412	0,064	0,003	0,000	0,020**	0,000
Insp./pais	0,007	0,246	0,000**	0,069	0,020	Non*	Non*	0,000
Directores/profesores	0,081	0,942	0,148	0,018	0,487	0,107	0,173	0,045
Dir.públicos/prof.púb.	0,003	0,340	0,085	0,293	0,698	0,060	0,049	0,022
Directores/pais	0,000	0,000	0,000	0,000	0,577	Non*	Non*	0,000
Prof./pais	0,000	0,000*	0,000	0,000	0,150	Non*	Non*	0,011
Dir.públicos/dir.priv.	0,002	0,005**	0,223	0,141	0,028**	0,024	0,150	0,758
Dir.CEIP+/dir.IES	0,096	0,356	0,354	0,511	0,127	0,702	0,013	0,042
Prof.púb./prof.priv.	0,359	0,836	0,872	0,028**	0,039**	0,122	0,263	0,106
Prof.CEIP+/prof.IES	0,086	0,077	0,180	0,306	0,371	0,126	0,104	0,165

* Non se consultou a algún dos integrantes da parella.

** A ordenación non é significativa para algún dos integrantes da parella (proba Chi-cadrado).

Fonte: elaboración propia.

Tendo en conta as porcentaxes recollidas nas táboas anteriores, os niveis de significación para mostras independentes da táboa 5.2.3.2.3b. e as consideracións anteriores, pódese afirmar que:

- Hai diferenzas significativas entre os inspectores e os demais sectores da comunidade educativa (directores, profesores e pais) respecto á función, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, polo tanto o modelo supervisor I está estatisticamente máis asumido polos inspectores (48,05%) que polos directores (32,89%), profesores (25,40%) e pais (35,2%). O grande peso que ten dita

función no modelo máis xeral, o modelo supervisor,¹²⁵ permite extrapolar o resultado a este modelo, aínda que non se dea o requisito de existencia de diferenza significativa nas outras función que tamén o integran. Baixo esa premisa pódese aceptar que o modelo supervisor está significativamente máis asumido polos inspectores (54,54%)¹²⁶ que polos directores (44,68%), profesores (36,58%) e pais (45,1%). Tamén hai diferenzas significativas entre os inspectores e todos os sectores das comunidades educativas nas funcións que caracterizan o modelo administrativo, polo que se pode afirmar que este modelo está significativamente máis estendido entre os inspectores (20,81%) que entre os directores (15,50%), profesores (15,00%) e pais (10,3%). Hai diferenzas significativas para as dúas funcións que caracterizan o modelo asesor entre os inspectores e os profesores. Non así para as parellas inspectores-directores, inspectores-pais en que só se encontraron diferenzas nunha delas, “*promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*”. Agora ben, tendo en conta o pouco peso que ten esta función no modelo asesor non se considera válida a extrapolación que se fixo para o modelo supervisor.¹²⁷ Polo que, neste caso, só se acepta a hipótese de que o modelo asesor está significativamente menos estendido nos inspectores (23,28%) que nos profesores (47,26%). Non hai diferenzas significativas entre os inspectores e os sectores das comunidades educativas para a función que caracteriza o modelo avaliador.

- b) Entre os directores e os profesores só hai diferenza significativa en dúas das oito funcións: na función, *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, que caracteriza o modelo avaliador e na función “*promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera*

¹²⁵ A achega que fai unha función, ou peso, a un modelo implícito de Inspección caracterizado por varias funcións considérase proporcional á porcentaxe de importancia que aporta (p) a suma total das porcentaxes aportadas por todas as funcións integradas no modelo (P). Determinárase mediante a fórmula p/P . No caso dos inspectores dita función aporta o 88%, no caso dos directores o 74%, no caso dos profesores o 69 %, e no caso dos pais 78%.

¹²⁶ As porcentaxes varían ao ter en conta as porcentaxes que aportan as outras funcións que integran o modelo, de acordo coas premisas establecidas ao principio deste subapartado.

¹²⁷ Obsérvase que hai diferenzas significativas entre os inspectores e todos os sectores educativos na función, “*promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*”, que é unha das dúas funcións que caracterizan o modelo asesor. Non obstante, o porcentaxe de importancia que aporta a dito modelo é relativamente baixo (17% no caso dos inspectores, 32% no dos directores, 32% no dos profesores e 40% no dos pais) polo que non se considera o suficientemente fiable facer a xeneralización que se fixo para o modelo supervisor.

aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza". Esta última forma parte do modelo asesor, mais, polo que se dixo anteriormente, a existencia de diferenza significativa para ela non permite extrapolar esa afirmación ao modelo asesor do que forma parte. Polo que unicamente se pode afirmar que nos directores está estatisticamente menos estendido o modelo avaliador (1,33%) que nos profesores (1,77%). Como se pode observar a presenza do modelo avaliador, en calquera caso, para os dous colectivos é practicamente irrelevante. Nesta función dáse o paradoxo analizado máis arriba. A pesar de que o modelo avaliador está máis estendido nos profesores que nos directores, pódese constatar que estes últimos lle dan máis importancia, como se pode comprobar comparando os valores dos rangos medios obtidos na proba da *U* de Mann-Whitney, que resultaron ser: rango medio directores = 405,27 e rango medio profesores = 447,06. Tendo en conta que a ordenación se propuxo para que se asignase o número menor (primeiro posto) á función que se considerase máis importante, hai que concluír que os directores valoran máis esa función que os profesores. Aparentemente o sector de directores e o de profesores poderíanse considerar pertencentes a unha mesma poboación en relación coa presenza de modelos implícitos de Inspección, xa que só se achou diferenzas significativas na presenza do modelo avaliador, que por outra parte é case residual. Porén, as porcentaxes de ordenación, non parecían se axustaren a este patrón, polo que se decidiu eliminar o posible enmascaramento de diferenzas significativas debido ao efecto producido pola titularidade dos centros. A tal fin elimináronse os representantes dos centros privados das mostras, e repetiuse a análise para os directores e profesores de centros públicos. Para esta parella acháronse diferenzas significativas na función, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, que caracteriza o modelo supervisor e na función, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, que caracteriza o modelo asesor. Isto confirma que os sectores de directores e profesores non son homoxéneos, tal como se previra no deseño dos cuestionarios¹²⁸. A análise da parella directores públicos-

¹²⁸ Véxase apartado 3.4.6 desta tese.

profesores públicos farase máis adiante cando se analicen as parellas formadas con estratos.

- c) As diferenzas significativas entre os directores e os pais danse nas mesmas funcións que entre profesores e pais, polo que se analizarán conxuntamente. Na táboa 5.2.3.2.3b pódese observar que hai diferenzas significativas nas parellas directores-pais e profesores-pais para as funcións que caracterizan o modelo supervisor e o modelo avaliador. Hai tamén diferenzas significativas para a función, *“promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza”*. Esta función caracteriza un modelo que apareceu exclusivamente para o sector de pais, o modelo dinamizador, que a efectos comparativos se considerou integrado no modelo asesor; agora ben, tal como se viu anteriormente, esa función por si soa non permite sacar conclusións sobre a existencia ou non de diferenzas significativas relacionadas con este último modelo. Tampouco se acharon diferenzas significativas nas dúas parellas relacionadas co modelo administrativo. Así pois, pódese afirmar que o modelo supervisor está significativamente máis estendido no sector dos pais (45,1%) que no sector de directores (44,68%) e no sector de profesores (36,58%). Tamén se pode afirmar que o modelo avaliador está significativamente máis estendido no sector dos pais (3,7%) que no dos directores (1,33%) e no dos profesores (1,77%).

Os colectivos de directores e profesores non son homoxéneos en relación coa importancia que teñen as distintas funcións. O que se deduce do feito de que se acharon diferenzas significativas en función da titularidade e tamén, para os directores de centros públicos, en función do nivel.

Na táboa 5.2.3.2.3c recóllense as porcentaxes de directores de centros públicos e privados que atribuíron un determinado posto a cada unha das catro funcións da inspección para as que se encontraron diferenza significativa na parella directores públicos-directores privados.

Táboa 5.2.3.2.3c. Porcentaxes de directores de centros públicos e de centros privados que atribuíron un determinado posto a cada función.

	directores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	públicos	35,77	14,23	12,60	8,54	6,91	8,94	6,10	6,91
	privados	20,69	12,07	5,17	17,24	5,17	15,52	3,45	20,69
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	públicos	10,08	14,92	11,29	14,11	14,52	9,68	16,94	8,47
	privados	5,17	5,17	8,62	15,52	15,52	10,34	24,14	15,52
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	públicos	9,76	15,04	12,60	20,33	12,60	11,79	12,20	5,69
	privados	21,05	15,79	15,79	15,79	8,77	12,28	7,02	3,51
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	públicos	3,66	7,72	15,04	9,76	17,07	13,01	16,67	17,07
	privados	3,45	17,24	25,86	6,90	12,07	8,62	12,07	13,79

Fonte: elaboración propia.

Os valores da táboa 5.2.3.2.3c, xunto cos resultados da táboa 5.2.3.2.3b permiten afirmar que:

- Os directores de centros públicos valoran significativamente máis que os dos centros privados a función *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*¹²⁹, polo tanto o modelo supervisor está significativamente máis estendido entre os directores de centros públicos que entre os dos centros privados. Feito que se reforza coa valoración doutra das funcións que caracteriza o citado modelo, *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*, en que se repite a situación cunha valoración por parte dos directores públicos significativamente superior á dos centros privados.
- Os directores de centros privados, a pesar das discrepancias que mostran entre eles¹³⁰, valoran significativamente máis que os dos centros públicos a función, *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de*

¹²⁹ Hai que subliñar que dita función, no colectivo de directores de centros privados, presenta tamén a singularidade de dous valores de porcentaxes máximos nos extremos. É idéntica a porcentaxe dos directores que a colocan no primeiro lugar e a dos que a colocan no último lugar. Esta bipolaridade non ten nada que ver coa sinalada até de agora para a función *“promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza”*. Está relacionada co feito de ser centros privados e das diferentes sensibilidades, por outro lado históricas, que teñen os seus directores para someterse á supervisión e control da Administración. Véxase LÓPEZ del CASTILLO, (2001) así como MAÍLLO (1989).

¹³⁰ A ordenación non é significativa para a proba de bondade de axuste Chi-cadrado, como se reflectiu na táboa 5.2.3.2.3a.

aplicación. O que quere dicir que, neste caso, o modelo administrativo está máis estendido entre os directores de centros privados.

A táboa 5.2.3.2.3d permite facer, igual que no caso anterior, unha análise comparativa das ordenacións feitas polos profesores de centros públicos e privados, para as dúas funcións da inspección en que hai diferenza significativa para estes colectivos tal como se recolle na táboa 5.2.3.2.3b.

Táboa 5.2.3.2.3d. Porcentaxes de profesores de centros públicos e de centros privados que atribuíron un determinado posto a cada función.

	profesores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	público	1,75	4,17	12,28	12,28	17,32	18,86	14,25	19,08
	privado	1,87	1,87	8,41	7,48	16,82	21,50	18,69	23,36
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	público	9,37	12,85	14,16	18,74	15,69	12,64	9,80	6,75
	privado	15,74	15,74	15,74	13,89	16,67	8,33	10,19	3,70

Fonte: elaboración propia.

Tal como se pode observar na táboa 5.2.3.2.3d a situación en relación coa función *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación*, e semellante a analizada para os directores, polo que cabe concluír que o modelo administrativo está máis estendido entre os profesores de centros privados que entre os dos públicos. Tamén hai diferenza significativa para a función *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, que caracteriza o modelo avaliador, polo que se pode afirmar que o modelo avaliador está máis estendido entre os profesores privados (1,87%) que entre os profesores de centros públicos (1,75%). A pesar de que tamén neste caso se dá o paradoxo de que os profesores de centros públicos valoran máis esta función que os profesores privados, tal como se pode comprobar comparando os valores dos rangos medios (profesores públicos = 274,79; profesores privados = 312,73). En calquera caso, a porcentaxe de profesores de ambos os colectivos que a considera máis importante é moi baixa e case igual, polo que a efectos de presenza do modelo avaliador é practicamente testemuñal.

A táboa 5.2.3.2.3e permite facer, igual que as anteriores a análise comparativa das ordenacións feitas polos directores dos IES e os directores dos CEIP+, para as dúas

funcións da inspección en que hai diferenza significativa para estes colectivos, segundo se recollía na táboa 5.2.3.2.3b.

Táboa 5.2.3.2.3e. Porcentaxes de directores de centros públicos por niveis que atribuíron un determinado posto a cada función.

	directores	1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	IES	20,24	11,90	7,14	17,86	10,71	17,86	10,71	3,57
	CEIP+	27,61	22,70	12,27	9,20	7,36	7,98	6,13	6,75
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	IES	10,71	10,71	3,57	8,33	11,90	8,33	11,90	34,52
	CEIP+	13,58	17,90	14,20	6,17	5,56	4,32	10,49	27,78

Fonte: elaboración propia.

As dúas funcións recollidas na táboa 5.2.3.2.3e son as que caracterizan o modelo asesor. Polo tanto pódese afirmar que o modelo asesor está significativamente máis estendido no colectivo de directores dos CEIP+ ($27,61\% + 13,58\% = 41,19\%$) que no de directores dos IES ($20,24\% + 10,71\% = 30,95\%$).

Por último, na táboa 5.2.3.2.3f recóllense as porcentaxes de directores e de profesores de centros públicos que asignaron un determinado posto ás funcións ás tres funcións para as que se acharon diferenzas significativas, segundo se recolle na táboa 5.2.3.2.3b.

Táboa 5.2.3.2.3f. Porcentaxes de directores e de profesores de centros públicos que atribuíron un determinado posto a cada función.

		1º	2º	3º	4º	5º	6º	7º	8º
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	Directores públicos	38,82	18,82	10,59	10,59	8,24	3,53	4,71	4,71
	Profesores públicos	25,27	10,89	13,94	12,42	13,51	10,46	6,10	7,41
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	Directores públicos	20,24	11,90	7,14	17,86	10,71	17,86	10,71	3,57
	Profesores públicos	33,70	19,35	9,13	8,26	6,96	6,09	11,52	5,00
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	Directores públicos	10,71	10,71	3,57	8,33	11,90	8,33	11,90	34,52
	Profesores públicos	15,72	21,62	9,17	5,68	7,42	7,42	8,95	24,02

Fonte: elaboración propia.

Facendo as mesmas reflexións que nos casos anteriores a análise da táboa 5.2.3.2.3f permite afirmar que o modelo supervisor, caracterizado pola función, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, está significativamente máis estendido entre os directores de centros públicos que entre os profesores deses centros. Porén, o modelo asesor, caracterizado polas outras dúas funcións da táboa 5.2.3.2.3f, está significativamente máis estendido entre os profesores dos centros públicos ($33,70\% + 15,72\% = 49,42\%$) que entre os directores deses mesmos centros ($20,24\% + 10,71\% = 30,95\%$).

5.2.3.2.4. Análise de datos referentes ao descritor 1C: Crenzas dos inspectores sobre as funcións que teñen encomendadas.

Neste punto analizaranse os datos recollidos referidos aos inspectores das seguintes variables:

- a) Considera que na lista están tódalas funcións que debería ter a Inspección?
- b) Perfil do inspector do centro ou inspector de referencia.
- c) Avaliación da función docente.
- d) Perfil do inspector avaliador da función docente.
- e) Perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector.
- f) Avaliación da función directiva.
- g) Perfil do inspector avaliador da función directiva.

Algunhas das variables da relación anterior son dicotómicas polo que se empregou para determinar a significación da categorización a proba binomial. Na táboa 5.2.3.2.4a recóllense os niveis de significación para as variables deste tipo. Resáltase en letra negra a única que non resultou significativa.

Táboa 5.2.3.2.4a. Niveis de significación da categorización de variables feita polos inspectores (variables dicotómicas). Proba binomial.

	Considera que na listaxe están todas as funcións que debería ter a Inspección?	Avaliación da función docente.	Avaliación da función directiva.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva:
$p \leq$	0,002	0,000	0,000	0,235

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.2.4b danse os valores calculados para as variables non dicotómicas na proba de Chi-cadrado. Non se fixo ningunha análise dese tipo para a variable *perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector* por ser irrelevante, xa que só houbo dúas respostas a esta pregunta. Todos os demais consideraron que a avaliación da función docente a debía facer un inspector. As categorizacións das dúas variables analizadas resultaron significativas.

Táboa 5.2.3.2.4b. Niveis de significación da categorización de variables feita polos inspectores (variables non dicotómicas). Proba para unha variable de Chi-cadrado.

	Perfil do inspector de centro ou inspector de referencia.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.
$p \leq$	0,000	0,026

Fonte: elaboración propia.

a) Faltan funcións propias da Inspección na relación proposta?

Dos datos recollidos dedúcese que a maioría dos inspectores, o 65%, opina que non faltan funcións. Hai un 10% que non se manifesta ao respecto. Finalmente, unha porcentaxe importante, máis do 25%, cre que si.

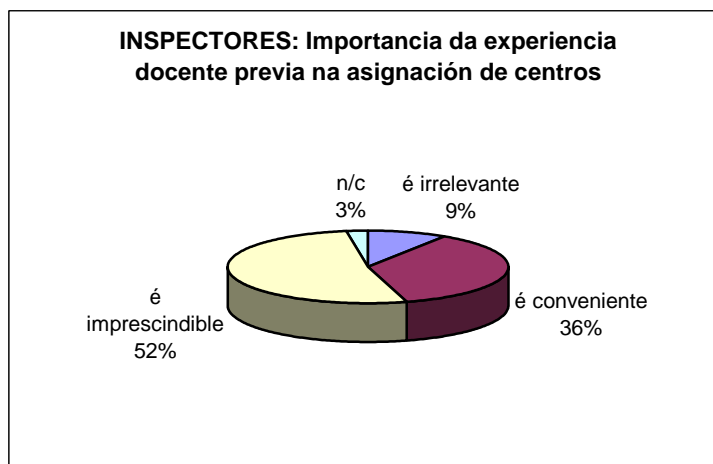
b) Perfil do inspector de centro ou inspector de referencia¹³¹.

O gráfico 5.2.3.2.4a reflicte a opinión dos inspectores sobre esta cuestión. Máis do 50% considera imprescindible que o inspector teña experiencia docente nos niveis

¹³¹ Désígnase con esta expresión ao inspector que ten ese centro en concreto asignado.

educativos que se impartan nos centros que ten asignados e o 9% o considera irrelevante. O 36% dos inspectores decántase por unha postura intermedia e considera que é conveniente, non imprescindible, que a asignación de centros se faga en función da experiencia previa.

Gráfico 5.2.3.2.4a.

Fonte: elaboración propia.

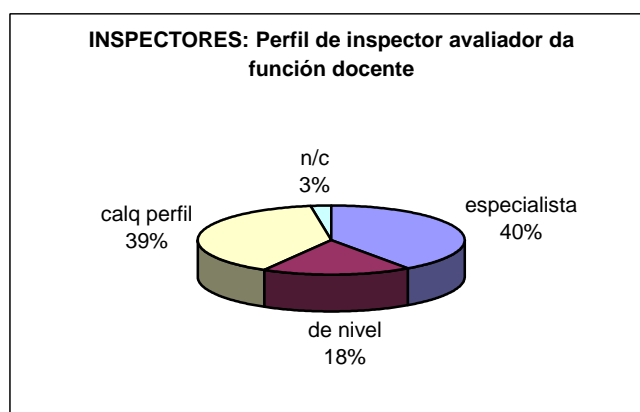
c) Avaliación da función docente.

En relación á avaliación da función docente prevista no artigo 106 da LOE a postura dos inspectores é case unánime sobre quen debe levala a cabo. Para o 95% debería encargarse de facela a Inspección.

d) Perfil do inspector avaliador da función docente.

Tal como se mostra no gráfico 5.2.3.2.4b, as opinións dos inspectores en relación co perfil idóneo do inspector como axente avaliador da función docente está moi dividida. Un 40% considera que deberían ser especialistas na materia que imparta o docente a avaliar e o 39% considera que calquera inspector independentemente do seu perfil pode facelo. Un 18,2% inclínase por que o inspector teña experiencia previa no mesmo nivel que o docente a avaliar. A este respecto hai que ter en conta que nos niveis de educación infantil e primaria a dicotomía nivel/especialidade por materias ten unha relevancia mínima comparada coa de outros niveis da ensinanza xeral, como bacharelato ou formación profesional.

Gráfico 5.2.3.2.4b.

Fonte: elaboración propia.

e) Perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector.

Os tres inspectores que cren que esa avaliación non a debía facer a inspección manifestan que debería ser: “Equipos especializados” (D000.050) ou “*persoas preparadas alleas ó centro*” (D000.068) ou inclusive o xefe de departamento e o xefe de estudos.

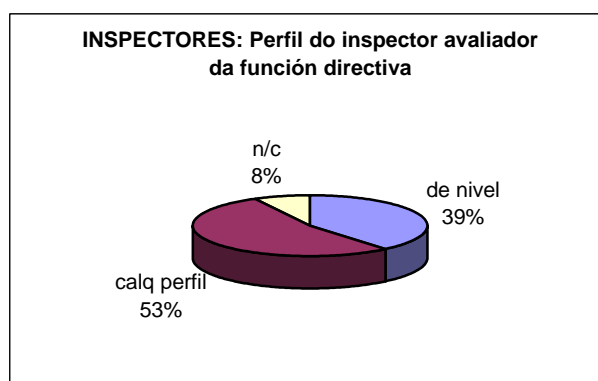
f) Avaliación da función directiva.

En canto a avaliación da función directiva prevista no artigo 139.3 da LOE, a situación repítese. Como no caso da avaliación da función docente case hai unanimidade, o 95% dos inspectores cre que debe ser a Inspección.

g) Perfil do inspector avaliador da función directiva.

As discrepancias sobre o perfil do inspector que deba leva-la a cabo son aínda maiores que para a avaliación docente, por iso resultou, tal como se dixo, a categorización non significativa. Segundo se pode observar no gráfico 5.2.3.1.2c, un 39% dos inspectores considera que o inspector avaliador debe ter experiencia no nivel educativo do director a avaliar, fronte a un 53% que opina que a podería realizar calquera inspector independentemente do perfil. Faise notar que neste caso non se deu no cuestionario a opción “inspector especialista na materia”, xa que esta categoría non ten relación ningunha co que se pretende avaliar: a xestión como director, non a súa habilidade profesional como profesor dunha materia.

Gráfico 5.2.3.2.4c.

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.2.5. *Análise de datos referentes ao descritor 1K: Crenzas das comunidades educativas sobre as funcións da Inspección.*

Neste punto analizaranse os datos recollidos correspondentes as mostras dos sectores das comunidades educativas das seguintes variables:

- Todas as funcións da relación proposta son propias da Inspección?
- Considera que na lista están tódalas funcións que debería ter a Inspección?
- Perfil do inspector do centro ou inspector de referencia.
- Avaliación da función docente.
- Perfil do inspector avaliador da función docente.
- Perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector.
- Avaliación da función directiva.
- Perfil do inspector avaliador da función directiva.

Como se pode observar as sete últimas variables que se van analizar son idénticas ás analizadas no punto anterior (5.2.3.2.4), porén referidas á información recollida das mostras de directores, profesores e pais.

Igual que se fixo no caso dos inspectores (descriptor anterior), empezouse por determinar se as categorizacións das distintas variables eran significativas en cada colectivo. Dado que algunhas variables son dicotómicas e outras non, empregáronse respectivamente a proba binomial ou a proba de Chi-cadrado, segundo o caso. Os valores dos niveis de significación correspondentes ás variables dicotómicas, para os

distintos colectivos analizados, recóllense na táboa 5.2.3.2.5a. As categorizacións resultaron ser significativas para todos os casos excepto para a variable “*avaliación da función docente*” na mostra de profesores e nos estratos nos que se dividiu.

Táboa 5.2.3.2.5a. Niveis de significación da categorización de variables dicotómicas. Proba binomial.

	Considera que na listaxe están todas as funcións que debería ter a Inspección?	Falta de funcións na relación.	Avaliación da función docente.	Avaliación da función directiva.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva.
Directores	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
Profesores	0,001	0,001	0,704	non*	non*
Pais	0,001	0,001	non*	non*	non*
Directores públicos	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
Directores privados	0,002	0,001	non*	non*	non*
Profesores públicos	0,001	0,001	0,704	0,001	0,001
Profesores privados	0,001	0,001	non*	non*	non*
Directores IES	0,001	0,001	0,009	0,001	0,001
Directores CEIP+	0,001	0,001	0,011	0,001	0,001
Profesores IES	0,001	0,001	0,244	non*	non*
Profesores CEIP+	0,001	0,001	0,058	non*	non*

* Non se consultou.

Fonte: elaboración propia.

Os valores dos niveis de significación correspondentes ás variables non dicotómicas, para os distintos colectivos analizados, recóllense na táboa 5.2.3.2.5b. As categorizacións resultaron ser significativas en todos os casos.

Táboa 5.2.3.2.5b. Niveis de significación da categorización de variables non dicotómicas. Proba para unha variable de Chi-cadrado.

	Perfil do inspector de centro ou inspector de referencia.	Perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.
Directores	0,001	0,001	0,001
Profesores	0,001	0,001	0,001
Pais	0,001	non*	non*
Directores públicos	0,001	0,001	0,001
Directores privados	0,001	non*	non*
Profesores públicos	0,001	0,001	0,001
Profesores privados	0,001	non*	non*
Directores IES	0,001	0,001	0,125
Directores CEIP+	0,001	0,001	0,001
Profesores IES	0,001	0,001	0,015
Profesores CEIP+	0,001	0,001	0,001

* Non se consultou.

Fonte: elaboración propia.

Co fin de simplificar a exposición, os resultados correspondentes a cada unha das variables citadas vanse comentando no punto seguinte a medida que se analizan as diferenzas entre os grupos establecidos.

5.2.3.2.6. Diferenzas entre grupos das crenzas sobre as funcións da Inspección.

Tal como se indicou ao inicio deste apartado, establecéronse distintas parellas de grupos co fin de coñecer a influencia das variables, poboación (inspectores e sectores da comunidade educativa), titularidade e nivel, na valoración da importancia das funcións da Inspección. En primeiro lugar determinouse se había diferenzas significativas entre-grupos de valoración para cada unha das oito funcións da Inspección. Para iso empregouse a proba *U* de Mann-Whitney. Os resultados obtidos para as distintas parellas analizadas resúmense na táboa 5.2.3.2.6a. Nela resáltanse en letra negra os niveis de significación $\alpha \leq 0,005$, quere dicir aqueles que indican a existencia de diferenzas significativas entre os compoñentes da parella na valoración da importancia dunha función determinada.

Táboa 5.2.3.2.6a. Niveis de significación de mostrás independentes . Proba *U* de Mann-Whitney.

	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.	Perfil do inspector de centro ou inspector de referencia.	Avaliación da función docente.	Perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Avaliación da función directiva.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva.
Insp.-directores	Non*	,001	,001	,001	,882(a)	,138	,001	,001
Insp.-profesores	Non*	,001	,001	,001**	,586	,001	Non*	Non*
Insp.-pais	Non*	,001	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*
Dir.-profesores	,959	,486	,046	,001**	,050	,001	Non*	Non*
Dir.-pais	,100	,364	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*
Prof.-pais	,056	,779	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*
Dir.púb.-dir.priv.	,150	,144	,510	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*
Prof.púb.-prof.priv.	,136	,007	,001	Non*	Non*	Non*	Non*	Non*
Dir. IES- Dir. CEIP+	,225	,268	,140	,508	,165	,001	,482	,837
Prof. IES- Prof. CEIP+	,565	,138	,076	,023**	,041	,001	Non*	Non*

* Non se consultou a algún dos integrantes da parella.

** Non é significativa para a mostra de profesores na proba binomial.

Fonte: elaboración propia.

a) Todas as funcións da relación proposta son propias da Inspección?

Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable (táboa 5.2.3.2.5a). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.2.6a a maioría dos representantes de cada un dos colectivos opina que as funcións propostas son propias da Inspección. A continuación danse os resultados da análise das parellas formadas.

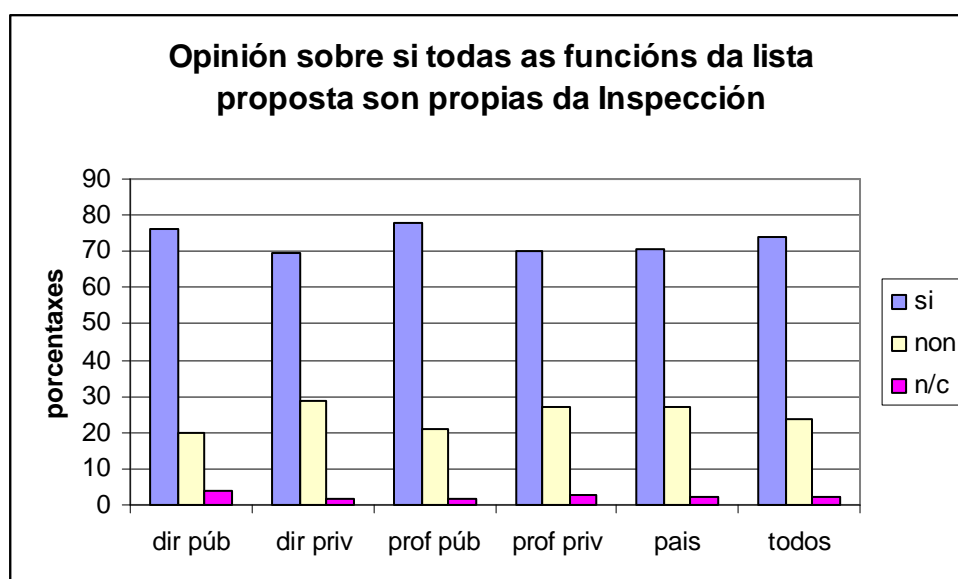
Sectores: non se acharon diferenzas significativas para esta variable en función dos sectores das comunidades educativas (táboa 5.2.3.2.6a).

Titularidade: non se acharon diferenzas significativas para esta variable entre os representantes dos sectores de centros públicos e centros privados (táboa 5.2.3.2.6a).

Nivel: non se acharon diferenzas significativas para esta variable en función dos niveis educativos (táboa 5.2.3.2.6a).

En consecuencia, pódese afirmar que a maioría da comunidade educativa (74%) considera que as funcións recollidas na listaxe dos cuestionarios son propias da Inspección. Porén, aproximadamente o 24%, opina que hai algunhas que non.

Gráfico 5.2.3.2.6a.

Fonte: elaboración propia.

b) *Considera que na lista están todas as funcións que debería ter a Inspección?*

Para todos os colectivos é significativa a distribución desta variable (táboa 5.2.3.2.5a), até para os inspectores (táboa 5.2.3.2.4a). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.2.6b a maioría dos representantes de cada un dos sectores da comunidade educativa, inclusive a maioría dos inspectores, pensan que na listaxe proposta nos cuestionarios están todas as funcións que debería ter a Inspección. Da análise das parellas resultou o seguinte.

Sectores: Non se acharon diferenzas significativas para esta variable en función dos sectores da comunidade educativa (táboa 5.2.3.2.6a).

Titularidade: Non hai diferenza significativa para esta variable entre os directores dos centros públicos e os directores de centros privados, aínda que si a hai entre os profesores de ditos centros: case o 90% de profesores de centros privados considera que están todas as funcións fronte ao 75% de profesores de centros públicos que pensan o mesma. Porén, con estes datos non se pode concluír que a variable analizada dependa da titularidade do centro (táboa 5.2.3.2.6a).

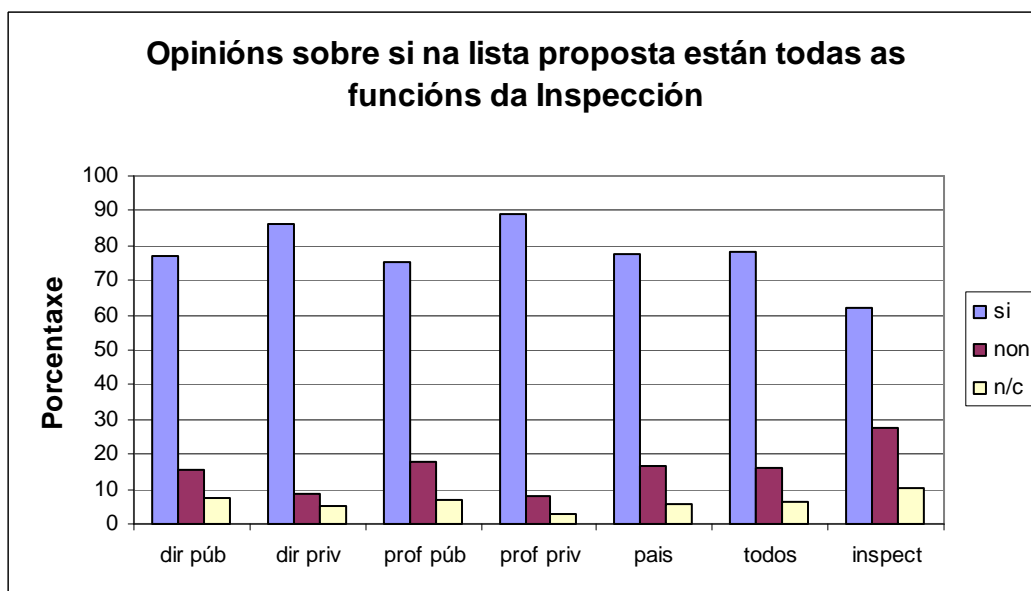
Nivel: Non se acharon diferenzas significativas para esta variable en función dos niveis educativos (táboa 5.2.3.2.6a).

Hai diferenzas significativas entre todos os colectivos e os inspectores (táboa 5.2.3.2.6a).

En consecuencia, pódese afirmar que a maioría da comunidade educativa (78%) opina que na listaxe proposta están todas as funcións propias da Inspección. A

porcentaxe de inspectores que bota de falta funcións é significativamente máis alta que a porcentaxe de calquera dos sectores da comunidade educativa. Cerca do 40% dos inspectores considera que na listaxe proposta faltan funcións propias da Inspección fronte ao 16% aproximadamente da comunidade educativa.

Gráfico 5.2.3.2.6b.

Fonte: elaboración propia.

c) Perfil do inspector de centro ou inspector de referencia.

Para todos os colectivos consultados é significativa a distribución desta variable (táboa 5.2.3.2.5b), até para os inspectores (táboa 5.2.3.2.4b). Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.2.6c a maioría dos representantes de todos os sectores da comunidade educativa, inclusive os inspectores, opinan que é imprescindible que o inspector de centro teña experiencia nos niveis que se imparten nel.

Sectores: Hai diferenzas significativas entre os directores e os profesores, os pais non foron consultados sobre isto (táboa 5.2.3.1.6a). A porcentaxe de profesores (públicos e privados), que consideran imprescindible que os inspectores teñan experiencia docente nos niveis educativos que se imparten nos centros que teñen adscritos (76%), é significativamente máis alta que a de directores (69%).

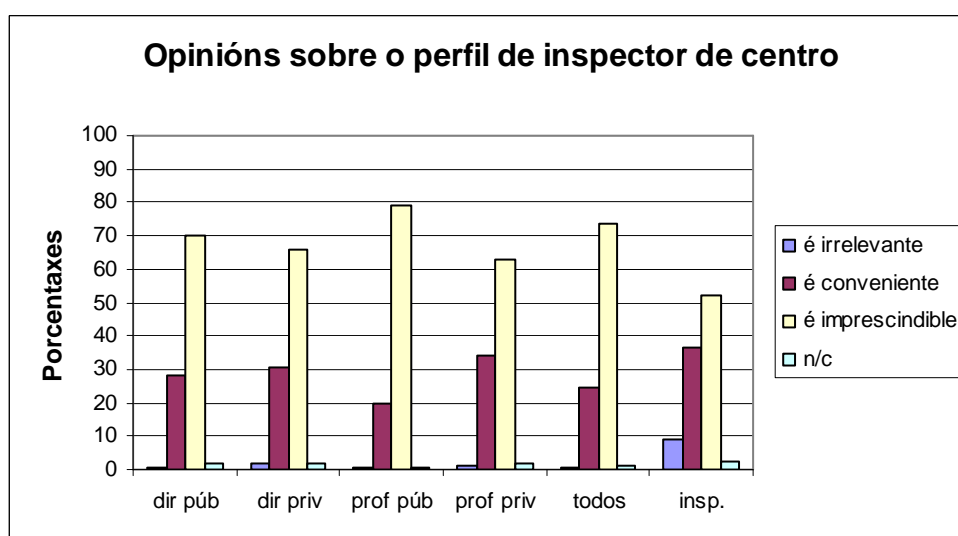
Titularidade: Non hai diferenza significativa entre os directores dos centros públicos e os directores de centros privados (táboa 5.2.3.2.6a), aínda que si a hai entre os profesores. A porcentaxe de profesores de centros públicos que opina que é imprescindible (79%) é significativamente máis alta que a dos profesores de centros

privados (63%). Polo tanto, con eses resultados non se pode concluír que a variable analizada dependa da titularidade do centro.

Nivel: Non se acharon diferenzas significativas por niveis (táboa 5.2.3.1.6a).

Hai diferenzas significativas entre os inspectores e os sectores da comunidade educativas consultados (táboa 5.2.3.1.6a). Utilizando o gráfico 5.2.3.2.6c pódese deducir que a porcentaxe de inspectores que consideran imprescindible ter experiencia docente nos centros que teñen adscritos é aproximadamente o 51% considerablemente menor que as porcentaxes das mostras de directores e profesores.

Gráfico 5.2.3.2.6c.

Fonte: elaboración propia.

d) *Avaliación da función docente.*

A distribución desta variable resulta significativa para os directores de centros públicos, os de centros privados non foron consultados (táboa 5.2.3.2.5a), e para os inspectores (táboa 5.2.3.2.4a). Non é significativa para os profesores dos centros públicos, nin para ningún dos estratos en que se dividiu esta mostra. O que pon de manifesto que hai un grande desacordo¹³² entre os profesores en torno a si a inspección se debe encargar ou non desa actuación, até o punto de que as porcentaxes se reparten por igual entre os que cren que si e os que opinan que non (gráfico 5.2.3.2.5d).

Sectores: Hai diferenza significativa entre os directores e os profesores. A porcentaxe de directores que opina que a avaliación da función docente deben facela os

¹³² Rexéitase, como xa se fixo anteriormente, a hipótese de que a non significación se deba ao chou.

inspectores (case o 60%) é significativamente maior que a de profesores (aproximadamente o 45%).

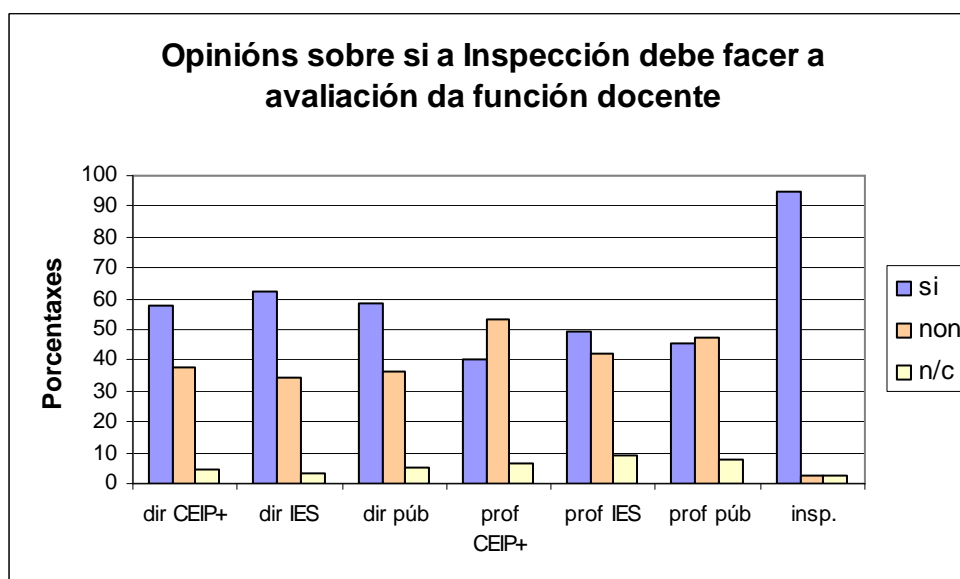
Titularidade: Non se consultou aos representantes dos centros privados, polo que non se pode determinar a influencia deste factor na variable analizada.

Nivel: Non hai diferenzas significativas entre os directores dos IES e os dos CEIP+; mais si entre os profesores de educación secundaria e os mestres (táboa 5.2.3.2.6a). Considérase interesante resaltar este feito, aínda que para estes dous últimos colectivos non resultou significativa a categorización da variable analizada, xa que, por un lado, xustifica a afirmación feita máis arriba que isto se debía á disparidade de criterio entre os profesores e non o chou e, por outro lado, pon de manifesto que a poboación de profesores de centros públicos non é homoxénea para esta variable, xa que permite afirmar que os profesores dos IES están significativamente máis dispostos a aceptar ser avaliados polos inspectores que os mestres.

Hai diferenzas significativas entre os inspectores e todos os colectivos consultados (táboa 5.2.3.2.6a).

No gráfico 5.2.3.2.6d recóllense todos os resultados anteriores.

Gráfico 5.2.3.2.6d.

Fonte: elaboración propia.

Á vista de todo o anterior pódese afirmar que:

- a) Hai case unanimidade nos inspectores sobre quen debe avaliar a práctica docente. O 95% considera que deben ser eles os encargados da avaliación da

práctica docente, porcentaxe significativamente máis alta que a de calquera outro colectivo;

- b) A porcentaxe de directores que opina que os inspectores deben avaliar a práctica docente (preto do 60%) é significativamente máis alta que a de profesores (45%);
- c) A porcentaxe de profesores de educación secundaria dispostos a aceptar ser avaliados por inspectores (preto do 50%) é significativamente máis alta que a de mestres (40%).

e) Perfil do inspector avaliador da función docente.

A distribución desta variable resulta significativa para os sectores da comunidade educativa consultados, excepto para o colectivo de directores dos IES (táboa 5.2.3.2.5b), tamén resulta significativa para os inspectores (táboa 5.2.3.2.4b). Tal como se observa no gráfico 5.2.3.2.6.e, hai un alto grado de desacordo entre os distintos colectivos en relación co perfil que debe ter o inspector avaliador da función docente. Os resultados desta variable para os inspectores recóllense no gráfico 5.2.3.2.4b.

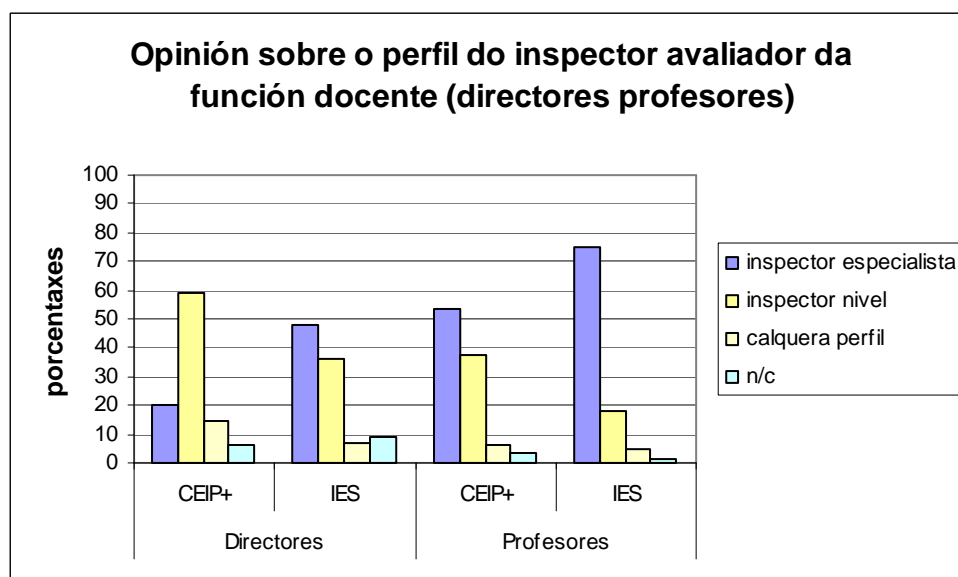
Sectores: Hai diferenza significativa entre os directores e os profesores. (táboa 5.2.3.2.6a).

Titularidade: Non se consultou aos representantes dos centros privados, polo que non se pode determinar a influencia deste factor na variable analizada.

Nivel: Hai diferenzas significativas entre directores de IES e os directores dos CEIP+, e entre os profesores dos IES (profesores de secundaria) e os profesores dos CEIP+ (mestres) (táboa 5.2.3.2.6a).

Hai diferenza significativa entre todos os colectivos e os inspectores (táboa 5.2.3.2.6a).

Gráfico 5.2.3.2.6e.

Fonte: elaboración propia.

Tendo en conta as consideración anteriores e os resultados recollidos nos gráficos 5.2.3.2.4b e 5.2.3.2.6e, pódese afirmar que:

- A porcentaxe de profesores que prefire que os inspectores que os avalíen teñan a súa mesma especialidade é significativamente máis alta que a de inspectores e de directores.
- Esta demanda está significativamente máis acusada nos profesores dos IES, dos que case o 75% prefire que o inspector avaliador teña a súa mesma especialidade.
- Practicamente todos os profesores (en torno ao 95%) rexeitan a posibilidade de ser avaliados por un inspector que non sexa da súa especialidade ou cando menos con experiencia no seu nivel educativo. A opinión dos directores é moi semellante (case o 90% opina o mesmo que os profesores). A este respecto cómpre aclarar que as diferenzas significativas por nivel xustifícanse pola diferente implantación da especialidade curricular tanto por razóns pedagóxicas como históricas. No bacharelato e formación profesional as especialidades do profesorado teñen unha estrutura historicamente moi consolidada por materias e, nunca se estableceu de xeito determinante a necesidade de modificala. Pola contra, as ensinanzas de educación infantil e primaria, sempre tiveron un carácter globalizado e hai relativamente pouco tempo que se considerou a conveniencia de darlles un carácter máis diversificado sen perder o

globalizado¹³³. Desde este punto de vista, pódese afirmar que, para a maioría dos mestres, a especialidade por nivel é equivalente á especialidade por materias da educación secundaria. En consecuencia, desde esta perspectiva cabe concluír que, case todos os directores, e sobre todo os profesores, cren que o inspector avaliador debe ter a mesma especialidade que o profesor avaliado, ben do mesmo nivel de ensino (no caso dos mestres), ben da mesma especialidade curricular (caso dos profesores dos IES).

- d) É de destacar que, non obstante, o 39% dos inspectores opina que a avaliación da función docente non require ningún perfil específico do inspector avaliador.

f) perfil dos avaliadores da función docente distintos ao inspector.

No gráfico 5.2.3.2.6f recóllense as propostas feitas polos directores e profesores de perfís de axentes avaliadores da función docente alternativos aos de inspector. Os valores son porcentaxes referidas ao total de individuos das respectivas mostras. Moitas das respostas recibidas propoñían simultaneamente varios perfís. Neses casos, para simplificar a análise, optouse por elixir o perfil máis alto de acordo coa seguinte ordenación decrecente: director, xefe de estudos e xefe de departamento.

Sectores: Hai diferenza significativa entre os directores e os profesores (táboa 5.2.3.2.6a).

Titularidade: Non se consultou aos representantes dos centros privados, polo que non se pode determinar a influencia deste factor na variable analizada.

Nivel: Non hai diferenzas significativas entre directores de IES e os directores dos CEIP+ (táboa 5.2.3.2.6a), case o 18% dos directores opinan que a avaliación da

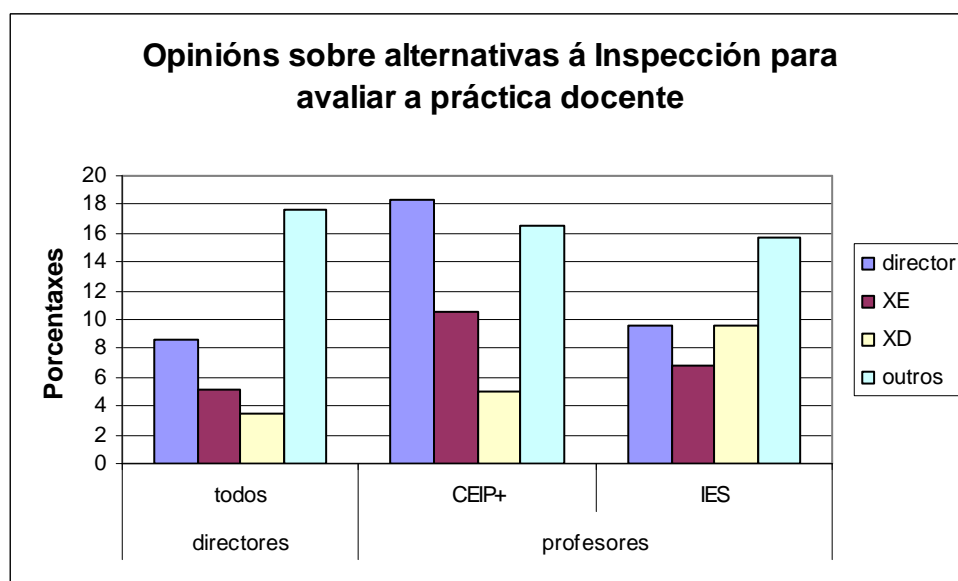
¹³³ Até a publicación do Real Decreto 895/1989 para a provisión de postos de traballo na Educación Xeral Básica (EXB) non se esixía unha formación específica para aspirar a un posto docente concreto (salvo para os de Preescolar e Educación especial), senón que era suficiente o requisito de pertencer ao corpo. A partir do citado Real Decreto establécense as seguintes especialidades:

- Educación especial (Pedagogía terapéutica e Audición e linguaxe).
- Educación Preescolar (actualmente Educación infantil).
- EXB, ciclos inicial e medio (actualmente educación primaria).
- Filoloxía; Lingua castelá e inglés.
- Filoloxía; Lingua castelá e francés.
- Filoloxía; Lingua castelá.
- Filoloxía; Lingua catalá.
- Filoloxía; Valenciano.
- Filoloxía; Lingua catalá, Illas Baleares.
- Filoloxía; Vasco, Navarra.
- Filoloxía; Lingua galega.
- Matemáticas e ciencias da natureza.
- Ciencias sociais.
- Educación física.

función docente debe ser realizada por avaliadores¹³⁴ distintos dos inspectores, directores, xefes de estudos ou xefes de departamento, porén hai un 8% que considera que deben ser eles. Hai diferenzas significativas entre os profesores de secundaria e os mestres (táboa 5.2.3.2.6a). Máis dun 28% dos mestres prefiren ser avaliados polos directores (18%) ou polos xefes de estudos (10%), antes que por inspectores. Máis do 25% dos PES prefiren ser avaliados polos directores, xefes de estudos ou xefes de departamento (as preferencias entre eles repártese case por igual, en torno ao 8%) antes que polos inspectores. Preto do 17% dos tres colectivos prefiren outros axentes avaliadores distintos dos propostos.

As propostas dos inspectores foron tan poucas (só tres) que non se tiveron en conta na análise pola súa escasa entidade.

Gráfico 5.2.3.2.6f.

Fonte: elaboración propia.

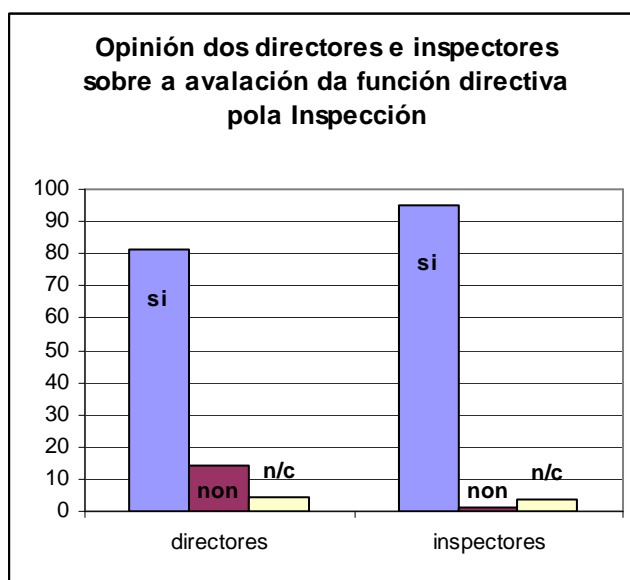
- a) Na categoría “*outros*” as propostas que se fixeron están recollidas no anexo 5.2.3.2D. Resultaron ser moi diversificadas. Van desde órganos colexiados (como o claustro ou o consello escolar) a comisións *ad hoc* con distintas composicións (nas que en moitas delas se inclúen inspectores), pasando por alumnos, pais, avaliadores externos, etc.

¹³⁴ Inclúese neste termo tanto persoas como grupos encargados da avaliación.

g) Avaliación da función directiva.

Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.2.6g, hai unha postura bastante unánime nos directores en torno a quen debe facer a avaliación da función directiva, o 82%, cre que se debe encargar a Inspección desta actuación. Aínda así está significativamente por baixo da opinión dos inspectores (ver táboa 5.2.3.2.6.a).

Gráfico 5.2.3.2.6g.

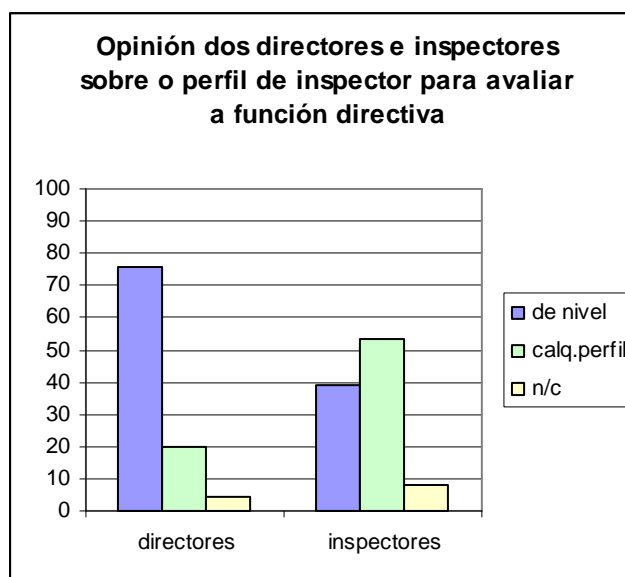

Fonte: elaboración propia.

h) Perfil do inspector avaliador da función directiva.

En canto ao perfil do inspector avaliador tamén hai diferenzas significativas (ver táboa 5.2.3.2.6a). No gráfico 5.2.3.2.5h pódese observar que unha ampla maioría de directores (75%) opina que o inspector avaliador debería ter experiencia no nivel educativo que se imparta no centro cuxo director sexa avaliado. Pola contra, a maioría dos inspectores (53%) opina que o perfil do inspector avaliador non é relevante para a avaliación da función directiva.

Gráfico 5.2.3.2.6h

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.2.7. *Discusión e interpretación de resultados.*

Baseándose na hipótese de partida de que a importancia relativa dunhas funcións sobre outras serve de indicador para identificar os modelos implícitos de Inspección, os resultados evidencian que practicamente cada enquisado ten o seu propio modelo. No entanto, tomando como referentes as funcións da Inspección que se ordenan no primeiro lugar por importancia e as correlacións entre estas, puidéronse identificar os modelos que se detallan na táboa 5.2.3.2.7a. Nela recóllese o nome que se lle deu a cada modelo para diferenciarlo dos demais, as funcións que caracterizan a cada modelo, ordenadas de máis a menos significativa no modelo¹³⁵, e a porcentaxe de presenza en cada unha das poboacións estudadas. Os modelos están ordenados de maior a menor grao de control requirido. É dicir, o modelo de inspección/control é o que implicaría un grao de control máis alto por parte dos inspectores e o modelo dinamizador o máis baixo (en rigor, ningún).

¹³⁵ Tal como se estableceu no subapartado 5.2.3.2 a función máis significativa dun modelo é a que de todas as funcións que caracterizan o modelo figura máis veces no primeiro lugar.

Táboa 5.2.3.2.7a. Modelos implícitos de Inspección nas distintas poboacións.

MODELO	Funcións da Inspección que o caracteriza.	Presenza en %			
		Insp.	Direc.	Prof.	Pais
Modelo inspección-control. (Modelo supervisor + Modelo administrativo + Modelo avaliador)	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos. Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación. Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora. Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora. Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	-	-	-	59,1
Modelo supervisor. (Modelo supervisor I + Modelo supervisor II)	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos. Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora. Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	-	44,68	36,58	-
Modelo supervisor I.	Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	48,05	-	-	-
Modelo supervisor II.	Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	6,49	-	-	-
Modelo administrativo.	Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación. Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	20,81	15,50	15,00	-
Modelo avaliador.	Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	1,30	1,33	1,77	-
Modelo asesor.	Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	23,38	39,18	47,26	24,9
Modelo dinamizador.	Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	-	-	-	16,7

Fonte: elaboración propia.

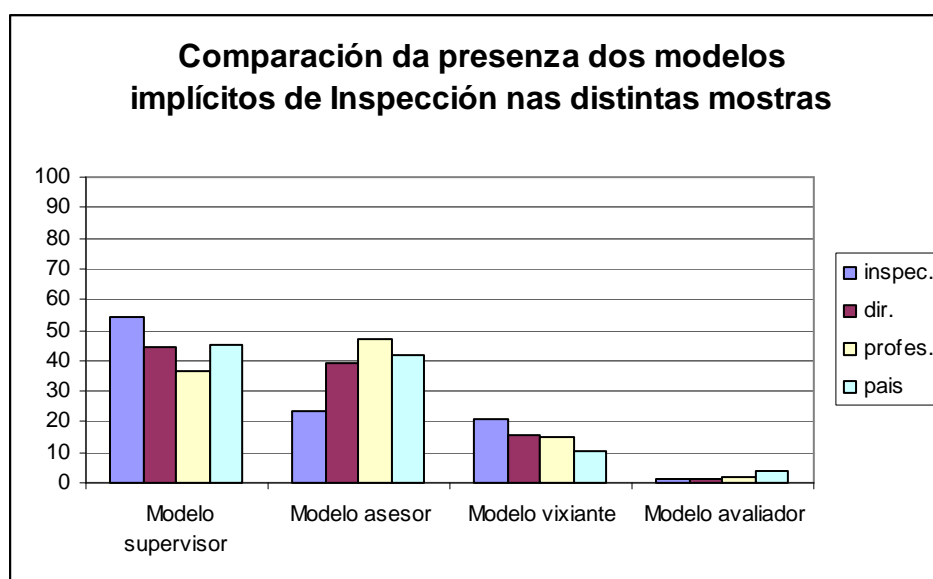
Do análise da táboa 5.2.3.2.7a pódese deducir que, con algúns matices¹³⁶, hai catro modelos implícitos de Inspección que están presentes en todas e cada unha das mostras estudadas:

- a) O **modelo supervisor**, que estaría caracterizado pola priorización das seguintes funcións:
 - Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.
 - Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.
 - Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.
- b) O **modelo asesor**, caracterizado pola priorización das funcións:
 - Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
 - Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.
- c) O **modelo administrativo**, que sería no que se priorizan as funcións:
 - Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.
 - Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación.
- d) O **modelo avaliador**, que sería no que se prioriza a función de participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.

O gráfico 5.2.3.2.7a permite comparar a implantación nos distintos colectivos analizados de cada un dos catro modelos achados.

¹³⁶ O mapa dos modelos implícitos de Inspección nos directores e nos profesores son homoxéneos (están integrados polos mesmos modelos), para facilitar a comparación hai que homoxeneizar os modelos do colectivo de inspectores e o dos pais. Así, no caso dos inspectores hai que unir os modelos supervisor I e supervisión II, a pesar de que para este colectivo non se achou unha correlación significativa entre as funcións que identifican ambos os modelos, desá forma ambos os dous equivalen ao modelo supervisor. No caso dos pais, débese ter en conta os axustes recollidos na táboa 5.2.3.2.2k.

Gráfico 5.2.3.2.7a

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 5.2.3.2.7a pódese observar que, para todos os colectivos analizados, excepto para o de inspectores, hai dous modelos implícitos de Inspección que predominan con grande diferenza sobre os outros dous, o modelo supervisor e o modelo asesor. Ambos os modelos responden aos dous enfoques antagónicos de entender a Inspección xa descrito por RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 329-345).

O modelo implícito de Inspección para maioría dos inspectores (en torno ao 55%) correspóndese co modelo teórico de Inspección establecido pola LOE, que como se viu coincide co modelo recollido no Decreto 99/2004¹³⁷. Tal como se pode ver hai outro colectivo importante de inspectores (aproximadamente o 20%) con un modelo implícito relacionado co anterior pola connotación de control que ten, o modelo administrativo¹³⁸. Modelo, que tal como se viu no apartado 4.2.2, foi co que naceu a Inspección profesional en España. Isto permite afirmar que preto dun 75% dos inspectores ten asumidos modelos de Inspección nos que predominan funcións relacionadas co control. Porén, hai un grupo relativamente importante de inspectores (máis do 20%), cuxo modelo implícito de Inspección (modelo asesor) corresponderíase

¹³⁷ Véxase o apartado 4.3.3 desta tese.

¹³⁸ Aínda que ningún colectivo, excepto o de pais, estableceu unha correlación significativa entre as funcións que caracterizan o modelo administrativo co modelo supervisor/control, que permitise integrais.

co establecido no Decreto 135/1993¹³⁹. Hai que ter presente que, de acordo cos presupostos que se veñen manexando, a importancia da función máis significativa deste modelo¹⁴⁰, *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, é mínima no modelo teórico de Inspección establecido na LOE, xa que está situada nos últimos postos da relación de funcións que atribúe á Inspección¹⁴¹. Outro colectivo importante de inspectores (o 20%) ten como modelo implícito de Inspección o modelo administrativo, resultando testemuñal os inspectores que teñen implícito o modelo avaliador.

En consecuencia, hai que concluír que o colectivo de inspectores de Galicia non é un grupo homoxéneo en relación cos modelos implícitos de Inspección, o que explicaría, en grande medida, a persistencia e inclusive o incremento, da crise en que, tal como se comentou, está inmersa a Inspección desde hai anos.

Outra fonte de diferenzas está na distinta maneira de reaccionar de cada inspector fronte ás demandas que recibe dos seus clientes. Así, durante o curso analizado (2005/2006) o estilo de intervención demandado pola Administración correspondía ao modelo de Inspección administrativo/burocrático¹⁴², que non coincide co modelo implícito na maioría dos inspectores. Por outro lado, o estilo de intervención demandado polos directores respondeu ao estilo de superdirección, que, tal como se puxo de manifesto no subapartado 5.2.3.1, é unha adaptación perversa do modelo asesor. É dicir, a pesar da convicción da maioría dos inspectores, estes víronse abocados á actuar segundo un modelo de Inspección distinto ao que a maioría ten interiorizado.

Un efecto colateral (tanto das distintas concepcións de modelos de Inspección que teñen os inspectores como das formas de reaccionar as demandas que recibe) que mingua a percepción de profesionalidade dos inspectores como corpo, é a diferenza nas

¹³⁹ Vésase o apartado 4.3.2 desta tese.

¹⁴⁰ A segunda función que caracteriza a este modelo, *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*, é propia da Comunidade Autónoma de Galicia, tal como se expuxo no apartado 4.3.3 desta tese.

¹⁴¹ Artigo 151 da Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, citada. En realidade é a última das funcións que se poden considerar como tales das propostas no citado artigo. Véxase a este respecto as consideracións que se fixeron na nota ao pé de páxina sobre esta cuestión ao xustificar o descriptor 1B no punto 3.4.6.1.1 deste capítulo.

¹⁴² Ver apartado 5.1.4.2 da tese.

súas actuacións¹⁴³. Feito que perciben, sobre todo os directores, como demostran as seguintes afirmacións¹⁴⁴:

“A diferenza de persoas que ocupan cargos na Inspección supón unha Inspección completamente dispar. Non existe coherencia. Debería ser un servizo de axuda e motivación para os centros, para o profesorado e para a comunidade educativa. A ver se agora veñen aires novos, posto que ata de agora era un corpo moi conservador.” (director de CEIP+, F030.019).

“Estas respostas dependen en gran medida do propio inspector. Hai moitas diferenzas entre eles.” (director de IES, F047.036).

“Hai moita diferenza entre os distintos inspectores. Algúns ademais de supervisar asesoran. Outros nin siquiera supervisan ou informan.” (director de centro público F277.224).

“Que hai dentro da Inspección Educativa dous blocos diferenciados:

- Os que cumpren a lei escrupulosamente.

- Aqueles que pasan dabondo.” (director de centro público, F293.239).

“A Inspección debe axudar e colaborar cos centros e non só supervisar. Cambia moito segundo o inspector/a que che corresponda no seu momento.” (director de centro público, F306.252).

“Una dificultad: en tres cursos consecutivos tres inspectores distintos...” (director de centro privado F233.021).

O modelo de Inspección implícito para a maioría dos directores (44,68%) é o modelo supervisor. Se se considera conxuntamente este modelo e o modelo administrativo, resulta que o modelo implícito para o 60,18% dos directores está relacionado co control, porcentaxe que é sensiblemente inferior ao dos inspectores. Como correlato resulta que a porcentaxe de directores que ten asumido o modelo asesor (39,18%) é 15 puntos superior ao dos inspectores. Porén, encontráronse diferenzas significativas entre os distintos estratos nos que se dividiu a mostra:

- Os directores dos centros privados é o colectivo que máis discrepancia mostra entre eles en relación coas funcións da inspección. A pesar diso comprobouse que aceptan menos (20,69%) o modelo de supervisión que os directores dos centros públicos (35,77%), o que significa case 15 puntos porcentuais de diferenza; no entanto, proporcionalmente hai máis directores privados (21,05%) que teñen implícito o modelo administrativo que directores públicos

¹⁴³ RAMO TRAVER (1999: 237-246) afirma que *“Está claro que non hai dous inspectores iguais, non só na súa personalidade senón na súa forma de actuar”*, aínda que na súa análise fai máis fincapé nos rascos da personalidade dos inspectores, que na concepción persoal que cada inspector ten da función inspectora.

¹⁴⁴ A este respecto recórdese que os directores é o colectivo que máis se relaciona coa Inspección, como quedou en evidencia no punto 5.2.3.1.3.

(9,76%). Pódese observar que para ambos os colectivos a presenza, en conxunto, de modelos relacionados co control é moi similar, se ben, nos directores de centros públicos predomina o modelo supervisor, cuxa compoñente maioritaria é a supervisión e control do funcionamento do centro, e nos directores de centros privados predomina o modelo administrativo, que fai referencia á vixilancia do cumprimento das normas. O que era esperable se se ten en conta que, dada a condición de privados, a organización e funcionamento destes centros considérase como unha responsabilidade do seu titular, e, en consecuencia, asocian ao inspector de educación como o representante da administración encargado de velar que se cumpran as normas establecidas.

- A porcentaxe de directores dos CEIP+ (41,19%) que pensan no modelo asesor como modelo de Inspección é significativamente máis alto que a porcentaxe de directores dos IES (30,95%).
- Hai unha aparente incoherencia entre o modelo implícito de Inspección que teñen a maioría dos directores (modelo supervisor) e o estilo de actuación que demandan (estilo de intervención de superdirección). A única resposta que pode explicar esta incoherencia é que os directores crean que é necesaria a supervisión, porén que ao mesmo tempo non queiran asumir a parte que lle corresponde, proxectándoa, mediante continuas consultas, cara o inspector do centro.

O modelo de Inspección implícito para a maioría de profesores (47,26%) é o modelo asesor), a diferenza de inspectores e directores. Un 36,58% de profesores ten asumido o modelo supervisor. Agora ben, se consideramos conxuntamente este último modelo co modelo administrativo, modelos relacionados co control, resulta que os profesores repártense: a porcentaxe dos que teñen implícito o modelo asesor e practicamente igual a de profesores que teñen implícito algún modelo relacionado co control. Non se acharon diferenzas significativas por niveis, mais si entre profesores públicos e privados para o modelo administrativo, como no caso dos directores, e que se explica, igual que no caso destes, polas características dos centros privados.

Pódese observar como na secuencia “inspectores → directores → profesores” os modelos implícitos nos colectivos presentan unha tendencia a incrementar os aspectos

relacionados co asesoramento, orientación e información, e como consecuencia un decaemento dos aspectos relacionados coa supervisión e o control. Non se acharon diferenzas significativas entre as mostras de directores e profesores para as funcións máis relevantes do modelo supervisor e do modelo asesor, mais si se encontraron entre o estrato de directores públicos e o de profesores públicos. Así, hai significativamente máis directores públicos que teñen asumido o modelo supervisor (38,82%) que profesores públicos (25,27%). Ao contrario, a porcentaxe de profesores públicos que teñen asumido o modelo asesor (33,70%) é significativamente maior que a de directores públicos (20,24%). Isto nos permite afirmar que no caso dos centros públicos os directores, en relación cos modelos implícitos de Inspección, están nunha posición intermedia entre os inspectores e os profesores. Tendo en conta que os directores proceden do colectivo de profesores, non cabe dúbida que hai unha modificación na súa maneira de pensar en relación co modelo de Inspección. Modificación que se podería explicar, ben porque as relacións máis frecuentes cos inspectores inflúen nos directores, ben porque o exercicio do poder fai cambiar a maneira de pensar dos directores ao respecto. Cabe unha terceira posibilidade derivada da interacción das dúas hipóteses. Non era obxecto desta tese analizar esta cuestión, polo que non hai datos obxectivos que permitan confirmar ningunha das hipóteses anteriores.

O mapa de modelos implícitos no caso dos pais difire bastante do dos outros colectivos. Para os pais encontrouse que as funcións que caracterizan os modelos supervisor, administrativo e avaliador se relacionan positivamente e correlacionan significativamente resultando un modelo mixto, que se denominou inspección/control, que é o modelo implícito para o 59,1% dos pais. Apenas un 25% dos pais teñen como modelo implícito o modelo asesor. Aparece un novo modelo implícito de Inspección, o modelo dinamizador, como consecuencia de que os pais, de acordo cos criterios establecidos, non asocian a función de “*avaliar, orientar e informar...*” coa función de “*promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*”¹⁴⁵.

Este panorama vese completado polas respostas dadas polos distintos colectivos relacionadas coas funcións que consideran que non son propias da Inspección da listaxe

¹⁴⁵ Ver táboa 5.2.3.2.2j.

proposta e as achegas de funcións ou actuacións que non consideran incluídas na citada listaxe.

Tres de cada catro individuos consultados (non hai diferenzas significativas entre colectivos) opinan que as funcións recollidas na listaxe proporcionada na enquisa son propias da Inspección. O que permite afirmar que unha grande maioría dos enquisados reconece que todas as funcións que a LOE atribúe á Inspección son propias dela.

A pesar de todo, a citada porcentaxe pode inducir a erro, porque sobredimensiona o valor dos rexeitamentos, xa que se refire a número de individuos das mostras que rexeitan algunha das funcións, polo que non aporta información do rexeitamento de cada unha das funcións.

Para unha análise máis pormenorizada da importancia real do rexeitamento de cada unha das funcións elaborouse a táboa 5.2.3.2.7b, en que se proporciona, para cada colectivo analizado, a distribución de frecuencias de rexeitamento das distintas funcións en dúas columnas, na primeira en valores absolutos e na segunda en porcentaxes referidos ao total da mostra de cada colectivo. Tamén se introduciu unha dobre columna en que se acumulan os datos referentes aos colectivos docentes (directores e profesores). Na citada táboa resúmense os datos da enquisa recollidos no anexo 5.2.3.g. Hai que ter presente que, co fin de facilitar o reconto, en dito anexo fíxose unha grela para cada unha das funcións rexeitadas. Dado que algúns enquisados rexeitan máis dunha función, hai individuos que aparecen repetidos en varias das grelas.

Táboa 5.2.3.2.7b. Número de individuos das distintas mostras que consideran que as funcións que se detallan na primeira columna non son propias da Inspección.

FUNCÍONS	Directores				Profesores				Totais docentes dir. + prof.		Pais	
	Púb.		Priv.		Púb.		Priv.		n	%	n	%
	n	%	n	%	n	%	n	%				
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	7	2,7	3	5,1	19	4,0	6	5,4	35	3,9	6	1,0
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	6	2,4	8	13,6	34	7,1	10	9,0	58	6,4	21	3,6
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	2	0,8	7	11,9	21	4,4	7	6,3	37	4,1	22	3,7
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	6	2,4	4	6,8	29	6,0	5	4,5	44	4,9	35	5,9
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	3	1,2	0	0,0	8	1,7	1	0,9	12	1,3	3	0,5
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	3	1,2	1	1,7	15	3,1	1	0,9	20	2,2	0	0,0
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	1	0,4	6	10,2	10	2,1	3	2,7	20	2,2	66	11,2
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	8	3,1	7	11,9	26	5,4	12	10,8	53	5,9	25	4,2
TOTAIS	36		36		162		45		279		112	
Número de cuestionarios recibidos.	255		59		480		111		905		591	
Índice de rexeitamento.	1,8		7,6		4,2		5,1		3,9		2,4	

Fonte: elaboración propia.

Analizando a táboa 5.2.3.2.7b o que primeiro salta á vista é a dispersión das opinións manifestadas polos enquisados en torno as funcións que consideran que non son propias da Inspección de educación. En consecuencia as porcentaxes de rexeitamento de cada unha das funcións non pasan, e só no caso de colectivos minoritarios (directores de centros privados), do 13,6%, polo que se poden considerar irrelevantes. O que permite afirmar que, con carácter xeral, as funcións atribuídas pola LOE a Inspección de educación son valoradas como propias da Inspección polos directores, profesores e pais.

A función que máis rexeitan os docentes globalmente é a de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*: o 6,4% opina que esta función non é propia da Inspección. O colectivo que máis a rexeita é o de directores e profesores de centros privados (o 13,6% e o 9,0% respectivamente), o que é coherente coa valoración que ditos colectivos fan desta función en relación coas outras funcións atribuídas á

Inspección, esta función pola natureza dos centros privados considérase máis propia dos seus “propietarios” ou titulares. O colectivo que menos rexeita esta función é o de directores de centros públicos, só un 2,4% deles considera que non é propia da Inspección.

A segunda función máis rexeitada polos docentes é a de *promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza*. En relación con ela hai que subliñar, por un lado, que o 5,1% dos docentes opina que non é propia da Inspección¹⁴⁶, e por outro, que hai propostas de actuacións, sobre todo de mestres, que van máis alá do que aparentemente recolle dita función ou, polo menos, que pensan que non están incluídas nela:

“Aportar propostas novas, efectivas na práctica e na realidade diaria dos centros.”
(director CEIP+, C053.042).

“Aportar solución ós problemas educativos de cada centro.” (xefe de departamento, C504.127).

“Motivar a los profesionales de la educación.” (mestre, C120.058).

“Motivar aos mestres, mais que criticalos. Axudar nas melloras escolares a través de propostas innovadoras.” (mestre, C138.110).

“Incentivar. Motivar.” (mestre, C215.236).

“Estimular as iniciativas, valorar traxectorias... Informar do anterior.” (mestre, C267.265).

“Promover e organizar xornadas co profesorado de cada centro.” (mestre, C277.283).

“Ser persoa amable, que trata de axudar a que ensinanza funcione.” (mestre, C215.237).

Alén da proposta das anteriores actuacións tamén se fan algunhas observacións, a modo de recomendacións, que insisten no mesmo:

“A inspección debe considerar, valorar e estimular iniciativas individuais e/ou colectivas, reflexionar sobre a práctica docente, recoller propostas...” (mestre, F267.265).

“Sería moi positivo que cada certo tempo houbera unha reunión do Inspector/a cos equipos directivos, incluso de varios colexios xuntos e así intercambiar experiencias educativas.” (profesor de ensino privado, F299.105).

¹⁴⁶ Tamén neste caso son os directores e profesores de centros privados os que máis a rexeitan (o 11,9% e o 10,8% respectivamente), con valores que duplican e, inclusive, triplican as porcentaxes dos profesores e directores de centro públicos (5,4% e 3,1 % respectivamente, a pesar da baixa porcentaxe resulta ser a máis rexeitada polos directores de centros públicos).

“La inspección además de promover un riguroso programa académico (necesario), promueva una serie de actividades que lo complementen: actividades artísticas, creativas, de servicios a la comunidad, donde el alumnado pueda ver con claridad los objetivos reales de la educación que se le brinda.” (pai, F197.262).

“A comunicación, o intercambio de opinións, de experiencias fai da comunidade educativa un ente vivo e dinámico.” (pai, F218.307).

Esta aparente contradición pódese explicar, alén de polas reiteradamente manifestadas discrepancias que hai sobre a función inspectora, polo feito de que para o desempeño de dita función se require que o inspector, asuma o papel de dinamizador. A pesar de que é unha función específica de Galicia, o Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 non prevía ningunha actuación a tal fin¹⁴⁷, nin tampouco nos anteriores nin posteriores. Non hai, polo tanto, tradición no conxunto do colectivo actual de inspectores de desempeñar o rol de dinamizador¹⁴⁸, polo que é normal que haxa integrantes dos sectores das comunidades educativas que non vexan a súa necesidade, mentres outros botan de menos que os inspectores non asuman un rol de dinamizador, na liña tradicional dos inspectores de primaria, de aí que sexan maioritariamente mestres os que opinen nese sentido.

Por regra xeral, coa excepción do colectivo de pais, cada colectivo tende a considerar que non son funcións propias da Inspección aquelas que lles atinxen máis directamente e teñen carácter de supervisión ou control. Así:

- A función que quitarían máis directores de centros públicos (e iso só o 2,7%) sería, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, o que é coherente co estilo de intervención que demanda a maioría dos directores, aínda que non é coherente co modelo de Inspección que tamén ten implícito a maioría¹⁴⁹.
- Os directores de centros privados quitaría a función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* e a de *supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora*. En coherencia coas características dos centros privados.

¹⁴⁷ Ver apartado 5.1.4.1 da tese.

¹⁴⁸ O que non quere dicir que non haxa inspectores que, a nivel individual, si desempeñan ese rol.

¹⁴⁹ Unha vez máis se evidencia a disparidade de modelos implícitos.

- Os profesores de centros públicos e os de centros privados coinciden maioritariamente en sinalar a función, *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*. En coherencia co modelo implícito de Inspección que ten a maioría do profesorado.

A función que máis pais consideran que non é propia da Inspección é a de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. Isto concorda co modelo implícito de Inspección que ten este colectivo (modelo de inspección-control). Mais, cómpre aclarar que o valor “66”, recollido na táboa 5.2.3.2.7b non é comparable cos dos outros colectivos, xa que aos pais se lle presentou dividida en catro, o que propiciou que algúns pais considerasen, por exemplo, que asesorar aos alumnos e pais non era competencia da Inspección, pero que asesorar á dirección e ao profesorado si o era. Precisamente o caso do exemplo repítese bastante. Hai unha aparente contradición neste colectivo mentres que algúns solicitan máis reunións cos inspectores e demandan máis información, outros consideran que *asesorar, orientar e informar aos pais e aos alumnos* non é unha función propia da Inspección. A interpretación desta situación posiblemente estea na explicación que dá un pai, que considera que esta función é máis propia do director e profesorado do centro que do inspector. Por outro lado, non hai elementos suficientes que permitan explicar o rexeitamento tan elevado que manifestan os pais á función, *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*.

Para poder comparar os resultados globais dos distintos colectivos determinouse un “índice de rexeitamento” (Ir) que se define como a porcentaxe de rexeitamento de funcións en relación co máximo de rexeitamentos posibles¹⁵⁰. Este índice, que se recolle na última fila da táboa 5.2.3.2.7b permite ter en conta a casuística citada, de que un individuo poda rexeitar varias funcións, e completa a información recollida no gráfico 5.2.3.2.5a. Así, permite afirmar que o rexeitamento individual dos directores privados ás

¹⁵⁰ A fórmula para o cálculo sería:

$$\text{Índice de rexeitamento (Ir)} = \frac{\mathbf{R} * 100}{\mathbf{Rmáximo}}$$

En que **R** sería o número de rexeitamentos para unha mostra determinada, e **Rmáximo** sería o número de rexeitamentos que podería facer como máximo esa mostra, é dicir, sería o resultado de multiplicar o número de individuos (**n**), que integran a mostra, por o número de funcións propostas (número total de funcións = 8). Polo que **Rmáximo = n * 8**.

funcións, que a normativa atribúe á inspección, é máis de catro veces máis forte ($7,6/1,8 = 4,22$) que a dos directores públicos, quere dicir que por termo medio un director dun centro privado rexeita máis de catro funcións por cada unha que rexeita un director dun centro público, cousa que non é posible apreciar no citado gráfico 5.2.3.2.6a, do que unicamente se deduce que a porcentaxe de directores de centros privados que opinan que non “*todas as funcións da relación proposta son propias da Inspección*” apenas se diferencia en 10 puntos da opinión dos directores de centros públicos. O mesmo se pode dicir dos profesores de centros públicos, con un índice de rexeitamento dúas veces e media superior ao dos directores de centros públicos e porcentaxes como colectivos moi semellantes. Os índices de rexeitamento dos pais é moi semellante ao dos directores de centros públicos. Isto permite afirmar que os directores de centros privados ($I_r = 7,6$), xunto cos profesores de centro privados ($I_r = 5,1$) son os colectivos máis críticos coas funcións que ten atribuída a Inspección; os menos críticos son os directores de centros públicos ($I_r = 1,8$) e os pais ($I_r = 2,4$).

En relación coa pregunta de se están todas as funcións que son propias da Inspección na listaxe proposta na enquisa, catro de cada cinco representantes das comunidades educativas (incluídos os pais) consideran que non falta ningunha (non hai diferenzas significativas entre eles, táboa 5.2.3.2.6a). Porén, os inspectores son algo máis críticos ao respecto, xa que case un 40% considera que si faltan funcións propias da Inspección. Coas reservas que xeran os resultados dos inspectores, pódese afirmar que a grande maioría dos enquisados opina que son propias da Inspección as funcións que a LOE lle atribúe (gráfico 5.2.3.2.6b).

Tamén neste caso, a citada porcentaxe pode inducir a erro, porque sobredimensiona o valor das propostas, xa que se refire a número de individuos das mostras que fan algunha proposta, mais estas son moi diversificadas, tal como se verá a continuación, polo que a porcentaxe de propostas relacionadas con algunha nova función ou actuación é moito menor (practicamente anecdótica).

Para unha análise máis pormenorizada da importancia real de cada proposta procedeuse de xeito semellante á análise realizada dos rexeitamentos de funcións. Así pois, elaborouse a táboa 5.2.3.2.7c, en que se proporciona, para cada colectivo analizado, a distribución de frecuencias de propostas de novas funcións, agrupadas

como se indica a continuación, en dúas columnas, na primeira en valores absolutos e na segunda en porcentaxes referidos ao total da mostra de cada colectivo. Tamén se introduciu unha dobre columna en que se acumulan os datos referentes aos colectivos docentes (directores e profesores). Na citada táboa resúmense os datos da enquisa recollidos no anexo 5.2.3.c. Hai que ter presente que, ao ser recollida esta información mediante unha pregunta aberta, as achegas clasificáronse tal como se detallou no apartado 5.2.3. En consecuencia, todas as respostas recibidas sobre este aspecto aparecen relacionadas no citado anexo 5.2.3.c agrupadas por categorías e subcategorías. Outra cuestión que hai que ter en conta é que os totais que se recollen na penúltima fila da táboa 5.2.3.2.7c fan referencia ao número de propostas contabilizadas, non a individuos que as fixeron; algúns dos enquisados que afirmaron que faltaban funcións na listaxe non fixeron ningunha proposta, outros pola contra fixeron máis de unha, polo que as porcentaxes recollidas nesa fila non teñen que coincidir necesariamente coas do gráfico 5.2.3.2.6b¹⁵¹.

Táboa 5.2.3.2.7c. Número de individuos das distintas mostras que consideran que nas funcións que ten atribuídas a Inspección faltan actuacións relacionadas coas subcategorías recollidas na primeira columna.

	Directores				Profesores				Totais docentes dir.+prof.		Inspectores		Pais	
	Púb.		Priv.		Púb.		Priv.		n	%	n	%	n	%
	n	%	n	%	n	%	n	%						
asesoramento	9	3,5	4	6,8	12	2,5	1	0,9	26	2,9	2	2,6	3	0,5
avaliación	1	0,4	1	1,7	1	0,2	0	0,0	3	0,3	5	6,5	1	0,2
control	0	0,0	0	0,0	8	1,7	1	0,9	9	1,0	1	1,3	27	4,6
especialidade	3	1,2	0	0,0	2	0,4	0	0,0	5	0,6	4	5,2	0	0,0
formación	2	0,8	0	0,0	5	1,0	0	0,0	7	0,8	5	6,5	0	0,0
intermediario	2	0,8	1	1,7	2	0,4	0	0,0	5	0,6	1	1,3	7	1,2
liderado	1	0,4	1	1,7	1	0,2	2	1,8	5	0,6	2	2,6	1	0,2
mediación	6	2,4	1	1,7	6	1,3	0	0,0	13	1,4	0	0,0	6	1,0
práctica docente	0	0,0	1	1,7	7	1,5	0	0,0	8	0,9	1	1,3	12	2,0
Relac./comunic.*	6	2,4	1	1,7	27	5,6	2	1,8	36	4,0	1	1,3	14	2,4
valedor	5	2,0	0	0,0	5	1,0	2	1,8	12	1,3	0	0,0	2	0,3
xestión	5	2,0	0	0,0	15	3,1	0	0,0	20	2,2	2	2,6	3	0,5
outras	7	2,7	1	1,7	12	2,5	3	2,7	23	2,5	5	6,5	13	2,2
Totais	47	18,4	11	18,6	103	21,5	11	9,9	172	19,0	29	37,7	89	15,1
cuestionarios recibidos	255		59		480		111		905		77		591	

Fonte: elaboración propia.

¹⁵¹ Neste caso non cabe falar dun índice de propostas, semellante ao índice de rexeitamento definido na análise das funcións rexeitadas, dado que ao ser unha pregunta aberta non estaba limitado o número de propostas máximas.

Ao igual que ocorría coas funcións rexeitadas, o que primeiro salta á vista, na análise da táboa 5.2.3.2.7c, é a dispersión das opinións manifestadas polos enquisados. En consecuencia as porcentaxes de propostas de novas funcións non pasan, e só no caso de colectivos minoritarios (directores de centros privados), do 6,8%¹⁵², polo que se poden considerar irrelevantes. O que permite afirmar que, con carácter xeral, os enquisados consideran que as funcións recollidas na listaxe proposta na enquisa son todas as que debe ter a Inspección de educación¹⁵³.

Esta afirmación e a anterior, relativa ás funcións rexeitadas, permiten concluír, cos datos recollidos, que a grande maioría de directores, profesores, pais e, inclusive, de inspectores, aínda que estes últimos con máis reservas, consideran que na listaxe de funcións proposta no cuestionario están todas as funcións propias da Inspección sen que sobre nin falte ningunha.

A pesar de ser os inspectores os máis críticos e teoricamente os que mellor coñecen as funcións que debe desempeñar a Inspección, non son unha excepción en canto á disparidade de propostas, o que corrobora, unha vez máis, a hipótese da diversidade de opinións que teñen os inspectores sobre as funcións que lle son propias.

Case todos os inspectores que botaron en falta funcións fixeron propostas de algunhas que, segundo a súa opinión, deberían estar na listaxe. Grande parte das propostas fan referencia a funcións que xa tivo encomendadas a Inspección, pero que ou ben lle foron retiradas (formación do profesorado) ou ben foron esvaecidas noutras máis xerais (avaliación). Por último, facer referencia a que o 5,2% dos inspectores bota en falta actuacións relacionadas coa especialidade.

Un 6,5% de inspectores considera que a formación do profesorado debería estar incluída entre as funcións propias da Inspección con propostas deste tipo:

“Participar nas actividades de formación do profesorado.” (inspector, C000.061).

¹⁵² Como se pode ver, en xeral, son porcentaxes moito máis baixas que no caso das funcións rexeitas, o que é facilmente explicable pola natureza de pregunta aberta utilizada para recoller a información na enquisa. Este tipo de preguntas favorece a dispersión das respostas.

¹⁵³ Tal como se indicou na definición do descriptor 1B (punto 3.4.6.1.1 da tese) na lista de funcións se recollían, alén das atribuídas pola LOE á Inspección, outra máis propia da Comunidade Autónoma atribuída pola Orde do 13 de decembro de 2004.

“Participar na formación de RR.HH.” (inspector, C000.029).

Tamén hai algúns directores e profesores de centros públicos que botan en falta esta función:

“Animar e orientar a formación do profesorado.” (director de centro público, C150.134).

“Contribuír á formación docente.” (xefe de departamento, C101.011).

“Supervisar a formación continuada do docente e orientala.” (PES, C178.165).

“Facilitar a formación do profesorado.” (mestre, C267.266).

“Organizar charlas informativas sobre normativa.” (PES, C170.148).

Tal como se indicou no capítulo 4 da tese, a Inspección, como órgano, tivo encomendada, case desde a súa creación, e de forma moi especial durante a Segunda República, a formación do profesorado até a aparición doutros organismos creados *ad hoc*¹⁵⁴. Na táboa 5.2.3.2.7d pódese observar como a partir da LXE, inmediatamente despois da creación dos ICEs, a redacción da función da Inspección relacionada coa formación do profesorado foi evolucionando até quedar na LOE nun simple engadido ou corolario, *“e colaborar na súa mellora continua”*, da función “principal” de *supervisar a práctica docente...*

Táboa 5.2.3.2.7d. Evolución histórica da redacción dada nas cinco últimas leis de educación á función da Inspección relacionada coa formación do profesorado.

LXE	LOXSE	LOPAG	LOCE	LOE
e) Colaborar cos Institutos de Ciencias da Educación na organización de cursos e actividades para o perfeccionamento e actividade do persoal docente.	a) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de renovación educativa.	b) Colaborar na mellora da práctica docente e do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa, de renovación pedagóxica.	b) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua e na do funcionamento dos centros, así como nos procesos de reforma educativa e de renovación pedagóxica.	b) Supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua.

Fonte: elaboración propia, a partide de LXE, LOXSE, LOPAG, LOCE e LOE.

Actualmente en Galicia os ICEs das tres Universidades teñen encomendada a formación inicial do profesorado de educación secundaria mediante o curso de actitude pedagóxica (CAP). A formación continua é competencia dos CEFORs (Centros de

¹⁵⁴ Esta cuestión é tratada en diversas publicacións (VIÑAO, 1999: 258) entre as que pola súa contundencia cabe citar a MAÍLLO (1989: 329-333).

formación e recursos) que desde 1.999 substituíron nesa función aos CEFOCOPs (Centros de formación continua do profesorado). Non obstante, unha das poucas actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 relacionadas coa función de *supervisar a práctica docente... e colaborar na súa mellora continua*¹⁵⁵ é a “*detección, colaboración e seguimento das actividades de formación e perfeccionamento do profesorado*”. O feito de que o seu grao de realización sexa o peor valorada tanto polos inspectores (2,34 sobre unha media de 3)¹⁵⁶ como polos docentes (2,10 sobre unha media de 3)¹⁵⁷ induce a pensar que se trata dunha actuación moi residual ou, o que é o mesmo, supeditada ao tempo dispoñible, polo que sería inútil pretender ir máis alá, cargando a Inspección cunha función, que xa teñen encomendadas outras institucións, e que lle sería imposible desempeñar por falta material de tempo. Por outro lado, alén diso os inspectores, pola súa competencia persoal, son reclamados como expertos para impartir seminarios, cursos etc. Nese sentido cabe sinalar que é frecuente que numerosos inspectores colaboren de xeito voluntario con ambas as institucións, sobre todo cos CEFOREs, como poñentes, relatores, etc. en numerosas actividades de formación.

En consecuencia, cabe concluír que no marco institucional actual é impensable que os inspectores poidan asumir actuacións relacionadas coa formación do profesorado máis alá das sinaladas, polo que as reivindicacións dos inspectores nese sentido parecen máis consecuencia da saudade doutros tempos, que froito dunha necesidade real.

A un 6,5% dos inspectores non lles parece suficiente a función *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, e fan propostas no sentido de darlle maior amplitude e concreción:

“*Avaliar a todos (na súa totalidade), previa definición de indicadores base, os docentes no desempeño profesional e na participación das actividades do centro.*” (inspector, C000.013).

Tamén hai achegas nese sentido, aínda que anecdóticas, por parte dos representantes dos sectores da comunidade educativa.

¹⁵⁵ Véxase táboa 5.1.4.1b do subapartado 5.1.4.1 da tese.

¹⁵⁶ Véxase táboa 5.2.3.3.1a do punto 5.2.3.3.1 da tese.

¹⁵⁷ Véxase táboa 5.2.3.3.2a do punto 5.2.3.3.2 da tese.

“Cumplir la ley/evaluar.” (director de centro público, C235.023).

“Avaliación de centros.” (director de CEIP+, C054.053).

“Garantir unha verdadeira avaliación no centro (interna e externa) para implantar as melloras necesarias.” (pai, C309.482).

Porén, son moito máis numerosas as opinións dos representantes das comunidades educativas que cuestionan que a avaliación sexa unha función propia da Inspección, especialmente cando se trata de avaliar a función docente (gráfico 5.2.3.2.5d). As opinións recollidas dos profesores manifestan un profundo desacordo sobre esta cuestión, un 45% aceptan ser avaliados polos inspectores, un 46% non e un 9% non contesta. Quere dicir, practicamente o 50% dos que manifestan a súa opinión din que si, e o outro 50% din que non. Os mestres, con unha porcentaxe en torno ao 52% son os que máis rexeitan a avaliación polos inspectores.

Na táboa 5.2.3.2.7d recóllense os resultados obtidos na enquisa da tese e os da enquisa realizada pola Federación de Ensinantes de CC.OO. xa citada¹⁵⁸. Tendo presente as advertencias que condicionan o alcance da comparación dos resultados de ambas as enquisas e a pesar das diferenzas entre algúns dos resultados comparados, o rango de ditas diferenzas permite, no entanto, afirmar con bastante fundamento que, a pesar de ter transcorrido máis de 15 anos entre as enquisas, a opinión que ten o colectivo de profesores en relación con ser avaliados polos inspectores non variou substancialmente.

Táboa 5.2.3.2.7d. Evolución da opinión dos profesores en torno ser avaliados polos inspectores.

	% de docentes que non desexan ser avaliados polos inspectores tese (2007).	% de docentes que non desexan ser avaliados polos inspectores CIDE (1993)*.
Profesores (global)	47,1	51,0
PES = BUP-FP	42,0	49,7 (BUP)-62,1(FP)
Mestres	53,2	48,6

Fonte: elaboración propia, a partir de FEDERACIÓN DE ENSINANZA DE CC.OO. (1993: 171-172).

¹⁵⁸ Véxase punto 5.2.3.1.8.

Tampouco hai moito acordo nos profesores entre as posibles alternativas aos inspectores para avaliar a función docente. Máis dun 28% dos mestres prefiren ser avaliados polos directores ou polos xefes de estudos, antes que por inspectores. Unha porcentaxe semellante (25%) dos PES prefiren ser avaliados polos directores, xefes de estudos ou xefes de departamento (as preferencias entre eles repártese case por igual, en torno ao 8%) antes que polos inspectores.

As propostas do 16% de profesores e do 18% dos directores, que prefiren outros axentes avaliadores distintos dos inspectores e das alternativas propostos na enquisa, son difíciles de clasificar pola súa diversidade. Porén, cabe destacar algunhas delas polas connotacións que teñen:

- a) Hai un número importante que fan referencia a axentes externos ao centro, o que implicaría unha visión dos inspectores como persoas “internas” a el, que quere dicir como un órgano máis do propio centro, o que confirma as expectativas que hai en torno ao rol do inspector como superdirector. Opinións nese sentido pódense ver nos directores de centros públicos (directores de centros públicos, D126.110, D034.023, D213.197; PES D122.062, D137.108, D197.315), mestres (profesores de centros públicos, D194.055, D195.204, D204.213). Inclusive un inspector opina que deben ser “*persoas preparadas alleas ó centro*” (inspector D000.068).
- b) Outras fan referencia a “expertos” ou “persoas preparadas” o que implicitamente está cuestionando a capacitación dos inspectores para avaliar a función docente. Opinan que deberían ser “*técnicos da consellería*” (director de IES, D117.101); “*equipo de técnicos*” (director de centro público, D180.164); “*profesionales capacitados*” (xefe departamento, D105.017); “*equipo de expertos*” (PES, D225.252); “*un experto externo ó centro*” (mestre, D189.190). Hai tamén inspectores que opinan nese sentido, alén do citado máis arriba, outro manifesta que deben ser “*equipos especializados*” (inspector, D000.050). Por último, nesa mesma liña, hai outro grupo de propostas, feitas maioritariamente por xefes de departamento, que claramente se refiren a “especialistas na materia”: “*comisión profesores especialistas*” (xefe departamento, D196.090); “*especialistas nas distintas materias*” (xefe departamento, D276.118); “*especialistas da area*” (PES, D199.209). Tanto unhas opinións como as

outras confirman a visión que teñen os profesores e os directores sobre este aspecto¹⁵⁹.

Esta falta de acordo, en relación cos axentes avaliadores da práctica docente, tamén é patente na citada enquisa da Federación de ensinanza de CC.OO¹⁶⁰.

Os directores aceptan moito mellor que os profesores a avaliación, unha grande maioría, máis do 70% opina que os inspectores deben avaliar a función directiva e a penas un 15% opina o contrario.

Tal como se recolle no capítulo 4 da tese, a avaliación tamén foi unha das actividades que desenvolveu a Inspección educativa desde a súa creación en 1849. Porén, foi a partir da LXE cando se definiu explicitamente a avaliación dos centros como unha das funcións propias da Inspección (ver apartado 4.2.5). Esta función chegou a adquirir un grande auxe na década dos 80, sobre todo en Cataluña¹⁶¹, auxe que se estendeu ao resto de España maioritariamente na década dos 90, e á súa posta en práctica e desenvolvemento se lle dedicaron numerosas publicacións e xornadas de inspectores, inclusive congresos¹⁶². Agora ben, a cada vez maior complexidade e

¹⁵⁹ Menos do 25% do profesorado, no caso dos directores chega ao 35%, cre que os inspectores son especialistas nunha área ou materia, segundo se recolle no gráfico 5.2.3.1.5h.

¹⁶⁰ “Aínda que o profesorado ve claro que se debe avaliar o seu traballo, non resulta sinxelo encontrar quen debe facelo. A enquisa presentou un listado de sete posibles axentes de avaliación:

- Pais.
- Alumnos.
- Outros profesores.
- Equipo directivo.
- Consello escolar.
- Inspección.
- Técnicos da Administración.

Entre as respostas obtidas (...) só estes últimos atoparon o apoio da maioría do profesorado. A opinión maioritaria dos docentes está en contra de ser avaliados por calquera dos restantes axentes, por outro lado compoñentes case todos eles da Comunidade escolar.” (CC.OO, 1993: 60).

¹⁶¹ Nesa época elabóranse e ensáianse diversos instrumentos de avaliación de centros en Cataluña: o “PVH/87”, elaborado por inspectores de EXB do Servizo territorial de Tarragona; o VAQ elaborado por diversos inspectores de Cataluña; o QUAFE-80, elaborado por Pere Darder e José Antonio López, proposto pola Inspección de Cataluña. En 1990, outro inspector, Vicente Barberá, elabora o MEOPA-90. Por outro lado, na década dos 90, como consecuencia da LOXSE, desde a Inspección Central do Ministerio de Educación y Ciencia en colaboración co CIDE (Centro de Investigación, Documentación y Evaluación) elabórase o Plan EVA (Plan de avaliación de centros). En Galicia ponse en marcha un plan semellante durante catro cursos a partir do curso 1995/1996, o Plan ACE (Plan de avaliación de centros educativos), elaborado na Subdirección Xeral de Inspección Educativa, con dúas versións unha para centros de infantil e primaria e outra para centros de secundaria.

¹⁶² Entre os congresos con esa temática cabe citar o II Simposium Europeo de Inspección educativa realizado en Palma de Mallorca en 1990. Entre as xornadas as da Asociación Nacional de Inspectores de Educación (ANIES-ANIE) en Medina del Campo en 1995, as “Jornadas sobre la evaluación educativa y

extensión dos procesos de avaliación, fixo que fose inviable a súa realización efectiva dentro dos modelos de Inspección que foron deseñados a nivel de España polas sucesivas Leis de Educación e, sobre todo, dentro dos modelos de Inspección que cada Comunidade Autónoma concretou para o seu territorio¹⁶³. Esta imposibilidade tratouse de paliar coa creación de institucións especificamente destinadas a tal fin¹⁶⁴. Como consecuencia diso, a función de avaliar foi cada vez máis esvaecida nas redaccións que lle foron dando as distintas leis de educación promulgadas despois da LXE¹⁶⁵ tal como se pode apreciar na Táboa 5.2.3.2.7e.

Táboa 5.2.3.2.7e. Evolución histórica da redacción dada nas cinco últimas leis de educación á función avaliadora da Inspección.

LXE	LOXSE	LOPAG	LOCE	LOE
d) Avaliar o rendemento educativo dos Centros docentes e Profesores da súa zona respectiva ou da especialidade ao seu cargo en colaboración cos Institutos de Ciencias de la Educación.	b) Participar na avaliación do sistema educativo.	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde ós centros escolares á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultado dos mesmos.	c) Participar na avaliación do sistema educativo, especialmente na que corresponde aos centros escolares, á función directiva e á función docente, a través da análise da organización, funcionamento e resultados dos mesmos.	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.

Fonte: elaboración propia a partir de LXE, LOXSE, LOPAG, LOCE e LOE.

Tal como se recolle no gráfico 5.2.3.2.7a o modelo avaliador é o que ten menos presenza, pódese dicir que a presenza é testemuñal, de todos os modelos implícitos nas distintas poboación obxecto de estudo. A única actuación, das recollidas no Plan xeral da Inspección para o curso 2005/2006, relacionada coa función de “*participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*” da que se dispón

la evaluación de centros en las Comunidades Autónomas” en Toledo en 2003; as IV Jornadas da Asociación de Inspectores de Educación (ADIDE) Madrid en 2003, etc.

¹⁶³ Ver subcapítulo 4.3 para o relacionado con este aspecto na Comunidade Autónoma de Galicia.

¹⁶⁴ O Artigo 62.3 da LOXSE crea o Instituto Nacional de Calidade e Avaliación (INCE), o que se lle encarga a realización da avaliación do sistema educativo. O INCE vota a andar no ano 1993 (RD 928/1993 de 18 de xuño), a partir da LOE recibe o nome de Instituto de Avaliación. Tamén no ano 1993 créase en Cataluña o Consell Superior d’Avaluació del Sistema Educatiu. A partir desa data diversas autonomías crearon institutos parecidos (ICEC en Canarias, IVEC en Valencia, ademais dos Servizos de avaliación no País Vasco e Andalucía), excepto Galicia. En Galicia o Decreto 99/2004 citado reúne na Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade do Sistema Educativo a función inspectora e a función avaliadora do sistema educativo (véxase apartado 4.3.3).

¹⁶⁵ Actualmente a redacción que lle da a LOE (Artigo 151) é a seguinte: “*Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que a integran*”. Como se pode observar, desaparece toda referencia a elementos obxecto de avaliación e aos procedementos para levalas a cabo.

información para o seu análise é a de “*avaliación de centros educativos*”. Dáse a circunstancia tamén de que o grao de realización desta actuación é o segundo peor avaliado polos inspectores (2,65 sobre unha media de 3)¹⁶⁶ e dos menos valorados polos docentes (2,77 sobre unha media de 3)¹⁶⁷. É dicir, trátase dunha actuación residual, a pesar de estar definida como prioritaria no citado Plan, que se fai en función das disponibilidades do tempo que deixan outras actuacións.

Todo o anterior permite afirmar que a complexidade dos procesos de avaliación son inviables, tal como se concibían na LXE, co estilo de intervención real dos inspectores, que como se dixo, está condicionado polo estilos de intervención demandados pola Administración e polos directores. En consecuencia, hai que concluír que, máis que un problema conceptual da función de *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, é un problema de estilo de intervención dos inspectores.

Moi relacionadas coa función de avaliar están outro tipo de propostas de funcións que fan referencia á especialidade e que, como se dixo, fixeron un 5,2% de inspectores:

“*Supervisar a especialidade.*” (inspector, C000.002).

“*A investigación sobre Inspección e sobre especialidade.*” (inspector, C000.011).

“*Supervisar a docencia da súa especialidade.*” (inspector, C000.024).

“*Supervisar a impartición cualitativa e cuantitativa dos programas.*” (inspector, C000.024).

Tamén hai propostas neste sentido dalgúns directores e profesores de centros públicos:

“*Ser especialista nas diversas materias.*” e “*Ter experiencia nos diversos niveis educativos.*” (director de IES, C090.074).

“*Colaboración didáctica con cada departamento por el inspector de la materia correspondente.*” (director de centro público, C216.200).

“*Considero que as programacións deberían ser revisadas por especialistas nas distintas materias.*” (xefe de departamento, C159.060).

¹⁶⁶ Véxase táboa 5.2.3.3.1a do punto 5.2.3.3.1 da tese.

¹⁶⁷ Véxase táboa 5.2.3.3.2a do punto 5.2.3.3.2 da tese.

“Especialistas en áreas ou materias do S.E.” (mestre, C226.253).

As actuacións vinculadas a unha especialidade, non teñen que derivar de ningunha función específica. Mais, ao se tratar dun aspecto que afecta profundamente á organización e funcionamento, condiciona o estilo de intervención dos inspectores derivado do modelo explícito de Inspección definido pola normativa¹⁶⁸.

A especialización tiña tradicionalmente dúas facetas, unha facía referencia ao nivel e a outra á materia ou disciplina. A primeira derivaba da existencia de tres corpos distintos de Inspección¹⁶⁹, que durou até a entrada en vigor da Disposición Adicional décimo quinta da Lei 30/1984, pola que se integraron aos inspectores de todos os corpos existentes no corpo de inspectores ao servizo da Administración educativa (CISAE)¹⁷⁰. A segunda, era un corolario da primeira e estruturábase de xeito distinto en cada un dos corpos, sendo a máis acusada no Corpo de Inspectores de Ensino Medio do Estado, que se baseaba nas distintas materias do currículo dese nivel¹⁷¹. A entrada en vigor da Disposición Adicional décimo quinta non supuxo a desaparición automática da reorganización da Inspección por niveis en toda España, xa que de aquelas había Autonomías que tiñan transferida a competencia sobre Inspección de educación¹⁷².

En Galicia, tal como se recolle no apartado 4.3.3, a desaparición da organización por niveis empezou, de feito, a partir do Decreto 99/2004, do 21 de maio (DOG do 25). Polo tanto trátase dunha tendencia¹⁷³ a organizar a Inspección baixo o principio de zonificación, tradicionalmente vinculado á Inspección de Enseñanza Primaria, “cada inspector está adscrito a unha zona ou sector” e en consecuencia é o inspector de

¹⁶⁸ Véxase o apartado 2.1.4 da tese.

¹⁶⁹ Véxase o capítulo 4 da tese.

¹⁷⁰ O primeiro intento de integración dos corpos de inspectores foi coa LXE, ou Lei do 70, que, na súa disposición transitoria 6ª prevía a incorporación de todos os inspectores ao Servizo de Inspección Técnica de Educación (SITE). Dita integración nunca se levou á práctica até a entrada en vigor da Lei 30/1984, tal como se recolle no apartado 4.2.5.

¹⁷¹ Tal como se recolle no capítulo 4 esta posibilidade se recollía, para O Corpo de Inspectores de Bacharelato no artigo 16 do Decreto 898/1963, de 25 de abril, citado; e para o Corpo Inspección Profesional de Ensino Primario do Estado mediante “ponencias” (Resolución de 31 de marzo de 1965, citada). Para o Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional prevíase a posibilidade de que no acceso se tivese en conta especialidades correspondentes a áreas de ensinanza (Artigo 12 do RD 657/1982 citado).

¹⁷² Tal como se dixo o traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de educación, entre os que figuraba os de Inspección, fíxose mediante o Real Decreto 1763/1982, do 24 de xullo citado (ver subcapítulo 4.3).

¹⁷³ Tendencia que actualmente está en revisión nalgunhas comunidades autónomas (Madrid e Castela León), tal como se sinalou ao final do apartado 4.3.3.

referencia para todos os centros que están dentro desa zona. Este tipo de organización implica necesariamente que as actuacións dos inspectores nas zonas non requiren outro requisito de especialización que ser inspector. O que leva, como corolario, o principio de internivelaridade, que se concreta na idea de que “todos os inspectores teñen que inspeccionar todos os centros”¹⁷⁴.

Precisamente, nas tres cuestións relacionadas cos perfís dos inspectores que requiren algún tipo de especialización acháronse grandes diferenzas entre as opinións dos inspectores e os restantes sectores da comunidade educativa consultados. Así:

- a) O 72% da mostra de todos os integrantes da comunidade educativa consultados opina que es imprescindible que o inspector de referencia teña experiencia previa no nivel ou niveis educativos impartidos nos centros que teña adscritos, fronte ao 52% dos inspectores.
- b) O 88% da mostra de directores e profesores públicos opinan que os inspectores que avalíen a función docente deben ser especialistas na área ou materia (53%) ou no nivel (35%), fronte ao 58% de inspectores (o 40% e o 18% respectivamente).
- c) O 77% dos directores de centros públicos opinan que os inspectores que avalíen a función directiva deben ter experiencia no mesmo nivel educativo que o director a avaliar, fronte ao 40% dos inspectores que opina o mesmo.

Tan alta discrepancia, entre as opinións dos inspectores por un lado, e as opinións dos profesores e directores por outro, explicaría-se se se comprobase que a postura dos inspectores está asociada ao principio de “internivelaridade”, defendido por un colectivo de inspectores, tal como se expuxo no subcapítulo 4.3 desta tese. Parece lóxico pensar que un inspector que asuma dito principio opinará que para a asignación de centros será irrelevante a experiencia previa do inspector de referencia. Tamén parece lóxico que, levando ese principio ás últimas consecuencias opine que para a avaliación da función directiva e da función docente sexa irrelevante calquera tipo de especialización. En consecuencia estas tres variables pódense tomar como indicadores da implantación ou non do principio de internivelaridade nun grupo. Dado que, como se dixo anteriormente, o principio de internivelaridade é unha consecuencia lóxica do tipo

¹⁷⁴ Véxase o apartado 4.3.2 desta tese.

de organización por zonas herdado da antiga organización da Inspección de Ensinanza Primaria, supúxose que os inspectores proclives a este principio deberían proceder dese nivel educativo. En consecuencia, a hipótese é, primeiro hai un colectivo de inspectores que defende o principio de internivelaridade, e segundo, se existe ese colectivo, debe estar integrado fundamentalmente por inspectores procedentes do nivel de ensinanza primaria.

Para facer esa análise dividíronse os inspectores en dous grupos en función de se tiñan ou non experiencia previa como mestre (ensinanza primaria ou equivalente):

- Grupo 1, formado polos inspectores con experiencia como mestre.
- Grupo 2, formado por inspectores que non tiñan esa experiencia.

As variables con tres opcións transformáronse en variables dicotómicas de acordo cos seguintes criterios:

- Na variable, “experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro”, agrupáronse os valores “é irrelevante” e “é conveniente”.
- Na variable, “perfil do inspector para avaliar a función docente”, agrupáronse os valores “inspector especialista na materia que imparte o profesor” e “inspector con experiencia no mesmo nivel educativo do profesor avaliado”.

A continuación comprobouse se a variable “experiencia previa como profesor” estaba relacionada con cada unha das tres variables anteriores mediante a proba de Chi-cadrado para dous grupos. Os resultados, tendo en conta a corrección por continuidade, recóllense na táboa 5.2.3.2.7f (os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.2.7f do anexo 5.2.3.2).

Táboa 5.2.3.2.7f. Proba de Chi-cadrado para dous grupos.

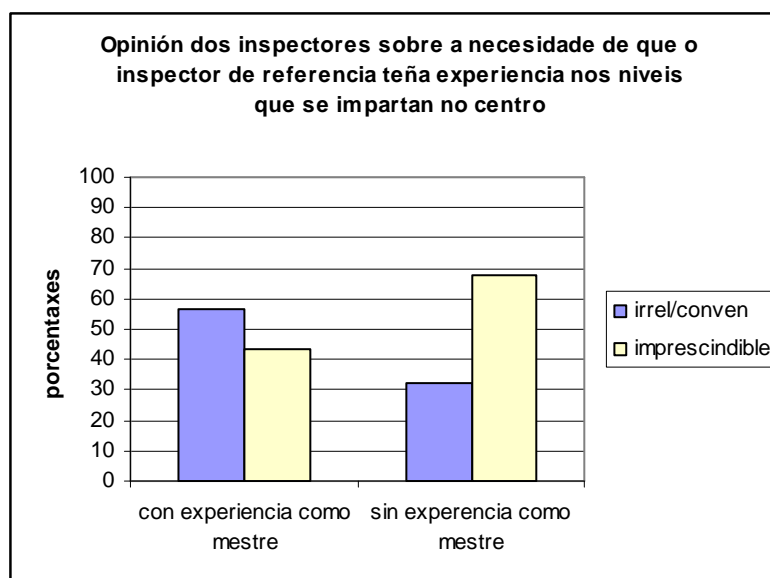
	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva.
G1-G2	0,099	0,007	0,062

Fonte: elaboración propia.

Os datos recollidos na táboa 5.2.3.2.7f permiten comprobar que hai diferenzas significativas en unha das variables analizadas, para un nivel de significación $p \leq 0,05$, e que as outras dúas para un nivel de significación $p \leq 0,1$. En consecuencia, acéptase que os dous grupos así formados pertencen a poboacións distintas para as tres variables-indicador con un grao de confianza do 90%¹⁷⁵. Así pois, cabe concluír que hai dous grupos de inspectores respecto ás variables relacionadas co principio de internivelaridade.

Os gráficos 5.2.3.2.7b, 5.2.3.2.7c e 5.2.3.2.7d, poñen de manifesto a influencia da experiencia previa dos inspectores na súa opinión sobre as tres variables.

Gráfico 5.2.3.2.7b.

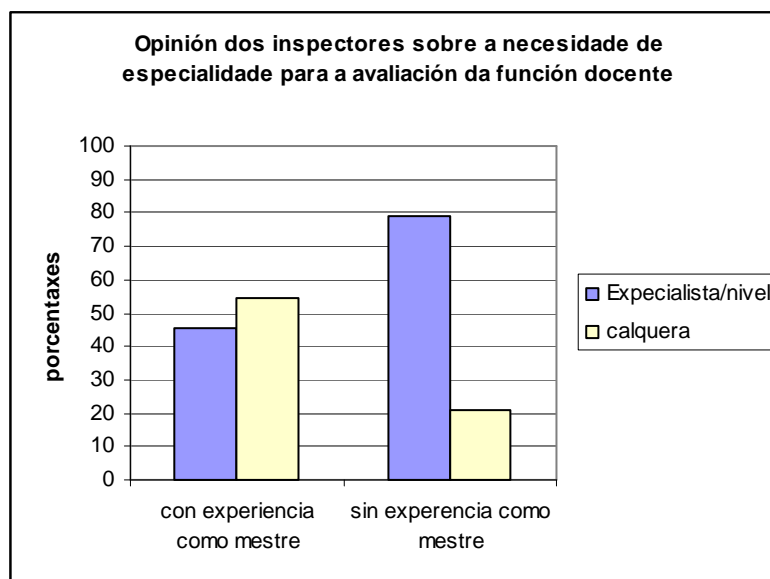

Fonte: elaboración propia.

Como se observa no gráfico 5.2.3.2.7b, a porcentaxe de inspectores con experiencia como mestre, que considera imprescindible que o inspector de referencia teña experiencia previa nalgún dos niveis que se imparten no centro, é claramente menor (42%) que a porcentaxe dos inspectores procedentes doutros niveis de ensino (69%).

¹⁷⁵ Faise esta excepción no nivel de confianza pola singularidade de que ambos os grupos son homoxéneos (non se encontraron diferenzas significativas entre eles) para case todas as variables analizadas nesta tese. É interesante resaltar que non se acharon diferenzas significativas nas ordenacións das funcións o que quere dicir que a presenza dos modelos implícitos de Inspección é semellante en ambos os grupos.

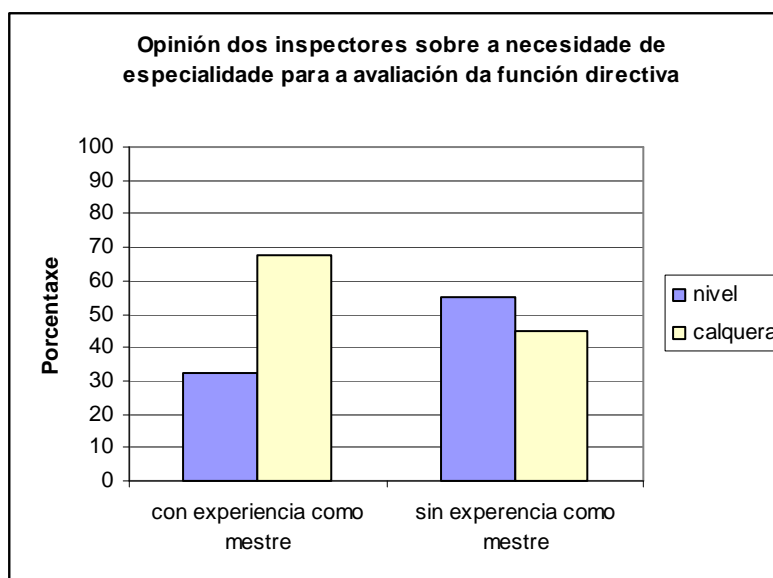
Gráfico 5.2.3.2.7c.

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 5.2.3.2.7c pódese observar como a porcentaxe de inspectores con experiencia como mestre que consideran que para avaliar a función docente se require que o inspector sexa especialista é claramente máis baixa (46%) que a dos inspectores que non teñen esa experiencia (79%).

Gráfico 5.2.3.2.7d.

Fonte: elaboración propia.

Por último, no gráfico 5.2.3.2.7d pódese observar como a porcentaxe de inspectores con experiencia como mestre que opina que para avaliar a función directiva o inspector debe ter ser especialista no nivel é claramente inferior (31%) á de inspectores que non teñen esa experiencia (55%).

Dos resultados recollidos nos tres gráficos anteriores dedúcese que o grupo de inspectores con experiencia previa como mestre considera que non é necesario que os inspectores teñan algún tipo de especialización para realizar as tres actuacións anteriores ou, o que é o mesmo, defenden o principio de internivelaridade.

Polo tanto, pódese afirmar que no curso 2005/2006 a Inspección en Galicia estaba dividida en relación coa aceptación ou non do principio de internivelaridade, e que a maioría do grupo de inspectores que defendía dito principio tiña experiencia como mestre. O que confirma as dúas partes da hipótese¹⁷⁶, xa que hai un colectivo de inspectores que defende o principio de internivelaridade, integrado fundamentalmente por inspectores procedentes do nivel de ensinanza primaria.

Co fin de afondar máis na análise e coñecer a composición real dos grupos en que estaba dividida a Inspección en relación coa variable internivelaridade, consideráranse dous grupos de inspectores distintos dos anteriores, mais tamén en función dos principios organizativos que defendan, aos que se denominarán: “grupo internivelar” e “grupo especialidade”. Ambos os grupos serían os extremos dun contínuum: nun extremo estarían os que defenden o principio de internivelaridade até as súas últimas consecuencias, e no outro, os que defenden o principio de especialidade

¹⁷⁶ Resulta interesante en relación con isto a reflexión que fai RAMOS (1999: 263-264): “*Os inspectores de finais do século XX, ¿sobre qué discuten? ¿cales parecen ser os seus grandes problemas? Tras a promulgación da LOPEG, os inspectores seguen debatendo aspectos como os seguintes:*

- a) *Unha ou varias inspeccións.*
- b) *Inspectores especialistas ou xeralistas.*
- c) *Especialidade da inspección.*
- d) *E un conxunto residual de problemas menores.*

O feito de que, neste fin de milenio, os problemas da inspección parecen ser os citados, quere dicir que non aprendemos nada, que as inercias históricas seguen tendo unha forza desmedida, que bo número de inspectores continúan mirando con fruición... cara o pasado. Lamentablemente. Os aspectos enumerados non son máis que distintos modelos organizativos de la inspección escolar. Todos e cada un deles poden ser perfectamente válidos. Un paradigma organizativo non é máis que un instrumento, un medio para conseguir un fin.”

Tal como se pode apreciar polos resultados da enquisa a finais do ano 2006, que foi cando se realizou a enquisa aos inspectores, en Galicia seguía latente o debate de inspectores especialistas ou xeralistas e o das especialidades da Inspección.

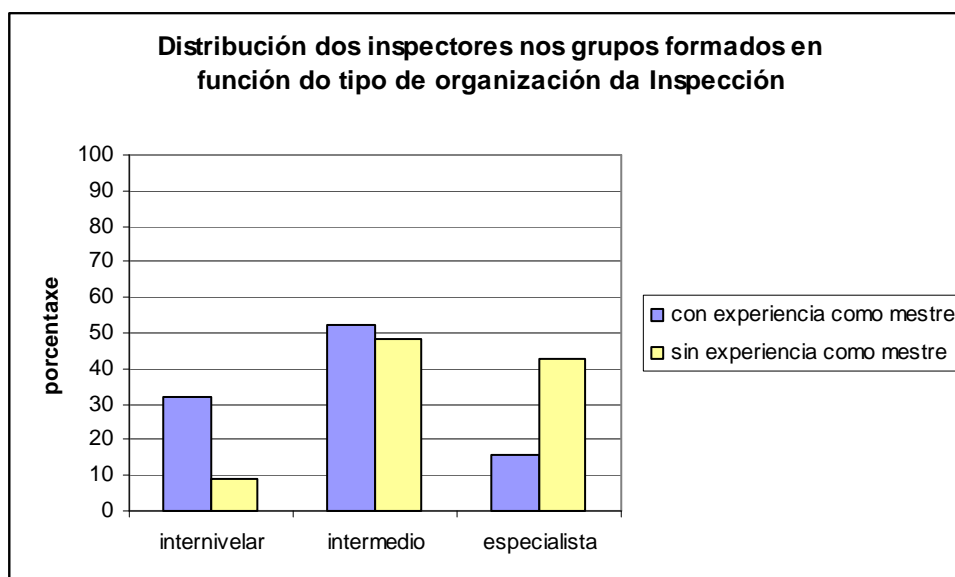
tamén até as últimas consecuencias. Para a definición de cada un dos grupos utilizaranse os valores das tres variables-indicador que mellor representen cada alternativa. Así, o grupo internivelar estaría formado polos inspectores que consideran irrelevante ou conveniente que o inspector de referencia teña experiencia previa nalgún dos niveis que se imparten no centro, e alén diso consideran que calquera inspector, independentemente do seu perfil, pode avaliar a función docente e a función directiva. O grupo especialidade estaría formado polos inspectores que opinan o contrario, é dicir, os inspectores que consideran imprescindible que o inspector de referencia teña experiencia previa nalgún dos niveis que se imparten no centro, e alén diso que para avaliar a función docente e a función directiva o inspector debe ser especialista na área ou materia ou, no seu caso, no nivel.

Mediante o filtrado dos datos, encontrouse que o grupo internivelar estaría constituído por 17 inspectores (un 22,1% do total), dos cales, 14 tiñan experiencia como mestres (que supón o 82,3% do grupo internivelar) e 5 non tiñan esa experiencia previa (o 17,7% do grupo). O grupo especialidade estaría formado por 21 inspectores (un 28% do total), dos cales 14 non tiñan experiencia como mestre (o 67% do grupo) e os outros 7 si (o 33% do grupo). Quere dicir, dos 77 inspectores que responderon hai 30 (un 39% do total) que non estarían incluídos en ningún dos dous grupos analizados, senón nunha postura intermedia, co que aparecería un terceiro grupo ou grupo intermedio. Como se pode observar no curso 2005/2006 é minoritario o grupo de inspectores partidarios da internivelaridade como principio organizativo da Inspección. Os inspectores que defenden o principio de internivelaridade son maioritariamente os que tiveron experiencia previa como mestres, mentres que os que defenden o principio de especialidade teñen unicamente, e de forma maioritaria, experiencia previa como profesores de secundaria.

No gráfico 5.2.3.2.7e dáse a visión conxunta de como estaban constituídos os tres grupos achados en porcentaxes sobre o número de inspectores con experiencia previa en cada nivel¹⁷⁷, o que dá unha idea de como se distribuían en Galicia no curso 2005/2006 os tipos organizativos da Inspección no colectivo de inspectores.

¹⁷⁷ O número de inspectores que manifestaron ter experiencia previa como mestres foi 44 dos 77 inspectores que responderon á enquisa.

Gráfico 5.2.3.2.7e.

Fonte: elaboración propia.

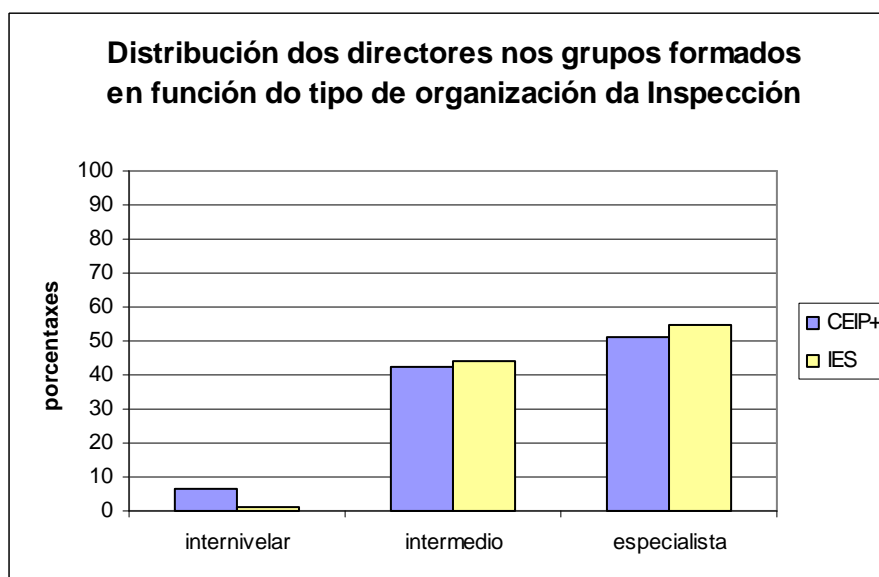
A existencia dese grupo de 17 inspectores, que supón o 22,1% do total, que rexeitan calquera tipo de especialización explicaría unha grande parte das diferenzas achadas entre os inspectores e os docentes en torno aos perfís dos inspectores analizados nas variables-indicador.

Hai que subliñar que o feito, de que dúas concepcións organizativas tan diferentes non inflúan significativamente na presenza dos modelos implícitos de Inspección en cada un dos grupos, é coherente coas definicións de modelo de Inspección e de estilo de intervención dos inspectores establecidas no apartado 2.1.3 da tese, e confirma a afirmación, recollida máis arriba, de que as actuacións vinculadas a unha especialidade non derivan de ningunha función específica, aínda que afecten profundamente a organización e funcionamento da Inspección, o que permite afirmar que os modelos implícitos de Inspección que teñen os inspectores non están estatisticamente relacionados co tipo de organización que teñan asumido.

Facendo un filtrado semellante coa mostra de directores de centros públicos (aos directores de centros privados non se lles consultou) resultan tamén tres grupos que, por similitude, se designarán co mesmo nome que os dos inspectores¹⁷⁸, e que se recollen no gráfico 5.2.3.2.7.f.

¹⁷⁸ O debate do principio de internivelaridade non existe no colectivo dos directores polo que se tratan de concepcións implícitas de organización da Inspección.

Gráfico 5.2.3.2.7f.

Fonte: elaboración propia.

Comparando os dous gráficos anteriores salta á vista que os directores de centros públicos teñen unhas opinións sobre a organización da Inspección moi distintas das dos inspectores. O grupo de directores cun enfoque internivelar é practicamente testemuñal. Os directores, incluídos os mestres (directores dos CEIP+) son maioritariamente partidarios dunha organización da Inspección por especialidades nivelares e curriculares segundo os casos.

As actuacións que máis botan de menos os directores, ou que non lles parecen claramente incluídas nas funcións atribuídas á Inspección, son as relacionadas co asesoramento, mais, en xeral, son actuacións que irían máis alá do que se podería entender comprendido na función, *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. As porcentaxes son moi baixas (3,5% para os directores de centros públicos e 6,8% para os privados), o que se pode tomar como unha confirmación do feito de que os inspectores axustaron durante o curso analizado (2005/2006) as súas actuacións ás demandas de asesoramento que lles fixeron os directores¹⁷⁹. Aínda así parece que non foi de abondo, tal como se desprende das seguintes propostas dos directores, que por outro lado confirman, unha vez máis, a visión que teñen do inspector como superdirector, recollida e analizada no punto 5.2.3.1.7.

¹⁷⁹ Ver punto 5.2.3.1.8 da tese.

“Orientar e colaborar na realización do PEC. Orientar e colaborar na realización do PCC.” (director de centro público, C040.029).

“Manter reunións informativas con todo o equipo docente.” (director de centro público, C103.087).

“Asesorar os centros en temas puntuais (convivencia, NEE,...). Informar ó día das últimas disposicións, normas...” (director de centro privado, C264.052).

“Asesorar as familias.” (director de centro privado, C231.019).

O que máis botan en falta os profesores de centros públicos e privados non son tanto actuacións dos inspectores como as súas actitudes durante as actuacións, aínda que tamén as porcentaxes de propostas resultan moi baixas (5,6% e 1,8% respectivamente). O aspecto das actitudes está incluído na subcategoría relacións/comunicación da táboa 5.2.3.2.7c anterior. En moitas das propostas, como se expuxo máis arriba, se transluce a demanda de que os inspectores asuman un rol de dinamizador e, inclusive, de colega:

“Confiar nos profesionais e mestres/as. Delegar responsabilidades – tarefas.” (mestre, C209.226).

“Dialogar sobre problemas concretos” (PES, C148.080).

“Tener en cuenta la experiencia y opinión de los docentes en todos los temas que se planteen.” (mestre, C159.104).

“Comprender y respetar la realidad de cada centro y de cada caso. Ser coherente y fiel con lo que propone, abierto y tolerante con la diversidad.” (profesor de centro privado, C279.102).

O 4,6% dos pais botan en falta actuacións relacionadas co control e supervisión, aínda que as propostas recollidas son propias da dirección do centro o que confirma a tendencia dos pais a ignorar ao director do centro, recollida na conclusión 7 do punto 5.2.3.1.9.

“Inspeccionar o transporte. Inspeccionar o recorrido.” (pai, C092.020).

“Inspeccionar as condicións sanitarias do centro. Inspeccionar a calidade do inmovible.” (pai, C100.041).

“Supervisar posibles conflictos nos Centros Educativos.” (pai, C157.161).

“A chegada dos nenos o colexio xa que o colexio que van os meus fillos o autobus chega de 20 a 25 minutos antes da hora e están os nenos sos ata a chegada dos mestres.” (pai, C173.162).

“Acoso, violencia en aulas e patio.” (pai, C226.323).

É de destacar que hai pais (o 2%) que tamén botan en falta actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.

Supervisar tipo exámenes cuando hay muchos suspensos. Supervisar materias programación.” (pai, F127.089).

“Asistir as clases pa ter a súa propia opinión, dos alumnos e dos profesores.” (pai, C193.248).

“Supervisar como se dan as clase. Falar cos alumnos e ver que tempo dedica cada profesor a explicar os temas no tempo que dura unha clase.” (pai, C505.474).

Se se consideran as subcategorías “control” e “supervisar a práctica docente” conxuntamente, pódese afirmar que o 44% (case a metade) dos pais, que botan de falta actuacións dos inspectores, considera que as actuacións que faltan están relacionadas coas funcións de supervisión e control. É dicir, os pais demandan dos inspectores que actúen de acordo co modelo de inspección-control, que é o modelo implícito de Inspección que ten a maioría dos pais, tal como se puxo de manifesto no punto 5.2.3.2.2.

Aínda que as outras subcategorías de propostas teñen porcentaxes testemuñais merecen ser comentadas pola súa incidencia nos estilos de intervención demandados. Así, as subcategorías “valedor” e “intermediario” recollen propostas que fan referencia a roles que se podían definir como singulares, xa que non se derivan de ningunha normativa¹⁸⁰.

As propostas recollidas na categoría “valedor” están na liña do estilo de intervención dos inspectores demandado polos profesores, e xa recollido e analizado no punto 5.2.3.1.8:

“Protexer a función docente.” (director de centro público, C096.080).

“Defender os dereitos dos docentes ante os pais e alumnos.” (mestre, C204.213).

¹⁸⁰ Paradoxalmente o rol de intermediario entre a Administración e o centro non só é unha demanda moi estendida entre os clientes dos inspectores (Administración incluída) senón que é aceptado de bo grao por moitos inspectores. É tamén froito da herdanza da organización por zonas, cun inspector responsable da zona ao fronte, típica da Inspección de Ensinanza Primaria.

Inclusive como valedores dos equipos directivos:

“Apoio aos equipos directivos.” (directores de centros públicos, C042.031 e C192.176).

As propostas que se recollen na categoría “intermediario” demandan do inspector un rol de intermediario ou “ponte” entre o centro e a Administración educativa. Precisamente esta é a primeira competencia atribuída ao director do centro polo artigo 132 da LOE, *“a) Ostentar a representación do centro, representar á Administración educativa no mesmo e facerlle chegar a esta as propostas, aspiracións e necesidades da comunidade educativa”*:

“Representar os intereses do centro ante a Administración.” (director de centro público, C149.133).

“Transmitir ós superiores as opinións dos profesionais.” (director de centro público, C197.181).

“Canalizar inquietudes propostas dos centros cara á Administración.” (director de centro privado, C234.022).

“Intermediario con la delegación y consellería para solucionar los problemas de todo tipo que el centro tiene.” (catedrático, C216.239).

“Servir de enlace real entre centros e delegación.” (pai, C171.192).

“Mediadora entre administrado e a Administración.” (inspector, C000.063).

As propostas recollidas na categoría “mediación” demandan do inspector un rol de mediador nos conflitos, convertendo unha atribución dos inspectores recollida no artigo 6º do Decreto 99/2004¹⁸¹ nunha función¹⁸². Porén, tal como se mostra no gráfico 5.2.3.1.5j, a maioría dos colectivos non ven aos inspectores como mediadores. Hai que destacar que é competencia do director do centro segundo o citado artigo 132 da LOE *“f) Favorecer a convivencia no centro, garantir a mediación na resolución dos conflitos...”*, o que significa que a mediación debe ser realizadas por persoas sobre as

¹⁸¹ O apartado i) di así: *“Mediar nas situacións de desacordo ou disparidade de criterio que puideran levar a conflitos, formulando propostas de solución ou de posibles alternativas”*.

¹⁸² O DRAG define “atribucións” como *“aquilo que esta dentro do que unha persoa pode facer ou dispoñer polo cargo que desempeña”* e define “función” como *“aquilo concreto que realiza unha persoa ou unha cousa dentro do conxunto do que forma parte, ou finalidade para a que algo ou alguén foi concibido ou destinado”*. É dicir, mentres o termo atribución ten un carácter potestativo o termo función ten carácter obrigatorio, de tal xeito que deixar de realizar unha función pode derivar en responsabilidade por “deixamento de funcións”.

que o director teña algunha ascendencia. Unha vez máis se confirma a confusión de funcións entre directores e inspectores:

“Resolver conflictos. Mediar.” (director de CEIP+, C022.011).

“Intermediar conflictos.” (director de CEIP+, C114.098).

“Conciliar posturas, limar asperezas.” (director de centro público, C147.131).

“Intervir en conflictos de forma directa.” (director de centro privado, C231.019).

“Mediar nos conflitos coas familias.” (mestre, C096.024).

“Mediar na resolución de conflitos.” (catedrático, C109.049).

“Tener contacto con padres antes de que todo no tenga remedio.” (pai, C090.016).

“Favorecer unha relación máis fluída entre todos os participantes na educación (pais, profesores e alumnos) nas situacións conflictivas.” (pai, C 205.277).

A táboa 5.2.3.2.7g permite comparar as funcións dos inspectores e as atribucións dos directores previstas na LOE, e poñer de manifesto até que punto se confunden ambas as figuras nas manifestacións anteriores, cando na LOE non hai lugar a confusión. Aínda no caso das funcións dos inspectores e atribucións dos directores colocadas ao mesmo nivel, que se podía entender que se solapan, a diferenza é clara: as funcións dos inspectores non teñen en ningún caso carácter executivo, mentres que as dos directores si.

Táboa 5.2.3.2.7g. Comparación entre as funcións dos inspectores e as atribucións dos directores recollidas na LOE.

FUNCIONES DOS INSPECTORES (Artigo 151 da LOE).	ATRIBUCIONES DOS DIRECTORES (Artigo 132 da LOE).
a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.	b) Dirixir e coordinar todas as actividades do centro, sen prexuízo das competencias atribuídas ao Claustro de profesores e ao Consello Escolar. c) Exercer a dirección pedagóxica, promover la innovación educativa e impulsar planes para a consecución dos obxectivos do proxecto educativo do centro.
b) Supervisar a práctica docente, a función directiva e colaborar na súa mellora continua.	
c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	h) Impulsar as avaliacións internas do centro e colaborar nas avaliacións externas e na avaliación do profesorado.
d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.	d) Garantir o cumprimento das leis e demais disposicións vixentes.
e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos nesta Lei, incluídos os destinados a fomentar a igualdade real entre homes e mulleres.	
f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.	
g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarios.	
h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.	
	a) Ostentar a representación do centro, representar á Administración educativa no mesmo y facerlle chegar a esta as propostas, aspiracións e necesidades da comunidade educativa. (INTERMEDIARIO)
	f) Favorecer a convivencia no centro, garantir a mediación na resolución dos conflitos e impoñer as medidas disciplinarias que correspondan aos alumnos, en cumprimento da normativa vixente sen prexuízo das competencias atribuídas ao Consello Escolar no artigo 127 desta Lei. (MEDIADOR)
	g) Impulsar a colaboración coas familias, con institucións e con organismos que faciliten a relación do centro co entorno, e fomentar un clima escolar que favoreza o estudo e o desenvolvemento de cantas actuacións propicien una formación integral en coñecementos e valores dos alumnos. (MEDIADOR)

Fonte: elaboración propia a partir da LOE

Por último e en relación co anterior, tamén resultan interesantes, pola súa vinculación ás competencias do director do centro, as propostas recollidas na categoría “xestión”:

“Velar para que os seus centros teñan mais e mellores recursos humanos, educativos, instalacións, mobiliario, económicos, etc.” (director de centro público, C199.183).

“Resolución problemas administrativos. Maior dedicación os proxectos de centro.” (mestre, C106.044).

“Atender as demandas do profesorado.” (mestre, C142.121).

“Velar polo mantemento das instalacións.” (pai, C215.296).

Tal como se pode apreciar, as propostas que fan os distintos sectores da comunidade educativa de incluír as actuacións recollidas nas categorías “intermediario”, “mediación” e “xestión” van na liña do rol de superdirector demandado fundamentalmente polos directores tal como se recolleu no punto 5.2.3.1.8. Con todo, o número tan alto de demandas para que os inspectores realicen actuacións propias dos directores dos centros, sobre todo por parte dos profesores e dos pais, só se pode explicar pola confusión xeneralizada que ambos os colectivos teñen dos roles de inspector e de director.

As fortes demandas para que os inspectores actúen como directores ou inclusive que os suplanten fai que haxa inspectores, que non só actúen en consecuencia, tal como se recolle no punto 5.2.3.1.8, senón que inclusive teñen tan asumido o rol de superdirector que cren que a normativa debería recoller, como propia da inspección, algunha función vinculada a el:

“Detección de necesidades mate. e profesorado.” (inspector, C000.065).

“Reunións de representantes de tódolos centros (directores ou xefes de E. ou Orientadores, etc.).” (inspector, C000.001).

“Participar en el ámbito de decisión - gestión educativa.” (inspector, C000.003).

5.2.3.2.8. Conclusións.

1.- Os resultados evidencian a diversidade de crenzas e expectativas que, independentemente da normativa, hai en torno as funcións da Inspección de educación,

non só entre as mostras obxecto de estudo, senón tamén dentro delas, entre os estratos nos que se dividiron. Isto permite afirmar que practicamente cada individuo, incluídos os inspectores, ten o seu propio modelo de Inspección. Isto fai que a Inspección se vexa sometida a un elevado número de solicitacións distintas que esvaecen a figura do inspector de educación, converténdoa nunha nebulosa que abarca todo o relacionado coa ensinanza non universitaria. Como afirma RIBEIRO FERREIRA (2003: 277) “*a Inspección está situada na encrucillada de todos os camiños filosóficos, científicos, técnicos, políticos e sociais que cruzan o campo de reflexión e a acción en materia educativa*”. Unha consecuencia notoria disto é a grande confusión que hai, inclusive nos inspectores, en torno ás funcións dos inspectores e as atribucións dos directores de centros, até o extremo que se chegan a inverter.

2.- As ordenacións das funcións feitas polos enquisados confirman que aínda persiste a “*situación conflitiva*” descrita por RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 360), que ten a súa xénese nos dous puntos de vista sobre o tipo de funcións (de supervisión/control ou de asesoramento/formación) que debe prevalecer na actividade inspectora no sector educativo. Puntos de vista que, desde hai anos, polarizan a concepción da función inspectora en Educación, e que definen para dito autor outros tantos modelos de inspección: o “*modelo de inspección/control*” e o modelo de “*asesoramento/democrático*”. Polo tanto, a pesar do tempo pasado, máis de 40 anos, e de que as circunstancias son moi distintas¹⁸³, é un debate non pechado que, aínda que se fai dentro doutros supostos menos radicais que hai 30 anos, non deixa de restar, sen dúbida, eficacia á actuación dos inspectores como consecuencia da dispersión dos seus obxectivos. Non só iso, senón que esta dualidade na concepción da Inspección transcendeu o ámbito da propia Inspección e actualmente maniféstase en todos os colectivos, incluído o de pais, propiciando o incremento e diversidade das crenzas e expectativas ás que se refire a conclusión anterior.

3.- Achouse unha ampla gama de modelos implícitos de Inspección en función do grao de control que implican, desde o modelo de inspección/control (máximo

¹⁸³ O proceso democrático acelerado en España a partir da Constitución de 1978 supuxo un cambio notable no sistema social que modificou substancialmente os métodos e fins das institucións que, como a Inspección educativa, estaban destinadas ao control, o que levou consigo un cambio conceptual importante na terminoloxía empregada, tal como se recolle no subcapítulo 2.2 da tese.

control) ao modelo dinamizador (mínimo control). Porén, só hai catro que están presentes de forma maioritaria en todos os colectivos:

- a) O **modelo supervisor**, que estaría caracterizado pola priorización das seguintes funcións:
 - Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.
 - Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.
 - Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora
- b) O **modelo asesor**, caracterizado pola priorización das funcións:
 - Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
 - Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza
- c) O **modelo administrativo**, que sería no que se priorizan as funcións:
 - Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.
 - Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación.
- d) O **modelo avaliador**, que sería no que se prioriza a función de participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.

O modelo supervisor e o modelo administrativo fundaméntanse no control. Control que no primeiro modelo é de carácter técnico, require coñecementos técnicos pedagóxicos (nos que se inclúen os de organización escolar) e curriculares (dunha ou varias materias), mentres que no segundo é de carácter administrativo, require o coñecemento da lexislación aplicable ao ámbito educativo.

4.- Os modelos implícitos de Inspección predominantes nos inspectores, no curso 2006/2007, están relacionados co control: o modelo supervisor (control técnico-pedagóxico) e o modelo administrativo (control legal). Tres de cada catro inspectores asumen un dos dous modelos (o 54,54% o modelo supervisor e o 20,81% o modelo administrativo). Porén, un de cada catro inspectores ten asumido o modelo asesor. A pesar de todos os estudos e debates sobre a función avaliadora da Inspección que se

fixeron nos últimos vinte e cinco anos, moi poucos inspectores (o 1,3%) asumen que esta teña que ser a función máis importante, polo que o modelo avaliador é practicamente testemuñal.

5.- Os modelos implícitos de Inspección predominantes nos directores, no curso 2006/2007, tamén están relacionados co control (modelo supervisor e modelo administrativo). Comprobouse a existencia de diferenzas significativas entre os directores de centros públicos e os dos centros privados. Mentres un de cada dous directores de centros públicos teñen asumido o modelo supervisor, só un de cada catro directores privados asumen ese modelo, pola contra o modelo administrativo está moito máis estendido entre os directores dos centros privados (un de cada cinco) que entre os directores de centros públicos (un de cada dez) . Hai unha porcentaxe importante de directores públicos e privados (un de cada tres) que ten implícito o modelo asesor. A distribución das porcentaxes indica que a opinión dos directores de centros públicos en relación cos modelos implícitos de Inspección está nunha posición intermedia entre a dos inspectores e a dos profesores.

6.- O modelo implícito de Inspección predominante nos profesores é o modelo asesor (case un de cada dous asume este modelo). Porén, tamén hai unha porcentaxe importante que ten implícito o modelo supervisor (un de cada tres).

7.- O mapa de modelos implícitos de Inspección dos pais é totalmente distinto a dos inspectores, directores e profesores. Os pais decántanse moito máis por un modelo onde prime o control sobre calquera outro aspecto, inclusive, as propostas de novas funcións van orientadas a un maior control por parte da Inspección. Para seis de cada dez pais o modelo implícito de Inspección sería o de inspección/control. A pesar diso, hai un colectivo de pais, un de cada catro, que teñen asumido o modelo asesor. Tamén é de sinalar que o 16,7% dos pais asumen o modelo dinamizador, que para os outros colectivos está incluído no modelo asesor, polo que, extrapolando esta situación aos pais, poderíase aceptar que catro de cada dez ten asumido o modelo asesor.

8.- As funcións recollidas na lista proposta nos cuestionarios¹⁸⁴ son aceptadas como propias da Inspección pola grande maioría dos representantes das comunidades educativas (tres de cada catro). Unha porcentaxe semellante cre que na lista están todas as funcións que debe ter a Inspección. Hai, polo tanto, un amplo consenso na comunidade educativa en torno a que as funcións que debe ter atribuídas a Inspección son as establecidas na normativa.

9.- As propostas de funcións que non deberían estar na lista que fan os representantes das comunidades educativas son moi diversas, polo que a porcentaxe dos que din que sobra unha función concreta é moi baixa. Como referencia, débese dicir que a función máis rexeitada globalmente por todos os docentes é rexeitada por menos do 4,5%. Os directores de centros privados son os máis críticos coas funcións recollidas na lista, aínda así, no caso da función que máis rexeitan, *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* só o fan o 13,6%. Dáse a circunstancia de que cada colectivo rexeita máis aquelas funcións que máis lle afectan directamente ou consideran que van en contra dos seus intereses, polo que se aprecia nas propostas unha compoñente importante de interese persoal a eludir calquera tipo de control. Así, a función máis rexeitada polos profesores públicos e privados (o 7,1% e o 9% respectivamente) é a de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*; a función máis rexeitada polos pais (a rexeitan o 11,2%) é a de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. Hai que subliñar que o colectivo de directores de centros públicos é o que fai proporcionalmente menos propostas de rexeitamento.

10.- Catro de cada dez inspectores, unha porcentaxe case dúas veces superior á dos representantes das comunidades educativas, consideran que na lista presentada faltan funcións que debería ter a Inspección. As propostas para incluír novas funcións é moi diversas, o que confirma a diversidade de crenzas que teñen os inspectores sobre a súa función. Como consecuencia, as porcentaxes para incluír unha función concreta son moi baixas. Un 6,5% bota en falta funcións relacionadas coa avaliación (o que contrasta co escaso número de inspectores que teñen implícito o modelo avaliador) e unha porcentaxe similar, opina que faltan funcións relacionadas coa formación do

¹⁸⁴ Practicamente son as recollidas na LOE. Para un maior detalle ver a definición do descritor 1B no punto 3.4.6.1.1 da tese.

profesorado. Ambas as funcións, que no seu día foron propias da Inspección, actualmente están atribuídas a outras institucións, polo que tales propostas parecen obedecer máis a sentimentos de nostalxia que á necesidade real de que a Inspección volva a asumilas.

11.- O 25% dos representantes das comunidades educativas tamén botan en falta funcións non recollidas na lista, na maioría dos casos trátase de actuacións. As propostas son aínda máis diversificadas que no caso das funcións que sobran, polo que as porcentaxes de propostas que se refiren a unha nova función concreta son aínda máis baixos. As propostas máis numerosas dos directores fan referencia a funcións de asesoramento (3,5% de directores de centros públicos e 6,8% de privados) o que está en coherencia co estilo de intervención que demanda á maioría, estilo superdirector, aínda que non co modelo de Inspección implícito na maioría, o modelo supervisor. As propostas máis numerosas dos profesores fan referencia a como deben ser as relacións “inspectores ↔ profesores” máis que a funcións da Inspección. É de destacar que estas propostas confirman a necesidade que manifestan algúns profesores de que os inspectores asuman o rol de dinamizador, rol que é propio dos directores dos centros.

12.- Dentro das propostas dos representantes de todos os sectores da comunidade educativa inclúense demandas para que os inspectores desenvolvan roles de intermediario, xestor e mediador que, xunto co de dinamizador, están implícitos nas atribucións que a normativa dá os directores dos centros públicos, polo tanto son roles propios destes e, en consecuencia, ditos roles están subsumidos no máis amplo, que se denominou rol de superdirector. As demandas de que os inspectores asuman o rol de superdirector son tantas e adoptan formas tan diversas que algúns inspectores o consideran normal, até o punto de proporen que debería estar claramente recollido na normativa.

13.- As opinións dos profesores en relación coa súa avaliación pola Inspección (rexeitamento a seren avaliados e desconfianza nas persoas encargadas de facelo) a penas se modificaron nos últimos 25 anos, tal como se constata comparando os resultados da enquisa da tese cos resultados da enquisa feita pola Federación de Ensinanza de CC.OO. no ano 1982, a pesar dos anos transcorridos desde que se lle

encomendou, por lei¹⁸⁵, á Inspección a avaliación do profesorado. Un de cada dous profesores rexeitan ser avaliados polos inspectores. Os profesores que máis rexeitan ser avaliados polos inspectores son os mestres, dez puntos porcentuais por riba dos profesores de institutos. Os resultados de ambas as enquisas tamén coinciden na dificultade que teñen os profesores en proporen unha alternativa aos inspectores como axentes avaliadores. Porén, a grande maioría dos directores de centros públicos, catro de cada cinco, acepta ser avaliados polos inspectores.

14.- Unha parte moi importante dos docentes opinaba no curso 2006/2007 que é necesaria a especialización dos inspectores para a realización de determinadas funcións, opinión que non comparten case a metade dos inspectores.

- a) O 72% da mostra de todos os integrantes da comunidade educativa consultados opinaba que era imprescindible que o inspector de referencia teña experiencia previa no nivel ou niveis educativos impartidos nos centros que teña adscritos, opinión que compartían o 52% dos inspectores. Constátase unha diferenza de 20 puntos porcentuais entre as opinións de ambos os colectivos.
- b) O 88% da mostra dos docentes públicos (directores e profesores) opinaba que os inspectores que avalíen a función docente deben ser especialistas na materia ou no nivel (o 53% e o 35% respectivamente), opinión compartida polo 58% dos inspectores (o 40% e o 18% respectivamente), o que significa unha diferenza de 30 puntos porcentuais. É de destacar que o 75% dos profesores de educación opta polo perfil do inspector especialista na materia. En resume, os directores e profesores dos IES optaron maioritariamente polo perfil de inspector especialista na materia (que leva implícita a especialidade de nivel); agora ben os directores dos CEIP+ elixen maioritariamente o perfil de inspector especialista de nivel, no entanto, a maioría dos mestres optou paradoxalmente polo especialista de materia, posiblemente como consecuencia da crecente demanda de especialización deste colectivo a partir da LXE de 1970.
- c) O 77% dos directores de centros públicos opinaban que os inspectores que avalíen a función directiva deben ter experiencia no mesmo nivel educativo que o director a avaliar, opinión que comparten o 40% dos inspectores, o que significa unha discrepancia de 37 puntos porcentuais.

¹⁸⁵ Artigo 142.1 da Lei 14/1970 (LXE) citada.

15.- Comprobouse que a Inspección en Galicia no curso 2006/2007 estaba dividida en relación co principio de internivelaridade. O principio de internivelaridade levado ás súas últimas consecuencias implica, tal como se indicou no apartado 4.3.2, a negación de calquera tipo de especialización relacionada cos niveis ou materias. A análise realizada permitiu establecer que en dito curso ao redor dun 22% dos inspectores estaban totalmente de acordo con este principio. Isto explicaría unha grande parte da discrepancia entre os inspectores e os docentes en torno aos perfís que deberían ter os inspectores como axentes de avaliación da práctica docente ou da función directiva, así como ao perfil do inspector de referencia. Un 28% dos inspectores mostrouse partidario do principio de especialidade. O resto (49%) non tiñan unha tendencia clara ao respecto. Comprobouse a existencia dunha evidente relación entre a experiencia previa dos inspectores como mestre e a asunción do principio de internivelaridade, o que induce a pensar que a formación inicial, xunto co itinerario seguido para chegar a ser inspector inflúen nesta cuestión. Porén, cumpriría un estudo máis profundo sobre este tema para determinar a influencia dos distintos factores que levan a asumir o principio de internivelaridade como elemento vertebrador da organización da Inspección.

16.- Os directores de centros públicos manifestan opinións moi distintas ás dos inspectores sobre o principio que debe rexer a organización da Inspección. Das opinións dos directores dedúcese que a maioría (máis do 52% fronte ao 28% dos inspectores) consideraba, no curso 2006/2007, que a organización da inspección deberíase basear nas especialidades de nivel ou curriculares. O número de directores cuxa opinión pódese equiparar ao principio de internivelaridade, que inspira a organización actual da Inspección establecida no Decreto 99/2004 do 21 de maio, é testemuñal, non chega ao 5% (fronte ao 22% dos inspectores). O 43% restante dos directores non se decantaría claramente nin polo principio de internivelaridade nin polo de especialidade.

5.2.3.3. Análise de datos e interpretación de resultados relacionados coas actuacións dos inspectores de educación nos centros educativos.

Os subapartados anteriores permitiron coñecer:

- a) Os estilos de intervención que demandan os distintos sectores das comunidades educativas a través das súas relacións cos inspectores.
- b) O estilo de intervención real dos inspectores durante o curso 2005/2006.
- c) A variedade de actuacións que realizan os inspectores.
- d) Identificar os modelos de Inspección implícitos que predominan nas poboacións obxecto de estudo (incluídos os inspectores).

Neste subapartado preténdese:

- a) Determinar a valoración que fan as distintas poboacións estudadas do grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións dos inspectores previstas pola Administración educativa.
- b) Completar a definición do estilo real de intervención esbozada no punto 5.2.3.1.9 a través das valoracións, que fai cada sector das comunidades educativas do grao de realización das actuacións dos inspectores.
- c) Comparar o estilo real de intervención cos estilos de intervención demandados polos sectores das comunidades educativas.
- d) Establecer o modelo real de Inspección que se deduce do estilo real de intervención dos inspectores.
- e) Comparar o modelo real de inspección cos modelos implícitos de Inspección predominantes en cada unha das poboacións estudadas.
- f) Coñecer as crenzas que tiñan as distintas poboacións sobre as actuacións reais dos inspectores no curso 2005/2006.

Os descritores que recollen aspectos relacionados coas actuacións dos inspectores son:

- Para os inspectores:
 - *ID. Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións previstas pola Administración educativa.*
 - *IE. Crenzas dos inspectores sobre as súas actuacións nos centros educativos.*

- 2A. *Efectos percibidos polos inspectores das súas actuacións.*
- Para os sectores das comunidades educativas:
 - 1L. *Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións concretas dos inspectores.*
 - 1M. *Crenzas das comunidades educativas en torno ás súas actuacións dos inspectores nos centros educativos.*
 - 2B. *Efectos percibidos polas comunidades educativas das actuacións dos inspectores.*

No subcapítulo 5.1 estableceuse que as actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección, son as concrecións do modelo teórico de Inspección que fai para cada curso a Consellería de Educación¹⁸⁶ a través da Subdirección Xeral de Inspección. É dicir, constitúen o estilo de intervención da Inspección demandado pola Administración para cada ano. Tamén se indicou que, como norma xeral, cada actuación debería estar vinculada a unha función concreta¹⁸⁷. Non todas as actuacións previstas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 foron sometidas a valoración, xa que por distintas razóns non foron incluídas nas enquisas¹⁸⁸. Na táboa 5.2.3.3 sinálase a vinculación das actuacións recollidas nos cuestionarios coas funcións previstas na LOE. Co fin de que sexan facilmente identificables cos ítems de cada cuestionario, na táboa indícase o número que se lle asignou a cada actuación nos respectivos cuestionarios. A falta dese número nalgún cadriño indica que non se pediu ao sector correspondente da comunidade educativa que valorase esa actuación concreta. Os criterios que se seguiron para identificar cada actuación (expresión dunha letra e un número que antecede ao enunciado de cada actuación), co fin de que sexan facilmente localizables no Plan xeral recollido no anexo 5.1.3, son os mesmos que se empregaron na táboa 5.1.4.1b. Por sinxeleza, nas referencias que se fagan a partir de aquí á categoría, *calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias*, empregarase a expresión: categoría “outras”.

¹⁸⁶ En realidade o artigo 9º do Decreto 99/2004 citado establece que “A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria fixará periodicamente as liñas e os criterios de actuación da Inspección Educativa. Por inercia mantense a periodicidade anual, aínda que outras autonomías establecen plans con outra periodicidade, por exemplo, quinquenais (Cataluña) ou bienais (Andalucía)

¹⁸⁷ Nalgúns casos houbo dificultades para atribuír algunhas das actuacións recollidas no Plan xeral anual a unha determinada función, que se solucionaron de acordo cos criterios recollidos no apartado 5.1.4.

¹⁸⁸ As razóns expuxéronse na definición do descriptor 1D (punto 5.2.6.1.1) correspondente aos inspectores, e do descriptor 1L (punto 5.2.6.1.2) correspondente ás comunidades educativas.

Táboa 5.2.3.3. Vinculación entre as funcións da Inspección (LOE) e as actuacións dos inspectores previstas no Plan xeral de Inspección 2005/2006.

FUNCIÓNS	ACTUACIÓNS VINCULADAS	Inspectores	Dir. públicos	Dir. privados	XD	Prof. públicos	Prof. privados	Pais
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	H09. Supervisar a programación xeral anual e a memoria final do centro.	10	07	05				
	H12. Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	12	09	08	05	05	04	06
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	H03. Asesorar aos profesores nos aspectos curriculares.	06			03	03	03	01
	C13. Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	21	17		07	07		
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	P05. Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	02	02	02				
	H05. Aprobado os horarios do profesorado do centro.	08	05		04	04		
	H13. Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	13	10		06	06		07
	A Inspección supervisa o que fai a dirección do centro ¹⁸⁹ .							02
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	P02. Avaliar o centro a través dos resultados escolares.	15	12	10				
	C06. Avaliar a función directiva.	19						
	C06. Valorar a actividade docente do profesorado participante en concursos.	20						
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	P03. Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	03	03	03	01	01	01	
	H11. Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	11	08	06				
	H16. Seguir o cumprimento dos concertos educativos.			07				
	H6/H15/H17. Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis.	14	11	09				
	C01. Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares.	16	13					
	A inspección vela polo cumprimento das leis ¹⁹⁰ .							03
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).								
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	P01. Asesorar aos centros nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia de distinta normativa.	01	01	01				
	H02. Asesorar aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.	04	04					
	H03. Asesorar aos profesores nos aspectos normativos.	05			02	02	02	
	H04. Asesorar aos pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización.	07						04
	A Inspección asesora, orienta e informa ós/as alumnos/as ¹⁹¹ .							05

¹⁸⁹ Este enunciado non se corresponde con ningunha das actuacións recollidas no Plan xeral de Inspección. Trátase dunha valoración global que se lle pediu aos pais.

¹⁹⁰ A casuística deste enunciado é a mesma que a detallada na nota anterior.

Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias (categoría "outras").	H16. Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC).	09	06	04				
	C02. Propoñer o director cando non hai candidatos á dirección.	17						
	C09. Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo.	18	16					
	C03. Participar nos arranxos escolares.		14					
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.								

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.3.1. Análise de datos referentes ao descritor 1D: Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións previstas pola Administración.

Na táboa 5.2.3.3.1a recóllese a lista de actuacións que se propuxo no cuestionario para que os inspectores valorasen o grao de realización nunha escala de cinco tramos (non se fixo =1 / fíxose totalmente = 5). As actuacións aparecen ordenadas de maior a menor valor da media aritmética.

¹⁹¹ A casuística deste enunciado é a mesma que a detallada nas dúas notas ao pé de páxina anteriores

Táboa 5.2.3.3.1a. Valoración feita polos inspectores do grao de realización das súas actuacións.

			N	n/c	Media	D.típica
FÍXOSE TOTALMENTE	1º	09 Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC).	66	11	4,88	0,33
	2º	18 Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo.	67	10	4,69	0,70
	3º	03 Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	67	10	4,66	0,51
FÍXOSE BASTANTE	4º	08 Aprobar os horarios do profesorado do centro.	66	11	4,44	0,81
	5º	13 Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	67	10	4,22	0,73
	6º	17 Propoñer o director cando non hai candidatos á dirección.	67	10	4,16	1,26
	7º	12 Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	67	10	4,13	0,85
	8º	10 Supervisar a programación xeral anual e a memoria final do centro.	67	10	4,09	1,03
	9º	04 Asesorar aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.	67	10	4,06	0,72
	10º	01 Asesorar aos centros nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia de distinta normativa.	67	10	4,04	0,77
	11º	14 Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis.	65	12	4,00	1,09
FÍXOSE ALGO	12º	02 Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	66	11	3,50	1,19
	13º	05 Asesorar aos profesores nos aspectos normativos.	67	10	3,24	0,91
	14º	07 Asesorar aos pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización.	67	10	3,10	1,07
	15º	19 Avaliar a función directiva.	63	14	3,00	1,46
	16º	20 Valorar a actividade docente do profesorado participante en concursos.	66	11	2,97	1,45
	17º	11 Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	66	11	2,83	1,20
	18º	06 Asesorar aos profesores nos aspectos curriculares.	67	10	2,79	1,04
	19º	46 Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares.	65	12	2,75	1,40
	20º	15 Avaliar o centro a través dos resultados escolares.	65	12	2,65	1,24
POUCO	21º	21 Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	65	12	2,34	1,16

Fonte: elaboración propia.

Alén dos estatísticos, media e desviación típica, tamén se recolle na táboa 5.2.3.3.1a información sobre o número de inspectores que responderon (N) e os que non responderon (n/c). Outros resultados de aplicar a proba “t” para un grupo aparecen recollidos na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3¹⁹². O alto número de inspectores que non contestaron débese a que a valoración se fixo tomando como referencia o curso 2005/2006¹⁹³ e algúns dos inspectores que responderon ao cuestionario non estaban no servizo de Inspección nese curso¹⁹⁴. O número que aparece ao inicio do enunciado de cada actuación correspóndese co número de orde que ten asignado no cuestionario.

Aos efectos da análise, reagrupáronse de novo en cinco categorías, semellantes aos dos tramos da escala anterior, en función das medias calculadas para cada actuación, considerando que, para un colectivo determinado, unha actuación non se fixo cando a súa valoración media nese colectivo sexa igual ou menor a 1,49 ($M \leq 1,49$), e que se fixo totalmente cando a media sexa igual ou maior que 4,50 ($M \geq 4,50$). Na táboa 5.2.3.3.1b recóllense de xeito sintético os criterios que se empregaron para asignar a valoración colectiva do grao de realización a cada actuación.

Táboa 5.2.3.3.1b Relación entre o grao de realización dunha actuación para un colectivo e a media das valoracións feitas polos individuos dese colectivo.

	Medias entre
Fíxose totalmente.	4,5 - 5
Fíxose bastante.	3,5 – 4,49
Fíxose algo.	2,5 – 3,49
Fíxose pouco.	1,5 – 2,49
Non se fixo.	1 – 1,49

Fonte: elaboración propia.

¹⁹² As táboas dos anexos correspondentes ás do texto identifícanse coa mesma serie alfanumérica que estas, tal como se estableceu ao inicio do apartado 5.2.3.

¹⁹³ No apartado 5.1.1 xustificouse o porqué de utilizar como referencia o curso 2005/2006 e facer o estudo de campo no curso 2006/2007.

¹⁹⁴ Segundo os datos recollidos na memoria anual da Inspección (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO, 2006: 7) no curso 2005/2006 había 70 inspectores nos servizos provinciais.

Como cuestión previa hai que advertir que nas memorias anuais da Inspección se valora o grao de cumprimento das distintas actuacións¹⁹⁵. No entanto, esta fonte non se empregou como elemento de contraste na análise que se fai a continuación, xa que a valoración recollida en ditas memorias non é equiparable á realizada a través do cuestionario da tese. Trátase de valoracións feitas desde dous puntos de vista totalmente distintos. A valoración que se fai nas memorias ten un carácter máis formal, cuns requisitos ben definidos e acoutados, que deixan fóra calquera matización; nese sentido, cómpre subliñar que a valoración que se fai nas memorias de Inspección refírese, en case todos os casos, a porcentaxes de centros nos que se levou a cabo unha determinada actuación en relación cos centros nos que estaba prevista esa actuación¹⁹⁶, polo que só ten un valor indicativo, que non permite facer análises comparativas. No entanto, o cuestionario recolle a percepción persoal de cada inspector, quere dicir, a súa valoración subxectiva entre o que fixo e o que cre que se debería facer. Precisamente desde as premisas desta tese son estas últimas as que verdadeiramente interesan.

Noutro orde de cousas está a elevada discrepancia que se deduce das valoracións dalgunhas actuacións, concretamente a 16, a 19 e a 20 (todas teñen unha desviación típica en torno a 1,40). Débese sen dúbida a que esas actuacións son circunstanciais. Pódese dar o caso de que houbera inspectores que non se viran na necesidade de facelas (non tiveron que avaliar a ningún director ou profesor, nin en ningún dos centros asignados houbo eleccións ao consello escolar)¹⁹⁷ e en consecuencia valoraron esa actuación como non feita, cando o esperado era que non se contestara. Esta interpretación introduce un factor de indefinición que pode producir un nesgo importante na valoración do grao de realización destas tres actuacións, polo que non se

¹⁹⁵ Para o curso 2005/2006, véxase: SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO (2006: 19-23).

¹⁹⁶ Os centros en que está previsto realizar cada actuación veñen fixados, para cada provincia, no Plan provincial de actividades do servizo de inspección educativa. Xeralmente a base de cálculo da porcentaxe é o número de centros que demandaron esa actuación durante o curso. Noutros casos era fixada expresamente no citado plan unha porcentaxe do total dos centros sobre os que actuar. Polo que, en xeral, o grao de cumprimento que se recollen nas memorias é do 100%.

¹⁹⁷ As eleccións a consellos escolares fanse en todos os centros de Galicia simultaneamente cada dous anos. Nos cursos intermedios só se procede a facer eleccións nos centros de nova creación, polo que esta circunstancia pode afectar neses cursos, e o curso 2005/2006 era intermedio, a moi poucos inspectores. En concreto, segundo os datos facilitados pola memoria anual de Inspección correspondente a ese curso, só se viron afectados por ese proceso 27 centros de toda Galicia. As outras dúas actuacións teñen unha casuística parecida. A costume impón que cada inspector asume eses procesos se afectan a directores ou profesores dos centros que ten asignados. En conclusión non todos os inspectores se ven na necesidade de facer todas ou algunhas desas tres actuacións.

terán en conta na análise. En consecuencia, a efectos de análise só se terán en conta as dezaioito actuacións restantes.

De acordo cos criterios establecidos na táboa 5.2.3.3.2b, os inspectores opinan que durante o curso 2005/2006, das dezaioito (18) actuacións, “fixeron totalmente” tres (3), que “fixeron bastante” oito (8), que “fixeron algo” seis (6), e que “fixeron pouco” unha (1). Por outro lado, tendo en conta que segundo os inspectores a media global do grao de realización das dezaioito actuacións é $M = 3,69$, pódese afirmar que os inspectores opinan que durante o curso 2005/2006 realizaron “bastante” o conxunto das dezaioito actuacións analizadas. Por último, os datos recollidos permiten tamén afirmar que os inspectores consideran que durante o curso 2005/2006 o grao de realización do 77,78% das actuacións (14 de 18) foi igual ou superior á media ($M = 3$). En consecuencia, o grao de realización do 22,22% das actuacións estaría por debaixo da media.

Tendo presente a vinculación establecida na táboa 5.2.3.3 de cada unha das actuacións analizadas coas funcións que ten atribuídas a Inspección, pódese observar que das tres actuacións que os inspectores consideran totalmente realizadas no curso 2005/2006 soamente a 3, *supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores*, se corresponde con algunha das funcións explícitas na LOE, concretamente coa de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación*. Esta función, caracteriza o modelo que se denominou no subapartado 5.1.4.2 “modelo administrativo”. As dúas actuacións máis realizadas, *recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC)*, e *participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo*, forman parte da categoría “*outras*”. Polo tanto, tal como se xustificou no subapartado 5.1.4.2 teñen carácter burocrático. En consecuencia, as tres únicas actuacións que se fixeron totalmente no curso 2005/2006, segundo os inspectores, son de tipo administrativo e burocrático.

As tres actuacións menos realizadas no curso 2005/2006 segundo os inspectores teñen un marcado carácter técnico. Dúas están vinculadas á función *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* (06 e 21). A terceira, *avaliar o centro a*

través dos resultados escolares, é a única actuación vinculada á función, participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran despois de eliminar as actuacións 19 e a 20.

En relación coas actuacións vinculadas á función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, hai que subliñar que as relativas ao asesoramento dos equipos directivos, a 01 e a 04, están na categoría “se fixeron bastante”, mentres que a actuación que se refire ao asesoramento dos profesores (actuación 05) e a que se refire ao dos pais (actuación 07) están na categoría das que “se fixeron algo”. É dicir, os inspectores recoñecen que, deixando aparte as actuacións de carácter burocrático e administrativo, que implican o rol de policía, lle prestaron unha atención preferente ao asesoramento dos equipos directivos; o que confirmaría a preponderancia do rol de superdirector que os inspectores asumiron, tal como se deduciu no punto 5.2.3.1.7.

Tamén é importante subliñar que, de acordo coas valoracións dos inspectores, a prioridade establecida no Plan xeral de Inspección para algunhas actuacións do curso 2005/2006 (ver anexo 5.1.3)¹⁹⁸ non ten o seu correlato na realización real. Das catro actuacións prioritarias analizadas, os inspectores consideran que só unha foi totalmente realizada, concretamente a 3, *supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores*. As restantes ocupan os postos 10º, 12º e 20º.

É dicir, a prioridade marcada pola Administración é, segundo as valoracións dos inspectores, só aparente, e queda supeditada á realización doutras actuacións. O que confirma que as actuacións reais dos inspectores non responden exactamente ao modelo de Inspección demandado pola Administración, senón a outro modelo distinto, que é o que se denominou modelo “real” de Inspección¹⁹⁹. Situación que xa fora posta de manifesto na primeira memoria de Inspección (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, 2001: 56), en que se recolle dentro do apartado “puntos débiles”:

¹⁹⁸ No anexo recóllense en realidade catro grupos de funcións: Actuacións prioritarias para o curso 2005-2006; Actuacións habituais; Actividades de colaboración cós órganos directivos da Consellería; e Actividades habituais de planificación, organización e funcionamento da propia Inspección. Porén, aos efectos de priorización constitúen en realidade dous grupos: as prioritarias por un lado e as restantes por outro.

¹⁹⁹ Ver apartado 2.1.4 da tese.

“O esforzo persoal, a pesar de todo, non abonda para suplir adecuadamente o déficit do cadro de persoal (22% de vacantes), producíndose disfuncións e desaxustes no Servizo, claramente detectables, sobre todo, na imposibilidade de realizar axeitadamente diversas accións, que aínda que sinaladas como prioritarias no Plan de Traballo Anual convértense en subsidiarias das habituais por falta de tempo...”

Tendo en conta que o colectivo de inspectores non resultou ser homoxéneo para algunhas variables relacionadas co principio de internivelaridade, tal como se recolleu no punto 5.2.3.2,7, considerouse necesario seguir afondando na posibilidade de achar novas evidencias para determinar a magnitude das diferenzas. En consecuencia, comprobouse a existencia de diferenzas significativas nas valoracións do grao de realización das súas actuacións en función da experiencia previa como profesor. Para o cal dividiuse a poboación dos inspectores, tal como se fixo en dito punto, en dous estratos: os inspectores con experiencia previa como mestre, e os que non teñen esa experiencia. Utilizouse a proba “t” de Student para mostras independentes. Os resultados recóllense na táboa 5.2.3.3.1c do anexo 5.2.3.3. Só se acharon diferenzas significativas en dúas das vinte e unha (21) actuacións estudadas: *asesorar aos profesores nos aspectos curriculares* ($t = 1,997$, $p \leq 0,050$ e unha diferenza entre as medias $DM = 0,500$) e *avaliar o centro a través dos resultados escolares* ($t = 2,154$, $p \leq 0,035$ e $DM = 0,633$). De acordo cos resultados, os inspectores con experiencia como mestre valoran significativamente máis alto o grao de realización desas dúas actuacións que os inspectores sen esa experiencia. Considérase que, desde o punto de vista global de todas as actuacións, estas diferenzas non teñen relevancia nin cuantitativamente, ao se trataren de dúas actuacións sobre as vinte e unha analizadas, nin cualitativamente, xa que non modificarían practicamente a posición relativa con respecto ás demais actuacións, polo que non se terán en conta, e considerarase aos inspectores como unha única poboación a efectos da análise da valoración do grao de realización das súas actuacións.

Mantendo o criterio, establecido no capítulo 2 desta tese, de identificar un modelo de Inspección mediante a análise comparativa da relevancia dunhas funcións sobre outras, para coñecer o modelo “real” de Inspección é necesario determinar cales son as funcións máis relevantes na práctica. Neste contexto a **relevancia** dunhas

funcións sobre outras debe ser de natureza práctica, xa que está relacionada co grao de realización das actuacións que cada función ten vinculadas, non coa **importancia** que se lle atribúe a cada función²⁰⁰. A tal fin, tomarase como indicador de relevancia dunha función o grao co que se leva a cabo na realidade, e se cuantificará mediante a media aritmética das valoracións medias das actuacións en que se concreta dita función (actuacións vinculadas). En consecuencia, a relevancia dunha función poderíase definir como *a valoración do grao co que na práctica se leva a cabo cada función, expresada pola media aritmética das valoracións medias do grao de realización das actuacións vinculadas a esa función*. Baixo ese suposto construíuse a táboa 5.2.3.3.1c, en que aparecen ordenadas as funcións de maior a menor valor dese indicador.

Táboa 5.2.3.3.1c. Relevancia das funcións segundo os inspectores.

Funcións atribuídas pola LODE a Inspección de educación.	Media actuacións vinculadas.
Categoría “outras”.	4,58
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	4,11
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	4,05
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	3,83
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	3,61
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	2,65
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	2,56
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	Non hai
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	Non hai

Fonte: elaboración propia.

Do análise da táboa 5.2.3.3.1c pódese deducir que:

- As actuacións máis realizadas no curso 2005/2006 son as vinculadas á categoría “outras”.
- A función máis relevante durante o curso 2005/2006 na práctica, de acordo co criterio establecido, foi a de *supervisar e controlar desde o punto de vista*

²⁰⁰ Cómpre sinalar que a importancia atribuída a unhas funcións sobre outras foi o indicador que se empregou para identificar o modelo teórico de Inspección (capítulo 4) e os modelos de Inspección implícitos no ámbito da Administración (subcapítulo 5.1) e nos inspectores e sectores da comunidade educativa (subapartado 5.2.3.2).

pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos, que polo tanto será a que caracterice o estilo real de intervención.

- c) As funcións menos relevantes en dito curso, ambas con valoracións por debaixo da media, son as de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora e á función participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.*

Alén, do dito máis arriba, dedúcese que os roles desenvolto sobre todo polos inspectores foron: o rol de policía e o rol de superdirector.

A vista do anterior pódese afirmar que, desde o punto de vista dos inspectores, o modelo de Inspección que responde ás súas actuacións durante o curso 2005/2006, ou modelo “real”, coincide co modelo que se identificou como implícito para a maioría deles²⁰¹, quere dicir o **modelo supervisor**. No entanto, non se pode ignorar que, no modelo real de Inspección que se deduce a través da información facilitada polos inspectores, a categoría “outras” ten máis relevancia na práctica ($M = 4,58$) que calquera das funcións recollidas explicitamente na LOE, polo que o modelo real ten unha importante compoñente burocrática, que non podía aparecer no modelo implícito pola metodoloxía empregada para a súa elaboración, pero que é necesario reflectir. En consecuencia a este modelo se lle denominará “**modelo supervisor /burocrático**”.

5.2.3.3.2. Análise de datos referentes ao descritor 1L: Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións concretas da Inspección.

De xeito semellante a como se fixo no descritor 1D anterior, procedeuse a tabular as actuacións que se propuxeron nos cuestionarios dos distintos sectores consultados da comunidade educativa. As actuacións o igual que no caso dos inspectores tiñan que ser valoradas nunha escala de cinco valores (non se fixo = 1 / fíxose totalmente = 5). En todas as táboas séguense os mesmos criterios. As actuacións aparecen ordenadas de maior a menor valor das medias e agrupadas por categorías. Para o agrupamento empregouse o mesmo criterio que o establecido para o descritor 1D.

²⁰¹ Cfr. co recollido no punto 5.2.3.2.1.

a) *Valoración que fan os docentes (directores e profesores de centros públicos e privados).*

Como primeira aproximación á cuestión fíxose unha análise conxunta de todas as mostras de docentes analizadas, quere dicir, do grupo constituído polos directores e profesores, tanto de centros públicos como privados. A este respecto cómpre destacar que, tal como se pode comprobar na táboa 5.2.3.3 anterior, non se propuxo a todos os docentes que valorasen todas as cuestións, hai actuacións que só as valoran os directores e outras que só se propuxeron aos profesores. Na táboa 5.2.3.3.2a recóllense os estatísticos correspondentes ao conxunto de todos os docentes. Outros resultados de aplicar a proba “t” para un grupo aparecen recollidos na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3. O número que antecede a cada actuación foi asignado arbitrariamente (utilizouse o número do lugar que ocupa na táboa), dado que non era posible asignarlle o de un cuestionario, pois cada una ten distintos números en cada un dos cinco cuestionarios. Polas mesmas razóns expostas para os inspectores non se tivo en conta na análise a actuación 13, *supervisar os procesos de elección aos consellos escolares*, polo mesmo excluíse a 15 *participar nos arranxos escolares*²⁰². En consecuencia, a efectos de análise só se terán en conta as dezaioito actuacións restantes.

²⁰² No caso das eleccións a consellos escolares xa se dixo que afectaba a 27 centros e no caso dos arranxos os centros afectados son 251 de un total de 1852 centros.

Táboa 5.2.3.3.2a. Valoración feita polos docentes do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.

		docentes	
		Media	D.típica
FÍXOSE BASTANTE.	1º Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC).	4,49	0,89
	2º Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo.	4,23	1,12
	3º Aprobar os horarios do profesorado do centro.	4,19	1,02
	4º Supervisar a programación xeral anual e a memoria final.	4,19	0,96
	5º Seguir o cumprimento dos concertos educativos.	3,98	1,19
	6º Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	3,77	1,16
	7º Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	3,75	1,10
	8º Asesorar ao equipo directivo sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.	3,62	1,25
FÍXOSE ALGO.	9º Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis.	3,43	1,28
	10º Asesorar ao centro nos problemas xerais derivados da coexistencia de distinta normativa.	3,28	1,29
	11º Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	3,24	1,34
	12º Facer previsións de oferta de ensinanzas.	3,19	1,44
	13º Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares.	2,84	1,40
	14º Avaliar o centro a través dos resultados escolares.	2,77	1,38
	15º Participar nos arranxos escolares.	2,66	1,37
	16º Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	2,62	1,41
POUCO.	17º Asesorar ao profesorado nos aspectos normativos.	2,50	1,21
	18º Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	2,48	1,46
	19º Asesorar ao profesorado nos aspectos curriculares.	2,22	1,17
	20º Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	2,10	1,18

Fonte: elaboración propia.

Observando a táboa 5.2.3.3.2a, dedúcese que non hai ningunha actuación que o conxunto dos docentes considere que “se fixo totalmente”, aínda que a actuación 1, *recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro* está moi próxima ao límite inferior ($M = 4,49$). Os docentes opinan que durante o curso 2005/2006 oito (8) das actuacións, das dezaioito (18) que se consideran a efectos de análise, “se realizaron bastante”, nove (9) que “se realizaron algo” e tres (3) que “se realizaron pouco”. Tamén se pode deducir que a valoración media que fan os docentes do grao de realización de todas as actuacións é $M = 3,28$. É dicir, os docentes opinan que en conxunto durante o curso 2005/2006 os inspectores realizaron “algo” as actuacións que tiñan encomendadas. Por último, segundo os docentes o grao de realización do 66,67% das actuacións (12 de 18) sería igual o superior á media ($M = 3$).

As dúas actuacións que os docentes consideran máis realizadas no curso 2005/2006 coinciden exactamente coas dúas máis realizadas segundo os inspectores. Tal como se dixo, ambas teñen un carácter burocrático.

As dúas actuacións que consideran menos realizadas os docentes son as vinculadas a función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*, no que tamén coinciden cos inspectores.

Dentro das oito actuacións que constitúen a categoría “se realizaron bastante”, só hai unha, que alén diso está situada no posto oitavo, *asesorar ao equipo directivo sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro*, que está vinculada á función que os docentes consideran máis importante, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*²⁰³. Tamén os docentes consideran que se realizaron máis as actuacións relacionadas co asesoramento aos equipos directivos (actuacións situadas no posto 8º e 10º) que a relacionada co asesoramento aos profesores (posto 17º). É dicir, tamén os docentes destacan no curso 2005/2006, despois das actuacións burocráticas e administrativas (que implican o rol de policía), a preponderancia das actuacións dos inspectores relacionadas co rol de superdirector, o que confirma a valoración feita polos inspectores.

A valoración que fan os docentes sitúan as actuacións definidas como prioritarias no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 nos postos 6º, 14º e 18º de vinte²⁰⁴. O que tamén confirma a valoración feita polos inspectores, polo que cabe concluír que a distinción entre este tipo de actuacións e as habituais é puramente formal, sen que a súa “prioridade” se plasme dalgún xeito na súa realización práctica.

Seguindo o mesmo criterio empregado para os inspectores, na táboa 5.2.3.3.2b recóllense os indicadores da relevancia práctica que, segundo os docentes, teñen as funcións que a LOE encomenda á Inspección de educación.

²⁰³ En realidade son os profesores os que consideran a esa función a máis importante, os directores a colocan en segundo lugar. Ver punto 5.2.3.2.2.

²⁰⁴ Obsérvese que só se lle pediu que valorasen tres das catro que recolle o Plan xeral de Inspección.

Táboa 5.2.3.3.2b. Relevancia das funcións segundo os docentes.

Funcións atribuídas pola LODE a Inspección de educación.	Media actuacións vinculadas
Categoría “outras”.	4,36
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	3,97
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	3,45
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	3,30
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	3,13
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	2,77
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	2,16
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	Non hai
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	Non hai

Fonte: elaboración propia.

Da análise da táboa 5.2.3.3.2b pódese deducir que:

- As actuacións máis realizadas no curso 2005/2006 son as vinculadas á categoría “outras”.
- A función máis relevante na práctica durante o curso 2005/2006, de acordo co criterio establecido, foi a de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*.
- As funcións menos relevantes en dito curso, ambas con valoracións por debaixo da media, son as vinculadas coa función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* e á función *“participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran”*.
- Cómpre subliñar que, alén das actuacións sinaladas, dentro das actuacións menos realizadas para os docentes está a de *asesorar ao profesorado nos aspectos normativos*.

A vista do anterior, é de destacar a notable coincidencia nas valoracións relativas da relevancia das funcións que fan os docentes e os inspectores. Pódese afirmar que o modelo que responde ás actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006, ou modelo “real” de Inspección, desde o punto de vista dos docentes, é practicamente

idéntico ao dos inspectores²⁰⁵. Tamén hai que resaltar, como no caso dos inspectores, que a categoría “outras” ten máis relevancia na práctica ($M = 4,36$) que calquera das funcións recollidas explicitamente na LOE, polo que o modelo real de Inspección para os docentes sería o “*modelo supervisor/burocrático*”.

b) Valoración que fan os Pais.

Ao igual que se fixo para os docentes, alén da media e desviación típica na táboa 5.2.3.3.2c, correspondente aos pais, recóllense as porcentaxes dos que contestaron “non sei”. Outros resultados de aplicar a proba “t” para un grupo aparecen recollidos na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3. As actuacións están ordenadas de maior a menor valor da media aritmética. O número que aparece ao inicio de cada función correspóndese co número de orde que ten asignado no cuestionario.

Táboa 5.2.3.3.2c. Valoración feita polos pais do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.

			% non sabe	pais	
				Media	D.típica
FÍXOSE BASTANTE.	07	Segue a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	37,6	3,65	1,12
	02	Supervisa o que fai a dirección do centro.	32,3	3,50	1,05
FÍXOSE ALGO.	03	Vela polo cumprimento das leis.	27,4	3,45	1,13
	01	Supervisa o que fan os profesores.	37,9	2,83	1,12
	08	Supervisa o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	42,1	2,74	1,31
FÍXOSE POUCO.	04	Asesora,orienta e informa aos pais.	20,0	1,76	1,08
	05	Asesora,orienta e informa aos alumnos.	23,7	1,56	0,90

Fonte: elaboración propia.

Segundo se deduce dos resultados recollidos na táboa 5.2.3.3.2c, os pais cren que no curso 2005/2006 dúas (2) das actuacións, das sete (7) propostas no seu cuestionario, se realizaron “bastante”, tres (3) que se realizaron “algo” e dúas (2) que se realizaron “pouco”. A valoración media que fan do grao de realización de todas as actuacións é $M = 2,72$. É dicir os pais opinan que en conxunto durante o curso 2005/2006 os inspectores realizaron “algo” as sete actuacións obxecto de consulta. Por último, segundo os pais só o 42,86% das actuacións (3 de 7) tería un grao de realización igual ou superior á media ($M = 3$).

²⁰⁵ O que se confirma co feito de que ordenación que resulta do análise da información dada polo conxunto de docentes recollida na táboa 5.2.3.3.2a coincide case totalmente coa que se recolle na táboa 5.2.3.3.1c, correspondente aos inspectores.

A actuación que consideran máis realizada desenvolve a función que eles valoraron tamén como máis importante, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, ver o punto 5.2.3.2.3. Por outro lado, a actuación que consideran menos realizada desenvolve unha das función que tamén valoraron como menos importante, *asesorar, orientar e informar aos alumnos no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. O valor medio do grao de realización desta función ($M = 1,56$) está moi próximo ao límite que se estableceu para considerala no grupo de “non se fixo”. Entre as características a destacar dos datos recollidos está o elevado número de pais que non contesta, en torno a un terzo, que chega ao 42,1% para a actuación 5 da táboa. Feito que cabía esperar e que confirma a hipótese da escasa información que teñen os pais en relación coa Inspección de educación. Hipótese da que se partiu no deseño do cuestionario para esta poboación (ver apartado 5.2.6). Tamén se pode observar na táboa 5.2.3.3.2c como as porcentaxes menores de respostas “non sabe” danse naquelas actuacións que hai que supoñer mellor coñecidas polos pais, porque lles afectan máis directamente, concretamente as que fan referencia ao seu asesoramento e ao do seus fillos. Feito que redunda no mesmo, é dicir, que a alta porcentaxe de respostas “non sabe” hai que atribuíla realmente á falta de información.

Seguindo o mesmo criterio empregado para os inspectores e docentes, na táboa 5.2.3.3.2d recóllense os indicadores da relevancia práctica que, segundo os pais, teñen as funcións que a LOE encomenda á Inspección de educación.

Táboa 5.2.3.3.2d. Relevancia das funcións segundo os pais.

Funcións atribuídas pola LODE a Inspección de educación.	Media actuacións vinculadas
Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.	3,65
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.	3,45
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.	3,12
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.	2,83
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	1,66
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	Non hai
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE).	Non hai
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.	Non hai
Outras.	Non hai

Fonte: elaboración propia.

Da análise da táboa 5.2.3.3.2d pódese deducir que:

- a) As funcións máis relevantes na práctica para os pais durante o curso 2005/2006, con medias de valoración de realización moi parecidas de acordo co criterio establecido, foron a de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos* e a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación*.
- b) A función menos relevante, con moita diferenza, en dito curso é a de *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*.

Á vista do anterior, pódese afirmar que o modelo que responde ás actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006, ou modelo “real” de Inspección, desde o punto de vista dos pais, concorda bastante co dos docentes. Aos pais non se lles pediu a valoración de actuacións de carácter burocrático, polo que non hai datos cuantitativos que posibiliten situar esa categoría en relación coas funcións, aínda que como se verá máis adiante hai manifestacións espontáneas que indican que os pais tamén perciben o exceso de burocracia nas actuacións realizadas polos inspectores no curso 2005/2006. Isto permite afirmar que o modelo real de Inspección no curso 2005/2006, que se deduce da valoración que fan os pais das actuacións dos inspectores, concorda esencialmente co modelo real deducido para os inspectores e docentes, polo que tamén

será **modelo supervisor/burocrático**. Modelo que non coincide co modelo de Inspección que se achou como implícito para a maioría dos pais²⁰⁶.

A coincidencia dos inspectores, docentes e pais en valorar como máis relevante no curso 2005/2006 a función de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos* e dos inspectores e docentes de considerar que o conxunto de actuacións máis realizadas son as relacionadas cos aspectos burocráticos (categoría “outras”), permite concluír que o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 foi o **“modelo supervisor/burocrático**, cuxas características son:

- a) Función máis relevante a de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*.
- b) Elevado número de actuacións de carácter burocrático.

5.2.3.3.3. Diferenzas entre grupos na valoración do grao de cumprimento das actuacións dos inspectores.

Na táboa 5.2.3.3.3a recóllense como resumo, e aos efectos de facilitar a comparación, as frecuencias das valoracións feitas polos inspectores, docentes e pais do grao de realización das actuacións dos inspectores establecidas no PXI para o curso 2005/2006. En realidade trátase de dúas táboas agrupadas, a esquerda da columna “Totais” recóllense as frecuencias para a escala de cinco valores proposta nos cuestionarios; á dereita de dita columna recóllense as frecuencias para unha escala de dous valores: “igual ou maior que a media” ($M = 3$) e “menor que a media”

Táboa 5.2.3.3.3a. Frecuencias dos valores asignados ao grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, polos distintos colectivos.

		Grao de realización					Totais	Grao de realización	
		Totalmente	Bastante	Algo	Pouco	Nada		≥ 3	< 3
Inspectores	N	3	8	6	1	0	18	14	4
	%	16,67	44,44	33,33	5,56	0,00	100,00	77,78	22,22
Docentes	N	0	8	7	3	0	18	12	6
	%	0,00	44,44	38,89	16,67	0,00	100,00	66,67	33,33
Pais	N	0	2	3	2	0	7	3	4
	%	0,00	28,57	42,86	28,57	0,00	100,00	42,86	57,14

Fonte: elaboración propia.

²⁰⁶ Cfr. co recollido no punto 5.2.3.2.2, e concretamente coa táboa 5.2.3.2.2j.

Na táboa 5.2.3.3a pódese observar como os inspectores son os que máis alto valoran o grao de realización das súas actuacións no curso 2005/2006, e os que menos son os pais. Feito que se reflicte obviamente na táboa 5.2.3.3b en que se recollen os valores das medias globais dos graos de realización de todas as actuacións analizadas.

Táboa 5.2.3.3b. Media global do grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, por colectivos.

	Media global
Inspectores	3,69
Docentes	3,28
Pais	2,72

Fonte: elaboración propia.

A conclusión do punto anterior de que o modelo real de Inspección é o mesmo para os inspectores, docentes e pais só asegura, de acordo cos criterios manexados²⁰⁷, que durante o curso 2005/2006 a función máis relevante na práctica para os tres colectivos foi a de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. Agora ben as táboas 5.2.3.3a e 5.2.3.3b mostran que hai diferenzas importantes nas valoracións que fan os colectivos consultados, polo que a pregunta é: até que punto esa conclusión non é froito do chou? ou o que é o mesmo, até que punto as valoracións son válidas e fiables a pesar das súas diferenzas?.

Por outro lado, hai que ter presente que dita conclusión, aporta pouco á pretensión de coñecer cal foi estilo real de intervención no citado curso²⁰⁸.

As respostas ás citadas preguntas e a aproximación ao coñecemento do estilo real de intervención pódense abordar simultaneamente a través dunha análise máis “fina”. Tendo en conta que as valoracións son consecuencia de apreciacións subxectivas e foron feitas por tres colectivos con intereses moi distintos sobre o tema a valorar, é moi difícil coñecer a súa validez e fiabilidade por métodos directos. Agora ben, tendo en conta a finalidade da análise, pódese considerar que a fiabilidade das valoracións é

²⁰⁷ Véxase a introdución do apartado 5.2.3.2.

²⁰⁸ Cómpre subliñar que, tal como se estableceu no apartado 2.1.3 da tese, se entende por estilo de intervención a forma que teñen os inspectores de ser ou realizar o seu traballo.

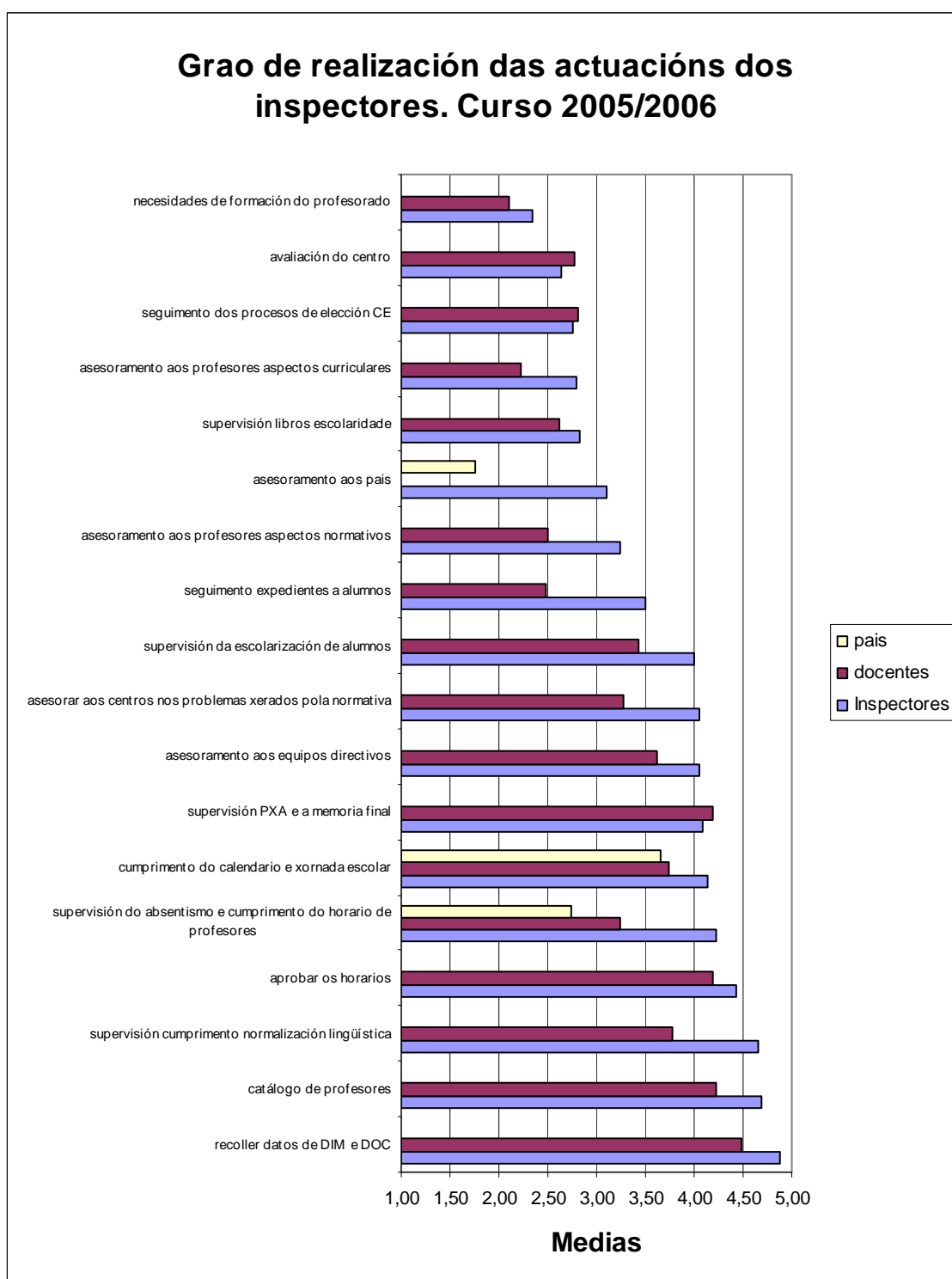
irrelevante²⁰⁹, polo que só será necesario ter en conta a validez. Para iso comprobarase se as valoracións dos graos de realización de cada unha das actuacións dos inspectores feitas polos distintos colectivos teñen algún tipo de relación ou se pola contra responden a un modelo azaroso. Consideraranse válidas as valoracións se se comproba que existe algunha relación entre elas (relación de orde). Dado que son moi poucas (tres) as valoracións feitas polos pais que se poden comparar, a análise centrarase fundamentalmente na comparación das valoracións feitas polos inspectores e os docentes.

No gráfico 5.2.3.3.3a, recóllense as valoracións do grao de realización das 18 actuacións que se poden comparar entre os diferentes colectivos. Están ordenadas por valor crecente da media calculada para o colectivo de inspectores. Pódese observar que, tal como se dixo, en xeral os inspectores fan unha valoración máis optimista do grao de realización das súas actuacións que os docentes, e estes máis que os pais. As valoracións que fan os pais chegan a ser de 1,5 puntos (o que equivale a un 30% en termos porcentuais) máis baixas que as dos inspectores nas actuacións de *asesoramento aos pais* e *supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores*. En relación con esta última tamén os docentes valoran o seu grao de realización un punto por baixo dos inspectores.

O gráfico 5.2.3.3.3a tamén permite intuír que as tendencias das valoracións do grao de realización das distintas actuacións teñen a mesma tendencia. É dicir, as actuacións máis realizadas para un colectivo son tamén as máis realizadas para os outros colectivos, a pesar das diferenzas de valoración observadas para cada unha delas.

²⁰⁹ A fiabilidade fai referencia á permanencia dos valores en distintas medicións; pero desde a perspectiva de que o que se está valorando son actuacións para logo ordenalas, os valores en si carecen de importancia, o importante é a permanencia da relación de orden entre elas (requisito menos esixente, xa que non implica manter a proporcionalidade nas medicións), o que se garante coa validez, é dicir que as valoracións midan o que se quere medir: o grao de realización das actuacións dos inspectores.

Gráfico 5.2.3.3.3a

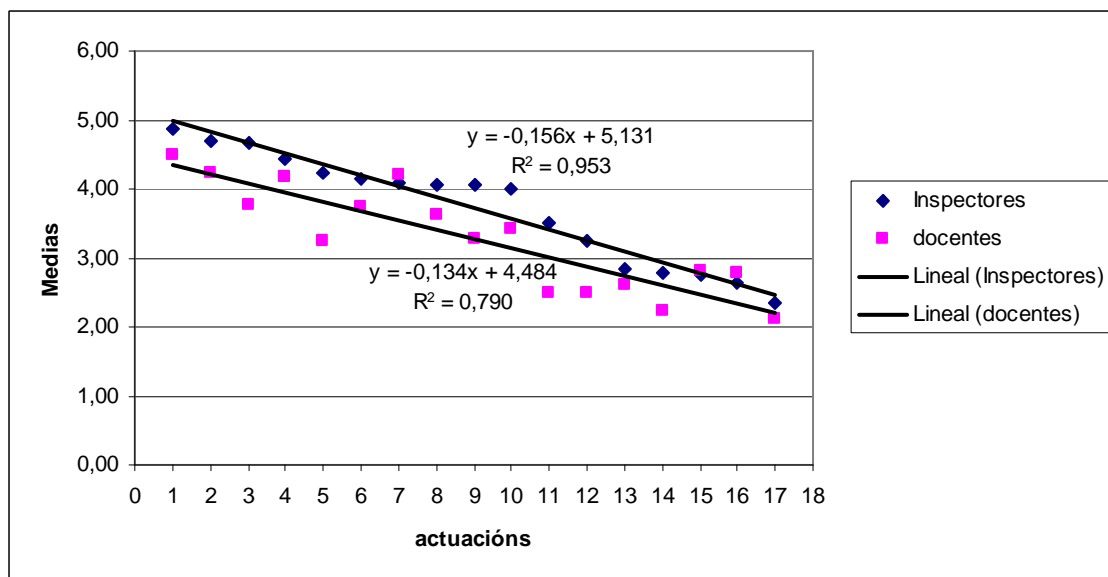
Fonte: elaboración propia.

Existe unha alta correlación entre as valoracións feitas polos inspectores e polos docentes ($r = 0,941$ para $\alpha \leq 0,001$). Os estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.3.3. do anexo 5.2.3.3.

Co fin de comparar até que punto coinciden as tendencias observadas nas valoracións feitas polos inspectores e docentes²¹⁰ do grao de realización das actuacións, recorreuse a determinar as liñas de regresión correspondente a cada serie de datos. Dado que as series refírense a un elevado número de actuacións realizadas polos inspectores no curso 2005/2006 pódese admitir que representan os estilos reais de actuación dos inspectores durante ese curso. Tomouse como variable dependente (**Y**) o grao de realización de actuación e como variable independente (**X**) o número de orde das actuacións ordenadas en función da valoración feita polos inspectores. O resultado recóllese no gráfico 5.2.3.3b. Nel pódese observar como as liñas de regresión das valoracións feitas polos inspectores e polos docentes son sensiblemente paralelas (as pendentes son moi semellantes, -0,156 e -0,134 respectivamente). É dicir, ambas as series teñen practicamente a mesma tendencia. Por outro lado, a Varianza explicada pola liña de regresión correspondente aos inspectores é moi alta, como cabía esperar pola forma de determinar a variable independente descrita máis arriba, mais resulta que a Varianza explicada pola liña de regresión da serie correspondente aos docentes tamén é alta ($R^2 = 0,790$). O que permite afirmar que as ordenacións das valoracións feitas polos inspectores e polos docentes son equiparables, salvando a tendencia dos inspectores a valorar máis alto²¹¹. É dicir, con carácter xeral, as actuacións máis realizadas no curso 2005/2006 para os inspectores tamén o son para os docentes, e as menos realizadas para estes tamén o son para aqueles. Polo tanto, acéptase que as valoracións de ambos os colectivos son válidas ou, o que é o mesmo, que “realmente” miden o grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, sen que iso permita afirmar cal das dúas series é a que se axusta aos valores “reais”, cousa que, por outro lado, non é relevante, tal como se dixo anteriormente, aos efectos previstos.

²¹⁰ O reducido número (dúas) de valoracións de actuacións propostas aos pais comparables coas dos inspectores e docentes é tan pequeno que fai inútil para este caso o procedemento de comparación que se detalla a continuación.

²¹¹ Dado que as liñas de regresión son case paralelas, pode estimarse que a diferenza media entre as valoracións dos inspectores e os docentes é de $= 0,65$ puntos ($5,131 - 4,484$). É dicir, por termo medio os inspectores valoran o grao de realización de cada actuación $0,65$ puntos máis que os directores.

Gráfico 5.2.3.3b. Liñas de regresións das series de valoracións das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006.

Fonte: elaboración propia.

As diferenzas das medias entre o colectivo de inspectores e de docentes resultan estatisticamente significativas na proba “t” de Student para dous grupos independentes ao nivel de significación $p \leq 0,05$ para doce das dezasete actuacións dos inspectores analizadas, tal como se pode observar na táboa 5.2.3.3.3a do anexo 5.2.3.3. Na táboa 5.2.3.3.3a seguinte recóllense as actuacións para as que as diferenzas non resultaron significativas cos correspondentes valores de nivel de significación.

Táboa 5.2.3.3.3a. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

	Inspectores/docentes	
	t	Sig.
Supervisión PXA e a memoria final.	-0,762	0,447
Supervisión libros escolaridade.	1,233	0,220
Avaliación do centro.	-0,682	0,496
Seguimento dos procesos de elección ao consello escolar.	-0,289	0,773
Necesidades de formación do profesorado.	1,508	0,132

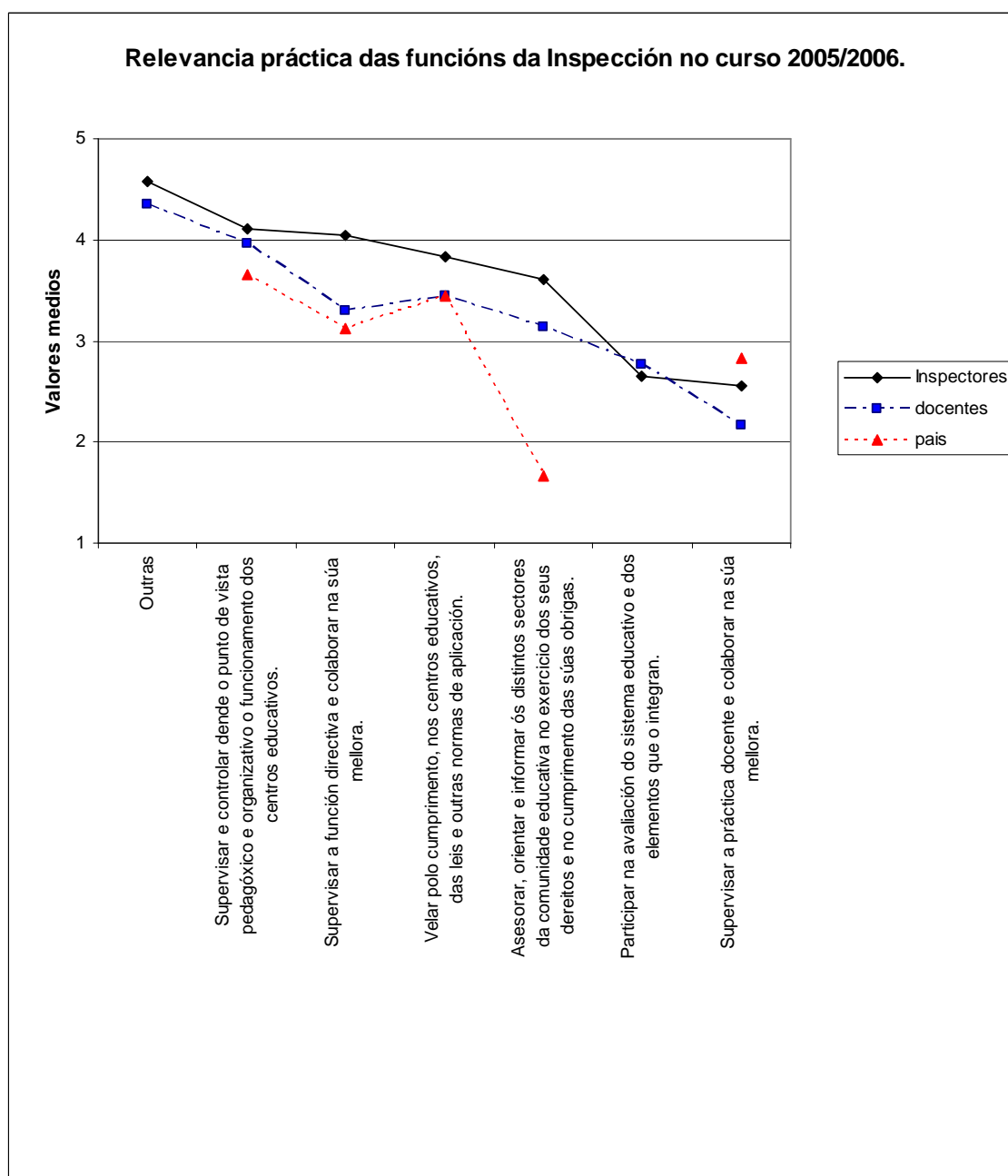
Fonte: elaboración propia.

Segundo se estableceu no apartado 2.1.3 o estilo de intervención dos inspectores é consecuencia das actuacións destes. Polo tanto, os roles que asumen os inspectores, e que son característicos dun estilo, deben estar implícitos nas actuacións realizadas. O

mesmo ocorre coas relacións “inspectores ↔ comunidades educativas”. En consecuencia, cabe afirmar que, se as valoracións que fan os inspectores do grao de realización das súas actuacións son equiparables ás valoracións feitas polos docentes, ambos os colectivos están describindo o mesmo estilo real de intervención dos inspectores.

A notable coincidencia na ordenación das valoracións feitas polos inspectores e docentes permite sospeitar que a igualdade dos modelos de inspección deducidos para os tres colectivo é maior que a de situar en primeiro lugar a función de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. O gráfico 5.2.3.3.3c permite comparar os perfís dos modelos reais de Inspección que se deduciron das valoracións do grao de realización das actuacións dos inspectores feitas polos tres colectivos a través da relevancia práctica que lle dan a cada unha das funcións da Inspección. No eixo das ordenadas recóllense os valores do indicador de relevancia definido anteriormente, é dicir, a media dos valores medios do grao de realización das actuacións vinculadas a cada función, e no eixo das abscisas as funcións ordenadas de maior a menor media segundo a valoración feita polos inspectores. No gráfico 5.2.3.3.3c apréciase que, en xeral, o perfil que presentan as liñas que representan os modelos correspondentes aos inspectores e docentes é moi parecido, polo que cabe afirmar que os modelos reais de Inspección deducidos para estes dous colectivos coinciden.

Gráfico 5.2.3.3c

Fonte: elaboración propia.

En relación cos pais cómpre facer algunhas consideracións. En primeiro lugar, ao non ser consultados sobre algunhas actuacións dos inspectores, non hai información para completar o perfil correspondente, polo que resulta unha visión parcial de ditas actuacións, o que dificulta as comparacións coas visións dos inspectores e os docentes. A pesar diso, pódese observar no gráfico 5.2.3.3c que o perfil correspondente ás tres primeiras funcións dos pais coincide notablemente co correspondente aos docentes. Así mesmo, a última función sitúase en valores parecidos para ambos os colectivos. Só a

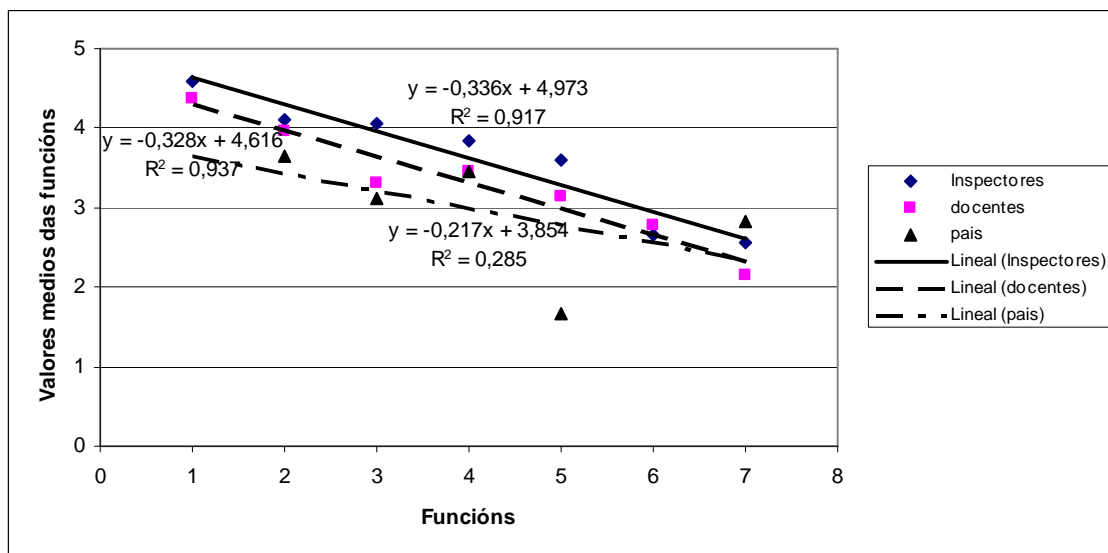
función, *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, presenta unha clara discrepancia entre a valoración feita polos pais e a feita polos docentes. Discrepancia que hai que atribuír a que as valoracións responden a aspectos totalmente distintos de dita función. É dicir, reflicte aspectos distintos da mesma realidade. Por un lado, o asesoramento que a Inspección dá os docentes (directores profesores), e por outro, o asesoramento que dá os pais. Situación que é corroborada polos inspectores a través das valoracións que fan das súas actuacións. Así, considerando por separado as actuacións que se refiren ao asesoramento dos docentes das que se refiren ao asesoramento dos pais, resulta que a valoración media que fan os inspectores da actuación de asesorar aos pais ($M = 3,10$) e sensiblemente inferior as medias da maioría de actuacións que se refiren ao asesoramento dos docentes²¹². En consecuencia, cabe concluír que, prescindindo da singularidade explicada da función *asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, o perfil do modelo de Inspección deducido das valoracións que fan os pais das actuacións dos inspectores coincide aceptablemente co perfil correspondente ao modelo deducido para os docentes.

Para visualizar o feito de que os modelos de Inspección deducidos dos tres colectivos son practicamente o mesmo, recorreuse ao mesmo procedemento empregado para comparar as tendencias das valoracións do grao de realización das actuacións. Neste caso, a variable independente é o número de orde que ocupan as funcións ordenadas pola relevancia que teñen para os inspectores, e a variable dependente o valor da relevancia. Este procedemento permite representar os modelos de Inspección como liñas de regresión. No gráfico 5.2.3.3d pódese observar como a relevancia das función ten a mesma tendencia para os inspectores que para os docentes (as liñas de regresión de ambos os colectivos son sensiblemente paralelas, xa que as súas pendentes son case iguais, -0,336 e -0,328 respectivamente) e alén diso a Varianza explicada por ambas as liñas de regresión é moi alta ($R^2 = 0,973$ e $R^2 = 0,937$). Isto permite afirmar que a relevancia dunhas funcións con respecto a outras é semellante para os dous colectivos, o que confirma que o modelo real que se deduce das valoracións feitas por ambos do grao

²¹² Ver táboa 5.2.3.3.1a. Nela pódese observar que das tres actuacións relacionadas co asesoramento aos docentes a menos valorada é a de “asesorar aos profesores nos aspectos normativos” ($M = 3,24$). En relación con iso, débese ter en conta que a actuación “asesorar aos profesores nos aspectos curriculares” vinculouse á función se “supervisar a práctica docente” (ver táboa 5.2.3.3).

de realización das actuacións dos inspectores no ano 2005/2006 é o mesmo. A liña de regresión correspondente aos pais segue unha tendencia algo parecida ás outras dúas, mais a Varianza explicada é moito menor ($R^2 = 0,285$).

Gráfico 5.2.3.3.d. Liñas de regresión das series de relevancia práctica das funcións de Inspección no curso 2005/2006.

Fonte: elaboración propia.

Comparación de valoracións dos pais coas dos inspectores e docentes.

As actuacións propostas para valoración, que son comúns a pais/inspectores e a pais/docentes, recóllense na táboa 5.2.3.3.b. Nela danse os valores do nivel de significación na proba *t* de Student para grupo independentes para cada parella. Os resultados da proba detállanse na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3.

Táboa 5.2.3.3.b. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

	Insp.-pais	Doc.-pais
	Sig.	Sig.
Asesorar aos pais	0,001	non
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	0,001	0,223
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado	0,001	0,001

Fonte: elaboración propia.

Segundo se pode observar na táboa 5.2.3.3.3b hai diferenzas significativa para un nivel de significación menor o igual ao 0,001 na valoración que fan os pais con respecto á dos inspectores nas tres actuacións que se poden comparar. As valoracións do colectivo de pais son sempre máis baixas que a dos inspectores. Para as actuacións *asesorar aos pais e supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado* son da orde de 1,5 puntos. En relación con esta última tamén hai diferenzas significativas entre a valoración que fan os pais e a do colectivo de docentes, se ben neste caso é bastante menor. Os pais valoran o grao de realización desta actuación en torno a 0,5 puntos por debaixo da valoración dos docentes (véxase a táboa 5.2.3.3.3b do anexo 5.2.3.3). Isto permite afirmar que os pais teñen unha visión moito máis pesimista que os inspectores do grao de realización das actuacións destes no curso 2005/2006, e próxima á dos docentes.

Dado que o conxunto de docentes é moi heteroxéneo procedeuse a facer unha análise máis polo miúdo co fin de determinar posibles diferenzas nas valoracións dos distintos colectivos integrados no conxunto de docentes, así como as posibles influencias das variables titularidade do centro e nivel educativo.

Valoración que fan os directores.

Na táboa 5.2.3.3.3c recóllese a ordenación das actuacións en función dos valores das medias aritméticas dos directores. Alén da media e desviación típica na táboa recóllese a porcentaxe dos que contestaron “non sabe”. Os números que anteceden a cada actuación son arbitrarios, xa que non coinciden para os cuestionarios dos directores de centros públicos e de centros privados, e se asignaron en función da orde que cada actuación ocupa na táboa. A ordenación coincide practicamente coa do conxunto de docentes. O que quere dicir que a influencia das valoracións dos profesores é mínima, xa que só se fai sentir na variación da orden de dúas actuacións, sen que iso signifique que cambien de categoría. Outras dúas actuacións, as que fan referencia ao asesoramento do profesorado desaparecen porque non estaban na lista das propostas no seu cuestionario.

Táboa 5.2.3.3.3c. Valoración feita polos directores do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.

		directores		
		% Non sabe	M	DT
FÍXOSE BASTANTE.	1 Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC).	11,24	4,49	0,89
	2 Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo.	9,69	4,23	1,12
	3 Aprobar os horarios do profesorado do centro.	11,63	4,21	0,98
	4 Supervisar a programación xeral anual e a memoria final.	13,95	4,19	0,96
	5 Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	8,14	4,08	1,02
	6 Seguir o cumprimento dos concertos educativos.	13,56	3,98	1,19
	7 Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	8,14	3,69	1,10
	8 Asesorar ao equipo directivo sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.	6,20	3,62	1,25
FÍXOSE ALGO.	9 Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	12,40	3,45	1,21
	10 Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis.	8,91	3,43	1,28
	11 Asesorar ao centro nos problemas xerais derivados da coexistencia de distinta normativa.	7,75	3,28	1,29
	12 Facer previsións de oferta de ensinanza.	13,95	3,19	1,44
	13 Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares.	17,83	2,81	1,40
	14 Avaliar o centro a través dos resultados escolares.	21,71	2,77	1,38
	15 Participar nos arranxos escolares.	11,63	2,65	1,37
	16 Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	16,67	2,62	1,41
POUCO.	17 Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	17,05	2,48	1,46
	18 Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	15,12	2,17	1,17

Fonte: elaboración propia.

Os directores consideran que oito actuacións das dezoito propostas (44,44%) “se fixeron bastante”; outras oito (44,44%) que “se fixeron algo”; e dúas (22,22%) que “se fixeron pouco”. As consideracións feitas para o conxunto de docentes son válidas para os directores. Hai que destacar, a elevada porcentaxe de directores que responden “non sei” á valoración da actuación, *avaliar o centro a través dos resultados escolares*, o que equivale a dicir, de acordo coas instrucións para encher o cuestionario, que non tiñan datos ao respecto.

Valoración que fan os profesores.

Na táboa, 5.2.3.3.3d recóllense os valores correspondente aos profesores.

Como primeira observación cabe destacar a alta porcentaxe de profesores que contestaron “non sei”. Dada a relevancia deste estatístico pola súa magnitude (en torno ao 25%, que nalgún caso pasa do 35%), o cómputo das respostas “non sei” danse en dúas columnas, unha refírese aos profesores de centros públicos e a outra aos profesores de centros privados. A alta porcentaxe dos que contestan “non sei”, en xeral máis de 15 puntos porcentuais por riba dos directores, confirma a hipótese de que os profesores teñen menos información que os directores sobre as actuacións dos inspectores, aínda naquelas relacionadas con cuestións que lles afectan directamente, o que xustifica que se elaborasen cuestionarios distintos²¹³. É de destacar que as porcentaxes correspondentes aos profesores de centros públicos e privados son equiparables, salvo nun caso, o que se refire a actuación *seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar*, que cabía esperar polas propia natureza dos centros privados.

Os profesores cren que tres actuacións, das sete propostas no seu cuestionario (42,86%), se “fixeron bastante”, tres (42,86%) que se “fixeron algo”, e unha (14,28%) que se “fixo pouco”. A actuación que consideran máis realizada, con diferenza sobre as demais desenvolve unha función claramente de control administrativo. As dúas cuestións que valoran os profesores como menos realizadas desenvolven a función, *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, que precisamente é a función da Inspección que consideran máis importante, ver o punto 5.2.3.2.2.

Entre as características a destacar dos datos recollidos está o elevado número de profesores que non contestan, para algunhas actuacións pasa do 30%, case equiparable as porcentaxes dos pais.

²¹³ Ver apartado 5.2.6

Táboa 5.2.3.3d. Valoración feita polos profesores do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.

		% non sabe		profesores	
		Público	Privado	Media	D.típica
FÍXOSE BASTANTE.	1 Aprobar os horarios do profesorado do centro.	24,51		4,17	1,05
	2 Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	25,27	24,55	3,57	1,2
	3 Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	25,16	35,78	3,78	1,1
FÍXOSE ALGO.	4 Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	32,10		3,09	1,4
	5 Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	35,79		2,06	1,18
	6 Asesorar ao profesorado nos aspectos normativos.	24,84	22,94	2,5	1,21
POUCO.	7 Asesorar ao profesorado nos aspectos curriculares.	25,05	22,02	2,22	1,17

Fonte: elaboración propia.

Comparación de valoracións directores – profesores.

Nas listas de actuacións propostas aos directores e profesores, hai cinco en común. Para determinar se as diferenzas entre as valoracións de un e outro colectivo eran significativas aplicouse a proba “t” de Student para dous grupos independentes, cuxos resultados se recollen na táboa 5.2.3.3e do anexo 5.2.3.3.

Tal como se resume na táboa 5.2.3.3e seguinte, só se acharon diferenzas significativas para un nivel de significación $p \leq 0,05$ en dúas actuacións, a de *supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores* e a de *supervisa o absentismo e cumprimento do horario do profesorado*. Precisamente esta última coincide coa que presentaba tamén diferenza significativa entre as medias calculadas para o colectivo de docentes e para o de pais. A diferenza do que ocorría cos pais, os profesores coñecen por propia experiencia até que punto se realiza ou non esta actuación, polo que non parece que responda a ningún estereotipo. Por outro lado, é unha das que presenta un alto porcentaxe de profesores que non contestaron, o 32,10% dos profesores públicos (aos privados nos se lles consultou), e a que máis dispersión de valoracións ten (1,4 de desviación típica).

En consecuencia, tendo en conta o valor das medias (véxase a táboa 5.2.3.3e do anexo 5.2.3.3), pódese afirmar que as valoracións que fan os directores e os

profesores do grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006 son semellantes, aínda que os profesores cren que a actuación, *supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores*, e a actuación, *supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado*, se realizaron significativamente menos que o que cren os directores.

Táboa 5.2.3.3.e. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

	Directores - profesores
	Sig.
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	0,001
Aprobar os horarios do profesorado do centro.	0,602
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	0,283
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	0,002
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	0,289

Fonte: elaboración propia.

Influencia da variable titularidade do centro na valoración do grao de realización das actuacións dos inspectores.

Co fin de comprobar se influíu a variable titularidade do centro na valoración do grao de realización das actuacións dos inspectores comprobouse mediante a proba “t” de Student para grupos independentes se había diferenzas significativas entre as parellas directores públicos/directores privados e profesores públicos/profesores privados. Os valores do nivel de significación calculados para cada actuación e emparellamento recóllense na táboa 5.2.3.3.f. Os cálculos detállanse na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3.

Táboa 5.2.3.3f. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

	Dir. púb./dir. priv.	Prof. púb./ Prof. priv.
Asesorar aos centros nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia de distinta normativa.	0,610	Non ¹
Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	0,898	Non ¹
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	0,096	0,001
Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC).	0,803	Non ¹
Supervisar a programación xeral anual e a memoria final do centro.	0,917	Non ¹
Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	0,428	Non ¹
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	0,808	0,078
Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis.	0,039	Non ¹
Avaliar o centro a través dos resultados escolares.	0,851	Non ¹
Asesorar aos profesores nos aspectos normativos.	Non ¹	0,365
Asesorar aos profesores nos aspectos curriculares.	Non ¹	0,034

¹O grao de realización desta actuación non foi valorado por algún integrante da parella.

Fonte: elaboración propia.

A táboa 5.2.3.3f mostra que só nun caso de nove hai diferenza significativa entre as valoracións feitas polos directores de centros públicos e os directores de centros privados, e en dous de catro entre os profesores de ambos os tipos de centros. Polo que se pode afirmar que a influencia da titularidade do centro na valoración do grao de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006 foi escasa. Así pois, non se detectan diferenzas significativas para o curso 2005/2006, na realización de actuacións levadas a cabo polos inspectores nos centros públicos e nos centros privados.

Con todo, é de notar que os directores privados valoran como significativamente máis realizada, tendo en conta os valores das medias ($M = 3,70$), a actuación *supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis* que os directores dos centros públicos ($M = 3,37$). Como cabía esperar, xa que é un feito coñecido que, por diversos

motivos²¹⁴, hai unha maior presión para escolarizar alumnos nos centros privados que nos centros públicos, polo que as intervencións dos inspectores en temas de escolarización é máis frecuente nos primeiros que nos segundos.

Influencia da variable nivel na valoración do grao de realización das actuacións dos inspectores.

Tal como se estableceu ao inicio deste apartado, a análise da influencia da variable nivel fíxose coas mostras de directores e profesores de centros públicos. As parellas analizadas foron directores de IES/directores de CEIP+ e profesores de IES/profesores de CEIP+. Na táboa 5.2.3.3g recóllense os valores do nivel de significación das diferenzas das medias determinados mediante a proba “t” de Student. Os restantes estatísticos da proba detállanse na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3.

²¹⁴ Entre os que cabe destacar o feito de que en Galicia a maioría dos centros privados están situados nas grandes poboacións, onde as demandas de escolarización son maiores. Tal como se recolle na memoria anual de Inspección do curso 2005-2006 (SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO. 2006: 17). Nas sete grandes poboacións de Galicia os alumnos escolarizados en centros públicos son o 40,17% do total de alumnos escolarizados neste tipo de centros en toda Galicia, mentres que os alumnos escolarizados nos centros privados supoñen o 70,95% do total de alumnos escolarizados nese tipo de centros en toda Galicia.

Táboa 5.2.3.3.g. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

	dir. CEIP+/ dir. IES	Prof. CEIP+/ prof. IES
Asesorar aos centros nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia de distinta normativa.	0,026	Non ¹
Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	0,001	Non ¹
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	0,034	0,561
Asesorar aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.	0,067	Non ¹
Aprobar os horarios do profesorado do centro.	0,001	0,098
Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC).	0,344	Non ¹
Supervisar a programación xeral anual e a memoria final do centro.	0,201	Non ¹
Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	0,051	Non ¹
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	0,745	0,177
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado.	0,115	0,040
Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis.	0,229	Non ¹
Avaliar o centro a través dos resultados escolares.	0,662	Non ¹
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	0,794	Non ¹
Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo.	0,643	Non ¹
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.	0,794	0,112
participar nos arranxos escolares.	0,107	Non ¹
Asesorar aos profesores nos aspectos normativos.	Non ¹	0,475
Asesorar aos profesores nos aspectos curriculares.	Non ¹	0,309

¹ O grao de realización desta actuación non foi valorado pola parella que corresponde á columna.

Fonte: elaboración propia.

Dos resultados recollidos na táboa 5.2.3.3.g pódese deducir que hai un número relativamente alto de actuacións, cinco de dezaseis, en que hai diferenzas significativas entre as valoracións do grao de realización feitas polos directores dos IES (nivel de secundaria) e as feitas polos directores de CEIP+ (nivel de primaria). Inclusive o nivel de significación para a actuación, *asesorar aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro*, está moi próximo ($p = 0,067$) ao nivel de significación que se estableceu, con carácter xeral, para aceptar a existencia de diferenzas estatisticamente significativas.

Tal como se mostra na táboa 5.2.3.3.3h os directores dos CEIP+, valoran significativamente máis baixo que os directores dos IES ditas actuacións, excepto a de *supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións*.

Táboa 5.2.3.3.3h. Valoración feita polos directores (por niveis) do grao de realización das actuacións dos inspectores nos centros.

		N	M	D T	E T M
Asesorar aos centros nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia de distinta normativa.	CEIP+	156	3,128	1,362	0,109
	IES	82	3,524	1,168	0,129
Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas.	CEIP+	137	2,241	1,412	0,121
	IES	77	2,935	1,427	0,163
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	CEIP+	156	3,936	1,117	0,089
	IES	81	4,210	0,832	0,092
Asesorar aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro.	CEIP+	160	3,519	1,259	0,100
	IES	82	3,829	1,215	0,134
Aprobar os horarios do profesorado do centro.	CEIP+	151	3,993	1,017	0,083
	IES	77	4,649	0,739	0,084
Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.	CEIP+	141	2,794	1,481	0,125
	IES	74	2,392	1,322	0,154

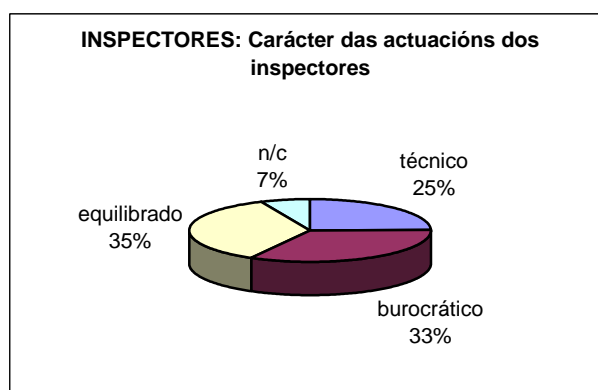
Fonte: elaboración propia.

A única diferenza significativa que se achou entre os profesores foi para a actuación de *supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado*, que os mestres (profesores dos CEIP+) a valoran como máis realizada ($M = 3,3$) que os profesores dos IES ($M = 2,95$)

5.2.3.3.4. Análise de datos referentes ao descritor IE: Crenzas dos inspectores sobre ás súas actuacións.

Con este descritor trátase de coñecer a visión global dos inspectores sobre o carácter que predomina no conxunto das súas actuacións nos centros. Para iso se lles propuxo unha cuestión de resposta pechada con tres opcións ou categorías (técnico, burocrático e equilibrado). Tal como se pode apreciar no gráfico 5.2.3.3.4a, as opinións que teñen os inspectores do carácter que predomina nas súas funcións distribúense case a partes iguais nas tres categorías. Un 33% considera que predomina o carácter burocrático, fronte a un 25% que cre que predomina o carácter técnico. Para un 35% os dous aspectos están equilibrados. A clasificación non resultou significativa na proba de Chi-cadrado ($\chi^2 = 1,583$, $p \leq 0,453$, ver táboa 5.2.3.3.4a no anexo 5.2.3.3).

Gráfico 5.2.3.3.4a

Fonte: elaboración propia.

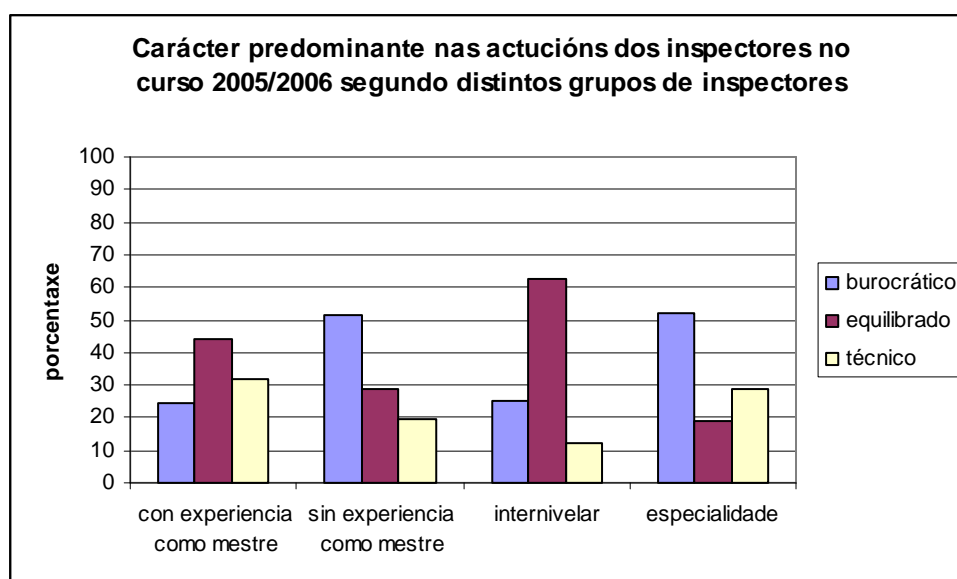
As discrepancias están relacionada coa experiencia previa dos inspectores como profesores con un nivel de confianza, $p \leq 0,10$, como ocorre con outras variables analizadas (ver punto 5.2.2.3.7), xa que na proba de Chi-cadrado para dúas mostras obtívose un valor $\chi^2 = 5,684$ cunha $p \leq 0,058^{215}$, polo que se pode aceptar (con ese nivel de confianza excepcional na tese) que as crenzas dos inspectores sobre o carácter predominante das súas actuacións nos centros están relacionadas coa experiencia previa como profesor. Dita variable tamén está relacionada, mais neste caso para un nivel de confianza $p \leq 0,05$, cos principios de organización da Inspección que teñen asumidos os inspectores ($\chi^2 = 7,296$, $p \leq 0,026^{216}$). Resultados que concordan coa relación que se achou entre a experiencia previa como profesor e os principios de organización da Inspección asumidos polos inspectores.

Segundo os datos recollidos, resulta que a maioría dos inspectores que defenden o principio de internivelaridade, o 62,50%, opinan que as súas actuacións, no curso 2005/2006, tiveron un carácter equilibrado entre o burocrático e o técnico, fronte ao 19,02% dos que defenden o principio de especialidade. Pola contra, a maioría dos inspectores que defenden a especialidade como principio organizativo, o 52,38%, opina que nas súas actuacións nos centros, no citado curso, predominou o carácter burocrático, fronte ao 25% dos que defenden o principio de internivelaridade. No gráfico 5.2.3.3.4b se representan todos os resultados obtidos.

²¹⁵ Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.3.4b do anexo 5.2.3.3.

²¹⁶ Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.3.4c do anexo 5.2.3.3.

Gráfico 5.2.3.3.4b.

Fonte: elaboración propia.

En consecuencia co anterior, acéptase, tal como se ven facendo, que a non significación débese á discrepancia no colectivo dos inspectores, non o chou, polo que hai que concluír que non hai acordo entre os inspectores en relación co carácter que predomina nas súas actuacións, aínda que as opinións ao respecto dependen da experiencia previa do inspector como profesor e, sobre todo, do principio organizativo da Inspección que teña asumido .

5.2.3.3.5. Análise de datos referentes ao descriptor 1M: Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección.

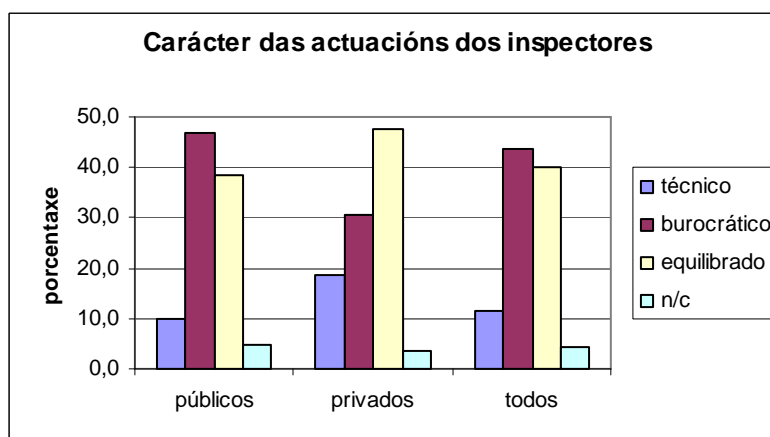
Este descriptor correspóndese co descriptor 1E dos inspectores. Pretende poñer de manifesto a visión das comunidades educativas en torno ao carácter que predomina nas actuacións dos inspectores nos centros para contrastala coa opinión destes. Tal como se xustificou no punto 5.2.6.1.2 só se consultou a opinión dos directores por ser o sector que dispón de máis información sobre as actuacións dos inspectores. Aplicada a proba de Chi-cadrado as clasificacións resultaron significativas tanto para o colectivo de directores públicos como privados, tal como se detalla na táboa 5.2.3.3.5a. Na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3 recóllense os detalles dos cálculos estatísticos que permitiron determinar os valores da táboa e elaborar o gráfico 5.2.3.3.5 deste punto.

Táboa 5.2.3.3.5a. Niveis de significación na proba de Chi-cadrado para unha variable.

	dir. púb.	dir. priv.
Carácter das actuación da inspección.	0,000	0,021

Fonte: elaboración propia.

Tal como se pode apreciar no gráfico 5.2.3.3.5, a maioría dos directores de centros privados, preto dun 50%, considera que as actuacións da inspección teñen un carácter equilibrado entre o técnico e o burocrático. Ao contrario, preto tamén dun 50% dos directores dos centros públicos cren que nas actuacións das inspección predominan os aspectos burocráticos.

Gráfico 5.2.3.3.5

Fonte: elaboración propia.

A opinión dos directores sobre o carácter que predominou no curso 2005/2006 nas actuacións da inspección está estatisticamente relacionada co a titularidade do centro tal como se comprobou na proba de Chi-cadrado ($\chi^2 = 6,886$, $p \leq 0,032$, ver táboa 5.2.3.3.5b do anexo 5.2.3.3). Os directores de centros públicos tenden a considerar que predominou o carácter burocrático (47%), mentres os directores de centros privados consideraron maioritariamente que foi equilibrado. En calquera caso son minoría nos dous colectivos os que opinan que predominou o carácter técnico.

5.2.3.3.6. Comparación das crenzas dos inspectores e as dos directores en torno ás actuacións dos inspectores nos centros.

As opinións dos inspectores, como conxunto, están moi divididas en torno ao carácter que predominou nas súas actuacións nos centros, durante o curso 2005/2006,

repartíndose case por igual entre as tres opcións propostas. Con todo, comprobouse que as opinións están relacionadas coa experiencia previa dos inspectores como mestres e cos principios de organización da Inspección que teñan asumido. Para a maioría dos directores de centros públicos (47%) predominou claramente o carácter burocrático nas actuacións fronte a unha minoría que opina que foi o carácter técnico (11%). Valoración esta que confirma as conclusións derivadas da análise do grao de realización das actuacións da inspección realizada anteriormente, no sentido de que no curso 2005/2006 o grao de realización das actuacións de carácter burocrático foi globalmente maior que o das restantes actuacións.

5.2.3.3.7. Análise de datos referentes ao descritor 2A. Efectos percibidos polos inspectores derivados das súas actuacións nos centros.

Con este descritor preténdese coñecer os efectos que producen nos inspectores as súas actuacións nos centros para o que se utilizou a información recollida a través das seguintes cuestións que se lles propuxeron no cuestionario:

- a) Grao de acordo coa actual forma de distribuír os centros entre os inspectores.
- b) Grao de satisfacción persoal dos inspectores na súa práctica profesional.
- c) Percepción dos inspectores da influencia das súas actuacións na mellora do funcionamento dos centros adscritos.

Na táboa 5.2.3.3.7a danse os niveis de significación das categorizacións feitas en cada unha das tres variables na proba de Chi-cadrado para unha variable, outros estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3.

Táboa 5.2.3.3.7a. Niveis de significación na proba de Chi-cadrado para unha variable.

	Distribución de centros.	Satisfacción do inspector co seu traballo.	Valoración da influencia na mellora do funcionamento.
Sig. asintót.	0,906	0,015	0,001

Fonte: elaboración propia.

Co fin de verificar a influencia da experiencia previa como profesores dos inspectores nas tres variables, sometéronse a probas de contraste de independencia de variables.

Para a variable “distribución de centros” empregouse a proba Chi-cadrado para dúas variables, en que, tendo en conta a corrección por proximidade²¹⁷, se obtivo como resultado $\chi^2 = 5,126$ e $p \leq 0,024$ (os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.3.7b do anexo 5.2.3.3). Polo que hai que concluír que a satisfacción ou non co sistema de adscrición de centros no curso 2005/2006 estaba relacionada coa experiencia previa dos inspectores como profesores.

Para as outras dúas variables empregouse a proba *U* de Mann-Whitney para mostras independentes. Na táboa 5.2.3.3.7b danse os valores do nivel de significación obtidos (os estatísticos restantes da proba recóllense tamén na táboa 5.2.3.3.7b do anexo 5.2.3.3).

Táboa 5.2.3.3.7b. Niveis de significación na proba *U* de Mann-Whitney para dúas mostras independentes.

	Satisfacción do inspector co seu traballo.	Valoración da influencia na mellora do funcionamento.
Con experiencia como mestre/sen experiencia como mestre.	0,882	0,583

Fonte: elaboración propia.

a) *Grao de acordo coa actual forma de distribuír os centros entre os inspectores.*

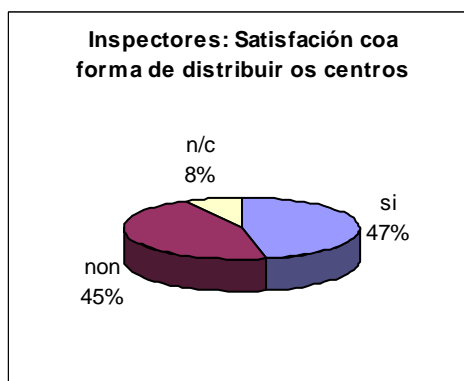
Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.3.7a, os inspectores están divididos case a partes iguais (a diferenza en todo caso non é significativa como se ve na táboa 5.2.3.3.7a), entre os que están de acordo co sistema actual de adscrición dos centros (47%) e os que non (45%). Así pois, hai un colectivo importante que se sente incómodo cos centros que ten adscritos, o que pode ser unha manifestación do malestar xerado coa forma de distribuír os centros imposta polo Decreto 99/2004 do 21 de maio²¹⁸.

²¹⁷ Por ser variables dicotómicas.

²¹⁸ O artigo 21º do Decreto 99/ 2004, do 21 de maio establece o seguinte:

1. Para o desenvolvemento das tarefas asignadas, cada unha das provincias poderase dividir en sectores educativos, de acordo coa planificación e ordenación educativa.
2. O sector educativo é unha unidade xeográfica en que exercerán as súas funcións os inspectores de educación adscritos a el, conformando o equipo de sector.

Gráfico 5.2.3.3.7a

Fonte: elaboración propia.

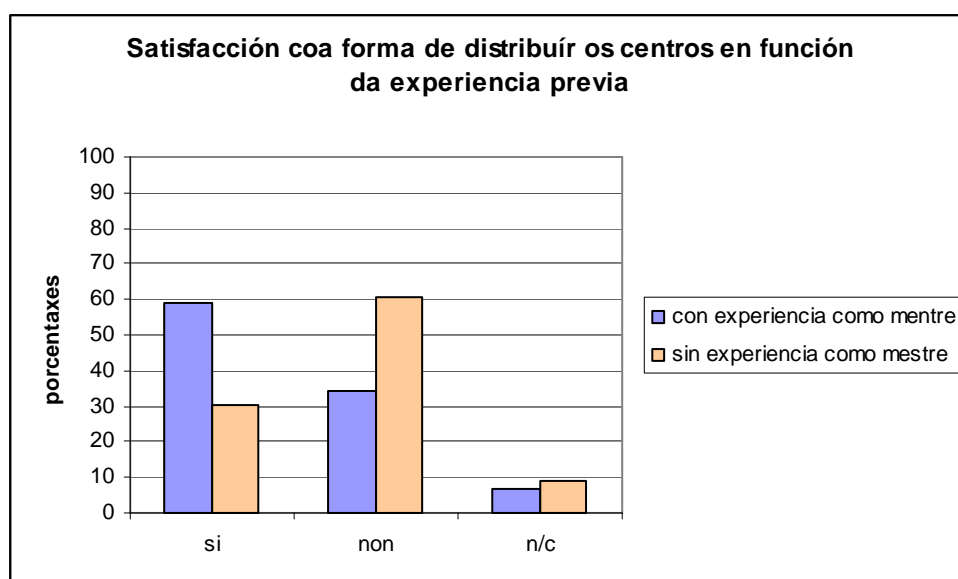
Tal como se dixo anteriormente, a proba de Chi-cadrado para dúas variables puxo de manifesto que a desconformidade manifestada coa forma de adscribir os centros no curso 2005/2006 estaba relacionada coa experiencia previa dos inspectores como profesores. Situación que se reflexa no gráfico 5.2.3.3.7b. O 60% dos inspectores que non tiveron experiencia docente como mestres (case todos procedentes de corpos de profesores de secundaria) non estaban de acordo coa forma de adscribir os centros fronte ao 33% que si. Porcentaxes que se inverten para o grupo de inspectores que manifestan ter experiencia docente como mestres. O que permite afirmar que os inspectores con experiencia como mestres estaban no curso 2005/2006 moito máis satisfeitos coa distribución de centros que os inspectores que non teñen esa experiencia. Resultado esperable, xa que a nova forma de adscripción de centros establecida no Decreto 99/2004 correspóndese coa tradición da Inspección de ensinanza primaria e vai en contra da tradición da Inspección de ensinanza secundaria²¹⁹.

3. Cada sector dividirase en subsectores que estarán integrados por un ou varios concellos limítrofes. Exceptúanse os concellos das sete cidades que son sede da Inspección. Os centros educativos destes concellos distribuíranse de maneira equitativa entre os subsectores do sector correspondente. Á fronte de cada subsector estará un inspector que será o responsable de todos os centros deste.”

Esta disposición supuxo un cambio radical no sistema de asignación de centros que había até ese momento, segundo o cal os centros eran asignados aos inspectores en función da súa experiencia docente nos niveis de ensinanza impartidos nos centros.

²¹⁹ Ver apartado 4.3.3 da tese.

Gráfico 5.2.3.3.7b

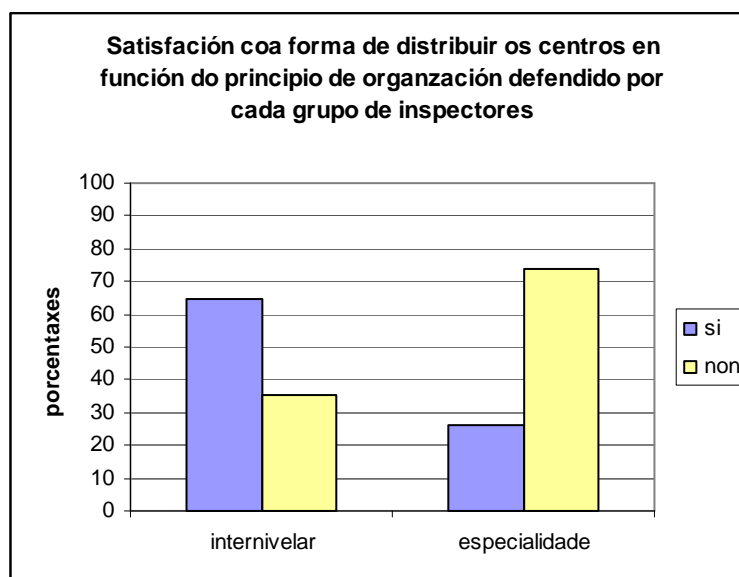
Fonte: elaboración propia.

Segundo se desprende do Decreto 99/2004 a forma de adscrición dos centros responde ao principio de internivelaridade e así o perciben os inspectores, de tal xeito que no grupo “internivelar”²²⁰ hai máis inspectores satisfeitos que no grupo “especialidade”, tal como se evidencia no gráfico 5.2.3.3.7b.bis. Mediante a proba de Chi-cadrado para dúas variables comprobouse que as dúas variables están relacionadas. Tendo en conta a corrección por continuidade²²¹ resultou $\chi^2 = 3,913$ e $p \leq 0,048$ (os demais estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.3.7b).

²²⁰ Ver punto 5.2.3.4.3 da tese.

²²¹ Por tratarse de variables dicotómicas.

Gráfico 5.2.3.3.7b.bis.

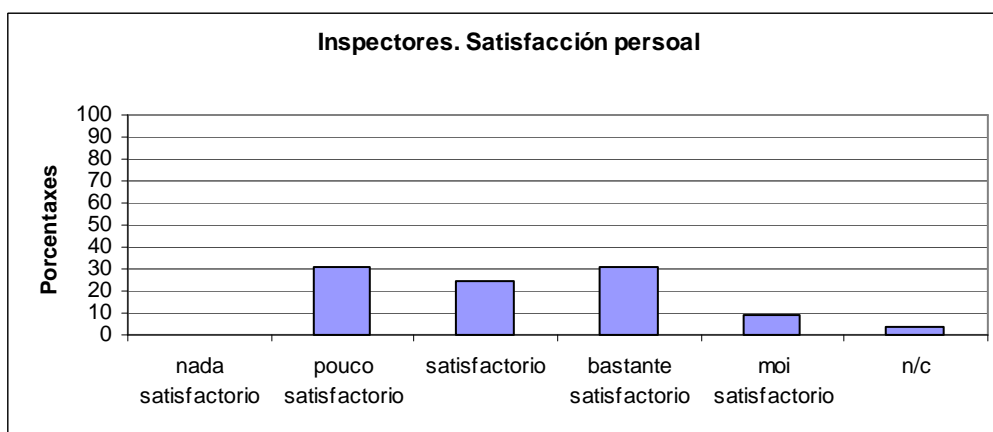

Fonte: elaboración propia.

b) Grao de satisfacción persoal dos inspectores na súa práctica profesional.

A consulta fíxose mediante unha pregunta de escala de cinco tramos (1 = nada satisfactorio / 5 = moi satisfactorio). Tal como se detalla no gráfico 5.2.3.3.7c, hai un 30% de inspectores que declaran estar pouco satisfeitos co seu traballo. O 40% di estar bastante ou moi satisfeito co seu traballo.

Gráfico 5.2.3.3.7c.

Fonte: elaboración propia.

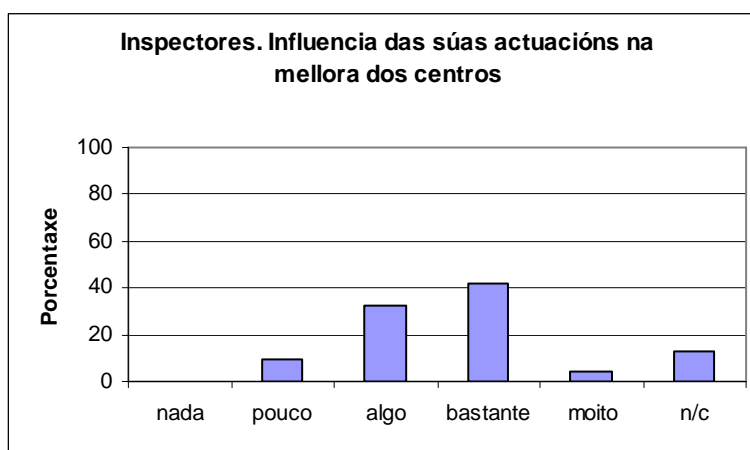
Da táboa 5.2.3.3.7b, pódese deducir que a satisfacción dos inspectores co seu traballo non depende da experiencia previa como profesor. Tampouco se encontraron

diferenzas significativas entre o grupo internivelar e o grupo especialidade. Por outro lado, a media ($M = 3,19$, sobre 3, $DT = 1,00$), sitúa a satisfacción no nivel “satisfactorio”, utilizando a escala de nivel de satisfacción para colectivos establecida na táboa 5.2.3.1.7b do subapartado 5.2.3.1. En consecuencia, pódese afirmar que, en conxunto, os inspectores están satisfeitos co seu traballo.

c) Percepción dos inspectores da influencia das súas actuacións na mellora do funcionamento dos centros adscritos.

A información recolleuse a través dunha pregunta de escala de cinco tramos (1 = nada / 5 = moito) que facía referencia ás actuacións do curso 2005/2006. No gráfico 5.2.3.3.7d recóllense en porcentaxes as respostas recibidas. Máis do 45% dos inspectores cre que as súas actuacións influíron bastante ou moito nese curso na mellora dos centros que tiña adscritos, fronte a un escaso 10% que cre que as súas actuacións influíron pouco. A elevada porcentaxe (en torno ao 12%) de non respostas está xustificada polo número de inspectores que non estaban no servizo de Inspección no curso 2005/2006.

Gráfico 5.2.3.3.7d.

Fonte: elaboración propia.

De xeito semellante a como se fixo para os graos de realización na táboa 5.2.3.3.1b, e aos efectos de análise das variables coas que se pretende medir a influencia da intervención dos inspectores nos centros, estableceuse a escala recollida na táboa 5.2.3.3.7c en función das medias calculadas en base aos valores dados por cada individuo.

Táboa 5.2.3.3.7c. Relación entre a influencia atribuída por un colectivo e a media das valoracións feitas polos individuos dese colectivo.

	Medias entre
Moito	4,5 - 5
Bastante	3,5 – 4,49
Algo	2,5 – 3,49
Pouco	1,5 – 2,49
Nada	1 – 1,49

Fonte: elaboración propia.

Tal como se deduce da táboa 5.2.3.3.7b a valoración que fan os inspectores non depende da súa experiencia previa como profesores. A media ($M = 3,46$, sobre 3, $DT = 0,72$) está situada no nivel de “algo” (aínda que moi próxima ao nivel “bastante”) En consecuencia, pódese afirmar que, en conxunto, os inspectores cren que as súas actuacións durante o curso 2005/2006 influíron, entre algo e bastante, na mellora do funcionamento dos centros.

En resume pódese afirmar que:

- Hai un elevado número de inspectores (45%) que están en desacordo co sistema de distribuír os centros entre os inspectores no curso 2005/2006. Manifestaron estar de acordo con dito sistema moitos máis inspectores con experiencia previa como mestres (60%) que os que non teñen esa experiencia (30%). A satisfacción ou non co sistema de adscrición depende do principio organizativo da Inspección que defendan os inspectores. Así aproximadamente o 65% dos inspectores que eran partidarios do principio de internivelaridade estaba de acordo co sistema de adscrición de centros no curso 2005/2006, fronte ao pouco máis do 25% dos que son partidarios da especialidade.
- En xeral, os inspectores considéranse satisfeitos co seu traballo, aínda que hai un 30% que din estar pouco satisfeitos. Non se pode establecer, cos datos recollidos, a causa desta insatisfacción, cousa que por outro lado non estaba dentro dos obxectivos desta tese.
- Catro de cada cinco inspectores cren que as súas actuación serviron no curso 2005/2006 para mellorar, polo menos, algo o funcionamento dos centros, o 45% cree que serviron para melloralo bastante ou moito.

5.2.3.3.8. *Análise de datos referentes ao descriptor 2B. Efectos das actuacións da Inspección percibidos polas comunidades educativas.*

Procedeuse en primeiro lugar a determinar as diferenzas significativas entre as parellas de grupos formados en función das variables “sectores da comunidade educativa”, “titularidade dos centros” e “niveis educativos”. Unha das variables deste descriptor analizouse no punto 5.2.3.1.7²²². As outras tres son as que se analizarán neste punto. Dúas delas son escalares, polo que se lles aplicou a proba “t” de Student. Os índices de significación danse na táboa 5.2.3.3.8a. Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3. A outra variable é categórica (dicotómica) polo que se lle aplicou a proba de Chi-cadrado da independencia das variables categóricas. Os índices de significación recóllense na táboa 5.2.3.3.8b. Os outros estatísticos da proba detállanse na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3.

Táboa 5.2.3.3.8a. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

		Incidencia das actuacións da Inspección no funcionamento do centro.	Incidencia das actuacións da Inspección na mellora do funcionamento do departamento.
SECTORES	Directores/pais	0,002	non*
TITULARIDADE	directores púb./directores priv.	0,286	non*
NIVEIS	directores CEIP+/directores IES	0,521	non*
	profesores CEIP+/profesores IES	non*	0,849
OUTROS	xefes departamento/profesores	non*	0,669

Fonte: elaboración propia.

Táboa 5.2.3.3.8b. de nivel de significación na proba de Chi-cadrado da independencia de variables categóricas.

	Necesidade de Inspección.
directores-pais	0,001
directores CEIP+/directores IES	0,002

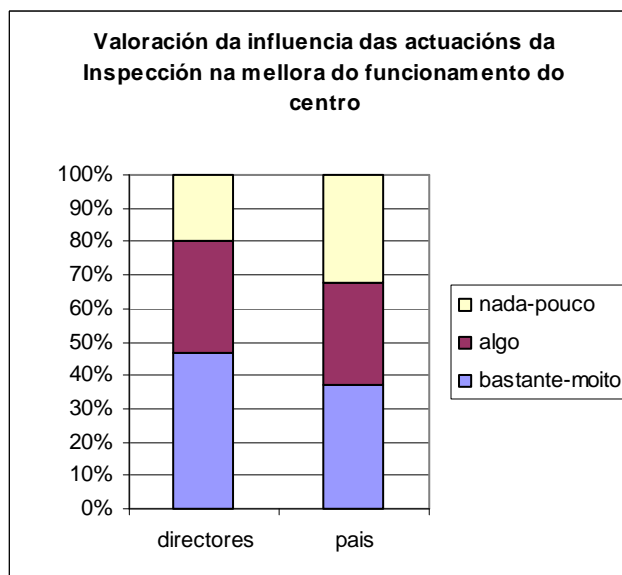
Fonte: elaboración propia.

²²² Trátase da variable “satisfacción dos sectores da comunidade educativa coas actuacións da Inspección”.

a) Incidencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos centros.

Para este aspecto só se recolleu información dos directores de centros públicos e privados e dos pais. Fíxose a través dunha pregunta de escala de cinco valores (ningunha = 1 / moita = 5). No gráfico 5.2.3.3.8a recóllense, por categorías, as frecuencias, en porcentaxes, dos valores atribuídos polos directores e polos pais á influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos centros. Co fin de simplificar a representación agrupáronse as dúas categorías superiores e as dúas inferiores.

Gráfico 5.2.3.3.8a

Fonte: elaboración propia.

As medias e desviacións típicas das valoracións da influencia das actuacións da Inspección na mellora do funcionamento dos centros recóllense na táboa 5.2.3.3.8c.

Táboa 5.2.3.3.8c. Medias das valoracións do grao da influencia das actuacións da Inspección na mellora do funcionamento dos centros.

	M	DT
directores	3,32	1,01
pais	3,07	1,13

Fonte: elaboración propia.

Á vista dos resultados anteriores, e tendo en conta os niveis de significación da táboa 5.2.3.3.8a e a escala de influencia da táboa 5.2.3.3.7c, pódese afirmar que:

- a) Os directores valoran significativamente máis que os pais a influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento do centro.
- b) Non obstante o anterior, a media de ambos os colectivos ($M = 3,32$ para os directores e $M = 3,07$ para os pais) sitúase no nivel “algo”. En consecuencia, tanto os directores como os pais consideran que as actuacións dos inspectores inflúen algo na mellora dos centros.

b) Incidencia das actuacións da Inspección na mellora do funcionamento dos departamentos.

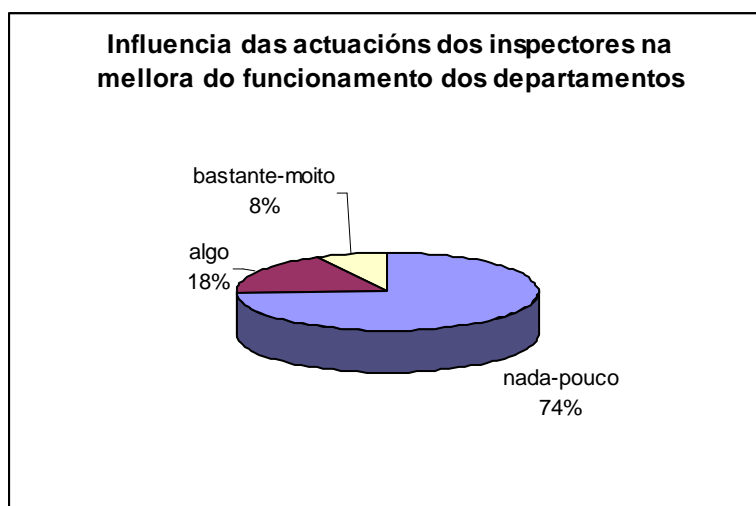
É un aspecto complementario do anterior. Os departamentos son un dos elementos fundamentais na estrutura organizativa dos IES. O seu funcionamento repercute necesariamente no funcionamento de todo o centro²²³. A información solicitouse só aos profesores de centros públicos por ser as persoas que máis directamente notarían os efectos das actuacións dos inspectores nos departamentos. Tal como se recolle na táboa 5.2.3.3.8a non hai diferenza significativa entre os xefes de departamento e o resto de profesores. A valoración media que fan é moi baixa ($M = 1,98$, $DT = 0,96$) moi por debaixo da valoración do aspecto anterior, inclusive da feita polos pais. No gráfico 5.2.3.3.8b represéntanse as frecuencias, en porcentaxes dos valores recollidos, agrupándose, tal como se fixo anteriormente, as dúas categorías superiores e as dúas inferiores.

²²³ Hai que ter presente que a mellora no funcionamento dos departamentos repercute na mellora do funcionamento xeral do centro, tal como se puxo de manifesto desde as primeiras investigacións sobre as “escolas eficaces” iniciadas por GEORGE WEBER na década dos 70, e que MORTIMORE et al. (1988) sistematiza nos clásicos doce factores clave, entre os que cabe destacar pola súa relación co traballo conxunto dos profesores:

“4.- Existe unha notoria participación do profesorado nas decisións de índole didáctica.

8.- As actividades escolares están axeitadamente estruturadas facilitando aos alumnos unha clara comprensión dos obxectivos así como dos procedementos, das ferramentas intelectuais e do seu uso, o que se traduce nunha implicación activa dos alumnos nas tarefas e un aumento, polo tanto, do tempo efectivo de aprendizaxe.”

Gráfico 5.2.3.3.8b

Fonte: elaboración propia.

Á vista dos datos anteriores e dos representados no gráfico 5.2.3.3.8b, pódese concluír que:

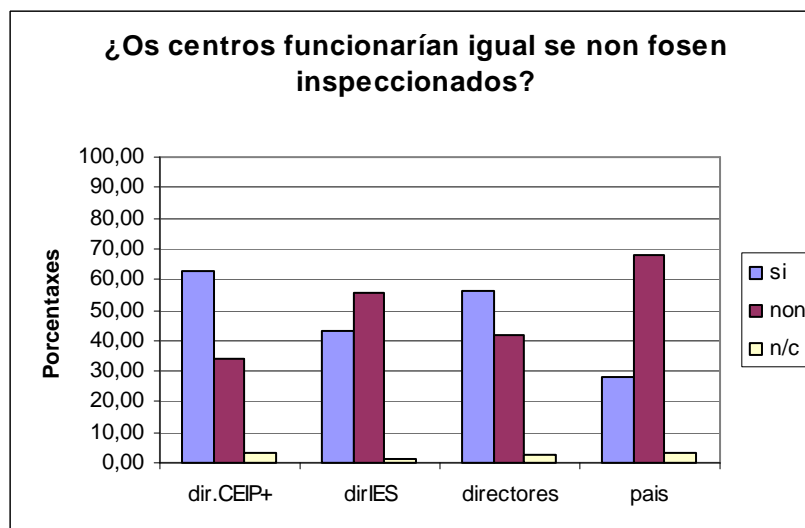
- A maioría dos profesores, o 74%, cre que as actuacións da Inspección inflúen pouco ou nada na mellora do funcionamento dos departamentos. Só un 8% cre que inflúe bastante ou moito.
- A valoración media ($M = 1,98$) que fan os profesores sitúa a influencia das actuacións dos inspectores no funcionamento dos departamentos no nivel “pouco”, moi por debaixo da que fan os directores ($M = 3,32$) e pais ($M = 3,07$) en relación coa influencia na mellora do funcionamento xeral do centro. En consecuencia, pódese afirmar que os profesores opinan que as actuacións dos inspectores inflúen pouco na mellora do funcionamento dos departamentos.

c) Necesidade de inspeccionar os centros.

Con esta variable trátase de analizar a percepción máis global en relación coa influencia no funcionamento dos centros dunha acción inspectora externa. Para o cal no cuestionario dos directores de centros públicos introduciuse a pregunta, de resposta dicotómica, *considera que o seu centro funcionaría igual se non fora inspeccionado?* e outra equivalente no cuestionario dos pais, *considera que os centros funcionarían igual se non foran inspeccionados?* A idea é que, se os centros funcionasen igual sen ser inspeccionados, cabería se cuestionar a necesidade desa actividade. Neste sentido cómpre destacar que a pregunta que figuraba nos cuestionarios era de carácter xeral, non vinculada a ningún órgano concreto, aínda que recolle un aspecto que, ao igual que

algunhas das variables recollidas no descriptor 1I, corresponde a tópicos sacados da práctica diaria. No gráfico 5.2.3.3.8c representáanse os resultados obtidos. Alén dos resultados correspondentes ao sector “pais” e ao sector “directores”, tamén se recollen os dos grupos de directores resultantes de segregalos por niveis, debido a que, tal como se pode observar na táboa 5.2.3.3.8b, se encontrou que as súas medias eran significativamente distintas.

Gráfico 5.2.3.3.8c

Fonte: elaboración propia.

Á vista dos datos anteriores e dos representados no gráfico 5.2.3.3.8c, pódese concluír que:

- Para a maioría dos pais (cerca do 70%) os centros non funcionarían igual se non fosen inspeccionados, quere dicir, consideran necesaria unha acción externa de inspección dos centros.
- Para a maioría dos directores, máis do 55%, é innecesaria unha inspección externa para que os centros funcionen igual.
- Dentro do sector “directores” hai que destacar a influencia da variable “nivel”. Así, mentres que máis do 56% dos directores de IES, admiten que é necesaria unha inspección externa, esa porcentaxe redúcese ao 34% para os directores dos CEIP+. Pola contra, o 63% dos directores dos centros deste nivel considera que os centros funcionarían igual sen inspección fronte ao 43% dos directores dos IES. É dicir, os directores que máis cuestionan a necesidade dunha inspección externa son os directores dos centros nos que se imparten os niveis de educación infantil e primaria.

5.2.3.3.9. Comparación dos efectos percibidos polos inspectores e pola comunidade educativa derivados das actuacións dos inspectores nos centros.

Das tres variables analizadas para as comunidades educativas só unha, a *incidencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos centros* admite comparación cos resultados obtidos da información recollida aos inspectores.

Procedeuse, en primeiro lugar, a comprobar se as diferenzas entre as valoracións feitas polo grupo de directores e as dos directores e pais eran significativas ou non. Na táboa 5.2.3.3.9 pódese comprobar que as valoracións dos inspectores resultaron estatisticamente distintas que as feitas polos pais. Non se achou diferenzas significativas entre os inspectores e os directores.

Táboa 5.2.3.3.9. Niveis de significación de diferenzas de medias para mostras independentes. Proba “t” de Student.

	Incidencia das actuacións da Inspección no funcionamento do centro.
Inspectores/directores	0,189
Inspectores/ pais	0,001

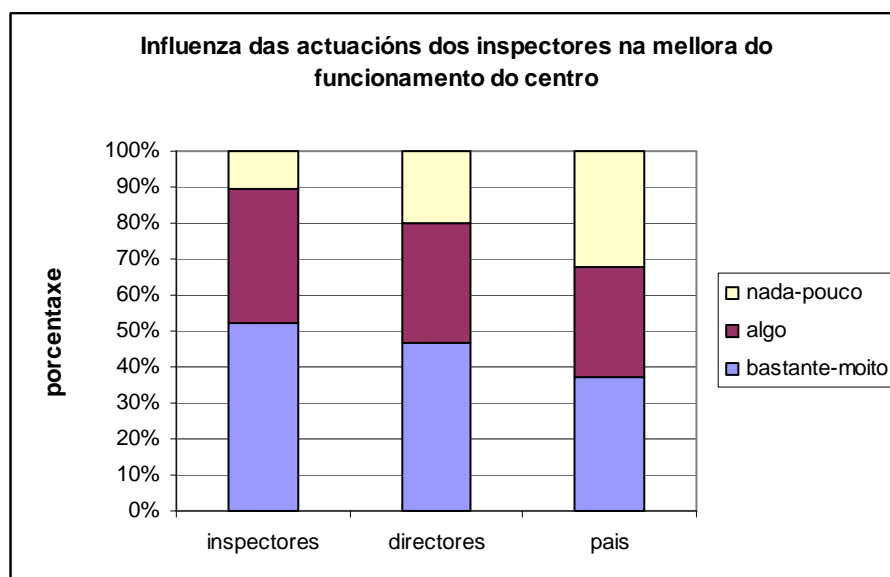
Fonte: elaboración propia.

O gráfico 5.2.3.3.9 pon de manifesto que os inspectores tenden a valorar máis alto que os directores a influencia das súas actuacións na mellora do funcionamento dos centros, aínda que a diferenza non é significativa tal como se viu.

Os pais son os que máis cuestionan dita influencia. Aínda así case un 70% dos pais cre que as actuacións dos inspectores inflúen, polo menos, algo na mellora do funcionamento do centro.

Dáse un aparente paradoxo, por un lado, os directores cuestionan máis que os pais a necesidade de inspeccionar os centros, tal como se viu anteriormente, e, por outro, os directores valoran significativamente máis alto que os pais á influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento do centro.

Gráfico 5.2.3.3.9

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.3.10. *Discusión e interpretación dos resultados.*

As valoracións, feitas polos inspectores e os docentes, do grao de realización das actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006 permiten afirmar que os modelos de Inspección deducidos a partir delas son en realidade un mesmo modelo. A consistencia dos resultados permiten asumir que dito modelo constitúe o modelo real de Inspección que se desenvolveu no curso 2005/2006. Ao modelo real se lle denominou supervisor/ burocrático, cuxas características son:

- a) Función máis relevante a de “*supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*”.
- b) Elevado número de actuacións de carácter burocrático.

O modelo de Inspección deducido para os pais non reflicte a carga das actuacións burocráticas, xa que non foron consultados sobre ese extremo. Porén, as diversas manifestacións espontáneas destes recollidas nas enquisas permiten afirmar que este colectivo tamén considera que os inspectores realizan numerosas actuacións deste tipo:

“A miña impresión é que a inspección ocúpase máis de as cuestións formais que do nivel do ensino e dos resultados dos rapaces.” (pai, F101.044).

“A Inspección debería pasar menos tempo nos despachos (labor burocrática e máis nos centros.” (pai, F186.231).

“La inspección debería salir de los despachos y visitar con frecuencia los centros para informar y contribuir a resolver todos los problemas que tiene la comunidad educativa.” (pai, F217.302).

“A inspección educativa debe actuar como apoio ao centro no seu conxunto. Solucionar problemas, non "burocratizar" a actividade docente...” (pai, F296.448).

Así pois, as valoracións xunto coas observacións citadas confirman que o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 foi o modelo supervisor/ burocrático.

No subapartado 5.1.4.2 conclúise que o modelo de Inspección implícito no Plan anual da Inspección para o curso 2005/2006, ou previsto pola Administración, o modelo administrativo/burocrático, non se correspondía ao modelo teórico de Inspección recollido na LOE.

Definido o modelo real de Inspección, preténdese agora analizar as posibles relacións que existen entre os tres modelos de Inspección: o modelo teórico da LOE, o modelo real e o modelo previsto pola Administración. A tal fin elaborouse a táboa 5.2.3.3.10a que facilita a análise comparativa dos tres modelos. Nela aparecen as funcións pola orde que teñen na LOE, na terceira columna indícase o número de orde que ocupan no modelo real de Inspección deducido para o curso 2005/2006e na cuarta columna se recolle a ordenación das funcións no modelo implícito no Plan xeral de Inspección ou o modelo previsto pola Administración para o curso 2005/2006.

Táboa 5.2.3.3.10a Comparación ente o modelo de Inspección da LOE, o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 e o modelo subxacente no Plan xeral de Inspección para ese curso.

Orde LOE	Funcións LOE	Orde Modelo real	Orde Modelo implíc. Admin.
1ª	a) Supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.	2ª	5ª
2ª	b1) Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua.	7ª	8ª
3ª	b2) Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora continua.	3ª	4ª
4ª	c) Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.	6ª	6ª
5ª	d) Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.	4ª	2ª
6ª	e) Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación.	-	-
7ª	f) Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.	5ª	3ª
8ª	g) Emitir os informes solicitados polas Administracións educativas respectivas ou que se deriven do coñecemento da realidade propio da inspección educativa, a través das canles regulamentarias.	-	7ª
9ª	h) Calquera outras que lle sexan atribuídas polas Administracións educativas, dentro do ámbito das súas competencias.	1ª	1ª

Fonte: elaboración propia.

A información recollida na táboa 5.2.3.3.10a permite constatar que o modelo real de Inspección non coincide co modelo teórico da LOE. Tampouco coincide co modelo de Inspección previsto pola Administración. Tamén permite constatar que o posto que ocupa cada función no modelo real, sitúase en posicións intermedias das ocupadas por esa función no modelo LOE e no modelo da Administración. Pódese, en consecuencia e de acordo coas premisas de esta tese²²⁴, afirmar que o modelo real é un modelo intermedio entre os dous analizados. A mesma liña de razoamento permite afirmar que o modelo real se “parecerá” máis ao modelo que teña ordenadas as funcións de forma máis “parecida” á súa. O estatístico que permite coñecer esa situación é o coeficiente de correlación. Ao se tratar de series ordinais empregárase para determinalo a proba de Spearman. Na táboa 5.2.3.3.10b recóllense os coeficientes de correlación da Rho de Spearman entre os modelos de Inspección LOE, real e da Administración (os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.3).

²²⁴ Os modelos de Inspección se diferencian ben polas súas funcións ben pola importancia relativa que ten cada unha con respecto ás demais do modelo. Ao ter os tres modelos analizados basicamente as mesmas funcións, a diferenza entre eles estará na ordenación das súas funcións por orde de importancia dentro do modelo. Cfr. co apartado 2.1.3 da tese.

Táboa 5.2.3.3.10b. Coeficiente de correlación Rho de Spearman entre modelos de Inspección.

	LOE	REAL	ADMINIS
LOE	1	-0,214	-0,786*
REAL	-0,214	1	0,679*
ADMINIS	-0,786*	0,679*	1

*A correlación é significativa ao nivel 0,05 (unilateral).

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.3.10b pódese observar que o modelo real de Inspección se relaciona debilmente de forma negativa co modelo de Inspección LOE, mentres que correlaciona significativamente de forma positiva co modelo de Inspección da Administración. O que indica que a orden das funcións no modelo real de Inspección é máis “parecida” á orde das funcións do modelo da Administración, que á orde das funcións do modelo teórico da LOE. Alén diso, o modelo da Administración correlaciona significativamente (polo tanto máis intensamente que o modelo real) de forma negativa co modelo LOE, o que confirma que se “diferenza” máis deste que o modelo real²²⁵. É dicir, o modelo real de Inspección globalmente (tendo en conta a importancia relativa de todas as funcións) era no curso 2005/2006 máis parecido ao modelo implícito no Plan xeral de Inspección que ao modelo teórico da LOE. O que é lóxico, xa que as actuacións dos inspectores están reguladas para cada curso polo Plan xeral de Inspección, polo que o modelo real de Inspección, que se deduce desas actuacións, ten que estar necesariamente condicionado polo modelo da Administración, implícito en dito Plan. Agora ben, que impide que o modelo real de Inspección sexa igual ao modelo de Inspección da Administración? Evidentemente deben existir razóns con peso suficiente que impidan aos inspectores actuar totalmente de acordo co Plan xeral de Inspección. Parte destas diferenzas xustifícanse, sen dúbida, por factores internos aos propios inspectores como indica o feito de que teñan asumidos diferentes modelos implícitos de Inspección. Non hai que esquecer que o modelo implícito da maioría dos inspectores correspóndese co da LOE, tal como se deduciu no punto 5.2.3.2.1, o que condicionaría a priorización das súas actuacións, tendendo a que, dentro

²²⁵ A correlación con signo negativo nunha ordenación implica que as tendencias das ordenacións comparadas son opostas, ou o que é o mesmo, unha ordenación tende a colocar nos primeiros postos os elementos que a outra coloca nos últimos.

do marco do Plan xeral de Inspección, se aproximase a ese modelo. Tamén houbo factores externos aos inspectores que propiciaron que as súas actuacións tendesen na mesma dirección, entre os que cabe sinalar as demandas dos directores, tal como recolle a conclusión 3 do punto 5.2.3.1.9. Desde esta perspectiva, o modelo real de Inspección é o resultado dunha solución de compromiso que os inspectores constrúen coa súa praxe diaria como consecuencia de adaptar as súas actuacións ás demandas que reciben, sexan planificadas (Plan xeral de Inspección) ou non (Administración, directores, profesores pais), e ás súas propias conviccións.

A vista do anterior pódese afirmar que:

- a. O modelo real de Inspección desenvolto no curso 2005/2006 é diferente ao modelo de Inspección teórico recollido na LOE.
- b. O modelo real de Inspección desenvolto no curso 2005/2006, aínda que está condicionado por el, non se axusta ao modelo de Inspección implícito no Plan xeral da Inspección (modelo da Administración).
- c. O modelo real de Inspección desenvolto no curso 2005/2006 é unha solución de compromiso, construída polos inspectores coa súa praxe diaria, entre o modelo implícito no Plan xeral de Inspección, ou modelo previsto pola Administración para o curso 2005/2006, e os modelos que teñen implícitos os inspectores e os directores. A influencia destes modelos fai que o modelo real de Inspección se aparte do modelo previsto pola Administración e se aproxime ao modelo teórico recollido na LOE.

A constatación, de que as valoracións feitas polos inspectores do grao de realización das actuacións que desenvolveron no curso 2005/2006 seguen unha pauta parecida ás valoracións feitas polos docentes, permite concluír que os estilos de intervención definidos por ditas actuacións son o mesmo.

No subapartado 5.2.3.1. non se puido determinar con certeza cal fora o estilo de intervención real dos inspectores no curso 2005/2006²²⁶. Cruzando as características do estilo real de intervención recollidas na conclusión 5²²⁷ de dito subapartado cos

²²⁶ Os datos obxecto de análise nese apartado non permitían determinar cal das funcións era a que caracterizaba o estilo real de intervención (ver punto 5.2.3.1.8).

²²⁷ Ver punto 5.2.3.1.9 da tese.

resultados obtidos da valoración das actuacións, pódese concretar que o estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 tivo as seguintes características:

e) Funcionais:

- f. Claro predomínio das actuacións burocráticas.
 - g. Xunto coas anteriores predomínio das actuacións relacionadas coa función de *supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden*.
 - h. Grande relevancia das actuacións asociadas de forma abusiva á función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións*.
 - i. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada, tanto no conxunto do sistema educativo galego, como das actuacións dos inspectores nos centros.
 - j. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares.
- f) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- g) Roles do inspector: Policía, “bombeiro” e superdirector.
- h) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

Estilo que, seguindo os criterios manexados a tal efecto nesta tese, se denominará **estilo de intervención supervisor/burocrático**.

A táboa 5.2.3.3.10c proporciona unha visión esquemática e global dos modelos implícitos de Inspección e os estilos de intervención demandados pola Administración, os inspectores os directores, os profesores e os pais. Alén tamén se inclúen o modelo real de Inspección e o estilo real de intervención deducidos anteriormente, neste subapartado, para o curso 2005/2006. Tal como se recolle no subcapítulo 5.1, o referente para coñecer o estilo de intervención que a Administración demanda á Inspección é o Plan Xeral de Inspección. No subapartado 5.1.4.3 chegouse a conclusión de que o estilo de intervención demandado pola Administración no curso 2005/2006 foi

o modelo que se denominou administrativo/burocrático, que desenvolvía o modelo implícito de Inspección co mesmo nome. No subapartado 5.2.3.1 deducíronse os estilos de intervención que demandaban os distintos sectores das comunidades educativas, e no subapartado 5.2.3.2 determináronse os modelos de Inspección implícitos tanto no colectivo de inspectores como en cada un dos sectores das comunidades educativas.

Táboa 5.2.3.3.10c. Visión global dos modelos de Inspección e estilos de intervención dos inspectores que coexistían no curso 2005/2006.

	Modelo real de Inspección deducido da valoración das actuacións dos inspectores.	Estilo de intervención deducido da valoración das actuacións dos inspectores.	Estilo de intervención demandado.	Modelo implícito de Inspección.
Administración	-	-	Administrativo/burocrático	Administrativo/burocrático
Inspectores	Supervisor/burocrático	Supervisor/burocrático	-	Supervisor
Directores			superdirector	Supervisor
profesores			valedor	Asesoramento
pais			Inspección-control	Supervisión-control

Fonte: elaboración propia.

Co fin de facilitar a comparación entre o estilo real de intervención e os distintos estilos demandados, elaborouse a táboa 5.2.3.3.10d. Nela recóllense de xeito resumido as características que definen a cada un deles.

.

Táboa 5.2.3.3.10d. Características do estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 e dos estilos de intervención demandados.

	Real	Administrativo/ burocrático	Superdirector	Valedor	Inspección/control
Funcionais	<ul style="list-style-type: none"> - Predominio das actuacións burocráticas. - Función: <i>supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.</i> - Relevancia das actuacións asociadas de forma abusiva á función de <i>asesorar, orientar e informar...</i> - Dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada. - confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección. 	<ul style="list-style-type: none"> - Predominio das actuacións burocráticas. - Función: <i>velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.</i> - - Dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada. - confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección. 	<ul style="list-style-type: none"> - - Función: <i>asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.</i> - Grande demanda de actuacións relacionadas co asesoramento á dirección do centro, motivadas por unha interpretación abusiva de dita función. - Dificultade para planificar as actuacións dos inspectores nos centros. - confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección. 	<ul style="list-style-type: none"> - - Función: <i>asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.</i> - Interpretación abusiva e deformada polos intereses do colectivo de dita función. - Dificultade para planificar as actuacións dos inspectores nos centros. - confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección. 	<ul style="list-style-type: none"> - -Función: <i>supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.</i> - Interpretación excesivamente ampla da función. <i>velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo</i> - confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección.
Organización	inspector de referencia.	inspector de referencia.	inspector de referencia.	inspector de referencia.	-
Roles	Polícia, "bombeiro" e superdirector.	Polícia, "bombeiro".	Superdirector.	Valedor do profesor.	Fiscalizador e sancionador.
Relacións	Intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.	Intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.	De superioridade (superior xerárquico) e de xestión de problemas.	De superioridade (superior xerárquico).	De superioridade (superior xerárquico).

Fonte: elaboración propia.

A análise da táboa 5.2.3.3.10b permite afirmar que:

- a) Todos os estilos de intervención demandados teñen como características comúns co estilo real:

- 1) A confusión entre funcións da Inspección e da Dirección dos centros docentes.

- 2) A organización está baseada no inspector de referencia (excepto o estilo demandado polos pais para o que non se puido determinar).
 - 3) Consideración do inspector como superior xerárquico. Quere dicir integrado na liña de mando da Administración educativa.
- b) Os estilos demandados que máis se diferencian do estilo real son o de valedor do profesor (profesores) e o de inspección/control (pais).
 - c) As características do estilo administrativo/burocrático (Administración) e as do superdirector (directores) están incluídas no estilo real de intervención, excepto as actuacións predominantes e a función característica.
 - d) O estilo real de intervención non é igual a ningún dos estilos demandados, a pesar diso se aproxima bastante ao estilo administrativo/burocrático e ao de superdirector.

Un grupo importante de directores (sobre todo de centros públicos) opina que as actuacións dos inspectores teñen un carácter burocrático (case o 44%) fronte a un 11% que opina que teñen carácter técnico. As achegas que fan os directores, dan a entender que consideran excesiva a burocratización presente nas actuacións dos inspectores e, alén diso, que interfíren, quitando tempo, na realización doutras actuacións que consideran máis importantes:

“Creo que a Inspección está sobrecargada de traballos burocráticos. Creo que habería que adicar máis tempo á práctica do profesorado, supervisar e axudar a mellorar esta.” (director de IES, F108.092).

“Os inspectores baixo a palabra "educativa" échenos de tarefas puramente administrativas para as que en moitos casos non están preparados e só fan cumprir consignas dos políticos.” (director de centro público, F196.180).

“A miña experiencia di que os inspectores apoian a laboura dos centros, máis teñen moitas funcións e pouco tempo, terminan adicándose á o burocrático atendendo as demandas, nada mais.” (director de centro privado, F249.047).

“A inspección anda con demasiadas presas e preocupada unicamente polos aspectos burocráticos de cumprimento da lei.” (director de centro privado, F085.012).

“A experiencia persoal é que un inspector fiscalizador o único que fai e burocratizar os colexios pero non mellora a calidade nin as relacións humanas.” (director de centro privado, F010.007).

Precisamente a preponderancia das actuacións de tipo burocrático e administrativo²²⁸ é o que diferenza o estilo de intervención demandado polos directores, modelo de superdirector, do estilo de intervención real. O que xustificaría que máis do 50% dos directores pensen que a influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento dos centros é relativamente escasa (o 20% afirma que é pouca ou ningunha), e inclusive que máis do 55% de directores opine que os centros funcionarían igual aínda que non fosen inspeccionados (porcentaxe que pasa do 60% no caso dos directores de centros nos que se imparte o nivel de infantil e primaria). O que confirma a preponderancia do rol de superdirector que desenvolveron os inspectores no curso 2005/2006, xa que, se os inspectores facían as funcións dos directores, sobaban ou os uns ou os outros, obviamente para os directores os que sobaban eran os inspectores. Opinión claramente confirmada por algunhas achegas:

“¿Que pasaría se non houberse inspección? NADA.” (director de CEIP+, F019.008).

“A Inspección é un organismo perfectamente prescindible, esclerotizado, burocrático, sen fins nin medios...” (director de CEIP+, F126.110).

“Cando a Inspección estea capacitada para avaliar que o faga, a meirande parte entran na Inspección. por "enchufe" e o único que se lle pode pedir é que non arranxe problemas pero que tampouco os faga.” (director de centro público, F271.218).

Se se ten en conta que, tal como se recolle no punto 5.2.3.1.7, máis do 65% dos directores declara que están bastante ou moi satisfeitos coas relacións que manteñen cos inspectores (porcentaxe que chega ao 95% incluíndo os que se declaran unicamente satisfeitos), hai que concluír que os efectos das actuacións dos inspectores nos centros non se deben ás relacións persoais, que parecen máis que aceptables, senón á propia tipoloxía das actuacións, é dicir, ao estilo de intervención desenvolvido no curso 2005/2006. O que permite afirmar que, desde o punto de vista dos directores, o modelo de Inspección derivado das demandas da Consellería de Educación, plasmadas no Plan Xeral de Inspección do curso 2005/2006, non foi efectivo para a mellora do funcionamento dos centros educativos.

²²⁸ As actuacións derivadas da función *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo.*

A maioría dos profesores demandaron no 2005/2006 un estilo de intervención (asesor) moi distinto do estilo real de intervención, polo que as actuacións dos inspectores, en xeral, non responderon ás súas expectativas.

Unha das diferenzas entre o estilo demandado polos profesores e o estilo real é a preponderancia que teñen neste as actuacións burocrático e administrativo. Aínda que aos profesores non se lles propuxo ningunha pregunta específica sobre o carácter burocrático ou técnico das actuacións dos inspectores, hai numerosas referencias ao exceso de actuacións de carácter burocrático e administrativo. O que concorda co manifestado polos directores. Segundo os profesores este tipo de actuacións, impiden que os inspectores fagan outras tipo de actuacións máis acordes co seu modelo e, inclusive, repercuten de forma negativa na súa actividade, entorpecendo a súa labor na aula en lugar de facilitala. Isto xustificaría a alta porcentaxe de profesores (o 74%) que considera que as actuacións dos inspectores no curso 2005/2006 influíron pouco ou nada na mellora do funcionamento dos departamentos. Nese sentido os profesores son moito máis críticos que os directores en canto á influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento do centro:

“A función dos inspectores debería ser menos burocrática e deberían estar mais horas nos centros.” (xefe de departamento, F090.004).

“Cómpre menos burocracia e traballo administrativo que en realidade non mostra o que realmente é o noso traballo: A aula.” (xefe de departamento, F217.106).

“Son bastante escéptica ó valorar o punto 27 porque teño a impresión de que toda supervisión que se fai é máis ben de tipo administrativo e por iso non afecta ós resultados reais dos escolares ou á mellora da actividade docente.” (xefe de departamento, F218.108).

“Na inspección sobra burocracia e falta traballo práctico.” (mestre, F100.033).

“Menos papeles y más trabajo en el aula. Pasamos la vida rellenando papeles para justificar el sueldo de los de arriba, pero el trabajo real no se valora nada.” (mestre, F120.058).

“A Inspección debería: 1º) Asesorar pedagógicamente. 2º) Contribuir a solucionar conflictos de forma dialogada, teniendo en cuenta la opinión y la experiencia del profesorado. 3º) Ser más práctico (atención a la praxis real de la función docente) y menos burocrático.” (mestre, F159.104).

“A inspección debe colaborar co profesorado na mellora da calidade do ensino con profesionalidade e esixir profesionalidade do mesmo, non supervisar desde fora, mais profesionalización do ensino. Menos control burocrático.” (mestre, F138.111).

“A labor da inspección educativa ven sendo basicamente administrativa, en ningún momento actúan para paliar ou solucionar os problemas que un/ha profesor/a pode atopar na práctica da súa docencia.” (mestre, F145.128).

“Maior implicación da Inspección no proceso educativo. Considero que é un posto sumamente burocrático.” (PES, F165.138).

“Por veces parece que a inspección só se preocupa do seguimento da burocracia e non da problemática real dos centros.” (PES, F173.155).

“A inspección do noso centro só fai labores administrativas que lle requiren desde a consellería. a nivel pedagóxico e de organización do centro non amosa interese” (mestre, F188.187).

“Os inspectores deberían ser profesionais máis implicados no proceso educativo e non exclusivamente a nivel burocrático. Ata agora non tiveron ningún contacto directo con eles.” (mestre, F282.295).

Outra das diferenzas entre o estilo de intervención real e o demandado pola maioría dos profesores está relacionada co rol dos inspectores. Entre os roles que realmente desempeñaron os inspectores no curso 2005/2006 non se achou o de “valedor do profesor”. Hai numerosas achegas que poñen de manifesto a falta deste tipo de actuacións:

“A inspección debería apoiar mais os docentes no canto de aparecer só cando hai problemas e non precisamente para resolvelos de forma creativa. debería haber mais axuda cando o ensino ten deficiencias sobre todo de persoal.” (mestre, F106.043).

“Os inspectores son cargos, máis políticos que pedagóxicos, que non desexan ser molestados polo profesorado e que prefiren mirar para outro lado cando hai problemas.” (mestre, F131.072).

“Apoio o profesorado incondicional si é responsable e dá o programa.” (mestre, F309.341).

“Os/as inspectores/as non deben infundir medo nin transmitir unha sensación de "paisanaxe". Deben aportar seriedade ao traballo dos docentes, apoio e cumprir a función de estímulo, ánimo, coraxe... respectando a liberdade pedagóxica e o "estilo" propio do ensinante.” (profesor de centro privado, F233.007).

“Os profesores temos a formación suficiente para impartir correctamente as nosas materias. A labor do inspector debería ser de apoio ou reforzo das nosas funcións.” (profesor de centro privado, F247.045).

“Sería moi positivo que o profesorado recibira tamén da inspección apoio e motivación.” (profesor de centro privado, F255.070).

Os roles que desenvolveron fundamentalmente os inspectores no curso 2005/2006 foron os de policía, bombeiro e superdirector, que non respondían co demandado maioritariamente polos profesores, en consecuencia, moitos deles interpretáronos desde a perspectiva do control puro e duro da Administración. Son numerosas as referencias en que os profesores, sobre todo os mestres, manifestan que viron as actuacións dos inspectores fundamentalmente como fiscalizadoras e, como alternativa, propoñen máis presenza dos inspectores nos centros, para asesoralos e colaborar con eles; actuacións coherentes co estilo de intervención demandado polos profesores:

“Creo que a inspección debe significar axuda e colaboración feita por persoas cualificadas, independentemente da súa cor política. Non debe ser nin vixiante nin fiscalizador da administración.” (xefe de departamento, F090.003).

“Creo que habería que traballar para que o inspector no se concibise como un policía senón como un colaborador, asesor.” (xefe de departamento, F141.043).

“Os inspectores deberían ter máis trato co profesorado e non só coa dirección dos centros. A labor de asesoría debería ser continua, e na actualidade, non existe.” (xefe de departamento, F149.050).

“Os inspectores non deben ser uns seres que aparecen de cando en vez polo centro para fiscalizar ó persoal. Deben ser compañeiros e asesores para mellorar a educación dos cidadáns.” (xefe de departamento, F178.079).

“Solemos considerar al inspector como a una figura que viene a vigilar..., a quien vemos con cierto temor... creo que debería estar un poco más cerca de nosotros e incluso nos debería echar una mano con alumnos conflictivos, por ejemplo...” (xefe de departamento, F198.094).

“A INSPECCIÓN debería ter unha función de ASESORAMENTO e INNOVACIÓN e menos FISCALIZADORA e CONTROLADORA..” (xefe de departamento, F222.111).

“Penso que a función da Inspección educativa debe centrarse máis en promover o intercambio de experiencias educativas, en asesorar, orientar e informar aos mestres.” (mestre, F107.045).

“Quería salientar a pouca colaboración da Inspección educativa no desenvolvemento normal da tarefa educativa.” (mestre, F130.071).

“A función da inspección non só pode ser fiscalizadora e supervisora senón que ten que ser mediadora na resolución de conflitos e servir de axuda, apoio e asesoramento ao profesorado.” (mestre, F164.136).

“A inspección ten que animar, impulsar solventar dúbidas problemas, non só controlar.” (mestre, F175.157).

“Considero que a función fundamental da inspección é asesorar e informar aos membros da comunidade educativa, máis que supervisar e avaliar.” (mestre, F226.255).

“Penso que a inspección ten que facer mais traballo de información e asesoramento e apoio e menos de fiscalía e control.” (mestre, F277.284).

“O inspector/a debería escoitar, debater e aconsellar e so en contadas ocasións obrigar. Sempre é mellor a colaboración e asesoramento que a imposición.” (mestre, F284.299).

“Para que a función da Inspección fose eficaz, debería estar máis presente nos centros e non só como fiscalizadora senón como asesora e participando máis activamente.” (PES, F310.344).

“En xeral o profesorado debería ver ao inspector como unha persoa cercana e asesora, nunca alguén a quen temer. Chegar a isto penso que é cousa de todos, Administración e profesorado.” (profesor de centro privado, F244.034).

Aínda que non se lles consultou directamente, hai observacións de profesores que tamén cuestionan a necesidade da Inspección. Neste sentido son os mestres os máis críticos ao igual que ocorría cos directores:

“O traballo que realiza a inspección no noso centro é case nulo e pouco efectivo.” (mestre, F171.073).

“Son como o Guadiana: aparecen cando todo vai ben e desaparecen cando hai algún problema.” (mestre, F228.260).

Todo o anterior corrobora o feito de que o estilo de intervención dos inspectores desenvolto no curso 2005/2006 non se correspondeu co estilo de intervención demandado polos profesores. En consecuencia, estes ven frustradas as súas expectativas, o que provoca nos profesores, aparte da actitude de rexeitamento analizada no apartado 5.2.3.1.8, un sentimento de desencanto. Situación que se pode moi ben resumir na observación que fai un xefe de departamento (F105.016):

“Pienso que debemos tener autonomía y autoridad suficiente. Demasiada Burocracia. Más ayuda. Los que cumplimos lo mejor que podemos no tenemos que ser vigilados. En este centro no hay problemas pero en un I.E.S. de Coruña tuvimos problemas con el director y la jefa de estudios que llegó a faltarnos al respeto a nivel personal, esto no debería pasar. ¿Qué tendríamos que hacer en ese caso? ¿Denunciar?”.

Tampouco o estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 correspondeu co demandado polos pais. O máis relevante das achegas dos pais está relacionado co rol dos inspectores. Hai numerosas referencias a actuacións relacionadas coa fiscalización e control que dan a entender que, a pesar de que os roles desenvolto

polos inspectores están relacionados co control, sobre todo os de policía e superdirector, non consideran suficientes as intervencións realizadas nese sentido, demandando actuacións fiscalizadoras e, inclusive, sancionadoras acordes co modelo implícito de Inspección que asume a maioría:

“Si los inspectores de educación trabajasen tanto como los laborales que a veces inspeccionan tonterías todo estaría más controlado.” (pai, F090.016).

“Los inspectores se prodigan poco por los centros. en algunos centros ni revisan los registros de entrada de dirección que sería muy interesante que leyesen y contactasen con los padres o alumnos interesados.” (pai, F110.071).

“A miña opinión, é que, os INSPECTOR(ES) A (S) deberían acudir moito mais a cotío os Centros Educativos.” (pai, F111.073).

“Deberíase supervisar o traballo de profesores e alumnos en tódolos centros que mostran un índice de fracaso escolar elevado e mais aínda onde o nº de alumnos por profesor e moi baixo.” (pai, F136.105).

“Penso que a dirección do centro debería ter máis poder sobre os profesores e que o inspector ten que visitar moito máis a miúdo polos centros, e reunirse polo menos unha vez por curso coas ANPAs, para que estas lles fagan chegar as súas preocupacións.” (pai, F139.115).

“Son demasiados os casos nos que os xefes de seminario pasan das súas obrigas, e moitos nos que cada profesor/a, vai a súa bola, na mesma materia e no mesmo nivel a veces hai diferenzas enormes entre os grupos. Nada pon remedio a estas queixas soio importa non crearse problemas, levo como pai loitando moitos anos con este problema e nunca nin nadie atendeu as queixas nin dos alumnos nin dos pais.” (pai, F146.130).

“Sería interesante que tivera unha reunión con pais, ¿un vez o ano? Para amosar que dereitos temos sobre o labor de profesores que presentan dificultades no centro, un ano tras outro, sen que se lle poña solución por parte da Inspección. Corporativismo en exceso.” (pai, F149.138).

“Creo que se debería comprobar a final de curso se cumpren os obxectivos marcados cada ano.” (pai, F141.152).

“Quixera que os servizos de Inspección vixiaran máis ós centros tanto a nivel orientativo como a nivel conflitivo. Máis presenza deles nos Centros Educativos.” (pai, F169.185).

“Penso q. é moi importante supervisar e vixiar tanto ao profesorado como os alumnos. Sempre una persoa neutral defendendo os dereitos de cada parte.” (pai, F193.248).

“Supervisar máis o profesorado dentro das súas obrigas para mellorar a ensinanza.” (pai, F193.251).

“Controlar o transporte escolar. Supervisar periodicamente as instalacións dos centros educativos.” (pai, F194.252).

“La programación la aprueba el Departamento pero cada profesor la aplica subjetivamente o no la aplica y en ocasiones ni existe. El poder del Director a la hora de sancionar es muy cuestionable. Los padres observamos una falta de supervisión y control por parte de la Administración.” (pai, F196.259).

“Realmente inspección no existe dentro del colegio solo en los papeles y reuniones internas.” (pai, F090.014).

“Promover os controis dos resultados académicos dos alumnos de xeito obxectivo para a escola pública e privada.” (pai, F199.268).

“Creo que falta inspección en el cumplimiento del mantenimiento de los centros, si el responsable no lo hace nadie toma medidas.” (pai, F215.296).

“Debería estar máis pendentes do que pasa nos centros. Existen problemas, non se poden pechar os ollos.” (pai, F218.306).

“Gustaríame que se supervisase o cumprimento da Lei de Normalización Lingüística nos centros, e que se apoiase a quen non tivese o dominio do idioma galego mesmo con logopedia ou foniatría se o precisase, pero se fose estrito tanto en canto a que todas as clases previstas se desen en galego como a que se fixesen dignamente as disertacións na nosa lingua tan querida.” (pai, F220.311).

“No solo considero que la inspección tiene que controlar a los profesores si no también las infraestructuras de los colegios públicos. Porque están dejados de la mano de Dios.” (pai, F268.421).

“Máis cumprimento no estudio e menos salidas extraescolares (semana blanca, intercambio francés, salidas rafting, excursiones de finde curso en mala época, etc., etc., etc. en fin mais control de estudios - menos salidas).” (pai, F276.431).

Pódese observar que moitas das propostas son actuacións que lle corresponden aos directores, o que indica que no colectivo de pais estaba, no curso 2005/2006, claramente xeneralizada a confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros, até o punto de que, tal como se indicou noutras partes desta tese²²⁹, parece como se para eles non existise a figura do director. Moitos pais pretenden que o inspector sexa realmente o director do centro, “pasando máis tempo nel”, o director, para estes pais, sería un simple coordinador da actividade do centro, do que non se fían á hora de supervisar, controlar e velar polo cumprimento das leis.

Como no caso dos profesores e directores, a preponderancia das actuacións de carácter burocrático e administrativo foi outra diferenza entre o estilo de intervención demandado polos pais, modelo inspección-control, do estilo real de intervención

²²⁹ Cfr. co punto 5.2.3.1.9 (conclusión 8) e co punto 5.2.3.2.7.

desenvolto no curso 2005/2006. Tal como se indicou ao inicio deste punto os pais, a pesar de non ser consultados directamente sobre o carácter das actuacións dos inspectores, fixeron diversas referencias a que este tipo de actuacións restan tempo, ao seu entender, para dedicar a outras actuacións que eles consideran máis propias da Inspección.

De todo o anterior pódese concluír que desde o punto de vista dos pais o estilo de intervención dos inspectores desenvolto durante o curso 2005/2006 non se axustaba ás súas expectativas sobre a Inspección, sobre todo no que se refire ao control e fiscalización. Isto xustificaría que máis dun 30% dos pais consideren que as actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006 influíron pouco ou nada na mellora do funcionamento dos centros. A pesar diso, en torno ao 70% dos pais considera que os centros non funcionarían igual se non fosen inspeccionados, case 30 puntos por riba da porcentaxe de directores que pensan o mesmo. Así pois, a maioría dos pais cre que é necesario que os centros sexan inspeccionados, o que concorda co modelo de inspección que teñen implícito.

As actuacións menos realizadas, tanto para os inspectores como para os docentes son as relacionadas coa función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* e coa de *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*²³⁰. A primeira será analizada máis detidamente no subapartado seguinte, en canto a segunda, é importante sinalar que nos cuestionarios recibidos recóllense diversas suxestión, sobre todo de directores²³¹, no sentido de que a Inspección debería prestar máis atención a este tipo de actuacións:

“Creo que non se debe ter medo a ser avaliado e nese terreo a Inspección ten un papel moi importante e é a única maneira de mellorar en calidade educativa.” (director de CEIP+, F100.084).

“Falta a incorporación da calidade, entendida como posibilidade de observación externa ao centro.” (director de centro público, F153.137).

“Considero que a avaliación, ben feita, completa, de todos os aspectos da actividade educativa, melloraría sensiblemente os resultados educativos, ou ao menos poñeríanos en situación de poder facelo.” (director de centro público F213.197).

²³⁰ Aos pais non se lle consultou sobre actuacións relacionadas con esta función..

²³¹ No punto 5.2.3.2.7 foron comentadas as propostas de novas funcións relacionadas coa avaliación, feitas polos inspectores.

“Establecer el modelo EFQM en los centros.” (director de centro privado, F231.019).

“Sería interesante una evaluación de carácter formativo en orden a sugerir mejoras por parte de personas realmente capacitadas para hacerlo.” (director de centro privado F235.023).

“Creo que ten que haber algún tipo de avaliación do que se fai nas aulas, mais alá das programacións.” (PES, F137.109).

Aínda que aos pais non se lles consultou explicitamente sobre aspectos relacionados coa función de avaliación, fan tamén consideracións nese sentido, sobre todo en relación coa avaliación de profesores:

“Todo profesorado debería tener obligatoriamente evaluaciones al final del curso al igual que se evalúa a los alumnos. Algunos piensan que la libertad de cátedra es hacer lo que les da la gana y que son superiores a todo.” (pai, F207.281).

“Penso que debe haber unha avaliación periódica do profesorado, porque non é suficiente ter aprobado unha oposición senón que deben continuar coa súa formación adaptándose aos novos tempos.” (pai, F207.282).

As actuacións menos realizadas segundo os pais son as de asesoramento aos pais e aos alumnos. É dicir, as relacionadas coa función *“asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas”*. Non obstante, en coherencia coa dualidade dos modelos implícitos de Inspección que teñen os pais, hai diverxencia de opinións ao respecto. Numerosos pais consideran que non é propio dos inspectores o asesoramento en xeral (un 11,2% considera que dita función non é propia da Inspección²³²) e, en particular, aos pais e aos alumnos (hai numerosas observacións nese sentido que se recollen no anexo 5.2.3.f) Outros pais, ao contrario, confirman e reforzan a baixa valoración que fan do grao de realización de ditas actuacións:

“Me gustaría que los padres conociesen más sus derechos, tuviesen una información más clara, ya que actualmente salvo unas pocas personas que pertenecen a ANPAs o conocen algo del sistema educativo cuando tienen un problema y no lo resuelven en el centro no saben como acudir a inspección o delegación.” (pai, F207.281)

“Os pais deberíamos recibir información sobre o traballo que realiza a inspección e inspectores porque e nula. A inspección nunca se ve polos colexios, non informa de nada as ANPAs polo que os pais nun 90% non saben que existe.” (pai, 004.012)

²³² Ver táboa 5.2.3.2.7b do apartado 5.2.3.2.7 da tese.

“Levo moito tempo nos consellos escolares e non coñezo o inspector.” (pai 127.091).

“Sería una actuación moi importante desde o meu punto de vista o asesoramento e as recomendacións sobre problemas docentes tanto os alumnos, pais e profesores, así como a asociación de pais.” (pai, F502.461).

Especial mención merece a baixa valoración que fan os pais do grao de realización da actuación *“supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado”* e *“a Inspección supervisa o que fan os profesores”* (2,74% e 2,83% respectivamente, sobre unha media de 3,00) moi relacionadas co estilo de intervención que demanda a maioría deles. É difícil que os pais teñan datos de primeira man para elaborar unha opinión persoal, en relación con estas variables²³³. O normal será que a información sexa indirecta a través dos seus fillos, sobre todo do absentismo do profesorado. Unha hipótese que explique as respostas dos pais é que consideren que hai excesivo absentismo no profesorado e que o atribúan a unha falta de control. En consecuencia, hai que pensar que a valoración que fan desta actuación está máis fundada nos estereotipos que no coñecemento da realidade. No entanto, é algo a considerar, xa que está moi presente na idea que teñen formada da Inspección como o corrobora as observacións que fan ao respecto no cuestionario:

“Que cuando el profesorado falta repetidamente, un sustituto se encargue de impartir esa clase.” (pai, F159.166).

“A maioría dos profesores son moi traballadores, por eso habería que ‘vixilar’ a eses poucos que empañan a profesión.” (pai, F164.176)

“Demasiadas bajas laborales durante el curso en algunas materias con la consiguiente pérdida de la dinámica del curso, por el cambio continuo del profesorado.” (pai, F177.211)

Por definición, non se considerou ningún estilo de intervención demandado polos inspectores, tal como se dixo no apartado 2.1.4 do capítulo 2 desta tese, por ser eles os protagonistas das súas actuacións.

Até de agora considerouse o estilo real de intervención como un construto estático, o que é válido desde a perspectiva dun espazo temporal relativamente curto como é un curso escolar. Porén, o dito anteriormente mostra un escenario de demandas da Administración e dos distintos sectores da comunidade educativa sobre a Inspección,

²³³ Hai dous indicadores que permiten aceptar con bastante garantía esta hipótese, por un lado, o elevado número de pais que non contestan, e por outro, a dispersión das respostas.

que resultan en moitos casos contraditorias e que sitúan aos inspectores no centro dun sistema de tensións contrapostas. Parece lóxico pensar que a magnitude destas tensións en cada momento influirá necesariamente nas actuacións dos inspectores.

Tal como se recolleu no punto 5.2.3.2.7 hai evidencias que poñen de manifesto que os directores perciben que as actuacións dos inspectores non responden a un patrón único, o que confirmaría a hipótese, enunciada no citado apartado 2.1.4, de que os inspectores teñen distintos estilos de intervención, cuxo resultado estatístico é o que se chamou estilo real de intervención.

En consecuencia, fórmulase a hipótese de que o estilo real de intervención dos inspectores é dinámico e responde as tensións producidas polas distintas demandas que se realizan en cada momento sobre a Inspección.

O estilo de intervención demandado pola Administración, en teoría, obriga a todos os inspectores por igual, polo que, desde ese punto de vista, debía ser un elemento homoxeneizador das actuacións dos inspectores, tal como se indica no preámbulo da Circular Resolución do 15 de xullo de 2005 da Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa²³⁴:

“O Plan xeral da Inspección Educativa, previsto no artigo 9º do Decreto 99/2004, do 21 de maio e no artigo 4º da Orde do 13 de decembro de 2004, ten como finalidade conxugar os dous tipos de actuacións, co obxecto de dar un carácter coherente e unitario á actividade dos inspectores de Educación Debe, polo tanto, concretar as liñas de actuación, criterios e actividades que os inspectores teñen que levar a cabo para desenvolver as súas funcións, de acordo coas prioridades establecidas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. Son obxectivos do Plan xeral os seguintes: concretar as actividades de supervisión, asesoramento e avaliación que todos os inspectores de Educación teñen encomendadas, priorizar as actuacións da Inspección en función das necesidades detectadas, así como os obxectivos na mellora da calidade programados pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria e establecer os criterios necesarios que propicien unha actuación coordinada da Inspección no exercicio das súas funcións.”

²³⁴ Ver anexo 5.2.3.3.

A pesar diso, permite unha ampla marxe de manobra aos inspectores debido a súa flexibilidade, segundo se recolle na conclusión 6 do subapartado 5.1.4.4, o que favorece que cada inspector individualmente, dentro do marco do estilo de intervención demandado pola Administración, poida ter as súas propias prioridades.

Se se acepta como un feito certo, tal como se deduce da información dada polos propios inspectores²³⁵, que no curso 2005/2006 non foi posible “realizar totalmente” todas as actuacións encomendadas á Inspección²³⁶, hai que aceptar que o grao de realización de cada unha delas dependería da prioridade que tivesen. Dado que son os inspectores os que deben levar a cabo as actuacións, a prioridade debe ser percibida por eles. En consecuencia, parece lóxico que os inspectores traten de “realizar totalmente” aquelas actuacións que perciben como prioritarias. A pregunta é, que fai que unha actuación sexa percibida polos inspectores como prioritaria? Unha primeira hipótese sería que, os inspectores consideraran prioritarias as actuacións definidas como tales no Plan xeral de Inspección. O que suporía que as actuacións prioritarias de dito Plan deberían estar no grupo das “totalmente realizadas” ou como mínimo no de “bastante realizadas”. Porén, os resultados da enquisa poñen de manifesto que en realidade non foi así. Das catro actuacións prioritarias analizadas, os inspectores consideran que só unha foi totalmente realizada, a 3 *supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores*. As restantes ocupan os postos 10º, 12º e 20º, de 21 actuacións, na lista da táboa 5.2.3.3.1b. Polo que esa hipótese non explica a realidade. A hipótese alternativa é que deben existir outros factores que determinen que na praxe diaria os inspectores dean prioridade a outras actuacións distintas das sinaladas como prioritarias no Plan xeral de Inspección. Comprobouse anteriormente que o modelo real de Inspección do curso 2005/2006 ocupaba nunha posición intermedia entre o modelo teórico da LOE e o modelo da Administración, debido as tensións orixinadas polos modelos implícitos de Inspección na maioría dos inspectores e na maioría dos directores, que son, desde as premisas empregadas nesta tese, iguais ao modelo teórico. Polo tanto, serán esas tensións as que,

²³⁵ Considérase que a opinión dos inspectores sobre isto é máis relevante, alén de ser a máis optimista, que a dos colectivos que integran a comunidade educativa, por ter unha visión do conxunto do alcance das actuacións que deben facer, que lle serve de referencia para valorar a parte realmente realizada. As valoracións feitas polos directores, profesores e pais son máis subxectivas, xa que o referente para estes colectivos son as súas expectativas. Estas valoracións se pediron fundamentalmente a efectos comparativos, tal como se recolle na definición do descritor 1L no punto 3.4.6.1.2 da tese.

²³⁶ Situación que non é excepcional, senón que se repite en todos os cursos.

en cada momento, condicionen a prioridade das actuacións. Na medida en que o inspector teña liberdade para elixir (falta de demandas externas urxentes) fará aquelas actuacións que considere máis importantes dentro da súa concepción persoal da Inspección (modelo implícito), por exemplo, un inspector preocuparase máis das actuacións de asesoramento se ten asumido o modelo de asesor, que outro que teña asumido o modelo administrativo, que se preocupará máis das actuacións de vixilancia do cumprimento da normativa. A premisa para que iso ocorra é que o inspector non teña demandas externas urxentes, mais a realidade é outra²³⁷, por exemplo, cando un director se dirixe telefonicamente a un inspector para facerlle unha consulta (actuación de asesoramento), se o inspector lle contesta, acaba de decidir que nese momento esa actuación é prioritaria a calquera outra, independentemente á súa clasificación no Plan xeral de Inspección. Agora ben, alén das anteriores, tamén hai demandas urxentes dos superiores inmediatos dos inspectores realizadas por teléfono ou mediante Fax que automaticamente se converten en prioritarias, postergando calquera outras. Polo tanto, a Administración é outra fonte de tensións, aínda que estas non vaian no mesmo sentido que a dos inspectores e profesores. Por último, os profesores e os pais tamén determinan as prioridades nas actuacións dos inspectores, aínda que, tal como se deduce do estilo real de intervención, teñan moita menos influencia nas decisións dos inspectores que as dos directores e as dos superiores.

En consecuencia, hai que concluír que a priorización que fan os inspectores das súas actividades está condicionada, alén de polas súas propias conviccións sobre a función inspectora, polas “demandas/esixencias” dos clientes da Inspección (sectores das comunidades educativas e Administración), condicionamento que, na maioría dos casos non é programado, senón que se produce a cada momento, polo que hai que aceptar a hipótese de que o estilo real de intervención dos Inspectores non é algo estático senón dinámico e responde as tensións producidas polas distintas demandas que se realizan en cada momento sobre a Inspección.

A flexibilidade do Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006 en que se recolle o estilo de intervención demandado pola Administración permitiu a coexistencia de diversos estilos de intervención, que a efectos de análise se abstraeron nun construto

²³⁷ O perfil da carga de traballo dun inspector, recollida no punto 5.2.3.1.6 da tese, mostra a cantidade de asuntos “urxentes” que requiren a atención do inspector.

estatístico chamado estilo real de intervención. O feito de que un inspector estea desempeñando a súa función de acordo coas súas conviccións debe ter o seu reflexo no grao de satisfacción manifestado co seu traballo. A hipótese polo tanto sería que na medida en que o estilo real de intervención se axuste ao modelo implícito de Inspección que teña un inspector este se sentirá máis satisfeito co seu traballo.

No táboa 5.2.3.3.10e recóllense as porcentaxes dos inspectores segundo a satisfacción que mostran co seu traballo. Para o cal transformouse a variable escalar, que mide o grao de satisfacción dos inspectores co seu traballo, nunha variable dicotómica. Nunha categoría se integraron os inspectores que manifestaron estar pouco ou nada satisfeitos e noutra os que manifestaron estar bastante, moito, ou simplemente satisfeitos. A poboación de inspectores segmentouse en función dos modelos implícitos de Inspección recollidos na táboa 5.2.3.2.1d. Os segmentos resultantes aparecen na táboa 5.2.3.3.10e ordenados en función das porcentaxes.

Táboa 5.2.3.3.10e. Relación entre os modelos implícitos de Inspección nos inspectores e a satisfacción co seu traballo.

	modelo implícito	nada ou pouco satisfeito		Satisfeito, bastante, moito	
inspectores que elixiron en 1º lugar asesorar.	asesor	2	13,33	13	86,67
inspectores que elixiron en 1º lugar velar o cumprimento da lei.	administrativo	4	30,77	9	69,23
inspectores que elixiron en 1º lugar supervisar centro.	supervisor I	12	33,33	24	66,67
inspectores que elixiron en 1º lugar supervisar docentes.	supervisor II	4	80,00	1	20,00
inspectores que elixiron en 1º lugar participar na avaliación.	avaliador	1	100,00	0	0,00

Fonte: elaboración propia.

Os inspectores que se mostraron máis satisfeitos co seu traballo no curso 2005/2006 son os que tiñan como modelos de Inspección implícitos o de asesor, o administrativo e o supervisor I. O desenvolvemento destes modelos de Inspección encaixa co estilo real de intervención dese curso. A grande relevancia que tiveron as actuacións relacionadas coa función, *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, función característica do modelo asesor de Inspección, explicaría a

satisfacción dos inspectores que teñen implícito este modelo. A satisfacción mostrada polos inspectores que teñen implícito o modelo de Inspección supervisor I se explicaría por que as actuacións máis realizadas (despois das de carácter burocrático) no curso 2005/2006 foron as relacionadas coa función, *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*, característica dese modelo. A satisfacción dos inspectores que teñen implícito o modelo de Inspección administrativo se explicaría pola influencia do estilo de intervención demandado pola Administración no estilo real de intervención, en que recolle o rol de policía (característico das actuacións relacionadas coa función de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo*).

Os inspectores menos satisfeitos co seu traballo son os que teñen implícitos os modelos de Inspección supervisor II e avaliador. Precisamente as actuacións menos realizadas no curso 2005/2006 son as que desenvolverían as funcións características destes modelos.

En consecuencia, pódese afirmar que a satisfacción dos inspectores co seu traballo depende da compatibilidade ou non dos modelos que teñen implícitos de Inspección co estilo real de intervención dos inspectores. O que non quere dicir que non haxa outras variables que inflúan no grao de satisfacción dos inspectores, casuística que non entra dentro dos fins desta tese.

Por último hai que destacar o alto índice de contestacións “non sabe” tanto nos profesores como nos pais, máis nestes últimos, que confirman a escasa información que teñen estes colectivos sobre as actuacións dos inspectores, hipótese da que xa se partiu no momento de elaborar os cuestionarios e que foi a causa de que se elaborasen cuestionarios *ad hoc* para cada colectivo.

5.2.3.3.11. Conclusións.

1.- As actuacións máis realizadas polos inspectores no curso 2005/2006, segundo a súa valoración e a dos docentes (directores + profesores), foron as de carácter burocrático e as relacionadas coa función de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. Pola contra, as actuacións menos realizadas foron as relacionadas coa función de *participar na*

avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran, e coa de supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.

2.- Hai unha notable coincidencia nas valoracións, feitas polos inspectores e os docentes, do grao de realización das actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006. A tendencia xeral é que os inspectores valoran máis alto que os docentes o grao de realización. Porén, obviando esa tendencia, as valoracións do grao de realización das distintas actuacións é moi semellante, o que permite confirmar a súa validez.

3.- O modelo real de Inspección, desenvolvido no curso 2005/2006, non se corresponde co modelo teórico de inspección recollido na LOE; está condicionado polo modelo de Inspección da Administración, implícito no Plan xeral da Inspección para ese curso, mais tampouco se axusta a el. Sitúase nunha posición intermedia entre ambos os modelos.

4.- Os modelos implícitos de Inspección dos inspectores e dos directores aproxímanse máis ao modelo teórico que ao modelo da Administración. Os resultados indican que o modelo real de Inspección desenvolvido no curso 2005/2006, é unha solución de compromiso, construída polos inspectores coa súa praxe diaria, entre o modelo da Administración para ese curso e os modelos que teñen implícitos os inspectores e os directores. Como consecuencia diso, a influencia destes modelos nas actuacións dos inspectores fai que o modelo real de Inspección se afaste do modelo previsto pola Administración e se aproxime ao modelo teórico recollido na LOE.

5.- As valoracións das actuacións dos inspectores permiten determinar cal das dúas funcións predomina e concretar así o estilo real de intervención dos inspectores durante o curso 2005/2006 anticipado na conclusión 4 do punto 6.2.3.1, que ficaría definido polas seguintes características:

a) Funcionais:

- a. Claro predominio das actuacións burocráticas.
- b. Xunto coas anteriores predominio das actuacións relacionadas coa función de *supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagóxico e*

organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden.

- c. Grande relevancia de actuacións asociadas de forma abusiva (actuacións de superdirector) á función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións.*
 - d. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada, tanto no conxunto do sistema educativo galego, como das actuacións dos inspectores nos centros.
 - e. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares.
- b) Organización: Baseada no inspector de referencia.
 - c) Roles do inspector: Policía, “bombeiro” e superdirector.
 - d) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

6.- No curso 2005/2006, ningún dos estilos de intervención demandados polos distintos clientes da Inspección, incluída a Administración, coincide co estilo real de intervención. Os estilos que máis se aproximaron a el foron os demandados pola Administración (estilo supervisor/burocrático) e polos directores (estilo superdirector). Os estilos de intervención que difiren máis do estilo real foron os que demandaron os profesores (estilo de valedor do profesor) e os pais (estilo inspección/control).

7.- Con carácter xeral, todos os representantes das comunidades educativas manifestan que os inspectores tiveron durante o curso 2005/2006 unha excesiva carga burocrática, até o punto de que opinan que lles impediu atender outras funcións que consideran máis propias da Inspección.

8.- Hai un grande número de achegas dos profesores e dos pais para que os inspectores boten máis tempo nos centros, opinión que non é compartida polos directores, cuxa gran maioría, o 80% tal como se viu no punto 5.2.3.1.5, considera que as visitas realizadas polos inspectores aos centros no curso 2005/2006 foron suficientes. A maior permanencia dos inspectores debería permitir, segundo os profesores, unha

colaboración maior co profesorado, animándoo no seu traballo e resolvendo as dúbidas que se presenten no día a día da práctica docente (rol de dinamizador), mediando nos conflitos (rol de mediador) e para defender a profesionalidade profesores (rol de valedor do profesor). Para os pais, a permanencia dos inspectores nos centro debería permitir unha maior vixilancia do cumprimento da normativa (rol de policía) centrada sobre todo no control do traballo dos profesores nos centros (fiscalización), alén dunha maior relación “inspectores ↔ pais”. Todos estes roles implícitos nas achegas recollidas debe desempeñalos, segundo a normativa, o director do centro, polo que son compoñentes do que se veu chamando rol de superdirector, que os englobaría todos. Agora ben, neste caso, o punto de vista é esencialmente distinto ao dos directores, o que se pretende na práctica é que o inspector faga de director, relegando este no mellor dos casos, cando non se ignora a súa existencia como dan a entender algúns pais, a un simple coordinador das actividades do centro, sen capacidade de “dirixir”²³⁸.

9.- A valoración que fan os directores da influencia das actuacións dos inspectores na mellora dos centros é moi semellante á que fan os propios inspectores. A valoración que fan os pais é significativamente máis baixa que a dos inspectores e directores. Aínda así, os tres colectivos consideran que as actuacións dos inspectores só inflúen “algo” na mellora do funcionamento do centro. Con todo, onde se mostran máis as discrepancias entre directores e pais é sobre a necesidade dunha inspección externa sobre os centros. Dáse o paradoxo de que proporcionalmente son moito máis os pais que consideran necesaria a inspección dos centros que directores, a pesar de valorar máis baixo que estes a influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento do centro. Dous de cada tres pais considera que os centros non funcionarían igual se non fosen inspeccionados, ou o que é o mesmo, consideran necesaria unha inspección externa ao centro, mentres que pensan o mesmo un de cada tres directores. Quere dicir, dous de cada tres directores opinan que non faría falta a Inspección para que os centros funcionaran igual que funcionan. Esta opinión dos directores non se pode achacar ás más relacións cos inspectores (o 95% dos directores

²³⁸ As funcións directivas clásicas en calquera organización son: a planificación, a organización a selección, a persuasión e o control (HAIMANN, SCOTT e CONNOR, 1985: 22-24). Todas elas, excepto a de selección de persoal, están implícitas nas funcións que teñen atribuídas os directores segundo a normativa. Ver o artigo 132 da LOE e os regulamentos orgánicos das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria (*Decreto 374/1996, do 17 de outubro*), do institutos de educación secundaria (*Decreto 324/1996, do 26 de xullo*) e dos centros públicos integrados (*Decreto 7/1999, do 7 de xaneiro*).

móstrase satisfeito coas relacións que mantén cos inspectores, dos que dous de cada tres din estar bastante ou moi satisfeitos), polo que hai que atribuíla á tipoloxía das actuacións que realizaron nos centros durante o curso 2005/2006, quere dicir, ao estilo real de intervención dese curso. Interpretación que tamén explicaría a postura paradoxal dos pais. O que permite afirmar que, tanto os directores como os pais, non consideran efectivo para a mellora do funcionamento dos centros educativos o estilo real de intervención do curso 2005/2006. Dado que o estilo real de intervención está moi condicionado polo estilo de intervención demandado pola Consellería de Educación, reflectido no Plan xeral de Inspección, hai que concluír que o Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006 non foi efectivo para a mellora do funcionamento dos centros educativos. A máis alta valoración dada polos directores ás actuacións realizadas en dito curso xustificárase polas adaptacións que na praxe diaria foron facendo os inspectores como consecuencia das súas demandas.

10.- O colectivo máis crítico coa influencia das actuacións dos inspectores son os profesores. Tres de cada catro consideran que as actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, non influíron nada ou pouco na mellora do funcionamento dos departamentos, aspecto que garda unha grande relación co funcionamento xeral do centro.

11.- En conxunto os inspectores considéranse satisfeitos na súa práctica profesional, con todo para un de cada tres inspectores é pouco satisfactoria. Non se coñecen as razóns que expliquen o motivo da insatisfacción, cousa que, por outra parte, non era obxectivo desta tese. De acordo coa análise realizada, a satisfacción non parece estar relacionada con ningunha das variables utilizadas para formar grupos distintos de inspectores (experiencia previa como mestre, principios de organización da Inspección e acordo coa forma de asignar os centros). De acordo cos datos recollidos e coa análise realizada non se acharon diferenzas significativas, en relación con esta variable, entre os inspectores agrupados en función da “experiencia previa como mestre”, do “principio de organización da Inspección” e da “conformidade coa forma de asignar os centros”, polo que non se pode concluír que o grao de satisfacción dos inspectores co seu traballo estea relacionado coas variables citadas, aínda que tampouco se pode excluír. Unha análise máis fina desta cuestión escapa aos límites desta tese.

5.2.3.4. Análise de datos e interpretación de resultados relacionados coas actuacións dos inspectores de carácter curricular.

Os subapartados anteriores proporcionaron unha visión global, mais bastante aproximada, da realidade en que se desenvolven as actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006, acadándose así gran parte dos obxectivos previstos para a tese. En concreto permitiron:

- a) Coñecer os estilos de intervención que demandan os distintos sectores das comunidades educativas a través das súas relacións cos inspectores.
- b) Coñecer o estilo de intervención real dos inspectores durante o curso 2005/2006.
- c) Coñecer a variedade de actuacións que realizan os inspectores.
- d) Identificar os modelos de Inspección implícitos que predominan nas poboacións obxecto de estudo (incluídos os inspectores).
- e) Determinar o modelo real de Inspección.
- f) Establecer as diferenzas existentes entre os distintos modelos de Inspección, así como entre os distintos estilos de intervención.

Agora ben, outro obxectivo de grande relevancia na tese refírese aos aspectos curriculares da actividade inspectora, que son os que se pretenden abordar neste subapartado. As actuacións de carácter curricular dos inspectores están vinculadas sobre todo á función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*. Así pois, pretenderase en concreto:

- a) Coñecer as crenzas que teñen os inspectores e os representantes das comunidades educativas sobre a supervisión da práctica docente.
- b) Establecer a partir da información recibida a relevancia que teñen para os inspectores e os representantes das comunidades educativas a supervisión da práctica docente, a súa influencia nos resultados escolares, así como o grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións dos inspectores orientadas á supervisión da práctica docente.

Os descritores que recollen aspectos relacionados coas actuacións dos inspectores son:

- Para os inspectores:
 - *1F: Crenzas dos inspectores sobre as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.*
 - *1G: Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.*
- Para os sectores das comunidades educativas:
 - *1N: Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección relacionadas co currículo.*
 - *1O: Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente..*

Os cálculos estatísticos para determinar os valores das táboas e elaborar os gráficos deste subapartado detállanse no anexo 5.2.3.4.

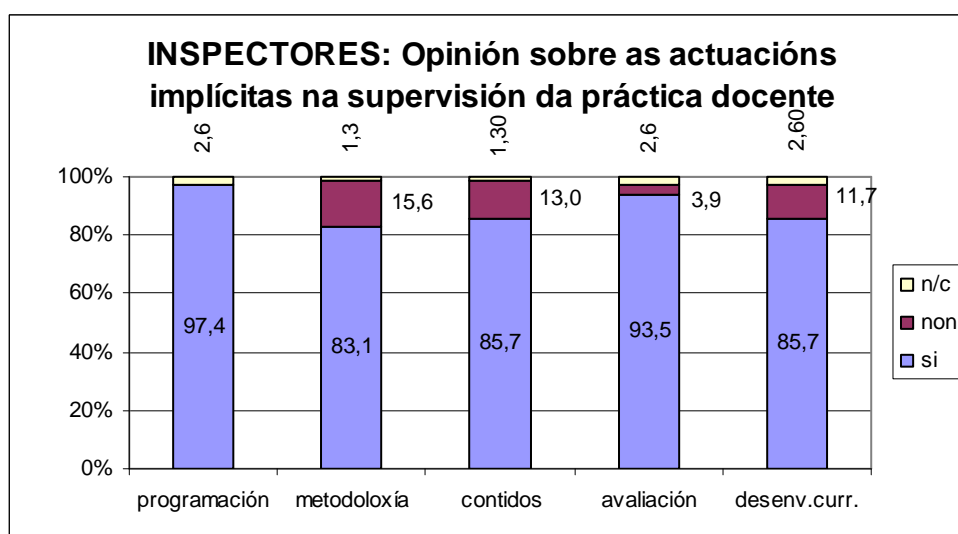
5.2.3.4.1. Análise de datos referentes ao descritor 1F: Crenzas dos inspectores sobre as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.

Este descritor presenta tres aspectos claramente diferenciados. O primeiro fai referencia a opinión dos inspectores sobre as actuacións que se poden considerar implícitas na función de *supervisar a práctica docente*. O segundo está relacionado cos axentes supervisores desas actuacións. Por último, o terceiro refírese á influencia que ditas actuacións teñen nos resultados escolares.

En relación co primeiro, tal como se recolle no gráfico 5.2.3.4.1a, a maioría dos inspectores opina que a supervisión da práctica docente leva implícito as seguintes actuacións:

- a) A supervisión das programacións didácticas (97,4%).
- b) A supervisión das clases desde o punto de vista metodolóxico (83,1%).
- c) A supervisión das clases desde o punto de vista dos contidos (85,7%).
- d) A supervisión dos procedementos de cualificación (93,5%).
- e) A supervisión periódica do desenvolvemento curricular a través das actas e memorias (85,7%).

Gráfico 5.2.3.4.1a.

Fonte: elaboración propia.

Hai que destacar que para un 15,6% dos inspectores a actuación *supervisión das clases desde o punto de vista metodolóxico* non está implícita na función de supervisar a práctica docente, un 13,0% opina o mesmo da actuación *supervisión das clases desde o punto de vista dos contidos*. Ambas as actuacións están relacionadas porque se refiren a aspectos a observar na “visita á aula”, de aí que a maioría dos inspectores que exclúen unha exclúan a outra. Porén, non se acharon diferenzas significativas entre os grupos de inspectores formados en base á súa experiencia previa como profesor, nin entre os formados segundo os principios de organización da Inspección (táboa 5.2.3.4.1a do anexo 5.2.3.4). Outro 11,7% de inspectores pensa o mesmo da actuación *a supervisión periódica do desenvolvemento curricular a través das actas e memorias*. Non se encontrou ningún tipo de relación entre os inspectores que exclúen esta e as outras dúas. Polo que as exclusións parecen ser máis consecuencia de opinións persoais que motivadas por un perfil determinado.

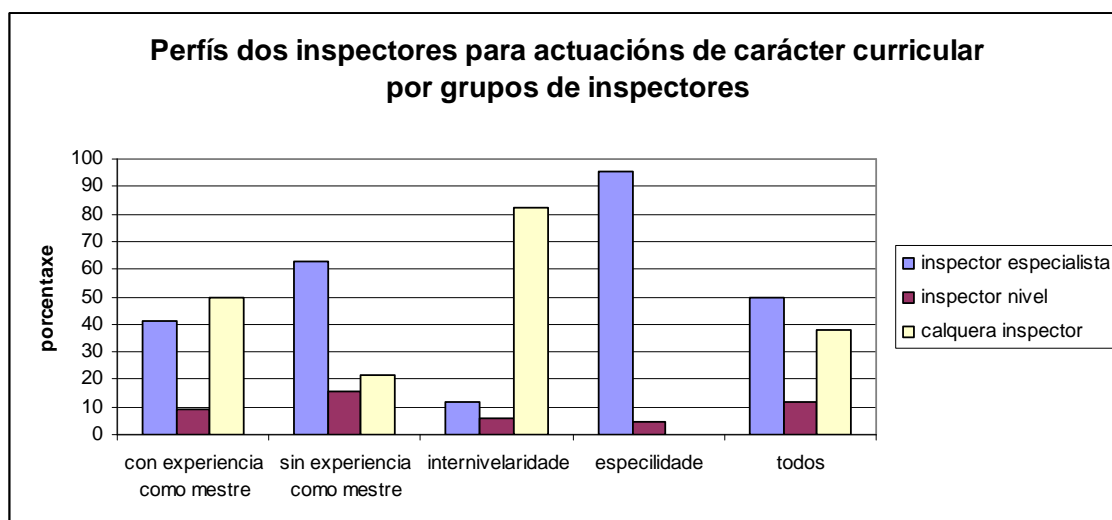
En relación co perfil que debería ter o inspector para levar a cabo as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente, en primeiro lugar verificouse se as clasificacións realizadas polo conxunto de inspectores e os distintos segmentos en que se dividiu a mostra eran significativas. A tal fin utilizouse a proba Chi-cadrado. Na táboa 5.2.3.4.1a recóllense os niveis de significación calculados para todos os grupos (os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.4.1a do anexo 5.2.3.4), nela pódese observar que todos os niveis de significación son menores que 0,05, polo tanto as clasificacións analizadas son significativas.

Táboa 5.2.3.4.1a. Nivel de significación na proba de Chi-cadrado.

	<i>p</i>
Todos os inspectores.	0,001
Inspectores con experiencia como mestre.	0,002
Inspectores sen experiencia como mestre.	0,002
Inspectores que asumen internivelaridade.	0,001
Inspectores que asumen a especialidade.	0,001

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 5.2.3.4.1b recóllense os resultados obtidos para cada un dos grupos de inspectores considerados.

Gráfico 5.2.3.4.1b.

Fonte: elaboración propia.

Como colectivo, a maioría dos inspectores (50%) considera que para realizar as actuacións de carácter curricular os inspectores deben ser especialistas. Menos dun 40% opina que esas actuacións pódese facer calquera inspector independentemente da súa especialidade. Os restantes (en torno ao 10%) consideran que deben ser do mesmo nivel que os profesores supervisados. Agrupando as categorías, “inspector con experiencia na etapa educativa correspondente”, e a de “inspector especialista na materia que imparte

o profesor”²³⁹, resultaría que practicamente dous de cada tres inspectores opinan que, para realizar as actuacións de carácter curricular citadas, os inspectores deberían ter algunha especialización ben por nivel, ben de materia.

Para a maioría dos inspectores con experiencia previa como mestres calquera inspector (50%), independentemente da súa especialización, podería realizar esas actuacións, fronte a opinión dos inspectores que non teñen esa experiencia que maioritariamente (máis do 60%) que consideran que os inspectores que supervisen a práctica docente deben ser especialistas na materia dos profesores supervisados. A diferenza aínda se agudiza entre os grupos de inspectores formados segundo os principios de organización da Inspección que defendan. Así, para máis do 80% dos inspectores que defenden o principio de internivelaridade non sería necesario que os inspectores tivesen especialización algunha para realizar as actuacións curriculares. Ao contrario, para o 95% dos inspectores que defenden o principio de especialidade a supervisión da práctica docente debería facer polos inspectores segundo a especialidade na materia que ten cada un.

A vista dos resultados anteriores, procedeuse a comprobar se a variable “perfil do inspector supervisor da práctica docente” está relacionada coas variables “experiencia previa do inspector como profesor” e “principios de organización da Inspección”, para o que se empregou a proba de Chi-cadrado para dúas variables. Previamente a variable, “perfil do inspector supervisor da práctica docente”, transformouse en unha variable dicotómica agrupando, co mesmo criterio empregado no punto 5.2.3.2.7, as categorías, “inspector con experiencia na etapa educativa correspondente”, e a de “inspector especialista na materia que imparte o profesor”.

Na táboa 5.2.3.4.1b recóllense os niveis de significación calculados, que resultan ser todos menores de 0,05 (os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa 5.2.3.4.1b do anexo 5.2.3.4). En consecuencia, pódese afirmar que o perfil do inspector supervisor da práctica docente que propón cada inspector está relacionado coa súa

²³⁹ En relación con isto, xa se advertiu que no nivel de educación infantil e primaria a expresión “nivel” é equiparable á “especialidade”.

experiencia previa como docente e co principio de organización da Inspección que teña asumido²⁴⁰.

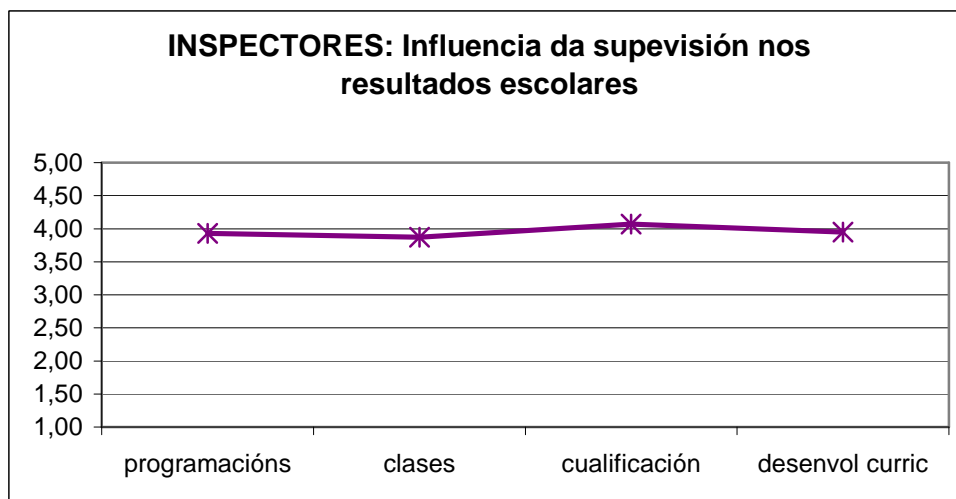
Táboa 5.2.3.4.1b. Niveis de significación na proba de Chi-cadrado para dúas variables.

	Perfil do inspector para supervisar a práctica docente.
Con experiencia como mestre/sen experiencia como mestre.	0,024
Grupo internivelaridade/grupo especialidade.	0,001

Fonte: elaboración propia.

En relación coa opinión que teñen os inspectores da influencia das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente nos resultados escolares, nunha escala de cinco tramos (nada = 1 / moito = 5), os inspectores opinan globalmente que as actuacións citadas influirían bastante nos resultados escolares (gráfico 5.2.3.4.1b). Na recollida de información agrupáronse nunha mesma variable os dous aspectos a supervisar na aula (metodoloxía e contidos), que se denominou “influencia da supervisión das clases no resultado do centro”, polo que no gráfico 5.2.3.4.1c aparecen catro valores en lugar de cinco.

Gráfico 5.2.3.4.1c.

Fonte: elaboración propia.

Os estatísticos para as catro actuacións recóllense na táboa 5.2.3.4.1c. As actuacións aparecen ordenadas de maior a menor valor da media.

²⁴⁰ Cómpre lembrar que como se estableceu no punto 5.2.3.2.7 a variable “experiencia previa do inspector como profesor” e a variable “principios de organización da Inspección” están relacionadas.

Táboa 5.2.3.4.1c. Valoración feita polos inspectores da influencia da supervisión das actuacións de carácter curricular nos resultados do centro.

		M	DT
Bastante alta	1 influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	4,07	0,81
	2 influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	3,95	0,95
	3 influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	3,93	0,75
	4 influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	3,87	0,84

Fonte: elaboración propia.

En resume:

- a) A grande maioría de inspectores (máis do 85%) cre que na función de supervisar a práctica docente están implícitas as actuacións de supervisar periodicamente as programacións, as clases, os procedementos de cualificación e o desenvolvemento curricular.
- b) A maioría dos inspectores (50%) considera que para realizar as actuacións de carácter curricular os inspectores deben ser especialistas. Menos dun 40% opina que esas actuacións pódese facer calquera inspector independentemente da súa especialidade.
- c) As opinións sobre o perfil que deben ter os inspectores que supervisen a práctica docente dependen da experiencia previa como profesor e, sobre todo, do principio de organización da Inspección que se asuma.
- d) Os inspectores consideran que as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente teñen unha influencia bastante alta (case 4 puntos sobre un máximo de 5) sobre os resultados escolares.

5.2.3.4.2. Análise de datos referentes ao descritor 1G. Valoración que fan os inspectores do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.

De xeito semellante a como se fixo no punto 5.2.3.3.1 para as actuación de carácter xeral, na táboa 5.2.3.4.2 recóllese a lista de actuacións de carácter curricular que se propuxo no cuestionario para que os inspectores valorasen o grao de realización nunha escala de cinco tramos (non se fixo =1 / fíxose totalmente = 5). As características

da táboa así como a razón do elevado número de inspectores que non contestaron son idénticas as recollidas no citado punto.

Táboa 5.2.3.4.2. Valoracións feitas polos inspectores do grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.

		N	n/c	M	DT
Fíxose algo	1 Supervisar as programacións didácticas /programacións de actividades e tarefas.	68	9	3,40	0,93
	2 Supervisar o que se fai durante as clases (metodoloxía).	68	9	2,87	0,91
	3 Supervisar o que se fai durante as clases (contidos).	67	10	2,66	1,12
Fíx. pouco	4 Supervisar os procedementos de cualificación.	67	10	2,09	0,93
	5 Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos didácticos.	67	10	2,07	0,96

Fonte: elaboración propia.

En resume:

- En xeral, os inspectores consideran que as actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente se fixeron algo ou pouco no curso 2005/2006.
- A actuación deste tipo que os inspectores valoran como máis realizada no curso é a relacionada coa supervisión das programacións ($M = 3,40$ sobre unha media de 3).

5.2.3.4.3. Análise de datos referentes ao descritor 1N: Crenzas das comunidades educativas en torno ás actuacións da Inspección relacionadas co currículo.

Este descritor correspóndese co descritor 1 F dos inspectores. Ao igual que aquel presenta aspectos distintos, mais neste caso diferenciaríanse dous, xa que aos representantes dos sectores da comunidade educativa non se lles pediu a súa opinión sobre que actuacións consideran implícitas na función de *supervisar a práctica docente*. Polo que, se analizarán, por un lado, as súas opinións sobre os axentes (incluídos os inspectores) que deben levar a cabo as actuacións relacionadas co currículo e, por outro, as opinións que teñen sobre a influencia de ditas actuacións nos resultados escolares.

Así pois, analizaranse a continuación as seguintes variables:

- *Supervisar periodicamente as programación*, refírese a se a Inspección debería realizar esta actuación periodicamente en todos os centros.
- *Supervisar periodicamente a metodoloxía*, refírese ao mesmo que a anterior.
- *Supervisar periodicamente a avaliación*, igual que as anteriores.
- *Supervisar o desenvolvemento curricular*, igual que as anteriores.
- *Supervisión dos contidos en clase*, igual que as anteriores.
- *Perfil inspector actuacións curriculares*, refírese a que perfil deberían ter os inspectores que fixesen as actuacións anteriores.
- *Quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?* refírese a que axentes deberían facer a supervisión das actuacións anteriores no caso de que se opinase que non debería ser a Inspección.

Como é habitual comprobouse en primeiro lugar se eran significativas para cada variable as clasificación feitas polos distintos grupos que se ían a analizar. Na táboa 5.2.3.4.3a recóllense os niveis de significación asintótica que resultaron de aplicar a proba de Chi-cadrado ás distintas variables por grupos. Alén dos grupos por sectores da comunidade educativa, que se veñen empregando, formáronse dous grupos coa mostra de país en función da titularidade do centro. Pódese observar que as clasificacións son significativas en todos os casos excepto os oito que se resaltan en negra, catro dos cales están na variable *supervisar periodicamente a avaliación*.

Táboa 5.2.3.4.3a de nivel de significación na proba de Chi-cadrado.

	Supervisar periodicamente as programación.	Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular.	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.	Supervisión dos contidos en clase.
Dir. púb.	0,001	0,003	0,001	0,001	0,001	0,001	Non*
Dir. priv.	0,018	0,001	1,000	0,174	0,001	0,001	Non*
Dir. outros	0,001	0,001	0,011	0,001	0,001	0,001	Non*
Dir. IES	0,001	0,453	0,001	0,001	0,001	0,004	Non*
directores	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	Non*
Prof. púb.	0,001	0,001	0,006	0,001	0,001	0,001	0,002
Prof. priv.	0,006	0,001	0,340	0,001	0,001	0,001	0,001
Prof. outros	0,001	0,001	0,002	0,001	0,001	0,087	0,579
Prof. IES	0,001	0,003	0,210	0,001	0,001	0,001	0,001
profesores	0,001	0,001	0,040	0,001	0,001	0,001	0,001
todos	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001	0,001
país púb.	0,001	0,001	0,041	Non*	0,001	0,001	Non*
país priv.	0,010	0,007	0,013	Non*	0,001	0,001	Non*
país	0,001	0,001	0,463	Non*	0,001	0,001	Non*

* Non se consultou sobre esta variable.

Fonte: elaboración propia.

A continuación determinouse até que punto as distintas variables estaban ou non relacionadas coas variables de agrupamento, “sectores da comunidade educativa”, “titularidade do centro” (público/privado) e “nivel” (IES/CEIP+), mediante un proceso de proba en cascada, empezando polo emparellamento máis xeral (docentes/país) para terminar con emparellamentos dentro de cada sector da comunidade educativa. Na táboa 5.2.3.4.3b recóllense os niveis de significación asintótica (bilateral), tendo en conta a corrección por continuidade de Yates, para a proba de Chi-cadrado da independencia das variables categóricas en función das variables de agrupamento que se detallan na primeira columna. En negriña destácanse os niveis para os que as variables cruzadas resultan independentes a un nivel de significación de $\alpha = 0,05$. Tamén se sinalan cun asterisco aqueles niveis que resultan significativos para probas unilaterais, como é o caso. Todos os cálculos estatísticos para determinar os valores da táboa están detallados na táboa 5.2.3.4.3b do anexo 5.2.3.4.

Táboa 5.2.3.4.3b. de nivel de significación na proba de Chi-cadrado da independencia de variables categóricas.

Nivel de significación asintótica (bilateral) na proba de Chi-cadrado da independencia de variables categóricas.	Supervisar periodicamente as programación.	Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisión dos contidos en clase.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular.	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?
Docentes - país	0,149	0,001		0,044		0,325	0,001
Directores - profesores	0,546	0,858		0,009	0,450	0,001	0,001
Dir. púb. - dir. priv.	0,021	0,001		0,027	0,001	0,068	0,001
Dir. CEIP+ – dir. IES	0,032	0,003		0,003	0,861	0,001	0,004
Prof. púb – prof. priv.	0,001	0,009	0,005	0,050	0,816	0,001	0,001
dir. púb. – prof. púb.	0,619	0,534		0,009	0,017	0,001	0,001
Dir. priv. – prof. priv.	0,883	0,412		0,696	0,091*	0,024	0,026
Dir. CEIP+ - prof. CEIP+	0,052*	0,869		0,150	0,102	0,001	0,058
Dir. IES – prof. IES	1,000	0,040		0,002	0,164	0,001	0,079
Prof. outros – prof. IES	0,001	0,241	0,159	0,096*	0,064*	0,001	0,001
país púb. - país priv.	0,027	0,001		0,003		0,160	0,004

* Estes valores son significativos para a hipótese alterna unidireccional.

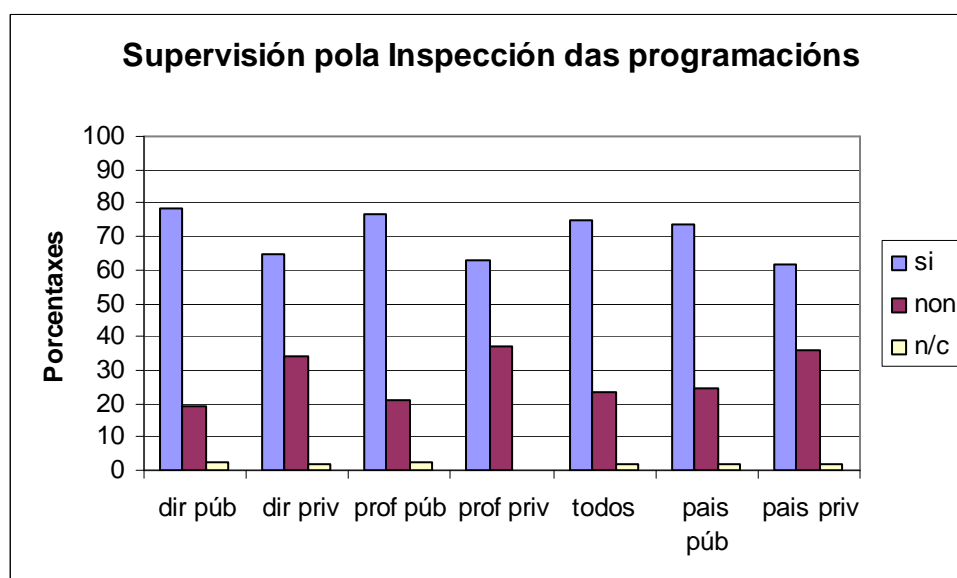
Fonte: elaboración propia.

Unha primeira observación de carácter xeral é que a “titularidade do centro” inflúe significativamente nas crenzas dos sectores estudados dos centros sobre as actuacións de carácter curricular dos inspectores, máis inclusive que a variable “sector da comunidade educativa”. No caso dos centros públicos, ocorre o mesmo coa variable “nivel”. No conxunto das sete variables estudadas, o número de variables que dependen da variable “sector da comunidade educativa” é menor que as que dependen da variable “nivel”. A continuación faise unha análise máis detallada de cada variable.

1) Supervisión pola Inspección das programacións.

Tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.4.3a, en todos os grupos estudados, a maioría dos seus integrantes cre que a Inspección debería realizar periodicamente a supervisión das programacións didácticas ou, no caso de primaria, as programacións de actividades e tarefas. É no sector público (directores, profesores e pais) onde esta opinión está máis xeneralizada. En torno a un 80% dos representantes destes colectivos opina que a Inspección debe realizar dita actuación. Para os centros privados esta porcentaxe se reduce a pouco máis do 60%. O que permite afirmar que, a pesar de que, en conxunto, a maioría cre que a Inspección debería supervisar periodicamente as programacións, as comunidades educativas dos centros privados son máis remisas a aceptalo.

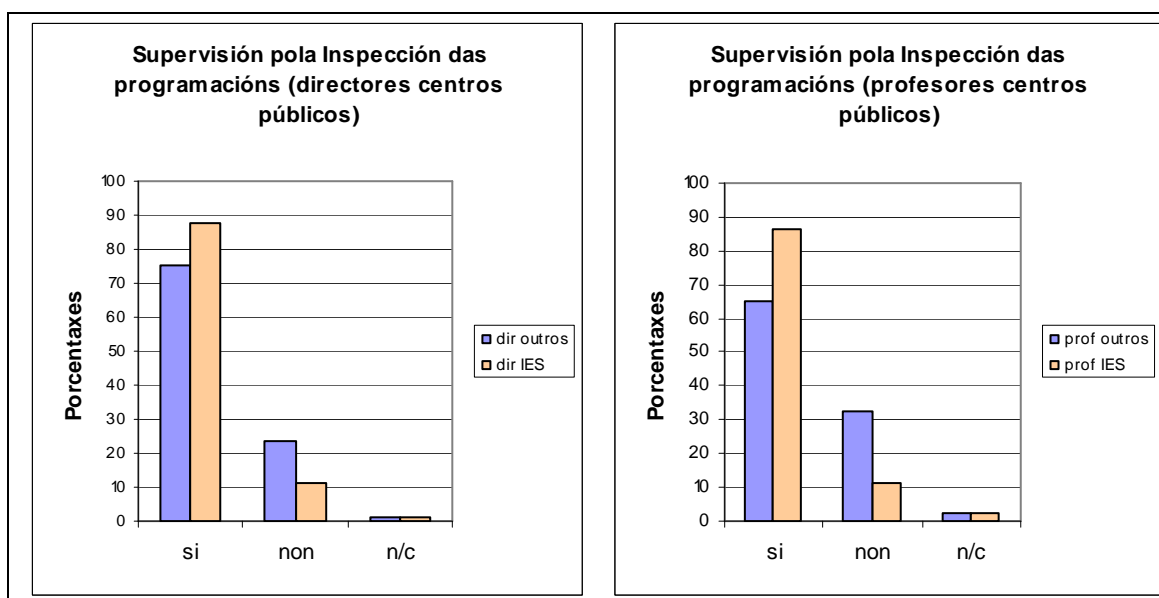
Gráfico 5.2.3.4.3a.

Fonte: elaboración propia.

É de destacar que, dentro do sector público, esta variable tamén depende da tipoloxía dos centros (variable “nivel”). O gráfico 5.2.3.4.3b pon en evidencia as diferenzas entre os directores dos IES e os directores dos outros centros públicos, e entre os profesores dos IES e os restantes. Nestes últimos as diferenzas son de até 20 puntos porcentuais. En consecuencia, conséntase que, dentro do colectivo de centros públicos, a porcentaxe de docentes de educación secundaria que opinan que a Inspección debe supervisar periodicamente as programacións é estatisticamente bastante maior (máis 20 puntos no caso do profesores) que a porcentaxe de docentes dos CEIP+.

Gráfico 5.2.3.4.3b. Valoracións que fan os directores e os profesores de centros públicos da supervisión das programacións pola Inspección.

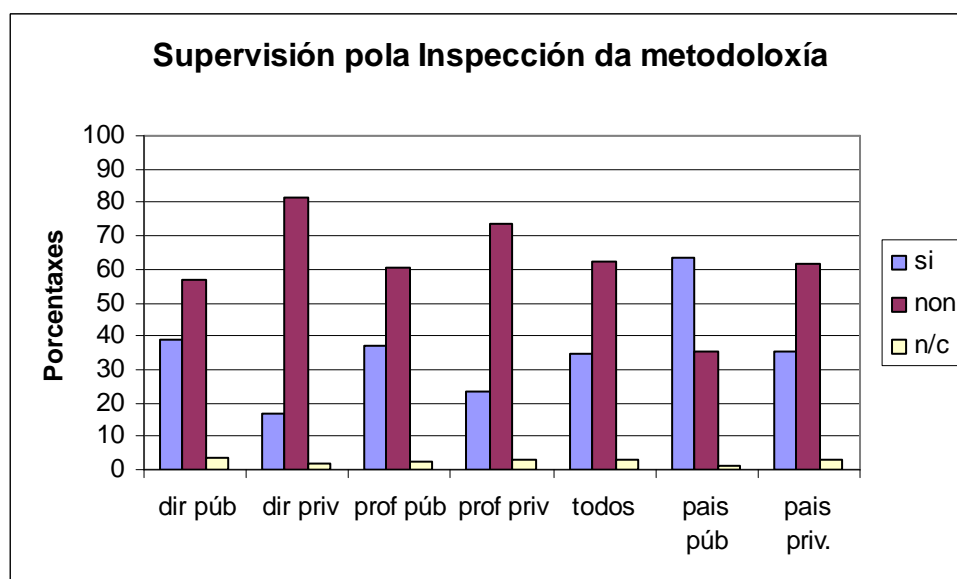

Fonte: elaboración propia.

2) Supervisión do que se fai durante as clases (metodoloxía).

No gráfico 5.2.3.4.3c pódese observar que, excepto no grupo de pais dos centros públicos, en todos os demais estudados a maioría cre que a Inspección non debe supervisar periodicamente a metodoloxía que empregan os profesores nas súas clases²⁴¹. Tamén neste caso a titularidade do centro, produce diferenzas significativas. O rexeitamento maior a esta actuación é o do grupo de directores e profesores de centros privados, con valores que pasan do 80% e do 60% respectivamente, mentres que para os directores e profesores de centros públicos está en torno ao 60%. Con todo, no colectivo de pais dáse a diferenza de criterio máis importante. Máis dun 60% de pais de centros públicos cre que a Inspección debería supervisar o que periodicamente fan os profesores na aula, mentres que a mesma porcentaxe de pais de centros privados opina o contrario.

Gráfico 5.2.3.4.3c.

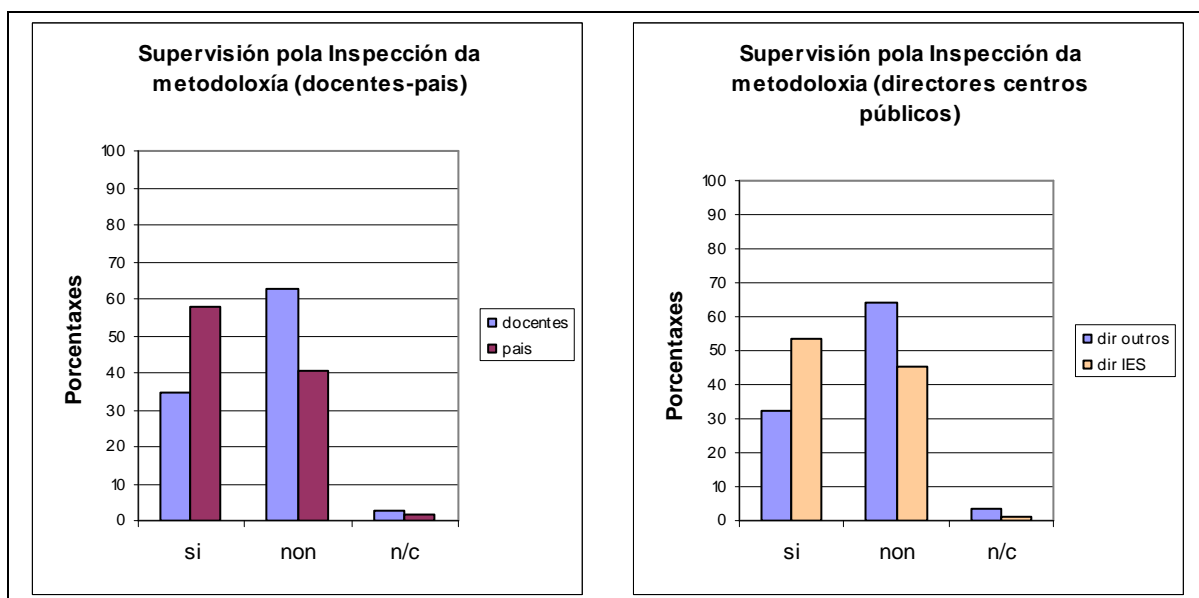
Fonte: elaboración propia.

²⁴¹ Débese ter presente que a pregunta que se fixo aos pais nos cuestionarios non facía referencia expresa á metodoloxía, senón que era de carácter máis global tal como se xustificou no descriptor N do punto 5.2.6.1.2 da tese.

Tal como se pon de manifesto no gráfico 5.2.3.4.3d, en conxunto, a maioría do colectivo de pais, case un 60% opina que os inspectores deben facer esa actuación, fronte a máis do 60% do conxunto de docentes que opina o contrario. Isto permite afirmar que, en conxunto, a maioría dos docentes (máis do 60%) rexeita que a Inspección supervise periodicamente a forma de desenvolver nas aulas a actividade dos profesores (metodoloxía); porén, a maioría dos pais opina o contrario.

No mesmo gráfico pódese observar que hai discrepancias no colectivo de directores de centros públicos, mentres que a maioría dos directores dos IES (máis do 50%) opina que os inspectores deberían supervisar periodicamente o que fan os profesores na aula (metodoloxía), a maioría dos directores dos CEIP+ (case o 65%) opina o contrario. A pesar diso, non se pode afirmar que a variable “supervisión da metodoloxía” dependa da variable “nivel”, xa que non se achou evidencias de que estean relacionadas para o sector dos profesores (profesores CEIP+ - profesores IES, táboa 5.2.3.4.3b).

Gráficos 5.2.3.4.3d. Sectores das comunidades educativas: supervisión pola Inspección da metodoloxía.

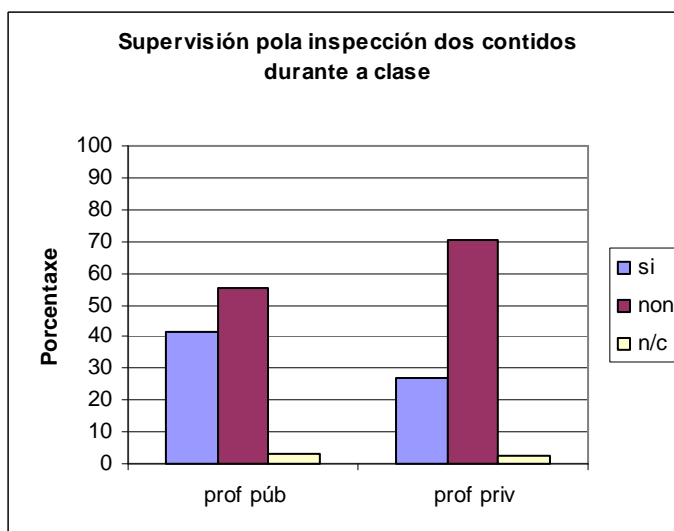
Fonte: elaboración propia.

3) Supervisión do que se fai durante as clases (contidos).

Cómpre advertir que a información sobre esta variable só se pediu aos profesores.

Tal como se recolle no gráfico 5.2.3.4.3e, a maioría dos profesores tanto de centros públicos como de centros privados cren que a inspección non debe supervisar periodicamente os contidos que se imparten nas clases. Agora ben este rexeitamento é máis acusado no grupo de profesores privados con máis do 70% que non está de acordo con esa actuación. Non se achou relación entre esta variable e a de “nivel”, o que permite afirmar que a maioría dos profesores de centros públicos rexeita a supervisión periódica pola inspección dos contidos que desenvolven durante as clases, rexeitamento que é moito maior nos profesores de centros privados.

Gráfico 5.2.3.4.3e

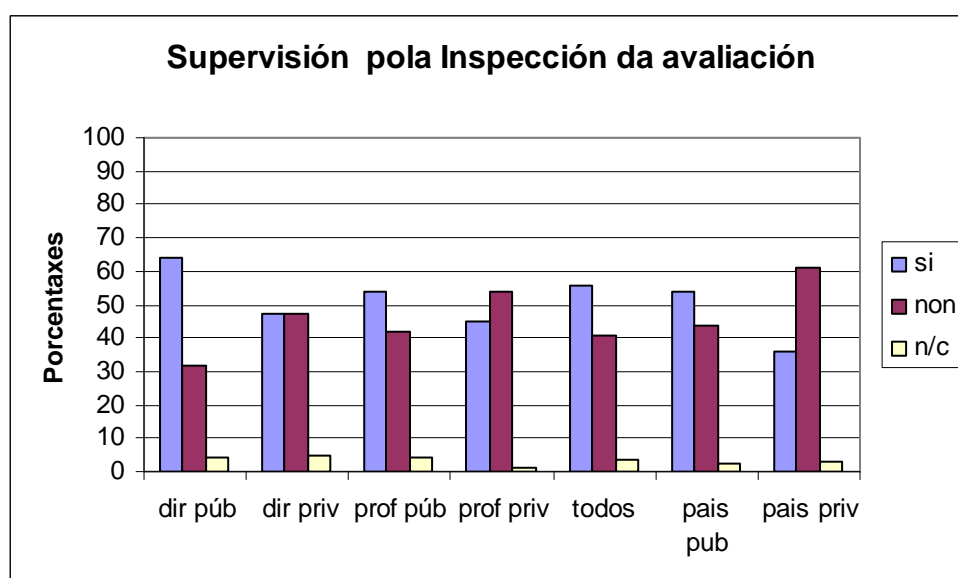

Fonte: elaboración propia.

4) Supervisión dos procedementos de avaliación.

É nesta variable onde hai menos acordo intracolectivos “directores de centros privados”, “profesores de centros privados”, profesores de IES” e “pais” (as categorizacións non son significativas segundo quedou reflectido na táboa 5.2.3.4.3a)²⁴². Tamén nesta variable se observa a influencia das variables “titularidade de centro” e “nivel”. Tal como se recolle no gráfico 5.2.3.4.3f, en todos os sectores das comunidades educativas dos centros públicos (directores, profesores e pais), a maioría cre que a Inspección debería supervisar periodicamente os procedementos de avaliación, ao contrario que os representantes dos centros privados, excluindo aos directores que non se inclinan máis por unha opción ou a outra.

Gráfico 5.2.3.4.3f

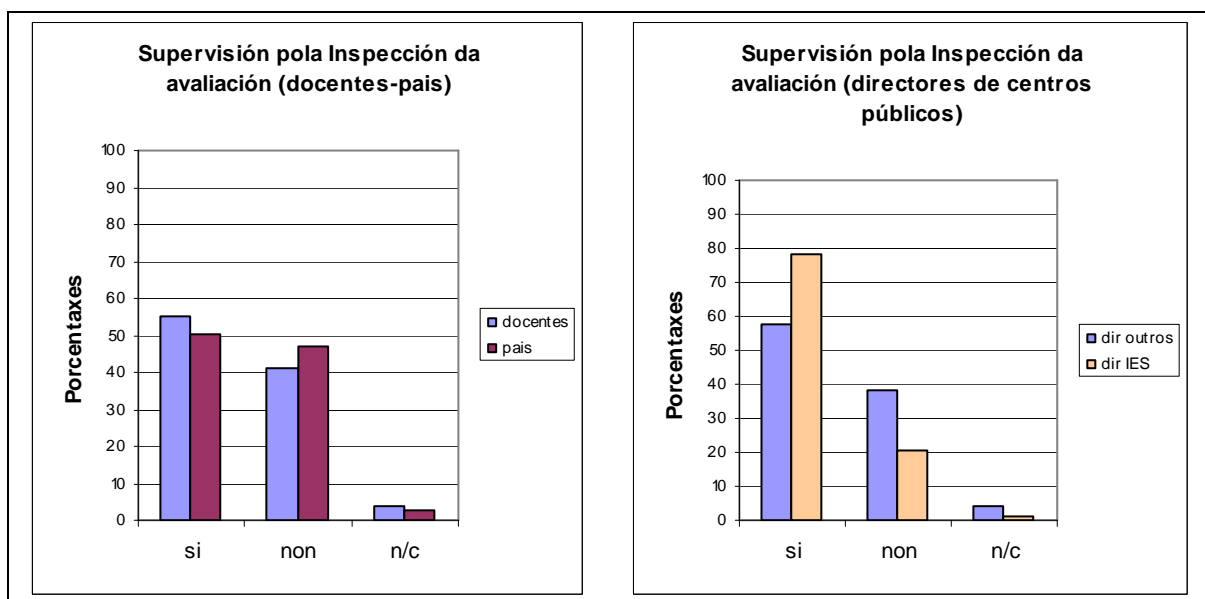

Fonte: elaboración propia.

A nivel xeral, a maioría do colectivo de docentes, en torno ao 55%, está a favor da supervisión dos procedementos de avaliación pola Inspección. Tamén a maioría dos pais, aínda que en menor medida (gráfico 5.2.3.4.3g). Do colectivo de docentes son os directores de centros públicos, co 65%, os que máis apoian esa actuación e dentro destes os directores dos IES, con cerca do 80% (gráfico 5.2.3.4.3g).

²⁴² Séguese na liña de interpretación da non significación exposta no punto 5.2.3.1.2 da tese.

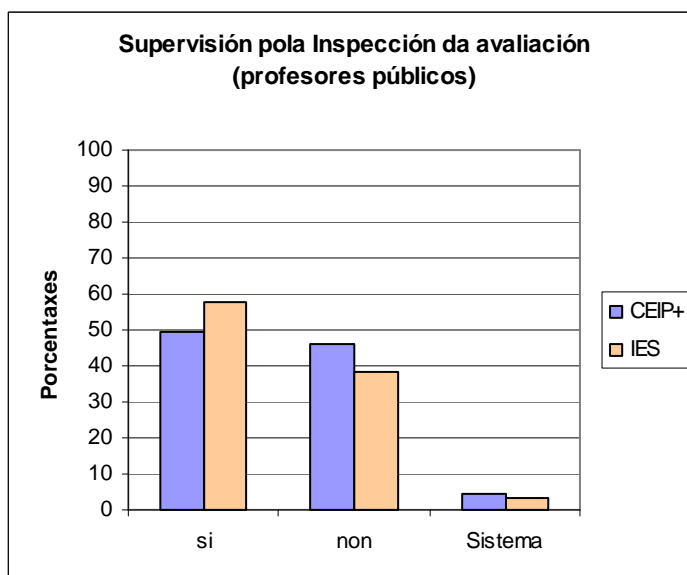
Gráfico 5.2.3.4.3g

Fonte: elaboración propia.

Tamén a maioría dos profesores dos IES, case o 60%, apoia esta actuación, fronte á postura dos profesores dos outros centros públicos, dos que algo menos do 50% está de acordo con ela (gráfico 5.2.3.4.3h), en calquera caso, esta porcentaxe é superior ao 45% dos profesores de centros privados que opinan o mesmo.

Gráfico 5.2.3.4.3h.

Fonte: elaboración propia.

O anterior permite afirmar que en todos os sectores da comunidade educativa son maioría os que opinan que a Inspección debe supervisar periodicamente os procedementos de avaliación dos alumnos.

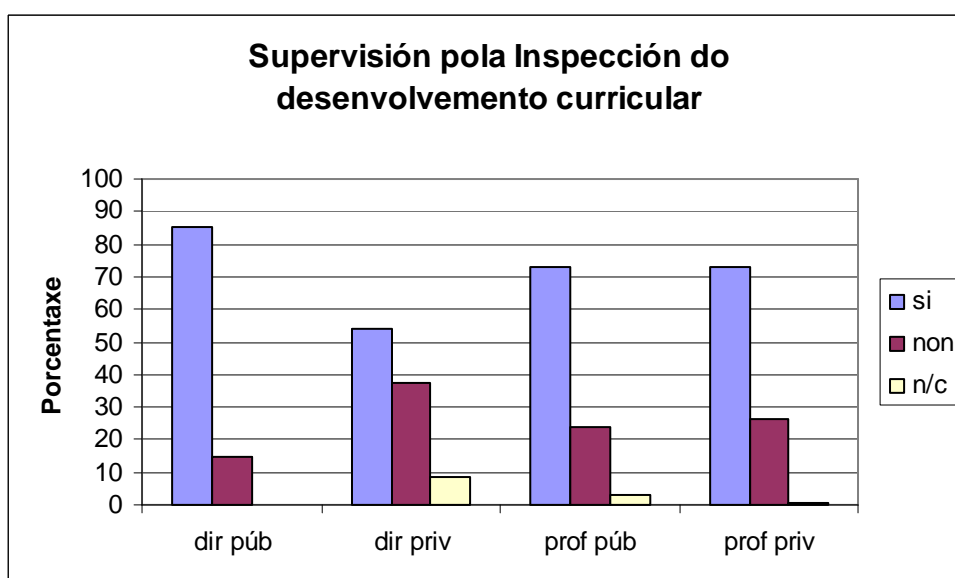
5) *Supervisión do desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento.*

Non se solicitou información sobre esta variable aos pais.

Non se aprecia unha influencia clara das variables, “sectores da comunidade educativa”, “titularidade do centro” e “nivel”, que se viñan considerando, tal como se deduce da proba de Chi-cadrado cuxos resultados se recolleron na táboa 5.2.3.4.3b.

No gráfico 5.2.3.4.3i pódese apreciar, que a maioría dos integrantes de todos os sectores das comunidades educativas consultados cre que a Inspección debe supervisar periodicamente o desenvolvemento curricular de cada materia, utilizando para iso os documentos que xeran os departamentos didácticos. Os que máis apoian esta actuación son os directores dos centros públicos (85%) e os que menos os directores dos centros privados (algo máis do 50%).

Gráfico 5.2.3.4.3i

Fonte: elaboración propia.

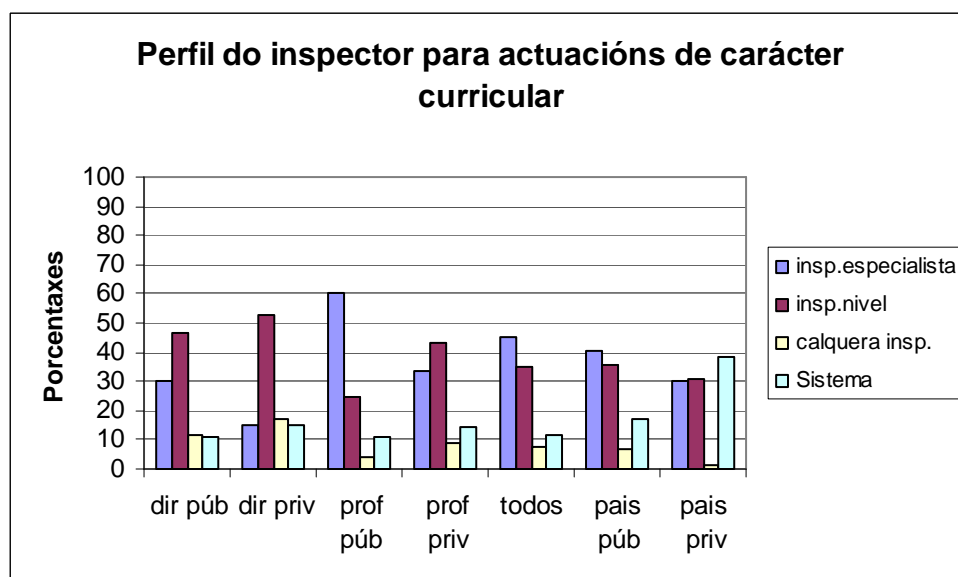
6) Perfil do inspector para realizar as actuacións de carácter curricular.

En primeiro lugar hai que facer algunhas precisións en torno a esta variable:

- a) Está intimamente relacionada coas cinco variables anteriores relativas ás actuacións de supervisión curricular.
- b) Elixir unha das tres opcións que se presentan non implica que o enquisado crea que a Inspección deba realizar as cinco actuacións de supervisión. Na maioría dos casos atribúe algunhas aos inspectores e as restantes a outros profesionais.
- c) Desde esta perspectiva esta variable non é totalmente excluínte coa que se estudará a continuación.
- d) En consecuencia, só indica, o perfil do inspector que se considera máis idóneo para realizar as actuacións que se sinalaron na pregunta inmediatamente anterior nos respectivos cuestionarios.

O primeiro que destaca no Gráfico 5.2.3.4.3j é a elevada porcentaxe (60%) de profesores, en relación coa dos demais grupos, que cre que o perfil máis idóneo de inspector para ese tipo de actuacións é o de especialista na materia do profesor cuxa práctica se supervisa. Opción que é pouco compartida polos outros tres grupos do colectivo de docentes, xa que en ningún caso excede do 35% a porcentaxe dos que a elixen. Porén, globalmente o 45% dos docentes inclínase polo perfil do inspector especialista, o 35% polo de inspector de nivel e algo máis do 5% cre que non é necesario ningún perfil concreto para esa actuación. O conxunto de pais segue unha pauta semellante. Respecto a este colectivo hai que destacar a eleva taxa de pais que non fan ningunha opción que, no caso dos que escolarizan aos seus fillos en centros privados, chega ao 40%. En xeral, o feito de non optar débese interpretar como a crenza de que esas actuacións son propias doutros profesionais e non da Inspección.

Gráfico 5.2.3.4.3j

Fonte: elaboración propia.

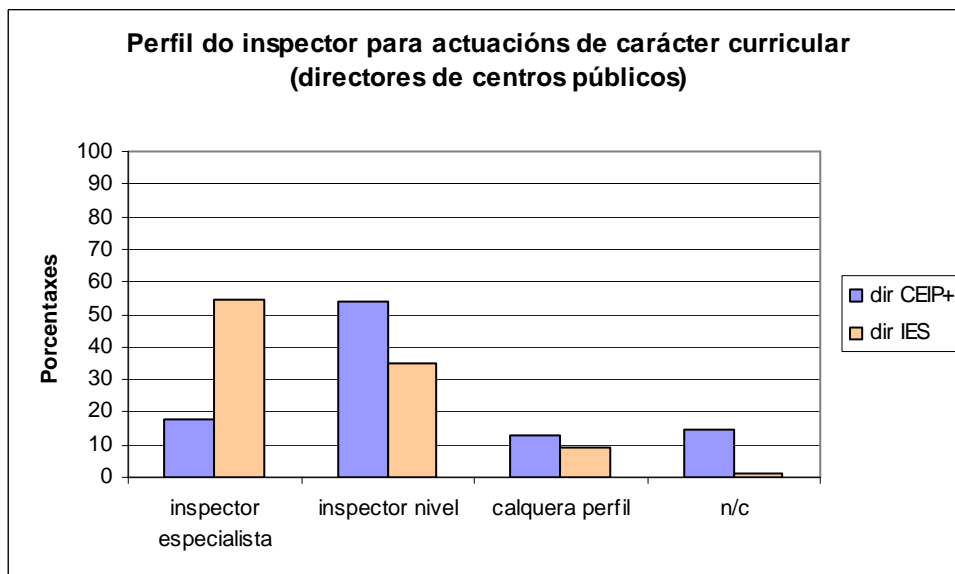
Tal como se deduce da táboa 5.2.3.4.3b, a variable “perfil do inspector para actuacións de carácter curricular, está relacionada coas tres variables que se veñen considerando, “nivel”, “titularidade do centro” e “sector da comunidade educativa”.

Nos gráficos 5.2.3.4.3k e 5.2.3.4.3l, pódese observar con claridade a influencia da tipoloxía dos centros públicos (variable “nivel”) nesta variable. No caso dos directores de centros públicos (gráficos 5.2.3.4.3k), para a opción de inspector especialista hai case 40 puntos porcentuais de diferenza entre os directores dos IES e o grupo de directores dos restantes centros públicos. A porcentaxe de directores de IES, que elixe o inspector especialista como o perfil idóneo para desenvolver as actuacións de carácter curricular, é case do 55%, practicamente a mesma que os directores dos outros centros públicos que elixen a opción de inspector de nivel. O cal é coherente coa natureza dos centros, tal como se indicou anteriormente. En calquera caso ambos os grupos de directores optan maioritariamente por unha “especialización”, acorde coa realidade curricular do centro²⁴³. A opción “non especializada” foi elixida só por un 10% aproximadamente de directores (un pouco máis polos directores dos CEIP+ e algo menos polos directores dos IES. Tal como se indicou a porcentaxe de non contestacións correspóndese coa crenza de que esas actuacións son propias doutros profesionais e non

²⁴³ O perfil de inspector especialista, tal como se dixo en repetidas ocasións, só ten certa relevancia na educación secundaria, onde a especialización do profesorado por materias é superior a de educación primaria e de maior tradición.

da Inspección. Desde esta perspectiva é significativamente alta a dos directores dos CEIP+ (15%) en relación cos directores dos IES.

Gráfico 5.2.3.4.3k

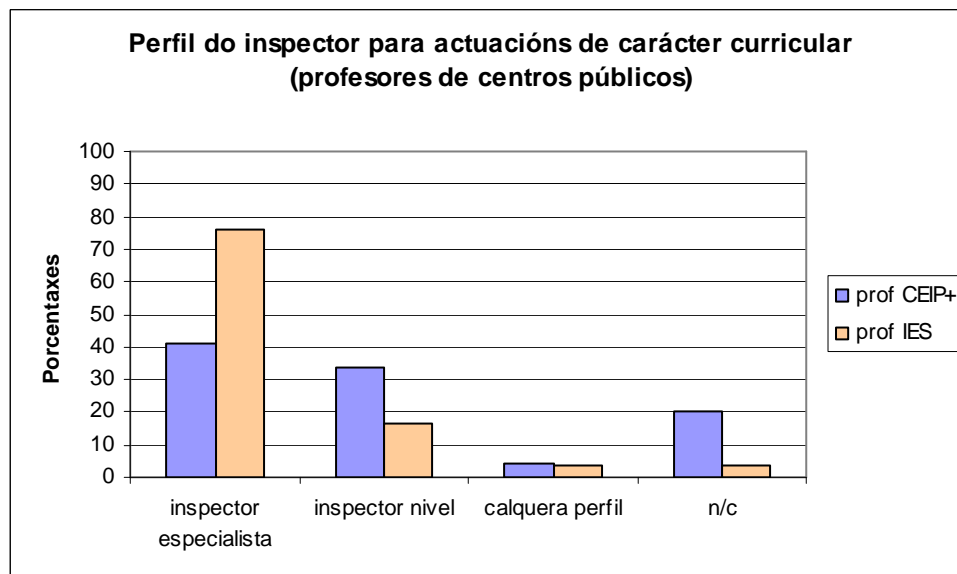

Fonte: elaboración propia.

No gráfico 5.2.3.4.3l reflíctese a mesma situación para o sector dos profesores. Pódese observar como tamén hai practicamente os mesmos 40 puntos porcentuais de diferenza, para a opción de inspector especialista, entre os profesores dos IES e os dos CEIP+. Case un 80% de profesores de IES, cre que para realizar as actuacións de carácter curricular os inspectores deben ser especialistas. Ao igual que os directores, os profesores dos centros públicos optan polos perfiles especializados de inspector que mellor se axustan ás características curriculares das ensinanzas que se imparten nos seus centros e rexeitan a idea de que un inspector, independentemente do seu perfil, sexa idóneo para realizar as actuacións de carácter curricular sinaladas. A porcentaxe de profesores que opta pola opción “non especializada” é practicamente testemuñal, non chega ao 5%. Porén, cómpre subliñar que, ao contrario que os directores dos CEIP+, son máis os profesores destes centros que optan polo perfil de inspector especialista nunha materia (40%) que os que optan polo inspector especialista no nivel de ensino (pouco máis do 30%). Opción esta última que parece máis acorde coa concepción de carácter globalizador que ten o currículo da educación primaria. Por último, destacar tamén a coincidencia dos profesores cos directores dos respectivos grupos de centros en

relación coas porcentaxes dos que non contestan ou, o que é equivalente, que consideran que esas actuacións non son propias da Inspección.

Gráfico 5.2.3.4.3I

Fonte: elaboración propia.

Agrupando as categorías, “inspector con experiencia na etapa educativa correspondente”, e a de “inspector especialista na materia que imparte o profesor”, tal como se fixo para os inspectores, resultaría que a grande maioría dos directores (o 86,90%) e practicamente todos os profesores (o 95,32%) opinan que, para realizar as actuacións de carácter curricular citadas, os inspectores deberían ter algunha especialización ben por nivel, ben de materia.

7) *Perfiles alternativos aos dos inspectores para realizar as actuacións de carácter curricular.*

As observacións que se fixeron para a variable anterior son válidas para esta. No entanto, hai que engadir que en moitos casos as respostas non se limitaron a unha das catro opción propostas²⁴⁴, senón que foron múltiples (non eran excluíntes). Coa finalidade de facilitar a análise, na tabulación dos resultados só se computou unha das opcións elixidas, para o que se empregou o criterio de computar a primeira segundo a orde: director, xefe de estudos, xefe de departamento e outros. Esta simplificación pode inducir ao erro ao interpretar que todas as actuacións sinaladas se atribuíron a un só

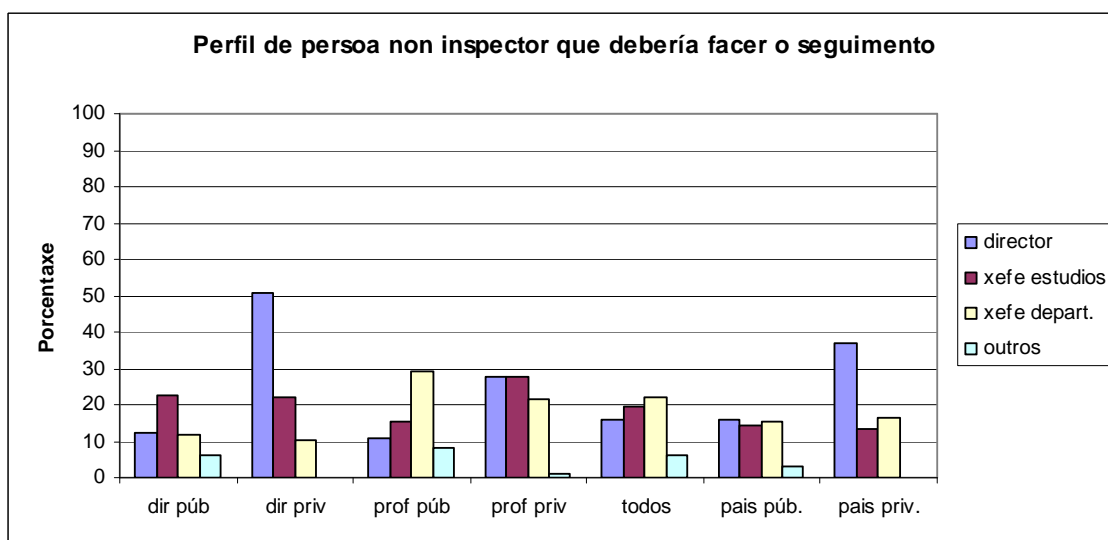
²⁴⁴ As catro opcións propostas foron: director, xefe de estudos, xefe de departamento e outros.

profesional. Non é así. A interpretación correcta é que o perfil do profesional computado corresponde ao “de máis rango” dos sinalados na orde que se indicou.

No gráfico 5.2.3.4.3m móstranse as porcentaxes dos representantes dos distintos sectores da comunidade educativa que elixiron outros axentes distintos aos inspectores como supervisores dos aspectos curriculares.

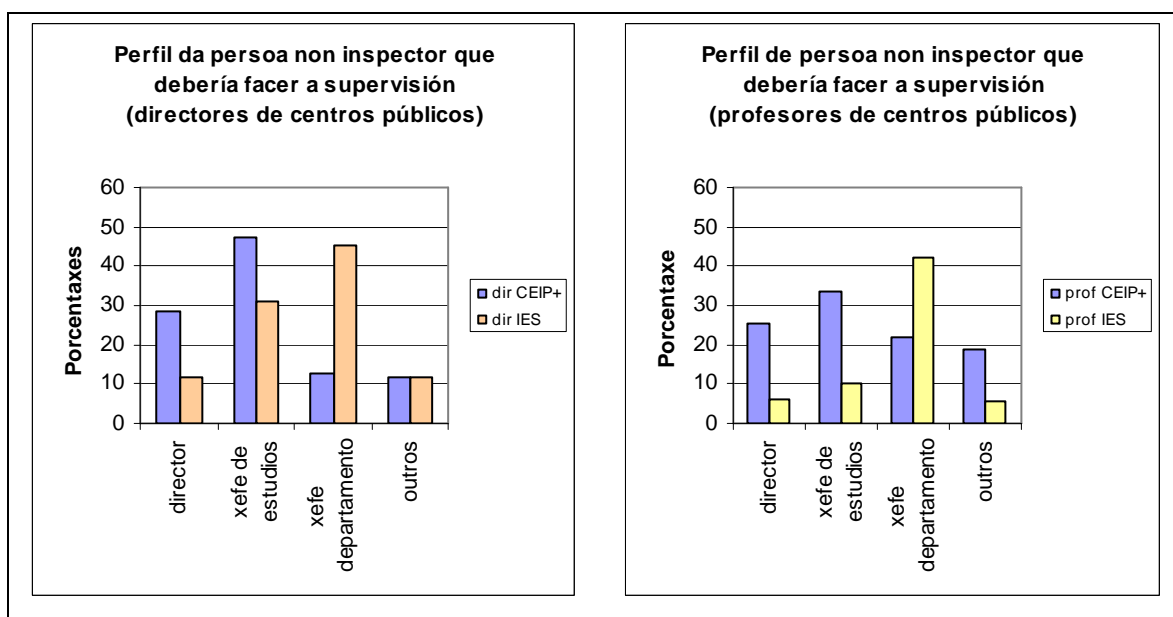
O primeiro que destaca, no gráfico 5.2.3.4.3m, son as elevadas porcentaxes dos directores e pais de centros privados que opinan que as actuacións dirixidas á supervisar aspectos curriculares as deben realizar os directores, opinión que non comparten, polo menos, tan claramente os profesores de ditos centros, que practicamente reparten a partes iguais entre o director, o xefe de estudos e o xefe de departamento.

Gráfico 5.2.3.4.3m

Fonte: elaboración propia.

As diferenzas entre as “culturas” da ensinanza primaria (incluída a ensinanza infantil) e da ensinanza secundaria póñense de manifesto no gráfico 5.2.3.4.3n. Para maior contraste as porcentaxes recollidas nel refírense ao número de individuos de cada colectivo que sinalaron opcións distintas á Inspección, non ao total da mostra de dito colectivo. En dito gráfico pódese observar que as tendencias de distribución de porcentaxes entre as distintas opcións seguen pautas parecidas para os directores e profesores do mesmo nivel. É de destacar a elevada porcentaxe da opción “outros” que fan os mestres (profesores de CEIP+) en comparación cos profesores dos IES.

Gráfico 5.2.3.4.3n. Perfil da persoa non inspector que debería facer a supervisión da práctica docente.

Fonte: elaboración propia.

A análise conxunta do gráfico 5.2.3.4.3n permite afirmar que, como alternativa aos inspectores, os docentes dos CEIP+ (directores e profesores) tenden a elixir para supervisar os aspectos curriculares ao xefe de estudos e ao director, por esta orde. Pola contra os docentes dos IES tenden a optar polo xefe de departamento. Por outro lado, tamén permite afirmar que os docentes non teñen moi claro cal debería ser a hipotética alternativa á Inspección para ese tipo de supervisión.

A recollida de información para coñecer a opinión dos docentes sobre a influencia das actuacións, analizadas anteriormente e relacionadas coa supervisión da práctica docente, fíxose de xeito análogo a dos inspectores. Tamén neste caso unificáronse os dous aspectos a supervisar na aula (metodoloxía e contidos) na variable “influencia da supervisión das clases nos resultados escolares”. En consecuencia, ao igual que no caso dos inspectores as variables a analizar serán catro:

1. *Influencia da supervisión das programación.*
2. *Influencia da supervisión das clases.*
3. *Influencia da supervisión da cualificación.*
4. *Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular.*

Non obstante, a información solicitada aos representantes dos distintos colectivos foi algo distinta, tal como se explicou na definición do descriptor 1N no punto 3.4.6.1.2. Aos directores de centros públicos e privados, así como os profesores de centros privados e aos xefes de departamento se lles solicitou que fixesen a valoración da influencia das catro variables citadas na “*mellora dos resultados escolares do centro*”. Aos profesores de centros públicos e tamén aos xefes de departamento se lles pediu que o referente para facer a valoración fose a “*mellora das cualificacións do alumnado do seu departamento*”. Aos pais se lles pediu unha valoración global da influencia de todas actuacións de carácter curricular sen especificar cada unha das catro variables²⁴⁵. En consecuencia, a diversidade de referentes e metodoloxía limita as posibilidades dos análises comparativos.

En primeiro lugar analizaranse as valoracións da influencia das actuacións de carácter curricular nos resultados escolares do centro. As valoracións feitas polos directores dos centros públicos, polos directores dos centros privados, polos xefes de departamento e polos profesores de centros privados para cada unha das catro variables resultaron significativas na proba “t” para unha mostra. Os estatísticos da proba están recollidos na táboa 5.2.3.4.3c do anexo 5.2.3.4.

Na táboa 5.2.3.4.3cbis recóllense os niveis de significación das diferenzas de medias determinados mediante a proba “t” de Student para dous grupos independentes. En negriña resáltanse aqueles que non resultaron significativos para un nivel de confianza do 95%.

²⁴⁵ A explicación destes matices fíxose na definición do descriptor 1N no punto 5.2.6.1.2 da tese.

Táboa 5.2.3.4.3cbis. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.

	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular nos resultados do centro.
Directores públicos- directores privados	0,006	0,001	0,001	0,001
Directores CEIP+ - directores IES	0,001	0,001	0,001	0,001
Xefes departamento - profesores privados	0,009	0,920	0,067	0,003
Directores públicos- xefes departamento	0,001	0,004	0,001	0,001
Directores privados - profesores privados	0,192	0,018	0,013	0,159

Fonte: elaboración propia.

A análise da táboa 5.2.3.4.3cbis leva a afirmar que, con carácter xeral, as opinións que teñen os grupos analizados sobre a influencia da supervisión dos aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros son significativamente distintas. Os estatísticos media (M) e desviación típica (DT) recóllense na táboa 5.2.3.4.3d.

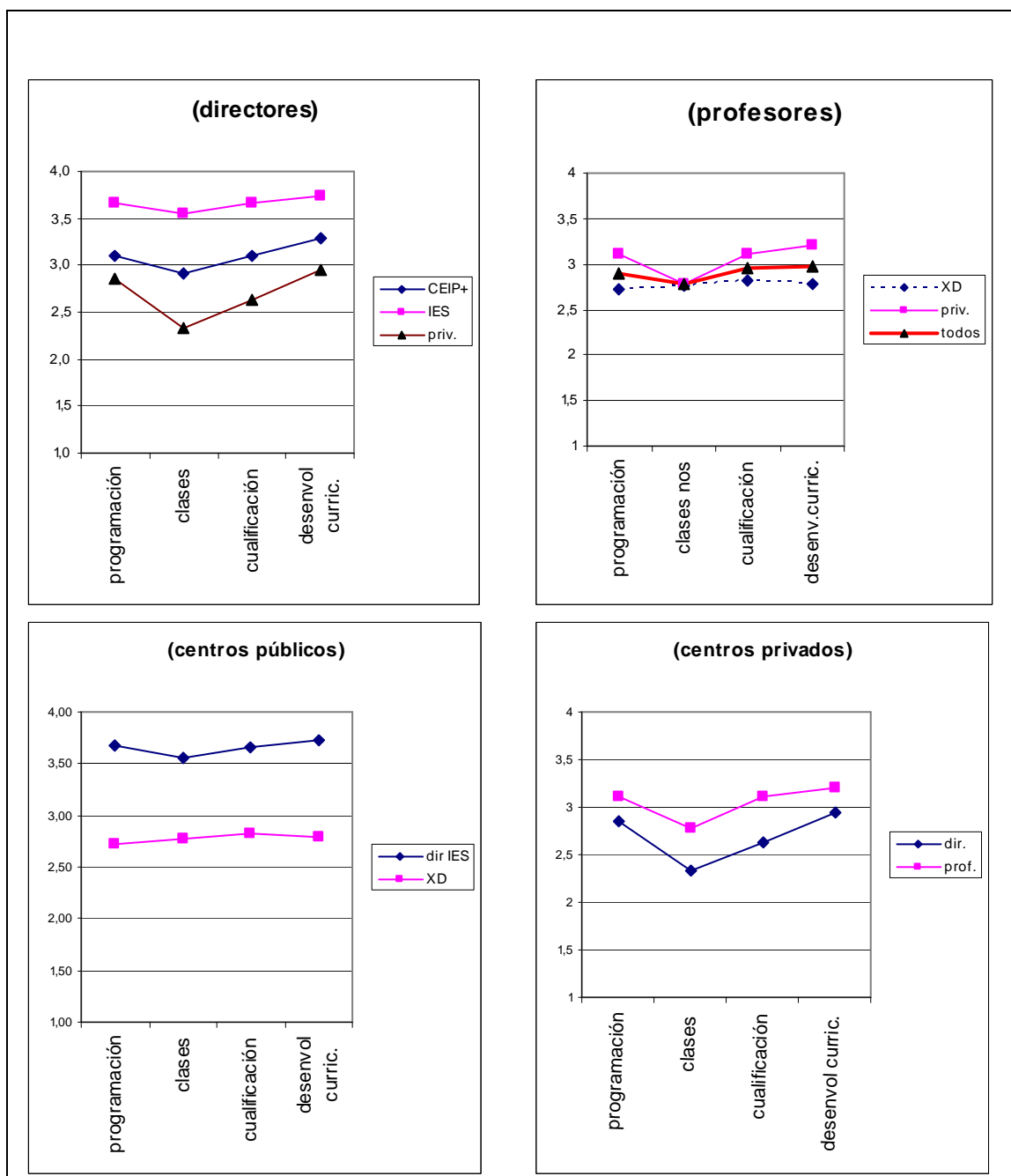
Táboa 5.2.3.4.3d. Valoración da influencia da supervisión periódica de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.

	dir. púb.		Dir. priv.		Xefes dep.		Prof. priv.	
	M	DT	M	DT	M	DT	M	DT
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	3,30	1,07	2,86	1,17	2,72	1,13	3,10	1,11
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	3,14	1,21	2,34	1,10	2,77	1,18	2,78	1,12
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	3,29	1,08	2,63	1,17	2,83	1,13	3,11	1,16
Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular nos resultados do centro.	3,44	1,00	2,95	1,17	2,79	1,07	3,20	1,05

Fonte: elaboración propia.

Co fin de facilitar a análise comparativa elaboráronse os catro gráficos recollidos no gráfico 5.2.3.4.3o.

Gráfico 5.2.3.4.3o. Influencia da supervisión de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.

Fonte: elaboración propia.

A análise dos gráficos 5.2.3.4.3o permite afirmar:

- Os directores dos centros privados valoran a influencia da supervisión periódica dos aspectos curriculares nos resultados escolares do centro

bastante menos que os directores dos centros públicos. Neste último colectivo, os directores dos CEIP+ (nivel de infantil e primaria) conceden bastante menos valor a dita influencia que os directores dos IES (nivel de secundaria). Dentro das diferenzas, a actuación que consideran os tres grupos que máis inflúe nos resultados do centro é a *supervisión do desenvolvemento curricular*. A actuación que segundo eles menos inflúe, sobre todo para os directores dos centros privados, é a *supervisión das clases*.

- Entre os profesores (só xefes de departamento de centros públicos e profesores de centros privados) hai, en xeral menos diferenzas nas valoracións que entre os directores. É de destacar a coincidencia (as medias son practicamente iguais) na valoración que fan da *supervisión das clases*. Para os profesores de centros privados esta é a actuación que menos influencia tería nos resultados escolares do centro, aínda que valoran a súa influencia máis que os directores deses centros, mentres que para os xefes de departamento a actuación que menos inflúe é a *supervisión das programacións*.
- Os xefes de departamento valoran a influencia das actuacións bastante por debaixo dos directores dos IES. Mentres que os profesores de centros privados tenden a valorala lixeiramente máis alta que os directores deses centros.

En relación coa influencia da supervisión periódica dos aspectos curriculares na mellora das cualificacións dos alumnos do departamento (resultados escolares dos departamentos), as valoracións feitas polos xefes de departamento e profesores públicos, para cada unha das catro variables consideradas, tamén resultaron significativas na proba “t” para unha mostra. Os estatísticos da proba están recollidos na táboa 5.2.3.4.3e do anexo 5.2.3.4.

A diferenza das medias das valoracións feitas polos xefes de departamento e profesores de centros tamén resultou significativa na proba “t” Student para dous grupos independentes e nivel de confianza do 95%, tal como se pode ver na táboa 5.2.3.4.3ebis. Os restantes estatísticos da proba recóllense na táboa correspondente do anexo 5.2.3.4.

Táboa 5.2.3.4.3ebis. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.

	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular nos resultados do departamento.
Xefes departamento - profesores públicos	0,001	0,001	0,001	0,001
Mestres - profesores IES	0,249	0,062	0,291	0,229

Fonte: elaboración propia.

Non hai diferenzas significativas entre as valoracións da influencia que ten a supervisión periódica dos aspectos considerados da práctica docente nas cualificacións dos alumnos do departamento que fan os mestres e os profesores dos IES (neste grupo non están incluídos os xefes de departamento) polo que, en relación con esta variable, pódense considerar un grupo homoxéneo. No entanto, os xefes de departamento, que tamén son profesores de secundaria, discrepan claramente da opinión dos profesores. Os estatísticos correspondentes a cada grupo, media e desviación típica, recóllense na táboa 5.2.3.4.3f.

Táboa 5.2.3.4.3f. Valoración da influencia da supervisión periódica de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.

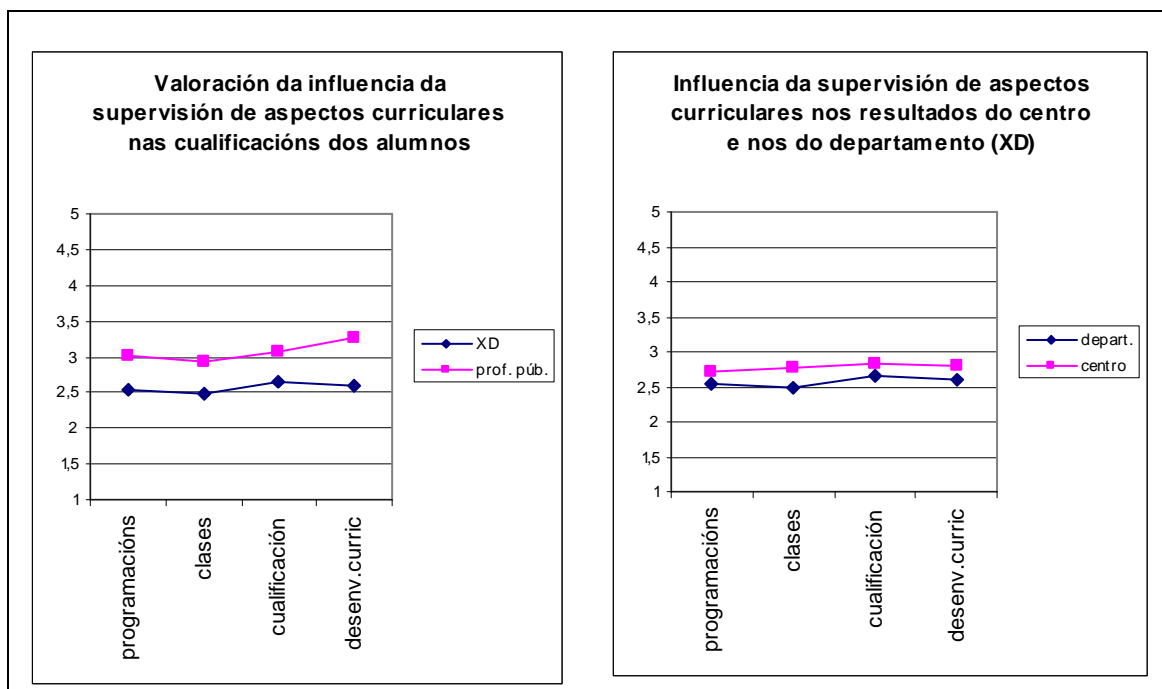
	xefes dep.		prof. pub.	
	M	DT	M	DT
Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	2,54	1,17	3,01	1,23
Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	2,48	1,21	2,93	1,23
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	2,64	1,20	3,07	1,16
Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular nos resultados do departamento.	2,60	1,11	3,26	1,19

Fonte: elaboración propia.

Os resultados obtidos permiten afirmar que os profesores dos centros públicos opinan que a supervisión dos aspectos curriculares inflúe máis nas cualificacións dos alumnos do seu departamento que os xefes de departamento, o que se pon claramente de manifesto no primeiro dos gráficos 5.2.3.4.3p.

O segundo dos gráficos 5.2.3.4.3p. evidencia as diferentes opinións que teñen os xefes de departamento sobre a influencia da supervisión dos aspectos curriculares segundo se tome como referencia os resultados escolares do centro ou os resultados dos departamentos (cualificacións dos alumnos do departamento).

Gráfico 5.2.3.4.3p. Valoración da influencia da supervisión dos aspectos curriculares nos resultados escolares.

Fonte: elaboración propia.

As valoracións feitas polos xefes de departamento son significativas na proba dos rangos con signo de Wilcoxon, tal como se mostra na táboa 5.2.3.4.3g, polo que se pode afirmar que os xefes de departamento opinan que a supervisión dos aspectos curriculares inflúen máis nos resultados globais de todo o centro que nos de cada departamento.

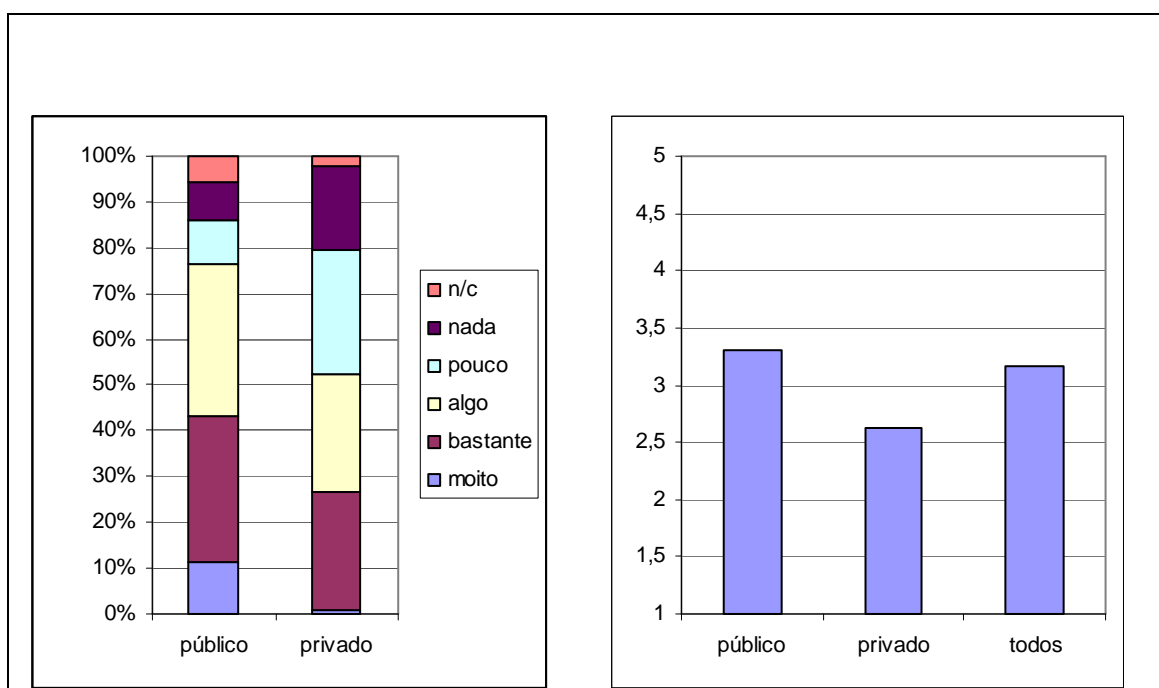
Táboa 5.2.3.4.3g. Proba dos rangos con signo de Wilcoxon.

	Z	Sig. asintót. (bilateral)
Influencia da supervisión das programacións nos resultados do centro - influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	-2,885	0,004
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro - influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	-4,916	0,000
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro - influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	-3,161	0,002
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro - influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	-3,532	0,000

Fonte: elaboración propia.

A diferenza doutras variables de opinión, case todos os pais opinaron sobre a influencia da supervisión periódica por parte dos inspectores do traballo dos profesores. Hai diferenzas significativas entre as valoracións que fan os pais de alumnos de centros públicos e as que fan os pais de alumnos de centros privados. Para cerca do 80% dos primeiros ditas actuacións inflúen como mínimo “algo”, fronte aos segundos que opinan iso algo máis do 50%, o que quere dicir que para un colectivo importante de pais (case o 50%) de alumnos dos centros privados a influencia de dita supervisión inflúe “pouco” ou “nada”. No gráfico 5.2.3.4.3q ponse de manifesto esa situación.

Gráfico 5.2.3.4.3q. Influencia da supervisión de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros segundo os pais.

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.4.4. Análise de datos referentes ao descriptor 10: Valoración que fan as comunidades educativas do grao de realización das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente.

Este descriptor correspóndese co 1G dos inspectores (punto 5.2.3.4.2). Na táboa 5.2.3.4.4a recóllense as actuacións de carácter curricular que se propuxeron no cuestionario para que os directores valorasen o grao de realización, durante o curso 2005/2006, das actuacións relacionadas coa supervisión da práctica docente nunha escala de cinco tramos (non se fixo =1 / fíxose totalmente = 5). As actuación aparecen

ordenadas de maior a menor valor das medias do conxunto (columna “todos”). Alén de aos directores públicos e directores privados pediuse información aos xefes de departamento²⁴⁶).

Táboa 5.2.3.4.4a. Valoracións feitas polos docentes do grao de realización das actuacións dos inspectores de carácter curricular no curso 2005/2006.

		dir.púb.		dir. priv.		XD		TODOS	
		M	DT	M	DT	M	DT	M	DT
fíxose algo	Supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas.	3,03	1,30	2,84	1,34	3,11	1,27	3,02	1,29
	Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos.	2,47	1,29	2,78	1,43	2,75	1,28	2,59	1,31
fíxose pouco	Supervisar os procedementos de cualificación.	1,92	1,04	2,07	1,16			1,95	1,07
	Supervisar o que se fai durante a clase (contidos).	1,68	0,97	1,60	0,94	*	*	1,67	0,96
	Supervisar o que se fai durante a clase (metodoloxía).	1,65	0,98	1,57	0,84	*	*	1,63	0,95

* Non se consultou aos xefes de departamentos.

Fonte: elaboración propia.

Tal como se pode ver na táboa 5.2.3.4.4b non se encontraron diferenzas significativas entre as valoracións feitas polos directores públicos e directores privados. Das cinco actuacións, só nunha, na de “*supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas*”, se achou que había diferenzas significativas entre as valoracións dos directores dos IES (M = 3,54) e as dos directores dos CEIP+ (M = 2,74). Para esta mesma actuación tamén se acharon diferenzas significativas entre as valoracións dos directores dos IES e as dos xefes de departamento (M = 3,12), que son profesores dos IES. Tendo en conta esta excepción, pódese considerar, a efectos de análise, o conxunto de docentes como un grupo único.

²⁴⁶ Aos xefes de departamento só se lles consultou sobre a realización das actuacións, *supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas* e *supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos*.

Táboa 5.2.3.4.4b. Niveis de significación de diferenzas de medias na proba t de Student.

	Supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas.	Supervisar o que se fai durante a clase (metodoloxía).	Supervisar o que se fai durante a clase (contidos).	Supervisar os procedementos de cualificación.	Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos.
Dir. púb. - dir. priv.	0,346	0,569	0,541	0,350	0,115
Dir. CEIP+ - dir. IES	0,000	0,113	0,507	0,105	0,664
Dir. IES - xefes dep.	0,021				0,185

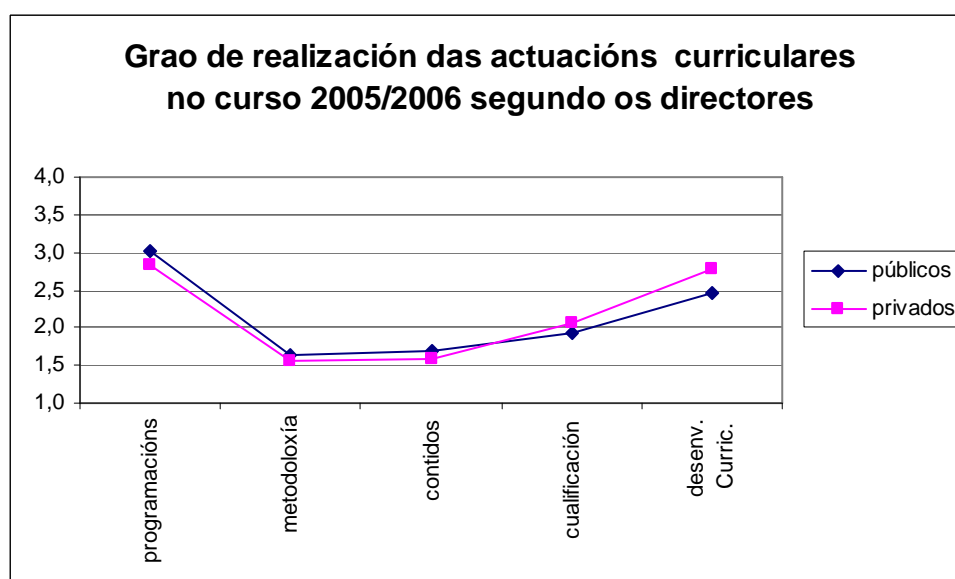
Fonte: elaboración propia.

Así pois, en xeral, pódese afirmar que os representantes das comunidades educativas consultados opinan que os inspectores, durante o curso 2005/2006, realizaron “algo” ou “pouco” as actuacións relacionadas cos aspectos curriculares da práctica docente. Só os directores dos IES consideran que a actuación, “*supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas*”, se fixo “bastante”.

O gráfico 5.2.3.4.4 permite observar como as valoracións do grao de realización das actuacións de carácter curricular, feitas polos directores dos centros públicos e dos centros privados (dous colectivos con opinións sobre a Inspección e intereses moi dispares), coinciden notablemente na tendencia, inclusive nas cantidades, o que permite aceptar, por un razoamento semellante ao empregado no punto 5.2.3.3.3, que se axustan á realidade do curso 2005/2006 desde a súa perspectiva²⁴⁷.

²⁴⁷ Perspectiva externa ao directores.

Gráfico 5.2.3.4.4

Fonte: elaboración propia.

5.2.3.4.5. *Discusión e interpretación de resultados.*

Comprobouse que os inspectores asumen practicamente de forma unánime que a supervisión das programacións didácticas ou, no seu caso, programacións de actividades e tarefas²⁴⁸, así como a dos proceso de cualificación, son actuacións implícitas na función de *supervisar a práctica docente*, que a LOE encomenda á Inspección. Agora ben, non hai tanta unanimidade en relación coas outras actuacións que se someteron á mesma consideración. Así en torno ao 15% dos inspectores non consideran incluídas en dita función a supervisión do que fan os profesores nas clases (relacionado coa metodoloxía e contidos) nin tampouco a supervisión do desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico. Opinións que non están relacionadas con ningún dos perfís de inspector establecidos en función da súa experiencia docente previa ou da súa concepción organizativa da Inspección, polo que hai que concluír que son de carácter persoal, o que pon de manifesto unha vez máis a falta de uniformidade de criterios que hai na Inspección en torno a aspectos fundamentais da mesma como son as funcións.

²⁴⁸ Co fin de simplificar o texto, se empregará unicamente a palabra “programacións” para referirse a ambos os documentos.

Non está tan claro para os representantes dos distintos sectores da comunidade educativa que a supervisión dos distintos aspectos curriculares citados sexan actuacións propias da Inspección, polo que presentan unha grande diversidade de opinións. Polo xeral, os máis reticentes a que os inspectores supervisen a práctica docente son os representantes dos centros privados (directores, profesores e inclusive os pais). É ilustrativo ao respecto a observación que fai un director de centro privado ao respecto:

“A supervisión dos temas da pregunta 23²⁴⁹ debería ser realizada polo propio centro desde a dirección ou xefatura de estudos.” (director de centro privado, F240.068).

Hai diversas razóns que explicarían este feito, aparte das históricas²⁵⁰, cada vez máis febles pero nas que aínda está moi presente o rexeitamento dos centros privados a calquera control externo (o que xustificaría a opinión dos directores e profesores), cómpre destacar que este tipo de centros dispoñen doutros sistemas de control, alleos á Inspección de educación, sobre as actuacións dos seus profesores incluídas as docentes (o que xustificaría a opinión dos pais), que derivan da relación contractual dos profesores co titular de cada centro. O modelo real de Inspección, deducido das actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006 e que se pode facer extensivo no tempo como mínimo ás dúas últimas décadas, tamén favorece as opinións nese sentido, toda vez que limita practicamente o rol dos inspectores nestes centros ao de policía²⁵¹. A todo iso hai que engadir a falta de tradición supervisora da práctica docente²⁵².

Todos os sectores aceptan maioritariamente, aos inspectores como supervisores das programacións e do desenvolvemento curricular. En todos os sectores, só os representantes dos centros públicos opinan maioritariamente que deben ser os inspectores os que supervisen os procedementos de avaliación. Pola contra, todos os sectores rexeitan maioritariamente que os inspectores supervisen a actividade dos

²⁴⁹ A pregunta 23 do cuestionario dos directores dos centros privados se refire precisamente a se debería a Inspección realizar periodicamente a supervisión dos distintos aspectos curriculares (ver cuestionario de directores de centros privados no anexo 5.2.9.3).

²⁵⁰ Historicamente unha das causas que impediu durante máis dun século a creación dun corpo de inspectores de ensino secundario foi a reticencia mostrada polos centros privados maioritariamente da Igrexa. Para ampliar este aspecto pódese consultar a LÓPEZ DEL CASTILLO (2001).

²⁵¹ Os roles de superdirector e bombeiro que caracterizan ao estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006, descrito no punto 5.2.3.3.11 da tese, son incompatíbeis por natureza cos centros privados.

²⁵² Non hai que esquecer que a mención á función de *supervisar a práctica docente* aparece explicitamente por primeira vez na LOCE, e que non foi efectiva, polas razóns expostas no apartado 4.3.2 da tese, até a promulgación da LOE o 4 de maio de 2006.

profesores na aula (tanto no que se refire á metodoloxía como aos contidos) a excepción dos pais de centros públicos, que a maioría (63%) opina que esa supervisión debe ser feita polos inspectores. Hai observacións que corroboran estes resultados:

– A favor dos inspectores como supervisores dos aspectos didácticos:

“E necesaria unha supervisión do traballo do docente feito pola Inspección ou por outros mecanismos. É difícil desde o centro que se modifiquen actitudes baseadas no ppio. da "liberdade de cátedra", e hai descoordinación nos Dptos.” (director de centro público, F193.177).

“Considero que o papel da inspección debería ser moito mais relevante en aspectos didácticos, e tamén en velar pola calidade do ensino e no cumprimento de horarios por parte do profesorado.” (xefe de departamento, F196.089).

“Penso que á Inspección Educativa lle debería interesar máis o día a día na aula, tanto a nivel de profesorado como de alumnado.” (xefe de departamento, F140.042).

“O importante é que os profes traballen e estean pendentes dos alumnos. Necesítase unha certa autoridade.” (mestre, F143.123).

“Canto mais nos esixan -de modo correcto, legal e con axuda- mellor para todos.” (mestre, F144.126).

“Supervisar a adecuación tempos estipulados, desenvolvemento de obxectivos.” (profesor privado, F303.110).

“Creo que la Inspección, junto con el Equipo directivo del centro debería hacer un serio estudio de la metodología de los profesores, así como del resultado de la misma. Corrigiendo las desviaciones excesivas” (pai, F121.085)

“CUANDO EN UN CURSO (2 AULAS, A y B) SUSPENDE TODA LA CLASE MENOS 1 ¿NO SE DEBERÍA DE INSPECCIONAR?” (pai, F127.089).

“Que a Inspección garanta a impartición de similares contidos independentemente do profesor ou do centro.” (pai, F199.268).

“Ás veces cada un fai o que quere e non pode ser.” (mestre F268.267).

– En contra da supervisión da actividade dos profesores na aula.

“A maioría do profesorado realiza a súa función satisfactoriamente sen necesidade da supervisión da dirección, inspección ou xefe depart. O control só contribúe a que poucos profesores melloren.” (director de centro público, F199.183).

“Penso que á Inspección Educativa lle debería interesar máis o día a día na aula, tanto a nivel de profesorado como de alumnado.” (xefe de departamento, F140.042).

“A intervención externa no proceso ensino-aprendizaxe que se desenvolve na aula só pode ser beneficiosa se hai algún problema grave co docente. Nos demais casos é negativa.” (xefe de departamento, F177.078).

“TODOLOS MESTRES SABEMOS PERFECTAMENTE COMO TRABALLAR E FACER A NOSA AUTOEVALUACIÓN XA QUE SOMOS NÓS QUEN REALMENTE SABEMOS COMO É O NOSO TRABALLO. NON TEN QUE VIR NINGUEN A SUPERVISARNOS.” (mestre, F138.110).

“Considero que as cuestión do día a día (na aula) é algo a supervisar polo xefe de estudos e o relativo a programación e o desenvolvemento curricular e control no cumprimento destes aspectos deberían ser supervisados con mais sistematicidade pola inspección.” (profesor técnico de FP, F176.160).

“NON SÓ SE PODEN SOLUCIONAR OS PROBLEMAS EDUCATIVOS DO CENTRO NAS AULAS CON MEDIDAS DA INSPECCIÓN.” (pai, F139.113).

Alén da “titularidade” inflúe na maior ou menor aceptación dos inspectores como supervisores da práctica docente as variables “sector da comunidade educativa” e “nivel educativo”. En relación coa primeira, a porcentaxe de directores de centros públicos que acepta aos inspectores como supervisores dos cinco aspectos curriculares analizados é superior á dos profesores. En xeral, a porcentaxe de directores e profesores de IES, que acepta aos inspectores como supervisores, é superior a dos directores e profesores dos CEIP+. Hai que exceptuar, no caso dos directores, a *supervisión do desenvolvemento curricular*, e no caso dos profesores a *supervisión das actividades na aula* para as que non se acharon diferenzas significativas.

A disparidade de criterios que teñen os inspectores relacionada co principio de organización da Inspección vólvese a poñer de manifesto ao tratar de definir o perfil de inspector supervisor da práctica docente. En conxunto o 50% dos inspectores opina que debe ser un inspector especialista na materia do profesor, cuxa práctica estea supervisando, fronte a un 40% que opina que non é necesario ningún perfil determinado, o que equivale a dicir que a capacidade para supervisar a práctica de calquera profesor independentemente da materia que imparta é inherente á condición de ser inspector. Comprobouse que a variable “perfil do inspector supervisor da práctica docente” está relacionada coas variables “experiencia previa do inspector como profesor” e “principios de organización da Inspección”, de tal xeito que os inspectores con experiencia como mestre e, sobre todo, os que asumen o principio de internivelaridade son os que maioritariamente optan polo perfil non especializado (50% e 82% respectivamente). Con todo, aproximadamente un de cada tres inspectores opina que o inspector supervisor da práctica docente debe ter algún tipo de especialización

(especialista na materia ou no nivel). Opinión que contrasta claramente coa dos representantes dos sectores da comunidade educativa.

Practicamente a totalidade dos profesores, concretamente o 95,32%, e dos pais, o 99% dos que optaron polos inspectores como supervisores da práctica docente²⁵³, consideran que os inspectores supervisores da práctica docente deben ter algún tipo de especialización, así como a grande maioría dos directores (86,90%). Tanto no colectivo de directores como de profesores de centros públicos hai diferenzas significativas en función do nivel educativo. Os directores e profesores de secundaria pronúncianse claramente porque os inspectores supervisores sexan especialista na materia do profesor supervisado (55% e 77% respectivamente). Porén, os directores dos centros de educación infantil e primaria elixen maioritariamente (o 55%) o perfil de especialista no nivel. A opinión dos mestres ao respecto está máis dividida, porén, a maioría (o 44%) inclínase por especialistas na materia, e pouco máis do 30% por especialistas no nivel. Resultados que concordan coa realidade, no curso 2005/2006, da organización escolar no nivel de educación infantil e primaria, por un lado, e no nivel de secundaria, por outro. A especialización do profesorado por materias foi propia durante moitos anos exclusivamente da ensinanza secundaria. A partir da LXE de 1970 iníciase unha progresiva especialización dos mestres por materias, que conduciu a unha sensibilización destes maior a cada volta cara aos aspectos relacionados con esta tendencia. Isto explicaría, por un lado, a clara preferencia dos profesores de secundaria polo perfil de inspector especialista da materia, e por outro, a opinión dividida dos mestres, aínda que con un lixeiro predominio do perfil de inspector especialista na materia sobre o especialista no nivel.

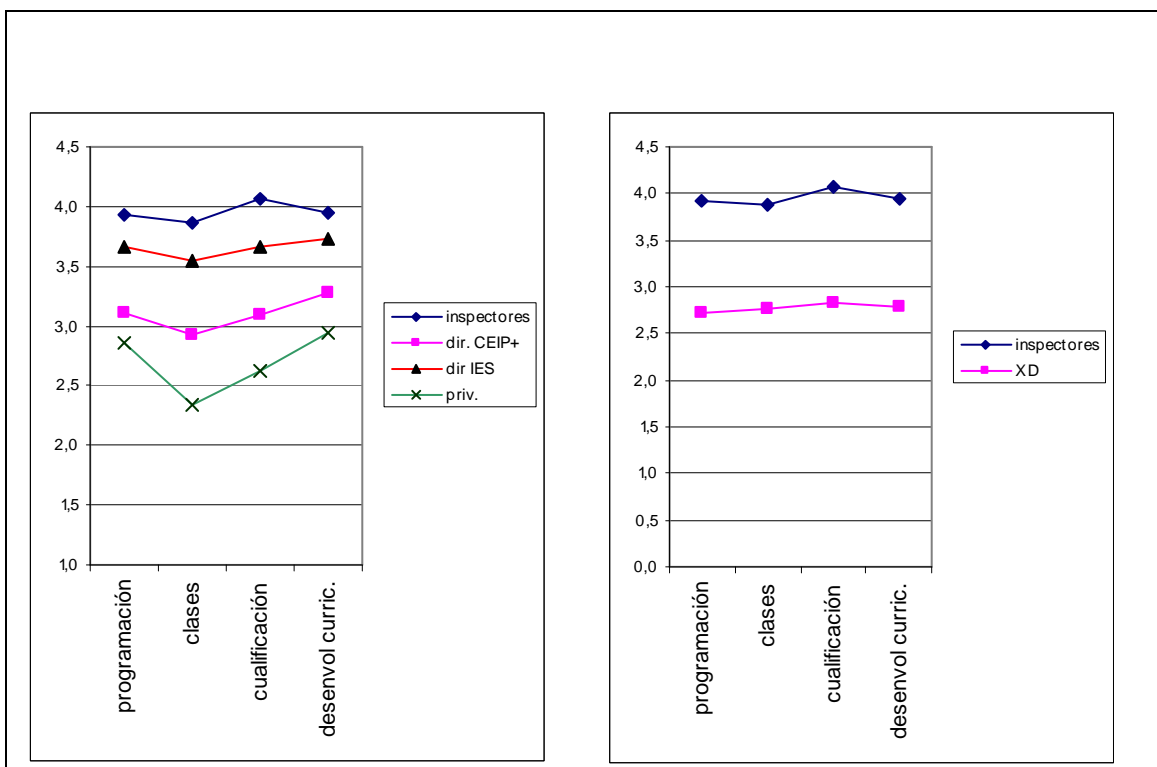
En relación cos posibles supervisores alternativos aos inspectores que propoñen os representantes dos distintos docentes, os pais non foron consultados, repítese a situación descrita no apartado 5.2.3.2.7 e referida aos perfís dos avaliadores da práctica docente alternativos aos inspectores. Hai diversidade de propostas en función da titularidade do centro, dos sectores das comunidades educativas e dos niveis educativos. É de destacar a alta porcentaxe de directores de centros privados (o 50%) que consideran que deben ser eles os que supervisen todos ou algúns dos aspectos

²⁵³ Hai que ter presente que un 40% de pais ou non contestou a esta cuestión ou optou por outra figura de supervisor alternativa ao inspector.

curriculares considerados, opinión que é compartida maioritariamente tamén polos pais de alumnos deses centros (o 40%), porén, os profesores de centros privados reparten as súas preferencias, case a partes iguais, entre as figuras do director, xefe de estudos e xefe de departamento, o que concorda coa natureza deste tipo de centros. Para os directores de centros públicos a opción maioritaria é a do xefe de estudos, mentres que para os profesores de ditos centros é a do xefe de departamento. Por último, os docentes dos IES (directores e profesores) inclínanse claramente máis polo xefe de departamento, mentres que os docentes dos CEIP+ propoñen maioritariamente, e por esta orde ao xefe de estudos e ao director. Cousa, por outra parte, lóxica se se ten en conta que a figura de xefe de departamento de materia é allea aos centros dese nivel.

Os inspectores valoran como “bastante” a influencia da supervisión da práctica docente nos resultados escolares do centro (practicamente a media é de catro puntos sobre cinco para as catro actuacións analizadas). Valoración que contrasta claramente coas que fan os distintos colectivos de directores, tal como se pode observar no gráfico 5.2.3.4.5a.

Gráfico 5.2.3.4.5a. Influencia da supervisión de aspectos curriculares nos resultados escolares dos centros.

Fonte: elaboración propia.

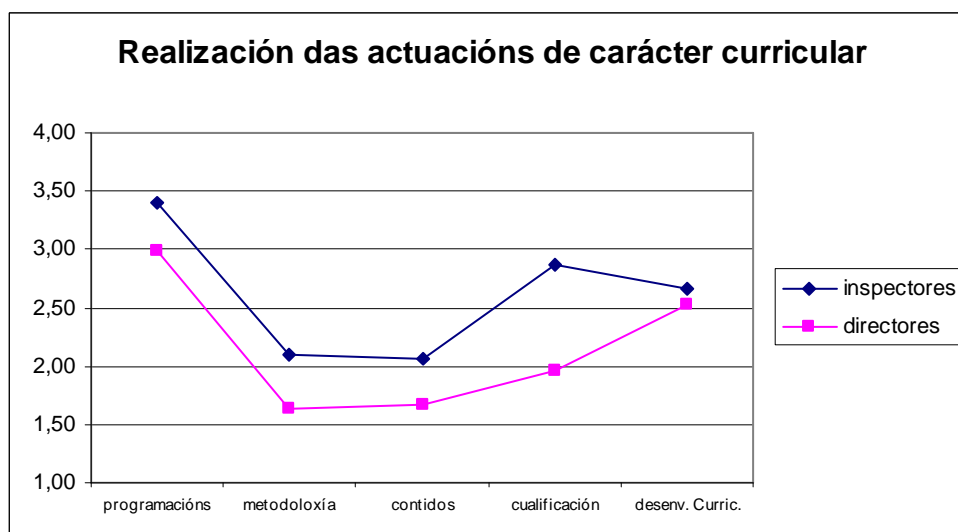
En coherencia coas propostas anteriores, son os directores dos centros privados os que menos valoran a influencia, nos resultados escolares dos centros, da supervisión periódica da práctica docente polos inspectores. Os directores que máis se aproximan á valoración dos inspectores son os dos IES. A actuación que máis influiría nos resultados dos centros para os inspectores sería a *supervisión dos procedementos de cualificación*, no que coinciden cos xefes de departamento, no entanto, para todos os directores, prescindindo da diferenza de valoración, serían, por esta orde, a *supervisión do desenvolvemento curricular* e a *supervisión das programacións*, e a que menos influiría para todos, incluídos os inspectores, sería a *supervisión das clases*.

As valoracións que fan os profesores da influencia, nas cualificacións dos alumnos do seu departamento, son equiparables as feitas polos directores do CEIP+ e, en xeral, son máis altas para as catro actuacións analizadas que as que fan os xefes de departamento. A actuación que máis influiría, segundo os profesores nas cualificacións dos alumnos sería a *supervisión do desenvolvemento curricular*, e a que menos a *supervisión das clases*. Así o ve un xefe de departamento:

“Os resultados académicos dun centro están en estreita relación co desenvolvemento curricular, e este, en relación directa co funcionamentos dos DEPARTAMENTOS, funcionamento que debe controlar máis a INSPECCIÓN.” (xefe de departamento, F108.019).

Os inspectores valoran, en xeral máis alto que os directores o grao de realización no curso 2005/2006 das actuacións de supervisión da práctica docente tal como se aprecia no gráfico 5.2.3.4.5b. Dado que se comprobou que os docentes constituían un grupo homoxéneo en relación con esta variable, os valores dos directores correspóndense coas medias calculadas para todos os directores (públicos e privados).

Gráfico 5.2.3.4.5b

Fonte: elaboración propia.

A análise do gráfico 5.2.3.4.5b permite comprobar que se repite a situación descrita no punto 5.2.3.3.3 en que se analizaban as diferenzas nas valoracións do grao de realización das actuacións dos inspectores previstas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006, polo que se pode afirmar que, en xeral os inspectores son máis optimistas nas valoracións do grao de realización das súas actuacións que os integrantes das comunidades educativas.

Hai achegas, que se fixeron como propostas de “funcións non incluídas” na lista incluída no cuestionario, que corroboran que as actuacións de carácter curricular dos inspectores foron escasas:

“Asistir a clase algunha vez.” (director de centro público, C246.034).

“FACER CUMPLIR AS PROGRAMACIÓNS.” (profesor técnico de FP, C110.051).

“Venir a los centros y tener contacto personal con los profesores, atender sus problemas, resolver sus dudas. Leer las programaciones y comprobar si se cumplen.” (PES, C193.202).

“ANALIZAR E COMPROBAR A VERACIDADE DOS DOCUMENTOS QUE SE LLE ACHEGAN (programacións anuais, etc).” (mestre, C266.261).

“De maneira específica, controlar a calidade docente e o cumprimento das programacións.” (PES, C298.313).

“SUPERVISAR TIPO EXAMENES cuando hay muchos suspensos. SUPERVISAR MATERIAS PROGRAMACIÓN.” (pai, C127.089).

“INTERVIR -CON COMISION DE SEGUIMIENTO NAS PROGRAMACION DOS DOCENTES E NAS EVALUACIONES.” (pai, C129.097).

“Asistir as clases pa ter a súa propia opinión, dos alumnos e dos profesores.” (pai, C193.248).

“Supervisar como se dan as clases.” (pai, F505.474).

Tal como se fixo no punto 5.2.3.3.3 para as actuacións dos inspectores previstas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006 (PXI), na táboa 5.2.3.4.5a recóllense as frecuencias das valoracións, feitas polos inspectores e docentes, do grao de realización das actuacións curriculares no citado curso. A táboa 5.2.3.4.5.a ten, a efectos de facilitar a comparación, a mesma estrutura que a táboa 5.2.3.3.3.

Táboa 5.2.3.4.5a Frecuencias de valores asignados polos inspectores e docentes ao grao de realización das actuacións curriculares dos inspectores no curso 2005/2006.

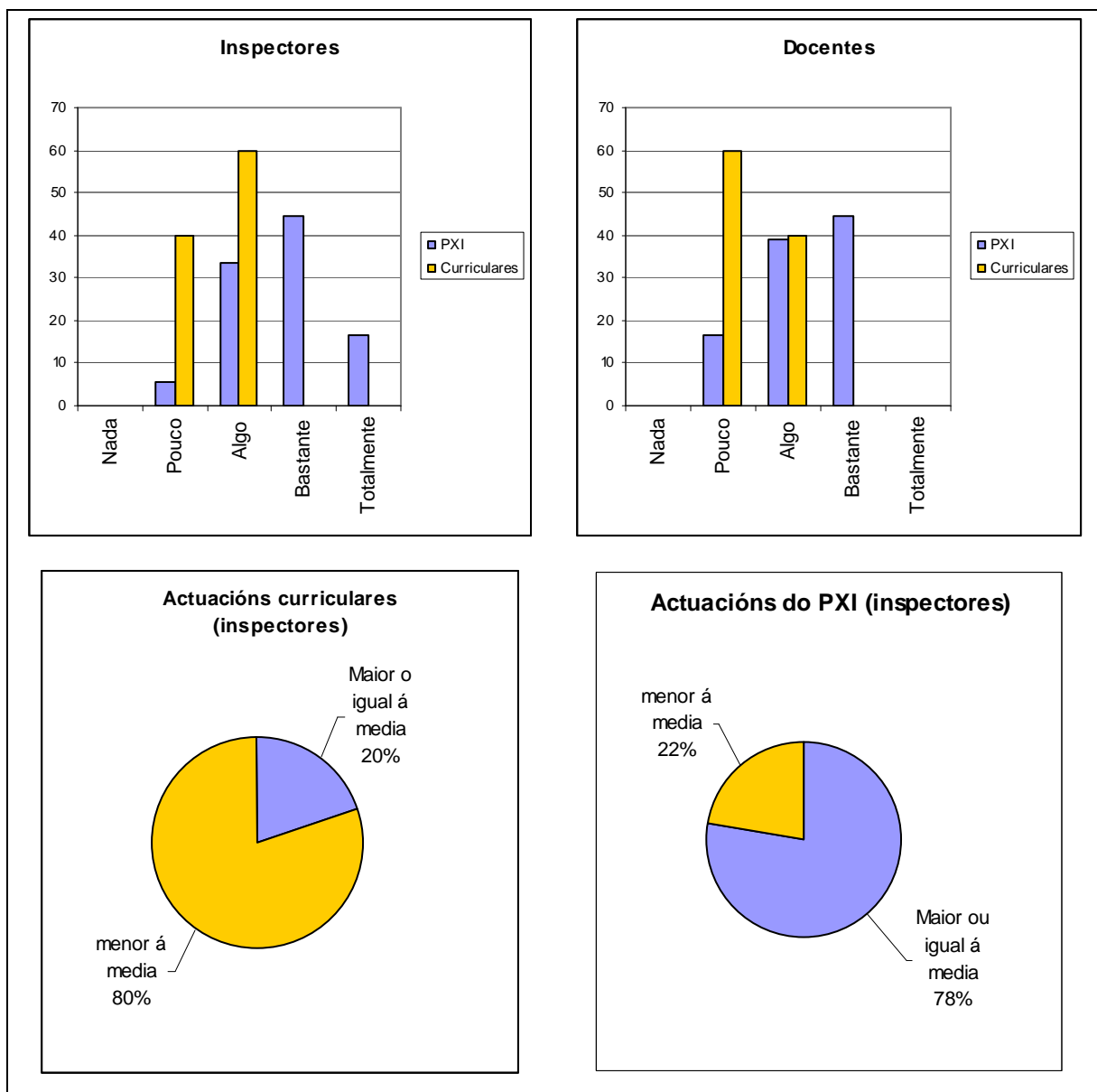
		Grao de realización					Totais	Grao de realización	
		Totalmente	Bastante	Algo	Pouco	Nada		≥ 3	< 3
Inspectores	N	0	0	3	2	0	5	1	4
	%	0,00	0,00	60,00	40,00	0,00	100,00	20,00	80,00
Docentes	N	0	0	2	3	0	5	0	5
	%	0,00	0,00	40,00	60,00	0,00	100,00	0,00	100,00

Fonte: elaboración propia.

Se se comparan estes valores cos recollidos na táboa 5.2.3.3.3a, pódese observar que, segundo a información facilitada tanto polos inspectores como polos docentes, o grao de realización das actuacións curriculares no curso 2005/2006 foi moi inferior ao das actuacións previstas no PXI. Así, por exemplo, segundo os inspectores no curso 2005/2006 ningunha actuación curricular se fixo “totalmente” ou “bastante”, mentres que segundo eles o 16,67% das actuacións previstas no PXI realizáronse “totalmente” e o 44,44% “fixéronse bastante”. Os mesmos inspectores valoran por riba da media o grao de realización do 20% das actuacións curriculares (os docentes non valoran o grao de realización de ningunha actuación curricular por riba da media), mentres que consideran realizadas por riba da media o 77,78% das actuacións previstas no PXI.

Co fin de visualizar as diferenzas do grao de realización dos dous tipos de actuacións citados elaborouse o gráfico 5.2.3.4.5c a partir dos datos da táboa 5.2.3.4.5a e os da táboa 5.2.3.3.3a.

Gráfico 5.2.3.4.5c. Comparación entre o grao de realización das actuacións previstas no Plan Xeral de Inspección (PXI) e o das actuacións curriculares.

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.4.5b recóllese a media global do grao de realización de todas as actuacións curriculares no curso 2005/2006.

Táboa 5.2.3.4.5b. Media global do grao de realización das actuacións curriculares dos inspectores no curso 2005/2006, por colectivos.

	Media global actuacións curriculares.
Inspectores	2,62
Docentes	2,15

Fonte: elaboración propia.

Na táboa 5.2.3.4.5c, elaborada cos valores recollidos na táboa anterior e cos da táboa 5.2.3.3.3b, pódese observar que, a pesar da distinta valoración que fan do grao de realización os inspectores e docentes, as diferenzas entre as medias globais das valoracións do grao de realización das actuacións curriculares e das previstas no PXI mantense para ambos colectivos.

Táboa 5.2.3.4.5c. Diferenza entre as medias globais de realización das actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, por colectivos.

	Media global actuación PXI.	Media global actuacións curriculares.	Diferenza
Inspectores	3,69	2,62	1,07
Docentes	3,28	2,15	1,13

Fonte: elaboración propia.

Se tal como se concluíu no punto 5.2.3.3.10 o grao de realización das actuacións dos inspectores depende das prioridades que estes lles dan como consecuencia das distintas solicitudes ás que se ven sometidos, non cabe dúbida de que, cos datos manexados, no curso 2005/2006 as actuacións de tipo curricular foron as máis prexudicadas no sistema de priorización dos inspectores.

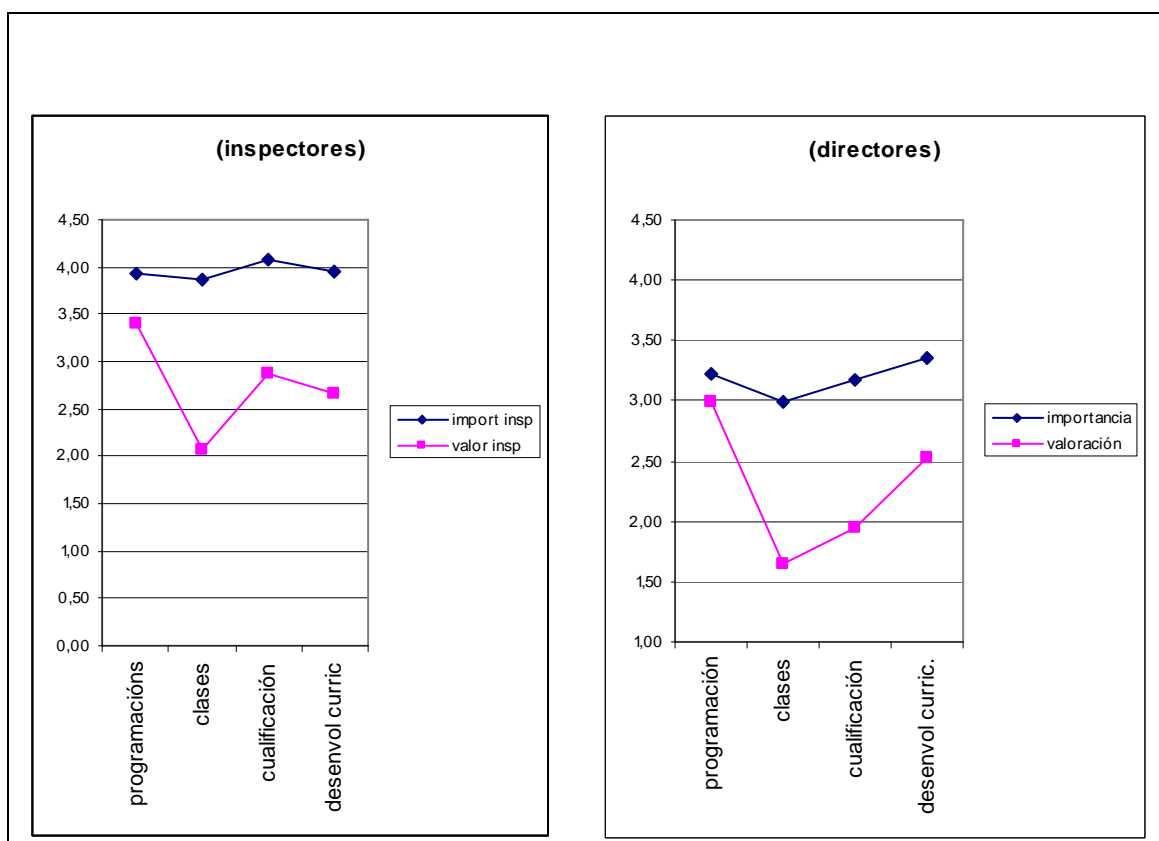
5.2.3.4.6. Consideracións de carácter xeral sobre as actuacións da Inspección.

Ante a enorme dificultade para determinar a influencia real que teñen as actuacións dos inspectores, pódese aceptar as valoracións subxectivas dos distintos colectivos como unha aproximación a esa realidade. Por outro lado, as valoracións dos graos de realización das actuacións, tamén subxectivas, pódense interpretar como a expresión da relación entre o que se percibe como realizado e o que se espera que se debería realizar para que a actuación fose eficaz. En consecuencia, para que os efectos dunha actuación fosen máximos, debería valorarse como “totalmente realizada” (4,5-5). Polo que, desde esta perspectiva, parece lóxico pensar que para incrementar a eficacia global da Inspección se deberían atender ás actuacións con graos de realización máis baixos. Por outro lado, non todas as actuacións teñen a mesma “influencia” nos resultados, polo que, desde este punto de vista, se deberían atender prioritariamente as máis influentes. Unindo ambos os criterios, a optimización de recursos requiriría, no

caso de que non se puidese realizar totalmente todas as actuacións, centrar a atención nas actuacións máis influentes e menos realizadas. Para determinar cales serían estas actuacións, poderíase aceptar, como primeira aproximación, o criterio de priorización en función dos desfases existentes entre ambas as variables.

Os desfases entre ambas as variables no curso 2005/2006 segundo as opinións dos inspectores e dos directores póñense de manifesto nos gráficos recollidos no gráfico 5.2.3.4.6a, e estarían materializados pola distancia (diferenza) entre o punto que representa a “importancia” que se lle outorgou a cada actuación para influír na mellora dos resultados escolares e o punto que representa o “grao da súa realización”, que dalgún xeito indica a atención que os inspectores prestaron, ou puideron prestar²⁵⁴, a dita actuación.

Gráfico 5.2.3.4.6a. Diferenza entre influencia e realización.

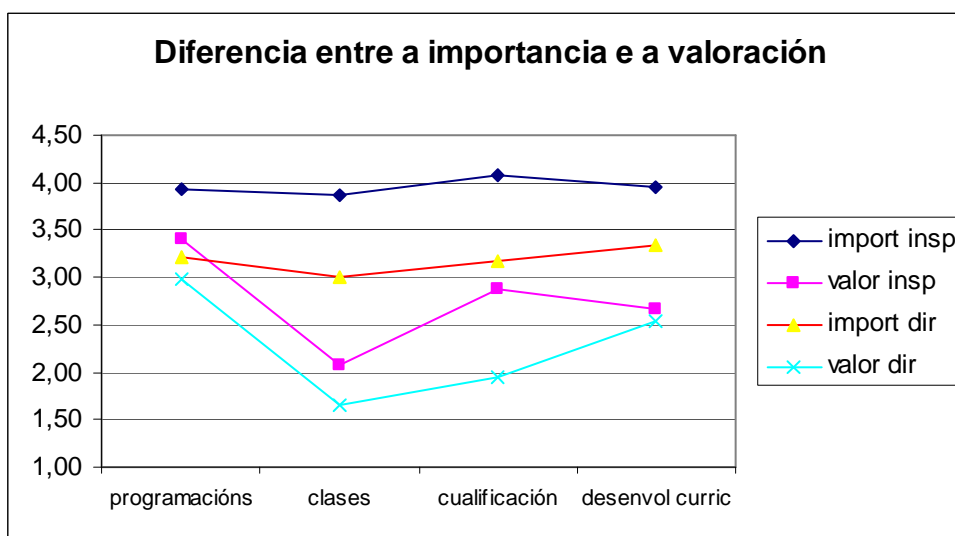

Fonte: elaboración propia.

²⁵⁴ Hai que ter en conta que segundo se recolle na conclusión 4 do punto 5.2.3.3.11 as actuacións dos inspectores están determinadas polo Plan xeral de Inspección e condicionadas, sobre todo, polas demandas dos directores.

Coas premisas anteriores, tanto se se teñen en conta as opinión dos inspectores como as dos directores o resultados recollidos nos gráficos 5.2.3.4.6a permiten afirmar que das catro actuacións analizadas tres presentan unha ampla marxe para mellorar os resultados escolares a través do incremento do seu grao de realización. Marxe aínda maior se se ten en conta a influencia que teñen para os inspectores as actuacións analizadas e os valores do grao de realización que lles atribúen os directores, tal como se mostra no gráfico 5.2.3.4.6b.

Gráfico 5.2.3.4.6b

Fonte: elaboración propia.

Actualmente hai técnicas de análise conxunta de variables deste tipo que permiten un maior rigor no tratamento, cuxa aplicación queda fóra dos obxectivos desta tese²⁵⁵. No entanto, a efectos exclusivamente de contraste, no gráfico 5.2.3.4.6c recóllese un diagrama I-V, baseado na técnica de Análise de Importancia – Valoración (IPA)²⁵⁶.

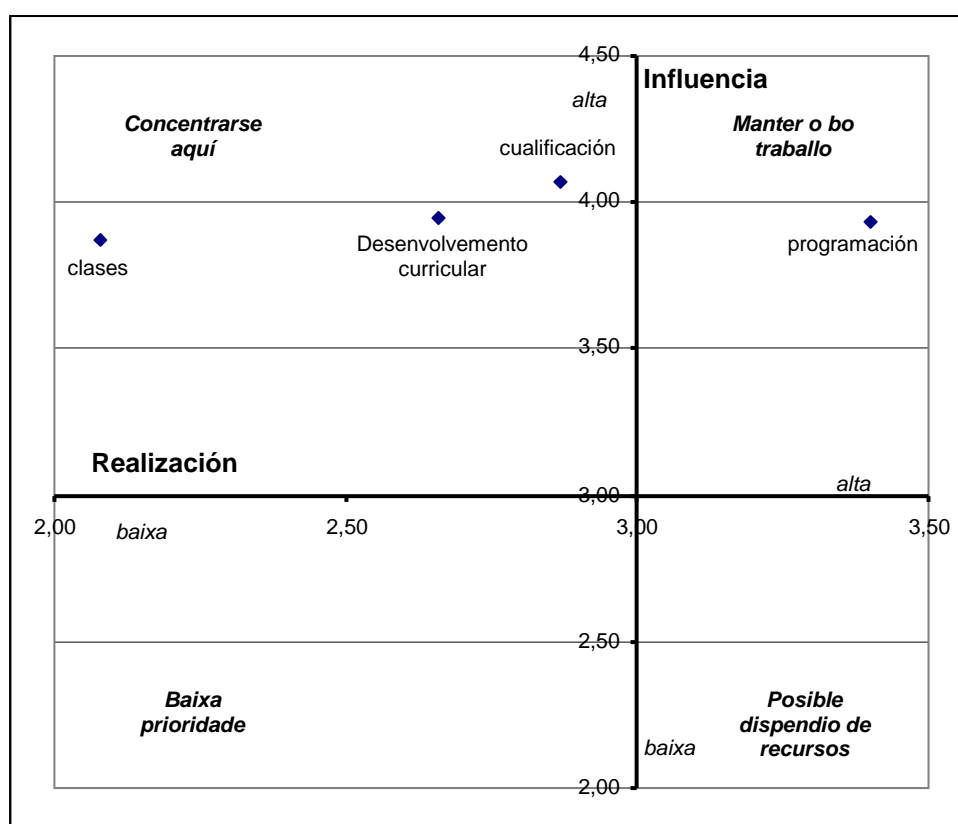
Os conceptos empregados na IPA non coinciden exactamente cos manexados nesta parte da tese polo que, para elaborar o citado diagrama, se procedeu a adaptalos. O que se denomina na tese “influencia” asemellouse á “importancia”, en base ao sentido que se lle deu máis arriba, é dicir a influencia como importancia das actuacións dos

²⁵⁵ Sobre este aspecto pode consultarse o artigo de ABALO, J. VARELA, J. e RIAL, A. (2006).

²⁵⁶ Importance – Performance Analysis.

inspectores para condicionar o logro dun obxectivo proposto (neste caso a mellora dos resultados escolares); nese sentido, unha actuación terá tanta máis importancia canto maior sexa a súa influencia no logro do obxectivo. Por outro lado, o que se denomina “valoración do grao de realización” coa “valoración”, baseándose tamén no sentido que se lle deu máis arriba ao termo en canto que expresa unha valoración dos usuarios do que perciben como realmente feito en relación co que esperaban para que a actuación fose eficaz.

Gráfico 5.2.3.4.6c. Diagrama I-V das actuacións de tipo curricular dos inspectores no curso 2005/2006.

Fonte: elaboración propia.

De acordo cos presupostos da IPA, do diagrama recollido no gráfico 5.2.3.4.5a dedúcese que, para lograr mellorar os resultados escolares (a través unicamente da intervención nas actuacións dos inspectores²⁵⁷) habería que centrar a atención na *supervisión das clases*, na *supervisión do desenvolvemento curricular* e na *supervisión*

²⁵⁷ É importante resaltar isto, xa que os resultados escolares dependen doutros factores, moitos dos cales teñen máis peso que as actuacións dos inspectores, pero que non son do caso analizar dada a finalidade da tese.

dos procesos de cualificación, mantendo o nivel da *supervisión das programacións* que se está facendo. Conclusión que confirma a afirmación feita máis arriba.

Obviamente este tipo de análise poderíase aplicar a todas as actuacións realizadas polos inspectores, cousa que non se contempla nos obxectivos desta tese, o que permitiría mellorar, sen dúbida, a eficacia da Inspección mediante a optimización dos sempre escasos recursos dispoñibles.

5.2.3.4.7. Conclusións.

1.- Hai un consenso practicamente xeneralizado entre os inspectores en torno a que na función de *supervisar a práctica docente*, atribuída pola LOE á Inspección, están implícitas as seguintes actuacións de carácter curricular:

- a) *A supervisión das programacións didácticas.*
- b) *A supervisión dos procedementos de cualificación.*
- c) *A supervisión das clases desde o punto de vista metodolóxico.*
- d) *A supervisión das clases desde o punto de vista dos contidos.*
- e) *A supervisión do desenvolvemento curricular a través das actas e memorias.*

Con todo, cada unha das tres últimas actuacións é rexeitada por parte dos inspectores (un 15% aproximadamente para cada unha delas). Rexeitamento que non está fundado en razóns obxectivas o que é un indicador máis do desacordo que existe entre os inspectores en temas fundamentais da súa profesión, como o das funcións que teñen encomendadas, fundado en moitas ocasións, como neste caso, en opinións individualistas. É de destacar que unha desas actuacións cuestionadas polo 15% de inspectores, concretamente a *supervisión do desenvolvemento curricular a través das actas e memorias*, é a que máis influencia ten nos resultados escolares dos centros, segundo as opinións dos directores e profesores.

2.- Os sectores das comunidades educativas discrepan notablemente en relación coas cinco actuacións de carácter curricular citadas. A maior ou menor aceptación de que os inspectores supervisen á práctica docente depende da titularidade dos centros, dos sectores da comunidade educativa e do nivel educativo a que pertencen os individuos consultados. Así:

- En relación coa titularidade:

En xeral, son os representantes dos centros privados, directores, profesores e pais, os que proporcionalmente rexeitan máis as actuacións dos inspectores de carácter curricular. A pesar diso, todos os representantes dos centros públicos e privados de todos os sectores opinan maioritariamente que os inspectores deben facer a *supervisión das programacións didácticas* e a *supervisión do desenvolvemento curricular*. Tamén están de acordo todos os representantes de todos os sectores da comunidade educativa, excepto os pais dos alumnos de centros públicos, en rexeitar maioritariamente que os inspectores supervisen o que fan os profesores na aula. Agora ben, só os representantes dos centros públicos de todos os sectores opinan maioritariamente que os inspectores deben facer a *supervisión dos procedementos de cualificación*, mentres que a maioría dos representantes dos centros privados opina o contrario.

- En relación cos sectores da comunidade educativa:

En xeral, os directores aceptan proporcionalmente máis que os profesores a supervisión da práctica docente feita por inspectores.

- En relación co nivel educativo:

En xeral, os directores e profesores dos IES aceptan proporcionalmente máis que os dos CEIP a supervisión da práctica docente feita por inspectores.

3.- Hai diversidade de opinións nos inspectores sobre o perfil que debe ter o inspector supervisor da práctica docente. Os resultados son moi semellantes aos obtidos para o perfil do inspector avaliador da función docente. Un de cada dous opina que debería ser un inspector especialista na materia do profesor cuxa práctica se supervisa, mentres que un de cada tres inspectores opina que para realizar esas actuacións non é necesario ningún requisito específico previo ou especialidade. As opinións están relacionadas coa experiencia previa do inspector como profesor e, sobre todo, co principio organizativo da Inspección asumido, de tal xeito que os inspectores que non teñen experiencia previa como mestre ou que asumen a especialidade como principio organizativo optan maioritariamente polo perfil de inspector especialista na materia. Porén, os inspectores con experiencia previa como mestre ou que asumen a

internivelaridade como principio organizativo da Inspección optan maioritariamente polo perfil non especializado. No entanto, os representantes de todos e cada un dos sectores educativos optan practicamente por unanimidade por un perfil especializado, ben por materia ben por nivel educativo segundo os casos. Os resultados para os directores e profesores tamén son semellantes aos obtidos para o perfil do inspector avaliador da función docente. O que permite afirmar que tanto os inspectores como os directores e profesores equiparan, por non dicir que identifican, a supervisión da práctica docente coa avaliación da función docente.

4.- Os representantes das comunidades educativas, que non están de acordo con que os inspectores realicen todas ou algunha das actuacións de carácter curricular, discrepan claramente en relación coa proposta doutros axentes supervisores alternativos aos inspectores. As propostas están relacionadas coa titularidade do centro, os sectores da comunidade educativa e o nivel educativo. Os directores e pais dos centros privados optan maioritariamente polo director do centro como supervisor da actuación ou actuacións de carácter curricular para as que non aceptan ao inspector. Os directores e profesores dos IES optan maioritariamente polo xefe de departamento como alternativa ao inspector, mentres que os directores e mestres dos CEIP+ propoñen, por esta orde, o xefe de estudos e o director.

5.- As valoracións da influencia nos resultados escolares das actuacións relacionadas coa práctica docente están comprendidas entre marxes moi estreitas dentro de cada grupo analizado (en torno a 0,5 puntos sobre 5). Porén, as diferenzas de valoración entre grupos é moito máis acusada (chega a 1,5 puntos sobre 5). O colectivo de inspectores é o que máis alto valora a influencia da supervisión da práctica docente nos resultados escolares dos centros ($M \sim 4$ puntos sobre 5, para todas as actuacións consideradas). Os directores dos IES son os que fan valoracións máis próximas ás dos inspectores, mentres que os directores de centros privados son os que máis discrepan coas valoracións dos inspectores. A actuación que máis influencia ten, segundo a opinión dos directores, e a *supervisión do desenvolvemento curricular*, porén, para os inspectores é a *supervisión dos procedementos de cualificación*. A actuación que menos influencia tería nos resultados escolares para todos os grupos analizados, incluídos os inspectores, sería a *supervisión das actividades dos profesores na aula*.

6.- Tamén se acharon claras diferenzas, sobre o grao de realización das actuacións de carácter curricular, entre a valoración que fan os inspectores e as que fan os distintos sectores das comunidades educativas. Porén, non se encontraron diferenzas significativas entre as valoracións feitas por estes últimos. Repítese a situación que se deu coa valoración do grao de realización das actuacións dos inspectores recollidas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006. Dado que é moi difícil determinar por métodos obxectivos o grao de realización “real” das actuacións dos inspectores, pódese aceptar que estes e os sectores da comunidade educativa teñen puntos de vista distintos para facer esa valoración, tendendo, en xeral, a ser máis altas as valoracións feitas polos inspectores.

7.- Segundo a información facilitada polos propios inspectores e docentes, o grao de realización das actuacións de carácter curricular está moi por debaixo do grao de realización das actuacións recollidas no Plan xeral da Inspección para o curso 2005/2006. O que permite afirmar que as actuacións de carácter curricular foron nese curso as máis prexudicadas no sistema de priorización dos inspectores. Se se exceptuar a actuación, *supervisar as programacións*, o grao de realización das restantes actuacións pódese considerar como anecdótico.

8.- A análise comparativa do grao de realización das actuacións de carácter curricular coa influencia atribuída a cada unha delas pon en evidencia que existe unha ampla marxe para influír na mellora dos resultados escolares dos centros, prestando máis atención ás actuacións de supervisión da práctica docente, o que significa incrementar o seu grao de realización. Un paso previo sería, alén da sensibilización/formación dos inspectores, a súa inclusión no Plan xeral da Inspección outorgándolles a importancia que lles dá a LOE e o Decreto 99/2004. Dado que, tal como se comprobou, a variedade e número de actuacións que se encomendan aos inspectores imposibilitan a súa total realización, deberíanse adoptar medidas tendentes á optimización dos recursos dispoñibles na Inspección. Para iso habería que determinar a importancia que teñen ditas actuacións para a mellora do sistema educativo para centrar a atención naquelas que se considerasen máis importantes.

9. A estratexia de consultar aos implicados sobre o grao de realización das actuacións dos inspectores pode ser de grande axuda para a optimización dos recursos da Inspección. A análise conxunta da importancia da actuación e o grao de realización atribuído polos usuarios permite comprobar os desfases entre ambas as variables o que proporcionaría información valiosa para a toma de decisións mediante o coñecemento daquelas actuacións que se consideran realizadas fronte as que presentan deficiencias (ABALO, VARELA e RIAL, 2006 : 730). Actualmente existen ferramentas de análise tipo IPA ou outras semellantes, que proporcionan orientacións nese sentido, que sería recomendable empregar para a elaboración dos Plans xerais de Inspección.

*Calquera cambio, por bo que sexa,
conta inicialmente con poucos amigos
que non comprenden ben os enormes beneficios eventuais
e con moitos inimigos que defenden o 'status quo'.*

Peter Siegel

CAPÍTULO 6

CONCLUSIÓN E PROPOSTA.

6.1. LIMITACIÓN DO ESTUDO.

Tal como se anunciou o inicio desta tese (subcapítulo 1.4) o estudo ten un carácter eminentemente descritivo. Non obstante, ao fío do seu decurso procurouse afondar naqueles aspectos que se consideraron máis relevantes para buscar argumentos que xustificasen como se chegou á situación descrita e, por suposto, para verificar as hipóteses enunciadas.

Unha primeira limitación deriva das características propias dos estudos descritivos que impoñen unha referencia espacio-temporal concreta. Neste caso, polas razóns amplamente expostas no subcapítulo 1.3, o ámbito da investigación comprende a Comunidade Autónoma de Galicia, en canto ao tempo elixiuse o curso 2005/2006, aínda que hai aspectos, por exemplo os que fan referencia a expectativas sobre a

Inspección, que se refiren ao curso no que se pasou a enquisa, o 2006/2007. En calquera caso no texto faise mención expresa a esta circunstancia.

Como consecuencia da anterior, outra limitación do estudo estaría relacionada coa extrapolación dos resultados. Hai que ter presente que son numerosos os aspectos relacionados coa Inspección que son cambiantes e, en consecuencia, débese proceder con suma cautela se se queren extrapolar as conclusións do estudo a outros momentos ou ámbitos. Non se debe esquecer que a pretensión, antes que nada, era de que os resultados aportados fosen un punto de partida que servise de contraste para outros estudos posteriores.

Non obstante, a análise permitiu tamén chegar a algunhas conclusións de carácter máis xeral que incitan á reflexión. Con ela non se pretende fomentar a elucubración sobre cal é o mellor modelo de Inspección; deliberadamente se escapou, por non ser obxecto do estudo, da tendencia dos últimos anos a facer análises comparativas con modelos doutros países ou inclusive doutras Comunidades Autónomas¹, senón propiciar espazos de reflexión para que os responsables da Administración, ademais dos propios inspectores, opten, chegado o momento, por un modelo ou outro coñecendo de antemán as súas, limitacións e vantaxes, e poidan ponderar os riscos que todo cambio encerra.

Reflectir unha realidade complexa, e a da Inspección de educación éa en alto grao, non é tarefa doada e menos aínda cando, como neste caso, se trata dunha realidade difusa como é o habitual no ámbito das ciencias sociais. A aproximación a esa realidade a través das opinións dos seus integrantes encerra de partida un alto risco de equivocarse. Co fin de minimizar ese risco adoptáronse dúas medidas:

1. Diseñar mostras das poboacións incluídas no estudo que fosen representativas, suficientes e significativas, características demandadas para que os resultados sexan cientificamente aceptables, a tal fin empregouse o proceso detallado no apartado 3.4.4. Complementariamente co anterior, comprobouse que as mostras

¹ As análises comparativas coas realidades doutros países é o fundamento da Pedagogía Comparada, ámbito que escapa ás pretensións desta tese, a pesar de presentar un grande potencial investigador no ámbito da Inspección educativa, tal como se pode observar nas teses de CRESPO LIÑARES (1997) e de RIBEIRO FERREIRA (2003). Nese sentido un traballo que está por facer e a análise comparativa da evolución das Inspeccións educativas das distintas CC. AA. a partir do momento en que foron transferidas.

reais, ou mostras informantes, se axustaban ás mostras deseñadas, tal como se recolle no punto 3.4.10.2.

2. Verificar a fiabilidade, mediante o cruce dos datos obtidos das mostras das distintas poboacións (triangulación).

En numerosas ocasións quedaron abertas cuestións que non puideron ser abordadas polos naturais imperativos que impón un traballo que necesariamente ten que ser limitado. Moitos dos resultados achados suxiren ámbitos de investigación e afondamento que poden ser abordados por outros investigadores que se sintan atraídos polo seu estudo.

Unha vez rematado, tense a sensación de que o traballo realizado non vai máis alá do acto de abrir un pequeno intersticio nun enorme baúl repleto de realidades descoñecidas ou de levantar o recanto dunha grande manta de aparencia, baixo a que se acocha a realidade. En calquera caso, a sensación é de que os resultados obtidos son moi modestos en relación coas posibilidades que se foron abrindo a medida que a investigación avanzaba.

6.2. CONCLUSIÓN.

6.2.1. CONCLUSIÓN PARCIAIS. DESCRICIÓN DA REALIDADE.

Á vista do volume de información que se prevía manexar, a metodoloxía seguida nos capítulos nos que se desenvolveron os distintos aspectos da investigación orientouse á elaboración de conclusións parciais que se foron incluíndo ben ao final do capítulo, ben do subcapítulo ou, inclusive, do apartado ou subapartado correspondente, segundo se creu máis conveniente en cada caso, en función da súa extensión ou da súa relevancia. Como resultado desa decisión, as conclusións parciais aparecen espalladas por todo o texto, o que dificulta unha visión de conxunto. Precisamente as máis delas describen aspectos da realidade da situación da Inspección de educación de Galicia no curso 2005/2006, polo que responden á finalidade fundamental da tese. En consecuencia, considerouse imprescindible para ofrecer unha panorámica global da situación, aínda a costa de pecar de reiterativo, recompilalas de novo todas xuntas a modo de resumo.

O percorrido histórico da evolución das funcións encomendadas á Inspección de educación, realizado no capítulo 4, permitiu tirar unha serie de conclusións que tamén se inclúen neste apartado. Aínda que non a describen, elas son as que axudan comprender a situación da Inspección no curso estudado, contextualizándoa no devir histórico, e porén, permiten coñecer a tendencia futura desa evolución .

As conclusións recollidas en distintas partes do capítulo 5 son nas que se concreta o panorama da situación da Inspección en Galicia no curso 2005/2006, a través das opinións manifestadas na enquisa polos propios inspectores e polos distintos colectivos do sistema educativo afectados polas súas actuacións. Inclúese neste capítulo (subcapítulo 5.1) un aspecto da realidade, que non se deduce da enquisa, senón das demandas que facían os responsables da Administración educativa no curso 2005/2006 á Inspección a través sobre todo do Plan xeral de Inspección.

6.2.1.1. Análise histórica.

A análise da evolución histórica da Inspección (fonte lexislativa) permitiu chegar ás seguintes conclusións, recollidas ao final do capítulo 4:

1.- Dunha forma ou outra a ensinanza institucionalizada sempre estivo suxeita a algún tipo de inspección por parte da institución que a sustiña ou da que dependía. A medida que o Estado asumiu ao seu cargo a ensinanza, foi establecendo mecanismos de control semellantes aos que xa tiña noutros sectores, estendendo a acción inspectora que lle é consubstancial ao sector da ensinanza.

2.- A Inspección profesional de educación aparece como consecuencia da conxunción de dous factores: a necesidade de control gubernativo e o número e dispersión dos locais onde se impartía a ensinanza ou escolas. A consideración da ensinanza como un factor de desenvolvemento social, e en consecuencia de interese xeral, leva a establecer en España a obrigatoriedade da ensinanza das primeiras letras a finais do século XVIII. Este interese é o que conduce a recoller na Constitución de 1812 un plan de ensinanza único para todo o Reino. Neste proceso, a necesidade de control gubernativo xorde espontaneamente. Por outro lado, o número e dispersión das escolas é consecuencia tamén dun mandato da Constitución de 1812, que ordena crear escolas de primeiras letras en todas as vilas da Monarquía. Así pois, onde primeiro se deu a confluencia destes dous factores foi na ensinanza primaria, de aí que a primeira Inspección profesional de educación fose creada para este nivel.

3.- En coherencia coa xénese da Inspección, a función primixenia e xenérica que se lle encomendou aos inspectores foi a de “vixiar” que se cumprisen as leis, decretos, regulamentos e normas en xeral. Como instrumento fundamental para levar a cabo esta función estableceuse, desde o primeiro momento, a visita de inspección. A importancia que se lle deu desde ese instante a esta ferramenta de observación directa e control evidénciase no feito de que inmediatamente despois da creación da Inspección profesional foi minuciosamente regulada. Nas normas que regulan as visitas de inspección recóllense implicitamente, a través das actuacións que deben realizar os inspectores no decurso das mesmas, outras funcións que matizan e concretan a función xenérica de vixiar. Así aparecen funcións de control do profesorado, de control do

funcionamento dos centros (incluídos os aspectos económicos e administrativos) e de avaliación da práctica docente e do rendemento escolar. Agora ben, cabe destacar, pola influencia que aínda hoxe ten nos modelos de Inspección desenvolvidos en España, que na regulación das visitas de inspección tamén se incluían actuacións que non estaban directamente relacionadas coa vixilancia e control, senón que son de asesoramento e de formación do profesorado, o que implica a aparición doutro tipo de funcións as de asesoramento/formación. Son un engadido, que se explica pola situación en que se achaban a maioría dos mestres, illados en pequenos vilas, afastadas de todo centro de cultura e rodeadas dunha atmosfera de ignorancia. Desde esa perspectiva, o asesoramento e inclusive a formación que lle proporcionaba o inspector durante as súas visitas era practicamente a única posibilidade que tiñan a maioría deles para mellorar a súa práctica docente ou, no seu caso, corrixir os fallos detectados

4.- Desde o inicio da Inspección profesional de educación aparecen, pois, dous tipos de funcións: as relacionadas coa vixilancia e control, por un lado, e as relacionadas co asesoramento e formación do profesorado, por outro. As funcións de ambos os tipos van estar presentes, aínda que con distintos matices, en todos os modelos teóricos de Inspección de educación que se sucederon en España e nas Comunidades Autónomas a partir das transferencias de competencias en Educación. Isto permite afirmar que as funcións da Inspección son case unha constante histórica. Os diferentes modelos teóricos xorden do maior ou menor fincapé que se faga nunhas funcións en detrimento doutras. En consecuencia, vai ser a importancia relativa dunhas funcións sobre outras o que diferencie os modelos teóricos de Inspección. Ao longo da historia da Inspección vanse alternar os modelos teóricos nos que predominen as funcións de vixilancia e control con outros nos que predominen funcións de asesoramento e formación. As razóns de que nun momento dado haxa un tipo de modelo ou outro depende máis de concepcións ideolóxicas, vinculadas na maioría dos casos a opcións políticas, que de reflexións técnicas.

5.- A dualidade das funcións atribuídas á Inspección vaise converter nunha característica distintiva da Inspección de educación en España, que condicionará a posible proposta de modelos alternativos e que está no cerne da evolución, até certo punto errática, dos modelos de Inspección que se implantarán sucesivamente no país.

Esta característica manterase en todos os modelos de Inspección desenvolvidos nas distintas Comunidades Autónomas.

6. Desde a súa creación encomendóuselle á Inspección actuacións que incidían en aspectos curriculares e que claramente se poden identificar coas que se derivan da función de supervisar a práctica docente, que actualmente recolle explicitamente a LOE.

7.- A influencia que tiñan os inspectores sobre os mestres foi empregada con frecuencia de forma partidista ou inclusive ideolóxica polos responsables políticos. Para garantir a submisión, os políticos non dubidaron en manter os inspectores durante moitos anos nunha situación de continua precariedade (interinidade no emprego, interinidade no posto ou en ambas as circunstancias á vez) e inclusive, en ocasións, recorrer á procedementos de depuración. Estas prácticas orixinaron, na clase política, sentimentos de desconfianza cara aos inspectores que chocaban coa percepción da necesidade da Inspección, e no profesorado en xeral, unha imaxe moi negativa dos inspectores, que puña en cuestión a súa profesionalidade.

8.- O perfil netamente pedagóxico que se lles exixiu aos inspectores durante moitos anos e a influencia da ILE propiciaron que se impuxese a tendencia a un modelo de Inspección centrado fundamentalmente nas funcións de formación, de asesoramento, de información e de orientación dos mestres, cuxo máximo expoñente foi o modelo de Inspección establecido no Decreto do 2 de decembro de 1932. Este modelo, que deixaba de lado as funcións “incómodas” (controlar, vixiar, avaliar, etc.) e sobrevaloraba as funcións de marcado carácter pedagóxico até o punto de consideralas as únicas propias da Inspección de educación, foi o modelo ideal para moitos inspectores que se achaban cómodos nel, xa que, en primeiro lugar, encaixaba perfectamente cos coñecementos adquiridos durante a súa formación inicial, e en segundo, e sobre todo, definía con claridade o status dos inspectores dentro da estrutura do sistema educativo como “mestre de mestres”.

9.- Como consecuencia da ideoloxía que se impuxo despois da Guerra Civil, desmantelouse o modelo de Inspección de 1932, volvendo a se impor un modelo de Inspección fundamentado no control, neste caso de tipo ideolóxico. O novo modelo significou un cambio radical no status do inspector dentro do sistema dándolle un

carácter executivo, que contrastaba co carácter docente (mestre de mestres) do período anterior. A imposición deste modelo pódese considerar como o elemento que desencadeou a crise de identidade na Inspección, que aínda perdura. Por un lado, a influencia dos inspectores da república que se mantiveron no servizo facilitou que se conservasen no novo modelo elementos do modelo de 1932, mais, por outro, as novas exixencias do modelo impedían que o conxunto dos inspectores chegase a identificarse plenamente con el. O status do inspector resultou deste xeito ambiguo, cando non oscilante entre o status de carácter executivo (como elemento integrado na liña de mando da organización) e o status de carácter docente (como elemento staff). Pouco a pouco, por exixencias do modelo, foi consolidándose o status executivo, ficando nun estado latente a crise de identidade, que en ocasións volvía rexurdir basicamente como reflexión teórica sobre a función da inspección escolar, como moi ben ilustra RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966) contrapondo a postura de Montilla, para quen a Inspección educativa tiña como finalidade o control do cumprimento da normativa, coa postura de Arturo de la Orden, que defendía que a Inspección debería ser *“un servizo eficaz de orientación aos educadores”*

10.- A institucionalización da Inspección de Bacharelato, mediante a creación do Corpo de inspectores de Bacharelato, non supuxo ao principio ningunha interferencia no funcionamento do conxunto da Inspección de educación, a pesar de que os modelos de ambas as Inspeccións eran distintos, xa que se situaba nun plano de funcionamento totalmente independente da Inspección de Ensinanza Primaria.

11.- A creación dos ICEs e, sobre todo, a das delegacións provinciais, froito da LXE de 1970, fixo rexurdir con forza a crise de identidade na Inspección, máis ou menos latente até ese momento. Aos inspectores de Ensinanza Primaria custoulles moito adaptarse á nova situación, xa que supuña, de feito, quitarlle dúas funcións que tiña atribuídas a Inspección desde a súa creación: a xestión administrativa provincial da ensinanza primaria e a formación dos mestres. A isto engadiuse o debate aberto na década dos 60 como consecuencia da importación de novos conceptos en torno á supervisión escolar procedentes da cultura norteamericana. De novo o status dos inspectores volvía ser difuso. A Inspección ao longo da súa historia foi utilizada sistematicamente como un instrumento para pór en marcha distintos servizos, que a actualización dos sistema educativo requiría. Posteriormente, e unha vez organizados e

sistematizados eses servizos, pasaban a novas unidades que se creaban *ad hoc*. Este proceso de continuo “volver a empezar” exixía un grande esforzo por parte da Inspección, co conseguente desgaste, que en numerosas ocasións se concretou en enfrontamentos da Inspección cos responsables políticos da quenda. Os inspectores sobre todo os máis comprometidos, fose por interese persoal ou por ser responsable directo da organización e funcionamento dos servizos “transferidos” a outras unidades administrativas, sentíanse “despoxados” de algo que consideraban seu, da súa criatura.

12.- A unificación dos Corpos de Inspección prevista na LXE de 1970, lonxe de resolver a crise da Inspección de Primaria, agudizou o problema introducindo no debate un novo elemento: a resistencia dos inspectores de bacharelato a dita unificación. A unificación efectiva posponse no tempo, o que dá lugar a un período de enfrontamentos dialécticos entre ambos os colectivos que acaban por referirse máis á forma de organización que ao modelo de Inspección. Chégase así a centrar todo o debate en torno a idea de se o feito de ser a Inspección de educación un corpo único implica necesariamente que todos os inspectores teñen que ser iguais. Aparece o termo “internivelaridade” como contraposto a “especialidade”: Termos que están vinculados respectivamente ás expresións “inspector xeneralista” e “inspector especialista”. Xorden dous grupos de inspectores que apoiarán ou se resistirán aos cambios nos modelos de Inspección, na medida en que a estrutura e organización que impliquen coincidan ou non coa súa concepción.

13.- As transferencias da Inspección de educación ás respectivas Comunidades Autónomas desencadeou un proceso de diferenciación que se agudizou co tempo. Case todas as Comunidades Autónomas regularon a “súa” Inspección, de tal xeito que actualmente se pode dicir que hai case tantos modelos de Inspección como Autonomías. Proceso que se viu favorecido polo feito de que a normativa estatal se mostrou ineficaz para unificar criterios ao respecto e, en consecuencia, cada volta fíxose máis flexible. Esta situación permitiu, por exemplo, que en Galicia predominasen, durante moitos anos, nos modelos teóricos de Inspección as funcións relacionadas coa vixilancia e control en contra do que ocorría nos modelos doutras Comunidades, incluídos os propostos polo MEC.

14.- A supresión dos distintos corpos de inspección en 1984; a aposta do PSOE por un modelo de Inspección baseado en inspectores interinos, seguida poucos anos despois pola creación do Corpo de Inspectores de Educación; os continuos vaivéns das funcións da Inspección; e a entrada de novos inspectores con expectativas moi distintas sobre a Inspección propiciada polos distintos procedementos de acceso, deron como resultados unha desorientación xeneralizada nos inspectores, que incrementou notablemente a sensación de crise iniciada na posguerra, e un corpo de inspectores totalmente dividido, non só en relación coa forma de levar a cabo as súas funcións (organización), senón inclusive na natureza mesma da función inspectora.

15.- En Galicia a crise da Inspección herdada segue sen resolverse e o último Decreto de Inspección publicado inclusive a agravou, reavivando o vello debate en torno a “internivelaridade”. As contradicións internas que ten o Decreto 99/2004 e a falta de liderado da Subdirección Xeral de Inspección, Avaliación e Calidade Educativa fan que non se transmita desde os responsables da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria unha idea clara que reconduza a situación e defina a finalidade da Inspección de educación de Galicia.

16.- No modelo teórico de Inspección que se recolle no Decreto 99/2004 dáselles prioridade ás funcións de supervisión e control sobre as demais. Non obstante, este modelo non se pode confundir co que RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966) denomina de “*Inspección-control*”. Mentres neste último o control ten un carácter coercitivo/sancionador, naquel o control ten un carácter esencialmente corrector e de “*feed-back*”. Co fin de distinguilo, ao modelo de Inspección establecido no Decreto 99/2004 denominóuselle **modelo supervisor**.

17.- A entrada do PSOE e o BNG na Xunta de Galicia despois de máis de 20 anos de goberno do PP, interrompidos unicamente polo ínterim que supuxo os dous anos de goberno tripartito, non significou ningunha modificación no modelo teórico de Inspección, manténdose, en consecuencia, o establecido no Decreto 99/2004, así como a situación de indefinición en relación cos fins da Inspección de educación de Galicia e a ambigüidade en relación co status dos inspectores.

6.2.1.2. Situación da Inspección de educación de Galicia no curso 2005/2006.

Análise da normativa.

Mediante a análise da normativa de Galicia, que desenvolvía no curso 2005/2006 o Decreto 99/2004 (no que se establece o modelo teórico de Inspección para Galicia), realizada no subcapítulo 5.1, chegouse ás seguintes conclusións recollidas no subapartado 5.1.4.4:

1. O Plan xeral de Inspección constitúe o documento fundamental no que se concreta, mediante a relación de actuacións que deben levar a cabo os inspectores, o estilo de intervención que demanda a Administración educativa e, polo tanto, recolle implicitamente o modelo de Inspección que teñen interiorizado nese momento os responsables da Administración. En consecuencia, pódese dicir que o Plan xeral de Inspección constitúe a guía ou “folla de ruta” da Inspección para o período de tempo determinado polo propio Plan.

2. O estilo de intervención demandado pola Administración á Inspección no curso 2005/2006, tal como se deduce do correspondente Plan xeral de Inspección e ao que se denominou **administrativo/burocrático**, ten as seguintes características:

e) Funcionais:

- e. Predominio das actuacións burocráticas.
- f. Xunto coas anteriores, predominio das actuacións relacionadas coa función de *“velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten ao sistema educativo”*.
- g. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada no conxunto do sistema educativo galego.
- h. Grande relevancia das actuacións dos inspectores na xestión de conflitos
- f) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- g) Roles do inspector: Policía e “bombeiro”.
- h) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

3. No modelo de Inspección subxacente ao estilo de intervención demandado pola Administración, que por extensión tamén se denominou **administrativo/burocrático** prima a función de garantir o cumprimento das normas sobre as outras funcións que ten encomendadas a Inspección e, en consecuencia, caracterízase por:

- c) A función máis importante é a de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten o sistema educativo.*
- d) Elevado número de actuacións de carácter burocrático.

4. En consecuencia co anterior, o modelo de Inspección que a Administración pretende desenvolver a través do Plan xeral de Inspección, modelo administrativo/burocrático, non se corresponde co modelo teórico de Inspección establecido na LOE e no Decreto 99/2004 do 24 de xuño, ao que se denominou **modelo supervisor**, no que priman as funcións de supervisión e control.

5. É de subliñar que no Plan xeral de inspección para o curso 2005/2006 a penas se contemplan actuacións dos inspectores relacionadas coa función de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora continua.*

6. Debido á dificultade, expresamente recoñecida, de prever numerosas actuacións dos inspectores e, en consecuencia, a planificalas, unha das características máis salientables do Plan xeral de inspección para o curso 2005/2006 é a súa grande flexibilidade. Isto fai que sexa un documento pouco operativo como instrumento de planificación, aínda que con el se conseguiu unha mínima coordinación da acción inspectora en todas as provincias da Comunidade. Ese exceso de flexibilidade fai que o citado Plan non sexa útil como elemento de control e avaliación da función Inspectora.

6.2.1.3. Conclusións da análise da información recollida na enquisa.

6.2.1.3.1. Conclusións derivadas das relacións que se dan entre os inspectores e os distintos sectores da comunidade educativa.

A análise da información recollida na enquisa, referente ás relacións que se dan entre os inspectores e os distintos sectores da comunidade educativa, permitiu chegar as seguintes conclusións no punto 5.2.3.1.9:

1.- Os resultados confirman a hipótese de que está moi xeneralizada unha concepción errónea do status do inspector no sistema educativo, derivada sen dúbida da herdanza histórica do modelo de Inspección característico da Inspección de Ensinanza Primaria, reforzada e alimentada por unha interpretación incorrecta da expresión “autoridade pública”, como consecuencia de identificala e confundila coa expresión “superior xerárquico”.

2.- A abusiva extensión, que se fai en xeral, do alcance da función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*, xunto coa consideración dos inspectores como superiores xerárquicos, fai que grande parte dos directores demanden daqueles actuacións que, na práctica, os converte en directores dos centros, configurando así un estilo de intervención que se denominou de superdirección.

3.- A propia Administración fomenta este estilo de intervención a través das frecuentes demandas de actuacións puntuais que fai aos inspectores, e que son propias do director de centro. Tanto estas demandas como as dos directores caracterízanse pola súa urxencia. En consecuencia, para atendelas os inspectores vense na necesidade de postergar, en moitos casos *sine die*, as actuacións derivadas das restantes funcións. Así pois, aínda que numerosos inspectores non o queiran, vense arrastrados por esa dinámica de solicitudes e acaban acomodándose á situación, que se caracteriza por:

- A sobrevaloración do alcance da función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. O que se concreta en numerosas actuacións dos inspectores demandadas polos directores con carácter urxente, aínda que irrelevantes na maioría dos casos.

- O abuso que se fai desde a Administración educativa da realización urxente de actuacións puntuais da Inspección para atender demandas circunstanciais.
- Consecuente predominio deste tipo de actuacións en detrimento de actuacións planificadas nas que se desenvolverían as restantes funcións que por lei ten atribuídas a Inspección.
- A ambigüidade do status da Inspección na organización da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria entre órgano de asesoramento e control (staff), segundo a normativa, e órgano de mando (liña), segundo a crenza da maioría dos representantes da comunidade educativa e as demandas reais da Administración educativa, situado entre os Delegados provinciais e os directores dos centros.
- Consequente ampliación do campo de responsabilidades da Inspección, incorporándolle *de facto* competencias propias dos directores dos centros.

4.- As visitas de inspección seguen constituíndo as actividades fundamentais da acción inspectora. A información recollida en torno a elas é de grande relevancia para determinar o estilo real de intervención dos inspectores. O conxunto de directores está bastante de acordo na afirmación de que durante o curso 2005/2006 “*as visitas de Inspección son de grande axuda á dirección*”. En relación coas visitas, os inspectores estiveron sometidos a unha dobre demanda, por un lado da Administración e por outro dos directores, que impediu que no curso 2005/2006 houbo unha planificación de visitas de inspección con obxectivos claramente definidos. Contra o que se podía esperar, aínda que é significativa, a correlación entre o número de visitas e o tamaño dos centros é moi débil, e o mesmo ocorre entre o número de visitas e a valoración da súa frecuencia, o que permite afirmar que os inspectores trataron de axustar o número de visitas ás expectativas que perciben dos directores. Os directores de centros públicos están menos satisfeitos que os directores dos centros privados co número de visitas, a pesar de que os centros públicos son proporcionalmente máis visitados que os centros privados. Isto ten que ver con que unha grande parte do contido das visitas realizadas no curso 2005/2006 derivou en actuacións de asesoramento “informal” relacionado co funcionamento dos centros o que tamén explicaría o alto grao de satisfacción que manifestan os directores coas relacións que teñen cos inspectores.

5. A información recollida e analizada neste subapartado (5.2.3.1), permite anticipar que o estilo real de intervención dos inspectores no curso 2005/2006 tivo as seguintes características:

i) Funcionais:

- k. Claro predominio das actuacións burocráticas.
- l. Xunto coas anteriores predominio das actuacións relacionadas coas funcións de *“supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden”* e *“velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten o sistema educativo”*. Sen que se poda, polo momento, precisar cáal das dúas predominou sobre a outra.
- m. Grande relevancia de actuacións asociadas de forma abusiva (actuacións de superdirector) á función de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións*.
- n. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada, tanto no conxunto do sistema educativo galego, como das actuacións dos inspectores nos centros.
- o. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares
- j) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- k) Roles do inspector: Policía, “bombeiro” e superdirector.
- l) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

6.- A maioría dos representantes da comunidade educativa vía, no curso 2006/2007, aos inspectores como superiores xerárquicos, como asesores e como expertos na normativa, mais non como especialistas nunha materia nin como teóricos da educación. Esta visión correspóndese coas actuacións dos inspectores esperadas nun estilo de intervención como o descrito na conclusión anterior. Iso explicaría:

- f. A alta porcentaxe de representantes de todos os sectores (practicamente dous de cada tres), sobre todo de profesores (o 80%) que consideran os inspectores como superiores xerárquicos.
- g. A moi alta porcentaxe de representantes de todos os sectores (aproximadamente tres de cada catro), sobre todo de directores (máis do 90%), que coinciden en ver os inspectores como asesores e expertos na normativa. Condicións ambas imprescindibles para o desempeño do rol de superdirectores.
- h. A moi baixa porcentaxe de directores (pouco máis do 20%), en comparación cos outros sectores da comunidade educativa (case o 60% de profesores e o 55% dos pais), que ven os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores. O que concorda co feito de que os directores son o colectivo máis beneficiado polo estilo real de intervención dos inspectores
- i. A moi baixa porcentaxe de docentes (un de cada tres directores e un de cada catro no caso dos profesores) que ven os inspectores como especialistas nunha materia. Condición non requirida polo modelo, no que se demanda asesoría case exclusivamente de tipo legal e non pedagóxica.
- j. A baixa porcentaxe de representantes de todos os sectores, sobre todo de directores (un de cada catro), que ven os inspectores como teóricos da educación. Condición non requirida polo modelo, polas mesmas causas que a anterior.

7.- A visión que a maioría dos profesores teñen dos inspectores como superiores xerárquicos, xunto coa de axentes fiscalizadores-sancionadores, propicia que moitos deles eviten as relacións coa Inspección. Até o punto de que, a pesar de haber numerosas testemuñas de profesores que consideran conveniente unha maior relación coa Inspección, esperan que a iniciativa a tome o inspector. O baixo número de profesores que ven os inspectores como especialistas en áreas ou materias (un de cada catro) indica a escasa incidencia que teñen as actuacións de carácter curricular dentro do modelo real de Inspección establecido. Porén, os profesores manifestan que a maioría das relacións que tiveron durante o curso 2005/2006 cos inspectores por iniciativa destes están motivadas por observacións que se fan ás programacións e polas visitas a aula. A única explicación que se pode dar a esta aparente contradición é que ditas actuacións a penas se asocian con actuacións especializadas en áreas ou materias. O feito de que as visitas á aula sexan feitas case exclusivamente nos niveis de infantil e

primaria confirman dita explicación. Nestes niveis predominan os aspectos pedagóxicos e didácticos sobre os contidos curriculares. Polo que hai que concluír que as observacións que se fan ás programacións son de carácter máis formal que motivadas por aspectos curriculares dunha materia concreta. Isto correspóndese co que se pode esperar do sistema actual de organización da inspección. Actualmente non está previsto que as programacións sexan supervisadas por inspectores especialistas nas materias sobre as que versa cada programación, senón que é responsabilidade do inspector do centro supervisar todas as programacións de todas as áreas ou materias que se impartan no centro.

8.- Numerosos profesores transmiten a sensación de sentirse ameazados e por iso demandan da Inspección sobre todo apoio e comprensión co seu traballo. Unha parte importante de profesores pretenden que os inspectores desempeñen o rol de valedor do profesor. Este rol leva consigo unha serie de actuacións dos inspectores que configuran un estilo de intervención da Inspección esencialmente distinto ao estilo real do curso 2005/2006. O estilo de intervención demandado polos profesores identificouse como estilo de intervención de valedor do profesor. A discrepancia entre o estilo de intervención demandado e o real explicaría a menor satisfacción que mostran os profesores que os directores coas súas relacións cos inspectores.

9.- Un de cada catro pais manifesta que lle resulta difícil ou moi difícil comunicarse cos inspectores. No entanto, comprobouse que a proximidade do domicilio familiar a unha sede de Inspección non facilita a comunicación, polo que se pode afirmar que as razóns que dificultan a comunicación dos pais coa Inspección non son de índole xeográfica, senón consecuencia do descoñecemento que teñen do Servizo de Inspección, que eles mesmos recoñecen. Un terzo dos pais manifesta ter dificultades para saber a quen ten que dirixirse no caso de que queiran acudir ao inspector do centro o que tamén encadra co descoñecemento do Servizo de Inspección. A maioría das relacións “inspectores ↔ pais” son por iniciativa destes, o que explicaría que os pais demanden maior participación nas visitas de inspección e máis atención ás súas suxestións. A maioría deles considera aos inspectores superiores xerárquicos dos directores e profesores o que, xunto co descoñecemento das funcións e atribucións da Inspección, os induce a demandar deles maior vixilancia e control de todas as actividades do centro, até o punto de obviar a figura do director. A tal fin solicitan maior

presenza dos inspectores nos centros. Presenza cunha finalidade esencialmente distinta á demandada polos directores e profesores: a de vixilancia e control. Complementa o anterior o feito de que máis da metade dos pais ven os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores, o que para eles leva implícita a potestade de sancionar, tachando os inspectores de indulxentes cos incumprimentos dos profesores. É dicir, sobrevaloran o alcance das actuacións que se derivan da función de *velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis, regulamentos e demais disposicións vixentes que afecten o sistema educativo*. En consecuencia, o estilo de intervención que desexan os pais ten moito en común co modelo clásico de Inspección-control. Para a maioría dos pais as actuacións dos inspectores deben ir dirixidas a vixiar, controlar e, inclusive, sancionar.

10.- O estilo real de intervención non coincide en xeral cos estilos de intervención demandados polos distintos sectores das comunidades educativas. Comprobase que na medida en que o estilo real se aproxime ao estilo demandado por cada sector, o grao de satisfacción coas relacións coa Inspección é maior. Así no curso 2006/2007, os directores eran o colectivo que máis satisfeito estaba coas relacións coa Inspección, dado que o estilo de intervención que demandaban se pode considerar incluído no estilo real de intervención. Pola contra, os menos satisfeitos eran os profesores ao ser o estilo de intervención que demandaban o que menos se axustaba ao estilo real de intervención. A confrontación do estilo real de intervención e os estilos demandados xera no profesorado e nos pais unha importante confusión, en cuanto as funcións que debe desempeñar a Inspección e a dirección do centro, até o punto de que chegan inclusive a invertelas.

11.- O perfil das relacións “inspectores ↔ comunidades educativas” ofrece unha visión xeral, tanto da variedade de actuacións que fan os inspectores como da carga de traballo derivada desas relacións. Nese sentido, a información recollida permite afirmar que o inspector medio, no curso 2005/2006, tivo asignados, aparte doutros, 17 centros ordinarios de tres ou máis unidades; visitou dous deses centros por semana; recibiu unha media de dúas chamadas por teléfono diarias, sen ter en conta as que lle puideron facer os pais; atendeu dous escritos de profesores por semana; relacionouse durante o curso en 206 ocasións con profesores, 48 veces para pedirllles aclaracións sobre as programacións e a 53 visitounos na aula; tivo unha media de cinco entrevistas semanais

con profesores, das que unha corresponde a visita de aula; relacionouse en 240 ocasións cos pais no curso; e atendeu unha media de dous pais cada día. Este perfil así descrito resulta parcial, xa que non ten en conta a totalidade do sistema educativo de Galicia. Non obstante aproxímase bastante ao perfil de “relacións totais” do inspector medio, quere dicir, considerando todo o sistema, salvo para os dous indicadores que se refiren aos centros/directores.

12.- Os resultados obtidos permiten afirmar que, en xeral, tanto os directores como os profesores e pais maniféstanse satisfeitos coas relacións que tiveron cos inspectores até o curso 2005/2006 incluído. Non obstante, hai unha porcentaxe relativamente alta de profesores e pais (case o 30% e o 25% respectivamente) que valoran as súas relacións coa inspección como pouco ou nada satisfactorias. Os resultados permiten afirmar que a causa máis probable do descontento dos profesores sexa o feito de que a maioría das relacións “inspectores ↔ profesores” son iniciativa dos primeiros e teñen como finalidade a supervisión da súa práctica docente (seguimento de programacións e visitas a aula), tipo de actuación que é rexeitada polos profesores. O descontento dos pais débese fundamentalmente ao feito de que consideran que os inspectores se poñen do lado dos directores e profesores cando interveñen nos conflitos que teñen con estes.

6.2.1.3.2. Conclusións derivadas das crenzas que teñen sobre as funcións da Inspección os inspectores e os sectores das comunidades educativas.

A información recollida na enquisa, relacionada coa importancia que os inspectores e sectores das comunidades educativas lle dan ás distintas funcións que ten atribuídas a Inspección, así como sobre as crenzas que teñen sobre elas, permitiron chegar as seguintes conclusións no punto 5.2.3.2.8:

1.- Os resultados evidencian a diversidade de crenzas e expectativas que, independentemente da normativa, hai en torno as funcións da Inspección de educación, non só entre as mostras obxecto de estudo, senón tamén dentro delas, entre os estratos nos que se dividiron. Isto permite afirmar que practicamente cada individuo, incluídos os inspectores, ten o seu propio modelo de Inspección. Isto fai que a Inspección se vexa sometida a un elevado número de solicitudes distintas que esvaecen a figura do

inspector de educación, converténdoa nunha nebulosa que abarca todo o relacionado coa ensinanza non universitaria. Como afirma RIBEIRO FERREIRA (2003: 277) “*a Inspección está situada na encrucillada de todos os camiños filosóficos, científicos, técnicos, políticos e sociais que cruzan o campo de reflexión e a acción en materia educativa*”. Unha consecuencia notoria disto é a grande confusión que hai, inclusive nos inspectores, en torno ás funcións dos inspectores e as atribucións dos directores de centros, até o extremo que se chegan a inverter.

2.- As ordenacións das funcións feitas polos enquisados confirman que aínda persiste a “*situación conflitiva*” descrita por RODRÍGUEZ DIÉGUEZ (1966: 360), que ten a súa xénese nos dous puntos de vista sobre o tipo de funcións (de supervisión/control ou de asesoramento/formación) que debe prevalecer na actividade inspectora no sector educativo. Puntos de vista que, desde hai anos, polarizan a concepción da función inspectora en Educación, e que definen para dito autor outros tantos modelos de inspección: o “*modelo de inspección/control*” e o modelo de “*asesoramento/democrático*”. Polo tanto, a pesar do tempo pasado, máis de 40 anos, e de que as circunstancias son moi distintas, é un debate non pechado que, aínda que se fai dentro doutros supostos non tan radicais, non deixa de restar, sen dúbida, eficacia á actuación dos inspectores como consecuencia da dispersión dos seus obxectivos. Non só iso, senón que esta dualidade na concepción da Inspección transcendeu o ámbito da propia Inspección e actualmente maniféstase en todos os colectivos, incluído o de pais, propiciando o incremento e diversidade das crenzas e expectativas ás que se refire a conclusión anterior.

3.- Atopouse unha ampla gama de modelos implícitos de Inspección en función do grao de control que implican, desde o modelo de inspección/control (máximo control) ao modelo dinamizador (mínimo control). Non obstante, só hai catro que están presentes de forma maioritaria en todos os colectivos:

- e) O **modelo supervisor**, que estaría caracterizado pola priorización das seguintes funcións:
 - Supervisar e controlar desde o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.
 - Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.
 - Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora

- f) O **modelo asesor**, caracterizado pola priorización das funcións:
 - Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.
 - Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza
- g) O **modelo administrativo**, que sería no que se priorizan as funcións:
 - Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación.
 - Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación.
- h) O **modelo avaliador**, que sería no que se prioriza a función de participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.

O modelo supervisor e o modelo administrativo fundaméntanse no control. Control que no primeiro modelo é de carácter técnico, e que conseguintemente require coñecementos técnicos pedagóxicos (nos que se inclúen os de organización escolar) e curriculares (dunha ou varias materias), mentres que no segundo é de carácter administrativo, require o coñecemento da lexislación aplicable ao ámbito educativo.

4.- Os modelos implícitos de Inspección predominantes nos inspectores, no curso 2006/2007, están relacionados co control: o modelo supervisor (control técnico-pedagóxico) e o modelo administrativo (control legal). Tres de cada catro inspectores asumen un dos dous modelos (o 54,54% o modelo supervisor e o 20,81% o modelo administrativo). Porén, un de cada catro inspectores (o 25%) ten asumido o modelo asesor. A pesar de todos os estudos e debates sobre a función avaliadora da Inspección que se fixeron nos últimos vinte e cinco anos, moi poucos inspectores (o 1,3%) asumen que esta teña que ser a función máis importante, polo que o modelo avaliador é practicamente testemuñal.

5.- Os modelos implícitos de Inspección predominantes nos directores, no curso 2006/2007, tamén están relacionados co control (modelo supervisor e modelo administrativo). Comprobouse a existencia de diferenzas significativas entre os directores de centros públicos e os dos centros privados. Mentres un de cada dous

directores de centros públicos teñen asumido o modelo supervisor, só un de cada catro directores privados asumen ese modelo; pola contra o modelo administrativo está moito máis estendido entre os directores dos centros privados (un de cada cinco) que entre os directores de centros públicos (un de cada dez) . Hai unha porcentaxe importante de directores públicos e privados (un de cada tres) que ten implícito o modelo asesor. A distribución das porcentaxes indica que a opinión dos directores de centros públicos en relación cos modelos implícitos de Inspección está nunha posición intermedia entre a dos inspectores e a dos profesores.

6.- O modelo implícito de Inspección predominante nos profesores é o modelo asesor (case un de cada dous asume este modelo). Porén, tamén hai unha porcentaxe importante que ten implícito o modelo supervisor (un de cada tres).

7.- O mapa de modelos implícitos de Inspección dos pais é totalmente distinto a dos inspectores, directores e profesores. Os pais decántanse moito máis por un modelo onde prime o control sobre calquera outro aspecto, inclusive, as propostas de novas funcións van orientadas a un maior control por parte da Inspección. Para seis de cada dez pais (60%) o modelo implícito de Inspección sería o de inspección/control. A pesar diso, hai un colectivo de pais, un de cada catro, que teñen asumido o modelo asesor. Tamén é de sinalar que o 16,7% dos pais asumen o modelo dinamizador, que para os outros colectivos está incluído no modelo asesor, polo que, extrapolando esta situación aos pais, podería aceptarse que catro de cada dez ten asumido o modelo asesor.

8.- As funcións recollidas na lista proposta nos cuestionarios son aceptadas como propias da Inspección pola grande maioría dos representantes das comunidades educativas (tres de cada catro). Unha porcentaxe semellante cre que na lista están todas as funcións que debe ter a Inspección. Hai, polo tanto, un amplo consenso na comunidade educativa en torno a que as funcións que debe ter atribuídas a Inspección son as establecidas na normativa.

9.- As propostas de funcións que non deberían estar na lista que fan os representantes das comunidades educativas son moi diversas, polo que a porcentaxe dos que din que sobra unha función concreta é moi baixa. Como referencia, débese dicir que a función máis rexeitada globalmente por todos os docentes é rexeitada por menos do

4,5%. Os directores de centros privados son os máis críticos coas funcións recollidas na lista, aínda así, no caso da función que máis rexeitan, *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora* só o fan o 13,6%. Dáse a circunstancia de que cada colectivo rexeita máis aquelas funcións que máis lle afectan directamente ou consideran que van en contra dos seus intereses, polo que se aprecia nas propostas unha compoñente importante de interese persoal a eludir calquera tipo de control. Así, a función máis rexeitada polos profesores públicos e privados (o 7,1% e o 9% respectivamente) é a de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*; a función máis rexeitada polos pais (a rexeitan o 11,2%) é a de *asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas*. Hai que subliñar que o colectivo de directores de centros públicos é o que fai proporcionalmente menos propostas de rexeitamento.

10.- Catro de cada dez inspectores, unha porcentaxe case dúas veces superior á dos representantes das comunidades educativas, consideran que na lista presentada faltan funcións que debería ter a Inspección. As propostas para incluír novas funcións é moi variada, o que confirma a diversidade de crenzas que teñen os inspectores sobre a súa función. Como consecuencia, as porcentaxes para incluír unha función concreta son moi baixas. Un 6,5% bota en falta funcións relacionadas coa avaliación (o que contrasta co escaso número de inspectores que teñen implícito o modelo avaliador) e unha porcentaxe similar, opina que faltan funcións relacionadas coa formación do profesorado. Ambas as funcións, que no seu día foron propias da Inspección, actualmente están atribuídas a outras institucións, polo que tales propostas parecen obedecer máis a sentimentos de nostalxia que á necesidade real de que a Inspección volva a asumilas.

11.- O 25% dos representantes das comunidades educativas tamén botan en falta funcións non recollidas na lista, na maioría dos casos trátase de actuacións. As propostas son aínda máis diversificadas que no caso das funcións que sobran, polo que as porcentaxes de propostas que se refiren a unha nova función concreta son aínda máis baixas. As propostas máis numerosas dos directores fan referencia a funcións de asesoramento (3,5% de directores de centros públicos e 6,8% de privados) o que está en coherencia co estilo de intervención que demanda á maioría, estilo superdirector, aínda que non co modelo de Inspección implícito na maioría, o modelo supervisor. As

propostas máis numerosas dos profesores fan referencia a como deben ser as relacións “inspectores ↔ profesores” máis que a funcións da Inspección. É de destacar que estas propostas confirman a crenza que teñen algúns profesores de que os inspectores deben asumir o rol de dinamizador, rol que é propio dos directores dos centros.

12.- Dentro das propostas dos representantes de todos os sectores da comunidade educativa inclúense demandas para que os inspectores desenvolvan roles de intermediario, xestor e mediador que, xunto co de dinamizador, están implícitos nas atribucións que a normativa dá aos directores dos centros públicos, polo tanto son roles propios destes e, en consecuencia, ditos roles están subsumidos no máis amplo, que se denominou rol de superdirector. As demandas de que os inspectores asuman o rol de superdirector son tantas e adoptan formas tan diversas que algúns inspectores o consideran normal, até o punto de proporen que debería estar claramente recollido na normativa.

13.- As opinións dos profesores en relación coa súa avaliación pola Inspección (rexeitamento a seren avaliados e desconfianza nas persoas encargadas de facelo) case non se modificaron nos últimos 25 anos, tal como se constata comparando os resultados da enquisa da tese cos resultados da enquisa feita no ano 1982 pola Federación de Ensinanza de CC.OO., a pesar dos anos transcorridos desde que se lle encomendou, por lei, á Inspección a avaliación do profesorado. Un de cada dous profesores rexeitan ser avaliados polos inspectores. Os profesores que máis rexeitan ser avaliados polos inspectores son os mestres, dez puntos porcentuais por riba dos profesores de institutos. Os resultados de ambas as enquisas tamén coinciden na dificultade que teñen os profesores en proporen unha alternativa aos inspectores como axentes avaliadores. Porén, unha grande maioría dos directores de centros públicos, catro de cada cinco, acepta ser avaliados polos inspectores.

14.- Unha parte moi importante dos docentes opinaba no curso 2006/2007 que era necesaria a especialización dos inspectores para a realización de determinadas funcións, opinión que non comparten case a metade dos inspectores.

- d) O 72% da mostra de todos os integrantes da comunidade educativa consultados opinaba que era imprescindible que o inspector de referencia teña experiencia previa no nivel ou niveis educativos impartidos nos centros que teña adscritos,

opinión que compartían o 52% dos inspectores. Constátase unha diferenza de 20 puntos porcentuais entre as opinións de ambos os colectivos.

- e) O 88% da mostra dos docentes públicos (directores e profesores) opinaba que os inspectores que avalíen a función docente debían ser especialistas na materia ou no nivel (o 53% e o 35% respectivamente), opinión compartida polo 58% dos inspectores (o 40% e o 18% respectivamente), o que significa unha diferenza de 30 puntos porcentuais. É de destacar que o 75% dos profesores de educación optou polo perfil do inspector especialista na materia. En resumo, os directores e profesores dos IES optaron maioritariamente polo perfil de inspector especialista na materia (que leva implícita a especialidade de nivel); agora ben os directores dos CEIP+ elixiron maioritariamente o perfil de inspector especialista de nivel, no entanto, a maioría dos mestres optou paradoxalmente polo especialista de materia, posiblemente como consecuencia da crecente demanda de especialización deste colectivo a partir da LXE de 1970.
- f) O 77% dos directores de centros públicos opinaba que os inspectores que avalíen a función directiva deben ter experiencia no mesmo nivel educativo que o director a avaliar, opinión que compartían o 40% dos inspectores, o que significa unha discrepancia de 37 puntos porcentuais.

15.- Comprobouse que a Inspección en Galicia no curso 2006/2007 estaba dividida en relación co principio de internivelaridade. O principio de internivelaridade levado ás súas últimas consecuencias implica a negación de calquera tipo de especialización relacionada cos niveis ou materias. A análise realizada permitiu establecer que en dito curso ao redor dun 22% dos inspectores estaban totalmente de acordo con este principio. Isto explicaría unha grande parte da discrepancia entre os inspectores e os docentes en torno aos perfís que deberían ter os inspectores como axentes de avaliación da práctica docente ou da función directiva, así como ao perfil do inspector de referencia. Un 28% dos inspectores mostrouse partidario do principio de especialidade. O resto (49%) non tiñan unha tendencia clara ao respecto. Comprobouse a existencia dunha evidente relación entre a experiencia previa dos inspectores como mestre e a asunción do principio de internivelaridade, o que induce a pensar que a formación inicial, xunto co itinerario seguido para chegar a ser inspector inflúen nesta cuestión. No entanto, cumpriría un estudo máis profundo sobre este tema para

determinar a influencia dos distintos factores que levan a asumir o principio de internivelaridade como elemento vertebrador da organización da Inspección.

16.- Os directores de centros públicos manifestan opinións moi distintas ás dos inspectores sobre o principio que debe rexer a organización da Inspección. Das opinións dos directores dedúcese que a maioría (máis do 52% fronte ao 28% dos inspectores) consideraba, no curso 2006/2007, que a organización da inspección debería basearse nas especialidades de nivel ou curriculares. O número de directores cuxa opinión pode equipararse ao principio de internivelaridade, que inspira a organización actual da Inspección establecida no Decreto 99/2004 do 21 de maio, é testemuñal, non chega ao 5% (fronte ao 22% dos inspectores). O 43% restante dos directores non se decantaría claramente nin polo principio de internivelaridade nin polo de especialidade.

6.2.1.3.3. Conclusións derivadas das actuacións realizadas polos inspectores no curso 2005/2006.

A través da análise da información recollida na enquisa en torno as actuacións que os inspectores realizaron nos centros educativos durante o curso 2005/2006 chegouse as seguintes conclusións no punto 5.2.3.3.11:

1.- As actuacións máis realizadas polos inspectores no curso 2005/2006 segundo eles e os docentes (directores + profesores) foron as de carácter burocrático e as relacionadas coa función de *supervisar e controlar desde o punto de vista pedagógico e organizativo o funcionamento dos centros educativos*. Pola contra, as actuacións menos realizadas foron as relacionadas coa función de *participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran*, e coa de *supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora*.

2.- Hai unha notable coincidencia nas valoracións, feitas polos inspectores e os docentes, do grao de realización das actuacións dos inspectores durante o curso 2005/2006. A tendencia xeral é que os inspectores valoran máis alto que os docentes o grao de realización. Non obstante, obviando esa tendencia, as valoracións do grao de realización das distintas actuacións é moi semellante, o que permite confirmar a súa validez.

3.- O modelo real de Inspección, desenvolvido no curso 2005/2006, non se corresponde co modelo teórico de inspección recollido na LOE; está condicionado polo modelo de Inspección da Administración, implícito no Plan xeral da Inspección para ese curso, pero tampouco se axusta a el. Sitúase nunha posición intermedia entre ambos os modelos.

4.- Os modelos implícitos de Inspección dos inspectores e dos directores aproxímanse máis ao modelo teórico que ao modelo da Administración. Os resultados indican que o modelo real de Inspección desenvolvido no curso 2005/2006, é unha solución de compromiso, construída polos inspectores coa súa praxe diaria, entre o modelo implícito da Administración para ese curso (deducido do correspondente Plan xeral de Inspección) e os modelos que teñen implícitos os inspectores e os directores. Como consecuencia diso, a influencia destes modelos nas actuacións dos inspectores fai que o modelo real de Inspección se afaste do modelo previsto pola Administración e se aproxime ao modelo teórico recollido na LOE.

5.- As valoracións das actuacións dos inspectores permiten determinar cal das dúas funcións predomina e concretar así o estilo real de intervención dos inspectores durante o curso 2005/2006 anticipado na conclusión 4 do punto 5.2.11.1.8, que quedaría definido polas seguintes características:

e) Funcionais:

- f. Claro predominio das actuacións burocráticas.
- g. Xunto coas anteriores predominio das actuacións relacionadas coa función de *“supervisar e controlar, desde o punto de vista pedagógico e organizativo, o funcionamento dos centros educativos así como os programas que neles inciden”*
- h. Grande relevancia de actuacións asociadas de forma abusiva (actuacións de superdirector) á función de *“asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigacións”*.
- i. Elevada dificultade para planificar unha acción inspectora coordinada, tanto no conxunto do sistema educativo galego, como das actuacións dos inspectores nos centros.

- j. Confusión entre as funcións da Inspección e da Dirección dos centros escolares
- f) Organización: Baseada no inspector de referencia.
- g) Roles do inspector: Policía, “bombeiro” e superdirector.
- h) Relacións cos seus clientes: De intermediación entre a Administración e os centros, de superioridade (superior xerárquico), de control e de xestión de problemas.

6.- No curso 2005/2006, ningún dos estilos de intervención demandados polos distintos clientes da Inspección, incluída a Administración, coincide co estilo real de intervención. Os estilos que máis se aproximaron a el foron os demandados pola Administración (estilo supervisor/burocrático) e polos directores (estilo superdirector). Os estilos de intervención que difiren máis do estilo real foron os que demandaron os profesores (estilo de valedor do profesor) e os pais (estilo inspección/control).

7.- Con carácter xeral, todos os representantes das comunidades educativas manifestan que os inspectores tiveron durante o curso 2005/2006 unha excesiva carga burocrática, até o punto de que opinan que lles impidiu atender outras funcións que consideran máis propias da Inspección.

8.- Hai un grande número de achegas dos profesores e dos pais para que os inspectores boten máis tempo nos centros, opinión que non é compartida polos directores, cuxa grande maioría (o 80%) considera que as visitas realizadas polos inspectores aos centros no curso 2005/2006 foron suficientes. A maior permanencia dos inspectores debería permitir, segundo os profesores, unha colaboración maior co profesorado, animándoo no seu traballo e resolvendo as dúbidas que se presenten no día a día da práctica docente (rol de dinamizador), mediando nos conflitos (rol de mediador) e para defender a profesionalidade dos profesores (rol de valedor do profesor). Para os pais, a permanencia dos inspectores nos centros debería permitir unha maior vixilancia do cumprimento da normativa (rol de policía) centrada sobre todo no control do traballo dos profesores nos centros (fiscalización), alén dunha maior relación “inspectores ↔ pais”. Todos estes roles implícitos nas achegas recollidas debe desempeñalos, segundo a normativa, o director do centro, polo que son compoñentes do que se veu chamando rol de superdirector, que os englobaría todos. Agora ben, neste

caso, o punto de vista é esencialmente distinto ao dos directores, o que se pretende na práctica é que o inspector faga de director, relegando este no mellor dos casos, cando non se ignora a súa existencia como dan a entender algúns pais, a un simple coordinador das actividades do centro, sen capacidade de “dirixir”.

9.- A valoración que fan os directores da influencia das actuacións dos inspectores na mellora dos centros é moi semellante á que fan os propios inspectores. A valoración que fan os pais é significativamente máis baixa que a dos inspectores e directores. Aínda así, os tres colectivos consideran que as actuacións dos inspectores só inflúen “algo” na mellora do funcionamento do centro. Non obstante, onde se mostran máis as discrepancias entre directores e pais é sobre a necesidade dunha inspección externa sobre os centros. Dáse o paradoxo de que proporcionalmente son moito máis os pais que consideran necesaria a inspección dos centros que directores, a pesar de valorar máis baixo que estes a influencia das actuacións dos inspectores na mellora do funcionamento do centro. Dous de cada tres pais considera que os centros non funcionarían igual se non fosen inspeccionados, ou o que é o mesmo, consideran necesaria unha inspección externa ao centro, mentres que pensan o mesmo un de cada tres directores. Quere dicir, dous de cada tres directores opinan que non faría falta a Inspección para que os centros funcionasen igual que funcionan. Esta opinión dos directores non se pode achacar ás más relacións cos inspectores (o 95% dos directores móstrase satisfeito coas relacións que mantén cos inspectores, dos que dous de cada tres din estar bastante ou moi satisfeitos), polo que hai que atribuíla á tipoloxía das actuacións que realizaron nos centros durante o curso 2005/2006, é dicir, ao estilo real de intervención dese curso. Interpretación que tamén explicaría a postura paradoxal dos pais. O que permite afirmar que, tanto os directores como os pais, non consideran efectivo para a mellora do funcionamento dos centros educativos o estilo real de intervención do curso 2005/2006. Dado que o estilo real de intervención está moi condicionado polo estilo de intervención demandado pola Consellería de Educación, reflectido no Plan xeral de Inspección, hai que concluír que o Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006 non foi efectivo para a mellora do funcionamento dos centros educativos. A máis alta valoración dada polos directores ás actuacións realizadas en dito curso xustificárase polas adaptacións que na praxe diaria foron facendo os inspectores como consecuencia das súas demandas.

10.- O colectivo máis crítico coa influencia das actuacións dos inspectores son os profesores. Tres de cada catro consideran que as actuacións dos inspectores no curso 2005/2006, non influíron nada ou pouco na mellora do funcionamento dos departamentos, aspecto que garda unha grande relación co funcionamento xeral do centro.

11.- En conxunto os inspectores considéranse satisfeitos na súa práctica profesional, con todo, para un de cada tres inspectores (o 33%) é pouco satisfactoria. Non se coñecen as razóns que expliquen o motivo da insatisfacción, cousa que, por outra parte, non era obxectivo desta tese. De acordo cos datos recollidos e coa análise realizada non se acharon diferenzas significativas, en relación con esta variable, entre os inspectores agrupados en función da experiencia previa como mestre, do principio de organización da Inspección e da conformidade coa forma de asignar os centros, polo que non se pode afirmar que o grao de satisfacción dos inspectores co seu traballo estea relacionado coas variables citadas, aínda que tampouco se pode excluír. Unha análise máis fina desta cuestión escapa aos límites desta tese.

6.2.1.3.4. Conclusións derivadas das actuacións realizadas polos inspectores no curso 2005/2006 de tipo curricular.

Por último, a análise da información recollida na enquisa en torno ás actuacións específicas de tipo curricular, vinculadas á función de *supervisar a práctica docente*, permitiu chegar as seguintes conclusións recollidas no punto 5.2.3.4.7:

1.- Hai un consenso practicamente xeneralizado entre os inspectores en torno que na función de *supervisar a práctica docente*, atribuída pola LOE á Inspección, están implícitas as seguintes actuacións de carácter curricular:

- f) A supervisión das programacións didácticas.*
- g) A supervisión dos procedementos de cualificación.*
- h) A supervisión das clases desde o punto de vista metodolóxico.*
- i) A supervisión das clases desde o punto de vista dos contidos.*
- j) A supervisión do desenvolvemento curricular a través das actas e memorias.*

Non obstante, cada unha das tres últimas actuacións é rexeitada por parte dos inspectores (un 15% aproximadamente para cada unha delas). Rexeitamento que non está fundado en razóns obxectivas o que é un indicador máis do desacordo que existe entre os inspectores en temas fundamentais da súa profesión, como o das funcións que teñen encomendadas, fundado en moitas ocasións, como neste caso, en opinións individualistas. É de destacar que unha desas actuacións cuestionadas polo 15% de inspectores, concretamente a *supervisión do desenvolvemento curricular a través das actas e memorias*, é a que máis influencia ten nos resultados escolares dos centros, segundo as opinións dos directores e profesores.

2.- Os sectores das comunidades educativas discrepan notablemente en relación coas cinco actuacións de carácter curricular citadas. A maior ou menor aceptación de que os inspectores supervisen á práctica docente depende da titularidade dos centros, dos sectores da comunidade educativa e do nivel educativo a que pertencen os individuos consultados. Así:

– En relación coa titularidade:

En xeral, son os representantes dos centros privados, directores, profesores e pais, os que proporcionalmente rexeitan máis as actuacións dos inspectores de carácter curricular. A pesar diso, todos os representantes dos centros públicos e privados de todos os sectores opinan maioritariamente que os inspectores deben facer a *supervisión das programacións didácticas* e a *supervisión do desenvolvemento curricular*. Tamén están de acordo todos os representantes de todos os sectores da comunidade educativa, excepto os pais dos alumnos de centros públicos, en rexeitar maioritariamente que os inspectores supervisen o que fan os profesores na aula. Agora ben, só os representantes dos centros públicos de todos os sectores opinan maioritariamente que os inspectores deben facer a *supervisión dos procedementos de cualificación*, mentres que a maioría dos representantes dos centros privados opina o contrario.

– En relación cos sectores da comunidade educativa:

En xeral, os directores aceptan proporcionalmente máis que os profesores a supervisión da práctica docente feita por inspectores.

– En relación co nivel educativo:

En xeral, os directores e profesores dos IES aceptan proporcionalmente máis que os dos CEIP a supervisión da práctica docente feita por inspectores.

3.- Hai diversidade de opinións nos inspectores sobre o perfil que debe ter o inspector supervisor da práctica docente. Os resultados son moi semellantes aos obtidos para o perfil do inspector avaliador da función docente. Un de cada dous opina que debería ser un inspector especialista na materia do profesor cuxa práctica se supervisa, mentres que un de cada tres inspectores opina que para realizar esas actuacións non é necesario ningún requisito específico previo ou especialidade. As opinións están relacionadas coa experiencia previa do inspector como profesor e, sobre todo, co principio organizativo da Inspección asumido, de tal xeito que os inspectores que non teñen experiencia previa como mestre ou que asumen a especialidade como principio organizativo optan maioritariamente polo perfil de inspector especialista na materia. Porén, os inspectores con experiencia previa como mestre ou que asumen a internivelaridade como principio organizativo da Inspección optan maioritariamente polo perfil non especializado. No entanto, os representantes de todos e cada un dos sectores educativos optan practicamente por unanimidade por un perfil especializado, ben por materia ben por nivel educativo segundo os casos. Os resultados para os directores e profesores tamén son semellantes aos obtidos para o perfil do inspector avaliador da función docente. O que permite afirmar que tanto os inspectores como os directores e profesores equiparan, por non dicir que identifican, a supervisión da práctica docente coa avaliación da función docente.

4.- Os representantes das comunidades educativas, que non están de acordo con que os inspectores realicen todas ou algunha das actuacións de carácter curricular, discrepan claramente en relación coa proposta doutros axentes supervisores alternativos aos inspectores. As propostas están relacionadas coa titularidade do centro, os sectores da comunidade educativa e o nivel educativo. Os directores e pais dos centro privados optan maioritariamente polo director do centro como supervisor da actuación ou actuacións de carácter curricular para as que non aceptan ao inspector. Os directores e profesores dos IES optan maioritariamente polo xefe de departamento como alternativa ao inspector, mentres que os directores e mestres dos CEIP+ propoñen, por esta orde, o xefe de estudos e o director.

5.- As valoracións da influencia nos resultados escolares das actuacións relacionadas coa práctica docente están comprendidas entre marxes moi estreitas dentro de cada grupo analizado (en torno a 0,5 puntos sobre 5). Non obstante, as diferenzas de valoración entre grupos é moito máis acusada (chega a 1,5 puntos sobre 5). O colectivo de inspectores é o que máis alto valora a influencia da supervisión da práctica docente nos resultados escolares dos centros ($M \sim 4$ puntos sobre 5, para todas as actuacións consideradas). Os directores dos IES son os que fan valoracións máis próximas ás dos inspectores, mentres que os directores de centros privados son os que máis discrepan coas valoracións dos inspectores. A actuación que máis influencia ten, segundo a opinión dos directores, e a *supervisión do desenvolvemento curricular*, porén, para os inspectores é a *supervisión dos procedementos de cualificación*. A actuación que menos influencia tería nos resultados escolares para todos os grupos analizados, incluídos os inspectores, sería a *supervisión das actividades dos profesores na aula*.

6.- Tamén se acharon claras diferenzas, sobre o grao de realización das actuacións de carácter curricular, entre a valoración que fan os inspectores e as que fan os distintos sectores das comunidades educativas. No entanto, non se encontraron diferenzas significativas entre as valoracións feitas por estes últimos. Repítese a situación que se deu coa valoración do grao de realización das actuacións dos inspectores recollidas no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006. Dado que é moi difícil determinar por métodos obxectivos o grao de realización “real” das actuacións dos inspectores, pódese aceptar que estes e os sectores da comunidade educativa teñen puntos de vista distintos para facer esa valoración, tendendo, en xeral, a ser máis altas as valoracións feitas polos inspectores.

7.- Segundo a información facilitada polos propios inspectores e docentes, o grao de realización das actuacións de carácter curricular está en xeral moi por debaixo do grao de realización das actuacións recollidas no Plan xeral da Inspección para o curso 2005/2006. O que permite afirmar que as actuacións de carácter curricular foron nese curso as máis prexudicadas no sistema de priorización dos inspectores. Se se exceptuar a actuación, *supervisar as programacións*, o grao de realización das restantes actuacións pode considerarse como anecdótico.

8.- A análise comparativa do grao de realización das actuacións de carácter curricular coa influencia atribuída a cada unha delas pon en evidencia que existe unha ampla marxe para influír na mellora dos resultados escolares dos centros, prestando máis atención ás actuacións de supervisión da práctica docente, o que significa incrementar o seu grao de realización. Un paso previo sería, alén da sensibilización/formación dos inspectores, a súa inclusión no Plan xeral da Inspección outorgándolles a importancia que lles dá a LOE e o Decreto 99/2004. Dado que, tal como se comprobou, a variedade e número de actuacións que se encomendan aos inspectores imposibilitan a súa total realización, deberían adoptarse medidas tendentes á optimización dos recursos dispoñibles na Inspección. Para iso habería que determinar a importancia que teñen ditas actuacións para a mellora do sistema educativo para centrar a atención naquelas que se considerasen máis importantes.

9. A estratexia de consultar aos implicados sobre o grao de realización das actuacións dos inspectores pode ser de grande axuda para a optimización dos recursos da Inspección. A análise conxunta da importancia da actuación e o grao de realización atribuído polos usuarios permite comprobar os desfases entre ambas as variables o que proporcionaría información valiosa para a toma de decisións mediante o coñecemento daquelas actuacións que se consideran realizadas fronte as que presentan deficiencias (ABALO, VARELA e RIAL, 2006 : 730). Actualmente existen ferramentas de análise tipo IPA ou outras semellantes, que proporcionan orientacións nese sentido, que sería recomendable empregar para a elaboración dos Plans xerais de Inspección.

6.2.2. VERIFICACIÓN DAS HIPÓTESES.

En relación coas hipóteses que se formularon ao principio da tese, pódese afirmar que os resultados obtidos da información recollida mediante a enquisa e que se materializan nas conclusións parciais anteriores confirman todas e cada unha delas.

Tal como se dixo, a actividade inspectora constitúe unha función xenuinamente administrativa. Ora ben, a función inspectora en educación configúrase como unha inspección claramente diferente ás restantes inspeccións sectoriais que dimanan da actividade inspectora xeral da Administración. Desde a súa orixe en España no ano 1849, como órgano diferenciado da administración integrado por funcionarios especializados, as peculiaridades do sistema educativo propiciaron que se encomendase aos inspectores unha grande diversidade de actuacións, que dun xeito ou outro mediatizaron ao longo da historia a finalidade primixenia de “vixiar que se cumpran as leis”, razón de ser da actividade inspectora da Administración.

A visita de inspección constituíu desde o primeiro momento o instrumento básico para levar a cabo a actividade inspectora, o que permitía un contacto directo y mediato co mestre e a realidade escolar. Esa posibilidade, xunto coa situación en que se achaban a maioría dos mestres, illados en pequenas vilas, afastados de todo centro de cultura e rodeados dunha atmosfera de ignorancia, facían da visita de inspección un momento único para que no seu decurso se lle encomendase ao inspector a misión de asesorar e inclusive de formar os mestres, coa finalidade clara de mellorar a calidade da ensinanza. Durante moitos anos as visitas de inspección foron practicamente a única posibilidade que tiñan a maioría dos mestres para melloraren a súa práctica docente ou, no seu caso, corruxiren os fallos detectados. Como consecuencia diso, na regulación das visitas de inspección aparecen, xunto coas actuacións de vixilancia e control, outras actuacións totalmente distintas como son as de asesoramento e de formación do profesorado.

Desde o inicio, pois, da Inspección profesional de educación aparecen dous tipos claramente diferenciados de funcións: por un lado as relacionadas coa vixilancia e control, de carácter administrativo, e por outro as relacionadas co asesoramento e formación do profesorado, de carácter claramente educativo. As funcións de ambos os

tipos van estar presentes, aínda que con distintos matices, en todos os modelos teóricos de Inspección de educación que se sucederon en España e, inclusive na actualidade, nos das Comunidades Autónomas. Isto permite afirmar que con carácter xeral en España as funcións da Inspección son case unha constante histórica.

O precario equilibrio no que están ambos os tipos de funcións propicia que os diferentes modelos teóricos xurdan do maior ou menor fincapé que se faga dunhas funcións en detrimento doutras. En consecuencia, vai ser a importancia relativa dunhas funcións sobre outras o que diferencie os modelos teóricos de Inspección.

Ao longo da historia da Inspección vanse alternar modelos teóricos, nos que predominen as funcións de vixilancia e control, con outros nos que predominen funcións de asesoramento e formación. As razóns de que nun momento dado haxa un modelo dun tipo ou doutro depende máis de concepcións ideolóxicas, vinculadas na maioría dos casos a opcións políticas, que de reflexións técnicas.

A dualidade das funcións atribuídas á Inspección, que está no cerne da evolución, até certo punto errática, dos modelos de Inspección en España, converteuse así nunha característica distintiva da Inspección de educación española fronte a doutros países, que condiciona a proposta de modelos alternativos. Esta característica trasladouse aos modelos de Inspección implantados en Galicia despois da asumir as competencias en Educación.

Por outro lado, a dualidade das funcións da Inspección de educación e a dificultade de manter o equilibrio entre elas, aparte de ser a causa primordial dos vaivéns que sufriu a Inspección ao longo da súa historia, produce aínda hoxe un efecto inhibitor da eficacia da acción inspectora en educación. Esta situación de permanente ambivalencia impide que se definan claramente os roles do inspector, e como consecuencia o seu status dentro da organización do sistema educativo, mantendo a figura do inspector de educación, excepto en momentos moi concretos, nun estado de ambigüidade, entre a figura de policía/supervisor e a de formador/orientador, que se manifesta a dous niveis: un interno e outro externo á Inspección. A nivel interno, a través dun estado de permanente “crise”, que non deixa de ser esencialmente unha crise de identidade dos inspectores pola dificultade que encerra conxugar roles tan distintos.

A nivel externo maniféstase na diversidade de crenzas, puntos de vista e actitudes que teñen sobre a Inspección os seus usuarios ou clientes, que se traducen en expectativas, e estas, pola súa parte, en demandas de actuacións que perfilan auténticos estilos de intervención, tal como se comprobou ao longo da investigación.

A visita de inspección segue sendo o elemento básico da actividade inspectora e ao que máis tempo lle dedican os inspectores. Desaparecido o condicionante que supuña o illamento dos mestres, apareceron novas necesidades oportunistas. Así a visita de inspección mostrouse como un instrumento eficaz para, por un lado, satisfacer a cada vez maior demanda de información dos responsables da Administración que os directores dos centros son remisos a facilitar ou, inclusive, non queren dar, e por outro, para intervir nos conflitos que cada vez con máis frecuencia se orixinan nos centros.

A tendencia actual, como consecuencia diso e contrariamente á tendencia que marcan as leis de educación, é que os inspectores asuman cada vez máis competencias dos directores de centro. Tendencia que se ve reforzada polo incremento constante da dependencia que teñen os directores dos “seus” inspectores, a pesar de que a tendencia lexislativa é dar aos centros cada vez maior autonomía pedagóxica, organizativa e de xestión, inclusive económica. A dinámica nefasta na que se involucran as direccións dos centros, aceptando e alimentando dita tendencia, produce un efecto pernicioso no funcionamento da Inspección: A actividade dos inspectores vólvese cada vez menos planificada e, como consecuencia, máis incidental, como resultado de asumir a situación de pasividade que se deriva do rol de “recadeiro” ou de “bombeiro”, que as circunstancias lles obrigan a desempeñar.

Tendo en conta o anterior, a seguir xustifícase a verificación de cada unha das hipótese nas que se concretou a finalidade da tese.

Hipótese 1: Actualmente coexisten en Galicia diversas formas de entender a función inspectora no ámbito da educación, ou modelos implícitos de Inspección, derivadas doutras tantas interpretacións das funcións que debe desempeñar a Inspección nese ámbito, inclusive os propios inspectores teñen asumidos distintos modelos de Inspección. Unha das causas que favorece esta situación é que a normativa

da Comunidade Autónoma de Galicia non establece claramente o modelo de Inspección de educación que se pretende implementar.

A información recollida permite afirmar que practicamente cada individuo, incluído os inspectores, ten a súa propia forma de entender a función inspectora no ámbito da educación. Non obstante, púidose comprobar que no curso 2006/2007 os modelos de Inspección implícitos maioritariamente en todos os colectivos analizados se reducían a catro, que se denominaron:

- **Modelo supervisor.**
- **Modelo asesor.**
- **Modelo administrativo.**
- **Modelo avaliador.**

Tamén se comprobou que no fondo das concepcións individuais subsisten as dúas formas históricas citadas de entender a actividade inspectora: como actividade de control (coas variantes da súa dupla acepción coercitiva ou reguladora) ou como actividade de asesoramento.

No decurso da investigación comprobouse que, en realidade e de acordo cos criterios establecidos na tese, da normativa de aplicación en Galicia no curso 2005/2006 se deducían dous modelos de Inspección distintos, feito que non estaba previsto nos supostos de partida: un recollido no Decreto 99/2004, idéntico ao establecido pola LOE, e outro implícito no Plan xeral de Inspección para o curso 2005/2006. Isto obrigou a distinguir dous modelos de Inspección a nivel de Administración, o recollido no citado Decreto, ao que se denominou simplemente modelo de Inspección (teórico), e o modelo implícito no Plan xeral, ao que se denominou modelo de Inspección implícito da Administración. No modelo teórico predominan as funcións de supervisión e control técnico-pedagóxico, mentres que no modelo implícito da Administración predominaban, para o curso 2005/2006, as actuacións de carácter burocrático e as relacionadas coas de vixilancia do cumprimento das normas (control administrativo). Comprobouse que esta imprevista dualidade de modelos de Inspección recollidos na normativa, ademais de incidir nas hipóteses de partida e obviamente na súa verificación,

fomenta a confusión, inclusive nos propios inspectores, favorecendo a diversidade de interpretacións.

Como aspecto complementario comprobouse que os modelos implícitos de forma maioritaria nun colectivo están relacionados cos intereses dese colectivo. No colectivo de inspectores predomina claramente o modelo que prioriza as funcións de supervisión e control, ao igual que no colectivo dos directores, aínda que neste caso non tan claramente; no colectivo de profesores predomina maioritariamente o modelo que prioriza as funcións de asesoramento; por último, o modelo de Inspección que predomina no colectivo de pais é esencialmente distinto ao dos inspectores, directores e profesores, nel dáselle prioridade ao control sobre calquera outro aspecto e ademais desde a perspectiva do control coercitivo.

Hipótese 2: A falta de un criterio claramente definido en torno ao modelo de Inspección propicia que:

- d) Proliferen as actuacións de carácter burocrático, que impiden o normal desenvolvemento doutras actuacións dos inspectores máis relevantes para cumprir a finalidade que a LOE lle encomenda á Inspección.*
- e) Os inspectores se vexan obrigados a asumir en numerosas ocasións competencias que a LOE atribúe aos directores dos centros educativos, o que, aparte de producir unha confusión de ambas as figuras, tende a modificar o seu status na estrutura do sistema educativo.*
- f) Os distintos sectores das comunidades educativas teñen expectativas moi distintas sobre a actividade que deben realizar os inspectores nos centros, o que xera demandas contraditorias e insatisfacción coas actuacións dos inspectores.*

Comprobouse que o modelo de Inspección implícito da Administración exige dos inspectores numerosas actuacións de carácter burocrático. Por outro lado, comprobouse que a dinámica do funcionamento da Inspección impón que estas actuacións teñan prioridade sobre as restantes, inclusive sobre as definidas como prioritarias no Plan xeral de Inspección. Así mesmo comprobouse, que como

consecuencia diso, as actuacións burocráticas, non só restan tempo para atender outras actuacións máis relevantes para cumprir a finalidade da Inspección prevista na LOE, senón que, dado o seu elevado número, chegan a impedir a realización destas últimas por falta material de tempo.

Comprobouse que a Administración para suplir os déficits das direccións dos centros educativos encomenda aos inspectores actuacións propias dos directores. Tamén se comprobou que, como consecuencia diso, aparecían dous efectos perversos: Por un lado, todos os colectivos consultados tiñan no curso 2006/2007 unha grande confusión en torno ás competencias de ambas as figuras. Por outro lado, o inspector pasa a ser un elemento da liña de mando na estrutura do sistema educativo, en detrimento do seu status natural de elemento staff. Esta modificación converte *de facto* os inspectores en superdirectores.

Comprobouse que as diversas formas de entender a función inspectora que teñen os distintos sectores da comunidade educativa, que se manifestan na diversidade de crenzas, puntos de vista e actitudes que teñen sobre a Inspección, tradúcense en expectativas, e estas, pola súa parte, en demandas de actuacións, que constitúen o que se denominou estilos de intervención dos inspectores. Comprobouse, así mesmo, que os estilos de intervención dos inspectores demandados por cada sector da comunidade educativa eran distintos, e que a satisfacción coa Inspección que manifestaban os compoñentes dun sector estaba directamente relacionada co grao de coincidencia do estilo de intervención demandado e o estilo real de intervención dos inspectores.

Hipótese 3: O modelo de Inspección de educación, que se deduce da normativa de aplicación en Galicia, ou modelo “teórico” de Inspección, non coincide co modelo “real” de Inspección que se deduce das actuacións dos inspectores.

Tal como se dixo no comentario de verificación da hipótese 1, chegouse á conclusión de que en realidade no curso 2005/2006 non había un único modelo “teórico” de Inspección, senón que, da normativa de aplicación en Galicia, se podían deducir dous modelos de Inspección distintos: o denominado modelo (teórico) de Inspección e o denominado modelo de Inspección implícito da Administración. Ante a

evidencia da existencia de dous modelos derivados da normativa cabía esperar que o modelo real de Inspección coincidise co modelo implícito da Administración, ou, de non ser así, que este último se situase nunha posición intermedia entre o modelo teórico e o modelo real. Porén, mediante a análise das actuacións desenvolvidas polos inspectores no curso 2005/2006, comprobouse que as actuacións máis realizadas nese curso foron as de carácter burocrático e as relacionadas coa supervisión e control do funcionamento dos centros. O modelo de Inspección a que responde esta realidade, ou modelo real de Inspección, é esencialmente distinto, segundo as premisas establecidas na tese, aos dous modelos citados. Complementariamente, mediante unha análise máis profunda, comprobouse que era o modelo real de Inspección o que estaba situado entre o modelo teórico e o implícito da Administración.

Hipótese 4: O modelo “real” de Inspección é un concepto dinámico. Resulta da solución de compromiso, que os inspectores van construindo coa súa praxe diaria, entre as distintas solicitudes ás que se ven sometidos.

A inesperada situación do modelo real de Inspección non impediu verificar esta hipótese, xa que se comprobou que a posible causa de que o modelo real derivase cara ao modelo teórico, afastándoo do modelo implícito da Administración, era a influencia que sobre os inspectores exercían os modelos implícitos maioritarios no seu propio colectivo e no dos directores. Como consecuencia, conclúíuse que o modelo real de Inspección no curso 2005/2006 era o resultado dunha solución de compromiso, que os inspectores daban coa súa praxe diaria, como consecuencia da tensión a que vían sometidos: por un lado, as demandas da Administración, que constitúen o que se denominou estilo de intervención demandado pola Administración, e, por outro, as demandas dos sectores das comunidades educativas, sobre todo as feitas polos directores. A estas tensións hai que engadir os condicionantes persoais derivados dos modelos de Inspección que teñen implícitos os propios inspectores. Comprobouse que o modelo real de Inspección no citado curso situábase entre o modelo (real) de Inspección e o modelo implícito da Administración. Comprobouse que a grande flexibilidade coa que o Plan xeral de Inspección do curso 2005/2006 recollía a realización das actuacións dos inspectores foi determinante para permitir a existencia dunha solución de compromiso sen menoscabo aparente do sistema.

Como corolario desta hipótese cabe afirmar que o modelo real de Inspección é un construto difuso e non predicible, e polo tanto resulta, até certo punto, un modelo non controlado. Porén, dito modelo presenta vantaxes derivadas do proceso de adaptación, entre as que destacan as seguintes:

1. A Inspección suple os desaxustes que se producen nos diversos puntos do sistema (dirección de centros, aparición de novas demandas, comunicación entre os elementos de “liña” da organización, etc.)
2. Presenta un nivel de conflitividade baixo, xa que a actividade supletoria dos inspectores fai funcionar o sistema, aínda que sexa baixo mínimos, evitando, na maioría das ocasións posibles conflitos que se poderían derivar da exixencia de responsabilidades.
3. Os responsables da Administración educativa dispoñen dun colectivo de profesionais altamente cualificados, que poden utilizar case ao seu libre albedrío, pola ampla marxe de discrecionalidade que lles outorgan as normas.
4. Non é necesario planificar nin a medio nin a longo prazo, co que calquera actuación non prevista pode ser incluída en calquera momento sen problema.
5. Calquera inspector pode ser substituído por outro inspector sen que o Servizo se resinta.

Hipótese 5: Hai unha crise de identidade na Inspección, cuxa causa fundamental reside en que non está claramente definido na normativa o status do inspector de educación e, en consecuencia, resulta ambiguo o rol, que deberían desempeñar os inspectores no conxunto do sistema educativo. Esta crise non é circunstancial senón que pola súa permanencia ten carácter estrutural.

Comprobouse que no curso 2006/2007 a Inspección de educación de Galicia estaba sumida nunha profunda crise, como consecuencia da falta dunha definición clara do status dos inspectores dentro do sistema educativo, e que polo tanto se trata en realidade dunha crise de identidade. Comprobouse que a crise tiña a súa orixe na ambigüidade do rol que debían asumir os inspectores, cuxas raíces históricas se estenden até case o momento da institucionalización da Inspección, oscilando entre o de

vixiante-fiscalizador por un lado, e asesor-formador por outro. Dita crise, que se fixo máis visible a partir da LXE de 1970, agudizouse como consecuencia da unificación mal resolvida dos tres corpos de inspectores que chegou a haber en España: o de Ensinanza Básica, o de Bacharelato e o de Formación Profesional. As características diferenciais dos tres niveis facían que o modelo de Inspección que rexía para cada corpo fose esencialmente distinto ao dos outros dous. A unificación fixo que predominase o modelo maioritario, o do Corpo de Inspectores de Ensinanza Básica, en detrimento dos outros dous, situación que non foi totalmente asumida polos inspectores dos corpos minoritarios. En consecuencia, chegouse a conclusión de que a crise da Inspección de Galicia no curso 2006/2007, non se debía nin a circunstancias concretas da Comunidade Autónoma nin a circunstancias temporais, senón que era debida a razóns estruturais da propia Inspección.

Hipótese 6: As actuacións da Inspección de educación de carácter curricular, derivadas da función prevista na LOE de supervisar a práctica docente, son actualmente as máis prexudicadas por esta situación, até o punto de que a súa realización resulta anecdótica.

Comprobouse que as actuacións dos inspectores, que eles mesmos identificaron como curriculares, foron as que menos se realizaron no curso 2005/2006. Comprobouse que a importancia que lle daban a estas actuacións, tanto os inspectores como os representantes dos sectores das comunidades educativa, non se correspondía co seu grao de realización. Comprobouse que non aparecían recollidas explicitamente na relación de actuacións prevista no Plan xeral de Inspección para ese curso a pesar de que xa no ano 2002 a LOCE lle atribuíra de xeito expreso á Inspección a función de *supervisar a práctica docente*. Comprobouse de que, como norma xeral, o número de actuacións que se lle encomenda aos inspectores impide que se podan realizar todas as actuacións previstas, e, en consecuencia, que os inspectores teñen que establecer algún tipo de criterio de prioridade (non necesariamente explícito) que lles permita realizar as consideradas máis importantes. O feito de que as actuacións de carácter curricular non estivesen incluídas dentro do Plan Xeral de Inspección para o curso 2005/2006 propiciou que os inspectores non as tivesen en conta na listaxe de prioridades, ou dito doutro xeito, foron ás que menos importancia se lles deu e por iso a penas se realizaron.

6.3. PROPOSTA.

Tal como anticipei na introdución desta tese, retomo nesta última parte a redacción en primeira persoa, para resaltar o carácter persoal que ten esta proposta, que se ben se fundamenta nos datos recollidos e analizados ao longo do documento, ten necesariamente unha compoñente subxectiva importante. Cómpre recordar, ao respecto, que os problemas do ámbito educativo nunca teñen solucións únicas, polo que as propostas para resolvelos ou palialos poden ser diferentes. Con toda seguridade, outros investigadores cos mesmos datos, pero visións distintas, farían outras propostas diferentes a miña.

Ao longo de toda a exposición púxose de manifesto que o problema máis importante que arrastra a Inspección de educación, de España en xeral e de Galicia en particular, é o da crise na que está sumida desde hai moitos anos. En consecuencia, creo que esta debe ser a primeira cuestión que se debe abordar para que a Inspección cumpra coa finalidade que lle encomenda a LOE de *“asegurar o cumprimento das leis, a garantía dos dereitos e a observancia dos deberes de cantos participan nos procesos de ensinanza e aprendizaxe, a mellora do sistema educativo e a calidade e equidade da ensinanza”*. Para iso hai que ter en conta algúns aspectos que se foron poñendo de manifesto ao longo da tese:

1. Que a finalidade en si mesma non abonda. É preciso concretala, establecendo con claridade que se espera que faga a Inspección de educación en Galicia, é dicir, as funcións específicas que se lle encomendan.
2. Que non todas as funcións teñen a mesma relevancia para o logro da finalidade, polo que a concreción supón tamén unha priorización das funcións.
3. Que de nada vale que se definan (concreten e prioricen) as funcións da Inspección no decreto correspondente (modelo “teórico” de Inspección), se os administradores do sistema educativo, independentemente das circunstancias, non asumen plenamente o modelo. Quere dicir que as demandas de actuacións que fagan á Inspección deben ser coherentes con dito modelo.

4. Que os inevitables axustes que sexan precisos facer en determinadas circunstancias deben ter moi en conta a finalidade da Inspección e ampararse sempre en razóns técnicas non de oportunidade política. Para iso, é imprescindible pensar nunha Inspección técnica e profesionalizada, integrada por profesionais independentes e ao servizo da sociedade (como toda a Administración), non ao servizo dos responsables da Administración educativa, desbotando calquera tentación “*decimonónica*” de utilizala de xeito partidista.
5. Que a análise realizada pon de manifesto a dificultade que entraña conxugar as funcións de vixilancia/control coas de asesoramento (polo abuso que se fai destas últimas). Unha posible solución a este conflito pasa por facer da avaliación sistemática de tipo formativo dos centros educativos, da función directiva e da práctica docente a función habitual e máis importante, diría que case exclusiva, da Inspección.

O segundo problema, que enlaza co anterior, refírese á indefinición do modelo de inspección. Determinouse na investigación realizada que o modelo de Inspección que funcionaba en realidade en Galicia no curso 2005/2006, ou modelo real de Inspección, era o resultado dunha solución de compromiso que os inspectores ían construíndo en base ás solicitudes que recibían da Administracións e dos directores. Nesta situación, conclúíuse que o modelo real é un construto difuso non predicible e, polo tanto, non controlable.

Ningunha das vantaxes do modelo real de Inspección citadas no comentario de verificación da hipótese 4 teñen algo que ver coa finalidade que a LOE atribúe á Inspección educativa. Só se poden considerar vantaxes desde unha visión reducionista desa finalidade e baixo unha perspectiva do momento presente na que se primen as solucións tipo: “saír do paso”.

En contrapartida, desde o meu punto de vista, o modelo real de Inspección do curso 2005/2006 presenta numerosas desvantaxes, entre as que cabe destacar:

- A Inspección educativa non ten tempo nin posibilidades de “inspeccionar”. Tense que dedicar a outras “cousas”.

- Os controis burocráticos duplícanse ou triplícanse, impóndose o principio de desconfianza sistemática, coa conseguinte burocratización da función.
- A sensación de impunidade nos integrantes da organización é cada vez máis acusada, co que cada vez resulta máis difícil exixirlles o cumprimento das súas obrigas.
- Produce unha desorientación xeneralizada en relación coas funcións que ten encomendadas a Inspección, inclusive nos inspectores, o que orixina falsas expectativas.
- Os responsables da Administración non dispoñen de información relevante para a toma de decisións, senón só puntual, de xeito fragmentando e descontextualizada.
- Os inspectores poden chegar a crer que o seu verdadeiro rol é o de “recadeiro” e “bombeiro”, e converter a súa actividade nunha espera continua a que “se lle ordene algo” ou “pase algo” para intervir. Como consecuencia, a actividade dos inspectores tórnase individualista e sen posibilidade práctica de coordinación.
- A excesiva dispersión e variedade de actuacións que se lle encomendan a cada inspector fai imposible un dominio suficiente da normativa pola que se rexen as distintas actuacións, o que, alén de restar eficacia ao Servizo, xera a perda progresiva da autoridade “moral” (*auctoritas*) coa conseguinte proliferación da autoridade imposta (*potestas*).
- Imposibilidade de avaliar os efectos que teñen as actuacións dos inspectores sobre os centros e, en xeral, sobre o sistema educativo

O terceiro problema, tamén relacionado cos anteriores, ten que ver co estilo de intervención. Hai que ter presente, que, de acordo cos presupostos de partida desta tese, a implementación de calquera modelo de Inspección faise a través dun estilo de intervención. Polo tanto, adoptadas as medidas para resolver a crise de identidade da Inspección e decidido o modelo de Inspección, imponse unha revisión do estilo de intervención dos inspectores, é dicir da organización e funcionamento da Inspección, dos roles dos inspectores no sistema educativo e das relacións dos inspectores coa Administración e cos distintos sectores das comunidades educativas. Neste proceso deberíanse ter en conta, como elementos de referencia, as expectativas que teñen sobre a

Inspección os distintos sectores das comunidades educativas. En función diso, habería que considerar a conveniencia ou non de:

- Manter unha organización que leva ao límite o principio de internivelaridade, cando a tendencia de todas as organizacións é a da especialización dos seus membros, por razóns de eficacia e eficiencia.
- Manter a dupla dependencia funcional dos inspectores: da Subdirección Xeral de Inspección e Avaliación do Sistema Educativo e dos delegados provinciais.
- Manter o actual sistema de funcionamento da Inspección baseado case que exclusivamente na figura do inspector de referencia.
- Seguir co formato actual dos plans xerais de Inspección ou pola contra adaptalos aos recursos dispoñibles, tendo en conta a “carga de traballo” que supoñen as distintas actividades previstas, e nos que se reduzan ao mínimo as actuacións imprevistas.
- Obrigar aos inspectores a asumir roles que non lles corresponden.
- Redefinir as relacións dos inspectores, tanto cos responsables da Administración como cos distintos sectores das comunidades educativas.
- Reducir ao mínimo o traballo burocrático da Inspección, encargando a outros servizos ou funcionarios as actuacións de rutina de tipo administrativo.

Agora ben, cómpre ter presente que un cambio de modelo na Inspección, e do conseguinte estilo de intervención, ten repercusións noutros elementos do sistema educativo, como poden ser a avaliación do sistema, a xestión de recursos humanos, a formación do profesorado, etc., mais sobre todo, na dirección dos centros educativos. Desde o meu punto de vista, sería imposible unha mudanza de modelo de Inspección se non cambia o modelo de dirección. Desde esta perspectiva, é preciso potenciar a figura do director dos centros escolares para que exerza plenamente as súas competencias, reforzando a súa autoridade perante os pais e os alumnos, como representante máximo no centro da Administración educativa, e perante os profesores e persoal non docente, como o seu xefe inmediato. É dicir, hai que avanzar na profesionalización desta figura, que todas as investigacións apuntan como fundamental no funcionamento dos centros educativos. O actual procedemento de designación de directores, implantado pola

LODE, e modificado pola LOCE e pola LOE, non axuda moito nese sentido. Porén, creo que se poden dar pequenos (grandes?) pasos na dirección sinalada. Un primeiro paso podería ser, por exemplo, a substitución do principio de desconfianza sistemática, que rexe actualmente nas relacións dos directores cos distintos servizos administrativos, polo principio de confianza responsable (baseada na responsabilidade de cada quen), o que ten como correlato a asunción persoal da correspondente responsabilidade.

Así pois, unha mudanza de modelo de Inspección, e como consecuencia do estilo de intervención dos inspectores, non é unha tarefa fácil. Porén, se de verdade se cre que a Inspección é un factor de calidade do sistema educativo, tal como se recolle nas leis de educación a partir da LOXSE, que se materializa a través do cumprimento da finalidade que ten encomendada, non queda outro remedio que abordar o proceso de cambio a pesar das súas dificultades. Alén diso, considero que a situación non admite demoras, xa que, tal como se indicou, a tendencia é a que o modelo actual se degrade cada vez máis, e desde o meu punto de vista hai tempo que saltaron as alarmas. Noutro caso, é posible que haxa que volver a inventar a Inspección de educación. Posiblemente sen inspectores, porque estes deviñeron en asesores ou “consejeros” de educación.

Por último, non cabe dicir que este problema supera a capacidade de actuación da Comunidade Autónoma. Tal como quedou reflectido, a flexibilidade coa que está regulada a Inspección de educación na normativa española permite afirmar que, coas competencias transferidas neste ámbito, Galicia ten instrumentos de abondo para dotarse do modelo de Inspección de educación que máis conveña para facer dela un verdadeiro factor de calidade do sistema educativo.

BIBLIOGRAFÍA

- ABALO, J. , VARELA, J. e RIAL, A. (2006). El análisis de importancia-valoración aplicado a la gestión de servicios. *Psicothema*, 18 (4), 730-737.
- ABARCA,M.R; IGLESIAS, M.A. e MENCHEN,F. (1988). La inspección educativa y el distrito escolar, Comunicación. En *Actas del IX Congreso Nacional de Pedagogía: La calidad de los centros educativos* (pp. 263-264). Alicante.
- ACERO SÁEZ, E. (1993). *Crónica de la Formación Profesional española. Tomo segundo: La Formación Profesional en la época ministerial de Villar Palasí*. Madrid: Ediciones Técnicas y Profesionales, S.L.
- ÁLVAREZ COBAS, J.de V. (1934). Manual del Inspector de primera enseñanza. *Revista de Pedagogía*.
- ÁLVAREZ, J.; ESTEBAN, S.; RODRIGO, J. E VALDÉS, I. (1991). Chequeo a la Inspección. *Cuadernos de pedagogía*, (197), 89-97.
- ÁLVAREZ, M. (1998). *El liderazgo de la calidad total*. Madrid: Escuela Española
- ÁLVAREZ, M. (1999). El modelo empresarial, en la cultura de la educación. *Cuadernos de pedagogía*, (285), 86-89.

- ÁLVAREZ MÉNDEZ, J.M. (1986). Investigación cuantitativa/investigación cualitativa: ¿Una falsa disyuntiva?. En COOK, T. y REICHARDT, CH. (ed.). *Métodos cualitativos y cuantitativos en investigación educativa* (pp. 9-23). Madrid: Morata.
- ANTONA, P. (1999). La Inspección educativa de los programas españoles en Francia. *Revista de Ciencias de la Educación*, (150), 81-97.
- APRAIZ, J. (1988). Intervención inspectora en los centros educativos: Un modelo de acción a partir del Plan de Centro. Comunicación. En *Actas del IX Congreso Nacional de Pedagogía: La calidad de los centros educativos* (pp. 265-267). Alicante.
- ARCE, C. e REAL, E. (2001). *Introducción al Análisis Estadístico con SPSS para Windows*. Barcelona: PPU.
- ARROLLO del CASTILLO, V. (1966). Evolución histórica de la Inspección de Enseñanza Primaria. En CEDODEP, *Organización y Supervisión de Escuelas*. Madrid: CEDODEP.
- ARROYO del CASTILLO, V. (1967). La visita de Inspección. *Vida escolar*, (88), 9-13.
- ASOCIACIÓN NACIONAL DE INSPECTORES DE BACHARELATO DEL ESTADO. (1988) *Reforma de la Enseñanza. Informe*. Madrid: Asociación Nacional de I de Bacharelato del Estado.
- BALLESTEROS, A. (1957). La Inspección. *Organización Escolar*, II, 625-676.
- BARBERÁ ALBALAT, V. (1990). *Método para evaluación de centros. Dirigido a profesores y asociaciones de padres*. Madrid: Escuela Española.
- BATANAZ PALOMARES, L. (1979). Apuntes históricos de la Inspección docente. *Cuadernos de Pedagogía*, (53), 4-6.
- BATANAZ PALOMARES, L. (1994). La inspección educativa: ¿Una función con futuro?. *Revista Española de Pedagogía*, (199), 417-431
- BELBENDIT CROZIER, HENRY A. (1977). Les ambiguïtés de la fonction d'inspection. *L'Education*, (316), 20-27
- BOLAM, R. (1991). Inspectores e asesores escolares. En HUSEN, T e NEVILLE, T. *Enciclopedia Internacional de la Educación*. (Vol. 6, pp. 3213-3216). Madrid: MEC-Vicens Vives
- BOLÍVAR, A. (1999). La educación no es un mercado. Crítica de la "Gestión de calidad total". *Aula de innovación educativa*, (83-84), 77-82
- BOWERS, J. (1965). *Introducción a la supervisión. Guía para los supervisores*. Madrid: Suramérica.

- BUJ GIMENO, A. (1988). Hacia un nuevo modelo de Inspección profesional de educación. Comunicación. En *Actas del IX Congreso Nacional de Pedagogía: La calidad de los centros educativos* (pp. 268-269). Alicante.
- BUJ GIMENO, A. (1992). Inspección técnica, sistema educativo e innovación. *Teoría de la educación, IV*, 185-207
- CANDOLI, C.; CULLEN, K. e STUFFLEBEAM, D. *Evaluación de la actuación profesional en la supervisión educativa. Práctica y orientaciones para su mejora*. Bilbao: Ediciones Mensajero.
- CANTÓN, I. (1990). *La inspección educativa (Funciones, antecedentes y un modelo de acción)*. Barcelona: Oikos-Tau.
- CANTÓN, I. (2001): Nueva organización escolar en la sociedad del conocimiento. *Bordón*. 53 (2), 201-214.
- CARBONELL y SEBARROJA, J. (1977). L'Escola Normal de la Generalitat, (1931-1939). Barcelona: Edicions 62.
- CASANOVA, M.A. (1993). Supervisión educativa y evaluación. En SOLER FIÉRREZ, E. (coord.), *Fundamentos de Supervisión educativa*. Madrid: Muralla.
- CASTRO MACÍA, L. (1995). Diccionario Xerais de Sinónimos. *Termos Afíns e Contrarios*. Vigo: Edicións Xerais de Galicia.
- CCOO (1989). *Escuela Española*, (2.984), 1-5
- CEBREIROS, E. (1999). *El municipio de Santiago de Compostela a finales del Antiguo Régimen (1759-1812)*. Santiago de Compostela: Escola de Administración Pública.
- C.E.D.O.D.E.P. (1966). *Organización y supervision de Escuelas*. Madrid: MEC.
- CHOZAS MARTÍN, A . *Desde la ética normativa a la ética de las profesiones*. Obtido o 20 de outubro de 2006, dende http://www.uclm.es/PROFESORADO/RICARDO/Docencia_e_Investigacion/5/Chozas1.doc
- COHEN, L. e MANION, L. (1990). *Métodos de investigación educativa*. Madrid: La Muralla.
- CONFEDERACIÓN GENERAL del TRABAJO. (2004). *Conclusiones del encuentro sectorial de enseñanza de la (C. G. T.) Madrid, 23, 24 y 25 de enero de 2004*.
- COOK, T.D. e REICHARDT, CH. S. (1986). *Métodos cualitativos y cuantitativos en investigación evaluativa*. Madrid: Ediciones Morata.

- COSTA , A (coord.). (1994). *O Sistema Educativo en Galicia (Niveis non Universitarios). Curso 1992/93. Informe-Soporte para o Consello Escolar de Galicia*. Santiago de Compostela: ICE da USC.
- COSTA , A. (2004). *Historia da educación e da cultura en Galicia*. Vigo: Xerais.
- CRESPO LIÑARES, J.R. *La supervisión educativa en la Unión Europea*. Tese doutoral non publicada, Universidad de Educación a Distancia, dirixida por García Garrido, J.L.
- CURRÁS, C. (1999). *A educación compensatoria en Galicia. A prol da igualdade de oportunidades educativas*. Santiago de Compostela: Servizo de Publicacións da USC.
- DELGADO, P. (1996). La Inspección en las reformas educativas. *En Actas del XI Congreso de la Sociedad Española de Pedagogía*. San Sebastián.
- Diccionario de Ciencias de la Educación (1986). Madrid: Anaya
- DIEGO MARTIN, J.L. (1995). Lagunas y necesidades de la Inspección educativa. *Organización y Gestión educativa*, (2).
- DIEZ BALDERO, A. (2001). La regulación de la Inspección educativa: “De la Constitución española de 1978 a la asunción de competencias plenas en materia de educación por parte de las diferentes Comunidades Autónomas”. *En Actas del VI Congreso Federal ADIDE*. Obtido o 10 de febreiro de 2007, desde [http:// www.adide.org](http://www.adide.org).
- DOTTRENS, R. (1935). *El problema de la Inspección y la Educación nueva*. Madrid: Espasa-Calpe.
- Enciclopedia Internacional de Educación (1992). Barcelona: Vicens Vives - MEC
- ESCOBERO, F. e SILVA, J. (1988). *Planificación y mejora de la calidad en la educación*. Documento fotocopiado para curso de formación de inspectores de educación en Bamio o 22 e23 de maio. Xunta de Galicia. Subdirección Xeral de Ordenación Educativa.
- ESCUADERO MUÑOZ, J.M. (1999). De la calidad total y otras calidades. *Cuadernos de Pedagogía*, (285), 77-84
- ESPINOSA GONZÁLEZ, A. (1991). *Reforma, Inspección y evaluación educativa*. Madrid: Escuela Española.
- ESTEBAN FRADES, S. (2007). Reflexiones sobre las antinomias de la Inspección educativa en España. Un problema sin resolver. *Avances en supervisión educativa*, 6. Obtido o 4 de xullo de 2007, dende <http://www.adide.org/revista/index.php>.

- FEDERACIÓN DE ENSEÑANTES DE CC.OO. (1993). *Encuesta al profesorado de primaria y secundaria de la enseñanza pública*. Madrid: CIDE.
- FERNÁNDEZ HUERTA. (1993). La Supervisión escolar en las ciencias de la educación. En SOLER FIÉRREZ, E (coord.) *Fundamentos de Supervisión educativa* (pp. 57-93). Madrid: Muralla.
- FERNÁNDEZ PENEDO, L. (1987). *Historia Viva do Instituto de Lugo*. Lugo: Diputación de Lugo.
- FERNÁNDEZ PENEDO, L. (1994). *Momentos estelares de la enseñanza en España*. Sada (A Coruña): Edicións do Castro.
- FERNÁNDEZ RAMOS, S. (2002). *La actividad administrativa de la Inspección. El régimen jurídico general de la función inspectora*. Granada: Comares.
- FERRACES, M.J. e ANDRADE, E.M. (2000). *Diseño de Investigaciones. Esquemas I*. Santiago de Compostela: Tórculo.
- FETE-UGT. (1989). *Escuela Española*, (2.984), 1-5.
- FLORES d'ARCAIS, G. (dir.). (1990). *Diccionario de Ciencias de la Educación*. Madrid: Ediciones Paulinas.
- FONT i AGUSTÍ, J. (2002). El ejercicio de la Inspección de Educación en el ámbito de las enseñanzas de Formación Profesional Específica en España. Consecuencias, retos y especialización. En *Actas de las Jornadas para la Inspección de Educación. La Inspección de educación y el futuro Sistema Nacional de Formación Profesional y Cualificaciones. Madrid, del 15 y 16 de abril de 2002* (pp. 235-252). Madrid: IFEMA.
- FRANSETH, J. (1965). *Supervisión escolar como guía*. México: Trillas.
- GAIRÍN, J. e VILLA, A. (1999). *Los Equipos Directivos de los Centros Docentes. Análisis de su funcionamiento*. Bilbao: Universidad de Deusto.
- GÁLVEZ, G. e ONIEVA, A.J. (1942). *Para ser Inspector de primeira ensinanza*. Madrid: Afrodisio Aguado.
- GARCÍA CALVO, J. (1975). Organización y Administración Escolar. En *Enciclopedia Técnica de la Educación* (pp. 19-216). Madrid: Santillana.
- GARCÍA GARRIDO, J.L.(2001). La inspección educativa en el ámbito de la Unión Europea. Ponencia. En *Actas del Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000: La Inspección ante los retos de la educación actual. Madrid, 18, 19 y 20 de diciembre* (pp. 81-96). Madrid: IFEMA.
- GARCÍA HOZ, V. (dir.) (1974). *Diccionario de Pedagogía*. Barcelona: Labor.

- GARCIA NAVARRO. (1905). *Pedro de Alcántara, Teoría y práctica de la educación y la enseñanza*. Madrid.
- GARCÍA-CASARRUBIOS, J.M.; IGLESIAS, M. A. e SECADURA, T. (1989). *La función Inspector en Educación*. Madrid: Escuela Española, S. A.
- GARRIDO, P e MUNNÉ, M. (1999) La comunidad educativa y la inspección de educación. *Bordón*, 51 (3), 323-331.
- GIL DE ZÁRATE, A. (1995). *De la instrucción pública en España*. Ed. facs. de Madrid: imprenta del Colegio de Sordo-Mudos, 1855. Oviedo: Pentalfa.
- GÓMEZ DACAL, G. (1996). *Curso de organización escolar y general*. Madrid: Escuela Española.
- GÓMEZ DACAL, G. (1980). *El Centro Escolar. Nuevas perspectivas para su dirección y organización*, 2º ed. Madrid: Escuela Española, S.A.
- GÓMEZ DACAL, G. (Coord.)(1983). Administración educativa. En *Diccionario de Ciencias de la Educación*. Madrid: Anaya.
- GÓMEZ DACAL, G. (1989). Modelos de supervisión y evaluación del proceso de cambio institucional. En *La calidad de los centros educativos. Actas del IX Congreso Nacional de Pedagogía*. Madrid: Sociedad Española de Pedagogía.
- GÓMEZ DACAL, G. (1993). Autonomía de los centros docentes, Inspección educativa y técnicas de supervisión. En GÓMEZ DACAL, G, *Técnicas y Procedimientos de Inspección Educativa* (pp. 109-169). Madrid: Escuela Española.
- GÓMEZ PASCUAL, C. (2001) Intervención en la Mesa redonda: La Inspección de las Enseñanzas de Formación Profesional desde la perspectiva de los inspectores y de los equipos docentes. En *Actas del Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000: La Inspección ante los retos de la educación actual*. Madrid, 18, 19 y 20 de diciembre (pp. 173-184). Madrid: IFEMA.
- GONZÁLEZ VILA, T. (1999). Sobre el futuro de la Inspección educativa. Consideraciones en el umbral del siglo XXI. *Revista de Educación*, (320), 159-191
- GONZÁLEZ, A, LOSADA, J.A., REQUEJO, A. (coords.) (1999). *A autonomía dos centros escolares*. Santiago: Xunta de Galicia.
- GUTIÉRREZ, J.N. e MARTÍNEZ, F. (2000). Actuaciones prioritarias de la Inspección. *Escuela Española*, (3.466), 23-24.
- HAIMANN, SCOTT e CONNOR. (1985). Dirección y gerencia. Barcelona: Hispano europea, S.A.

- HARRIS, B M. (1991). Inspección de la enseñanza y administración educativa. En HUSEN, T e NEVILLE, T. *Enciclopedia Internacional de la Educación*. (Vol. 6, pp. 3208-3213). Madrid: MEC-Vicens Vives.
- HAY GROUP (1996). *Las competencias: Clave para una gestión integrada de los recursos humanos*. Bilbao: Deusto.
- HENRY H.,A. (1974). *Principios de organización y dirección. Teoría moderna de administración*. México: Limusa.
- HIERRO, L. de. (1966). *Enfoque práctico de la supervisión escolar*. Buenos Aires: Kapelusz.
- I.N.C.I.E. (1976). *Curso de perfeccionamiento profesional para Inspectores de enseñanza media. Ponencias*. Madrid: I.N.C.I.E.
- ICE. (1994). *O Sistema Educativo en Galicia (Niveis non Universitarios). Curso 1992/93. Informe-Soprote para o Consello Escolar de Galicia*. Santiago: ICE de la Universidad de Santiago.
- ICE-UNIVERSIDAD de DEUSTO. (1996). *Dirección participativa y evaluación de centros. II Congreso Internacional sobre Dirección de Centros Docentes*. Bilbao: Ediciones Mensajero S.A.
- INIESTA, A.; ALHAMBRA, C. e CIRAC, V. (1999). La inspección en la educación secundaria. *Revista de Educación*, (150), 39-59.
- INSPEÇÃO GERAL DA EDUCAÇÃO. (2006). Plano de Actividades 2006. Obtido o 3 de maio de 2007 desde <http://www.ige.min-edu.pt/>
- INSPEÇÃO GERAL DA EDUCAÇÃO. (2004). Plano de Actividades 2004. Obtido o 3 de maio de 2007 desde <http://www.ige.min-edu.pt/>
- INSPECCIÓN CENTRAL DE EDUCACIÓN BÁSICA. (1980). Plan General de actividades de la Inspección Básica del Estado para el quinquenio 1980/81-1984/85. *Boletín de la Inspección de Educación Básica del Estado*, 2, 5-149
- INSPECCIÓN TÉCNICA DE EDUCACIÓN. (1991) *Seminario sobre Inspección Educativa (MEC - Comunidades Autónomas) Conclusiones*, documento fotocopiado. MEC: Torremolinos.
- JIMÉNEZ EGUIZÁBAL, J.A. (1984). *La Inspección de Primera Enseñanza en la Segunda República Española (1931-1936)*. Salamanca: Ediciones Universidad de Salamanca. Instituto de Ciencias de la Educación.
- LAGARES, P. e PUERTO, J. (2001). *Población y muestra. Técnicas de muestreos*. Obtenido el 10 de outubro de 2006, desde <http://www.mathematik.uni-kl.de/mamaeusch>.

- LATORRE, A.; RINCÓN, D. del e ARNAL, J. (1996) *Bases metodológicas de la investigación educativa*. Barcelona: GR92.
- LEMUS, A. (1975). *Administración, Dirección y Supervisión de Escuelas*. Buenos Aires: Kapelusz.
- LLOPIS, R. (2005). *La revolución en la escuela. Dos años en la Dirección General de Primera Enseñanza*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- LÓPEZ, J.A e DARDER, P. (1985). *Quafe-80. Cuestionario para el análisis del funcionamiento de la escuela*. Barcelona: Onda.
- LOPEZ LINARES, R (1996). Factores y elementos de profesionalización de la Inspección educativa. *Organización y Gestión educativa* (3).
- LÓPEZ DEL CASTILLO, M. T. (1993a) Las funciones de la Inspección en el contexto del actual sistema educativo. En GÓMEZ DACAL, G. *Técnicas y Procedimientos de Inspección Educativa* (pp.11-33). Madrid: Escuela Española.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, M. T. (1993b). La inspección que he vivido. En SOLER FIERREZ, E (coord.) *Fundamentos de Supervisión educativa*. Madrid: Muralla.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, M. T. (1995) El acceso a la Inspección profesional en el sistema educativo español: 1849-1936. En SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 43-172). Madrid: Escuela Española.
- LOPEZ DEL CASTILLO, M. T. (1999). Un proyecto de Ley sobre Inspección de la enseñanza en el Siglo XIX. Madrid. *Bordón*, 51 (3), 265-276.
- LÓPEZ DEL CASTILLO, M. T. (2001). *La Inspección del Bachillerato en España (1845-1984)*. Cuadernos de la UNED. Madrid: UNED.
- LÓPEZ FERNÁNDEZ, J.A. (2001). La Inspección de Educación vista por los inspectores. En Actas del V Congreso Estatal de ADIDE: La inspección del siglo XXI. Sevilla: Asociación de Inspectores de Educación de Andalucía, 351-368.
- LÓPEZ RUPÉREZ, F. (2000). *Hacia unos centros educativos de calidad. Contexto, fundamento y políticas de calidad en la gestión escolar*. Obtido o 18 de abril de 2000 dende http://www.pntic.mec.es/calidad/gestion_escolar1.
- LUJÁN CASTRO J. e PUENTE AZCUTIA, J. (1996). *Evaluación de centros docentes: El plan EVA*. Madrid: MEC. Secretaría de Estado de Educación.
- LUZURIAGA, L. (1916). Documentos para la historia escolar de España. Madrid: Publicaciones del Museo Pedagógico.

- MAÍLLO, A. (1966). La supervisión escolar. *Revista de educación*.
- MAÍLLO, A. (1967). *La inspección de Enseñanza Primaria. Historia y funciones*. Madrid: Escuela Española.
- MAÍLLO, A. (1972). La inspección técnica de Educación General Básica. *Supervisión Escolar*, (17-18), 64.
- MAÍLLO, A. (1983a). Inspección educativa. En *Diccionario de las Ciencias de la Educación* (Vol. II, pp. 798-799). Madrid: Santillana.
- MAÍLLO, A. (1983b). Supervisión escolar. En *Diccionario de las Ciencias de la Educación* (Vol. II, pp. 1335-1336). Madrid: Santillana.
- MAÍLLO, A. (1984, 14 de xuño). Más que una iniquidad. *Escuela Española*.
- MAÍLLO, A. (1989). *Historia crítica de la Inspección escolar en España*. Madrid: Josmar, S.A.
- MARROU, H. (1965). *Histoire de l'education dans l'antiquité*. París: Editions du Seuil.
- MARTÍ CASTRO, I. (2003). *Diccionario Enciclopédico de Educación*. Barcelona: CEAC.
- MARTÍN-MOLERO, F. (1999). Supervisión de la calidad docente. *Revista de Educación*, (150), 141-158.
- MAYORGA, A. (1984). *La Inspección de la educación básica del Estado*. Madrid: Anaya/2.
- MAYORGA, A. (1999). La inspección en el nivel de la Educación Primaria. Proceso histórico. *Revista de Educación*, (150), 11-38.
- MAYORGA, A. (2000). *Siglo y medio de la Inspección educativa en España 1849-1999*. Madrid: Santillana.
- MEC. (1991). *Diseño Curricular Base para a Educación Secundaria*. Madrid. MEC.
- MEC. (1994). *Centros educativos e calidade da ensinanza. Propostas de actuación*. Madrid: Secretaría de Estado de Educación.
- MEC. (1997). *Modelo europeo de gestión de calidad. Guía para la autoevaluación*. Madrid: Centro de Publicaciones. Secretaría General Técnica.
- MEC. (2001). *Actas del Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000: La Inspección ante los retos de la educación actual. Madrid 18,19 y 20 de diciembre de 2000*. Madrid: IFEMA.
- MEURET, D. (2001). La investigación sobre la eficiencia y la igualdad de los centros escolares: Lecciones para la inspección. En *Actas del Simposio Internacional*

- de Inspección Educativa 2000: La Inspección ante los retos de la educación actual. Madrid 18,19 y 20 de diciembre de 2000, (pp.).* Madrid: IFEMA.
- MEDINA RUBIO, R. (1976a). El servicio de Inspección Técnica de educación: Consideraciones básicas en torno a su problemática organizativa. *Bordón*, (211), 5-26
- MEDINA RUBIO, R. (1976b). *La administración educativa periférica en España*. Madrid: Paraninfo.
- MEDINA RUBIO, R. (1993). Supervisión y control del sistema educativo en la Constitución Española de 1978. En SOLER FIÉRREZ, E (coord.) *Fundamentos de Supervisión educativa*, (pp.131-187). Madrid: La Muralla, S.A.
- MELIÁ, J.L. (2003). *Métodos de Estimación en Teoría de la Respuesta al Ítem (TRI)*. Obtido o 18 de febreiro de 2007 dende www.uv.es/psicometria.
- MESTRES, J. (1990). *Model d'indicadors per a l'avaluació i gestió de qualitat de Centres i Distictes. SAPOREI*. Tese doutoral non publicada. Universitat de Barcelona.
- MESTRES, J. (1995). La inspecció com a factor de qualitat en el sistema educatiu. Perspectives i problemàtiques d'avui. *Perspectiva escolar*, (192), 2-9.
- MOIRÓN GARCÍA, J. (1999). 150 años de normativa sobre la Inspección: Esbozo de normativa en los ciento cincuenta años de existencia de la Inspección de Educación en España (1849-1999). *Bordón*, 51 (3), 333-340
- MOLERO PINTADO, A. (1977). *La reforma educativa en la 2ª República*. Madrid: Santillana.
- MOLERO PINTADO, A. (1995). La trayectoria histórica del Servicio de Inspección. En SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 227-257). Madrid: Escuela Española.
- MOLERO PINTADO, A. (2000). *La Institución Libre de Enseñanza: Un proyecto de reforma pedagógica*. Madrid: Biblioteca Nueva.
- MOLLO, C. (1999). La Inspección General de la Educación Nacional y la Inspección Pedagógica Regional en el sistema educativo francés. *Revista de la Educación*, (150), 61-80
- MONTILLA, F. (1942). *Inspección escolar*. Madrid: Escuela Española.
- MORTIMORE, P., SAMMONS, P., STOLL, L., LEWIS, D. y ECOB, R. (1988). *School Matters*. Berkeley: University of California Press.

- MUNNÉ, M. e GARRIDO, P. (2000). *La Inspecció d'ensenyament i la comunitat educativa*. Barcelona: Fòrum Europeu d'Administradors de l'Educació de Catalunya.
- MUÑOZ MARÍN, D. (1995). La Inspección de Enseñanza Primaria durante el franquismo, en SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 173-225). Madrid: Escuela Española.
- MUÑOZ SEDANO, A. (1990). Supervisión educativa. En FLORES d'ARCAIS, G. (dir.). *Diccionario de Ciencias de la Educación* (pp. 1658-1661). Madrid: Ediciones Paulinas.
- MUÑOZ SEDANO, A. (1993). Evolución de las funciones de inspección. En SOLER FIÉRREZ, E (coord.), *Fundamentos de Supervisión educativa* (pp. 113-128). Madrid: Muralla.
- NAVARRO HIGUERA, J. Hacia una nueva Inspección (III). *Escuela Española*, (2.815), 7
- NERICI, I. G. (1975). *Introducción a la supervisión escolar*. Buenos Aires. Kapelusz.
- OCAMPO, C.I. (1995). *La función inspectora en el sistema educativo (Enseñanza Primaria/EGB). Estudio de la provincia de Ourense (1967 -1987)*. Tese doutoral non publicada, Facultade de Filosofía e Ciencias da Educación, Sección de Ciencias da Educación, Universidade de Santiago de Compostela, dirixida por Santos Rego, M.A.
- OCDE. (2006). PISA 2006: marco de la evaluación. Conocimientos y habilidades en Ciencias, Matemáticas y Lectura.
- OCDE. (1983). *Organización creativa del ámbito escolar*. Madrid: Anaya.
- ORDEN HOZ, A. de la (1963). La Inspección de Enseñanza Primaria en los Estados Unidos. *Notas y Documentos*, (8-9),
- ORDEN HOZ, A. de la (1999). El perfil evaluador de la Inspección educativa. Madrid.
- PACIOS, A. (1959). La Inspección de Enseñanza Media. *Bordón*, (84-85), 5-16.
- PORRAL MATO, R. (1988). *La Enseñanza Institucionalizada de las Artes en Galicia desde 1886*. Tese doutoral non publicada. Facultad de Bellas Artes, Universidad Complutense de Madrid, dirixida por Laiglesia y González de Peredo, J. de.
- PEREZ FIGUEIRAS, E. (1999) Supervisión educativa: Nuevos enfoques y tendencias. Madrid. *Bordón*, 51 (3), 315-322.
- PEREZ GALAN (1975). La enseñanza en la Segunda República española. *Cuadernos para el diálogo*. Madrid: Edicusa

- RAMÍREZ AÍSA, E. (1993). Introducción a la historia de la Inspección educativa en España. En SOLER FIÉRREZ, E (coord.) *Fundamentos de Supervisión educativa* (pp.191-247). Madrid: Muralla.
- RAMÍREZ AÍSA, E. (1995). La Inspección educativa en las enseñanzas de Formación Profesional: 1924-1960. En SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 259-292). Madrid: Escuela Española.
- RAMIREZ AISA, E. (1999). La inspección de educación en España, 1970-1995. *Bordón*, 51 (3), 285-298
- RAMO TRAVER, Z. (1999). *¿Para qué los Inspectores?*. Barcelona: Praxis.
- RAMOS FERNÁNDEZ-TORRECILLA, F. (2000, 18 de abril). Un centenario olvidado. *El País*.
- RAMOS GARCÍA, J. (1995). Qué demanem els pares al sistema educatiu. *Perspectiva Escolar*, (192), 13-15.
- AVANCES EN SUPERVISIÓN EDUCATIVA (2005). Presentación. *Avances en Supervisión Educativa*, (1). Obtido o 20 de xaneiro de 2006, dende www.adide-andalucia.org.
- REFUSTA I PALAU, J.M. (1995) Una aproximació a Europa. *Perspectiva Escolar*, (192), 37-45
- REICHARDT, CH. y COOK, T. (1986). Hacia una superación del enfrentamiento entre los métodos cualitativos y cuantitativos. En COOK, T. y REICHARDT, CH. (ed.). *Métodos cualitativos y cuantitativos en investigación educativa* (pp. 25-58). Madrid: Morata.
- REYZÁBAL, M.V. (1993). La Inspección entre la ‘obediencia debida’ y la responsabilidad crítica. En SOLER FIÉRREZ, E. (coord.), *Fundamentos de Supervisión educativa* (pp. 95-110). Madrid: Muralla.
- RIBEIRO FERREIRA, M.E. (2003). *Las inspecciones de educación en Portugal y España en la segunda mitad del siglo XX: Itinerarios y percepciones*. Tese doutoral non publicada. Facultade de Educación, Departamento de Didáctica de las Ciencias Sociales, Universidad de Valladolid, dirixida por González Gallego, I.
- ROCA COBO, E. (1996). La función directiva en el sistema educativo español. Evolución reciente y situación actual. En ICE-UNIVERSIDAD de DEUSTO. *Dirección participativa y evaluación de centros. II Congreso Internacional sobre Dirección de Centros Docentes*. Bilbao: Ediciones Mensajero S.A.
- RODRIGO BARANDA, J. (2000). Hacia una profesionalización de la Inspección de educación. *Escuela Española*, (3.464), 28

- RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, J. L. (1966). Las funciones de la Inspección: Un estudio experimental. *Revista Española de Pedagogía*, (96), 329-345
- RODRÍGUEZ DIÉGUEZ, J. L. (coord.) (1998). 2. *Planes de Estudio y Métodos de Enseñanza. Diagnóstico del Sistema Educativo*. 1997. Madrid: Ministerio de Educación e Cultura. Secretaría General de Educación y Formación Profesional. INCE
- RUL GARGALLO, J. (2006). La Inspección de educación: la función evaluadora de la Inspección. *Avances en Supervisión Educativa*, (4). Obtido o 15 de xaneiro de 2007, dende <http://www.adide.org/revista/index.php>.
- SAINZ MORENO, F. (2001). La inspección en el Estado autonómico español: de la diversidad de situaciones y modelos a la necesidad de una unidad y coherencia del sistema educativo. Conferencia inaugural. En MEC, *Simposio Internacional de Inspección Educativa 2000. Actas. La Inspección ante los retos de la educación actual* (pp. 31-51). Madrid: IFEMA.
- SALGADO LÓPEZ, F.J. (2000). *Funcións da Inspección: Aspectos curriculares, estudio e proposta de investigación*. Trabajo de investigación titulado. Programa de doutoramento 1998-2000. Departamento de Didáctica e Organización Escolar. Universidade de Santiago de Compostela, titulado por Rial Sánchez, A.
- SALGADO LÓPEZ, F.J. (2003). La profesionalización de la Inspección: acceso, especialización y formación. En *Actas do XXIV Congreso de ANIES*. Obtido o 12 de decembro de 2006, <http://www.anie-anies.org/congresos>.
- SÁNCHEZ CEREZO, S. (dir.) (1975). *Enciclopedia Técnica de la Educación*. Madrid: Santillana
- SANTIUSTE, V. (1999). Presentación. *Revista de Educación*, (150), 7-10
- SARRAMONA, J. (dir.), FERRER, F. e GAIRÍN, J. (1989a). *Informe-dictamen sobre la Inspección Educativa de Catalunya*. Barcelona: Escuela Española.
- SARRAMONA, J. (dir.), FERRER, F. e GAIRÍN, J. (1989b). *Informe-dictamen sobre la Inspección Educativa de Catalunya*, doc. fotocopiado. Departament de Pedagogía Sistemàtica i Social. Universitat Autònoma de Barcelona.
- SERGIOVANNI, T.J. e STARRAT, R.J. (1998). *Supervision. A redefinition*. Sexta edic. New York: McGRAW-HILL.
- SERRANO, J.A; LERA, A. e CONTRERAS, O. (2007). Maestros generalistas vs. Especialistas. Claves y discrepancias de la reforma de la formación inicial de los maestros. *Revista de Educación*, (344), 533-555.
- SERRANO DE HARO, A. (1999). Una filosofía de la educación y un pensamiento sobre la función inspectora. *Bordón*, 51 (3), 301-306.

- SOLER FIÉRREZ, E. (1991). *La visita de Inspección. Encuentro con la realidad educativa*. Madrid: La Muralla.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1992a). Supervisión escolar y práctica inspectora. *Revista de Educación*, (150), 167-186.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1992b). *Fuentes documentales para el estudio histórico-comparado de la inspección educativa en España y en Iberoamérica*. Madrid: Escuela Española.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1993a). Perspectiva sociológica de la Supervisión escolar. *Bordón*, 45 (1), 77-87
- SOLER FIÉRREZ, E. (1993b). La acción inspectora a través de la visitas. En GÓMEZ DACAL, G., *Técnicas y Procedimientos de Inspección Educativa* (pp. 35-80). Madrid: Escuela Española.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1993c). La estructura epistémica de la Supervisión escolar y su problemática. En SOLER FIÉRREZ, E.(coord.) (1993b) *Fundamentos de Supervisión educativa* (pp.19-56). Madrid: Muralla.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1994). La inspección de la burocracia. *Organización y gestión educativa*, (2)
- SOLER FIÉRREZ, E. (coord.) (1995a). *Estudios históricos sobre Inspección educativa*. Madrid. Escuela Española.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1995b). Introducción. Situación de los estudios históricos sobre la Inspección educativa. En SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 9-13). Madrid: Escuela Española.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1995c). Veedores y visitantes en los orígenes de la inspección de enseñanza. En SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 15-41). Madrid. Escuela Española.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1995d). Bibliografía: Estudios históricos sobre la Inspección En SOLER FIERREZ (coord.), *Estudios históricos sobre Inspección educativa* (pp. 293-299). Madrid: Escuela Española.
- SOLER FIÉRREZ, E. (1999). *La visita de inspección educativa en la II República española (1931-1936)*. Madrid.
- SPERB, D. C. (1965) *Dirección y supervisión en la escuela primaria*. Buenos Aires: Kapelusz.
- SUBDIRECCIÓN XERAL INSPECCIÓN EDUCATIVA (1999). *Enquisa dirixida aos inspectores de educación*. Non publicada. Documento fotocopiado en poder do autor da tese.

- SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN (2001). *Memoria anual da Inspección do curso 2000-2001*. Documento fotocopiado. Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
- SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO (2005). *Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006*. Documento fotocopiado. Consellería de Educación e ordenación universitaria.
- SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO (2006). *Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2006-2007*. Documento fotocopiado. Consellería de Educación e ordenación universitaria.
- SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN, AVALIACIÓN E CALIDADE DO SISTEMA EDUCATIVO (2006). *Memoria Anual da Inspección. Curso 2005/2006*. documento fotocopiado. Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
- SUBDIRECCIÓN XERAL DE INSPECCIÓN EDUCATIVA (2003). Plan Anual de la Inspección de educación. Curso 2003-2004, documento fotocopiado. Consellería de educación e Ordenación Universitaria.
- TEIXIDÓ I PLANAS, M. (1997). *Supervisión del sistema educativo*. Barcelona: Ariel Educación.
- TEIXIDÓ I PLANAS, M. (1999). La inspección: Hacia el defensor de la educación. Madrid. *Bordón*, 51 (3), 307-313.
- TEJEDOR, F.J. (1984). *Análisis de varianza aplicado a la investigación en pedagogía y psicología*. Madrid: Anaya/2.
- TEJEDOR, F.J. (2000). El diseño y los diseños en evaluación de programas. *Revista de investigación educativa*, 18 (2), 319-339.
- TIANA, A. (1996). El papel de la Administración en la evaluación externa de los centros educativos. En ICE-UNIVERSIDAD de DEUSTO. *Dirección participativa y evaluación de centros. II Congreso Internacional sobre Dirección de Centros Docentes*. Bilbao: Ediciones Mensajero S.A.
- TOBOSO, J. (1993). El informe de Inspección. En GÓMEZ DACAL, G., *Técnicas y Procedimientos de Inspección Educativa* (pp.81-108). Madrid: Escuela Española.
- TREMEDAL, R. del (1977). Los inspectores de EGB: Alternativas a sus problemas profesionales. *Cuadernos de Pedagogía*, (35), 48-51
- TREMEDAL, R. del (1981, 2 de abril). La Inspección Educativa en Francia. *Escuela Española*.

- TREMEDAL, R. del (1981, 4 de xuño). Conclusiones de la reunión de Inspectores Jefes de Educación Básica del Estado. *Escuela Española*.
- TREMEDAL, R. del (1981, 22 de outubro, 5 e 12 de novembro). FETE: Seminario sobre la Inspección de la Educación. *Escuela Española*.
- TREMEDAL, R. del (1981, 5 de novembro). Declaraciones de Rogelio Medina sobre la Alta Inspección. *Escuela Española*.
- TREMEDAL, R. del (1982a, 4 de marzo). Sobre Inspección. *Escuela Española*.
- TREMEDAL, R. del (1982b, 15 de xullo). Situación actual de la Inspección. *Escuela Española*.
- TREMEDAL, R. del (1982c, 2 de agosto). IV Jornadas de estudio de la Inspección Básica en Mariñán.
- TREMEDAL, R. del (1983). Colaboración en monográfico: La Inspección. *Supervisión Escolar*, (40)
- UCSTE (1989). Declaracións. *Escuela Española*, (2.984), 1-5
- USITE (1985). *Actas del Simposium Europeo sobre Inspección Educativa*. Madrid.
- USITE (1991). *Actas del II Simposium Europeo sobre Inspección Educativa*. Palma de Mallorca: 13/16.
- UNESCO XIX Conférence Internationale de l'Instruction Publique. UNESCO-BIE.
- VALLÉS.A (1989). *Inspección educativa. Funcións, Medios e Técnicas de Avaliación*. Valencia: Promolibro.
- VV. AA. (1882). *Actas do Congreso Nacional pedagógico*. Madrid: Hernando.
- VV. AA. (1988). *Actas do IV Seminario de Modelos de Investigación Educativa: La evaluación de centros: Nuevas perspectivas en la investigación sobre Organizaciones Educativas*. Documento fotocopiado. Universidad de Santiago de Compostela. Facultad de Filosofía y Ciencias de la Educación.
- VV. AA. (1991). *Actas do II Symposium europeo da Inspección educativa*. Palma de Mallorca: 13/16.
- VV. AA. (1995). Enquisa. Propostas de la comunitat educativa sobre la función inspectora. *Perspectiva Escolar*, (192), 25-36
- VAZ FLORES, H. (2007). *El buen mediador*. Obtido o 20 de maio de 2007 dende <http://www.fundacionlibra.org.ar/revista/art3-2.htm>.

- VÁZQUEZ GÓMEZ, G. (1993) Supervisión y asesoramiento. En SOLER FIÉRREZ, E. (coord.) *Fundamentos de Supervisión educativa* (151-172). Madrid: Muralla.
- VÁZQUEZ GÓMEZ, G. (1999). La supervisión, función de conocimiento compartido des sistema educativo. *Revista de Educación*, (320), 121-139.
- VERA MUR, J.M. (2005). El marco jurídico de la Inspección de educación. *Avances en Supervisión Educativa*, (1). Obtido o 30 de agosto de 2007, dende <http://www.adide.org/revista/index.php>.
- Vers les sociétés du savoir. Une interview de Abdul Waheed Khan. En *World of Science*. 1 (4) July-September 2003. UNESCO's Natural Sciences Sector. Obtido o 25 de xaneiro de 2006 dende http://portal.unesco.org/ci/fr/ev.php-URL_ID=11958&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html
- VINCENTI Y REGUERA, E. (1916). *Política pedagógica (Trinta anos de vida parlamentaria)*. Madrid: Imp. Hijos de M.G. Hernández.
- VIÑAO FRAGO, A. (1982). *Política y educación en los orígenes de la España contemporánea*. Madrid: Siglo XXI
- VIÑAO FRAGO, A. (1999). La inspección educativa: Análisis socio-histórico de una profesión. *Bordón*, 51 (3), 251-263.
- VIÑAS I CIRERA, J. (1995). Configuració de la Inspecció en el marc definit per la LODE i la LOGSE. *Perspectiva Escolar*, (192), 16-24.
- WILKES, K. (1965). *Técnicas de supervisión para mejorar escuelas*. México: Trillas.
- XUNTA DE GALICIA (1994). *Informe sobre a situación e estado do sistema educativo de Galicia. Curso 92-93*. Santiago de Compostela: Consello Escolar de Galia.
- XUNTA DE GALICIA (1995). *Plan Galego de Avaliación de Centros Educativos. Plan ACE. Educación Primaria*. Documento interno. Santiago de Compostela: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
- XUNTA DE GALICIA (1995). *Plan Galego de Avaliación de Centros Educativos. Plan ACE. Educación Secundaria*. Documento interno. Santiago de Compostela: Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.
- XUNTA DE GALICIA (1999). *Diccionario de Psicología e Educación*. Santiago de Compostela: Grafinova S.A.
- XUNTA DE GALICIA (2006). *Evolución e estado actual do sistema educativo en Galicia. Informe sobe o estado e a situación do sistema educativo en Galicia. Cursos: 2002-2003, 2003-2004 e 2004-2005*. Santiago de Compostela: Consello Escolar de Galicia.

REFERENCIAS NORMATIVAS

CONSTITUCIÓN política de la Monarquía Española promulgada en Cádiz a 19 de marzo de 1812 (1854). *Colección de las leyes, decretos y declaraciones de las Cortes, y de los reales decretos, órdenes, resoluciones y reglamentos generales, expedidas por las Secretarías del despacho, desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1939*. Tomo XXV, (pp. 261-262) . Madrid: Imprenta Nacional.

REAL DECRETO de 16 de febrero de 1825, aprobando el Plan y Reglamento de Escuelas de Primeras Letras (1826). *Decretos del Rey Nuestro Señor Don Fernando VII, y Reales, Ordenes, Resoluciones y Reglamentos Generales, expedidos por las Secretarías del despacho Universal y Consejeros de S.M., desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1825*. Tomo 10, (pp. 51-88.). Madrid: Imprenta Real.

REAL DECRETO do 31 de agosto de 1834 mandando establecer una Comisión que se ocupe en formar un plan general de Instrucción primaria (1835). *Decretos de la Reina Nuestra Señora Doña Isabel II, dados en su nombre por su Augusta Madre la Reina Gobernadora,, y Reales, Ordenes, Resoluciones y Reglamentos Generales, expedidos por las Secretarías del Despacho Universal y Consejeros de S.M., desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1934*. Tomo 19, Apéndice (pp. 188-189). Madrid: Imprenta Real.

REAL DECRETO de 6 de setiembre de 1834, nombrando una Comisión para la formación de un plan de Instrucción primaria (1835). *Decretos de la Reina Nuestra Señora Doña Isabel II, dados en su nombre por su Augusta Madre la Reina Gobernadora,, y Reales, Ordenes, Resoluciones y Reglamentos Generales, expedidos por las Secretarías del*

Despacho Universal y Consejeros de S.M., desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1934. Tomo 19 (páx. 190). Madrid: Imprenta Real.

REAL ORDE do 21 de outubro de 1834 con la Instrucción de las Escuelas de primeras letras del Reino (1835). *Decretos de la Reina Nuestra Señora Doña Isabel II, dados en su nombre por su Augusta Madre la Reina Gobernadora,, y Reales, Ordenes,Resoluciones y Reglamentos Generales, expedidos por las Secretarías del Despacho Universal y Consejeros de S.M., desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1934.* Tomo 19 (pp. 417-424). Madrid: Imprenta Real.

REAL DECRETO do 4 de agosto de 1836 que incluye un plan general de instrucción pública (1837). *Decretos de la Reina Nuestra Señora Doña Isabel II, dados en su nombre por su Augusta Madre la Reina Gobernadora, y Reales, Ordenes,Resoluciones y Reglamentos Generales, expedidos por las Secretarías del Despacho Universal y Consejeros de S.M., desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1836.* (pp. 301-328). Madrid: Imprenta Real.

LEI de 21 de julio de 1838. *Gaceta de Madrid do 23/08/1838*

REAL ORDE do 18 de abril 1839 comunicando el reglamento que sigue de las comisiones de instrucción pública (1854). *Colección de las Leyes,Decretos y Declaraciones de las Cortes y de los Reales decretos, Órdenes, Resoluciones y Reglamentos generales expedidos por las Secretarías del Despacho desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1839.* Tomo 25, (pp. 261-274). Madrid: Imprenta Nacional.

REAL ORDE relativa a los trabajos de las comisiones de instrucción primaria (1941). *Colección de las Leyes,Decretos y Declaraciones de las Cortes y de los Reales decretos, Órdenes, Resoluciones y Reglamentos generales expedidos por las Secretarías del Despacho desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1940.* Tomo 26, (pp. 95-97). Madrid: Imprenta Nacional.

REAL ORDE de la Regencia provisional mandando verificar las visitas prevenidas de las escuelas de instrucción primaria de las provincias (1942). *Colección de las Leyes,Decretos y Declaraciones de las Cortes y de los Reales decretos, Órdenes, Resoluciones y Reglamentos generales expedidos por las Secretarías del Despacho desde 1 de enero hasta fin de diciembre de 1941.* Tomo 27 (pp. 289-293). Madrid: Imprenta Nacional.

REAL DECRETO do 30 de marzo de 1849, organizando as escolas normais de instrucción primaria. *Gaceta de Madrid do 02/04/1849.*

REAL DECRETO de 20 de maio, polo que se aproba o Regulamento para os inspectores de instrucción primaria do Reino. *Gaceta de Madrid do 25/05/1849*

REAL ORDE de 12 de outubro de 1849 aprobando as instrucións que han de observar os inspectores de Instrucción primaria para a visita das escolas. *Colección legislativa de España.* Tercer cuatrimestre de 1849, Tomo XLVIII, (pp. 153-172). Madrid: Imprenta Nacional.

LEI de Instrucción Pública de 1857 (Lei Moyano). *Gaceta de Madrid do 10/09/1857.*

REAL DECRETO do 22/05/1859. *Gaceta de Madrid* do 24/05/1859.

REAL ORDE de 20 de xullo de 1859. *Gaceta de Madrid* do 08/08/1859.

LEI de 2 de xuño de 1868. *Gaceta de Madrid* do 04/06/1868.

REAL DECRETO do 10 de xuño de 1868. *Gaceta de Madrid* 17/06/1868.

REAL ORDE do 13 de xuño de 1868. *Gaceta de Madrid* 17/06/1868.

CIRCULAR ditando varias prevencións aos Inspectores de primeira ensinanza para asegurar no posible a sorte do Maxisterio e perfeccionar a administración neste ramo (1870). *Colección lexislativa de España*. Segundo semestre de 1869. Tomo CII, (pp. 656-657). Madrid: Imprenta Ministerio de Gracia y Justicia.

CIRCULAR da Inspección Xeral do 15 de setembro de 1887 (1888). *Colección lexislativa de Primera Ensinanza*. Obtido o 22 de febreiro de 2007, dende <http://www.Cervantesvirtual.com> (2007)

REAL DECRETO de 18 de abril de 1900. *Gaceta de Madrid* do 19/04/1900.

REAL DECRETO do 6 de xullo de 1900. *Gaceta de Madrid* do 08/07/1900.

REAL DECRETO de 12 de abril de 1901. *Gaceta de Madrid* do 13/04/1901.

REAL DECRETO de 24 de agosto de 1902. *Gaceta de Madrid* do 28/08/1902.

REAL DECRETO do 12 de novembro de 1907. *Gaceta de Madrid* do 24/11/1907

REAL DECRETO do 3 de xuño de 1909. *Gaceta de Madrid* do 04/06/1909.

REAL DECRETO de 7 de maio de 1910. *Gaceta de Madrid* do 29/05/1910.

REAL DECRETO do 7 de febreiro de 1913. *Gaceta de Madrid* do 09/02/1913.

REAL DECRETO do 5 de maio de 1913. *Gaceta de Madrid* do 13/05/1913.

CIRCULAR do 17 de setembro de 1913 (1913). *Colección lexislativa de Instrucción pública. Año de 1913* (pp. 226-229). Madrid: Imprenta de la Dirección General del Instituto Geográfico y Estadístico.

DECRETO do 9 de xuño de 1931. *Gaceta de Madrid* do 10/06/1931.

CIRCULAR do 13 de xuño de 1931 da Dirección Xeral de Primeira Ensinanza, desenvolvendo o Decreto do 9 de xuño de 1931. *Gaceta de Madrid* do 17/06/1931.

DECRETO do 27 de xaneiro de 1932, creando na facultade de Filosofía e Letras da Universidade de Madrid unha Sección de Pedagogía para os fins que se indican.. *Gaceta de Madrid* do 29/01/1932.

DECRETO do 2 de decembro de 1932. *Gaceta de Madrid do 07/12/1932.*

DECRETO do 30 de decembro de 1932. *Gaceta de Madrid do 06/01/1933.*

CIRCULAR da Dirección Xeral de Primeira Ensinanza do 27/04/1933. *Gaceta de Madrid do 05/05/1933.*

DECRETO da Xunta de Defensa Nacional do 29 de setembro de 1936. *Boletín oficial de la Junta de Defensa Nacional do 30/09/1936.*

LEI de 1 de outubro de 1936. *BOE 02/10/1936*

CIRCULAR á Inspección de Primeira Ensinanza e Mestres Nacionais, Municipais e Privados da España Nacional. *BOE do 08/03/1938.*

LEI do 20 de setembro, reguladora dos estudos de Bacharelato. *BOE do 23/09/1938.*

DECRETO do 20 de setembro de 1938. *BOE do 23/09/1938.*

ORDE do 20 de xaneiro de 1939 dispoñendo que os Inspectores de Primeira Ensinanza realicen visitas ás Escolas e regulando a forma de facelas. *BOE do 27/01/1939.*

CIRCULAR do Xefe do Servizo Nacional de Primeira Ensinanza de 23 de febreiro de 1939. *BOE do 01/03/1939.*

LEI de 17 de xullo de 1945 sobre Educación Primaria. *BOE do 18/07/1945.*

DECRETO do 24 de febreiro de 1950 polo que se reorganiza a Inspección de Ensino Medio. *BOE do 07/03/1950.*

ORDE do 9 de marzo de 1950. *BOE 17/03/1950.*

LEI do 26 de febreiro de 1953 sobre Ordenación do Ensino Medio. *BOE do 27/02/1953.*

DECRETO do 6 de novembro de 1953, sobre o exercicio da autoridade da Inspección de Ensinanza Primaria. *BOE do 09/03/1954.*

DECRETO de 5 de maio de 1954 polo que se regula a constitución e funcionamento da Inspección Oficial de Ensino Medio. *BOE do 07/07/1954.*

DECRETO do 5 de maio de 1954, polo que se regula a constitución e o funcionamento da Inspección Oficial de Ensino Medio. *BOE 07/07/1954.*

ORDE do 27 de agosto de 1954 pola que se convoca concurso xeral para prover prazas de Inspectores numerarios de Ensinanza Media del Estado. *BOE do 08/09/1954*

LEI de 16 de decembro de 1954 sobre organización dos servizos da Inspección de Ensino Medio. *BOE do 19/12/1954.*

LEI do 20 de xullo de 1955 sobre Formación Profesional Industrial. *BOE 21/07/1955.*

ORDE do 19 de xullo de 1955. *BOE do 31/07/1955*.

ORDE do 23 de xaneiro de 1957 pola que se dan normas sobre as visitas de inspección dos Inspectores de Ensinanza Primaria ás Escolas Nacionais. *BOE do 29/01/1957*

DECRETO de 12 de abril de 1957 polo que se modifica o Decreto orgánico da Inspección de Ensino Medio do 5 de maio de 1954. *BOE do 29/05/1957*.

LEI de 26 de decembro de 1957 pola que se crean 20.000 prazas de mestres de primeira ensinanza durante os anos 1958 a 1962, co incremento necesario nas Escolas do Maxisterio e na Inspección de Primeira Ensinanza. *BOE 28/12/1957*.

RESOLUCIÓN do 24 de novembro de 1962 pola que se regulan as misións especializadas encomendadas aos inspectores de Ensinanza Primaria. *BOE do 14/12/1962*.

DECRETO 898/1963, de 25 de abril, orgánico da Inspección de Ensinanza Media do Estado. *BOE 04/05/1963 e 11/05/1963*.

DECRETO 2123/1963, do 24 de xullo de 1963, polo que se crean Escolas especiais para alfabetización de adultos. *BOE do 03/09/1963*.

DECRETO 2124/1963, de 10 de agosto, sobre loita contra o analfabetismo. *BOE do 05/10/1963*.

ORDE do 5 de novembro de 1963. *BOE do 12/12/1963*.

ORDE do 18 de abril de 1964 pola que se convoca a concurso oposición a provisión de seis prazas vacantes no Corpo de Inspectores numerarios de Ensinanza Media do Estado. *BOE 06/05/1964*.

LEI 62/1964, de 11 de xuño, sobre modificación da plantilla de Inspección de Ensino Medio do Estado. *BOE do 15/06/1964*.

RESOLUCIÓN de 31 de marzo de 1965 concernente á organización, orientación e control das Institucións e Servizos de carácter pedagóxico-social. *B.M. do 29/04/1965*.

ORDE do 13 de maio de 1965 pola que se fixa a plantilla orgánica da Inspección de Ensino Medio do Estado. *BOE do 25/05/1965*.

LEI 169/1965, do 21 de decembro, sobre reforma da Ensinanza Primaria. *BOE do 23/12/1965*.

DECRETO 2915/1967, do 23 de novembro polo que se aproba o Regulamento do Corpo de Inspección Profesional de Ensinanza Primaria do Estado. *BOE 11/12/1967*.

ORDE do 6 de agosto de 1968 pola que se fixan as plantillas de Escolas de Alfabetización para o curso 1968/1969. *BOE do 10/08/1968*.

DECRETO 2538/1968, de 25 de setembro, polo que se regulan as Delegacións Provinciais do Ministerio de Educación y Ciencia e se reorganiza a Inspección Xeral de Servizos do Departamento. *BOE do 18/10/1968*.

- DECRETO 1678/1969, de 24 de xullo, sobre creación dos Institutos de Ciencias da Educación. *BOE do 13/08/1969*.
- LEI 14/1970 de 4 de agosto, Xeral de Educación e Financiamento da Reforma Educativa. *BOE do 06/08/1970*.
- DECRETO 2618/1970, do 22 de agosto, sobre substitución das actuais probas de grao de bacharel elemental e establecendo a avaliación continua no rendemento educativo de alumnos. *BOE do 19/09/1970*.
- DECRETO 2480/1970, do 22 de agosto, sobre inicio do curso no ano académico 1970-1971. *BOE do 07/09/1970*.
- ORDE do 16 de novembro de 1970, sobre avaliación continua do rendemento educativo dos alumnos. *BOE do 23/11/1970*.
- DECRETO 3855/1970, do 31 de decembro, polo que se regula a organización das Delegacións Provinciais de Educación e Ciencia, Xuntas Provinciais e Xuntas de Distrito. *BOE do 19/02/1971*.
- ORDE do 9 de xaneiro de 1971, pola que se modifica a do 13 de maio de 1965, que estableceu a plantilla da Inspección de Ensinanza Media do Estado. *BOE do 20/02/1971*.
- RESOLUCIÓN da Subsecretaría do Ministerio do 20 de novembro de 1972. Boletín Oficial do Ministerio de Educación e Ciencia. Actos Administrativos. *BOMECA do 08/01/1973*.
- DECRETO 664/1973, de 22 de marzo, sobre funcións do Servizo de Inspección Técnica de Educación. *BOE do 10/04/1973*.
- ORDE do 18 de novembro de 1975 pola que se regulan as funcións inspectoras dos Coordinadores de Formación Profesional. *BOE do 19/12/1975*.
- CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA, aprobada polas Cortes en sesións plenarias do Congreso dos Deputados e do Senado celebradas o 31 de outubro de 1978. Ratificada polo pobo español en referendo do 6 de decembro de 1978. Sancionada pola súa Maxestade o Rei ante as Cortes o 27 de decembro de 1978. *BOE do 29/12/1978*.
- REAL DECRETO-LEY 7/1978, do 16 de marzo, polo que se aproba o réxime preautonómico para Galicia. *BOE do 18/03/1978 e DOG do 01/12/1978*.
- REAL DECRETO 71/1979, de 12 de xaneiro, polo que se modifica a estrutura orgánica das Delegacións Provinciais do Ministerio de Educación e Ciencia. *BOE do 20/01/1979*.
- ORDE do 5 de abril de 1979. *BOMECA, Actos Administrativos, do 7 de maio de 1979*.
- LEI 31/1980, de 21 de xuño, de creación do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional. *BOE do 27/06/1980*.
- REAL DECRETO 1296/1980, de 19 de maio, polo que se modifica a denominación dos corpos de Inspección dependentes do Ministerio de Educación. *BOE 04/07/1980*.

LEI ORGÁNICA 1/1981, de 6 de abril, de Estatuto de Autonomía para Galicia. *BOE do 28/04/1981*.

DECRETO 2/1982, do 21 de xaneiro, polo que nomean os titulares das Consellerías da Xunta de Galicia. *DOG do 22/01/1982*.

DECRETO 53/82, de 3 de marzo, sobre estrutura orgánica da Consellería de Educación. *DOG do 17/03/1982*.

REAL DECRETO 657/1982, de 17 de marzo, polo que se regula a Inspección Técnica do Estado de Formación Profesional. *BOE do 05/04/1982*.

ORDE do 30 de xullo de 1982 pola que se convoca concurso de méritos para prover prazas vacantes na plantilla do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional. *BOE do 18/08/1982*

REAL DECRETO 1763/1982, do 24 de xullo, sobre traspaso de funcións e servizos da Administración do Estado á Comunidade Autónoma de Galicia en materia de educación. *DOG do 18/08/1982*.

LEI 30 /1984 de Medidas Urxentes da Función Pública. *BOE do 03/08/1984*.

LEI ORGÁNICA 8/1985, de 3 de xullo, Reguladora do Dereito á Educación. *BOE do 04/07/1985*.

DECRETO 205/1986, do 25 de xuño, polo que se regulan as funcións da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia. *DOG do 10/07/1986*.

ORDE do 22 de setembro de 1986, pola que se fai pública a relación de funcionarios do Corpo de Inspectores ao Servizo da Administración Educativa, con expresión do seu destino. *DOG do 13/10/1986*.

LEI 8/1987, do 25 de novembro, pola que se establece a gratuidade dos estudos de bacharelato, formación profesional e artes plásticas e oficios artísticos nos centros públicos e a autonomía de xestión económica dos centros docentes públicos non universitarios. *DOG do 20/01/1988*.

ORDE de 12 de marzo de 1987 pola que se convoca concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes. *DOG do 30/03/1987*.

DECRETO 65/1987, de 11 de marzo, sobre ordenación de la función inspectora de la educación en la Comunidad Autónoma de Andalucía. *BOJA do 03/04/1987*.

ORDE de 19 de maio que desenvolve o Decreto 65/1987, de 11 de marzo. *BOJA do 01/06/1987*

ORDE do 17 de setembro de 1987 pola que se resolve o concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes. *DOG do 24/09/1987*.

- ORDE do 18 de febreiro de 1988 pola que se modifica a do 17 de setembro de 1987 que resolvía o concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes. *DOG do 23/02/1988*.
- ORDE do 1 de marzo de 1988 pola que se modifica a do 17 de setembro de 1987 que resolvía o concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes. *DOG do 17/03/1988*.
- ORDE de 14 de xuño de 1988, pola que se nomean e adscriben a funcións inspectoras os funcionarios docentes preseleccionados na Resolución do concurso de méritos para a provisión de postos de función inspectora educativa entre funcionarios de corpos docentes. *DOG do 06/07/1988*.
- RESOLUCIÓN do 1 de xullo de 1988, da Dirección Xeral de Persoal e Servizos pola que se fai pública a lista provisional de concursantes que obtiveron praza no concurso de méritos para a provisión de vacantes na plantilla do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional. *BOE do 09/07/1988*.
- LEI 23/1988, do 28 de xullo, de modificación da Lei de medidas para a Reforma da Función Pública. *BOE do 29/07/1988*.
- RESOLUCIÓN do 27 de xullo de 1988, da Dirección Xeral de Persoal e Servizos, pola que se aproba e se fai pública a lista definitiva de concursantes que obtiveron praza no concurso de méritos para a provisión de vacantes na plantilla do Corpo Especial de Inspectores Técnicos de Formación Profesional.
- RESOLUCIÓN do 25 de agosto de 1988. *BOE do 06/09/1988*.
- RESOLUCIÓN da Dirección Xeral de Coordinación e de Alta Inspección, do 15 de novembro. *BOMECE do 28/11/1988*.
- LEI 37/1988, do 28 de decembro, de Presupostos Xerais do Estado para 1989. *BOE do 29/12/1988*.
- REAL DECRETO 895/1989, de 14 de xullo, polo que se regula a provisión de postos de traballo en centros públicos de preescolar, educación xeral básica y educación especial. *BOE do 20/07/1989*.
- REAL DECRETO 1524/1989, do 15 de decembro, polo que se regulan as funcións e a organización do servizo de Inspección técnica de educación e se desenvolve o sistema de acceso aos postos de traballo da función inspectora educativa. *BOE do 18/12/1979*.
- LEI ORGÁNICA 1/1990, de 3 de outubro, de Ordenación Xeral do Sistema Educativo. *BOE do 04/10/1990*.
- ORDE do 31 de xaneiro de 1991 pola que se establece o procedemento de prórroga de adscrición á función inspectora de funcionarios docentes. *BOE do 19/02/1991*.

- LEI 30/1992, de réxime xurídico das administracións públicas e do procedemento administrativo común. *BOE do 27/11/1992*. Modificada pola Lei 4/1999, do 13 de xaneiro. *BOE do 12/01/1999*.
- DECRETO 135/1993, do 24 de xuño, polo que se regulan as funcións e organización da Inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia. Corrección de erros, DOG do 13/07/1993. *DOG do 29/06/1993*.
- ORDE do 7 de xullo de 1993 pola que se establece o procedemento de adscrición definitiva á función inspectora de funcionarios docentes. *DOG do 28/07/1993*.
- DECRETO 197/1993, de 13 de outubro, do Goberno Valenciano, de modificación do Decreto 180/1992, de 10 de novembro, polo que se regula a organización e funcións da inspección educativa e se establece o sistema de acceso e permanencia no seu exercicio. *BOGV do 02/11/1993*.
- DECRETO 232/1994 do 14 de xullo, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. *DOG do 29/07/1994*.
- ORDE do 28 de setembro de 1994. *BOE do 26/10/1994*.
- CIRCULAR Nº 7/1995 da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, pola que se establecen as normas de adscrición dos inspectores aos sectores de inspección previstos no artigo 21 do Decreto 135/1993, do 24 de xuño. Documento interno. Asinado o 23/06/1995.
- CIRCULAR (1995) da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, pola que se modifica a circular nº 7/1995, pola que se establecen as normas de adscrición dos inspectores aos sectores de inspección previstos no artigo 21 do Decreto 135/1993, do 24 de xuño. Documento interno. Asinado o 01/09/1995
- ORDE do 14 de setembro de 1995 pola que se resolve a convocatoria, polo sistema de libre designación, de varios postos de traballo vacantes na Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. *DOG do 26/09/1995*.
- CIRCULAR da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros, pola que se establecen as normas de constitución dos equipos de traballo dos inspectores. Documento interno. Asinado o 11/10/1995.
- INSTRUCCIÓNS da Subdirección Xeral de Inspección Educativa sobre os equipos de traballo específicos da Inspección. Documento interno. Asinado o 3/11/1995.
- LEI ORGÁNICA 9/1995, de 20 de novembro, da participación, a avaliación e o goberno dos Centros docentes. *BOE do 21/11/1995*.
- REAL DECRETO 2193/1995, de 28 de decembro, polo que se establecen as normas básicas para o acceso e a provisión de postos de traballo no corpo de inspectores de educación e a integración no mesmo dos actuais inspectores. *BOE do 30/12/1995*.

- ORDE do 6 de febreiro de 1996 pola que se convoca concurso-oposición para o acceso ó corpo de inspectores de educación, en quenda especial. *DOG do 21/02/1996.*
- DECRETO 189/1996 do 24 de maio, polo que se dispón que cese Juan Piñeiro Permuy, como conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria. *DOG do 27/05/1996.*
- DECRETO 202/1996, do 28 de maio, polo que se nomea a Celso Currás Fernández conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria. *DOG do 31/05/1996.*
- DECRETO 324/1996, do 26 de xullo, polo que se aproba o Regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria. *DOG do 9/8/1996.*
- CIRCULAR Nº 8/1996 da Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa, pola que se modifica e amplía a circular 7/1995, da Dirección Xeral de Ordenación Educativa e Centros pola que se establecen as normas de adscrición dos inspectores aos sectores de inspección previstos no artigo 21 do Decreto 135/1993, do 24 de xuño. Documento interno. Asinado o 27/09/1996.
- DECRETO 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria. *DOG do 21/10/1996.*
- INSTRUCCIÓNS da Subdirección Xeral da Inspección Educativa sobre os equipos de traballo específicos da Inspeccións. Documento interno. Asinado o 22/10/1996.
- ORDE do 23 de outubro de 1996 pola que se aproba o plan de traballo anual da Inspección Educativa da Comunidade Autónoma de Galicia, para o curso 1996/1997. *DOG do 03/12/1996.*
- ORDE do 1 de agosto de 1997 pola que se ditan instrucións para o Desenvolvemento do Decreto 324/1996 polo que se aproba o regulamento orgánico dos institutos de educación secundaria e se establece a súa organización e funcionamento. *DOG do 02/09/1997.*
- DECRETO 120/1998, do 23 de abril polo que se regula a orientación educativa en Galicia. *DOG do 27/04/1998.*
- ORDE do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia regulada polo Decreto 120/1998. *DOG do 31/07/1998.*
- ORDE do 15 de outubro de 1998 pola que se aproba o plan de traballo anual da inspección educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 1998-1999. *DOG do 19/11/1998.*
- DECRETO 7/1999, do 7 de xaneiro, polo que se implantan e regulan os centros públicos integrados de ensinanzas non universitarias. *DOG do 26/01/1999.*
- DECRETO 120/2002, do 22 de marzo, polo que se regula a consolidación parcial do complemento específico dos directores dos centros escolares públicos. *DOG do 10 de abril.*

- ORDE do 12 de abril de 2002 pola que se regula o procedemento de consolidación parcial do complemento específico dos directores dos centros públicos. *DOG do 29 de abril*.
- ORDEN de 18 do xuño de 2002, pola que se determina a organización y funcionamento da Inspección de Educación. *BOPV do 02/07/2002*.
- LEI ORGÁNICA 10/2002, do 23 de decembro, de Calidade da Educación. *BOE do 24/12/2002*.
- REAL DECRETO 1538/2003, do 5 de decembro, polo que se establecen as especialidades básicas de inspección educativa. *BOE do 10/12/2003*.
- DECRETO 454/2003, do 26 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. *DOG do 19/01/2004*.
- REAL DECRETO 334/2004, de 27 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento de ingreso, accesos e adquisición de novas especialidades nos corpos docentes que imparten ensinanzas escolares do sistema educativo e no Corpo de Inspectores de Educación. *BOE do 28/02/2004*.
- DECRETO 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula a organización e o funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación da Comunidade Autónoma de Galicia. *DOG 25/05/2004*.
- ORDE do 28 de maio de 2004 pola que se convoca procedemento selectivo de acceso ao corpo de inspectores de Educación. *DOG do 01/06/2004*.
- REAL DECRETO 1472/2004, de 18 de xuño, polo que se amplía o prazo sinalado na disposición adicional segunda do Real Decreto 1538/2003, de 5 de decembro, polo que se establecen as especialidades básicas de inspección educativa. *BOE do 19/06/2004*.
- ORDE do 13 de decembro de 2004 pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula o funcionamento da Inspección educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia. *DOG do 22/12/2004*.
- ORDE do 20 de xaneiro de 2005 pola que se fai pública a lista dos opositores que superaron o procedemento selectivo convocado por Orde do 28 de maio de 2004 (Diario Oficial de Galicia do 1 de xuño), para acceso ao corpo de inspectores de Educación. *DOG do 03/02/2005*.
- ORDEN do 23 de abril de 2005, pola que se regula a xornada de traballo dos funcionarios integrados nos Servizos provinciais da Inspección Educativa da Comunidade Autónoma de Galicia. *DOG do 13/06/2005*.
- RESOLUCIÓN do 15 de xullo de 2005, pola que se aproba o Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006. Documento interno (Anexo 5.1.3).
- ORDE do 11 de outubro de 2005 pola que se convoca procedemento selectivo de acceso ao corpo de inspectores de educación. *DOG do 26/10/2006*.

DECRETO 585/2005, do 29 de decembro, polo que se establece a estrutura orgánica da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. *DOG do 09/01/2006*.

LEI ORGÁNICA 2/2006, de 3 de maio, de Educación. *BOE do 04/05/2006*.

CIRCULAR número 1/2005, da Dirección Xeral de Persoal pola que se ditan instrucións para que os funcionarios do corpo de inspectores ao servizo da Administración educativa e do corpo de inspectores de Educación elixan subsector. Documento interno. Asinado o 14/02/2005.

CIRCULAR número 2/2005, da Dirección Xeral de Persoal, pola que se amplía o apartado c) do punto duodécimo da circular número 1/2005, da dirección xeral de persoal, pola que se ditan instrucións para que os funcionarios do corpo de inspectores de educación ao servizo da administración educativa e do corpo de inspectores de educación elixan subsector. Documento interno. Asinado o 16/02/2005.

ORDE do 1 de xuño de 2006 pola que se nomean funcionarios en prácticas do corpo de inspectores de Educación os opositores que superaron o procedemento selectivo convocado por Orde do 11 de outubro de 2005. *DOG do 09/06/2006*.

REAL DECRETO 276/2007, do 23 de febreiro, polo que se aproba o Regulamento de ingreso, accesos e adquisición de novas especialidades nos corpos docentes a que se refire a Lei Orgánica 2/2006, de 3 de maio, de Educación, e se regula o réxime transitorio de ingreso a que se refire a disposición transitoria decimo sétima da citada lei. *BOE do 02/03/2007*.

RESOLUCIÓN do 20 de abril de 2007, da Viceconsejería de Educación, pola que se ditan instrucións de organización e funcionamento de la Inspección Educativa de la Comunidade de Madrid. *BOCM do 17/05/2007*.

Lei da Función Pública Galega: Lei 4/1988, do 26 de maio da Función Pública de Galicia (*DOG do 01/06/1988*), modificada por diversa leis posteriores; a última a Lei 13/2007, do 27 de xullo (*DOG do 07/08/2007*).

RESOLUCIÓN do 16 de outubro de 2007, da Dirección Xeral de Planificación, Ordenación Inspección Educativa, pola que se establecen determinados aspectos relativos á organización e funcionamento das Áreas de Inspección Educativa. *BOCyL do 22/10/2007*.

LEI 17/2007, do 10 de decembro, de Educación de Andalucía. *BOJA do 26/12/2007 e BOE do 23/01/2008*.

PÁXINAS WEB

A.- PÁXINAS WEB DO MINISTERIO E DAS CONSELLERÍAS DE EDUCACIÓN.

<http://wwwn.mec.es/educacion.html>

<http://www.juntadeandalucia.es/educacion/nav/portada.jsp>

<http://www.educaragon.org/>

<http://www.educastur.es/>

<http://www.gobiernodecanarias.org/educacion/>

http://www.gobcantabria.es/portal/page?_pageid=33,35790&_dad=interportal&_schema=INTERPORTAL

http://www.educa.jcyl.es/index_normal.html

<http://www.jccm.es/educa/index.htm>

<http://www.gencat.net/temes/cas/educacio.htm>

<http://www.juntaex.es/consejerias/educacion/index-ides-idweb.html>

<http://www.caib.es/govern/organigrama/area.es.jsp?coduo=7>

<http://www.educarioja.org/educarioja/home.jsp>

http://www.madrid.org/cs/Satellite?idConsejeria=1109266187254&idListConsj=1109265444710&c=CM_Agrupador_FP&pagename=ComunidadMadrid%2FEstructura&pid=1109265444699&language=es&cid=1109266187254

<http://www.carm.es/newweb2/servlet/integra.servlets.ControlPublico?IDCONTENIDO=77&IDTIPO=140>

http://www.navarra.es/home_es/Gobierno+de+Navarra/Organigrama/Los+departamentos/Educacion/

<http://www.hezkuntza.ejgv.euskadi.net/r43-2591/es/>

<http://www.gva.es/jsp/portalgv.jsp?br=1&re=1&chflash=true>

<http://www.edu.xunta.es/portal/>

B. PÁXINAS WEB VARIAS

<http://www.adide.org/revista/index.php>

<http://www.anie-anies.org/>

<http://www.constitucion1812.org/>

<http://www.institutodeevaluacion.mec.es/>

<http://portal.unesco.org/ci/fr/ev.php->

[URL_ID=11958&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html](http://portal.unesco.org/ci/fr/ev.php-URL_ID=11958&URL_DO=DO_TOPIC&URL_SECTION=201.html)<http://>

www.uclm.es

www.uv.es/psicometria.

Tese Doutoral

**Funcións da Inspección: Aspectos Curriculares e de
Desenvolvemento Profesional na Comunidade
Autónoma de Galiza.**

TOMO II (ANEXOS)

Departamento de Didáctica e Organización Escolar

Director: D. Antonio Rial Sánchez

Autor: D. Faustino José Salgado López

Santiago de Compostela, xaneiro 2009

ÍNDICE DE ANEXOS

ANEXO 3.4.3.1. POBOACIÓN DE INSPECTORES DE GALICIA CURSO 2006/2007....	1
ANEXO 3.4.3.2 POBOACIÓN DE CENTROS OBXECTO DE ESTUDO (CURSO 2006/2007).....	5
ANEXO 3.4.4.2. MOSTRA DE CENTROS.....	33
ANEXO 3.4.7. MATRIZ DE CORRESPONDENCIA DAS CUESTIÓNS E SUBCUESTIÓNS DOS DISTINTOS CUESTIONARIOS.....	45
ANEXO 3.4.8.2.1. MOSTRA DA PROBA PILOTO.....	46
ANEXO 3.4.9.1. CUESTIONARIO PARA INSPECTORES.....	47
ANEXO 3.4.9.2. CUESTIONARIO PARA DIRECTORES DE CENTROS PÚBLICOS.....	57
ANEXO 3.4.9.3. CUESTIONARIO PARA DIRECTORES DE CENTROS PRIVADOS.....	65
ANEXO 3.4.9.4a. CUESTIONARIO PARA XEFES DE DEPARTAMENTO.....	73
ANEXO 3.4.9.4b. CUESTIONARIO PARA PROFESORES DE CENTROS PÚBLICOS...	81
ANEXO 3.4.9.5. CUESTIONARIO PARA PROFESORES DE CENTROS PRIVADOS...	89
ANEXO 3.4.9.6. CUESTIONARIO PARA PAIS	97
ANEXO 3.4.10.1.2a. CARTA AOS INSPECTORES.....	103
ANEXO 3.4.10.1.2b. CARTA AOS DIRECTORES (1).....	104
ANEXO 3.4.10.1.2c. CARTA AOS DIRECTORES (2).....	105
ANEXO 3.4.10.1.2d. DISTRIBUCIÓN DE CUESTIONARIOS POR CENTROS.....	106
ANEXO 3.4.10.2. TÁBOAS DE FRECUENCIAS DAS MOSTRAS.....	117
ANEXO 4.2.1. INSTRUCCIÓN PARA A VISITA ÁS ESCOLAS (R. O. do 25/04/1841)....	223
ANEXO 4.2.2a. "INTERROGATORIO NO QUE SE ESPECIFICAN DETALLADAMENTE CANTOS PUNTOS DEBEN CHAMAR A ATENCIÓN DOS INSPECTORES DE PROVINCIA, E SER OBXECTO DO SEU EXAME" (R. O. de 12/10/1849).....	225
ANEXO 4.2.2b. NOTICIA DO ESTADO DA ESCOLA (R. O. DO 20/07/1859).....	229
ANEXO 4.2.3. ACTA CONSTITUCIÓN DA XUNTA DE ADMINISTRACIÓN E REDACCIÓN DO BOLETÍN DE EDUCACIÓN DA PROVINCIA DA CORUÑA....	231
ANEXO 4.2.4.1. SEMANARIO DO SINDICATO ESPAÑOL DE MAXISTERIO DE LUGO: "Escuela Azul"	237
ANEXO 4.3.2a. ACTIVIDADES DA INSPECCIÓN EN NIVEIS DE ENSINANZAS MEDIAS (CURSO 1990/1991).....	241
ANEXO 4.3.2b. ESCRITO AO EXCMO. SR. CONSELLEIRO DA INSPECCIÓN CENTRAL.....	251
ANEXO 4.3.3. NORMATIVA MÁIS RELEVANTE DAS CC AA SOBRE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DA INSPECCIÓN EDUCATIVA ATA O 31/12/2007.....	263

ANEXO 5.1.3. PLAN XERAL DA INSPECCIÓN DE GALICIA CURSO 2005/2006.....	267
ANEXO 5.2.3a. MOTIVOS, NON RECOLLIDOS NA LISTA PROPOSTA, DE CARÁCTER PERSOAL POLOS QUE OS PROFESORES OU PAIS SE DIRIXIRON Á INSPECCIÓN.....	277
ANEXO 5.2.3b. MOTIVOS NON RECOLLIDOS NA LISTAXE PROPOSTA, POLOS QUE A INSPECCIÓN SE DIRIXIU A UN PROFESOR OU PAI.....	278
ANEXO 5.2.3c. COUSAS QUE SE CONSIDERA QUE DEBERÍA FACER A INSPECCIÓN E QUE NON SE CONSIDERAN INCLUÍDAS NAS FUNCIÓNS DA LISTA PROPORCIONADA.....	279
ANEXO 5.2.3d. AXENTES AVALIADORES DA FUNCIÓN DOCENTE DISTINTOS DOS RECOLLIDOS NA LISTAXE PROPOSTA NOS CUESTIONARIOS DOS DIRECTORES E PROFESORES DE CENTROS PÚBLICOS.....	291
ANEXO 5.2.3e. SUPERVISORES DA PRÁCTICA DOCENTE DISTINTOS DOS RECOLLIDOS NA LISTAXE PROPOSTA NOS CUESTIONARIOS.....	295
ANEXO 5.2.3f. ACHEGAS FEITAS POLOS DISTINTOS ENQUISADOS RELACIONADAS COA TEMÁTICA DO CUESTIONARIO.....	297
ANEXO 5.2.3g. FUNCIÓNS DA LISTA PROPORCIONADA QUE SE CONSIDERAN QUE NON SON PROPIAS DA INSPECCIÓN.....	327
ANEXO 5.2.3.1. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.....	339
Táboa 5.2.3.1.2b.....	339
Táboa 5.2.3.1.2c.....	339
Táboa 5.2.3.1.2d Inspectores/directores.....	340
Táboa 5.2.3.1.2d Directores públicos/directores privados.....	340
Táboa 5.2.3.1.2d Directores IES/directores CEIP+.....	340
Táboa 5.2.3.1.2dbis.....	340
Táboa 5.2.3.1.2e.....	341
Táboa 5.2.3.1.2f. Centros públicos/centros privados.....	342
Táboa 5.2.3.1.2f IES-CEIP+.....	343
Táboa 5.2.3.1.2g.....	344
Táboa 5.2.3.1.2i.....	347
Táboa 5.2.3.1.2ibis.....	348
Táboa 5.2.3.1.2j.....	349
Táboa 5.2.3.1.2jbis.....	349
Táboa 5.2.3.1.2kbis.....	350
Táboa 5.2.3.1.3a.....	351
Táboa 5.2.3.1.3b.....	351
Táboa 5.2.3.1.3c.....	352
Táboa 5.2.3.1.3d.....	353
Táboa 5.2.3.1.3f.....	358
Táboa 5.2.3.1.3g.....	358
Táboa 5.2.3.1.3h.....	359
Táboa 5.2.3.1.3i.....	359
Táboa 5.2.3.1.5b.....	360
Táboa 5.2.3.1.5e.....	361
Táboa 5.2.3.1.5f.....	364
Táboa 5.2.3.1.5h.....	365
Táboa 5.2.3.1.5i.....	371
Táboa 5.2.3.1.7a.....	375

ANEXO 5.2.3.2. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.....	377
Táboa 5.2.3.2.1a e táboa 5.2.3.2.1b.....	377
Táboa 5.2.3.2.1c.....	378
Táboa 5.2.3.2.2a.....	379
Táboa 5.2.3.2.2b.....	380
Táboa 5.2.3.2.2d e Táboa 5.2.3.2.2e.....	381
Táboa 5.2.3.2.2g.....	382
Táboa 5.2.3.2.2h.....	383
Táboa 5.2.3.2.3i.....	384
Táboa 5.2.3.2.3a.....	385
Táboa 5.2.3.2.3b.....	387
Táboa 5.2.3.2.4a.....	391
Táboa 5.2.3.2.4b.....	391
Táboa 5.2.3.2.5a.....	392
Táboa 5.2.3.2.5b.....	396
Táboa 5.2.3.2.6a.....	398
Táboa 5.2.3.2.7f.....	401
ANEXO 5.2.3.3. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.....	403
Táboa 5.2.3.3.1b.....	403
Táboa 5.2.3.3.1c.....	404
Táboa 5.2.3.3.2a.....	407
Táboa 5.2.3.3.2c.....	407
Táboa 5.2.3.3.3.....	408
Táboa 5.2.3.3.3a.....	409
Táboa 5.2.3.3.3b.....	411
Táboa 5.2.3.3.3e.....	412
Táboa 5.2.3.3.3f.....	413
Táboa 5.2.3.3.3g.....	415
Táboa 5.2.3.3.4a.....	418
Táboa 5.2.3.3.4b.....	418
Táboa 5.2.3.3.4c.....	418
Táboa 5.2.3.3.5a.....	419
Táboa 5.2.3.3.5b.....	419
Táboa 5.2.3.3.7a.....	419
Táboa 5.2.3.3.7b.....	420
Táboa 5.2.3.3.8a.....	420
Táboa 5.2.3.3.8b.....	421
Táboa 5.2.3.3.9a.....	422
Táboa 5.2.3.3.10b.....	423
ANEXO 5.2.3.4. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.....	425
Táboa 5.2.3.4.1a.....	425
Táboa 5.2.3.4.1b.....	426
Táboa 5.2.3.4.3a.....	427
Táboa 5.2.3.4.3b.....	439
Táboa 5.2.3.4.3c.....	466
Táboa 5.2.3.4.3cbis.....	467
Táboa 5.2.3.4.3e.....	471
Táboa 5.2.3.4.3ebis.....	473
Táboa 5.2.3.4.3f.....	475
Táboa 5.2.3.4.4.....	475

ANEXO 3.4.3.1

POBOACIÓN DE INSPECTORES DE GALICIA CURSO 2006/2007.

SEDE DA CORUÑA:

Abeledo López, Manuel.
Álvarez Marcote, Jesús.
Couto Llamas, Milagros.
Del Pozo Andrés, Fernando.
Fernández Ares, Eduardo José.
Framil Álvarez, Luis.
Freire Llamas, Constantino.
Gay García, José Antonio.
Gómez Díaz, María Rosa.
González Armesto, Alberto.
López Varela, Elisardo.
Menéndez Martín, Elena.
Mira Lema, José Luis.
Peña Vázquez, Josefa.
Pérez Quintana, Homero José María.
Pérez Rivas, Francisco.
Pérez Sánchez, Emilio.
Porto Vázquez, María.
Reboredo Lavín, Manuel.

SEDE DE FERROL:

Álvarez Lata, Fermín.
Corredoira López, Manuel.
Estrada Arias, Berta.
Perujo de Llano, Félix.
Varela Vázquez, Juan Carlos.

SEDE DE SANTIAGO:

Cubera Pereira, Emilio.
Currás Fernández, Celso.
Fernández Fraga, Fernando.
Fernández-Albor Baltar, María Asunción.
Otero Vázquez, Concepción.
Porral Mato, Rodrigo.
Rivero Bandera, Emiliano.
Salgado López, Faustino José.
Serna Masiá, Isabel.

SEDE DE LUGO:

Abella García, María Luz.
Álvarez Martínez, Luis Manuel.
Aramburu Sánchez, María Concepción.
Areán Vázquez, María del Carmen.
Gómez Álvarez, Pedro.
González García, Celsa.
González Moreiras, Xesús Pablo.
Hermida López, Agustín.
López Besteiro, Manuela.
Pérez Morán, Federico.
Sáenz López, María Eudoxia.
Santoalla Varela, Jaime.
Somoza Gómez, Severino.

SEDE DE OURENSE:

Caseiro Nogueiras, Delfín.
Cid Galante, Roberto.
Conde Rodicio, José Luis.
Delgado Aguiar, José.
Fernández Fernández, José.
Fisteos Suengas, José.
Gómez González, Olga.
González González, Alfonso.
Lago Fernández, Samuel.
Martín de la Calle, María Concepción.
Martínez Quintas, María Esther.
Rodríguez Mosquera, Mario Germán.
Vázquez Fernández, José Luis.

SEDE DE PONTEVEDRA:

Amoedo Barciela, Elisa Isabel.
Ares Casal, María del Carmen.
Cimadevila Cea, Carmen.
De la Fuente Fernández, María Adoración.
Duarte Blanco, María Magdalena.
Fentanes Rodríguez, Gerardo.
González Rajo, Javier.
Guerra Fernández, Manuel.
Jorge Campos, Jesús.
Lamela Vilariño, Paz.
Novales Ordax, Xurxo.
Pardos Simón, Joaquín.
Pereiró Rodríguez, José Ramón.
Pérez Santiago, María Rosa.
Ramos Chouza, Manuel.
Rodríguez Alleres, José Daniel.

SEDE DE VIGO:

Blanco Álvarez, José María.
Fernández Fernández, Gonzalo.
Fraga Boullosa, José Antonio.
García Lobato, Margarita.
García Rubio, Maximino.
Gómez Albo, Antonio.
Hermida García, Modesto.
Iglesias Varela, Gonzalo.
Prol Cid, Constantino.

EN SERVICIOS ESPECIAIS (non computaron a efectos da poboación enquisada):

Barata Quintáns, Daniel.
Cacharro Pardo, Francisco.
Durán Alonso, Juan.
García Rodríguez, María del Carmen.
Nuñez Segade, José Daniel.
Ocampo Gómez, Camilo Isaac.

Anexo 3.4.3.2 Poboación de centros obxecto de estudo (Curso 2006/2007)

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		alum	Ud					
1	15000016	234	14	CEIP	San Marcos	Abegondo	PU	CO
2	15026637	183	10	CEIP	de Barouta	Ames	PU	CO
3	15025220	415	19	CEIP	de Ventín	Ames	PU	CO
4	15000107	674	29	CEIP	Bispo Guerra Campos	Ames	PU	CO
5	15021779	65	6	CEIP	da Castellana	Aranga	PU	CO
6	15000569	192	11	CEIP	San Xosé Obreiro	Arteixo	PU	CO
7	15023041	308	17	CEIP	de Galán	Arteixo	PU	CO
8	15000363	1139	50	CEIP	Ponte dos Brozos	Arteixo	PU	CO
9	15000612	269	17	CEIP	de Arzúa	Arzúa	PU	CO
10	15001124	826	38	CEIP	Francisco Vales Villamarín	Betanzos	PU	CO
11	15001367	103	8	CEIP	de Abanqueiro	Boiro	PU	CO
12	15001616	130	8	CEIP	de Escarabote	Boiro	PU	CO
13	15023341	159	9	CEIP	Santa María do Castro	Boiro	PU	CO
14	15001471	269	15	CEIP	Praia Xardín	Boiro	PU	CO
15	15021500	502	24	CEIP	Santa Baia	Boiro	PU	CO
16	15001847	315	15	CEIP	de Pedrouzos	Brión	PU	CO
17	15002025	114	9	CEIP	Eladia Mariño	Cabanas	PU	CO
18	15002050	190	9	CEIP	O Areal	Camariñas	PU	CO
19	15002086	169	13	CEIP	de Ponte do Porto	Camariñas	PU	CO
20	15025554	112	8	CEIP	Emilio González López	Cambre	PU	CO
21	15023065	159	9	CEIP	Gonzalo Torrente Ballester	Cambre	PU	CO
22	15032426	242	11	CEIP	do Graxal II	Cambre	PU	CO
23	15002165	393	18	CEIP	Wenceslao Fernández Flórez	Cambre	PU	CO
24	15023053	398	20	CEIP	Portofaro	Cambre	PU	CO
25	15020969	85	8	CEIP	Mosteiro de Caaveiro	Capela, A	PU	CO
26	15023077	48	6	CEIP	de Gándara-Sofán	Carballo	PU	CO
27	15002670	145	8	CEIP	Canosa-Rus	Carballo	PU	CO
28	15024896	107	8	CEIP	de Nétoma-Razo	Carballo	PU	CO
29	15021524	220	9	CEIP	A Cristina	Carballo	PU	CO
30	15027393	100	9	CEIP	Xesús San Luis Romero	Carballo	PU	CO
31	15021354	461	22	CEIP	Bergantiños	Carballo	PU	CO
32	15002578	631	28	CEIP	Fogar	Carballo	PU	CO
33	15011661	244	18	CEIP	Manuel Fraga Iribarne	Cariño	PU	CO
34	15002761	116	8	CEIP	de Carnota	Carnota	PU	CO
35	15002852	74	8	CEIP	do Pindo	Carnota	PU	CO
36	15003054	415	26	CEIP	Nicolás del Río	Cedeira	PU	CO
37	15003248	301	16	CEIP	Eugenio López	Cee	PU	CO
38	15020970	80	9	CEIP	Celso Emilio Ferreiro	Cerceda	PU	CO
39	15003534	87	8	CEIP	da Barqueira	Cerdido	PU	CO
40	15021780	70	8	CEIP	Bragade	Cesuras	PU	CO
41	15003789	72	8	CEIP	Praia de Quenxe	Corcubión	PU	CO
42	15003807	119	8	CEIP	de Bormoio-Agualada	Coristanco	PU	CO
43	15023363	53	5	CEIP	Manuel Murguía	Coruña, A	PU	CO
44	15023375	70	5	CEIP	José Cornide Saavedra	Coruña, A	PU	CO
45	15004745	198	9	CEIP	Anxo da Garda	Coruña, A	PU	CO
46	15004991	99	9	CEIP	Montel Touzet	Coruña, A	PU	CO
47	15005026	134	9	CEIP	Sanjurjo de Carricarte	Coruña, A	PU	CO
48	15005038	221	9	CEIP	de Prácticas	Coruña, A	PU	CO
49	15005361	186	9	CEIP	Rosalía de Castro	Coruña, A	PU	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
50	15020568	212	9	CEIP	Labaca	Coruña, A	PU	CO
51	15021548	175	9	CEIP	Sal Lence	Coruña, A	PU	CO
52	15004976	217	12	CEIP	Curros Enríquez	Coruña, A	PU	CO
53	15019323	200	12	CEIP	Alborada	Coruña, A	PU	CO
54	15021536	238	15	CEIP	Víctor López Seoane	Coruña, A	PU	CO
55	15021792	257	15	CEIP	Salgado Torres	Coruña, A	PU	CO
56	15005014	291	16	CEIP	Raquel Camacho	Coruña, A	PU	CO
57	15005701	215	16	CEIP	San Pedro de Visma	Coruña, A	PU	CO
58	15004964	335	18	CEIP	Concepción Arenal	Coruña, A	PU	CO
59	15005521	345	18	CEIP	Ramón de la Sagra	Coruña, A	PU	CO
60	15024902	431	18	CEIP	Wenceslao Fernández Flórez	Coruña, A	PU	CO
61	15027241	425	18	CEIP	Juan Fernández Latorre	Coruña, A	PU	CO
62	15005518	350	20	CEIP	María Pita	Coruña, A	PU	CO
63	15025025	471	21	CEIP	San Francisco Javier	Coruña, A	PU	CO
64	15021627	533	22	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Coruña, A	PU	CO
65	15004988	657	27	CEIP	Eusebio da Guarda	Coruña, A	PU	CO
66	15019311	604	27	CEIP	María Barbeito e Cervino	Coruña, A	PU	CO
67	15025037	498	27	CEIP	Sagrada Familia	Coruña, A	PU	CO
68	15027708	275	14	CEIP	Ría do Burgo	Culleredo	PU	CO
69	15021809	366	18	CEIP	Sofía Casanova	Culleredo	PU	CO
70	15027253	435	18	CEIP	Isaac Díaz Pardo	Culleredo	PU	CO
71	15005877	137	9	CEIP	de Teixeira	Curtis	PU	CO
72	15005932	167	9	CEIP	de Curtis	Curtis	PU	CO
73	15021810	91	8	CEIP	Santa Eulalia de Dumbría	Dumbría	PU	CO
74	15025633	76	8	CEIP	Os Casais	Fene	PU	CO
75	15020982	101	9	CEIP	O Ramo	Fene	PU	CO
76	15022981	214	15	CEIP	de Centeiras	Fene	PU	CO
77	15024227	61	7	CEIP	de Pazos	Ferrol	PU	CO
78	15024941	69	7	CEIP	A Laxe	Ferrol	PU	CO
79	15021834	137	9	CEIP	Manuel Masdías	Ferrol	PU	CO
80	15024938	170	9	CEIP	de Esteiro	Ferrol	PU	CO
81	15026960	223	9	CEIP	de Ponzos	Ferrol	PU	CO
82	15021846	221	15	CEIP	San Xoán de Filgueira	Ferrol	PU	CO
83	15006663	274	18	CEIP	Cruceiro de Canido	Ferrol	PU	CO
84	15006699	391	18	CEIP	Ibáñez Martín	Ferrol	PU	CO
85	15006845	426	18	CEIP	Isaac Peral	Ferrol	PU	CO
86	15007266	43	4	CEIP	Areouta	Fisterra	PU	CO
87	15007242	154	9	CEIP	Mar de Fóra	Fisterra	PU	CO
88	15007655	49	4	CEIP	de Caión	Laracha, A	PU	CO
89	15025256	90	8	CEIP	Alfredo Brañas	Laracha, A	PU	CO
90	15007886	419	25	CEIP	Ramón Otero Pedrayo	Laracha, A	PU	CO
91	15021861	97	8	CEIP	Joaquín Rodríguez Otero	Malpica de Bergantiños	PU	CO
92	15026765	235	15	CEIP	Milladoiro	Malpica de Bergantiños	PU	CO
93	15008398	54	6	CEIP	Francisco López Estrada	Mañón	PU	CO
94	15008490	96	8	CEIP	Víctor Sáenz	Mazaricos	PU	CO
95	15008659	93	8	CEIP	de Pino de Val	Mazaricos	PU	CO
96	15023910	125	9	CEIP	Martagona	Melide	PU	CO
97	15027526	185	9	CEIP	Mestre Pastor Barral	Melide	PU	CO
98	15008805	190	11	CEIP	de Melide Nº 1	Melide	PU	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alud.	Ud.					
99	15009007	17	3	CEIP	Visantoña	Mesía	PU	CO
100	15026923	19	3	CEIP	Lanza	Mesía	PU	CO
101	15009081	75	8	CEIP	de San Ramón	Moeche	PU	CO
102	15009391	60	6	CEIP	Santiago Apóstolo	Mugardos	PU	CO
103	15009445	139	9	CEIP	Unión Mugardesa	Mugardos	PU	CO
104	15024951	84	6	CEIP	de Louro	Muros	PU	CO
105	15009810	176	13	CEIP	Ricardo Tobío	Muros	PU	CO
106	15009676	52	5	CEIP	Virxe da Barca	Muxía	PU	CO
107	15009597	89	7	CEIP	de Vilarmide	Muxía	PU	CO
108	15024239	174	11	CEIP	dos Muíños	Muxía	PU	CO
109	15010162	178	9	CEIP	Ponte de Xubia	Narón	PU	CO
110	15019499	169	9	CEIP	de Piñeiros	Narón	PU	CO
111	15023508	102	9	CEIP	Virxe do Mar	Narón	PU	CO
112	15022310	369	18	CEIP	A Gándara	Narón	PU	CO
113	15023740	397	19	CEIP	A Solaina	Narón	PU	CO
114	15022577	81	9	CEIP	de Maciñeira	Neda	PU	CO
115	15010307	161	10	CEIP	San Isidro	Neda	PU	CO
116	15010575	434	24	CEIP	O Coto	Negreira	PU	CO
117	15010681	98	8	CEIP	Alexandre Rodríguez Cadarso	Noia	PU	CO
118	15010848	328	18	CEIP	Felipe de Castro	Noia	PU	CO
119	15025670	336	18	CEIP	Isidro Parga Pondal	Oleiros	PU	CO
120	15025050	446	20	CEIP	Ramón María del Valle-Inclán	Oleiros	PU	CO
121	15011026	550	26	CEIP	de Rabadeira	Oleiros	PU	CO
122	15011105	86	9	CEIP	de Mesón do Vento	Ordes	PU	CO
123	15025487	264	18	CEIP	Campomaíor	Ordes	PU	CO
124	15011336	392	20	CEIP	Alfonso D. Rodríguez Castelao	Ordes	PU	CO
125	15011567	442	21	CEIP	de Sigüeiro	Oroso	PU	CO
126	15011981	309	18	CEIP	José María Lage	Ortigueira	PU	CO
127	15012225	98	7	CEIP	Emilio Navasqués	Outes	PU	CO
128	15012262	197	14	CEIP	da Serra de Outes	Outes	PU	CO
129	15012420	86	8	CEIP	de Oza dos Ríos	Oza dos Ríos	PU	CO
130	15012717	263	13	CEIP	Rosalía de Castro	Padrón	PU	CO
131	15012742	258	13	CEIP	Flavia	Padrón	PU	CO
132	15013230	75	7	CEIP	As Forcadas	Ponteceso	PU	CO
133	15013291	156	11	CEIP	Eduardo Pondal	Ponteceso	PU	CO
134	15024963	57	6	CEIP	de Andrade	Pontedeume	PU	CO
135	15013503	312	18	CEIP	Couceiro Freijomil	Pontedeume	PU	CO
136	15013643	129	8	CEIP	A Magdalena	Pontes de García Rodríguez, As	PU	CO
137	15013591	158	9	CEIP	Santa María	Pontes de García Rodríguez, As	PU	CO
138	15026194	87	9	CEIP	A Fraga	Pontes de García Rodríguez, As	PU	CO
139	15013761	53	4	CEIP	de Campanario	Porto do Son	PU	CO
140	15013928	25	8	CEIP	de Sobrado-Nebra	Porto do Son	PU	CO
141	15025542	141	8	CEIP	Xuño	Porto do Son	PU	CO
142	15025062	149	9	CEIP	de Portosín	Porto do Son	PU	CO
143	15013977	210	13	CEIP	Santa Irene	Porto do Son	PU	CO
144	15027401	108	8	CEIP	Ana María Diéguez	Rianxo	PU	CO
145	15014180	435	23	CEIP	Alfonso D. Rodríguez Castelao	Rianxo	PU	CO
146	15014571	41	3	CEIP	Deán Grande	Ribeira	PU	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alud.	Ud.					
147	15014271	59	5	CEIP	de Artes	Ribeira	PU	CO
148	15025281	82	8	CEIP	de Oliveira	Ribeira	PU	CO
149	15014465	208	11	CEIP	de Palmeira	Ribeira	PU	CO
150	15021731	167	11	CEIP	de Frións	Ribeira	PU	CO
151	15014261	210	13	CEIP	de Aguiño	Ribeira	PU	CO
152	15014544	444	18	CEIP	O Grupo	Ribeira	PU	CO
153	15014799	95	8	CEIP	de Pumar-Urdilde	Rois	PU	CO
154	15014881	153	9	CEIP	de Sada	Sada	PU	CO
155	15014829	361	20	CEIP	Pedro Barrié de la Maza	Sada	PU	CO
156	15026777	113	8	CEIP	Pepe de Xan Baña	Santa Comba	PU	CO
157	15015238	374	22	CEIP	Barrié de la Maza	Santa Comba	PU	CO
158	15015652	85	8	CEIP	Apóstolo Santiago	Santiago de Compostela	PU	CO
159	15015998	87	8	CEIP	Ramón Cabanillas	Santiago de Compostela	PU	CO
160	15016085	109	8	CEIP	Arquitecto Casas Novoa	Santiago de Compostela	PU	CO
161	15016292	75	8	CEIP	Mestre Rodríguez Xixirei	Santiago de Compostela	PU	CO
162	15016012	163	9	CEIP	Cardeal Quiroga Palacios	Santiago de Compostela	PU	CO
163	15021883	143	10	CEIP	de Vite I	Santiago de Compostela	PU	CO
164	15022590	151	10	CEIP	de Roxos	Santiago de Compostela	PU	CO
165	15015688	223	11	CEIP	Raíña Fabiola	Santiago de Compostela	PU	CO
166	15022589	295	15	CEIP	Lamas de Abade	Santiago de Compostela	PU	CO
167	15019359	296	16	CEIP	Monte dos Postes	Santiago de Compostela	PU	CO
168	15027332	317	16	CEIP	das Fontiñas	Santiago de Compostela	PU	CO
169	15015676	386	18	CEIP	de Prácticas López Ferreiro	Santiago de Compostela	PU	CO
170	15024975	676	27	CEIP	Pío XII	Santiago de Compostela	PU	CO
171	15020571	99	8	CEIP	Colexiata do Sar	Santiago de Compostela	PU	CO
172	15016450	34	4	CEIP	de Arcediago	Santiso	PU	CO
173	15016590	40	4	CEIP	de Visantóna	Santiso	PU	CO
174	15016784	94	8	CEIP	Virxe do Portal	Sobrado	PU	CO
175	15025074	50	6	CEIP	da Igrexa	Somozas, As	PU	CO
176	15017041	274	16	CEIP	A Igrexa-Calo	Teo	PU	CO
177	15017107	302	17	CEIP	da Ramallosa	Teo	PU	CO
178	15025724	372	18	CEIP	Os Tilos	Teo	PU	CO
179	15017314	65	6	CEIP	de Toques	Toques	PU	CO
180	15018343	63	6	CEIP	Xacinto Amigo Lera	Val do Dubra	PU	CO
181	15018471	60	4	CEIP	Ortigueira	Vedra	PU	CO
182	15020921	60	5	CEIP	de Présaras	Vilasantar	PU	CO
183	15026789	81	8	CEIP	Baías	Vimianzo	PU	CO
184	15019372	269	16	CEIP	San Vincenzo	Vimianzo	PU	CO
185	15019086	155	9	CEIP	Labarta Pose	Zas	PU	CO
186	27016480	22	4	CEIP	de Moncelos	Abadín	PU	LU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
187	27000010	128	10	CEIP	Aquilino Iglesia Alvariño	Abadín	PU	LU
188	27013922	75	6	CEIP	do Castro de Ouro	Alfoz	PU	LU
189	27000198	85	9	CEIP	de Antas de Ulla	Antas de Ulla	PU	LU
190	27000319	87	7	CEIP	Concepción López Rey	Baleira	PU	LU
191	27016224	42	4	CEIP	de San Cosme	Barreiros	PU	LU
192	27000541	67	8	CEIP	San Miguel de Reinante Barreiros	Barreiros	PU	LU
193	27000629	121	9	CEIP	San Xoán	Becerreá	PU	LU
194	27000897	59	5	CEIP	Virxe do Corpiño	Begonte	PU	LU
195	27014586	57	5	CEIP	de Baamonde	Begonte	PU	LU
196	27001087	63	6	CEIP	Rosalía de Castro	Bóveda	PU	LU
197	27015751	206	10	CEIP	Vista Alegre	Burela	PU	LU
198	27002584	316	18	CEIP	Virxe do Carme	Burela	PU	LU
199	27001440	85	8	CEIP	Xosé Luis Taboada	Carballedo	PU	LU
200	27001609	93	8	CEIP	Ramón Falcón	Castro de Rei	PU	LU
201	27001816	198	12	CEIP	Veleiro-Docampo	Castro de Rei	PU	LU
202	27013739	37	6	CEIP	Mestre Rivera Casas	Cervo	PU	LU
203	27013961	95	7	CEIP	Galdín	Cervo	PU	LU
204	27015301	86	8	CEIP	de Cervo	Cervo	PU	LU
205	27014847	104	8	CEIP	do Corgo	Corgo, O	PU	LU
206	27016388	41	4	CEIP	de Muimenta	Cospeito	PU	LU
207	27013697	192	15	CEIP	Eloísa Rivadulla	Chantada	PU	LU
208	27003126	252	16	CEIP	Xoán de Requeixo	Chantada	PU	LU
209	27003850	136	9	CEIP	Santa María	Fonsagrada, A	PU	LU
210	27004428	93	8	CEIP	de Foz nº 1	Foz	PU	LU
211	27004519	102	9	CEIP	Fondo Nois	Foz	PU	LU
212	27016391	177	10	CEIP	O Cantel	Foz	PU	LU
213	27005056	55	7	CEIP	Santo Estevo de Parga	Guitiriz	PU	LU
214	27005020	190	10	CEIP	Lagostelle	Guitiriz	PU	LU
215	27005263	48	6	CEIP	de Lousada	Guntín	PU	LU
216	27005469	54	6	CEIP	Ricardo Gasset	Incio, O	PU	LU
217	27006000	97	9	CEIP	Juan Rey	Lourenzá	PU	LU
218	27006048	61	5	CEIP	Manuel Mallo Mallo	Lugo	PU	LU
219	27006334	126	9	CEIP	das Mercedes	Lugo	PU	LU
220	27006383	140	9	CEIP	A Ponte	Lugo	PU	LU
221	27006395	130	9	CEIP	Benigno Quiroga Ballesteros	Lugo	PU	LU
222	27016728	194	9	CEIP	Illa Verde	Lugo	PU	LU
223	27006164	151	10	CEIP	Albeiros	Lugo	PU	LU
224	27006292	198	12	CEIP	Virxe da Soidade	Lugo	PU	LU
225	27013673	232	12	CEIP	de Casas	Lugo	PU	LU
226	27006401	259	14	CEIP	Sagrado Corazón	Lugo	PU	LU
227	27006449	356	15	CEIP	Rosalía de Castro	Lugo	PU	LU
228	27006371	441	18	CEIP	Anexa	Lugo	PU	LU
229	27014793	303	18	CEIP	Paradai	Lugo	PU	LU
230	27016467	364	18	CEIP	Menéndez y Pelayo	Lugo	PU	LU
231	27014665	579	26	CEIP	Luís Pimentel	Lugo	PU	LU
232	27006735	137	9	CEIP	de Meira	Meira	PU	LU
233	27006954	193	9	CEIP	Álvaro Cunqueiro Mora	Mondoñedo	PU	LU
234	27014860	196	9	CEIP	A Gándara	Monforte de Lemos	PU	LU
235	27016662	267	14	CEIP	de Monforte de Lemos	Monforte de Lem	PU	LU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
236	27016121	103	7	CEIP	de Monterroso nº 2	Monterroso	PU	LU
237	27007430	159	10	CEIP	de Monterroso nº 1	Monterroso	PU	LU
238	27015876	17	3	CEIP	de Muras	Muras	PU	LU
239	27008148	52	5	CEIP	das Nogais	Nogais, As	PU	LU
240	27008513	136	10	CEIP	Laverde Ruíz	Outeiro de Rei	PU	LU
241	27014070	168	11	CEIP	de Palas de Rei	Palas de Rei	PU	LU
242	27009050	48	6	CEIP	Monte Baliño	Pantón	PU	LU
243	27009347	107	9	CEIP	San Miguel	Paradela	PU	LU
244	27016492	62	7	CEIP	do Páramo	Páramo, O	PU	LU
245	27009463	34	4	CEIP	de Bretoña	Pastoriza, A	PU	LU
246	27009608	108	8	CEIP	O Salvador	Pastoriza, A	PU	LU
247	27010155	48	4	CEIP	da Pobra de Brollón	Pobra de Brollón, A	PU	LU
248	27010064	64	5	CEIP	Rosalía de Castro	Pol	PU	LU
249	27010325	122	8	CEIP	da Pontenova	Pontenova, A	PU	LU
250	27010520	109	10	CEIP	Virxe da Luz	Portomarín	PU	LU
251	27013703	155	9	CEIP	de Quiroga	Quiroga	PU	LU
252	27011639	163	10	CEIP	Otero Pedrayo	Rábade	PU	LU
253	27010891	358	18	CEIP	Gregorio Sanz	Ribadeo	PU	LU
254	27011032	31	3	CEIP	de San Clodio	Ribas de Sil	PU	LU
255	27011287	40	4	CEIP	de Riotorto	Riotorto	PU	LU
256	27014240	52	6	CEIP	de Samos	Samos	PU	LU
257	27011743	73	8	CEIP	Antonio Fernández López	Sarria	PU	LU
258	27012012	351	18	CEIP	Frei Luís de Granada	Sarria	PU	LU
259	27015785	41	4	CEIP	de Currelos	Saviñao, O	PU	LU
260	27012474	58	5	CEIP	Virxe do Carme	Sober	PU	LU
261	27012607	44	4	CEIP	Celso Currás	Trabada	PU	LU
262	27015979	54	5	CEIP	Eduardo Cela Vila	Triacastela	PU	LU
263	27012826	85	8	CEIP	Santa María do Valadouro	Valadouro, O	PU	LU
264	27012887	85	8	CEIP	do Vicedo	Vicedo, O	PU	LU
265	27015797	26	3	CEIP	Castelao	Vilalba	PU	LU
266	27015724	65	7	CEIP	Monseivane	Vilalba	PU	LU
267	27015827	79	8	CEIP	Terra Chá	Vilalba	PU	LU
268	27013296	273	14	CEIP	Manuel Mato Vizoso	Vilalba	PU	LU
269	27013338	256	14	CEIP	Antonio Insua Bermúdez	Vilalba	PU	LU
270	27013387	99	8	CEIP	Antonio Pedrosa Latas	Viveiro	PU	LU
271	27016170	108	8	CEIP	Santa Rita	Viveiro	PU	LU
272	27016406	173	9	CEIP	de Covas	Viveiro	PU	LU
273	27014859	75	8	CEIP	de Xermade	Xermade	PU	LU
274	27005691	156	9	CEIP	Pedro Caselles Rollán	Xove	PU	LU
275	32000058	299	18	CEIP	Padre Feijoo	Allariz	PU	OU
276	32000356	71	5	CEIP	Ramón Otero Pedrayo	Amoeiro	PU	OU
277	32015891	30	3	CEIP	San Salvador	Arnoia, A	PU	OU
278	32000708	38	4	CEIP	Virxe de Guadalupe	Avión	PU	OU
279	32016236	23	3	CEIP	de Baltar	Baltar	PU	OU
280	32001002	83	8	CEIP	Xoaquín Lourenzo Xocas	Bande	PU	OU
281	32001312	48	4	CEIP	de Baños de Molgas	Baños de Molgas	PU	OU
282	32016789	443	20	CEIP	Filomena Dato	Barbadás	PU	OU
283	32001671	94	9	CEIP	Ramón Otero Pedrayo	Barco de Valdeorras, O	PU	OU
284	32001658	326	18	CEIP	Julio Gurriarán Canalejas	Barco de Val, O	PU	OU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
285	32015116	417	19	CEIP	Condessa de Fenosa	Barco de Valdeorras, O	PU	OU
286	32001920	25	4	CEIP	Francisco Franco	Beariz	PU	OU
287	32002043	26	3	CEIP	dos Blancos	Blancos, Os	PU	OU
288	32002122	47	4	CEIP	Nosa Señora de Xuencos	Boborás	PU	OU
289	32015098	28	3	CEIP	do Bolo	Bolo, O	PU	OU
290	32002481	25	4	CEIP	Nosa Señora do Carme	Calvos de Randín	PU	OU
291	32015906	49	5	CEIP	Pena Corbeira	Carballeda de Avia	PU	OU
292	32015025	25	3	CEIP	de Casaio	Carballeda de Valdeorras	PU	OU
293	32002951	542	32	CEIP	Calvo Sotelo	Carballiño, O	PU	OU
294	32003059	65	7	CEIP	San Marcos	Cartelle	PU	OU
295	32003503	47	4	CEIP	de Castrelo de Miño	Castrelo de Miño	PU	OU
296	32015682	30	3	CEIP	de Castrelo do Val	Castrelo do Val	PU	OU
297	32003771	225	13	CEIP	Curros Enríquez	Celanova	PU	OU
298	32015918	48	4	CEIP	Carmen García Carrasco	Cenlle	PU	OU
299	32015268	87	8	CEIP	Otero Novas	Cortegada	PU	OU
300	32004398	48	4	CEIP	Vicente Risco	Cualedro	PU	OU
301	32014902	49	5	CEIP	Santa María A Real	Entrimo	PU	OU
302	32015645	46	4	CEIP	Rosalía de Castro	Gomesende	PU	OU
303	32005408	27	3	CEIP	Virxe da Pena da Sela	Irixo, O	PU	OU
304	32015165	40	4	CEIP	O Castiñeiro	Laza	PU	OU
305	32006000	45	4	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Leiro	PU	OU
306	32006358	54	6	CEIP	do Xurés	Lobios	PU	OU
307	32006553	118	8	CEIP	de Maceda	Maceda	PU	OU
308	32006747	23	3	CEIP	de Manzaneda	Manzaneda	PU	OU
309	32016261	42	4	CEIP	de Quins	Melón	PU	OU
310	32015189	63	5	CEIP	Joaquina Gallego Jorreto	Merca, A	PU	OU
311	32007272	36	3	CEIP	Augusto Assía	Mezquita, A	PU	OU
312	32015700	37	4	CEIP	San Mamede	Montederramo	PU	OU
313	32015657	27	3	CEIP	de Medeiros	Monterrei	PU	OU
314	32007739	41	3	CEIP	Valle-Inclán	Muíños	PU	OU
315	32008033	75	7	CEIP	de Luíntra	Nogueira de Ramuín	PU	OU
316	32008173	67	6	CEIP	de Oímbra	Oímbra	PU	OU
317	32009153	68	7	CEIP	Mariñamansa	Ourense	PU	OU
318	32008392	66	8	CEIP	Inmaculada	Ourense	PU	OU
319	32009165	65	8	CEIP	As Mercedes.	Ourense	PU	OU
320	32015219	86	8	CEIP	Manuel Sueiro	Ourense	PU	OU
321	32008793	135	9	CEIP	Manuel Luís Acuña	Ourense	PU	OU
322	32008835	184	9	CEIP	Curros Enríquez	Ourense	PU	OU
323	32008847	187	9	CEIP	Amadeo Rodríguez Barroso	Ourense	PU	OU
324	32015220	140	9	CEIP	Vistahermosa	Ourense	PU	OU
325	32009301	174	11	CEIP	de Seixalbo	Ourense	PU	OU
326	32015190	194	14	CEIP	Albino Núñez	Ourense	PU	OU
327	32008801	278	16	CEIP	Irmáns Villar	Ourense	PU	OU
328	32008811	207	17	CEIP	Virxe de Covadonga	Ourense	PU	OU
329	32008768	362	18	CEIP	O Couto	Ourense	PU	OU
330	32015669	410	18	CEIP	Mestre Vide	Ourense	PU	OU
331	32016327	360	18	CEIP	A Ponte	Ourense	PU	OU
332	32008771	659	27	CEIP	de Práct. E.U. For. Prof. EXB	Ourense	PU	OU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
333	32016029	121	8	CEIP	Ben-Cho-Shey	Pereiro de Aguiar, O	PU	OU
334	32010121	41	4	CEIP	Roberto Blanco Torres	Peroxa, A	PU	OU
335	32010601	141	9	CEIP	Manuel Bermúdez Couso	Pobra de Trives, A	PU	OU
336	32010775	15	7	CEIP	de Punxín	Punxín	PU	OU
337	32011032	74	6	CEIP	Antonio Vázquez Vázquez	Rairiz de Veiga	PU	OU
338	32011135	67	6	CEIP	Rogelio Garcia Yáñez	Ramirás	PU	OU
339	32015256	60	5	CEIP	das Vendas da Barreira	Ríos	PU	OU
340	32011755	178	11	CEIP	Manuel Respino	Rúa, A	PU	OU
341	32011901	45	4	CEIP	Virxe do	Rubiá	PU	OU
342	32015921	28	3	CEIP	Eulogio Gómez Franqueira	San Amaro	PU	OU
343	32016042	49	4	CEIP	de Sandiás	Sandiás	PU	OU
344	32012425	55	4	CEIP	de Sarreaus	Sarreaus	PU	OU
345	32012711	57	4	CEIP	Saco e Arce	Toén	PU	OU
346	32013168	33	3	CEIP	Eduardo Ávila Bustillo	Veiga, A	PU	OU
347	32013521	294	18	CEIP	Princesa de España	Verín	PU	OU
348	32015797	376	18	CEIP	Amaro Refojo	Verín	PU	OU
349	32013661	149	10	CEIP	Bibei	Viana do Bolo	PU	OU
350	32013958	71	8	CEIP	Xosé Manuel Folla Respino	Vilamartín de Valdeorras	PU	OU
351	32014151	42	4	CEIP	de Vilar de Barrio	Vilar de Barrio	PU	OU
352	32014501	63	6	CEIP	Rodolfo Núñez Rodríguez	Vilardevós	PU	OU
353	32015141	29	4	CEIP	de Vilariño de Conso	Vilariño de Conso	PU	OU
354	32004830	361	18	CEIP	Sergio Mascareñas	Xinzo de Limia	PU	OU
355	32004829	395	19	CEIP	Rosalía de Castro	Xinzo de Limia	PU	OU
356	32005691	59	5	CEIP	Padre Crespo	Xunqueira de Ambía	PU	OU
357	32005721	24	3	CEIP	Víctor Manuel Vázquez Portomeñe	Xunqueira de Espadanedo	PU	OU
358	36003480	165	10	CEIP	de Agolada	Agolada	PU	PO
359	36000031	178	13	CEIP	Antonio Carpintero	Arbo	PU	PO
360	36014921	136	9	CEIP	de Fontes-Baiña	Baiona	PU	PO
361	36018963	140	9	CEIP	de Belesar	Baiona	PU	PO
362	36000181	174	11	CEIP	Amor Ruibal	Barro	PU	PO
363	36000375	110	8	CEIP	da Torre-Cela	Bueu	PU	PO
364	36000326	201	13	CEIP	Montemogos	Bueu	PU	PO
365	36000341	348	19	CEIP	A Pedra	Bueu	PU	PO
366	36015861	81	9	CEIP	San Clemente de Cesar	Caldas de Reis	PU	PO
367	36000508	165	9	CEIP	de Castrelo	Cambados	PU	PO
368	36000648	157	9	CEIP	Enrique Barreiro Piñeiro	Cambados	PU	PO
369	36016103	132	9	CEIP	de Corbillón	Cambados	PU	PO
370	36015093	362	19	CEIP	San Tomé	Cambados	PU	PO
371	36000685	99	8	CEIP	Pedro Antonio Cerviño	Campo Lameiro	PU	PO
372	36015950	81	8	CEIP	da Espiñeira-Aldán	Cangas	PU	PO
373	36001057	147	9	CEIP	do Hío	Cangas	PU	PO
374	36018975	197	9	CEIP	A Rúa	Cangas	PU	PO
375	36000879	229	10	CEIP	de Cangas	Cangas	PU	PO
376	36000934	299	16	CEIP	do Castrillón-Coiro	Cangas	PU	PO
377	36001033	239	16	CEIP	de San Roque de Darbo	Cangas	PU	PO
378	36014945	51	6	CEIP	de Valeixe	Cañiza, A	PU	PO
379	36001343	46	5	CEIP	San Xoán Bautista	Cerdedo	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
380	36001550	81	8	CEIP	de Carballedo	Cotobade	PU	PO
381	36001665	110	8	CEIP	de Tenorio	Cotobade	PU	PO
382	36001690	178	11	CEIP	Antonio Blanco Rodríguez	Covelo	PU	PO
383	36001707	135	10	CEIP	de Crecente	Crecente	PU	PO
384	36001975	51	4	CEIP	Pío Cabanillas Gallas	Dozón	PU	PO
385	36002220	78	7	CEIP	Cabada Vázquez	Estrada, A	PU	PO
386	36014854	67	9	CEIP	de Oca	Estrada, A	PU	PO
387	36014866	120	9	CEIP	Manuel Villar Parama	Estrada, A	PU	PO
388	36002773	157	11	CEIP	do Foxo	Estrada, A	PU	PO
389	36013618	284	18	CEIP	de Figueiroa	Estrada, A	PU	PO
390	36002347	527	27	CEIP	Pérez Viondi	Estrada, A	PU	PO
391	36003170	63	5	CEIP	de Soutelo de Montes	Forcarei	PU	PO
392	36003111	127	9	CEIP	Nosa Señora das Dores	Forcarei	PU	PO
393	36003388	97	8	CEIP	Doutor Suárez	Fornelos de Montes	PU	PO
394	36014672	131	9	CEIP	Serra-Víncios	Gondomar	PU	PO
395	36017703	174	10	CEIP	Souto-Donas	Gondomar	PU	PO
396	36003662	302	16	CEIP	Chano Piñeiro	Gondomar	PU	PO
397	36018100	62	5	CEIP	As Bizocas	Grove, O	PU	PO
398	36014878	125	9	CEIP	de Conmenio	Grove, O	PU	PO
399	36003807	313	15	CEIP	Rosalía de Castro	Grove, O	PU	PO
400	36003832	272	15	CEIP	Valle-Inclán	Grove, O	PU	PO
401	36018653	97	8	CEIP	As Solanas - Nicolás Gutiérrez Campo	Guarda, A	PU	PO
402	36003959	169	9	CEIP	Manuel Rodríguez Sinde	Guarda, A	PU	PO
403	36015135	173	11	CEIP	A Sangriña	Guarda, A	PU	PO
404	36013011	296	16	CEIP	da Torre-Illa	Illa de Arousa, A	PU	PO
405	36014970	54	5	CEIP	Varela Buxán	Lalín	PU	PO
406	36004149	96	8	CEIP	Xoaquín Loriga	Lalín	PU	PO
407	36004174	70	8	CEIP	Vicente Arias de la Maza	Lalín	PU	PO
408	36004095	222	10	CEIP	Manuel Rivero	Lalín	PU	PO
409	36004101	518	27	CEIP	Xesús Golmar	Lalín	PU	PO
410	36014611	111	8	CEIP	A Lama	Lama, A	PU	PO
411	36004460	74	8	CEIP	de Ardán	Marín	PU	PO
412	36004681	159	10	CEIP	de Seixo	Marín	PU	PO
413	36004472	203	13	CEIP	do Carballal	Marín	PU	PO
414	36004496	280	13	CEIP	de Sequelo-Marín	Marín	PU	PO
415	36004484	259	15	CEIP	da Laxe	Marín	PU	PO
416	36015871	115	9	CEIP	de Meaño-As Covas	Meaño	PU	PO
417	36004691	288	17	CEIP	de Coirón-Dena	Meaño	PU	PO
418	36018446	43	4	CEIP	da Armenteira	Meis	PU	PO
419	36015378	51	5	CEIP	de Tirán	Moaña	PU	PO
420	36016590	94	8	CEIP	de Abelendo	Moaña	PU	PO
421	36016607	121	8	CEIP	de Quintela	Moaña	PU	PO
422	36004711	133	9	CEIP	Domaio	Moaña	PU	PO
423	36019438	105	9	CEIP	A Guía	Moaña	PU	PO
424	36013552	161	10	CEIP	de Seara	Moaña	PU	PO
425	36004733	420	22	CEIP	de Reibón	Moaña	PU	PO
426	36005087	46	4	CEIP	Nosa Señora de Lourdes	Mondariz-Balneario	PU	PO
427	36016619	100	8	CEIP	de Atín-Cela	Mos	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
428	36017648	103	8	CEIP	Mestre Valverde Mayo	Mos	PU	PO
429	36019441	146	9	CEIP	de Petelos	Mos	PU	PO
430	36005245	176	11	CEIP	Mestre Martínez Alonso	Mos	PU	PO
431	36013564	262	16	CEIP	Pena de Francia	Mos	PU	PO
432	36005555	205	13	CEIP	Marquesa do Pazo da Mercé	Neves, As	PU	PO
433	36005956	154	9	CEIP	Carlos Casares	Nigrán	PU	PO
434	36005774	321	18	CEIP	Humberto Juanes	Nigrán	PU	PO
435	36016735	43	4	CEIP	de Refoxos	Oia	PU	PO
436	36006067	170	11	CEIP	Mestre Manuel García	Oia	PU	PO
437	36015202	93	7	CEIP	de Lourido	Poio	PU	PO
438	36007242	93	10	CEIP	de Viñas	Poio	PU	PO
439	36007199	229	14	CEIP	Isidora Riestra	Poio	PU	PO
440	36015536	74	7	CEIP	A Reigosa	Ponte Caldelas	PU	PO
441	36007591	256	16	CEIP	Manuel Cordo Boullosa	Ponte Caldelas	PU	PO
442	36007370	66	5	CEIP	Feliciano Barrera	Ponteareas	PU	PO
443	36016942	90	8	CEIP	de Santiago de Oliveira	Ponteareas	PU	PO
444	36016954	242	14	CEIP	Mestre Ramiro Sabell Mosquera	Ponteareas	PU	PO
445	36007497	426	22	CEIP	Nosa Señora dos Remedios	Ponteareas	PU	PO
446	36007539	552	25	CEIP	Fermín Bouza Brey	Ponteareas	PU	PO
447	36006195	86	7	CEIP	A Carballeira	Pontevedra	PU	PO
448	36006778	61	7	CEIP	de Ponte Sampaio	Pontevedra	PU	PO
449	36006833	119	7	CEIP	San Martiño	Pontevedra	PU	PO
450	36018690	119	8	CEIP	de Cabanas	Pontevedra	PU	PO
451	36019608	102	8	CEIP	de Marcón	Pontevedra	PU	PO
452	36006109	100	9	CEIP	de Parada-Campañó	Pontevedra	PU	PO
453	36006134	144	9	CEIP	San Benito de Lérez	Pontevedra	PU	PO
454	36019517	126	9	CEIP	Santo André de Xeve	Pontevedra	PU	PO
455	36006407	228	11	CEIP	Froebel	Pontevedra	PU	PO
456	36006316	158	12	CEIP	Príncipe Felipe	Pontevedra	PU	PO
457	36019611	163	12	CEIP	Marcos da Portela	Pontevedra	PU	PO
458	36017661	270	15	CEIP	Praza de Barcelos	Pontevedra	PU	PO
459	36006122	349	18	CEIP	A Xunqueira Nº 1	Pontevedra	PU	PO
460	36006353	439	18	CEIP	de Vilaverde-Mourente	Pontevedra	PU	PO
461	36006377	404	18	CEIP	Álvarez Limeses	Pontevedra	PU	PO
462	36006390	278	18	CEIP	Manuel Vidal Portela	Pontevedra	PU	PO
463	36006420	513	21	CEIP	Campolongo	Pontevedra	PU	PO
464	36018422	117	9	CEIP	de Atios	Porriño, O	PU	PO
465	36016929	159	10	CEIP	da Cruz-Budiño	Porriño, O	PU	PO
466	36017715	274	17	CEIP	Antonio Palacios	Porriño, O	PU	PO
467	36007023	376	20	CEIP	Xosé Fernández López	Porriño, O	PU	PO
468	36015342	33	3	CEIP	de San Vicente-Trasmañó	Redondela	PU	PO
469	36014817	93	8	CEIP	da Igrexa-Chapela	Redondela	PU	PO
470	36015007	96	8	CEIP	de Cedeira	Redondela	PU	PO
471	36018410	80	8	CEIP	Quintela	Redondela	PU	PO
472	36007631	139	9	CEIP	de Porto Cabeiro	Redondela	PU	PO
473	36014881	130	9	CEIP	Alexandre Bóveda	Redondela	PU	PO
474	36016644	122	9	CEIP	de Laredo	Redondela	PU	PO
475	36007709	195	13	CEIP	de Santo Paio de Abaixo	Redondela	PU	PO
476	36007643	250	16	CEIP	Outeiro das Penas	Redondela	PU	PO
477	36008489	390	18	CEIP	Altamira	Salceda de Cas.	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
478	36014738	99	8	CEIP	de Leirado	Salvaterra de Miño	PU	PO
479	36008751	270	15	CEIP	Infante Felipe de Borbón	Salvaterra de Miño	PU	PO
480	36019104	113	8	CEIP	Nantes	Sanxenxo	PU	PO
481	36008829	104	9	CEIP	Magaláns-Dorrón	Sanxenxo	PU	PO
482	36015846	148	9	CEIP	de Noalla-Telleiro	Sanxenxo	PU	PO
483	36008866	199	11	CEIP	A Florida	Sanxenxo	PU	PO
484	36008878	241	16	CEIP	Cruceiro	Sanxenxo	PU	PO
485	36008805	328	18	CEIP	de Portonovo	Sanxenxo	PU	PO
486	36009032	146	10	CEIP	da Bandeira	Silleda	PU	PO
487	36009135	280	15	CEIP	de Silleda	Silleda	PU	PO
488	36009494	117	8	CEIP	de Tebra	Tomiño	PU	PO
489	36019049	91	8	CEIP	de Barrantes	Tomiño	PU	PO
490	36009411	152	9	CEIP	Pintor Antonio Fernández	Tomiño	PU	PO
491	36015238	188	13	CEIP	de Sobrada	Tomiño	PU	PO
492	36018471	87	7	CEIP	de Rebordáns	Tui	PU	PO
493	36009755	111	8	CEIP	de Pazos de Reis	Tui	PU	PO
494	36015020	94	8	CEIP	de Randufe	Tui	PU	PO
495	36009846	165	9	CEIP	Nº 1	Tui	PU	PO
496	36014775	147	9	CEIP	de Guillarei	Tui	PU	PO
497	36009895	434	22	CEIP	Nº 2	Tui	PU	PO
498	36010125	35	4	CEIP	de Fonte Escura	Vigo	PU	PO
499	36010083	55	5	CEIP	Carballal-Cabral	Vigo	PU	PO
500	36010423	71	6	CEIP	Valle-Inclán	Vigo	PU	PO
501	36010484	92	7	CEIP	Eduardo Pondal	Vigo	PU	PO
502	36010071	91	8	CEIP	Santa Mariña	Vigo	PU	PO
503	36010204	63	8	CEIP	Párroco Don Camilo	Vigo	PU	PO
504	36010460	99	8	CEIP	Alfonso D. Rodríguez Castelao	Vigo	PU	PO
505	36010587	139	8	CEIP	de Sárdoma-Moledo	Vigo	PU	PO
506	36010678	92	8	CEIP	Paraixal	Vigo	PU	PO
507	36010009	133	9	CEIP	Virxe do Rocío	Vigo	PU	PO
508	36010101	103	9	CEIP	O Sello	Vigo	PU	PO
509	36010137	116	9	CEIP	da Igrexa-Candeán	Vigo	PU	PO
510	36010150	114	9	CEIP	Mestres Goldar	Vigo	PU	PO
511	36010241	166	9	CEIP	Doutor Eijo Garay	Vigo	PU	PO
512	36010459	129	9	CEIP	Josefa Alonso de Alonso	Vigo	PU	PO
513	36010721	136	9	CEIP	Ramón y Cajal	Vigo	PU	PO
514	36015810	142	9	CEIP	Sobreira-Valadares	Vigo	PU	PO
515	36015834	215	9	CEIP	Altamar	Vigo	PU	PO
516	36009949	189	10	CEIP	Javier Sensat	Vigo	PU	PO
517	36010472	181	10	CEIP	Ría de Vigo	Vigo	PU	PO
518	36010629	151	10	CEIP	Vicente Risco	Vigo	PU	PO
519	36010666	155	10	CEIP	San Salvador	Vigo	PU	PO
520	36010228	191	12	CEIP	A Paz	Vigo	PU	PO
521	36009962	198	13	CEIP	Otero Pedrayo	Vigo	PU	PO
522	36009974	218	13	CEIP	de Coutada-Beade	Vigo	PU	PO
523	36009998	251	13	CEIP	de Mosteiro-Bembrive	Vigo	PU	PO
524	36015354	246	14	CEIP	da Carrasqueira	Vigo	PU	PO
525	36010162	210	15	CEIP	A Canicouva	Vigo	PU	PO
526	36015032	302	15	CEIP	de Chans-Bembrive	Vigo	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
527	36016061	240	15	CEIP	A Doblada	Vigo	PU	PO
528	36015251	281	17	CEIP	Frián-Teis	Vigo	PU	PO
529	36010708	395	18	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Vigo	PU	PO
530	36015068	370	18	CEIP	Balaídos	Vigo	PU	PO
531	36015366	279	18	CEIP	O Pombal	Vigo	PU	PO
532	36015627	434	18	CEIP	García Barbón	Vigo	PU	PO
533	36017697	393	18	CEIP	Escultor Acuña	Vigo	PU	PO
534	36018185	408	18	CEIP	Pintor Laxeiro	Vigo	PU	PO
535	36016051	390	21	CEIP	Seis do Nadal	Vigo	PU	PO
536	36010538	554	24	CEIP	Lope de Vega	Vigo	PU	PO
537	36015937	36	4	CEIP	de Merza	Vila de Cruces	PU	PO
538	36012377	74	8	CEIP	de Cerdeiriñas	Vila de Cruces	PU	PO
539	36012183	198	13	CEIP	Nosa Señora da Piedade	Vila de Cruces	PU	PO
540	36015263	119	8	CEIP	de Rubiáns	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
541	36012742	135	9	CEIP	de Vilaxoán	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
542	36019451	221	9	CEIP	A Escardia	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
543	36012584	247	15	CEIP	Rosalía de Castro	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
544	36015652	309	18	CEIP	O Piñeiriño	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
545	36012419	462	21	CEIP	Arealonga	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
546	36012407	558	25	CEIP	A Lomba	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
547	36013023	101	7	CEIP	de San Roque	Vilanova de Arousa	PU	PO
548	36013096	87	7	CEIP	de San Bartolomé	Vilanova de Arousa	PU	PO
549	36012985	73	8	CEIP	de Sestelo-Baión	Vilanova de Arousa	PU	PO
550	36013059	106	9	CEIP	de Viñagrande-Deiro	Vilanova de Arousa	PU	PO
551	36015792	388	18	CEIP	Xulio Camba	Vilanova de Arousa	PU	PO
552	15027149	121	7	CEP	de Cespón	Boiro	PU	CO
553	15005166	11	3	CEP	Pedralonga-Palavea	Coruña, A	PU	CO
554	15005828	191	11	CEP	de Tarrío	Culleredo	PU	CO
555	15009998	253	12	CEP	Ramón de Artaza y Malvárez	Muros	PU	CO
556	15023089	183	12	CEP	Luís Seoane	Oleiros	PU	CO
557	15023417	94	6	CEP	Pilar Maestu Sierra	Pobra do Caramiñal, A	PU	CO
558	15013199	414	22	CEP	Salustiano Rey Eiras	Pobra do Caramiñal, A	PU	CO
559	15023430	113	9	CEP	Xosé María Brea Segade	Rianxo	PU	CO
560	15024771	55	6	CEP	de Carreira	Ribeira	PU	CO
561	27016674	311	14	CEP	Luis Tobío	Viveiro	PU	LU
562	36000302	107	6	CEP	de Sabarís	Baiona	PU	PO
563	36000478	213	12	CEP	Antonio Magariños Pastoriza	Cambados	PU	PO
564	36018631	185	12	CEP	Xosé Neira Vilas	Gondomar	PU	PO
565	36016620	62	6	CEP	da Cruz	Nigrán	PU	PO
566	36018434	95	7	CEP	Mallón	Nigrán	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
567	36007060	63	6	CEP	de Chancelas	Poio	PU	PO
568	36015895	62	6	CEP	de Espedregada	Poio	PU	PO
569	36017651	169	10	CEP	Monteporreiro	Pontevedra	PU	PO
570	36015172	292	15	CEP	A Xunqueira Nº 2	Pontevedra	PU	PO
571	36007710	386	19	CEP	de Redondela	Redondela	PU	PO
572	36016966	65	6	CEP	Carlos Casares	Salvaterra de Miño	PU	PO
573	36009524	253	14	CEP	Pedro Caselles Beltrán	Tomiño	PU	PO
574	36016668	78	6	CEP	de Caldelas	Tui	PU	PO
575	36018161	88	6	CEP	Xesús Ferro Couselo	Valga	PU	PO
576	36009913	218	12	CEP	de Baño-Xanza	Valga	PU	PO
577	36014556	64	6	CEP	Santa Tegra-Teis	Vigo	PU	PO
578	36010691	173	12	CEP	Igrexa-Valadares	Vigo	PU	PO
579	36010711	488	24	CEP	Dr. Fleming	Vigo	PU	PO
580	36016991	101	7	CEP	de Riomaor	Vilaboa	PU	PO
581	15000338	462	25	CPI	Conde de Fenosa	Ares	PU	CO
582	15019301	270	12	CPI	de San Vicente	Baña, A	PU	CO
583	15001070	364	19	CPI	de Cruz do Sar	Bergondo	PU	CO
584	15001239	262	17	CPI	Armando Cotarelo Valledor	Boimorto	PU	CO
585	15001665	336	18	CPI	Antonio Orza Couto	Boqueixón	PU	CO
586	15001926	345	21	CPI	As Revoltas	Cabana de Bergantiños	PU	CO
587	15003005	508	25	CPI	Vicente Otero Valcárcel	Carral	PU	CO
588	15003376	350	20	CPI	O Cruce	Cerceda	PU	CO
589	15003881	361	23	CPI	Alcalde Xosé Pichel	Coristanco	PU	CO
590	15023399	179	12	CPI	Eusebio Lorenzo Baleirón	Dodro	PU	CO
591	15023405	358	21	CPI	A Xunqueira	Fene	PU	CO
592	15007400	209	13	CPI	de Ponte Carreira	Frades	PU	CO
593	15007621	320	19	CPI	Cabo da Área	Laxe	PU	CO
594	15008039	397	22	CPI	Cernadas de Castro	Lousame	PU	CO
595	15008714	287	15	CPI	da Picota	Mazaricos	PU	CO
596	15020854	232	14	CPI	de Xanceda	Mesía	PU	CO
597	15009071	427	25	CPI	Castro Baxoi	Miño	PU	CO
598	15009241	256	17	CPI	Virxe da Cela	Monfero	PU	CO
599	15010058	454	25	CPI	do Feal	Narón	PU	CO
600	15019347	334	19	CPI	Camiño de Santiago	Pino, O	PU	CO
601	15023429	271	17	CPI	Monte Caxado	Pontes de García Rodríguez, As	PU	CO
602	15014738	267	15	CPI	dos Dices	Rois	PU	CO
603	15014854	358	22	CPI	O Mosteirón	Sada	PU	CO
604	15014957	294	19	CPI	de San Sadurniño	San Sadurniño	PU	CO
605	15021317	252	16	CPI	Pecalama	Tordoia	PU	CO
606	15017880	410	23	CPI	de Fonte-Díaz	Touro	PU	CO
607	15020994	302	16	CPI	de Viaño Pequeno	Trazo	PU	CO
608	15018203	344	17	CPI	de Bembibre	Val do Dubra	PU	CO
609	15018148	394	25	CPI	de Atios	Valdoviño	PU	CO
610	15020911	362	19	CPI	de Vedra	Vedra	PU	CO
611	15019281	242	20	CPI	de Zas	Zas	PU	CO
612	27007958	217	14	CPI	Luís Díaz Moreno	Baralla	PU	LU
613	27002249	234	14	CPI	de Castroverde	Castroverde	PU	LU
614	27002353	83	8	CPI	de Cervantes	Cervantes	PU	LU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
615	27002997	313	18	CPI	Virxe do Monte	Cospeito	PU	LU
616	27003655	58	7	CPI	de Seoane	Folgozo do Courel	PU	LU
617	27004635	315	18	CPI	Dr. López Suárez	Friol	PU	LU
618	27014008	156	13	CPI	Tino Grandío	Guntín	PU	LU
619	27005913	262	16	CPI	Ramón Piñeiro	Láncara	PU	LU
620	27007788	79	9	CPI	Doutor Daniel Monje	Navia de Suarna	PU	LU
621	27015967	79	7	CPI	Uxío Novoneira	Pedrafita do Cebreiro	PU	LU
622	27012450	261	14	CPI	Dr. López Suárez	Saviñao, O	PU	LU
623	27012504	227	15	CPI	San Tomé de Carballo	Taboada	PU	LU
624	32002781	123	9	CPI	Tomás Terrón Mendaña	Carballeda de Valdeorras	PU	OU
625	32003643	147	12	CPI	Virxe dos Remedios	Castro Caldelas	PU	OU
626	32004118	327	19	CPI	Antonio Faílde	Coles	PU	OU
627	32005305	141	11	CPI	Laureano Prieto	Gudiña, A	PU	OU
628	32006929	187	11	CPI	de Maside	Maside	PU	OU
629	32009360	282	19	CPI	José García García	Ourense	PU	OU
630	32015177	179	13	CPI	de Padrenda-Crespos	Padrenda	PU	OU
631	32011305	506	29	CPI	Tomás de Lemos	Ribadavia	PU	OU
632	32012103	211	13	CPI	Virxe da Saleta	San Cristovo de Cea	PU	OU
633	36000247	450	25	CPI	de Cova Terreña	Baiona	PU	PO
634	36000405	588	28	CPI	Alfonso VII	Caldas de Reis	PU	PO
635	36001148	539	30	CPI	da Cañiza	Cañiza, A	PU	PO
636	36001252	306	17	CPI	de Progreso	Catoira	PU	PO
637	36015111	402	23	CPI	Aurelio Marcelino Rey García	Cuntis	PU	PO
638	36004708	339	20	CPI	de Mosteiro-Meis	Meis	PU	PO
639	36004927	398	22	CPI	de Mondariz	Mondariz	PU	PO
640	36005142	395	24	CPI	Santa Lucía	Moraña	PU	PO
641	36005865	173	12	CPI	de Panxón	Nigrán	PU	PO
642	36006079	229	13	CPI	Curros Enríquez	Pazos de Borbén	PU	PO
643	36007621	329	21	CPI	de Pontecesures	Pontecesures	PU	PO
644	36017685	457	24	CPI	da Ribeira	Porriño, O	PU	PO
645	36007035	296	20	CPI	Domingo Fontán	Portas	PU	PO
646	36007813	397	23	CPI	Julia Becerra Malvar	Ribadumia	PU	PO
647	36008155	278	18	CPI	de Rodeiro	Rodeiro	PU	PO
648	36013576	490	23	CPI	Manuel Suárez Marquier	Rosal, O	PU	PO
649	36009172	656	30	CPI	Manuel Padín Truiteiro	Soutomaior	PU	PO
650	36015241	315	17	CPI	Celso Emilio Ferreiro	Vigo	PU	PO
651	36013588	348	20	CPI	do Toural	Vilaboa	PU	PO
652	15000132	374	17	CPR	Alca	Ames	PR	CO
653	15000600	97	8	CPR	Ntra. Sra. del Rosario	Arzúa	PR	CO
654	15001112	381	17	CPR	Nuestra Señora del Carmen	Betanzos	PR	CO
655	15001461	72	3	CPR	Sagrada Familia	Boiro	PR	CO
656	15002566	361	14	CPR	Artai	Carballo	PR	CO
657	15003200	537	25	CPR	Manuela Rial Mouzo	Cee	PR	CO
658	15005488	87	4	CPR	López y Vicuña	Coruña, A	PR	CO
659	15032005	47	4	CPR	Castelao	Coruña, A	PR	CO
660	15025827	40	5	CPR	Anxela	Coruña, A	PR	CO
661	15005270	166	6	CPR	Caixa Galicia	Coruña, A	PR	CO
662	15021986	155	6	CPR	Cruz Roja Española	Coruña, A	PR	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
663	15032169	66	6	CPR	Tomás Barros	Coruña, A	PR	CO
664	15004046	97	8	CPR	Cid	Coruña, A	PR	CO
665	15032352	79	8	CPR	Esega	Coruña, A	PR	CO
666	15004356	166	9	CPR	Nebrija	Coruña, A	PR	CO
667	15026571	64	9	CPR	Cofisad	Coruña, A	PR	CO
668	15004435	291	13	CPR	Padres Franciscanos	Coruña, A	PR	CO
669	15004460	283	14	CPR	Peñarredonda	Coruña, A	PR	CO
670	15004231	189	15	CPR	Karbo	Coruña, A	PR	CO
671	15022000	383	18	CPR	Montegrande	Coruña, A	PR	CO
672	15004101	583	23	CPR	Cristo Rey	Coruña, A	PR	CO
673	15022498	711	28	CPR	Obradoiro	Coruña, A	PR	CO
674	15004009	754	30	CPR	Calasanz Femenino	Coruña, A	PR	CO
675	15004538	786	30	CPR	Salesiano San Juan Bosco	Coruña, A	PR	CO
676	15004770	784	30	CPR	Esclavas Sagrado Corazón de Jesús	Coruña, A	PR	CO
677	15004125	717	31	CPR	Eiris	Coruña, A	PR	CO
678	15004654	757	32	CPR	Santo Domingo	Coruña, A	PR	CO
679	15004198	904	36	CPR	Hijas de Jesús	Coruña, A	PR	CO
680	15004083	1145	42	CPR	Compañía de María	Coruña, A	PR	CO
681	15004010	1101	43	CPR	Calasanz - PP Escolapios	Coruña, A	PR	CO
682	15004526	998	43	CPR	Sagrado Corazón	Coruña, A	PR	CO
683	15004794	1045	46	CPR	Fogar de Santa Margarida	Coruña, A	PR	CO
684	15004642	1331	51	CPR	Santa María del Mar	Coruña, A	PR	CO
685	15004782	1100	51	CPR	La Grande Obra de Atocha	Coruña, A	PR	CO
686	15004265	1904	80	CPR	Liceo La Paz	Coruña, A	PR	CO
687	15005853	213	9	CPR	A Ponte Pasaxe	Culleredo	PR	CO
688	15032157	193	10	CPR	Andaina	Culleredo	PR	CO
689	15024884	381	15	CPR	Rias Altas	Culleredo	PR	CO
690	15020489	341	20	CPR	Montespiño	Culleredo	PR	CO
691	15006353	426	25	CPR	Jorge Juan	Fene	PR	CO
692	15006547	169	9	CPR	San Rosendo	Ferrol	PR	CO
693	15006602	183	9	CPR	Belén	Ferrol	PR	CO
694	15006638	195	9	CPR	Ludy	Ferrol	PR	CO
695	15006390	237	13	CPR	Jesús Maestro	Ferrol	PR	CO
696	15006882	268	13	CPR	Valle Inclán I	Ferrol	PR	CO
697	15006420	304	15	CPR	La Salle	Ferrol	PR	CO
698	15006456	646	26	CPR	Sagrado Corazón	Ferrol	PR	CO
699	15006481	569	26	CPR	Compañía de Maria	Ferrol	PR	CO
700	15006501	544	26	CPR	Cristo Rey	Ferrol	PR	CO
701	15006511	439	26	CPR	Santa Juana de Lestonnac	Ferrol	PR	CO
702	15006432	669	32	CPR	Tirso de Molina	Ferrol	PR	CO
703	15007230	165	9	CPR	Ntra.Sra. del Carmen	Fisterra	PR	CO
704	15009470	216	11	CPR	Loyola	Mugardos	PR	CO
705	15010071	127	11	CPR	Jorge Juan	Narón	PR	CO
706	15010137	206	13	CPR	Ayala	Narón	PR	CO
707	15010204	518	27	CPR	Santiago Apóstol	Narón	PR	CO
708	15010794	291	16	CPR	Jaime Balmes	Noia	PR	CO
709	15010769	632	28	CPR	María Assumpta	Noia	PR	CO
710	15011002	1112	43	CPR	Hijas de Cristo Rey	Oleiros	PR	CO
711	15013497	147	11	CPR	Luis Vives	Pontedeume	PR	CO
712	15013461	278	14	CPR	San José	Pontedeume	PR	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
713	15013621	131	12	CPR	Nebrija - Pardo Bazán	Pontes de García Rodríguez, As	PR	CO
714	15014416	335	13	CPR	La Milagrosa - Josefa Sobrido	Ribeira	PR	CO
715	15014532	359	13	CPR	Bayón	Ribeira	PR	CO
716	15014349	357	17	CPR	Sagrado Corazón de Jesús	Ribeira	PR	CO
717	15014520	625	30	CPR	Galaxia	Ribeira	PR	CO
718	15015241	112	8	CPR	Ntra. Sra. Inmaculada	Santa Comba	PR	CO
719	15032066	36	3	CPR	Tesdai	Santiago de Compostela	PR	CO
720	15032236	42	3	CPR	O Raio Verde	Santiago de Compostela	PR	CO
721	15032364	26	3	CPR	Fesán	Santiago de Compostela	PR	CO
722	15015366	126	6	CPR	Casa del Niño	Santiago de Compostela	PR	CO
723	15015421	133	8	CPR	Juventud	Santiago de Compostela	PR	CO
724	15015469	224	9	CPR	San Jorge	Santiago de Compostela	PR	CO
725	15015524	182	9	CPR	Vilas Alborada	Santiago de Compostela	PR	CO
726	15015548	224	9	CPR	Divino Maestro	Santiago de Compostela	PR	CO
727	15015551	231	9	CPR	La Inmaculada	Santiago de Compostela	PR	CO
728	15015597	225	9	CPR	La Milagrosa	Santiago de Compostela	PR	CO
729	15015780	218	11	CPR	Seminario Menor da Asunción	Santiago de Compostela	PR	CO
730	15027423	190	11	CPR	Dolores Ramos - Manuel Peleteiro	Santiago de Compostela	PR	CO
731	15015615	316	13	CPR	San Francisco Javier	Santiago de Compostela	PR	CO
732	15016449	258	21	CPR	Junior's	Santiago de Compostela	PR	CO
733	15015482	416	22	CPR	San Pelayo	Santiago de Compostela	PR	CO
734	15015627	668	26	CPR	San José de Cluny	Santiago de Compostela	PR	CO
735	15015779	675	26	CPR	Ntra.Sra. de los Remedios	Santiago de Compostela	PR	CO
736	15025116	202	31	CPR	Santa Apolonia	Santiago de Compostela	PR	CO
737	15015378	1110	41	CPR	Compañía de María	Santiago de Compostela	PR	CO
738	15015603	1343	49	CPR	La Salle	Santiago de Compostela	PR	CO
739	15015561	1307	53	CPR	Manuel Peleteiro	Santiago de Compostela	PR	CO
740	27004453	274	13	CPR	Martínez Otero	Foz	PR	LU
741	27004465	300	13	CPR	Nuestra Señora del Pilar	Foz	PR	LU
742	27020653	9	3	CPR	Venus Salón	Lugo	PR	LU
743	27020756	44	4	CPR	TIC	Lugo	PR	LU
744	27016431	71	5	CPR	Dobao Imagen	Lugo	PR	LU
745	27006425	79	8	CPR	Semen. Dioc. Sagrado Coraz.	Lugo	PR	LU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
746	27006218	196	9	CPR	Cervantes	Lugo	PR	LU
747	27006358	220	9	CPR	La Milagrosa	Lugo	PR	LU
748	27006255	334	13	CPR	Divino Maestro	Lugo	PR	LU
749	27020586	354	17	CPR	Galén	Lugo	PR	LU
750	27006279	298	22	CPR	Fingoy	Lugo	PR	LU
751	27006231	659	26	CPR	Divina Pastora	Lugo	PR	LU
752	27006243	653	26	CPR	María Auxiliadora	Lugo	PR	LU
753	27006280	692	26	CPR	Padres Franciscanos	Lugo	PR	LU
754	27006322	663	26	CPR	La Inmaculada	Lugo	PR	LU
755	27006437	799	30	CPR	San José	Lugo	PR	LU
756	27006905	18	4	CPR	Seminario Santa Catalina	Mondoñedo	PR	LU
757	27014781	105	6	CPR	Caixa Galicia	Monforte de Lemos	PU	LU
758	27007211	248	13	CPR	Divina Pastora	Monforte de Lemos	PR	LU
759	27007235	287	13	CPR	Ferroviario	Monforte de Lemos	PR	LU
760	27007223	504	24	CPR	Padres Escolapios	Monforte de Lemos	PR	LU
761	27010911	429	26	CPR	Sagrado Corazón de Jesús	Ribadeo	PR	LU
762	27011974	309	13	CPR	Ntra. Sra. de la Asunción	Sarria	PR	LU
763	27011998	215	13	CPR	La Merced	Sarria	PR	LU
764	27011718	42	3	CPR	Belarmino Fernández Iglesias	Sober	PR	LU
765	27013624	177	9	CPR	Landro-Viveiro	Viveiro	PR	LU
766	32001610	96	8	CPR	Madre de Dios	Barbadás	PR	OU
767	32016728	647	26	CPR	Luis Vives	Barbadás	PR	OU
768	32001661	645	26	CPR	Divina Pastora	Barco de Valdeorras, O	PR	OU
769	32002973	309	13	CPR	Sagrado Corazón	Carballiño, O	PR	OU
770	32016066	313	13	CPR	Vila do Arenteiro	Carballiño, O	PR	OU
771	32003783	278	13	CPR	Sagrado Corazón	Celanova	PR	OU
772	32016731	102	8	CPR	Malvedo	Coles	PR	OU
773	32006531	116	8	CPR	Virgen Milagrosa	Maceda	PR	OU
774	32015633	43	3	CPR	Litocentro	Ourense	PR	OU
775	32016224	28	3	CPR	San Marcos	Ourense	PR	OU
776	32009189	40	4	CPR	Ramón María del Valle- Inclán	Ourense	PR	OU
777	32020665	39	5	CPR	GAP	Ourense	PR	OU
778	32008914	104	6	CPR	Santo Cristo	Ourense	PR	OU
779	32015530	68	6	CPR	San Martín	Ourense	PR	OU
780	32009074	111	8	CPR	Seminario Menor María Inmaculada	Ourense	PR	OU
781	32009050	195	9	CPR	San Pío X	Ourense	PR	OU
782	32009062	192	11	CPR	Cardenal Cisneros	Ourense	PR	OU
783	32008665	315	13	CPR	Divino Maestro	Ourense	PR	OU
784	32008707	316	13	CPR	La Purísima	Ourense	PR	OU
785	32008616	452	19	CPR	Padre Feijoo Zorelle	Ourense	PR	OU
786	32008446	501	25	CPR	Concepción Arenal	Ourense	PR	OU
787	32008410	633	26	CPR	Santo Ángel	Ourense	PR	OU
788	32008550	646	26	CPR	San José	Ourense	PR	OU
789	32008525	820	34	CPR	Divina Pastora	Ourense	PR	OU
790	32008458	1034	39	CPR	María Auxiliadora	Ourense	PR	OU
791	32008604	1173	45	CPR	Santa Maria	Ourense	PR	OU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
792	32008513	1176	46	CPR	Santa Teresa de Jesús	Ourense	PR	OU
793	32016194	168	12	CPR	Guillelme Brown	Pereiro de Aguiar, O	PR	OU
794	32020631	362	18	CPR	Pablo VI Fátima	Rúa, A	PR	OU
795	32013545	97	4	CPR	Seminario Apostólico Mercedario	Verín	PR	OU
796	32013557	624	26	CPR	María Inmaculada	Verín	PR	OU
797	36000351	324	13	CPR	Virgen Milagrosa	Bueu	PR	PO
798	36000429	209	9	CPR	La Encarnación	Caldas de Reis	PR	PO
799	36000417	451	21	CPR	San Fermín	Caldas de Reis	PR	PO
800	36000569	233	8	CPR	Salesianos A Mercé	Cambados	PR	PO
801	36000831	289	13	CPR	Sagrada Familia	Cangas	PR	PO
802	36000910	325	13	CPR	Casa de la Virgen	Cangas	PR	PO
803	36016115	474	25	CPR	Eduardo Pondal	Cangas	PR	PO
804	36001008	585	26	CPR	Compañía de María	Cangas	PR	PO
805	36002323	320	13	CPR	Nuestra Señora de Lourdes	Estrada, A	PR	PO
806	36015949	161	8	CPR	San José	Gondomar	PR	PO
807	36003820	112	4	CPR	Nuestra Señora del Carmen	Grove, O	PR	PO
808	36003960	331	13	CPR	Padres Somascos	Guarda, A	PR	PO
809	36003996	290	13	CPR	San José	Guarda, A	PR	PO
810	36013801	139	6	CPR	Sonrisas y Lágrimas	Illa de Arousa, A	PR	PO
811	36004113	579	29	CPR	Sagrado Corazón	Lalín	PR	PO
812	36004514	658	26	CPR	La Inmaculada	Marín	PR	PO
813	36004526	560	27	CPR	San Narciso	Marín	PR	PO
814	36019724	323	24	CPR	Cemar	Mondariz-Balneario	PR	PO
815	36005427	373	22	CPR	Lar	Mos	PR	PO
816	36019921	635	29	CPR	Los Sauces	Mos	PR	PO
817	36005919	318	13	CPR	Ángel de la Guarda	Nigrán	PR	PO
818	36020155	302	13	CPR	Estudio	Nigrán	PR	PO
819	36015962	61	3	CPR	Campelo Caixanova	Poio	PR	PO
820	36019281	522	23	CPR	Sek-Atlántico	Poio	PR	PO
821	36007527	329	13	CPR	La Inmaculada	Ponteareas	PR	PO
822	36007515	398	16	CPR	Santiago Apóstol	Ponteareas	PR	PO
823	36015986	51	3	CPR	Los Cerezos	Pontevedra	PR	PO
824	36016747	57	3	CPR	París	Pontevedra	PR	PO
825	36006675	195	9	CPR	San José	Pontevedra	PR	PO
826	36006432	182	10	CPR	Salvador Moreno	Pontevedra	PR	PO
827	36019633	411	20	CPR	Los Sauces	Pontevedra	PR	PO
828	36006237	471	23	CPR	Sagrado Corazón de Jesús	Pontevedra	PR	PO
829	36006641	669	26	CPR	Calasancio	Pontevedra	PR	PO
830	36006705	916	36	CPR	Ntra. Sra. de los Dolores	Pontevedra	PR	PO
831	36006699	1170	43	CPR	Sagrado Corazón de Jesús	Pontevedra	PR	PO
832	36006973	312	13	CPR	Hermanos Quiroga Rodríguez	Porriño, O	PR	PO
833	36006997	334	13	CPR	Santo Tomás	Porriño, O	PR	PO
834	36018033	468	25	CPR	Vigo	Redondela	PR	PO
835	36016024	330	13	CPR	Abrente	Sanxenxo	PR	PO
836	36009123	288	17	CPR	María Inmaculada	Silleda	PR	PO
837	36009147	515	30	CPR	Santiago Apostol	Soutomaior	PR	PO
838	36009627	115	10	CPR	Neuropsicopedagógico O Pelouro	Tui	PR	PO
839	36019876	337	13	CPR	Santa María	Tui	PR	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
840	36010496	93	6	CPR	Caixanova	Vigo	PU	PO
841	36016152	61	3	CPR	Divino Maestro	Vigo	PR	PO
842	36020210	27	3	CPR	Sanitex	Vigo	PR	PO
843	36016723	61	4	CPR	Mendiño	Vigo	PR	PO
844	36011348	118	6	CPR	San Miguel	Vigo	PR	PO
845	36013795	147	6	CPR	CEBEM	Vigo	PR	PO
846	36024367	62	6	CPR	Esica	Vigo	PR	PO
847	36010836	91	7	CPR	Breogán	Vigo	PR	PO
848	36019931	104	7	CPR	POVISA Formación Profesional	Vigo	PR	PO
849	36010447	111	8	CPR	Santa Vedruna	Vigo	PR	PO
850	36011312	158	9	CPR	San Fermín	Vigo	PR	PO
851	36014234	113	9	CPR	Atalaya - Cantabria	Vigo	PR	PO
852	36010794	215	10	CPR	Fillas de María Inmaculada	Vigo	PR	PO
853	36011521	241	11	CPR	Vivas	Vigo	PR	PO
854	36010356	273	13	CPR	Escuelas Nieto	Vigo	PR	PO
855	36010435	285	13	CPR	El Castro	Vigo	PR	PO
856	36010800	313	13	CPR	Niño Jesús de Praga	Vigo	PR	PO
857	36010824	313	13	CPR	Monterrey	Vigo	PR	PO
858	36010848	267	13	CPR	San Fernando	Vigo	PR	PO
859	36010897	307	13	CPR	Santa Cristina	Vigo	PR	PO
860	36010915	246	13	CPR	Atlántida	Vigo	PR	PO
861	36010927	338	13	CPR	Alborada	Vigo	PR	PO
862	36010939	321	13	CPR	Barreiro	Vigo	PR	PO
863	36011117	340	13	CPR	Losada	Vigo	PR	PO
864	36011385	308	13	CPR	Ntra. Señora de la Esperanza	Vigo	PR	PO
865	36011491	306	13	CPR	Possumus	Vigo	PR	PO
866	36011518	277	13	CPR	Mercantil	Vigo	PR	PO
867	36011750	323	13	CPR	Don Bosco	Vigo	PR	PO
868	36014209	336	13	CPR	Andersen Augalonga	Vigo	PR	PO
869	36015822	181	13	CPR	Marcote	Vigo	PR	PO
870	36019116	204	13	CPR	Estudios Marcote	Vigo	PR	PO
871	36011300	329	14	CPR	San Blas - Vista Alegre	Vigo	PR	PO
872	36011865	296	14	CPR	Quiñones de León	Vigo	PR	PO
873	36024057	240	15	CPR	Bouza Brey	Vigo	PR	PO
874	36011622	226	16	CPR	Aloya	Vigo	PR	PO
875	36011853	281	16	CPR	Daniel Castelao	Vigo	PR	PO
876	36011361	421	18	CPR	San José de la Guía	Vigo	PR	PO
877	36011609	558	19	CPR	Colegio Hogar Caixanova	Vigo	PR	PO
878	36011211	311	20	CPR	San Miguel 2	Vigo	PR	PO
879	36011831	418	20	CPR	Las Acacias	Vigo	PR	PO
880	36011191	392	21	CPR	Montecastelo	Vigo	PR	PO
881	36011099	469	23	CPR	Labor	Vigo	PR	PO
882	36010216	615	26	CPR	Divino Salvador	Vigo	PR	PO
883	36011221	557	26	CPR	Padre Míguez	Vigo	PR	PO
884	36011351	666	26	CPR	San José de Cluny	Vigo	PR	PO
885	36011531	626	26	CPR	Alba	Vigo	PR	PO
886	36016097	638	26	CPR	Montesol	Vigo	PR	PO
887	36011142	741	30	CPR	María Auxiliadora	Vigo	PR	PO
888	36011270	773	32	CPR	Rosalía de Castro	Vigo	PR	PO
889	36010095	938	36	CPR	Martín Códax	Vigo	PR	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
890	36011166	827	36	CPR	María Inmaculada	Vigo	PR	PO
891	36011257	850	36	CPR	El Pilar	Vigo	PR	PO
892	36011178	1121	43	CPR	Miralba	Vigo	PR	PO
893	36010976	1099	45	CPR	Compañía de María	Vigo	PR	PO
894	36011181	1042	47	CPR	Mariano	Vigo	PR	PO
895	36009925	1129	51	CPR	Amor de Dios	Vigo	PR	PO
896	36010903	1572	62	CPR	Apostol Santiago	Vigo	PR	PO
897	36012468	327	13	CPR	San Francisco	Vilagarcía de Arousa	PR	PO
898	36012456	646	26	CPR	Sagrada Familia	Vilagarcía de Arousa	PR	PO
899	27011615	17	3	CPU	Santo Anxo	Rábade	PU	LU
900	15032212	70	6	CRA	Os Remuíños	Cabana de Bergantiños	PU	CO
901	15032251	107	9	CRA	Ponte da Pedra	Carballo	PU	CO
902	15026480	71	8	CRA	Novo Mencer	Coristanco	PU	CO
903	15032480	85	6	CRA	de Culleredo	Culleredo	PU	CO
904	15032492	62	5	CRA	de Dodro	Dodro	PU	CO
905	15027836	38	5	CRA	Pedra da Arca	Malpica de Bergantiños	PU	CO
906	15026111	182	6	CRA	de Narón	Narón	PU	CO
907	15032509	52	5	CRA	de Oroso	Oroso	PU	CO
908	15027848	63	6	CRA	Nosa Señora do Faro	Ponteceso	PU	CO
909	15027551	177	16	CRA	de Rianxo	Rianxo	PU	CO
910	15026157	54	7	CRA	de Santa Comba	Santa Comba	PU	CO
911	15026169	171	16	CRA	de Teo	Teo	PU	CO
912	15026509	45	5	CRA	de Valdoviño	Valdoviño	PU	CO
913	32020628	53	5	CRA	Amencer	Ribadavia	PU	OU
914	36018987	104	9	CRA	Antía Cal	Gondomar	PU	PO
915	36024604	81	5	CRA	de Meis	Meis	PU	PO
916	36024069	112	10	CRA	de Pontearreas	Pontearreas	PU	PO
917	36024616	64	5	CRA	de Leiro	Ribadumia	PU	PO
918	36024173	160	22	CRA	María Zambrano	Rosal, O	PU	PO
919	36024318	183	14	CRA	Raiña Aragonta	Salceda de Caselas	PU	PO
920	36024070	74	7	CRA	A Lagoa	Salvaterra de Miño	PU	PO
921	36024045	182	15	CRA	Mestre Manuel Garcés	Tomiño	PU	PO
922	36024112	167	8	CRA	Mestra Clara Torres	Tui	PU	PO
923	36024161	124	9	CRA	de Valga	Valga	PU	PO
924	36024495	114	5	CRA	de Vilaboa	Vilaboa	PU	PO
925	15020933	46	3	EEI	de Barrionovo	Arteixo	PU	CO
926	15032376	59	3	EEI	de Vilarrodis-Oseiro	Arteixo	PU	CO
927	15022656	17	3	EEI	de Camporrapado	Boqueixón	PU	CO
928	15027034	55	3	EEI	Luis Seoane	Coruña, A	PU	CO
929	15021721	58	6	EEI	de Zalaeta	Coruña, A	PU	CO
930	15023727	48	3	EEI	de Muros	Muros	PU	CO
931	15011075	48	3	EEI	de Cividáns	Oleiros	PU	CO
932	15020088	37	3	EEI	Esquíó	Oleiros	PU	CO
933	15013163	110	6	EEI	Fernández Varela	Pobra do Caramiñal, A	PU	CO
934	27013971	44	3	EEI	de Chantada	Chantada	PU	LU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
935	27014033	75	3	EEI	Fingoi nº 2	Lugo	PU	LU
936	27014082	75	5	EEI	de Sarria	Sarria	PU	LU
937	27014094	128	6	EEI	de Vilalba	Vilalba	PU	LU
938	27014100	122	7	EEI	San Roque	Viveiro	PU	LU
939	36014374	42	3	EEI	O Areal	Baiona	PU	PO
940	36019773	144	6	EEI	da Pastora	Cambados	PU	PO
941	36004538	61	3	EEI	Nosa Señora do Carme	Marín	PU	PO
942	36014982	155	8	EEI	Calvo Sotelo	Marín	PU	PO
943	36016796	34	3	EEI	de Verducedo	Moaña	PU	PO
944	36016814	90	6	EEI	do Con	Moaña	PU	PO
945	36015160	38	3	EEI	As Dunas Panxón	Nigrán	PU	PO
946	36014684	36	3	EEI	de Outeiro	Pazos de Borbén	PU	PO
947	36015500	34	3	EEI	de Verducido	Pontevedra	PU	PO
948	36013837	100	6	EEI	dos Campos	Pontevedra	PU	PO
949	36014994	221	9	EEI	Concepción Crespo Rivas	Pontevedra	PU	PO
950	36014726	196	9	EEI	A Marisma	Redondela	PU	PO
951	36014325	45	3	EEI	Rúa Aragón	Vigo	PU	PO
952	36014787	46	3	EEI	Santa Tegra-Teis	Vigo	PU	PO
953	36016671	45	3	EEI	Rúa Palencia	Vigo	PU	PO
954	36019153	44	3	EEI	Rúa Hernán Cortés	Vigo	PU	PO
955	36015044	68	4	EEI	Monte do Alba	Vigo	PU	PO
956	36010265	112	7	EEI	Cristo da Victoria	Vigo	PU	PO
957	36014799	257	12	EEI	Vila Laura	Vigo	PU	PO
958	36015071	173	8	EEI	Vagalume	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
959	15021925	66	3	EEI	Ntra. Sra. del Monte Carmelo	Pobra do Caramiñal, A	PU	CO
960	15027125	131	8	IES	de Vións	Abegondo	PU	CO
961	15027721	542	26	IES	de Ames	Ames	PU	CO
962	15032145	359	15	IES	de Pastoriza	Arteixo	PU	CO
963	15023314	279	16	IES	de Sabón	Arteixo	PU	CO
964	15023302	665	30	IES	Manuel Murguía	Arteixo	PU	CO
965	15027733	349	22	IES	de Arzúa	Arzúa	PU	CO
966	15001148	502	31	IES	As Mariñas	Betanzos	PU	CO
967	15001136	836	38	IES	Francisco Aguiar	Betanzos	PU	CO
968	15026698	240	14	IES	Espiñeira	Boiro	PU	CO
969	15027851	395	17	IES	A Cachada	Boiro	PU	CO
970	15023338	347	18	IES	Praia Barraña	Boiro	PU	CO
971	15026352	235	10	IES	de Esparís	Brión	PU	CO
972	15027861	308	15	IES	Pedra da Aguia	Camariñas	PU	CO
973	15026704	447	19	IES	David Buján	Cambre	PU	CO
974	15027873	570	27	IES	Afonso X O Sabio	Cambre	PU	CO
975	15002591	464	26	IES	Monte Neme	Carballo	PU	CO
976	15002581	594	30	IES	Alfredo Brañas	Carballo	PU	CO
977	15027307	904	44	IES	Isidro Parga Pondal	Carballo	PU	CO
978	15021755	213	15	IES	Cabo Ortegal	Cariño	PU	CO
979	15027885	117	6	IES	Lamas de Castelo	Carnota	PU	CO
980	15026376	662	43	IES	Punta Candieira	Cedeira	PU	CO
981	15003212	536	24	IES	Agra de Raíces	Cee	PU	CO
982	15003224	487	27	IES	Fernando Blanco	Cee	PU	CO
983	15005002	324	14	IES	Ramón Otero Pedrayo	Coruña, A	PU	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
984	15027800	274	14	IES	Imaxe e Son	Coruña, A	PU	CO
985	15004204	353	15	IES	Calvo Sotelo	Coruña, A	PU	CO
986	15005300	360	16	IES	Rafael Puga Ramón	Coruña, A	PU	CO
987	15005233	442	19	IES	Agra do Orzán	Coruña, A	PU	CO
988	15026716	288	19	IES	Adormideras	Coruña, A	PU	CO
989	15026421	354	20	IES	Rafael Dieste	Coruña, A	PU	CO
990	15005245	487	22	IES	Monelos	Coruña, A	PU	CO
991	15025611	478	22	IES	Monte das Moas	Coruña, A	PU	CO
992	15005257	460	23	IES	Ramón Menéndez Pidal	Coruña, A	PU	CO
993	15027770	402	23	IES	A Sardiñeira	Coruña, A	PU	CO
994	15005579	446	26	IES	Elviña	Coruña, A	PU	CO
995	15027897	611	28	IES	Paseo das Pontes	Coruña, A	PU	CO
996	15005269	710	30	IES	Urbano Lugo	Coruña, A	PU	CO
997	15005211	921	36	IES	Salvador de Madariaga	Coruña, A	PU	CO
998	15005397	1046	42	IES	Fernando Wirtz Suárez	Coruña, A	PU	CO
999	15022607	942	43	IES	Ánxel Casal - Monte Alto	Coruña, A	PU	CO
1000	15005221	948	46	IES	Eusebio da Guarda	Coruña, A	PU	CO
1001	15024513	932	46	IES	Someso	Coruña, A	PU	CO
1002	15027903	610	24	IES	Eduardo Blanco Amor	Culleredo	PU	CO
1003	15005749	987	44	IES	Cruceiro Baleares	Culleredo	PU	CO
1004	15022620	367	24	IES	de Curtis	Curtis	PU	CO
1005	15032081	495	36	IES	de Fene	Fene	PU	CO
1006	15025566	104	9	IES	Ferrol Vello	Ferrol	PU	CO
1007	15006687	186	12	IES	de Catabois	Ferrol	PU	CO
1008	15025645	197	12	IES	Ricardo Carballo Calero	Ferrol	PU	CO
1009	15021470	345	13	IES	Canido	Ferrol	PU	CO
1010	15021469	378	16	IES	Leixa	Ferrol	PU	CO
1011	15006791	380	17	IES	Saturnino Montojo	Ferrol	PU	CO
1012	15006730	600	26	IES	Sofía Casanova	Ferrol	PU	CO
1013	15006742	778	33	IES	Concepcion Arenal	Ferrol	PU	CO
1014	15006778	753	33	IES	Rodolfo Ucha Piñeiro	Ferrol	PU	CO
1015	15006754	836	48	IES	Marqués de Suanzes	Ferrol	PU	CO
1016	15027915	128	7	IES	Fin do Camiño	Fisterra	PU	CO
1017	15027654	452	27	IES	Agra de Leborís	Laracha, A	PU	CO
1018	15008301	170	9	IES	Urbano Lugo	Malpica de Bergantiños	PU	CO
1019	15008817	658	32	IES	de Melide	Melide	PU	CO
1020	15025657	243	15	IES	de Mugardos	Mugardos	PU	CO
1021	15027940	176	8	IES	As Insuas	Muros	PU	CO
1022	15026388	385	21	IES	Fontexería	Muros	PU	CO
1023	15027927	200	11	IES	Ramón Caamaño	Muxía	PU	CO
1024	15026455	328	17	IES	Terra de Trasancos	Narón	PU	CO
1025	15025268	526	30	IES	As Telleiras	Narón	PU	CO
1026	15027216	347	18	IES	Fernando Esquíu	Neda	PU	CO
1027	15026391	385	21	IES	Xulián Magariños	Negreira	PU	CO
1028	15010812	448	22	IES	Virxe do Mar	Noia	PU	CO
1029	15026731	555	28	IES	Campo de San Alberto	Noia	PU	CO
1030	15027952	314	14	IES	Miraflores	Oleiros	PU	CO
1031	15026121	298	16	IES	Xosé Neira Vilas	Oleiros	PU	CO
1032	15027228	572	22	IES	María Casares	Oleiros	PU	CO
1033	15027939	323	17	IES	Nº 2	Ordes	PU	CO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
1034	15027782	472	26	IES	Nº 1	Ordes	PU	CO
1035	15027964	253	11	IES	de Oroso	Oroso	PU	CO
1036	15020544	413	21	IES	de Ortigueira	Ortigueira	PU	CO
1037	15027976	282	14	IES	Poeta Añón	Outes	PU	CO
1038	15023090	382	18	IES	Macías o Namorado	Padrón	PU	CO
1039	15012730	306	22	IES	Camilo José Cela	Padrón	PU	CO
1040	15025530	485	25	IES	da Pobra do Caramiñal	Pobra do Caramiñal, A	PU	CO
1041	15026406	460	30	IES	de Ponteceso	Ponteceso	PU	CO
1042	15025682	324	15	IES	Fraga do Eume	Pontedeume	PU	CO
1043	15020556	379	17	IES	Breamo	Pontedeume	PU	CO
1044	15025694	409	23	IES	Moncho Valcarce	Pontes de García Rodríguez, As	PU	CO
1045	15021767	288	24	IES	Castro da Uz	Pontes de García Rodríguez, As	PU	CO
1046	15027691	527	24	IES	de Porto do Son	Porto do Son	PU	CO
1047	15026807	516	26	IES	Félix Muriel	Rianxo	PU	CO
1048	15027711	437	26	IES	Leliadoura	Ribeira	PU	CO
1049	15014556	493	29	IES	Coroso	Ribeira	PU	CO
1050	15014568	795	32	IES	Nº 1	Ribeira	PU	CO
1051	15026029	404	22	IES	Isaac Díaz Pardo	Sada	PU	CO
1052	15026030	525	31	IES	Terra de Xallas	Santa Comba	PU	CO
1053	15021482	3749	11	IES	San Clemente	Santiago de Compostela	PU	CO
1054	15016000	321	14	IES	Compostela	Santiago de Compostela	PU	CO
1055	15027058	476	17	IES	As Fontiñas	Santiago de Compostela	PU	CO
1056	15027319	331	17	IES	de Sar	Santiago de Compostela	PU	CO
1057	15015861	481	18	IES	Eduardo Pondal	Santiago de Compostela	PU	CO
1058	15026753	583	21	IES	Pontepedriña	Santiago de Compostela	PU	CO
1059	15025712	631	26	IES	Antonio Fraguas Fraguas	Santiago de Compostela	PU	CO
1060	15025301	575	27	IES	Arcebispo Xelmírez II	Santiago de Compostela	PU	CO
1061	15015743	705	30	IES	Arcebispo Xelmírez I	Santiago de Compostela	PU	CO
1062	15023466	617	31	IES	Lamas de Abade	Santiago de Compostela	PU	CO
1063	15015755	1357	47	IES	Rosalía de Castro	Santiago de Compostela	PU	CO
1064	15015767	1124	49	IES	Monte de Conxo	Santiago de Compostela	PU	CO
1065	15027411	711	27	IES	de Cacheiras	Teo	PU	CO
1066	15026418	439	23	IES	Terra de Soneira	Vimianzo	PU	CO
1067	15027368	268	15	IES	Maximino Romero de Lema	Zas	PU	CO
1068	27016649	119	7	IES	Alfoz - Valadouro	Alfoz	PU	LU
1069	27016315	233	14	IES	de Becerreá	Becerreá	PU	LU
1070	27013934	364	26	IES	Perdouro	Burela	PU	LU
1071	27013958	629	42	IES	Monte Castelo	Burela	PU	LU
1072	27015891	419	21	IES	da Terra Chá, J Trapero Pardo	Castro de Rei	PU	LU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
1073	27016509	209	11	IES	Marqués de Sargadelos	Cervo	PU	LU
1074	27003175	200	13	IES	Val do Asma	Chantada	PU	LU
1075	27003151	380	21	IES	Lama das Quendas	Chantada	PU	LU
1076	27014811	208	12	IES	Fontem Albei	Fonsagrada, A	PU	LU
1077	27020562	557	35	IES	de Foz	Foz	PU	LU
1078	27016200	324	17	IES	Poeta Díaz Castro	Guitiriz	PU	LU
1079	27006553	351	15	IES	Xoán Montes	Lugo	PU	LU
1080	27016704	514	20	IES	Leiras Pulpeiro	Lugo	PU	LU
1081	27015761	603	21	IES	Ánxel Fole	Lugo	PU	LU
1082	27016455	438	21	IES	Sanxillao	Lugo	PU	LU
1083	27006541	804	29	IES	Nosa Sra. dos Ollos Grandes	Lugo	PU	LU
1084	27006528	639	30	IES	As Mercedes	Lugo	PU	LU
1085	27015773	832	34	IES	A Piringalla	Lugo	PU	LU
1086	27006531	1177	42	IES	Lucus Augusti	Lugo	PU	LU
1087	27006516	1089	49	IES	Politécnico de Lugo	Lugo	PU	LU
1088	27016303	221	13	IES	Pedregal de Irímia	Meira	PU	LU
1089	27006966	326	22	IES	San Rosendo	Mondoñedo	PU	LU
1090	27015311	441	19	IES	A Pinguela	Monforte de Lemos	PU	LU
1091	27007259	476	22	IES	Río Cabe	Monforte de Lemos	PU	LU
1092	27007247	536	25	IES	Francisco Daviña Rey	Monforte de Lemos	PU	LU
1093	27016248	335	16	IES	de Monterroso	Monterroso	PU	LU
1094	27016352	155	11	IES	de Palas de Rei	Palas de Rei	PU	LU
1095	27016716	101	6	IES	Fonmiñá	Pastoriza, A	PU	LU
1096	27016297	185	12	IES	Enrique Muruais	Pontenova, A	PU	LU
1097	27015189	181	10	IES	de Quiroga	Quiroga	PU	LU
1098	27016613	313	13	IES	Río Miño	Rábade	PU	LU
1099	27010933	357	22	IES	Dionisio Gamallo Fierros	Ribadeo	PU	LU
1100	27010945	385	26	IES	Porta da Auga	Ribadeo	PU	LU
1101	27012048	489	21	IES	Xograr Afonso Gómez	Sarria	PU	LU
1102	27012036	400	24	IES	Gregorio Fernández	Sarria	PU	LU
1103	27013326	311	19	IES	Lois Peña Novo	Vilalba	PU	LU
1104	27013314	776	32	IES	Santiago Basanta Silva	Vilalba	PU	LU
1105	27013648	620	32	IES	Vilar Ponte	Viveiro	PU	LU
1106	27013636	740	41	IES	María Sarmiento	Viveiro	PU	LU
1107	27016625	125	8	IES	Illa de Sarón	Xove	PU	LU
1108	32016339	257	12	IES	de Allariz	Allariz	PU	OU
1109	32016340	200	12	IES	Aquis Querquernis	Bande	PU	OU
1110	32001683	427	18	IES	Martaguisela	Barco de Valdeorras, O	PU	OU
1111	32001725	581	34	IES	Lauro Olmo	Barco de Valdeorras, O	PU	OU
1112	32003001	510	20	IES	Nº 1	Carballiño, O	PU	OU
1113	32015037	433	32	IES	Manuel Chamoso Lamas	Carballiño, O	PU	OU
1114	32016625	353	20	IES	de Celanova	Celanova	PU	OU
1115	32016431	273	12	IES	San Mamede	Maceda	PU	OU
1116	32016273	206	11	IES	Xesús Ferro Couselo	Ourense	PU	OU
1117	32016455	308	14	IES	Julio Prieto Nespereira	Ourense	PU	OU
1118	32016765	363	19	IES	Portovello	Ourense	PU	OU
1119	32015207	477	21	IES	O Couto	Ourense	PU	OU

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
1120	32015050	373	24	IES	A Farixa	Ourense	PU	OU
1121	32008902	539	27	IES	A Carballeira	Ourense	PU	OU
1122	32009116	484	28	IES	12 de Outubro	Ourense	PU	OU
1123	32009190	714	28	IES	As Lagoas	Ourense	PU	OU
1124	32008951	792	31	IES	Ramón Otero Pedrayo	Ourense	PU	OU
1125	32008941	849	33	IES	Eduardo Blanco Amor	Ourense	PU	OU
1126	32009131	666	35	IES	Universidade Laboral	Ourense	PU	OU
1127	32015876	184	16	IES	Xermán Ancochea Quevedo	Pobra de Trives, A	PU	OU
1128	32015475	99	8	IES	Abrente	Ribadavia	PU	OU
1129	32011330	308	15	IES	O Ribeiro	Ribadavia	PU	OU
1130	32016637	299	16	IES	Cosme López Rodríguez	Rúa, A	PU	OU
1131	32016790	235	10	IES	Castro de Baronceli	Verín	PU	OU
1132	32013582	301	20	IES	García-Barbón	Verín	PU	OU
1133	32013612	507	22	IES	Xesús Taboada Chivite	Verín	PU	OU
1134	32016777	175	12	IES	Carlos Casares	Viana do Bolo	PU	OU
1135	32016285	124	7	IES	de Vilamarín	Vilamarín	PU	OU
1136	32015232	513	23	IES	Lagoa de Antela	Xinzo de Limia	PU	OU
1137	32014801	449	25	IES	Cidade de Antioquía	Xinzo de Limia	PU	OU
1138	36019657	329	19	IES	Primeiro de Marzo	Baiona	PU	PO
1139	36020234	142	8	IES	de Barro	Barro	PU	PO
1140	36020246	214	10	IES	Illa de Ons	Bueu	PU	PO
1141	36019463	547	29	IES	Johan Carballeira	Bueu	PU	PO
1142	36016127	342	15	IES	Aquis Celenis	Caldas de Reis	PU	PO
1143	36000481	417	19	IES	Ramón Cabanillas	Cambados	PU	PO
1144	36019396	591	28	IES	Francisco Asorey	Cambados	PU	PO
1145	36018501	143	8	IES	Monte Carrasco	Cangas	PU	PO
1146	36000922	421	20	IES	María Soliño	Cangas	PU	PO
1147	36019475	1225	63	IES	de Rodeira	Cangas	PU	PO
1148	36015101	97	7	IES	da Cañiza	Cañiza, A	PU	PO
1149	36024197	101	6	IES	de Cotobade	Cotobade	PU	PO
1150	36020258	285	13	IES	Nº 1	Estrada, A	PU	PO
1151	36002335	467	21	IES	Manuel García Barros	Estrada, A	PU	PO
1152	36002359	568	27	IES	Antón Losada Diéguez	Estrada, A	PU	PO
1153	36019323	198	12	IES	Chano Piñeiro	Forcarei	PU	PO
1154	36019220	355	15	IES	Auga da Laxe	Gondomar	PU	PO
1155	36020261	329	16	IES	Terra de Turonio	Gondomar	PU	PO
1156	36020271	171	8	IES	As Bizocas	Grove, O	PU	PO
1157	36019232	408	22	IES	Monte da Vila	Grove, O	PU	PO
1158	36019244	784	41	IES	A Sangriña	Guarda, A	PU	PO
1159	36020283	196	9	IES	da Illa de Arousa	Illa de Arousa, A	PU	PO
1160	36013758	609	28	IES	Laxeiro	Lalín	PU	PO
1161	36004137	588	31	IES	Ramón M- Aller Ulloa	Lalín	PU	PO
1162	36020295	225	13	IES	Mestre Landín	Marín	PU	PO
1163	36004551	461	20	IES	Almirante Salvador Moreno	Marín	PU	PO
1164	36015159	635	29	IES	Chan do Monte	Marín	PU	PO
1165	36020301	185	11	IES	de Meaño	Meaño	PU	PO
1166	36018999	495	22	IES	As Barxas	Moaña	PU	PO
1167	36004745	564	34	IES	A Paralaia	Moaña	PU	PO
1168	36020131	653	28	IES	de Mos	Mos	PU	PO
1169	36019402	301	15	IES	Pazo da Mercé	Neves, As	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
1170	36014428	433	17	IES	Val Miñor	Nigrán	PU	PO
1171	36015184	472	25	IES	Escolas Proval	Nigrán	PU	PO
1172	36020143	490	20	IES	de Poio	Poio	PU	PO
1173	36020313	400	19	IES	de Ponte Caldelas	Ponte Caldelas	PU	PO
1174	36007552	122	10	IES	A Granxa	Ponteareas	PU	PO
1175	36013692	612	23	IES	Val do Tea	Ponteareas	PU	PO
1176	36014520	513	29	IES	Pedra da Auga	Ponteareas	PU	PO
1177	36020064	221	12	IES	Carlos Oroza	Pontevedra	PU	PO
1178	36006419	232	17	IES	Fogar Prov. Príncipe Felipe	Pontevedra	PU	PO
1179	36018379	575	24	IES	A Xunqueira II	Pontevedra	PU	PO
1180	36019268	607	27	IES	Gonzalo Torrente Ballester	Pontevedra	PU	PO
1181	36018677	562	30	IES	Luís Seoane	Pontevedra	PU	PO
1182	36013761	699	32	IES	A Xunqueira I	Pontevedra	PU	PO
1183	36006729	829	33	IES	Valle-Inclán	Pontevedra	PU	PO
1184	36006717	903	34	IES	Sánchez Cantón	Pontevedra	PU	PO
1185	36014489	675	34	IES	A Xunqueira	Pontevedra	PU	PO
1186	36006730	1019	46	IES	Frei Martín Sarmiento	Pontevedra	PU	PO
1187	36007011	485	20	IES	Pino Manso	Porriño, O	PU	PO
1188	36019529	561	33	IES	Ribeira do Louro	Porriño, O	PU	PO
1189	36020325	295	12	IES	Illa de San Simón	Redondela	PU	PO
1190	36007734	406	17	IES	Mendiño	Redondela	PU	PO
1191	36016656	446	24	IES	Pedro Floriani	Redondela	PU	PO
1192	36019566	519	26	IES	de Chapela	Redondela	PU	PO
1193	36024628	298	11	IES	SALCEDA DE CASELAS	SALCEDA DE CASELAS	PU	PO
1194	36020337	359	19	IES	de Salvaterra de Miño	Salvaterra de Miño	PU	PO
1195	36020349	321	14	IES	de Sanxenxo	Sanxenxo	PU	PO
1196	36019256	531	26	IES	de Vilalonga	Sanxenxo	PU	PO
1197	36020350	420	23	IES	Pintor Colmeiro	Silleda	PU	PO
1198	36019751	701	32	IES	de Tomiño	Tomiño	PU	PO
1199	36014544	529	23	IES	Francisco Sánchez	Tui	PU	PO
1200	36009901	538	27	IES	San Paio	Tui	PU	PO
1201	36020362	444	20	IES	de Valga	Valga	PU	PO
1202	36011567	169	5	IES	Castelao	Vigo	PU	PO
1203	36020374	290	13	IES	Valadares	Vigo	PU	PO
1204	36016681	399	19	IES	Carlos Casares	Vigo	PU	PO
1205	36018461	418	19	IES	República Oriental do Uruguai	Vigo	PU	PO
1206	36014601	471	20	IES	Álvaro Cunqueiro	Vigo	PU	PO
1207	36019050	502	20	IES	de Beade	Vigo	PU	PO
1208	36019062	549	20	IES	Os Rosais 2	Vigo	PU	PO
1209	36011579	459	22	IES	A Guía	Vigo	PU	PO
1210	36019426	492	23	IES	Coruxo	Vigo	PU	PO
1211	36019670	649	24	IES	do Castro	Vigo	PU	PO
1212	36014568	533	29	IES	Valentín Paz Andrade	Vigo	PU	PO
1213	36011798	759	31	IES	Alexandre Bóveda	Vigo	PU	PO
1214	36011592	836	32	IES	Santa Irene	Vigo	PU	PO
1215	36013448	671	32	IES	Manuel Antonio	Vigo	PU	PO
1216	36011580	871	34	IES	San Tomé de Freixeiro	Vigo	PU	PO
1217	36018173	843	39	IES	de Teis	Vigo	PU	PO
1218	36017430	843	42	IES	Ricardo Mella	Vigo	PU	PO

Nº	código	Número		TIPO	NOME DO CENTRO	CONCELLO	titul.	prov
		Alum.	Ud.					
1219	36011634	1595	65	IES	Politécnico	Vigo	PU	PO
1220	36020386	358	19	IES	Marco do Camballón	Vila de Cruces	PU	PO
1221	36013771	573	25	IES	Fermín Bouza Brey	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
1222	36018380	598	25	IES	Miguel Ángel González Estévez	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
1223	36012471	739	34	IES	Castro Alobre	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
1224	36019669	960	38	IES	Armando Cotarelo Valledor	Vilagarcía de Arousa	PU	PO
1225	36024203	154	8	IES	Faro das Lúas	Vilanova de Arousa	PU	PO
1226	36019414	362	17	IES	A Basella	Vilanova de Arousa	PU	PO

ANEXO 3.4.4.2. MOSTRA DE CENTROS

1.- CEIP+

1.1.- A CORUÑA

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	15000016	CEIP	San Marcos	Abegondo
2	15000107	CEIP	Bispo Guerra Campos	Ames
3	15021779	CEIP	da Castellana	Aranga
4	15032376	EI	de Vilarrodís-Oseiro	Arteixo
5	15023041	CEIP	de Galán	Arteixo
6	15000612	CEIP	de Arzúa	Arzúa
7	15001070	CPI	de Cruz do Sar	Bergondo
8	15001124	CEIP	Francisco Vales Villamarín	Betanzos
9	15001239	CPI	Armando Cotarelo Valledor	Boimorto
10	15023341	CEIP	Santa María do Castro	Boiro
11	15032212	CRA	Os Remuíños	Cabana de Bergantiños
12	15002025	CEIP	Eladía Mariño	Cabanas
13	15002086	CEIP	de Ponte do Porto	Camariñas
14	15002165	CEIP	Wenceslao Fernández Flórez	Cambre
15	15023053	CEIP	Portofaro	Cambre
16	15020969	CEIP	Mosteiro de Caaveiro	Capela, A
17	15023077	CEIP	de Gándara-Sofán	Carballo
18	15021354	CEIP	Bergantiños	Carballo
19	15011661	CEIP	Manuel Fraga Iribarne	Cariño
20	15002852	CEIP	do Pindo	Carnota
21	15003005	CPI	Vicente Otero Valcárcel	Carral
22	15003054	CEIP	Nicolás del Río	Cedeira
23	15020970	CEIP	Celso Emilio Ferreiro	Cerceda
24	15003534	CEIP	da Barqueira	Cerdido
25	15021780	CEIP	Bragade	Cesuras
26	15027034	EI	Luis Seoane	Coruña, A
27	15023363	CEIP	Manuel Murguía	Coruña, A
28	15005361	CEIP	Rosalía de Castro	Coruña, A
29	15019323	CEIP	Alborada	Coruña, A
30	15004976	CEIP	Curros Enríquez	Coruña, A
31	15021792	CEIP	Salgado Torres	Coruña, A
32	15005701	CEIP	San Pedro de Visma	Coruña, A
33	15024902	CEIP	Wenceslao Fernández Flórez	Coruña, A
34	15021627	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Coruña, A
35	15025037	CEIP	Sagrada Familia	Coruña, A
36	15027253	CEIP	Isaac Díaz Pardo	Culleredo
37	15005932	CEIP	de Curtis	Curtis
38	15032492	CRA	de Dodro	Dodro
39	15020982	CEIP	O Ramo	Fene
40	15024941	CEIP	A Laxe	Ferrol
41	15024938	CEIP	de Esteiro	Ferrol
42	15006663	CEIP	Cruceiro de Canido	Ferrol
43	15007400	CPI	de Ponte Carreira	Frades
44	15007621	CPI	Cabo da Área	Laxe

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
45	15008398	CEIP	Francisco López Estrada	Mañón
46	15008659	CEIP	de Pino de Val	Mazaricos
47	15008805	CEIP	de Melide Nº 1	Melide
48	15026923	CEIP	Lanza	Mesía
49	15009081	CEIP	de San Ramón	Moeche
50	15009241	CPI	Virxe da Cela	Monfero
51	15009391	CEIP	Santiago Apóstolo	Mugardos
52	15009810	CEIP	Ricardo Tobío	Muros
53	15024239	CEIP	dos Muíños	Muxía
54	15023508	CEIP	Virxe do Mar	Narón
55	15022310	CEIP	A Gándara	Narón
56	15022577	CEIP	de Maciñeira	Neda
57	15010681	CEIP	Alexandre Rodríguez Cadarso	Noia
58	15020088	EEl	Esquíó	Oleiros
59	15023089	CEP	Luís Seoane	Oleiros
60	15025487	CEIP	Campomaioir	Ordes
61	15011567	CEIP	de Sigüeiro	Oroso
62	15012717	CEIP	Rosalía de Castro	Padrón
63	15019347	CPI	Camiño de Santiago	Pino, O
64	15013163	EEl	Fernández Varela	Pobra do Caramiñal, A
65	15013503	CEIP	Couceiro Freijomil	Pontedeume
66	15013591	CEIP	Santa María	Pontes de García Rodríguez, As
67	15013928	CEIP	de Sobrado-Nebra	Porto do Son
68	15023430	CEP	Xosé María Brea Segade	Rianxo
69	15014271	CEIP	de Artes	Ribeira
70	15014465	CEIP	de Palmeira	Ribeira
71	15014799	CEIP	de Pumar-Urdilde	Rois
72	15014881	CEIP	de Sada	Sada
73	15014957	CPI	de San Sadurniño	San Sadurniño
74	15026777	CEIP	Pepe de Xan Baña	Santa Comba
75	15020571	CEIP	Colexiata do Sar	Santiago de Compostela
76	15015652	CEIP	Apóstolo Santiago	Santiago de Compostela
77	15015688	CEIP	Raíña Fabiola	Santiago de Compostela
78	15022589	CEIP	Lamas de Abade	Santiago de Compostela
79	15015676	CEIP	de Prácticas López Ferreiro	Santiago de Compostela
80	15024975	CEIP	Pío XII	Santiago de Compostela
81	15016450	CEIP	de Arcediago	Santiso
82	15016784	CEIP	Virxe do Portal	Sobrado
83	15025074	CEIP	da Igrexa	Somozas, As
84	15026169	CRA	de Teo	Teo
85	15025724	CEIP	Os Tilos	Teo
86	15017314	CEIP	de Toques	Toques
87	15021317	CPI	Pecalama	Tordoia
88	15018343	CEIP	Xacinto Amigo Lera	Val do Dubra
89	15018148	CPI	de Atios	Valdoviño
90	15018471	CEIP	Ortigueira	Vedra
91	15020921	CEIP	de Présaras	Vilasantar
92	15026789	CEIP	Baías	Vimianzo

1.2 LUGO

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	27016480	CEIP	de Moncelos	Abadín
2	27016224	CEIP	de San Cosme	Barreiros
3	27000629	CEIP	San Xoán	Becerreá
4	27000897	CEIP	Virxe do Corpiño	Begonte
5	27001087	CEIP	Rosalía de Castro	Bóveda
6	27015751	CEIP	Vista Alegre	Burela
7	27001609	CEIP	Ramón Falcón	Castro de Rei
8	27013961	CEIP	Galdín	Cervo
9	27013697	CEIP	Eloísa Rivadulla	Chantada
10	27002997	CPI	Virxe do Monte	Cospeito
11	27003655	CPI	de Seoane	Folgoso do Courel
12	27004519	CEIP	Fondo Nois	Foz
13	27005056	CEIP	Santo Estevo de Parga	Guitiriz
14	27006383	CEIP	A Ponte	Lugo
15	27006164	CEIP	Albeiros	Lugo
16	27006292	CEIP	Virxe da Soidade	Lugo
17	27014033	EI	Fingoi nº 2	Lugo
18	27014793	CEIP	Paradai	Lugo
19	27014665	CEIP	Luís Pimentel	Lugo
20	27006735	CEIP	de Meira	Meira
21	27016662	CEIP	de Monforte de Lemos	Monforte de Lemos
22	27007430	CEIP	de Monterroso nº 1	Monterroso
23	27008513	CEIP	Laverde Ruíz	Outeiro de Rei
24	27009050	CEIP	Monte Baliño	Pantón
25	27009347	CEIP	San Miguel	Paradela
26	27010155	CEIP	da Pobra de Brollón	Pobra de Brollón, A
27	27010520	CEIP	Virxe da Luz	Portomarín
28	27011639	CEIP	Otero Pedrayo	Rábade
29	27011743	CEIP	Antonio Fernández López	Sarria
30	27012450	CPI	Dr. López Suárez	Saviñao, O
31	27012474	CEIP	Virxe do Carme	Sober
32	27012607	CEIP	Celso Currás	Trabada
33	27015979	CEIP	Eduardo Cela Vila	Triacastela
34	27012826	CEIP	Santa María do Valadouro	Valadouro, O
35	27014094	EI	de Vilalba	Vilalba
36	27013296	CEIP	Manuel Mato Vizoso	Vilalba
37	27016406	CEIP	de Covas	Viveiro
38	27016674	CEP	Luis Tobío	Viveiro
39	27005691	CEIP	Pedro Caselles Rollán	Xove

1.3.- OURENSE

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	32016236	CEIP	de Baltar	Baltar
2	32000356	CEIP	Ramón Otero Pedrayo	Amoeiro
3	32015116	CEIP	Condessa de Fenosa	Barco de Valdeorras, O
4	32002122	CEIP	Nosa Señora de Xuventos	Boborás
5	32003643	CPI	Virxe dos Remedios	Castro Caldelas
6	32003771	CEIP	Curros Enríquez	Celanova
7	32004398	CEIP	Vicente Risco	Cualedro
8	32005305	CPI	Laureano Prieto	Gudiña, A
9	32006000	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Leiro
10	32006553	CEIP	de Maceda	Maceda
11	32006747	CEIP	de Manzaneda	Manzaneda
12	32016261	CEIP	de Quins	Melón
13	32015189	CEIP	Joaquina Gallego Jorreto	Merca, A
14	32007272	CEIP	Augusto Assía	Mezquita, A
15	32008033	CEIP	de Luínta	Nogueira de Ramuín
16	32008392	CEIP	Inmaculada	Ourense
17	32008847	CEIP	Amadeo Rodríguez Barroso	Ourense
18	32008835	CEIP	Curros Enríquez	Ourense
19	32015190	CEIP	Albino Núñez	Ourense
20	32008768	CEIP	O Couto	Ourense
21	32016327	CEIP	A Ponte	Ourense
22	32010121	CEIP	Roberto Blanco Torres	Peroxa, A
23	32010601	CEIP	Manuel Bermúdez Couso	Pobra de Trives, A
24	32011135	CEIP	Rogelio García Yáñez	Ramirás
25	32011305	CPI	Tomás de Lemos	Ribadavia
26	32015256	CEIP	das Vendas da Barreira	Riós
27	32016042	CEIP	de Sandiás	Sandiás
28	32012425	CEIP	de Sarreaus	Sarreaus
29	32013168	CEIP	Eduardo Ávila Bustillo	Veiga, A
30	32015797	CEIP	Amaro Refojo	Verín
31	32013661	CEIP	Bibei	Viana do Bolo
32	32014501	CEIP	Rodolfo Núñez Rodríguez	Vilardevós
33	32004830	CEIP	Sergio Mascareñas	Xinzo de Limia
34	32005721	CEIP	Víctor Manuel Vázquez Portomeñe	Xunqueira de Espadanedo

1.4. PONTEVEDRA

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	36003480	CEIP	de Agolada	Agolada
2	36000031	CEIP	Antonio Carpintero	Arbo
3	36018963	CEIP	de Belesar	Baiona
4	36000181	CEIP	Amor Ruibal	Barro
5	36000341	CEIP	A Pedra	Bueu
6	36000648	CEIP	Enrique Barreiro Piñeiro	Cambados
7	36015093	CEIP	San Tomé	Cambados
8	36000685	CEIP	Pedro Antonio Cerviño	Campo Lameiro
9	36000879	CEIP	de Cangas	Cangas
10	36000934	CEIP	do Castrillón-Coiro	Cangas
11	36014945	CEIP	de Valeixe	Cañiza, A
12	36001252	CPI	de Progreso	Catoira
13	36001343	CEIP	San Xoán Bautista	Cerdedo
14	36001665	CEIP	de Tenorio	Cotobade
15	36001690	CEIP	Antonio Blanco Rodríguez	Covelo
16	36001707	CEIP	de Crecente	Crecente
17	36014866	CEIP	Manuel Villar Parama	Estrada, A
18	36003170	CEIP	de Soutelo de Montes	Forcarei
19	36003388	CEIP	Doutor Suárez	Fornelos de Montes
20	36018987	CRA	Antía Cal	Gondomar
21	36003662	CEIP	Chano Piñeiro	Gondomar
22	36003959	CEIP	Manuel Rodríguez Sinde	Guarda, A
23	36013011	CEIP	da Torre-Illa	Illa de Arousa, A
24	36004174	CEIP	Vicente Arias de la Maza	Lalín
25	36004101	CEIP	Xesús Golmar	Lalín
26	36014611	CEIP	A Lama	Lama, A
27	36004496	CEIP	de Sequelo-Marín	Marín
28	36004681	CEIP	de Seixo	Marín
29	36015871	CEIP	de Meaño-As Covas	Meaño
30	36024604	CRA	de Meis	Meis
31	36016796	EEl	de Verducedo	Moaña
32	36016814	EEl	do Con	Moaña
33	36013552	CEIP	de Seara	Moaña
34	36004733	CEIP	de Reibón	Moaña
35	36005087	CEIP	Nosa Señora de Lourdes	Mondariz-Balneario
36	36019441	CEIP	de Petelos	Mos
37	36013564	CEIP	Pena de Francia	Mos
38	36018434	CEP	Mallón	Nigrán
39	36006067	CEIP	Mestre Manuel García	Oia
40	36006079	CPI	Curros Enríquez	Pazos de Borbén
41	36007242	CEIP	de Viñas	Poio
42	36015536	CEIP	A Reigosa	Ponte Caldelas
43	36013837	EEl	dos Campos	Pontevedra
44	36006833	CEIP	San Martiño	Pontevedra
45	36018690	CEIP	de Cabanas	Pontevedra
46	36019611	CEIP	Marcos da Portela	Pontevedra
47	36006134	CEIP	San Benito de Lérez	Pontevedra
48	36015172	CEP	A Xunqueira Nº 2	Pontevedra
49	36006122	CEIP	A Xunqueira Nº 1	Pontevedra

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
50	36006390	CEIP	Manuel Vidal Portela	Pontevedra
51	36018422	CEIP	de Atios	Porriño, O
52	36007023	CEIP	Xosé Fernández López	Porriño, O
53	36015342	CEIP	de San Vicente-Trasmañó	Redondela
54	36014817	CEIP	da Igrexa-Chapela	Redondela
55	36007709	CEIP	de Santo Paio de Abaixo	Redondela
56	36007631	CEIP	de Porto Cabeiro	Redondela
57	36007813	CPI	Julia Becerra Malvar	Ribadumia
58	36013576	CPI	Manuel Suárez Marquier	Rosal, O
59	36024318	CRA	Raiña Aragonta	Salceda de Caselas
60	36008489	CEIP	Altamira	Salceda de Caselas
61	36024070	CRA	A Lagoa	Salvaterra de Miño
62	36008829	CEIP	Magaláns-Dorrón	Sanxenxo
63	36008805	CEIP	de Portonovo	Sanxenxo
64	36009032	CEIP	da Bandeira	Silleda
65	36009172	CPI	Manuel Padín Truiteiro	Soutomaior
66	36009494	CEIP	de Tebra	Tomiño
67	36024045	CRA	Mestre Manuel Garcés	Tomiño
68	36016668	CEP	de Caldelas	Tui
69	36014775	CEIP	de Guillarei	Tui
70	36018161	CEP	Xesús Ferro Couselo	Valga
71	36019153	EEl	Rúa Hernán Cortés	Vigo
72	36010125	CEIP	de Fonte Escura	Vigo
73	36010423	CEIP	Valle-Inclán	Vigo
74	36010265	EEl	Cristo da Victoria	Vigo
75	36010460	CEIP	Alfonso D. Rodríguez Castelao	Vigo
76	36010137	CEIP	da Igrexa-Candeán	Vigo
77	36010241	CEIP	Doutor Eijo Garay	Vigo
78	36010666	CEIP	San Salvador	Vigo
79	36010691	CEP	Igrexa-Valadares	Vigo
80	36010204	CEIP	Párroco Don Camilo	Vigo
81	36010150	CEIP	Mestres Goldar	Vigo
82	36010629	CEIP	Vicente Risco	Vigo
83	36010228	CEIP	A Paz	Vigo
84	36009974	CEIP	de Coutada-Beade	Vigo
85	36010162	CEIP	A Canicouva	Vigo
86	36015032	CEIP	de Chans-Bembrive	Vigo
87	36015627	CEIP	García Barbón	Vigo
88	36016051	CEIP	Seis do Nadal	Vigo
89	36010711	CEP	Dr. Fleming	Vigo
90	36015937	CEIP	de Merza	Vila de Cruces
91	36024495	CRA	de Vilaboa	Vilaboa
92	36013588	CPI	do Toural	Vilaboa
93	36015071	EEl	Vagalume	Vilagarcía de Arousa
94	36012584	CEIP	Rosalía de Castro	Vilagarcía de Arousa
95	36012407	CEIP	A Lomba	Vilagarcía de Arousa
96	36013059	CEIP	de Viñagrande-Deiro	Vilanova de Arousa

2.- IES

2.1.- A CORUÑA

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	15027721	IES	de Ames	Ames
2	15023314	IES	de Sabón	Arteixo
3	15027733	IES	de Arzúa	Arzúa
4	15001136	IES	Francisco Aguiar	Betanzos
5	15027851	IES	A Cachada	Boiro
6	15023338	IES	Praia Barraña	Boiro
7	15026352	IES	de Esparís	Brión
8	15002581	IES	Alfredo Brañas	Carballo
9	15021755	IES	Cabo Ortegal	Cariño
10	15027885	IES	Lamas de Castelo	Carnota
11	15026376	IES	Punta Candieira	Cedeira
12	15003212	IES	Agra de Raíces	Cee
13	15005300	IES	Rafael Puga Ramón	Coruña, A
14	15026716	IES	Adormideras	Coruña, A
15	15026421	IES	Rafael Dieste	Coruña, A
16	15027770	IES	A Sardiñeira	Coruña, A
17	15005269	IES	Urbano Lugo	Coruña, A
18	15022607	IES	Ánxel Casal - Monte Alto	Coruña, A
19	15032081	IES	de Fene	Fene
20	15006687	IES	de Catabois	Ferrol
21	15006730	IES	Sofía Casanova	Ferrol
22	15006778	IES	Rodolfo Ucha Piñeiro	Ferrol
23	15027915	IES	Fin do Camiño	Fisterra
24	15008301	IES	Urbano Lugo	Malpica de Bergantiños
25	15026391	IES	Xulián Magariños	Negreira
26	15026731	IES	Campo de San Alberto	Noia
27	15027782	IES	Nº 1	Ordes
28	15027976	IES	Poeta Añón	Outes
29	15023090	IES	Macías o Namorado	Padrón
30	15025530	IES	da Pobra do Caramiñal	Pobra do Caramiñal, A
31	15025682	IES	Fraga do Eume	Pontedeume
32	15027691	IES	de Porto do Son	Porto do Son
33	15014568	IES	Nº 1	Ribeira
34	15027058	IES	As Fontiñas	Santiago de Compostela
35	15027319	IES	de Sar	Santiago de Compostela
36	15026753	IES	Pontepedriña	Santiago de Compostela
37	15025712	IES	Antonio Fraguas Fraguas	Santiago de Compostela
38	15015743	IES	Arcebispo Xelmírez I	Santiago de Compostela
39	15027368	IES	Maximino Romero de Lema	Zas

2.2.- LUGO

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	27003175	IES	Val do Asma	Chantada
2	27020562	IES	de Foz	Foz
3	27016200	IES	Poeta Díaz Castro	Guitiriz
4	27006553	IES	Xoán Montes	Lugo
5	27016455	IES	Sanxillao	Lugo
6	27006541	IES	Nosa Sra. dos Ollos Grandes	Lugo
7	27006516	IES	Politécnico de Lugo	Lugo
8	27006966	IES	San Rosendo	Mondoñedo
9	27015311	IES	A Pinguela	Monforte de Lemos
10	27016352	IES	de Palas de Rei	Palas de Rei
11	27015189	IES	de Quiroga	Quiroga
12	27010933	IES	Dionisio Gamallo Fierros	Ribadeo
13	27012036	IES	Gregorio Fernández	Sarria
14	27013314	IES	Santiago Basanta Silva	Vilalba
15	27016625	IES	Illa de Sarón	Xove

2.3.- OURENSE

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	32016339	IES	de Allariz	Allariz
2	32016340	IES	Aquis Querquernis	Bande
3	32001725	IES	Lauro Olmo	Barco de Valdeorras, O
4	32015037	IES	Manuel Chamoso Lamas	Carballiño, O
5	32015207	IES	O Couto	Ourense
6	32015050	IES	A Farixa	Ourense
7	32009190	IES	As Lagoas	Ourense
8	32011330	IES	O Ribeiro	Ribadavia
9	32016637	IES	Cosme López Rodríguez	Rúa, A
10	32013612	IES	Xesús Taboada Chivite	Verín
11	32015232	IES	Lagoa de Antela	Xinzo de Limia

2.4.- PONTEVEDRA

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	36019657	IES	Primeiro de Marzo	Baiona
2	36020234	IES	de Barro	Barro
3	36019463	IES	Johan Carballeira	Bueu
4	36000481	IES	Ramón Cabanillas	Cambados
5	36019475	IES	de Rodeira	Cangas
6	36015101	IES	da Cañiza	Cañiza, A
7	36020258	IES	Nº 1	Estrada, A
8	36019220	IES	Auga da Laxe	Gondomar
9	36020271	IES	As Bizocas	Grove, O
10	36013758	IES	Laxeiro	Lalín
11	36015159	IES	Chan do Monte	Marín
12	36020301	IES	de Meaño	Meaño
13	36004745	IES	A Paralaia	Moaña
14	36014428	IES	Val Miñor	Nigrán
15	36020313	IES	de Ponte Caldelas	Ponte Caldelas
16	36014520	IES	Pedra da Auga	Ponteareas
17	36019268	IES	Gonzalo Torrente Ballester	Pontevedra
18	36018677	IES	Luís Seoane	Pontevedra
19	36014489	IES	A Xunqueira	Pontevedra
20	36007734	IES	Mendiño	Redondela
21	36019256	IES	de Vilalonga	Sanxenxo
22	36020350	IES	Pintor Colmeiro	Silleda
23	36019751	IES	de Tomiño	Tomiño
24	36009901	IES	San Paio	Tui
25	36020374	IES	Valadares	Vigo
26	36016681	IES	Carlos Casares	Vigo
27	36019050	IES	de Beade	Vigo
28	36019062	IES	Os Rosais 2	Vigo
29	36013448	IES	Manuel Antonio	Vigo
30	36011634	IES	Politécnico	Vigo
31	36020386	IES	Marco do Camballón	Vila de Cruces
32	36019669	IES	Armando Cotarelo Valledor	Vilagarcía de Arousa
33	36019414	IES	A Basella	Vilanova de Arousa

3.- CENTROS PRIVADOS.

3.1.- A CORUÑA

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	15000132	CPR	Alca	Ames
2	15001112	CPR	Nuestra Señora del Carmen	Betanzos
3	15032169	CPR	Tomás Barros	Coruña, A
4	15004356	CPR	Nebrija	Coruña, A
5	15004435	CPR	Padres Franciscanos	Coruña, A
6	15005270	CPR	Caixa Galicia	Coruña, A
7	15004231	CPR	Karbo	Coruña, A
8	15004101	CPR	Cristo Rey	Coruña, A
9	15004009	CPR	Calasanz Femenino	Coruña, A
10	15004125	CPR	Eiris	Coruña, A
11	15004654	CPR	Santo Domingo	Coruña, A
12	15004198	CPR	Hijas de Jesús	Coruña, A
13	15004083	CPR	Compañía de María	Coruña, A
14	15032157	CPR	Andaina	Culleredo
15	15006547	CPR	San Rosendo	Ferrol
16	15006882	CPR	Valle Inclán I	Ferrol
17	15006481	CPR	Compañía de Maria	Ferrol
18	15006501	CPR	Cristo Rey	Ferrol
19	15009470	CPR	Loyola	Mugardos
20	15010071	CPR	Jorge Juan	Narón
21	15010769	CPR	María Assumpta	Noia
22	15013461	CPR	San José	Pontedeume
23	15014532	CPR	Bayón	Ribeira
24	15014520	CPR	Galaxia	Ribeira
25	15015241	CPR	Ntra. Sra. Inmaculada	Santa Comba
26	15015366	CPR	Casa del Niño	Santiago de Compostela
27	15015469	CPR	San Jorge	Santiago de Compostela
28	15015548	CPR	Divino Maestro	Santiago de Compostela
29	15015551	CPR	La Inmaculada	Santiago de Compostela
30	15015597	CPR	La Milagrosa	Santiago de Compostela
31	15016449	CPR	Junior's	Santiago de Compostela
32	15015779	CPR	Ntra.Sra. de los Remedios	Santiago de Compostela
33	15015378	CPR	Compañía de María	Santiago de Compostela

3.2.- LUGO

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	27004465	CPR	Nuestra Señora del Pilar	Foz
2	27016431	CPR	Dobao Imagen	Lugo
3	27006218	CPR	Cervantes	Lugo
4	27006279	CPR	Fingoy	Lugo
5	27006437	CPR	San José	Lugo
6	27006905	CPR	Seminario Santa Catalina	Mondoñedo
7	27007235	CPR	Ferroviano	Monforte de Lemos
8	27007223	CPR	Padres Escolapios	Monforte de Lemos
9	27011998	CPR	La Merced	Sarria

3.3.- OURENSE

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	32002973	CPR	Sagrado Corazón	Carballiño, O
2	32003783	CPR	Sagrado Corazón	Celanova
3	32006531	CPR	Virgen Milagrosa	Maceda
4	32008914	CPR	Santo Cristo	Ourense
5	32009062	CPR	Cardenal Cisneros	Ourense
6	32008665	CPR	Divino Maestro	Ourense
7	32008446	CPR	Concepción Arenal	Ourense
8	32008525	CPR	Divina Pastora	Ourense
9	32008458	CPR	María Auxiliadora	Ourense
10	32008604	CPR	Santa Maria	Ourense
11	32020631	CPR	Pablo VI Fátima	Rúa, A
12	32013545	CPR	Seminario Apostólico Mercedario	Verín

3.4.- PONTEVEDRA

	CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO
1	36000831	CPR	Sagrada Familia	Cangas
2	36016115	CPR	Eduardo Pondal	Cangas
3	36002323	CPR	Nuestra Señora de Lourdes	Estrada, A
4	36015949	CPR	San José	Gondomar
5	36003996	CPR	San José	Guarda, A
6	36004514	CPR	La Inmaculada	Marín
7	36005427	CPR	Lar	Mos
8	36005919	CPR	Ángel de la Guarda	Nigrán
9	36015962	CPR	Campelo Caixanova	Poio
10	36007527	CPR	La Inmaculada	Ponteareas
11	36006675	CPR	San José	Pontevedra
12	36019633	CPR	Los Sauces	Pontevedra
13	36006641	CPR	Calasancio	Pontevedra
14	36006705	CPR	Ntra. Sra. de los Dolores	Pontevedra
15	36006997	CPR	Santo Tomás	Porriño, O
16	36009123	CPR	María Inmaculada	Silleda
17	36019876	CPR	Santa María	Tui
18	36011348	CPR	San Miguel	Vigo
19	36013795	CPR	CEBEM	Vigo
20	36011312	CPR	San Fermín	Vigo
21	36011521	CPR	Vivas	Vigo
22	36010435	CPR	El Castro	Vigo
23	36016152	CPR	Divino Maestro	Vigo
24	36010794	CPR	Fillas de María Inmaculada	Vigo
25	36010897	CPR	Santa Cristina	Vigo
26	36011117	CPR	Losada	Vigo
27	36011750	CPR	Don Bosco	Vigo
28	36011300	CPR	San Blas - Vista Alegre	Vigo
29	36011853	CPR	Daniel Castelao	Vigo
30	36011361	CPR	San José de la Guía	Vigo
31	36011099	CPR	Labor	Vigo
32	36011351	CPR	San José de Cluny	Vigo
33	36011531	CPR	Alba	Vigo
34	36011142	CPR	María Auxiliadora	Vigo
35	36011257	CPR	El Pilar	Vigo
36	36010903	CPR	Apostol Santiago	Vigo
37	36012456	CPR	Sagrada Familia	Vilagarcía de Arousa

ANEXO 3.4.7. MATRIZ DE CORRESPONDENCIA DAS CUESTIÓNS E SUBCUESTIÓNS DOS DISTINTOS CUESTIONARIOS

	insp.	dir. Pu.	dir. Pri.	XD	Prof. Pu.	Prof. Pri.	Pais
existencia inspección.	0	0	0	0	0	0	9
inspector do centro.	0	0	0	10	9	6	10
comunicación dos centros.	8	9	7	0	0	0	0
frecuencia teléfono.	0	9.1	7.1	0	0	0	0
tipo consultas.	9	10	8	0	0	0	0
dificultade comunicar.	0	11	9	15	14	11	15
comunicación aos centros.	10	12	10	0	0	0	0
motivos comunicación a centros.	11	13	11	0	0	0	0
frecuencia visitas.	0	14	12	0	0	0	0
valoración nº visitas.	0	14.1	12.1	0	0	0	0
afirmacións sobre as visitas.	12	15	13	0	0	0	0
frecuencia relacións 2005/06.	0	0	0	11	10	7	11
frecuencia relacións 2005/06.	0	0	0	12	11	8	12
relacións anteriores.	0	0	0	13	12	9	13
relación coa Inspección.	0	16	14	14	13	10	14
preguntas percepción/visión.	13	17	15	16	15	12	18
satisfacción.	14	0	0	0	0	0	0
funcións.	15	18	16	17	16	13	20
funcións que sobran.	0	19	17	18	17	14	21
funcións que faltan.	16	20	18	19	18	15	22
experiencia docente do inspector.	17	21	19	20	19	16	0
inspección e funcionamento.	0	22	0	0	0	0	19
avaliación función docente por inspectores.	18	23	0	21	20	0	0
avaliación función docente por outros.	18.1	23.1	0	21.1	20.1	0	0
perfil inspector avaliador da función docente.	18.2	23.2	0	21.2	20.2	0	0
avaliación función directiva por inspectores.	19	24	0	0	0	0	0
perfil inspector avaliador función directiva.	19.1	24.1	0	0	0	0	0
actuacións.	20	25	20	22	21	17	16
incidencia das actuacións nos resultados dos departamentos.	0	0	0	23	22	0	0
incidencia das actuacións nos resultados do centro.	21	26	21	24	23	18	17
carácter actuacións.	22	27	22	0	0	0	0
supervisión práctica docente.	23	28	23	25	24	19	23
perfil de inspector supervisor da práctica docente.	23.1	28.1	23.1	25.1	24.1	19.1	23.1
outros perfís de supervisor da práctica docente.	0	28.2	23.2	25.2	24.2	19.2	23.2
realización actuacións de supervisión da práctica docente.	24	29	24	26	0	0	0
influencia da supervisión da práctica docente nos resultados do departamento.	0	0	0	27	25	0	0
Influencia da supervisión da práctica docente nos resultados do centro.	25	30	25	28	0	21	24

ANEXO 3.4.8.2.1. MOSTRA DA PROBA PILOTO.

Relación de centros que participaron na proba piloto.

Nº	código	Número		Número	NOME DO CENTRO	CONCELLO	Prov.
		Alum.	Gr.				
327	27014860	196	9	CEIP	A Gándara	Monforte de Lemos	LU
328	27016662	267	14	CEIP	de Monforte de Lemos	Monforte de Lemos	LU
359	27012474	58	5	CEIP	Virxe do Carme	Sober	LU
364	27013296	273	14	CEIP	Manuel Mato Vizoso	Vilalba	LU
854	15014520	625	30	CPR	Galaxia	Ribeira	CO
859	15015378	1110	41	CPR	Compañía de María	Santiago de Compostela	CO
907	27007211	248	13	CPR	Divina Pastora	Monforte de Lemos	LU
1220	27014094	128	6	EEI	de Vilalba	Vilalba	LU
1434	15027711	437	26	IES	Leliadoura	Ribeira	CO
1474	27007247	536	25	IES	Francisco Daviña Rey	Monforte de Lemos	LU
1475	27007259	476	22	IES	Río Cabe	Monforte de Lemos	LU
1476	27015311	441	19	IES	A Pinguela	Monforte de Lemos	LU
1487	27013314	776	32	IES	Santiago Basanta Silva	Vilalba	LU

ANEXO 3.4.9.1. CUESTIONARIO PARA OS INSPECTORES.

ANEXO 3.4.9.1

CUESTIONARIO PARA OS/AS INSPECTORES/AS

Instrucións para contestar

Rógoche que leas atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atoparás tres tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debes sinalar cunha cruz o cadro que consideres que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debes escribir a resposta na liña punteada, que recolla o teu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberás sinalar o valor que mellor se axuste á túa percepción.

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COS CENTROS
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO CURRICULAR

Tódolos cuestionarios son ANÓNIMOS

Por favor contesta a TÓDALAS PREGUNTAS

Página 2 de 9
Continúa na pax. seguinte

DATOS IDENTIFICATIVOS

1. Idade:

Ata 29 ☐De 30 a 39 ☐De 40 a 49 ☐De 50 a 59 ☐60 ou máis ☐2. Anos totais de servizo na Inspección de educación (*independentemente da situación administrativa*)Ata 5 ☐De 6 a 10 ☐De 11 a 15 ☐De 16 a 20 ☐Máis de 20 ☐

3. Corpo ó que pertences

☐ Corpo de Inspectores de educación (CIE)☐ Corpo de Inspectores ó servizo da Administración educativa (CISAE)☐ Interinos ou en prácticas

4. Indica, por favor, se exerciches algún dos seguintes cargos directivos nalgún centro educativo con anterioridade á túa incorporación ó Servizo de Inspección.

☐ Director/a.☐ Xefe/a de estudos.☐ Secretario/a.

5. Indica, se é o caso, ¿cántos anos exerciches a docencia?.

- Como mestre/ profesor de EXB

Ata 5 ☐De 6 a 10 ☐De 11 a 15 ☐De 16 a 20 ☐Máis de 20 ☐

- Como profesor de FP/profesor de ensino secundario

Ata 5 ☐De 6 a 10 ☐De 11 a 15 ☐De 16 a 20 ☐Máis de 20 ☐

- Como profesor de BUP/profesor de ensino secundario

Ata 5 ☐De 6 a 10 ☐De 11 a 15 ☐De 16 a 20 ☐Máis de 20 ☐

- Noutros corpos

Ata 5 ☐De 6 a 10 ☐De 11 a 15 ☐De 16 a 20 ☐Máis de 20 ☐

6. Provincia de destino actual

A Coruña ☐Lugo ☐Ourense ☐Pontevedra ☐

7. Indica, por favor, o número de centros adscritos

Curso 2005/06

Curso 2006/07

Páxina 3 de 9
Continúa na pax. seguinte

CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COS CENTROS

8. Por favor, ordena de acordo coa **frecuencia con que os centros que tes adscritos usan** cada un dos seguintes medios para comunicarse contigo. Pon un número en cada recadro (**1 para o máis empregado ... ata 4 para a o menos**) **Non debes repetir ningún número**

teléfono	<input type="text"/>
fax,	<input type="text"/>
correo electrónico	<input type="text"/>
oficios	<input type="text"/>

9. Ordena os seguintes tipos de consultas, baseado na túa experiencia e en función da frecuencia con que chas fan os centros que tes adscritos, **independentemente do medio empregado**. Pon un número en cada recadro (**1 para o tipo de consultas máis frecuente ... ata 8 para a o menos**) **Non debes repetir ningún número**

Administrativas: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.	<input type="text"/>
Curriculares: PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, tutorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc	<input type="text"/>
Económicas: Presuposto, xustificación de contas, etc.	<input type="text"/>
Edificio e instalacións: Arranxos, ampliacións, etc.	<input type="text"/>
Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.	<input type="text"/>
Recursos didácticos e mobiliario: materiais de laboratorio, talleres, ximnasio, mesas, cadeiras, etc	<input type="text"/>
Recursos humanos (referido a todo o persoal do centro): Absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc.	<input type="text"/>

10. Por favor, ordena de acordo coa **frecuencia con que usas** cada un dos seguintes medios para comunicarte cos centros que tes adscritos. Pon un número en cada recadro (**1 para o que uses máis ... ata 4 para a o que uses menos**) **Non debes repetir ningún número**

teléfono	<input type="text"/>
fax,	<input type="text"/>
correo electrónico	<input type="text"/>
oficios	<input type="text"/>

11. Por favor, ordena, en función da súa frecuencia, os seguintes asuntos que poden motivar que te dirixiras ós centros que tes adscritos. **independentemente do medio empregado**. Pon un número en cada recadro (**1 para o máis frecuente ... ata 6 para a o menos**) **Non debes repetir ningún número**

Anunciar unha visita	<input type="text"/>
Dar instrucións	<input type="text"/>
Pedir/reclamar datos/documentos	<input type="text"/>
Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro	<input type="text"/>
Transmitir información	<input type="text"/>

Páxina 4 de 9
Continúa na pax. seguinte

12. Por favor, indica ata que punto estás de acordo coas seguintes afirmacións, referidas ó curso pasado, 2005/06.
Para iso sinala cunha X o cadro que mellor se adapte a túa percepción.

	<i>totalmente en desacordo</i>	<i>Valores intermedios</i>			<i>totalmente de acordo</i>
As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido	☐	☐	☐	☐	☐
O motivo inicial de case tódalas visitas foi verificar aspectos concretos de incidentes puntuais co fin de elaborar informes a petición do Delegado, aínda que despois se aproveitaban para facer outras cousas	☐	☐	☐	☐	☐
As visitas anunciáronse para facilitar a comunicación con tódolos profesores	☐	☐	☐	☐	☐
As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, no funcionamento xeral do centro	☐	☐	☐	☐	☐
As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, de carácter pedagógico	☐	☐	☐	☐	☐
Durante as visitas atendéronse a tódalas persoas que o solicitaron	☐	☐	☐	☐	☐

13. Por favor, responde as seguintes preguntas

	SI	NON
¿Estás de acordo coa actual forma de distribuír os centros entre os/as Inspectores/as?	☐	☐
¿Cres que os docentes, incluídos directores, ven ao Inspector como un superior xerárquico?	☐	☐
¿Consideras que o Inspector é o superior xerárquico dos docentes dos centros adscritos?	☐	☐

14. ¿Cómo cualificaría neste intre o grao de satisfacción persoal en relación coa súa práctica profesional?

Nada satisfactorio ☐ Pouco satisfactorio ☐ Satisfactorio ☐ Bastante satisfactorio ☐ Moi satisfactorio ☐

CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

15. Por favor, le con atención as seguintes funcións que a normativa vixente lle atribúe á Inspección educativa.

Trátase de que as ordenes de acordo coa **importancia que teñen dende o teu punto de vista**. Para iso pon un número en cada recadro (**1 para a que consideres máis importante, 2, 3... ata 8 para a menos importante**) **Non debes repetir ningún número**

Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos	
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora	
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora	
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran	
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación	
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei de Educación (LOE)	
Asesorar, orientar e informar ós distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza	

16. ¿Cres que na relación anterior falta algunha función que debería ter a Inspección?

SI ☐

NON ☐

16.1. Se respondiches que **SI**, por favor, indica cal(es) (*emprega para iso o espazo que segue*)

a)

b)

17. ¿Ata que punto consideras importante para desempeñar esas funcións, que o/a Inspector/a do centro teña experiencia docente previa na(s) etapa(s) educativa(s) que se imparten no centro?

☐ É irrelevante

☐ É conveniente

☐ É imprescindible

18. ¿Cres que a Inspección de educación debería encargarse de facer a avaliación da función docente prevista no artigo 106 da LOE?

SI ☐

NON ☐

18.1. En caso de que responderas **NON**, ¿quén cres que debería facer esa avaliación?

☐ O/a director/a do centro

☐ O/a xefe de departamento

☐ O/a xefe de estudos

☐ Outros (*especificar*)...

18.2 Se se lle encomendase á Inspección ¿qué perfil debería(n) ter o/a(s) inspector/a(s) que fixeran esa avaliación?

☐ Inspector/a(s) especialista(s) na materia que impartira o profesor

☐ Inspector/a(s) con experiencia no mesmo nivel educativo do profesor avaliado

☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, podería facer ese traballo

Páxina 6 de 9
Continúa na pax. seguinte

19. ¿Cres que a Inspección de educación debería encargarse de facer a avaliación da función directiva prevista no artigo 139.3 da LOE? SI ☐ NON ☐

19.1 Se se lle encargase á Inspección ¿qué perfil debería(n) ter o/a(s) inspector/a(s) que fixeran esa avaliación?

- ☐ Inspector/a(s) con experiencia nalgún dos niveis educativos impartidos no centro
☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil podería facer ese traballo

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS

20. ¿Cómo valorarías o grao de realización, no curso pasado, das seguintes actuacións nos centros que tés adscritos? (*por favor, trata de valorar só o grao de realización, sen ter en conta outras consideracións*). Para iso sinala cunha X o cadro que mellor se adapte a súa percepción (*Se o curso pasado non estabas no servizo de Inspección non contestes e pasa a pregunta 22*)

	non se fixo	fixose pouco	fixose algo	fixose bastante	fixose totalmente
Asesorar aos centros nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia de distinta normativa	☐	☐	☐	☐	☐
Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	☐	☐	☐	☐	☐
Asesorar aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro	☐	☐	☐	☐	☐
Asesorar aos profesores nos aspectos normativos	☐	☐	☐	☐	☐
Asesorar aos profesores nos aspectos curriculares	☐	☐	☐	☐	☐
Asesorar aos pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización	☐	☐	☐	☐	☐
Aprobar os horarios do profesorado do centro	☐	☐	☐	☐	☐
Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC)	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar a programación xeral anual e a memoria final do centro	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións	☐	☐	☐	☐	☐
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis	☐	☐	☐	☐	☐
Avaliar o centro a través dos resultados escolares	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares	☐	☐	☐	☐	☐

Páxina 7 de 9
Continúa na pax. seguinte

	<i>non se fixo</i>	<i>fixose pouco</i>	<i>fixose algo</i>	<i>fixose bastante</i>	<i>fixose totalmente</i>
Propoñer o director cando non hai candidatos á dirección	☐	☐	☐	☐	☐
Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo	☐	☐	☐	☐	☐
Avaliar a función directiva	☐	☐	☐	☐	☐
Valorar a actividade docente do profesorado participante en concursos	☐	☐	☐	☐	☐
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐

21. ¿En qué medida consideras que as túas actuacións do curso pasado serviron para mellorar o funcionamento dos centros adscritos?

Nada ☐ Pouco ☐ Algo ☐ Bastante ☐ Moito ☐

22. De acordo coa túa experiencia ¿qué carácter cres que predomina nas túas actuacións reais?

Técnico ☐ Burocrático ☐ Ningún, están equilibrados ☐

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NO ÁMBITO CURRICULAR

23. Indica, por favor, sinalando cunha cruz onde corresponda ¿qué tipo de actuacións das seguintes están implícitas segundo o teu criterio na función de supervisar a práctica docente?

	SI	NON
Supervisar as programacións didácticas /programacións de actividades e tarefas	☐	☐
Supervisar o que se fai durante as clases dende o punto de vista metodolóxico	☐	☐
Supervisar o que se fai durante as clases dende o punto de vista dos contidos	☐	☐
Supervisar os procedementos de cualificación	☐	☐
Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico (<i>Ensino secundario</i>)	☐	☐

23.1. ¿Qué perfil debería(n) ter o/a(s) inspector/a(s) que fixeran as actuacións sinaladas?:

- ☐ Inspector/a(s) especialista(s) na materia que corresponda a cada programación
- ☐ Inspector/a(s) con experiencia na etapa educativa correspondente
- ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, podería facer ese traballo

24. Por favor, valora o nivel de realización das seguintes actuacións durante o pasado curso (2005/06). Para iso sinala cunha cruz o cadro que mellor recolla a túa percepción. *(Se o curso pasado non estabas no servizo de Inspección non contestes e pasa a pregunta seguinte)*

	<i>non se fixo</i>	<i>fixose pouco</i>	<i>fixose algo</i>	<i>fixose bastante</i>	<i>fixose totalmente</i>
Supervisar as programacións didácticas /programacións de actividades e tarefas	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar o que se fai durante as clases (metodoloxía)	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar o que se fai durante as clases (contidos)	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar os procedementos de cualificación	☐	☐	☐	☐	☐
Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos didácticos	☐	☐	☐	☐	☐

25. Dende o teu punto de vista ¿como cres que influirían na mellora dos resultados escolares dos centros as seguintes actuacións?

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito
A supervisión das programacións	☐	☐	☐	☐	☐
A supervisión das clases	☐	☐	☐	☐	☐
A supervisión dos procesos de cualificación	☐	☐	☐	☐	☐
A supervisión do desenvolvemento curricular	☐	☐	☐	☐	☐

26. Se queres engadir algo relativo ós temas tratados faíno, por favor, no espazo que segue.

.....

.....

.....

.....

Grazas pola túa colaboración.

ANEXO 3.4.9.2. CUESTIONARIO PARA DIRECTORES DE CENTROS PÚBLICOS.

ANEXO 3.4.9.2

CUESTIONARIO PARA OS/AS DIRECTORES/AS Centros públicos

Instrucións para contestar

Rógase que lea atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atopará catro tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debe sinalar cun X o cadro que considere que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debe escribir a resposta na liña punteada, que recolla o seu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberá sinalar o valor que mellor se axuste á súa percepción.
- as de ordenar, nas que deberá asignar un número de orden a cada elemento da pregunta

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas e do centro educativo que dirixe
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

Todo os cuestionarios son **ANÓNIMOS**

Por favor conteste a **TODAS AS PREGUNTAS**

DATOS IDENTIFICATIVOS

1. Anos que leva exercendo a dirección *(totais aínda que non sexan consecutivos)*

< de 3 ☐ 3-5 ☐ 6-8 ☐ 9-11 ☐ 12-14 ☐ > de 15 ☐

01

02

03

04

05

06

2. O nomeamento do seu mandato actual foi feito...

01 ☐ ...a proposta da Comisión de selección 02 ☐ ... a proposta da Inspección de educación

3. Anos de docencia

6-10 ☐ 11-15 ☐ 16-20 ☐ 21-25 ☐ 26-30 ☐ 31-35 ☐ >de 35 ☐

01

02

03

04

05

06

07

Páxina 1 de 8
Continúa na páxina seguinte

4. Formación académica:

01 ☐ Titulado/a de FP04 ☐ Licenciado/a en02 ☐ Mestre/a05 ☐ Enxeñeiro/a, arquitecto/a03 ☐ Diplomado/a en06 ☐ Outra (especificar).....

5. Tipo de centro que dirixe

EEI ☐ 01CEP ☐ 02CRA ☐ 03CEIP ☐ 04CPI ☐ 05IES ☐ 06

6. Número de unidades do centro

 01Número total de profesores
(incluídos mestres e PES) 02

7. Localización do centro

Cidade ☐ 01Vila/pobo ☐ 02

7.1 Provincia:

Coruña ☐ 01Lugo ☐ 02Ourense ☐ 03Pontevedra ☐ 048. ¿Está o centro nalgunha das seguintes cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense, Pontevedra ou Vigo? SI ☐ 01 NON ☐ 02

CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

9. Por favor, indique cal é o medio que emprega con máis frecuencia para dirixirse á Inspección?

01 ☐ teléfono03 ☐ correo electrónico02 ☐ fax,04 ☐ oficios9.1 ¿Con qué frecuencia estima, por termo medio, que se dirixiu **telefonicamente** a Inspección no curso pasado, 2005/06? (no caso de que este sexa o seu primeiro ano de mandato, faga a estimación cos datos que teña neste intre)01 ☐ Varias veces por semana04 ☐ 1 vez ó mes02 ☐ 1 vez á semana05 ☐ 1 vez ó trimestre03 ☐ 1 vez cada 15 días06 ☐ 1 vez no curso

10. Considera que poñerse en contacto co/a Inspector/a do seu centro lle resulta:

Moi difícil ☐ 01Difícil ☐ 02Normal ☐ 03Fácil ☐ 04Moi fácil ☐ 05Páxina 2 de 8
Continúa na páxina seguinte

11. A continuación dase unha relación de tipos de posibles consultas que pode facer a Inspección (para pedir asesoramento, información ou orientación). Por favor, ordéneas en función da frecuencia con que as fai independentemente do medio empregado. Para iso, poña un número en cada cadro (1 para o tipo de consultas máis frecuente ... ata 7 para o menos). **Non debe repetir ningún número**

Administrativos: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.		01
Curriculares: PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, tutorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc		02
Económicos: Presuposto, xustificación de contas, etc.		03
Edificio e instalacións: Arranxos, ampliacións, etc.		04
Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.		05
Recursos didácticos e mobiliario: materiais de laboratorio, talleres, ximnasio, mesas, cadeiras, etc		06
Recursos humanos (referido a todo o persoal do centro): Absentismo, substitucións, horarios, cupo do profesorado, cumprimento das obrigas, etc.		07

12. Indique cal é o medio que emprega con máis frecuencia a Inspección para dirixirse a Vde.

- 01 ☐ teléfono 03 ☐ correo electrónico
02 ☐ fax 04 ☐ oficios

13. A continuación dase unha relación de temas que poden motivar que a Inspección se dirixa a vostede. Por favor, ordeneos en función da súa frecuencia, independentemente do medio empregado. Para iso, poña un número en cada recadro (1 para o tema máis frecuente ... ata 5 para a o menos). **Non debe repetir ningún número**

Anunciar unha visita		01
Dar instrucións		02
Pedir/reclamar datos/documentos		03
Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro		04
Transmitir información		05

14. ¿Cántas veces a Inspección visitou o seu centro o curso pasado? (se o curso pasado non era director non conteste e pase a pregunta 15)

- Ningunha ☐ 01 1-2 ☐ 02 De 3 a 5 ☐ 03 De 6 a 9 ☐ 04 Máis de 9 ☐ 05

14.1 Dende o seu punto de vista as visitas lle pareceron:

- Poucas ☐ 01 Suficientes ☐ 02 Excesivas ☐ 03

15. Por favor indique, ata que punto está de acordo coas seguintes afirmacións, referidas ó curso pasado, 2005/06. Para iso sinala cun X o cadro que mellor se adapte a súa percepción (no caso de que este sexa o seu primeiro ano de mandato, faga a estimación cos datos que teña neste intre)

	en total desacordo	Valores intermedios				totalmente de acordo	
As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01	
As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, do funcionamento xeral do centro	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02	
As visitas da Inspección foron aproveitadas polo equipo directivo para comentar incidencias, non comunicadas previamente, de carácter pedagóxico	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03	
Durante as visitas se atenderon a tódalas persoas que o solicitaron	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04	
As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	05	

16. ¿Cómo cualificaría a súa relación coa Inspección?

Nada satisfactoria ☐ Pouco satisfactoria ☐ Satisfactoria ☐ Bastante satisfactoria ☐ Moi satisfactoria ☐

01 02 03 04 05

17. ¿Cómo ve aos/ás Inspectores/as de educación?

	SI	NON	
- Como asesores e un apoio externo ao centro	☐ 01	☐ 02	01
- Como superiores xerárquicos	☐ 01	☐ 02	02
- Como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa	☐ 01	☐ 02	03
- Como profesionais expertos na normativa do sistema educativo (SE)	☐ 01	☐ 02	04
- Como especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do SE	☐ 01	☐ 02	05
- Como teóricos da educación	☐ 01	☐ 02	06
- Como persoas que acougan os conflitos no centro	☐ 01	☐ 02	07

Páxina 4 de 8
Continúa na páxina seguinte

CUESTIÓN SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

18. Por favor, lea con atención as seguintes funcións da Inspección educativa. Ordeneas de acordo coa importancia que teñen para Vde. Para iso poña un número en cada recadro (1 para a que considere máis importante, 2, 3... ata 8 para a menos importante) *Non debe repetir ningún número*

Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos		01
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora		02
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora		03
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran		04
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo		05
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE)		06
Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		07
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza		08

19. ¿Considera que todas as funcións citadas na pregunta anterior son propias da Inspección?

SI ☐ 01

NON ☐ 02

19.1. Se respondeu que **NON** indique cales suprimiría (para iso especifiqueas na seguinte liña de puntos identificándolas co número que vostede lle asignou na pregunta 18).....

20. ¿Considera que na lista da pregunta 18 están todas as funcións que debería ter a Inspección ?

SI ☐ 01

NON ☐ 02

20.1. Se respondeu que **NON**, por favor, especifique qué outras cousas cre que debería facer a Inspección que non están recollidas na lista da pregunta 18 (empregue o espazo que segue)

a)

b)

21. ¿Ata qué punto considera importante, para desempeñar esas funcións, que o/a Inspector/a do centro teña experiencia docente previa na(s) etapa(s) educativa(s) que se imparten nel?

É irrelevante ☐ 01

É conveniente ☐ 02

É imprescindible ☐ 03

22. ¿Considera que o seu centro funcionaría igual se non fora inspeccionado? SI ☐ 01 NON ☐ 02

23. ¿Debería a Inspección de educación encargarse de facer a avaliación da función docente prevista no artigo 106 da Lei de Educación (LOE)? SI ☐ 01 NON ☐ 02

Páxina 5 de 8
Continúa na páxina seguinte

23.1. En caso de que respondera **NON**, ¿quén cre que debería facer esa avaliación?

01 ☐ O/a director/a do centro

03 ☐ O/a xefe de departamento

02 ☐ O/a xefe de estudos

04 ☐ Outros (*especificar*)...

23.2 Se a Inspección tivera que facer esa avaliación ¿qué perfil cre que debería(n) ter o(s)/a(s) inspector(es)/a(s) que a fixesen?:

01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia correspondente ó profesor cuxa práctica se avalía

02 ☐ Inspector/a(s) con experiencia no mesmo nivel educativo có profesor cuxa práctica se avalía

03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

24. ¿Debería a Inspección de educación encargarse de facer a avaliación da función directiva prevista no artigo 139.3 da LOE? SI ☐ 01 NON ☐ 02

24.1 Se vostede tivera que ser avaliado pola Inspección ¿qué perfil cre que debería(n) ter o(s)/a(s) inspector(es)/a(s) que o avaliasen?:

01 ☐ Inspector/a(s) con experiencia nalgún dos niveis educativos impartidos no centro

02 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, podería facer ese traballo

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NO CENTRO

25. ¿Cómo cre que a Inspección realizou as seguintes actuacións no seu centro durante o curso pasado? (*se o curso pasado non era director, faga a estimación cos datos que teña neste intre*). Sinala cun X o cadro que corresponda, tendo en conta as claves seguintes:

1= non se fixo; 2= fíxose pouco; 3= fíxose algo; 4=fíxose bastante; 5= fíxose moito;

Cando non teña datos para facer algunha valoración, por favor marque NS=non sei

	1	2	3	4	5	NS	
Asesorar ao centro nos problemas xerais derivados da coexistencia de distinta normativa	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	01
Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesores.	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	03
Asesorar ao equipo directivo sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento do centro	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	04
Aprobar os horarios do profesorado do centro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	05
Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC)	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	06
Supervisar a programación xeral anual e a memoria final	☐	☐	☐	☐	☐	☐	07

Páxina 6 de 8

Continúa na páxina seguinte

	1	2	3	4	5	NS	
Supervisar a formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	08
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	09
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐	☐	10
Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	11
Avaliar o centro a través dos resultados escolares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	12
Supervisar os procesos de elección aos consellos escolares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	13
Participar nos arranxos escolares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	14
Participar na determinación dos catálogos de profesores e na modificación e supresión de postos de traballo	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	15
Facer previsións de oferta de ensinanzas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	16
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	17

26. ¿Qué incidencia teñen as actuacións da Inspección na mellora do funcionamento do centro?

Ningunha ☐ 01

Pouca ☐ 02

Algunha ☐ 03

Bastante ☐ 04

Moita ☐ 05

27. De acordo coa súa experiencia ¿qué carácter predomina nas actuacións reais da Inspección?

Técnico ☐ 01

Burocrático ☐ 02

Ningún, están equilibrados ☐ 03

CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

28. ¿ Debería a Inspección realizar **periodicamente** en todos os centros as seguintes actuacións?

	SI	NON	
- Supervisar as programacións didácticas /programacións de activid. e tarefas	☐ 01	☐ 02	01
- Supervisar o que se fai durante as clases	☐ 01	☐ 02	02
- Supervisar os procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	03
- Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico (ensino secundario)	☐ 01	☐ 02	04

28.1. En caso de que respondera a algunha(s) que **SI**, ¿qué perfil debería(n) ter o/a(s)

inspector/a(s) que a(s) supervisase(n)?:

01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia e con experiencia no nivel de cada programación

02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no nivel educativo que corresponda

03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

28.2. En caso de que respondera a algunha(s) que **NON**, ¿quen debería facer esas actuacións?

01 ☐ O/a director/a do centro

03 ☐ O/a xefe de departamento

02 ☐ O/a xefe de estudos

04 ☐ Outros/as (especificar)...

29. Por favor, **valore o grao de realización** das seguintes actuacións da Inspección no seu centro durante o pasado curso (2005/06). Para iso sinale cun X o cadro que mellor recolla a súa percepción. (se o curso pasado non era director non conteste e pase a pregunta seguinte)

	non se fixo	fixose pouco	fixose algo	fixose bastante	fixose totalmente	
- Supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- Supervisar o que se fai durante a clase (metodoloxía)	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- Supervisar o que se fai durante a clase (contidos)	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- Supervisar os procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04
- Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	05

30. Dende o seu punto de vista ¿como cre que **influirían na mellora, en xeral, dos resultados escolares do seu centro** as seguintes actuacións feitas de xeito sistemático?

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito	
- A supervisión das programacións	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- A supervisión das clases	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- A supervisión dos procedementos de cualific.	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- A supervisión do desenvolvemento curricular	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04

31. Se vostede quere engadir algo relativo aos temas tratados fágao, por favor, a continuación.

.....

.....

.....

.....

Grazas pola súa colaboración.

ANEXO 3.4.9.3. CUESTIONARIO PARA DIRECTORES DE CENTROS PRIVADOS.

ANEXO 3.4.9.3

CUESTIONARIO PARA DIRECTORES/AS CENTROS PRIVADOS

Instrucións para contestar

Rógase que lea atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atopará catro tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debe sinalar cun X o cadro que considere que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debe escribir a resposta na liña punteada, que recolla o seu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberá sinalar o valor que mellor se axuste á súa percepción.
- as de ordenar, nas que deberá asignar un número de orden a cada elemento da pregunta

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas e do centro educativo que dirixe
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

Todos os cuestionarios son ANÓNIMOS

Por favor conteste a TÓDAS AS PREGUNTAS

DATOS IDENTIFICATIVOS

1. Anos que leva exercendo a dirección *(totais aínda que non sexan consecutivos)*

< de 3 ☐ 3-5 ☐ 6-8 ☐ 9-11 ☐ 12-14 ☐ > de 15 ☐
 01 02 03 04 05 06

2. Anos de docencia

6-10 ☐ 11-15 ☐ 16-20 ☐ 21-25 ☐ 26-30 ☐ 31-35 ☐ >de 35 ☐
 01 02 03 04 05 06 07

3. Número de unidades do centro

 01

Número total de profesores
(incluídos mestres e licenciados)

 02

4. Localización do centro

Cidade ☐ 01

Vila/pobo ☐ 02

5. Provincia:

Coruña ☐ 01

Lugo ☐ 02

Ourense ☐ 03

Pontevedra ☐ 04

6. ¿Está o centro nalgunha das seguintes cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense, Pontevedra ou Vigo? ? SI ☐ 01 NON ☐ 02

CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

7. Por favor, indique cal é o medio que emprega con máis frecuencia para dirixirse á Inspección?

01 ☐ teléfono

02 ☐ fax

03 ☐ correo electrónico

04 ☐ oficios

7.1 ¿Con qué frecuencia estima, por termo medio, que se dirixiu **telefonicamente** a Inspección no curso pasado, 2005/06? *(no caso de que este sexa o seu primeiro ano de mandato, faga a estimación cos datos que teña neste intre)*

01 ☐ Varias veces por semana

04 ☐ 1 vez ó mes

02 ☐ 1 vez á semana

05 ☐ 1 vez ó trimestre

03 ☐ 1 vez cada 15 días

06 ☐ 1 vez no curso

Página 2 de 7
 Continúa na páxina seguinte

8. A continuación dase unha relación de tipos de posibles consultas que pode facer a Inspección (para pedir asesoramento, información ...). Por favor, ordeneas en función da frecuencia con que as fai independentemente do medio empregado. Para iso, poña un número en cada recadro (1 para o tipo de consultas máis frecuente ... ata 3 para o menos). **Non debe repetir ningún número**

Administrativos: admisión de alumnos, matrícula, libros de escolaridade, previsión de ensinanzas, etc.		01
Curriculares: PCC, programacións, desenvolvemento das clases, cualificacións, validacións, titorías, FCT, reclamacións sobre algún deses aspectos, etc		02
Procedemento Administrativo: Expedientes disciplinarios e sancións a alumnos, relacións cos órganos colexiados, convocatorias reunións, actas, etc.		03

9. Considera que poñerse en contacto co/a Inspector/a do seu centro lle resulta:

Moi difícil ☐ 01 Difícil ☐ 02 Normal ☐ 03 Fácil ☐ 04 Moi fácil ☐ 05

10. Indique cal é o medio que emprega con máis frecuencia a Inspección para dirixirse a Vde.?

01 ☐ teléfono 02 ☐ fax 03 ☐ correo electrónico 04 ☐ oficios

11. A continuación dase unha relación de temas que poden motivar que a Inspección se dirixa a vostede. Por favor, ordeneos en función da súa frecuencia, independentemente do medio empregado. Para iso, poña un número en cada recadro (1 para o tema máis frecuente ... ata 5 para a o menos). **Non debe repetir ningún número**

Anunciar unha visita		01
Dar instrucións		02
Pedir/reclamar datos/documentos		03
Solicitar información sobre aspectos relacionados co funcionamento do centro		04
Transmitir información		05

12. ¿Cántas veces a Inspección visitou o seu centro o curso pasado 2005/06?

Ningunha ☐ 01 1-2 ☐ 02 De 3 a 5 ☐ 03 De 6 a 9 ☐ 04 Máis de 9 ☐ 05

12.1 Dende o seu punto de vista as visitas lle pareceron:

Poucas ☐ 01 Suficientes ☐ 02 Excesivas ☐ 03

13. Por favor indique, ata que punto está de acordo coas seguintes afirmacións, referidas ó curso pasado, 2005/06. Para iso sinala cun X o cadro que mellor se adapte a súa percepción

	en total desacordo	Valores intermedios				totalmente de acordo	
As visitas estaban previstas segundo un plan preestablecido	☐	☐	☐	☐	☐	☐	01
As visitas da Inspección foron aproveitadas pola dirección para comentar incidencias, non comunicadas previamente,	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02
As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección	☐	☐	☐	☐	☐	☐	03

Página 3 de 7
Continúa na páxina seguinte

14. ¿Como cualificaría a súa relación coa Inspección?

Nada satisfactoria ☐ Pouco satisfactoria ☐ Satisfactoria ☐ Bastante satisfactoria ☐ Moi satisfactoria ☐

01

02

03

04

05

15. ¿Cómo ve aos/as Inspectores/as de educación?

SI NON

- Como asesores e un apoio externo ao centro	☐ 01	☐ 02	01
- Como superiores xerárquicos	☐ 01	☐ 02	02
- Como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa	☐ 01	☐ 02	03
- Como profesionais expertos na normativa do sistema educativo (SE)	☐ 01	☐ 02	04
- Como especialistas nalguna área ou materia ou nalgún nivel do SE	☐ 01	☐ 02	05
- Como teóricos da educación	☐ 01	☐ 02	06
- Como persoas que acougan os conflitos no centro	☐ 01	☐ 02	07

CUESTIÓN SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

16. Por favor, lea con atención as seguintes funcións da Inspección educativa e ordeneas de acordo coa **importancia** que teñen para Vde. Para iso poña un número en cada recadro (**1 para a que considere máis importante, 2, 3... ata 8 para a menos importante**) **Non debe repetir ningún número**

Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos	<input type="text"/>	01
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora	<input type="text"/>	02
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora	<input type="text"/>	03
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran	<input type="text"/>	04
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo	<input type="text"/>	05
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE)	<input type="text"/>	06
Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	<input type="text"/>	07
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza	<input type="text"/>	08

17. ¿Considera que tódalas funcións citadas na pregunta anterior son propias da Inspección?

SI ☐ 01

NON ☐ 02

Página 4 de 7

Continúa na páxina seguinte

17.1. Se respondeu que **NON** indique cales suprimiría (para iso especifiqueas na seguinte liña de puntos identificándoas co número que vostede lle asignou na pregunta 16).....

18. ¿Considera que na lista da pregunta 16 están tódalas funcións que debería ter a Inspección

SI ☐ 01

NON ☐ 02

18.1. Se respondeu que **NON**, por favor, especifique qué outras cousas cre que debería facer a Inspección que non están recollidas na lista da pregunta 16 (empregue o espazo que segue)

a)

b)

19. ¿Ata que punto considera importante para desempeñar esas funcións, que o/a Inspector/a do centro teña experiencia docente previa na(s) etapa(s) educativa(s) que se imparten no centro?

É irrelevante ☐ 01

É conveniente ☐ 02

É imprescindible ☐ 03

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NO CENTRO

20. ¿Cómo cre que a Inspección realizou as seguintes actuacións no seu centro durante o curso pasado? (se o curso pasado non era director, faga a estimación cos datos que teña neste intre). Señale cun X o cadro que corresponda, tendo en conta as claves seguintes:

1= non se fixo; 2= fíxose pouco; 3= fíxose algo; 4=fíxose bastante; 5= fíxose moito;

Cando non teña datos para facer algunha valoración, por favor marque NS=non sei

	1	2	3	4	5	NS	
Asesorar ao centro nos problemas xerais derivados da coexistencia de distinta normativa	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	01
Seguir os expedientes dos alumnos e as correccións impostas	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesorado.	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	03
Recoller e comprobar os datos iniciais de matrícula e os recollidos no documento de organización do centro (DOC)	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	04
Supervisar a programación xeral anual e a memoria final	☐	☐	☐	☐	☐	☐	05
Supervisar a formalización dos libros de escolaridade	☐	☐	☐	☐	☐	☐	06
Seguir o cumprimento dos concertos educativos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	07
Seguir o funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	01 ☐	02 ☐	03 ☐	04 ☐	05 ☐	06 ☐	08
Supervisar a escolarización do alumnado dos diferentes niveis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	09
Avaliar o centro a través dos resultados escolares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	10

Página 5 de 7
Continúa na páxina seguinte

21. ¿Qué incidencia teñen as actuacións da Inspección na mellora do funcionamento do centro?

Ningunha ☐ 01

Pouca ☐ 02

Algunha ☐ 03

Bastante ☐ 04

Moita ☐ 05

22. De acordo coa súa experiencia ¿qué carácter predomina nas actuacións reais da Inspección?

Técnico ☐ 01

Burocrático ☐ 02

Ningún, están equilibrados ☐ 03

CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

23. ¿Debería a Inspección realizar **periodicamente** en todos os centros as seguintes actuacións?

	SI	NON	
- Supervisar as programacións didácticas /programacións de activid. e tarefas	☐ 01	☐ 02	01
- Supervisar o que se fai durante as clases	☐ 01	☐ 02	02
- Supervisar os procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	03
- Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico (ensino secundario)	☐ 01	☐ 02	04

23.1. En caso de que respondera a algunha(s) que **SI**, ¿qué perfil debería(n) ter o(s)/a(s) inspector(es)/a(s) que a(s) supervise(n)?:

01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia que corresponda a cada programación

02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia na etapa educativa correspondente

03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, podería facer ese traballo

23.2. En caso de que respondera a algunha(s) que **NON**, ¿quen debería facer esas actuacións?

01 ☐ O/a director/a do centro

03 ☐ O/a xefe de departamento

02 ☐ O/a xefe de estudos

04 ☐ Outros/as (*especificar*)...

24. Por favor, valore o grao de realización das seguintes actuacións da Inspección no seu centro durante o pasado curso. Sinala cun X o cadro que mellor recolla a súa percepción

	<i>non se fixo</i>	<i>fixose pouco</i>	<i>fixose algo</i>	<i>fixose bastante</i>	<i>fixose totalmente</i>	
- Supervisar as programacións didácticas ou, no seu caso, as programacións de actividades e tarefas	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- Supervisar o que se fai durante a clase (metodoloxía)	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- Supervisar o que se fai durante a clase (contidos)	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- Supervisar os procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04
- Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	05

Página 6 de 7

Continúa na páxina seguinte

25. Dende o seu punto de vista ¿cómo cre que influirían as seguintes actuacións na mellora, en xeral, dos resultados escolares do seu centro?

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito	
- A supervisión das programacións	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- A supervisión das clases	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- A supervisión dos procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- A supervisión do desenvolvemento curricular	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04

26. Se vostede quere engadir algo aos temas tratados fágao, por favor, no espazo que segue.

.....

.....

.....

.....

.....

Grazas pola súa colaboración.

ANEXO 3.4.9.4a. CUESTIONARIO PARA XEFES PARA DEPARTAMENTO

ANEXO 5_2_9_4A

CUESTIONARIO PARA OS/AS XEFES DE DEPARTAMENTO

Estimado/a xefe de departamento:

Creemos que como docente dun centro educativo está interesado en que este ofrezca a mellor calidade de ensino posible. Para iso é preciso coñecer a súa realidade, o que se consegue a través da información que facilitan os distintos colectivos implicados. Vostede foi elixido/a, xunto con outros/as xefes de departamento, para coñecer a visión do colectivo de docentes. En consecuencia, a información que da, respondendo ao cuestionario que ten nas súas mans, pode aportar datos moi valiosos para a investigación que, a tal fin, se está a levar a cabo dende o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago.

Ademais as súas opinións son de especial relevancia pola súa condición de responsable de materializar o terceiro nivel de concreción curricular (programacións didácticas) e de coordinar o desenvolvemento curricular das materias adscritas ó seu departamento. Polo que, lle solicitamos encarecidamente a súa colaboración, e un pouco do seu tempo, para encher este cuestionario.

Moitas grazas pola súa inestimable colaboración

Instrucións para contestar

Rógase que lea atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atopará catro tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debe sinalar cunha cruz o cadro que considere que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debe escribir a resposta na liña punteada, que recolla o seu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberá sinalar o valor que mellor se axuste á súa percepción.
- as de ordenar, nas que deberá asignar un número de orden a cada elemento da pregunta

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas e do centro educativo que dirixe
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

Todos os cuestionarios son ANÓNIMOS
Por favor conteste a TODAS AS PREGUNTAS

Página 1 de 7

DATOS IDENTIFICATIVOS1. Anos de docencia (*independentemente do tipo de centro e da situación administrativa*)

1-5 ☐ 01 6-10 ☐ 02 11-15 ☐ 03 16-20 ☐ 04 21-25 ☐ 05 26-30 ☐ 06 31-35 ☐ 07 >de 35 ☐ 08

2. Situación administrativa actual

Funcionario de carreira ☐ 01Funcionario interino ☐ 02

3.- Se é funcionario de carreira a qué corpo pertence:

Mestres ☐ 01Profesores TFP ☐ 02PES ☐ 03Catedráticos ☐ 04

4. Formación académica:

01 ☐ Titulado/a de FP04 ☐ Licenciado/a en02 ☐ Mestre/a05 ☐ Enxeñeiro/a, arquitecto/a03 ☐ Diplomado/a en06 ☐ Outra (*especificar*).....

5. Departamento do que é xefe:

01 ☐ artes plásticas07 ☐ FOL13 ☐ lingua galega e literatura02 ☐ ciencias naturais08 ☐ francés14 ☐ matemáticas03 ☐ economía09 ☐ grego15 ☐ música,04 ☐ educación física e deportiva10 ☐ inglés16 ☐ relixión05 ☐ filosofía11 ☐ latín17 ☐ tecnoloxía06 ☐ física e química12 ☐ Lingua castelá e literatura19 ☐ xeografía e historia20 ☐ De familia profesional (*especificar*).....6. Número de profesores do departamento (*incluído vostede*)7. Tipo de centro : CPI ☐ 01IES ☐ 02

8. Localización do centro

Cidade ☐ 01Vila/pobo ☐ 02

8.1 Provincia:

Coruña ☐ 01Lugo ☐ 02Ourense ☐ 03Pontevedra ☐ 04

9. ¿Está o centro nalgunha das seguintes cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense,

Pontevedra ou Vigo? SI ☐ 01NON ☐ 02

Página 2 de 7

Continúa na páxina seguinte

CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

10. ¿Sabe que o seu centro está atendido por un/ha Inspector/a designado/a especificamente para iso? SI ☐ 01 NON ☐ 02

11. ¿Cántas veces, durante o curso pasado, tivo algunha relación profesional coa Inspección?

Ningunha ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 02 5 veces ou máis ☐ 03

(se contestou NINGUNHA, pase a pregunta 13)

12. A(s) relación(s) coa Inspección de educación no curso pasado... (pode sinalar máis dunha opción)

...foi/foron:	01 ☐ Por Iniciativa propia	a través de	04 ☐ Teléfono
	02 ☐ Por indicación doutra persoa		05 ☐ Escrito (carta, fax, e.mail...)
	03 ☐ Por iniciativa da Inspección		06 ☐ Entrevista

12.1. ¿Qué motivos o levaron a dirixirse a Inspección, **por iniciativa propia ou por indicación**

doutra persoa, o curso pasado (2005/06), (pode sinalar máis de un):

- 01 ☐ Solicitar permiso para asistir a actividades de formación
- 02 ☐ Avaliar a miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen
- 03 ☐ Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes
- 04 ☐ Problemas coa dirección
- 06 ☐ Reclamacións sobre o horario
- 07 ☐ Outras causas (especificar).....

12.2. ¿Cántas desas relacións foron motivadas pola súa condición de xefe de departamento?

Ningunha ☐ 01 Unha ☐ 02 De 2 a 4 ☐ 03 5 ou máis ☐ 04

12.3 Se foi o caso, qué motivou a relación por iniciativa da Inspección (pode sinalar máis de unha)

- 01 ☐ Xuntarse co departamento do que son xefe
- 02 ☐ Como representante do consello escolar/claustro de profesores
- 03 ☐ Solicitar aclaracións sobre a programación didáctica do departamento
- 04 ☐ Visitar á aula
- 05 ☐ Outras causas (especificar).....

13. ¿Tivo algunha relación profesional coa Inspección con anterioridade o curso pasado?

Non ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 03 5 veces ou máis ☐ 04

(se contestou NON, pase a pregunta 15)

14. Tanto se tivo relación(s) profesionais coa Inspección no curso pasado como con anterioridade
¿cómo valoraría a impresión que sacou da(s) mesma(s)?

Nada satisfactoria ☐ 01 Pouco satisfactoria ☐ 02 Satisfactoria ☐ 03 Bastante satisfactoria ☐ 04 Moi satisfactoria ☐ 05

15. Considera que poñerse en contacto co/a Inspector/a do seu centro lle resulta:

Moi difícil ☐ 01 Difícil ☐ 02 Normal ☐ 03 Fácil ☐ 04 Moi fácil ☐ 05

16. ¿Cómo ve aos/ás Inspectores/as de educación?

SI NON

- Como asesores e un apoio externo ao centro	☐ 01	☐ 02	01
- Como superiores xerárquicos	☐ 01	☐ 02	02
- Como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa	☐ 01	☐ 02	03
- Como profesionais expertos na normativa do sistema educativo (SE)	☐ 01	☐ 02	04
- Como especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do SE	☐ 01	☐ 02	05
- Como teóricos da educación	☐ 01	☐ 02	06
- Como persoas que acougan os conflitos no centro	☐ 01	☐ 02	07

CUESTIÓN SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

17. Por favor, lea con atención as seguintes funcións da Inspección educativa e ordeneas de acordo coa importancia que teñen para Vde. Poña un número en cada recadro (1 para a que considere máis importante, 2, 3... ata 8 para a menos importante. Non debe repetir ningún número)

Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos	<input type="text"/>	01
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora	<input type="text"/>	02
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora	<input type="text"/>	03
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran	<input type="text"/>	04
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo	<input type="text"/>	05
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE)	<input type="text"/>	06
Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.	<input type="text"/>	07
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza	<input type="text"/>	08

Página 4 de 7

Continúa na páxina seguinte

18. ¿Considera que tódalas funcións citadas na pregunta anterior son propias da Inspección?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

18.1. Se respondeu que **NON** indique cales suprimiría (para iso especifiqueas na seguinte liña de puntos identificándoas co número que vostede lle asignou na pregunta 17).....

19. ¿Considera que na lista da pregunta 17 están tódalas funcións que debería ter a Inspección

SI ☐ 01 NON ☐ 02

19.1. Se respondeu que **NON**, por favor, especifique qué outras cousas cre que debería facer a Inspección que non están recollidas na lista da pregunta 17 (empregue o espazo que segue)

b)

a)

20. ¿Ata que punto considera importante, para desempeñar esas funcións, que o/a Inspector/a do seu centro teña experiencia docente previa na(s) etapa(s) educativa(s) que se imparten nel?

É irrelevante ☐ 01 É conveniente ☐ 02 É imprescindible ☐ 03

21. ¿Debería a Inspección de educación encargarse de facer a avaliación da función docente prevista no artigo 106 da LOE? SI ☐ 01 NON ☐ 02

21.1. En caso de que respondera **NON**, ¿quen cre que debería facer esa avaliación?

01 ☐ O/a director/a do centro

03 ☐ O/a xefe de departamento

02 ☐ O/a xefe de estudos

04 ☐ Outros/as (especificar)...

21.2 Se vostede tivera que ser avaliado pola Inspección ¿qué perfil cre que debería(n) ter o(s)/a(s) inspector(es)/a(s) que o avaliasen?:

01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia que imparto e con experiencia no mesmo nivel

02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no mesmo nivel educativo que imparto

03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NO CENTRO

22. ¿Cómo cre que a Inspección realizou as seguintes actuacións no seu centro durante o curso pasado?. Sinale cun X o cadro que corresponda, tendo en conta as claves seguintes:

1= non se fai; 2= faise pouco; 3= faise algo; 4=faise bastante; 5= faise moito;

Cando non teña datos para facer algunha valoración, por favor marque NS=non sei

	1	2	3	4	5	NS	
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesorado.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	01
Asesorar ao profesorado nos aspectos normativos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02

Página 5 de 7
Continúa na páxina seguinte

	1	2	3	4	5	NS	
Asesorar aos profesorado nos aspectos curriculares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	03
Aprobar os horarios do profesorado do centro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	04
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	05
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐	☐	06
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐	☐	07

23. ¿Qué incidencia cre que teñen as actuacións da Inspección **na mellora do funcionamento do departamento** que vostede coordina?

Ningunha ☐ 01 Pouca ☐ 02 Algunha ☐ 03 Bastante ☐ 04 Moita ☐ 06

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

24. ¿Debería a Inspección **realizar periodicamente** en todos os centros as seguintes actuacións?

	SI	NON	
- Supervisar as programacións didácticas	☐ 01	☐ 02	01
- Supervisar o que se fai durante as clases (metodoloxía)	☐ 01	☐ 02	02
- Supervisar o que se fai durante as clases (contidos)	☐ 01	☐ 02	03
- Supervisar os procedementos de avaliación	☐ 01	☐ 02	04
- Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico	☐ 01	☐ 02	05

24.1. En caso de que respondera a algunha(s) que **SI**, ¿qué perfil debería(n) ter o/a(s) inspector/a(s) que a(s) supervisase(n)?:

- 01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia e con experiencia no nivel de cada programación
 02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no nivel educativo que corresponda
 03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

24.2. En caso de que respondera a algunha(s) que **NON**, ¿quen debería facer esas actuacións?

- 01 ☐ O/a director/a do centro
 02 ☐ O/a xefe de estudos
 03 ☐ O/a xefe de departamento
 04 ☐ Outros/as (especificar)...

ANEXO 5_2_9_4A

25. Por favor, **valore o grao de realización** das seguintes actuacións da Inspección no seu centro durante o pasado curso (2005/06). Para iso sinale cun X o cadro que mellor recolla a súa percepción. (se o curso pasado non era xefe de departamento non conteste e pase a pregunta seguinte)

	non se fixo	fixose pouco	fixose algo	fixose bastante	fixose totalmente	
- Supervisar as programacións didácticas e as programacións de actividades e tarefas	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- Supervisar o desenvolvemento curricular das materias a través das actas e a memoria dos departamentos	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02

26. Dende o seu punto de vista ¿como cre que **influirían na mellora das cualificacións do alumnado do seu departamento** as seguintes actuacións feitas de xeito sistemático?

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito	
- A supervisión das programacións	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- A supervisión das clases	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- A supervisión dos procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- A supervisión do desenvolvemento curricular	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04

27. Dende o seu punto de vista ¿como cre que **influirían na mellora, en xeral, dos resultados escolares do seu centro** as seguintes actuacións feitas de xeito sistemático?

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito	
- A supervisión das programacións	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- A supervisión das clases	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- A supervisión dos procedementos de cualificación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- A supervisión do desenvolvemento curricular	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04

28. Se vostede quere engadir algo relativo ós temas tratados fágao, por favor, no espazo que segue.

.....

.....

.....

.....

Grazas por súa colaboración.

ANEXO 3.4.9.4b CUESTIONARIO PARA PROFESORES DE CENTROS PÚBLICOS.

ANEXO 5_2_9_4B

CUESTIONARIO PARA O PROFESORADO DE CENTROS PÚBLICOS

Estimado/a profesor/a:

Creemos que como docente dun centro educativo está interesado en que este ofrezca a mellor calidade de ensino posible. Para iso é preciso coñecer a súa realidade, o que se consegue a través da información que facilitan os distintos colectivos implicados. Vostede foi elixido/a, xunto con outros/as profesores/as, para coñecer a visión do colectivo de docentes. En consecuencia, a información que da, respondendo ao cuestionario que ten nas súas mans, pode aportar datos moi valiosos para a investigación que, a tal fin, se está a levar a cabo dende o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago.

Por iso, lle solicitamos a súa colaboración, e un pouco do seu tempo, para formalizar este cuestionario, coa convicción de que o coñecemento da realidade é un paso previo para calquera tratamento científico da problemática de todos e cada un dos elementos do sistema educativo, neste caso da Inspección de educación, o que sen dúbida redundará en beneficio da calidade do ensino.

Moitas grazas pola súa inestimable colaboración

Instrucións para contestar

Rógase que lea atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atopará catro tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debe sinalar cunha cruz o cadro que considere que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debe escribir a resposta na liña punteada, que recolla o seu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberá sinalar o valor que mellor se axuste á súa percepción.
- as de ordenar, nas que deberá asignar un número de orden a cada elemento da pregunta

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas e do centro educativo que dirixe
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

Todos os cuestionarios son ANÓNIMOS

Por favor conteste a TODAS AS PREGUNTAS

Página 1 de 7

Páxina 2 de 7
Continúa na páxina seguinte

DATOS IDENTIFICATIVOS1. Anos de docencia (*independentemente do tipo de centro e da situación administrativa*)

< de 1 ☐	1-5 ☐	6-10 ☐	11-15 ☐	16-20 ☐	21-25 ☐	26-30 ☐	31-35 ☐	> de 35 ☐
01	02	03	04	05	06	07	08	09

2. Situación administrativa actual

 Funcionario/a de carreira ☐ 01 Funcionario/a interino/a ☐ 02 Funcionario substituto/a ☐ 03

3. Corpo ó que pertence:

 Mestres ☐ 01 Profesores TFP ☐ 02 PES ☐ 03 Catedráticos ☐ 04

4. Formación académica:

 01 ☐ Titulado/a de FP 04 ☐ Licenciado/a en
 02 ☐ Mestre/a 05 ☐ Enxeñeiro/a, arquitecto/a
 03 ☐ Diplomado/a en 06 ☐ Outra (especificar)

5. Tipo de centro no que imparte clase

 EEI ☐ 01 CEP ☐ 02 CRA ☐ 03 CEIP ☐ 04 CPI ☐ 05 IES ☐ 06

6. Localización do centro

 Cidade ☐ 01 Vila/pobo ☐ 02

7. Provincia:

 Coruña ☐ 01 Lugo ☐ 02 Ourense ☐ 03 Pontevedra ☐ 04

8. ¿Está o centro nalguna das seguintes cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense,

 Pontevedra ou Vigo? SI ☐ 01 NON ☐ 02
CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
 9. ¿Sabe se o seu centro está atendido por un/ha Inspector/a designado/a especificamente para iso? SI ☐ 01 NON ☐ 02

10. ¿Cantas veces, durante o curso tivo algunha relación profesional coa Inspección?

 Ningunha ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 02 5 veces ou máis ☐ 03

(se contestou NINGUNHA, pase a pregunta 12)

11. A(s) relación(s) coa Inspección de educación no curso pasado... (pode sinalar máis dunha opción)

...foi/foron: ☐ 01 Por Iniciativa propia ☐ 02 Por indicación doutra persoa ☐ 03 Por iniciativa da Inspección ☐ 04 **a través de** ☐ 04 Teléfono ☐ 05 Escrito (carta, fax, e.mail...) ☐ 06 Entrevista

11.1. ¿Qué motivos o/a levaron, o curso pasado (2005/06), a dirixirse á Inspección **por iniciativa propia ou por indicación doutra persoa**, (pode sinalar máis dun):

- ☐ 01 Solicitar permiso para asistir a actividades de formación
☐ 02 A avaliación da miña práctica docente co fin de participar en convocatorias que así o esixen
☐ 03 Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes
☐ 04 Problemas coa dirección
☐ 06 Reclamacións sobre o horario
☐ 07 Outras causas (especificar).....

11.2 ¿Qué causas motivaron a relación por iniciativa da Inspección? (pode sinalar máis dunha)

- ☐ 01 Avaliar a fase de prácticas da oposición
☐ 02 Como representante do consello escolar/claustro de profesores
☐ 03 Solicitar aclaracións sobre as programacións didácticas
☐ 05 Visitar á aula
☐ 06 Outras causas (especificar).....

12. ¿Tivo algunha relación profesional coa Inspección con anterioridade o curso pasado?

Non ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 03 5 veces ou máis ☐ 04

(se contestou NON, pase a pregunta 14)

13. Tanto se tivo relación profesional coa Inspección no curso pasado ou con anterioridade ¿cómo valoraría a impresión que sacou dela?

Nada satisfactoria ☐ 01 Pouco satisfactoria ☐ 02 Satisfactoria ☐ 03 Bastante satisfactoria ☐ 04 Moi satisfactoria ☐ 05

14. Considera que poñerse en contacto co/a Inspector/a do seu centro lle resulta:

Moi difícil ☐ 01 Difícil ☐ 02 Normal ☐ 03 Fácil ☐ 04 Moi fácil ☐ 05

15. ¿Cómo ve aos/as Inspectores/as de educación?

SI NON

- Como asesores e un apoio externo ao centro	☐ 01	☐ 02	01
- Como superiores xerárquicos	☐ 01	☐ 02	02
- Como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa	☐ 01	☐ 02	03
- Como profesionais expertos na normativa do sistema educativo (SE)	☐ 01	☐ 02	04
- Como especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do SE	☐ 01	☐ 02	05
- Como teóricos da educación	☐ 01	☐ 02	06
- Como persoas que acougan os conflitos no centro	☐ 01	☐ 02	07

Páxina 4 de 7

Continúa na páxina seguinte

CUESTIÓN SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

16. Por favor, lea con atención as seguintes funcións da Inspección educativa e ordeneas de acordo coa **importancia que teñen para Vde.** Poña un número en cada recadro (*1 para a que considere máis importante, 2, 3... ata 8 para a menos importante. Non debe repetir ningún número*)

Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos		01
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora		02
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora		03
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran		04
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo		05
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE)		06
Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		07
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza		08

17. ¿Considera que todas as funcións citadas na pregunta anterior son propias da Inspección?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

- 17.1. Se respondeu que **NON** indique cales suprimiría (*para iso especifíqueas na seguinte liña de puntos identificándoas co número que vostede lle asignou na pregunta 16*).....

18. ¿Considera que na lista da pregunta 16 están todas as funcións que debería ter a Inspección?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

- 18.1. Se respondeu que **NON**, por favor, especifique qué outras cousas cre que debería facer a Inspección que non están recollidas na lista da pregunta 16 (*empregue o espazo que segue*)

a)
b)

19. ¿Ata qué punto considera importante, para desempeñar esas funcións, que o/a Inspector/a do seu centro teña experiencia docente previa na(s) etapa(s) educativa(s) que se imparten nel?

É irrelevante ☐ 01 É conveniente ☐ 02 É imprescindible ☐ 03

20. ¿Debería a Inspección de educación encargarse de facer a avaliación da función docente prevista no artigo 106 da LOE? SI ☐ 01 NON ☐ 02

20.1. En caso de que respondera **NON**, ¿quen cre que debería facer esa avaliación?

01 ☐ O/a director/a do centro

03 ☐ O/a xefe de departamento

02 ☐ O/a xefe de estudos

04 ☐ Outros/as (especificar)...

20.2 Se vostede tivera que ser avaliado pola Inspección ¿qué perfil cre que debería(n) ter o/a(s) inspector(es)/a(s) que o avaliasen?:

01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia que imparto e con experiencia no mesmo nivel

02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no mesmo nivel educativo que imparto

03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

CUESTIÓN S SOBRE AS ACTUACIÓN S DA INSPECCIÓN NO CENTRO

21. ¿Cómo cre que a Inspección realizou as seguintes actuacións no seu centro durante o curso pasado?. Sinala cun X o cadro que corresponda, tendo en conta as claves seguintes:

1= non se fai; 2= faise pouco; 3= faise algo; 4=faise bastante; 5= faise moito;

Cando non teña datos para facer algunha valoración, por favor marque NS=non sei

	1	2	3	4	5	NS	
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesorado.	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	☐ 06	01
Asesorar ao profesorado nos aspectos normativos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02
Asesorar aos profesorado nos aspectos curriculares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	03
Aprobar os horarios do profesorado do centro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	04
Seguir a organización e funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	☐ 06	05
Supervisar o absentismo e cumprimento do horario do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐	☐	06
Detectar, colaborar e seguir as actividades de formación e perfeccionamento do profesorado	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	☐ 06	07

22. ¿ Qué incidencia cre que teñen as actuacións da Inspección na mellora do funcionamento do departamento/equipo de ciclo ó que vostede pertence?

Ningunha ☐ 01

Pouca ☐ 02

Algunha ☐ 03

Bastante ☐ 04

Moita ☐ 06

Páxina 6 de 7
Continúa na páxina seguinte

ANEXO 5_2_9_4B

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓN DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR23. ¿Debería a Inspección **realizar periódicamente** en todos os centros as seguintes actuacións?

	SI	NON	
- Supervisar as programacións didácticas	☐ 01	☐ 02	01
- Supervisar o que se fai durante as clases (metodoloxía)	☐ 01	☐ 02	02
- Supervisar o que se fai durante as clases (contidos)	☐ 01	☐ 02	03
- Supervisar os procedementos de avaliación,	☐ 01	☐ 02	04
- Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico	☐ 01	☐ 02	05

23.1. En caso de que respondera a algunha(s) que **SI**, ¿qué perfil debería(n) ter o(s)/a(s) inspector(es)/a(s) que a(s) supervisase(n)?:01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia e con experiencia no nivel de cada programación02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no nivel educativo que corresponda03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo23.2. En caso de que respondera a algunha(s) que **NON**, ¿quen debería facer esa(s) actuación(s)?01 ☐ O/a director/a do centro03 ☐ O/a xefe de departamento02 ☐ O/a xefe de estudos04 ☐ Outros/as (especificar)...24. Dende o seu punto de vista ¿cómo cre que as seguintes actuacións **influirían na mellora das cualificacións do alumnado do seu departamento**, se se fixeran sistematicamente?

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito	
- A correcta supervisión das programacións	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- A supervisión das clases	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- A supervisión dos procedementos de avaliación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- A supervisión do desenvolvemento curricular	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04

25. Se vostede quere engadir algo relativo aos temas tratados fágao, por favor, no espazo que segue.

.....

.....

.....

.....

Grazas pola súa colaboración.

Página 7 de 7

ANEXO 3.4.9.5. CUESTIONARIO PARA PROFESORES DE CENTROS PRIVADOS

ANEXO 5.2.9.5

CUESTIONARIO PARA O PROFESORADO DE CENTROS PRIVADOS

Estimado/a profesor/a:

Creemos que como docente dun centro educativo está interesado en que este ofrezca a mellor calidade de ensino posible. Para iso é preciso coñecer a súa realidade, o que se consegue a través da información que facilitan os distintos colectivos implicados. Vostede foi elixido/a, xunto con outros/as compañeiros/as, para coñecer a visión do colectivo de docentes. En consecuencia, a información que da, respondendo ao cuestionario que ten nas súas mans, pode aportar datos moi valiosos para a investigación que, a tal fin, se está a levar a cabo dende o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago.

Por iso, lle solicitamos a súa colaboración, e un pouco do seu tempo, para formalizar este cuestionario, coa convicción de que o coñecemento da realidade é un paso previo para calquera tratamento científico da problemática de todos e cada un dos elementos do sistema educativo, neste caso da Inspección de educación, o que sen dúbida redundará en beneficio da calidade do ensino.

Moitas grazas pola súa inestimable colaboración

Instrucións para contestar

Rógase que lea atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atopará catro tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debe sinalar cun X o cadro que considere que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debe escribir a resposta na liña punteada, que recolla o seu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberá sinalar o valor que mellor se axuste á súa percepción.
- as de ordenar, nas que deberá asignar un número de orden a cada elemento da pregunta

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas e do centro educativo que dirixe
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

Todo os cuestionarios son ANÓNIMOS
Por favor conteste a TODAS AS PREGUNTAS

Página 2 de 7
Continúa na páxina seguinte

DATOS IDENTIFICATIVOS

1. Anos de docencia

< de 1 ☐ 1-5 ☐ 6-10 ☐ 11-15 ☐ 16-20 ☐ 21-25 ☐ 26-30 ☐ 31-35 ☐ >de 35 ☐

01 02 03 04 05 06 07 08 09

2. Formación académica:

01 ☐ Titulado/a de FP 04 ☐ Licenciado/a en

02 ☐ Mestre/a 05 ☐ Enxeñeiro/a, arquitecto/a

03 ☐ Diplomado/a en 06 ☐ Outra (especificar).....

3. Localización do centro

Cidade ☐ 01 Vila/pobo ☐ 02

4. Provincia:

Coruña ☐ 01 Lugo ☐ 02 Ourense ☐ 03 Pontevedra ☐ 04

5. ¿Está o centro nalgunha das seguintes cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense, Pontevedra ou Vigo?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

6. ¿Sabe se o seu centro está atendido por un/ha Inspector/a designado/a especificamente para iso?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

7. ¿Cantas veces, durante o curso pasado tivo algunha relación profesional coa Inspección?

Ningunha ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 02 5 veces ou máis ☐ 03

(se contestou NINGUNHA, pase a pregunta 9)

8. A(s) relación(s) coa Inspección de educación no curso pasado... (pode sinalar máis de unha opción)

...foi/foron:	01 ☐ Por Iniciativa propia	a través de	04 ☐ Teléfono
	02 ☐ Por indicación doutra persoa		05 ☐ Escrito (carta, fax, e.mail...)
	03 ☐ Por iniciativa da Inspección		06 ☐ Entrevista

Página 3 de 7
Continúa na páxina seguinte

8.1. De se-lo caso, sinala os motivos que o levaron a acudir a Inspección o curso pasado tanto se foi por iniciativa propia como por indicación doutra persoa (*pode sinalar máis de un*):

- 01 ☐ Pedir información/asesoramento/orientación sobre os meus dereitos/deberes
- 02 ☐ Solicitar nova(s) habilitación(s)
- 03 ☐ Problemas coa dirección do centro
- 04 ☐ Outras causas (*especificar*).....

8.2. ¿Qué causas motivaron a relación por iniciativa da Inspección? (*pode sinalar máis de unha*)

- 01 ☐ Pedir información
- 02 ☐ Solicitar aclaracións sobre as programacións didácticas
- 03 ☐ Visitar a aula
- 04 ☐ Outras causas (*especificar*).....

9. ¿Tivo, con anterioridade ó curso pasado, algunha relación profesional coa Inspección?

Non ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 03 5 veces ou máis ☐ 04

(se contestou NON, pase a pregunta 11)

10. Tanto se tivo relación(s) profesional(ais) coa Inspección no curso pasado como anteriormente ¿cómo valoraría globalmente a impresión que sacou da(s) mesma(s)?

Nada satisfactoria ☐ 01 Pouco satisfactoria ☐ 02 Satisfactoria ☐ 03 Bastante satisfactoria ☐ 04 Moi satisfactoria ☐ 05

11. Considera que poñerse en contacto co Inspector/a do seu centro lle resulta:

Moi difícil ☐ 01 Difícil ☐ 02 Normal ☐ 03 Fácil ☐ 04 Moi fácil ☐ 05

12. ¿Cómo ve aos/as Inspectores/as de educación?

SI NON

- Como asesores e un apoio externo ao centro	☐ 01	☐ 02	01
- Como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración educativa	☐ 01	☐ 02	02
- Como profesionais expertos na normativa do sistema educativo (SE)	☐ 01	☐ 02	03
- Como especialistas nalgunha área ou materia ou nalgún nivel do SE	☐ 01	☐ 02	04
- Como teóricos da educación	☐ 01	☐ 02	05

Página 4 de 7
Continúa na páxina seguinte

CUESTIÓN SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

13. Por favor, lea con atención as seguintes funcións da Inspección educativa e ordeneas de acordo coa importancia que teñen para Vde. Poña un número en cada recadro (1 para a que considere máis importante, 2, 3... ata 8 para a menos importante. Non debe repetir ningún número)

Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos		01
Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora		02
Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora		03
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran		04
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo		05
Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE)		06
Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		07
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza		08

14. ¿Considera que tódalas funcións citadas na pregunta anterior son propias da Inspección

SI ☐ 01 NON ☐ 02

14.1. Se respondeu que **NON** indique cales suprimiría (para iso especifíqueas na seguinte liña de puntos identificándolas co número que vostede lle asignou na pregunta 12).....

15. ¿Considera que na lista da pregunta 12 están tódalas funcións que debería ter a Inspección?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

15.1. Se respondeu que **NON**, por favor, especifique qué outras cousas cre que debería facer a Inspección que non están recollidas na lista da pregunta 12 (empregue o espazo que segue)

- a)
b)

16. ¿Ata que punto considera importante, para desempeñar esas funcións, que o/a Inspector/a do centro teña experiencia docente previa nas etapas educativas que se imparten no centro?

É irrelevante ☐ 01 É conveniente ☐ 02 É imprescindible ☐ 03

CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NO CENTRO

17. ¿Cómo cre que a Inspección realizou as seguintes actuacións no seu centro durante o curso pasado?. Sinala cun X o cadro que corresponda, tendo en conta as claves seguintes:

1= non se fixo; 2= fíxose pouco; 3= fíxose algo; 4=fíxose bastante; 5= fíxose moito;

Cando non teña datos para facer algunha valoración, por favor marque NS=non sei

	1	2	3	4	5	NS	
Supervisar o grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte do centro e profesorado.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	01
Asesorar ao profesorado nos aspectos normativos	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02
Asesorar aos profesorado nos aspectos curriculares	☐	☐	☐	☐	☐	☐	03
Seguir o funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar.	☐	☐	☐	☐	☐	☐	06

CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

18. ¿Debería a Inspección **realizar periodicamente** en todos os centros as seguintes actuacións?

	SI	NON	
- Supervisar as programacións didácticas	☐ 01	☐ 02	01
- Supervisar o que se fai durante as clases (metodoloxía)	☐ 01	☐ 02	02
- Supervisar o que se fai durante as clases (contidos)	☐ 01	☐ 02	03
- Supervisar os procedementos de avaliación	☐ 01	☐ 02	04
- Supervisar o desenvolvemento curricular de cada materia a través das actas e a memoria de cada departamento didáctico	☐ 01	☐ 02	05

18.1. En caso de que respondera a algunha(s) que **SI**, ¿qué perfil debería(n) ter o/a(s) inspector/a(s) que a(s) supervisase(n)?:

- 01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia e con experiencia no nivel de cada programación
- 02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no nivel educativo que corresponda
- 03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

ANEXO 5.2.9.5

18.2. En caso de que respondera a algunha(s) que **NON**, ¿quen cre que debería facer esa(s) actuación(s)?

01 ☐ O/a director/a do centro

03 ☐ O/a xefe de departamento

02 ☐ O/a xefe de estudos

04 ☐ Outros/as (*especificar*)...

19. Dende o seu punto de vista ¿como cre que as seguintes actuacións influirían **na mellora, en xeral, dos resultados escolares do seu centro?**

	Nada	Moi pouco	Pouco	Bastante	Moito	
- A correcta supervisión das programacións	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	01
- A supervisión das clases	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	02
- A supervisión dos procedementos de avaliación	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	03
- A supervisión do desenvolvemento curricular	☐ 01	☐ 02	☐ 03	☐ 04	☐ 05	04

20. Se vostede quere engadir algo relativo ós temas tratados fágao, por favor, no espazo que segue.

.....

.....

.....

.....

Grazas pola súa colaboración.

ANEXO 3.4.9.6. CUESTIONARIO PARA OS PAIS.

ANEXO 5.2.9.6

CUESTIONARIO PARA OS PAIS/NAIS

Estimado/a pai/nai:

Nos diriximos a vostede porque estamos convencidos de que como pai/nai de alumno(s)/a(s) desexa que o servizo de educación sexa da mellor calidade posible. Para iso requirese coñecer a situación real, o que se consegue a través da información que facilitan os distintos colectivos implicados. Vostede foi elixido/a, xunto con outros pais/nais, para dar a visión deste colectivo sobre algúns aspectos do servizo de educación. En consecuencia, a información que nos da, respondendo ó cuestionario que ten nas súas mans, pode aportar datos moi valiosos para a investigación que, a tal fin, se está a levar a cabo desde o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago.

Por iso, lle solicitamos a súa colaboración e un pouco de tempo para encher este cuestionario, na convicción de que, como pai/nai estará disposto/a a facer esa achega persoal que posiblemente beneficiará tanto aos/as seus/súas fillos/as, como a todos/as os/as implicados/as no Sistema educativo.

Moitas grazas pola súa inestimable colaboración

Instrucións para contestar

Rógase que lea atentamente as preguntas antes de contestar. No cuestionario atopará catro tipos de respostas:

- as de recadro, nas que debe sinalar cunha cruz o cadro que considere que se axusta ó indicado
- as abertas, nas que debe escribir a resposta na liña punteada, que recolla o seu criterio do xeito máis preciso posible
- as de escala, nas que deberá sinalar o valor que mellor se axuste á súa percepción.
- as de ordenar, nas que deberá asignar un número de orden a cada elemento da pregunta

Temática das preguntas

O cuestionario está organizado en

- DATOS IDENTIFICATIVOS. Son datos referidos a características xerais súas e do centro educativo que dirixe
- CUESTIÓNS SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN NOS CENTROS EDUCATIVOS
- CUESTIÓNS SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN
- CUESTIÓNS SOBRE AS ACTUACIÓNS DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

Todos os cuestionarios son ANÓNIMOS
Por favor conteste a TODAS AS PREGUNTAS

Página 1 de 6

DATOS IDENTIFICATIVOS1. Número de fillos que ten estudando (*excluíndo os que estean na Universidade*)2. Sexo: Home ☐ 01 Muller ☐ 02

2. Por favor, indique cá é a súa situación laboral actual:

- 01 ☐ Autónomo (*comerciante, industrial, labrego, etc.*)
- 02 ☐ Profesional liberal (*avogado, médico, enxeñeiro, arquitecto, etc.*)
- 03 ☐ Empregado (*Traballador por conta allea, non docente, de calquera categoría*)
- 04 ☐ Docente (*de calquera nivel, funcionario ou non*)
- 05 ☐ Funcionario (*non docente*)
- 06 ☐ Traballo da casa
- 07 ☐ Desempregado/ parado
- 08 ☐ Outros (*especificar*).....

3. Sinale, por favor, o nivel máis alto de formación académica que posúe:

- 01 ☐ Estudos primarios ou básicos
- 02 ☐ Graduado escolar, Graduado en ESO, Titulado en FP1 ou Técnico especialista en FP
- 03 ☐ Bacharel, Titulado en FP 2 ou Técnico superior en FP
- 04 ☐ Mestre, Diplomado universitario, Enxeñeiro Técnico, Arquitecto Técnico
- 05 ☐ Licenciado, Enxeñeiro, Arquitecto
- 06 ☐ Outros (*especificar*).....

4. Titularidade do centro no que está(n) escolarizados/as os/as fillos/as: Público ☐ 01 Privado ☐ 02

5. En qué nivel educativo está(n) escolarizado/a(s) o/a(s) seu(s)/súa(s) fillo/a(s)

- 01 ☐ Educación infantil
- 02 ☐ Educación primaria
- 03 ☐ Educación secundaria obrigatoria (ESO)
- 04 ☐ Bacharelato
- 05 ☐ Formación Profesional

6. Localización do(s) centro(s)

Cidade ☐ 01 Vila/pobo ☐ 02

7. Provincia:

Coruña ☐ 01 Lugo ☐ 02 Ourense ☐ 03 Pontevedra ☐ 04

8. Vive ou traballa nalgunha das seguintes cidades: A Coruña, Santiago, Ferrol, Lugo, Ourense,

Pontevedra ou Vigo? SI ☐ 01 NON ☐ 02

Página 2 de 6

Continúa na páxina seguinte

CUESTIÓN SOBRE A RELACIÓN COA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

9. ¿Sabe que na Delegación provincial da Consellería de Educación e O. U existe un Servizo provincial de Inspección educativa? SI ☐ 01 NON ☐ 02

(se contestou NON, pase a pregunta 18)

10. ¿Sabe se o seu centro está atendido por un/ha Inspector/a designado/a especificamente para iso? SI ☐ 01 NON ☐ 02

11. ¿Cantas veces, durante o curso pasado 2005/06, recorreu ou foi atendido pola Inspección? Ningunha ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 02 5 veces ou máis ☐ 03

(se contestou NINGUNHA, pase a pregunta 13)

12. Cando recorreu ou foi atendido pola Inspección no pasado curso, foi:

Por Iniciativa propia ☐ 01 Por indicación doutra persoa ☐ 02 Por Iniciativa da Inspección ☐ 03

12.1. De se-lo caso, sinal os **motivos que o levaron a acudir a Inspección** por iniciativa propia ou por indicación doutra persoa (pode sinalar máis de un):

- 01 ☐ Para denunciar problemas con algún(s) profesor(es)
- 02 ☐ Para denunciar situacións de acoso ó/a fillo/a
- 03 ☐ Para denunciar "castigos abusivos" ó/a fillo/a
- 04 ☐ Para reclamar contra as cualificacións outorgadas ó/a fillo/a
- 05 ☐ Por problemas relacionados co proceso de admisión
- 06 ☐ Para escolarizar ó/a fillo/a fóra de prazo
- 07 ☐ Para pedir información/asesoramento/orientación
- 08 ☐ Outras causas (especificar).....

12.2. Sinal os **motivos polos que foi convocado pola Inspección** (pode sinalar máis de un)

- 01 ☐ Por problemas de disciplina do/a fillo/a
- 02 ☐ Como representante do consello escolar
- 03 ☐ Como representante da ANPA
- 04 ☐ Outras causas (especificar).....

13. ¿Tivo, con anterioridade ó curso pasado, algunha relación coa Inspección?

Ningunha ☐ 01 1 vez ☐ 02 De 2 a 4 veces ☐ 02 5 veces ou máis ☐ 03

(se contestou NINGUNHA, pase a pregunta 15)

14. Tanto se tivo relación(s) coa Inspección no curso pasado como con anterioridade ¿como valoraría a impresión que sacou da(s) mesma(s)?

Moi mala ☐ 01 Mala ☐ 02 Normal ☐ 03 Boa ☐ 04 Moi boa ☐ 05

15. Considera que poñerse en contacto coa Inspección lle resulta...

Moi difícil ☐ 01

Difícil ☐ 02

Normal ☐ 03

Fácil ☐ 04

Moi fácil ☐ 05

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓN DA INSPECCIÓN NO CENTRO

16. Desde o seu punto de vista, como valoraría a **situación real** no(s) centro(s) onde están escolarizados o(s)/a(s) seu(s)/súa(s) fillo(s)/a(s) respecto as seguintes cuestións. *(por favor, trate de valorar só o grao de realización, sen ter en conta se lle gusta ou non cada actuación)*. Sinala cun X o cadro que mellor se adapte a súa percepción, tendo en conta as claves seguintes:

1= non se fai; 2= faise pouco; 3= faise algo; 4= faise bastante; 5= faise moito;

Cando non teña datos para facer algunha valoración, por favor marque NS=non sei

	1	2	3	4	5	NS	
A Inspección supervisa o que fan os profesores	☐	☐	☐	☐	☐	☐	01
A Inspección supervisa o que fai a dirección do centro	☐	☐	☐	☐	☐	☐	02
A Inspección vela polo cumprimento das leis	☐	☐	☐	☐	☐	☐	03
A Inspección asesora, orienta e informa ós/ás pais/nais	☐	☐	☐	☐	☐	☐	04
A Inspección asesora, orienta e informa ós/ás alumnos/as	☐	☐	☐	☐	☐	☐	05
A Inspección segue o funcionamento do centro, con especial referencia ao calendario e xornada escolar	☐	☐	☐	☐	☐	☐	06
A Inspección supervisa o absentismo e cumprimento do horario do profesorado	☐	☐	☐	☐	☐	☐	07

17. ¿En que medida considera que as actuacións da Inspección serven para mellorar o funcionamento xeral do centro(s) onde estuda(n) o/a(s) seu(s)/súa(s) fillo/a(s)

Nada ☐ 01

Pouco ☐ 02

Algo ☐ 03

Bastante ☐ 04

Moito ☐ 06

18. ¿Cómo ve aos/ás Inspectores/as de educación?

SI

NON

NON SEI

- Como asesores e un apoio externo ao centro	☐ 01	☐ 02	☐ 03	01
- Como superiores xerárquicos do director	☐ 01	☐ 02	☐ 03	02
- Como axentes fiscalizadores-sancionadores da Administración	☐ 01	☐ 02	☐ 03	03
- Como profesionais expertos no ámbito educativo	☐ 01	☐ 02	☐ 03	04
- Como persoas que acougan os conflitos no centro	☐ 01	☐ 02	☐ 03	05

19. ¿Considera que os centros funcionarían igual se non foran inspeccionados?

SI ☐ 01

NON ☐ 02

Página 4 de 6

Continúa na páxina seguinte

CUESTIÓN SOBRE AS FUNCIÓNS DA INSPECCIÓN DE EDUCACIÓN

20. Por favor, lea con atención as seguintes funcións da Inspección educativa e ordeneas de acordo coa **importancia que teñen para Vde.** Poña un número en cada recadro (**1 para a que considere máis importante, 2, 3... ata 10 para a menos importante. Non debe repetir ningún número**)

Supervisar e controlar o funcionamento dos centros educativos		01
Supervisar o traballo do profesorado (a práctica docente)		02
Supervisar o traballo do equipo directivo		03
Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran		04
Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis		05
Asesorar, orientar e informar ao equipo directivo no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		06
Asesorar, orientar e informar aos profesores no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		07
Asesorar, orientar e informar aos pais no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		08
Asesorar, orientar e informar aos alumnos no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.		09
Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza		10

21. ¿Considera que tódalas funcións citadas na pregunta anterior son propias da Inspección?

SI ☐ 01 NON ☐ 02

21.1. Se respondeu que **NON** indique cales suprimiría (para iso especifiqueas na seguinte liñas de puntos identificándoas co número que vostede lle asignou na pregunta 20).....

22. ¿Considera que na relación da pregunta 20 están todas as funcións que debería ter a

Inspección? SI ☐ 01 NON ☐ 02

22.1. Se respondeu que **NON**, por favor, qué outras cousas cre que debería facer a Inspección que non están recollidas na lista da pregunta 20 (empregue para iso o espazo que segue)

- a)
b)

CUESTIÓN SOBRE AS ACTUACIÓN DA INSPECCIÓN DE CARÁCTER CURRICULAR

23. ¿Debería a Inspección **realizar periódicamente** en todos os centros as seguintes actuacións?

	SI	NON	
Supervisar o que os profesores prevén facer na aula (Programación) <i>(materia que pensan impartir, cómo pensan poñer as cualificacións, qué é necesario para aprobar...)</i>	☐ 01	☐ 02	01
Supervisar o que fan os profesores na aula <i>(cómo explican, qué materia dan ...)</i>	☐ 01	☐ 02	02
Supervisar os exames que os profesores fan ós/as alumnos/as <i>(de qué materia examinan, cómo poñen as cualificacións, correspóndese co previsto na programación...)</i>	☐ 01	☐ 02	03

23.1. En caso de que respondera a algunha(s) que **SI**, ¿qué perfil debería(n) ter o(s)/a(s) inspector(es)/a(s) que a(s) supervisase(n)?:

- 01 ☐ Inspector(es)/a(s) especialista(s) na materia e con experiencia no nivel de cada programación
 02 ☐ Inspector(es)/a(s) con experiencia no nivel educativo que corresponda
 03 ☐ Calquera Inspector/a, independentemente do seu perfil, pode facer ese traballo

23.2. En caso de que respondera a algunha(s) que **NON**, ¿quen debería facer esa(s) actuación(s)?

- 01 ☐ O/a director/a do centro
 02 ☐ O/a xefe de estudos
 03 ☐ O/a xefe de departamento
 04 ☐ Outros/as *(especificar)...*

24. ¿Considera que se se fixera a supervisión do traballo dos profesores a que se refire a pregunta 23 mellorarían os resultados escolares do(s)/a(s) seu(s)/súa(s) fillo(s)/a(s)?

- Nada ☐ 01 Pouco ☐ 02 Algo ☐ 03 Bastante ☐ 04 Moito ☐ 05

25. Se vostede quere engadir algo relativo ós temas tratados rógaselle que o faga no espazo que segue.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Grazas pola súa colaboración.

ANEXO 3.4.10.1.2a. CARTA AOS INSPECTORES.

Santiago, 30 de novembro de 2006

Estimado/a colega:

Actualmente estou levando a cabo unha investigación, dirixida dende o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago, que ten por obxecto analizar, no contexto da Comunidade Autónoma, os aspectos curriculares implícitos nas funcións que a normativa actual atribúe á Inspección educativa, unha cuestión esta bastante esquecida, pero de plena actualidade se nos atemos ó disposto no Artigo 151 da Lei Orgánica da Educación (LOE).

Mediante o cuestionario que tés nas túas mans pretendo achegarme ó que pensamos tódolos inspectores de Galicia en relación cos citados aspectos, dende o punto de vista que como colectivo temos da nosa realidade.

Nin que dicir hai, do valor que teñen as túas respostas para a utilidade da investigación. Por iso, coñecendo o teu interese pola mellora da calidade do servizo que prestamos os inspectores, non dubido que atenderás a miña petición de formalizar o cuestionario adxunto, aínda que iso supoña roubarche un pouco do teu tempo.

Rógoche que me devolvas o antes posible o cuestionario formalizado (se pode ser antes do 15 de decembro). Co fin de facilitar a devolución, che agradecería que llo entregaras ó Inspector xefe da provincia neste mesmo sobre, unha vez pechado para garantir o anonimato.

Moitas grazas pola túa inestimable colaboración.

Recibe un afectuoso saúdo

Asdo.: Faustino J. Salgado López

ANEXO 3.4.10.1.2b. CARTA AOS DIRECTORES (1).

Santiago, 8 de xaneiro de 2007

Estimado/a director/a

Como responsable dunha investigación, dirixida dende o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago, lle comunico que o seu centro foi elixido para representar, xunto con outros, a tódolos centros de Galicia. Por iso me dirixo a vostede co fin de solicitarlle a súa necesaria colaboración.

En concreto pedímoslle que, por favor, encha o cuestionario que se xunta e o devolva, unha vez formalizado, no sobre franqueado (seríanos de grande axuda que o fixera antes de remata-lo presente mes de xaneiro).

Como vostede sabe o coñecemento da realidade é un paso previo para poder intervir nela de xeito científico e poder así melloralas. Para iso son imprescindibles os datos que nos facilite dende ese centro.

Estamos convencidos que o seu interese por mellorar a calidade do ensino lle predisporá para facer esta achega persoal, sen a cal a investigación citada sería inviable.

Moitas grazas pola súa inestimable colaboración.

Un afectuoso saúdo.

Asdo.: Faustino J. Salgado López

Asdo.: Antonio Rial Sánchez

Director do Dpto. DOE
Universidade de Santiago de Compostela

ANEXO 3.4.10.1.2c. CARTA AOS DIRECTORES (2).

Santiago, 8 de xaneiro de 2007

Estimado/a director/a

Póño-me en contacto con Vde. como responsable dunha investigación, dirixida dende o Departamento de Didáctica e Organización Escolar da Universidade de Santiago, para informarlle de que o seu centro figura na mostra que representará a tódolos centros de Galicia e, en consecuencia, solicitarlle a súa imprescindible colaboración.

En concreto pedímoslle que, por favor:

1º Encha o cuestionario dirixido a vostede (cuestionario para o/a director/a).

2º Entregue cada un dos sobres que se xuntan a unha persoa, elixida ó chou, do colectivo que se indica neles (xefe de departamento, profesor/a, pai/nai), que llo debe devolver unha vez que encha o cuestionario que leva dentro.

3º Nos remita o antes posible, no sobre franqueado que se xunta, todos os cuestionarios que lle devolvan (sería de gran axuda que fóra antes do 15 de febreiro).

Como vostede sabe o coñecemento da realidade é un paso previo para poder intervir nela de xeito científico e poder así melloralala. Para iso é imprescindible a información que nos faciliten dende ese centro. Estamos convencidos que o seu interese por mellorar a calidade do sistema educativo lle predisporá para facer esta achega persoal, sen a cal a citada investigación sería inviable.

Moitas grazas pola súa inestimable axuda.

Un cordial saúdo.

Asdo.: Faustino J. Salgado López

Asdo.: Antonio Rial Sánchez

Director do Dpto. DOE
Universidade de Santiago de Compostela

ANEXO 3.4.10.1.2d. DISTRIBUCIÓN DE CUESTIONARIOS POR CENTROS.

1.- CEIP+

1.1.- A CORUÑA

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuestion.	Nº grupos
15026923	CEIP	Lanzá	Mesía	1	3
15020088	EEI	Esquíó	Oleiros	1	3
15027034	EEI	Luis Seoane	Coruña, A	1	3
15016450	CEIP	de Arcediago	Santiso	1	4
15018471	CEIP	de Ortigueira	Vedra	1	4
15020921	CEIP	de Présaras	Vilasantar	1	5
15023363	CEIP	Manuel Murguía	Coruña, A	1	5
15032376	EEI	de Vilarrodís-Oseiro	Arteixo	1	5
15008398	CEIP	Francisco López Estrada	Mañón	1	6
15009391	CEIP	Santiago Apóstolo	Mugardos	1	6
15017314	CEIP	de Toques	Toques	1	6
15018343	CEIP	Xacinto Amigo Lera	Val do Dubra	1	6
15023077	CEIP	de Gándara-Sofán	Carballo	1	6
15032212	CRA	Os Remuíños	Cabana de Berg.	1	6
15013163	EEI	Fernández Varela	Pobra, A	1	6
15024941	CEIP	A Laxe	Ferrol	1	7
15002852	CEIP	do Pindo	Carnota	1	8
15003534	CEIP	da Barqueira	Cerdido	1	8
15010681	CEIP	Alexandre Rodríguez Cadarso	Noia	1	8
15013928	CEIP	de Sobrado-Nebra	Porto do Son	1	8
15014799	CEIP	de Pumar-Urdilde	Rois	1	8
15016784	CEIP	Virxe do Portal	Sobrado	1	8
15020571	CEIP	Colexiata do Sar	Santiago de Comp.	1	8
15020969	CEIP	Mosteiro de Caaveiro	Capela, A	1	8
15021780	CEIP	Bragade	Cesuras	1	8
15026777	CEIP	Pepe de Xan Baña	Santa Comba	1	8
15005361	CEIP	Rosalía de Castro	Coruña, A	1	9
15005932	CEIP	de Curtis	Curtis	1	9
15020970	CEIP	Celso Emilio Ferreiro	Cerceda	1	9
15022577	CEIP	de Maciñeira	Neda	1	9
15023341	CEIP	Santa María do Castro	Boiro	1	9
15023508	CEIP	Virxe do Mar	Narón	1	9
15024938	CEIP	de Esteiro	Ferrol	1	9
15023430	CEP	Xosé María Brea Segade	Rianxo	1	9
15008805	CEIP	de Melide nº 1	Melide	1	11
15015688	CEIP	Raíña Fabiola	Santiago de Comp.	1	11
15024239	CEIP	dos Muíños	Muxía	1	11
15019323	CEIP	Alborada	Coruña, A	1	12
15023089	CEP	Luis Seoane	Oleiros	1	12
15009810	CEIP	Ricardo Tobío	Muros	1	13
15012717	CEIP	Rosalía de Castro	Padrón	1	13

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
15007400	CPI	de Ponte Carreira	Frades	1	13
15005701	CEIP	San Pedro de Visma	Coruña, A	1	16
15026169	CRA	de Teo	Teo	1	16
15000612	CEIP	de Arzúa	Arzúa	1	17
15009241	CPI	Virxe da Cela	Monfero	1	17
15015676	CEIP	de Prácticas López Ferreiro	Santiago de Comp.	1	18
15022310	CEIP	A Gándara	Narón	1	18
15024902	CEIP	Wenceslao Fernández Flórez	Coruña, A	1	18
15027253	CEIP	Isaac Díaz Pardo	Culleredo	1	18
15014957	CPI	de San Sadurniño	San Sadurniño	1	19
15019347	CPI	Camiño de Santiago	Pino, O	1	19
15021627	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Coruña, A	1	22
15032492	CRA	de Dodro	Dodro	1	
15014271	CEIP	de Artes	Ribeira	5	5
15014465	CEIP	de Palmeira	Ribeira	5	11
15021779	CEIP	da Castellana	Aranga	7	6
15025074	CEIP	da Igrexa	Somozas, As	7	6
15008659	CEIP	de Pino de Val	Mazaricos	7	8
15009081	CEIP	de San Ramón	Moeche	7	8
15015652	CEIP	Apóstolo Santiago	Santiago de Comp.	7	8
15026789	CEIP	Baías	Vimianzo	7	8
15002025	CEIP	Eladía Mariño	Cabanas	7	9
15013591	CEIP	Santa María	Pontes, As	7	9
15014881	CEIP	de Sada	Sada	7	9
15020982	CEIP	O Ramo	Fene	7	9
15004976	CEIP	Curros Enríquez	Coruña, A	7	12
15002086	CEIP	de Ponte do Porto	Camariñas	7	13
15000016	CEIP	San Marcos	Abegondo	7	14
15021792	CEIP	Salgado Torres	Coruña, A	7	15
15022589	CEIP	Lamas de Abade	Santiago de Comp.	7	15
15021317	CPI	Pecalama	Tordoia	7	16
15023041	CEIP	de Galán	Arteixo	7	17
15001239	CPI	Armando Cotarelo Valledor	Boimorto	7	17
15002165	CEIP	Wenceslao Fernández Flórez	Cambre	7	18
15006663	CEIP	Cruceiro de Canido	Ferrol	7	18
15011661	CEIP	Manuel Fraga Iribarne	Cariño	7	18
15013503	CEIP	Couceiro Freijomil	Pontedeume	7	18
15025487	CEIP	Campomaor	Ordes	7	18
15025724	CEIP	Os Tilos	Teo	7	18
15001070	CPI	de Cruz do Sar	Bergondo	7	19
15007621	CPI	Cabo da Area	Laxe	7	19
15023053	CEIP	Portofaro	Cambre	7	20
15011567	CEIP	de Sigüeiro	Oroso	7	21
15021354	CEIP	Bergantiños	Carballo	7	22
15003005	CPI	Vicente Otero Valcárcel	Carral	7	25
15018148	CPI	de Atios	Valdoviño	7	25
15003054	CEIP	Nicolás del Río	Cedeira	7	26
15025037	CEIP	Sagrada Familia	Coruña, A	7	27
15024975	CEIP	Pío XII	Santiago de Comp.	9	27
15000107	CEIP	Bispo Guerra Campos	Ames	9	29
15001124	CEIP	Francisco Vales Villamarín	Betanzos	9	38

1.2 LUGO

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
27014033	EEl	Fingoi nº 2	Lugo	1	3
27010155	CEIP	da Pobra de Brollón	Pobra de Brollón	1	4
27012607	CEIP	Celso Currás	Trabada	1	4
27016224	CEIP	de San Cosme	Barreiros	1	4
27016480	CEIP	de Moncelos	Abadín	1	4
27000897	CEIP	Virxe do Corpiño	Begonte	1	5
27015979	CEIP	Eduardo Cela Vila	Triacastela	1	5
27001087	CEIP	Rosalía de Castro	Bóveda	1	6
27014094	EEl	de Vilalba	Vilalba	1	6
27005056	CEIP	Santo Estevo de Parga	Guitiriz	1	7
27013961	CEIP	Galdín	Cervo	1	7
27001609	CEIP	Ramón Falcón	Castro de Rei	1	8
27011743	CEIP	Antonio Fernández López	Sarria	1	8
27000629	CEIP	San Xoán	Becerreá	1	9
27005691	CEIP	Pedro Caselles Rollán	Xove	1	9
27006383	CEIP	A Ponte	Lugo	1	9
27009347	CEIP	San Miguel	Paradela	1	9
27016406	CEIP	de Covas	Viveiro	1	9
27006164	CEIP	Albeiros	Lugo	1	10
27008513	CEIP	Laverde Ruíz	Outeiro de Rei	1	10
27011639	CEIP	Otero Pedrayo	Rábade	1	10
27006292	CEIP	Virxe da Soidade	Lugo	1	12
27013697	CEIP	Eloísa Rivadulla	Chantada	1	15
27002997	CPI	Virxe do Monte	Cospeito	1	18
27014665	CEIP	Luís Pimentel	Lugo	1	26
27012474	CEIP	Virxe do Carme	Sober	5	5
27004519	CEIP	Fondo Nois	Foz	5	9
27015751	CEIP	Vista Alegre	Burela	5	10
27012450	CPI	Dr. López Suárez	Saviñao, O	5	14
27009050	CEIP	Monte Baliño	Pantón	7	6
27003655	CPI	de Seoane	Folgoso do Courel	7	7
27012826	CEIP	Santa María do Valadouro	Valadouro, O	7	8
27006735	CEIP	de Meira	Meira	7	9
27007430	CEIP	de Monterroso nº 1	Monterroso	7	10
27010520	CEIP	Virxe da Luz	Portomarín	7	10
27013296	CEIP	Manuel Mato Vizoso	Vilalba	7	14
27016662	CEIP	de Monforte de Lemos	Monforte de Lemos	7	14
27016674	CEP	Luis Tobío	Viveiro	7	14
27014793	CEIP	Paradai	Lugo	7	18

1.3. OURENSE

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
32000356	CEIP	Ramón Otero Pedrayo	Amoeiro	1	5
32002122	CEIP	Nosa Señora de Xuencos	Boborás	1	4
32003771	CEIP	CEIP Curros Enríquez	Celanova	1	19
32004398	CEIP	Vicente Risco	Cualedro	1	4
32005721	CEIP	Víctor Manuel Vázquez Portomeñe	Xunqueira de Espadanedo	1	3
32006000	CEIP	Emilia Pardo Bazán	Leiro	1	4
32006747	CEIP	de Manzaneda	Manzaneda	1	3
32008033	CEIP	de Luínta	Nogueira de Ramuín	1	7
32008392	CEIP	Inmaculada	Ourense	1	8
32008768	CEIP	O Couto	Ourense	1	18
32008847	CEIP	Amadeo Rodríguez Barroso	Ourense	1	9
32010121	CEIP	Roberto Blanco Torres	Peroxa, A	1	4
32011135	CEIP	Rogelio Garcia Yáñez	Ramirás	1	6
32012425	CEIP	de Sarreaus	Sarreaus	1	4
32013168	CEIP	Eduardo Ávila Bustillo	Veiga, A	1	3
32013661	CEIP	Bibei	Viana do Bolo	1	10
32015189	CEIP	Joaquina Gallego Jorreto	Merca, A	1	5
32015190	CEIP	Albino Núñez	Ourense	1	14
32015797	CEIP	Amaro Refojo	Verín	1	18
32016042	CEIP	de Sandiás	Sandiás	1	4
32016236	CEIP	de Baltar	Baltar	1	3
32005305	CPI	Laureano Prieto	Gudiña, A	1	11
32004830	CEIP	Sergio Mascareñas	Xinzo de Limia	7	18
32006553	CEIP	de Maceda	Maceda	7	8
32007272	CEIP	Augusto Assía	Mezquita, A	7	3
32008835	CEIP	Curros Enríquez	Ourense	7	9
32010601	CEIP	CEIP Manuel Bermúdez Couso	Pobra de Trives	7	6
32014501	CEIP	Rodolfo Núñez Rodríguez	Vilardevos	7	6
32015116	CEIP	Condesa de Fenosa	Barco de Valdeorras, O	7	19
32015256	CEIP	das Vendas da Barreira	Riós	7	5
32016261	CEIP	de Quins	Melón	7	4
32016327	CEIP	Avenida Xesús Pousa 14	Ourense	7	18
32003643	CPI	Virxe dos Remedios	Castro Caldelas	7	12
32011305	CPI	Tomás de Lemos	Ribadavia	9	29

1.4. PONTEVEDRA.

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
36015342	CEIP	de San Vicente-Trasmañó	Redondela	1	3
36016796	EEI	de Verducedo	Moaña	1	3
36019153	EEI	Rúa Hernán Cortés	Vigo	1	3
36005087	CEIP	Nosa Señora de Lourdes	Mondariz-Balneario	1	4
36010125	CEIP	de Fonte Escura	Vigo	1	4
36001343	CEIP	San Xoán Bautista	Cerdedo	1	5
36024495	CRA	de Vilaboa	Vilaboa	1	5
36024604	CRA	de Meis	Meis	1	5
36010423	CEIP	Valle-Inclán	Vigo	1	6
36014945	CEIP	de Valeixe	Cañiza, A	1	6
36016668	CEP	de Caldelas	Tui	1	6
36013837	EEI	dos Campos	Pontevedra	1	6
36016814	EEI	do Con	Moaña	1	6
36006833	CEIP	San Martiño	Pontevedra	1	7
36018434	CEP	Mallón	Nigrán	1	7
36024070	CRA	A Lagoa	Salvaterra de Miño	1	7
36010265	EEI	Cristo da Victoria	Vigo	1	7
36001665	CEIP	de Tenorio	Cotobade	1	8
36004174	CEIP	Vicente Arias de la Maza	Lalín	1	8
36009494	CEIP	de Tebra	Tomiño	1	8
36010204	CEIP	Párroco Don Camilo	Vigo	1	8
36010460	CEIP	Alfonso D. Rodríguez Castelao	Vigo	1	8
36014817	CEIP	da Igrexa-Chapela	Redondela	1	8
36018690	CEIP	de Cabanas	Pontevedra	1	8
36015071	EEI	Vagalume	Vilagarcía de Arousa	1	8
36003959	CEIP	Manuel Rodríguez Sinde	Guarda , A	1	9
36008829	CEIP	Magaláns-Dorrón	Sanxenxo	1	9
36010137	CEIP	da Igrexa-Candeán	Vigo	1	9
36010241	CEIP	Doutor Eijo Garay	Vigo	1	9
36014775	CEIP	de Guillarei	Tui	1	9
36014866	CEIP	Manuel Villar Parama	Estrada , A	1	9
36018422	CEIP	de Atios	Porriño, O	1	9
36018963	CEIP	de Belesar	Baiona	1	9
36019441	CEIP	de Petelos	Mos	1	9
36018987	CRA	Antía Cal	Gondomar	1	9
36000879	CEIP	de Cangas	Cangas	1	10
36001707	CEIP	de Crecente	Crecente	1	10
36003480	CEIP	de Agolada	Agolada	1	10
36009032	CEIP	da Bandeira	Silleda	1	10
36010629	CEIP	Vicente Risco	Vigo	1	10
36010666	CEIP	San Salvador	Vigo	1	10
36013552	CEIP	de Seara	Moaña	1	10
36000181	CEIP	Amor Ruibal	Barro	1	11
36001690	CEIP	Antonio Blanco Rodríguez	Covelo , O	1	11
36019611	CEIP	Marcos da Portela	Pontevedra	1	12
36010691	CEP	Igrexa-Valadares	Vigo	1	12
36004496	CEIP	de Sequelo-Marín	Marín	1	13
36007709	CEIP	de Santo Paio de Abaixo	Redondela	1	13

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
36009974	CEIP	de Coutada-Beadé	Vigo	1	13
36024318	CRA	Raiña Aragonta	Salceda de Caselas	1	14
36015172	CEP	A Xunqueira Nº 2	Pontevedra	1	15
36024045	CRA	Mestre Manuel Garcés	Tomiño	1	15
36003662	CEIP	Chano Piñeiro	Gondomar	1	16
36006390	CEIP	Manuel Vidal Portela	Pontevedra	1	18
36008805	CEIP	de Portonovo	Sanxenxo	1	18
36015093	CEIP	San Tomé	Cambados	1	19
36016051	CEIP	Seis do Nadal	Vigo	1	21
36010711	CEP	Dr. Fleming	Vigo	1	24
36012407	CEIP	A Lomba	Vilagarcía de Arousa	1	25
36007631	CEIP	de Porto Cabeiro	Redondela	3	9
36015937	CEIP	de Merza	Vila de Cruces	7	4
36003170	CEIP	de Soutelo de Montes	Forcarei	7	5
36018161	CEP	Xesús Ferro Couselo	Valga	7	6
36015536	CEIP	A Reigosa	Ponte Caldelas	7	7
36000685	CEIP	Pedro Antonio Cerviño	Campo Lameiro	7	8
36003388	CEIP	Doutor Suárez	Fornelos de Montes	7	8
36014611	CEIP	A Lama	Lama , A	7	8
36000648	CEIP	Enrique Barreiro Piñeiro	Cambados	7	9
36006134	CEIP	San Benito de Lérez	Pontevedra	7	9
36010150	CEIP	Mestres Goldar	Vigo	7	9
36013059	CEIP	de Viñagrande-Deiro	Vilanova de Arousa	7	9
36015871	CEIP	de Meaño-As Covas	Meaño	7	9
36004681	CEIP	de Seixo	Marín	7	10
36007242	CEIP	de Viñas	Poio	7	10
36006067	CEIP	Mestre Manuel García	Oia	7	11
36010228	CEIP	A Paz	Vigo	7	12
36000031	CEIP	Antonio Carpintero	Arbo	7	13
36006079	CPI	Curros Enríquez	Pazos de Borbén	7	13
36010162	CEIP	A Canicouva	Vigo	7	15
36012584	CEIP	Rosalía de Castro	Vilagarcía de Arousa	7	15
36015032	CEIP	de Chans-Bembrive	Vigo	7	15
36000934	CEIP	do Castrillón-Coiro	Cangas	7	16
36013011	CEIP	da Torre-Illa	Illa de Arousa, A	7	16
36013564	CEIP	Pena de Francia	Mos	7	16
36001252	CPI	de Progreso	Catoira	7	17
36006122	CEIP	A Xunqueira Nº 1	Pontevedra	7	18
36008489	CEIP	Altamira	Salceda de Caselas	7	18
36015627	CEIP	García Barbón	Vigo	7	18
36000341	CEIP	A Pedra	Bueu	7	19
36007023	CEIP	Xosé Fernández López	Porriño, O	7	20
36013588	CPI	do Toural	Vilaboa	7	20
36004733	CEIP	de Reibón	Moaña	7	22
36007813	CPI	Julia Becerra Malvar	Ribadumia	7	23
36013576	CPI	Manuel Suárez Marquier	Rosal , O	7	23
36004101	CEIP	Xesús Golmar	Lalín	7	27
36009172	CPI	Manuel Padín Truiteiro	Soutomaior	9	30

2. IES

2.1 A CORUÑA

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
15005300	IES	Rafael Puga Ramón	Coruña, A	1	16
15006687	IES	de Catabois	Ferrol	1	12
15008301	IES	Urbano Lugo	Malpica de Berg.	1	9
15021755	IES	Cabo Ortegal	Cariño	1	15
15026421	IES	Rafael Dieste	Coruña, A	1	20
15027915	IES	Fin do Camiño	Fisterra	1	7
15023090	IES	Macías o Namorado	Padrón	7	18
15023314	IES	de Sabón	Arteixo	7	16
15023338	IES	Praia Barraña	Boiro	7	18
15025682	IES	Fraga do Eume	Pontedeume	7	15
15026352	IES	de Esparís	Brion	7	10
15026716	IES	Adormideras	Coruña, A	7	19
15027058	IES	As Fontiñas	Santiago de Comp.	7	17
15027319	IES	de Sar	Santiago de Comp.	7	17
15027368	IES	Maximino Romero de Lema	Zas	7	15
15027851	IES	A Cachada	Boiro	7	17
15027885	IES	Lamas de Castelo	Carnota	7	6
15027976	IES	Poeta Añón	Outes	7	14
15002581	IES	Alfredo Brañas	Carballo	9	30
15003212	IES	Agra de Raíces	Cee	9	24
15005269	IES	Urbano Lugo	Coruña, A	9	30
15006730	IES	Sofía Casanova	Ferrol	9	26
15015743	IES	Arcebispo Xelmírez I	Santiago de Comp.	9	30
15025530	IES	da Pobra do Caramiñal	Pobra, A	9	25
15025712	IES	Antonio Fraguas Fraguas	Santiago de Comp.	9	26
15026376	IES	Punta Candieira	Cedeira	9	43
15026391	IES	Xulián Magariños	Negreira	9	21
15026731	IES	Campo de San Alberto	Noia	9	28
15026753	IES	Pontepedriña	Santiago de Comp.	9	21
15027691	IES	de Porto do Son	Porto do Son	9	24
15027721	IES	de Ames	Ames	9	26
15027733	IES	de Arzúa	Arzúa	9	22
15027770	IES	A Sardiñeira	Coruña, A	9	23
15027782	IES	Nº 1 de Ordes	Ordes	9	26
15001136	IES	Francisco Aguiar	Betanzos	13	38
15006778	IES	Rodolfo Ucha Piñeiro	Ferrol	13	33
15014568	IES	Nº 1 de Ribeira	Ribeira	13	32
15022607	IES	Ánxel Casal - Monte Alto	Coruña, A	13	43
15032081	IES	de Fene	Fene	13	36

2.2. LUGO

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
27016352	IES	de Palas de Rei	Palas de Rei	1	11
27006553	IES	Xoán Montes	Lugo	1	15
27016625	IES	Illa de Sarón	Xove	7	8
27015189	IES	de Quiroga	Quiroga	7	10
27003175	IES	Val do Asma	Chantada	7	13
27016200	IES	Poeta Díaz Castro	Guitiriz	7	17
27016455	IES	Sanxillao	Lugo	7	21
27015311	IES	A Pinguela	Monforte de Lemos	9	19
27006966	IES	San Rosendo	Mondoñedo	9	22
27010933	IES	Dionisio Gamallo Fierros	Ribadeo	9	22
27012036	IES	Gregorio Fernández	Sarria	9	24
27006541	IES	Nosa Sra. dos Ollos Grandes	Lugo	9	29
27013314	IES	Santiago Basanta Silva	Vilalba	9	32
27020562	IES	de Foz	Foz	9	35
27006516	IES	Politécnico de Lugo	Lugo	9	49

2.3. OURENSE

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
32016340	IES	Aquis Querquernis	Bande	1	12
32016339	IES	de Allariz	Allariz	7	12
32011330	IES	O Ribeiro	Ribadavia	7	15
32016637	IES	Cosme López Rodríguez	Rúa, A	7	16
32015207	IES	O Couto	Ourense	1	21
32013612	IES	Xesús Taboada Chivite	Verín	9	22
32015232	IES	Lagoa de Antela	Xinzo de Limia	9	23
32015050	IES	A Farixa	Ourense	9	24
32009190	IES	As Lagoas	Ourense	9	28
32015037	IES	Manuel Chamoso Lamas	Carballiño, O	9	32
32001725	IES	Lauro Olmo	Barco de Valdeorras, O	9	34

3. CPR

3.1. A CORUÑA

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
15015366	CPR	Casa del Niño	Santiago de Comp.	1	6
15032169	CPR	Tomás Barros	Coruña, A	1	6
15015241	CPR	Ntra. Sra. Inmaculada	Santa Comba	1	8
15004356	CPR	Nebrija	Coruña, A	1	9
15006547	CPR	San Rosendo	Ferrol	1	9
15015469	CPR	San Jorge	Santiago de Comp.	1	9
15015548	CPR	Divino Maestro	Santiago de Comp.	1	9
15015597	CPR	La Milagrosa	Santiago de Comp.	1	9
15009470	CPR	Loyola	Mugardos	1	11
15004435	CPR	Padres Franciscanos	Coruña, A	1	13
15013461	CPR	San José	Pontedeume	1	14
15004231	CPR	Karbo	Coruña, A	1	15
15016449	CPR	Junior's	Santiago de Comp.	1	21
15006501	CPR	Cristo Rey	Ferrol	1	26
15014532	CPR	Bayón	Ribeira	5	13
15005270	CPR	Caixa Galicia	Coruña, A	7	6
15015551	CPR	La Inmaculada	Santiago de Comp.	7	9
15032157	CPR	Andaina	Culleredo	7	10
15010071	CPR	Jorge Juan	Narón	7	11
15006882	CPR	Valle Inclán I	Ferrol	7	13
15000132	CPR	Alca	Ames	7	17
15001112	CPR	Ntra. Sra. del Carmen	Betanzos	7	17
15004101	CPR	Cristo Rey	Coruña, A	7	23
15006481	CPR	Compañía de María	Ferrol	7	26
15015779	CPR	Ntra. Sra. de los Remedios	Santiago de Comp.	9	26
15010769	CPR	María Assumpta	Noia	9	28
15004009	CPR	Calasanz Femenino	Coruña, A	9	30
15014520	CPR	Galaxia	Ribeira	9	30
15004125	CPR	Eiris	Coruña, A	9	31
15004654	CPR	Santo Domingo	Coruña, A	9	32
15004198	CPR	Hijas de Jesús	Coruña, A	9	36
15015378	CPR	Compañía de María	Santiago de Comp.	9	41
15004083	CPR	Compañía de María	Coruña, A	9	42

3.2. LUGO

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
27006905	CPR	Seminario Santa Catalina	Mondoñedo	1	4
27016431	CPR	Dobao Imagen	Lugo	1	5
27006218	CPR	Cervantes	Lugo	1	9
27007235	CPR	Ferrovioario	Monforte de Lemos	1	13
27011998	CPR	La Merced	Sarria	1	13
27007223	CPR	Padres Escolapios	Monforte de Lemos	5	24
27004465	CPR	Nuestra Señora del Pilar	Foz	7	13
27006279	CPR	Fingoy	Lugo	7	22
27006437	CPR	San José	Lugo	7	30

3.3. OURENSE

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
32003783	CPR	Sagrado Corazón	Celanova	1	13
32006531	CPR	Virgen Milagrosa	Maceda	1	8
32008525	CPR	Divina Pastora	Ourense	1	34
32008665	CPR	Divino Maestro	Ourense	1	13
32008914	CPR	Santo Cristo	Ourense	1	6
32009062	CPR	Cardenal Cisneros	Ourense	1	11
32002973	CPR	Sagrado Corazón	Carballiño, O	7	13
32008446	CPR	Concepción Arenal	Ourense	7	25
32013545	CPR	Seminario Apostólico Mercedario	Verín	7	4
32020631	CPR	Pablo VI Fátima	Rúa, A	7	18
32008458	CPR	María Auxiliadora	Ourense	9	39
32008604	CPR	Santa Maria	Ourense	9	45

3.4. PONTEVEDRA

CODIGO	TIPO	NOME	CONCELLO	Nº cuetion.	Nº grupos
36015962	CPR	Campelo Caixanova	Poio	1	3
36016152	CPR	Divino Maestro	Vigo	1	3
36011348	CPR	San Miguel	Vigo	1	6
36013795	CPR	CEBEM	Vigo	1	6
36011312	CPR	San Fermín	Vigo	1	9
36011521	CPR	Vivas	Vigo	1	11
36010435	CPR	El Castro	Vigo	1	13
36010897	CPR	Santa Cristina	Vigo	1	13
36011300	CPR	San Blas - Vista Alegre	Vigo	1	14
36011361	CPR	San José de la Guía	Vigo	1	18
36011099	CPR	Labor	Vigo	1	23
36015949	CPR	San José	Gondomar	7	8
36010794	CPR	Fillas de María Inmaculada	Vigo	7	10
36003996	CPR	San José	Guarda , A	7	13
36007527	CPR	La Inmaculada	Ponteareas	7	13
36011117	CPR	Losada	Vigo	7	13
36011750	CPR	Don Bosco	Vigo	7	13
36019876	CPR	Santa María	Tui	7	13
36011853	CPR	Daniel Castelao	Vigo	7	16
36009123	CPR	María Inmaculada	Silleda	7	17
36019633	CPR	Los Sauces	Pontevedra	7	20
36016115	CPR	Eduardo Pondal	Cangas	7	25
36004514	CPR	La Inmaculada	Marín	7	26
36006641	CPR	Calasancio	Pontevedra	7	26
36011351	CPR	San José de Cluny	Vigo	9	26
36011531	CPR	Alba	Vigo	9	26
36012456	CPR	Sagrada Familia	Vilagarcía de Arousa	9	26
36011142	CPR	María Auxiliadora	Vigo	9	30
36006705	CPR	Ntra. Sra. de los Dolores	Pontevedra	9	36
36011257	CPR	El Pilar	Vigo	9	36
36010903	CPR	Apostol Santiago	Vigo	9	62

ANEXO 3.4.10.2. TÁBOAS DE FRECUENCIAS DAS MOSTRAS.

a) Táboas de frecuencias da mostra de inspectores

Idade.		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	30-39	1	1,3	1,4
	40-49	13	16,9	17,8
	50-59	32	41,6	43,8
	máis 60	27	35,1	37,0
	Total	73	94,8	100,0
Perdidos	Sistema	4	5,2	
Total		77	100,0	

Anos totais de servizo.		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	ata5	16	20,8	21,9
	de6 a 10	8	10,4	11,0
	de 11 a 15	13	16,9	17,8
	de 16 a 20	11	14,3	15,1
	máis de 20	25	32,5	34,2
	Total	73	94,8	100,0
Perdidos	Sistema	4	5,2	
Total		77	100,0	

Corpos aos que pertencen.		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	CIE	46	59,7	61,3
	CISAE	20	26,0	26,7
	interinos ou prácticas	9	11,7	12,0
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Cargos desempeñados en centros.		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	director	39	50,6	78,0
	XE	7	9,1	14,0
	secretario	4	5,2	8,0
	Total	50	64,9	100,0
Perdidos	Sistema	27	35,1	
Total		77	100,0	

Anos de docencia como mestre.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	ata 5	5	6,5	11,4
	de 6 a 10	9	11,7	20,5
	de 11 a 15	16	20,8	36,4
	de 16 a 20	8	10,4	18,2
	máis de 20	6	7,8	13,6
	Total	44	57,1	100,0
Perdidos	Sistema	33	42,9	
Total		77	100,0	

Anos de docencia como profesores de FP_ES.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	ata 5	4	5,2	15,4
	de 6 a 10	5	6,5	19,2
	de 11 a 15	7	9,1	26,9
	de 16 a 20	7	9,1	26,9
	máis de 20	3	3,9	11,5
	Total	26	33,8	100,0
Perdidos	Sistema	51	66,2	
Total		77	100,0	

Anos de docencia como profesores de BUP_ES.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	ata 5	4	5,2	18,2
	de 6 a 10	5	6,5	22,7
	de 11 a 15	6	7,8	27,3
	de 16 a 20	2	2,6	9,1
	máis de 20	5	6,5	22,7
	Total	22	28,6	100,0
Perdidos	Sistema	55	71,4	
Total		77	100,0	

Anos de docencia noutros niveis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	ata 5	4	5,2	25,0
	de 6 a 10	7	9,1	43,8
	de 11 a 15	4	5,2	25,0
	de 16 a 20	1	1,3	6,3
	Total	16	20,8	100,0
Perdidos	Sistema	61	79,2	
Total		77	100,0	

Provincia de destino.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	Coruña	29	37,7	38,2
	Lugo	12	15,6	15,8
	Ourense	11	14,3	14,5
	Pontevedra	24	31,2	31,6
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Nº centros adscritos no curso 2005-06.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	<15	7	9,1	11,9
	De 15-19	15	19,5	25,8
	De 20-24	15	19,5	25,9
	De 25-29	5	6,5	8,6
	De 30-34	5	6,5	8,6
	De 35-39	3	3,9	5,2
	De 40-44	1	1,3	1,7
	>45	7	9,1	11,9
	Total	58	75,3	100,0
Perdidos	Sistema	19	24,7	
Total		77	100,0	

Nº centros adscritos no curso 2006-07.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	<15	8	10,4	12,3
	De 15-19	14	18,2	21,7
	De 20-24	23	29,9	35,5
	De 25-29	11	14,3	16,9
	De 30-34	8	10,4	12,2
	>34	1	1,3	1,5
	Total	65	84,4	100,0
Perdidos	Sistema	12	15,6	
Total		77	100,0	

Uso do teléfono polo centro para comunicarse cos inspectores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	66	85,7	85,7
	2,00	4	5,2	5,2
	3,00	5	6,5	6,5
	4,00	2	2,6	2,6
	Total	77	100,0	100,0

Uso do Fax polo centro para comunicarse cos inspectores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	2	2,6	2,6
	2,00	16	20,8	20,8
	3,00	37	48,1	48,1
	4,00	22	28,6	28,6
	Total	77	100,0	100,0

Uso do e-mail polo centro para comunicarse cos inspectores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	3	3,9	3,9
	2,00	14	18,2	18,2
	3,00	16	20,8	20,8
	4,00	44	57,1	57,1
	Total	77	100,0	100,0

Uso dos oficios polo centro para comunicarse cos inspectores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	6	7,8	7,8
	2,00	43	55,8	55,8
	3,00	19	24,7	24,7
	4,00	9	11,7	11,7
	Total	77	100,0	100,0

Frecuencia de consultas administrativas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	26	33,8	34,2
	2,00	18	23,4	23,7
	3,00	12	15,6	15,8
	4,00	9	11,7	11,8
	5,00	6	7,8	7,9
	6,00	4	5,2	5,3
	7,00	1	1,3	1,3
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Frecuencia de consultas curriculares.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	19	24,7	25,0
	2,00	20	26,0	26,3
	3,00	15	19,5	19,7
	4,00	10	13,0	13,2
	5,00	6	7,8	7,9
	6,00	5	6,5	6,6
	7,00	1	1,3	1,3
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Frecuencia de consultas económicas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	1	1,3	1,3
	3,00	1	1,3	1,3
	4,00	1	1,3	1,3
	5,00	2	2,6	2,6
	6,00	8	10,4	10,5
	7,00	63	81,8	82,9
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Frecuencias de consultas sobre edificios e instalacións.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	2,00	5	6,5	6,6
	3,00	5	6,5	6,6
	4,00	6	7,8	7,9
	5,00	17	22,1	22,4
	6,00	36	46,8	47,4
	7,00	7	9,1	9,2
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Frecuencia de consultas sobre procedemento administrativo.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	3	3,9	3,9
	2,00	10	13,0	13,2
	3,00	16	20,8	21,1
	4,00	18	23,4	23,7
	5,00	18	23,4	23,7
	6,00	10	13,0	13,2
	7,00	1	1,3	1,3
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Frecuencia consultas sobre recursos didácticos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	4	5,2	5,3
	2,00	4	5,2	5,3
	3,00	13	16,9	17,1
	4,00	21	27,3	27,6
	5,00	23	29,9	30,3
	6,00	9	11,7	11,8
	7,00	2	2,6	2,6
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Frecuencia de consultas sobre recursos humanos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	23	29,9	30,3
	2,00	19	24,7	25,0
	3,00	14	18,2	18,4
	4,00	11	14,3	14,5
	5,00	4	5,2	5,3
	6,00	4	5,2	5,3
	7,00	1	1,3	1,3
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Uso teléfono polo inspector para comunicarse cos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	61	79,2	81,3
	2,00	10	13,0	13,3
	3,00	3	3,9	4,0
	4,00	1	1,3	1,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Uso do Fax polo inspector para comunicarse cos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	1	1,3	1,3
	2,00	13	16,9	17,3
	3,00	28	36,4	37,3
	4,00	33	42,9	44,0
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Uso do e-mail polo inspector para comunicarse cos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	8	10,4	10,7
	2,00	16	20,8	21,3
	3,00	23	29,9	30,7
	4,00	28	36,4	37,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Uso dos oficios polo inspector para comunicarse cos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	5	6,5	6,7
	2,00	36	46,8	48,0
	3,00	21	27,3	28,0
	4,00	13	16,9	17,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Anunciar visita.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	5	6,5	6,7
	2,00	1	1,3	1,3
	3,00	5	6,5	6,7
	4,00	3	3,9	4,0
	5,00	61	79,2	81,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Dar instrucións.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	13	16,9	17,3
	2,00	13	16,9	17,3
	3,00	18	23,4	24,0
	4,00	24	31,2	32,0
	5,00	7	9,1	9,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Pedir datos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	20	26,0	26,7
	2,00	20	26,0	26,7
	3,00	13	16,9	17,3
	4,00	22	28,6	29,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Solicitar información sobre o funcionamento do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	26	33,8	34,7
	2,00	24	31,2	32,0
	3,00	17	22,1	22,7
	4,00	5	6,5	6,7
	5,00	3	3,9	4,0
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Transmitir información.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	11	14,3	14,7
	2,00	17	22,1	22,7
	3,00	22	28,6	29,3
	4,00	21	27,3	28,0
	5,00	4	5,2	5,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Hai un plan de visitas preestablecido.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	7	9,1	10,0
	algo en desacordo	10	13,0	14,3
	algo de acordo	30	39,0	42,9
	bastante de acordo	11	14,3	15,7
	totalmente de acordo	12	15,6	17,1
	Total	70	90,9	100,0
Perdidos	Sistema	7	9,1	
Total		77	100,0	

Motivo inicial das visitas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	9	11,7	12,9
	algo en desacordo	17	22,1	24,3
	algo de acordo	16	20,8	22,9
	bastante de acordo	14	18,2	20,0
	totalmente de acordo	14	18,2	20,0
	Total	70	90,9	100,0
Perdidos	Sistema	7	9,1	
Total		77	100,0	

Anuncio das visitas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	17	22,1	24,3
	algo en desacordo	13	16,9	18,6
	algo de acordo	21	27,3	30,0
	bastante de acordo	7	9,1	10,0
	totalmente de acordo	12	15,6	17,1
	Total	70	90,9	100,0
Perdidos	Sistema	7	9,1	
Total		77	100,0	

As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	2	2,6	2,9
	algo en desacordo	2	2,6	2,9
	algo de acordo	10	13,0	14,3
	bastante de acordo	9	11,7	12,9
	totalmente de acordo	47	61,0	67,1
	Total	70	90,9	100,0
Perdidos	Sistema	7	9,1	
Total		77	100,0	

As visitas se aproveitan para comentar aspectos pedagógicos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	1	1,3	1,4
	algo en desacordo	11	14,3	15,7
	algo de acordo	20	26,0	28,6
	bastante de acordo	12	15,6	17,1
	totalmente de acordo	26	33,8	37,1
	Total	70	90,9	100,0
Perdidos	Sistema	7	9,1	
Total		77	100,0	

Atención a todas as persoas durante as visitas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	2	2,6	2,9
	algo en desacordo	1	1,3	1,4
	algo de acordo	3	3,9	4,3
	bastante de acordo	3	3,9	4,3
	totalmente de acordo	61	79,2	87,1
	Total	70	90,9	100,0
Perdidos	Sistema	7	9,1	
Total		77	100,0	

Satisfacción coa distribución de centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	36	46,8	50,7
	non	35	45,5	49,3
	Total	71	92,2	100,0
Perdidos	Sistema	6	7,8	
Total		77	100,0	

Cre que os docentes consideran ao inspector un superior xerárquico?.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	62	80,5	83,8
	non	12	15,6	16,2
	Total	74	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	3	3,9	
Total		77	100,0	

Os inspectores se consideran superiores xerárquicos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	44	57,1	59,5
	non	30	39,0	40,5
	Total	74	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	3	3,9	
Total		77	100,0	

Satisfacción do inspector co seu traballo.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	pouco satisfactorio	24	31,2	32,4
	satisfactorio	19	24,7	25,7
	bastante satisfactorio	24	31,2	32,4
	moi satisfactorio	7	9,1	9,5
	Total	74	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	3	3,9	
Total		77	100,0	

Supervisar o funcionamento dos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	37	48,1	48,1
	2,00	20	26,0	26,0
	3,00	10	13,0	13,0
	4,00	3	3,9	3,9
	5,00	2	2,6	2,6
	6,00	2	2,6	2,6
	8,00	3	3,9	3,9
	Total	77	100,0	100,0

Supervisar a práctica docente.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	5	6,5	6,5
	2,00	14	18,2	18,2
	3,00	12	15,6	15,6
	4,00	13	16,9	16,9
	5,00	11	14,3	14,3
	6,00	8	10,4	10,4
	7,00	8	10,4	10,4
	8,00	6	7,8	7,8
	Total	77	100,0	100,0

Supervisar función directiva.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	2,00	5	6,5	6,5
	3,00	14	18,2	18,2
	4,00	11	14,3	14,3
	5,00	14	18,2	18,2
	6,00	15	19,5	19,5
	7,00	11	14,3	14,3
	8,00	7	9,1	9,1
	Total	77	100,0	100,0

Participar na avaliación do SE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	1	1,3	1,3
	2,00	6	7,8	7,8
	3,00	10	13,0	13,0
	4,00	8	10,4	10,4
	5,00	12	15,6	15,6
	6,00	23	29,9	29,9
	7,00	12	15,6	15,6
	8,00	5	6,5	6,5
	Total	77	100,0	100,0

Velar pelo cumprimento das leis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	15	19,5	19,5
	2,00	11	14,3	14,3
	3,00	14	18,2	18,2
	4,00	16	20,8	20,8
	5,00	10	13,0	13,0
	6,00	4	5,2	5,2
	7,00	6	7,8	7,8
	8,00	1	1,3	1,3
	Total	77	100,0	100,0

Velar pelo cumprimento dos principios e valores da LOE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	1	1,3	1,3
	2,00	4	5,2	5,3
	3,00	8	10,4	10,7
	4,00	9	11,7	12,0
	5,00	9	11,7	12,0
	6,00	9	11,7	12,0
	7,00	16	20,8	21,3
	8,00	19	24,7	25,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	15	19,5	19,5
	2,00	13	16,9	16,9
	3,00	6	7,8	7,8
	4,00	12	15,6	15,6
	5,00	11	14,3	14,3
	6,00	8	10,4	10,4
	7,00	9	11,7	11,7
	8,00	3	3,9	3,9
	Total	77	100,0	100,0

Promover o intercambio de experiencias.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	3	3,9	3,9
	2,00	3	3,9	3,9
	3,00	5	6,5	6,5
	4,00	5	6,5	6,5
	5,00	8	10,4	10,4
	6,00	8	10,4	10,4
	7,00	16	20,8	20,8
	8,00	29	37,7	37,7
	Total	77	100,0	100,0

Faltan funcións na relación?.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	21	27,3	30,4
	non	48	62,3	69,6
	Total	69	89,6	100,0
Perdidos	Sistema	8	10,4	
Total		77	100,0	

Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	é irrelevante	7	9,1	9,3
	é conveniente	28	36,4	37,3
	é imprescindible	40	51,9	53,3
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Avaliación da función docente polos inspectores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	73	94,8	97,3
	non	2	2,6	2,7
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Quén debe avaliar a función docente?.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	XE	1	1,3	50,0
	outros	1	1,3	50,0
	Total	2	2,6	100,0
Perdidos	Sistema	75	97,4	
Total		77	100,0	

Perfil do inspector para avaliar a función docente.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	inspector especialista	31	40,3	41,3
	inspector nivel	14	18,2	18,7
	calquera perfil	30	39,0	40,0
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Avaliación da función directiva polos inspectores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	73	94,8	98,6
	non	1	1,3	1,4
	Total	74	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	3	3,9	
Total		77	100,0	

Perfil do inspector para avaliar a función directiva.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	inspector de nivel	30	39,0	42,3
	calquera perfil	41	53,2	57,7
	Total	71	92,2	100,0
Perdidos	Sistema	6	7,8	
Total		77	100,0	

Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose pouco	3	3,9	4,5
	fixose algo	9	11,7	13,4
	fixose bastante	37	48,1	55,2
	fixose totalmente	18	23,4	26,9
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Seguimento dos expedientes a alumnos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	4	5,2	6,1
	fixose pouco	11	14,3	16,7
	fixose algo	14	18,2	21,2
	fixose bastante	22	28,6	33,3
	fixose totalmente	15	19,5	22,7
	Total	66	85,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	14,3	
Total		77	100,0	

Supervisión do cumprimento de normalización lingüística.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose algo	1	1,3	1,5
	fixose bastante	21	27,3	31,3
	fixose totalmente	45	58,4	67,2
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Asesoramento aos equipos directivos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose algo	15	19,5	22,4
	fixose bastante	33	42,9	49,3
	fixose totalmente	19	24,7	28,4
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Asesoramento aos profesores sobre aspectos normativos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose pouco	15	19,5	22,4
	fixose algo	27	35,1	40,3
	fixose bastante	19	24,7	28,4
	fixose totalmente	6	7,8	9,0
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Asesoramento aos profesores sobre aspectos curriculares.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	5	6,5	7,5
	fixose pouco	26	33,8	38,8
	fixose algo	17	22,1	25,4
	fixose bastante	16	20,8	23,9
	fixose totalmente	3	3,9	4,5
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Asesoramento aos pais.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	5	6,5	7,5
	fixose pouco	16	20,8	23,9
	fixose algo	17	22,1	25,4
	fixose bastante	25	32,5	37,3
	fixose totalmente	4	5,2	6,0
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Aprobar os horarios.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose pouco	2	2,6	3,0
	fixose algo	7	9,1	10,6
	fixose bastante	17	22,1	25,8
	fixose totalmente	40	51,9	60,6
	Total	66	85,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	14,3	
Total		77	100,0	

Recoller os datos de DIM e DOC.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose bastante	8	10,4	12,1
	fixose totalmente	58	75,3	87,9
	Total	66	85,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	14,3	
Total		77	100,0	

Supervisión da PXA e a memoria final.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	1	1,3	1,5
	fixose pouco	5	6,5	7,5
	fixose algo	11	14,3	16,4
	fixose bastante	20	26,0	29,9
	fixose totalmente	30	39,0	44,8
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Supervisión dos libros escolaridade.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	8	10,4	12,1
	fixose pouco	20	26,0	30,3
	fixose algo	22	28,6	33,3
	fixose bastante	7	9,1	10,6
	fixose totalmente	9	11,7	13,6
	Total	66	85,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	14,3	
Total		77	100,0	

Supervisión do cumprimento do calendario e xornada escolar.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose pouco	2	2,6	3,0
	fixose algo	14	18,2	20,9
	fixose bastante	24	31,2	35,8
	fixose totalmente	27	35,1	40,3
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose algo	12	15,6	17,9
	fixose bastante	28	36,4	41,8
	fixose totalmente	27	35,1	40,3
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Supervisión da escolarización de alumnos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	3	3,9	4,6
	fixose pouco	3	3,9	4,6
	fixose algo	11	14,3	16,9
	fixose bastante	22	28,6	33,8
	fixose totalmente	26	33,8	40,0
	Total	65	84,4	100,0
Perdidos	Sistema	12	15,6	
Total		77	100,0	

Avaliación do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	14	18,2	21,5
	fixose pouco	17	22,1	26,2
	fixose algo	18	23,4	27,7
	fixose bastante	10	13,0	15,4
	fixose totalmente	6	7,8	9,2
	Total	65	84,4	100,0
Perdidos	Sistema	12	15,6	
Total		77	100,0	

Seguimento dos procesos de elección CE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	20	26,0	30,8
	fixose pouco	7	9,1	10,8
	fixose algo	13	16,9	20,0
	fixose bastante	19	24,7	29,2
	fixose totalmente	6	7,8	9,2
	Total	65	84,4	100,0
Perdidos	Sistema	12	15,6	
Total		77	100,0	

Proposta de director.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	6	7,8	9,0
	fixose pouco	1	1,3	1,5
	fixose algo	9	11,7	13,4
	fixose bastante	11	14,3	16,4
	fixose totalmente	40	51,9	59,7
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Catálogo de profesores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	fixose pouco	2	2,6	3,0
	fixose algo	3	3,9	4,5
	fixose bastante	9	11,7	13,4
	fixose totalmente	53	68,8	79,1
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Avaliación da función directiva real.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	15	19,5	23,8
	fixose pouco	9	11,7	14,3
	fixose algo	12	15,6	19,0
	fixose bastante	15	19,5	23,8
	fixose totalmente	12	15,6	19,0
	Total	63	81,8	100,0
Perdidos	Sistema	14	18,2	
Total		77	100,0	

Avaliación da función docente real.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	16	20,8	24,2
	fixose pouco	8	10,4	12,1
	fixose algo	17	22,1	25,8
	fixose bastante	12	15,6	18,2
	fixose totalmente	13	16,9	19,7
	Total	66	85,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	14,3	
Total		77	100,0	

Necesidades de formación do profesorado.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	19	24,7	29,2
	fixose pouco	18	23,4	27,7
	fixose algo	19	24,7	29,2
	fixose bastante	5	6,5	7,7
	fixose totalmente	4	5,2	6,2
	Total	65	84,4	100,0
Perdidos	Sistema	12	15,6	
Total		77	100,0	

Valoración da influencia da Inspección na mellora do funcionamento dos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	pouco	7	9,1	10,4
	algo	25	32,5	37,3
	bastante	32	41,6	47,8
	moito	3	3,9	4,5
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Carácter das actuación da inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	técnico	19	24,7	26,4
	burocrático	26	33,8	36,1
	equilibrado	27	35,1	37,5
	Total	72	93,5	100,0
Perdidos	Sistema	5	6,5	
Total		77	100,0	

Supervisar periodicamente as programación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Supervisar periodicamente a metodoloxía.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	64	83,1	84,2
	non	12	15,6	15,8
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Supervisar periodicamente os contidos en clase.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	66	85,7	86,8
	non	10	13,0	13,2
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Supervisar periodicamente a avaliación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	72	93,5	96,0
	non	3	3,9	4,0
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Supervisar o desenvolvemento curricular.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	66	85,7	88,0
	non	9	11,7	12,0
	Total	75	97,4	100,0
Perdidos	Sistema	2	2,6	
Total		77	100,0	

Perfil do inspector para as actuacións curriculares.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	inspector especialista	38	49,4	50,0
	inspector nivel	9	11,7	11,8
	calquera inspector	29	37,7	38,2
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Realización da supervisión programación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	1	1,3	1,5
	fixose pouco	10	13,0	14,7
	fixose algo	26	33,8	38,2
	fixose bastante	23	29,9	33,8
	fixose totalmente	8	10,4	11,8
	Total	68	88,3	100,0
Perdidos	Sistema	9	11,7	
Total		77	100,0	

Realización da supervisión metodoloxía.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	21	27,3	31,3
	fixose pouco	24	31,2	35,8
	fixose algo	17	22,1	25,4
	fixose bastante	5	6,5	7,5
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Realización da supervisión de contidos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	21	27,3	31,3
	fixose pouco	26	33,8	38,8
	fixose algo	15	19,5	22,4
	fixose bastante	4	5,2	6,0
	fixose totalmente	1	1,3	1,5
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Realización da supervisión do procedemento de cualificación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	4	5,2	5,9
	fixose pouco	19	24,7	27,9
	fixose algo	29	37,7	42,6
	fixose bastante	14	18,2	20,6
	fixose totalmente	2	2,6	2,9
	Total	68	88,3	100,0
Perdidos	Sistema	9	11,7	
Total		77	100,0	

Realización da supervisión desenvolvemento curricular.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	11	14,3	16,4
	fixose pouco	20	26,0	29,9
	fixose algo	21	27,3	31,3
	fixose bastante	11	14,3	16,4
	fixose totalmente	4	5,2	6,0
	Total	67	87,0	100,0
Perdidos	Sistema	10	13,0	
Total		77	100,0	

Influencia da supervisión das programacións nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	1	1,3	1,3
	pouco	18	23,4	23,7
	bastante	41	53,2	53,9
	moito	16	20,8	21,1
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	2	2,6	2,6
	moi pouco	2	2,6	2,6
	pouco	14	18,2	18,4
	bastante	44	57,1	57,9
	moito	14	18,2	18,4
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Influencia da supervisión do proceso de cualificación nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	1	1,3	1,3
	moi pouco	2	2,6	2,6
	pouco	10	13,0	13,2
	bastante	41	53,2	53,9
	moito	22	28,6	28,9
	Total	76	98,7	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,3	
Total		77	100,0	

Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	2	2,6	2,7
	moi pouco	2	2,6	2,7
	pouco	17	22,1	23,0
	bastante	30	39,0	40,5
	moito	23	29,9	31,1
	Total	74	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	3	3,9	
Total		77	100,0	

b) **Táboas de frecuencias da mostra de directores de centros públicos.****Anos de exercicio da dirección.**

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	<3	74	28,7	29,0
	3-5	48	18,6	18,8
	6-8	42	16,3	16,5
	9-11	23	8,9	9,0
	12-14	25	9,7	9,8
	>15	43	16,7	16,9
	Total	255	98,8	100,0
Perdidos	Sistema	3	1,2	
Total		258	100,0	

Proposta de nomeamento.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	comisión de selección	141	54,7	57,1
	inspección	106	41,1	42,9
	Total	247	95,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	4,3	
Total		258	100,0	

Anos de docencia.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	6-10	16	6,2	6,3
	11-15	22	8,5	8,6
	16-20	43	16,7	16,9
	21-25	62	24,0	24,3
	26-30	46	17,8	18,0
	31-35	40	15,5	15,7
	>35	26	10,1	10,2
	Total	255	98,8	100,0
Perdidos	Sistema	3	1,2	
Total		258	100,0	

Título académico.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	FP	5	1,9	2,0
	mestre	119	46,1	46,7
	diplomado	7	2,7	2,7
	licenciado	121	46,9	47,5
	enseñeiro/arquitecto	3	1,2	1,2
	Total	255	98,8	100,0
Perdidos	Sistema	3	1,2	
Total		258	100,0	

Tipo de centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	EEI	6	2,3	2,4
	CEP	12	4,7	4,7
	CRA	6	2,3	2,4
	CEIP	127	49,2	49,8
	CPI	16	6,2	6,3
	IES	88	34,1	34,5
	Total	255	98,8	100,0
Perdidos	Sistema	3	1,2	
Total		258	100,0	

Número de unidades.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	<6	28	10,9	11,7
	de 6-11	86	33,3	35,8
	de 11-17	42	16,3	17,5
	de 18-23	42	16,3	17,5
	de 24-29	26	10,1	10,8
	>29	16	6,2	6,7
	Total	240	93,0	100,0
Perdidos	Sistema	18	7,0	
Total		258	100,0	

Tipo de localidade do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	cidade	64	24,8	25,1
	vila/pobo	191	74,0	74,9
	Total	255	98,8	100,0
Perdidos	Sistema	3	1,2	
Total		258	100,0	

Provincia de destino

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	Coruña	96	37,2	37,6
	Lugo	50	19,4	19,6
	Ourense	32	12,4	12,5
	Pontevedra	77	29,8	30,2
	Total	255	98,8	100,0
Perdidos	Sistema	3	1,2	
Total		258	100,0	

Coincidencia na localidade coa sede de Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	55	21,3	21,6
non	200	77,5	78,4
Total	255	98,8	100,0
Perdidos Sistema	3	1,2	
Total	258	100,0	

Medio máis empregado polo centro para comunicarse co inspector.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos teléfono	209	81,0	82,3
Fax	1	0,4	0,4
correo electrónico	12	4,7	4,7
oficios	32	12,4	12,6
Total	254	98,4	100,0
Perdidos Sistema	4	1,6	
Total	258	100,0	

Frecuencia do uso de teléfono polos centros para comunicarse co inspector.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos varias veces por semana	14	5,4	5,5
1 vez á semana	32	12,4	12,5
1 vez cada 15 días	87	33,7	34,1
1 vez ao mes	89	34,5	34,9
1 vez ao trimestre	33	12,8	12,9
Total	255	98,8	100,0
Perdidos Sistema	3	1,2	
Total	258	100,0	

Acceso á Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos moi difícil	4	1,6	1,6
difícil	9	3,5	3,5
normal	84	32,6	33,1
fácil	102	39,5	40,2
moi fácil	55	21,3	21,7
Total	254	98,4	100,0
Perdidos Sistema	4	1,6	
Total	258	100,0	

Frecuencia de consultas administrativas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	90	34,9	37,5
	2,00	51	19,8	21,3
	3,00	35	13,6	14,6
	4,00	29	11,2	12,1
	5,00	11	4,3	4,6
	6,00	15	5,8	6,3
	7,00	9	3,5	3,8
	Total	240	93,0	100,0
Perdidos	Sistema	18	7,0	
Total		258	100,0	

Frecuencia de consultas curriculares.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	33	12,8	13,9
	2,00	45	17,4	19,0
	3,00	50	19,4	21,1
	4,00	36	14,0	15,2
	5,00	41	15,9	17,3
	6,00	19	7,4	8,0
	7,00	13	5,0	5,5
	Total	237	91,9	100,0
Perdidos	Sistema	21	8,1	
Total		258	100,0	

Frecuencia de consultas económicas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	5	1,9	2,2
	2,00	5	1,9	2,2
	3,00	13	5,0	5,6
	4,00	14	5,4	6,0
	5,00	35	13,6	15,1
	6,00	57	22,1	24,6
	7,00	103	39,9	44,4
	Total	232	89,9	100,0
Perdidos	Sistema	26	10,1	
Total		258	100,0	

Frecuencias de consultas sobre edificios e instalacións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	22	8,5	9,4
2,00	23	8,9	9,8
3,00	27	10,5	11,5
4,00	39	15,1	16,7
5,00	45	17,4	19,2
6,00	50	19,4	21,4
7,00	28	10,9	12,0
Total	234	90,7	100,0
Perdidos Sistema	24	9,3	
Total	258	100,0	

Frecuencia de consultas sobre procedemento administrativo.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	19	7,4	8,1
2,00	28	10,9	12,0
3,00	32	12,4	13,7
4,00	34	13,2	14,5
5,00	36	14,0	15,4
6,00	40	15,5	17,1
7,00	45	17,4	19,2
Total	234	90,7	100,0
Perdidos Sistema	24	9,3	
Total	258	100,0	

Frecuencia de consultas sobre recursos didácticos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	10	3,9	4,3
2,00	38	14,7	16,2
3,00	33	12,8	14,1
4,00	60	23,3	25,6
5,00	46	17,8	19,7
6,00	34	13,2	14,5
7,00	13	5,0	5,6
Total	234	90,7	100,0
Perdidos Sistema	24	9,3	
Total	258	100,0	

Frecuencia de consultas sobre recursos humanos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	63	24,4	26,7
2,00	51	19,8	21,6
3,00	45	17,4	19,1
4,00	26	10,1	11,0
5,00	19	7,4	8,1
6,00	13	5,0	5,5
7,00	19	7,4	8,1
Total	236	91,5	100,0
Perdidos Sistema	22	8,5	
Total	258	100,0	

Medio máis empregado polo inspector para comunicarse co centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos teléfono	207	80,2	82,1
Fax	3	1,2	1,2
correo electrónico	23	8,9	9,1
oficios	19	7,4	7,5
Total	252	97,7	100,0
Perdidos Sistema	6	2,3	
Total	258	100,0	

Anunciar visita.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	23	8,9	9,4
2,00	24	9,3	9,8
3,00	25	9,7	10,2
4,00	35	13,6	14,3
5,00	138	53,5	56,3
Total	245	95,0	100,0
Perdidos Sistema	13	5,0	
Total	258	100,0	

Dar instrucións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	14	5,4	5,6
2,00	36	14,0	14,5
3,00	62	24,0	25,0
4,00	93	36,0	37,5
5,00	43	16,7	17,3
Total	248	96,1	100,0
Perdidos Sistema	10	3,9	
Total	258	100,0	

Pedir datos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	80	31,0	32,1
2,00	53	20,5	21,3
3,00	46	17,8	18,5
4,00	45	17,4	18,1
5,00	25	9,7	10,0
Total	249	96,5	100,0
Perdidos Sistema	9	3,5	
Total	258	100,0	

Solicitar información sobre o funcionamento do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	100	38,8	40,0
2,00	71	27,5	28,4
3,00	45	17,4	18,0
4,00	22	8,5	8,8
5,00	12	4,7	4,8
Total	250	96,9	100,0
Perdidos Sistema	8	3,1	
Total	258	100,0	

Transmitir información.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	33	12,8	13,4
2,00	64	24,8	26,0
3,00	70	27,1	28,5
4,00	52	20,2	21,1
5,00	27	10,5	11,0
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Nº visitas no curso 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	3	1,2	1,3
1-2	42	16,3	17,6
3-5	122	47,3	51,3
6-9	54	20,9	22,7
>9	17	6,6	7,1
Total	238	92,2	100,0
Perdidos Sistema	20	7,8	
Total	258	100,0	

Valoración da frecuencia de visitas.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos poucas	38	14,7	15,9
suficientes	201	77,9	84,1
Total	239	92,6	100,0
Perdidos Sistema	19	7,4	
Total	258	100,0	

Hai un plan de visitas preestablecido.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos totalmente en desacordo	46	17,8	18,8
algo en desacordo	39	15,1	15,9
algo de acordo	86	33,3	35,1
bastante de acordo	29	11,2	11,8
totalmente de acordo	45	17,4	18,4
Total	245	95,0	100,0
Perdidos Sistema	13	5,0	
Total	258	100,0	

As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos totalmente en desacordo	20	7,8	8,0
algo en desacordo	22	8,5	8,8
algo de acordo	43	16,7	17,3
bastante de acordo	48	18,6	19,3
totalmente de acordo	116	45,0	46,6
Total	249	96,5	100,0
Perdidos Sistema	9	3,5	
Total	258	100,0	

As visitas se aproveitan para comentar aspectos pedagóxicos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos totalmente en desacordo	26	10,1	10,4
algo en desacordo	36	14,0	14,5
algo de acordo	58	22,5	23,3
bastante de acordo	58	22,5	23,3
totalmente de acordo	71	27,5	28,5
Total	249	96,5	100,0
Perdidos Sistema	9	3,5	
Total	258	100,0	

Durante as visitas aténdense a todas as persoas que o solicitan.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	14	5,4	5,8
	algo en desacordo	9	3,5	3,7
	algo de acordo	22	8,5	9,1
	bastante de acordo	24	9,3	9,9
	totalmente de acordo	174	67,4	71,6
	Total	243	94,2	100,0
Perdidos	Sistema	15	5,8	
Total		258	100,0	

As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	14	5,4	5,6
	algo en desacordo	28	10,9	11,2
	algo de acordo	60	23,3	24,1
	bastante de acordo	55	21,3	22,1
	totalmente de acordo	92	35,7	36,9
	Total	249	96,5	100,0
Perdidos	Sistema	9	3,5	
Total		258	100,0	

Relación coa Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada satisfactoria	4	1,6	1,6
	pouco satisfactoria	12	4,7	4,7
	satisfactoria	72	27,9	28,3
	bastante satisfactoria	76	29,5	29,9
	moi satisfactoria	90	34,9	35,4
	Total	254	98,4	100,0
Perdidos	Sistema	4	1,6	
Total		258	100,0	

Os inspectores como asesores e un apoio externo ao centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	228	88,4	91,9
	non	20	7,8	8,1
	Total	248	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	10	3,9	
Total		258	100,0	

Os inspectores como superiores xerárquicos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	156	60,5	63,4
	non	90	34,9	36,6
	Total	246	95,3	100,0
Perdidos	Sistema	12	4,7	
Total		258	100,0	

Os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	55	21,3	22,5
	non	189	73,3	77,5
	Total	244	94,6	100,0
Perdidos	Sistema	14	5,4	
Total		258	100,0	

Os inspectores como expertos na normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	221	85,7	88,8
	non	28	10,9	11,2
	Total	249	96,5	100,0
Perdidos	Sistema	9	3,5	
Total		258	100,0	

Os inspectores como especialistas nalgunha materia.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	83	32,2	34,3
	non	159	61,6	65,7
	Total	242	93,8	100,0
Perdidos	Sistema	16	6,2	
Total		258	100,0	

Os inspectores como teóricos da educación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	62	24,0	25,6
	non	180	69,8	74,4
	Total	242	93,8	100,0
Perdidos	Sistema	16	6,2	
Total		258	100,0	

Os inspectores como persoas que acougan os conflitos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	97	37,6	40,4
	non	143	55,4	59,6
	Total	240	93,0	100,0
Perdidos	Sistema	18	7,0	
Total		258	100,0	

Supervisar funcionamento dos centros.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	88	34,1	35,8
2,00	35	13,6	14,2
3,00	31	12,0	12,6
4,00	21	8,1	8,5
5,00	17	6,6	6,9
6,00	22	8,5	8,9
7,00	15	5,8	6,1
8,00	17	6,6	6,9
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Supervisar a práctica docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	25	9,7	10,1
2,00	37	14,3	14,9
3,00	28	10,9	11,3
4,00	35	13,6	14,1
5,00	36	14,0	14,5
6,00	24	9,3	9,7
7,00	42	16,3	16,9
8,00	21	8,1	8,5
Total	248	96,1	100,0
Perdidos Sistema	10	3,9	
Total	258	100,0	

Supervisar función directiva.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	6	2,3	2,4
2,00	24	9,3	9,8
3,00	41	15,9	16,7
4,00	33	12,8	13,4
5,00	34	13,2	13,8
6,00	50	19,4	20,3
7,00	26	10,1	10,6
8,00	32	12,4	13,0
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Participar na avaliação do SE.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	4	1,6	1,6
2,00	12	4,7	4,9
3,00	28	10,9	11,4
4,00	35	13,6	14,3
5,00	45	17,4	18,4
6,00	46	17,8	18,8
7,00	45	17,4	18,4
8,00	30	11,6	12,2
Total	245	95,0	100,0
Perdidos Sistema	13	5,0	
Total	258	100,0	

Velar pelo cumprimento das leis.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	24	9,3	9,8
2,00	37	14,3	15,0
3,00	31	12,0	12,6
4,00	50	19,4	20,3
5,00	31	12,0	12,6
6,00	29	11,2	11,8
7,00	30	11,6	12,2
8,00	14	5,4	5,7
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Velar pelo cumprimento dos princípios e valores da LOE.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	9	3,5	3,7
2,00	19	7,4	7,7
3,00	37	14,3	15,0
4,00	24	9,3	9,8
5,00	42	16,3	17,1
6,00	32	12,4	13,0
7,00	41	15,9	16,7
8,00	42	16,3	17,1
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	62	24,0	25,1
2,00	47	18,2	19,0
3,00	26	10,1	10,5
4,00	30	11,6	12,1
5,00	21	8,1	8,5
6,00	28	10,9	11,3
7,00	19	7,4	7,7
8,00	14	5,4	5,7
Total	247	95,7	100,0
Perdidos Sistema	11	4,3	
Total	258	100,0	

Promover o intercambio de experiencias.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	31	12,0	12,6
2,00	38	14,7	15,4
3,00	26	10,1	10,6
4,00	17	6,6	6,9
5,00	19	7,4	7,7
6,00	14	5,4	5,7
7,00	27	10,5	11,0
8,00	74	28,7	30,1
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Todas as funcións da relación son propias da Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	197	76,4	79,4
non	51	19,8	20,6
Total	248	96,1	100,0
Perdidos Sistema	10	3,9	
Total	258	100,0	

Faltan funcións na relación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	199	77,1	83,3
non	40	15,5	16,7
Total	239	92,6	100,0
Perdidos Sistema	19	7,4	
Total	258	100,0	

Necesidade de que o inspector teña experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos é irrelevante	1	0,4	0,4
é conveniente	72	27,9	28,3
é imprescindible	181	70,2	71,3
Total	254	98,4	100,0
Perdidos Sistema	4	1,6	
Total	258	100,0	

O centro funcionaría igual se non fora inspeccionado.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	143	55,4	57,4
non	106	41,1	42,6
Total	249	96,5	100,0
Perdidos Sistema	9	3,5	
Total	258	100,0	

Avaliación pola Inspección da función docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	151	58,5	61,9
non	93	36,0	38,1
Total	244	94,6	100,0
Perdidos Sistema	14	5,4	
Total	258	100,0	

Quén debe facer a avaliación da función docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos director	22	8,5	24,7
XE	13	5,0	14,6
xefe departamento	9	3,5	10,1
outros	45	17,4	50,6
Total	89	34,5	100,0
Perdidos Sistema	169	65,5	
Total	258	100,0	

Perfil do inspector para avaliar a función docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos inspector especialista	76	29,5	32,1
inspector nivel	131	50,8	55,3
calquera perfil	30	11,6	12,7
Total	237	91,9	100,0
Perdidos Sistema	21	8,1	
Total	258	100,0	

Avaliación da función directiva pola Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	210	81,4	85,0
non	37	14,3	15,0
Total	247	95,7	100,0
Perdidos Sistema	11	4,3	
Total	258	100,0	

Perfil do inspector para avaliar a función directiva.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos inspector de nivel	195	75,6	79,3
calquera perfil	51	19,8	20,7
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	34	13,2	14,3
fixose pouco	29	11,2	12,2
fixose algo	64	24,8	26,9
fixose bastante	62	24,0	26,1
fixose totalmente	49	19,0	20,6
Total	238	92,2	100,0
Perdidos Sistema	20	7,8	
Total	258	100,0	

Seguimento expedientes a alumnos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	80	31,0	37,4
fixose pouco	40	15,5	18,7
fixose algo	30	11,6	14,0
fixose bastante	37	14,3	17,3
fixose totalmente	27	10,5	12,6
Total	214	82,9	100,0
Perdidos Sistema	44	17,1	
Total	258	100,0	

Supervisión cumprimento normalización lingüística.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	7	2,7	3,0
fixose pouco	13	5,0	5,5
fixose algo	42	16,3	17,7
fixose bastante	79	30,6	33,3
fixose totalmente	96	37,2	40,5
Total	237	91,9	100,0
Perdidos Sistema	21	8,1	
Total	258	100,0	

Asesoramento aos equipos directivos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	23	8,9	9,5
fixose pouco	20	7,8	8,3
fixose algo	53	20,5	21,9
fixose bastante	75	29,1	31,0
fixose totalmente	71	27,5	29,3
Total	242	93,8	100,0
Perdidos Sistema	16	6,2	
Total	258	100,0	

Aprobar os horarios.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	7	2,7	3,1
fixose pouco	6	2,3	2,6
fixose algo	30	11,6	13,2
fixose bastante	73	28,3	32,0
fixose totalmente	112	43,4	49,1
Total	228	88,4	100,0
Perdidos Sistema	30	11,6	
Total	258	100,0	

Recolleir os datos de DIM e DOC.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	5	1,9	2,2
fixose pouco	8	3,1	3,5
fixose algo	12	4,7	5,2
fixose bastante	50	19,4	21,8
fixose totalmente	154	59,7	67,2
Total	229	88,8	100,0
Perdidos Sistema	29	11,2	
Total	258	100,0	

Supervisión da PXA e da memoria final.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	4	1,6	1,8
fixose pouco	12	4,7	5,4
fixose algo	25	9,7	11,3
fixose bastante	77	29,8	34,7
fixose totalmente	104	40,3	46,8
Total	222	86,0	100,0
Perdidos Sistema	36	14,0	
Total	258	100,0	

Supervisión libros escolaridade.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	69	26,7	32,1
fixose pouco	35	13,6	16,3
fixose algo	41	15,9	19,1
fixose bastante	41	15,9	19,1
fixose totalmente	29	11,2	13,5
Total	215	83,3	100,0
Perdidos Sistema	43	16,7	
Total	258	100,0	

Supervisión do cumprimento do calendario e xornada escolar.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	10	3,9	4,2
fixose pouco	22	8,5	9,3
fixose algo	56	21,7	23,6
fixose bastante	90	34,9	38,0
fixose totalmente	59	22,9	24,9
Total	237	91,9	100,0
Perdidos Sistema	21	8,1	
Total	258	100,0	

Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	20	7,8	8,8
fixose pouco	32	12,4	14,2
fixose algo	47	18,2	20,8
fixose bastante	81	31,4	35,8
fixose totalmente	46	17,8	20,4
Total	226	87,6	100,0
Perdidos Sistema	32	12,4	
Total	258	100,0	

Supervisión da escolarización de alumnos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	27	10,5	11,5
fixose pouco	36	14,0	15,3
fixose algo	49	19,0	20,9
fixose bastante	72	27,9	30,6
fixose totalmente	51	19,8	21,7
Total	235	91,1	100,0
Perdidos Sistema	23	8,9	
Total	258	100,0	

Avaliación do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	52	20,2	25,7
fixose pouco	34	13,2	16,8
fixose algo	47	18,2	23,3
fixose bastante	44	17,1	21,8
fixose totalmente	25	9,7	12,4
Total	202	78,3	100,0
Perdidos Sistema	56	21,7	
Total	258	100,0	

Seguimento dos procesos de elección CE.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	55	21,3	25,9
fixose pouco	38	14,7	17,9
fixose algo	40	15,5	18,9
fixose bastante	50	19,4	23,6
fixose totalmente	29	11,2	13,7
Total	212	82,2	100,0
Perdidos Sistema	46	17,8	
Total	258	100,0	

Participar nos arranxos escolares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	62	24,0	27,2
fixose pouco	51	19,8	22,4
fixose algo	47	18,2	20,6
fixose bastante	40	15,5	17,5
fixose totalmente	28	10,9	12,3
Total	228	88,4	100,0
Perdidos Sistema	30	11,6	
Total	258	100,0	

Supervisión do catálogo de profesores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	10	3,9	4,3
fixose pouco	14	5,4	6,0
fixose algo	22	8,5	9,4
fixose bastante	54	20,9	23,2
fixose totalmente	133	51,6	57,1
Total	233	90,3	100,0
Perdidos Sistema	25	9,7	
Total	258	100,0	

Previsións na oferta de ensinanzas.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	41	15,9	18,5
fixose pouco	34	13,2	15,3
fixose algo	44	17,1	19,8
fixose bastante	48	18,6	21,6
fixose totalmente	55	21,3	24,8
Total	222	86,0	100,0
Perdidos Sistema	36	14,0	
Total	258	100,0	

Detección de necesidades de formación do profesorado.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	82	31,8	37,4
fixose pouco	62	24,0	28,3
fixose algo	40	15,5	18,3
fixose bastante	26	10,1	11,9
fixose totalmente	9	3,5	4,1
Total	219	84,9	100,0
Perdidos Sistema	39	15,1	
Total	258	100,0	

Valoración da influencia da Inspección na mellora do funcionamento do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	15	5,8	6,0
pouca	37	14,3	14,7
algunha	84	32,6	33,5
bastante	90	34,9	35,9
moita	25	9,7	10,0
Total	251	97,3	100,0
Perdidos Sistema	7	2,7	
Total	258	100,0	

Carácter das actuación da Inspección

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos técnico	26	10,1	10,6
burocrático	121	46,9	49,2
equilibrado	99	38,4	40,2
Total	246	95,3	100,0
Perdidos Sistema	12	4,7	
Total	258	100,0	

Supervisar periodicamente as programacións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	203	78,7	80,6
non	49	19,0	19,4
Total	252	97,7	100,0
Perdidos Sistema	6	2,3	
Total	258	100,0	

Supervisar periodicamente a metodoloxía.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	101	39,1	40,7
non	147	57,0	59,3
Total	248	96,1	100,0
Perdidos Sistema	10	3,9	
Total	258	100,0	

Supervisar periodicamente a avaliación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	165	64,0	66,8
non	82	31,8	33,2
Total	247	95,7	100,0
Perdidos Sistema	11	4,3	
Total	258	100,0	

Supervisar o desenvolvemento curricular.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	117	45,3	85,4
non	20	7,8	14,6
Total	137	53,1	100,0
Perdidos Sistema	121	46,9	
Total	258	100,0	

Perfil do inspector para as actuacións curriculares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos inspector especialista	78	30,2	34,1
inspector nivel	121	46,9	52,8
calquera inspector	30	11,6	13,1
Total	229	88,8	100,0
Perdidos Sistema	29	11,2	
Total	258	100,0	

Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos director	32	12,4	23,4
xefe de estudos	58	22,5	42,3
xefe departamento	31	12,0	22,6
outros	16	6,2	11,7
Total	137	53,1	100,0
Perdidos Sistema	121	46,9	
Total	258	100,0	

Realización de programación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	45	17,4	18,8
fixose pouco	34	13,2	14,2
fixose algo	58	22,5	24,3
fixose bastante	74	28,7	31,0
fixose totalmente	28	10,9	11,7
Total	239	92,6	100,0
Perdidos Sistema	19	7,4	
Total	258	100,0	

Realización da supervisión da metodoloxía.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	150	58,1	62,8
fixose pouco	42	16,3	17,6
fixose algo	30	11,6	12,6
fixose bastante	15	5,8	6,3
fixose totalmente	2	0,8	0,8
Total	239	92,6	100,0
Perdidos Sistema	19	7,4	
Total	258	100,0	

Realización da supervisión de contidos curriculares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	141	54,7	59,5
fixose pouco	47	18,2	19,8
fixose algo	34	13,2	14,3
fixose bastante	13	5,0	5,5
fixose totalmente	2	0,8	0,8
Total	237	91,9	100,0
Perdidos Sistema	21	8,1	
Total	258	100,0	

Realización da supervisión dos procedementos de cualificación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	105	40,7	45,1
fixose pouco	67	26,0	28,8
fixose algo	40	15,5	17,2
fixose bastante	16	6,2	6,9
fixose totalmente	5	1,9	2,1
Total	233	90,3	100,0
Perdidos Sistema	25	9,7	
Total	258	100,0	

Realización da supervisión do desenvolvemento curricular.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	72	27,9	31,9
fixose pouco	46	17,8	20,4
fixose algo	55	21,3	24,3
fixose bastante	36	14,0	15,9
fixose totalmente	17	6,6	7,5
Total	226	87,6	100,0
Perdidos Sistema	32	12,4	
Total	258	100,0	

Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	22	8,5	8,7
moi pouco	32	12,4	12,6
pouco	69	26,7	27,2
bastante	110	42,6	43,3
moito	21	8,1	8,3
Total	254	98,4	100,0
Perdidos Sistema	4	1,6	
Total	258	100,0	

Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	33	12,8	13,0
moi pouco	39	15,1	15,4
pouco	73	28,3	28,9
bastante	76	29,5	30,0
moito	32	12,4	12,6
Total	253	98,1	100,0
Perdidos Sistema	5	1,9	
Total	258	100,0	

Influencia da supervisión dos procesos de cualificación nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	19	7,4	7,5
	moi pouco	36	14,0	14,2
	pouco	79	30,6	31,2
	bastante	90	34,9	35,6
	moito	29	11,2	11,5
	Total	253	98,1	100,0
Perdidos	Sistema	5	1,9	
Total		258	100,0	

Influencia da supervisión do desenvolvemento curricular nos resultados do centro

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	14	5,4	5,6
	moi pouco	26	10,1	10,5
	pouco	69	26,7	27,8
	bastante	114	44,2	46,0
	moito	25	9,7	10,1
	Total	248	96,1	100,0
Perdidos	Sistema	10	3,9	
Total		258	100,0	

c) Táboas de frecuencias da mostra de directores de centros privados.**Anos de exercicio da dirección.**

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	<3	19	32,2	34,5
	3-5	9	15,3	16,4
	6-8	6	10,2	10,9
	9-11	6	10,2	10,9
	12-14	5	8,5	9,1
	>15	10	16,9	18,2
	Total	55	93,2	100,0
Perdidos	Sistema	4	6,8	
Total		59	100,0	

Anos de docencia.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	6-10	9	15,3	15,8
	11-15	8	13,6	14,0
	16-20	9	15,3	15,8
	21-25	8	13,6	14,0
	26-30	10	16,9	17,5
	31-35	5	8,5	8,8
	>35	8	13,6	14,0
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Número de unidades do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	<6	1	1,7	1,8
	de 6-11	13	22,0	22,8
	de 12-17	21	35,6	36,8
	de 18-23	3	5,1	5,3
	de 24-29	10	16,9	17,5
	>29	9	15,3	15,8
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Tipo de localidade na que está situado o centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	cidade	41	69,5	70,7
	vila/pobo	17	28,8	29,3
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Provincia onde está situado o centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	Coruña	21	35,6	36,2
	Lugo	6	10,2	10,3
	Ourense	7	11,9	12,1
	Pontevedra	24	40,7	41,4
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Coincidencia na localidade con sede de Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	33	55,9	56,9
	non	25	42,4	43,1
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Medio máis empregado polo centro para comunicarse co inspector.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	teléfono	39	66,1	67,2
	Fax	2	3,4	3,4
	correo electrónico	4	6,8	6,9
	oficios	13	22,0	22,4
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Frecuencia do uso de teléfono polos centros para comunicarse co inspector.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1 vez á semana	1	1,7	1,8
	1 vez cada 15 días	11	18,6	19,3
	1 vez ao mes	32	54,2	56,1
	1 vez ao trimestre	11	18,6	19,3
	1 vez ao ano	2	3,4	3,5
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Acceso á Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	difícil	2	3,4	3,4
	normal	22	37,3	37,9
	fácil	21	35,6	36,2
	moi fácil	13	22,0	22,4
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Frecuencia consultas administrativas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	41	69,5	73,2
	2,00	10	16,9	17,9
	3,00	5	8,5	8,9
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Frecuencia consultas curriculares.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	7	11,9	12,7
	2,00	34	57,6	61,8
	3,00	14	23,7	25,5
	Total	55	93,2	100,0
Perdidos	Sistema	4	6,8	
Total		59	100,0	

Frecuencia consultas sobre procedemento administrativo.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	9	15,3	16,1
	2,00	11	18,6	19,6
	3,00	36	61,0	64,3
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Medio máis empregado polo inspector para dirixirse ao centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	teléfono	38	64,4	66,7
	fax	2	3,4	3,5
	correo electrónico	9	15,3	15,8
	oficios	8	13,6	14,0
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Anunciar visita.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	6	10,2	10,5
	2,00	3	5,1	5,3
	3,00	3	5,1	5,3
	4,00	9	15,3	15,8
	5,00	36	61,0	63,2
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Dar instrucións.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	10	16,9	17,5
	2,00	9	15,3	15,8
	3,00	13	22,0	22,8
	4,00	17	28,8	29,8
	5,00	8	13,6	14,0
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Pedir datos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	17	28,8	29,8
	2,00	13	22,0	22,8
	3,00	14	23,7	24,6
	4,00	10	16,9	17,5
	5,00	3	5,1	5,3
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Solicitar información sobre o funcionamento do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	18	30,5	31,6
	2,00	14	23,7	24,6
	3,00	17	28,8	29,8
	4,00	5	8,5	8,8
	5,00	3	5,1	5,3
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Transmitir información.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	6	10,2	10,5
	2,00	18	30,5	31,6
	3,00	10	16,9	17,5
	4,00	16	27,1	28,1
	5,00	7	11,9	12,3
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Nº visitas no curso 2005/06.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1-2	28	47,5	48,3
	3-5	27	45,8	46,6
	6-9	3	5,1	5,2
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Valoración da frecuencia de visitas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	poucas	1	1,7	1,8
	suficientes	55	93,2	96,5
	excesivas	1	1,7	1,8
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Hai un plan de visitas preestablecido.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	14	23,7	24,6
	algo en desacordo	9	15,3	15,8
	algo de acordo	18	30,5	31,6
	bastante de acordo	7	11,9	12,3
	totalmente de acordo	9	15,3	15,8
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	3	5,1	5,3
	algo en desacordo	5	8,5	8,8
	algo de acordo	7	11,9	12,3
	bastante de acordo	13	22,0	22,8
	totalmente de acordo	29	49,2	50,9
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	totalmente en desacordo	5	8,5	8,8
	algo en desacordo	5	8,5	8,8
	algo de acordo	12	20,3	21,1
	bastante de acordo	12	20,3	21,1
	totalmente de acordo	23	39,0	40,4
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Relación coa Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	pouco satisfactoria	2	3,4	3,5
	satisfactoria	17	28,8	29,8
	bastante satisfactoria	23	39,0	40,4
	moi satisfactoria	15	25,4	26,3
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Os inspectores como asesores e un apoio externo ao centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	55	93,2	94,8
	non	3	5,1	5,2
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Os inspectores como superiores xerárquicos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	28	47,5	48,3
	non	30	50,8	51,7
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	15	25,4	25,9
	non	43	72,9	74,1
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Os inspectores como expertos na normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	50	84,7	89,3
	non	6	10,2	10,7
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Os inspectores como especialistas nalgũa materia.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	22	37,3	40,0
	non	33	55,9	60,0
	Total	55	93,2	100,0
Perdidos	Sistema	4	6,8	
Total		59	100,0	

Os inspectores como teóricos da educación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	16	27,1	28,1
	non	41	69,5	71,9
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Os inspectores como persoas que acougan os conflitos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	24	40,7	42,1
	non	33	55,9	57,9
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Supervisar o funcionamento dos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	12	20,3	20,7
	2,00	7	11,9	12,1
	3,00	3	5,1	5,2
	4,00	10	16,9	17,2
	5,00	3	5,1	5,2
	6,00	9	15,3	15,5
	7,00	2	3,4	3,4
	8,00	12	20,3	20,7
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Supervisar a prática docente.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	3	5,1	5,2
	2,00	3	5,1	5,2
	3,00	5	8,5	8,6
	4,00	9	15,3	15,5
	5,00	9	15,3	15,5
	6,00	6	10,2	10,3
	7,00	14	23,7	24,1
	8,00	9	15,3	15,5
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Supervisar función directiva.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	2	3,4	3,5
	2,00	1	1,7	1,8
	3,00	6	10,2	10,5
	4,00	7	11,9	12,3
	5,00	12	20,3	21,1
	6,00	16	27,1	28,1
	7,00	9	15,3	15,8
	8,00	4	6,8	7,0
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Participar na avaliación do SE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	2,00	6	10,2	10,7
	3,00	9	15,3	16,1
	4,00	8	13,6	14,3
	5,00	12	20,3	21,4
	6,00	5	8,5	8,9
	7,00	12	20,3	21,4
	8,00	4	6,8	7,1
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Velar pelo cumprimento das leis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	12	20,3	21,1
	2,00	9	15,3	15,8
	3,00	9	15,3	15,8
	4,00	9	15,3	15,8
	5,00	5	8,5	8,8
	6,00	7	11,9	12,3
	7,00	4	6,8	7,0
	8,00	2	3,4	3,5
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Velar pelo cumprimento dos princípios e valores da LOE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	2	3,4	3,4
	2,00	10	16,9	17,2
	3,00	15	25,4	25,9
	4,00	4	6,8	6,9
	5,00	7	11,9	12,1
	6,00	5	8,5	8,6
	7,00	7	11,9	12,1
	8,00	8	13,6	13,8
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	19	32,2	33,3
	2,00	11	18,6	19,3
	3,00	9	15,3	15,8
	4,00	5	8,5	8,8
	5,00	3	5,1	5,3
	6,00	2	3,4	3,5
	7,00	2	3,4	3,5
	8,00	6	10,2	10,5
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Promover o intercambio de experiencias.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	7	11,9	12,3
	2,00	10	16,9	17,5
	3,00	1	1,7	1,8
	4,00	5	8,5	8,8
	5,00	7	11,9	12,3
	6,00	8	13,6	14,0
	7,00	6	10,2	10,5
	8,00	13	22,0	22,8
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Todas as funcións da relación son propias da Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	41	69,5	70,7
	non	17	28,8	29,3
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Faltan funcións na relación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	51	86,4	91,1
	non	5	8,5	8,9
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Necesidade de que o inspector teña experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	é irrelevante	1	1,7	1,7
	é conveniente	18	30,5	31,0
	é imprescindible	39	66,1	67,2
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	6	10,2	11,5
	fixose pouco	3	5,1	5,8
	fixose algo	18	30,5	34,6
	fixose bastante	16	27,1	30,8
	fixose totalmente	9	15,3	17,3
	Total	52	88,1	100,0
Perdidos	Sistema	7	11,9	
Total		59	100,0	

Seguimento expedientes a alumnos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	23	39,0	44,2
	fixose pouco	4	6,8	7,7
	fixose algo	9	15,3	17,3
	fixose bastante	10	16,9	19,2
	fixose totalmente	6	10,2	11,5
	Total	52	88,1	100,0
Perdidos	Sistema	7	11,9	
Total		59	100,0	

Supervisión o cumprimento de normalización lingüística.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	1	1,7	1,8
	fixose pouco	2	3,4	3,5
	fixose algo	8	13,6	14,0
	fixose bastante	15	25,4	26,3
	fixose totalmente	31	52,5	54,4
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Recoller datos de DIM e DOC.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	1	1,7	1,8
	fixose pouco	1	1,7	1,8
	fixose algo	2	3,4	3,6
	fixose bastante	16	27,1	28,6
	fixose totalmente	36	61,0	64,3
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Supervisión da PXA e a memoria final.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	1	1,7	1,8
	fixose pouco	3	5,1	5,4
	fixose algo	7	11,9	12,5
	fixose bastante	19	32,2	33,9
	fixose totalmente	26	44,1	46,4
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Supervisión dos libros escolaridade.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	16	27,1	32,0
	fixose pouco	9	15,3	18,0
	fixose algo	13	22,0	26,0
	fixose bastante	9	15,3	18,0
	fixose totalmente	3	5,1	6,0
	Total	50	84,7	100,0
Perdidos	Sistema	9	15,3	
Total		59	100,0	

Supervisión do cumprimento do calendario e xornada escolar.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	4	6,8	7,1
	fixose pouco	6	10,2	10,7
	fixose algo	11	18,6	19,6
	fixose bastante	19	32,2	33,9
	fixose totalmente	16	27,1	28,6
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Supervisión da escolarización de alumnos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	5	8,5	8,9
	fixose pouco	3	5,1	5,4
	fixose algo	9	15,3	16,1
	fixose bastante	23	39,0	41,1
	fixose totalmente	16	27,1	28,6
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Avaliación do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	13	22,0	31,0
	fixose pouco	6	10,2	14,3
	fixose algo	6	10,2	14,3
	fixose bastante	13	22,0	31,0
	fixose totalmente	4	6,8	9,5
	Total	42	71,2	100,0
Perdidos	Sistema	17	28,8	
Total		59	100,0	

Valoración da influencia na mellora do funcionamento.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	ningunha	1	1,7	1,7
	pouca	8	13,6	13,8
	algunha	19	32,2	32,8
	bastante	24	40,7	41,4
	moita	6	10,2	10,3
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Carácter das actuación da inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	técnico	11	18,6	19,3
	burocrático	18	30,5	31,6
	equilibrado	28	47,5	49,1
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Supervisar periodicamente as programación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	38	64,4	65,5
	non	20	33,9	34,5
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Supervisar periodicamente a metodoloxía.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	10	16,9	17,2
	non	48	81,4	82,8
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Supervisar periodicamente a avaliación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	28	47,5	50,0
	non	28	47,5	50,0
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Supervisar o desenvolvemento curricular.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	32	54,2	59,3
	non	22	37,3	40,7
	Total	54	91,5	100,0
Perdidos	Sistema	5	8,5	
Total		59	100,0	

Perfil do inspector para actuacións curriculares.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	inspector especialista	9	15,3	18,0
	inspector nivel	31	52,5	62,0
	calquera inspector	10	16,9	20,0
	Total	50	84,7	100,0
Perdidos	Sistema	9	15,3	
Total		59	100,0	

Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	director	30	50,8	61,2
	xefe de estudos	13	22,0	26,5
	xefe departamento	6	10,2	12,2
	Total	49	83,1	100,0
Perdidos	Sistema	10	16,9	
Total		59	100,0	

Realización de supervisión das programacións.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	14	23,7	24,1
	fixose pouco	7	11,9	12,1
	fixose algo	18	30,5	31,0
	fixose bastante	12	20,3	20,7
	fixose totalmente	7	11,9	12,1
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Realización da supervisión da metodoloxía.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	36	61,0	62,1
	fixose pouco	13	22,0	22,4
	fixose algo	7	11,9	12,1
	fixose bastante	2	3,4	3,4
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Realización da supervisión de contidos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	36	61,0	63,2
	fixose pouco	12	20,3	21,1
	fixose algo	6	10,2	10,5
	fixose bastante	2	3,4	3,5
	fixose totalmente	1	1,7	1,8
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Realización da supervisión dos procesos de cualificación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	25	42,4	44,6
	fixose pouco	11	18,6	19,6
	fixose algo	12	20,3	21,4
	fixose bastante	7	11,9	12,5
	fixose totalmente	1	1,7	1,8
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Realización da supervisión do desenvolvemento curricular.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	18	30,5	31,0
	fixose pouco	6	10,2	10,3
	fixose algo	11	18,6	19,0
	fixose bastante	17	28,8	29,3
	fixose totalmente	6	10,2	10,3
	Total	58	98,3	100,0
Perdidos	Sistema	1	1,7	
Total		59	100,0	

Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	12	20,3	21,1
	moi pouco	5	8,5	8,8
	pouco	21	35,6	36,8
	bastante	17	28,8	29,8
	moito	2	3,4	3,5
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	15	25,4	26,8
	moi pouco	18	30,5	32,1
	pouco	13	22,0	23,2
	bastante	9	15,3	16,1
	moito	1	1,7	1,8
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	13	22,0	23,2
	moi pouco	12	20,3	21,4
	pouco	15	25,4	26,8
	bastante	15	25,4	26,8
	moito	1	1,7	1,8
	Total	56	94,9	100,0
Perdidos	Sistema	3	5,1	
Total		59	100,0	

Influencia da supervisión do desenvolvemento do currículo nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	11	18,6	19,3
	moi pouco	5	8,5	8,8
	pouco	19	32,2	33,3
	bastante	20	33,9	35,1
	moito	2	3,4	3,5
	Total	57	96,6	100,0
Perdidos	Sistema	2	3,4	
Total		59	100,0	

Seguir o cumprimento dos concertos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	3	5,1	5,9
	fixose pouco	4	6,8	7,8
	fixose algo	6	10,2	11,8
	fixose bastante	16	27,1	31,4
	fixose totalmente	22	37,3	43,1
	Total	51	86,4	100,0
Perdidos	Sistema	8	13,6	
Total		59	100,0	

d) Táboas de frecuencias da mostra de profesores de centros públicos.**Anos de docencia.**

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos <1	8	1,7	1,7
1-5	38	7,9	8,1
6-10	65	13,5	13,8
11-15	50	10,4	10,6
16-20	95	19,8	20,1
21-25	97	20,2	20,6
26-30	61	12,7	12,9
31-35	40	8,3	8,5
>35	18	3,8	3,8
Total	472	98,3	100,0
Perdidos Sistema	8	1,7	
Total	480	100,0	

Situación administrativa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos funcionario de carreira	429	89,4	90,5
funcionario interino	30	6,3	6,3
funcionario substituto	15	3,1	3,2
Total	474	98,8	100,0
Perdidos Sistema	6	1,3	
Total	480	100,0	

Corpo ao que pertencen os profesores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos mestres	215	44,8	45,2
PTFP	19	4,0	4,0
PES	221	46,0	46,4
catedráticos	21	4,4	4,4
Total	476	99,2	100,0
Perdidos Sistema	4	0,8	
Total	480	100,0	

Título académico.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos FP	10	2,1	2,1
mestre	159	33,1	33,4
diplomado	9	1,9	1,9
licenciado	286	59,6	60,1
enxeñeiro/arquitecto	12	2,5	2,5
Total	476	99,2	100,0
Perdidos Sistema	4	0,8	
Total	480	100,0	

Materias dos xefe de departamento da mostra real.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	artes plásticas	5	1,0	3,9
	ciencias naturais	8	1,7	6,3
	economía	5	1,0	3,9
	educación física	6	1,3	4,7
	filosofía	7	1,5	5,5
	física e química	6	1,3	4,7
	FOL	1	0,2	0,8
	francés	8	1,7	6,3
	grego	1	0,2	0,8
	inglés	10	2,1	7,9
	latín	5	1,0	3,9
	lingua castelá	11	2,3	8,7
	lingua galega	9	1,9	7,1
	matemáticas	9	1,9	7,1
	música	7	1,5	5,5
	tecnoloxía	7	1,5	5,5
	xeografía e historia	16	3,3	12,6
	de familia profesional	6	1,3	4,7
	Total	127	26,5	100,0
Perdidos	Sistema	353	73,5	
Total		480	100,0	

Nº profesores que compoñen o departamento ao que pertencen os xefes de departamento da mostra real.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	22	4,6	16,5
	2,00	29	6,0	21,8
	3,00	22	4,6	16,5
	4,00	23	4,8	17,3
	5,00	13	2,7	9,8
	6,00	9	1,9	6,8
	7,00	8	1,7	6,0
	8,00	3	0,6	2,3
	12,00	1	0,2	0,8
	15,00	1	0,2	0,8
	16,00	1	0,2	0,8
	41,00	1	0,2	0,8
	Total	133	27,7	100,0
Perdidos	Sistema	347	72,3	
Total		480	100,0	

Tipo de localidade na que está situado o centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	cidade	123	25,6	25,6
	vila/pobo	357	74,4	74,4
	Total	480	100,0	100,0

Provincia de destino.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos Coruña	204	42,5	42,5
Lugo	77	16,0	16,0
Ourense	49	10,2	10,2
Pontevedra	150	31,3	31,3
Total	480	100,0	100,0

Coincidencia na localidade con sede de Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	103	21,5	21,5
non	377	78,5	78,5
Total	480	100,0	100,0

Coñecemento sobre a Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	434	90,4	92,5
non	35	7,3	7,5
Total	469	97,7	100,0
Perdidos Sistema	11	2,3	
Total	480	100,0	

Nº de relacións coa Inspección no curso 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	278	57,9	58,9
1 vez	99	20,6	21,0
2-4	83	17,3	17,6
5 ou máis	12	2,5	2,5
Total	472	98,3	100,0
Perdidos Sistema	8	1,7	
Total	480	100,0	

Relación coa inspección por iniciativa propia.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	84	17,5	100,0
Perdidos Sistema	396	82,5	
Total	480	100,0	

Relación coa inspección por indicación doutra persoa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	17	3,5	100,0
Perdidos Sistema	463	96,5	
Total	480	100,0	

Relación coa inspección por iniciativa inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	147	30,6	100,0
Perdidos Sistema	333	69,4	
Total	480	100,0	

Relación coa inspección a través del teléfono.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	62	12,9	100,0
Perdidos Sistema	418	87,1	
Total	480	100,0	

Relación coa inspección a través de escrito.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	44	9,2	100,0
Perdidos Sistema	436	90,8	
Total	480	100,0	

Relación coa inspección a través de entrevista.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	101	21,0	100,0
Perdidos Sistema	379	79,0	
Total	480	100,0	

Solicitar permiso para asistir a actividades de formación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	21	4,4	100,0
Perdidos Sistema	459	95,6	
Total	480	100,0	

Avaliar a práctica docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	5	1,0	100,0
Perdidos Sistema	475	99,0	
Total	480	100,0	

Pedir información/asesoramento/orientación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	39	8,1	100,0
Perdidos Sistema	441	91,9	
Total	480	100,0	

Por problemas coa dirección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	3	0,6	100,0
Perdidos Sistema	477	99,4	
Total	480	100,0	

Facer reclamacións sobre horario.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	2	0,4	100,0
Perdidos Sistema	478	99,6	
Total	480	100,0	

Outras causas.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	55	11,5	100,0
Perdidos Sistema	425	88,5	
Total	480	100,0	

Nº de relacións motivadas pola xefatura de departamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	16	3,3	50,0
unha	11	2,3	34,4
2-4	5	1,0	15,6
Total	32	6,7	100,0
Perdidos Sistema	448	93,3	
Total	480	100,0	

Reunións do inspector co departamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	3	0,6	100,0
Perdidos Sistema	477	99,4	
Total	480	100,0	

Como representante do CE/claustró.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	4	0,8	100,0
Perdidos Sistema	476	99,2	
Total	480	100,0	

Petición do inspector de aclaracións sobre as programacións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	48	10,0	100,0
Perdidos Sistema	432	90,0	
Total	480	100,0	

Na visita á aula.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	41	8,5	100,0
Perdidos Sistema	439	91,5	
Total	480	100,0	

Outros motivos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	71	14,8	100,0
Perdidos Sistema	409	85,2	
Total	480	100,0	

Nº de relacións coa Inspección antes do 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	208	43,3	44,3
1 vez	87	18,1	18,6
2-4	96	20,0	20,5
5 ou máis	78	16,3	16,6
Total	469	97,7	100,0
Perdidos Sistema	11	2,3	
Total	480	100,0	

Relación coa Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada satisfactoria	19	4,0	6,5
pouco satisfactoria	67	14,0	22,8
satisfactoria	152	31,7	51,7
bastante satisfactoria	37	7,7	12,6
moi satisfactoria	19	4,0	6,5
Total	294	61,3	100,0
Perdidos Sistema	186	38,8	
Total	480	100,0	

Acceso á Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos moi difícil	8	1,7	1,8
difícil	50	10,4	11,4
normal	257	53,5	58,7
fácil	97	20,2	22,1
moi fácil	26	5,4	5,9
Total	438	91,3	100,0
Perdidos Sistema	42	8,8	
Total	480	100,0	

Os inspectores como asesores e un apoio externo ao centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	285	59,4	67,4
	non	138	28,8	32,6
	Total	423	88,1	100,0
Perdidos	Sistema	57	11,9	
Total		480	100,0	

Os inspectores como superiores xerárquicos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	328	68,3	77,4
	non	96	20,0	22,6
	Total	424	88,3	100,0
Perdidos	Sistema	56	11,7	
Total		480	100,0	

Os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	241	50,2	58,5
	non	171	35,6	41,5
	Total	412	85,8	100,0
Perdidos	Sistema	68	14,2	
Total		480	100,0	

Os inspectores como expertos na normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	295	61,5	73,0
	non	109	22,7	27,0
	Total	404	84,2	100,0
Perdidos	Sistema	76	15,8	
Total		480	100,0	

Os inspectores como especialistas nalgunha materia.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	95	19,8	25,1
	non	284	59,2	74,9
	Total	379	79,0	100,0
Perdidos	Sistema	101	21,0	
Total		480	100,0	

Os inspectores como teóricos da educación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	159	33,1	39,5
	non	244	50,8	60,5
	Total	403	84,0	100,0
Perdidos	Sistema	77	16,0	
Total		480	100,0	

Os inspectores como pessoas que acougan os conflitos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	159	33,1	41,3
non	226	47,1	58,7
Total	385	80,2	100,0
Perdidos Sistema	95	19,8	
Total	480	100,0	

Supervisar o funcionamento dos centros.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	116	24,2	25,3
2,00	50	10,4	10,9
3,00	64	13,3	13,9
4,00	57	11,9	12,4
5,00	62	12,9	13,5
6,00	48	10,0	10,5
7,00	28	5,8	6,1
8,00	34	7,1	7,4
Total	459	95,6	100,0
Perdidos Sistema	21	4,4	
Total	480	100,0	

Supervisar a práctica docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	41	8,5	9,0
2,00	64	13,3	14,0
3,00	51	10,6	11,2
4,00	56	11,7	12,3
5,00	66	13,8	14,5
6,00	62	12,9	13,6
7,00	61	12,7	13,4
8,00	55	11,5	12,1
Total	456	95,0	100,0
Perdidos Sistema	24	5,0	
Total	480	100,0	

Supervisar a función directiva.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	9	1,9	2,0
2,00	30	6,3	6,6
3,00	64	13,3	14,0
4,00	70	14,6	15,4
5,00	62	12,9	13,6
6,00	78	16,3	17,1
7,00	89	18,5	19,5
8,00	54	11,3	11,8
Total	456	95,0	100,0
Perdidos Sistema	24	5,0	
Total	480	100,0	

Participar na avaliação do SE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	8	1,7	1,8
	2,00	19	4,0	4,2
	3,00	56	11,7	12,3
	4,00	56	11,7	12,3
	5,00	79	16,5	17,3
	6,00	86	17,9	18,9
	7,00	65	13,5	14,3
	8,00	87	18,1	19,1
	Total	456	95,0	100,0
Perdidos	Sistema	24	5,0	
Total		480	100,0	

Velar pelo cumprimento das leis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	43	9,0	9,4
	2,00	59	12,3	12,9
	3,00	65	13,5	14,2
	4,00	86	17,9	18,7
	5,00	72	15,0	15,7
	6,00	58	12,1	12,6
	7,00	45	9,4	9,8
	8,00	31	6,5	6,8
	Total	459	95,6	100,0
Perdidos	Sistema	21	4,4	
Total		480	100,0	

Velar pelo cumprimento dos princípios e valores da LOE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	18	3,8	3,9
	2,00	51	10,6	11,1
	3,00	73	15,2	15,9
	4,00	70	14,6	15,3
	5,00	50	10,4	10,9
	6,00	63	13,1	13,7
	7,00	74	15,4	16,1
	8,00	60	12,5	13,1
	Total	459	95,6	100,0
Perdidos	Sistema	21	4,4	
Total		480	100,0	

Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	155	32,3	33,7
	2,00	89	18,5	19,3
	3,00	42	8,8	9,1
	4,00	38	7,9	8,3
	5,00	32	6,7	7,0
	6,00	28	5,8	6,1
	7,00	53	11,0	11,5
	8,00	23	4,8	5,0
	Total	460	95,8	100,0
Perdidos	Sistema	20	4,2	
Total		480	100,0	

Promover o intercambio de experiencias.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	72	15,0	15,7
	2,00	99	20,6	21,6
	3,00	42	8,8	9,2
	4,00	26	5,4	5,7
	5,00	34	7,1	7,4
	6,00	34	7,1	7,4
	7,00	41	8,5	9,0
	8,00	110	22,9	24,0
	Total	458	95,4	100,0
Perdidos	Sistema	22	4,6	
Total		480	100,0	

Todas as funcións da relación son propias da Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	373	77,7	78,9
	non	100	20,8	21,1
	Total	473	98,5	100,0
Perdidos	Sistema	7	1,5	
Total		480	100,0	

Faltan funcións na relación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	361	75,2	80,8
	non	86	17,9	19,2
	Total	447	93,1	100,0
Perdidos	Sistema	33	6,9	
Total		480	100,0	

Necesidade de que o inspector teña experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos é irrelevante	3	0,6	0,6
é conveniente	95	19,8	19,9
é imprescindible	380	79,2	79,5
Total	478	99,6	100,0
Perdidos Sistema	2	0,4	
Total	480	100,0	

Avaliación da función docente pola Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	217	45,2	49,0
non	226	47,1	51,0
Total	443	92,3	100,0
Perdidos Sistema	37	7,7	
Total	480	100,0	

Quén debería facer a avaliación docente se non é a Inspección?

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos director	65	13,5	29,7
XE	41	8,5	18,7
xefe departamento	36	7,5	16,4
outros	77	16,0	35,2
Total	219	45,6	100,0
Perdidos Sistema	261	54,4	
Total	480	100,0	

Perfil do inspector para avaliar a función docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos inspector especialista	313	65,2	66,9
inspector nivel	129	26,9	27,6
calquera perfil	26	5,4	5,6
Total	468	97,5	100,0
Perdidos Sistema	12	2,5	
Total	480	100,0	

Supervisión do cumprimento de normalización lingüística.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	29	6,0	6,3
fixose pouco	46	9,6	9,9
fixose algo	85	17,7	18,4
fixose bastante	101	21,0	21,8
fixose totalmente	85	17,7	18,4
non sabe	117	24,4	25,3
Total	463	96,5	100,0
Perdidos Sistema	17	3,5	
Total	480	100,0	

Asesoramento aos profesores sobre aspectos normativos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	92	19,2	19,9
fixose pouco	93	19,4	20,1
fixose algo	91	19,0	19,7
fixose bastante	50	10,4	10,8
fixose totalmente	22	4,6	4,8
non sabe	115	24,0	24,8
Total	463	96,5	100,0
Perdidos Sistema	17	3,5	
Total	480	100,0	

Asesoramento aos profesores sobre aspectos curriculares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	129	26,9	27,9
fixose pouco	101	21,0	21,9
fixose algo	63	13,1	13,6
fixose bastante	41	8,5	8,9
fixose totalmente	13	2,7	2,8
non sabe	115	24,0	24,9
Total	462	96,3	100,0
Perdidos Sistema	18	3,8	
Total	480	100,0	

Aprobar os horarios.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	12	2,5	2,6
fixose pouco	17	3,5	3,7
fixose algo	42	8,8	9,1
fixose bastante	107	22,3	23,2
fixose totalmente	170	35,4	36,9
non sabe	113	23,5	24,5
Total	461	96,0	100,0
Perdidos Sistema	19	4,0	
Total	480	100,0	

Supervisión do cumprimento do calendario e xornada escolar.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	13	2,7	2,8
fixose pouco	30	6,3	6,5
fixose algo	74	15,4	16,1
fixose bastante	116	24,2	25,2
fixose totalmente	112	23,3	24,3
non sabe	115	24,0	25,0
Total	460	95,8	100,0
Perdidos Sistema	20	4,2	
Total	480	100,0	

Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	58	12,1	12,6
fixose pouco	53	11,0	11,5
fixose algo	71	14,8	15,4
fixose bastante	64	13,3	13,9
fixose totalmente	67	14,0	14,5
non sabe	148	30,8	32,1
Total	461	96,0	100,0
Perdidos Sistema	19	4,0	
Total	480	100,0	

Detectar as necesidades de formación do profesorado.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	129	26,9	28,0
fixose pouco	74	15,4	16,1
fixose algo	56	11,7	12,1
fixose bastante	21	4,4	4,6
fixose totalmente	16	3,3	3,5
non sabe	165	34,4	35,8
Total	461	96,0	100,0
Perdidos Sistema	19	4,0	
Total	480	100,0	

Valoración da influencia da Inspección no funcionamento dos departamentos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	173	36,0	36,6
pouca	180	37,5	38,1
algunha	84	17,5	17,8
bastante	30	6,3	6,3
moita	6	1,3	1,3
Total	473	98,5	100,0
Perdidos Sistema	7	1,5	
Total	480	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente as programacións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	369	76,9	78,7
non	100	20,8	21,3
Total	469	97,7	100,0
Perdidos Sistema	11	2,3	
Total	480	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente a metodoloxía.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	178	37,1	38,0
non	290	60,4	62,0
Total	468	97,5	100,0
Perdidos Sistema	12	2,5	
Total	480	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente os contidos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	200	41,7	42,9
non	266	55,4	57,1
Total	466	97,1	100,0
Perdidos Sistema	14	2,9	
Total	480	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente os procesos de avaliación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	260	54,2	56,4
non	201	41,9	43,6
Total	461	96,0	100,0
Perdidos Sistema	19	4,0	
Total	480	100,0	

Debería a Inspección supervisar o desenvolvemento curricular.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	350	72,9	75,3
non	115	24,0	24,7
Total	465	96,9	100,0
Perdidos Sistema	15	3,1	
Total	480	100,0	

Perfil do inspector para actuacións curriculares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos inspector especialista	289	60,2	67,7
inspector nivel	118	24,6	27,6
calquera inspector	20	4,2	4,7
Total	427	89,0	100,0
Perdidos Sistema	53	11,0	
Total	480	100,0	

Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos director	51	10,6	16,8
xefe de estudos	73	15,2	24,0
xefe departamento	140	29,2	46,1
outros	40	8,3	13,2
Total	304	63,3	100,0
Perdidos Sistema	176	36,7	
Total	480	100,0	

Realización de programación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	14	2,9	13,3
fixose pouco	20	4,2	19,0
fixose algo	27	5,6	25,7
fixose bastante	28	5,8	26,7
fixose totalmente	16	3,3	15,2
Total	105	21,9	100,0
Perdidos Sistema	375	78,1	
Total	480	100,0	

Realización da supervisión desenvolvemento curricular.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	23	4,8	22,5
fixose pouco	21	4,4	20,6
fixose algo	26	5,4	25,5
fixose bastante	23	4,8	22,5
fixose totalmente	9	1,9	8,8
Total	102	21,3	100,0
Perdidos Sistema	378	78,8	
Total	480	100,0	

Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	87	18,1	18,8
moi pouco	86	17,9	18,6
pouco	118	24,6	25,5
bastante	138	28,8	29,9
moito	33	6,9	7,1
Total	462	96,3	100,0
Perdidos Sistema	18	3,8	
Total	480	100,0	

Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	97	20,2	21,1
moi pouco	80	16,7	17,4
pouco	137	28,5	29,8
bastante	109	22,7	23,7
moito	37	7,7	8,0
Total	460	95,8	100,0
Perdidos Sistema	20	4,2	
Total	480	100,0	

Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	76	15,8	16,5
moi pouco	79	16,5	17,1
pouco	125	26,0	27,1
bastante	153	31,9	33,2
moito	28	5,8	6,1
Total	461	96,0	100,0
Perdidos Sistema	19	4,0	
Total	480	100,0	

Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	74	15,4	15,8
moi pouco	63	13,1	13,5
pouco	121	25,2	25,9
bastante	172	35,8	36,8
moito	37	7,7	7,9
Total	467	97,3	100,0
Perdidos Sistema	13	2,7	
Total	480	100,0	

Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	25	5,2	19,7
moi pouco	25	5,2	19,7
pouco	42	8,8	33,1
bastante	31	6,5	24,4
moito	4	0,8	3,1
Total	127	26,5	100,0
Perdidos Sistema	353	73,5	
Total	480	100,0	

Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	24	5,0	18,8
	moi pouco	28	5,8	21,9
	pouco	37	7,7	28,9
	bastante	32	6,7	25,0
	moito	7	1,5	5,5
	Total	128	26,7	100,0
Perdidos	Sistema	352	73,3	
Total		480	100,0	

Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	21	4,4	16,4
	moi pouco	27	5,6	21,1
	pouco	37	7,7	28,9
	bastante	39	8,1	30,5
	moito	4	0,8	3,1
	Total	128	26,7	100,0
Perdidos	Sistema	352	73,3	
Total		480	100,0	

Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	22	4,6	17,3
	moi pouco	21	4,4	16,5
	pouco	47	9,8	37,0
	bastante	36	7,5	28,3
	moito	1	0,2	0,8
	Total	127	26,5	100,0
Perdidos	Sistema	353	73,5	
Total		480	100,0	

Tipo de centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	EEI	3	0,6	0,9
	CEP	11	2,3	3,2
	CRA	3	0,6	0,9
	CEIP	160	33,3	46,1
	CPI	27	5,6	7,8
	IES	143	29,8	41,2
	Total	347	72,3	100,0
Perdidos	Sistema	133	27,7	
Total		480	100,0	

Avaliar a fase de práticas.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	2	0,4	100,0
Perdidos Sistema	478	99,6	
Total	480	100,0	

e) Táboas de frecuencias da mostra de profesores de centros privados.

Anos de docencia.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos <1	1	0,9	0,9
1-5	9	8,1	8,1
6-10	33	29,7	29,7
11-15	16	14,4	14,4
16-20	16	14,4	14,4
21-25	12	10,8	10,8
26-30	12	10,8	10,8
31-35	5	4,5	4,5
>35	7	6,3	6,3
Total	111	100,0	100,0

Título académico.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos FP	1	0,9	0,9
mestre	39	35,1	35,1
diplomado	6	5,4	5,4
licenciado	65	58,6	58,6
Total	111	100,0	100,0

Tipo de localidade na que está situado o centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos cidade	71	64,0	65,1
vila/pobo	38	34,2	34,9
Total	109	98,2	100,0
Perdidos Sistema	2	1,8	
Total	111	100,0	

Provincia na que está o centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos Coruña	41	36,9	36,9
Lugo	3	2,7	2,7
Ourense	15	13,5	13,5
Pontevedra	52	46,8	46,8
Total	111	100,0	100,0

Coincidencia na localidade con sede de Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	64	57,7	57,7
non	47	42,3	42,3
Total	111	100,0	100,0

Coñecemento sobre a Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	103	92,8	93,6
non	7	6,3	6,4
Total	110	99,1	100,0
Perdidos Sistema	1	0,9	
Total	111	100,0	

Nº de relacións coa Inspección no curso 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	65	58,6	58,6
1 vez	27	24,3	24,3
2-4	17	15,3	15,3
5 ou máis	2	1,8	1,8
Total	111	100,0	100,0

A relación co Inspección foi por iniciativa propia.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	20	18,0	100,0
Perdidos Sistema	91	82,0	
Total	111	100,0	

A relación co Inspección foi por indicación doutra persoa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	6	5,4	100,0
Perdidos Sistema	105	94,6	
Total	111	100,0	

A relación co Inspección foi por iniciativa inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	34	30,6	100,0
Perdidos Sistema	77	69,4	
Total	111	100,0	

A relación co Inspección foi a través del teléfono.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	15	13,5	100,0
Perdidos Sistema	96	86,5	
Total	111	100,0	

A relación co Inspección foi a través de escrito.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	10	9,0	100,0
Perdidos Sistema	101	91,0	
Total	111	100,0	

A relación co Inspección foi mediante entrevista.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	28	25,2	100,0
Perdidos Sistema	83	74,8	
Total	111	100,0	

A relación co Inspección foi para pedir información/asesoramento/orientación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	13	11,7	100,0
Perdidos Sistema	98	88,3	
Total	111	100,0	

Outras causas.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	8	7,2	100,0
Perdidos Sistema	103	92,8	
Total	111	100,0	

O inspector pediulle aclaracións sobre as programacións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	8	7,2	100,0
Perdidos Sistema	103	92,8	
Total	111	100,0	

O inspector visitouno na aula.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	18	16,2	100,0
Perdidos Sistema	93	83,8	
Total	111	100,0	

Outros motivos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	8	7,2	100,0
Perdidos Sistema	103	92,8	
Total	111	100,0	

Nº de relacións coa Inspección antes do curso 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	66	59,5	60,6
1 vez	14	12,6	12,8
2-4	21	18,9	19,3
5 ou máis	8	7,2	7,3
Total	109	98,2	100,0
Perdidos Sistema	2	1,8	
Total	111	100,0	

Relación coa Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada satisfactoria	2	1,8	4,1
	pouco satisfactoria	9	8,1	18,4
	satisfactoria	25	22,5	51,0
	bastante satisfactoria	7	6,3	14,3
	moi satisfactoria	6	5,4	12,2
	Total	49	44,1	100,0
Perdidos	Sistema	62	55,9	
Total		111	100,0	

Acceso á Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	moi difícil	5	4,5	4,9
	difícil	4	3,6	3,9
	normal	61	55,0	59,8
	fácil	28	25,2	27,5
	moi fácil	4	3,6	3,9
	Total	102	91,9	100,0
Perdidos	Sistema	9	8,1	
Total		111	100,0	

Os inspectores como asesores e un apoio externo ao centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	88	79,3	83,8
	non	17	15,3	16,2
	Total	105	94,6	100,0
Perdidos	Sistema	6	5,4	
Total		111	100,0	

Os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	50	45,0	53,2
	non	44	39,6	46,8
	Total	94	84,7	100,0
Perdidos	Sistema	17	15,3	
Total		111	100,0	

Os inspectores como expertos na normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	89	80,2	89,0
	non	11	9,9	11,0
	Total	100	90,1	100,0
Perdidos	Sistema	11	9,9	
Total		111	100,0	

Os inspectores como especialistas nalgũa materia.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	17	15,3	20,2
	non	67	60,4	79,8
	Total	84	75,7	100,0
Perdidos	Sistema	27	24,3	
Total		111	100,0	

Os inspectores como teóricos da educación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	43	38,7	47,3
	non	48	43,2	52,7
	Total	91	82,0	100,0
Perdidos	Sistema	20	18,0	
Total		111	100,0	

Supervisar o funcionamento dos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	28	25,2	25,9
	2,00	22	19,8	20,4
	3,00	16	14,4	14,8
	4,00	5	4,5	4,6
	5,00	10	9,0	9,3
	6,00	9	8,1	8,3
	7,00	9	8,1	8,3
	8,00	9	8,1	8,3
	Total	108	97,3	100,0
Perdidos	Sistema	3	2,7	
Total		111	100,0	

Supervisar a práctica docente.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	12	10,8	11,2
	2,00	11	9,9	10,3
	3,00	12	10,8	11,2
	4,00	16	14,4	15,0
	5,00	15	13,5	14,0
	6,00	14	12,6	13,1
	7,00	18	16,2	16,8
	8,00	9	8,1	8,4
	Total	107	96,4	100,0
Perdidos	Sistema	4	3,6	
Total		111	100,0	

Supervisar a función directiva.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	1	0,9	0,9
	2,00	5	4,5	4,6
	3,00	13	11,7	12,0
	4,00	23	20,7	21,3
	5,00	16	14,4	14,8
	6,00	22	19,8	20,4
	7,00	16	14,4	14,8
	8,00	12	10,8	11,1
	Total	108	97,3	100,0
Perdidos	Sistema	3	2,7	
Total		111	100,0	

Participar na avaliación do SE.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	2	1,8	1,9
	2,00	2	1,8	1,9
	3,00	9	8,1	8,4
	4,00	8	7,2	7,5
	5,00	18	16,2	16,8
	6,00	23	20,7	21,5
	7,00	20	18,0	18,7
	8,00	25	22,5	23,4
	Total	107	96,4	100,0
Perdidos	Sistema	4	3,6	
Total		111	100,0	

Velar polo cumprimento das leis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	17	15,3	15,7
	2,00	17	15,3	15,7
	3,00	17	15,3	15,7
	4,00	15	13,5	13,9
	5,00	18	16,2	16,7
	6,00	9	8,1	8,3
	7,00	11	9,9	10,2
	8,00	4	3,6	3,7
	Total	108	97,3	100,0
Perdidos	Sistema	3	2,7	
Total		111	100,0	

Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	7	6,3	6,5
2,00	15	13,5	14,0
3,00	17	15,3	15,9
4,00	17	15,3	15,9
5,00	15	13,5	14,0
6,00	10	9,0	9,3
7,00	14	12,6	13,1
8,00	12	10,8	11,2
Total	107	96,4	100,0
Perdidos Sistema	4	3,6	
Total	111	100,0	

Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	28	25,2	25,9
2,00	22	19,8	20,4
3,00	18	16,2	16,7
4,00	5	4,5	4,6
5,00	4	3,6	3,7
6,00	16	14,4	14,8
7,00	9	8,1	8,3
8,00	6	5,4	5,6
Total	108	97,3	100,0
Perdidos Sistema	3	2,7	
Total	111	100,0	

Promover o intercambio de experiencias.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	13	11,7	12,1
2,00	14	12,6	13,1
3,00	7	6,3	6,5
4,00	18	16,2	16,8
5,00	11	9,9	10,3
6,00	4	3,6	3,7
7,00	10	9,0	9,3
8,00	30	27,0	28,0
Total	107	96,4	100,0
Perdidos Sistema	4	3,6	
Total	111	100,0	

Todas as funcións da relación son propias da Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	78	70,3	72,2
non	30	27,0	27,8
Total	108	97,3	100,0
Perdidos Sistema	3	2,7	
Total	111	100,0	

Faltan funcións na relación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	99	89,2	91,7
non	9	8,1	8,3
Total	108	97,3	100,0
Perdidos Sistema	3	2,7	
Total	111	100,0	

Necesidade de que o inspector teña experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos é irrelevante	1	0,9	0,9
é conveniente	38	34,2	34,9
é imprescindible	70	63,1	64,2
Total	109	98,2	100,0
Perdidos Sistema	2	1,8	
Total	111	100,0	

Supervisión cumprimento normalización lingüística.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	2	1,8	1,8
fixose pouco	5	4,5	4,5
fixose algo	19	17,1	17,3
fixose bastante	29	26,1	26,4
fixose totalmente	28	25,2	25,5
non sabe	27	24,3	24,5
Total	110	99,1	100,0
Perdidos Sistema	1	0,9	
Total	111	100,0	

Asesoramento aos profesores aspectos normativos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	21	18,9	19,3
fixose pouco	18	16,2	16,5
fixose algo	22	19,8	20,2
fixose bastante	19	17,1	17,4
fixose totalmente	4	3,6	3,7
non sabe	25	22,5	22,9
Total	109	98,2	100,0
Perdidos Sistema	2	1,8	
Total	111	100,0	

Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	25	22,5	22,9
fíxose pouco	19	17,1	17,4
fíxose algo	20	18,0	18,3
fíxose bastante	17	15,3	15,6
fíxose totalmente	4	3,6	3,7
non sabe	24	21,6	22,0
Total	109	98,2	100,0
Perdidos Sistema	2	1,8	
Total	111	100,0	

Supervisar o cumprimento do calendario e xornada escolar.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	5	4,5	4,6
fíxose pouco	6	5,4	5,5
fíxose algo	16	14,4	14,7
fíxose bastante	30	27,0	27,5
fíxose totalmente	13	11,7	11,9
non sabe	39	35,1	35,8
Total	109	98,2	100,0
Perdidos Sistema	2	1,8	
Total	111	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente as programación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	70	63,1	63,1
non	41	36,9	36,9
Total	111	100,0	100,0

Debería a Inspección supervisar periodicamente a metodoloxía.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	26	23,4	24,1
non	82	73,9	75,9
Total	108	97,3	100,0
Perdidos Sistema	3	2,7	
Total	111	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente os contidos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	30	27,0	27,8
non	78	70,3	72,2
Total	108	97,3	100,0
Perdidos Sistema	3	2,7	
Total	111	100,0	

Debería a Inspección supervisar periodicamente os procesos de avaliación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	50	45,0	45,5
non	60	54,1	54,5
Total	110	99,1	100,0
Perdidos Sistema	1	0,9	
Total	111	100,0	

Debería a Inspección supervisar o desenvolvemento curricular.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	81	73,0	73,6
non	29	26,1	26,4
Total	110	99,1	100,0
Perdidos Sistema	1	0,9	
Total	111	100,0	

Perfil do inspector par actuacións curriculares.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos inspector especialista	37	33,3	38,9
inspector nivel	48	43,2	50,5
calquera inspector	10	9,0	10,5
Total	95	85,6	100,0
Perdidos Sistema	16	14,4	
Total	111	100,0	

Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos director	31	27,9	35,6
xefe de estudos	31	27,9	35,6
xefe departamento	24	21,6	27,6
outros	1	0,9	1,1
Total	87	78,4	100,0
Perdidos Sistema	24	21,6	
Total	111	100,0	

Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	12	10,8	11,3
moi pouco	18	16,2	17,0
pouco	29	26,1	27,4
bastante	41	36,9	38,7
moito	6	5,4	5,7
Total	106	95,5	100,0
Perdidos Sistema	5	4,5	
Total	111	100,0	

Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	17	15,3	16,2
moi pouco	22	19,8	21,0
pouco	39	35,1	37,1
bastante	21	18,9	20,0
moito	6	5,4	5,7
Total	105	94,6	100,0
Perdidos Sistema	6	5,4	
Total	111	100,0	

Influencia da supervisión dos procesos de cualificación nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	14	12,6	13,5
moi pouco	13	11,7	12,5
pouco	34	30,6	32,7
bastante	34	30,6	32,7
moito	9	8,1	8,7
Total	104	93,7	100,0
Perdidos Sistema	7	6,3	
Total	111	100,0	

Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	10	9,0	9,6
moi pouco	12	10,8	11,5
pouco	35	31,5	33,7
bastante	41	36,9	39,4
moito	6	5,4	5,8
Total	104	93,7	100,0
Perdidos Sistema	7	6,3	
Total	111	100,0	

A relación coa Inspección foi para solicitar nova habilitación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	7	6,3	100,0
Perdidos Sistema	104	93,7	
Total	111	100,0	

A relación coa Inspección foi pedir información.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	12	10,8	100,0
Perdidos Sistema	99	89,2	
Total	111	100,0	

f) Táboas de frecuencias da mostra de pais.**Número de fillos estudando por familia.**

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1	214	43,9	44,2
	2	233	47,7	48,1
	3	33	6,8	6,8
	4	3	0,6	0,6
	5	1	0,2	0,2
	Total	484	99,2	100,0
Perdidos	Sistema	4	0,8	
Total		488	100,0	

Situación laboral.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	autónomo	67	13,7	13,9
	profesional liberal	17	3,5	3,5
	empregado	143	29,3	29,7
	docente	91	18,6	18,9
	funcionario	61	12,5	12,7
	traballo na casa	78	16,0	16,2
	desempregado/parado	19	3,9	4,0
	outros	5	1,0	1,0
	Total	481	98,6	100,0
Perdidos	Sistema	7	1,4	
Total		488	100,0	

Formación académica.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	estudios primarios	41	8,4	8,5
	graduado escolar/ESO/FP1/TEFP	101	20,7	20,9
	BAC/FP2/TSFP	135	27,7	27,9
	mestre/diplomado universitario	113	23,2	23,3
	licenciado/enxeñeiro/arquitecto	94	19,3	19,4
	Total	484	99,2	100,0
Perdidos	Sistema	4	0,8	
Total		488	100,0	

Titularidade do centro no que estudan os fillos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	público	385	78,9	79,7
	privado	98	20,1	20,3
	Total	483	99,0	100,0
Perdidos	Sistema	5	1,0	
Total		488	100,0	

Fillo escolarizado en EI

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	103	21,1	100,0
Perdidos Sistema	385	78,9	
Total	488	100,0	

Fillo escolarizado en EP.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	248	50,8	100,0
Perdidos Sistema	240	49,2	
Total	488	100,0	

Fillo escolarizado en ESO.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	231	47,3	100,0
Perdidos Sistema	257	52,7	
Total	488	100,0	

Fillo escolarizado en BAC.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	102	20,9	100,0
Perdidos Sistema	386	79,1	
Total	488	100,0	

Fillo escolarizado en FP.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	11	2,3	100,0
Perdidos Sistema	477	97,7	
Total	488	100,0	

Tipo de localidade na que está situado o centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos cidade	175	35,9	35,9
vila/pobo	313	64,1	64,1
Total	488	100,0	100,0

Provincia na que está o centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos Coruña	183	37,5	37,5
Lugo	79	16,2	16,2
Ourense	51	10,5	10,5
Pontevedra	175	35,9	35,9
Total	488	100,0	100,0

Coincidencia na localidade con sede de Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	138	28,3	28,3
non	350	71,7	71,7
Total	488	100,0	100,0

Coñecemento da existencia do Servizo de provincial de Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	419	85,9	86,0
non	68	13,9	14,0
Total	487	99,8	100,0
Perdidos Sistema	1	0,2	
Total	488	100,0	

Coñecemento sobre a Inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	337	69,1	80,8
non	80	16,4	19,2
Total	417	85,5	100,0
Perdidos Sistema	71	14,5	
Total	488	100,0	

Nº de relacións coa Inspección no curso 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	372	76,2	90,5
1 vez	26	5,3	6,3
2-4	13	2,7	3,2
Total	411	84,2	100,0
Perdidos Sistema	77	15,8	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi por iniciativa propia.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	30	6,1	100,0
Perdidos Sistema	458	93,9	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi por indicación doutra persoa.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	4	0,8	100,0
Perdidos Sistema	484	99,2	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi por iniciativa inspección.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	9	1,8	100,0
Perdidos Sistema	479	98,2	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi para denunciar problemas cos profesores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	6	1,2	100,0
Perdidos Sistema	482	98,8	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi para denunciar situacións de acoso.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	1	0,2	100,0
Perdidos Sistema	487	99,8	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi para denunciar “castigos abusivos”.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	3	0,6	100,0
Perdidos Sistema	485	99,4	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi para reclamar contra as cualificacións.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	1	0,2	100,0
Perdidos Sistema	487	99,8	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi por problemas de admisión.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	2	0,4	100,0
Perdidos Sistema	486	99,6	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi por escolarización fóra de prazo.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	3	0,6	100,0
Perdidos Sistema	485	99,4	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi para pedir información/asesoramento/orientación.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	19	3,9	100,0
Perdidos Sistema	469	96,1	
Total	488	100,0	

A relación coa Inspección foi por outras causas.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	8	1,6	100,0
Perdidos Sistema	480	98,4	
Total	488	100,0	

O inspector se dirixiu a vostede como representante do CE/claustrro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	1	0,2	100,0
Perdidos Sistema	487	99,8	
Total	488	100,0	

O inspector se dirixiu a vostede como representante da ANPA.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	9	1,8	100,0
Perdidos Sistema	479	98,2	
Total	488	100,0	

O inspector se dirixiu a vostede por outros motivos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	2	0,4	100,0
Perdidos Sistema	486	99,6	
Total	488	100,0	

Nº de relacións coa Inspección antes do 2005/06.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos ningunha	358	73,4	88,2
1 vez	22	4,5	5,4
2-4	20	4,1	4,9
5 ou máis	6	1,2	1,5
Total	406	83,2	100,0
Perdidos Sistema	82	16,8	
Total	488	100,0	

Relación coa Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada satisfactoria	2	0,4	3,5
	pouco satisfactoria	11	2,3	19,3
	satisfactoria	26	5,3	45,6
	bastante satisfactoria	15	3,1	26,3
	moi satisfactoria	3	0,6	5,3
	Total	57	11,7	100,0
Perdidos	Sistema	431	88,3	
Total		488	100,0	

Acceso á Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	moi difícil	21	4,3	5,5
	difícil	65	13,3	17,1
	normal	226	46,3	59,5
	fácil	58	11,9	15,3
	moi fácil	10	2,0	2,6
	Total	380	77,9	100,0
Perdidos	Sistema	108	22,1	
Total		488	100,0	

O inspector supervisa o que fan os profesores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	42	8,6	10,3
	fixose pouco	47	9,6	11,6
	fixose algo	89	18,2	21,9
	fixose bastante	61	12,5	15,0
	fixose totalmente	13	2,7	3,2
	non sabe	154	31,6	37,9
	Total	406	83,2	100,0
Perdidos	Sistema	82	16,8	
Total		488	100,0	

O inspector supervisa o que fai a dirección do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	15	3,1	3,7
	fixose pouco	27	5,5	6,7
	fixose algo	80	16,4	19,8
	fixose bastante	109	22,3	26,9
	fixose totalmente	43	8,8	10,6
	non sabe	131	26,8	32,3
	Total	405	83,0	100,0
Perdidos	Sistema	83	17,0	
Total		488	100,0	

O inspector vela polo cumprimento das leis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	18	3,7	4,4
	fixose pouco	42	8,6	10,4
	fixose algo	79	16,2	19,5
	fixose bastante	99	20,3	24,4
	fixose totalmente	56	11,5	13,8
	non sabe	111	22,7	27,4
	Total	405	83,0	100,0
Perdidos	Sistema	83	17,0	
Total		488	100,0	

O asesoramento aos pais pola Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	186	38,1	46,4
	fixose pouco	66	13,5	16,5
	fixose algo	38	7,8	9,5
	fixose bastante	22	4,5	5,5
	fixose totalmente	9	1,8	2,2
	non sabe	80	16,4	20,0
	Total	401	82,2	100,0
Perdidos	Sistema	87	17,8	
Total		488	100,0	

O asesoramento aos alumnos pola Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	201	41,2	50,1
	fixose pouco	58	11,9	14,5
	fixose algo	30	6,1	7,5
	fixose bastante	15	3,1	3,7
	fixose totalmente	2	0,4	0,5
	non sabe	95	19,5	23,7
	Total	401	82,2	100,0
Perdidos	Sistema	87	17,8	
Total		488	100,0	

A supervisión do cumprimento do calendario e xornada escolar.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	non se fixo	10	2,0	2,5
	fixose pouco	31	6,4	7,7
	fixose algo	66	13,5	16,3
	fixose bastante	76	15,6	18,8
	fixose totalmente	69	14,1	17,1
	non sabe	152	31,1	37,6
	Total	404	82,8	100,0
Perdidos	Sistema	84	17,2	
Total		488	100,0	

A supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos non se fixo	51	10,5	12,6
fixose pouco	58	11,9	14,4
fixose algo	51	10,5	12,6
fixose bastante	48	9,8	11,9
fixose totalmente	26	5,3	6,4
non sabe	170	34,8	42,1
Total	404	82,8	100,0
Perdidos Sistema	84	17,2	
Total	488	100,0	

Valoración da influencia na mellora do funcionamento.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos nada	35	7,2	8,9
pouco	91	18,6	23,2
algo	120	24,6	30,5
bastante	107	21,9	27,2
moito	40	8,2	10,2
Total	393	80,5	100,0
Perdidos Sistema	95	19,5	
Total	488	100,0	

Os inspectores como asesores e un apoio externo ao centro.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	286	58,6	64,4
non	86	17,6	19,4
non sabe	72	14,8	16,2
Total	444	91,0	100,0
Perdidos Sistema	44	9,0	
Total	488	100,0	

Os inspectores como superiores xerárquicos.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	250	51,2	56,8
non	129	26,4	29,3
non sabe	61	12,5	13,9
Total	440	90,2	100,0
Perdidos Sistema	48	9,8	
Total	488	100,0	

Os inspectores como axentes fiscalizadores-sancionadores.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos si	196	40,2	45,1
non	156	32,0	35,9
non sabe	83	17,0	19,1
Total	435	89,1	100,0
Perdidos Sistema	53	10,9	
Total	488	100,0	

Os inspectores como expertos na normativa.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	271	55,5	60,6
	non	107	21,9	23,9
	non sabe	69	14,1	15,4
	Total	447	91,6	100,0
Perdidos	Sistema	41	8,4	
Total		488	100,0	

Os inspectores como persoas que acougan os conflitos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	163	33,4	37,9
	non	172	35,2	40,0
	non sabe	95	19,5	22,1
	Total	430	88,1	100,0
Perdidos	Sistema	58	11,9	
Total		488	100,0	

O centro funcionaría igual se non fora inspeccionado.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	138	28,3	29,3
	non	333	68,2	70,7
	Total	471	96,5	100,0
Perdidos	Sistema	17	3,5	
Total		488	100,0	

Supervisar o funcionamento dos centros.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	162	33,2	35,2
	2,00	61	12,5	13,3
	3,00	43	8,8	9,3
	4,00	31	6,4	6,7
	5,00	35	7,2	7,6
	6,00	26	5,3	5,7
	7,00	29	5,9	6,3
	8,00	30	6,1	6,5
	9,00	18	3,7	3,9
	10,00	25	5,1	5,4
	Total	460	94,3	100,0
Perdidos	Sistema	28	5,7	
Total		488	100,0	

Supervisar a prática docente.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	31	6,4	6,8
2,00	76	15,6	16,6
3,00	53	10,9	11,6
4,00	52	10,7	11,4
5,00	26	5,3	5,7
6,00	38	7,8	8,3
7,00	53	10,9	11,6
8,00	44	9,0	9,6
9,00	56	11,5	12,2
10,00	29	5,9	6,3
Total	458	93,9	100,0
Perdidos Sistema	30	6,1	
Total	488	100,0	

Supervisar función directiva.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	14	2,9	3,1
2,00	44	9,0	9,6
3,00	76	15,6	16,6
4,00	44	9,0	9,6
5,00	45	9,2	9,8
6,00	47	9,6	10,2
7,00	50	10,2	10,9
8,00	57	11,7	12,4
9,00	48	9,8	10,5
10,00	34	7,0	7,4
Total	459	94,1	100,0
Perdidos Sistema	29	5,9	
Total	488	100,0	

Participar na avaliación do SE.

	Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos 1,00	17	3,5	3,7
2,00	31	6,4	6,8
3,00	42	8,6	9,2
4,00	51	10,5	11,1
5,00	53	10,9	11,6
6,00	35	7,2	7,6
7,00	52	10,7	11,4
8,00	50	10,2	10,9
9,00	45	9,2	9,8
10,00	82	16,8	17,9
Total	458	93,9	100,0
Perdidos Sistema	30	6,1	
Total	488	100,0	

Velar pelo cumprimento das leis.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	47	9,6	10,3
	2,00	42	8,6	9,2
	3,00	38	7,8	8,3
	4,00	58	11,9	12,7
	5,00	60	12,3	13,2
	6,00	59	12,1	12,9
	7,00	36	7,4	7,9
	8,00	29	5,9	6,4
	9,00	48	9,8	10,5
	10,00	39	8,0	8,6
	Total	456	93,4	100,0
Perdidos	Sistema	32	6,6	
Total		488	100,0	

Asesorar ao equipo directivo.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	55	11,3	12,0
	2,00	57	11,7	12,5
	3,00	44	9,0	9,6
	4,00	34	7,0	7,4
	5,00	58	11,9	12,7
	6,00	67	13,7	14,7
	7,00	58	11,9	12,7
	8,00	28	5,7	6,1
	9,00	31	6,4	6,8
	10,00	25	5,1	5,5
	Total	457	93,6	100,0
Perdidos	Sistema	31	6,4	
Total		488	100,0	

Asesorar aos profesores.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	21	4,3	4,6
	2,00	56	11,5	12,2
	3,00	53	10,9	11,6
	4,00	59	12,1	12,9
	5,00	39	8,0	8,5
	6,00	60	12,3	13,1
	7,00	67	13,7	14,6
	8,00	62	12,7	13,5
	9,00	27	5,5	5,9
	10,00	14	2,9	3,1
	Total	458	93,9	100,0
Perdidos	Sistema	30	6,1	
Total		488	100,0	

Asesorar aos pais.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	20	4,1	4,4
	2,00	26	5,3	5,7
	3,00	49	10,0	10,7
	4,00	51	10,5	11,2
	5,00	50	10,2	11,0
	6,00	43	8,8	9,4
	7,00	44	9,0	9,6
	8,00	76	15,6	16,7
	9,00	68	13,9	14,9
	10,00	29	5,9	6,4
	Total	456	93,4	100,0
Perdidos	Sistema	32	6,6	
Total		488	100,0	

Asesorar aos alumnos.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	18	3,7	3,9
	2,00	28	5,7	6,1
	3,00	33	6,8	7,2
	4,00	57	11,7	12,5
	5,00	44	9,0	9,6
	6,00	38	7,8	8,3
	7,00	46	9,4	10,1
	8,00	48	9,8	10,5
	9,00	77	15,8	16,9
	10,00	67	13,7	14,7
	Total	456	93,4	100,0
Perdidos	Sistema	32	6,6	
Total		488	100,0	

Promover o intercambio de experiencias.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	1,00	76	15,6	16,7
	2,00	37	7,6	8,1
	3,00	27	5,5	5,9
	4,00	22	4,5	4,8
	5,00	49	10,0	10,7
	6,00	44	9,0	9,6
	7,00	23	4,7	5,0
	8,00	31	6,4	6,8
	9,00	37	7,6	8,1
	10,00	110	22,5	24,1
	Total	456	93,4	100,0
Perdidos	Sistema	32	6,6	
Total		488	100,0	

Todas as funcións da relación son propias da Inspección.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	346	70,9	72,5
	non	131	26,8	27,5
	Total	477	97,7	100,0
Perdidos	Sistema	11	2,3	
Total		488	100,0	

Faltan funcións na relación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	379	77,7	82,2
	non	82	16,8	17,8
	Total	461	94,5	100,0
Perdidos	Sistema	27	5,5	
Total		488	100,0	

A Inspección debería supervisar periodicamente as programación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	349	71,5	72,7
	non	131	26,8	27,3
	Total	480	98,4	100,0
Perdidos	Sistema	8	1,6	
Total		488	100,0	

A Inspección debería supervisar periodicamente o que se fai nas aulas.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	283	58,0	58,8
	non	198	40,6	41,2
	Total	481	98,6	100,0
Perdidos	Sistema	7	1,4	
Total		488	100,0	

A Inspección debería supervisar periodicamente a avaliación.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	si	246	50,4	51,7
	non	230	47,1	48,3
	Total	476	97,5	100,0
Perdidos	Sistema	12	2,5	
Total		488	100,0	

Perfil do inspector para actuacións curriculares

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	inspector especialista	187	38,3	48,7
	inspector nivel	169	34,6	44,0
	calquera inspector	28	5,7	7,3
	Total	384	78,7	100,0
Perdidos	Sistema	104	21,3	
Total		488	100,0	

Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	director	99	20,3	38,4
	xefe de estudos	69	14,1	26,7
	xefe departamento	77	15,8	29,8
	outros	13	2,7	5,0
	Total	258	52,9	100,0
Perdidos	Sistema	230	47,1	
Total		488	100,0	

Influencia da supervisión da práctica docente nos resultados do centro.

		Frecuencia	Porcentaxe	Porcentaxe válido
Válidos	nada	50	10,2	10,8
	pouco	65	13,3	14,0
	algo	154	31,6	33,2
	bastante	150	30,7	32,3
	moito	45	9,2	9,7
	Total	464	95,1	100,0
Perdidos	Sistema	24	4,9	
Total		488	100,0	

ANEXO 4.2.1. INSTRUCCIONES PARA A VISITA ÁS ESCOLAS (R. O. do 25/04/1841).

6ª Los inspectores deberán formar antes de comenzar su visita un estado general que irán llevando sucesivamente con los resúmenes ó relaciones respectivas á cada pueblo, y en el cual se comprendan los datos y noticias siguientes:

- 1º El nombre del pueblo.
- 2º El número de sus habitantes.
- 3º El de escuelas públicas y privadas de niños ó de niñas.
- 4º Maestros con título ó sin él nombrados por el ayuntamiento ó por particulares, su dotacion pagada de fondos públicos ó de retribuciones, ó de uno y otro modo.
- 5º Maestras, con expresion de iguales circunstancias.
- 6º Niños concurrentes á las escuelas, de seis á diez años, y de diez años arriba.
- 7º Niñas con la misma clasificacion.
- 8º Local para la escuela, público ó arrendado, y descripcion de su estado actual.

7ª Reunidos los datos que deben comprender estos estados, y haciendo referencia á ellos por el orden en que se hubiesen redactado, extenderán los inspectores el informe especial correspondiente á cada pueblo, antes de pasar á hacer la visita de otro. En este informe se harán las observaciones generales á que pueda dar ocasion la visita de cada escuela.

8ª Al dar principio á la visita de una escuela, los maestros deberán presentar al inspector un ejemplar de la ley vigente de instruccion primaria y otro del reglamento de escuelas, como en el mismo se halla prevenido. Cuando la escuela carezca de estos ejemplares, el inspector lo hará constar en su informe, y lo pondrá en conocimiento de la comision local y del ayuntamiento del pueblo.

9ª Los inspectores anotarán tambien en su informe, y advertirán de ello á las expresadas autoridades locales á fin de que provean al oportuno remedio, todas las otras necesidades que no hallaren atendidas en las escuelas.

10. Para el exámen que los inspectores habrán de hacer de los niños, así como para los informes que deberán tomar de los maestros acerca de los libros y utensilios de que se haga uso en la escuela; de la manera de admitir en ella á los niños; del régimen interior que en la misma se observe; de los días y horas destinados á la enseñanza, materias que comprenda y métodos que se sigan, convendrá que tengan á la vista el reglamento de escuelas, y que procedan con arreglo á él en todas sus partes y por el mismo orden en que se hallan redactadas sus disposiciones.

11. El inspector se reunirá, después de verificada la visita de la escuela ó escuelas, con el ayuntamiento del pueblo ó comisión local, y tratarán juntos acerca de la necesidad ó conveniencia de aumentar el número de las escuelas; de la formación de barrios ó distritos para la concurrencia de los niños; de mejorar el local de las escuelas existentes; de facilitar habitación conveniente á los maestros, caso de que carezcan de ella, y finalmente de proporcionar los efectos indispensables para la enseñanza. El inspector anotará en su informe cuanto resulte de esta conferencia.

12. Terminada la visita de todas las escuelas recorridas é inspeccionadas por este encargado, presentará á la comisión provincial de instrucción primaria en el término de un mes el estado general que haya recogido, con una memoria en que se exponga todo lo más importante contenido en los informes ó relaciones especiales correspondientes á cada pueblo y á cada escuela.

ANEXO 4.2.2a. “INTERROGATORIO NO QUE SE ESPECIFICAN DETALLADAMENTE CANTOS PUNTOS DEBEN CHAMAR A ATENCIÓN DOS INSPECTORES DE PROVINCIA, E SER OBJETO DO SEU EXAME” (R. O. de 12/10/1849).

NUMERO 4º

Interrogatorio en que se especifican detalladamente cuantos puntos deben llamar la atencion de los inspectores de provincia, y ser objeto de su exámen.

- 1º Número de almas de cada pueblo ó distrito de escuela.
- 2º Idem de vecinos.
- 3º Número de escuelas de niños y niñas, públicas y privadas, completas é incompletas, elementales, superiores, de párvulos, de noche y de día festivo.
- 4º Relacion del número de escuelas con el de vecinos.
- 5º Número de niños de cada sexo, que concurren á las escuelas de párvulos desde la edad de dos ó cuatro años, y desde la de cuatro á seis.
- 6º Número de niños ó niñas que concurren á las elementales, expresando cuántos son los comprendidos en la edad de 6 á 8 años, en la de 8 á 10, y en la de 10 en adelante.
- 7º Número de niños concurrentes á las dichas escuelas, y edad en que mas comunmente son frecuentadas las de noche y las de día festivo.
- 8º Relacion en que está la suma de los niños y niñas que asisten á las escuelas de párvulos y á las elementales, con el número de almas del pueblo ó del distrito.
- 9º Si la concurrencia á las escuelas no es igual en todas las estaciones del año, indicar en cuáles es menor, por qué lo es, y cómo pudiera remediarse esta falta.
10. Número aproximado de niños y niñas que no reciben instruccion alguna; medios que pone en juego la comision local para excitar á los padres á que eduquen á sus hijos en las escuelas públicas ó privadas, y cuáles son los mas eficaces.
11. Número de niños y niñas que no pagan retribuciones, y relacion en que se encuentran con los demas en cada escuela.
12. Reglamento especial de cada escuela.
13. Sistema de enseñanza.
14. Si la clasificacion de la enseñanza corresponde al sistema adoptado.
15. Si es acertada la clasificacion de los niños.
16. Horas de entrada y salida de la escuela, y si la distribu-

cion del tiempo y el orden de los ejercicios son los mas convenientes.

17. Registros que lleva el maestro; si consta en ellos con la debida claridad la época de admision de los niños, su asistencia á la escuela, sus progresos y aplicacion, y la conducta moral.

18. Aseo y limpieza con que se presentan los niños.

19. Silencio y compostura con que están en la escuela.

20. Respeto y afecto que manifiestan al maestro.

21. Satisfaccion ó repugnancia con que asisten á la escuela y al exámen celebrado en presencia del inspector.

22. Orden y regularidad de los ejercicios.

23. Medios de emulacion empleados por el maestro.

24. Sistema de premios y castigos.

25. Prácticas religiosas á que asiste el maestro con los niños en la escuela y fuera de ella.

26. Materias de enseñanza que abraza el programa de la escuela, y extension que se da á cada una de ellas.

27. Número de niños que reciben cada una de estas enseñanzas.

28. En las escuelas en que se amplía la enseñanza obligatoria ¿se ha introducido el estudio de materias que tengan inmediata aplicacion en los trabajos á que ordinariamente se dedican luego los niños?

29. ¿Las enseñanzas de ampliacion perjudican á la solidez de los conocimientos que son el objeto principal de la escuela?

30. ¿Se da la enseñanza despojándola de todo aparato científico, y haciendo el mayor número de aplicaciones posibles á los usos comunes de la vida?

31. Métodos y procedimientos adoptados para cada una de las materias de enseñanza.

32. Libros de texto de que se hace uso.

33. Adelantamiento de los niños en cada ramo de enseñanza.

34. Nombres de los niños que mas se distinguen por sus progresos, aplicacion ó conducta.

35. ¿Se atiende con mas preferencia á la educacion que á la enseñanza de los niños en las escuelas de párvulos?

36. ¿En las escuelas dirigidas por el sistema mutuo ó misto se eligen inspectores ó instructores que reunan las circunstancias necesarias, y se les dan las lecciones extraordinarias indispensables para su instruccion y para el buen desempeño del encargo que se les confía?

37. Nombre del maestro ó maestra, su edad y estado.

170

TERCER CUATRIMESTRE

38. Clase del título, y calificación que mereció en el examen practicado para obtenerlo.

39. Años de servicios en la enseñanza, escuelas que ha desempeñado, expresando cuáles ha obtenido por oposición.

40. Si tiene un ejemplar de la ley, del Reglamento, del decreto de 23 de Setiembre, y de las demas disposiciones vigentes relativas á instruccion primaria, y si está enterado de su contenido.

41. Si asiste á las academias de maestros, y de qué otros medios de instruccion se vale para perfeccionarse en su carrera.

42. Instruccion, aptitud, capacidad, celo y conducta moral y religiosa del maestro ó maestra, y concepto que disfruta en la poblacion.

43. Las mismas observaciones con respecto al ayudante ó ayudantes, si los hubiese.

44. Edificio en que está la escuela, su situacion, salas ó piezas que contiene, si hay ó no habitacion para el maestro, si es sano y bien ventilado.

45. Sala de clases, su forma, qué número de niños puede contener, si tiene suficiente luz, y si hay medios de renovar fácilmente el aire y conservar el aseo y limpieza.

46. Si hay en la plataforma los objetos que previene el Reglamento, y si está inscrito en la escuela el nombre de los hombres ilustres que haya producido el pueblo, ó de los que le hubieren hecho algunos beneficios; con un resúmen biográfico para instruccion y ejemplo de los niños.

47. Disposicion en que están colocados los bancos y mesas, si hay el número suficiente para todos los niños ó niñas, y si tienen las dimensiones convenientes para la clase de alumnos á que sirven.

48. ¿Hay los demas muebles necesarios en una escuela? y sinó ¿cuáles son los que faltan?

49. Estado en que se encuentran los objetos y utensilios destinados mas principalmente á la enseñanza, como son: lecciones impresas, libros, muestras y cuadernos de escritura, pizarras, etc.

50. Cuidado con que se conserven todos los muebles y utensilios y objetos de enseñanza de la escuela.

51. Si el edificio de las escuelas públicas es propio ó alquilado y en este último caso á qué cantidad asciende el alquiler; qué edificio de propiedad del Ayuntamiento ó del Estado podrá destinarse á este objeto; por qué otro medio pudiera obtenerse un edificio á propósito; cantidad necesaria para el establecimiento de la escuela en uno y otro caso, y disposicion del Ayuntamiento para costear los gastos.

52. Cuando el menaje de las escuelas públicas sea incompleto ó se encuentre en mal estado, indicar aproximadamente la suma necesaria para completarlo ó repararlo, y diligencias que haya practicado para que remedie el Ayuntamiento esta necesidad.

53. Dotacion fija de los maestros ó maestras de las escuelas públicas, y si se satisface con puntualidad; expresando si es en metálico ó en frutos, ó en metálico y frutos; qué frutos son los que constituyen el todo ó parte de la dotacion, y su valor aproximado.

54. De qué fondos se satisface la dotacion de los maestros ó maestras, y cuando proceden de fundaciones, legados &c., si presentan las cuentas suficientemente justificadas los administradores.

55. Cantidad que satisfacen por via de retribucion semanal, mensual ó anualmente los niños que no sean pobres, á cuánto asciende el total de las retribuciones, valuándolas por un juicio prudente; cuándo el todo ó parte se satisfaga en frutos, y puntualidad con que se satisfacen.

56. Modo de hacer efectivas las relaciones y diligencias practicadas para sustituir á los medios poco decorosos usados en algunos pueblos, como el de pasar el maestro de casa en casa todos los sábados á recoger un pedazo de pan, que recibe como de limosna, por via de retribucion con el nombre de *cetra*, y cualquiera otro que pueda rebajar el respeto y la consideracion que le son debidas.

57. Cantidades consignadas en el presupuesto municipal para gastos de la escuela, manifestando si bajo una sola cantidad se comprenden las necesarias para los reparos del edificio, y adquisicion y conservacion de enseres, compra de libros, papeles, plumas &c. para los niños pobres, y para costear los premios que han de distribuirse despues de los exámenes públicos; ó se presuponen cantidades separadas para estas obligaciones. En uno y otro caso expresar si son suficientes, y si se invierten oportunamente en los objetos para que se han presupuesto.

58. Cuando los pueblos no tengan las escuelas que les corresponden por la ley y Real decreto de 23 de Setiembre de 1847, se indicarán las causas de que esto procede, y cómo podrán removerse.

59. Si los pueblos no tienen escuela alguna, se manifestarán tambien los motivos, los medios mas conducentes á su establecimiento, bien creando una elemental completa, bien reuniéndose á otro ú otros para formar un distrito de escuela, bien sosteniendo una incompleta, ó bien de temporada, pagando un maestro temporero ó ambulante.

ANEXO 4.2.2b. NOTICIA DO ESTADO DA ESCOLA
(R. O. DO 20/07/1859).

PROVINCIA DE	PARTIDO JUDICIAL DE
Pueblo de de almas.	
Estado de la Escuela pública (ó privada) elemental ó superior, de párvulos ó de adultos, de niños ó niñas, á cargo de D.....	
OBSERVACIONES DEL INSPECTOR	DATOS SUMINISTRADOS POR EL PROFESOR
(Verificar sobre los puntos que las requieren.)	(Comprenderse los puntos siguientes.)
	<ol style="list-style-type: none"> 1.º Situación, estado y dependencias del edificio. 2.º Estado y colocación de los muebles y enseres. 3.º Medios materiales de instrucción. 4.º Materias que comprende el programa de enseñanza. 5.º Número de alumnos matriculados, con separación de los menores de seis años, de seis á diez y mayores de diez. 6.º Idem de los que concurren ordinariamente. 7.º Idem de los que están dispensados del pago de retribuciones. 8.º Sistema adoptado para el régimen de la Escuela. 9.º Recciones en que se divide cada clase de enseñanza. 10. Tiempo dedicado en la semana á la instrucción de cada una de las secciones de cada clase. 11. Libros de texto para cada asignatura. 12. Número de alumnos de cada sección. 13. Sistema de premios y castigos. 14. Edad y estado del Maestro, título profesional del mismo y años de servicio en la enseñanza y en el pueblo. 15. Dotación para el personal y material de la Escuela, fondos de que se paga é importe de las retribuciones de los niños, en el caso de ser pública. 16. Puntualidad en el pago de la dotación y retribuciones, y causas de la falta de puntualidad en el pago, si no fuere corriente. 17. Inversión de la cantidad que percibe para material durante el año económico anterior y el corriente.
	(Fecha y firma.)
Juicio del Inspector acerca de la Escuela, del Maestro y concepto que éste goza en el pueblo.	
(Sobre los resultados de la educación y enseñanza, capacidad, instrucción, aptitud, celo y conducta del Maestro.)	(Fecha y firma.)

ANEXO 4.2.3. ACTA CONSTITUCIÓN DA XUNTA DE ADMINISTRACIÓN E REDACCIÓN DO BOLETÍN DE EDUCACIÓN DA PROVINCIA DA CORUÑA.

Sesión del 27 octubre del 1934

Sres.
Pol
Barbeito
La Torre.

Sres.
Díaz
Muñoz
Carro
Moltis
García
García

En la ciudad de La Coruña a 27 octubre 1934, en las oficinas de la Inspección de 1ª enseñanza y bajo la presidencia del Inspector Jefe Sr. Díaz Rosas se reunieron los Sres. que al margen se expresa con el fin de proceder a la constitución de la Junta de Administración y Redacción del Boletín de Educación.

Se da lectura a la Propuesta de Boletín que fue enviada a la Inspección Gral y la comunicación de ésta respecto a las modificaciones que deberá introducirse.

Proyecto de "Boletín Provincial de Educación" para la provincia de La Coruña que formula la ponencia. Comprende esta ponencia, 1.º Estructura del Boletín - 2.º Cuerpo de redacción - 3.º Presupuesto.

Estructura del Boletín.

Publicación mensual que comprenderá unas 20 páginas, formato de 19 por 12 y 1/2, con cubierta del color, ilustrada con grabados y fotografías.

Comprenderá las siguientes Secciones.

A) Doctrinal.

Galería de pedagogos: retratos, biografías breves facsimiles escogidos.

Encuestas sencillas de orden pedagógico experimental cuyos resultados, estudios y conclusiones pasarán normalmente al Boletín.

Metodología teórico-práctica

Aspectos sociales de la vida escolar (Aspectos cir-
cun y psot. escolares, etc).

Exposición cultural.

B) Administrativa.

Ministerio.

Consejo Provincial

Sección administrativa

Inspección

Consejos locales, etc.

El contenido de cada una de las secciones, que se podrán ampliar o reducir con arreglo a las exigencias de la realidad pedagógico-administrativa del momento, está suficientemente especifica con los epígrafos y sub-epígrafos relacionados.

Cuerpo de Redacción.

Estará integrado por la Junta de Inspectores, un representante de la Escuela Normal, el jefe de la Sección Administrativa y un representante del Magisterio nacional elegido por los maestros propietarios del casco de la capital.

Actuara como redactor-jefe interino el inspector Sr. Díaz Rozas, como administrador interino el inspector Sr. Molto, como contador el representante del Magisterio. Se solicitará colaboración de los diversos elementos de la Inspección de la Normal, de los centros docentes secundarios y universitarios, del Magisterio nacional, de las Juntas de relieve cultural, etc.

Presupuesto

Por cuotas de ingreso 1.700 a 5 pts 8.500
1.800 ejemplares mensuales durante 10 meses
10 meses Impresión, fotograbados, gas-

los administrativos diversos 6.20
 Por aumento suplementario del número de
 hojas 1.000

El superavit, de existir, se destinaria a la
 creación de una Biblioteca pedagógica circulante
 moderna, armarios para la misma, etc, y a
 la instalación de un Museo pedagógico, desti-
 nando a cada concepto la mitad de la can-
 tidad disponible.

Informe de la Inspección Central de 1.^a
 Enseñanza.

Vrno. Sr. El adjunto proyecto de Boletín de
 Educación redactado por la Junta de Inspectores
 de Primera enseñanza de La Coruña, puede apr-
 barse con las modificaciones que a continu-
 ción se indican al objeto de que por mencio-
 da publicación se halle mas de acuerdo con
 el apartado 4.º de la Circular de 27 de abril de
 1933, dictada para el mejor cumplimiento de
 lo dispuesto en el Decreto de 2 de diciembre
 de 1932, reorganizando la Inspección.

1.ª Deben destacarse en el lugar prefronte de
 Boletín las realizaciones pedagógicas de la
 provincia, tanto en lo que afecta a la
 Inspección como a la Escuela Normal, a
 la primaria, a instituciones circun y po-
 escolares y a la obra de los municipios en
 los que se refiere a construcciones etc.

2.ª Debe reducirse al minimum la parte
 teórica y doctrinal, siempre que no se refe-
 ra a labor realizada en la provincia.

No obstante, V. I. resolverá.

Madrid 8 de enero de 1934.

El inspector general.

P. Previo un cambio de impresiones y de acuerdo con lo legislado queda designado Director del Boletín el Inspector. Jefe el administrador, el vocal encargado de la administración del material de la Junta de Inspectores, Sr. Castro Silva; de acuerdo con la propuesta queda designado Contador el Sr. Pamela, Maestro. Por acuerdo de la Junta se designa Secretario de Redacción al Sr. Muñoz. Gaspar que desde este momento pasa a ocupar su cargo.

El Sr. Díaz Rozas propone que para la edición del Boletín se abra un concurso entre las imprentas de la localidad a fin de que den presupuesto, incluyendo el envío a los destinatarios y sin incluirlo, fijando previamente las características y condiciones que ha de reunir el Boletín; propone asimismo un voto de confianza para que una comisión determine estos extremos y así se acuerda, designándose para que formen dicha comisión al Director, Secretario y Contador.

Examinados en cuenta lo avanzado de la fecha actual y que para el primer semestre ya se recibieron los presupuestos y rindieron las cuentas, se acuerda que se descuenta por el segundo semestre del año actual la mitad del importe anual de la suscripción, 2'50 pts y que se entregue a los habilitados descuentos del material a todas las Escuelas dicha cantidad de 2'50 pts con cargo al primer trimestre que se cobre, encomendando

dicha gestión al Sr. Jefe de la Sección H^{on}.
Se acuerda publicarla a la mayor brevedad po-
sible en n.º doble (n.º 1-2), correspondiente a
septiembre-octubre para ponerlo al día.

Se toma por último el acuerdo de
reunirse nuevamente el Pleno para resolver el
concurso que se anuncie entre las impre-
sas y no habiendo mas asuntos que tratar
se levanta la sesión.

V.º B.º
El Secretario

El Presidente

ANEXO 4.2.4.1. SEMANARIO DO SINDICATO ESPAÑOL DE MAXISTERIO DE LUGO: "Escuela Azul"

12 e s c u e l a a z u l

Sección Oficial

Ministerio de Educación Nacional

ORDENES

Este Ministerio ha dispuesto que durante la ausencia del Jefe del Servicio Nacional de Bellas Artes, se encargue del despacho de los señores del turno, el Jefe de los Servicios de Archivos, Bibliotecas y Registros de la Propiedad Intelectual.

Dios guarde a V. I. muchos años.
Lugo 1 de junio de 1938.—II Año Trinital.

Pedro Sáinz Rodríguez
Ilmo. Sr. Jefe de los Servicios de Archivos, Bibliotecas y Registro de la Propiedad Intelectual.

Los tiempos presentes, por su de relieve el acervo de la iniciativa adoptada por el que fue Inspector de la Biblioteca Nacional, D. Francisco Rodríguez Blain, relativa a la formación e impresión de las listas de los establecimientos sirvientes por el Cuerpo Facultativo de Archiveros, Bibliotecarios y Arqueólogos. Los precios y valores de los libros que en ellas se consignaban hubieran servido en esta ocasión, de haberse iniciado la empresa, para perseguir, identificar y recuperar valiosos ejemplares de nuestro tesoro bibliográfico y documental, así como también los más valiosos objetos arqueológicos de nuestros Museos, víctimas del saqueo y la rapina marxista.

Basándonos en esta consideración y en la manifiesta conveniencia de que en este Departamento Ministerial se dispusiera de los medios de información indispensables para la mejor orientación

ción normativa de tan importantes centros de cultura, ordeno lo siguiente:

Primero.—Los jefes de los Establecimientos sirvientes por el Cuerpo Facultativo de Archiveros, Bibliotecarios y Arqueólogos remitirán a la Jefatura de Archivos y Bibliotecas de este Ministerio una copia de la Memoria que en su día redactaron, pero servir de base a la publicación de los Cuales de las Establecimientos sirvientes por el Cuerpo Facultativo de Archiveros, Bibliotecarios y Arqueólogos.

Segundo.—Los jefes de aquellos otros Establecimientos cuyas Memorias no hubieran sido formadas con el fin que se indica en el apartado anterior, remitirán en el más breve plazo posible una Memoria detallada de los mismos con sujeción a las normas que en su día se dictaron al objeto, y las enviaron, asimismo, a la Jefatura de los Servicios de Archivos y Bibliotecas.

Dios guarde a V. I. muchos años.
Lugo 25 de mayo de 1938.—II Año Trinital.

Pedro Sáinz Rodríguez
Ilmo. Sr. Jefe de los Servicios de Archivos, Bibliotecas y Registro General de la Propiedad Intelectual.

Ilmo. Sr.: Este Ministerio ha resuelto nombrar a D.ª María Rosón Rullán, Directora de la Escuela Normal del Magisterio Primario de Pontevedra, cesando en el desempeño del referido cargo D. José Cay Fernández.

Lo digo a V. I. para su conocimiento y efectos.
Dios guarde a V. I. muchos años.
Lugo 20 de mayo de 1938.—II Año Trinital.

Pedro Sáinz Rodríguez
Ilmo. Sr. Jefe del Servicio Nacional de Primer Enseñanza.

13 e s c u e l a a z u l

Copiamos de la Prensa: Inspección de Primer Enseñanza

UNA CIRCULAR

Una de las cosas que más bien de contribuir a la formación patriótica de los niños de la nueva España es la exaltación de nuestros grandes figuras nacionales, las virtudes de nuestra raza, las doctrinas de nuestros pensadores, y el sacrificio de nuestros héroes, que proporcionan en todo momento motivo para exaltar sus gestas en las escuelas. La fecha del 13 de julio, aniversario del crimen político cometido por la redada república en la figura del promotor de don José Calvo Sotelo, entra dentro de las vacaciones estivales en algunas regiones españolas. Por esta causa ha de escogerse el 13 del actual mes de junio para exaltar dentro de la escuela la figura de aquel ilustre español que dio su sangre por Dios y por España, iniciando con su sacrificio la redención de nuestra Patria.

Por estas razones esta Jefatura dispone que en todas las escuelas nacionales se aproveche el 13 de junio y en forma de conferencias charlas sencillas y edificativas se fije en el alma de los niños la figura de nuestro promotor, excelentísimo señor don José Calvo Sotelo (q. e. p. d.) haciendo destacar la nobleza de su vida, lo profundo de su inteligencia, su espíritu de unidad en lo político y sobre todo la exaltación de su amor a España, que le llevó a ser su amor, como víctima de los enemigos de la religión y de la patria. Los alumnos en sus ejercicios escritos, recogerán estas conferencias y relatarán su agradecimiento por el sacrificio de quienes lo dio por la Patria y los principios fundamentales de la civilización y de la cultura.

Por la Inspección se ha concedido autorización para que la maestra interina de San Bie de Paradeta (Corro), D.ª Victoria Gómez Silva que había de cesar en dicho cargo, continúe al frente de dicha escuela por haberlo solicitado.

Segundo.—Los niños que no pertenecen a las Organizaciones Juveniles, asistirán a Misa con sus maestros a las parroquias que les correspondan, sin excepción de ninguna clase.

Tercero.—Los señores maestros en los casos en que unos niños pertenecen a la Organización Juvenil y otros no, asistirán a Misa a la parroquia que corresponde con los niños su encuadrados en dichas Organizaciones.

Los señores maestros cuyos alumnos pertenecen en su totalidad a las Organizaciones Juveniles, están obligados sin excusa de ningún género y por razones de ejemplaridad muy comprensibles, asistir a Misa en la iglesia a que asistan dichas Organizaciones.

Lo que se hace público para general conocimiento y para el de los señores maestros en particular.

Lugo, 6 de junio de 1938. Segundo Año Trinital.—El Inspector jefe, Joaquín G. Ojeda.

NOTA

Por la Inspección se ha concedido autorización para que la maestra interina de San Bie de Paradeta (Corro), D.ª Victoria Gómez Silva que había de cesar en dicho cargo, continúe al frente de dicha escuela por haberlo solicitado.

Vitoria 8 de junio de 1938. II Año Trinital. El Jefe del Servicio Nacional, Romualdo de Toledo.

14

e s c u e l a a z u l

educativa de la enseñanza primaria, y esta Sección tiene siempre a la consideración del servicio y al estricto cumplimiento de las disposiciones emanadas de la superintendencia, recuerda a los organismos locales de primera enseñanza la obligación que tienen de cumplir todas las funciones que les están encomendadas, cuidando de coadyuvar a las iniciativas de la superintendencia de comunicar cualquier irregularidad que adviertan en el funcionamiento de las escuelas nacionales y muy especialmente de que todos los maestros cumplan con el deber de permanencia en sus respectivas escuelas, a cuyo fin remitirá a esta Sección todos los días 25 certificación acreditativa de que todos los maestros se hallan personalmente al frente de las escuelas que regentan, consignando en otro caso los nombres de los maestros o maestras que sin causa justificada se encuentran ausentes.

Cumdarán también los Consejos locales de primera Enseñanza de dar cuenta a esta Sección de las vacaciones ocurridas en los respectivos Ayuntamientos dentro de las veinticuatro horas siguientes a la fecha en que se han producido.

Confiadamente espera esta Sección Administrativa que la presente advertencia remediará en lo sucesivo cualquier género de fallas y reforzará el celo de todos y cada uno de los miembros que integran los organismos locales de primera enseñanza.

Lugo 30 de marzo de 1938.—II Año Triunfal.

El jefe de la Sección, *Manuel Taboada*.

Inspección de primera Enseñanza

C I R C U L A R

El Ilmo. Sr. Jefe del Servicio Nacional de primera Enseñanza, en telegrama de ayer, dice a esta inspección lo siguiente:

«Como aclaración a lo dispuesto en mi circular de fecha 9 del actual, he dispuesto que donde existan Organizaciones juveniles de F. E. T. y de las J. O. N. S., los alumnos de las escuelas públicas asistirán, encuadrados en aquellas organizaciones, a la misa de precepto a la que acudirán igualmente los maestros de las respectivas escuelas que nutran la referida organización, con el alumnado que no esté inscrito en la misma. Para ello es necesario se reúnan, en localidades donde este problema se presente, los maestros con el jefe de la Organización Juvenil correspondiente con objeto de acordar la asistencia a misa de conformidad con estas instrucciones.»

Lo que se hace público para conocimiento de los interesados, esperando una escrupulosa observancia.

Lugo 31 de marzo de 1938.—II Año Triunfal.

El Inspector jefe, *Joaquín G. Ojeda*.

Comisión provincial de adaptación de escuelas de la provincia de Lugo

En la sesión celebrada por esta Comisión en el día de hoy se han adoptado entre otros el acuerdo de nombrar a D.ª Carmen Arias Vázquez, nuestra propietaria provisional de la escuela García Abad (Gárvolos) de esta ciudad con arreglo a las normas establecidas en Orden de 31 de agosto de 1937 y resolución del Ilmo. Sr. Jefe del Servicio Nacional de primera Enseñanza de fecha 4 del actual.

Lo que se hace público para conocimiento de la interesada.

Lugo 30 de marzo de 1938.—II Año Triunfal.

El jefe, *Manuel Taboada*.

15

e s c u e l a a z u l

Secretaría Provincial

del S. E. M.

Sección de noticias

Neurlogía

El capitán músico mayor del Ejército, refutado, D. Pedro Quiroga Marcos, padre de nuestra camarada Anaia, nuestra de la casa-Villalba, ha debido de existir en la madrugada del día 31 del pasado marzo.

Muy sinceramente acompañamos en su dolor a su aliada esposa, hermanos y demás dudosos y de manera especial a su hija Anaia, a quien desde estas columnas enviamos el testimonio de nuestro sentimiento.

El próximo día 5 darán comienzo en Vitoria las sesiones de la Asamblea extraordinaria del Sindicato Español del Magisterio, convocada por orden del Ministro de Educación, Jefe Nacional, camarada Pedro Sáinz Rodríguez.

QUIROGA

Florencio Panero Alija.
Mercedes Pedrete Sotuela.
Severino Yañez González.
María del Pilar Anca Taboada.
Mercedes Díaz Núñez.
M.^a de las Mercedes Iglesias Castro.

SARRIA

Juan Manuel Domínguez Fantoni.
José Díaz González.
Así mismo pueden pasar a recoger los por esta Secretaría, los camaradas siguientes:

José Couto Alfonso.
Eloy Murga Magán.
José Rodríguez Vázquez.
Domínguez Yañez Rodríguez.
Angustias Vázquez González.
Manuel Díaz Asuñedo.
Feliciano Herrero Pérez.
Fermín Ramos Paz.
Sabino Marzábal Vila.
José Ayllón Conde.
Manuel Iglesias Balboa.
Felicia Mato López.
Pedro Regueto Cabanas.

Lugo 1 de abril de 1938.—II Año Triunfal.

El Secretario

CINE ESPAÑA

DOMINGO
ANNY ONDRA

ATLANTIC HOTEL

Plan original que señala un nuevo género
A las 5:45 - 7:45 y 10:45

PARA ARREGLAR SU RELOJ

CAMPO

12

escuela azul

INSTANCIA SOLICITANDO LICENCIA POR ALUMBRAMIENTO (1)

Ilmo. Sr. Rector del Distrito universitario de

Ilmo. Sr.:

La que suscribe, Doña . . . , Maestra en propiedad de la Escuela nacional de . . . , Ayuntamiento de . . . , como lo justifica con la adjunta Hoja de servicios certificada, con cédula personal de . . . , clase, número . . . , expedida en . . . , con fecha . . . , ante V. S. I., con el mayor respeto, comparece y expone: Que hallándose en el octavo mes de embarazo, hecho que acredita con la certificación médica que acompaña, e imposibilitada, por consecuencia, para atender debidamente a sus tareas profesionales.

A V. S. I. SUPLICA, que se digne concederle, a tenor de lo que dispone el artículo 130 del vigente Estatuto general del Magisterio de 18 de mayo de 1923, cuarenta días de licencia para antes de su alumbramiento y otros cuarenta días para atender a su restablecimiento después de aquél.

Es grata que espera alcanzar de V. S. I., cuya vida guarde Dios muchos años para bien de España.

. . . , a . . . de . . . de 193

(Firma entera y sello de la escuela)

(1) Ha de reintegrarse como toda instancia y ser acompañada de certificado médico, expedido en el papel especial oportuno y con póliza del Estado de 3 pesetas; Hoja de servicios certificada y cerrada al día y de oficio de remisión al Sr. Jefe de la Sección Administrativa de Primera Enseñanza.

escuela azul 13

Inspección de Primera Enseñanza de Lugo

CIRCULAR

En esta Inspección se ha recibido de la Jefatura del Servicio Nacional de 1.ª Enseñanza, la siguiente Circular que nos apresuramos a publicar:

«La Circular que la Comisión de Cultura y Enseñanza publicada en el «Boletín Oficial del Estado» núm. 172, correspondiente al 9 de abril del año 1937, dando instrucciones sobre el Ejercicio del mes de María, durante el mes de mayo, recogiendo en el fijo patrimonio de tradiciones populares la devoción española a la Virgen María, que figura con acentuado relieve a través de nuestra Historia, es una disposición encaminada a la formación religiosa, que en el campo de la educación constituye el primordial aspecto, que el Gobierno de la nueva España ha de cuidar con especial esmero.

La devoción Mariana a través de la Historia patria ha sido elemento constitutivo y forjador de nuestras más preciadas generaciones, y en este II Año Triunfal, la nación en las escuelas durante el próximo mes de mayo, al servir de norma formativa de la infancia española, recordará los hechos de nuestro invicto Caudillo que, en fecha reciente y en la capital zaragozana, ha manifestando la intervención que en nuestras victorias tuvo la oración en los templos, sin que nada hubieran servido nuestros esfuerzos si Dios no nos hubiera concedido su ayuda en todos los momentos en forma tan evidente y tangible.

En su virtud, esta Jefatura recuerda a los inspectores de Primera Enseñanza y maestros de escuelas nacionales y municipales, el fiel cumplimiento de la Circular de la Junta Técnica del Estado, en que se ordena la celebración del Ejercicio del mes de María, ante la imagen de la Inmaculada Concepción,

que debe estar colocada en la escuela, con arreglo a lo preceptuado en dicha disposición, debiendo hacer pública esta Circular lo más rápidamente posible a través de todos los medios para que alcance la difusión que la rapidez de las circunstancias exige.

Vitoria, 29 de abril de 1938. (I) Año Triunfal.—El jefe del Servicio Nacional de Primera Enseñanza, *Román de Toledo*.

Esta Inspección al cumplimentar la Circular transcrita, en cuanto a su rápida publicación, recuerda a los señores maestros de esta provincia las orientaciones dadas a este respecto el pasado, a ellas hemos de añadir, como mera información, para los que la necesitan, que en todas las librerías se hallan hoy a la venta distintos folletos con los ejércitos a que se viene haciendo referencia.

Es virtud cumplir en todo momento con el deber; lo es también saber recordar el deber de cada momento para sentir el imperativo del mismo; en todo y otro aspecto tenemos por seguro que cuando esta Circular llegue a conocimiento de los maestros, ya éstos habrán iniciado los Ejercicios del Mes de María con la imagen de la Inmaculada, pero cuiden en especial que en los ramilletes de oraciones que le ofrecen cada día, no falte el perfume del sentimiento, de la emoción en armonía de gracia que suban al cielo por la protección recibida y por la que tan necesaria es por la conservación de la vida preciosa del Caudillo, por el triunfo del Ejército victorioso, y también por el premio de la gloria a los que en esta guerra santa obtendrán sus vidas.

Así se hace público para general conocimiento y el particular de los señores maestros.

Lugo a 2 de mayo de 1938.—II Año Triunfal.

El inspector jefe, *Joaquín G. Ojeada*.

ANEXO 4.3.2a. ACTIVIDADES DA INSPECCIÓN EN NIVEIS DE ENSINANZAS MEDIAS (CURSO 1990/1991).

Reproducción dos documentos elaborados pola Xefatura do Servizo de Inspección Técnica de EE. MM. correspondentes as actividades do curso 1990-1991

"ACTIVIDADES DE LA INSPECCIÓN EN NIVELES DE ENSEÑANZAS MEDIAS PARA DESARROLLAR EN EL PRIMER TRIMESTRE DEL CURSO 1990-1991.

A.- GENERALES

1. *Control del cumplimiento de la Orden de 12 de Junio de 1990 (DOG de 5 de Julio) mediante visita a todos los centros públicos y privados, una vez recibidas la "memoria informativa" y las "programaciones", según la zona de cada Inspector. Control de los datos remitidos y realidad. Evaluación. Asesoramiento.*

Revisión de horarios para su aprobación definitiva. Revisión de la Programación General Anual. Tutorías y Guardias.

La actuación respecto a Seminarios didácticos se hará el próximo trimestre. Lo que no impide un primer contacto ya, sobre todo si se ha advertido algún problema en la programación o en la convivencia, etc.

En la atención a los centros, se pueden hacer 10/11 visitas al mes. Informe individualizado para Delegado y Jefe de Servicio.

2. *Visita a centros para supervisar la utilización y el estado de conservación de maquinaria, instrumental, etc. En talleres de F.P.*
3. *Presencia en reuniones con Ministerio y Comunidades Autónomas: módulos y familias profesionales, currícula, situación lingüística, situación de Inspección, etc. ect.*
4. *Informe sobre sustituciones de profesores en baja por enfermedad, licencias, liberación sindical, reforma, formadores de formadores, etc.*
5. *Seguimiento de horarios experimentales.*
6. *Seguimiento de nuevo horario de centros privados.*
7. *Seguimiento de la tarea que realiza el profesorado con licencia por estudios.*

8. Seguimiento de Seminarios permanentes. Evaluación.
9. Seguimiento de proyectos de renovación pedagógica y de experiencias didácticas.
10. Seguimiento especial y asesoramiento a profesores en prácticas
11. Seguimiento de faltas de clase del profesorado. Comunicación a Delegación
12. Participación en cada uno de los seminarios por asignaturas del COU.
13. Participación en la Comisión Permanente de la Universidad para el COU: (Pruebas de Selectividad), (reclamaciones, etc.)
14. Participación en cualquier tipo de actividad pedagógica o motivadora como el Plan de Formación del Profesorado, Seminarios de los distintos Grupos de Filosofía, reuniones de las Asociaciones de Profesores de Inglés (A.P.I.G.A.), de Francés, de Ciencias, etc.
15. Organización y seguimiento de prácticas en alternancia.
16. Transporte escolar F.P.
17. Asistencia a las reuniones provinciales de Directores de BUP; y a las de F.P. con Director Xeral.
18. Atención diaria a la Delegación respectiva (un Inspector de guardia, al menos, cada día).
19. Reunión de grupo, semanal/quincenal, en Jefatura de Santiago (Se fijará día y tema para cada reunión).
20. Atención a la Consellería, Dirección Xeral de EE. MM., Dirección Xeral de F.P., Dirección Xeral de Política Lingüística, Subdirecciones Xerais y cualquier otro servicio que la solicite.
21. Seguimiento del desenvolvimiento de experimentación de los Módulos Profesionales en diversos centros.

B.- PUNTUALES

1. Concluir informes sobre solicitudes de permutas entre profesores.
2. Remisión de la "memoria informativa" a todos los centros públicos y privados, con las indicaciones oportunas para su cumplimentación.
3. Remisión de ficha de datos básicos a todos los centros. Recogida para Consellería antes de Noviembre.

4. Seguimiento puntual del inicio del curso en todos y cada uno de los centros. Informe de retrasos y causas.
5. Ubicación de los últimos alumnos que no habían sido atendidos en sus peticiones en junio o septiembre.
6. Presencia en inauguraciones de centros nuevos.
7. Atención a equipos directivos nuevos.
8. Seguimiento de la puesta en marcha de los IESPs nuevos.
9. Seguimiento de necesidades y entrega del mobiliario y material didáctico previsto.
10. Atención específica a Escuelas Oficiales de Idiomas. Seguimiento de la aplicación del nuevo plan de estudios en la 6 E.O.I.
11. Atención a Asociación de Centros Autónomos de Enseñanza y a sus centros con horario experimental o Bachillerato Internacional.
12. Revisión de actas de evaluación de Septiembre, especialmente de F.P. Circular a los centros.
13. Asesoramiento a estamentos y personas para la constitución del Consello Escolar.
14. Asesoramiento a Consellería y corporaciones locales sobre creación de conservatorios. Seguimiento de estos.
15. Visita a centros y fijación de plantillas para el concurso de traslados del curso 89-90. (Antes de 20 de noviembre).
16. Visita a centros e informe sobre material didáctico y mobiliario y de prácticas de F.P. para el curso 90-91. (Antes del 4 de diciembre).
17. Visita a centros e informe sobre aumento/disminución de matrícula y previsión de centros nuevos o ampliaciones para curso 90-91 (Antes del 4 de diciembre). Propuesta de nuevas enseñanzas de F.P. profesiones, especialidades y módulos de F.P. experimentales.
18. Revisión de la Programación General anual de cada centro.
19. Reflexión sobre resultados, por centro y asignatura, de los alumnos de COU en la selectividad. Evaluar rendimientos de BUP en curso 89-90.
20. Elaboración de ficha sobre "realidad" de cada centro. Recogida de datos.

21. *Elaboración, remisión y valoración de ficha sobre situación del GALEGO en cada centro.*
22. *Estudio específico sobre la rama Marítimo-Pesquera y las relaciones con la Consellería de Pesca.*
23. *Asistencia espacial a las "Xornadas Técnicas sobre F.P." Colaboración, Presidencia de mesa y Moderación en debates, etc.*
24. *Asistencia a jornadas para diseño del Catálogo de Títulos Profesionales.*
25. *Asistencia a las firmas de convenios con las confederaciones provinciales de empresarios.*
26. *Entrevistas con empresas para preparar convenios y programar las prácticas en alternancia.*
27. *Actuación en la comisión evaluadora de las solicitudes de ayudas para prácticas en alternancia.*
28. *Actuación en las comisiones de evaluación de proyectos de investigación o innovación pedagógica y curricular. En las de ayudas para cursar estudios de F.P. en ramas en las que la demanda laboral no está cubierta. En la concesión de licencias destinadas a la actuación tecnológico-práctica de profesores de F.P. etc.*
29. *Actuación en la comisión de selección de profesores para plazas de INGABAD.*
30. *Valoración de solicitudes de profesores aspirantes a las plazas del Gabinete de la Reforma. Valoración de los aspirantes a licencias por estudios.*
31. *Nombramiento y actuación valoradora de las diversas comisiones de traslados de profesores de BUP y de FP.*
32. *Premio Extraordinario de Bachillerato. Convocatoria, fijación de pruebas, tribunal, actuación en las 4 provincias.*
33. *Colaboración en la Olimpiada Matemática con la Universidad.*
34. *Informe sobre solicitudes de "petición de gracia" de los alumnos de COU.*
35. *Entrevistas con las Inspecciones provinciales de Trabajo con el fin de coordinar líneas de actuación en el seguimiento de las prácticas de Empresas.*
36. *Formar parte de la Comisión Mixta para el seguimiento de las prácticas en alternancia y de las Comisiones Provinciales de seguimiento de dichas prácticas.*

C.- SEGUIMIENTO

El seguimiento y la evaluación lo harán de manera general, los quipos de Inspectores en sus reuniones habituales en Santiago.

En aspectos puntuales, lo hará la Jefatura de Servicio.

O XEFE DO SERVIZO DE INSPECCIÓN TÉCNICA

Asdo.: José María Requejo Vicente"

**"PROGRAMA DE ACTIVIDADES DA INSPECCIÓN TÉCNICA-ENSINANZAS MEDIAS
PARA SETEMBRO 1.990**

1. *Escolarización de alumnos:*
 - *Reunión de Comisións.*
 - *Concreción en Centros.*
 - *Atención a pais que reclamen:*
 - *Delegacións.*
 - *Central de Santiago.*
2. *Remisión de "Memoria" a centros públicos e privados con instrucións:*
 - *Central de Santiago.*
3. *Reclamación de calificacións:*
 - *En despachos.*
 - *Con visita a Centros si é necesario.*
4. *Participación nas probas de acceso á Universidade.*
5. *Cargos directivos pendentes.*
6. *Orientación a cargos directivos novos sobre lexislación, memoria informativa, programación xeral, etc.*
 - *En despacho.*
 - *En centros.*
7. *Atención a Directores en problemas puntuais de espacios, mobiliario, obras, horarios, xefaturas de Seminario, etc.:*
 - *En despacho.*
 - *En centros.*
8. *Asesoramento a profesores sobre programación de Seminario e Departamento didáctico, etc.:*
 - *En despacho.*
 - *En centros.*
9. *Visita a centros para prepara-la actuación do punto 10.-*
10. *Reunións cos Directores os días 17, 18 e 19 para determina-las necesidades de profesores de cada Centro.*

11. *Reunión Xeral sobre vacantes de profesores de BUP, día 21, ás 17h., e día 24, ás 12h.; e para F.P. o día 24, ás 17,30 (As 3 reunións na Consellería). Reunión de Inspectores de BUP, na Inspección, o 24 ás 16,30 h.*
12. *Estudio de traslado ou comisión, voluntaria ou obrigada, de profesores numerarios sen horario lectivo:*
 - *En Centros*
13. *Participación e seguimento de cursos de renovación educativa previstos para Setembro.*
14. *Asistencia á elección de vacantes de profesores das Escolas de Artes, Conservatorios e Escolas Oficiais de Idiomas o 24, de F.P. o 25, e de I. de Bacharelato o 26, 27 e 28.*
15. *Posta en marcha e seguimento de módulos ou familias profesionais.*
16. *Creación de Seminarios permanentes sobre os módulos.*
17. *Preparación de ingreso a módulos.*
18. *Probas de ensinanza non escolarizadas.*
19. *Revisión de concertos.*
20. *Atención- eleccións de Consellos Escolares.*
21. *Asistencia a tres reunións plenarias:*
 - *Central de Santiago.*
22. *Atención a Delegacións.*
23. *Atención ás Direccións Xerais, EE. MM. F.P.*
24. *Seguimento da lexislación sobre normalización lingüística nos Institutos de F.P. e B.U.P.*

O XEFE DO SERVIZO DE INSPECCIÓN TÉCNICA

Asdo.: José María Requejo Vicente"

"ACTIVIDADES DE LA INSPECCIÓN EN NIVELES DE ENSEÑANZAS MEDIAS PARA 2º Y 3º TRIMESTRE DEL CURSO 90-91.

A. GENERALES

Las indicadas para primer trimestre (números 1 al 20.

- 1. Se prestará especial atención a los Seminarios didácticos: visitas y reflexión conjunta sobre la programación del Seminario, coordinación de los miembros, actividades específicas, experiencias, recuperaciones, documentación, etc.*
- 2. Entrevistas con cargos directivos, según las incidencias del curso.*
- 3. Visita a los centros privados.*
- 4. Actuación en casos llamativos de faltas de clase.*
- 5. Actuación específica con los profesores en prácticas. Asesoramiento. Responsabilidad inicial del Inspector del centro; en casos singulares actuará también el Inspector especialista.*
- 6. Concreción, con las matizaciones pertinentes, de las previsiones de mobiliario, material didáctico, obras nuevas y reparaciones para el 91-92, que se hicieron en el primer trimestre.*
- 7. Asesoramiento e informes creación de filiales de conservatorio, Escola de Restauración, Escolas non estatales de Danza, etc.*
- 8. Concreción, después de consulta con los compañeros de E.G.B. de matrícula para el curso 90-91. [Hai claramente un erro, en realidade debía dicir 91-92].*
- 9. Seguimiento de la evaluación continua. Atención puntual a reclamaciones de alumnos.*
- 10. Atención a Subdirección Xeral de Planificación.*

B.- PUNTUALES

- 1. Reparto de presupuestos a los centros.*
- 2. Obras del RAM.*
- 3. Informar solicitudes de profesores para asistir a cursos de perfeccionamiento.*

4. Asistir a jornadas y reuniones de perfeccionamiento. Colaborar.
5. Revisar estructuras y formato de la memoria inicial de curso, de los partes de faltas, de fichas "azules", de fichas d centros o de otros documentos, e introducir las modificaciones oportunas.
6. Estudio de centros en los que podría experimentarse la reforma educativa.
7. Estudio de centros en los que poder introducir el idioma alemán.
8. Actuaciones en comisiones sobre:
 - Intercambios escolares en Galicia y viajes pedagógicos
 - Proyectos de investigación-acción en el aula.
 - Fase de prácticas de profesores.
 - Pruebas de acceso a la Universidad.
 - Etc.
9. Preparar, en mayo, presidentes de tribunales de oposiciones para profesores de EE. MM.
10. Estudiar la situación de los Directores de centros para elección o propuesta.
11. Estudiar el calendario de actividades de fin de curso.
12. Estudio especial del calendario de evaluación final de la rama sanitaria en FP2.
13. Revisión de las programaciones de los centros sobre actividades de fin de curso (DOG 14-V-90).
14. Proponer los centros que realizarán las pruebas de enseñanzas no escolarizadas y hacer su seguimiento.

C.- SEGUIMIENTO Y EVALUACIÓN

Conforme a lo dicho en el primer trimestre.

O XEFE DO SERVIZO DE INSPECCIÓN TÉCNICA

Asdo.: José María Requejo Vicente"

"ACTIVIDADES PUNTUALES DE INSPECCIÓN PREVISTAS PARA FINAL DE CURSO.

1. Atención a las reclamaciones sobre evaluaciones finales y resultados de las pruebas de suficiencia.
2. Asistencia a las reuniones de la Junta de Supervisión de COU.
3. Actuar en tribunales de oposiciones, de ingreso en la Universidad, etc.
4. Asesoramiento a padres y alumnos sobre ingreso en centros públicos de EE. MM.
5. Asistencia a reuniones de Directores, en localidades con más de un Instituto, para organizar la escolarización.
6. Presidir comisiones de escolarización.
7. Atender a reclamaciones de plaza para estudiar en Institutos.
8. Hacer previsiones del número de profesores necesarios para cada centro según la matrícula prevista.
9. Revisar memoria final de los centros.

O XEFE DO SERVIZO DE INSPECCIÓN TÉCNICA

Asdo.: José María Requejo Vicente"

ANEXO 4.3.2b. ESCRITO AO EXCMO. SR. CONSELLEIRO DA INSPECCIÓN CENTRAL.

**CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

**EXCMO.SR. D. CELSO CURRÁS FERNÁNDEZ
CONSELLEIRO DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**

Estimado Sr. Conselleiro:

Nas xuntanzas levadas a cabo cos servizos de inspección das catro delegacións provinciais nas que Vostede presentou o proxecto de Decreto regularizador da inspección educativa na nosa Comunidade Autónoma, invitou a tódolos inspectores a que dun xeito colectivo, sindical ou individualmente presentaran a súa opinión, crítica, e aportacións ó proxecto de Decreto.

Dentro deste contexto e coa intención de aportar a nosa visión e o noso concepto da inspección educativa e de expresar as nosas diferencias de criterio respecto a determinados artigos do proxecto de Decreto remitímoslle o presente escrito

Como inspectores que somos, a inspección constitúe a nosa profesión e a nosa vida e, parodiando aquela frase do latino Terencio "homo sum e nihil humani a me alienum puto", podemos decir que "son inspector e nada da inspección pode resultarme alleo".

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

I A INSPECCIÓN EDUCATIVA

Un único corpo de inspectores de educación

Non hai a máis mínima dúbida respecto a existencia dun só corpo de inspección educativa. Nin se cuestiona.

A normativa ó respecto está claramente definida. A Lei 14/1970, nos seus artigos 142 e 143 xa establecía un servizo de inspección técnica de educación. A Lei 30/1984, na súa Disposición Adicional Decimoquinta, integraba nun só corpo, o CISAE, ós corpos de inspectores de Educación Básica, de inspectores de Bacharelato e de inspectores Técnicos de Formación Profesional. Finalmente, a Lei 9/1995, no seu artigo 37, crea o corpo de inspectores de educación, formado por funcionarios dos distintos corpos da función pública docente.

Resulta, pois, evidente que tódolos inspectores de educación estamos integrados nun so corpo, que tódolos funcionarios que conformamos este corpo de educación temos a mesma igualdade de atribucións.

Pero a existencia dun corpo único de inspectores non é incompatible coa diferenciación funcional por niveis educativos e por especialidades.

A diferenciación funcional dos inspectores

A ordenación xurídica parte do principio de esixir ós inspectores de educación a pertenza anterior a outro corpo de funcionarios, e non de calquera, senon ós corpos docentes; o corpo de inspectores require, pois, unha experiencia docente previa (3 anos na Lei 14/1970, 10 anos na Lei 9/1995).

A esixencia ós inspectores de educación, ademais dunha obrigada preparación universitaria e da superación dunhas probas de acceso á función docente, dun determinado período como docente ten como obxectivo garantir unha formación adecuada, unha experiencia suficiente, un coñecemento profundo da vida dos centros, a oportunidade de demostrala capacidade para o desempeño de tarefas de coordinación pedagóxica (xefe de departamento ou coordinador de ciclo) ou para o desempeño de tarefas directivas.

En definitiva, para garantir unha eficacia profesional.

**CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

Esta eficacia profesional desenvolve as súas virtualidades cando os inspectores exercen a súa labor primordialmente no nivel educativo que, por experiencia docente, mellor coñecen.

As funcións de asesoramento

A función de asesoramento, de asesoramento cualificado, é unha faceta que distingue á inspección educativa do resto dos servicios inspectores do estado.

E este asesoramento é mais eficaz, se quen o realiza guíase pola experiencia, se quen asesora é alguén que non esquece as súas raíces como docente aínda que neste momento teña alcanzado un nivel de supervisión. Ante a demanda dos centros de asesoramento técnico, quen pode dar unha resposta autorizada é o que coñece experimentalmente o centro, o inspector que polo seu dominio científico da realidade educativa exerce non unha “potestas” mecánica senon unha “auctoritas” baseada na súa especialidade profesional.

As funcións de control que exerce un inspector deben entenderse intimamente unidas ás funcións de asesoramento, xa que o control -que en certo xeito é un diagnóstico- necesita dunha preparación que desemboca naturalmente no asesoramento; aínda máis, a función de control adquire o seu verdadeiro sentido e xustificación no asesoramento.

A actuación xeneralista

A actuación xeneralista dun inspector non se opón ó feito de que se exerza fundamentalmente nun nivel educativo acorde co corpo docente de procedencia, o que supón o primeiro eslabón de actuación especializada do inspector.

A actuación xeneralista ten necesariamente a connotación dunha verdadeira función inspectora, e non é unha labor intrascendente que poidera levar a cabo calquera persoa allea ó centro educativo; unha actuación xeneralista perde autoridade e prestixio cando se enfrenta a tarefas que non coñece, cando non pode asesorar ou solucionar os problemas que se presentan, cando ten que supervisa-lo currículo nos niveis educativos que descoñece.

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

XACOBEO'99
Galicia

Consecuencia da internivelaridade

Se se fai tabla rasa da preparación profesional previa dos inspectores, e non se mantén un certo grao de especialización nivelar, a inspección quedaría infrautilizada; teríamos funcionarios que deberán afrontar situacións para as que a súa preparación non é a idónea, mentras que os que dispoñen da preparación adecuada realizarían de xeito imperfecto tarefas que os primeiros terían desempeñado perfectamente.

Teríamos unha inspección burocratizada, cercenada ou alomenos reducida na súa función asesora que require un coñecemento experimental do medio que asesora, dos problemas que resolve; na súa función avaliadora, que esixe especial preparación no que é obxecto de avaliación; sen estas dúas funcións, a inspección redúcese a un puro e simple instrumento de fiscalización burocrática.

Nunha situación de internivelaridade faríase unha perversa utilización dos recursos propios da administración, dos recursos persoais; xa que un inspector realizaría misións en campos non coñecidos durante o exercicio profesional docente, cun esquecemento da preparación e da experiencia adquirida no exercicio das funcións que lle son propias.

Suporía un custo social non despreziable non empregar, tirar pola borda, unha preparación profesional previa; o acceso ao corpo de inspección non pode supoñer aquilo de “nada importa a vida anterior” que se canta no himno da Legión.

Crearía una situación de conflictividade; se a integración de funcionarios nun só corpo ou nunha mesma función xa é de seu unha fonte de conflitos, máis o será se os integrados se lles cambia o esquema e o campo habitual de traballo.

Non habería que descartalo posible rexeitamento dos centros da presenza dun inspector doutro nivel educativo.

O sistema educativo

- A inspección educativa ten un campo de actuación: o sistema educativo.

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

O sistema educativo non é un sistema unificado, senón enormemente complexo, cun niveis de ensinanzas claramente diferenciados en canto a organización, programación, planificación, alumnado e formación do profesorado.

Os centros educativos son moi distintos, polo seu alumnado, pola idade dos mesmos, polos distintos corpos de profesores que o atenden, pola normativa que rexe o seu funcionamento.

O sistema educativo actual impón esixencias novas e de profundo calado: a educación especial, a orientación educativa, a implantación xeralizada da educación infantil, a ensinanza secundaria obrigatoria que contempla a posibilidade dunha diversificación a partir dos 14 anos, a existencia dun Bacharelato fortemente especializado, dunha Formación profesional que precisa do control e asesoramento de especialistas, e dunhas ensinanzas de réxime especial, artísticas (música e danza, arte dramático, artes plásticas e deseño) e de idiomas, todo un universo variado de recente implantación e de próxima e crecente expansión.

De aí dedúcese a conveniencia de aproveita-la formación especializada de cada inspector, especialización que non aportaría máis que eficacia no servizo ós centros, ós diversos sectores da comunidade educativa, ás propias autoridades da Consellería de Educación que demandan á inspección coñecemento do medio, asesoramento nas súas dúbidas e axuda na resolución dos problemas.

Repugna a toda lóxica que un inspector poida ter unha capacitación suficiente, e especializada, para poder atender adecuadamente a tan diversas esixencias dun sistema educativo que abrangue todo un universo escolar, alumnos desde 0 a 20 anos. Se a calidade educativa implica a existencia de factores técnicos moi complexos, resulta necesario diversificar e especializa-las funcións dos inspectores.

Unha inspección especializada

A existencia dun corpo único de inspección non é incompatible nin coa diferenciación funcional por niveis educativos nin coa diferenciación por distintas especialidades.

**CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

Precisamente un dos criterios que nas propias normas básicas aparecen como inspiradores da organización e da ordenación da inspección educativa é o criterio de especialización. En efecto, o desempeño da función inspectora supón o exercicio de actividades especializadas diversas o que esixe que os que as han de realizar deben contar coa debida especialización.

A Lei 9/1995, nos seus artigos 39.2 a), o 41.1 e 43.2, así como os artigos 5.3 e 9.2 do Real Decreto 2193/1995, do 28 de decembro sentan as bases precisas para organiza-la inspección por especialidades funcionais e nivelares así como para establecer criterios de especialización tanto no proceso de selección para o acceso ó corpo de inspectores, como para o perfeccionamento e actualización dos mesmos.

A especialidade é un ideal en tódolos servicios sociais, e, aínda que non se poida conseguir na súa totalidade, resulta absurdo renunciar ó que é bo, baixo o pretexto de non poder acada-lo óptimo.

En tódolos decretos, proxectos de decretos da Inspección, o concepto de especialidades aparece unido de forma indisoluble coa organización da propia inspección; hai Comunidades que establecen a especialidade a partir do corpo docente de procedencia; outros engaden a este perfil profesional a especialidade de base coincidente coas diversas áreas do sistema educativo; outros definen as especialidades a partir das diversas áreas do currículo das ensinanzas dos distintos niveis.

Traballo en equipo internivelar

A colaboración e realización de tarefas en equipos de inspectores non está impedida pola diversificación dos mesmos por niveis e especialidades.

A formación dun equipo de inspectores no que cada inspector desenvolve a súa actividade en centros do seu nivel de procedencia permite unha verdadeira actuación internivelar, non xeneralizada nun "todos para todo", senón específica, respectando á preparación que o inspector posúe.

O traballo en equipo é unha forma organizativa que ten moitas ventaxas, ventaxas ás que non se pode renunciar. O traballo en equipo supón:

**CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**
Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

- Unha vinculación do inspector co resto do sistema: que cada inspector se considere como un eslabón en estreita colaboración con tódolos que interveñen no proceso educativo, para un mellor funcionamento global, internivelar e equilibrado do servizo.

- Un coñecemento por parte de tódolos inspectores de tódolos niveis educativos, sen que ningún deles lles resulte alleo.

- Unha interacción proveitosa e unha colaboración estreita que desemboca nun enriquecemento mutuo.

- Este xeito de traballo en equipo non pode nin debe impedi-la necesaria autonomía de cada inspector e a responsabilidade de cadanseu nas tarefas que realiza, sen que esta responsabilidade se disolva nun equipo de traballo.

II O PROXECTO DO DECRETO

O proxecto de decreto sobre a inspección educativa presentada nos distintos servizos provinciais no mes de maio ven, ó noso entender, a romper co concepto dunha inspección especializada, máis profesional, eficaz e coordinada, en beneficio dunha inspección burocratizada, plana e na que o traballo en equipo deixa de ser unha realidade incipiente, pero progresiva, para diluírse en nada.

Artigo 10º

No artigo 10 do Decreto normalízanse dúas situacións básicas:

- a primeira, a asignación a un inspector da totalidade dos centros das localidades que compoñen a zona (ou o sector).

Esta situación supón a anulación dos equipos de inspectores que, coordinados por un inspector coordinador, poidan levar a cabo en cada sector (ou zona educativa) unha actuación especializada, equilibrada, acorde coa diversificación e as distintas especialidades dos inspectores que os compoñen.

Moi lonxe deste artigo 10 están os resultados da enquisa levada a cabo no mes de xaneiro deste ano entre os inspectores que nun porcentaxe do 78,8% estaban de acordo coa división provincial de sectores sinalada no Decreto 135/1993, do 24 de xaneiro, e que nun porcentaxe do 77,3% consideraba que os equipos de sector debían estar compostos por inspectores con experiencia docente nos distintos niveis educativos.

**CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

XACOBEO'99
Galicia

Tan só o 16,7% dos inspectores enquisados non estaban de acordo coa división en sectores, e tan só o 13,6 % dos mesmos non consideraba que os equipos de sector deberían estar formados por inspectores con experiencia docente nos distintos niveis educativos.

Evidentemente, unha enquisa non é ningún artigo de fe nin ten por qué constituírse nunha normativa para o lexislador, pero creemos que non é unha norma de actuación coherente prescindir da súa lectura, non tela en conta, especialmente se a idea de realizala partíu da propia administración.

- A segunda situación, é a actuación dun inspector en todos, todos, os centros dunha zona educativa; é a consagración do principio da internivelaridade, de tódolos inspectores en tódolos centros.

¿En virtude de qué?. ¿Qué virtualidades de eficacia, de profesionalidade comporta tal situación?.

Segundo isto ¿un inspector tería que atender centros de educación infantil, centros de educación primaria, centros de educación especial, centros de educación secundaria obrigatoria, centros de bacharelato, centro de formación profesional, centros específicos de formación profesional, escolas de arte, conservatorios de música e danza, escolas oficiais de idiomas?.

Para levar a cabo cun mínimo de eficacia e profesionalidade esta actuación nos máis diversos centros ¿contamos os inspectores con experiencia adquirida, cos coñecementos adecuados, coa preparación suficiente? ¿ou tan só se pretende que fagamos unha labor meramente rutinaria, allea a calquera función de asesoramente e avaliación?.

Unha vez máis xurde o divorcio entre os resultados da enquisa citada e o proxecto do Decreto.

A Circular nº 7/1995, que desenvolve o artigo 22º do Decreto 135/1993 establece uns criterios de asignación dos inspectores os centros “atendendo á adecuación do tipo de centro e ensinanza nel impartida co nivel de experiencia docente e/ou profesional, se é o caso, do inspector”.

O 54,5% dos inspectores enquisados consideran válidos tales criterios, fronte ó 31% que estima o contrario; non foron obxecto de controversia e mantivéronse durante catro cursos académicos con tres directores xerais responsables da inspección educativa distintos.

Remataría este punto, citando un feito e unha frase; a frase é de D. Manuel Fraga Iribarne, presidente da Xunta de Galicia e é a seguinte: “O PSOE acerta

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

cando rectifica”.

O feito é o seguinte. A Orde do 29 de febreiro de 1996 (BOE do 2 de marzo) pola que se regula a organización e funcionamento da Inspección de Educación, elaborada polo partido socialista nese momento, 6 días antes das eleccións do 6 de marzo, reordena a organización da inspección educativa e no seu artigo vixesimo segundo establece que “cada centro tendrá asignado un Inspector de Educación, especialista do nivel académico do centro”.

Artigos 11º e 12º

Especialidades e adscripción ás distintas especialidades.

O concepto de especialidade aparece unido de forma indisoluble á organización da propia inspección; hai unha especialidade xurdida a partir do corpo docente de procedencia dos inspectores; e dicir un perfil profesional docente, e a este perfil engádese a especialidade de base coincidente coas distintas áreas do sistema educativo.

Este modelo de inspección especializada aparece reflectido nos distintos proxectos do Decreto da inspección educativa das distintas comunidades educativas.

Esta apreciación do establecemento de especialidades está altamente valorada polos inspectores educativos de Galicia a tenor dos resultados da enquisa realizada.

En efecto, o 53 % considera conveniente o establecemento de especialidades para o acceso ó corpo de inspectores de educación; o 57 % o considera conveniente para o exercicio da función inspectora; e o 54,5 % estima que non deben establecerse as especialidades despois do acceso, durante o exercicio da función inspectora.

Quedan claras dúas cousas: a apreciación da especialidade na inspección educativa e a consideración de que todo inspector ten a súa especialidade de seu; a especialidade é o propio perfil profesional docente e non pode considerarse como algo alleo ó propio inspector.

Estos supostos básicos non son aceptados nos dous artigos, o 11º e o 12º, do proxecto do Decreto; as bases dos mesmos son as seguintes:

- Non se establecen nin especialidades nivelares nin especialidades curriculares.
- Existe a posibilidade de establecemento de distintas especialidades curriculares en cada provincia.

CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA

Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

(Non se entende ben se as mesmas en cada provincia de acordo cun modelo único ou distintas según as provincias).

- A adscripción dos distintos inspectores ás especialidades curriculares realizarase polos inspectores-xefes.

Se a especialidade dun inspector ven de seu e non é algo engadido, dificilmente pode xustificarse esa adscripción por unha decisión allea ó propio inspector.

- As chamadas no decreto especialidades específicas.

Non están claramente definidas as especialidades que o Decreto denomina especialidades específicas. Máis ben semella referirse a temas específicos de traballo realizados por un equipo de inspectores de acordo coa súa formación e experiencia profesional.

Dificilmente podería considerarse como unha especialidade auténtica en vez dunha área de estudo e programa de traballo común.

Artigo 17º

A parte B do temario da oposición ó corpo de inspectores versará segundo o proxecto do Decreto en "A organización e administración dos centros e a lexislación propia da C.A. de Galicia, podendo incluírse temas referidos ós niveis e etapas educativas, desenvolvemento curricular e metodoloxía didáctica dos mesmos".

Ó noso entender a parte B do temario debería constar de dúas partes; a primeira que é común para tódalas oposicións e versará sobre a organización dos centros e a lexislación propia da C.A. de Galicia, e unha segunda con temas de carácter específico referidos ás características propias dos niveis e etapas educativas e o desenvolvemento curricular, e a metodoloxía didáctica e a avaliación de cada unha das especialidades".

Esta opinión non ten ningunha orixinalidade senón que é defendida nos proxectos de inspección dalgunha comunidade, e deste xeito aparece deseñada na Orde do 29 de febreiro de 1996 do Ministerio de Educación e Cultura (nesta data de "Ciencia").

O temario da parte B, organizado deste xeito, permitiría en cada convocatoria o establecemento de especialidades para o acceso á inspección, con indicación, en cada unha delas, do seu número e a valoración específica da propia especialidade.

Este é o pensar maioritario dos inspectores enquisados, que consideran

**CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA**
Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa

XACOBEO'99
Galicia

Edificio Administrativo San Caetano - SANTIAGO

conveniente o establecemento de especialidades para o acceso ó corpo de inspectores de educación nun porcentaxe dun 53%, tal como indicábamos anteriormente. Tamén e certo que na citada enquisa o 43,9% consideran que o temario das oposicións debería ser diferenciado segundo as especialidades, fronte o 53% que opina o contrario.

Finalmente, dúas consideracións máis:

A aplicación do Decreto 135/1993 supuxo unha nova organización da inspección educativa; a pesar dos inevitables, e lóxicos, recelos orixinados polo feito de ter que abandonar unha organización propia, coa súa cultura e tradición, e asumir outra distinta, estimamos que os postulados do Decreto 135, desenvolvidos ó longo destes cinco anos por Circulares e Instrucións, tiveron un grado de consenso aceptable que as respostas das enquisas poñen de relieve; conceptos como traballo en equipo dos inspectores nos distintos sectores ou equipos de traballo interprovinciais, son conceptos asumidos pola inspección e, aínda que cos atrancos presumibles, en fase de progresiva realización.

O proxecto de Decreto vai romper cunha forma de traballo e organización que aínda está lonxe dun certo grao de madurez e, ó noso entender, vai orixinar no corpo de inspectores de educación unha insatisfacción e unha división.

O actual proxecto de Decreto foi reelaborado sobre un proxecto de Decreto de Inspección que a Inspección Central redactou e entregou á Dirección Xeral de Centros e Inspección Educativa en decembro de 1996, seguindo a orde dada polo Sr. Conselleiro de Educación e Ordenación Universitaria.

Somos conscientes de que a nosa labor, entre outras, é a de redactar informes que os nosos superiores xerárquicos nos solicitan; a partir dese momento, calquera modificación do texto solicitado é allea ó noso propio traballo; máis tamén consideramos que, dadas as significativas diferencias e modificacións introducidas no proxecto actual, esta Inspección Central debería ter sido informada delas antes da súa presentación nos servizos provinciais de inspección.

Santiago de Compostela, 28 de xuño de 1999

O SUBDIRECTOR XERAL
DE INSPECCIÓN,

OS INSPECTORES CENTRAIS,

Asdo. Emilio Pérez Sánchez,

Faustino Salgado López, Rodrigo Porral Mato

ANEXO 4.3.3. NORMATIVA MÁIS RELEVANTE DAS CC AA SOBRE ORGANIZACIÓN E FUNCIONAMENTO DA INSPECCIÓN EDUCATIVA ATA O 31/12/2007.

COMUNIDADE	DISPOSICIÓN	PUBLICACIÓN
ANDALUCÍA	Orden de 13-7-2007, por la que se desarrolla la organización y el funcionamiento de la inspección educativa de Andalucía.	BOJA 2-8-2007
	Decreto 115/2002, de 25 de marzo, por el que se regula la organización y el funcionamiento de la Inspección Educativa.	BOJA 30-3-2002
	Orden de 10 de junio de 2003, por la que se regula el procedimiento para la provisión con carácter provisional de puestos de trabajo de inspección educativa.	BOJA 30-6-2003
	Orden de 27-7-2004, por la que se aprueba el Plan General de Actuación de la Inspección Educativa.	BOJA 10-8-2004
ARAGÓN	Decreto 211/2000, de 5 de diciembre, del Gobierno de Aragón, por el que se regula la organización y funcionamiento de la Inspección de Educación y se establece el sistema de acceso y provisión de puestos de trabajo en el Cuerpo de Inspectores de Educación en la C. A. de Aragón.	BOA 15-12-2000
	Resolución de 30-8-2007, de la Dirección General de Política Educativa, por la que se aprueba el Plan General de Actuación de la Inspección de Educación para el curso 2007/2008.	BOA 14-9-2007
ASTURIAS	Resolución de 1-9-2006, de la Consejería de Educación y Ciencia, por la que se aprueba el Plan de Actuación del Servicio de Inspección Educativa para el curso 2006/2007.	BOPA 18-10-2006
	Resolución de 19 de septiembre de 2003, de la Consejería de Educación y Ciencia, por la que se aprueban las instrucciones de organización y funcionamiento del Servicio de Inspección Educativa.	BOPA 8-10-2003
BALEARES	Decreto 36/2001, de 9 de marzo, por el cual se regula la Inspección Educativa en el ámbito de la enseñanza no universitaria.	BOIB 17-3-2001
	Resolución de 16/01/2005 del Consejero de Educación y Cultura, por la que se aprueba el Plan de Actuación del Departamento de Inspección Educativa para el período 2005/2008.	BOIB 24/12/2005
CANARIAS	Decreto 135/2002, de 23 de septiembre, por el que se aprueba el Reglamento de Ordenación de la Inspección de Educación en la C. A. de Canarias.	BOIC 14-10-2002
	Orden de 10-12-2002, por la que se determinan las Áreas Territoriales de Actuación de la Inspección de Educación.	BOIC 1-1-2003
CANTABRIA	Resolución de 21 de septiembre de 2007, por la que se aprueba el Plan de Actuación del Servicio de Inspección de Educación para el curso 2007-08.	BOC 3-10-2007
CASTILLA Y LEÓN	Decreto 92/2004, de 29 de julio, por el que se regula la Inspección Educativa en Castilla y León.	BOCL 3-8-2004
	Orden EDU/1343/2004, de 13 de agosto, que desarrolla el Decreto 92/2004, de 29 de julio, por el que se regula la Inspección Educativa en Castilla y León.	BOCL 1-9-2004
	Orden EDU/1492/2004, de 27 de septiembre, por la que se aprueba el Plan de Actuación de las Áreas de Inspección Educativa y programas educativos de las Direcciones Provinciales de Educación para el trienio 2004/2007.	BOCL 5-10-2004
	Orden EDU/1562/2007, de 28 de septiembre, por la que se aprueba el Plan de Actuación de las Áreas de Inspección Educativa de las Direcciones Provinciales de Educación para el cuatrienio 2008/2011.	BOCL 5-10-2007
	Resolución de 16-10-2007 de la Dirección General de Planificación e Inspección Educativa, por la que se establecen determinados aspectos relativos a la organización y funcionamiento de las Áreas de Inspección Educativa.	BOCL 22-10-2007

COMUNIDADE	DISPOSICIÓN	PUBLICACIÓN
CASTILLA Y LEÓN	Resolución de 6-10-2004, de la Dirección General de Coordinación, Inspección y Programas Educativos, por la que se establecen determinados aspectos relativos a la organización y funcionamiento de las Áreas de Inspección Educativa.	BOCL 26-10-2004
	Resolución de 4-11-2004, de la Dirección General de Coordinación, Inspección y Programas Educativos, por la que se establece el plan de formación de la Inspección Educativa en Castilla y León para el período 2004-2007.	BOCL 17-11-2004
CASTILLA LA MANCHA	Decreto 133/2000, de 12 de septiembre, de ordenación de la Inspección de Educación en la C. A. de Castilla La Mancha.	DOCM 15-9-2000
	Orden de 18 de septiembre de 2000, por la que se dictan normas de desarrollo del Decreto 133/2000, de 12 de septiembre, de ordenación de la Inspección Educativa en la C. A. de Castilla La Mancha.	DOCM 22-9-2000
	Orden de 17 de octubre de 2000, por la que se establece el procedimiento de selección de inspectores accidentales de educación.	DOCM 26-10-2000
	Resolución de 23 de julio de 2001, de la Dirección General de Coordinación y Política Educativa, por la que se dictan instrucciones para la planificación y desarrollo del trabajo coordinado de la Inspección de Educación y de los servicios de Formación y Orientación.	DOCM 31-7-2001
	Resolución de 5-10-2005, de la Dirección General de Coordinación y Política Educativa, por la que se aprueba el Plan Regional de Actuación y Formación de la Inspección Educativa y se dan instrucciones para la elaboración de los Planes Provinciales de Actuación durante el curso 2005-2006.	DOCM 18-10-2005
CATALUÑA	Decreto 266/2000, de 31 de julio, por el que se regula la Inspección de Enseñanza.	DOGC 8-8-2000
	Decreto 148/2002, de 28 de mayo, de modificación del Decreto 266/2000, de 31 de julio, por el que se regula la Inspección de Enseñanza.	DOGC 7-6-2002
	Orden ENS/289/2002, de 31 de julio por la que se desarrolla la organización y funcionamiento de la Inspección de Enseñanza en Cataluña.	DOGC 12-8-2002
	Orden ENS/385/2002, de 13 de noviembre, por la que se modifica la Orden ENS/289/2002, de 31 de julio, por la que se desarrolla la organización y el funcionamiento de la Inspección de Enseñanza en Cataluña.	DOGC 21-11-2002
	Resolución de 24 de diciembre de 2002, por la que se aprueba el Plan Director de la Inspección de Enseñanza 2002/2006.	
EXTREMADURA	Orden de 29 de febrero de 1996 por la que se regula la organización y funcionamiento de la Inspección de Educación.	BOE 2-3-1996
GALICIA	Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula a organización y o funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia.	DOG 25-5-2004
	Orden do 13 de decembro de 2004, pola que se desenvolve o Decreto 99/2004, do 21 de maio, polo que se regula o funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia.	DOG 22-12-2004
	Orden do 16 de decembro de 2004, pola que se aproba a tarxeta de identificación dos Inspectores de Educación.	DOG 31-12-2004
	Orden do 23 de abril de 2005, pola que se regula a xornada de traballo dos funcionarios integrados nos servizos provinciais da Inspección Educativa da Comunidade Autónoma de Galicia.	DOG 13-6-2005

COMUNIDADE	DISPOSICIÓN	PUBLICACIÓN
LA RIOJA	Orden de 29 de febrero de 1996 por la que se regula la organización y funcionamiento de la Inspección de Educación.	BOE 2-3-1996
	Resolución de 21 de noviembre de 2006 da Dirección General de Educación, por la que se aprueba el plan general de actuación de la inspección educativa para el curso 2006/2007.	BOR 16-12-2006
MADRID	Resolución de 20 de abril de 2007, de la Viceconsejería de Educación, por la que se dictan instrucciones de organización y funcionamiento de la Inspección Educativa de la Comunidad de Madrid.	
	Resolución de 2 de octubre de 2006, de la Viceconsejería de Educación, por la que se aprueba el Plan General de Actuación de la Inspección Educativa para el curso 2006-2007.	BOCM 9-10-2006
MURCIA	Orden de 6 de noviembre de 2006, por la que se regula la organización y el funcionamiento de la Inspección de Educación.	BORM 16-11-2006
	Orden de 26 de noviembre de 2003, de la Consejería de Educación y Cultura, por la que se establece el Plan General de Actuación de la Inspección de Educación para el trienio 2003- 2006.	BORM 26-11-2003
NAVARRA	Decreto Foral 365/1999, de 13 de septiembre, por el que se regulan la organización y funcionamiento de la Inspección de Educación del Departamento de Educación y Cultura y se establece el sistema de acceso y provisión de puestos de trabajo en el Cuerpo de Inspectores de Educación.	BON 1-10-1999
	Orden Foral 83/2005, de 26 de abril, del Consejero de Educación, por la que se desarrolla el Decreto Foral 365/1999, de 13 de septiembre, por el que se regula la organización y el funcionamiento de la Inspección de Educación del Departamento de Educación.	BON 1-7-2005
	Resolución 890/2005, de 3 de octubre, del Director General de Enseñanzas Escolares y Profesionales. por la que se aprueba el Plan General de Actuación Anual del Servicio de Inspección Técnica y de Servicios para el curso 2005/06	BON 7-11-2005
VALENCIA	Decreto 197/1993, de 13 de octubre, del Gobierno Valenciano, de modificación del Decreto 180/1992, de 10 de noviembre, por el que se regula la organización y funciones de la Inspección Educativa y se establece el sistema de acceso y permanencia en su ejercicio.	BOGV 2-11-1993
PAIS VASCO	Decreto 342/2001, de 11 de diciembre, por el que se regula la organización de la Inspección de Educación en la CC. AA. del País Vasco.	BOPV 21-11-2001
	Decreto 343/2001, de 11 de diciembre, por el que se establece el régimen específico de asignación de perfiles lingüísticos y preceptividades en los puestos de trabajo de la Inspección de Educación.	BOPV 21-12-2001
	Orden de 18 de junio de 2002, por la que se determina la organización y funcionamiento de la Inspección de Educación	BOPV 2-7-2002
Inspección Central del MEC	Plan de Actuación de la Inspección Central de Educación del Ministerio de Educación y Ciencia para el curso 2006-2007.	BOMECE Extraordinario 3-2006)

ANEXO 5.1.3. PLAN XERAL DA INSPECCIÓN DE GALICIA CURSO 2005/2006

Resolución do 15 de xullo de 2005, pola que se aproba o Plan xeral da Inspección Educativa na Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006

O Decreto 99/2004, do 21 de maio, e a Orde do 13 de decembro de 2004, que o desenvolve, regulan a organización e funcionamento da Inspección Educativa e o acceso ao corpo de inspectores de Educación na Comunidade Autónoma de Galicia. Estas normas elaboráronse consonte ao capítulo II do título VII da Lei orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de calidade da educación.

O artigo 3º do citado decreto concreta as funcións que, de modo xeral, competen á Inspección Educativa e o artigo 6º enumera as atribucións asignadas aos inspectores.

En liñas xerais, pódese establecer tanto aquelas actuacións que son comúns e habituais todos os anos como as prioritarias para cada curso, sen esquecer que un bo número delas son encomendadas puntualmente ao longo do curso por ser de difícil predición, e, polo tanto, pode ser conveniente incorporar actuacións ou modificacións que se xulguen necesarias, por situacións sobrevidas ou non previstas inicialmente, ao abeiro do artigo 4º.3 da Orde do 13 de decembro de 2004.

Para establecer as prioridades deste curso solicitouse das diferentes direccións xerais da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria, así como das delegacións provinciais, que fixesen as propostas e suxestións que estimasen oportunas a este Plan.

O Plan xeral da Inspección Educativa, previsto no artigo 9º do Decreto 99/2004, do 21 de maio e no artigo 4º da Orde do 13 de decembro de 2004, ten como finalidade conxugar ambos os dous tipos de actuacións, co obxecto de dar un carácter coherente e unitario á actividade dos inspectores de Educación. Debe, polo tanto, concretar as liñas de actuación, criterios e actividades que os inspectores teñen que levar a cabo para desenvolver as súas funcións, de acordo coas prioridades establecidas pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria. Son obxectivos do Plan xeral os seguintes: concretar as actividades de supervisión, asesoramento e avaliación que todos os inspectores de Educación teñen encomendadas, priorizar as actuacións da Inspección en función das necesidades detectadas, así como os obxectivos na mellora da calidade programados pola Consellería de Educación e Ordenación Universitaria e establecer os criterios necesarios que propicien unha actuación coordinada da Inspección no exercicio das súas funcións.

Así mesmo, a Orde do 20 de febreiro de 2004, (DOG do 26 de febreiro), establece as

medidas de atención específica ao alumnado procedente do estranxeiro. O

incremento notable que nos últimos anos ten a presenza deste alumnado nos centros

educativos, xera unha nova problemática. Por iso, é preciso coñecer o problema

cualitativa e cuantitativamente co fin de adoptar as medidas precisas para o seu

tratamento. En consecuencia, dentro das actuacións prioritarias inclúense as accións

a levar a cabo e as propostas de actuación neste eido.

Así mesmo, a Lei orgánica 10/2002, do 23 de decembro, de calidade da educación, considera que a mellora na calidade da ensinanza esixe ampliar os límites da avaliación para que poida ser aplicada de modo efectivo ao conxunto do sistema educativo, nas súas ensinanzas, centros e profesores e determina que os plans de avaliación dos centros docentes serán elaborados pola Administración Educativa e serán levados a cabo principalmente pola Inspección Educativa a través do Servizo de Avaliación e Calidade do Sistema Educativo.

Na medida 2.1.15 do Plan xeral de Normalización Lingüística, aprobado polo Parlamento de Galicia o día 22 de setembro de 2004, por unanimidade, encárgase aos inspectores especialistas en lingua galega atender as funcións de Inspección Educativa no ámbito do ensino do galego.

O Decreto 99/2004, do 21 de maio, establece, no seu artigo 20º.b), como unha das funcións do xefe do Servizo Provincial de Inspección Educativa a de elaborar o Plan provincial de actuación da Inspección de acordo co Plan xeral da Inspección. Isto implica que os plans provinciais de actuación deben aterse ás liñas básicas e prioritarias fixadas no Plan xeral, sen prexuízo da marxe de flexibilidade e autonomía que a singularidade provincial esixe para adecuar o Plan e as actuacións previstas á realidade educativa da provincia de acordo coas datas establecidas no artigo 5º da Orde do 13 de decembro de 2004.

De acordo co anteriormente exposto, por proposta do subdirector xeral de Inspección

Educativa, de conformidade co artigo 9º do Decreto 99/2004, do 21 de maio,

RESOLVO:

Aprobar o Plan xeral da Inspección Educativa da Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006, que figura no anexo a esta resolución.

Santiago de Compostela, 15 de xullo de 2005

O director xeral de Centros e Ordenación Educativa

Asdo.: Alberto González Armesto

SUBDIRECTOR XERAL DE INSPECCIÓN EDUCATIVA
DELEGADOS PROVINCIAIS DA CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN E
ORDENACIÓN UNIVERSITARIA
XEFES DOS SERVIZOS PROVINCIAIS DE INSPECCIÓN EDUCATIVA

ANEXO

Plan xeral da Inspección Educativa da Comunidade Autónoma de Galicia para o curso 2005-2006

Aspectos xerais

O Plan xeral recolle as liñas, as actividades e os criterios de actuación da Inspección Educativa, que serán concretados para cada provincia nos respectivos Plans provinciais de actuación.

Correspóndelle ao xefe de cada un dos servizos provinciais de Inspección Educativa a elaboración do Plan provincial de actuación da Inspección previsto no artigo 10º do Decreto 99/2004, do 21 de maio, de conformidade co establecido no artigo 5º da Orde do 13 de decembro de 2004.

De acordo co que xa se ven aplicando nos derradeiros cursos, en todas as provincias deberase seguir destinando os luns de cada semana para realizar as distintas reunións e desenvolver as actuacións prioritarias previstas neste plan de traballo. Así mesmo manteranse ao día as bases de datos propias da Inspección Educativa.

O Plan provincial de actuación da Inspección, co visto e praxe do delegado provincial, será remitido á Subdirección Xeral de Inspección Educativa antes do 30 de setembro.

Estrutura dos plans provinciais

Deberán figurar, como mínimo, os seguintes apartados:

1. Desenvolvemento de obxectivos.

- Consolidar a nova estrutura da Inspección Educativa e sistematizar as actuacións dos inspectores nos seus ámbitos de actuación potenciando o uso das TIC para a xestión propia e a intervención nos centros dentro da aplicación informática XADE.
- Axilizar os trámites e cumprir os prazos establecidos.
- Normalizar o funcionamento das áreas de traballo provinciais, facendo constar as súas tarefas, obxectivos e necesidades, así como as datas das súas reunións, principalmente a de planificación de outubro e a de avaliación de maio.
- Continuar a aplicación dos modelos de xestión de calidade na organización e funcionamento dos distintos servizos da Inspección.
- Mellorar a atención ás demandas do sistema educativo.

2. Persoal ao servizo da Inspección.

- **Inspectores.**
 - Funcionarios dos corpos de inspectores.
 - Cadro de persoal na función inspectora.
- **Persoal de apoio á Inspección.**

3. Estrutura e organización do servizo.

- Sedes, sectores e subsectores.
- Áreas específicas de traballo.
- Inspectores adscritos a grupos de traballo interprovinciais.
- Gardas.
- Plan de reunións.
- Plan de visitas aos centros: criterios, tipos de visita e documentos de rexistro das decisións.

4. Temporalización das actividades recollidas no Plan provincial de actuación da Inspección.

- Actividades prioritarias.
- Actividades habituais.

Seguimento dos plans provinciais

O seguimento interno de cada Plan provincial será responsabilidade do xefe do Servizo Provincial. Para conseguilo incluírá a súa revisión na orde do día da reunión mensual ordinaria da Xunta Provincial de Inspección, ademais das que considere necesarias cos inspectores coordinadores de sector, de ser o caso.

O seguimento externo dos plans provinciais de actuación é competencia da Subdirección de Inspección Educativa. A tal fin o subdirector xeral de Inspección Educativa incluírá o seguimento na reunión mensual da xunta de xefes de servizo e ademais poderá solicitar os informes puntuais que estime oportunos referidos ao cumprimento das actuacións previstas nos plans de traballo provinciais.

Avaliación dos plans provinciais

A avaliación interna de cada plan provincial de actuación será competencia do respectivo Servizo Provincial de Inspección Educativa. A tal fin constituirase un equipo de avaliación integrado polo xefe do servizo e o inspector ou inspectores coordinadores de sector.

Ao final do curso académico, o xefe do servizo elaborará coa colaboración dos inspectores coordinadores unha **memoria** na que recollerá os resultados da avaliación. Co fin de analizar a citada memoria, o xefe do servizo convocará unha reunión do Servizo Provincial de Inspección no mes de xullo ou incluírá dito asunto

na orde do día da reunión ordinaria da Xunta Provincial de Inspección do citado mes. A memoria, xunto coas achegas, se fose o caso, feitas polos inspectores que integran o Servizo, será remitida á Subdirección Xeral de Inspección Educativa antes do 15 de xullo de 2006.

A avaliación externa dos plans provinciais corresponde á Subdirección de Inspección Educativa. O subdirector xeral de Inspección Educativa elaborará unha memoria anual na que se recollerán os resultados da avaliación. Esta memoria do grao de cumprimento dos plans provinciais e do Plan xeral da Inspección Educativa, unha vez analizada xunto cos xefes de servizo provinciais, será elevada á Dirección Xeral de Centros e Ordenación Educativa.

Actuacións prioritarias para o curso 2005-2006

1. Asesoramento aos centros educativos nos problemas xerais que se poidan derivar da coexistencia da normativa LOXSE e LOCE, principalmente no relativo ás ensinanzas de réxime especial.

2. Avaliación dos centros educativos. Son obxectivos do Plan de avaliación dos centros docentes para o curso 2005-2006 os seguintes:

P3.1. Avaliación dos resultados de promoción de primaria e ESO.

P3.2. Avaliación dos resultados dos PDC.

P3.3. Avaliación dos resultados dos PGS.

P3.4. Avaliación dos resultados de bacharelato.

P3.5. Avaliación dos resultados dos ciclos formativos de formación profesional de grao medio e superior.

3. Continuación do Plan de seguimento do grao de cumprimento da normativa de normalización lingüística por parte de centros e profesores. Elaboración dun informe-memoria de cada centro sobre a situación da lingua galega, tanto nos aspectos administrativos como docentes.

4. Análise e valoración da situación do alumnado **inmigrante** nos centros de Galicia: accións que se están levando a cabo, de acordo coa Orde do 20 de febreiro de 2004.

5. Seguimento do cumprimento dos dereitos e deberes do alumnado e do rexistro das condutas que afectan gravemente á convivencia escolar.

Actuacións habituais

Proveñen do propio desenvolvemento das funcións da Inspección Educativa e véñense repetindo todos os anos. Normalmente xorden como resposta a problemas ou situacións que se xeran no sistema educativo. Isto explica que, aínda que sexan previsibles pola experiencia acumulada, resulten difíciles de programar dun modo exhaustivo. A súa relación complícase tamén polo seu elevado número, polo que,

sen prexuízo de outras que se poidan realizar no ámbito das competencias da Inspección, destácanse as seguintes:

1. Supervisión do desenvolvemento curricular nos centros, prestando especial atención á verificación dos itinerarios educativos, ás materias optativas na ESO e no bacharelato e á súa adscrición aos departamentos didácticos.
2. Asesoramento aos equipos directivos sobre os aspectos normativos, técnicos e científicos da organización e funcionamento dos centros docentes.
3. Asesoramento aos profesores dos aspectos normativos e curriculares.
4. Asesoramento aos pais sobre os aspectos normativos, con especial atención aos que se refiren á escolarización.
5. Seguimento do comezo do curso. Aprobación dos horarios do profesorado dos centros.
6. Supervisión da matrícula en ciclos formativos de formación profesional e programas de garantía social, con especial atención ao número mínimo requirido para a súa implantación ou, no seu caso, autorización expresa da Dirección Xeral de Formación Profesional e Ensinanzas Especiais.
7. Recollida e tratamento dos datos iniciais de matrícula.
- 8 Subministración aos servizos de xestión económica correspondentes os datos de matrícula, agrupamentos e custe económico das diferentes ensinanzas para o cálculo da distribución de gastos de funcionamento do ano seguinte.
9. Supervisión da Programación Xeral Anual e da Memoria Final dos centros.
10. Comprobación de que están correctamente cubertos os datos solicitados no Documento de Organización de Centro.
11. Supervisión da formalización dos libros de escolaridade e de cualificacións.
12. Seguimento da organización e o funcionamento dos centros, con especial referencia ao calendario e xornada escolar. Autorización do calendario de actividades de final de curso.
13. Supervisión do absentismo do profesorado de todos os centros públicos e servizos educativos.
14. Supervisión do cumprimento do horario e das actividades a realizar polo profesorado.

15. Seguimento da escolarización das ensinanzas concertadas.
16. Seguimento do cumprimento dos concertos educativos, con especial atención á titulación do profesorado e ás prestacións económicas.
17. Escolarización do alumnado dos niveis escolares e do alumnado con necesidades educativas específicas.

Actividades de colaboración cos órganos directivos da Consellería

Outro grupo importante de actuacións dos inspectores son consecuencia das funcións de asesoramento e colaboración coa Administración educativa que a Inspección de Educación ten encomendadas por normativa. Aínda que moitas delas poden considerarse como habituais por mor da regularidade con que se producen, son esencialmente distintas das relacionadas no apartado anterior pola súa escasa incidencia na organización e funcionamento dos centros. Ao igual que aquelas son numerosas e moitas veces difíciles de concretar. Pola súa frecuencia cómpre destacar as seguintes:

1. Supervisión dos procesos de elección aos consellos escolares nos centros de nova creación e naqueles centros que, por calquera circunstancia, nos as realizaron no ano 2004.
2. Supervisión do proceso de selección de directores de centros escolares públicos. Asesoramento aos novos equipos directivos. Proposta de directores en centros onde non existan candidatos.
3. Participación na modificación da rede de centros e arranxos escolares.
4. Previsións de ofertas de ensinanzas.
5. Informes para a autorización e modificación dos concertos educativos.
6. Avaliación da función directiva, da fase de prácticas do profesorado que accede á Función Pública Docente, así como daquelas determinadas polo INECSE.
7. Valoración do profesorado participante en concursos que así o recollan na convocatoria.
8. Recoñecemento de novas habilitacións do profesorado.
9. Participación na determinación dos catálogos de profesores, supresións de postos de traballo, modificacións e outras similares.

10. Elaboración de informes previos á instrución de expedientes disciplinarios e instrución destes.
- 11 Emisión de informes de desafectación, flexibilidade de escolarización, reclamacións de alumnos, materias optativas e horarios experimentais.
12. Participación en comisións e tribunais cando así o determine a dirección xeral.
13. Detección, colaboración e seguimento das actividades de formación e perfeccionamento do profesorado.

Actividades habituais de planificación, organización e funcionamento da propia inspección

Outras actividades da Inspección Educativa van dirixidas á optimización do funcionamento do servizo mediante a organización dos efectivos e a planificación das distintas actuacións. Son actividades habituais deste tipo as seguintes:

1. Reunións de áreas específicas de traballo.
2. Reunións dos equipos de sector da Inspección.
3. Reunións das xuntas provincias de coordinación.
4. Reunións das xuntas provinciais da Inspección.
5. Elaboración do Plan provincial de actuación da Inspección.
6. Elaboración da Memoria anual do Plan provincial de actuación da Inspección.
7. Gardas.

Plan de formación dos Inspectores

Para a formación e perfeccionamento, así como a actualización, en todo o que se refire ás competencias e atribucións dos inspectores de educación, a Consellería de Educación e Ordenación Universitaria organiza actividades tales como cursos, encontros, xornadas e outras modalidades de formación. Así mesmo fomenta a participación dos inspectores en convocatorias, para as que se reservan prazas para os membros da Inspección Educativa.

En concreto para o curso 2005-2006 o plan inclúe:

1. Xornadas periódicas.

Dentro do plan de formación do profesorado para o curso 2005-2006, inclúense unhas **Xornadas de Formación da Inspección Educativa** que se celebrarán ao longo do curso con unha duración total de 30 horas en varias etapas. Nelas trátase de coordinar actuacións en temas como:

- A avaliación de centros e programas de calidade.
- Técnicas de supervisión e inspección.
- Intercambio de experiencias e de problemáticas xurdidas no desempeño da función inspectora.
- As visitas aos centros.
- A dimensión europea da educación. Potenciación do ensino das linguas estranxeiras.
- A atención educativa ao alumnado estranxeiro.

2.-Curso intensivo de actualización da Inspección Educativa.

Realizarase unha actividade de formación de 30 horas na que participarán, nunha primeira quenda, a metade dos membros de cada sede; e, nunha segunda, o resto, dada a necesidade de manter o servizo en funcionamento durante o desenvolvemento do curso.

Contidos: Tratamento dos conflitos e problemas disciplinarios, organización dos ciclos formativos de Formación Profesional e das Ensinanzas Especiais, tipos de informes da Inspección Educativa, xestión económica dos centros docentes, traballo en equipo e casos prácticos.

3. Formación nas TIC para a xestión propia e a intervención nos centros dentro da aplicación informática XADE.

Curso: Os sistemas de información no traballo da Inspección Educativa.

Este curso de 40 horas preséntase cun formato aberto (Niveis I e II) e configurable entre cada sede de Inspección e os responsables do Sistema SIEGA da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria para que responda ás necesidades específicas de cada colectivo de inspectores e inspectoras.

Contidos: Programas xerais máis útiles para a Inspección Educativa: Paquete Office, MS Powerpoint, correo, Xadeweb en primaria e secundaria, manexo de ordenadores portátiles e novidades do Programa SIEGA.

4. Participación en actividades formativas específicas.

Dende o curso 2004-2005 os membros do Servizo de Inspección Educativa poden solicitar reintegros individuais para a asistencia a cursos, congresos, xornadas e encontros que non dependan directamente da Consellería de Educación e Ordenación Universitaria.

En xeral, os inspectores poden participar en xornadas, encontros e outras modalidades de formación que se organicen por parte da Consellería, ou sexan recoñecidas pola mesma, e que poidan ser útiles para unha posta ao día nos aspectos curriculares e relativos á organización de centros e do sistema educativo.

Así mesmo, cómpre que participen en modalidades como son:

- Licenzas por estudos.
- Estadías no estranxeiro.
- Programa Sócrates, Comenius, Arión.
- Congresos referidos á inspección.

Este Plan de formación parte do principio de que os inspectores de Educación teñen o dereito e o deber de completar a súa propia formación e perfeccionamento. A Consellería de Educación e Ordenación Universitaria concretará este Plan antes do 31 de maio.

ANEXO 5.2.3a. MOTIVOS, NON RECOLLIDOS NA LISTA PROPOSTA, DE CARÁCTER PERSOAL POLOS QUE OS PROFESORES OU PAIS SE DIRIXIRON Á INSPECCIÓN.

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Motivo para dirixirse á Inspección
prof. púb.	A	297	310	PES	<i>Permiso de traballo, certificados.</i>
prof. púb.	A	175	314	PTFP	<i>Problemas cun compañeiro.</i>
prof. priv.	A	235	11		<i>Pedir información.</i>
prof. priv.	A	245	37		<i>Información protocolo actuación.</i>
prof. priv.	A	248	46		<i>Presentarse no cargo.</i>
prof. priv.	A	252	58		<i>Revisión de avaliación.</i>
prof. priv.	A	262	88		<i>Valoración de cambio de horario dun rapaz.</i>
prof. priv.	A	264	95		<i>Atención alumnos acnes.</i>
prof. priv.	A	265	98		<i>Entregar estatística.</i>
prof. priv.	A	299	106		<i>Problemática dun alumno.</i>
pais	A	215	297		<i>Construcción dun novo colexio na vila.</i>
pais	A	268	421		<i>Inundacións.</i>
pais	A	298	451		<i>Comentar pormenores.</i>
pais	A	504	472		<i>Falta de entendemento pais-dirección.</i>

ANEXO 5.2.3b. MOTIVOS NON RECOLLIDOS NA LISTAXE PROPOSTA, POLOS QUE A INSPECCIÓN SE DIRIXIU A UN PROFESOR OU PAI.

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Motivo
prof. púb.	B	296	308	PES	<i>Propor cargo directivo.</i>
prof. púb.	B	175	314	PTFP	<i>Resolver problemas.</i>
prof. púb.	B	311	345	mestres	<i>Proxectos no centro.</i>
prof. priv.	B	241	29		<i>Visita rutinaria.</i>
prof. priv.	B	251	56		<i>Equipo de normalización.</i>
prof. priv.	B	264	95		<i>ACIS, flexibilización acnes.</i>
prof. priv.	B	265	98		<i>Solicitou estatística.</i>
prof. priv.	B	299	106		<i>Problemática dun alumno.</i>
prof. priv.	B	0	109		<i>Reclamación dunha nai.</i>
pais	B	178	215		<i>Porque o director deulle esto a miña filla por casualidad.</i>
pais	B	217	303		<i>Demanda de información</i>

ANEXO 5.2.3c. COUSAS QUE SE CONSIDERA QUE DEBERÍA FACER A INSPECCIÓN E QUE NON SE CONSIDERAN INCLUÍDAS NAS FUNCIÓNS DA LISTA PROPORCIONADA.

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
dir.púb.	C	20	9	mestres	<i>Petición de demandas da comunidade. Asesoramento de temas económicos/informáticos.</i>	outras	asesoramento
dir.púb.	C	22	11	mestres	<i>Resolver conflitos. Mediar.</i>	mediación	mediación
dir.púb.	C	36	25	PES	<i>Axudar a resolver problemas prácticos.</i>	xestión	
dir.púb.	C	39	28	mestres	<i>Aspectos humanos do profesorado. Fomentar la convivencia.</i>	relacións-comunicación	relacións-comunicación
dir.púb.	C	40	29	mestres	<i>Orientar e colaborar na realización do PEC. Orientar e colaborar na realización do PCC.</i>	asesoramento	asesoramento
dir.púb.	C	42	31	mestres	<i>Apoio aos equipos directivos. Apoio para a dotación de persoal necesario.</i>	apoio	apoio
dir.púb.	C	50	39	mestres	<i>Axuda aos equipos directivos nos conflitos con pais/nais e profesorado.</i>	mediación	
dir.púb.	C	53	42	mestres	<i>Aportar propostas novas, efectivas na práctica e na realidade diaria dos centros.</i>	relacións-comunicación	
dir.púb.	C	59	48	mestres	<i>Recoller as inxedanzas dos centros. Asesorar e coordinar aos centros.</i>	outras	asesoramento
dir.púb.	C	61	50	mestres	<i>Información.</i>	asesoramento	
dir.púb.	C	64	53	mestres	<i>Información sobre actividades educativas. Avaliación de centros.</i>	asesoramento	avaliación
dir.púb.	C	66	55	mestres	<i>Ser humanos cos mestres. escoitar iniciativas.</i>	outras	xestión
dir.púb.	C	90	74	PES	<i>Ser especialista nas diversas materias. Ter experiencia nos diversos niveis educativos.</i>	especialidade	especialidade
dir.púb.	C	96	80		<i>Protexer a función docente.</i>	apoio	
dir.púb.	C	103	87	mestres	<i>Manter reunións informativas con todo o equipo docente.</i>	asesoramento	
dir.púb.	C	114	98	mestres	<i>Intermediar conflitos.</i>	mediación	
dir.púb.	C	121	105	PES	<i>Resolución de conflitos de persoal.</i>	mediación	
dir.púb.	C	126	110	mestres	<i>Certificar as solicitudes dos centros para melloras materiais.</i>	apoio	
dir.púb.	C	142	126		<i>Máis información práctica nos centros.</i>	asesoramento	
dir.púb.	C	143	127		<i>Resolver peticións. Axilizar cuestións solicitadas.</i>	xestión	xestión
dir.púb.	C	147	131		<i>Conciliar posturas, limar asperezas (Na práctica xa se fai, alomenos aquí).</i>	mediación	
dir.púb.	C	149	133		<i>Representar os intereses do centro ante a Administración.</i>	Intermediación	
dir.púb.	C	150	134		<i>Animar e orientar a formación do profesorado.</i>	formación	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
dir.púb.	C	160	144		<i>Reunirse co profesorado (non so co equipo) Implicarse nas vivencias do centro.</i>	relacións- comunicación	relacións- comunicación
dir.púb.	C	180	164		<i>Informar. Colaborar.</i>	asesoramento	outras
dir.púb.	C	192	176		<i>Apoiar ó equipo directivo. Escoitalos 1º.</i>	apoio	relacións- comunicación
dir.púb.	C	197	181		<i>Transmitir ós superiores as opinións dos profesionais.</i>	Intermediación	
dir.púb.	C	199	183		<i>Velar para que os seus centros teñan mais e mellores recursos humanos, educativos, instalacións, mobiliario, económicos, etc.</i>	xestión	
dir.púb.	C	216	200		<i>Colaboración didáctica con cada departamento por el inspector de la materia correspondiente.</i>	especialidade	
dir.púb.	C	223	207		<i>Otras que non están.</i>	outras	
dir.púb.	C	274	221		<i>Promover e supervisar a coordinación dos centros da mesma zona.</i>	liderado	
dir.púb.	C	293	239		<i>De colaboración coa administración: - Colabor. con outros Inst. - Comisións, tribunais, exp. profesor. etc. De capital importancia o Plan de Form. dos inspectores.</i>	outras	
dir.púb.	C	231	19		<i>Asesorar as familias. Intervir en conflitos de forma directa.</i>	asesoramento	mediación
dir. priv.	C	234	22		<i>Canalizar inquietudes propostas dos centros cara á Administración.</i>	Intermediación	
dir. priv.	C	235	23		<i>Cumplir la ley/evaluar. Asesorar.</i>	avaliación	asesoramento
dir. priv.	C	246	34		<i>Asistir a clase algunha vez.</i>	práctica docente	
dir. priv.	C	264	52		<i>Asesorar os centros en temas puntuais (convivencia, NEE,...). Informar ó día das últimas disposicións, normas,...</i>	asesoramento	asesoramento
dir. priv.	C	11	8		<i>Cñecer a realidade de cada centro.</i>	relacións- comunicación	
dir. priv.	C	10	7		<i>Coordinar actuacións entre centros do entorno. Tratar de romper a estanqueidade EP-ESO.</i>	liderado	outras
XD	C	91	6		<i>Colaborar na resolución de problemas e non crealos.</i>	xestión	
XD	C	101	11		<i>Contribuir á formación docente.</i>	formación	
XD	C	111	24		<i>Supervisar as carencias do centro (materiais).</i>	xestión	
XD	C	111	25		<i>Colaboración e adopción de medidas co alumnado conflictivo.</i>	xestión	
XD	C	127	33		<i>Asesoría técnica e apoio na solución de conflitos.</i>	asesoramento	
XD	C	129	37		<i>Ter mais formación intelectual.</i>	outras	
XD	C	141	44		<i>Mas información.</i>	asesoramento	
XD	C	147	46		<i>Asesoramiento e informar para adquirir material y ayudas.</i>	asesoramento	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
XD	C	149	49		<i>Coñecer máis a fondo a realidade educativa.</i>	relacións-comunicación	
XD	C	159	60		<i>Considero que as programacións deberían ser revisadas por especialistas nas distintas materias.</i>	especialidade	
XD	C	167	63		<i>Garantir a calidade da ensinanza.</i>	outras	
XD	C	174	72		<i>Supervisar e controlar necesidades educativas especiais. Velar polo cumprimento de leis e normas, tipo: eliminación barreras arquitectónicas, transportes adaptados, persoal auxiliar...</i>	control	outras
XD	C	176	77		<i>Resolución de conflitos. Atender as demandas dos membros do centro.</i>	mediación	relacións-comunicación
XD	C	184	82		<i>Supervisar tamén ao alumnado.</i>	relacións-comunicación	
XD	C	196	89		<i>Motivar ao profesorado para que se forme e se implique na calidade da ensinanza.</i>	formación	
XD	C	217	106		<i>Abordar a promoción profesional do profesorado.</i>	outras	
XD	C	298	123		<i>Los centros carecen de autoridad real para sancionar conductas conflictivas. ¿Quién debería tener esa capacidad?</i>	outras	
XD	C	504	127		<i>Implicarse na realidade educativa. Aportar solución ós problemas educativos de cada centro.</i>	relacións-comunicación	asesoramento
prof.púb.	C	90	7		<i>Supervisar necesidades dos centros e colaborar na súa solución.</i>	control	
prof.púb.	C	90	8		<i>INSPECCIONAR (QUE NON O FAI)</i>	control	
prof.púb.	C	96	23	mestres	<i>QUE CONTESTE ÁS COUSAS POR ESCRITO E CLARIDADE. QUE RESPALDE AS PETICIÓN DE MELLORA DA ENSINANZA DO PROFESORADO NO REFERENTE Á RATIO.</i>	relacións-comunicación	outras
prof.púb.	C	96	24	mestres	<i>MEDIAR NOS CONFLITOS COAS FAMILIAS.</i>	mediación	
prof.púb.	C	97	26		<i>SUPERVISAR AS NECESIDADES DO CENTRO COORDINAR OS EQUIPOS DUN CENTRO.</i>	xestión	xestión
prof.púb.	C	106	44	mestres	<i>RESOLUCIÓN PROBLEMAS ADMINISTRATIVOS MAIOR DEDICACIÓN OS PROXECTOS DE CENTRO.</i>	xestión	xestión
prof.púb.	C	108	48	PES	<i>Defender e/ou "mollarse" cando se conculquen os dereitos dalgún membro da comunidade educativa por parte doutros membros ou da propia autoridade educativa.</i>	apoio	
prof.púb.	C	109	49	catedráticos	<i>MEDIAR NA RESOLUCIÓN DE CONFLITOS</i>	mediación	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
prof.púb.	C	110	51	PTFP	FACER CUMPLIR AS PROGRAMACIÓNS	práctica docente	
prof.púb.	C	120	58	mestres	MOTIVAR A LOS PROFESIONALES DE LA EDUCACIÓN. ENTERARSE DE VERDAD DE LO QUE SUCEDE EN LOS CENTROS.	relacións-comunicación	relacións-comunicación
prof.púb.	C	128	67	PES	FAVORECER A ACTUALIZACIÓN DO CURRÍCULUM.	práctica docente	
prof.púb.	C	131	72	mestres	Velar polo estado do centro educativo, instalacións, materiais, etc.	control	
prof.púb.	C	148	80	PES	DIALOGAR SOBRE PROBLEMAS CONCRETOS.	relacións-comunicación	
prof.púb.	C	158	103	PES	Transmitir á Administración as necesidades para a mellora do S.E.	Intermediación	
prof.púb.	C	159	104	mestres	Asesorar pedagógicamente a los docentes. Tener en cuenta la experiencia y opinión de los docentes en todos los temas que se planteen.	asesoramento	relacións-comunicación
prof.púb.	C	138	110	mestres	MOTIVAR AOS MESTRES, MAIS QUE CRITICALOS. AXUDAR NAS MELLORAS ESCOLARES A TRAVÉS DE PROPOSTAS INNOVADORAS.	relacións-comunicación	asesoramento
prof.púb.	C	142	120	mestres	Poder facilitar de xeito máis flexible mestres de apoio en casos excepcionais.	xestión	
prof.púb.	C	142	121	mestres	Atender as demandas do profesorado. Menos burocracia e maior rapidez nas solucións.	xestión	xestión
prof.púb.	C	164	136	mestres	MEDIAR NA RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS.	mediación	
prof.púb.	C	170	148	PES	USAR O CORREO -e PARA MAIOR INTERACCIÓN COS CENTROS. ORGANIZAR CHARLAS INFORMATIVAS SOBRE NORMATIVA.	relacións-comunicación	formación
prof.púb.	C	178	165	PES	SUPERVISAR A FORMACIÓN CONTINUADA DO DOCENTE E ORIENTALA.	formación	
prof.púb.	C	180	168	mestres	Dialogar cos alumnos.	relacións-comunicación	
prof.púb.	C	180	170	mestres	Visitas mais frecuentes ós centros. Coñecemento correcto do entorno.	relacións-comunicación	outras
prof.púb.	C	181	173	mestres	Respostas específicas a problemas de ensino-aprendizaxe. Dar pautas na resolución de conflitos.	asesoramento	asesoramento
prof.púb.	C	182	175	mestres	Actuar máis contundentes co incumprimento das normas.	control	
prof.púb.	C	184	177	PES	Estudar a situación actual da Educación e transmitirla aos poderes públicos.	avaliación	
prof.púb.	C	191	196	mestres	Apoiar a labor docente. Contactar co Claustro.	apoio	relacións-comunicación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
prof.púb.	C	191	197	mestres	INFORMAR E ASESORAR SOBRE INSTALACIÓNS E MATERIAL.	asesoramento	
prof.púb.	C	192	200	mestres	Velar que os Centros estean ben dotados. Velar que os Centros no teñan deterioros.	xestión	xestión
prof.púb.	C	193	202	PES	Venir a los centros y tener contacto personal con los profesores, atender sus problemas, resolver sus dudas. Leer las programaciones y comprobar si se cumplen.	práctica docente	
prof.púb.	C	199	208	PES	Intervención en la toma de medidas disciplinarias que, por su gravedad, afecten a la vida del centro y las relaciones con otros centros.	control	
prof.púb.	C	204	213	mestres	Defender os dereitos dos docentes ante os pais e alumnos.	apoio	
prof.púb.	C	205	215	mestres	Compartir trabajo en los colegios para poder asesorar sobre posibles deficiencias	asesoramento	
prof.púb.	C	206	219	PES	Velar polas condicións nas que se imparten as clases (material, recursos, ...)	práctica docente	
prof.púb.	C	209	226	mestres	CONFIAR NOS PROFESIONAIS E MESTRES/AS. DELEGAR RESPONSABILIDADES-TAREFAS	relacións-comunicación	relacións-comunicación
prof.púb.	C	213	230	mestres	Colaborar para a resolución inmediata da problemática creada polo alumnado que impide o normal desenvolvemento das clases.	xestión	
prof.púb.	C	214	233	mestres	TER MÁIS CONTACTO CO CENTRO.MÁIS PERSONALIZADO NO TRATO.	relacións-comunicación	outras
prof.púb.	C	215	236	mestres	INCENTIVAR.MOTIVAR.	relacións-comunicación	relacións-comunicación
prof.púb.	C	215	237	mestres	AXUDAR, AXUDAR, EN CALQUERA ASPECTO PRECISO. SER PERSOA AMABLE, QUE TRATA DE AXUDAR A QUE ENSINANZA FUNCIONE	apoio	relacións-comunicación
prof.púb.	C	216	239	catedráticos	INTERMEDIARIO CON LA DELEGACIÓN Y CONSEJERÍA PARA SOLUCIONAR LOS PROBLEMAS DE TODO TIPO QUE EL CENTRO TIENE.	Intermediación	
prof.púb.	C	225	252	PES	CONCRETAR LOS MEDIOS NECESARIOS SEGÚN A FUNCIÓN Nº 1.	xestión	
prof.púb.	C	226	253	mestres	ESPECIALISTAS EN ÁREAS OU MATERIAS DO S.E.	especialidade	
prof.púb.	C	228	260	mestres	APOIAR AO PROFESORADO DAS AGRESIÓNS RECIBIDAS.	apoio	
prof.púb.	C	266	261	mestres	ANALIZAR E COMPROBAR A VERACIDADE DOS DOCUMENTOS QUE SE LLE ACHEGAN (programacións anuais, etc).	práctica docente	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
prof.púb.	C	267	265	mestres	ESTIMULAR AS INICIATIVAS, VALORAR TRAXECTORIAS...INFORMAR DO ANTERIOR.	relacións-comunicación	outras
prof.púb.	C	267	266	mestres	FACILITAR A FORMACIÓN DO PROFESORADO.	formación	
prof.púb.	C	269	271	mestres	Vivenciar a problemática educativa. Facilitar axudas técnicas.	relacións-comunicación	asesoramento
prof.púb.	C	276	280	mestres	INNOVACIÓN EDUCATIVA.	asesoramento	
prof.púb.	C	277	283	mestres	ESTAR MAIS PRESENTE NA VIDA DIARIA DO CENTRO e PROMOVER E ORGANIZAR XORNADAS CO PROFESORADO DE CADA CENTRO.	relacións-comunicación	liderado
prof.púb.	C	281	291	mestres	AXUDAR A RESOLUCIÓN DE CONFLICTOS NO CLAUSTRO.	mediación	
prof.púb.	C	289	302	mestres	Implicarse no campo da publicidade cos valores democráticos cara ás familias. Relacionarse con estamentos socio-sanitarios. Necesitamos médicos que atendan os problemas psico-físicos do alumnado.	outras	relacións-comunicación
prof.púb.	C	298	313	PES	De maneira específica, controlar a calidade docente e o cumprimento das programacións. De maneira específica, controlar o absentismo laboral. De ámbalas dúas funcións (propias do equipo directivo) os procedementos habituais fracasaron hai tempo.	práctica docente	control
prof.púb.	C	502	325	mestres	Velar polo cumprimento das responsabilidades dos membros do centro, porque é igual traballar que non facer nada.	control	
prof.púb.	C	502	328	mestres	Reunións co profesorado. Ver a realidade das aulas.	relacións-comunicación	práctica docente
prof.púb.	C	310	344	PES	Relación co profesorado dos centros. Presencia continuada nos centros.	relacións-comunicación	relacións-comunicación
prof.púb.	C	311	345	mestres	Facilitar material informático.	xestión	
prof. priv.	C	233	7		Como elementos dinamizadores da actividade docente entre os profesores. Transmisores do entusiasmo e ledicia de ensinar e formar...	liderado	liderado
prof. priv.	C	243	32		Divulgación lexislativa, non so como asesor.	asesoramento	
prof. priv.	C	247	45		Defensores da integridade do profesorado.	apoio	
prof. priv.	C	252	57		Como prácticos da educación.	outras	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
prof. priv.	C	252	59		<i>Velar por unha escola práctica e maleable que ofrezca solucións á sociedade acorde coas actitudes e aptitudes individuais de cada alumno/a co fin dun desenrolo (sic) activo de ambos (sociedade e individuo) (No caso de profesionais en constante contacto coa realidade). Ser parte fundamental da elaboración das Leis de Educación.</i>	control	outras
prof. priv.	C	258	78		<i>Apoiar aos centros nos asuntos disciplinarios.</i>	apoio	
prof. priv.	C	279	102		<i>Comprender y respetar la realidad de cada centro y de cada caso. Ser coherente y fiel con lo que propone, abierto y tolerante con la diversidad.</i>	relacións-comunicación	relacións-comunicación
prof. priv.	C	299	103		<i>Interesarse polos problemas do profesorado como colectivo.</i>	outras	
pais	C	90	15		<i>RESPONSABEL DA CALIDADE EDUCATIVA.</i>	control	
pais	C	90	16		<i>Tener contacto con padres antes de que todo no tenga remedio.</i>	mediación	
pais	C	91	19		<i>INTERRELACION CON EL MUNICIPIO.</i>	Intermediación	
pais	C	92	20		<i>INPECCIONAR O TRANSPORTE. INSPECCIONAR O RECORRIDO.</i>	control	
pais	C	98	35		<i>COORDINAR OS ELEMENTOS DO SISTEMA EDUCATIVO. EXEMPLIFICAR COA PRÁCTICA AS ACCIÓNS PEDAGÓXICAS.</i>	liderado	asesoramento
pais	C	100	41		<i>Inspeccionar as condicións sanitarias do centro. Inspeccionar a calidade do inmobile.</i>	control	control
pais	C	106	56		<i>PROMOVER Y ASESORAR LA RELACIÓN PADRES-PROFESORES EN BENEFICIO Y CON LOS ALUMNOS.</i>	xestión	
pais	C	108	61		<i>TER UN SEGUIMIENTO DO CENTRO A TRAVÉS DA ANPA DE FORMA REGULAR PARA TER INFORMACIÓN DE DUAS VERTINTES DISTINTAS.</i>	control	
pais	C	108	62		<i>REUNIONS COAS A.P.A.s</i>	relacións-comunicación	
pais	C	108	63		<i>ATENDER AS DEMANDAS DOS CENTROS. MAIS CONTACTO COA REALIDADE DIARIA.</i>	relacións-comunicación	relacións-comunicación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
pais	C	122	87		<i>Supervisar o ambiente de traballo do equipo directivo e ós profesores para evitar os casos de ACOSO LABORAL. Instar a ADMINISTRACIÓN para que dite normas que den máis autoridade aos profesores.</i>	control	Intermediación
pais	C	127	89		<i>SUPERVISAR TIPO EXAMENES cuando hay muchos suspensos. SUPERVISAR MATERIAS PROGRAMACIÓN.</i>	práctica docente	práctica docente
pais	C	127	91		<i>REUNIÓN COS PAIS PA INFORMARLLES. REUNIÓN CO C.E.</i>	asesoramento	relacións-comunicación
pais	C	128	95		<i>SUPERVISAR XESTIÓN ECONÓMICA.</i>	control	
pais	C	129	97		<i>INTERVIR -CON COMISION DE SEGUIMIENTO NAS PROGRAMACION DOS DOCENTES E NAS EVALUACIONES.</i>	práctica docente	
pais	C	137	107		<i>SOLUCIONAR CONFLICTOS.</i>	mediación	
pais	C	139	113		<i>PARTICIPAR NA RESOLUCIÓN DE PROBLEMAS EDUC.</i>	mediación	
pais	C	140	116		<i>TRABALLO "DE CAMPO" NOS CENTROS. ANÁLISE DE SITUACIÓNS CRÍTICAS "REINCIDENTES" CO OBTETIVO DE ESTABLECER SOLUCIÓNS REAIS.</i>	relacións-comunicación	relacións-comunicación
pais	C	147	131		<i>Interceder e mediar en conflitos educativos. Intervir e mediar ante a Consellería nas necesidades que poida haber nun Centro.</i>	mediación	Intermediación
pais	C	152	147		<i>VISITAS O CENTRO DA INSPECCIÓN (MAIS A MEUDO).</i>	relacións-comunicación	
pais	C	153	150		<i>Material educativo. Modernización ensinanza.</i>	outras	outras
pais	C	157	161		<i>Supervisar posibles conflitos nos Centros Educativos.</i>	control	
pais	C	158	163		<i>CONTROLAR O RENDIMENTO DO PROFESORADO. EXAMEN PSICOLOXICO DO PROFESORADO.</i>	práctica docente	outras
pais	C	160	170		<i>INCENTIVAR AOS NENOS. INCENTIVAR AOS MESTRES.</i>	relacións-comunicación	relacións-comunicación
pais	C	163	171		<i>CONTROL E SUPERVISIÓN TRANSPORTE ESCOLAR.</i>	control	
pais	C	163	172		<i>A CHEGADA DOS NENOS O COLEXIO XA QUE O COLEXIO QUE VAN OS MEUS FILLOS O AUTOBUS CHEGA DE 20 A 25 MINUTOS ANTES DA HORA E ESTAN OS NENOS SÓS ATA A CHEGADA DOS MESTRES.</i>	control	
pais	C	166	181		<i>GARANTIZAR A IGUALDADE NA EDUCACIÓN.</i>	control	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
pais	C	169	185		CONFLICTOS CLAUSTRO. ESIXIR MÁIS TRABALLO	mediación	control
pais	C	169	186		Consello escolar, participación con él. Xuntanzas coas ANPAS.	relacións-comunicación	relacións-comunicación
pais	C	171	192		SERVIR DE ENLACE REAL ENTRE CENTROS E DELEGACIÓN. MAIS AUTONOMÍA PARA A INSPECCIÓN RESPECTO DA OPERATIVIDADE.	Intermediación	
pais	C	173	199		Supervisar o traballo das aulas e métodos. Axudar e non vixiar.	práctica docente	outras
pais	C	174	202		Encontros mensuais cos pais ou ANPAS. Encontros mensuais cos alumnos ou representantes.	relacións-comunicación	relacións-comunicación
pais	C	176	210		Facer o seu traballo.	outras	
pais	C				Controlar os centros máis veces durante o curso. Reunirse co colectivo de pais algunha vez.	control	relacións
pais	C	183	225		Que os profesores se fagan respetar máis. Que os alumnos respeten máis os profesores.	outras	
pais	C	187	234		Promover a igualdade entre todos os centros en canto ao contido das materias dadas.	práctica docente	
pais	C	187	235		Supervisar e controlar que os outros organismos cumplan coas súas obrigacións (Concello, Consello Escolar...). Garantir a dotación de persoal (docente e non d) e material do centro.	control	xestión
pais	C	193	248		Asistir as clases pa (sic) ter a súa propia opinión, dos alumnos e dos profesores.	práctica docente	
pais	C	193	250		Controlar o nº e as causas dos accidentes escolares. Vixiar o estado das instalación dos centros.	control	control
pais	C	196	258		Facer "algo" educativo e non só "burocrático".	outras	
pais	C	198	264		Maior implicación nas queixas que plantexen pais e alumnos.	mediación	
pais	C	205	277		Favorecer unha relación máis fluída entre todos os participantes na educación (pais, profesores e alumnos) nas situacións conflictivas (docente).	mediación	
pais	C	209	286		Coordinación con outras institucións (Concello...) (docente).	Intermediación	
pais	C	215	296		Velar polo mantemento das instalacións.	xestión	
pais	C	216	298		Felicitar os centros polos éxitos. Supervisar o traballo do persoal non docente de atención ó público. Non é perfecto.	relacións-comunicación	control
pais	C	216	300		Examinar y comprobar la documentación pedagógica y administrativa del centro.	control	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
pais	C	217	302		<i>Preocupación mejora servicios complementarios (comedores, transporte escolar, etc.</i>	control	
pais	C	219	308		<i>Trasladar as necesidades materiais do colexio.</i>	Intermediación	
pais	C	220	310		<i>Atender as reclamacións.</i>	outras	
pais	C	226	323		<i>Acoso, violencia en aulas e patio.</i>	control	
pais	C	236	340		<i>Respaldar máis os profesores.</i>	apoio	
pais	C	238	345		<i>Facilitar medios tecnolóxicos para a mellora da educación. Facilitar recursos ao centro.</i>	outras	outras
pais	C	240	349		<i>Apoiar e asesorar aos centros.</i>	apoio	asesoramento
pais	C	241	351		<i>Participar na avaliación (docente).</i>	práctica docente	
pais	C	244	356		<i>La supervisión en la pregunta 23 debería ser para casos concretos y particulares.</i>	outras	
pais	C	251	378		<i>Controlar contratos de trabajo en los centros (privado).</i>	control	
pais	C	268	421		<i>Vigilar que a C.E. cumpla con sus obligaciones en los centros.</i>	control	
pais	C	269	423		<i>Controlar el estado de los colegios públicos (parques, patios, etc).</i>	control	
pais	C	276	431		<i>Controlar as salidas extraescolares e días de clase.</i>	control	
pais	C	276	432		<i>Controlar os alumnos a chegada dos autobuses.</i>	control	
pais	C	278	433		<i>Vixilar o estado das instalacións.</i>	control	
pais	C	282	439		<i>Servir de guía ante la Consellería para aquellos aspectos del sistema educativo que no funcionen y aconsejar los cambios pertinentes.</i>	Intermediación	
pais	C	297	450		<i>Comprobar resultados.</i>	práctica docente	
pais	C	505	474		<i>Supervisar como se dan as clase. Falar cos alumnos e ver que tempo dedica cada profesor a explicar os temas no tempo que dura unha clase.</i>	práctica docente	práctica docente
pais	C	505	476		<i>Calidad de ensinanza. Violencia e acoso nos centros.</i>	outras	outras

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
pais	C	309	482		<i>Obrigar a que cada centro tome medidas concretas para paliar o fracaso escolar. Garantir unha verdadeira avaliación no centro (interna e externa) para implantar as melloras necesarias. Dinamizar a vida dos centros contando con toda a comunidade educativa, democratizándoos de verdade e velando pola participación do alumnado. Garantir de verdade o dereito á calidade de ensino para todos, non a conveniencia (intercambios para todos).</i>	práctica docente	avaliación
pais	C	309	483		<i>Supervisar funcionamento del comedor escolar.</i>	control	
inspectores	C		1		<i>Asesoramento legal en xeral Reunións de representantes de tódolos centros (directores ou xefes de E. ou Orientadores, etc.).</i>	asesoramento	liderado
inspectores	C		2		<i>Supervisar a especialidade. Supervisar a práctica docente.</i>	especialidade	práctica docente
inspectores	C		3		<i>Participar en el ámbito de decisión-gestión educativa.</i>	xestión	
inspectores	C		6		<i>A coordinación da metodoloxía empregada nos centros da área de influencia. Participación na selección/avaliación do profesorado.</i>	liderado	avaliación
inspectores	C		11		<i>A investigación sobre Inspección e sobre especialidade.</i>	especialidade	
inspectores	C		13		<i>Avaliar a todos (na súa totalidade), previa definición de indicadores base, os docentes no desempeño profesional e na participación das actividades do centro. Avaliar a todos (na súa totalidade), previa definición de indicadores base, os equipos directivos no desempeño profesional e no liderado do centro.</i>	avaliación	avaliación
inspectores	C		24		<i>Supervisar a docencia da súa especialidade. Supervisar a impartición cualitativa e cuantitativa dos programas.</i>	especialidade	especialidade
inspectores	C		25		<i>Informar práctica docente a efectos concursos.</i>	avaliación	
inspectores	C		29		<i>Participar na formación de RR.HH. Colaborar no desenvolvemento normativo.</i>	formación	outras
inspectores	C		39		<i>Relación humana, non máquinas.</i>	relacións-comunicación	
inspectores	C		43		<i>Informar á Administración. Participar na formación permanente do profesorado.</i>	outras	formación
inspectores	C		48		<i>Función control.</i>	control	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Cousas que debería facer a Inspección non incluídas nas funcións da LOE.	Categoría 1	Categoría 2
inspectores	C		49		<i>Asesorar ós diferentes sectores da comunidade educativa na mellora da súa participación. Participar na formación inicial dos órganos directivos.</i>	asesoramento	formación
inspectores	C		57		<i>Ter máis peso na formación directa dos docentes.</i>	formación	
inspectores	C		60		<i>Informar á Administración sobre aspectos relativos ós centros.</i>	outras	
inspectores	C		61		<i>Participar nas actividades de formación do profesorado.</i>	formación	
inspectores	C		63		<i>Propoñer ás instancias superiores aspectos a mellorar. Mediadora entre administrado e a Administración.</i>	outras	Intermediación
inspectores	C		65		<i>Detección de necesidades mate. e profesorado.</i>	xestión	
inspectores	C		67		<i>Avaliación do funcionamento dos centros -> calidade.</i>	avaliación	
inspectores	C		72		<i>Formar parte de probas avaliadoras: oposicións, tribunais.</i>	outras	

ANEXO 5.2.3d. AXENTES AVALIADORES DA FUNCIÓN DOCENTE DISTINTOS DOS RECOLLIDOS NA LISTAXE PROPOSTA NOS CUESTIONARIOS DOS DIRECTORES E PROFESORES DE CENTROS PÚBLICOS.

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Axentes avaliadores da función docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario
1	dir.púb.	D	2	2	mestres	<i>Inspección máis equipos de mestres.</i>
2	dir.púb.	D	17	6	mestres	<i>Comisión formada por varios sectores.</i>
3	dir.púb.	D	19	8	mestres	<i>Consello escolar.</i>
4	dir.púb.	D	30	19	mestres	<i>Comisión (orientador, directora, xefe de estudos).</i>
5	dir.púb.	D	34	23	PES	<i>Axentes externos.</i>
6	dir.púb.	D	37	26	mestres	<i>Outros.</i>
7	dir.púb.	D	62	51	mestres	<i>Unha comisión</i>
8	dir.púb.	D	67	56	mestres	<i>Outros.</i>
9	dir.púb.	D	80	69	mestres	<i>Outros.</i>
10	dir.púb.	D				<i>Inspección e os membros do consello escolar.</i>
11	dir.púb.	D	106	90		<i>O claustro.</i>
12	dir.púb.	D	113	97	mestres	<i>Comisión.</i>
13	dir.púb.	D	117	101	PES	<i>Técnicos da Consellería. Unha comisión, pode estar a Inspección.</i>
14	dir.púb.	D	126	110	mestres	<i>Comisión externa "ad hoc".</i>
15	dir.púb.	D	134	118	mestres	<i>A comunidade educativa na súa totalidade.</i>
16	dir.púb.	D	135	119	mestres	<i>Outros sen especificar.</i>
17	dir.púb.	D	150	134		<i>Equipo directivo.</i>
18	dir.púb.	D	153	137		<i>Inspección máis tribunal.</i>
19	dir.púb.	D	160	144		<i>Rotando.</i>
20	dir.púb.	D	161	145		<i>Un equipo de avaliación.</i>
21	dir.púb.	D	162	146		<i>Outros.</i>
22	dir.púb.	D	164	148		<i>Claustro.</i>
23	dir.púb.	D	167	151		<i>Un equipo docente do propio centro.</i>
24	dir.púb.	D	170	154		<i>Equipo.</i>
25	dir.púb.	D	175	159		<i>Inspección + dirección</i>
26	dir.púb.	D	180	164		<i>Equipo de técnicos.</i>
27	dir.púb.	D	189	173		<i>Equipos de investigación.</i>
28	dir.púb.	D	191	175		<i>A comunidade educativa en xeral.</i>
29	dir.púb.	D	199	183		<i>Director + inspector.</i>
30	dir.púb.	D	209	193		<i>Comisión de avaliación.</i>
31	dir.púb.	D	218	202		<i>Consello escolar.</i>
32	dir.púb.	D	210	194		<i>Todos conxuntamente.</i>
33	dir.púb.	D	213	197		<i>Equipo externo.</i>
34	dir.púb.	D	215	199		<i>Varios.</i>
35	dir.púb.	D	223	207		<i>Una equipa.</i>
36	dir.púb.	D	276	223		<i>Ninguen</i>
37	dir.púb.	D	280	226		<i>Interna: claustro. Externa: grupo creado a tal efecto.</i>
38	dir.púb.	D	286	232		<i>O equipo directivo.</i>
39	dir.púb.	D	291	237		<i>Non director, senon, Equipo directivo, claustro e Consello Escolar (nesa orde).</i>
40	dir.púb.	D	295	241		<i>O claustro</i>
41	dir.púb.	D	309	255		<i>A función docente debería ser avaliada a diferentes niveis: Inspección, os propios interesados -> autoavaliación.</i>
42	XD	D	99	10		<i>Funcionarios específicos.</i>
43	XD	D	105	17		<i>Profesionales capacitados.</i>

44	XD	D	109	21		<i>Comisión xefe de departamento/director.</i>
	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Axentes avaliadores da función docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario
45	XD	D	111	24		<i>Conxunta.</i>
46	XD	D	127	33		<i>A CCP.</i>
47	XD	D	127	34		<i>Non teño claro quen o podería facer con obxectividade.</i>
48	XD	D	141	43		<i>Debería facerse conxuntamente.</i>
49	XD	D	149	51		<i>Non o teño claro.</i>
50	XD	D	179	80		<i>Habría que aplicar outro sistema de avaliación, igual mediante curso de formación o algo similar.</i>
51	XD	D	194	86		<i>Un equipo docente</i>
52	XD	D	196	90		<i>Comisión profesores especialistas.</i>
53	XD	D	199	95		<i>Todos os anteriores e tamén alumnado.</i>
54	XD	D	206	100		<i>Comisión nas que participe inspección, profesores e técnicos administración.</i>
55	XD	D	207	101		<i>Os departamentos.</i>
56	XD	D	274	117		<i>Debería ser un traballo de toda a Comunidade Educativa.</i>
57	XD	D	276	118		<i>Especialistas nas distintas materias.</i>
58	XD	D	504	127		<i>Alguén que este na realidade do centro.</i>
59	XD	D	504	128		<i>Orientación.</i>
60	prof. púb.	D	2	4	mestres	<i>Inspección + equipos de profesores.</i>
61	prof. púb.	D	91	10	PES	<i>MIEMBROS DPTOS. Y COM. EDUCATIVA.</i>
62	prof. púb.	D	92	14	mestres	<i>O CLAUSTRO.</i>
63	prof. púb.	D	96	24	mestres	<i>VALORACIÓN INTERNA: CLAUSTRO/DEPARTAMENTO AUTOAVALIACIÓN POLO PROFESORADO.</i>
64	prof. púb.	D	97	26		<i>EQUIPO DOCENTE.</i>
65	prof. púb.	D	97	27	mestres	<i>Equipo de mestres.</i>
66	prof. púb.	D	101	34	PES	<i>Na memoria do Departamento de final de curso.</i>
67	prof. púb.	D	102	36	mestres	<i>COMISIÓNS INDEPENDENTES.</i>
68	prof. púb.	D	107	45	mestres	<i>Os mestres.</i>
69	prof. púb.	D	109	49	catedráticos	<i>NON EN EXCLUSIVA: INSPECCIÓN + SEMINARIO + AUMNADO...</i>
70	prof. púb.	D	111	53	PES	<i>Persoas alleas ao centro con ampla experiencia docente.</i>
71	prof. púb.	D	112	55	PES	<i>CONSELLO ESCOLAR.</i>
72	prof. púb.	D	120	58	mestres	<i>ALUMNOS.</i>
73	prof. púb.	D	122	62	PES	<i>Entidad independente.</i>
74	prof. púb.	D	149	82	PES	<i>A AVALIACIÓN NON PODE SER UNILATERAL: DEBERÍAN PARTICIPAR DISTINTOS ESTAMENTOS (POR EXEMPLO OS ALUMNOS) E TAMEN TODOS OS ANTERIORES.</i>
75	prof. púb.	D	149	83	PES	<i>UNHA COMISIÓN ESPECÍFICA OU A C. PEDAGÓXICA.</i>
76	prof. púb.	D	154	95	mestres	<i>Equipo externo o centro.</i>
77	prof. púb.	D	159	104	mestres	<i>Otros integrantes del departamento.</i>
78	prof. púb.	D	137	108	PES	<i>Axentes externos.</i>
79	prof. púb.	D	145	127	mestres	<i>PAIS/NAIS</i>
80	prof. púb.	D	164	136	mestres	<i>UNHA COMISIÓN INTEGRADA POR VARIOS MEMBROS.</i>
81	prof. púb.	D	175	157	mestres	<i>Equipo multidisciplinar.</i>
82	prof. púb.	D	178	164	PES	<i>Os alumnos.</i>
83	prof. púb.	D	180	170	mestres	<i>Os alumnos.</i>
84	prof. púb.	D	181	171	mestres	<i>Claustro Escolar, Consello Escolar.</i>
85	prof. púb.	D	181	172	mestres	<i>Todos.</i>
86	prof. púb.	D	181	173	mestres	<i>Dirección e Inspección.</i>
87	prof. púb.	D	184	177	PES	<i>COMBINADO INSPECCIÓN + DIRECCIÓN OU XEFATURA + DEPARTAMENTO DIDÁCTICO.</i>

88	prof. púb.	D	188	187	mestres	<i>Un grupo de profesores univ./teóricos da Educación.</i>
	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Axentes avaliadores da función docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario
89	prof. púb.	D	189	190	mestres	<i>UN EXPERTO EXTERNO Ó CENTRO.</i>
90	prof. púb.	D	191	196	mestres	<i>Conxunto de profesionais-> equipos directivos, compañeiros, comunidade educativa.</i>
91	prof. púb.	D	195	204	mestres	<i>AXENTE EXTERNOS.</i>
92	prof. púb.	D	199	208	PES	<i>La evaluación ha de ser llevada a cabo por 3 agentes: Departamento, dirección e Inspección, atendiendo a la diversidad de ítems evaluados.</i>
93	prof. púb.	D	199	209	PES	<i>Especialistas da area.</i>
94	prof. púb.	D	204	213	mestres	<i>Profesionais do centro e tamén alleos ao Centro.</i>
95	prof. púb.	D	208	223	PES	<i>Coordinadores de Ciclo.</i>
96	prof. púb.	D	209	226	mestres	<i>COMISION PEDAGÓXICA DO CENTRO PARA TAL FIN.</i>
97	prof. púb.	D	215	236	mestres	<i>O CICLO.</i>
98	prof. púb.	D	215	237	mestres	<i>DIRECTOR, INSPECTOR, ALUMNOS + UN EQUIPO DOCENTE.</i>
99	prof. púb.	D	216	239	catedráticos	<i>EXTERNA.</i>
100	prof. púb.	D	219	244	mestres	<i>UNHA MISTURA DELES.</i>
101	prof. púb.	D	219	245	mestres	<i>MESTRES.</i>
102	prof. púb.	D	225	252	PES	<i>EQUIPO DE EXPERTOS.</i>
103	prof. púb.	D	269	272	mestres	<i>O claustro.</i>
104	prof. púb.	D	275	278	mestres	<i>INSPECCIÓN/CENTRO.</i>
105	prof. púb.	D	277	282	mestres	<i>INSPECCIÓN.</i>
106	prof. púb.	D	277	283	mestres	<i>COMISIÓN COMPOSTA POR DISTINTOS ESTAMENTOS: E. DIRECTIVO, INSPECCIÓN, DEPART.</i>
107	prof. púb.	D	280	287	mestres	<i>Inspección + X. de departamento + ...</i>
108	prof. púb.	D	281	292	mestres	<i>CLAUSTRO.</i>
109	prof. púb.	D	284	299	mestres	<i>En colaboración con: o director/a do centro, o/a xefe de estudos, o/a xefe de departamento.</i>
110	prof. púb.	D	289	302	mestres	<i>O/A ORIENTADOR/A.</i>
111	prof. púb.	D	197	315	PES	<i>Axentes externos.</i>
113	prof. púb.	D	310	344	PES	<i>Inspección, equipo directivo, alumnado... un equipo interdisciplinar.</i>
114	insp.	D		68		<i>Persoas preparadas alleas ó centro.</i>
115	insp.	D		50		<i>Equipos especializados.</i>

ANEXO 5.2.3e. SUPERVISORES DA PRÁCTICA DOCENTE DISTINTOS DOS RECOLLIDOS NA LISTAXE PROPOSTA NOS CUESTIONARIOS.

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Supervisores da práctica docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario
1	dir. púb.	E	2	2	mestres	<i>Inspección máis equipos de mestres.</i>
2	dir. púb.	E	60	49	mestres	<i>Departamento de orientación.</i>
3	dir. púb.	E	67	56	mestres	<i>Titores.</i>
4	dir. púb.	E	75	64	PES	<i>(só en casos excepcionais, inspectores).</i>
5	dir. púb.	E	77	66	mestres	<i>Ninguén.</i>
6	dir. púb.	E	106	90		<i>O claustro.</i>
7	dir. púb.	E	111	95	PES	<i>Os membros do departamento.</i>
8	dir. púb.	E	134	118	mestres	<i>A comunidade educativa na súa totalidade.</i>
9	dir. púb.	E	153	137		<i>¡Qué difícil! País máis alumnos máis funcionarios para o caso...</i>
10	dir. púb.	E	161	145		<i>Un equipo de avaliación.</i>
11	dir. púb.	E	162	146		<i>Outros</i>
12	dir. púb.	E	167	151		<i>Un equipo docente do propio centro.</i>
13	dir. púb.	E	180	164		<i>Equipo de técnicos especialistas.</i>
14	dir. púb.	E	199	183		<i>Xefe depart + director.</i>
15	dir. púb.	E	309	255		<i>Tódolos educadores implicados nos seus propios departamentos ou equipos.</i>
16	dir. priv.	E	235	23		<i>Dependendo da organización interna.</i>
17	dir. priv.	E	11	8		<i>Os profesores compoñentes.</i>
18	dir. priv.	E	5	2		<i>Claustro de profesores.</i>
19	XD	E	96	7		<i>Aumnado.</i>
20	XD	E	105	17		<i>Profesionales capacitados.</i>
21	XD	E	148	47		<i>O departamento.</i>
22	XD	E	194	86		<i>O equipo docente do departamento.</i>
23	prof. púb.	E	2	4	mestres	<i>Mestres.</i>
24	prof. púb.	E	92	14	mestres	<i>O CLAUSTRO.</i>
25	prof. púb.	E	99	30	mestres	<i>Creación dun "Dpto. de control da calidade da educación".</i>
26	prof. púb.	E	102	36	mestres	<i>COMISIONS INDEPENDENTES.</i>
27	prof. púb.	E	107	45	mestres	<i>Mestres.</i>
28	prof. púb.	E	111	53	PES	<i>Supervisar as actas é un traballo meramente burocrático e inútil.</i>
29	prof. púb.	E	159	104	mestres	<i>Integrantes del departamento.</i>
30	prof. púb.	E	138	110	mestres	<i>OS PROPIOS MESTRES.</i>
31	prof. púb.	E	138	111	mestres	<i>PROFESORADO.</i>
32	prof. púb.	E	142	120	mestres	<i>Comisión pedagógica.</i>
33	prof. púb.	E	145	128	mestres	<i>COMISIÓN PEDAGÓXICA DO CENTRO.</i>
34	prof. púb.	E	184	177	PES	<i>XEFE DE DEPARTAMENTO E TODOS/AS OS/AS PROFESORES DO DEPARTAMENTO (PRESÚPONSE QUE SON PROFESIONAIS.</i>
35	prof. púb.	E	193	202	PES	<i>El seminario o departamento.</i>
36	prof. púb.	E	195	204	mestres	<i>AXENTES ESPECIALIZADOS.</i>
37	prof. púb.	E	199	208	PES	<i>De nuevo, creo que deben intervenir distintos agentes. Para 01 el equipo directivo. Para 04 la Junta de Evaluación. Para 05 el Departamento.</i>
38	prof. púb.	E	208	222	PES	<i>DEPARTAMENTO.</i>
39	prof. púb.	E	209	226	mestres	<i>OS CICLOS.</i>

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Supervisores da práctica docente distintos dos recollidos na listaxe proposta no cuestionario
40	prof. púb.	E	215	236	mestres	<i>O CICLO.</i>
41	prof. púb.	E	215	237	mestres	<i>EQUIPO DOCENTE.</i>
42	prof. púb.	E	219	245	mestres	<i>MESTRES.</i>
43	prof. púb.	E	225	252	PES	<i>EXPERTOS.</i>
44	prof. púb.	E	266	261	mestres	<i>OS EQUIPOS DE CICLO.</i>
45	prof. púb.	E	269	270	mestres	<i>EQUIPOS CICLO.</i>
46	prof. púb.	E	277	283	mestres	<i>COMISIÓN: XEFE DE ESTUDIOS, XEFE DEPART., PROFESORADO.</i>
47	prof. púb.	E	281	290	mestres	<i>PROFESORADO.</i>
48	prof. púb.	E	281	292	mestres	<i>PROF. CICLO.</i>
49	prof. púb.	E	289	302	mestres	<i>ORIENTADOR.</i>
50	prof. púb.	E	501	320	mestres	<i>Ninguén.</i>
51	prof. púb.	E	501	322	mestres	<i>Ninguén.</i>
52	pais	E	102	46		<i>En conxunto: o profesor + xefe dpto + xefe de estudos.</i>
53	pais	E	106	56		<i>O TUTOR DE CADA CURSO.</i>
54	pais	E	108	60		<i>O departamento.</i>
55	pais	E	108	63		<i>PAIS/NAIS.</i>
56	pais	E	157	161		<i>Consellos Escolares e A.N.P.As.</i>
57	pais	E	165	178		<i>O equipo directivo.</i>
58	pais	E	166	180		<i>Cada profesor debe supervisar a súa materia.</i>
59	pais	E	169	186		<i>ANPAS.</i>
60	pais	E	172	196		<i>INSPECTOR DE EDUCACIÓN.</i>
61	pais	E	175	206		<i>Dirección, jefatura de estudos, departamento asignatura, orientador (a).</i>
62	pais	E	188	238		<i>equipos de ciclo + departamentos (docente).</i>
63	pais	E	195	255		<i>Titores.</i>
64	pais	E	205	277		<i>Todos os integrantes dos departamentos xunto co xefe de departamento e o xefe de estudos.</i>
65	pais	E	504	471		<i>Equipos de traballo.</i>

ANEXO 5.2.3f. ACHEGAS FEITAS POLOS DISTINTOS ENQUISADOS RELACIONADAS COA TEMÁTICA DO CUESTIONARIO.

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
dir. púb.	F	17	6	mestres	<i>A Inspección educativa debería ser unha ponte entre os ensinantes e outros estadios máis superiores, unha ponte de colaboración e axuda na mellora do ensino, dando facilidades na aplicación de novas metodoloxías e máis liberdade no tratamento dos contidos, apoiando ao profesorado ante as demandas dos pais. En definitiva, non limitarse a ser un mero instrumento burocrático que só fai entorpecer o ensino.</i>	intermediación
dir. púb.	F	18	7	mestres	<i>Un inspector debe ser primeiro asesor e despois supervisor ou sancionador se fose preciso.</i>	asesoramento
dir. púb.	F	19	8	mestres	<i>¿Que pasaría se non houberse inspección? NADA.</i>	inutilidade
dir. púb.	F	20	9	mestres	<i>A Inspección debería ter un papel máis activo.</i>	outras
dir. púb.	F	22	11	mestres	<i>Convivencia co profesorado. Controlar a algún profesor. Apoio legal e moral ao profesorado.</i>	relacións/comunicación
dir. púb.	F	30	19	mestres	<i>A diferenza de persoas que ocupan cargos na Inspección supón unha Inspección completamente dispar. Non existe coherencia. Debería ser un servizo de axuda e motivación para os centros, para o profesorado e para a comunidade educativa. A ver se agora veñen aires novos, posto que ata de agora era un corpo moi conservador.</i>	disparidade
dir. púb.	F	39	28	mestres	<i>Cultivar la armonía en el centro.</i>	mediación
dir. púb.	F	47	36	PES	<i>En relación coa visión dos Inspectores: "estas respostas dependen en gran medida do propio inspector. Hai moitas diferencias entre eles".</i>	disparidade
dir. púb.	F	53	42	mestres	<i>A inspección debería axudar a subsanar erros ou dificultades. O que se fai a maioría das veces é avaliar e expoñer os aspectos negativos pedirche que os corrixa e listo. "hai" acaba todo e iso non é unha avaliación constructiva do proceso.</i>	asesoramento
dir. púb.	F	56	45	PES	<i>Penso que a labouira da Inspección é moi importante e axuda aos equipos directivos para exercer a súa función.</i>	apoio
dir. púb.	F	60	49	mestres	<i>O perfil de inspector é antigo, moi antigo e difícil de cambiar polo tipo de acces e a idade dos inspectores.</i>	perfil
dir. púb.	F	72	61	mestres	<i>a Inspección a maioría das veces en vez de favorecer o desenvolvemento da labor educativa o que fai e interrompila. A verdadeira labor educativa faise día a día no centro, porque cada centro é un mundo.</i>	interferencia
dir. púb.	F	90	74	PES	<i>Os inspectores deben ser especialistas do mesmo nivel académico con experiencia na dirección dos centros e ademais deben colaborar, axudar e, como di o seu nome, inspeccionar.</i>	especialidade
dir. púb.	F	100	84	mestres	<i>Creo que non se debe ter medo a ser avaliado e nese terreo a Inspección ten un papel moi importante e é a única maneira de mellor en calidade educativa.</i>	avaliación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
dir. púb.	F	103	87	mestres	<i>Supervisión + asesoramento => mellora dos resultados escolares.</i>	control
dir. púb.	F	108	92	PES	<i>Creo que a Inspección está sobrecargada de traballos burocráticos. Creo que habería que adicar máis tempo á práctica do profesorado, supervisar e axudar a mellorar esta.</i>	burocracia
dir. púb.	F	115	99		<i>Reunións periódicas co claustro de profesores, por ciclos e co equipo directivo, que xa se están facendo.</i>	relacións/comunicación
dir. púb.	F	116	100	mestres	<i>A Inspección ten que facer que a imaxe de axentes fiscalizadores varíe e a vexamos como unha axuda, un complemento á labor educativa.</i>	apoio
dir. púb.	F	121	105	PES	<i>Co corpo de Inspectores actual non parece posible levar adiante o proceso que se formula.</i>	perfil
dir. púb.	F	123	107	mestres	<i>As direccións están sobrecargadas de traballo porque, ademais de ser profesores, teñen un montón de traballo administrativo do Centro, e isto debería facelo un administrativo.</i>	outras
dir. púb.	F	126	110	mestres	<i>A Inspección é un organismo perfectamente prescindible, esclerotizado, burocrático, sen fins nin medios: As actividades de perfeccionamento non as organizan. Como corpo de ensino, merecen en xeral o seu desprestixio.</i>	inutilidade
dir. púb.	F	130	114	catedráticos	<i>É necesario, no S.E., unha maior disciplina e sacrificio (estudiar máis). Unha implicación superior das familias na educación dos fillos.</i>	outras
dir. púb.	F	134	118	mestres	<i>Considero que la Inspección non debe avaliar a labor docente, diso encargarse a comunidade educativa segundo o seu traballo. A labor da Inspección debería ser a representación dunha escola no exterior para acadar melloras nelas e solucionarlle problemas.</i>	avaliación
dir. púb.	F	136	120	mestres	<i>Moitos centros e poucos Inspectores.</i>	inutilidade
dir. púb.	F	137	121		<i>Que realmente sancionen a quen non cumpren co seu traballo.</i>	control
dir. púb.	F	140	124		<i>Que sempre debe existir unha boa colaboración entre a Inspección e a dirección.</i>	apoio
dir. púb.	F	143	127		<i>Todo o que reflexei é referido a anos anteriores, neste curso a función de Inspección é positiva na súa totalidade. Foi a primeira vez que vin moi efectiva esta función.</i>	inutilidade
dir. púb.	F	153	137		<i>Falta a incorporación da calidade, entendida como posibilidade de observación externa ao centro.</i>	avaliación
dir. púb.	F	158	142		<i>Descoñecemento de moitos dos apartados preguntados sobre a inspección.</i>	descoñecemento
dir. púb.	F	172	156		<i>Na 28.2/23.1 son avaliacións a facer en equipo polos que coñecen o día a día.</i>	avaliación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
dir. púb.	F	191	175		<i>Todavía a Inspección ten a imaxe de "xefe" que en vez de colaborar cos mestres busca que os pais estén tranquilos, non aportando solucións.</i>	Perfil
dir. púb.	F	192	176		<i>Penso que a inspección é de grande axuda para apoiar as labours do equipo directivo, é un grande respaldo ás nosas actuacións. Sobre todo se hai algún problema, que saibamos que están aí, para axudar e colaborar.</i>	apoio
dir. púb.	F	193	177		<i>E necesaria unha supervisión do traballo do docente feito pola Inspección ou por outros mecanismos. É difícil desde o centro que se modifiquen actitudes baseadas no ppio. da "liberdade de cátedra", e hai descoordinación nos Dptos.</i>	supervisión práctica docente
dir. púb.	F	196	180		<i>Os inspectores baixo a palabra "educativa" enchenos de tarefas puramente administrativas para as que en moitos casos non están preparados e só fan cumprir consignas dos políticos.</i>	burocracia
dir. púb.	F	199	183		<i>A maioría do profesorado realiza a súa función satisfactoriamente sen necesidade da supervisión da dirección, inspección ou xefe depart.</i> - O control só contribúe a que poucos profesores melloren. - Encontrar apoio na inspección para dotar mellor os nosos centros é difícil. Só o profesorado e as direccións dos centros insistimos continuamente en medidas para mellorar os centros.	supervisión práctica docente
dir. púb.	F	213	197		<i>Considero que a avaliación, ben feita, completa, de todos os aspectos da actividade educativa, melloraría sensiblemente os resultados educativos, ou ao menos poñeríanos en situación de poder facelo.</i>	avaliación
dir. púb.	F	214	198		<i>Pregunta 29- independentemente da obrigatoriedade son aspectos que coido desbordarían o labor real da inspección. Creo que nun marco flexible deben fixarse aspectos referidos a contidos e procedementos de avaliación normativos, así como a liñas metodolóxicas. Contradicción: valores/actitudes/normas - >evalúanse? cando se fan avaliacións xerais?</i>	avaliación
dir. púb.	F	269	216		<i>A eficiencia da Inspección ten relación con outros problemas estruturais do S.E. que non se recollen no estudo.</i>	outras
dir. púb.	F	271	218		<i>Cando a Inspección esté capacitada para avaliar que o faga, a meirande parte entran na Insp. por "enchufe" e o único que se lle pode pedir é que non arranxe problemas pero que tampouco os faga.</i>	inutilidade

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
dir. púb.	F	277	224		<i>Hai moita diferenza entre os distintos inspectores. Algúns ademais de supervisar asesoran. Outros nin siquiera supervisan ou informan.</i>	Disparidade
dir. púb.	F	282	228		<i>Penso que os/as Inspectores/as deberían programar conxuntamente cos CFORES o programa de actividades destes, segundo as necesidades dos centros educativos da zona.</i>	formación
dir. púb.	F	284	230		<i>Penso que hai moita distancia entre o centro e a inspección o que produce unha situación na que o profesorado cubre as espaldas con documentos burocráticos que non teñen moito que ver coa súa acción na aula.</i>	burocracia
dir. púb.	F	291	237		<i>Dende esta dirección o que máis se precisa da inspección, non é a súa supervisión senon o seu asesoramento e axuda. A supervisión, por desgracia, ten que existir.</i>	asesoramento
dir. púb.	F	293	239		<i>Que hai dentro da Inspección Educativa dous bloques diferenciados: - Os que cumpren a lei escrupulosamente. - Aqueles que pasan dabondo. O meu centro afortunadamente, está no primeiro caso, que é o único que lle permite a mesma "seguir con vida".</i>	disparidade
dir. púb.	F	503			<i>Simplemente, quero engadir que o traballo da inspección debe de facerse moi en contacto cos centros. Deben estar máis. A súa presenza sistematizada sería boa para o sistema. Teríamos tamén que potenciar o contacto co centro usando as novas tecnoloxías.</i>	relacións/comunicación
dir. púb.	F	306	252		<i>A Inspección debe axudar e colaborar cos centros e non só supervisar. Cambia moito segundo o inspector/a que che corresponda no seu momento.</i>	disparidade
dir. púb.	F	309	255		<i>Creo que hai métodos máis efectivos que a supervisión para mellorar a ensinanza e os resultados escolares: oferta de cursos para o profesorado en horario lectivo, potenciar e deixar máis tempo para a realización das actividades curriculares contemplándose dentro do horario de traballo. Por exemplo, para poñer en funcionamento o curso ¿chegan realmente 15 días de setembro?.</i>	control
dir. priv.	F	231	19		<i>Establecer el modelo EFQM en los centros.</i>	avaliación
dir. priv.	F	233	21		<i>Una dificultad: entres cursos consecutivos tres inspectores distintos...</i>	disparidade
dir. priv.	F	234	22		<i>1.- UNIDIRECCIONALIDADE: a inspección é intermediario entre a Administración e lexislación educativa, e o Centro, pero non soe elevar problemas ou realidades dos centros na outra dirección actúa de arriba a abaixo, non de abaixo arriba. 2.- BUROCRÁTICO: Respostei negativamente a moitos ítems de carácter curricular porque se este control se fai a partir dos papeis non é práctico. Visitar o centro, coñecer problemas, intercambiar experiencias... é moito máis útil.</i>	burocracia

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
dir. priv.	F	235	23		<i>Sería interesante una evaluación de carácter formativo en orden a sugerir mejoras por parte de personas realmente capacitadas para hacerlo. Las respuestas están dadas desde el punto de vista de un centro privado. No serían igual desde el punto de vista de un centro público. No creo que las funciones de la inspección deban ser exactamente las mismas en uno y otro caso. La función del inspector debe respetar el principio de autonomía pedagógica y organizativa.</i>	avaliación
dir. priv.	F	242	30		<i>As inspeccións educativas deben axudar na mellora de proporcionar recursos materiais, na participación de proxectos de innovación e valorar os centros que teñen proxectos de innovación pedagóxica.</i>	apoio
dir. priv.	F	244	32		<i>Lembrar que existe a Autonomía organizativa e pedagóxica no marco legal.</i>	outras
dir. priv.	F	247	35		<i>La apreciación que aparece en este cuestionario recoge la impresión del tema más general (no se limita al último año, porque sería muy pobre).</i>	outras
dir. priv.	F	258	46		<i>Nº 20, os puntos valorados con 1 é porque non se diron circunstancias especiais.</i>	outras
dir. priv.	F	259	47		<i>A miña experiencia di que os inspectores apoian a labouira dos centros, máis teñen moitas funcións e pouco tempo terminan adicándose á o burocrático atendendo as demandas, nada máis.</i>	burocracia
dir. priv.	F	260	48		<i>A supervisión dos temas da pregunta 25 debería ser realizada polo propio centro desde a dirección ou xefatura de estudos.</i>	supervisión práctica docente
dir. priv.	F	264	52		<i>Penso que cada inspector debe coñecer o caso real de cada centro educativo e non ser un "fiscalizador" senon alguen cercano e respetuoso. Debería axudar e asesorar e non so impor e deberían recordar que estamos todos no mesmo barco e somos mestres e non meros oficinistas. Por último que pensen que os mais interesados en que o sistema educativo funcione somos nos que nos xogamos o noso futuro e o futuro dos nosos alumn@s cada día con intensidade.</i>	asesoramento
dir. priv.	F	85	12		<i>Considero que as cousas mellorarían si a función da inspección fose orientadora e non fiscalizadora. A inspección anda con demasiadas prisas e preocupada únicamente polos aspectos burocráticos de cumprimento da lei.</i>	burocracia
dir. priv.	F	10	7		<i>Tratar a Inspección como un elemento fiscalizador sancionador pouco vai axudar a mellorar. A experiencia persoal é que un inspector fiscalizador o único que fai e burocratizar os colexios pero non mellora a calidade nin as relacións humanas.</i>	burocracia

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
dir. priv.	F	5	2		<i>Creo na autonomía "real" dos centros educativos, é moi importante que cada colexio desenvolva o seu proxecto educativo coa "máxima liberdade posible": Ésta é a única garantía para asegurar unha educación non controlada ideolóxicamente polo partido político que goberne en cada momento. É necesario "confiar" no profesor, como un profesional, que dentro dos seus erros, sabe o que está a facer. A autonomía dos centro é cada vez menor, os partidos políticos, en xeral, buscan manipular no seu propio beneficio ós alumnos (futuros votantes) dificultando a formación dun verdadeiro espírito crítico e persoal. É indispensable que as forzas políticas traballen con plans educativos "consensuados" a longo prazo.</i>	outras
XD	F	1	1		<i>A inspección ten que ter un carácter supervisor, pero ao mesmo tempo máis implicado nos aspectos psicopedagóxicos favorecendo a formación do profesorado.</i>	control
XD	F	90	3		<i>Creo que a inspección debe significar axuda e colaboración feita por persoas cualificadas, independentemente da súa cor política. Non debe ser nin vixiante nin fiscalizador da administración.</i>	asesoramento
XD	F	90	4		<i>No presente curso o inspector do centro veu mais veces de visita (segundo creo). A función dos inspectores debería ser menos burocrática e deberían estar mais horas nos centros.</i>	burocracia
XD	F	91	6		<i>As cualificacións dos alumnos dependen máis das súas capacidades e actitudes que das programacións.</i>	outras
XD	F	98	8		<i>Quen vai a controlar ó que controla?</i>	outras
XD	F	105	16		<i>Pienso que debemos tener autonomía y autoridad suficiente. Demasiada Burocracia. Más ayuda. Los que cumplimos lo mejor que podemos no tenemos que ser vigilados. En este centro no hay problemas pero en un I.E.S. de Coruña tuvimos problemas con el director y la jefa de estudios que llegó a faltarnos al respeto a nivel personal, esto no debería pasar. ¿Qué tendríamos que hacer en ese caso? Denunciar? Estábamos en prácticas aunque ya habíamos trabajado de interinos en otros centros.</i>	burocracia
XD	F	105	17		<i>O que influíe na evolución do alumnado é a profesionalidade e o interese do profesional dentro da aula.</i>	outras
XD	F	108	18		<i>Moitas das funcións de inspección deberían ser desenvolvidas por dirección, xefatura de estudos e xefes de depto. A inspección debería centrarse na resolución de problemas como intermediarios entre o centro e a administración.</i>	intermediación
XD	F	108	19		<i>Os resultados académicos dun centro están en estreita realación co desenvolvemento curricular, e este, en relación directa co funcionamento dos DEPARTAMENTOS, funcionamento que debe controlar máis a INSPECCIÓN.</i>	supervisión práctica docente

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
XD	F	109	20		<i>Un problema polo que deberían preocuparse os inspectores é o do absentismo.</i>	control
XD	F	110	22		<i>Necesitamos que inspector(es)/a(s) esten no centro con asiduidade para colaborar coa mellora do ensino.</i>	relacións/comunicación
XD	F	111	25		<i>Sería interesante que ante algunha situación de conflito co alumnado, a inspección escoite a tódalas partes implicadas, especialmente ó profesorado, antes de tomar decisións unilaterais que en moitas ocasións declinan a favor do alumnado.</i>	mediación
XD	F	120	28		<i>La mejora de los resultados depende del interés del alumnado y sus ganas de trabajar.</i>	outras
XD	F	140	42		<i>Penso que á Inspección Educativa lle debería interesar máis o día a día na aula, tanto a nivel de profesorado como de alumnado.</i>	supervisión práctica docente
XD	F	141	43		<i>Creo que habería que traballar para que o inspector no se concebise como un policía sinon como un colaborador, asesor.</i>	asesoramento
XD	F	141	44		<i>Cada profesor debe hacer su programación como mejor sea entendida por sus alumnos ya sea en GALLEGO O EN CASTELLANO según hablen a diario.</i>	outras
XD	F	149	50		<i>Os inspectores deberían ter máis trato co profesorado e non só coa dirección dos centros. A labor de asesoría debería ser continua, e na actualidade, non existe.</i>	asesoramento
XD	F	156	56		<i>Para establecer un bo canal de relación docente-inspector, a inspección debería coidarse de mostrar como fiscales ou xerentes administrativos.</i>	perfil
XD	F	158	58		<i>A pregunta 19 quedou en blanco, porque non sabría respostar cales son todas as funcións da inspección.</i>	outras
XD	F	159	60		<i>Paréceme anti-pedagóxico o sistema de superar os curso, e inclusive de obter o título da ESO. Con este sistema baixause o nivel de coñecementos do alumnado de maneira radical.</i>	outras
XD	F	172	69		<i>Para mellorar os resultados e necesario unha lei educativa nova elaborada por profesionais docentes e non por pedagogos, políticos etc...</i>	outras
XD	F	177	78		<i>A intervención externa no proceso ensino-aprendizaxe que se desenvolve na aula só pode ser beneficiosa se hai algún problema grave co docente. Nos demais casos é negativa. Por outra banda, penso que o que hai que buscar é á mellora do aprendizaxe do alumnado, non dos resultados (¡O ensino é algo máis que números!).</i>	supervisión práctica docente
XD	F	178	79		<i>Os inspectores non deben ser unos seres que aparecen de cando en vez polo centro para fiscalizar ó persoal. Deben ser compañeiros e asesores para mellorar a educación dos cidadáns.</i>	asesoramento
XD	F	179	80		<i>Considero que sería útil traballar en colaboración con el o la inspector/a de nuestro centro pero opino que no deberían entrometerse ni dirigir el trabajo de los docentes, sino que nos aconsejen, nos ayuden para una mejora de la enseñanza.</i>	interferencia

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
XD	F	184	82		<i>Creo que un modelo parecido al que se desarrolla en los 2º de BACHILLERATO, en relación con la selectividad sería una actuación muchísimo + adecuada para la mejora de resultados en los centros escolares.</i>	supervisión práctica docente
XD	F	193	85		<i>A inspección debería traballar máis na mellora da práctica docente e bastante menos a cuestións xurídicas e fiscalizadoras do persoal docente.</i>	perfil
XD	F	195	88		<i>Supervisar si se dispone de los medios necesarios para desarrollar las programaciones.</i>	supervisión práctica docente
XD	F	196	89		<i>Considero que o papel da inspección debería ser moito mais relevante en aspectos didácticos, e tamén en velar pola calidade do ensino e no cumprimento de horarios por parte do profesorado.</i>	supervisión práctica docente
XD	F	198	94		<i>Solemos considerar al inspector como a una figura que viene a vigilar..., a quien vemos con cierto temor... creo que debería estar un poco más cerca de nosotros e incluso nos debería echar una mano con alumnos conflictivos, por ejemplo...</i>	asesoramento
XD	F	217	106		<i>Cómpre menos burocracia e traballo administrativo que en realidade non mostra o que realmente é o noso traballo: A aula.</i>	burocracia
XD	F	218	108		<i>Son bastante escéptica ó valorar o punto 27 porque teño a impresión de que toda supervisión que se fai é máis ben de tipo administrativo e por iso non afecta ós resultados reais dos escolares ou á mellora da actividade docente.</i>	supervisión práctica docente
XD	F	222	111		<i>A INSPECCIÓN debería ter unha función de ASESORAMENTO e INNOVACIÓN e menos FISCALIZADORA e CONTROLADORA.</i>	asesoramento
XD	F	278	119		<i>Paréceme increíble que se rechace unha programación por estar escrita en castelán. Me parece increíble que se rechace una programación por estar escrita en castellano.</i>	outras
XD	F	298	123		<i>Si se quieren hacer todas estas funciones bien, NO se puede sobrecargar al personal existente. Hay que especializar a los que hay e implicar a más gente.</i>	especialidade
prof. púb.	F	1	1	PES	<i>El éxito/fracaso de la enseñanza no depende tanto de un control por parte de la Administración cuanto de una mentalización, capacitación y formación específica para el ejercicio de la docencia en el contexto actual: TICs, multiculturalidad, etc.</i>	control
prof. púb.	F	3	5	PES	<i>O desenvolvemento curricular de cada materia non se supervisa a través das actas e ca memoria de cada departamento didáctico.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	96	23	mestres	<i>MOITAS DAS PREGUNTAS LEVAN A EQUÍVOCOS POIS NON SE SABE SE A RESPOTA VAI REFERIDA AO QUE REALMENTE FAN OS/AS INSPECTORES OU AO QUE DEBERÍAN FACER E NON FAN.</i>	outras

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	96	25	mestres	<i>Necesitarían de moitos matices que non contemplan as preguntas.</i>	Outras
prof. púb.	F	98	28	PES	<i>Na pregunta 24: A supervisión das clases afectaría dependendo dos profesores que impartiran a materia, como noutras cousas. Na pregunta 20: non esta claro como sería esa avaliación, polo tanto non sei se debería encargarse a inspección.</i>	outras
prof. púb.	F	100	31	mestres	<i>PREGUNTA 15, É o que deberían pero non se da na práctica. P. 16 Todas son importantes.</i>	outras
prof. púb.	F	100	33	mestres	<i>Na inspección sobra burocracia e falta traballo práctico.</i>	burocracia
prof. púb.	F	101	34	PES	<i>A INSPECCIÓN DEBE TER EN CONTA QUE A DOCENCIA RECAE SOBRE PERSOAS E POLO TANTO AS PROGRAMACIÓNS DEBEN SER RAZOABLEMENTE FLEXIBLES. A LEXISLACIÓN TOMADA MECÁNICAMENTE PODE SER UN ATRANCO PARA A EDUCACIÓN. CORREXIR A SENSACIÓN DE PERSECUCIÓN LINGÜÍSTICA QUE ESTAMOS A SUFRIR MOITOS PROFESORES, CREANDO DESASOSEGO E INSEGURIDADE EN NOSA PRÁCTICA DOCENTE E NO ÁNIMO PERSOAL.</i>	interferencia
prof. púb.	F	103	38		<i>ADEMAIS DE SUPERVISAR DEBERÍA ASESORAR.</i>	control
prof. púb.	F	106	43	mestres	<i>A INSPECCIÓN DEBERÍA APOIAR MAIS OS DOCENTES NO CANTO DE APARECER SÓ CANDO HAI PROBLEMAS E NON PRECISAMENTE PARA RESOLVELOS DE FORMA CREATIVA. DEBERÍA HABER MAIS AXUDA CANDO O ENSINO TEN DEFICIENCIAS SOBRE TODO DE PERSOAL.</i>	apoio
prof. púb.	F	107	45	mestres	<i>Penso que a función da Inspección educativa debe centrarse máis en promover o intercambio de experiencias educativas, en asesorar, orientar e informar aos mestres. Os mestres deben facer a avaliación de todo o proceso educativo, fomentando autoavaliación, incluso nos seus alumnos.</i>	asesoramento
prof. púb.	F	108	48	PES	<i>Se o/a profesor/a pensa que no proceso ensino-aprendizaxe só e culpable do fracaso o alumnado, penso que calquera supervisión non é efectiva, pois non ten intención de cambiar.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	110	51	PTFP	<i>CREO QUE PARA CONSEGUIR UN NIVEL DE ENSEÑANZA ALTO E IMPRESCENDIBLE A PREPARACIÓN DOS PROFESORES, E LOGO ESIXIRLES A ESTOS.</i>	outras
prof. púb.	F	119	56	mestres	<i>Os inspectores deberían reunirse algunha vez con todo o profesorado, non só co equipo directivo.</i>	relacións/comunicación
prof. púb.	F	120	58	mestres	<i>MENOS PAPELES Y MÁS TRABAJO EN EL AULA. PASAMOS LA VIDA RELLENANDO PAPELES PARA JUSTIFICAR EL SUELDO DE LOS DE ARRIBA, PERO EL TRABAJO REAL NO SE VALORA NADA.</i>	burocracia

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	121	60	PES	<i>A inspección ocúpase de vixiar aspectos pouco relevantes e descoida completamente actuacións que denigran e desprestixian o ensino público. Penso que non se quere enterar de moitos aspectos e problemas.</i>	control
prof. púb.	F	128	66	PES	<i>LA INSPECCION DEBE INTRODUCIR CRITERIOS DE PONDERACION DE NOTAS ENTRE CENTROS TENIENDO EN CUENTA LAS MEDIAS OBTENIDAS EN LOS CENTROS Y LOS RESULTADOS OBTENIDOS EN LAS PRUEBAS DE SELECTIVIDAD. APLICANDO FACTORES CORRECTORES A LAS CALIFICACIONES POR ASIGNATURAS Y CENTROS DE ACUERDO A LOS DESFASES EN POSITIVO Y NEGATIVO.</i>	avaliación
prof. púb.	F	129	69	PTFP	<i>DIFICILMENTE A INSPECCIÓN EDUCATIVA PODERÁ MELLORAR A PRECARIA SITUACIÓN DO ENSINO IMPOSTA POLA PEOR LEI EDUCATIVA DE TÓDOLOS TEMPOS.</i>	outras
prof. púb.	F	130	71	mestres	<i>Quería salientar a pouca colaboración da Inspección educativa no desenvolvemento normal da tarefa educativa.</i>	apoio
prof. púb.	F	131	72	mestres	<i>Os inspectores son cargos, máis políticos que pedagóxicos, que non desexan ser molestados polo profesorado e que prefiren mirar para outro lado cando hai problemas.</i>	apoio
prof. púb.	F	131	73	mestres	<i>O traballo que realiza a inspección no noso centro é casi nulo e pouco efectivo. Antes de asignar novos traballos hai que velar porque se leven a cabo os que xa teñen.</i>	inutilidade
prof. púb.	F	148	80	PES	<i>OS PROBLEMAS GRAVES SON DE COMPORTAMENTO E NON PODER DESENVOLVER AS NOSAS FUNCIÓNS. OUTRAS SAIDAS A ALUMNOS/AS NON INTEGRADOS.</i>	outras
prof. púb.	F	149	82	PES	<i>MOITAS DAS RESPOSTAS MERECEIRÍAN MATIZACIÓNS E EXPLICACIÓNS QUE O CUESTIONARIO TIPO TEST NON PERMITE FACER. OUTRAS, COMO POR EXEMPLO Á DA PREGUNTA 16, SON DIFÍCILES DE FACER PORQUE A PREGUNTA NON ESTÁ CLARAMENTE FORMULADA, PERO ISTO ÚLTIMO EN POCOS CASOS.</i>	outras
prof. púb.	F	159	104	mestres	<i>A Inspección debería: 1º) Asesorar pedagógicamente. 2º) Contribuir a solucionar conflitos de forma dialogada, teniendo en cuenta la opinión y la experiencia del profesorado. 3º) Ser más práctico (atención ala praxis real de la función docente) y menos burocrático.</i>	burocracia
prof. púb.	F	137	109	PES	<i>Creo que ten que haber algún tipo de avaliación do que se fai nas aulas, mais alá das programacións. Creo tamén que a porcentaxe de aprobados non é un criterio suficiente para avaliar a calidade. Existe unha enorme diferenza entre o que se programa e a realidade.</i>	avaliación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	138	110	mestres	<i>TODOLOS MESTRES SABEMOS PERFECTAMENTE COMO TRABALLAR E FACER A NOSA AUTOEVALUACIÓN XA QUE SOMOS NÓS QUEN REALMENTE SABEMOS COMO É O NOSO TRABALLO. NON TEN QUE VIR NINGUEN A SUPERVISARNOS.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	138	111	mestres	<i>A INSPECCIÓN DEBE COLABORAR CO PROFESORADO NA MELLORA DA CALIDADE DO ENSINO CON PROFESIONALIDADE E ESIXIR PROFESIONALIDADE DO MESMO, NON SUPERVISAR DENDE FORA, MAIS PROFESIONALIZACIÓN DO ENSINO. MENOS CONTROL BUROCRÁTICO.</i>	burocracia
prof. púb.	F	139	113	PES	<i>A Inspección debería ter unha maior presenza na comunidade escolar.</i>	relacións/comunicación
prof. púb.	F	142	119	mestres	<i>Os/as inspectores deberían reunirse cos Equipos Directivos e co claustro para supervisar, orientar e informar das normas vixentes no sistema educativo, promover o debate e a discusión sobre problemas de actualidade. (indisciplina, acoso, utilización do galego, etc).</i>	relacións/comunicación
prof. púb.	F	142	121	mestres	<i>Menos enquisas e baixada da ratio escolar ->(máis profesorado). Distribución do alumnado de forma equitativa.</i>	outras
prof. púb.	F	143	123	mestres	<i>O importante é que os profes traballen e estean pendentes dos alumnos. Necesítase unha certa autoridade.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	144	126	mestres	<i>Canto mais nos esixan -de modo correcto, legal e con axuda- millor para todos.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	145	128	mestres	<i>A LABOR DA INSPECCIÓN EDUCATIVA VEN SENDO BASICAMENTE ADMINISTRATIVA, EN NINGÚN MOMENTO ACTÚAN PARA PALIAR OU SOLUCIONAR OS PROBLEMAS QUE UN/HA PROFESOR/A PODE ATOPAR NA PRÁCTICA DA SÚA DOCENCIA.</i>	burocracia
prof. púb.	F	145	129	mestres	<i>Penso que a "inspección" ten que ser algo continuo o "normal", non a aparición do inspector polo centro para controlar.</i>	outras
prof. púb.	F	164	136	mestres	<i>A Función da inspección non só pode ser fiscalizadora e supervisadora senon que ten que ser mediadora na resolución de conflitos e servir de axuda, apoio e asesoramento ao profesorado.</i>	apoio
prof. púb.	F	165	138	PES	<i>Mayor implicación da Inspección no proceso educativo. Considero que é un posto sumamente burocrático.</i>	burocracia
prof. púb.	F	173	154	PES	<i>CREO IMPRESCINDIBLE O ACOMPAÑAMENTO TUTELA DOS INSPECTORES NOS TRES PRIMEIROS ANOS DE DOCENCIA.</i>	apoio
prof. púb.	F	173	155	PES	<i>Por veces parece que a inspección só se preocupa do seguemento da burocracia e non da problemática real dos centros.</i>	burocracia

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	175	157	mestres	<i>A inspección ten que animar, impulsar solventar dúbidas problemas, non só controlar. Comprobar a aplicación da lei de Normalización Lingüística non esta na lingua empregada nas programacións senon na lingua que se emprega nas clases nas materias "supostamente" en galego.</i>	asesoramento
prof. púb.	F	176	160	PTFP	<i>Considero que as cuestión do día a día (na aula) é algo a supervisar polo xefe de estudos e o relativo a programación e o desenvolvemento curricular e control no cumprimento destes aspectos deberían ser supervisados con mais sistematicidade pola inspección.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	176	161	PES	<i>A clave está en que unha persoa allea ó centro avalíe os contidos en cada nivel segundo as programacións, de xeito obxectivo.</i>	avaliación
prof. púb.	F	179	166	PES	<i>Para mellorar as cualificacións do alumnado os pais teñen que preocuparse por saber qu é o que fan os fillos, que deberes teñen, cando teñen os exames etc</i>	outras
prof. púb.	F	180	168	mestres	<i>Os inspectores/as teñen que ter moita experiencia e coñecementos educativos.</i>	perfil
prof. púb.	F	181	171	mestres	<i>Intermediar con outras institución: de tipo social.</i>	mediación
prof. púb.	F	182	175	mestres	<i>Os/as inspectores deberían ser máis contundentes con aqueles profesores que incumpren co seu traballo, coas normas e aspectos curriculares, non deixar todo en mans do equipo directivo.</i>	control
prof. púb.	F	182	176	mestres	<i>Os anos anteriores non tiveron contacto coa Inspección.</i>	outras
prof. púb.	F	184	177	PES	<i>CREO QUE A MAIORÍA DO PROFESORADO É CAPAZ, E ASÍ O FAI, DE SEGUIR UNHA METODOLOXÍA AXEITADA PARA CUMPRIR UNHA PROGRAMACIÓN QUE DESEÑEN. A SUPERVISIÓN DA INSPECCIÓN VÉRASE COMO LABOR FISCALIZADORA. COMO AXUDA AMIGA A INSPECCIÓN DEBE PRESTAR UNHA AXUDA CONTINUA AOS CENTROS CON PROBLEMÁTICAS ESPECIAIS (ALUMNADO INMIGRANTE, CENTROS MARXINAIS, ...).</i>	asesoramento
prof. púb.	F	188	187	mestres	<i>A INSPECCIÓN DO NOSO CENTRO SÓ FAI LABORES ADMINISTRATIVAS QUE LLE REQUIREN DESDE A CONSELLERÍA. A NIVEL PEDAGÓXICO E DE ORGANIZACIÓN DO CENTRO NON AMOSA INTERÉS.</i>	burocracia
prof. púb.	F	188	188	mestres	<i>Tíñan que implicarse máis e non solo vir a cumprir o trámite.</i>	relacións/comunicación
prof. púb.	F	191	195	mestres	<i>A RELACIÓN DOS INSPECORES/AS EDUCATIVOS DEBERÍA SER MÁIS CERCANA E PRÁCTICA, FIXÉNDOSE NA REALIDADE DOS CENTROS. SE ALGÚN ASPECTO QUEDOU INCOMPLETO ACERCA DOS ANOS ANTERIORES, É PORQUE SON NOVO NO CENTRO.</i>	relacións/comunicación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	193	202	PES	1) En la pregunta 20.2, los apartados 01 y 02 entiendo que se complementa, por este motivo he marcado los dos. 2) Llevo 24 años trabajando y no tuve nunca relación profesional con ningún inspector.	relacións/comunicación
prof. púb.	F	199	208	PES	Solo quiero reseñar que, al margen de mi condición de afectado, me parece mal que la Inspección parezca más interesada en perseguir a los que incumplen el programa de normalización que a los que incumplen deberes básicos de los docentes.	control
prof. púb.	F	206	219	PES	Deberíase atender más a las carencias de material, recursos e espazos aos que nos temos que enfrentar case a diario.	outras
prof. púb.	F	208	223	PES	O inspector debe estar atento a las necesidades dos Centros, especialmente, a dotación do profesorado necesario, sen escatimar esforzos económicos.	outras
prof. púb.	F	209	226	mestres	AS FUNCIÓNS DO INSPECTOR-INSPECCIÓN DEBERÍAN SER MENOS CONTROLADORAS-SUPERVISADORAS-SANCIONADORAS,..., DELEGANDO E CONFIANDO NA CALIDADE E PROFESIONALIDADE DOS DOCENTES (DO ENSINO PÚBLICO, POLO MENOS), AOS QUE SE INFRAVALORA Á HORA DE RECONECERLLES A SÚA PREPARACIÓN E RESPONSABILIDADE LABORAL.	control
prof. púb.	F	215	237	mestres	(NOTA TRANSCRIPCIÓN: O QUE SEGUE SE REFIRE Á PREGUNTA 24) a) PROGRAMACIÓNS BOÍSIMAS -> POSTA NA PRÁCTICA POUCO REAL. b) O SER ALGO PUNTUAL NON DA IDEA DA REALIDADE d) O SER ALGO PUNTUAL NON DA IDEA DA REALIDADE - CONSIDERO QUE OS EQUIPOS DOCENTES SERÍAN OS QUE TIÑAN QUE ESTAR FORMADOS ASESORADOS E AXUDADOS, PARA QUE ENSINANZA FUNCIONE.	outras
prof. púb.	F	216	239	catedráticos	LA CALIDAD EDUCATIVA EN EL AULA DEPENDE DE LA PROFESIONALIDAD DEL PROFESOR.	outras
prof. púb.	F	217	240	PES	PROBABLEMENTE, AO PROFESORADO EN XERAL FÁLTANNOS COÑECEMENTOS DE LEXISLACIÓN, INCLUIDOS OS QUE AFECTAN AOS NÓS DEREITOS E DEBERES. EN XERAL TAMÉN DESCOÑECAMOS BASTANTE CALES SON TODAS AS FUNCIÓNS DOS INSPECTORES.	descoñecemento
prof. púb.	F	219	244	mestres	Ainda que parece que hai unha incoherencia entre a pregunta 23 e 24, non é así, xa que creo que eles supervisan se está feito, pero non chegan a ver a realidade de todo o posto nas programacións.	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	226	255	mestres	CONSIDERO QUE A FUNCIÓN FUNDAMENTAL DA INSPECCIÓN É ASESORAR E INFORMAR AOS MEMBROS DA COMUNIDADE EDUCATIVA, MÁIS QUE SUPERVISAR E AVALIAR.	asesoramento

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	228	260	mestres	<i>SON COMO O GUADIANA: APARECEN CANDO TODO VAI BEN E DESAPARECEN CANDO HAI ALGÚN PROBLEMA.</i>	inutilidade
prof. púb.	F	266	261	mestres	<i>NON CONTESTO Á PREGUNTA 24, PORQUE NON FORMO PARTE DUN DEPARTAMENTO.</i>	outras
prof. púb.	F	266	262	mestres	<i>A SUPERVISIÓN DO PROCESO EDUCATIVO É IMPORTANTE PERO INÚTIL SE NON HAI UN AFÁN COLABORADOR E NON SE APORTAN SOLUCIÓNS A CARENCIAS OU CONFLITOS.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	267	265	mestres	<i>A INSPECCIÓN DEBE CONSIDERAR, VALORAR E ESTIMULAR INICIATIVAS INDIVIDUAIS E/OU COLECTIVAS, REFLEXIONAR SOBRE A PRÁCTICA DOCENTE, RECOLLER PROPOSTAS...</i>	relacións/comunicación
prof. púb.	F	268	267	mestres	<i>Ás veces cada un fai o que quere e non pode ser.</i>	supervisión práctica docente
prof. púb.	F	269	271	mestres	<i>No tempo que levo traballado casi nunca tiven contacto coa inspección. Descoñezo bastante a forma de realizalo seu traballo. Teño a percepción de que son uns traballadores/as bastante lonxanos as actividades cotías nos centros educativos.</i>	descoñecemento
prof. púb.	F	277	284	mestres	<i>PENSO QUE A INSPECCIÓN TEN QUE FACER MAIS TRABALLO DE INFORMACIÓN E ASESORAMENTO E APOIO E MENOS DE FISCALIA E CONTROL (ESTO SOIO NO CASO DE PROBLEMAS OU DENUNCIAS).</i>	asesoramento
prof. púb.	F	282	294	mestres	<i>Ademais de asesorar ao profesorado nos aspectos normativos opino que un inspector/a debería ser independente e sensible cós problemas que poidan xurdir tanto aos profesores/as coma aos alumnos/as, tratando de analízalos, valoralos e poñerlles solución.</i>	asesoramento
prof. púb.	F	282	295	mestres	<i>OS INSPECTORES DEBERÍAN SER PROFESIONAIS MÁIS IMPLICADOS NO PROCESO EDUCATIVO E NON EXCLUSIVAMENTE A NIVEL BUROCRÁTICO. ATA AGORA NON TIVEN NINGÚN CONTACTO DIRECTO CON ELES.</i>	burocracia
prof. púb.	F	284	299	mestres	<i>Todo é moi relativo. O insoector/a debería escoitar, debater e aconsellar e so en contadas ocasións obrigar. Sempre é mellor a colaboración e asesoramento que a imposición.</i>	asesoramento
prof. púb.	F	289	302	mestres	<i>REVISANDO A METODOLOXÍA (ACTITUDES, COMPORTAMENTOS, DINÁMICA DE GRUPOS) OPTIMIZACIÓN DO TEMPO, AMBIENTE DE ESTUDO, ESPAZOS E HORARIOS.</i>	control
prof. púb.	F	298	313	PES	<i>Os datos deberían referirse a cursos anteriores ao presente ou ao anterior.</i>	outras
prof. púb.	F	197	315	PES	<i>A Inspección educativa segue, polo xeral, a pés xuntillas o ideario de quen goberna en cada intre; allea aos problemas reais dos centros e da comunidade educativa.</i>	control

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. púb.	F	502	328	mestres	<i>Gustaríame coñecer ao inspector/a do meu centro. As visitas deberan ser algo máis que o despacho do director.</i>	relacións/comunicación
prof. púb.	F	309	341	mestres	<i>Apoio o profesorado incondicional si é responsable e dá o programa.</i>	apoio
prof. púb.	F	310	344	PES	<i>Para que a función da Inspección fose eficaz, debería estar máis presente nos centros e non só como fiscalizadora senón como asesora e participando máis activamente.</i>	asesoramento
prof. púb.	F	311	345	mestres	<i>A función máis importante da inspección me parece que debería ser asesorar e promover. A supervisión debería ser o equipo directivo.</i>	asesoramento
prof. púb.	F	311	346	mestres	<i>Creo que cada profesor/a é consciente da súa labouira e polo tanto responsable do seu traballo. Creo que o problema está nas materias que damos ao longo da E.P. Damos o mesmo en tódolos cursos precisamos profundizar e esixir máis.</i>	outras
prof. priv.	F	4	3		<i>Para mellorar os resultados escolares ten que cambiar a familia, a sociedade e o sistema educativo.</i>	outras
prof. priv.	F	233	7		<i>Os/as inspectores/as non deben infundir medo nin transmitir unha sensación de "paisanaxe". Deben aportar seriedade ao traballo dos docentes, apoio e cumprir a función de estímulo, ánimo, coraxe... respetando a liberdade pedagóxica e o "estilo" propio do ensinante.</i>	apoio
prof. priv.	F	243	32		<i>Programacións, desenvolvementos curriculares, etc son ferramentas de traballo para un traballador que a día de hoxe necesita cubrir outras necesidades máis urxentes: = motivación e respecto polo seu traballo = reciclado na comprensión dos intereses, modos de actuar, relacións sociais, estruturas familiares, etc. dos seus alumnos.</i>	outras
prof. priv.	F	244	34		<i>En xeral o profesorado debería ver ao inspector como unha persoa cercana e asesora, nunca alguén a quen temer. Chegar a isto penso que é cousa de todos, Administración e profesorado. Loitar en común pola aprendizaxe.</i>	asesoramento
prof. priv.	F	247	45		<i>Os profesores temos a formación suficiente para impartir correctamente as nosas materias. A labor do inspector debería ser de apoio ou reforzo das nosas funcións.</i>	apoio
prof. priv.	F	248	48		<i>Gustaríame ter unha reunión por curso co/a inspector/a onde nos informase dos principais cambios na normativa, aspectos curriculares, etc.</i>	relacións/comunicación
prof. priv.	F	252	58		<i>Poucas melloras poderán acadarse con programacións, procedementos avaliadores, desenvolvementos curriculares, etc. basadas en estruturas curriculares equivocadas.</i>	outras
prof. priv.	F	252	59		<i>Espero que sexa para mellorar a situación actual, sobre todo por ben dos rapaces/as.</i>	outras
prof. priv.	F	255	67		<i>Sería bueno que ayudase y motivase al profesorado.</i>	apoio

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. priv.	F	255	70		<i>Sería moi positivo que o profesorado recibira tamén da inspección apoio e motivación.</i>	apoio
prof. priv.	F	258	77		<i>O que favorecería os resultados escolares sería unha mellor formación dos profesionais do sistema educativo xunto ca implicación das familias e a dotación axeitada de recursos.</i>	outras
prof. priv.	F	258	78		<i>Os resultados escolares tamén dependen da motivación e interese do alumnado que non sempre valora o esforzo para superar os atrancos.</i>	outras
prof. priv.	F	259	80		<i>La inspección debería preocuparse mucho más del buen funcionamiento del sistema educativo, de velar por el cumplimiento de las leyes, de buscar las mejores soluciones para la comunidad educativa y en especial para los alumnos, etc. "Y tendría que ocuparse mucho menos de ocultar los problemas y carencias del S.E. y hacer de escudo para evitarle problemas a los responsables políticos".</i>	avaliación
prof. priv.	F	261	84		<i>Hai ensinantes que están máis polos cartos que polo labor educativa.</i>	outras
prof. priv.	F	265	96		<i>Sería convinte dende o meu punto de vista cambiar a denominación "inspector" por outro termo que suxira unha sensación maior de proximidade ou colaboura . É tamén importante que na elección destes profesionais por parte da administración se teña en conta imprescindiblemente unha experiencia docente mínima de 5 anos e, ademais de outros méritos, ter unha boa capacidade asertiva e unha actitude de servizo aos colexios e a educación.</i>	perfil
prof. priv.	F	265	98		<i>Para poder ofrecer unha boa calidade de ensino os mestres necesitamos máis horas complementarias e menos lectivas (para preparación, corrección exames...).</i>	outras
prof. priv.	F	279	102		<i>Tener en cuenta las necesidades e intereses reales del alumnado que no siempre coinciden con los de la Administración, padres y profesores. Programar y educar con proyección de futuro.</i>	outras
prof. priv.	F	299	103		<i>Sería bo que a inspección tivera contacto directo co profesorado e cos sindicatos que os representan para coñecer a fondo os problemas do sector e poder así respaldalo se é o caso.</i>	relacións/comunicación
prof. priv.	F	299	105		<i>Sería moi positivo que cada certo tempo houbera unha reunión do Inspector/a cos equipos directivos, incluso de varios colexios xuntos e así intercambiar experiencias educativas.</i>	relacións/comunicación
prof. priv.	F	299	106		<i>Con respecto ao curso pasado, considero a actuación da Inspección, no meu centro, como puramente fiscalizadora e coercitiva.</i>	control
prof. priv.	F	0	109		<i>A marxe das actuacións da Inspección de carácter curricular o colectivo de mestres/as e especialistas do centro debería comprometerse a supervisar a súa práctica e a dos seus compañeiros, semellante a un apoio curricular realizado de xeito colaborativo encamiñado á "calidade" global do centro.</i>	avaliación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
prof. priv.	F	303	110		<i>Supervisar a adecuación tempos estipulados-desenvolvemento de obxectivos.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	1	1		<i>Considero que en tódos os temas tratado, deberían traballar conxuntamente o inspector e a dirección de centro educativo. Non penso que sexa só responsabilidade dos inspectores.</i>	relacións/comunicación
pais	F	4	12		<i>OS PAIS DEBERIAMOS RECIBIR INFORMACION SOBRE O TRABAJO QUE REALIZA A INSPECCIÓN E INSPECTORES PORQUE E NULA. A INSPECCION NUNCA SE VE POLOS COLEXIOS, NON INFORMA DE NADA AS ANPAS POLO QUE OS PAIS NUN 90% NON SABEN QUE EXISTE.</i>	descoñecemento
pais	F	90	14		<i>REALMENTE INSPECCIÓN NO EXISTE DENTRO DEL COLEGIO SOLO EN LOS PAPELES Y REUNIONES INTERNAS.</i>	burocracia
pais	F	90	15		<i>O INSPECTOR É O RESPONSABEL DE QUE TODO FUNCIONE; OS PROFESORES, O EQUIPO, O RESTO. É O RESPONSABLE DE QUE OS PROFESORES TRABALLEN CUN OBXECTIVO COMÚN, COORDINADOS, AGORA CADA UN VAI POLO SEU LADO, É O RESPONSABLE DE DIGNIFICAR A TAREA DO PROFESOR, DE ASEGURAR A CALIDADE DOS RECURSOS E OS COÑECEMENTOS QUE RECIBE O ALUMNO, É O RESPONSABLE ANTE OS PASOS DE TODO O PROCESO EDUCATIVO. O INSPECTOR ADEMÁIS DE INSPECCIONAR DEBE APORTAR SOLUCIÓNS.</i>	perfil
pais	F	90	16		<i>Si los inspectores de educación trabajasen tanto como los laborales que a veces inspeccionan tonterías todo estaría más controlado.</i>	control
pais	F	93	25		<i>Polo que a nosa escola se refire estamos satisfeitos coas actuacións requeridas en cada momento. Pero si me gustaría que cando este ano tivermos unha queixa sobre dun profesor, a inspección nos preguntara a nós.</i>	relacións/comunicación
pais	F	96	31		<i>Un profesor debe facilitar la comprensión de la asignatura/s que imparte y no lo contrario. Cosa que ocurre con algun/os profesor/es en cada centro. El Director de un centro difícilmente reprenderá a un "colega", que al próximo año puede ser su Director.</i>	control
pais	F	98	35		<i>A FUNCIÓN INSPECTORA NON DEBE SER SÓ FISCALIZAR O TRABAJO EDUCATIVO: DEBE SER ADEMÁIS UN COORDINADOR, UN NEXO ENTRE OS DISTINTOS SECTORES EDUCATIVOS.</i>	mediación
pais	F	99	40		<i>Todos temos que poñer mais pra mellorar a ensinanza (empezando pola casa e acabando pola administración).</i>	outras
pais	F	100	41		<i>Deberían inspeccionar cando un mestre perde a vocación (eso perxudica moito os alumnos xa de por si desganados). - Deberían inspeccionar tamén ós alumnos conflictivos do centro (pero desde pequenos con apoio psicolóxico, etc...).</i>	control

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	101	44		A MIÑA IMPRESIÓN É QUE A INSPECCIÓN OCÚPASE MÁIS DE AS CUESTIÓNS FORMAIS QUE DO NIVEL DO ENSINO E DOS RESULTADOS DOS RAPACES.	burocracia
pais	F	102	46		Na educación dos rapaces interviñen moitos factores. Non por estar todo mellor supervisado os alumnos van a ser mais listos, pero sí considero que si todos poñemos algo máis da nosa parte, parte do fracaso escolar que temos melloraría moito.	supervisión práctica docente
pais	F	104	49		CREO QUE ACTUALMENTE É CASE IMPOSIBLE EXAMINAR A ACTUACIÓN DO PROFESORADO, ESTO DA LUGAR A SITUACIÓNS DE FALTA DE SOLUCIÓNS CANDO OS PAIS NON ESTAN DE ACORDO CO TRABALLO DUN PROFESOR. PENSO QUE ESTO É INXUSTO E DA A SENSACIÓN DE QUE NON SIRVE DE NADA RECLAMAR.	supervisión práctica docente
pais	F	104	52		PENSO QUE O INSPECTOR DEBERIA TER ALGUNHA REUNIÓN COS PAIS (UNHA VEZ NO CURSO POLO MENOS).	relacións/comunicación
pais	F	106	56		DESDE A INSPECCIÓN PROMOVER AS RELACIÓNS PAIS-ALUMNOS E PROFESORES PARA SOBRE TODO EDUCAR OS NÓSOS FILLOS NO RESPETO, ADEMAIS DE EN CONECAMENTOS.	relacións/comunicación
pais	F	106	57		RESPECTO DA PREGUNTA -24- MELLORARÍA O TRABALLO DALGÚN MESTRE OU MESTRA (porque en tódolos traballos hai bos e malos e regulares profesionais).	supervisión práctica docente
pais	F	108	60		Ten que haber unha relación fluída e frecuente inspección-Centro.	relacións/comunicación
pais	F	108	61		24) Sempre que o/a xefe de estudos levase as actuacións de forma profesional e con rixidez.	outras
pais	F	108	63		HABERÍA MOITO QUE FALAR DESTE SISTEMA EDUCATIVO BASURA, PERO NON É ESTA ENQUISA O MEDIO MÁIS APROPIADO; VOSTEDS XA TEÑEN CUBERTO O CUESTIONARIO E XA PODEN COBRAR A "SUBVENCIÓN" POLO ESTUDIO... E SEGUIREMOS IGUAL.	outras
pais	F	109	64		A educación precisa de análises moito máis amplos, empezando por unha lei con profundas e consensuadas reformas que implique e explicita o que se lle debe esixir a cada sector da sociedade de forma clara...	outras
pais	F	109	66		Creo que el fracaso escolar actual se debe sobre todo a que los profesores, muchos, pasan de los alumnos, están cansados y solo piensan en cobrar a fin de mes. no son capaces de enamorar a los alumnos con sus clases.	outras

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	110	68		A MIUDO ESCOITO A OUTRAS PERSOAS QUE A INSPECCIÓN E MOI INDULXENTE COAS ANOMALIAS QUE SE PRODUCEN NOS CENTROS EDUCATIVOS - SOBRE TODO NO TOCANTE AS SANCIONS A MAESTROS/AS. SERIA MOI INTERESANTE A SUPERVISION DA LINGUA QUE SE DA - NOS PRIMEIROS CURSOS ESCOLARES.	control
pais	F	110	71		LOS INSPECTORES SE PRODIGAN POCO POR LOS CENTROS. EN ALGUNOS CENTROS NI REVISAN LOS REGISTROS DE ENTRADA DE DIRECCIÓN QUE SERÍA MUY INTERESANTE QUE LEYESEN Y CONTACTASEN CON LOS PADRES O ALUMNOS INTERESADOS. RESPECTO A LA PREGUNTA 12 AÚN ESTOY ESPERANDO.	relacións/comunicación
pais	F	111	73		A miña opinión, é que, os INSPECTOR(ES) A (S) deberían acudir moito máis a cotío os Centros Educativos.	relacións/comunicación
pais	F	111	75		Non teño nada que engadir.	outras
pais	F	119	80		Para facer tantas preguntas sobre INSPECCIÓN primeiro deberíase informar máis de quénes son os inspectores, cales son as súas funcións, etc...	descoñecemento
pais	F	121	83		AXUDAR PARA CONQUERIR UNHA MAIOR IMPLICACION E PARTICIPACION DOS PAIS/NAIS NA EDUCACIÓN DOS SEUS FILLOS/AS.	apoio
pais	F	121	85		Creo que la Inspección, junto con el Equipo directivo del centro debería hacer un serio estudio de la metodología de los profesores, así como del resultado de la misma. Corrigiendo las desviaciones excesivas.	supervisión práctica docente
pais	F	122	88		A INTEGRACIÓN DOS ALUMNOS CON PROBLEMAS AUDITIVOS NOS CENTROS PENSO QUE SERÍA MÁIS EFECTIVA SE TIVISEN OS PROFESORES ADECUADOS AS SÚAS NECESIDADES, NON PODEN ADQUIRIR OS MESMOS COÑECEMENTOS Ó MESMO RITMO QUE OS RAPACES QUE NON TEÑEN PROBLEMAS AUDITIVOS.	outras
pais	F	127	89		CUANDO EN UN CURSO (2 AULAS, A y B) SUSPENDE TODA LA CLASE MENOS 1 -¿NO SE DEBERÍA DE INSPECCIONAR? - SERIA INTERESANTE HACER REUNIONES CON PADRES Y OTRAS SOLO CON ALUMNOS PARA QUE LAS OPINIONES NO SEAN UNILATERALES (SOLO PROFESORES). - REALMENTE LOS PADRES NO ESTAMOS INFORMADOS DE LA LABOR DE LOS INSPECTORES Y SERÍA BUENO SABER QUE PODEMOS HACER JUNTOS PARA MEJORAR EL SISTEMA EDUCATIVO.	supervisión práctica docente
pais	F	127	90		Os inspectores deberían volver a dar clase de cando e vez e ver a realidade da clase e do cambio dos tempos no que se refire a actitude dos rapaces na aula.	perfil

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	127	91		LEVO MOITO TEMPO NOS CONSELLOS ESCOLARES E NON COÑEZO O INSPECTOR. EN UNHA OCASIÓN COÑECÍN A INSPECTORA DE TURNO E SENTINME MOI DEFRAUDADA. O SEU INTERES ERA DEFENDER A DIRECCIÓN DO CENTRO EN CUESTIÓN.	descoñecemento
pais	F	127	92		Deberían ter os alumnos a opción de poder valorar ós profesores, para que se deran conta de que fan moitas inxusticias.	outras
pais	F	130	99		A educación é unha cuestión que atinxe a todos, pais, profesores e alumnos, pero nunca está de máis que se supervisen as actuacións de cada un dos grupos. Todos co tempo e a monotonía tendemos a acomodarnos e iso non é positivo para ninguén.	supervisión práctica docente
pais	F	130	100		EN XERAL QUIXERA QUE, POR PARTE DE ALGÚN MESTRE/A, PROCUREN NON IDEOLOXIZAR POLÍTICAMENTE ÓS ALUMNOS.	outras
pais	F	136	103		Os inspectores deberían reunirse de vez en cando cos pais ou tutores dos nenos e así saber tamén como son estes pais e os problemas que poden ocorrer.	relacións/comunicación
pais	F	136	105		SUPERVISIÓN E CONTROL NON DEBE ATENTAR CONTRA A LIBERTADE DE ENSINO. DEBERÍASE SUPERVISAR O TRABALLO DE PROFESORES E ALUMNOS EN TODOLOS CENTROS QUE MOSTRAN UN ÍNDICE DE FRACASO ESCOLAR ELEVADO E MAIS AINDA ONDE O Nº DE ALUMNOS POR PROFESOR É MOI BAIXO.	supervisión práctica docente
pais	F	137	107		A PRECOCUPACIÓN MAIS CLARA QUE TEÑO EU COMO NAI É A FALTA DE MOITVACIÓN QUE LLES TRANSMITEN ALGÚNS PROFESORES/AS ÓS ALUMNOS/AS, SOBRE TODO EN NIVELES ALGO ALTOS, DIGASE BACHARELATO - ESO.	outras
pais	F	138	112		Penso que una buena actuación e tendo una boa directiva no centro e sería e severa.	outras
pais	F	139	113		NON SÓ SE PODEN SOLUCIONAR OS PROBLEMAS EDUCATIVOS DO CENTRO, NAS AULAS CON MEDIDAS DA INSPECCIÓN. É UN PROBLEMA MÁIS COMPLEXO. A INSPECCIÓN TEN QUE SER UNHA PEZA DO ENGRANAXE, NON A PANACEA. TODOS NOS TEMOS QUE IMPLICAR.	supervisión práctica docente
pais	F	139	115		PENSO QUE A DIRECCIÓN DO CENTRO DEBERÍA TER MÁIS PODER SOBRE OS PROFESORES E QUE O INSPECTOR TEN QUE VISITAR MOITO MÁIS A MIÚDO POLOS CENTROS, E REUNIRSE POLO MENOS UNHA VEZ POR CURSO COAS ANPAS, PARA QUE ESTAS LLES FAGAN CHEGAR AS SÚAS PREOCUPACIÓNS.	relacións/comunicación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	140	116		<i>É IMPORTANTE QUE SE VALORASE O QUE ESTÁ A ACONTECER NO MEDIO ESCOLAR A TRAVÉS DO CONTACTO COS DIFERENTES PARTICIPANTES: DENDE A PERSPECTIVA DO ALUMNO, DOS PAIS E DO PROFESOR. A RELACIÓN DOS PROFESORES COS ALUMNOS, O TIPO DE RELACIÓN QUE DA LUGAR A UN AMBIENTE DETERMINADO NO CENTRO É FUNDAMENTAL DE SER OBSERVADO E INSPECCIONADO.</i>	relacións/comunicación
pais	F	140	118		<i>Considero que o bon funcionamento de un centro depende de un bon equipo de profesionales, máis que da Inspección.</i>	inutilidade
pais	F	143	122		<i>¿Cómo solucionar cando un profesional non cumpre coas súas obrigas?</i>	supervisión práctica docente
pais	F	144	124		<i>Considero que existen en moitos centros profesorado non cualificado ou non motivado para impartir as clases, o que tamén afecta moi negativamente o alumnado. Para ensinar e educar hai que saber primeiro.</i>	outras
pais	F	146	130		<i>SON DEMASIADOS OS CASOS NOS QUE OS XEFES DE SEMINARIO PASAN DAS SUAS OBRIGAS, E MOITOS NOS QUE CADA PROFESOR/A, VAI A SUA BOLA, NA MESMA MATERIA E NO MESMO NIVEL A VECES HAY DIFERENCIAS ENORMES ENTRE OS GRUPOS. NADA PON REMEDIO A ESTAS QUEIXAS SOIO IMPORTA NON CREARSE PROBLEMAS, LEVO COMO PAI LOITANDO MOITOS ANOS CON ESTE PROBLEMA E NUNCA NIN NADIE ATENDEU AS QUEIXAS NIN DOS ALUMNOS NIN DOS PAIS.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	147	131		<i>As funcións da inspección deben ser asesorar, informar, velar polo cumprimento de toda a Comunidade Educativa en Xeral; pero, supervisar significa poñer en tela de xuízo a función dos mestres/as e con eso xeraría desconfianza no labor educativo e nos propios docentes.</i>	asesoramento
pais	F	148	135		<i>LA MAYORÍA DE LAS PREGUNTAS ESTAN CONTESTADAS A TÍTULO ORIENTATIVO Y DE OPINIÓN NO POR EXPERIENCIAS TENIDAS CON LA INSPECCIÓN.</i>	outras
pais	F	149	138		<i>Sería interesante que tivera unha reunión con pais, ¿un vez o ano? Para amosar que dereitos temos sobre o labor de profesores que presentan dificultades no centro, un ano tras outro, sin que se lle poña solución por parte da Inspección. Corporativismo en exceso.</i>	relacións/comunicación
pais	F	151	142		<i>CREO QUE SE DEBERIA COMPROBAR A FINAL DE CURSO SE CUMPLEN OS OBTECTIVOS MARCADOS CADA ANO.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	151	144		<i>A inspección debería visitar máis a miúdo os centros escolares e darlles máis medios pra poder desenrolar os seus programas educativos.</i>	relacións/comunicación

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	152	145		<i>Sorprende que non se mencione nin de palabra a FAMILIA que resulta a verdadeira responsable dos resultados escolares.</i>	outras
pais	F	152	147		<i>Que os pais de alumnos poideran ter, por mediación dos ANPAS reunións puntuais con inspección ou representantes.</i>	relacións/comunicación
pais	F	156	157		<i>TENO ALGUNHA REFERENCIA DE ESTE TEMA POR ESTAR EN UNHA AMPA E PERTENECER A UN CONSELLO ESCOLAR DOS CENTROS DOS MEOS FILL @S, SE NON, POSIBLEMENTE NON TERIA NIN IDEA DE ESTE SERVIZO. GRAZAS. FOI UN PRACER. P.D. TAMÉN ME CONSTA QUE OS INSPECTORES/AS, NON TEÑE TEMPO REAL PARA REALIZAR TODO O SEU TRABALLO.</i>	burocracia
pais	F	156	158		<i>Estas cousas deberían sabelas vostedes.</i>	outras
pais	F	157	160		<i>Débese impoñer máis disciplina nos alumnos e máis atribucións de autoridade aos profesores.</i>	outras
pais	F	157	161		<i>Cando un Centro ou varios de unha comarca en concreto, ou varias teñen os niveis académicos moi baixos valorar o problema e prestarlles a axuda necesaria.</i>	control
pais	F	158	162		<i>Debería haber unha mellor coordinación dos profesores para que houbera un bo funcionamento no centro. - Se houbese un control sobre certos profesores comprobarían que non son aptos para dar clases.</i>	control
pais	F	159	166		<i>Quería engadir que tería que haber mais castigos para algúns alumnos. Xa que os que estudian queren sair adiante; pero con algúns que hai na clase: non escoitan nin as explicacións; Xa que pasan de todo. Eses que interrompen a clase debían meterlles un bo castigo. Xa que fan burla dos profesores.</i>	outras
pais	F	159	168		<i>ACTUALIZACIÓN DEL PROFESORADO Y PUESTA AL DIA. PUES SON MUCHOS LOS QUE PIENSAN QUE HABER LOGRADO UNA PLAZA YA TIENEN RESUELTA SU VIDA LABORAL, LO CUAL PROVOCA LA RUTINA Y PREPOTENCIA SOBRE LOS DEMÁS SE CREEN QUE SOLO ELLOS TIENEN DERECHOS Y NINGUNA OBLIGACION. HAGAMOS ALGO PUES PRESENTE Y FUTURO ES "FRACASO ESCOLAR".</i>	outras
pais	F	163	171		<i>EN CONCRETO EN ISTE CENTRO, CONSIDERARIA IMPORTANTE QUE O SERVICIO DE INSPECCIÓN TIVISEN ENCONTRA O CONTROL DO TRANSPORTE ESCOLAR DO CENTRO DADO QUE HAY UN TRANSPORTE QUE CHEGA Ó COLEXIO CON VINTE MINUTOS DE ANTELACIÓN POLO QUE OS NENOS ESTAN SOLOS ATA CHEGADA DOS PROFESORES.</i>	control
pais	F	164	176		<i>A maioría dos profesores son moi traballadores, por eso habería que "vixilar" a eses poucos que empañan a profesión.</i>	control

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	165	177		<i>Que cuando el profesorado falta repetidamente, un sustituto se encarge de impartir esa clase.</i>	outras
pais	F	165	178		<i>Deberíase informar ós pais do consello escolar das actuacións da Inspección.</i>	relacións/comunicación
pais	F	165	179		<i>LOS NIÑOS QUE DE VERDAD QUIEREN ESTUDIAR, LO HACEN, CON O SIN INSPECCIÓN. TAMBIÉN LOS PADRES SOMOS RESPONSABLES Y HAY QUE FIJAR PAUTAS Y RESPONSABILIDADES.</i>	outras
pais	F	166	181		<i>QUE OS CETROS NON SE VEXAN DISCRIMINADOS POR O ESCASO NUMERO DE ALUMNOS, COMO É O CASO DOS CENTROS RURAIS.</i>	outras
pais	F	169	185		<i>Quixera que os servicios de Inspección vixiaran máis ós centros tanto a nivel orientativo como a nivel conflictivo. Máis presenza deles nos Centros Educativos.</i>	control
pais	F	169	186		<i>Considero que o profesorado ten preparación de abondo para o traballo que realiza, e o fan moi ben, é dicir, que son uns bos profesionais. Compre darlle mais "xogo" o Consello escolar e as ANPAS, como órganos colexiados que son, e en vista da gran labouira que veñen realizando.</i>	outras
pais	F	172	195		<i>Un pouco máis de control sobre o alumnado e sobre todo controlar á saída da clase os "individuos" que suelen frecuentar o centro.</i>	control
pais	F	172	196		<i>SE NO CENTRO EDUCATIVO - HAY UNHA BOA COLABORACIÓN. DIRECTIVA, PROFESORES - ALUMNOS/AS E (AMPAS) REPRESENTANTES DE PAIS E NAIS DE ALUMNOS. O INSPECTOR TERA O TRABALLO MAS FÁCIL, POIS TODO FUNCIONARIA MOITO MILLOR, SOLO QUEDA SUPERVISAR....</i>	control
pais	F	174	201		<i>Debería haber mucha más implicación desde todos los ambitos y no pasarse la pelota unos a otros.</i>	outras
pais	F	174	202		<i>A inspección educativa debería ter máis peso específico no sistema escolar Cada inspector debería asistir a reunións con tódolos estamentos dun centro educativo. Deberían fuxir do seu pasado como fiscais da acción do profesorado (docente).</i>	perfil
pais	F	176	210		<i>As preguntas son estupendas, la realidad no tiene nada que ver con todo esto. Na cuestión 15 Considera que poñerse en contacto coa inspección lle resulta...comenta ... Inutil.</i>	inutilidade
pais	F	177	211		<i>Demasiadas bajas laborales durante el curso en algunas materias con la consiguiente pérdida de la dinámica del curso, por el cambio continuo del profesorado.</i>	outras
pais	F	178	217		<i>Suprimiría asesorar aos pais.</i>	
pais	F	180	220		<i>Suprimiría asesorar aos alumnos e ao equipo directivo Hai que ter inspectores especializados.</i>	especialidade
pais	F	181	221		<i>Suprimiría asesorar aos pais e os alumnos. Os pais non temos información sobre a Inspección</i>	descoñecemento

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	181	222		<i>Os pais teñen escasa ou nula información sobre as funcións dos inspectores de educación.</i>	descoñecemento
pais	F	183	225		<i>Ademais, suprimiría asesorar aos alumnos.</i>	
pais	F	186	231		<i>A Inspección debería pasar menos tempo nos despachos (labor burocrática e máis nos centros.</i>	burocracia
pais	F	187	234		<i>Considero como xa dixen que existen demasiadas diferencias entre a calidade de materias dadas nos distintos centros, calidade que debería ter que unificarse, tomando sempre os baremos de maior calidade.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	187	235		<i>Debe existir unha fluidez entre a Inspección e o centro; non só un control senón tamén unha estreita colaboración: facilitando o traballo administrativo, mantendo un contacto permanente e fluído co equipo directivo.</i>	asesoramento
pais	F	188	238		<i>A Inspección é algo lonxano. Non se implican co ensino público. Están por riba. Son a Xerarquía. Escapan cando hai problemas de verdade. Máis que Inspectores, semellan cargos políticos. Hai que da-la vida pola educación pública.</i>	inutilidade
pais	F	185	239		<i>Suprimiría asesorar aos pais e alumnos</i>	
pais	F	185	240		<i>Suprimiría asesorar aos pais e alumnos</i>	
pais	F	193	248		<i>Penso q. é moi importante supervisar e vixiar tanto ao profesorado como os alumnos. Sempre una persoa neutral defendendo os dereitos de cada parte</i>	supervisión práctica docente
pais	F	193	251		<i>Supervisar máis o profesorado dentro das súas obrigas para mellorar a ensinanza</i>	supervisión práctica docente
pais	F	194	252		<i>Controlar o transporte escolar Supervisar periodicamente as instalacións dos centros educativos</i>	control
pais	F	194	254		<i>Suprimiría a de asesorar aos pais. Nas preguntas donde di "supervisar e controlar..." debería de ser: apoiar, axudar, incentivar; e a hora de asesorar que é importante, debería de ser coa posta en práctica, non solo teoricamente</i>	asesoramento
pais	F	196	258		<i>Suprimiría asesorar aos profesores. Os inspectores en xeral valen para ben pouco e moitos non teñen nin idea con respecto á educación, funcionamento dos centros e nin siquiera con relación ás súas propias atribucións. (docente)</i>	inutilidade
pais	F	196	259		<i>La programación la aprueba el Departamento pero cada profesor la aplica subjetivamente o no la aplica y en ocasiones ni existe. El poder del Director a la hora de sancionar es muy cuestionable. Los padres observamos una falta de supervisión y control por parte de la Administración</i>	control
pais	F	196	260		<i>Suprimiría ademais asesorar aos pais e alumnos.</i>	

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	197	262		<i>Ademais suprimiría a de asesorar aos pais. La inspección además de promover un riguroso programa académico (necesario), promueva una serie de actividades que lo complementen: actividades artística, creativas, de servicios a la comunidad, donde el alumnado pueda ver con claridad los objetivos reales de la educación que se le brinda.</i>	relacións/comunicación
pais	F	198	264		<i>A Inspección debería ser unha figura mais cercana ós pais e ó alumnado, xa que o medo á inspección aínda impide que os problemas, que realmente existen, cheguen ahí, xa que solo chegan "catro casos graves" ou moi graves.</i>	relacións/comunicación
pais	F	199	268		<i>1.-Promover os controis dos resultados académicos dos alumnos de xeito obxectivo para a escola pública e privada.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	199	268		<i>1.-Que a Inspección garanta a impartición de similares contidos independentemente do profesor ou do centro.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	203	271		<i>Non coñezo ningunha das súas funcións nin en si esta figura.</i>	descoñecemento
pais	F	205	277		<i>Con respecto á pregunta 24 considero que isto pode ser útil só en casos muy puntuais o traballo da Inspección debe ser máis que fiscalizar promover outro tipo de medidas para motivar a tódolos que participan na educación empezando polos profesores e seguindo polos alumnos e as súas familias.</i>	outras
pais	F	207	281		<i>Me gustaría que los padres conociesen más sus derechos, tuviesen una información más clara, ya que actualmente salvo unas pocas personas que pertenecen a ANPAs o conocen algo del sistema educativo cuando tienen un problema y no lo resuelven en el centro no saben como acudir a inspección o delegación. Tendrían que hacer cursos los profesores para ponerse al día ya que muchos no saben como afrontar ciertos problemas como acoso escolar, motivación del alumnado, etc. Todo profesorado debería tener obligatoriamente evaluaciones al final del curso al igual que se evalúa a los alumnos. Algunos piensan que la libertad de cátedra es hacer lo que les da la gana y que son superiores a todo.</i>	avaliación
pais	F	207	282		<i>Penso que debe haber unha avaliación periódica do profesorado, porque non é suficiente ter aprobado unha oposición senón que deben continuar coa súa formación adaptándose aos novos tempos.</i>	avaliación
pais	F	209	286		<i>Máis diñeiro para os centros educativos, valorización da función docente, potenciación das ANPAs.</i>	outras
pais	F	215	296		<i>Creo que falta inspección en el cumplimiento del mantenimiento de los centros, si el responsable no lo hace nadie toma medidas.</i>	control

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	216	298		<i>O noso centro é un prestixio para o Ensino Público e os inspectores non se enteran. Debe existir un cauce de premiación do traballo ben feito.</i>	outras
pais	F	217	302		<i>La inspección debería salir de los despachos y visitar con frecuencia los centros para informar y contribuir a resolver todos los problemas que tiene la comunidade educativa.</i>	relacións/comunicación
pais	F	218	306		<i>Debería estar máis pendentes do que pasa nos centros. Existen problemas, non se poden pechar os ollos.</i>	relacións/comunicación
pais	F	218	307		<i>A comunicación, o intercambio de opinións, de experiencias fai da comunidade educativa un ente vivo e dinámico.</i>	relacións/comunicación
pais	F	219	308		<i>Hay demasiada coincidencia da inspección, nalgún intre, con cargos políticos. Por exemplo, con moita facilidade son nomeados para cargos políticos e unha vez cesados volven as tarefas de inspección.</i>	perfil
pais	F	220	310		<i>(Na pregunta que fai referencia ao coñecemento da Inspección, responde "agora si").</i>	
pais	F	220	311		<i>Gostaríame que se supervisase o cumprimento da Lei de Normalización Lingüística nos centros, e que se apoiase a quen non tivese o dominio do idioma galego mesmo con logopedia ou foniatrías se o precisase, pero se fose estricto tanto en canto a que todas as clases previstas se desen en galego como a que se fixesen dignamente as disertacións na nosa lingua tan querida.</i>	control
pais	F	234	335		<i>Debería (los inspectores) facilitar el contacto entre padres, alumnos y el centro y que las normas de convivencia y educación básicas prevalecieran sobre las académicas que menuda generación estamos criando entre todos.</i>	mediación
pais	F	236	340		<i>Penso que nos tempos que vivimos os profesores precisan dun respaldo máis evidente da inspección fronte aos conflitos nas aulas e con algúns pais que poñen en entredito a labor dos mestres. Coido que hoxe en día a sensación dos mestres e as veces estar entre a espada e a parede, leaxe inspección e pais.</i>	apoio
pais	F	236	341		<i>Sempre que respondo que a inspección debe controlar, supervisar, asesora... fágoo considerando que debe haber bo entendemento cos docentes para coa colaboración de todos mellora-la calidade da enseñanza.</i>	control
pais	F	238	345		<i>O problema non está nos profesores; os alumnos e as familias deberían mostrar máis interés pola súa formación.</i>	outras
pais	F	244	356		<i>La supervisión en la pregunta 23 debería ser para casos concretos y particulares.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	248	367		<i>Toda a información que incumba aos profesores debería chegarlles a eles máis directamente.</i>	outras

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	248	369		<i>Ademais de supervisar e velar polo cumprimento das leis, un inspector, debe apoiar a labor docente dos profesores coma formación, grao de satisfacción, necesidades habituales e especiais a certos alumnos...</i>	apoio
pais	F	251	376		<i>Considero que apregunta n 23 e simplemente supervisar os exames pero non creo que a nota, e dicir, os resultados, melloraran si, en realidade, os profesores corrixen ben.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	251	378		<i>Para mellorar os resultados hai que cambiar o sistema de promocion na educacion primaria: se un alumno necesita mellorar en máis de tres asignaturas debería repetir cada vez que lo necesite en calquera curso da primaria.</i>	outras
pais	F	258	395		<i>O inspector debería actuar de mediador entre o centro e os seus superiores non só dos superiores ós centros. Non debería vir só a sancionar e "buscar erros" senón integrarse máis nos centros e dar solucións a problemas reais de hoxe en día, non tanto do currículo.</i>	intermediación
pais	F	259	397		<i>Debe ofrecerse mejor información sobre las actuaciones de la inspección en el Centro, así como reforzar las funciones de asesoramiento, orientación e información a padres y alumnos.</i>	relacións/comunicación
pais	F	264	410		<i>Coido que deberíamos cuidar máis os mestres promovendo cursos de actualización e tamén escolas de pais, titorías con nós os pais e tamén que se organicen cursos para pais/nais sobre educación pois as veces non saben nin que leis temos.</i>	outras
pais	F	264	412		<i>Considero que a figura do Inspector está obsoleta. A súa función debería ser exclusivamente burocrática. E a función pedagóxica debe recaer na xefatura de estudos que é o axente máis cercano ós profesores e á realidade escolar de cada centro.</i>	burocracia
pais	F	266	417		<i>Que a inspección tivera máis relación co colectivo de pais e nais.</i>	relacións/comunicación
pais	F	268	420		<i>Creo que as actuacións da Inspección deberían ter máis en conta as opinións dos docentes, en lugar de pasalas por alto moitas veces e fixarse só no cumprimento estrito das leis. Valora como mala a impresión cando dice que non tivo ningunha relación coa Inspección.</i>	asesoramento
pais	F	268	421		<i>No solo considero que la inspección tiene que controlar a los profesores si no también las infraestructuras de los colegios públicos. Porque están dejados de la mano de Dios.</i>	control
pais	F	269	423		<i>Que a inspección nos visitara de vez en cuando.</i>	relacións/comunicación
pais	F	276	431		<i>Que hay que poner máis atención: 1º O respecto, 2º Educación, 3º Estudios, 4º Salidas. Máis complemento no estudio o menos salidas extraescolares (semana blanca, intercambio francés, salidas rafting, excursiones de finde curso en mala epoca, etc., etc., etc. en fin mais control de estudios - menos salidas).</i>	control

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	276	432		<i>Que se controlen máis as mochilas dos alumnos dentro do centro, e mais o que traen dentro delas.</i>	outras
pais	F	278	433		<i>O inspector debería ser independente totalmente. Os pais temos pouca fe en que nos enfrontamentos cos profesores a inspección non sufra o chamado "corporativismo".</i>	perfil
pais	F	288	444		<i>Que está moi ben o de intentar ensinar mellor e que se cumpran as leis, pero dudo moito que iso axude á mellora dos resultados dos fillos, se estes non queren estudar nin traballar.</i>	outras
pais	F	296	448		<i>A inspección educativa debe actuar como apoio ao centro no seu conxunto. Solucionar problemas, non "burocratizar" a actividade docente, recabar da Administración os medios para que os departamentos sesenvolvan a súa labor. Promover actuacións de dinamización nos centros educativos...</i>	burocracia
pais	F	297	450		<i>No sería necesario muchas inspecciones si cada sector educativo fuera responsable (profesores, equipo directivo) Les gustaran los alumnos y su trabajo.</i>	outras
pais	F	298	451		<i>Penso que as direccións dos centros tiñan que estar máis libres de clases, pois unha boa dirección e moi importante e a inspección e para iso, para inspeccionar, pois como se soe decir, onde non hai control ven o descontrol.</i>	control
pais	F	301	452		<i>Historia de Galicia era mas interesante el gallego no es nada importante. No está bien la valoración de las notas de PA ó NM... Estaban bien antes notables, sobres... bien, etc. Todos estos controles de inspección están bien.</i>	outras
pais	F	301	453		<i>El sistema educativo no va bien.</i>	outras
pais	F	502	461		<i>Sería una actuación moi importante desde o meu punto de vista o asesoramento e as recomendacións sobre problemas docentes tanto os alumnos, pais e profesores, así como a asociación de pais.</i>	asesoramento
pais	F	502	463		<i>Nunca acudin a unha Inspección porque non me fixo falla. Si os alumnos, os papas e os profesores facemos ven (sic) o noso traballo non fan falla inspeccións. Pero si un día tivera un problema cun examen da miña filla gustárame que unha inspección revisara o examen pra dar unha nota suxta (sic). As Inspeccións vexoas ven (sic) dependendo de cada caso e dependendo dos profesores.</i>	supervisión práctica docente
pais	F	504	472		<i>Si nun centro educativo existe boa relación entre a comunidade educativa, a labor da Inspección é fácil e produtiva. Pero si falta entendemento con algunha das partes, ou o problema e a Consellería, a Inspección actúa según directrices do Delegado, que é o representante político da Consellería e a solución xa non depende da Inspección.</i>	outras

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
pais	F	505	474		<i>Sería interesante que os padres foran informados das inspeccións e que estas se fixesen de forma periódica, e a ser posible por distintos inspectores, tendo en conta a opinión dos alumnos.</i>	relacións/comunicación
pais	F	505	476		<i>A educación dos fillos depende dos padres empezando pola casa, a ensinanza depende dos profesores, centro educativo e demais, en conxunto cos padres e paréceme lóxica e necesaria calquera mellora habida ou por haber na ensinanza dos que van a ser o noso futuro.</i>	outras
pais	F	505	477		<i>Realmente los padres estamos muy poco informados sobre las actuaciones, competencias y frecuencias de visitas que realiza la inspección.</i>	descoñecemento
pais	F	303	490		<i>Penso que o traballo dun inspector non se debe limitar a facer cumprir as leis e a fiscalizar os colexios como se fai agora. Deben ser profesionais relacionados co ensino que saiban de qué vai a ensinanza.</i>	control
insp.	F		6		<i>Do actual modo de adscrición de centros si me parece interesante cando un só inspector se responsabiliza de toda unha zona ou sector. En caso contrario carece de sentido levar todo tipo de centros.</i>	outras
insp.	F		13		<i>Sería interesante formular preguntas relativas aos modelos e protocolos empregados pola inspección; xa que logo na súa maioría resultan farragosos, impracticables, pouco estables e con escasa concreción. - Tamén se debería preguntar a cerca do verdadeiro uso das TIC na inspección e tamén polos inspectores. - Tamén se debería preguntar acerca do grao de utilidade das reunións da Xunta Provincial de Inspectores e do marco no que se desenvolve o traballo, así como o grao de interrelación e consenso das actuacións.</i>	outras
insp.	F		39		<i>Pode non ser real a supervisión do desenv. curricular a traves de actas... Unha boa programación pode non cumprirse. Unha boa actuación do profesor na clase é o mellor. ¿De que serven as leis se o goberno nonas aplica correctamente?.</i>	supervisión práctica docente
insp.	F		40		<i>Unha parte importante do tempo de traballo, sai coma do esforzo vaise en tarefas "non profesionais" e non fáciles de sintetizar.</i>	burocracia
insp.	F		45		<i>Importante: Supervisión de reunións:- de equipos de ciclo en EP e EI, - de departamentos didácticos en ESO, FP, EE e EPA</i>	control
insp.	F		48		<i>A Inspección, tal como está funcionando pouca utilidade ten. Seguimos como na Lei "Moyano" dando tumbos...</i>	inutilidade
insp.	F		52		<i>A Inspección debe ser internivelar.</i>	especialidade

Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo	Achegas	Categoría
insp.	F		60		<i>Aclarando a pregunta 18 (refírese a avaliación da función docente). A Inspección debe colaborar coa Administración que elaborará o plan de avaliación. Dependendo do plan de avaliación determinarase que funcións lle corresponden a Inspección. Pódenselle encargar funcións relacionadas co perfil do inspector e funcións independentes do perfil do inspector.</i>	avaliación

ANEXO 5.2.3g. FUNCÍONS DA LISTA PROPORCIONADA QUE SE CONSIDERAN QUE NON SON PROPIAS DA INSPECCIÓN.

G1. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Supervisar e controlar dende o punto de vista pedagóxico e organizativo o funcionamento dos centros educativos.”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	164	148	
2	dir. púb.	G	213	197	
3	dir. púb.	G	267	214	
4	dir. púb.	G	276	223	
5	dir. púb.	G	280	226	
6	dir. púb.	G	295	241	
7	dir. púb.	G	309	255	
8	dir. priv.	G	235	23	
9	dir. priv.	G	252	40	
10	dir. priv.	G	299	55	
11	XD	G	102	14	
12	XD	G	105	17	
13	XD	G	170	65	
14	XD	G	503	126	
15	prof. púb.	G	90	8	
16	prof. púb.	G	106	44	mestres
17	prof. púb.	G	129	69	PTFP
18	prof. púb.	G	148	80	PES
19	prof. púb.	G	143	124	mestres
20	prof. púb.	G	179	167	PES
21	prof. púb.	G	180	170	mestres
22	prof. púb.	G	192	199	mestres
23	prof. púb.	G	196	206	PTFP
24	prof. púb.	G	199	209	PES
25	prof. púb.	G	208	222	PES
26	prof. púb.	G	209	225	mestres
27	prof. púb.	G	505	338	PTFP
28	prof. púb.	G	311	346	mestres
29	prof. priv.	G	235	11	
30	prof. priv.	G	235	12	
31	prof. priv.	G	254	66	
32	prof. priv.	G	259	80	
33	prof. priv.	G	261	84	
34	prof. priv.	G	265	97	
35	pais	G	173	199	
36	pais	G	185	228	
37	pais	G	192	247	
38	pais	G	217	302	
39	pais	G	257	257	
40	pais	G	502	461	

G2. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Supervisar a práctica docente e colaborar na súa mellora.”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	164	148	
2	dir. púb.	G	192	176	
3	dir. púb.	G	267	214	
4	dir. púb.	G	276	223	
5	dir. púb.	G	280	226	
6	dir. púb.	G	307	253	
7	dir. priv.	G	235	23	
8	dir. priv.	G	243	31	
9	dir. priv.	G	244	32	
10	dir. priv.	G	246	34	
11	dir. priv.	G	252	40	
12	dir. priv.	G	265	53	
13	dir. priv.	G	299	55	
14	dir. priv.	G	14	11	
15	XD	G	105	17	
16	XD	G	149	49	
17	XD	G	170	65	
18	XD	G	194	86	
19	XD	G	194	87	
20	XD	G	220	109	
21	XD	G	503	126	
22	prof. púb.	G	90	8	
23	prof. púb.	G	112	55	PES
24	prof. púb.	G	122	63	PES
25	prof. púb.	G	148	80	PES
26	prof. púb.	G	152	92	PES
27	prof. púb.	G	154	95	mestres
28	prof. púb.	G	156	98	
29	prof. púb.	G	142	121	mestres
30	prof. púb.	G	143	124	mestres
31	prof. púb.	G	164	136	mestres
32	prof. púb.	G	165	139	PES
33	prof. púb.	G	167	143	PES
34	prof. púb.	G	179	167	PES
35	prof. púb.	G	180	169	mestres
36	prof. púb.	G	186	183	mestres
37	prof. púb.	G	189	191	mestres
38	prof. púb.	G	192	199	mestres
39	prof. púb.	G	196	206	PTFP
40	prof. púb.	G	199	209	PES
41	prof. púb.	G	214	233	mestres
42	prof. púb.	G	215	236	mestres
43	prof. púb.	G	228	258	mestres
44	prof. púb.	G	228	259	mestres
45	prof. púb.	G	290	307	mestres
46	prof. púb.	G	296	308	PES
47	prof. púb.	G	505	338	PTFP
48	prof. púb.	G	311	346	mestres
49	prof. priv.	G	234	10	

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
50	prof. priv.	G	235	12	
51	prof. priv.	G	237	16	
52	prof. priv.	G	243	33	
53	prof. priv.	G	246	40	
54	prof. priv.	G	252	58	
55	prof. priv.	G	254	66	
56	prof. priv.	G	259	80	
57	prof. priv.	G	261	84	
58	prof. priv.	G	279	100	
59	pais	G	98	36	
60	pais	G	108	62	
61	pais	G	108	63	
62	pais	G	151	144	
63	pais	G	165	177	
64	pais	G	169	186	
65	pais	G	173	199	
66	pais	G	185	228	
67	pais	G	187	233	
68	pais	G	191	245	
69	pais	G	192	247	
70	pais	G	196	258	
71	pais	G	197	263	
72	pais	G	213	291	
73	pais	G	215	296	
74	pais	G	217	302	
75	pais	G	217	303	
76	pais	G	238	345	
77	pais	G	244	357	
78	pais	G	262	405	
79	pais	G	502	461	

**G3. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Supervisar a función directiva e colaborar na súa mellora.”**

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	267	214	
2	dir. púb.	G	276	223	
3	dir. priv.	G	235	23	
4	dir. priv.	G	238	26	
5	dir. priv.	G	246	34	
6	dir. priv.	G	252	40	
7	dir. priv.	G	265	53	
8	dir. priv.	G	299	55	
9	dir. priv.	G	14	11	
10	XD	G	105	17	
11	XD	G	149	49	
12	XD	G	184	82	
13	XD	G	194	86	
14	XD	G	225	112	
15	XD	G	503	126	
16	prof. púb.	G	92	12	mestres
17	prof. púb.	G	106	44	mestres
18	prof. púb.	G	154	95	mestres
19	prof. púb.	G	142	121	mestres
20	prof. púb.	G	143	124	mestres
21	prof. púb.	G	164	136	mestres
22	prof. púb.	G	165	139	PES
23	prof. púb.	G	167	143	PES
24	prof. púb.	G	196	206	PTFP
25	prof. púb.	G	214	233	mestres
26	prof. púb.	G	215	236	mestres
27	prof. púb.	G	228	258	mestres
28	prof. púb.	G	228	259	mestres
29	prof. púb.	G	296	308	PES
30	prof. púb.	G	311	346	mestres
31	prof. priv.	G	235	11	
32	prof. priv.	G	235	12	
33	prof. priv.	G	246	40	
34	prof. priv.	G	252	59	
35	prof. priv.	G	254	66	
36	prof. priv.	G	256	72	
37	prof. priv.	G	261	84	
38	pais	G	92	20	
39	pais	G	98	36	
40	pais	G	108	63	
41	pais	G	147	132	
42	pais	G	150	141	
43	pais	G	151	144	
44	pais	G	157	161	
45	pais	G	165	179	
46	pais	G	169	186	
47	pais	G	173	199	
48	pais	G	183	225	
49	pais	G	185	228	

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
50	pais	G	187	233	
51	pais	G	191	245	
52	pais	G	192	247	
53	pais	G	217	302	
54	pais	G	238	345	
55	pais	G	251	376	
56	pais	G	257	391	
57	pais	G	262	405	
58	pais	G	502	461	
59	pais	G	505	474	

G4. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Participar na avaliación do sistema educativo e dos elementos que o integran.”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	174	158	
2	dir. púb.	G	200	184	
3	dir. púb.	G	218	202	
4	dir. púb.	G	213	197	
5	dir. púb.	G	277	224	
6	dir. púb.	G	307	253	
7	dir. priv.	G	238	26	
8	dir. priv.	G	243	31	
9	dir. priv.	G	88	15	
10	dir. priv.	G	10	7	
11	XD	G	127	33	
12	XD	G	137	39	
13	XD	G	158	58	
14	XD	G	158	59	
15	XD	G	170	65	
16	XD	G	184	82	
17	XD	G	194	86	
18	prof. púb.	G	90	8	
19	prof. púb.	G	103	38	
20	prof. púb.	G	107	45	mestres
21	prof. púb.	G	108	47	mestres
22	prof. púb.	G	110	51	PTFP
23	prof. púb.	G	111	53	PES
24	prof. púb.	G	122	63	PES
25	prof. púb.	G	152	92	PES
26	prof. púb.	G	154	95	mestres
27	prof. púb.	G	159	104	mestres
28	prof. púb.	G	137	108	PES
29	prof. púb.	G	140	115	PES
30	prof. púb.	G	143	124	mestres
31	prof. púb.	G	165	139	PES
32	prof. púb.	G	176	159	PES
33	prof. púb.	G	177	162	PES
34	prof. púb.	G	181	171	mestres
35	prof. púb.	G	189	191	mestres
36	prof. púb.	G	192	199	mestres
37	prof. púb.	G	196	206	PTFP
38	prof. púb.	G	296	308	PES
39	prof. púb.	G	505	337	mestres
40	prof.priv.	G	234	8	
41	prof.priv.	G	234	9	
42	prof.priv.	G	237	16	
43	prof.priv.	G	252	58	
44	prof.priv.	G	256	71	
45	pais	G	1	2	
46	pais	G	91	17	

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
47	pais	G	98	34	
48	pais	G	108	61	
49	pais	G	110	70	
50	pais	G	110	71	
51	pais	G	110	72	
52	pais	G	121	83	
53	pais	G	128	95	
54	pais	G	139	113	
55	pais	G	144	124	
56	pais	G	145	129	
57	pais	G	149	137	
58	pais	G	151	144	
59	pais	G	153	151	
60	pais	G	157	160	
61	pais	G	175	206	
62	pais	G	187	233	
63	pais	G	192	247	
64	pais	G	195	255	
65	pais	G	197	262	
66	pais	G	205	275	
67	pais	G	206	278	
68	pais	G	215	296	
69	pais	G	217	302	
70	pais	G	248	368	
71	pais	G	250	375	
72	pais	G	251	376	
73	pais	G	253	582	
74	pais	G	253	384	
75	pais	G	266	416	
76	pais	G	268	420	
77	pais	G	272	424	
78	pais	G	296	448	
79	pais	G	505	474	

G5. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Velar polo cumprimento, nos centros educativos, das leis e outras normas de aplicación ao Sistema educativo.”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	165	149	
2	dir. púb.	G	213	197	
3	dir. púb.	G	310	256	
4	XD	G	193	85	
5	prof. púb.	G	90	8	
6	prof. púb.	G	97	26	
7	prof. púb.	G	156	98	
8	prof. púb.	G	142	121	mestres
9	prof. púb.	G	215	237	mestres
10	prof. púb.	G	311	346	mestres
11	prof. priv.	G	241	28	
12	prof. priv.	G	279	99	
13	pais	G	91	17	
14	pais	G	98	34	
15	pais	G	195	255	

G6. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Velar polo cumprimento e aplicación dos principios e valores recollidos na Lei Orgánica de Educación (LOE).”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	214	198	
2	dir. púb.	G	216	200	
3	dir. púb.	G	310	256	
4	dir. priv.	G	4	1	
5	XD	G	102	14	
6	XD	G	158	59	
7	XD	G	193	85	
8	XD	G	216	105	
9	prof. púb.	G	92	12	mestres
10	prof. púb.	G	101	35	mestres
11	prof. púb.	G	110	51	PTFP
12	prof. púb.	G	159	104	mestres
13	prof. púb.	G	145	129	mestres
14	prof. púb.	G	176	159	PES
15	prof. púb.	G	176	160	PTFP
16	prof. púb.	G	209	225	mestres
17	prof. púb.	G	215	237	mestres
18	prof. púb.	G	311	346	mestres
19	prof. priv.	G	261	84	
20	prof. priv.	G	279	99	

G7. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Asesorar, orientar e informar aos distintos sectores da comunidade educativa no exercicio dos seus dereitos e no cumprimento das súas obrigas.”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. priv.	G	211	195	
2	dir. priv.	G	234	22	
3	dir. priv.	G	238	26	
4	dir. priv.	G	255	43	
5	dir. priv.	G	10	7	
6	dir. priv.	G	8	5	
7	dir. priv.	G	7	4	
8	XD	G	193	84	
9	XD	G	216	105	
10	XD	G	298	123	
11	prof. púb.	G	90	8	
12	prof. púb.	G	111	53	PES
13	prof. púb.	G	131	72	mestres
14	prof. púb.	G	149	83	PES
15	prof. púb.	G	171	150	PES
16	prof. púb.	G	172	152	PES
17	prof. púb.	G	211	228	mestres
18	prof. priv.	G	246	41	
19	prof. priv.	G	252	59	
20	prof. priv.	G	255	66	
21	pais	G	1	2	
22	pais	G	90	14	
23	pais	G	90	15	
24	pais	G	92	20	
25	pais	G	96	31	
26	pais	G	98	36	
27	pais	G	104	52	
28	pais	G	108	61	
29	pais	G	108	62	
30	pais	G	108	63	
31	pais	G	110	68	
32	pais	G	110	71	
33	pais	G	111	76	
34	pais	G	121	83	
35	pais	G	122	86	
36	pais	G	122	87	
37	pais	G	127	90	
38	pais	G	128	95	
39	pais	G	129	97	
40	pais	G	136	105	
41	pais	G	137	107	
42	pais	G	138	111	
43	pais	G	139	113	
44	pais	G	140	116	
45	pais	G	146	130	
46	pais	G	149	137	
47	pais	G	151	144	
48	pais	G	155	155	

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
49	pais	G	155	156	
50	pais	G	157	160	
51	pais	G	157	161	
52	pais	G	158	162	
53	pais	G	160	169	
54	pais	G	165	177	
55	pais	G	169	188	
56	pais	G			
57	pais	G	187	234	
58	pais	G	195	255	
59	pais	G	199	265	
60	pais	G	216	298	
61	pais	G	217	303	
62	pais	G	217	305	
63	pais	G	221	313	
64	pais	G	235	337	
65	pais	G	236	339	
66	pais	G	240	349	
67	pais	G	241	350	
68	pais	G	244	357	
69	pais	G	247	363	
70	pais	G	248	368	
71	pais	G	251	376	
72	pais	G	252	380	
73	pais	G	258	394	
74	pais	G	258	395	
75	pais	G	261	403	
76	pais	G	262	404	
77	pais	G	268	421	
78	pais	G	274	426	
79	pais	G	274	428	
80	pais	G	282	440	
81	pais	G	289	446	
82	pais	G	289	447	
83	pais	G	504	471	
84	pais	G	505	473	
85	pais	G	505	476	
86	pais	G	505	478	

G7. Relación dos que consideran que non é propia da Inspección a función de:
“Promover o intercambio de experiencias educativas e favorecer calquera aspecto tendente á mellora da calidade da ensinanza.”

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
1	dir. púb.	G	158	142	
2	dir. púb.	G	174	158	
3	dir. púb.	G	184	168	
4	dir. púb.	G	200	184	
5	dir. púb.	G	206	190	
6	dir. púb.	G	277	224	
7	dir. púb.	G	307	253	
8	dir. púb.	G	310	256	
9	dir. priv.	G	238	26	
10	dir. priv.	G	244	32	
11	dir. priv.	G	255	43	
12	dir. priv.	G	258	46	
13	dir. priv.	G	88	15	
14	dir. priv.	G	10	7	
15	dir. priv.	G	4	1	
16	XD	G	193	84	
17	XD	G	220	109	
18	XD	G	225	112	
19	XD	G	90	8	
20	prof. púb.	G	108	47	mestres
21	prof. púb.	G	111	53	PES
22	prof. púb.	G	122	63	PES
23	prof. púb.	G	131	72	mestres
24	prof. púb.	G	151	86	mestres
25	prof. púb.	G	159	104	mestres
26	prof. púb.	G	137	108	PES
27	prof. púb.	G	140	115	PES
28	prof. púb.	G	145	129	mestres
29	prof. púb.	G	171	150	PES
30	prof. púb.	G	176	160	PTFP
31	prof. púb.	G	177	162	PES
32	prof. púb.	G	189	190	mestres
33	prof. púb.	G	189	192	mestres
34	prof. púb.	G	199	208	PES
35	prof. púb.	G	209	225	mestres
36	prof. púb.	G	228	258	mestres
37	prof. púb.	G	228	259	mestres
38	prof. púb.	G	266	261	mestres
39	prof. púb.	G	298	313	PES
41	prof. púb.	G	502	325	mestres
42	prof. priv.	G	4	2	
43	prof. priv.	G	4	3	
44	prof. priv.	G	234	9	
45	prof. priv.	G	237	19	
46	prof. priv.	G	239	23	
47	prof. priv.	G	241	28	
48	prof. priv.	G	243	32	

	Colectivo	Letra código	Nº Centro	Nº persoal	Corpo
49	prof. priv.	G	244	34	
50	prof. priv.	G	244	35	
51	prof. priv.	G	255	66	
52	prof. priv.	G	256	72	
53	prof. priv.	G	299	103	
54	pais	G	91	17	
55	pais	G	104	52	
56	pais	G	105	55	
57	pais	G	108	61	
58	pais	G	128	94	
59	pais	G	128	95	
60	pais	G	136	105	
61	pais	G	139	113	
62	pais	G	139	115	
63	pais	G	145	129	
64	pais	G	157	161	
65	pais	G			
66	pais	G	196	258	
67	pais	G	196	260	
68	pais	G	199	266	
69	pais	G	206	278	
70	pais	G	236	339	
71	pais	G	240	349	
72	pais	G	251	376	
73	pais	G	258	394	
74	pais	G	258	396	
75	pais	G	268	420	
76	pais	G	289	447	
77	pais	G	501	457	
78	pais	G	504	472	

ANEXO 5.2.3.1. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.

Táboa 5.2.3.1.2a.

Estatísticos de contraste.

	Uso teléfono por inspector.	Uso Fax por inspector.	Uso del e-mail por inspector.	Uso dos oficios por inspector.
Chi-cuadrado(a)	129,320	33,960	12,093	27,987
gl	3	3	3	3
Sig. asintót.	,000	,000	,007	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 18,8.

Táboa 5.2.3.1.2b.

Estatísticos de contraste.

	Anunciar visita.	Dar instrucións	Pedir datos.	Solicitar información funcionamento do centro.	Transmitir información.
Chi-cuadrado(a,b)	177,067	10,800	2,493	30,000	15,067
gl	4	4	3	4	4
Sig. asintót.	,000	,029	,476	,000	,005

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 15,0.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 18,8.

Táboa 5.2.3.1.2c.

Estatísticos de contraste.

	Anunciar visita.	Dar instrucións	Pedir datos.	Solicitar información funcionamento do centro.	Transmitir información.
Chi-cuadrado(a,b,c,d,e)	270,285	70,852	39,980	115,590	34,046
gl	4	4	4	4	4
Sig. asintót.	,000	,000	,000	,000	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 60,4.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 61,0.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 61,2.

d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 61,4.

e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 60,6.

Táboa 5.2.3.1.2d Inspectores/directores.**Estatísticos de contraste(a).**

	Anunciar visita.	Dar instrucións	Pedir datos.	Solicitar información funcionament o do centro.	Transmitir información.
U de Mann-Whitney	8752,000	9410,000	11360,000	11370,000	11195,500
W de Wilcoxon	54505,000	12260,000	58331,000	58648,000	14045,500
Z	-3,508	-2,462	-,138	-,174	-,203
Sig. asintót. (bilateral)	,000	,014	,890	,862	,839

a Variable de agrupación: colectivos agrupados.

Táboa 5.2.3.1.2d Directores públicos/directores privados.**Estatísticos de contraste(a).**

	Anunciar visita.	Dar instrucións	Pedir datos.	Solicitar información funcionament o do centro.	Transmitir información.
U de Mann-Whitney	6471,000	5917,500	6973,000	6296,500	6717,500
W de Wilcoxon	36606,000	7570,500	8626,000	37671,500	37098,500
Z	-,961	-1,987	-,211	-1,434	-,506
Sig. asintót. (bilateral)	,337	,047	,833	,152	,613

a Variable de agrupación: titularidade do centro.

Táboa 5.2.3.1.2d Directores IES/directores CEIP+.**Estatísticos de contraste(a).**

	Anunciar visita.	Dar instrucións	Pedir datos.	Solicitar información funcionament o do centro.	Transmitir información.
U de Mann-Whitney	6142,000	6917,500	6212,000	6095,000	6441,000
W de Wilcoxon	9797,000	10658,500	9953,000	19461,000	19482,000
Z	-1,380	-,094	-1,518	-1,920	-,778
Sig. asintót. (bilateral)	,168	,925	,129	,055	,437

a Variable de agrupación: tipo de centros públicos acumulados.

Táboa 5.2.3.1.2dbis.

Variable de agrupación	Rangos				Estatísticos de contraste	
		N	Rango medio	Suma	nº visitas no curso 2005/06	
Tipo de centros públicos acumulados.	Outros	156	110,103	17176	U de Mann-Whitney	4930
	IES	82	137,378	11265	W de Wilcoxon	17176
	Total	238			Z	-3,154
					Sig. asintót. (bilateral)	0,002
Titularidade do centro.	Público	238	160,206	38129	U de Mann-Whitney	4116
	Privado	58	100,466	5827	W de Wilcoxon	5827
	Total	296			Z	-5,164
					Sig. asintót. (bilateral)	0,000

Táboa 5.2.3.1.2e

Estatísticos de contraste

Centros por unidades.	Nº visitas no curso 2005/06	
.	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	9,8
	gl	3
	Sig. asintót.	0,020
<6	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	2,846
	gl	2
	Sig. asintót.	0,241
6-11	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	72,170
	gl	4
	Sig. asintót.	0,000
12-17	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	65,333
	gl	4
	Sig. asintót.	0,000
18-23	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	33,186
	gl	3
	Sig. asintót.	0,000
23-29	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	9,061
	gl	3
	Sig. asintót.	0,028
30 ou máis	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	4,280
	gl	3
	Sig. asintót.	0,233

a 5 celas (100,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 3,2.

b 4 celas (100,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 3,8.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 7,3.

d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 8,7.

e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 16,5.

f 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 18,8.

g 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 10,3.

h 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 12,0.

i 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 9,0.

j 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 10,8.

k 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 7,2.

l 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 8,3.

m 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima es 6,3.

Táboa 5.2.3.1.2f. Centros públicos/centros privados**Estatísticos de contraste(b)**

Centros por unidades.		Nº visitas no curso 2005/06.
.	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	6,000 7,000 -,262 ,793 ,933(a)
<6	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	10,500 335,500 -,289 ,773 ,846(a)
6-11	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral)	301,500 392,500 -2,664 ,008
12-17	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral)	274,000 505,000 -2,369 ,018
18-23	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	17,000 23,000 -2,373 ,018 ,038(a)
23-29	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	29,000 84,000 -3,586 ,000 ,000(a)
30 ou máis	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	27,000 72,000 -2,670 ,008 ,010(a)

a Non corrixidos para os empates.

b Variable de agrupación: titularidade do centro.

Táboa 5.2.3.1.2f. IES-CEIP+.**Estatísticos de contraste(b).**

Centros por unidades.		Nº visitas no curso 2005/06.
.	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	5,500 6,500 -,276 ,783 ,857(a)
6-11	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral)	402,500 2817,500 -,165 ,869
12-17	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	102,000 453,000 -2,244 ,025 ,047(a)
18-23	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	159,500 484,500 -,923 ,356 ,439(a)
23-29	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	47,500 167,500 -,876 ,381 ,428(a)
30 ou máis	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	5,000 110,000 -1,542 ,123 ,200(a)

a Non corrixidos para os empates.

b Variable de agrupación: tipos de centro acumulados.

Táboa 5.2.3.1.2g.**<6/6-11****Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	971,500
W de Wilcoxon	1296,500
Z	-,330
Sig. asintót. (bilateral)	,742

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/12-17**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	347,500
W de Wilcoxon	672,500
Z	-2,105
Sig. asintót. (bilateral)	,035

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/18-23**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	331,500
W de Wilcoxon	656,500
Z	-2,534
Sig. asintót. (bilateral)	,011

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/24-29**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	156,000
W de Wilcoxon	481,000
Z	-2,901
Sig. asintót. (bilateral)	,004

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/≥ 30

Estatísticos de contraste(b).

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	103,000
W de Wilcoxon	428,000
Z	-2,732
Sig. asintót. (bilateral)	,006
Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	,009(a)

a Non corrixidos para os empates.

b Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/12-17

Estatísticos de contraste(a).

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	1196,500
W de Wilcoxon	4517,500
Z	-2,336
Sig. asintót. (bilateral)	,019

a Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/18-23

Estatísticos de contraste(a).

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	1151,000
W de Wilcoxon	4472,000
Z	-2,846
Sig. asintót. (bilateral)	,004

a Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/24-29

Estatísticos de contraste(a).

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	549,500
W de Wilcoxon	3870,500
Z	-3,222
Sig. asintót. (bilateral)	,001

a Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	363,000
W de Wilcoxon	3684,000
Z	-2,952
Sig. asintót. (bilateral)	,003

a Variable de agrupación: centros por unidades.

12-17/18-23**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	748,500
W de Wilcoxon	1528,500
Z	-,354
Sig. asintót. (bilateral)	,723

a Variable de agrupación: centros por unidades.

12-17/24-29**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	358,000
W de Wilcoxon	1138,000
Z	-1,461
Sig. asintót. (bilateral)	,144

a Variable de agrupación: centros por unidades.

12-17/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	226,000
W de Wilcoxon	1006,000
Z	-1,733
Sig. asintót. (bilateral)	,083

a Variable de agrupación: centros por unidades.

18-23/24-29**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	389,500
W de Wilcoxon	1209,500
Z	-1,138
Sig. asintót. (bilateral)	,255

a Variable de agrupación: centros por unidades.

18-23/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	251,000
W de Wilcoxon	1071,000
Z	-1,378
Sig. asintót. (bilateral)	,168

a Variable de agrupación: centros por unidades.

24-29/≥30**Estatísticos de contraste(b).**

	Nº visitas no curso 2005/06.
U de Mann-Whitney	170,000
W de Wilcoxon	446,000
Z	-,428
Sig. asintót. (bilateral)	,669
Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	,703(a)

a Non corrixidos para os empates.

b Variable de agrupación: centros por unidades.

Táboa 5.2.3.1.2i.**Estatísticos de contraste.**

Públicos/privados		RELACION
Públicos	Chi-cuadrado(a,b)	52,753
	gl	3
	Sig. asintót.	,000
Privados	Chi-cuadrado(a,b)	32,688
	gl	3
	Sig. asintót.	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 115,5.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 27,3.

Táboa 5.2.3.1.2i. (continuación)**Estatísticos de contraste.**

Tipos de centros agrupados.		RELACION
.	Chi-cuadrado(a,b,c)	32,688
	gl	3
	Sig. asintót.	,000
CEIP+	Chi-cuadrado(a,b,c)	13,450
	gl	3
	Sig. asintót.	,004
IES	Chi-cuadrado(a,b,c)	55,411
	gl	3
	Sig. asintót.	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 27,3.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 52,3.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 63,3.

Táboa 5.2.3.1.2ibis.**Estatísticos de contraste.**

Variable de agrupación.	Rangos.				Estatísticos de contraste.	
		N	Rango medio	Suma	Relacións inspectores/profesores anteriores ao curso 2005/2006.	
Tipo de centros públicos acumulados.	CEIP+	209	255,349	53368	U de Mann-Whitney	21454
	IES	253	211,798	53585	W de Wilcoxon	53585
	Total	462			Z	-3,646
					Sig. asintót. (bilateral)	0,000
Titularidade do centro.	Público	462	293,120	135421,5	U de Mann-Whitney	21889,5
	Privado	109	255,821	27884,5	W de Wilcoxon	27884,5
	Total	571			Z	-2,224
					Sig. asintót. (bilateral)	0,026

Táboa 5.2.3.1.2j.**Estatísticos de contraste.**

Tipos de centros agrupados		Nº de relacións coa Inspección no curso 2005/06
.	Chi-cuadrado(a,b,c) gl Sig. asintót.	77,432 3 ,000
CEIP+	Chi-cuadrado(a,b,c) gl Sig. asintót.	82,935 3 ,000
IES	Chi-cuadrado(a,b,c) gl Sig. asintót.	279,984 3 ,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 27,8.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 53,5.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 64,5.

Táboa 5.2.3.1.2jbis.**Estatísticos de contraste.**

Variable de agrupación	Rangos				Estatísticos de contraste	
		N	Rango medio	Suma	Relacións inspectores/profesores anteriores ao curso 2005/2006	
tipo de centros públicos acumulados	outros	214	268,037	57360	U de Mann-Whitney	20857
	IES	258	210,341	54268	W de Wilcoxon	54268
	Total	472			Z	-5,177
					Sig. asintót. (bilateral)	0,000
titularidade do centro	público	472	292,383	138005	U de Mann-Whitney	26015
	privado	111	290,369	32231	W de Wilcoxon	32231
	Total	571			Z	-0,128
					Sig. asintót. (bilateral)	0,898

Táboa 5.2.3.1.2kbis.**Táboa de continxencia públicos/privados.****Reconto**

	Públicos/privados.		Total
	Públicos	Privados	
non	101	23	124
si	84	20	104
	185	43	228

Probos de chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	0,017	1	0,896		
Corrección por continuidade(a)	0	1	1		
Razón de verosimilitude	0,017	1	0,896		
Estatístico exacto de Fisher				1	0,514
Asociación lineal por lineal	0,017	1	0,896		
N de casos válidos	228				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 19,61.

Táboa de continxencia tipos de centros agrupados.**Reconto**

	Tipos de centros agrupados.		Total
	CEIP+	IES	
non	66	35	101
si	38	46	84
	104	81	185

Probos de chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	7,534	1	0,006		
Corrección por continuidade(a)	6,739	1	0,009		
Razón de verosimilitude	7,566	1	0,006		
Estatístico exacto de Fisher				0,007	0,005
Asociación lineal por lineal	7,493	1	0,006		
N de casos válidos	185				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 36,78.

Táboa 5.2.3.1.3a.**Estatísticos de contraste.**

	Uso teléfono polo centro.	Uso Fax polo centro.	Uso del e-mail polo centro.	Uso dos oficios polo centro.
Chi-cuadrado(a)	151,623	32,766	47,519	43,883
gl	3	3	3	3
Sig. asintót.	,000	,000	,000	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 19,3.

Táboa 5.2.3.1.3b.**Estatísticos de contraste.**

Centros por unidades.	Frecuencia do uso de teléfono polos centros.	
<6	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	11,690
	gl	3
	Sig. asintót.	0,009
6-11	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	82,758
	gl	5
	Sig. asintót.	0,000
12-17	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	49,097
	gl	5
	Sig. asintót.	0,000
18-23	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	20,444
	gl	4
	Sig. asintót.	0,000
23-29	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	28,722
	gl	4
	Sig. asintót.	0,000
30 ou máis	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f,g,h,i,j,k,l,m)	3,960
	gl	3
	Sig. asintót.	0,266

a 5 celas (100,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 3,2.

b 4 celas (100,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 3,8.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 7,3.

d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 8,7.

e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 16,5.

f 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 18,8.

g 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 10,3.

h 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 12,0.

i 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 9,0.

j 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 10,8.

k 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 7,2.

l 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 8,3.

m 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 6,3.

Táboa 5.2.3.1.3c**Centros públicos/centros privados.****Estatísticos de contraste(b).**

Centros por unidades		Frecuencia do uso de teléfono polos centros
De 6 a 11	U de Mann-Whitney	380,500
	W de Wilcoxon	4121,500
	Z	-1,962
	Sig. asintót. (bilateral)	,050
De 12 a 17	U de Mann-Whitney	262,500
	W de Wilcoxon	1165,500
	Z	-2,508
	Sig. asintót. (bilateral)	,012
De 18 a 23	U de Mann-Whitney	44,500
	W de Wilcoxon	947,500
	Z	-,890
	Sig. asintót. (bilateral)	,374
De 24 a 29	Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	,418(a)
	U de Mann-Whitney	61,500
	W de Wilcoxon	412,500
	Z	-2,619
≥ 30	Sig. asintót. (bilateral)	,009
	Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	,014(a)
	U de Mann-Whitney	18,000
	W de Wilcoxon	154,000
	Z	-3,199
	Sig. asintót. (bilateral)	,001
	Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	,001(a)

a Non corrixidos para os empates.

b Variable de agrupación: titularidade do centro.

Táboa 5.2.3.1.3c (continuación)**IES-CEIP+****Estatísticos de contraste(b)**

Centros por unidades.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
6-11	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral)	384,000 475,000 -1,151 ,250
12-17	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	75,500 180,500 -3,399 ,001 ,001(a)
18-23	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral)	161,500 314,500 -1,395 ,163
23-29	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	49,500 202,500 -1,570 ,116 ,148(a)
30 ou máis	U de Mann-Whitney W de Wilcoxon Z Sig. asintót. (bilateral) Sig. exacta [2*(Sig. unilateral)]	14,000 119,000 ,000 1,000 1,000(a)

a Non corrixidos para os empates.

b Variable de agrupación: tipos de centro acumulados.

Táboa 5.2.3.1.3d**<6/6-11****Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	1069,500
	W de Wilcoxon	4810,500
	Z	-,938
	Sig. asintót. (bilateral)	,348

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/12-17**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	410,000
	W de Wilcoxon	1313,000
	Z	-2,262
	Sig. asintót. (bilateral)	,024

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/18-23**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	297,500
	W de Wilcoxon	1200,500
	Z	-3,656
	Sig. asintót. (bilateral)	,000

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/24-29**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	186,000
	W de Wilcoxon	537,000
	Z	-3,273
	Sig. asintót. (bilateral)	,001

a Variable de agrupación: centros por unidades.

<6/≥30

Estatísticos de contraste(a).

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	51,000
	W de Wilcoxon	187,000
	Z	-4,371
	Sig. asintót. (bilateral)	,000

a Variable de agrupación: centros por unidades

6-11/12-17

Estatísticos de contraste(a).

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	1478,000
	W de Wilcoxon	2381,000
	Z	-1,755
	Sig. asintót. (bilateral)	,079

a Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/18-23

Estatísticos de contraste(a).

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	1137,500
	W de Wilcoxon	2040,500
	Z	-3,550
	Sig. asintót. (bilateral)	,000

a Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/24-29

Estatísticos de contraste(a).

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	717,000
	W de Wilcoxon	1068,000
	Z	-2,913
	Sig. asintót. (bilateral)	,004

a Variable de agrupación: centros por unidades.

6-11/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	233,000
	W de Wilcoxon	369,000
	Z	-4,361
	Sig. asintót. (bilateral)	,000

a Variable de agrupación: centros por unidades.

12-17/18-23**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	700,000
	W de Wilcoxon	1603,000
	Z	-1,716
	Sig. asintót. (bilateral)	,086

a Variable de agrupación: centros por unidades.

12-17/24-29**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	449,000
	W de Wilcoxon	800,000
	Z	-1,300
	Sig. asintót. (bilateral)	,194

a Variable de agrupación: centros por unidades.

12-17/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	153,000
	W de Wilcoxon	289,000
	Z	-3,313
	Sig. asintót. (bilateral)	,001

a Variable de agrupación: centros por unidades.

18-23/24-29**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	519,000
	W de Wilcoxon	1422,000
	Z	-,365
	Sig. asintót. (bilateral)	,715

a Variable de agrupación: centros por unidades.

18-23/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	204,000
	W de Wilcoxon	340,000
	Z	-2,415
	Sig. asintót. (bilateral)	,016

a Variable de agrupación: centros por unidades.

24-29/≥30**Estatísticos de contraste(a).**

Titularidade do centro.		Frecuencia do uso de teléfono polos centros.
Público	U de Mann-Whitney	117,000
	W de Wilcoxon	253,000
	Z	-2,473
	Sig. asintót. (bilateral)	,013

a Variable de agrupación: centros por unidades.

Táboa 5.2.3.1.3f.**Estatísticos de contraste.**

	Frecuencia consultas administrativas.	Frecuencia consultas curriculares.	Frecuencia consultas económicas.	Frecuencia consultas edificios.	Frecuencia consultas procedemento administrativo.	Frecuencia consultas recursos didácticos.	Frecuencia consultas recursos humanos.
Chi- cuadrado(a,b) gl	41,711 6	29,737 6	242,947 5	59,789 5	26,605 6	39,684 6	38,211 6
Sig. asintót.	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 10,9.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 12,7.

Táboa 5.2.3.1.3g.**Estatísticos de contraste.**

	Frecuencia consultas administrativas.	Frecuencia consultas curriculares.	Frecuencia consultas económicas.	Frecuencia consultas edificios.	Frecuencia consultas procedemento administrativo.	Frecuencia consultas recursos didácticos.	Frecuencia consultas recursos humanos.
Chi- cuadrado(a,b,c ,d,e) gl	144,825 6	32,397 6	235,612 6	22,427 6	12,675 6	55,393 6	65,415 6
Sig. asintót.	,000	,000	,000	,001	,048	,000	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 34,3.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 33,9.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 33,1.

d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 33,4.

e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 33,7.

Táboa 5.2.3.1.3h.

Inspectores/directores públicos

Estatísticos de contraste(a).

	Frecuencia consultas administrativas.	Frecuencia consultas curriculares.	Frecuencia consultas económicas.	Frecuencias consultas edificios.	Frecuencia consultas procedimiento administrativo.	Frecuencia consultas recursos didácticos.	Frecuencia consultas recursos humanos.
U de Mann-Whitney	8982,000	6838,500	5298,500	6449,500	7354,000	8415,500	8055,500
W de Wilcoxon	37902,000	9764,500	32326,500	33944,500	10280,000	35910,500	10981,500
Z	-,206	-3,205	-5,723	-3,664	-2,292	-,715	-1,363
Sig. asintót. (bilateral)	,837	,001	,000	,000	,022	,474	,173

a Variable de agrupación: colectivo

IES-CEIP+**Estatísticos de contraste(a).**

	Frecuencia consultas administrativas.	Frecuencia consultas curriculares.	Frecuencia consultas económicas.	Frecuencias consultas edificios.	Frecuencia consultas procedimiento administrativo.	Frecuencia consultas recursos didácticos.	Frecuencia consultas recursos humanos.
U de Mann-Whitney	6327,500	6198,500	4867,000	5378,000	4550,000	4853,000	6044,500
W de Wilcoxon	9982,500	9853,500	15893,000	16703,000	8291,000	16329,000	9699,500
Z	-,523	-,524	-2,904	-1,881	-3,677	-2,904	-,756
Sig. asintót. (bilateral)	,601	,600	,004	,060	,000	,004	,450

a Variable de agrupación: tipos de centro acumulados

Táboa 5.2.3.1.3i.**Estatísticos de contraste.**

	Frecuencia consultas administrativas.	Frecuencia consultas curriculares.	Frecuencia consultas procedimiento administrativo.
Chi-cuadrado(a,b)	40,750	21,418	24,250
gl	2	2	2
Sig. asintót.	,000	,000	,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 18,7.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 18,3.

Táboa 5.2.3.1.5b.**Estatísticos de contraste(a).**

Colectivos agrupados		Acceso á Inspección
Directores	U de Mann-Whitney	9700,500
	W de Wilcoxon	34900,500
	Z	-0,230
	Sig. asintót. (bilateral)	0,818
Profesores	U de Mann-Whitney	28592,000
	W de Wilcoxon	101745,000
	Z	-1,087
	Sig. asintót. (bilateral)	0,277
Dir. púb.	U de Mann-Whitney	5352
	W de Wilcoxon	6892
	Z	-0,265
	Sig. asintót. (bilateral)	0,791
Dir. priv.	U de Mann-Whitney	348,5
	W de Wilcoxon	673,5
	Z	-1,067
	Sig. asintót. (bilateral)	0,286
Prof. púb.	U de Mann-Whitney	16197,5
	W de Wilcoxon	74167,5
	Z	-0,473
	Sig. asintót. (bilateral)	0,636
Prof. priv.	U de Mann-Whitney	1139,5
	W de Wilcoxon	2042,5
	Z	-0,937
	Sig. asintót. (bilateral)	0,349
pais	U de Mann-Whitney	14422
	W de Wilcoxon	51278
	Z	-0,406
	Sig. asintót. (bilateral)	0,685

a Variable de agrupación: coincidencia con sede de Inspección

Táboa 5.2.3.1.5e.**a) Inspectores/directores****Proba de mostras independentes.**

		Proba de Levene para la igualdade de varianzas		Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig. (bilateral)	Diferenza de medias	Error típ. da diferenza	95% Intervalo de confianza para la diferenza	
									Inferior	Superior
Hai un plan de visitas preestablecido.	asumíronse varianzas iguais	2,211	0,138	1,363	370,000	0,174	0,237	0,174	-0,105	0,578
	Non se asumiron varianzas iguais			1,478	114,269	0,142	0,237	0,160	-0,081	0,554
As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	7,107	0,008	2,892	374,000	0,004	0,477	0,165	0,153	0,802
	Non se asumiron varianzas iguais			3,336	124,279	0,001	0,477	0,143	0,194	0,760
As visitas se aproveitan para comentar aspectos pedagóxicos.	asumíronse varianzas iguais	1,450	0,229	1,601	317,000	0,110	0,279	0,174	-0,064	0,621
	Non se asumiron varianzas iguais			1,715	123,141	0,089	0,279	0,163	-0,043	0,601
Atención a todas as persoas durante as visitas.	asumíronse varianzas iguais	15,865	0,000	2,258	311,000	0,025	0,336	0,149	0,043	0,628
	Non se asumiron varianzas iguais			2,662	149,214	0,009	0,336	0,126	0,086	0,585

Táboa 5.2.3.1.5e (continuación).

b) Directores públicos/directores privados

Proba de mostrás independentes.

		Proba de Levene para la igualdade de varianzas		Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig. (bilateral)	Diferenza de medias	Error típ. de la diferenza	95% Intervalo de confianza para la diferenza	
									Inferior	Superior
Hai un plan de visitas preestablecido.	asumíronse varianzas iguais	0,594	0,441	0,821	300,000	0,412	0,162	0,197	-0,226	0,549
	Non se asumiron varianzas iguais			0,805	82,232	0,423	0,162	0,201	-0,238	0,561
As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	1,588	0,209	-0,935	304,000	0,351	-0,177	0,189	-0,550	0,196
	Non se asumiron varianzas iguais			-0,978	88,088	0,331	-0,177	0,181	-0,537	0,183
As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección.	asumíronse varianzas iguais	0,367	0,545	-0,107	304,000	0,915	-0,019	0,182	-0,378	0,339
	Non se asumiron varianzas iguais			-0,102	79,843	0,919	-0,019	0,190	-0,399	0,360

Táboa 5.2.3.1.5e (continuación).

c) Directores IES/directores CEIP+

Proba de mostrás independentes.

		Proba de Levene para la igualdade de varianzas		Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig. (bilateral)	Diferenza de medias	Error típ. de la diferenza	95% Intervalo de confianza para la diferenza	
									Inferior	Superior
Hai un plan de visitas preestablecido .	asumíronse varianzas iguais	0,019	0,891	-1,433	243,000	0,153	-0,255	0,178	-0,606	0,096
	Non se asumiron varianzas iguais			-1,440	173,781	0,152	-0,255	0,177	-0,605	0,095
As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	11,168	0,001	-2,338	247,000	0,020	-0,403	0,173	-0,743	-0,063
	Non se asumiron varianzas iguais			-2,521	212,345	0,012	-0,403	0,160	-0,719	-0,088
As visitas se aproveitan para comentar aspectos pedagóxicos.	asumíronse varianzas iguais	0,627	0,429	0,170	247,000	0,865	0,030	0,176	-0,317	0,377
	Non se asumiron varianzas iguais			0,172	179,002	0,864	0,030	0,174	-0,314	0,373
Durante as visitas aténdense a todas as persoas que o solicitan.	asumíronse varianzas iguais	6,107	0,014	-1,732	241,000	0,085	-0,268	0,155	-0,573	0,037
	Non se asumiron varianzas iguais			-1,810	194,726	0,072	-0,268	0,148	-0,560	0,024
As visitas de Inspección son de gran axuda á dirección.	asumíronse varianzas iguais	4,088	0,044	-1,724	247,000	0,086	-0,281	0,163	-0,601	0,040
	Non se asumiron varianzas iguais			-1,786	191,004	0,076	-0,281	0,157	-0,590	0,029

Táboa 5.2.3.1.5f.

Proba de mostras independentes.

Centros por unidades			Proba de Levene para la igualdade de varianzas		Proba T para la igualdade de medias						
			F	Sig.	t	gl	Sig. (bilateral)	Diferenza de medias	Error típ. de la diferenza	95% Intervalo de confianza para la diferenza	
										Inferior	Superior
6-11	As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	0,061	0,806	0,479	80,000	0,633	0,211	0,439	-0,664	1,085
		Non se asumiron varianzas iguais			0,482	16,908	0,636	0,211	0,438	-0,713	1,134
12-17	As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	1,988	0,166	-0,753	40,000	0,456	-0,321	0,427	-1,185	0,542
		Non se asumiron varianzas iguais			-0,791	29,815	0,435	-0,321	0,406	-1,152	0,509
18-23	As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	3,768	0,059	-1,733	39,000	0,091	-0,695	0,401	-1,506	0,116
		Non se asumiron varianzas iguais			-1,882	38,793	0,067	-0,695	0,369	-1,442	0,052
23-29	As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	0,221	0,643	-0,527	23,000	0,603	-0,222	0,422	-1,095	0,650
		Non se asumiron varianzas iguais			-0,536	17,604	0,598	-0,222	0,414	-1,094	0,649
30 ou máis	As visitas se aproveitan para comentar o funcionamento do centro.	asumíronse varianzas iguais	0,135	0,719	-1,565	14,000	0,140	-1,000	0,639	-2,370	0,370
		Non se asumiron varianzas iguais			-1,819	1,456	0,255	-1,000	0,550	-4,450	2,450

Táboa 5.2.3.1.5h

Proba binomial

Colectivos agrupados			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Directores	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	184	,61	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	120	,39		
		Total		304	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	283	,92	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	23	,08		
		Total		306	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	232	,77	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	70	,23		
		Total		302	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	271	,89	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	34	,11		
		Total		305	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	192	,65	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	105	,35		
		Total		297	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	si	78	,26	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	221	,74		
		Total		299	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	176	,59	,50	,002(a)
		Grupo 2	si	121	,41		
		Total		297	1,00		
Profesores	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	328	,77	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	96	,23		
		Total		424	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	373	,71	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	155	,29		
		Total		528	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	215	,42	,50	,001(a)
		Grupo 2	si	291	,58		
		Total		506	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	384	,76	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	120	,24		
		Total		504	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	351	,76	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	112	,24		
		Total		463	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	non	292	,59	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	202	,41		
		Total		494	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	226	,59	,50	,001(a)
		Grupo 2	si	159	,41		
		Total		385	1,00		

a Baseado en la aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 1/7).

Proba binomial							
Colectivos agrupados			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Pais	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	251	,66	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	129	,34		
		Total		380	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	285	,77	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	86	,23		
		Total		371	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	si	196	,56	,50	,037(a)
		Grupo 2	non	156	,44		
		Total		352	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	non	107	,28	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	271	,72		
		Total		378	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	si	163	,49	,50	,662(a)
		Grupo 2	non	172	,51		
		Total		335	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 2/7).

Proba binomial							
			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Dir. púb.	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	156	,63	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	90	,37		
		Total		246	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	228	,92	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	20	,08		
		Total		248	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	189	,77	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	55	,23		
		Total		244	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	221	,89	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	28	,11		
		Total		249	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	159	,66	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	83	,34		
		Total		242	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	si	62	,26	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	180	,74		
		Total		242	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	143	,60	,50	,004(a)
		Grupo 2	si	97	,40		
		Total		240	1,00		

a Baseado en la aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 3/7).**Proba binomial**

			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Dir. priv.	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	non	30	,52	,50	,896(a)
		Grupo 2	si	28	,48		
		Total		58	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	55	,95	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	3	,05		
		Total		58	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	43	,74	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	15	,26		
		Total		58	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	50	,89	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	6	,11		
		Total		56	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	33	,60	,50	,177(a)
		Grupo 2	si	22	,40		
		Total		55	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	non	41	,72	,50	,001(a)
		Grupo 2	si	16	,28		
		Total		57	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	33	,58	,50	,289(a)
		Grupo 2	si	24	,42		
		Total		57	1,00		
Prof. púb.	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	328	,77	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	96	,23		
		Total		424	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	285	,67	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	138	,33		
		Total		423	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	171	,42	,50	,001(a)
		Grupo 2	si	241	,58		
		Total		412	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	295	,73	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	109	,27		
		Total		404	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	284	,75	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	95	,25		
		Total		379	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	non	244	,61	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	159	,39		
		Total		403	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	226	,59	,50	,001(a)
		Grupo 2	si	159	,41		
		Total		385	1,00		

a Baseado en la aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 4/7).**Proba binomial**

			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Prof. priv	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	88	,84	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	17	,16		
		Total		105	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	si	50	,53	,50	,606(a)
		Grupo 2	non	44	,47		
		Total		94	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	89	,89	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	11	,11		
		Total		100	1,00		
	Como especialistas nalgũa materia.	Grupo 1	non	67	,80	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	17	,20		
		Total		84	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	si	43	,47	,50	,675(a)
		Grupo 2	non	48	,53		
		Total		91	1,00		

a Baseado en la aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 5/7)**Proba binomial**

			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Directores CEIP+	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	97	,60	,50	,015(a)
		Grupo 2	non	65	,40		
		Total		162	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	149	,92	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	13	,08		
		Total		162	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	129	,81	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	31	,19		
		Total		160	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	148	,90	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	16	,10		
		Total		164	1,00		
	Como especialistas nalgũa materia.	Grupo 1	non	100	,64	,50	,001(a)
		Grupo 2	si	57	,36		
		Total		157	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	si	49	,31	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	109	,69		
		Total		158	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	96	,60	,50	,014(a)
		Grupo 2	si	64	,40		
		Total		160	1,00		

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 6/7)**Proba binomial**

			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Directores IES	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	59	,70	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	25	,30		
		Total		84	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	79	,92	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	7	,08		
		Total		86	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	60	,71	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	24	,29		
		Total		84	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	73	,86	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	12	,14		
		Total		85	1,00		
	Como especialistas nalgũa materia.	Grupo 1	si	26	,31	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	59	,69		
		Total		85	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	non	71	,85	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	13	,15		
		Total		84	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	47	,59	,50	,146(a)
		Grupo 2	si	33	,41		
		Total		80	1,00		

a Baseado en la aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5h (continuación 7/7)

Proba binomial

			Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Profesores CEIP+	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	157	,81	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	38	,19		
		Total		195	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	si	138	,71	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	56	,29		
		Total		194	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	90	,49	,50	,883(a)
		Grupo 2	si	93	,51		
		Total		183	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	si	141	,77	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	43	,23		
		Total		184	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	134	,79	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	36	,21		
		Total		170	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	non	103	,55	,50	,215(a)
		Grupo 2	si	85	,45		
		Total		188	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	non	92	,52	,50	,652(a)
		Grupo 2	si	85	,48		
		Total		177	1,00		
Profesores IES	Como superiores xerárquicos.	Grupo 1	si	171	,75	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	58	,25		
		Total		229	1,00		
	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Grupo 1	non	82	,36	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	147	,64		
		Total		229	1,00		
	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Grupo 1	non	81	,35	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	148	,65		
		Total		229	1,00		
	Como expertos na normativa.	Grupo 1	non	66	,30	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	154	,70		
		Total		220	1,00		
	Como especialistas nalgunha materia.	Grupo 1	non	150	,72	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	59	,28		
		Total		209	1,00		
	Como teóricos da educación.	Grupo 1	non	141	,66	,50	,000(a)
		Grupo 2	si	74	,34		
		Total		215	1,00		
	Como persoas que acougan os conflitos.	Grupo 1	si	74	,36	,50	,000(a)
		Grupo 2	non	134	,64		
		Total		208	1,00		

a Baseado en la aproximación Z.

Táboa 5.2.3.1.5i
directores-profesores

Estatísticos de contraste(a).

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas na/unha materia.	Como teóricos da educación.	Como persoas que acougan os conflitos.
U de Mann-Whitney	53600,000	63141,000	50175,000	67128,000	61080,000	62920,000	56853,500
W de Wilcoxon	143700,000	110112,000	178446,000	113793,000	105333,000	185185,000	131158,500
Z	-4,900	-7,415	-9,491	-4,443	-3,322	-4,225	-,147
Sig. asintót. (bilateral)	,000	,000	,000	,000	,001	,000	,883

a Variable de agrupación: colectivos agrupados.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 1/8).
directores-pais

Estatísticos de contraste(a).

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como persoas que acougan os conflitos.
U de Mann-Whitney	54568,000	47871,500	35876,000	47753,500	45809,500
W de Wilcoxon	126958,000	94842,500	98004,000	94418,500	102089,500
Z	-1,492	-5,515	-8,429	-5,504	-1,995
Sig. asintót. (bilateral)	,136	,000	,000	,000	,046

a Variable de agrupación: colectivos agrupados.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 2/8).
profesores-pais

Estatísticos de contraste(a).

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como persoas que acougan os conflitos.
U de Mann-Whitney	71452,000	91895,500	87428,000	90972,000	59742,500
W de Wilcoxon	161552,000	160901,500	215699,000	218232,000	116022,500
Z	-3,563	-2,057	-,531	-1,511	-1,979
Sig. asintót. (bilateral)	,000	,040	,595	,131	,048

a Variable de agrupación: colectivos agrupados.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 3/8).

Táboa de continxencia colectivos agrupados * como asesores e un apoio externo ao centro.

Reconto

		Como asesores e un apoio externo ao centro.		
		si	non	Total
Colectivos agrupados.	Profesores.	373	155	528
	Pais.	285	86	371
Total		658	241	899

Probos de chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	4,235(b)	1	,040	,047	,023
Corrección por continuidade(a)	3,926	1	,048		
Razón de verosimilitude	4,279	1	,039		
Estatístico exacto de Fisher					
Asociación lineal por lineal	4,230	1	,040		
N de casos válidos	899				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. La frecuencia mínima esperada es 99,46.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 4/8).

Directores públicos-directores privados

Estatísticos de contraste(a).

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas nalgunha materia.	Como teóricos da educación.	Como persoas que acougan os conflitos.
U de Mann-Whitney	6054,000	6984,000	6841,000	6935,000	6275,500	6728,000	6724,500
W de Wilcoxon	36435,000	8695,000	8552,000	8531,000	7815,500	8381,000	8377,500
Z	-2,118	-,751	-,538	-,114	-,797	-,378	-,233
Sig. asintót. (bilateral)	,034	,453	,591	,909	,425	,705	,816

a Variable de agrupación: colectivo.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 5/8).**Táboa de continxencia Como colectivo agrupando prof.+XD * como superiores xerárquicos.**

Reconto

		Como superiores xerárquicos.		Total
		si	non	
Como colectivo agrupando prof.+XD. Total	Dir. púb.	156	90	246
	Dir. priv.	28	30	58
		184	120	304

Probas de chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	4,502(b)	1	,034	,037	,025
Corrección por continuidade(a)	3,891	1	,049		
Razón de verosimilitude	4,420	1	,036		
Estatístico exacto de Fisher					
Asociación lineal por lineal	4,487	1	,034		
N de casos válidos	304				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen una frecuencia esperada inferior a 5. La frecuencia mínima esperada es 22,89.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 6/8).**Profesores públicos-profesores privados****Estatísticos de contraste(a).**

	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas nalgunha materia.	Como teóricos da educación.
U de Mann-Whitney	18558,000	18337,000	16972,000	15149,500	16906,500
W de Wilcoxon	24123,000	103415,000	22022,000	87159,500	21092,500
Z	-3,307	-,938	-3,356	-,934	-1,365
Sig. asintót. (bilateral)	,001	,348	,001	,350	,172

a Variable de agrupación: Como colectivo agrupando prof.+XD.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 7/8).
Directores IES- directores CEIP+

Estatísticos de contraste(a).

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas nalgunha materia.	Como teóricos da educación.	Como persoas que acougan os conflitos.
U de Mann-Whitney	6099,000	6958,000	6102,000	6666,000	6291,000	5605,000	6320,000
W de Wilcoxon	9669,000	20161,000	9672,000	20196,000	18694,000	18166,000	9560,000
Z	-1,597	-,032	-1,630	-1,031	-,893	-2,630	-,186
Sig. asintót. (bilateral)	,110	,975	,103	,303	,372	,009	,853

a Variable de agrupación: tipo de centros públicos acumulados.

Táboa 5.2.3.1.5i (continuación 8/8).
Profesores IES/profesores CEIP+

Estatísticos de contraste(a).

	Como superiores xerárquicos.	Como asesores e un apoio externo ao centro.	Como axentes fiscalizadores-sancionadores.	Como expertos na normativa.	Como especialistas nalgunha materia.	Como teóricos da educación.	Como persoas que acougan os conflitos.
U de Mann-Whitney	21023,500	20671,000	18060,000	18898,000	16512,000	18028,500	16117,000
W de Wilcoxon	40133,500	39586,000	44395,000	35918,000	38457,000	35794,500	31870,000
Z	-1,430	-1,516	-2,823	-1,493	-1,574	-2,209	-2,469
Sig. asintót. (bilateral)	,153	,130	,005	,135	,116	,027	,014

a Variable de agrupación: tipo de centros públicos acumulados.

Táboa 5.2.3.1.7a

Proba de mostras independentes directores/pais.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección	Asumíronse varianzas iguais	1,706	0,19	5,980	366,000	0,001	0,818	0,137	0,549	1,086
	Non se asumiu varianzas iguais			6,241	81,003	0,001	0,818	0,131	0,557	1,078
Proba de mostras independentes directores/profesores.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	6,841	0,01	13,369	652,000	0,001	0,993	0,074	0,847	1,139
	Non se asumiu varianzas iguais			13,357	643,312	0,001	0,993	0,074	0,847	1,139
Proba de mostras independentes profesores/pais.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	0,052	0,82	-1,311	398,000	0,191	-0,175	0,134	-0,438	0,088
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,352	77,731	0,180	-0,175	0,130	-0,433	0,083
Proba de mostras independentes directores públicos/directores privados.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	2,725	0,1	0,245	309,000	0,807	0,034	0,141	-0,242	0,311
	Non se asumiu varianzas iguais			0,271	93,939	0,787	0,034	0,127	-0,218	0,287
Proba de mostras independentes profesores públicos/profesores privados.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	0,3	0,58	-1,551	341,000	0,122	-0,224	0,145	-0,509	0,060
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,479	62,832	0,144	-0,224	0,152	-0,528	0,079
Proba de mostras independentes directores CEIP+/directores IES.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	1,102	0,29	-0,828	252,000	0,408	-0,108	0,130	-0,364	0,148
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,791	153,828	0,430	-0,108	0,136	-0,377	0,161

Táboa 5.2.3.1.7a (continuación).

Proba de mostras independentes profesores CEIP+/profesores IES.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	0,089	0,77	0,412	292,000	0,680	0,045	0,109	-0,169	0,259
	Non se asumiu varianzas iguais			0,413	290,224	0,680	0,045	0,109	-0,169	0,258
Proba de mostras independentes directores públicos/profesores públicos.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	7,676	0,01	12,608	546,000	0,001	1,031	0,082	0,871	1,192
	Non se asumiu varianzas iguais			12,556	524,373	0,001	1,031	0,082	0,870	1,193
Proba de mostras independentes directores privados/profesores privados.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	0,144	0,7	4,343	104,000	0,001	0,772	0,178	0,420	1,125
	Non se asumiu varianzas iguais			4,289	94,491	0,001	0,772	0,180	0,415	1,130
Proba de mostras independentes directores CEIP+/profesores CEIP+										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	3,714	0,05	9,137	305,000	0,001	0,971	0,106	0,762	1,180
	Non se asumiu varianzas iguais			9,146	296,748	0,001	0,971	0,106	0,762	1,180
Proba de mostras independentes directores IES+/profesores IES.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	4,418	0,04	8,453	239,000	0,001	1,123	0,133	0,862	1,385
	Non se asumiu varianzas iguais			8,133	158,936	0,001	1,123	0,138	0,851	1,396
Proba de mostras independentes xefes de departamento/profesores.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Relación coa Inspección.	Asumíronse varianzas iguais	0,766	0,38	0,646	292,000	0,519	0,081	0,126	-0,166	0,328
	Non se asumiu varianzas iguais			0,612	112,877	0,542	0,081	0,133	-0,181	0,344

ANEXO 5.2.3.2. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.

Táboa 5.2.3.2.1a e táboa 5.2.3.2.1b.

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	95,273	8,091	7,818	31,364	21,805	25,373	11,208	57,338
gl	6	7	6	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,325	,252	,000	,003	,001	,130	,000

a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 11,0.

b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 9,6.

c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 9,4.

Táboa 5.2.3.2.1c

Correlacións inspectores

		Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativo.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	1,000 . 77	,070 ,548 77	,082 ,478 77	,222 ,053 77	-,276(*) ,015 77	-,167 ,152 75	-,263(*) ,021 77	-,290(*) ,010 77
Supervisar a práctica docente.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	,070 ,548 77	1,000 . 77	,147 ,201 77	-,032 ,780 77	,395(**) ,000 77	,315(**) ,006 75	-,277(*) ,015 77	-,220 ,055 77
Supervisar función directiva.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	,082 ,478 77	,147 ,201 77	1,000 . 77	-,174 ,129 77	,026 ,821 77	-,180 ,122 75	,356(**) ,001 77	,336(**) ,003 77
Participar na avaliación do SE.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	,222 ,053 77	-,032 ,780 77	-,174 ,129 77	1,000 . 77	-,147 ,201 77	,351(**) ,002 75	-,140 ,226 77	-,060 ,602 77
Velar polo cumprimento das leis.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,276(*) ,015 77	,395(**) ,000 77	,026 ,821 77	-,147 ,201 77	1,000 . 77	,364(**) ,001 75	-,285(*) ,012 77	-,224 ,051 77
Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,167 ,152 75	,315(**) ,006 75	-,180 ,122 75	,351(**) ,002 75	,364(**) ,001 75	1,000 . 75	-,245(*) ,034 75	-,135 ,247 75
Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativo.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,263(*) ,021 77	-,277(*) ,015 77	,356(**) ,001 77	-,140 ,226 77	-,285(*) ,012 77	-,245(*) ,034 75	1,000 . 77	,261(*) ,022 77
Promover o intercambio de experiencias.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,290(*) ,010 77	-,220 ,055 77	,336(**) ,003 77	-,060 ,602 77	-,224 ,051 77	-,135 ,247 75	,261(*) ,022 77	1,000 . 77

* La correlación es significativa ao nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa ao nivel 0,01 (bilateral).

Táboa 5.2.3.2.2a

Estadísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	126,842	17,399	53,198	66,123	26,954	38,737	82,632	87,205
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,015	,000	,000	,000	,000	,000	,000

a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 38,0.

b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 38,3.

c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 37,9.

d 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 37,6.

Táboa 5.2.3.2.2b

Correlacións directores

		Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativo.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	1,000 . 304	,294(**) ,000 304	,204(**) ,000 303	-,144(*) ,012 301	,184(**) ,001 302	-,310(**) ,000 303	-,455(**) ,000 302	-,384(**) ,000 302
Supervisar a práctica docente.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	,294(**) ,000 304	1,000 . 306	,538(**) ,000 303	-,167(**) ,004 301	,330(**) ,000 302	-,467(**) ,000 303	-,483(**) ,000 304	-,299(**) ,000 303
Supervisar función directiva.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	,204(**) ,000 303	,538(**) ,000 303	1,000 . 303	-,187(**) ,001 301	-,137(*) ,017 302	-,364(**) ,000 302	-,460(**) ,000 302	-,404(**) ,000 302
Participar na avaliación do SE.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,144(*) ,012 301	-,167(**) ,004 301	-,187(**) ,001 301	1,000 . 301	,271(**) ,000 300	,224(**) ,000 300	,065 ,261 300	,102 ,077 300
Velar polo cumprimento das leis.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	,184(**) ,001 302	,330(**) ,000 302	-,137(*) ,017 302	-,271(**) ,000 300	1,000 . 303	,479(**) ,000 303	-,059 ,306 302	-,372(**) ,000 302
Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,310(**) ,000 303	-,467(**) ,000 303	-,364(**) ,000 302	-,224(**) ,000 300	,479(**) ,000 303	1,000 . 304	,030 ,609 302	-,101 ,079 302
Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativo.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,455(**) ,000 302	-,483(**) ,000 304	-,460(**) ,000 302	,065 ,261 300	-,059 ,306 302	,030 ,609 302	1,000 . 304	,253(**) ,000 303
Promover o intercambio de experiencias.	Coeficiente de correlación Sig. (bilateral) N	-,384(**) ,000 302	-,299(**) ,000 303	-,404(**) ,000 302	,102 ,077 300	-,372(**) ,000 302	-,101 ,079 302	,253(**) ,000 303	1,000 . 303

* La correlación es significativa ao nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa ao nivel 0,01 (bilateral).

Táboa 5.2.3.2.2d e Táboa 5.2.3.2.2e
Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativo.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	107,638	9,092	107,887	146,357	43,243	43,640	265,465	142,979
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,246	,000	,000	,000	,000	,000	,000

- a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 70,9.
b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 70,4.
c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 70,5.
d 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 70,8.
e 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 71,0.
f 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 70,6.

Táboa 5.2.3.2.2g.

Correlacións profesores

		Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Supervisar funcionamento dos centros.	Coeficiente de correlación	1,000	,296(**)	,193(**)	-,155(**)	-,171(**)	-,284(**)	-,403(**)	-,399(**)
	Sig. (bilateral)	.	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	567	563	564	562	567	565	567	564
Supervisar a práctica docente.	Coeficiente de correlación	,296(**)	1,000	,436(**)	-,040	-,338(**)	-,461(**)	-,418(**)	-,342(**)
	Sig. (bilateral)	,000	.	,000	,339	,000	,000	,000	,000
	N	563	563	562	562	563	563	563	563
Supervisar función directiva.	Coeficiente de correlación	,193(**)	,436(**)	1,000	-,152(**)	-,161(**)	-,304(**)	-,335(**)	-,385(**)
	Sig. (bilateral)	,000	,000	.	,000	,000	,000	,000	,000
	N	564	562	564	561	564	563	564	562
Participar na avaliación do SE.	Coeficiente de correlación	-,155(**)	-,040	-,152(**)	1,000	-,174(**)	-,105(*)	-,130(**)	-,051
	Sig. (bilateral)	,000	,339	,000	.	,000	,013	,002	,223
	N	562	562	561	563	562	563	562	562
Velar polo cumprimento das leis.	Coeficiente de correlación	-,171(**)	-,338(**)	-,161(**)	-,174(**)	1,000	,461(**)	-,142(**)	-,318(**)
	Sig. (bilateral)	,000	,000	,000	,000	.	,000	,001	,000
	N	567	563	564	562	567	565	567	564
Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Coeficiente de correlación	-,284(**)	-,461(**)	-,304(**)	-,105(*)	,461(**)	1,000	-,083(*)	-,148(**)
	Sig. (bilateral)	,000	,000	,000	,013	,000	.	,047	,000
	N	565	563	563	563	565	566	565	564
Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Coeficiente de correlación	-,403(**)	-,418(**)	-,335(**)	-,130(**)	-,142(**)	-,083(*)	1,000	,305(**)
	Sig. (bilateral)	,000	,000	,000	,002	,001	,047	.	,000
	N	567	563	564	562	567	565	568	565
Promover o intercambio de experiencias.	Coeficiente de correlación	-,399(**)	-,342(**)	-,385(**)	-,051	-,318(**)	-,148(**)	,305(**)	1,000
	Sig. (bilateral)	,000	,000	,000	,223	,000	,000	,000	.
	N	564	563	562	562	564	564	565	565

* La correlación es significativa ao nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa ao nivel 0,01 (bilateral).

Táboa 5.2.3.2.2h.

Estadísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Asesorar ao equipo directivo.	Asesorar aos profesores.	Asesorar aos pais.	Asesorar aos alumnos.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c,d,e)	352,304	46,192	48,342	57,328	22,596	45,254	71,389	61,632	62,947	150,447
gl	9	9	9	9	9	9	9	9	9	9
Sig. asintót.	,000	,000	,000	,000	,007	,000	,000	,000	,000	,000

a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 46,0.

b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 45,8.

c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 45,9.

d 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 45,6.

e 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 45,7.

Táboa 5.2.3.2.3i.

Correlacións pais

		Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	asesorar ao equipo directivo	asesorar aos profesores	asesorar aos pais	asesorar aos alumnos	promover o intercambio de experiencias
Supervisar funcionamento dos centros.	Coef. de correl.	1,000	,441(**)	,321(**)	,109(*)	,104(*)	-,339(**)	-,398(**)	-,506(**)	-,470(**)	-,310(**)
	Sig. (bilat)	.	,000	,000	,020	,026	,000	,000	,000	,000	,000
	N	460	458	459	458	456	457	458	455	455	456
Supervisar a práctica docente.	Coef. de correl.	,441(**)	1,000	,559(**)	,152(**)	,096(*)	-,531(**)	-,524(**)	-,466(**)	-,425(**)	-,370(**)
	Sig. (bilat)	,000	.	,000	,001	,041	,000	,000	,000	,000	,000
	N	458	458	458	457	455	456	457	455	455	455
Supervisar función directiva.	Coef. de correl.	,321(**)	,559(**)	1,000	,133(**)	,187(**)	-,267(**)	-,509(**)	-,518(**)	-,513(**)	-,393(**)
	Sig. (bilat)	,000	,000	.	,004	,000	,000	,000	,000	,000	,000
	N	459	458	459	458	456	457	458	455	455	456
Participar na avaliación do SE.	Coef. de correl.	,109(*)	,152(**)	,133(**)	1,000	,086	-,320(**)	-,437(**)	-,393(**)	-,374(**)	-,057(**)
	Sig. (bilat)	,020	,001	,004	.	,067	,000	,000	,000	,000	,220
	N	458	457	458	458	456	457	458	455	455	456
Velar polo cumprimento das leis.	Coef. de correl.	,104(*)	,096(*)	,187(**)	,086	1,000	-,232(**)	-,399(**)	-,334(**)	-,375(**)	-,208(**)
	Sig. (bilat)	,026	,041	,000	,067	.	,000	,000	,000	,000	,000
	N	456	455	456	456	456	456	456	454	454	455
Asesorar ao equipo directivo.	Coef. de correl.	-,339(**)	-,531(**)	-,267(**)	-,320(**)	-,232(**)	1,000	,595(**)	,228(**)	,128(**)	-,049
	Sig. (bilat)	,000	,000	,000	,000	,000	.	,000	,000	,006	,297
	N	457	456	457	457	456	457	457	454	454	456
Asesorar aos Profesores.	Coef. de correl.	-,398(**)	-,524(**)	-,509(**)	-,437(**)	-,399(**)	,595(**)	1,000	,497(**)	,446(**)	-,006
	Sig. (bilat)	,000	,000	,000	,000	,000	,000	.	,000	,000	,906
	N	458	457	458	458	456	457	458	455	455	456
Asesorar aos pais.	Coef. de correl.	-,506(**)	-,466(**)	-,518(**)	-,393(**)	-,334(**)	,228(**)	,497(**)	1,000	,689(**)	,042
	Sig. (bilat)	,000	,000	,000	,000	,000	,000	,000	.	,000	,374
	N	455	455	455	455	454	454	455	456	456	454
Asesorar aos alumnos.	Coef. de correl.	-,470(**)	-,425(**)	-,513(**)	-,374(**)	-,375(**)	,128(**)	,446(**)	,689(**)	1,000	,086
	Sig. (bilat)	,000	,000	,000	,000	,000	,006	,000	,000	.	,066
	N	455	455	455	455	454	454	455	456	456	454
Promover o intercambio de experiencias.	Coef. de correl.	-,310(**)	-,370(**)	-,393(**)	-,057	-,208(**)	-,049	-,006	,042	,086	1,000
	Sig. (bilat)	,000	,000	,000	,220	,000	,297	,906	,374	,066	.
	N	456	455	456	456	455	456	456	454	454	456

* La correlación es significativa ao nivel 0,05 (bilateral).

** La correlación es significativa ao nivel 0,01 (bilateral).

Táboa 5.2.3.2.3a.

Directores de centros públicos.

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	133,122	12,645	38,163	56,551	24,049	34,325	57,810	83,496
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,081	,000	,000	,001	,000	,000	,000

a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 30,8.

b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 31,0.

c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 30,6.

d 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 30,9.

Táboa 5.2.3.2.3a (continuación 1/5).

Directores de centros privados.

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	16,483	13,448	25,386	7,750	10,509	15,379	32,965	12,193
gl	7	7	7	6	7	7	7	7
Sig. asintót.	,021	,062	,001	,257	,162	,031	,000	,094

a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 7,3.

b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 7,1.

c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 8,0.

Táboa 5.2.3.2.3a (continuación 2/5).

Profesores de ensino público.

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	88,085	8,211	83,333	107,649	37,471	41,200	240,870	127,467
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,314	,000	,000	,000	,000	,000	,000

a 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 57,4.

b 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 57,0.

c 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 57,5.

d 0 casiñas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casiña esperada mínima es 57,3.

Táboa 5.2.3.2.3a (continuación 3/5).

Profesores de ensino privado.

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	32,148	4,477	30,074	44,850	13,037	6,421	40,593	33,187
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,724	,000	,000	,071	,492	,000	,000

a 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 13,5.

b 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 13,4.

Táboa 5.2.3.2.3a (continuación 4/5).

Directores CEIP+

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	75,770	8,926	26,081	40,000	18,938	24,765	60,460	55,185
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,258	,000	,000	,008	,001	,000	,000

a 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 20,1.

b 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 20,4.

c 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 20,0.

d 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 20,3.

Táboa 5.2.3.2.3a (continuación 5/5)

Directores IES

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
Chi-cadrado(a,b,c)	65,306	10,718	14,482	23,141	11,238	12,952	15,619	40,762
gl	7	7	7	7	7	7	7	7
Sig. asintót.	,000	,151	,043	,002	,129	,073	,029	,000

a 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 10,6.

b 0 casañas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de casaña esperada mínima es 10,5.

Táboa 5.2.3.2.3b.

Inspectores/directores

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	8222,000	10567,500	11611,000	11220,500	9616,000	9241,500	10375,000	8693,000
W de Wilcoxon	11225,000	13570,500	57667,000	14223,500	12619,000	55601,500	56735,000	54749,000
Z	-4,148	-1,410	-0,064	-0,436	-2,406	-2,568	-1,562	-3,518
Sig. asintót. (bilateral)	0,000	0,158	0,949	0,663	0,016	0,010	0,118	0,000

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 1/10).

Inspectores/profesores

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	13146,500	19521,000	20478,500	18890,500	17285,500	15797,000	18375,500	14400,500
W de Wilcoxon	16149,500	22524,000	23481,500	21893,500	20288,500	176258,000	179971,500	174295,500
Z	-5,760	-1,428	-0,820	-1,855	-2,996	-3,637	-2,323	-4,889
Sig. asintót. (bilateral)	0,000	0,153	0,412	0,064	0,003	0,000	0,020	0,000

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 2/10).

Inspectores/pais

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	14455,500	16195,500	13028,500	15351,000	14692,500		16076,000	9057,000
W de Wilcoxon	17458,500	121306,500	118598,500	120004,000	17695,500		19079,000	113710,000
Z	-2,681	-1,160	-3,748	-1,817	-2,318		-1,254	-6,938
Sig. asintót. (bilateral)	0,007	0,246	0,000	0,069	0,020		0,210	0,000

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 3/10).
directores-profesores

Estatísticos de contraste								
	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	80107,500	85885,000	80422,500	76536,000	83471,500	80390,500	81597,000	78653,000
W de Wilcoxon	126467,500	244651,000	126478,500	121987,000	129527,500	240851,500	243193,000	238548,000
Z	-1,744	-,072	-1,445	-2,375	-,695	-1,612	-1,364	-2,003
Sig. asintót. bilateral)	,081	,942	,148	,018	,487	,107	,173	,045

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 4/10).
Directores públicos/profesores públicos

Estatísticos de contraste								
	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	48896,500	54103,000	51727,000	53207,000	55467,000	51649,000	51820,000	50512,500
W de Wilcoxon	79277,500	84979,000	82108,000	83342,000	85848,000	157219,000	157850,000	155623,500
Z	-2,983	-0,955	-1,720	-1,051	-0,388	-1,884	-1,967	-2,299
Sig. asintót. bilateral)	0,003	0,340	0,085	0,293	0,698	0,060	0,049	0,022

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 5/10).
Directores/pais

Estatísticos de contraste								
	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	59653,500	56596,500	52432,000	57867,500	67454,000			56425,000
W de Wilcoxon	165683,500	161707,500	158002,000	162520,500	171650,000			161078,000
Z	-3,537	-4,555	-5,827	-3,749	-,557			-4,375
Sig. asintót. bilateral)	,000	,000	,000	,000	,577			,000

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 6/10).
Profesores/pais

Estatísticos de contraste								
	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	99608,000	104957,500	89680,000	96360,000	122583,000			117332,500
W de Wilcoxon	205638,000	210068,500	195250,000	201013,000	226779,000			221985,500
Z	-6,649	-5,164	-8,559	-6,983	-1,440			-2,537
Sig. asintót. bilateral)	,000	,000	,000	,000	,150			,011

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 7/10)
Directores públicos/directores privados

Estatísticos de contraste								
	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	5270,500	5522,000	6293,500	6005,000	5714,000	5789,000	6191,000	6830,500
W de Wilcoxon	35651,500	36398,000	36674,500	7601,000	7367,000	7500,000	7844,000	8483,500
Z	-3,163	-2,779	-1,218	-1,473	-2,198	-2,257	-1,441	-,308
Sig. asintót. bilateral)	,002	,005	,223	,141	,028	,024	,150	,758

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 8/10)
Directores CEIP+/directores IES

Estatísticos de contraste								
	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	5984,000	6437,000	6356,000	6457,500	6005,000	6604,000	5545,000	5749,000
W de Wilcoxon	9639,000	10092,000	10011,000	19337,500	9575,000	10174,000	18911,000	18952,000
Z	-1,662	-,923	-,927	-,657	-1,525	-,382	-2,481	-2,031
Sig. asintót. bilateral)	,096	,356	,354	,511	,127	,702	,013	,042

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 9/10).

Profesores públicos/profesores privados

Estatísticos de contraste

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	23400,500	24085,500	24381,500	21107,500	21657,000	22224,000	23160,500	22084,000
W de Wilcoxon	29286,500	29863,500	30267,500	125303,500	27543,000	28002,000	129190,500	127195,000
Z	-,917	-,207	-,161	-2,201	-2,063	-1,546	-1,120	-1,615
Sig. asintót. bilateral)	,359	,836	,872	,028	,039	,122	,263	,106

Táboa 5.2.3.2.3b (continuación 10/10).

Profesores CEIP+/profesores IES

Estatísticos de contraste(a)

	Supervisar funcionamento dos centros.	Supervisar a práctica docente.	Supervisar función directiva.	Participar na avaliación do SE.	Velar polo cumprimento das leis.	Velar polo cumprimento dos principios e valores da LOE.	Asesorar aos distintos sectores da comunidade educativa.	Promover o intercambio de experiencias.
U de Mann-Whitney	23683,000	23318,000	23916,000	24335,500	24830,500	23938,000	23957,500	24071,500
W de Wilcoxon	55561,000	54443,000	55041,000	45656,500	56708,500	45466,000	45693,500	45807,500
Z	-1,719	-1,766	-1,340	-1,023	-,894	-1,531	-1,626	-1,389
Sig. asintót. bilateral)	,086	,077	,180	,306	,371	,126	,104	,165

Táboa 5.2.3.2.4a**Proba binomial**

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Faltan funcións na relación.	Grupo 1	Si	21	,30	,50	,002(a)
	Grupo 2	Non	48	,70		
	Total		69	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Si	73	,97	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	2	,03		
	Total		75	1,00		
Avaliación da función directiva.	Grupo 1	Si	73	,99	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	1	,01		
	Total		74	1,00		
Perfil do inspector para avaliar a función directiva.	Grupo 1	Inspector de nivel	30	,42	,50	,235(a)
	Grupo 2	Calquera perfil	41	,58		
	Total		71	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.4b**Estatísticos de contraste**

	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Perfil do inspector para avaliar a función docente
Chi-cuadrado(a)	22,320	7,280
gl	2	2
Sig. asintót.	,000	,026

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia da cela esperada mínima es 25,0.

Táboa 5.2.3.2.5a.
Directores

		Proba binomial				
		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	68	,22	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	238	,78		
	Total		306	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	250	,85	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	45	,15		
	Total		295	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Non	93	,38	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	151	,62		
	Total		244	1,00		
Avaliación da función directiva.	Grupo 1	Non	37	,15	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	210	,85		
	Total		247	1,00		
Perfil do inspector para avaliar a función directiva.	Grupo 1	Inspector de nivel	195	,79	,50	,000(a)
	Grupo 2	Calquera perfil	51	,21		
	Total		246	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 1/10)
Profesores

		Proba binomial				
		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	451	,78	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	130	,22		
	Total		581	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	460	,83	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	95	,17		
	Total		555	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Non	226	,51	,50	,704(a)
	Grupo 2	Si	217	,49		
	Total		443	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 2/10).

País

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	346	,73	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	131	,27		
	Total		477	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	379	,82	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	82	,18		
	Total		461	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 3/10).

Directores públicos (só se analizan as dúas variables comúns coas dos directores privados).

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	51	,21	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	197	,79		
	Total		248	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	199	,83	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	40	,17		
	Total		239	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 4/10).

Directores privados.

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	17	,29	,50	,002(a)
	Grupo 2	Si	41	,71		
	Total		58	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	51	,91	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	5	,09		
	Total		56	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 5/10)

profesores públicos (só se analizan as dúas variables comúns coas dos profesores privados).

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	373	,79	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	100	,21		
	Total		473	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	361	,81	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	86	,19		
	Total		447	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 6/10).

Profesores privados.

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	78	,72	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	30	,28		
	Total		108	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	99	,92	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	9	,08		
	Total		108	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 7/10)

directores IES

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	72	,84	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	14	,16		
	Total		86	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	73	,87	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	11	,13		
	Total		84	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Non	55	,65	,50	,009(a)
	Grupo 2	Si	30	,35		
	Total		85	1,00		
Avaliación da función directiva.	Grupo 1	Si	75	,87	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	11	,13		
	Total		86	1,00		
Perfil do inspector para avaliar a función directiva.	Grupo 1	calquera perfil	17	,20	,50	,000(a)
	Grupo 2	inspector de nivel	68	,80		
	Total		85	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 8/10)
directores CEIP+

Proba binomial						
		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	37	,23	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	125	,77		
	Total		162	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	126	,81	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	29	,19		
	Total		155	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Non	63	,40	,50	,011(a)
	Grupo 2	Si	96	,60		
	Total		159	1,00		
Avaliación da función directiva.	Grupo 1	Si	26	,16	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	135	,84		
	Total		161	1,00		
Perfil do inspector para avaliar a función directiva.	Grupo 1	inspector de nivel	127	,79	,50	,000(a)
	Grupo 2	calquera perfil	34	,21		
	Total		161	1,00		

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación 9/10)
profesores IES.

Proba binomial						
		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Si	206	,80	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	52	,20		
	Total		258	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Non	200	,83	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	40	,17		
	Total		240	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Si	129	,54	,50	,244(a)
	Grupo 2	Non	110	,46		
	Total		239	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5a (continuación10/10)
profesores CEIP+.

Proba binomial

		Categoría	N	Proporción observada	Prop. de proba	Sig. asintót. (bilateral)
Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Grupo 1	Non	167	,78	,50	,000(a)
	Grupo 2	Si	48	,22		
	Total		215	1,00		
Considera que na relación están todas as funcións da Inspección.	Grupo 1	Si	161	,78	,50	,000(a)
	Grupo 2	Non	46	,22		
	Total		207	1,00		
Avaliación da función docente.	Grupo 1	Non	116	,57	,50	,058(a)
	Grupo 2	Si	88	,43		
	Total		204	1,00		

a Baseado na aproximación Z.

Táboa 5.2.3.2.5b
Directores e profesores.

Estatísticos de contraste

		Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva.
Directores	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e)	231,308	64,734	84,293
	gl	2	2	1
	Sig. asintót.	,000	,000	,000
Profesores	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e)	538,409	271,013	
	gl	2	2	
	Sig. asintót.	,000	,000	

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 104,0.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 79,0.

c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 123,0.

d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 195,7.

e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 156,0.

Táboa 5.2.3.2.5b (continuación 1/3)

Directores públicos, directores privados, profesores públicos e profesores privados.

Estatísticos de contraste

		Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.
Dir. púb.	Chi-cuadrado(a,b,c,d) gl Sig. asintót.	194,181 2 ,000
Dir. priv.	Chi-cuadrado(a,b,c,d) gl Sig. asintót.	37,483 2 ,000
Prof. púb.	Chi-cuadrado(a,b,c,d) gl Sig. asintót.	484,975 2 ,000
Prof. priv.	Chi-cuadrado(a,b,c,d) gl Sig. asintót.	65,633 2 ,000

- a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 84,7.
b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 19,3.
c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 159,3.
d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 36,3.

Táboa 5.2.3.2.5b (continuación 2/3).

Directores de IES e directores de CEIP+

Estatísticos de contraste

		Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Non avaliación docente por inspectores
CEIP+	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f) gl Sig. asintót.	21,687 1 ,000	63,376 2 ,000	36,323 3 ,000
IES	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f) gl Sig. asintót.	81,977 2 ,000	25,900 2 ,000	5,741 3 ,125

- a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 83,0.
b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 52,3.
c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 15,5.
d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 29,3.
e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 26,7.
f 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 6,8.

Táboa 5.2.3.2.5b (continuación 3/3).

Profesores de IES e profesores de CEIP+

Estatísticos de contraste

		Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Non avaliación docente por inspectores
CEIP+	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f) gl Sig. asintót.	192,333 2 ,000	78,371 2 ,000	18,945 3 ,000
IES	Chi-cuadrado(a,b,c,d,e,f) gl Sig. asintót.	295,427 2 ,000	222,023 2 ,000	10,450 3 ,015

- a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 72,0.
b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 70,0.
c 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 27,5.
d 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 87,3.
e 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 86,0.
f 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 27,3.

Táboa 5.2.3.2.6a.

Inspectores/directores

Estatísticos de contraste

	Falta de funcións na relación.	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Avaliación da función docente.	Non avaliación docente por inspectores.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Avaliación da función directiva.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva.
U de Mann-Whitney	4650,000	9403,000	5906,500	83,000	7956,000	7893,500	5500,500
W de Wilcoxon	48310,000	12253,000	8756,500	4088,000	36159,000	10668,500	35881,500
Z	-9,299	-3,230	-5,862	-,176	-1,482	-3,178	-6,044
Sig. asintót. (bilateral)	,000	,001	,000	,860	,138	,001	,000
Sig. Exacta [2*(Sig. unilateral)]				,882(a)			

a No corrigidos para los empates.

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 1/9).

Inspectores/profesores

Estatísticos de contraste

	Falta de funcións na relación.	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Avaliación da función docente.	Non avaliación docente por inspectores.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.
U de Mann-Whitney	9105,000	16468,000	8580,500	172,000	11313,500
W de Wilcoxon	163395,000	19318,000	11430,500	24262,000	121059,500
Z	-9,768	-4,668	-7,793	-,545	-5,801
Sig. asintót. (bilateral)	,000	,000	,000	,586	,000

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 2/9).

Inspectores/pais

Estatísticos de contraste

	Falta de funcións na relación.
U de Mann-Whitney	7669,500
W de Wilcoxon	114160,500
Z	-9,314
Sig. asintót. (bilateral)	,000

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 3/9).
Directores/profesores

Estatísticos de contraste						
	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Avaliación da función docente.	Non avaliación docente por inspectores.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.
U de Mann-Whitney	88757,000	80337,500	85989,000	47073,500	8426,000	35919,500
W de Wilcoxon	135728,000	123997,500	134817,000	76963,500	32516,000	145665,500
Z	-,052	-,697	-1,994	-3,242	-1,956	-8,653
Sig. asintót. (bilateral)	,959	,486	,046	,001	,050	,000

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 4/9).
Directores/pais)

Estatísticos de contraste

	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.
U de Mann-Whitney	69156,000	66275,000
W de Wilcoxon	116127,000	109935,000
Z	-1,643	-,908
Sig. asintót. (bilateral)	,100	,364

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 5/9).
Profesores/pais

Estatísticos de contraste

	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.
U de Mann-Whitney	131518,000	127070,000
W de Wilcoxon	300589,000	281360,000
Z	-1,909	-,280
Sig. asintót. (bilateral)	,056	,779

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 6/9).
Directores públicos/directores privados

Estatísticos de contraste

	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.
U de Mann-Whitney	6563,000	6169,500	7043,000
W de Wilcoxon	37439,000	7765,500	8754,000
Z	-1,440	-1,460	-,659
Sig. asintót. (bilateral)	,150	,144	,510

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 7/9).
Profesores públicos/profesores privados

Estatísticos de contraste

	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.
U de Mann-Whitney	23847,000	21505,500	22080,500
W de Wilcoxon	135948,000	27391,500	28075,500
Z	-1,492	-2,698	-3,388
Sig. asintót. (bilateral)	,136	,007	,001

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 8/9).
Directores IES/directores CEIP+

Estatísticos de contraste

	Todas as funcións da relación son propias da Inspección.	Falta de funcións na relación.	Experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro.	Avaliación da función docente.	Non avaliación docente por inspectores.	Perfil do inspector para avaliar a función docente.	Avaliación da función directiva.	Perfil do inspector para avaliar a función directiva.
U de Mann-Whitney	6509,000	6144,500	6658,500	6465,000	693,500	4256,000	6690,500	6766,000
W de Wilcoxon	10250,000	9714,500	20519,500	10120,000	1071,500	7496,000	10431,500	10421,000
Z	-1,214	-1,108	-1,477	-,662	-1,388	-4,545	-,703	-,205
Sig. asintót. (bilateral)	,225	,268	,140	,508	,165	,000	,482	,837

Táboa 5.2.3.2.6a (continuación 9/9).
Profesores IES/profesores CEIP+

Estatísticos de contraste(a)

	todas as funcións da relación son propias da Inspección	falta de funcións na relación	experiencia docente nalgún dos niveis que se imparten no centro	avaliación da función docente	non avaliación docente por inspectores	perfil do inspector para avaliar a función docente
U de Mann-Whitney	27133,000	23460,000	26432,000	21736,000	5078,500	21583,500
W de Wilcoxon	60544,000	52380,000	49868,000	50416,000	11183,500	54994,500
Z	-,575	-1,484	-1,772	-2,272	-2,039	-4,590
Sig. asintót. (bilateral)	,565	,138	,076	,023	,041	,000

a Variable de agrupación: tipo de centros públicos acumulados

Táboa 5.2.3.2.7f.

Experiencia docente agrupando irrelevante+conveniente * experiencia como mestre

Táboa de continxencia

Reconto

		Experiencia como mestre		Total
		Si	Non	
Experiencia docente nos niveis do centro adscrito.	Irrelevante+ conveniente	25	10	35
	Imprescindible	19	21	40
Total		44	31	75

Probos de Chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	4,408	1	0,036		
Corrección por continuidade(a)	3,476	1	0,062		
Razón de verosimilitude	4,477	1	0,034		
Estatístico exacto de Fisher				0,059	0,031
Asociación lineal por lineal	4,349	1	0,037		
N de casos válidos	75				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 14,47.

Táboa 5.2.3.2.7f (continuación).**Perfil avaliador práctica docente agrupando especialista+nivel * experiencia como mestre**

Táboa de continxencia

Reconto

		Experiencia como mestre.		Total
		Si	Non	
Perfil do inspector para avaliar a práctica docente.	Especialista + nivel	19	26	45
	Calquera perfil	23	7	30
Total		42	33	75

Probas de Chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	8,667	1	0,003		
Corrección por continuidade(a)	7,325	1	0,007		
Razón de verosimilitude	9,003	1	0,003		
Estatístico exacto de Fisher				0,004	0,003
Asociación lineal por lineal	8,551	1	0,003		
N de casos válidos	75				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 13,20.

perfil do inspector para avaliar a función directiva * experiencia como mestre

Táboa de continxencia

Reconto

		Experiencia como mestre.		Total
		Si	Non	
Perfil do inspector para avaliar a función directiva.	Inspector de nivel	13	17	30
	Calquera perfil	27	14	41
Total		40	31	71

Probas de Chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	3,572	1	0,059		
Corrección por continuidade(a)	2,715	1	0,099		
Razón de verosimilitude	3,585	1	0,058		
Estatístico exacto de Fisher				0,090	0,050
Asociación lineal por lineal	3,522	1	0,061		
N de casos válidos	71				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 13,10.

ANEXO 5.2.3.3. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.

Táboa 5.2.3.3.1b.

Estatísticos para unha mostra.								Interv. Conf. 95%	
Inspectores	N	Media	D.T	Error T M	t	gl	Sig.	Inferior	Superior
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	67	4,045	0,767	0,094	43,144	66	0,001	3,858	4,232
Seguimento expedientes a alumnos.	66	3,500	1,193	0,147	23,836	65	0,001	3,207	3,793
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	67	4,657	0,509	0,062	74,875	66	0,001	4,533	4,781
Asesoramento aos equipos directivos.	67	4,060	0,715	0,087	46,462	66	0,001	3,885	4,234
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	67	3,239	0,906	0,111	29,260	66	0,001	3,018	3,460
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	67	2,791	1,038	0,127	22,015	66	0,001	2,538	3,044
Asesoramento aos pais.	67	3,104	1,075	0,131	23,639	66	0,001	2,842	3,367
Aprobar os horarios.	66	4,439	0,806	0,099	44,730	65	0,001	4,241	4,638
Recoller datos de DIM e DOC.	66	4,879	0,329	0,040	120,518	65	0,001	4,798	4,960
Supervisión PXA e a memoria final.	67	4,090	1,026	0,125	32,629	66	0,001	3,839	4,340
Supervisión libros escolaridade.	66	2,833	1,197	0,147	19,226	65	0,001	2,539	3,128
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	67	4,134	0,851	0,104	39,769	66	0,001	3,927	4,342
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	67	4,224	0,735	0,090	47,048	66	0,001	4,045	4,403
Supervisión da escolarización de alumnos.	65	4,000	1,090	0,135	29,594	64	0,001	3,730	4,270
Avaliación do centro.	65	2,646	1,243	0,154	17,165	64	0,001	2,338	2,954
Seguimento dos procesos de elección CE.	65	2,754	1,403	0,174	15,820	64	0,001	2,406	3,102
Proposta de director.	67	4,164	1,262	0,154	26,999	66	0,001	3,856	4,472
Catálogo de profesores.	67	4,687	0,701	0,086	54,736	66	0,001	4,516	4,858
Avaliación da función directiva real.	63	3,000	1,459	0,184	16,319	62	0,001	2,633	3,367
Avaliación da función docente real.	66	2,970	1,446	0,178	16,683	65	0,001	2,614	3,325
Necesidades de formación do profesorado.	65	2,338	1,163	0,144	16,212	64	0,001	2,050	2,627

Táboa 5.2.3.3.1c

Proba de mostras independentes inspectores CON experiencia como mestre/ inspectores SIN experiencia como mestre.

Estatísticos de grupo.

	Experiencia como mestre	N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	si	39	4,08	0,81	0,13
	non	28	4,00	0,72	0,14
Seguimento expedientes a alumnos.	si	38	3,50	1,18	0,19
	non	28	3,50	1,23	0,23
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	si	39	4,59	0,50	0,08
	non	28	4,75	0,52	0,10
Asesoramento aos equipos directivos.	si	39	4,03	0,74	0,12
	non	28	4,11	0,69	0,13
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	si	39	3,36	0,87	0,14
	non	28	3,07	0,94	0,18
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	si	39	3,00	1,03	0,16
	non	28	2,50	1,00	0,19
Asesoramento aos pais.	si	39	3,00	1,08	0,17
	non	28	3,25	1,08	0,20
Aprobar os horarios.	si	38	4,34	0,94	0,15
	non	28	4,57	0,57	0,11
Recoller datos de DIM e DOC.	si	38	4,87	0,34	0,06
	non	28	4,89	0,31	0,06
Supervisión PXA e a memoria final.	si	39	4,23	1,01	0,16
	non	28	3,89	1,03	0,19
Supervisión libros escolaridade.	si	38	2,89	1,18	0,19
	non	28	2,75	1,24	0,23
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	si	39	4,21	0,83	0,13
	non	28	4,04	0,88	0,17
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	si	39	4,18	0,76	0,12
	non	28	4,29	0,71	0,13
Supervisión da escolarización de alumnos.	si	37	3,97	1,01	0,17
	non	28	4,04	1,20	0,23
Avaliación do centro.	si	37	2,92	1,32	0,22
	non	28	2,29	1,05	0,20
Seguimento dos procesos de elección CE.	si	38	2,82	1,47	0,24
	non	27	2,67	1,33	0,26
Proposta de director.	si	39	4,41	1,16	0,19
	non	28	3,82	1,33	0,25
Catálogo de profesores.	si	39	4,79	0,61	0,10
	non	28	4,54	0,79	0,15
Avaliación da función directiva real.	si	35	3,14	1,56	0,26
	non	28	2,82	1,33	0,25
Avaliación da función docente real.	si	38	2,97	1,59	0,26
	non	28	2,96	1,26	0,24
Necesidades de formación do profesorado.	si	37	2,24	1,19	0,20
	non	28	2,46	1,14	0,22

	Proba de Levene			Proba T para la igualdad de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	Asumíronse varianzas iguais	0,979	0,326	0,402	65,000	0,689	0,077	0,191	-0,305	0,459
	Non se asumiu varianzas iguais			0,410	61,902	0,683	0,077	0,188	-0,298	0,452
Seguimento expedientes a alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	0,054	0,817	0,000	64,000	1,000	0,000	0,299	-0,598	0,598
	Non se asumiu varianzas iguais			0,000	56,860	1,000	0,000	0,301	-0,604	0,604
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	2,716	0,104	-1,277	65,000	0,206	-0,160	0,126	-0,411	0,090
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,269	56,925	0,210	-0,160	0,126	-0,413	0,093
Asesoramento aos equipos directivos.	Asumíronse varianzas iguais	0,113	0,738	-0,457	65,000	0,649	-0,082	0,178	-0,437	0,274
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,463	60,955	0,645	-0,082	0,176	-0,433	0,270
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	Asumíronse varianzas iguais	0,005	0,945	1,288	65,000	0,202	0,288	0,223	-0,158	0,734
	Non se asumiu varianzas iguais			1,272	55,643	0,209	0,288	0,226	-0,165	0,740
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	Asumíronse varianzas iguais	0,000	0,995	1,988	65,000	0,051	0,500	0,251	-0,002	1,002
	Non se asumiu varianzas iguais			1,997	59,205	0,050	0,500	0,250	-0,001	1,001
Asesoramento aos pais.	Asumíronse varianzas iguais	0,072	0,790	-0,938	65,000	0,352	-0,250	0,267	-0,782	0,282
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,938	58,333	0,352	-0,250	0,267	-0,783	0,283
Aprobar os horarios.	Asumíronse varianzas iguais	8,081	0,006	-1,145	64,000	0,257	-0,229	0,200	-0,630	0,171
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,228	62,122	0,224	-0,229	0,187	-0,603	0,144
recoller datos de DIM e DOC.	Asumíronse varianzas iguais	0,356	0,553	-0,296	64,000	0,768	-0,024	0,082	-0,189	0,140
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,300	60,847	0,765	-0,024	0,081	-0,187	0,138
Supervisión PXA e a memoria final.	Asumíronse varianzas iguais	0,183	0,670	1,338	65,000	0,186	0,338	0,253	-0,167	0,842
	Non se asumiu varianzas iguais			1,334	57,683	0,188	0,338	0,253	-0,169	0,845
Supervisión libros escolaridade.	Asumíronse varianzas iguais	0,130	0,720	0,483	64,000	0,631	0,145	0,300	-0,454	0,744
	Non se asumiu varianzas iguais			0,479	56,781	0,634	0,145	0,302	-0,460	0,750
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	0,001	0,972	0,802	65,000	0,426	0,169	0,211	-0,253	0,592
	Non se asumiu varianzas iguais			0,794	56,289	0,430	0,169	0,213	-0,258	0,597
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	0,040	0,842	-0,581	65,000	0,563	-0,106	0,183	-0,472	0,259
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,586	60,307	0,560	-0,106	0,181	-0,469	0,256

	Proba de Levene			Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Inferior
Supervisión da escolarización de alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	0,712	0,402	-0,228	63,000	0,820	-0,063	0,275	-0,612	0,487
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,223	52,494	0,825	-0,063	0,282	-0,628	0,502
Avaliación do centro	Asumíronse varianzas iguais	0,757	0,388	2,087	63,000	0,041	0,633	0,303	0,027	1,240
	Non se asumiu varianzas iguais			2,154	62,823	0,035	0,633	0,294	0,046	1,221
Seguimento dos procesos de elección CE	Asumíronse varianzas iguais	0,313	0,578	0,419	63,000	0,676	0,149	0,356	-0,561	0,860
	Non se asumiu varianzas iguais			0,427	59,274	0,671	0,149	0,350	-0,550	0,849
Proposta de director	Asumíronse varianzas iguais	1,584	0,213	1,921	65,000	0,059	0,589	0,307	-0,023	1,201
	Non se asumiu varianzas iguais			1,878	53,233	0,066	0,589	0,314	-0,040	1,218
Catálogo de profesores	Asumíronse varianzas iguais	5,167	0,026	1,507	65,000	0,137	0,259	0,172	-0,084	0,603
	Non se asumiu varianzas iguais			1,446	48,875	0,155	0,259	0,179	-0,101	0,619
Avaliación da función directiva real	Asumíronse varianzas iguais	1,407	0,240	0,867	61,000	0,389	0,321	0,371	-0,420	1,063
	Non se asumiu varianzas iguais			0,882	60,670	0,381	0,321	0,364	-0,407	1,050
Avaliación da función docente real	Asumíronse varianzas iguais	3,526	0,065	0,026	64,000	0,979	0,009	0,363	-0,716	0,735
	Non se asumiu varianzas iguais			0,027	63,576	0,979	0,009	0,351	-0,691	0,710
Necesidades de formación do profesorado	Asumíronse varianzas iguais	0,172	0,680	-0,756	63,000	0,452	-0,221	0,292	-0,805	0,363
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,761	59,532	0,450	-0,221	0,291	-0,802	0,360

Táboa 5.2.3.3.2a.

Estatísticos para unha mostra.								Interv. Conf. 95%	
docentes	N	Media	D.T	Erro T M	t	gl	Sig.	Inferior	Superior
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	290	3,283	1,287	0,076	43,431	289	0,000	3,134	3,432
Seguimento expedientes a alumnos.	266	2,485	1,459	0,089	27,770	265	0,000	2,309	2,661
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	723	3,775	1,160	0,043	87,461	722	0,000	3,690	3,859
Asesoramento aos equipos directivos.	242	3,624	1,250	0,080	45,087	241	0,000	3,466	3,782
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	432	2,500	1,207	0,058	43,047	431	0,000	2,386	2,614
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	432	2,218	1,174	0,056	39,277	431	0,000	2,107	2,329
Aprobar os horarios.	576	4,188	1,020	0,042	98,569	575	0,000	4,104	4,271
Recolle datos de DIM e DOC.	285	4,491	0,891	0,053	85,140	284	0,000	4,387	4,595
Supervisión PXA e a memoria final.	278	4,191	0,963	0,058	72,555	277	0,000	4,077	4,304
Supervisión libros escolaridade.	265	2,623	1,409	0,087	30,296	264	0,000	2,452	2,793
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	708	3,746	1,100	0,041	90,567	707	0,000	3,665	3,827
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	539	3,241	1,338	0,058	56,254	538	0,000	3,128	3,354
Supervisión da escolarización de alumnos.	291	3,433	1,280	0,075	45,737	290	0,000	3,285	3,581
Avaliación do centro.	244	2,775	1,377	0,088	31,480	243	0,000	2,601	2,948
Seguimento dos procesos de elección CE.	212	2,811	1,405	0,096	29,136	211	0,000	2,621	3,002
Catálogo de profesores.	233	4,227	1,116	0,073	57,822	232	0,000	4,083	4,372
Necesidades de formación do profesorado.	515	2,105	1,179	0,052	40,519	514	0,000	2,003	2,207
Participar nos arranxos escolares.	228	2,654	1,366	0,090	29,330	227	0,000	2,475	2,832
Seguir o cumprimento dos concertos.	51	3,980	1,191	0,167	23,858	50	0,000	3,645	4,315

Táboa 5.2.3.3.2c.

Estatísticos para unha mostra.								Interv. Conf. 95%	
pais	N	Media	D.T	Error T M	t	gl	Sig.	Inferior	Superior
Asesoramento aos pais.	321	1,760	1,082	0,060	29,149	320	0,000	1,641	1,879
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	252	3,647	1,125	0,071	51,468	251	0,000	3,507	3,786
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	234	2,744	1,308	0,086	32,087	233	0,000	2,575	2,912
Supervisa o que fan os profesores.	252	2,829	1,125	0,071	39,925	251	0,000	2,690	2,969
Supervisa o que fai a dirección do centro.	274	3,504	1,046	0,063	55,464	273	0,000	3,379	3,628
Vela polo cumprimento das leis.	294	3,452	1,134	0,066	52,198	293	0,000	3,322	3,583
Asesoramento aos alumnos.	306	1,559	0,904	0,052	30,153	305	0,000	1,457	1,661

Táboa 5.2.3.3.3

		INSPECTORES	DOCENTES
INSPECTORES	Correlación de Pearson	1	0,941
	Sig. (bilateral)	.	0,000
	N	16	16
DOCENTES	Correlación de Pearson	0,941	1
	Sig. (bilateral)	0,000	.
	N	16	16

Táboa 5.2.3.3.3a**Proba de mostras independentes inspectores – docentes.**

Estatísticos de grupo.

	colectivo inspectores, docentes	N	Media	D.T	Error T M
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	"inspectores"	67	4,04	0,77	0,09
	"docentes"	290	3,28	1,29	0,08
Seguimento expedientes a alumnos.	"inspectores"	66	3,5	1,19	0,15
	"docentes"	266	2,48	1,46	0,09
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	"inspectores"	67	4,66	0,51	0,06
	"docentes"	723	3,77	1,16	0,04
Asesoramento aos equipos directivos.	"inspectores"	67	4,06	0,72	0,09
	"docentes"	242	3,62	1,25	0,08
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	"inspectores"	67	3,24	0,91	0,11
	"docentes"	432	2,5	1,21	0,06
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	"inspectores"	67	2,79	1,04	0,13
	"docentes"	432	2,22	1,17	0,06
Asesoramento aos pais.	"inspectores"	67	3,1	1,07	0,13
	"docentes"	0	.	.	.
Aprobar os horarios.	"inspectores"	66	4,44	0,81	0,10
	"docentes"	576	4,19	1,02	0,04
Recolle datos de DIM e DOC.	"inspectores"	66	4,88	0,33	0,04
	"docentes"	285	4,49	0,89	0,05
Supervisión PXA e a memoria final.	"inspectores"	67	4,09	1,03	0,13
	"docentes"	278	4,19	0,96	0,06
Supervisión libros escolaridade.	"inspectores"	66	2,83	1,20	0,15
	"docentes"	265	2,62	1,41	0,09
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	"inspectores"	67	4,13	0,85	0,10
	"docentes"	708	3,75	1,10	0,04
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	"inspectores"	67	4,22	0,73	0,09
	"docentes"	539	3,24	1,34	0,06
Supervisión da escolarización de alumnos.	"inspectores"	65	4	1,09	0,14
	"docentes"	291	3,43	1,28	0,08
Avaliación do centro.	"inspectores"	65	2,65	1,24	0,15
	"docentes"	244	2,77	1,38	0,09
Seguimento dos procesos de elección CE.	"inspectores"	65	2,75	1,40	0,17
	"docentes"	212	2,81	1,40	0,10
Proposta de director.	"inspectores"	67	4,16	1,26	0,15
	"docentes"	0	.	.	.
Catálogo de profesores.	"inspectores"	67	4,69	0,70	0,09
	"docentes"	233	4,23	1,12	0,07
Avaliación da función directiva real.	"inspectores"	63	3	1,46	0,18
	"docentes"	0	.	.	.
Avaliación da función docente real.	"inspectores"	66	2,97	1,45	0,18
	"docentes"	0	.	.	.
Necesidades de formación do profesorado.	"inspectores"	65	2,34	1,16	0,14
	"docentes"	515	2,1	1,18	0,05

a Non se pode calcular T porque a lo menos un dos grupos está baleiro.

Táboa 5.2.3.3.3a (continuación).

	Proba de Levene			Proba T para la igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	Asumíronse varianzas iguais	36,362	0,001	4,655	355,000	0,001	0,762	0,164	0,440	1,084
	Non se asumiu varianzas iguais			6,328	163,876	0,001	0,762	0,120	0,524	1,000
Seguimento expedientes a alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	11,516	0,001	5,231	330,000	0,001	1,015	0,194	0,633	1,397
	Non se asumiu varianzas iguais			5,903	118,243	0,001	1,015	0,172	0,675	1,356
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	36,791	0,001	6,165	788,000	0,001	0,882	0,143	0,601	1,163
	Non se asumiu varianzas iguais			11,653	141,856	0,001	0,882	0,076	0,733	1,032
Asesoramento aos equipos directivos.	Asumíronse varianzas iguais	32,004	0,001	2,729	307,000	0,007	0,436	0,160	0,122	0,750
	Non se asumiu varianzas iguais			3,670	188,073	0,001	0,436	0,119	0,202	0,670
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	Asumíronse varianzas iguais	14,205	0,001	4,803	497,000	0,001	0,739	0,154	0,437	1,041
	Non se asumiu varianzas iguais			5,910	106,108	0,001	0,739	0,125	0,491	0,987
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	Asumíronse varianzas iguais	1,760	0,185	3,777	497,000	0,001	0,573	0,152	0,275	0,872
	Non se asumiu varianzas iguais			4,132	94,209	0,001	0,573	0,139	0,298	0,849
Aprobar os horarios.	Asumíronse varianzas iguais	2,209	0,138	1,938	640,000	0,053	0,252	0,130	-0,003	0,507
	Non se asumiu varianzas iguais			2,333	90,657	0,022	0,252	0,108	0,037	0,466
Recolle datos de DIM e DOC.	Asumíronse varianzas iguais	41,275	0,001	3,478	349,000	0,001	0,388	0,111	0,168	0,607
	Non se asumiu varianzas iguais			5,829	285,050	0,001	0,388	0,066	0,257	0,518
Supervisión PXA e a memoria final.	Asumíronse varianzas iguais	0,515	0,473	-0,762	343,000	0,447	-0,101	0,133	-0,362	0,160
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,733	95,979	0,466	-0,101	0,138	-0,375	0,173
Supervisión libros escolaridade.	Asumíronse varianzas iguais	10,633	0,001	1,118	329,000	0,264	0,211	0,188	-0,160	0,581
	Non se asumiu varianzas iguais			1,233	114,248	0,220	0,211	0,171	-0,128	0,549
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	6,015	0,014	2,811	773,000	0,005	0,389	0,138	0,117	0,660
	Non se asumiu varianzas iguais			3,473	88,339	0,001	0,389	0,112	0,166	0,611
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	36,821	0,001	5,901	604,000	0,000	0,983	0,167	0,656	1,310
	Non se asumiu varianzas iguais			9,212	128,880	0,001	0,983	0,107	0,772	1,194
Supervisión da escolarización de alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	9,827	0,002	3,311	354,000	0,001	0,567	0,171	0,230	0,904
	Non se asumiu varianzas iguais			3,667	107,307	0,001	0,567	0,155	0,261	0,873
Avaliación do centro.	Asumíronse varianzas iguais	2,666	0,104	-0,682	307,000	0,496	-0,128	0,188	-0,499	0,242
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,723	109,596	0,471	-0,128	0,178	-0,480	0,223
Seguimento dos procesos de elección CE.	Asumíronse varianzas iguais	0,014	0,907	-0,289	275,000	0,773	-0,057	0,199	-0,450	0,335
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,289	106,322	0,773	-0,057	0,199	-0,452	0,337
Catálogo de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	18,692	0,001	3,189	298,000	0,002	0,459	0,144	0,176	0,742
	Non se asumiu varianzas iguais			4,078	171,409	0,001	0,459	0,113	0,237	0,681
Necesidades de formación do profesorado.	Asumíronse varianzas iguais	0,011	0,918	1,508	578,000	0,132	0,234	0,155	-0,071	0,538
	Non se asumiu varianzas iguais			1,524	81,508	0,131	0,234	0,153	-0,071	0,539

Táboa 5.2.3.3b

Proba de mostras independentes inspectores – pais.

Estatísticos de grupo

		N	M	D T	E T M
Asesoramento aos pais.	"inspectores"	67	3,104	1,075	0,131
	"pais"	321	1,760	1,082	0,060
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	"inspectores"	67	4,134	0,851	0,104
	"pais"	252	3,647	1,125	0,071
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	"inspectores"	67	4,224	0,735	0,090
	"pais"	234	2,744	1,308	0,086

		Proba de Levene		Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Asesoramento aos pais.	Asumíronse varianzas iguais	0,027	0,869	9,262	386,000	0,000	1,344	0,145	1,059	1,630
	Non se asumiu varianzas iguais			9,300	95,970	0,000	1,344	0,145	1,057	1,631
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	10,666	0,001	3,304	317,000	0,001	0,488	0,148	0,197	0,778
	Non se asumiu varianzas iguais			3,875	133,962	0,000	0,488	0,126	0,239	0,736
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	35,849	0,000	8,865	299,000	0,000	1,480	0,167	1,152	1,809
	Non se asumiu varianzas iguais			11,940	194,667	0,000	1,480	0,124	1,236	1,725

Proba de mostras independentes docentes – pais.

		Proba de Levene		Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	1,667	0,197	1,219	958,000	0,223	0,099	0,081	-0,060	0,258
	Non se asumiu varianzas iguais			1,206	433,313	0,229	0,099	0,082	-0,062	0,260
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	0,103	0,748	4,784	771,000	0,000	0,498	0,104	0,293	0,702
	Non se asumiu varianzas iguais			4,826	452,249	0,000	0,498	0,103	0,295	0,700

Táboa 5.2.3.3.3e

Proba de mostras independentes directores – profesores.

Estatísticos de grupo

		N	M	D T	E T M
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	directores	294	4,078	1,024	0,060
	profesores	429	3,566	1,203	0,058
Aprobar os horarios.	directores	228	4,215	0,981	0,065
	profesores	348	4,170	1,045	0,056
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	directores	293	3,693	1,098	0,064
	profesores	415	3,783	1,102	0,054
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	directores	226	3,447	1,214	0,081
	profesores	313	3,093	1,403	0,079
Necesidades de formación do profesorado.	directores	219	2,169	1,175	0,079
	profesores	296	2,057	1,182	0,069

		Proba de Levene		Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	20,903	0,000	5,963	721,000	0,000	0,512	0,086	0,343	0,680
	Non se asumiu varianzas iguais			6,144	688,023	0,000	0,512	0,083	0,348	0,675
Aprobar os horarios.	Asumíronse varianzas iguais	0,691	0,406	0,522	574,000	0,602	0,045	0,087	-0,125	0,216
	Non se asumiu varianzas iguais			0,529	506,778	0,597	0,045	0,086	-0,123	0,214
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	0,022	0,882	1,075	706,000	0,283	-0,090	0,084	-0,255	0,075
	Non se asumiu varianzas iguais			1,076	629,920	0,282	-0,090	0,084	-0,255	0,075
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	6,703	0,010	3,057	537,000	0,002	0,354	0,116	0,127	0,582
	Non se asumiu varianzas iguais			3,129	519,633	0,002	0,354	0,113	0,132	0,577
Necesidades de formación do profesorado.	Asumíronse varianzas iguais	0,115	0,734	1,061	513,000	0,289	0,112	0,105	-0,095	0,318
	Non se asumiu varianzas iguais			1,062	471,431	0,289	0,112	0,105	-0,095	0,318

Táboa 5.2.3.3f**Proba de mostras independentes directores públicos - directores privados.**

Estatísticos de grupo

		N	M	D T	E T M
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	direc. públicos	238	3,265	1,309	0,085
	direc. privados	52	3,365	1,189	0,165
Seguimento expedientes a alumnos.	direc. públicos	214	2,491	1,453	0,099
	direc. privados	52	2,462	1,501	0,208
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	direc. públicos	237	4,030	1,035	0,067
	direc. privados	57	4,281	0,959	0,127
Recolle datos de DIM e DOC.	direc. públicos	229	4,485	0,911	0,060
	direc. privados	56	4,518	0,809	0,108
Supervisión PXA e a memoria final.	direc. públicos	222	4,194	0,962	0,065
	direc. privados	56	4,179	0,974	0,130
Supervisión libros escolaridade.	direc. públicos	215	2,656	1,438	0,098
	direc. privados	50	2,480	1,282	0,181
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	direc. públicos	237	3,700	1,073	0,070
	direc. privados	56	3,661	1,210	0,162
Supervisión da escolarización de alumnos.	direc. públicos	235	3,357	1,291	0,084
	direc. privados	56	3,750	1,195	0,160
Avaliación do centro.	direc. públicos	202	2,782	1,368	0,096
	direc. privados	42	2,738	1,432	0,221

		Proba de Levene		Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	Asumíronse varianzas iguais	1,702	0,193	-	288,000	0,610	-0,101	0,197	-0,489	0,288
	Non se asumiu varianzas iguais			0,543	80,411	0,589	-0,101	0,185	-0,470	0,268
Seguimento expedientes a alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	0,449	0,504	0,129	264,000	0,898	0,029	0,226	-0,416	0,474
	Non se asumiu varianzas iguais			0,126	75,910	0,900	0,029	0,231	-0,430	0,488
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	0,002	0,968	-	292,000	0,096	-0,251	0,151	-0,548	0,045
	Non se asumiu varianzas iguais			1,748	90,085	0,084	-0,251	0,144	-0,537	0,034
Recolle datos de DIM e DOC.	Asumíronse varianzas iguais	0,727	0,394	-	283,000	0,803	-0,033	0,133	-0,295	0,229
	Non se asumiu varianzas iguais			0,268	92,269	0,789	-0,033	0,124	-0,279	0,213
Supervisión PXA e a memoria final.	Asumíronse varianzas iguais	0,007	0,935	0,105	276,000	0,917	0,015	0,144	-0,269	0,299
	Non se asumiu varianzas iguais			0,104	84,131	0,917	0,015	0,145	-0,274	0,304
Supervisión libros escolaridade.	Asumíronse varianzas iguais	2,369	0,125	0,794	263,000	0,428	0,176	0,221	-0,260	0,612
	Non se asumiu varianzas iguais			0,853	80,318	0,396	0,176	0,206	-0,234	0,586
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	1,670	0,197	0,243	291,000	0,808	0,040	0,163	-0,282	0,361
	Non se asumiu varianzas iguais			0,225	76,714	0,822	0,040	0,176	-0,311	0,390
Supervisión da escolarización de alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	3,430	0,065	-	289,000	0,039	-0,393	0,189	-0,765	-0,020
	Non se asumiu varianzas iguais			2,175	88,260	0,032	-0,393	0,180	-0,751	-0,034
Avaliación do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,865	0,353	0,188	242,000	0,851	0,044	0,234	-0,417	0,505
	Non se asumiu varianzas iguais			0,183	57,616	0,856	0,044	0,241	-0,439	0,527

Táboa 5.2.3.3f (continuación)**Proba de mostras independentes profesores públicos - profesores privados.**

Estatísticos de grupo

		N	M	D T	E T M
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	prof. públicos	346	3,483	1,231	0,066
	prof. privados	83	3,916	1,015	0,111
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	prof. públicos	348	2,474	1,204	0,065
	prof. privados	84	2,607	1,222	0,133
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	prof. públicos	347	2,159	1,158	0,062
	prof. privados	85	2,459	1,211	0,131
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	prof. públicos	345	3,826	1,096	0,059
	prof. privados	70	3,571	1,111	0,133

		Proba de Levene		Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	10,774	0,001	2,972	427,000	0,003	-0,433	0,146	-0,719	-0,147
	Non se asumiu varianzas iguais			3,343	145,765	0,001	-0,433	0,130	-0,689	-0,177
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	Asumíronse varianzas iguais	0,173	0,677	0,906	430,000	0,365	-0,133	0,147	-0,421	0,155
	Non se asumiu varianzas iguais			0,898	124,760	0,371	-0,133	0,148	-0,426	0,160
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	Asumíronse varianzas iguais	2,008	0,157	2,123	430,000	0,034	-0,300	0,141	-0,578	-0,022
	Non se asumiu varianzas iguais			2,067	124,386	0,041	-0,300	0,145	-0,588	-0,013
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	0,024	0,878	1,768	413,000	0,078	0,255	0,144	-0,029	0,538
	Non se asumiu varianzas iguais			1,753	98,207	0,083	0,255	0,145	-0,034	0,543

Táboa 5.2.3.3.3g**Proba de mostras independentes directores IES/directores CEIP+.**

Estatísticos de grupo

		N	M	D T	E T M
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	outros	156	3,128	1,362	0,109
	IES	82	3,524	1,168	0,129
Seguimento expedientes a alumnos.	outros	137	2,241	1,412	0,121
	IES	77	2,935	1,427	0,163
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	outros	156	3,936	1,117	0,089
	IES	81	4,210	0,832	0,092
Asesoramento aos equipos directivos.	outros	160	3,519	1,259	0,100
	IES	82	3,829	1,215	0,134
Aprobar os horarios.	outros	151	3,993	1,017	0,083
	IES	77	4,649	0,739	0,084
Recoller datos de DIM e DOC.	outros	151	4,444	0,977	0,080
	IES	78	4,564	0,766	0,087
Supervisión PXA e a memoria final.	outros	146	4,253	0,945	0,078
	IES	76	4,079	0,990	0,114
Supervisión libros escolaridade.	outros	141	2,794	1,481	0,125
	IES	74	2,392	1,322	0,154
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	outros	155	3,684	1,080	0,087
	IES	82	3,732	1,066	0,118
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	outros	146	3,541	1,163	0,096
	IES	80	3,275	1,292	0,144
Supervisión da escolarización de alumnos.	outros	159	3,428	1,285	0,102
	IES	76	3,211	1,299	0,149
Avaliación do centro.	outros	129	2,814	1,310	0,115
	IES	73	2,726	1,474	0,173
Seguimento dos procesos de elección CE	outros	143	2,888	1,410	0,118
	IES	69	2,652	1,391	0,168
Catálogo de profesores.	outros	155	4,252	1,126	0,090
	IES	78	4,179	1,102	0,125
Necesidades de formación do profesorado.	outros	141	2,184	1,181	0,099
	IES	78	2,141	1,170	0,133
Participar nos arranxos escolares.	outros	152	2,757	1,376	0,112
	IES	76	2,447	1,331	0,153

Táboa 5.2.3.3.3g (continuación).

	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Asesorar aos centros nos problemas xerados pola normativa.	Asumíronse varianzas iguais	2,262	0,134	2,237	236,000	0,026	-0,396	0,177	-0,745	-0,047
	Non se asumiu varianzas iguais			2,346	187,994	0,020	-0,396	0,169	-0,729	-0,063
Seguimento expedientes a alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	0,002	0,962	3,439	212,000	0,001	-0,694	0,202	-1,092	-0,296
	Non se asumiu varianzas iguais			3,429	156,235	0,001	-0,694	0,202	-1,094	-0,299
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	4,828	0,029	1,944	235,000	0,053	-0,274	0,141	-0,552	0,004
	Non se asumiu varianzas iguais			2,130	206,391	0,034	-0,274	0,129	-0,528	-0,020
Asesoramento aos equipos directivos.	Asumíronse varianzas iguais	0,239	0,625	1,838	240,000	0,067	-0,311	0,169	-0,643	0,022
	Non se asumiu varianzas iguais			1,859	168,610	0,065	-0,311	0,167	-0,640	0,019
Aprobar os horarios.	Asumíronse varianzas iguais	3,600	0,059	5,023	226,000	0,000	-0,656	0,131	-0,913	-0,399
	Non se asumiu varianzas iguais			5,556	199,324	0,000	-0,656	0,118	-0,889	-0,423
Recolle datos de DIM e DOC.	Asumíronse varianzas iguais	2,656	0,105	0,948	227,000	0,344	-0,120	0,127	-0,371	0,130
	Non se asumiu varianzas iguais			1,023	191,451	0,308	-0,120	0,118	-0,353	0,112
Supervisión PXA e a memoria final.	Asumíronse varianzas iguais	0,003	0,955	1,284	220,000	0,201	0,174	0,136	-0,093	0,442
	Non se asumiu varianzas iguais			1,265	146,076	0,208	0,174	0,138	-0,098	0,447
Supervisión libros escolaridade.	Asumíronse varianzas iguais	3,697	0,056	1,963	213,000	0,051	0,402	0,205	-0,002	0,807
	Non se asumiu varianzas iguais			2,033	163,746	0,044	0,402	0,198	0,012	0,793
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	0,597	0,440	0,326	235,000	0,745	-0,048	0,147	-0,337	0,241
	Non se asumiu varianzas iguais			0,327	166,871	0,744	-0,048	0,146	-0,337	0,241
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	2,935	0,088	1,580	224,000	0,115	0,266	0,168	-0,066	0,598
	Non se asumiu varianzas iguais			1,533	148,752	0,128	0,266	0,174	-0,077	0,609
Supervisión da escolarización de alumnos.	Asumíronse varianzas iguais	0,022	0,882	1,207	233,000	0,229	0,217	0,180	-0,137	0,571
	Non se asumiu varianzas iguais			1,203	146,335	0,231	0,217	0,181	-0,140	0,574
Avaliación do centro.	Asumíronse varianzas iguais	2,456	0,119	0,438	200,000	0,662	0,088	0,201	-0,308	0,484
	Non se asumiu varianzas iguais			0,424	135,455	0,672	0,088	0,208	-0,323	0,498
Seguimento dos procesos de elección CE.	Asumíronse varianzas iguais	0,014	0,906	1,147	210,000	0,253	0,236	0,206	-0,170	0,642
	Non se asumiu varianzas iguais			1,152	136,060	0,251	0,236	0,205	-0,169	0,641
Catálogo de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	0,003	0,959	0,465	231,000	0,643	0,072	0,155	-0,234	0,378
	Non se asumiu varianzas iguais			0,468	157,428	0,640	0,072	0,154	-0,232	0,376
Necesidades de formación do profesorado.	Asumíronse varianzas iguais	0,269	0,604	0,261	217,000	0,794	0,043	0,166	-0,284	0,371
	Non se asumiu varianzas iguais			0,262	160,212	0,794	0,043	0,166	-0,284	0,371
Participar nos arranxos escolares.	Asumíronse varianzas iguais	0,329	0,567	1,617	226,000	0,107	0,309	0,191	-0,068	0,686
	Non se asumiu varianzas iguais			1,635	154,704	0,104	0,309	0,189	-0,064	0,683

Táboa 5.2.3.3.3g (continuación)**Proba de mostras independentes profesores IES/profesores CEIP+.**

Estatísticos de grupo

		N	M	D T	E T M
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	outros	150	3,527	1,197	0,098
	IES	196	3,449	1,258	0,090
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	outros	154	2,526	1,206	0,097
	IES	194	2,433	1,204	0,086
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	outros	146	2,233	1,209	0,100
	IES	201	2,104	1,120	0,079
Aprobar os horarios.	outros	147	4,061	1,172	0,097
	IES	201	4,249	0,937	0,066
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	outros	146	3,733	1,164	0,096
	IES	199	3,894	1,042	0,074
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	outros	137	3,277	1,423	0,122
	IES	176	2,949	1,374	0,104
Necesidades de formación do profesorado.	outros	137	2,175	1,188	0,101
	IES	159	1,956	1,171	0,093

		Proba de Levene		Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Dif. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Supervisión cumprimento normalización lingüística.	Asumíronse varianzas iguais	0,331	0,565	0,581	344,000	0,561	0,078	0,134	-0,185	0,341
	Non se asumiu varianzas iguais			0,585	328,190	0,559	0,078	0,133	-0,183	0,339
Asesoramento aos profesores aspectos normativos.	Asumíronse varianzas iguais	0,004	0,952	0,715	346,000	0,475	0,093	0,130	-0,163	0,349
	Non se asumiu varianzas iguais			0,715	328,079	0,475	0,093	0,130	-0,163	0,349
Asesoramento aos profesores aspectos curriculares.	Asumíronse varianzas iguais	1,984	0,160	1,019	345,000	0,309	0,128	0,126	-0,119	0,376
	Non se asumiu varianzas iguais			1,007	298,037	0,315	0,128	0,128	-0,123	0,379
Aprobar os horarios.	Asumíronse varianzas iguais	3,949	0,048	-1,658	346,000	0,098	-0,188	0,113	-0,410	0,035
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,602	271,177	0,110	-0,188	0,117	-0,418	0,043
Cumprimento do calendario e xornada escolar.	Asumíronse varianzas iguais	2,127	0,146	-1,354	343,000	0,177	-0,162	0,119	-0,396	0,073
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,331	291,614	0,184	-0,162	0,121	-0,401	0,077
Supervisión do absentismo e cumprimento do horario de profesores.	Asumíronse varianzas iguais	0,697	0,405	2,066	311,000	0,040	0,329	0,159	0,016	0,641
	Non se asumiu varianzas iguais			2,057	287,412	0,041	0,329	0,160	0,014	0,643
Necesidades de formación do profesorado.	Asumíronse varianzas iguais	0,211	0,646	1,595	294,000	0,112	0,219	0,137	-0,051	0,490
	Non se asumiu varianzas iguais			1,594	286,348	0,112	0,219	0,138	-0,052	0,490

Táboa 5.2.3.3.4a

Carácter das actuación da inspección.			Estatísticos de contraste.	
	N observado	N esperado	Residual	Carácter das actuación da inspección.
Técnico	19	24	-5	Chi-cuadrado(a)
Burocrático	26	24	2	gl
Equilibrado	27	24	3	Sig. asintót.
Total	72	a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 24,0.		

Táboa 5.2.3.3.4b

Táboa de continxencia carácter das actuación da inspección * experiencia como mestre.

Reconto

		experiencia como mestre		Total
		si	non	
Carácter das actuación da inspección.	técnico	13	6	19
	burocrático	10	16	26
	equilibrado	18	9	27
Total		41	31	72

Probos de chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	5,684	2	0,058
Razón de verosimilitude	5,703	2	0,058
Asociación lineal por lineal	0,018	1	0,894
N de casos válidos	72		

a 0 celas teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada es 8,18.

Táboa 5.2.3.3.4c

Táboa de continxencia carácter das actuación da inspección * principios de organización.

Reconto

		principios de organización		Total
		especialidade	internivelaridade	
carácter das actuación da inspección	técnico	6	2	8
	burocrático	11	4	15
	equilibrado	4	10	14
Total		21	16	37

Probos de chi-cuadrado

	Valor	gl.	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	7,296	2	0,026
Razón de verosimilitude	7,469	2	0,024
Asociación lineal por lineal	5,509	1	0,019
N de casos válidos	37		

a 2 celas (33,3%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada es 3,46.

Táboa 5.2.3.3.5a

Carácter das actuación da inspección.					Estatísticos de contraste		
		N observado	N esperado	Residual			carácter das actuación da inspección
Directores públicos	técnico	26	82	-56	directores públicos	Chi-cadrado(a,b)	60,317
	burocrático	121	82	39		gl	2,000
	equilibrado	99	82	17		Sig. asintót.	0,000
	Total	246					
Directores privados	técnico	11	19	-8	directores privados	Chi-cadrado(a,b)	7,684
	burocrático	18	19	-1		gl	2,000
	equilibrado	28	19	9		Sig. asintót.	0,021
	Total	57					
a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 82,0.							
b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 19,0.							

Táboa 5.2.3.3.5b**Táboa de continxencia carácter das actuación da inspección * titularidade do centro**

Reconto

		Titularidade do centro	
		Público	Privado
Carácter das actuación da inspección	técnico	26	11
	burocrático	121	18
	equilibrado	99	28
Total		246	57

Probos de chi-cuadrado

	Valor	gl.	Sig. Asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	6,886	2	0,032
Razón de verosimilitude	6,823	2	0,033
Asociación lineal por lineal	0,000	1	0,988
N de casos válidos	303		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5.
A frecuencia mínima esperada é 6,96.

Táboa 5.2.3.3.7a

Estatísticos de contraste			
	Distribución de centros.	Satisfacción do inspector co seu traballo.	Valoración da influencia na mellora do funcionamento.
Chi-cuadrado(a,b,c)	0,014	10,432	34,910
gl	1	3	3
Sig. asintót.	0,906	0,015	0,000

a) 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 5,5.
b) 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 8,5.
c) 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. La frecuencia de cela esperada mínima es 6,8.

Táboa 5.2.3.3.7b

Táboa de continxencia distribución de centros * experiencia como mestre.

Reconto

		Experiencia como mestre.		Total
		si	non	
Distribución de centros.	si	26,000	10,000	36
	non	15	20	35
Total		41	30	71

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. Exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	6,272	1	0,012		
Corrección por continuidade(a)	5,126	1	0,024		
Razón de verosimilitude	6,372	1	0,012		
Estatístico exacto de Fisher				0,017	0,011
Asociación lineal por lineal	6,183	1	0,013		
N de casos válidos	71				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b. 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 14,79.

Rangos

	Experiencia como mestre	N	Rango medio	Suma de rangos
Satisfacción do inspector co seu traballo.	si	43	37,802	1625,5
	non	31	37,081	1149,5
	Total	74		
Valoración da influencia na mellora do funcionamento.	si	39	35,013	1365,5
	non	28	32,589	912,5
	Total	67		

	Satisfacción do inspector co seu traballo.	Valoración da influencia na mellora do funcionamento.
U de Mann-Whitney	653,5	506,5
W de Wilcoxon	1149,5	912,5
Z	-0,149	-0,549
Sig. asintót. (bilateral)	0,882	0,583

Táboa 5.2.3.3.8a

valoración da influencia na mellora do funcionamento.

colectivo	Media	N	D.T.
inspectores	3,46	67	0,75
directores	3,32	309	1,01
directores públicos	3,29	251	1,03
directores privados	3,45	58	0,92
CEIP+	3,26	165	1,06
IES	3,35	86	0,98
país	3,07	393	1,13

Táboa 5.2.3.3.8a (continuación)

Proba de mostras independentes directores/pais.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias.						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia na mellora do funcionamento.	Asumíronse varianzas iguais	1,79	0,18	3,105	700,000	0,002	0,254	0,082	0,093	0,415
	Non se asumiu varianzas iguais			3,145	687,480	0,002	0,254	0,081	0,096	0,413
Proba de mostras independentes directores públicos/directores privados.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia na mellora do funcionamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,751	0,39	-1,068	307,000	0,286	-0,157	0,147	-0,447	0,133
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,146	93,020	0,255	-0,157	0,137	-0,430	0,115
Proba de mostras independentes directores CEIP+/directores IES.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia na mellora do funcionamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,435	0,51	-0,643	249,000	0,521	-0,088	0,137	-0,359	0,182
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,659	184,568	0,511	-0,088	0,134	-0,353	0,176
Proba de mostras independentes profesores CEIP+/profesores IES										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia no funcionamento dos departamentos.	Asumíronse varianzas iguais	0,191	0,66	0,191	471,000	0,849	0,017	0,088	-0,157	0,190
	Non se asumiu varianzas iguais			0,191	452,588	0,849	0,017	0,088	-0,157	0,191
Proba de mostras independentes xefes de departamento/profesores										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia no funcionamento dos departamentos.	Asumíronse varianzas iguais	1,251	0,26	0,436	471,000	0,663	0,043	0,098	-0,150	0,235
	Non se asumiu varianzas iguais			0,426	227,623	0,670	0,043	0,100	-0,155	0,240

Táboa 5.2.3.3.8b

Táboa de continxencia o centro funcionaría igual se non fose inspeccionado.

Reconto				
	O centro funcionaría igual se non fora inspeccionado.			Total
		si	non	
Colectivos agrupados.	dir. púb	143	106	249
	pais	138	333	471
Total		281	439	720

Probas de chi-cuadrado					
	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	54,167	1	0,001		
Corrección por continuidade(a)	52,991	1	0,001		
Razón de verosimilitude	53,776	1	0,001		
Estatístico exacto de Fisher				0,001	0,001
Asociación lineal por lineal	54,091	1	0,001		
N de casos válidos	720				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen una frecuencia esperada inferior a 5. La frecuencia mínima esperada es 97,18.

Táboa de continxencia o centro funcionaría igual se non fose inspeccionado.

Reconto				
	O centro funcionaría igual se non fora inspeccionado.			Total
		si	non	
Tipo de centros públicos acumulados.	CEIP+	105	57	162
	IES	38	49	87
Total		143	106	249

Probas de chi-cuadrado					
	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	10,343	1	0,001		
Corrección por continuidade(a)	9,497	1	0,002		
Razón de verosimilitude	10,314	1	0,001		
Estatístico exacto de Fisher				0,002	0,001
Asociación lineal por lineal	10,302	1	0,001		
N de casos válidos	249,000				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen una frecuencia esperada inferior a 5. La frecuencia mínima esperada es 37,04.

Táboa 5.2.3.3.9a

Proba de mostras independentes inspectores/directores.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia na mellora do funcionamento.	Asumíronse varianzas iguais	6,813	0,01	1,088	374,000	0,277	0,142	0,131	-0,115	0,399
	Non se asumiu varianzas iguais			1,321	125,013	0,189	0,142	0,108	-0,071	0,355

Proba de mostras independentes inspectores/pais.										
	Proba de Levene			Proba T para a igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Error T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Valoración da influencia na mellora do funcionamento.	Asumíronse varianzas iguais	8,96	0	2,781	458,000	0,006	0,397	0,143	0,116	0,677
	Non se asumiu varianzas iguais			3,696	124,108	0,000	0,397	0,107	0,184	0,609

Táboa 5.2.3.3.10b

Rho de Spearman		LOE	REAL	ADMINIS
LOE	Coefficiente de correlación	1	-0,214	-0,786
	Sig. (unilateral)	.	0,322	0,018
	N	7	7	7
REAL	Coefficiente de correlación	-0,214	1	0,679
	Sig. (unilateral)	0,322	.	0,047
	N	7	7	7
ADMINIS	Coefficiente de correlación	-0,786	0,679	1
	Sig. (unilateral)	0,018	0,047	.
	N	7	7	7

*A correlación é significativa ao nivel 0,05 (unilateral).

ANEXO 5.2.3.4. TÁBOAS DE CÁLCULOS ESTATÍSTICOS.

Táboa 5.2.3.4.1a.

Perfil inspector actuacións curriculares.

		N observado	N esperado	Residual
Todos	Inspector especialista	38	25,33	12,67
	Inspector nivel	9	25,33	-16,33
	Calquera inspector	29	25,33	3,67
	Total	76		

Estadísticos de contraste

Todos	Chi-cuadrado(a)	17,395
	gl	2
	Sig. asintót.	0,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima é 25,3.

Perfil inspector actuacións curriculares.

		N observado	N esperado	Residual
Especialista	Inspector especialista	20	10,5	9,5
	Inspector nivel	1	10,5	-9,5
	Total	21		
Internivelaridade	Inspector especialista	2	5,67	-3,67
	Inspector nivel	1	5,67	-4,67
	Total	17		
	Calquera inspector	14	5,67	8,33

Estadísticos de contraste

especialista	Chi-cuadrado(a,b)	17,190
	gl	1
	Sig. asintót.	0,000
internivelaridade	Chi-cuadrado(a,b)	18,471
	gl	2
	Sig. asintót.	0,000

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima é 10,5

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima é 5,7

Perfil inspector actuacións curriculares

		N observado	N esperado	Residual
Con experiencia como mestre.	Inspector especialista	18	14,67	3,33
	Inspector nivel	4	14,67	-10,67
	Calquera inspector	22	14,67	7,33
	Total	44		
Sen experiencia como mestre.	Inspector especialista	20	10,67	9,33
	Inspector nivel	5	10,67	-5,67
	Calquera inspector	7	10,67	-3,67
	Total	32		

Táboa 5.2.3.4.1a (continuación).

Estatísticos de contraste		
Con experiencia como mestre.	Chi-cuadrado(a,b)	12,182
	gl	2
	Sig. asintót.	0,002
Sen experiencia como mestre	Chi-cuadrado(a,b)	12,438
	gl	2
	Sig. asintót.	0,002

a 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima é 14,7.

b 0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5. A frecuencia de cela esperada mínima é 10,7.

Táboa 5.2.3.4.1b.**Perfil de inspectores agrupando especialista + nivel * experiencia como mestre.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Experiencia como mestre.		Total
		si	non	
Perfil de inspector supervisor práctica docente.	Especialista + nivel.	22	25	47
	Calquera perfil.	22	7	29
Total		44	32	76

Probas de Chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	6,210	1	0,013		
Corrección por continuidade(a)	5,076	1	0,024		
Razón de verosimilitude	6,437	1	0,011		
Estatístico exacto de Fisher				0,017	0,011
Asociación lineal por lineal	6,128	1	0,013		
N de casos válidos	76				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 12,21.

Táboa 5.2.3.4.1b (continuación).

Perfil de inspectores agrupando especialista + nivel * perfil do inspector para avaliar a función directiva.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil do inspector para avaliar a función directiva		Total
		Inspector de nivel	Calquera perfil	
perfil de inspectores agrupando especialista + nivel.	Especialista + nivel.	21	3	24
	calquera perfil.	0	14	14
Total		21	17	38

Probos de Chi-cuadrado

	Valor	gl	Sig. asíntotica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	27,382	1	0,001		
Corrección por continuidade(a)	23,957	1	0,001		
Razón de verosimilitude	34,172	1	0,001		
Estatístico exacto de Fisher				0,001	0,001
Asociación lineal por lineal	26,662	1	0,001		
N de casos válidos	38				

a Calculado só para unha táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 6,26.

Táboa 5.2.3.4.3a.

Supervisar periodicamente as programación.

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Directores públicos	si	203	126	77
	non	49	126	-77
	Total	252		
Directores privados	si	38	29	9
	non	20	29	-9
	Total	58		
Profesores públicos	si	369	234,5	134,5
	non	100	234,5	-134,5
	Total	469		
Profesores privados	si	70	55,5	14,5
	non	41	55,5	-14,5
	Total	111		
Pais	si	349	240	109
	non	131	240	-109
	Total	480		

Supervisar periodicamente a metodoloxía.

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Directores públicos	si	101	124	-23
	non	147	124	23
	Total	248		
Directores privados	si	10	29	-19
	non	48	29	19
	Total	58		
Profesores públicos	si	178	234	-56
	non	290	234	56
	Total	468		
Profesores privados	si	26	54	-28
	non	82	54	28
	Total	108		
Pais	si	283	240,5	42,5
	non	198	240,5	-42,5
	Total	481		

Supervisión dos contidos en clase.

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Profesores públicos	si	200	233	-33
	non	266	233	33
	Total	466		
Profesores privados	si	30	54	-24
	non	78	54	24
	Total	108		

Supervisar periodicamente a avaliación.

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Directores públicos	si	165	123,5	41,5
	non	82	123,5	-41,5
	Total	247		
Directores privados	si	28	28	0
	non	28	28	0
	Total	56		
Profesores públicos	si	260	230,5	29,5
	non	201	230,5	-29,5
	Total	461		
Profesores privados	si	50	55	-5
	non	60	55	5
	Total	110		
Pais	si	246	238	8
	non	230	238	-8
	Total	476		

Supervisar o desenvolvemento curricular.

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Directores públicos	si	117	68,5	48,5
	non	20	68,5	-48,5
	Total	137		
Directores privados	si	32	27	5
	non	22	27	-5
	Total	54		
Profesores públicos	si	350	232,5	117,5
	non	115	232,5	-117,5
	Total	465		
Profesores privados	si	81	55	26
	non	29	55	-26
	Total	110		

Perfil inspector actuacións curriculares

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Directores públicos	Inspector especialista	78	76,33	1,67
	Inspector nivel	121	76,33	44,67
	Calquera inspector	30	76,33	-46,33
	Total	229		
Directores privados	Inspector especialista	9	16,67	-7,67
	Inspector nivel	31	16,67	14,33
	Calquera inspector	10	16,67	-6,67
	Total	50		
Profesores públicos	Inspector especialista	289	142,33	146,67
	Inspector nivel	118	142,33	-24,33
	Calquera inspector	20	142,33	-122,33
	Total	427		
Profesores privados	Inspector especialista	37	31,67	5,33
	Inspector nivel	48	31,67	16,33
	Calquera inspector	10	31,67	-21,67
	Total	95		
Pais	Inspector especialista	187	128	59
	Inspector nivel	169	128	41
	Calquera inspector	28	128	-100
	Total	384		

¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Colectivo		N observado	N esperado	Residual
Directores públicos	Director	32	34,25	-2,25
	Xefe de estudos	58	34,25	23,75
	Xefe departamento	31	34,25	-3,25
	Outros	16	34,25	-18,25
	Total	137		
Directores privados	Director	30	16,33	13,67
	Xefe de estudos	13	16,33	-3,33
	Xefe departamento	6	16,33	-10,33
	Total	49		
Profesores públicos	Director	51	76	-25
	Xefe de estudos	73	76	-3
	Xefe departamento	140	76	64
	Outros	40	76	-36
	Total	304		
Profesores privados	Director	31	21,75	9,25
	Xefe de estudos	31	21,75	9,25
	Xefe departamento	24	21,75	2,25
	Outros	1	21,75	-20,75
	Total	87		
Pais	Director	99	64,5	34,5
	Xefe de estudos	69	64,5	4,5
	Xefe departamento	77	64,5	12,5
	Outros	13	64,5	-51,5
	Total	258		

Estatísticos de contraste

Colectivo		Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisión dos contidos en clase.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular.	Perfil inspector actuacións curriculares.	Supervisar periodicamente as programación.	Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?
Directores públicos	Chi-cuadrado	8,532		27,891	68,679	54,297	94,111	26,650
	gl	1		1	1	2	1	3
	Sig. asintót.	0,003		0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
Directores privados	Chi-cuadrado	24,897		0,000	1,852	18,520	5,586	18,653
	gl	1		1	1	2	1	2
	Sig. asintót.	0,000		1,000	0,174	0,000	0,018	0,000
Profesores públicos	Chi-cuadrado	154,288	26,803	7,551	118,763	260,436	79,289	9,348
	gl	1	1	1	1	2	3	1
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,006	0,000	0,000	0,000	0,002
Profesores privados	Chi-cuadrado	29,037	21,333	0,909	24,582	24,147	7,577	27,897
	gl	1	1	1	1	2	1	3
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,340	0,000	0,000	0,006	0,000
Pais	Chi-cuadrado	15,021		0,538		118,453	99,008	62,310
	gl	1		1		2	1	3
	Sig. asintót.	0,000		0,463		0,000	0,000	0,000

0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5.

DIRECTORES CENTROS PÚBLICOS:

Supervisar periódicamente as programación.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Directores CEIP+	si	126	82,5	43,5
	non	39	82,5	-43,5
	Total	165		
Directores IES	si	77	43,5	33,5
	non	10	43,5	-33,5
	Total	87		

Supervisar periódicamente a metodoloxía.

Centros públicos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores CEIP+	si	54	80,5	-26,5
	non	107	80,5	26,5
	Total	161		
Directores IES	si	47	43,5	3,5
	non	40	43,5	-3,5
	Total	87		

Supervisar periódicamente a avaliación.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Directores CEIP+	si	96	80	16
	non	64	80	-16
	Total	160		
Directores IES	si	69	43,5	25,5
	non	18	43,5	-25,5
	Total	87		

Supervisar o desenvolvemento curricular.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Directores CEIP+	si	41	24,5	16,5
	non	8	24,5	-16,5
	Total	49		
Directores IES	si	76	44	32
	non	12	44	-32
	Total	88		

Perfil inspector actuacións curriculares.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Directores CEIP+	Inspector especialista	30	47,33	-17,33
	Inspector nivel	90	47,33	42,67
	Calquera inspector	22	47,33	-25,33
	Total	142		
Directores IES	Inspector especialista	48	29	19
	Inspector nivel	31	29	2
	Calquera inspector	8	29	-21
	Total	87		

¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Directores CEIP+	Director	27	23,75	3,25
	Xefe de estudos	45	23,75	21,25
	Xefe departamento	12	23,75	-11,75
	Total	95		
	Outros	11	23,75	-12,75
Directores IES	Director	5	10,5	-5,5
	Xefe de estudos	13	10,5	2,5
	Xefe departamento	19	10,5	8,5
	Total	42		
	Outros	5	10,5	-5,5

Estatísticos de contraste

Centros públicos agrupados.		Supervisar periodicamente as programación.	Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.
Directores CEIP+	Chi-cuadrado	45,873	17,447	6,400	22,224	58,366	32,116
	gl	1	1	1	1	2	3
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,011	0,000	0,000	0,000
Directores IES	Chi-cuadrado	51,598	0,563	29,897	46,545	27,793	13,238
	gl	1	1	1	1	2	3
	Sig. asintót.	0,000	0,453	0,000	0,000	0,000	0,004

0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5.

PROFESORES DE CENTRO PÚBLICOS

Supervisar periodicamente as programación.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	si	142	106,5	35,5
	non	71	106,5	-35,5
	Total	213		
Profesores IES	si	227	128	99
	non	29	128	-99
	Total	256		

Supervisar periodicamente a metodoloxía.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	si	74	106	-32
	non	138	106	32
	Total	212		
Profesores IES	si	104	128	-24
	non	152	128	24
	Total	256		

Supervisión dos contidos en clase.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	si	83	106	-23
	non	129	106	23
	Total	212		
Profesores IES	si	117	127	-10
	non	137	127	10
	Total	254		

Supervisar periodicamente a avaliación.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	si	108	104	4
	non	100	104	-4
	Total	208		
Profesores IES	si	152	126,5	25,5
	non	101	126,5	-25,5
	Total	253		

Supervisar o desenvolvemento curricular.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	si	149	105	44
	non	61	105	-44
	Total	210		
Profesores IES	si	201	127,5	73,5
	non	54	127,5	-73,5
	Total	255		

Perfil inspector actuacións curriculares.

Centros públicos agrupados.		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	Inspector especialista	90	58	32
	Inspector nivel	74	58	16
	Calquera inspector	10	58	-48
	Total	174		
Profesores IES	Inspector especialista	199	84,33	114,67
	Inspector nivel	44	84,33	-40,33
	Calquera inspector	10	84,33	-74,33
	Total	253		

¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

centros públicos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Profesores CEIP+	Director	35	34,25	0,75
	Xefe de estudos	46	34,25	11,75
	Xefe departamento	30	34,25	-4,25
	Outros	26	34,25	-8,25
	Total	137		
Profesores IES	Director	16	41,75	-25,75
	Xefe de estudos	27	41,75	-14,75
	Xefe departamento	110	41,75	68,25
	Outros	14	41,75	-27,75
	Total	167		

Estadísticos de contraste

Centros públicos agrupados		Supervisar periodicamente as programación.	Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisión dos contidos en clase.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.
Profesores CEIP+	Chi-cuadrado	23,667	19,321	9,981	0,308	36,876	61,793	6,562
	gl	1	1	1	1	1	2	3
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,002	0,579	0,000	0,000	0,087
Profesores IES	Chi-cuadrado	153,141	9,000	1,575	10,281	84,741	240,719	151,108
	gl	1	1	1	1	1	2	3
	Sig. asintót.	0,000	0,003	0,210	0,001	0,000	0,000	0,000

0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5.

DIRECTORES AGRUPADOS E PROFESORES AGRUPADOS

Supervisar periodicamente as programación.

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores	si	241	155	86
	non	69	155	-86
	Total	310		
Profesores	si	439	290	149
	non	141	290	-149
	Total	580		

supervisar periodicamente a metodoloxía

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores	si	111	153	-42
	non	195	153	42
	Total	306		
Profesores	si	204	288	-84
	non	372	288	84
	Total	576		

Supervisar periodicamente a avaliación.

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores	si	193	151,5	41,5
	non	110	151,5	-41,5
	Total	303		
Profesores	si	310	285,5	24,5
	non	261	285,5	-24,5
	Total	571		

Supervisar o desenvolvemento curricular.

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores	si	149	95,5	53,5
	non	42	95,5	-53,5
	Total	191		
Profesores	si	431	287,5	143,5
	non	144	287,5	-143,5
	Total	575		

Perfil inspector actuacións curriculares.

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores	Inspector especialista	87	93	-6
	Inspector nivel	152	93	59
	Calquera inspector	40	93	-53
	Total	279		
Profesores	Inspector especialista	326	174	152
	Inspector nivel	166	174	-8
	Calquera inspector	30	174	-144
	Total	522		

¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
Directores	Director	62	46,5	15,5
	Xefe de estudos	71	46,5	24,5
	Xefe departamento	37	46,5	-9,5
	Outros	16	46,5	-30,5
	Total	186		
Profesores	Director	82	97,75	-15,75
	Xefe de estudos	104	97,75	6,25
	Xefe departamento	164	97,75	66,25
	Outros	41	97,75	-56,75
	Total	391		

Supervisión dos contidos en clase.

Colectivos agrupados		N observado	N esperado	Residual
profesores	si	230	287	-57
	non	344	287	57
	Total	574		

Estatísticos de contraste

Colectivos agrupados		Supervisar periódicamente as programación.	Supervisar periódicamente a metodoloxía.	Supervisar periódicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular.	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.	Supervisión dos contidos en clase.
Directores	Chi-cuadrado	95,432	23,059	22,736	59,942	68,022	40,022	
	gl	1	1	1	1	2	3	
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	
Profesores	Chi-cuadrado	153,110	49,000	4,205	143,250	252,322	80,785	22,641
	gl	1	1	1	1	2	3	1
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,040	0,000	0,000	0,000	0,000

0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5

TODOS OS DOCENTES

Supervisar periódicamente as programación.

	N observado	N esperado	Residual
si	755	482,5	272,5
non	210	482,5	-272,5
Total	965		

Supervisar periódicamente a metodoloxía.

	N observado	N esperado	Residual
si	379	479	-100
non	579	479	100
Total	958		

Supervisión dos contidos en clase.

	N observado	N esperado	Residual
si	296	325	-29
non	354	325	29
Total	650		

Supervisar periódicamente a avaliación.

	N observado	N esperado	Residual
si	575	474,5	100,5
non	374	474,5	-100,5
Total	949		

Supervisar o desenvolvemento curricular.

	N observado	N esperado	Residual
si	646	420,5	225,5
non	195	420,5	-225,5
Total	841		

Perfil inspector actuacións curriculares.

	N observado	N esperado	Residual
Inspector especialista	451	292,33	158,67
Inspector nivel	327	292,33	34,67
Calquera inspector	99	292,33	-193,33
Total	877		

¿Quién debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

	N observado	N esperado	Residual
Director	144	144,25	-0,25
Xefe de estudos	175	144,25	30,75
Xefe departamento	201	144,25	56,75
Outros	57	144,25	-87,25
Total	577		

Estatísticos de contraste

	Supervisar periodicamente as programación.	Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisión dos contidos en clase.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Supervisar o desenvolvemento curricular.	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?
Chi-cuadrado	307,798	41,754	5,175	42,572	241,856	218,089	81,655
gl	1	1	1	1	1	2	3
Sig. asintót.	0,000	0,000	0,023	0,000	0,000	0,000	0,000

0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5.

PAIS

Supervisar periodicamente as programación.

Titularidade do centro.		N observado	N esperado	Residual
Público	si	289	192,5	96,5
	non	96	192,5	-96,5
	Total	385		
Privado	si	60	47,5	12,5
	non	35	47,5	-12,5
	Total	95		

Supervisar periodicamente a metodoloxía.

Titularidade do centro.		N observado	N esperado	Residual
Público	si	249	193,5	55,5
	non	138	193,5	-55,5
	Total	387		
Privado	si	34	47	-13
	non	60	47	13
	Total	94		

Supervisar periodicamente a avaliación.

Titularidade do centro.		N observado	N esperado	Residual
Público	si	211	191	20
	non	171	191	-20
	Total	382		
Privado	si	35	47	-12
	non	59	47	12
	Total	94		

Perfil inspector actuacións curriculares.

Titularidade do centro.		N observado	N esperado	Residual
Público	Inspector especialista	158	108	50
	Inspector nivel	139	108	31
	Calquera inspector	27	108	-81
	Total	324		
Privado	Inspector especialista	29	20	9
	Inspector nivel	30	20	10
	Calquera inspector	1	20	-19
	Total	60		

¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

titularidade do centro		N observado	N esperado	Residual
Público	Director	63	48,25	14,75
	Xefe de estudos	56	48,25	7,75
	Xefe departamento	61	48,25	12,75
	Outros	13	48,25	-35,25
	Total	193		
Privado	Director	36	21,67	14,33
	Xefe de estudos	13	21,67	-8,67
	Xefe departamento	16	21,67	-5,67
	Total	65		

Estatísticos de contraste

Titularidade do centro		Supervisar periodicamente as programación.	Supervisar periodicamente a metodoloxía.	Supervisar periodicamente a avaliación.	Perfil inspector actuacións curriculares.	Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?
Público	Chi-cuadrado	96,751	31,837	4,188	92,796	34,876
	Gl	1	1	1	2	3
	Sig. asintót.	0,000	0,000	0,041	0,000	0,000
Privado	Chi-cuadrado	6,579	7,191	6,128	27,100	14,431
	Gl	1	1	1	2	2
	Sig. asintót.	0,010	0,007	0,013	0,000	0,001

0 celas (,0%) teñen frecuencias esperadas menores que 5.

Táboa 5.2.3.4.3b**DOCENTES-PAIS****Docentes_pais * supervisar periodicamente as programación.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Docentes_pais	Docentes	680	210	890
	Pais	349	131	480
Total		1029	341	1370

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. Asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. Exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	2,279	1	0,131		
Corrección por continuidade(a)	2,085	1	0,149		
Razón de verosimilitude	2,258	1	0,133		
Estatístico exacto de Fisher				0,133	0,075
Asociación lineal por lineal	2,277	1	0,131		
N de casos válidos	1370				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 119,47.

Docentes_pais * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Docentes_pais	Docentes	315	567	882
	Pais	283	198	481
Total		598	765	1363

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	67,574	1	0,000		
Corrección por continuidade(a)	66,638	1	0,000		
Razón de verosimilitude	67,600	1	0,000		
Estatístico exacto de Fisher				0,000	0,000
Asociación lineal por lineal	67,524	1	0,000		
N de casos válidos	1363				

Docentes_pais * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Docentes_pais	Docentes	315	567	882
	Pais	283	198	481
Total		598	765	1363

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	67,574	1	0,000		
Corrección por continuidade(a)	66,638	1	0,000		
Razón de verosimilitude	67,600	1	0,000		
Estatístico exacto de Fisher				0,000	0,000
Asociación lineal por lineal	67,524	1	0,000		
N de casos válidos	1363				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 211,03.

Docentes_pais * supervisar periodicamente a avaliación

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Docentes_pais	Docentes	503	371	874
	Pais	246	230	476
Total		749	601	1350

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	4,300	1	0,038		
Corrección por continuidade(a)	4,066	1	0,044		
Razón de verosimilitude	4,292	1	0,038		
Estatístico exacto de Fisher				0,039	0,022
Asociación lineal por lineal	4,297	1	0,038		
N de casos válidos	1350				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 211,91.

Docentes_pais * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Docentes_pais	Docentes	413	318	70	801
	Pais	187	169	28	384
Total		600	487	98	1185

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	2,251	2	0,325
Razón de verosimilitude	2,255	2	0,324
Asociación lineal por lineal	0,127	1	0,722
N de casos válidos	1185		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 31,96.

Docentes_pais * quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.

Táboa de continxencia

Reconto

		quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección				Total
		Director	Xefe de estudos	Xefe departamento	Outros	
Docentes_pais	Docentes	144	175	201	57	577
	Pais	99	69	77	13	258
Total		243	244	278	70	835

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	18,125	3	0,000
Razón de verosimilitude	18,134	3	0,000
Asociación lineal por lineal	15,345	1	0,000
N de casos válidos	835		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 21,63.

DIRECTORES-PROFESORES**Directores/profesores****Colectivos agrupados * supervisar periodicamente as programación.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Colectivos agrupados	Directores	241	69	310
	Profesores	439	141	580
Total		680	210	890

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	0,472	1	0,492		
Corrección por continuidade(a)	0,365	1	0,546		
Razón de verosimilitude	0,475	1	0,491		
Estatístico exacto de Fisher				0,509	0,274
Asociación lineal por lineal	0,471	1	0,492		
N de casos válidos	890				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 73,15.

Colectivos agrupados * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Colectivos agrupados	Directores	111	195	306
	Profesores	204	372	576
Total		315	567	882

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	0,064	1	0,800		
Corrección por continuidade(a)	0,032	1	0,858		
Razón de verosimilitude	0,064	1	0,800		
Estatístico exacto de Fisher				0,825	0,428
Asociación lineal por lineal	0,064	1	0,800		
N de casos válidos	882				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 129,29.

Colectivos agrupados * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Colectivos agrupados	Directores	193	110	303
	Profesores	310	261	571
Total		503	371	874

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	7,168	1	0,007		
Corrección por continuidade(a)	6,789	1	0,009		
Razón de verosimilitude	7,227	1	0,007		
Estatístico exacto de Fisher				0,008	0,004
Asociación lineal por lineal	7,160	1	0,007		
N de casos válidos	874				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 128,62.

Colectivos agrupados * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
		si	non	
Colectivos agrupados	Directores	149	42	191
	Profesores	431	144	575
Total		580	186	766

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	0,727	1	0,394		
Corrección por continuidade(a)	0,571	1	0,450		
Razón de verosimilitude	0,738	1	0,390		
Estatístico exacto de Fisher				0,436	0,226
Asociación lineal por lineal	0,726	1	0,394		
N de casos válidos	766				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 46,38.

Colectivos agrupados * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Colectivos agrupados	Directores	87	152	40	279
	Profesores	326	166	30	522
Total		413	318	70	801

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	73,387	2	0,000
Razón de verosimilitude	74,453	2	0,000
Asociación lineal por lineal	68,753	1	0,000
N de casos válidos	801		

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 24,38.

Colectivos agrupados * quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		Director	Xefe de estudos	Xefe departamento	Outros	
Colectivos agrupados	Directores	62	71	37	16	186
	Profesores	82	104	164	41	391
Total		144	175	201	57	577

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cuadrado de Pearson	31,330	3	0,000
Razón de verosimilitude	32,625	3	0,000
Asociación lineal por lineal	20,262	1	0,000
N de casos válidos	577		

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 18,37.

DIRECTORES PÚBLICOS – DIRECTORES PRIVADOS

Colectivo * supervisar periodicamente as programación.

Táboa de continxencia

Reconto

	Supervisar periodicamente as programación.		Total	
	si	non		
Directores públicos	203	49	252	
Directores privados	38	20	58	
Total		241	69	310

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	6,162	1	0,013		
Corrección por continuidade(a)	5,324	1	0,021		
Razón de verosimilitude	5,698	1	0,017		
Estatístico exacto de Fisher				0,022	0,013
Asociación lineal por lineal	6,142	1	0,013		
N de casos válidos	310				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 12,91.

Colectivo * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

	Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total	
	si	non		
Directores públicos	101	147	248	
Directores privados	10	48	58	
Total		111	195	306

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	11,215	1	0,001		
Corrección por continuidade(a)	10,222	1	0,001		
Razón de verosimilitude	12,305	1	0,000		
Estatístico exacto de Fisher				0,001	0,000
Asociación lineal por lineal	11,178	1	0,001		
N de casos válidos	306				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 21,04.

Colectivo * supervisar periodicamente a avaliación

Táboa de continxencia

Reconto

	Supervisar periodicamente a avaliación.		Total	
	si	non		
Directores públicos	165	82	247	
Directores privados	28	28	56	
Total		193	110	303

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	5,573	1	0,018		
Corrección por continuidade(a)	4,870	1	0,027		
Razón de verosimilitude	5,412	1	0,020		
Estatístico exacto de Fisher				0,021	0,015
Asociación lineal por lineal	5,554	1	0,018		
N de casos válidos	303				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 20,33.

Colectivo * supervisar o desenvolvemento curricular

Táboa de continxencia

Reconto

	Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total	
	si	non		
Directores públicos	117	20	137	
Directores privados	32	22	54	
Total		149	42	191

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	15,431	1	0,000		
Corrección por continuidade(a)	13,945	1	0,000		
Razón de verosimilitude	14,334	1	0,000		
Estatístico exacto de Fisher				0,000	0,000
Asociación lineal por lineal	15,350	1	0,000		
N de casos válidos	191				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 11,87.

Colectivo * perfil inspector actuacións curriculares

Táboa de continxencia

Reconto

	Perfil inspector actuacións curriculares.			Total	
	Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector		
Directores públicos	78	121	30	229	
Directores privados	9	31	10	50	
Total		87	152	40	279

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	5,390	2	0,068
Razón de verosimilitude	5,740	2	0,057
Asociación lineal por lineal	5,051	1	0,025
N de casos válidos	279		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 7,17.

Colectivo * quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.

Táboa de continxencia

Reconto

	¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
	Director	Xefe de estudos	Xefe departamento	Outros	
Directores públicos	32	58	31	16	137
Directores privados	30	13	6	0	49
Total		62	71	37	16

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	25,566	3	0,000
Razón de verosimilitude	28,219	3	0,000
Asociación lineal por lineal	21,038	1	0,000
N de casos válidos	186		

a. 1 cela (12,5%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 4,22.

DIRECTORES CEIP+ - DIRECTORES IES

Directores de centros públicos * supervisar periodicamente as programación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Directores de centros públicos.	CEIP+	126	39	165
	IES	77	10	87
Total		203	49	252

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	5,362	1	0,021		
Corrección por continuidade(a)	4,615	1	0,032		
Razón de verosimilitude	5,741	1	0,017		
Estatístico exacto de Fisher				0,029	0,014
Asociación lineal por lineal	5,340	1	0,021		
N de casos válidos	252				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 16,92.

Directores de centros públicos * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Directores de centros públicos.	CEIP+	54	107	161
	IES	47	40	87
Total		101	147	248

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	9,816	1	0,002		
Corrección por continuidade(a)	8,986	1	0,003		
Razón de verosimilitude	9,759	1	0,002		
Estatístico exacto de Fisher				0,002	0,001
Asociación lineal por lineal	9,776	1	0,002		
N de casos válidos	248				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 35,43.

Directores de centros públicos * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Directores de centros públicos.	CEIP+	96	64	160
	IES	69	18	87
Total		165	82	247

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	9,476	1	0,002		
Corrección por continuidade(a)	8,625	1	0,003		
Razón de verosimilitude	9,902	1	0,002		
Estatístico exacto de Fisher				0,003	0,001
Asociación lineal por lineal	9,437	1	0,002		
N de casos válidos	247				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 28,88.

Directores de centros públicos * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
		si	non	
Directores de centros públicos.	CEIP+	41	8	49
	IES	76	12	88
Total		117	20	137

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	0,183	1	0,669		
Corrección por continuidade(a)	0,031	1	0,861		
Razón de verosimilitude	0,180	1	0,671		
Estatístico exacto de Fisher				0,801	0,424
Asociación lineal por lineal	0,181	1	0,670		
N de casos válidos	137				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 7,15.

Directores de centros públicos * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Directores de centros públicos.	CEIP+	30	90	22	142
	IES	48	31	8	87
Total		78	121	30	229

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	27,853	2	0,000
Razón de verosimilitude	27,679	2	0,000
Asociación lineal por lineal	20,441	1	0,000
N de casos válidos	229		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 11,40.

Directores de centros públicos * quién debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quién debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		director	xefe de estudos	xefe departamento	outros	
Directores de centros Públicos.	CEIP+	27	45	12	11	95
	IES	5	13	19	5	42
Total		32	58	31	16	137

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	18,942	3	0,000
Razón de verosimilitude	18,158	3	0,000
Asociación lineal por lineal	8,179	1	0,004
N de casos válidos	137		

a. 1 cela (12,5%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 4,91.

PROFESORES PÚBLICOS – PROFESORES PRIVADOS**Profesores púb. - profesores priv. * supervisar periodicamente as programación.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	369	100	469
	Prof. priv.	70	41	111
Total		439	141	580

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	11,894	1	0,001		
Corrección por continuidade(a)	11,060	1	0,001		
Razón de verosimilitude	11,095	1	0,001		
Estatístico exacto de Fisher				0,001	0,001
Asociación lineal por lineal	11,873	1	0,001		
N de casos válidos	580				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 26,98.

Profesores púb. - profesores priv. * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	178	290	468
	Prof. priv.	26	82	108
Total		204	372	576

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	7,476	1	0,006		
Corrección por continuidade(a)	6,879	1	0,009		
Razón de verosimilitude	7,848	1	0,005		
Estatístico exacto de Fisher				0,007	0,004
Asociación lineal por lineal	7,463	1	0,006		
N de casos válidos	576				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 38,25.

Profesores púb. - profesores priv. * supervisión dos contidos en clase.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisión dos contidos en clase.		Total
		si	non	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	200	266	466
	Prof. priv.	30	78	108
Total		230	344	574

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	8,370	1	0,004		
Corrección por continuidade(a)	7,751	1	0,005		
Razón de verosimilitude	8,685	1	0,003		
Estatístico exacto de Fisher				0,004	0,002
Asociación lineal por lineal	8,355	1	0,004		
N de casos válidos	574				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 43,28.

Profesores púb. - profesores priv. * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	260	201	461
	Prof. priv.	50	60	110
Total		310	261	571

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	4,287	1	0,038		
Corrección por continuidade(a)	3,857	1	0,050		
Razón de verosimilitude	4,272	1	0,039		
Estatístico exacto de Fisher				0,043	0,025
Asociación lineal por lineal	4,279	1	0,039		
N de casos válidos	571				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 50,28.

Profesores púb. - profesores priv. * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
		si	non	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	350	115	465
	Prof. priv.	81	29	110
Total		431	144	575

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	0,126	1	0,722		
Corrección por continuidade(a)	0,054	1	0,816		
Razón de verosimilitude	0,125	1	0,723		
Estatístico exacto de Fisher				0,715	0,403
Asociación lineal por lineal	0,126	1	0,723		
N de casos válidos	575				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 27,55.

Profesores púb. - profesores priv. * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	289	118	20	427
	Prof. priv.	37	48	10	95
Total		326	166	30	522

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	27,695	2	0,000
Razón de verosimilitude	26,766	2	0,000
Asociación lineal por lineal	25,726	1	0,000
N de casos válidos	522		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 5,46.

Profesores púb. - profesores priv. * quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		Director	Xefe de estudos	Xefe departamento	Outros	
Profesores púb. - profesores priv.	Prof. púb.	51	73	140	40	304
	Prof. priv.	31	31	24	1	87
Total		82	104	164	41	391

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	29,702	3	0,000
Razón de verosimilitude	33,089	3	0,000
Asociación lineal por lineal	29,089	1	0,000
N de casos válidos	391		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 9,12.

DIRECTORES PÚBLICOS – PROFESORES PÚBLICOS

Directores púb. - profesores púb * supervisar periodicamente as programación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	203	49	252
	Prof. púb.	369	100	469
Total		572	149	721

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	0,352	1	0,553		
Corrección por continuidade(a)	0,247	1	0,619		
Razón de verosimilitude	0,355	1	0,551		
Estatístico exacto de Fisher				0,630	0,311
Asociación lineal por lineal	0,352	1	0,553		
N de casos válidos	721				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 52,08.

Directores púb. - profesores púb * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	101	147	248
	Prof. púb.	178	290	468
Total		279	437	716

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	0,494	1	0,482		
Corrección por continuidade(a)	0,387	1	0,534		
Razón de verosimilitude	0,493	1	0,483		
Estatístico exacto de Fisher				0,520	0,267
Asociación lineal por lineal	0,493	1	0,483		
N de casos válidos	716				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 96,64.

Directores púb. - profesores púb* supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	165	82	247
	Prof. púb.	260	201	461
Total		425	283	708

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	7,253	1	0,007		
Corrección por continuidade(a)	6,826	1	0,009		
Razón de verosimilitude	7,338	1	0,007		
Estatístico exacto de Fisher				0,008	0,004
Asociación lineal por lineal	7,243	1	0,007		
N de casos válidos	708				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 98,73.

Directores púb. - profesores púb * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
		si	non	
Directores públicos – profesores públicos	Dir. púb.	117	20	137
	Prof. púb.	350	115	465
Total		467	135	602

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. Asintótica (bilateral)	Sig. Exacta (bilateral)	Sig. Exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	6,245	1	0,012		
Corrección por continuidade(a)	5,677	1	0,017		
Razón de verosimilitude	6,710	1	0,010		
Estatístico exacto de Fisher				0,014	0,007
Asociación lineal por lineal	6,235	1	0,013		
N de casos válidos	602				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

B 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 30,72.

Directores púb. – profesores púb * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
directores públicos - profesores públicos	dir. púb.	78	121	30	229
	prof. púb.	289	118	20	427
Total		367	239	50	656

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	69,959	2	0,000
Razón de verosimilitude	70,422	2	0,000
Asociación lineal por lineal	65,398	1	0,000
N de casos válidos	656		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 17,45.

Directores púb. - profesores púb.* quién debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quién debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		Director	Xefe de estudios	Xefe departamento	Outros	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	32	58	31	16	137
	Prof. púb.	51	73	140	40	304
Total		83	131	171	56	441

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	26,374	3	0,000
Razón de verosimilitude	27,064	3	0,000
Asociación lineal por lineal	11,659	1	0,001
N de casos válidos	441		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 17,40.

DIRECTORES PRIVADOS – PROFESORES PRIVADOS**Directores priv. -profesores priv. * supervisar periodicamente as programación.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Directores priv – profesores priv.	Dir. priv.	38	20	58
	Prof. priv.	70	41	111
Total		108	61	169

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	0,099	1	0,752		
Corrección por continuidade(a)	0,022	1	0,883		
Razón de verosimilitude	0,100	1	0,752		
Estatístico exacto de Fisher				0,866	0,444
Asociación lineal por lineal	0,099	1	0,753		
N de casos válidos	169				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 20,93.

Directores priv. -profesores priv. * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	10	48	58
	Prof. púb.	26	82	108
Total		36	130	166

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	1,037	1	0,308		
Corrección por continuidade(a)	0,674	1	0,412		
Razón de verosimilitude	1,066	1	0,302		
Estatístico exacto de Fisher				0,332	0,207
Asociación lineal por lineal	1,031	1	0,310		
N de casos válidos	166				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 12,58.

Directores priv. -profesores priv. * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto				
		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	28	28	56
	Prof. púb.	50	60	110
Total		78	88	166

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	0,308	1	0,579		
Corrección por continuidade(a)	0,152	1	0,696		
Razón de verosimilitude	0,308	1	0,579		
Estatístico exacto de Fisher				0,624	0,348
Asociación lineal por lineal	0,306	1	0,580		
N de casos válidos	166				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 26,31.

Directores priv. -profesores priv. * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
		si	non	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	32	22	54
	Prof. púb.	81	29	110
Total		113	51	164

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	3,494	1	0,062		
Corrección por continuidade(a)	2,855	1	0,091		
Razón de verosimilitude	3,421	1	0,064		
Estatístico exacto de Fisher				0,074	0,047
Asociación lineal por lineal	3,473	1	0,062		
N de casos válidos	164				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 16,79.

Directores priv. -profesores priv. * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	9	31	10	50
	Prof. púb.	37	48	10	95
Total		46	79	20	145

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	7,454	2	0,024
Razón de verosimilitude	7,781	2	0,020
Asociación lineal por lineal	7,117	1	0,008
N de casos válidos	145		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 6,90.

Directores priv. -profesores priv. * quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quen debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		director	xefe de estudos	xefe departamento	outros	
Directores públicos - profesores públicos	Dir. púb.	30	13	6	0	49
	Prof. púb.	31	31	24	1	87
Total		61	44	30	1	136

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	9,287	3	0,026
Razón de verosimilitude	9,791	3	0,020
Asociación lineal por lineal	8,905	1	0,003
N de casos válidos	136		

a 2 celas (25,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é ,36.

DIRECTORES CEIP+ - PROFESORES CEIP+ e DIRECTORES IES – PROFESORES IES.

Docentes centros públicos * supervisar periodicamente as programación.

Táboa de continxencia

Reconto

Tipo de centros públicos acumulados			Supervisar periodicamente as programación.		Total
			si	non	
CEIP+	Docentes	Dir. púb.	126	39	165
		prof. púb.	142	71	213
	Total		268	110	378
IES	Docentes	Dir. púb.	77	10	87
		Prof. púb.	227	29	256
	Total		304	39	343

Probos de Chi-cadrado

tipo de centros públicos acumulados		Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
CEIP+	Chi-cadrado de Pearson	4,237	1	0,040		
	Corrección por continuidade(a)	3,780	1	0,052		
	Razón de verosimilitude	4,289	1	0,038		
	Estatístico exacto de Fisher				0,041	0,025
	Asociación lineal por lineal	4,226	1	0,040		
	N de casos válidos	378				
IES	Chi-cadrado de Pearson	0,002	1	0,966		
	Corrección por continuidade(a)	0,000	1	1,000		
	Razón de verosimilitude	0,002	1	0,966		
	Estatístico exacto de Fisher				1,000	0,551
	Asociación lineal por lineal	0,002	1	0,966		
	N de casos válidos	343				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 48,02.

c 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 9,89.

Docentes centros públicos * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

Tipo de centros públicos acumulados.			Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
			si	non	
CEIP+	Docentes	Dir. púb.	54	107	161
		prof. púb.	74	138	212
	Total		128	245	373
IES	Docentes	Dir. púb.	47	40	87
		Prof. púb.	104	152	256
	Total		151	192	343

Probos de Chi-cadrado

tipo de centros públicos acumulados		Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
CEIP+	Chi-cadrado de Pearson	0,076	1	0,783		
	Corrección por continuidade(a)	0,027	1	0,869		
	Razón de verosimilitude	0,076	1	0,783		
	Estatístico exacto de Fisher				0,826	0,435
	Asociación lineal por lineal	0,075	1	0,784		
	N de casos válidos	373				
IES	Chi-cadrado de Pearson	4,730	1	0,030		
	Corrección por continuidade(a)	4,202	1	0,040		
	Razón de verosimilitude	4,705	1	0,030		
	Estatístico exacto de Fisher				0,034	0,020
	Asociación lineal por lineal	4,716	1	0,030		
	N de casos válidos	343				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 55,25.

c 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 38,30.

Docentes centros públicos * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

Tipo de centros públicos acumulados			Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
			si	non	
CEIP+	Docentes	Dir. púb.	96	64	160
		prof. púb.	108	100	208
	Total		204	164	368
IES	Docentes	Dir. púb.	69	18	87
		Prof. púb.	152	101	253
	Total		221	119	340

Probos de Chi-cadrado

tipo de centros públicos acumulados		Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
CEIP+	Chi-cadrado de Pearson	2,388	1	0,122		
	Corrección por continuidade(a)	2,072	1	0,150		
	Razón de verosimilitude	2,395	1	0,122		
	Estatístico exacto de Fisher				0,139	0,075
	Asociación lineal por lineal	2,382	1	0,123		
	N de casos válidos	368				
IES	Chi-cadrado de Pearson	10,524	1	0,001		
	Corrección por continuidade(a)	9,696	1	0,002		
	Razón de verosimilitude	11,175	1	0,001		
	Estatístico exacto de Fisher				0,001	0,001
	Asociación lineal por lineal	10,493	1	0,001		
	N de casos válidos	340				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 71,30.

c 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 30,45.

Docentes centros públicos * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

Tipo de centros públicos acumulados			Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
			si	non	
CEIP+	Docentes	Dir. púb.	41	8	49
		prof. púb.	149	61	210
	Total		190	69	259
IES	Docentes	Dir. púb.	76	12	88
		Prof. púb.	201	54	255
	Total		277	66	343

Probas de Chi-cadrado

tipo de centros públicos acumulados		Valor	gl	Sig. asíntota (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
CEIP+	Chi-cadrado de Pearson	3,290	1	0,070		
	Corrección por continuidade(a)	2,671	1	0,102		
	Razón de verosimilitude	3,564	1	0,059		
	Estatístico exacto de Fisher				0,075	0,047
	Asociación lineal por lineal	3,277	1	0,070		
	N de casos válidos	259				
IES	Chi-cadrado de Pearson	2,394	1	0,122		
	Corrección por continuidade(a)	1,933	1	0,164		
	Razón de verosimilitude	2,535	1	0,111		
	Estatístico exacto de Fisher				0,158	0,080
	Asociación lineal por lineal	2,387	1	0,122		
	N de casos válidos	343				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 13,05.

c 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 16,93.

Docentes centros públicos * perfil inspector actuacións curriculares.Táboa de
continxencia

Reconto

Tipo de centros públicos acumulados			Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
			Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
CEIP+	Docentes	Dir. púb.	30	90	22	142
		prof. púb.	90	74	10	174
	Total		120	164	32	316
IES	Docentes	Dir. púb.	48	31	8	87
		Prof. púb.	199	44	10	253
	Total		247	75	18	340

Probos de Chi-cadrado

tipo de centros públicos acumulados		Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
CEIP+	Chi-cadrado de Pearson	33,161	2	0,000
	Razón de verosimilitude	34,324	2	0,000
	Asociación lineal por lineal	31,442	1	0,000
	N de casos válidos	316		
IES	Chi-cadrado de Pearson	18,041	2	0,000
	Razón de verosimilitude	17,015	2	0,000
	Asociación lineal por lineal	16,351	1	0,000
	N de casos válidos	340		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 14,38.

b. 1 cela (16,7%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 4,61.

PROFESORES CENTROS PÚBLICOS**Profesores públicos * supervisar periodicamente as programación.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programación.		Total
		si	non	
Profesores públicos	CEIP+	142	71	213
	IES	227	29	256
Total		369	100	469

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	33,560	1	0,000		
Corrección por continuidade(a)	32,261	1	0,000		
Razón de verosimilitude	34,008	1	0,000		
Estatístico exacto de Fisher				0,000	0,000
Asociación lineal por lineal	33,488	1	0,000		
N de casos válidos	469				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 45,42.

Profesores públicos * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Profesores públicos	CEIP+	74	138	212
	IES	104	152	256
Total		178	290	468

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	1,610	1	0,205		
Corrección por continuidade(a)	1,376	1	0,241		
Razón de verosimilitude	1,614	1	0,204		
Estatístico exacto de Fisher				0,215	0,120
Asociación lineal por lineal	1,606	1	0,205		
N de casos válidos	468				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 80,63.

Profesores públicos * supervisión dos contidos en clase.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisión dos contidos en clase.		Total
		si	non	
Profesores públicos	CEIP+	83	129	212
	IES	117	137	254
Total		200	266	466

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	2,253	1	0,133		
Corrección por continuidade(a)	1,980	1	0,159		
Razón de verosimilitude	2,258	1	0,133		
Estatístico exacto de Fisher				0,159	0,080
Asociación lineal por lineal	2,249	1	0,134		
N de casos válidos	466				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 90,99.

Profesores públicos * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Profesores públicos	CEIP+	108	100	208
	IES	152	101	253
Total		260	201	461

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	3,088	1	0,079		
Corrección por continuidade(a)	2,765	1	0,096		
Razón de verosimilitude	3,087	1	0,079		
Estatístico exacto de Fisher				0,089	0,048
Asociación lineal por lineal	3,081	1	0,079		
N de casos válidos	461				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 90,69.

Profesores públicos * supervisar o desenvolvemento curricular.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar o desenvolvemento curricular.		Total
		si	non	
Profesores públicos	CEIP+	149	61	210
	IES	201	54	255
Total		350	115	465

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	3,833	1	0,050		
Corrección por continuidade(a)	3,422	1	0,064		
Razón de verosimilitude	3,819	1	0,051		
Estatístico exacto de Fisher				0,053	0,032
Asociación lineal por lineal	3,825	1	0,051		
N de casos válidos	465				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 51,94.

Profesores públicos * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Profesores públicos	CEIP+	90	74	10	174
	IES	199	44	10	253
Total		289	118	20	427

Probas de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asíntótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	35,331	2	0,000
Razón de verosimilitude	35,157	2	0,000
Asociación lineal por lineal	25,974	1	0,000
N de casos válidos	427		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 8,15.

Profesores públicos * quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		director	xefe de estudos	xefe departamento	outros	
Profesores públicos	CEIP+	35	46	30	26	137
	IES	16	27	110	14	167
Total		51	73	140	40	304

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	58,951	3	0,000
Razón de verosimilitude	61,544	3	0,000
Asociación lineal por lineal	13,319	1	0,000
N de casos válidos	304		

a 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 18,03.

PAIS**Titularidade do centro * supervisar periodicamente as programacións.**

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente as programacións.		Total
		si	non	
Titularidade do centro	Público	289	96	385
	Privado	60	35	95
Total		349	131	480

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	5,444	1	0,020		
Corrección por continuidade(a)	4,861	1	0,027		
Razón de verosimilitude	5,204	1	0,023		
Estatístico exacto de Fisher				0,028	0,015
Asociación lineal por lineal	5,433	1	0,020		
N de casos válidos	480				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 25,93.

Titularidade do centro * supervisar periodicamente a metodoloxía.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a metodoloxía.		Total
		si	non	
Titularidade do centro	Público	249	138	387
	Privado	34	60	94
Total		283	198	481

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	24,782	1	0,000		
Corrección por continuidade(a)	23,632	1	0,000		
Razón de verosimilitude	24,475	1	0,000		
Estatístico exacto de Fisher				0,000	0,000
Asociación lineal por lineal	24,730	1	0,000		
N de casos válidos	481				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 38,69.

Titularidade do centro * supervisar periodicamente a avaliación.

Táboa de continxencia

Reconto

		Supervisar periodicamente a avaliación.		Total
		si	non	
Titularidade do centro	Público	211	171	382
	Privado	35	59	94
Total		246	230	476

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)	Sig. exacta (bilateral)	Sig. exacta (unilateral)
Chi-cadrado de Pearson	9,789	1	0,002		
Corrección por continuidade(a)	9,082	1	0,003		
Razón de verosimilitude	9,854	1	0,002		
Estatístico exacto de Fisher				0,002	0,001
Asociación lineal por lineal	9,769	1	0,002		
N de casos válidos	476				

a Calculado só para una táboa de 2x2.

b 0 celas (,0%) teñen unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 45,42.

Titularidade do centro * perfil inspector actuacións curriculares.

Táboa de continxencia

Reconto

		Perfil inspector actuacións curriculares.			Total
		Inspector especialista	Inspector nivel	Calquera inspector	
Titularidade do centro	Público	158	139	27	324
	Privado	29	30	1	60
Total		187	169	28	384

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	3,667	2	0,160
Razón de verosimilitude	4,820	2	0,090
Asociación lineal por lineal	0,505	1	0,477
N de casos válidos	384		

a. 1 cela (16,7%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 4,38.

Titularidade do centro * quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección.

Táboa de continxencia

Reconto

		¿Quén debería realizar as actuacións curriculares se non é a Inspección?				Total
		Director	Xefe de estudos	Xefe departamento	Outros	
Titularidade do centro	Público	63	56	61	13	193
	Privado	36	13	16	0	65
Total		99	69	77	13	258

Probos de Chi-cadrado

	Valor	gl	Sig. Asintótica (bilateral)
Chi-cadrado de Pearson	13,206	3	0,004
Razón de verosimilitude	15,998	3	0,001
Asociación lineal por lineal	10,234	1	0,001
N de casos válidos	258		

a. 1 cela (12,5%) ten unha frecuencia esperada inferior a 5. A frecuencia mínima esperada é 3,28.

Táboa 5.2.3.4.3c**Proba t para unha mostra.**

		N	Media	Desviación típ.	Erro típico da media
Directores públicos	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	254	3,2992	1,07295	0,06732
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	253	3,1383	1,21197	0,07620
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	253	3,2925	1,08444	0,06818
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	248	3,4435	1,00042	0,06353
Directores privados	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	57	2,8596	1,17167	0,15519
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	56	2,3393	1,10003	0,14700
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	56	2,6250	1,16872	0,15618
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	57	2,9474	1,17140	0,15516
Xefes departamento	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	127	2,7165	1,13318	0,10055
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	128	2,7656	1,18045	0,10434
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	128	2,8281	1,13018	0,09989
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	127	2,7874	1,06629	0,09462
Profesores privados	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	106	3,1038	1,11209	0,10802
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	105	2,7810	1,11787	0,10909
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	104	3,1058	1,15681	0,11343
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	104	3,2019	1,04630	0,10260

Colectivo		Valor de proba = 0					
		t	gl	Sig.	Difer. M	Interv. Conf. 95%	
						Inferior	Superior
Directores públicos	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	49,006	253	0,000	3,2992	3,1666	3,4318
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	41,188	252	0,000	3,1383	2,9883	3,2884
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	48,292	252	0,000	3,2925	3,1582	3,4268
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	54,206	247	0,000	3,4435	3,3184	3,5687
Directores privados	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	18,427	56	0,000	2,8596	2,5488	3,1705
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	15,914	55	0,000	2,3393	2,0447	2,6339
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	16,808	55	0,000	2,6250	2,3120	2,9380
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	18,996	56	0,000	2,9474	2,6366	3,2582
Xefes departamento	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	27,016	126	0,000	2,7165	2,5175	2,9155
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	26,506	127	0,000	2,7656	2,5592	2,9721
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	28,311	127	0,000	2,8281	2,6305	3,0258
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	29,459	126	0,000	2,7874	2,6002	2,9746
Profesores privados	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	28,734	105	0,000	3,1038	2,8896	3,3179
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	25,492	104	0,000	2,7810	2,5646	2,9973
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	27,379	103	0,000	3,1058	2,8808	3,3307
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	31,208	103	0,000	3,2019	2,9984	3,4054

Táboa 5.2.3.4.3cbis

Proba de mostras independentes directores públicos / directores privados.

Estatísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Dir. públicos	254	3,30	1,07	0,07
	Dir. privados	57	2,86	1,17	0,16
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Dir. públicos	253	3,14	1,21	0,08
	Dir. privados	56	2,34	1,10	0,15
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Dir. públicos	253	3,29	1,08	0,07
	Dir. privados	56	2,63	1,17	0,16
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Dir. públicos	248	3,44	1,00	0,06
	Dir. privados	57	2,95	1,17	0,16

	Proba de Levene			Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,254	0,615	2,748	309	0,006	0,4396	0,15997	0,12479	0,75434
	Non se asumiu varianzas iguais			2,598	78,445	0,011	0,4396	0,16916	0,10281	0,77631
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,282	0,596	4,537	307	0,000	0,7991	0,17614	0,45246	1,14564
	Non se asumiu varianzas iguais			4,826	87,153	0,000	0,7991	0,16557	0,46997	1,12814
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	2,073	0,151	4,109	307	0,000	0,6675	0,16245	0,34783	0,98715
	Non se asumiu varianzas iguais			3,917	77,347	0,000	0,6675	0,17041	0,32819	1,00680
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	1,121	0,291	3,266	303	0,001	0,4962	0,15191	0,19726	0,79510
	Non se asumiu varianzas iguais			2,959	75,866	0,004	0,4962	0,16766	0,16225	0,83011

Proba de mostras independentes directores CEIP+/ directores IES.

Estatísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Directores CEIP+	166	3,102	1,0989	0,0853
	Directores IES	88	3,67	0,9188	0,0979
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Directores CEIP+	166	2,922	1,1703	0,0908
	Directores IES	87	3,552	1,1887	0,1274
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Directores CEIP+	165	3,097	1,0945	0,0852
	Directores IES	88	3,659	0,9695	0,1033
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Directores CEIP+	161	3,286	1,0334	0,0814
	Directores IES	87	3,736	0,8688	0,0931

	Proba de Levene			Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	4,717	0,031	-4,1411	252	0,000	-0,568	0,1372	-0,8382	-0,2979
	Non se asumiu varianzas iguais			-4,3737	206,4	0,000	-0,568	0,1299	-0,8241	-0,3120
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,689	0,407	-4,0456	251	0,000	-0,63	0,1557	-0,9368	-0,3233
	Non se asumiu varianzas iguais			-4,0258	172,38	0,000	-0,63	0,1565	-0,9389	-0,3211
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,661	0,417	-4,0448	251	0,000	-0,5621	0,1390	-0,8358	-0,2884
	Non se asumiu varianzas iguais			-4,1967	197,14	0,000	-0,5621	0,1339	-0,8263	-0,2980
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	4,783	0,03	-3,4538	246	0,001	-0,4499	0,1303	-0,7065	-0,1933
	Non se asumiu varianzas iguais			-3,6363	203,74	0,000	-0,4499	0,1237	-0,6939	-0,2060

Proba de mostras independentes xefes de departamento / profesores privados.

Estatísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Xefes departamento	127	2,7165	1,13318	0,10055
	Profesores privados	106	3,1038	1,11209	0,10802
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Xefes departamento	128	2,7656	1,18045	0,10434
	Profesores privados	105	2,7810	1,11787	0,10909
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Xefes departamento	128	2,8281	1,13018	0,09989
	Profesores privados	104	3,1058	1,15681	0,11343
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Xefes departamento	127	2,7874	1,06629	0,09462
	Profesores privados	104	3,2019	1,04630	0,10260

		Proba de Levene		Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,379	0,539	-2,620	231	0,009	-0,3872	0,14783	-0,67850	-0,09598
	Non se asumiu varianzas iguais			-2,624	225,018	0,009	-0,3872	0,14757	-0,67804	-0,09643
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	1,231	0,268	-0,101	231	0,920	-0,0153	0,15177	-0,31436	0,28371
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,102	226,255	0,919	-0,0153	0,15096	-0,31279	0,28213
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,181	0,671	-1,841	230	0,067	-0,2776	0,15079	-0,57474	0,01945
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,837	218,248	0,068	-0,2776	0,15115	-0,57555	0,02026
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,284	0,594	-2,964	229	0,003	-0,4145	0,13983	-0,69004	-0,13900
	Non se asumiu varianzas iguais			-2,970	221,646	0,003	-0,4145	0,13957	-0,68957	-0,13947

Proba de mostrás independentes directores públicos / xefes de departamento

Estatísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Directores públicos	254	3,2992	1,07295	0,06732
	Xefes departamento	127	2,7165	1,13318	0,10055
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Directores públicos	253	3,1383	1,21197	0,07620
	Xefes departamento	128	2,7656	1,18045	0,10434
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Directores públicos	253	3,2925	1,08444	0,06818
	Xefes departamento	128	2,8281	1,13018	0,09989
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Directores públicos	248	3,4435	1,00042	0,06353
	Xefes departamento	127	2,7874	1,06629	0,09462

		Proba de Levene		Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	1,145	0,285	4,904	379	0,000	0,5827	0,11882	0,34904	0,81631
	Non se asumiu varianzas iguais			4,815	240,240	0,000	0,5827	0,12101	0,34430	0,82105
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,013	0,908	2,860	379	0,004	0,3727	0,13032	0,11647	0,62896
	Non se asumiu varianzas iguais			2,885	261,150	0,004	0,3727	0,12920	0,11831	0,62712
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,678	0,411	3,892	379	0,000	0,4644	0,11931	0,22977	0,69896
	Non se asumiu varianzas iguais			3,840	245,974	0,000	0,4644	0,12094	0,22615	0,70258
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,749	0,387	5,877	373	0,000	0,6561	0,11164	0,43662	0,87567
	Non se asumiu varianzas iguais			5,757	240,292	0,000	0,6561	0,11397	0,43165	0,88065

Proba de mostrás independentes directores privados / profesores privados.

Estatísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Directores privados	57	2,8596	1,17167	0,15519
	Profesores privados	106	3,1038	1,11209	0,10802
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Directores privados	56	2,3393	1,10003	0,14700
	Profesores privados	105	2,7810	1,11787	0,10909
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Directores privados	56	2,6250	1,16872	0,15618
	Profesores privados	104	3,1058	1,15681	0,11343
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Directores privados	57	2,9474	1,17140	0,15516
	Profesores privados	104	3,2019	1,04630	0,10260

	Proba de Levene			Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,057	0,811	-1,312	161	0,192	-0,2441	0,18612	-0,61168	0,12343
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,291	109,673	0,199	-0,2441	0,18908	-0,61885	0,13060
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,094	0,759	-2,401	159	0,018	-0,4417	0,18396	-0,80499	-0,07835
	Non se asumiu varianzas iguais			-2,413	113,983	0,017	-0,4417	0,18306	-0,80430	-0,07903
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	1,022	0,314	-2,498	158	0,013	-0,4808	0,19243	-0,86083	-0,10070
	Non se asumiu varianzas iguais			-2,491	111,732	0,014	-0,4808	0,19303	-0,86323	-0,09830
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro.	Asumíronse varianzas iguais	0,560	0,455	-1,414	159	0,159	-0,2546	0,17996	-0,60998	0,10087
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,368	104,788	0,174	-0,2546	0,18601	-0,62339	0,11428

Táboa 5.2.3.4.3e

Proba t para unha mostra.

		N	Media	Desviación típ.	Erro típico da media
Xefes departamento	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	129	2,5426	1,17266	0,10325
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	130	2,4769	1,21499	0,10656
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	129	2,6434	1,19764	0,10545
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	129	2,5969	1,11467	0,09814
Profesores públicos	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	333	3,0090	1,22840	0,06732
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	330	2,9303	1,22957	0,06769
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	332	3,0723	1,16113	0,06373
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	338	3,2574	1,18923	0,06469

Colectivo		Valor de proba = 0					
		t	gl	Sig.	Difer. M	Interv. Conf. 95%	
						Inferior	Superior
xefes departamento	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	24,627	128	0,000	2,5426	2,3383	2,7469
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	23,244	129	0,000	2,4769	2,2661	2,6878
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	25,069	128	0,000	2,6434	2,4348	2,8521
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	26,461	128	0,000	2,5969	2,4027	2,7911
profesores públicos	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	44,700	332	0,000	3,0090	2,8766	3,1414
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	43,293	329	0,000	2,9303	2,7972	3,0635
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	48,211	331	0,000	3,0723	2,9469	3,1976
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	50,357	337	0,000	3,2574	3,1302	3,3846

Proba t para unha mostra.

		N	Media	Desviación típ.	Erro típico da media
Prof. CEIP+	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	194	2,9433	1,22237	0,08776
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	193	2,8238	1,18148	0,08504
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	194	3,0155	1,14935	0,08252
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	198	3,1919	1,19370	0,08483
Prof. IES	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	139	3,1007	1,23532	0,10478
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	137	3,0803	1,28371	0,10967
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	138	3,1522	1,17704	0,10020
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	140	3,3500	1,18093	0,09981

Colectivo		Valor de proba = 0					
		t	gl	Sig.	Difer. M	Interv. Conf. 95%	
						Inferior	Superior
Prof. CEIP+	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	33,538	193	0,000	2,9433	2,7702	3,1164
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	33,204	192	0,000	2,8238	2,6561	2,9916
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	36,543	193	0,000	3,0155	2,8527	3,1782
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	37,626	197	0,000	3,1919	3,0246	3,3592
Prof. IES	Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	29,593	138	0,000	3,1007	2,8935	3,3079
	Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	28,086	136	0,000	3,0803	2,8634	3,2972
	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	31,460	137	0,000	3,1522	2,9540	3,3503
	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	33,565	139	0,000	3,3500	3,1527	3,5473

Táboa 5.2.3.4.3ebis.

Proba de mostras independentes xefes de departamento/ profesores públicos.

Estatísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Xefes departamento	129	2,5426	1,17266	0,10325
	Profesores públicos	333	3,0090	1,22840	0,06732
Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Xefes departamento	130	2,4769	1,21499	0,10656
	Profesores públicos	330	2,9303	1,22957	0,06769
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Xefes departamento	129	2,6434	1,19764	0,10545
	Profesores públicos	332	3,0723	1,16113	0,06373
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	Xefes departamento	129	2,5969	1,11467	0,09814
	Profesores públicos	338	3,2574	1,18923	0,06469

	Proba de Levene			Proba T para la igualdad de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,002	0,967	-3,707	460	0,000	-0,4664	0,1258	-0,7136	-0,2191
	Non se asumiu varianzas iguais			-3,784	243,022	0,000	-0,4664	0,1233	-0,7092	-0,2236
Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	1,293	0,256	-3,573	458	0,000	-0,4534	0,1269	-0,7028	-0,2040
	Non se asumiu varianzas iguais			-3,591	238,844	0,000	-0,4534	0,1262	-0,7021	-0,2047
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	1,816	0,178	-3,529	459	0,000	-0,4289	0,1215	-0,6677	-0,1900
	Non se asumiu varianzas iguais			-3,481	226,869	0,001	-0,4289	0,1232	-0,6717	-0,1861
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,317	0,574	-5,459	465	0,000	-0,6605	0,1210	-0,8983	-0,4227
	Non se asumiu varianzas iguais			-5,619	245,752	0,000	-0,6605	0,1175	-0,8920	-0,4290

Proba de mostras independentes profesores CEIP+/ profesores IES.

Estadísticos de grupo

		N	Media	Desviación típ.	Error típ. da media
Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Prof. CEIP+	194	2,9433	1,22237	0,08776
	Prof. IES	139	3,1007	1,23532	0,10478
Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Prof. CEIP+	193	2,8238	1,18148	0,08504
	Prof. IES	137	3,0803	1,28371	0,10967
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Prof. CEIP+	194	3,0155	1,14935	0,08252
	Prof. IES	138	3,1522	1,17704	0,10020
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	Prof. CEIP+	198	3,1919	1,19370	0,08483
	Prof. IES	140	3,3500	1,18093	0,09981

	Proba de Levene			Proba T para la igualdad de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,000	0,999	-1,154	331	0,249	-0,1574	0,13644	-0,42582	0,11097
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,152	295,541	0,250	-0,1574	0,13668	-0,42640	0,11156
Influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,456	0,500	-1,874	328	0,062	-0,2565	0,13684	-0,52566	0,01274
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,848	277,622	0,066	-0,2565	0,13878	-0,52966	0,01675
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,133	0,716	-1,057	330	0,291	-0,1367	0,12928	-0,39103	0,11761
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,053	290,880	0,293	-0,1367	0,12980	-0,39218	0,11876
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	Asumíronse varianzas iguais	0,050	0,823	-1,205	336	0,229	-0,1581	0,13123	-0,41622	0,10006
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,207	301,394	0,228	-0,1581	0,13099	-0,41585	0,09969

Táboa 5.2.3.4.3f

Proba dos rangos con signo de Wilcoxon.

Rangos

		N	Rango medio	Suma de rangos
Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro - influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Rangos negativos	9	20,72	186,5
	Rangos positivos	29	19,12	554,5
	Empates	88		
	Total	126		
Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro - influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Rangos negativos	2	14,00	28
	Rangos positivos	32	17,72	567
	Empates	93		
	Total	127		
Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro - influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Rangos negativos	5	19,20	96
	Rangos positivos	26	15,38	400
	Empates	95		
	Total	126		
Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro - influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.	Rangos negativos	6	13,50	81
	Rangos positivos	25	16,60	415
	Empates	95		
	Total	126		

	Influencia da supervisión das programación nos resultados do centro - influencia da supervisión das programacións nos resultados do departamento.	Influencia da supervisión das clases nos resultados do centro - influencia da supervisión das clases nos resultados do departamento.	Influencia da supervisión da cualificación nos resultados do centro - influencia da supervisión da cualificación nos resultados do departamento.	Influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do centro - influencia da supervisión do desenvolvemento nos resultados do departamento.
Z	-2,885	-4,916	-3,161	-3,532
Sig. asintót. (bilateral)	0,004	0,000	0,002	0,000

Táboa 5.2.3.4.4

Proba de mostras independentes directores públicos/ directores privados

Estatísticos de grupo

	Dir. públicos – Dir. privados	N	M	DT	Erro T
Realización supervisión de programación.	dir. púb.	239,000	3,025	1,296	0,084
	dir. priv.	58,000	2,845	1,335	0,175
Realización supervisión metodoloxía.	dir. púb.	239,000	1,649	0,980	0,063
	dir. priv.	58,000	1,569	0,840	0,110
Realización supervisión de contidos.	dir. púb.	237,000	1,684	0,968	0,063
	dir. priv.	57,000	1,596	0,942	0,125
Realización supervisión cualificación.	dir. púb.	233,000	1,923	1,043	0,068
	dir. priv.	56,000	2,071	1,158	0,155

Realización supervisión desenvolvimento curricular.	dir. púb.	226,000	2,469	1,290	0,086
	dir. priv.	58,000	2,776	1,427	0,187

		Proba de Levene		Proba T para la igualdad de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Realización supervisión de programacións.	Asumíronse varianzas iguais	0,068	0,795	0,945	295,000	0,346	0,180	0,191	-0,195	0,556
	Non se asumiu varianzas iguais			0,928	84,992	0,356	0,180	0,194	-0,206	0,567
Realización supervisión metodoloxía.	Asumíronse varianzas iguais	1,965	0,162	0,570	295,000	0,569	0,080	0,140	-0,195	0,355
	Non se asumiu varianzas iguais			0,625	98,282	0,533	0,080	0,127	-0,173	0,332
Realización supervisión de contidos.	Asumíronse varianzas iguais	0,588	0,444	0,613	292,000	0,541	0,087	0,142	-0,193	0,367
	Non se asumiu varianzas iguais			0,623	86,730	0,535	0,087	0,140	-0,191	0,365
Realización supervisión cualificación.	Asumíronse varianzas iguais	2,737	0,099	-0,937	287,000	0,350	-0,149	0,159	-0,461	0,164
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,879	77,871	0,382	-0,149	0,169	-0,485	0,188
Realización supervisión desenvolvimento curricular.	Asumíronse varianzas iguais	2,166	0,142	-1,581	282,000	0,115	-0,307	0,194	-0,689	0,075
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,489	82,483	0,140	-0,307	0,206	-0,717	0,103

Proba de mostras independentes directores CEIP+/- directores IES.

Estatísticos de grupo

	Dir. públicos – Dir. privados	N	M	DT	Erro T
Realización supervisión de programacións.	CEIP+	155,000	2,742	1,278	0,103
	IES	84,000	3,548	1,166	0,127
Realización supervisión metodoloxía.	CEIP+	155,000	1,723	0,990	0,080
	IES	84,000	1,512	0,951	0,104
Realización supervisión de contidos.	CEIP+	154,000	1,714	0,982	0,079
	IES	83,000	1,627	0,946	0,104
Realización supervisión cualificación.	CEIP+	151,000	1,841	1,020	0,083
	IES	82,000	2,073	1,075	0,119
Realización supervisión desenvolvemento curricular.	CEIP+	143,000	2,441	1,346	0,113
	IES	83,000	2,518	1,193	0,131

		Proba de Levene		Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Realización supervisión de programacións.	Asumíronse varianzas iguais	2,602	0,108	-4,795	237,000	0,000	-0,806	0,168	-1,137	-0,475
	Non se asumiu varianzas iguais			-4,928	184,249	0,000	-0,806	0,163	-1,128	-0,483
Realización supervisión metodoloxía.	Asumíronse varianzas iguais	2,085	0,150	1,592	237,000	0,113	0,211	0,132	-0,050	0,471
	Non se asumiu varianzas iguais			1,612	176,483	0,109	0,211	0,131	-0,047	0,469
Realización supervisión de contidos.	Asumíronse varianzas iguais	0,322	0,571	0,665	235,000	0,507	0,088	0,132	-0,172	0,348
	Non se asumiu varianzas iguais			0,672	173,437	0,502	0,088	0,131	-0,170	0,345
Realización supervisión cualificación.	Asumíronse varianzas iguais	0,142	0,707	-1,627	231,000	0,105	-0,232	0,143	-0,513	0,049
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,602	159,123	0,111	-0,232	0,145	-0,518	0,054
Realización supervisión desenvolvemento curricular.	Asumíronse varianzas iguais	2,401	0,123	-0,435	224,000	0,664	-0,078	0,178	-0,429	0,274
	Non se asumiu varianzas iguais			-0,449	188,494	0,654	-0,078	0,173	-0,418	0,263

Proba de mostras independentes directores IES/ xefes de departamento (XD).

Estatísticos de grupo

	Dir. públicos – Dir. privados	N	M	DT	Erro T
Realización supervisión de programacións.	Dir. IES	84,000	3,548	1,166	0,127
	XD	97,000	3,124	1,269	0,129
Realización supervisión desenvolvemento curricular	Dir. IES	83,000	2,518	1,193	0,131
	XD	94,000	2,766	1,274	0,131

	Proba de Levene			Proba T para la igualdade de medias						
		F	Sig.	t	gl	Sig.	Difer. M	Erro T D	Interv. Conf. 95%	
									Inferior	Superior
Realización supervisión de programacións.	Asumíronse varianzas iguais	0,633	0,427	2,327	179,000	0,021	0,424	0,182	0,064	0,783
	Non se asumiu varianzas iguais			2,342	178,354	0,020	0,424	0,181	0,067	0,781
Realización supervisión desenvolvemento curricular.	Asumíronse varianzas iguais	0,180	0,672	-1,331	175,000	0,185	-0,248	0,186	-0,615	0,120
	Non se asumiu varianzas iguais			-1,336	174,374	0,183	-0,248	0,185	-0,614	0,118